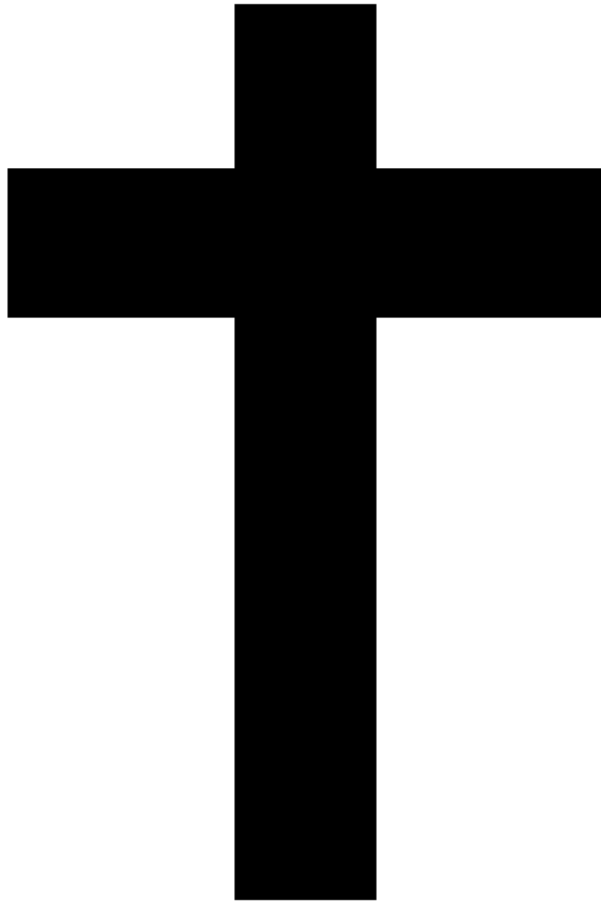

Ebe-No-Pfuase Ishobo
Onogbo

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie
North-Okpela-Arhe)

Ebe-No-Pfuase Ishobọ Onogbọ

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 27 Nov 2018
03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a

Contents

iMatiu	1
iMaki	49
iLuku	78
iḶoni	125
Ikanya	158
iRoma	199
1 iKoritia	219
2 iKoritia	237
iGalesha	249
Efisha	255
iFilipia	262
iKolosha	267
1 iTesalonia	271
2 iTesalonia	275
1 iTimoti	277
2 iTimoti	282
iTato	286
iFilemo	289
Iburu	290
iJemhisi	306
1 iPita	311
2 iPita	317
1 iḶoni	320
2 iḶoni	325
3 iḶoni	326
iJudu	327
Irokhase	329

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni
IMatiu
 Ọ kẹkẹ

*Unuẹkpe oyi iJesu iKirisiti
 (iLuk 3.23-38)*

¹ Ona o khi akekẹ shi eke abi unuẹkpe oyi iJesu iKirisiti Omi iDefidi ni ọ khi Omi Aburaamu o li ze.

² Aburaamu ọ bia Aziki,
 Aziki ọ bia iGiekọpu,
 iGiekọpu ọ bia iJuda
 ali inyoghuo ọli nya.

³ iJuda ọ bia iPerezi
 ali iZera, ọkpotso ni ọ bia we,
 a lu iTama.

iPerezi ọ bia Ezironi.
 Ezironi ọ bia iRamu.

⁴ iRamu ọ bia Aminadabu.
 Aminadabu ọ bia iNashoni,
 iNashoni ọ bia iSalimoni.

⁵ iSalimoni ọ bia iBoazi,
 ọkpotso ni ọ bia iBoazi,
 a lu iRe-abu.

iBoazi ọ bia Obedi
 ni a lu inyoli iRutu.
 Obedi ọ bia iJese.

⁶ iJese ọ bia iDefidi
 ni ọ khi oghie.

iDefidi ọ bia iSolomoni
 ni inyoli ọ kpe khi ughue Uraya.

⁷ iSolomoni ọ bia iReobuamu.
 iReobuamu ọ bia Abija.
 Abija ọ bia Asa.

⁸ Asa ọ bia iJeoshafati.
 iJeoshafati ọ bia iJeoramu,
 iJeoramu ọ bia Uzaya.

⁹ Uzaya ọ bia iJotamu.
 iJotamu ọ bia Aazi.
 Aazi ọ bia Ezekaya.

¹⁰ Ezekaya ọ bia iManase,
 iManase ọ bia Amoni.
 Amoni ọ bia iJosaya.

¹¹ iJosaya ọ bia iJekonaya
 ali inyoghuo ọli nya
 egheghe ni a ro muno
 egbo iZireni ighumha je iBabilo.*

¹² Abi e ke ro rote iBabilo jele,
 iJekonaya ọ bia iShalitiēni.
 iShalitiēni ọ bia iZerubabeli.

* 1:11 Li ze 2 Ighie 24.14-15; 2 Okhe 36.10; iJere 27.20

¹³ IZERubabẹli ọ bia Abiudu.

Abiudu ọ bia Eliakimu.

Eliakimu ọ bia Azori.

¹⁴ Azori ọ bia iZadọki.

IZadọki ọ bia Akimu.

Akimu ọ bia Eliudu.

¹⁵ Eliudu ọ bia Eliaza.

Eliaza ọ bia iMataani.

IMataani ọ bia iGiekọpu.

¹⁶ IGiekọpu ọ bia iJosefu,

ni ọ rue iMeli inyi iJesu shi

ni a lu iKirisiti.

¹⁷ Rọte ẹghẹghẹ Aburaamu bhale ẹghẹghẹ iDefidi, e khi agbhotu igbẹne. Ke rọte ẹghẹghẹ iDefidi bhale ẹghẹghẹ ni a rọ muno ẹgbọ iZireni ighumha je iBabilọ, e khi agbhotu igbẹne. Ke rọte ẹghẹghẹ iBabilọ bhale ẹghẹghẹ ni a rọ bia iJesu iKirisiti, e gbo li khi agbhotu igbẹne ghọ.

Abi a li bia iJesu iKirisiti

(iLuk 2.1-7)

¹⁸ Abi a li bia iJesu iKirisiti na. Neni iMeli inyọli ọ ngeli na iJosefu ni ọọ gue ọli. A bhale ya ẹ khi iMeli ọọ me ọmọ ni ọ rọte obọ oyi Ayemhe-no-pfuase bhale.[†] ¹⁹ Itobọ khi iJosefu ughuọli, ọ khi ọgbọ ni ọ gue angeli, ọọ sali shi udu khi lọli ya kuegbe-a ri imeli shi eke, ini lọli khi yeghe ọlia ukpeloe agbọ.

²⁰ Abi ọ lii sa ona shi udu, aḡeni ọ bhale deba li alo ẹlena, ọọ li, “IJosefu omi iDefidi, khi ke zẹ ni ulishi o mu ẹ abi u li ya rue iMeli shi ughue, irari khi ọmọ ni ọọ me, obọ oyi Ayemhe-no-pfuase ọ te bhale. ²¹ Ọ ya bia ọmọ ọmose, eva ni u ya lu ọni ọmọ khi iJesu, irari khi ọ ya mie ẹgbọ eyọli olamhe pfuese.”[‡]

²² Eri a me enana ni a rọ bhe ya ẹ khi ingmemhi ni Eshinegba ọ rọte unu oyi ọmekeguele ngme, ni e bhale ya tse. Ni ọọ, ²³ “Ghe khe! Ọmueshi ni ọa le deba ọmose ghue ọ ya ke me ọmọ, ọ bia ọmọ ọmose, eva oyọli a ya ke lu iManueni.”[§] Abi ona o ngme khi, “Eshinegba ọ nu awa la.”

²⁴ Abi iJosefu ọ rọ guale, ọ riẹle emini Ọnọmhuẹ ọ mhese na li ọ riẹle, ọ rue iMeli ughue abi Eshinegba ọ gueye ọli. ²⁵ Eri-tse khi iJosefu ọa tigbe le deba iMeli, ramhi ni ọ rọ bia ọni ọmọ ọmose. IJosefu ọ lu eva oyi ọni ọmọ, iJesu.*

2

Epfese ni e rọte obini ovọ o te ẹ ngale bhale

¹ Ẹoli ni a lu iBẹtilẹmu obini eke iJudia a bia iJesu shi, ẹghẹghẹ ni oghie ni a lu Erọdu ọ rọ khi oghie. Eḡose elesingme eghuo e rọte obini ovọ o te ẹ ngale bhale eke iJerusalemu.

² Ee mhila, ee liẹ, “Obo a bia ọni ọmọ ni ọ ya khi oghie oyi ẹgbọ iju shi? Irari khi anye she me ukpetata oyọli obini ovọ o te ẹ ngale, lọli o zẹ khi anye bhale ni anye ya ga li.”

³ Abi ọni oghie Erọdu ọ rọ suọ ona, egbe ẹa ke sheshe lọli ali ẹgbọ kpa ni e la iJerusalemu. ⁴ Ọ luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali esese Ishi eyi iMosisi kugbe. Ọ mhila we, ọọ we, “Obo ẹ khi a ya bia iKirisiti Ọmiepfuese shi?” ⁵ E gueye ọli, “Ẹoli iBẹtilẹmu na eke iJudia lọ.” “Irari khi ighọ emekeguele e keke shi eke khi:

⁶ “ iBẹtilẹmu na eke iJudia,
yeyẹ u ga khi ọni ọ mu ẹloe ne nya
elemhi ẹoli eniemhi
ni e la eke iJudia.
Ayẹ oghie ọ te ya lasese,
ni ọ ya ri ẹgbọ iZireni

[†] 1:18 Li zẹ iLuk 1.27 [‡] 1:21 Li zẹ iLuk 1.31 [§] 1:23 Li zẹ Aza 7.14; 8.8,10 * 1:25 Li zẹ iLuk 2.21

khase ode.’ ”*

⁷ Igho oghie Erödu o lu eni emöse egho ochi, o mhila we, “Egheghe onoghuo a ro me oni ukpetata?” ⁸ Igho o ghie we je iBetilemu, oo we, “A ke le, a kuegbe-a ya nono oli. A kha da me oli ne, a nyene egbe bhale ya gueye mhe ni mhi li ya ga li.”

⁹ Abi e ro suo abi Erödu o ngme se, e te agho fie lasele. Igho e gbo me oni ukpetata ni e kpe me obini ovo o te e ngale. O re we khase ode ya ramhi ni o ro migha ukhomhi oni owa ni oni omö o la. ¹⁰ Egbe e mema mu we abi e ro me oni ukpetata. ¹¹ Igho e lo elemhi oni owa. Abi e ro me oni omö ali inyöli iMeli, e wugha e ga li. E khueghie ekue ni e tsua-a, e rue igolu ali afu ituale ali oili ituale ni e e pfie ni e ghale somhi oli opfa. ¹² Igho Eshinegba o tse agua ye we alo elena e khi gbo nyene egbe ukhokho deba oni oghie. Itobo igho e rote ode olese ya je apfe.

A rue iJesu na je eke iJipiti

¹³ Abi eni emöse e ro je se, agho oyi Onomhue o gueye iJosefu alo elena, oo li, “Erödu oo nono oni omö ona ni lue gbe oli-a. Rue oli ali inyöli na je eke iJipiti. La agho ramhi egheghe ni mhi ro ya gueye u rote agho vu.” ¹⁴ Obili o bi, iJosefu o rue oni omö ali inyöli na je eke iJipiti. ¹⁵ Oobo o la ramhi ni oghie Erödu o ro ghu-a. Eri Eshinegba o rieje ona ni a ro bhale ya e khi emini omekeguele o ngme khi o bhale ya tse. Ni oo, “Eke iJipiti mhi te lu omi mhe.”†

Erödu o shi ushi a gbolo eniye enikeke-a

¹⁶ Abi Erödu o ro me khi eni emöse ni e rote obini ovo o te e ngale bhale egho khi e di lue, Elemhi ee bi o egbegbo. O shi ushi a gbolo eniye emöse enikeke ni e la eoli iBetilemu ali eoli ni e la gaso oli-a nya. Eniye rote ikpe eva tiemhi eke, abi eni epfese e gueye oni oghie egheghe ni e ro me oni ukpetata.

¹⁷ Abi a li me oli ena, o ri ungmehi ni omekeguele iJeremaya o ngme bhale ya tse.

¹⁸ “A suo okokokhue

eke iRama,‡

ni o khi oyi evie,

ali evie oya.

IReché oo vie imi oli,

Áá yese oli,

oa ze yese, irari

khi imi oli e ghulo-a.”

IJosefu ali apfoli e rote eke iJipiti jele apfe

¹⁹ Erödu o ghu-a se, agho oyi Eshinegba o bhale deba iJosefu alo elena obini eke iJipiti.

²⁰ Oo, “IJosefu, vule, rue omie ali ughue, a ke je eke iZireni irari khi eni e e nono ni wewe e gbe oni omö-a, e she ghuloa.”

²¹ Igho iJosefu o vule, o rue oni omö ali inyöli, o nyene egbe je eke iZireni. ²² Eri-tse khi abi iJosefu o ro suo khi Achelusi o ke shitö ukpekhomhi oyi itali shi eke iJudia, ulishi o mu oli oa gbudu je oobo, o ri ochoghö ya je obini eke iGalili abi agho o she kpe tse agua ye oli. ²³ O ri iNazaréti mele apfe oyöli-a. Irarigho, ungmehi ni emekeguele e ngme, o bhale ya tse. Ni oo. “A ya ke lu oli ongi iNazaréti.”§

3

IJonni Oni oo batazi egbo oo tse abo

(iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18; iJon 1.19-28)

¹ Ikpe ni e bu e dose, iJonni Oni oo batazi egbo o lasele shi elemhi odagbe ifufu na eke iJudia, oo tse abo. ² Oo lie, “A rote olamhe eye e mu pfi irari khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti bhale.”* ³ Ingme oyi iJonni ona, Azaya omekeguele oo ngme abi o ro lie,

* 2:6 Li ze iMika 5.2 † 2:15 Li ze Osia 11.1 ‡ 2:18 Li ze iJere 31.15 § 2:23 Li ze iMak 1.24; iLuk 2.39; iJon 1.45 * 3:2 Li ze iMat 4.17; iMak 1.15

“Ogbọ oghuo ọ la elemhi
 ọdagbe ifufu ẹ tsese, ọọ liẹ,
 ‘Bẹ ode-a na Onomhufe rọte,
 bẹ ọli sheshe.’ ”†

⁴ Itsua ni iJoni ọ rọ sọ, iriria akphere a rọ do wẹ. Ọ ri ogbene ẹkuẹ ẹlamhi mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyọli.‡

⁵ IJerusalemu ali eke iJudia ali edeli ni e mama oke iJodani nya egbo e rọte e bhale ni e suo ungmehi oyọli. ⁶ Ọ la elemhi oke iJodani batazi egbo, ee zono olamhe eyewe lasele.

⁷ Abi iJoni ọ rọ me khi egbo otu iFarisi ali iSadusi ni e bu e bhale deba li ọ batazi wewe, ọọ wẹ, “Ee enye ali imi enye! Oghuo ọ tse agua ye ẹ, a na, khi anasemhe ọọ bhale ni Eshinegba ọ ya ghie ghi ẹ?§ ⁸ A ke ngeli ingeli eni e ya rokhasẹ khi a she mu pfi. ⁹ A khi ke sa khi a ya na pfue anasemhe ini a da liẹ, ‘Aburaamu ọ khi itita anye.’ Itobo khi Eshinegba ọ dobe ya rọte eche ena wolọ eniyẹ lasele na Aburaamu.* ¹⁰ A she to uze sọ udi ọara. Ọara ni ọa da mo umomhi onete ne, a ya khi ọli pfilo erali.†

¹¹ “Amẹ mhi rọ ọ batazi ẹ memena, irari khi a she mu pfi. Ogboses ni ọọ bhale ikpukhokho oyemhe, ọ fu dose mhe. Mhi a fe fute oni ọ tsua ekuẹ oyọli eke. Lọli ọ ya ri Ayemhe-no-pfuase ali erali batazi ẹ. ¹² Ọ mu ukpokpo ni a to akhuli ni o ze eafia sọ mhue obọ oyọli, ni ọ rọ ya ke ghiaghie wẹ, ọ pfie efue ado-a, ashini a la kpishi wẹ. Ọọ ti wẹ gbili shi ashini a ri eminale ẹ shi, eni efue wẹ egbo, ọ ya ri erali ni ẹa ya pfua ghue tose wẹ-a.”

Abi iJesu ọ li batazi

(iMak 1.9-11; iLuk 3.21-22)

¹³ IJesu ọ ya rọte eke iGalili bhale oke iJodani ni iJoni ọ batazi lue. ¹⁴ IJoni, ọọ nono ni loli khu iJesu oni ibatizi, ọọ iJesu, “Yeye u kha batazi mhe, se u ke gbo li bhale deba mhe mhi batazi ẹ?”

¹⁵ IJesu ọ sọli ọ, ọọ li, “Iye. Kie ze ni awa lina riele ọli egheghe ona, ni awa me asha ri oghumhe oyi Eshinegba gbe akanya pfo.” IJoni ọ lama shi ọli ọ.

¹⁶ A batazi iJesu se, khi ọ lese na rọte elemhi oke ngale esọ egele, ọ me khi idane o khueghie a. Igho ọ me khi Ayemhe oyi Eshinegba ọ li abi anekhukhu tiemhile bhale ya ma li egbe. ¹⁷ A suo khi uruli o rọte idane ngme, ọọ li, “Omimhe ni mhi nono ingme oyọli na, ni ọ ri egbe ẹ mu mhe.”‡

4

Imufe oyi iJesu

(iMak 1.12-13; iLuk 4.1-13)

¹ Ayemhe ọ rue iJesu je ọdagbe ifufu ni Okphaghie ọ me asha mu ọli fe.* ² Abi iJesu ọ rọ pfi azumhi ogbele egbhueva se, okiamhi oo gbe ọli. ³ Igho Okphaghie ọ bhale deba li, ọọ li, “Ini o khia khi Omi Eshinegba u khi, nu eni eche ena ngme ni e mele eminale-a ne ni u le.”

⁴ IJesu ọọ li, “Ebe-no-pfuase o ngme gho khi:

“ Ọa khi eminale tse,

o ri agbo a na ogbo,

ama ungmehi ni

o rọte Eshinegba unu lasele kpa.’ ”†

⁵ Igho Okphaghie ọ rue iJesu je iJerusalemu, ẹli no pfuase. Ọ rue ọli ya nga apfiapfiemhi ashini o yagha ne shi Owa Oyi Eshinegba ya migha. ⁶ Ọọ iJesu, “Ini o khi Omi Eshinegba u khi, rọte ukhomhi ana ji ya tiemhi ekekhe.” Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi:

† 3:3 Li ze Aza 40.3 ‡ 3:4 Li ze 2 Ighie 1.8 § 3:7 Li ze iMat 12.34; 23.33 * 3:9 Li ze iJon 8.33

† 3:10 Li ze iMat 7.19 ‡ 3:17 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 12.18; 17.5; iMak 1.11; iLuk 9.35 * 4:1 Li ze Iburu 2.18; 4.15 † 4:4 Li ze iDeut 8.3

“ Ẹshinẹgba ọ ya
 ri unu na igeni eyọli
 e ri ẹloe shi ẹ egbe
 e kpe abọ muẹ,
 Ini u khi khi owe
 shi ẹche.” †

⁷ Ijesu ọọ li, “A gbo li kẹkẹ ọ shi Ebe-no-pfuasẹ khi, ‘Khi mu Ẹshinẹgba Ọnọmhue ọye fẹ bino.’” §

⁸ Igho Ọkphaghie ọ rue ijesu nga ukhomhi ute ni o lolo yagha, ọ ga ri eghiele ni e la agbo ona nya ali isomhotse oyewe khasẹ ọli. ⁹ Ọọ li, “Ena nya mhi ya ro ne ini u lese nyese ukhomhi ga mhe.”

¹⁰ Ijesu ọọ li, “Vu mhe alo-a, Ọkphaghie! Ebe-no-pfuasẹ do liẹ,
 “Nyese ukhomhi na
 Ẹshinẹgba Ọnọmhue oye,
 lolighuo kpe wa ke ga.” *

¹¹ Igho Ọkphaghie ọ ze ijesu obo, igeni e bhale ya kpaghie ọli obo.

*Ijesu ọ rote iGalili gba ikanya eyọli eke le
 (iMak 1.14-15; iLuk 4.14-15)*

¹² Abi ijesu ọ ro suọ khi a mu ijoni shi owa ighumha, ọ nyene egbe je edeli iGalili. † ¹³ Ọa migha iNazareti, ọ je iKapanomu, edeli ni o la ukiekie oke iGalili ni o la eke iZebulo ali iNafutali. ‡ ¹⁴ Eri a me ena ni a ro bhale ya ẹ khi ungmehi ni Azaya omekeguele ọ ngme, o bhale ya tse, ni ọ la liẹ,

¹⁵ “Eẹ eke iZebulo
 ali eke iNafutali,
 ni a la ini a da oke ijodani lase,

iGalili, ni egbo
 ijeta § e ngeli, ni o la ode ni o je oke oniemi.

¹⁶ Egbo ni e la alo ebili
 e ya me akpa oniemi.

Oni akpa ọọ ngale na
 egbo ni o li abine khi
 eghuli o ti mama we.” *

¹⁷ Rote agho vu ijesu ọ rote tse abo kia guele, “Ogbogbo ọ mu pfi, irari khi Eghiele oyi Ẹshinẹgba o she ramhi.” †

*Ijesu ọ lu egbifele aane e deba lue
 (iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)*

¹⁸ Abi ijesu ọ li kia epfefefe oke oniemi iGalili, igho ọ me ipita ali Aduru, ogbo ali inyoghuo ni e khi egbifele khi e ri aga a gbe ifele oni oke-no-khishi. ¹⁹ Ijesu ọọ we, “A bhale deba mhe khi mhi ya sese ẹ abi a ke liẹ ke lu egbo bhale, ocho ni a ro ọ gbe ifele.”

²⁰ Aghoaghọ e ze aga eyewe obo, e deba li.

²¹ O ke le, ọ me ogbo ali inyoghuo, ijemhisi ali ijoni imi iZebedi khi e nu itawe la elemhi oko oke ni e lo, e riẹle aga oyewe ẹ riẹle. Ijesu ọ lu we e bhale. ²² Aghoaghọ e lase oko-oke le, e pfi itawe shi agho, e deba li vu.

*Ijesu ọ ri eni eẹ ghua ze
 (iLuk 6.17-19)*

‡ 4:6 Li ze Iwolo 91.11,12 § 4:7 Li ze iDeut 6.16 * 4:10 Li ze iDeut 6.13 † 4:12 Li ze iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 ‡ 4:13 Li ze ijon 2.12 § 4:15 Egbo ijeta khi egbo ni e la eke agbo ona nya ni ẹa khi egbo iZireni. * 4:16 Li ze Aza 9.1-2 † 4:17 Li ze iMat 3.2

²³ Ijesu ọ kia asha kpa eke iGalili ọ la owa ugamhi eyewe sese we usomhi onete oyi iloghie, ali ọ ri egbo ni e mhue ighuamhi ododa ze. ²⁴ Igho a li suo eko oli ushishi iSiria ogho nya, ya ramhi khi egbo e tsua eni mhue ighuamhi ali anasemhe ododa, ghe eni e mhue ayemhe okphaghiye ali ughuamhi ni ọọ mu ogbo pfi gbe ali eni e guoghọ-a bhale deba ijesu. Ọ ga rewe ze nya. ²⁵ Igho ebubu egbo e rote iGalili ali eoli iDikapolisi ali iJerusalemu, eke iJudia ali egbo ni e la ukiye obinokpole oyi oke ijodani, e deba li.

5

Osese ni ijesu ọ la esọ ute sese

¹ Abi ijesu ọ ro me oni olele egbo, ọ ti nga esọ ute denẹ, ọ shito. Eniye odukhokho eyoli e bhale ya shito gase oli. ² Ọọ sese we, ọọ lie,

³ “Ikhivose o khi oyi egbo
ni e lese khi

Eshinegba ọ mhue emhikpa,
we we e mholi oboshi
Eghiele oyi Eshinegba.

⁴ Ikhivose o khi na egbo

ni ee vie,*
Eshinegba ọ ya yese we.

⁵ Ikhivose o khi oyi egbo ni

e ti egbewe tiemhile,†
Eshinegba ọ ya ri
agbo ona nya na we.

⁶ Ikhivose o khi oyi egbo ni

okiamhi ali okiamẹ
igwe-ngeli ọọ gbe,‡
Eshinegba ọ ya ri
emini e nono na we.

⁷ Ikhivose o khi oyi egbo

ni e mholi ilelemhi na egboese,
Eshinegba ọ ya
mholi ilelemhi na we.

⁸ Ikhivose o khi oyi egbo

ni e mholi udu no pfuase,§
e ya me Eshinegba.

⁹ Ikhivose o khi oyi egbo

ni ee dua ini opfomhe o la ọ,
Eshinegba ọ ya lu we imioli.

¹⁰ Ikhivose o khi oyi egbo

ni a mu okholi vule shi ọ
irari khi e da riye
emini Eshinegba ọ nono,*

we we e mholi oboshi
eghiele oyi Eshinegba.

¹¹ “Ikhivose o khi ne, ini egbo e mu okholi vule shi e ọ, ee kie iwali egbholi ododa me irari khi u mie mhe suo.† ¹² Ze ni u ke ghele, egbe ee mu, irari khi eleli oye ni o la iloghie oo gbedi gba. Ina e li mu okholi vule shi emekeguele ọ ni e kpe bhale khe.‡

* 5:4 Li ze Aza 61.2 † 5:5 Li ze Iwolo 37.11 ‡ 5:6 Li ze Aza 55.1-2 § 5:8 Li ze Iwolo 24.3-4

* 5:10 Li ze 1 iPit 3.14 † 5:11 Li ze 1 iPit 4.14 ‡ 5:12 Li ze 2 Okhe 36.16; Ika 7.52

Ugbheli ali ákpá oyi agbọ a khi
(iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)

¹³ “Eri a li abi ugbheli shi agbọ ọ. Ini ugbheli o wasẹ oviọlọ oyọli-a, aa ke tigbe mhọli abi a li ya rọli gbo mele ugbheli-a. Aa ke rọli ya li emhikhoghuo dọsẹ a ku ọli kua ni a ri awẹ lighi ọli eke.

¹⁴ “Eri a li abi ákpá shi agbọ ọ. Owa ni a tọ shi ukhomhi ute ọa ya sheli.[§] ¹⁵ Aa me ọgbọ ni ọ ya ri ákpá ru se, ọ khukhu ọli shi atalabi. Eri ọ ya ri ochoghọ rue ọli nga asha na keghe, ni o ke me eke ni ẹgbọ ni e la oni owa e ke me eke.* ¹⁶ Lighọ zẹ ni ákpá oye o ke ge khasẹ ẹgbọ, ni e rọ me ikanya enete eye ni e me asha kueghie Ẹshinegba ni ọ la iloghie.†

Osẹsẹ abi ishi eyi iMosisi o ngme

¹⁷ “A khi dabi khi eri mhi bhale ya shishi Ishi eyi iMosisi eke-a, a khi a dabi khi eri mhi bhale ya shishi emini emekeguele e sẹsẹ-a. Iiye! Eri mhi bhale ya rẹ wẹ tse. ¹⁸ Zẹ mhe gueye khi eke ali ukhuli e kha da kie la ọ ne, ukpamhi ingme okhoghuo ọa ya wa Ishi eyi iMosisi-a, ini emini e keke wẹ shi eke shi nya ẹa li bhale ya tse.‡ ¹⁹ Itobọ ighọ, ọnini ọ da gbe ushi ni o ga she ne a nya, ni ọ gbolo ẹ sẹsẹ ẹgbọ e li lighọ ne, lọli ọ ga ya she ne nya Eghiele oyi Ẹshinegba, ọnini ọ da riẹlẹ wẹ ni ọ gbolo ẹ sẹsẹ ẹgbọ eni ishi eyi Ẹshinegba ne, ọ ya khi ọnofunẹ Eghiele oyi Ẹshinegba. ²⁰ Mhi gueye ẹ khi ini igue-ngeli oye ọa da dọsẹ igue-ngeli oyi esẹsẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi ne, aa ya lo Eghiele oyi Ẹshinegba.

Osẹsẹ oyi ingme elemhi ibibi
(iLuk 12.57-59)

²¹ “A suọ khi ẹghẹghẹ ni o dọsẹ khi a gueye eni egbhali, ẹẹ, ‘Khi gbe ugbeli, ọnini ọ da lighọ ne, a ya ri ọli gue ẹzọ.’[§] ²² Ama memena mhi gueye ẹ khi ọni ọ da mhue ofu deba inyoghuo ọli ne, a ya rọli gue ẹzọ. Ọni ọ da liẹ inyoghuo ọli, ‘Yeye ọgbọ afue ọna!’ A ya rue ọli bhale deba enighie. Ọni ọ da lu inyoghuo ọli, ‘Yeye oyege ọna!’ Ọ ya la okhena erali na ilimhi iriẹriẹ.

²³ “Ini u mhue isomhopfa ni u wa nono ni u rọ ghi Ẹshinegba ukhomhi atẹte, ni u rọ da sato khi inyoghuo ẹ ọ mhue ofu ne shi emini u riẹlẹ ọli ne,²⁴ zẹ oni isomhopfa oghọ obọ shi odalo atẹte, u je apfe ni yeye ali ọni inyoghuo ẹ ni a rọ riẹlẹ, u tigbe bhale ya ri isomhopfa oye na Ẹshinegba.

²⁵ “Ini obe ẹ ọ rue ẹ lẹ ikotu, nyanya lema li abi a li la ode ẹ lẹ eghọ neni a ramhi aghọ. Ini ọa khi ighọ, ọ ya rue ẹ na ọsọ-ẹzọ, ọni ọsọ-ẹzọ ọ rue ẹ na ọgbanelemhi, ọ rue ẹ ya khukhu shi owa ighumha. ²⁶ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, waa ya rọte aghọ lasele ini u waa li zẹ oko na fiẹ pfo nya.

Osẹsẹ ingme okia

²⁷ “A suọ ẹghẹghẹ ni o dọsẹ khi a liẹ, ‘Khi kia okia.’* ²⁸ Ama memena mhi gueye ẹ khi ọnini ọ da ri ọghuemhe itsebọ bino ọkpotoso ne, ọ she kia okia deba ọni ọkpotoso elemhi usamhi udu oyọli. ²⁹ Irarighọ, ini o khia khi ẹloe na obita oye o ya zẹ ni u lo owa ere, vuonyo li pfia, irari khi o ti ne ini egbe ẹa gba ne ya lo iloghie, dọsẹ khi yeye nya u lo ilimhi iriẹriẹ.† ³⁰ Ini o khia khi obita oye o ya zẹ ni u pfido ya lo owa ere, khi ọli pfia. O tine ni u zẹ obọ oghuo ya lo iloghie dọsẹ khi yeye nya u lo ilimhi iriẹriẹ.‡

Osẹsẹ ipfa ughue-a
(iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18)

³¹ “A li ngme ọli shi Ishi eyi iMosisi khi, ‘Ọmose ọ kha khu ughue ọli, ọ nya ebe ipfa ughue-a na li.’[§] ³² Ama memena mhi gue ẹ ye ẹ khi, ọni ọ da khu ughue ọli ni o khia

§ 5:14 Li zẹ iJon 8.12; 9.5 * 5:15 Li zẹ iMak 4.21; iLuk 8.16; 11.33 † 5:16 Li zẹ 1 iPit 2.12 ‡ 5:18 Li zẹ iLuk 16.17 § 5:21 Li zẹ Okiali 20.13; iDeut 5.17 * 5:27 Li zẹ Okiali 20.14; iDeut 5.18 † 5:29 Li zẹ iMat 18.9; iMak 9.47 ‡ 5:30 Li zẹ iMat 18.8; iMak 9.43 § 5:31 Li zẹ iDeut 24.1-4; iMat 19.7; iMak 10.4

khi ọa khi eri ọ kia okia ne, ọ she yẹsẹ ọni ọkpotoso mele ọkiokia-a. Ọmọsẹ ni ọ rue ọni ọkpotoso ọgho, eri ọ li kia okia.*

Osẹsẹ ironga

³³ “A gbo li suọ khi a gueyẹ ẹgbọ ena ẹlẹlẹ, ‘A khi da ironga ni a rọ nga, ama emini u romhi Ọnọmhue rọ nga, khi da ọ, ligho rọli tse.’† ³⁴ Emini mhi ke gue ẹ yẹ ẹ mena khi, khi ga romhi isheli kpa. Khi romhi idane irari khi oobọ ukpẹkhomhi oyi Ẹshinegba o la.‡ ³⁵ Khi gbo li romhi ekekhe, irari khi loli khi akphawẹ-nga oyi Ẹshinegba. Wẹkhi iJerusalemu, irari khi loli o khi ẹoli oyi Oghie nọ fune.§ ³⁶ Khi ga ri ukhomhi oye romhi ishe, irari khi waa ya dobe ri ẹtsui oghuo kpe bishi a wẹ khi eri u dobe rọli ya pfuase-a. ³⁷ Ungmemhi oye o lesẹ migha shi ii, okekhi iye, emini o da dose igho ne, obọ oyi Ọkphaghie o te bhale.

Khi ri onobe fali ota onobe
(iLuk 6.29-30)

³⁸ “A suọ khi a kpẹ ngme ọli, khi, ‘A ri ukpẹloe fata ukpẹloe, ali ẹkọli o fata ẹkọli.’* ³⁹ Ama mena, mhi gueyẹ ẹ, a khi riẹlẹ ọgbọ to ọ ini ọ riẹlẹ ẹ onobe. Ini ọgbọ, ọ lase ẹ eso obita nyene ona ọgobọ na li gbo lase. ⁴⁰ Ini ọgbọ ọọ nono ni loli lue ẹzo, ni loli rọ mie ẹ awulu oye, bie gbo gueghie oni u sọ kpọkẹ ma ọ nali. ⁴¹ Ini ọgbọ ọ ri itoto liẹ u tsua itsua na lue imali oghuo, tsua wẹ imali eva. ⁴² Ini ọgbọ ọ mhila ẹ emhi, rona li. Ngmomhi na oni ọ ye ongmomhi deba ẹ.

Mhọli inono na ebe ẹ
(iLuk 6.27-28,32-36)

⁴³ “A she suọ khi a liẹ, ‘Nono ingme oyi ọnuzi-ava oye, u ke biselemhi ọbe ẹ.’† ⁴⁴ Ama mhi gueyẹ ẹ. Nono ingme oyi ọbe ẹ, u gbo sọ iromhi na eni mu okhọli vule shi ẹ ọ. ⁴⁵ U kha lina, eri u wa ngeli abi itẹ na iloghie. Irari khi loli ọ ri ovo oyọli ẹ to na ẹgbọ ọkhọlo ali ẹgbọ enete. Igho ọ gbo liẹ ruẹsẹ amẹ na ẹgbọ ọkhọlo abi ọ liẹ ruẹsẹ ọli na ẹgbọ enete. ⁴⁶ Sẹ u ke li ya mẹ asha mhue eleli obọ oyi Ẹshinegba ini u lesẹ nono ẹgbọ ni e nono ingme oye? Egbegbi emionoga e lili ẹ ligho. ⁴⁷ Ini o khia khi inyoghuo ẹ tse u lesẹ ẹ tse, ighe ikhioda ni o la yeyẹ ali eni ẹa miesuo ọ? Eni ẹa miesuo e lili ẹ ligho. ⁴⁸ Itobọ ona, zẹ ni u gba pfo abi Itẹ na iloghie ọ li gba pfo.”‡

6

Osẹsẹ isomhopfa

¹ “Gue kia ini u khi riẹlẹ igue-ngeli abamemhe ukpẹloe ẹgbọ. Ini u wa a ligho, wa a ya mhue eleli obọ oyi Ẹshinegba Ita ni ọ la iloghie.*

² “Ini u ri isomhopfa na ẹgbọ ni ẹa mhue, khi rọli pfi akala ke kiakia, abi eni ẹa miesuo ẹẹ li elemhi owa ugamhi ali ifuapfe. Eri ẹ ligho ni ẹgbọ e ba kueghie wẹ. Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ, khi, e she mie eleli eyewe se. ³ Ama rona oni ọ la ọmunu, khi zẹ ni ọgbọese ọ lesẹ. ⁴ Eghẹghẹ agho o khi emhi osheli, ni Itẹ ni ọ la iloghie ni ọọ mẹ emini u riẹlẹ elemhi osheli, ọ ri eleli nẹ.

Osẹsẹ abi a liẹ sọ iromhi
(iLuk 11.2-4)

⁵ “Yeyẹ o yẹ ini u ya sọ iromhi khi ya riẹlẹ ọli abi eri ugamhi ku alo ni ẹẹ migha epfe ode ali elemhi owa ugamhi ini ẹgbọ e ba ke mẹ wẹ. Abi o li mhi liẹ gue ọli ẹ yẹ ẹ khi e she mhue eleli oyewe gba se.† ⁶ Ama ini u ya sọ iromhi, lo elemhi owa oye, u khukhu ode, u sọ iromhi ghi Ita ẹ ni ọ la osheli, Itẹ ni ọ la osheli ni ọọ mẹ emini a li osheli, ọ ya ri eleli

* 5:32 Li zẹ iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18; 1 iKori 7.10-11 † 5:33 Li zẹ iLev 19.12; iNoba 30.2; iDeut 23.21 ‡ 5:34 Li zẹ iJem 5.12; Aza 66.1; iMat 23.22 § 5:35 Li zẹ Aza 66.1; Iwolo 48.2 * 5:38 Li zẹ Okiali 21.24; iLev 24.20; iDeut 19.21 † 5:43 Li zẹ iLev 19.18 ‡ 5:48 Li zẹ iLev 19.2; iDeut 18.13 * 6:1 Li zẹ iMat 23.5 † 6:5 Li zẹ iLuk 18.10-14

gba nẹ. ⁷ Ini u ya sọ iromhi, khi ke riẹlẹ ungmehi oghuo ngme itingmingme, abi eni ẹa miesuo ẹẹ li. Eri ẹẹ dabi khi ingmemhi ni e bu doṣe Ẹshinegba oyewẹ ọ rọ suo wẹ. ⁸ Khi li abi wẹwẹ. Itobọ khi Itẹ ọ shẹ kpẹ lẹṣe emini u wa nono neni u mhila li.

⁹ “U kha sọ iromhi, ke liẹ:

“Ita anye ni ọ la iloghie,
anye ri ufumhi na

eva oyẹ no pfuase,

¹⁰ zẹ ni Omhese oyẹ o bhale.

Zẹ ni a riẹlẹ oghuemhẹ oyẹ
eke agbọ abi a liẹ riẹlẹ ọli
obini iloghie.

¹¹ Ri eminale ona
ogbe-namo na anye.

¹² Gbe olamhẹ kua na anye,
abi anye liẹ gbe kua
na ẹgbọ ni e lamhẹ shi anye ọ.

¹³ ‘Khi zẹ ni anye
de pfilo imufe,
mie anye pfuese obọ oyi okphaghie.’

¹⁴ U kha gbekua na eni e lamhẹ shi ẹ ọ, Itẹ na iloghie ọ ya li gbekua nẹ. ¹⁵ Ama ini u wa a gbekua na eni e lamhẹ shi ẹ ọ, Itẹ na iloghie ọa ya li gbekua nẹ.‡

Abi a liẹ pfi azumhi

¹⁶ “U kha pfi azumhi, khi wushe alo-a shi ukhomhi abi eni ẹa miesuo ẹẹ li. Eri ẹẹ nyene alo zẹ shi ukhomhi ini ẹgbọ e ba lẹṣe khi ẹẹ pfi azumhi. Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ, e she mhue eleli oyewẹ se. ¹⁷ Ama u kha pfi azumhi, ri oili shishi ukhomhi rọ dala egbe-a, u pfiono itsu-a shi ukhomhi, ¹⁸ ini ẹgbọ e khi lẹṣe khi azumhi wa pfi. Ama oni Itẹ ni ọọ me osheli nya ọ ya ri eleli nẹ gbodojo.

Ẹpfue ena obini iloghie

(iLuk 12.33-34)

¹⁹ “Khi ti ẹpfue ma leghe na egbe ẹ shi elemhi agbọ ona, ni ifu e la le emhi, ni emhi e la mu oghuooghuo-a, ali ni ighiatọ e la doṣe ẹ do. § ²⁰ Ochoghọ ti ẹpfue ma iloghie ni ifu ẹa doṣe la le emhi, ali ni emhi ẹa la mu oghuooghuo-a wẹkhi ighiatọ e doṣe la do. ²¹ Irari khi asha ni ẹpfue oyẹ o la aghọ udu oyẹ ọọ la.

Ákpá oyi idiegbe

(iLuk 11.34-36)

²² “Ikpamhi alo e khi ákpá ni idiegbe o mhue. Ini ukpẹloe oyẹ o dala, egbe eyẹ nya o khi ákpá. ²³ Ama ini alo eyẹ ẹa ti, idiegbe eyẹ nya e khi alo ebili. Ini a ke bhale ya ẹ khi ákpá ni o la idiegbe oyẹ o khi obili, se oni obili o ke bẹshi liẹ gba ramhi shi idiegbe oyẹ!

Ẹshinegba ali ẹpfue

(iLuk 16.13; 12.22-31)

²⁴ “Ogbokhoghuo ọa doṣe ya ga ega ava. Eri ọ ya nono ingme oyi oghuo, elemhi onokpọle ẹẹ bi ọli. Ọ ya ke suo esọ na oghuo, ọ ri ukpẹloe gbe onokpọle. Ogbọ ọa ya doṣe ga Ẹshinegba ali ukpaghọlo utoghuo.

²⁵ “Onana o zẹ ni mhi rọ gueye u khi ke sa usamhi emini a le ali emini a da, wẹkhi usamhi egbe ẹ emini u ya sọ. Agbọ oyẹ ọa fu doṣe eminale? Abi khi eri idiegbe oyẹ ọa fu doṣe ode? ²⁶ A bino ipfeli ni e la idane, ẹa rọ kọ wẹkhi eri ẹẹ khiṣe tima shi aka. Ama eri Itẹ na iloghie ọ kie ri ẹloe ẹ khu wẹ. Aa mu ẹloe doṣe wẹ? ²⁷ Ongeṣe onoghuo ọ doṣe ya ri isamhi ali ayele khi iwakati oghuo kpe ma agbọ oyọli?

‡ 6:15 Li zẹ iMak 11.25-26 § 6:19 Li zẹ iJem 5.2-3

²⁸ “Elo o ze ni a ro o sa usamhi ode ni a ro o ku egbe? A bino idodo ni e la ifui ebuli, khi ea ya gbe akanya wekhi eri e fia ide zu egbewe. ²⁹ Ama mhi gueye e khi ashini Oghie iSolomoni o mhue ufumhi ramhi, oa khue akhue ramhi udodo okhoghuo ena.* ³⁰ Ini Eshinegba o lina ri ide ku ebuli tse, ni o kha la o amo, ako o to-a, se oa ke lie li ri ode ku e? Ee egbo ni irudunga oye o she. ³¹ Itobo igho khi ke ye obini u ya me eminale le ali obini u te ya me da, ali obini u te ya me ide ku egbe. ³² Emhi enana eni ea miesuo e na khu, ama lte na iloghie o lese khi a kha mholi emhi eghogho kpa. ³³ Ochogho kpe ze ni Eshinegba o mhese shi agbo oye ne, ni u ri eni omhese gbe akanya, khi o ya ri emhi enekpole nya ma o ne. ³⁴ Irarigho, khi ke ze ni ayele ako o nase udu amo, ako o ya sa usamhi egboli. Ogbele ogbogbo o mhue anasemhe oyoli.”

7

*Igue egbo ezọ**(iLuk 6.37-38,41-42)*

¹ “A khi gue egbo ezọ, ini Eshinegba o khi gue e ezọ. ² Irari khi abi u li gue egboese ezọ, igho Eshinegba o li ya gue ezọ oye. Emini u ro mhese na ogboese a li ro ya mhese ne.*

³ “Elo o ze ni u ro me uku ni o la inyoghuo e eloe ni u waa ro me ufolo oara ni o pfida e eloe? ⁴ Se u ke lie gueye inyoghuo e, ‘Ze ni mhi rue e uku eloe le,’ ni ye ye oye wa a ro me ufolo oara ni o pfida e eloe? ⁵ Ye ye o ri ugamhi ku alo, kpe rue ufolo oara ni o pfida e eloe-a ne neni u tigbe ya meke rue oni o la oyi inyoghuo e o-a.

⁶ “Khi ri emhi ipfuae na ewa. Khi pfi emini o mu eloe abi igolu ghi igulu. Eri e ya wu we eke-a, e so alo okholi ghue e.

*Mhila, u nono, u kpheli**(iLuk 11.9-13)*

⁷ “Mhila khi a ya ro ne. Nono khi u ya me rue, kpheli obo ode khi a ya khueghie-a ne. ⁸ Irari khi oni o mhila, loli a ro o na. Ogbọ ni o nono loli o me e rue. Oni o kpheli obo ode, loli a khueghie-a a na.

⁹ “Onge onoghuo o bia ni omioli o ya mhila li ibuledi ni o ya rue echeli na li? ¹⁰ O kha mhila e afele, enye u ya rue na li? ¹¹ Ini ee ni a khi egbo ebe a lese abi a li ri eminete e na imi e, se Ita ni o la iloghie o ke beshi li ya ri eminete na egbo ni e mhila li? ¹² Irarigho, abi u nono ni ogbo li riele deba e, ye ye li ligho riele deba li. Irari khi emini Ushi oyi iMosisi ali emekeguele e sese nya na.†

*Ode unuekpe na pfi ali ona gbada**(iLuk 13.24)*

¹³ “Ro te ode unuekpe na pfi lo. Irari khi ode unuekpe na gbada ali ode agbala na gbada o khi ode ni o je owa ere, ebubu egbo e rote o. ¹⁴ Ode ni o je iloghie eri oo riele, ode unuekpe ni a te e je o, oo pfi, ama ikuku egbo e rote o.

*Oara ali ikpamhi eyoli**(iLuk 6.43-44)*

¹⁵ “A be eke ma emekeguele egbholi. Eri e ri eku osumha ku egbe, ama elemhi udu oyewe, idumhi ni e nyanogbo le e khi. ¹⁶ Angeli oyewe o re we e khas emini e khi. Okphekpe oa ya mo udumhi olomu, we khi eri oo mo udumhi okhua eni. ¹⁷ Oara onete oo mo udumhi onete. Oara ni oa ti oo mo udumhi ni oa ti. ¹⁸ Oara onete oa ya mo udumhi ni oa ti, wekhi eri oara ni oa ti o dobe ya mo udumhi onete. ¹⁹ Oara kpa ni oa da mo udumhi onete ne, eri a ya khi oli pfia, a tose oli a.‡ ²⁰ Itobo igho emini emekeguele egbholi ee riele, u te e lese we.§

* 6:29 Li ze 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhe 9.3-6 * 7:2 Li ze iMak 4.24 † 7:12 Li ze iLuk 6.31 ‡ 7:19 Li ze iMat 3.10; iLuk 3.9 § 7:20 Li ze iMat 12.33

Mhi aa lẹsẹ ọni u khi
(iLuk 13.25-27)

²¹ “Oa khi ọgbọkpa ni ọọ lu mhe, ‘Ọnọmhue, Ọnọmhue’ ọ ya lo eghiele oyi Eshinegba, ama ẹgbọ ni ẹ riẹlẹ ọghuẹmhe oyi Itamhe ni ọ la iloghie. ²² Ini ẹlẹ iguezo o ramhi, ebubu ẹgbọ e ya liẹ mhe, ‘Ọnọmhue, Ọnọmhue, anye ẹẹ she ri eva oye me eke guele, anye ri eva oye khu ẹgbọ iyemhe ebe egbe-a, anye gbo gbe ikanya ọnyaloa ọdoda?’ ²³ Eghẹghẹ agho mhi ya gueye we gboo, ‘Mhi aa lẹsẹ ẹ. A vu mhe ana le pia, ẹẹ ẹgbọ ọkhọlo ena.’* ”

Ẹgbọ ava ni e to owa
(iLuk 6.47-49)

²⁴ “Ọgbọkpa ni ọ da suọ ungmehi oyemhe ni ọ da roli gbe akanya ne, eri ọ li abi ọgbọ ọlesingme ni ọ to owa nga ukhomhi ẹche. ²⁵ Ini amẹ o riẹ ruẹ, ni ochikpho o ro tu, khi akpekpele o riẹ li gbe oni owa ogho, ọa o ya de, irari khi ukhomhi ẹche a to li nga. ²⁶ Ama ọgbọ ni ọ da suọ ungmehi oyemhe ni ọa da roli gbe akanya ne eri ọ li abi oyeghe ni ọ to owa nga ekhashe. ²⁷ Amẹ o kha ruẹ, ni ochikpho o ro tu, ni akpekpele o ro li gbe oni owa ogho, oni owa o de kua, o de udemhi ọsanabe.”

²⁸ Abi ijesu ọ ro ngme se, osese oyoli o ri abo sha eni e legba. ²⁹ Irari khi eri ọ sese ẹgbọ abi ọgbọ ni ọ lẹsẹ emini ọọ sese.†

8

Ọmose ashomha
(iMak 1.40-45; iLuk 5.12-16)

¹ Abi ijesu ọ rote ukhomhi ute tiemhile, ebubu ẹgbọ e bhale deba li. ² Igho omose ashomha ọghuo ọ bhale ya wugha ijesu odalo, ọọ li, “Ọnọmhue, ini o ghole ẹ, u dobe ya re mhe ze.” ³ Ijesu ọ nise obo-a ti oli, ọọ li. “O ghole mhe, khi oni ọ ze.” Aghoaghọ oni omose ọ ze. ⁴ Ijesu ọọ li, “Khi gueye ọgbokhoghuo, ama ka ri egbe ẹ khasẹ ekpodalougamhi eyi Eshinegba, ni u riẹlẹ iluasobo ni iMosisi ọọ a ke riẹlẹ ini a ri oni efafe mu pfuase.”* ”

Irudunga ni ọkhọli-okhue ọ rokhase
(iLuk 7.1-10)

⁵ Abi ijesu ọ ro lo iKapanomu le, ọkhọli-okhue ni ọ mhesẹ na ekhọli-okhue egbhueshe oyi iRomu ọghuo ọ bhale ya lema li ikpaghiobo. ⁶ Ọọ li, “Ọnọmhue, oni ọọ ga mhe ọ ga yeshi apfe ẹ ghu-a egbegbo. Eri ọ guoghọ a.”

⁷ Ijesu ọọ li, “Mhi ya bhale ya roli ze.”

⁸ Oni ọkhọli-okhue ọọ li, “Ọnọmhue, iye, lẹsẹ ngme oni ungmehi tse, khi oni ọọ ga mhe ọ ya ze. Irari khi mhia fu te ni u wa bhale apfe oyemhe. ⁹ Mhemhe oyemhe, mhi li mhọli ekhọli-okhue eni e fu dose mhe, mhi li mhuẹ elese ni mhia mhesẹ na. Mhi kha gueye ọna ọ ke le, ọọ le, mhiẹ ọlese ọ bhale, ọ bhale. Mhi khe oni ọọ ga mhe ọ li ona, ọ li oli.”

¹⁰ Abi ijesu ọ ro suọ emini oni omose ọ ngme, abo e sha li. Ọọ eni ẹ deba li, “Abi o li mhi li gue oli ẹ ye ẹ ena khi mhia me irudunga onabi onana ghue eke iZireni. ¹¹ Mhi gueye ẹ khi ebubu ẹgbọ e ya rote obini ovo o te ẹ ngale ali obini ovo o te ẹ lo eko, bhale ya nu Aburaamu ali Aziki ali iGiekọpu shitọ ukue na eghiele na iloghie†. ¹² Ama ẹgbọ ni ẹ kha lá iloghie, a ya pfi we je eke alo ebili ni e la ke vie, ẹẹ le akọ akọ.”‡ ¹³ Ijesu ọọ oni ọkhọli-okhue ọgho, “Ke je khi o ya ligho ne abi u li mhọli irudunga egho.” Igho oni ọọ ga li ọ ze oni eghẹghẹ ni ijesu ọ la ngme oli igho tee.

Ijesu ọ ri ebubu ẹgbọ ze
(iMak 1.29-34; iLuk 4.38-41)

* 7:23 Li ze Iwolo 6.8 † 7:29 Li ze iMak 1.22; iLuk 4.32 * 8:4 Li ze iLev 14.1-32 † 8:11 Li ze iLuk 13.29 ‡ 8:12 Li ze iMat 22.13; 25.30; iLuk 13.28

¹⁴ Abi iJesu ọ rọ bhale apfe oyi iPita, ọ me khi ogo iPita ni okpotso ọ yeshi khi ọo ghu ughuamhi iba. ¹⁵ IJesu ọ ri obo ti oli, eni iba e lase oli egbe le. Ọ vule ọ fele oli epfese.

¹⁶ Abi ogbomhi o rọ mu eke, ebubu egbo e wolo eni e mhọli ayemhe ebe ododa bhale ghi iJesu. Igho iJesu ọ ri ungmehi unu khu we eni ayemhe ebe egho egbe ku a. Ọ gbo ri eni ee ghua nya ze. ¹⁷ Eri a me enana ni ungmehi ni Azaya omekeguele ọ ngme o bhale ya tse; Ni ọo,

“Lolighuo ọ mie awa umha-ze,
ọ tsua ighuamhi eyawa ya kua.”§

Emini ideba-iJesu-kia o ya mie ogbo ọ rue
(iLuk 9.57-62)

¹⁸ IJesu ọ me olele egbo ni e le gase oli, ọo e ze ni wewe e da je ukiekie obini o kpole oyi oke oniemi iGalili. ¹⁹ Osese Ishi eyi iMosisi oghuo ọ bhale deba li ọo li, “Osese, mhi ya debe ke je obiobini wa je kpa.”

²⁰ IJesu ọ sọli ọ, ọo li. “Inyako e mhọli ese, ipfeli e mhọli eko, ama Omi Ogbo ọa mhọli ashini ọ de ukhomhi e gbe.”

²¹ Omose olese ni ọ khi omọ odukhokho oyoli, ọ lu oli, ọo li, “Osese, ze mhe kpe je apfe ya ri itamhe ni ọ ghu-a to ne.”

²² IJesu ọ sọli ọ, ọo li “Ke deba mhe, ze ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to.”

IJesu ọ pfomhise akpekpeli ukhomhi oke oniemi
(iMak 4.35-41; iLuk 8.22-25)

²³ IJesu ọ lo elemhi oko-oke oniemi, eniye odukhokho eyoli e li lo deba li. ²⁴ Utoghuokpe, akpekpeli oniemi oo li oni ukhomhi oke oniemi. Ukuku emhi o kpole deni ni oni oko-oke oniemi ọa rọ ku lue. Ama iJesu ọo lese-a ²⁵ Eniye odukhokho eyoli e ya guise oli le, e oli, “Onomhue, tsumhi anye! Awa ya pfua!”

²⁶ Ọo we, “Elo o ze ni a rọ lina na ulishi, Eri irudunga oyee oo na beshi she?” Igho ọ vule nu oni akpekpeli ngme, oni oke o de ma.

²⁷ Abọ e sha egbo nya ni e la agho, e mhila, “Ogbo nabise onana ọ khi, egbegbi ozughu oyi oke oniemi ali akpekpeli e ga suo eso ọ na li.”

IJesu ọ ri emose ava eni e mhọli ayemhe ebe ze
(iMak 5.1-20; iLuk 8.26-39)

²⁸ Abi iJesu ọ rọ da je ukiekie obini o kpole oyi oke oniemi iGalili obini iGadara, emose ava ni e rote atalimhi lasele e bhale deba li. Eni emose ava ena e mhọli ayemhe ebe ni e yese we ngme ni o rewe nono ingme. Egbo ọa ke gbudu rote oni ode dose. ²⁹ Eni ayemhe ebe egho ni e la eni emose egbe, e tseşe utoghuokpe, e oli, “Elo e ku anye ali yeye gbe, yeye Omi Eshinegba? Eri u bhale ya nase anye neni oni eghoghe o ramhi?”

³⁰ Igulu ni e bu e la epfe agho le eminale. ³¹ Igho eni ayemhe ebe egho e lema iJesu, e oli, “Ini u khu anye ya fie, khu anye ya lo eni igulu egho egbe.”

³² Igho iJesu ọo, “A ke vu!” Igho e lasele ya lo eni igulu egbe. Eni igulu nya e na ya tiemhi eseso oni ute, ya lo oni oke, e ghuloa. ³³ Emose ni e ri eni igulu u kia, e na kua, e je ifui apfe ya guele emini a me ali emini eni emose ni e mhọli ayemhe ebe e me. ³⁴ Igho egbo ni e la oni eoli nya e fie lasele deba iJesu. Abi e rọ me oli, e lema li ọ kpekepe ọ lase wewe eke le.

9

IJesu ọ ri omose ni ọ guoghọ-a ze
(iMak 2.1-12; iLuk 5.17-26)

¹ IJesu ọ lo oko-oke oniemi, ọ da oni oke iGalili mu egbe pfi je ukiekie obini o kpole, ọ bhale apfe oyoli obini iKapanomu. ² Emose egho e tsua omose ni ọ guoghọ-a shi iya bhale. Abi iJesu ọ rọ me irudunga oyewe, ọo oni omose ni ọ guoghọ-a, “Ri obo shi udu, omimhe, a she ri olamhe topfa e.”

§ 8:17 Li ze Aza 53.4

³ Igho esese Ishi eyi iMosisi eghuo e nu egbe we ngme, e lie, “Oni omose ona o pfi unu-a!”

⁴ Ijesu o lese usamhi ni e sa, o mhila we, “Elo o ze ni a ro sa isamhi ebe udu? ⁵ Onoghuo o kele mhe ya ngme oni omose ne? Ni mhi lie, ‘A she gbe olamhe kua ne,’ Ali ‘Vule ke kia?’ ⁶ Ama, ni a ro lese khi Omi Ogbo o mhue afu elemhi eke agbo ni o ro gbe olamhe kua na ogbo.” Igho, oo oni omose ni o guogh-a, “Vule, rue iya oye u ke je apfe.”

⁷ Igho oni omose o vule oo je apfe. ⁸ Abi eni ebubu egbo e ro me ona, abo e sha we. E kueghie Eshinegba ni o ri afu onana na egbo.

Ijesu o lu iMatiu o deba lue
(iMak 2.13-17; iLuk 5.27-32)

⁹ Abi ijesu o rote agho je odalo, o me khi omionoga oghuo ni a lu iMatiu, o shito okholo ni a la miono oga. Oo li, “Deba mhe.” Igho o vule deba li.

¹⁰ Abi ijesu o ro la owa oyi iMatiu le eminale, emionoga eni e bu elese ali ena olamhe e bhale ya ku ma we o, e ga nu oli ali eniye odukhokho eyoli le eminale. ¹¹ Abi egbo iFarisi eghuo e ro me ona, e mhila eniye odukhokho eyoli, ee, “Elo o ze ni osese oye e o ro nu emionoga ali ena olamhe e le eminale?”*

¹² Ijesu o suo ona, oo we, “Oni o toto oa mhue emini o ri obo e li, ama oni o to oo ye apfe obo. ¹³ A ka wena emini a ri ona ngme, ikhi, ‘Oa khi iluasobo e ghole mhe, ama isomhelemhi’ Oa khi egbo eni e pfuase ne mhi bhale ya lu e mu pfi, ama egbo ena olamhe.”†

Omhila oyi ingme azumhi
(iMak 2.18-22; iLuk 5.33-39)

¹⁴ Eniye odukhokho eyi ijoni Oni oo batazi egbo, e bhale deba ijesu, e mhila li, “Elo o fe ze khi anye ali egbo iFarisi, khi anye e pfi azumhi ni eniye odukhokho eye ea ro pfi?”

¹⁵ Ijesu oo we, “Emole omose ni oo rue omueshi onogbo e famhi ya mhue iyese udu-a ini oni oo rue omueshi o kie la we iteva? Eghenge oo bhale ni a ro ya rue oni omose ni oo rue omueshi onogbo iteva oyewe vu, eghenge agho e ro tigbe ya ke pfi azumhi.

¹⁶ “Ogbo oa ya gbela ode onogbo toma onodio, ini a me gh, onodio ogho o ya nyan-a toma onogbo, o fia ese ni o ke fu ne shi o. ¹⁷ U ke neta khi eri ogbo o ya ku onyo onogbo kulo akpaba eku e lamhi onodio,‡ ini a me gh, eri oni akpaba o ya ve-a, oni onyo o ku kua, oni akpaba onyo o li opfu-a. Onyo onogbo a ku e shi akpaba onogbo, eghenge agho, oni onyo ali oni akpaba onyo e ga migha.”

Om o omueshi ni o ghu-a ali okpotso ni oa ze
(iMak 5.21-43; iLuk 8.40-56)

¹⁸ Abi oni ungmehi o kie la ijesu unu, okhemhue iju oghuo o bhale ya wugha li odalo, oo li, “Kpekpe bhale ya ri obo ti omimhe ni o lese ghu-a, ni o guale.” ¹⁹ Igho ijesu o vule deba li vu, eniye odukhokho eyoli e li deba li.

²⁰ Igho okpotso oghuo ni o lia e she ku oli egbe ramhi ikpe igbeva o rote ukhokho ti mama ijesu, o ri obo ti oli esode. ²¹ Itobo khi o she ngme oli shi udu khi, “Mhi kha da lese ri obo ti ijesu ode tse ne, mhi ya ze.”

²² Igho ijesu o mu egbe nyene, o me oli, oo li, “Kpotso khi ke ze ni ulishi o mue irudunga ni u mhue o she re ze.” Agho agho oni okpotso o ze.

²³ Abi ijesu o ro ramhi owa oyi oni okhemhue, o bhale ya e khi egbo e la agho. Ee vie oni omueshi ni o ghu-a egho. Agho oo li nyoghoo. ²⁴ O gueye ogbokpa o lase agho le, khi oni omueshi oa ghu ne khi eri o lese-a. Eni egbo e suo ungmehi ni o ngme, ee gia li.

²⁵ Eni egbo e fie je olase se, ijesu o lo elemhi oni owa, o mu oni omueshi obo, oni omueshi o vule. ²⁶ Okeke oni ingme ona o gbhiaku asha kpa oni edeli.

Ijesu o kueghie ezalo ava alo-a

* 9:11 Li ze iLuk 15.1-2 † 9:13 Li ze iMat 12.7; Osia 6.6 ‡ 9:17 Akpaba oyi eku e lamhi egbo iju e ku onyo o shi.

²⁷ Ijesu ọ ke rọte agho vu je odalo, ezalo ava e deba li. Ee tsesẹ lema li, e liẹ ọli, “Mhue isomhelemhi na anye, omi iDefidi.”

²⁸ Abi ijesu ọ rọ lo elemhi oni owa, eni ezalo ava e bhale deba li. Ọ mhila wẹ, “A miesuo khi mhi ya dobe rẹ ẹ ze?”

Ẹ kẹ ọli, “Gueguegue.”

²⁹ Igho ijesu ọ ri obọ ti wẹ alo, ọọ wẹ, “Alo eyẹ ẹ e khueghie-a abi a mhue irudunga.”

³⁰ Ikpamhi alo eyewẹ e khueghie-a. Ijesu ọ tse agua yẹ wẹ e khi gueyẹ ogbokhoghuo emini a mẹ. ³¹ Ama asha ni e ramhi kpa, eri e gueyẹ egbo, e gue ingme oyi ijesu yẹ egbo asha kpa.

Ijesu ọ ri ungmene ze

³² Eni emose e vu, a tsua omose oghuo ni ọ mhue ayemhe ebe bhale, ni ọa li ngme unu. ³³ Ijesu ọ khu ọli oni ayemhe ebe ogbo egbe ya lase, oni omose ọ ngme. Abọ e sha ogbokpa e liẹ, “Anye ẹa kpe mẹ ingme onana ghue ekẹ iZireni.”

³⁴ Ama egbo iFarisi e liẹ khi oghie oyi iyemhe ebe ọ ri ekpabọ na li. Lọli o zẹ ni ọ rọ dobe ẹ khu egbo ayemhe ebe egbe-a. §

Egbikanya eyi Eshinegba ẹa bu

³⁵ Ijesu ọ kia la ẹoli khi ẹoli sese ungmeme oyi Eshinegba elemhi owa ugamhi eyewẹ, ọ tse abọ usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba. Ọ ri egbo ni e mhue ighuamhi khi ighuamhi i ze.* ³⁶ Abi ọ rọ mẹ eni ebubu egbo, elemhi wẹ e lala li irari khi udu oyewẹ ọa sheshe itobọ khi ẹa mholi oni ọọ kpaghie wẹ obọ, abi isumha ni ẹa mhue ọrewẹkia. † ³⁷ Ọ gueyẹ eniyẹ odukhokho eyoli, “Oni ikhiesẹ oo gbẹdi gba, ama khi eni ẹ khiesẹ wẹ, ẹa bu.” ³⁸ “A sọ iromhi, ni Eshinegba oni ọ mhue ikhiesẹ, ni ọ ghie eni e ya khiesẹ oni ikhiesẹ fie lasele.” ‡

10

Ijesu ọ ghie ighiusomhi na kẹẹ ogbava eyoli fie

(iMak 3.13-19; iLuk 6.12-16)

¹ Ijesu ọ lu eniyẹ odukhokho ogbava eyoli kugbe. Ọ ri afu na wẹ, e ke ya khu iyemhe ebe ododa egbo egbe-a, e gbo ri egbo ni e mhue ighuamhi ododa ke ze.

² Eva eyi eni ighiusomhi na kẹẹ ogbava na. Oni odode khi ISamọ ni a gbolo o lu iPita, ali inyoghuo ọli, Aduru. IJemhisi ali inyoghuo ọli ni a lu iJoni ni e khi imi iZebedi. ³ IFilipu ali iBatolomiu. ITomosi ali iMatiu ni e khi emionoga. IJemhisi omi Afeusi ali iTadiusi.

⁴ ISamọ ni ingme o ghọ mu egbe ali iJudasi Isikaroti ni ọ ri ijesu de.

Usomhi ni a ghie eni etuogbava

(iMak 6.7-13; iLuk 9.1-6)

⁵ Ijesu ọ ghie eniyẹ odukhokho ogbava ena fie, ọ tse agua yewẹ, ọọ wẹ, “A khi je ẹoli oyi egbo iJeta wẹkhi ẹoli na ekẹ iSameria. ⁶ Ochoghọ a lẹ deba egbo iZireni ni e li abi isumha ni e waa. ⁷ Abi a liẹ ke lẹ, a ke tse abọ usomhi ona-yewẹ, a liẹ wẹ, ‘Eghiele oyi Eshinegba o she ti bhale.’ ⁸ A ri egbo ni e mhue ighuamhi ze, a ri eni e mhue efafe ze, a guise eni e ghu-a le, eni e mhue ayemhe ebe, a khu wẹ ewẹ egbe lasele. Afue a ri eni ekpabọ ena na ẹ, a rẹ wẹ kpaghie egbo obọ afue, a khi mie ifata shi ọ. ⁹ Abi a liẹ lẹ ena, a khi tsua ukpaghọ okhoghuo shi omọ-emhi. ¹⁰ A khi tsua ẹkuẹ pfi sọ, wẹkhi itsua na rọ sọ elese, wẹkhi ekue ni a sọ, wẹkhi ukpokpo na rọ a to ọkpọ, irari khi asha ni ogbo ọ la gbe agho ọ te ẹ le.*

¹¹ “Eoli oni a da bhale kpa, a kushi ayi ogbo nọ da kpe abọ mie ẹ, ramhi eghẹghẹ ni a ya rọte agho vu. ¹² Neni a ya sọ ukhomhi owa okhoghuo, a kpe liẹ, ‘Opfomhe o la oni owa ona.’ ¹³ Ini egbo ne la oni owa e kpe abọ mie ẹ, opfomhe oyẹ ọ ka nu wẹ la, ama, ini ẹa

§ 9:34 Li zẹ iMat 10.25; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 * 9:35 Li zẹ iMat 4.23; iMak 1.39; iLuk 4.44 † 9:36 Li zẹ iNọba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMak 6.34 ‡ 9:38 Li zẹ iLuk 10.2 * 10:10 Li zẹ 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18

mie ẹ, opfomhẹ oyẹẹ o gbo nyenẹ deba ẹ. ¹⁴ Ini a bhale ẹoli, khi ẹgbọ ne la oni ẹoli ẹa da kpe abọ mie ẹ ne, a kpe abọ ọ-a na wẹ ini a te ọ fiẹ lase.† ¹⁵ Ogbele iguezo, mhi gueye ẹ khi Ẹshinegba ọ ya mholi isomhelemhi na ẹgbọ iSodomu ali iGomora dose oni ẹoli ogho.‡§ ¹⁶ A sato khi eri mhi ghie ẹ fiẹ lase abi isumha ne la ifuabo idumhi. Irarigho, a ze ni a lese ingme abi enye, ama a mhue ikuegbe-a abi anekhukhu.*

Okholi ni a ya mu vule shi ẹ ọ

(iMak 13.9-13; iLuk 21.12-17)

¹⁷ “A mu egbe ẹ tsuke, irari khi ẹgbọ e ya mu ẹ bhale ikotu, odalo egbhali ni ẹẹ so ẹzo. E gbe ẹ itali elemhi owa ugamhi eyewe. ¹⁸ E ya ri itobo eva oyemhẹ muno e bhale deba igovuno ali enighie, ni a gue usomhi onete oyemhẹ ye we. A gbo pfi otsele oyemhẹ ye ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta. ¹⁹ A khi yele abi a ya ngme ali abi a ya so we, ini e muno ẹ bhale agbala ẹzo. Irari khi emini a ya ngme o ya bhale unu oye ẹ egheghe ni a nono ọli shi. ²⁰ Irari khi ingmemhi ni a ya ngme, ẹa ya khi eye ẹ. Ayemhẹ-no-pfuase oyi Ẹshinegba ni ọ khi ita ẹ, ọ ya ri ungmehi ni a ke ngme shi ẹ unu.†

²¹ “Egheghe na ngme ena, ẹgbọ e ya ri inyoghwo we bhale ni a gbe-a, ita eniye e wolo imi we bhale na gbolo-a, igho eniye e li ya rue itawe bhale na gbe-a.‡ ²² Ẹgbọ kpa e ya ke biselemhi ẹ shi irari oyemhẹ. Ama ogbo ni ọ da mu irudunga oyoli mhue ramhi ukpese ne, loli a ya mie pfuese.§ ²³ Ini a la asheghuo mu okholi vule shi ẹ ọ, a na je ẹoli olese. Mhi ze ẹ lese khi, aa ya gbe akanya ona pfo ne eke iZireni neni Omi Ogbo ọ nyenẹ egbe ẹ bhale.

²⁴ “Omọ odukhokho ọa lese dose ọga oyoli, wekhi eri oni ọọ ga ogbo ọ ya fu dose ọga oyoli.* ²⁵ Omọ odukhokho ọ dobe ya li abi ọga oyoli, oni ọọ ga ogbo ọ ya dobe li abi ọga oyoli. Ini a lu ọdapfe iBezebo, se ẹ a ke beshi ẹ lu eni e la oni omhue-apfe oyoli.†

Oni a ya ke na ulishi oyoli

(iLuk 12.2-7)

²⁶ “Itobo igho a khi ze ni ulishi o mu ẹ irari khi aa me emini a gba khukhu ni ọa ya khueghie a, wekhi eri a me emini o sheli ni ọa ya lasele.‡ ²⁷ Emini mhi gueye ẹ eliyose a ngme ọli lasele ini ogbe o gbe-a. Ungmemhi ni a bena gueye ẹ, a la ukhomhi owa ngme ọli lase ni ẹgbọ e suo gboo. ²⁸ A khi na ulishi ẹgbọ ni o khia khi idiegbe e lese dobe ya gbe-a, ni ẹa dobe ya pfuse ogbo ayemhẹ-a. Ama a na ulishi oyi Ẹshinegba no kha gbe-a se ọ gbo mhue ekpabo ro ya pfuse ayemhẹ-a elemhi ilimhi iriere. ²⁹ U lese khi ukpaghwo a ri ipfeli otuava de? Ama aa me ongewe ni ọ ya ghu-a ni Ẹshinegba ọa ya lese. ³⁰ Ẹshinegba ọ she leli egbegbi itsu ni e la ẹ ukhomhi nya. ³¹ Itobo igho, a khi ze ni ulishi o mu ẹ, irari khi a mu ẹloe dose ipfeli ni e bububu.

Eni e migha na iJesu ali eni e kie ọli

(iLuk 12.8-9)

³² “Ogbo ni ọ da gue ungmehi oyemhẹ ye ẹgbọ ne, mhi ya li gue ingme oyoli ye Itamhe ni ọ la iloghie. ³³ Ama onini ọ da la ukpeloe ẹgbọ kie mhe, mhi ya li kie ọli ukpeloe oyi Itamhe na obini iloghie.§

Ijesu ọa ri opfomhẹ bhale ama okemhi

(iLuk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “A khi sa khi opfomhẹ mhi ro bhale eke ẹgbọ. Mhi aa ro opfomhẹ bhale, ama ogbhoro. ³⁵ Eri mhi bhale ya to okhue na

“Omose ali itali,

† 10:14 Li ze Ika 13.51 ‡ 10:15 Li ze iMat 11.24; Igbae 19.24-28 § 10:15 Li ze iLuk 10.4-12

* 10:16 Li ze iLuk 10.3 † 10:20 Li ze iMak 13.9-11; iLuk 12.11-12; 21.12-15 ‡ 10:21 Li ze iMak 13.12; iLuk 21.16 § 10:22 Li ze iMat 24.9,13; iMak 13.13; iLuk 21.17 * 10:24 Li ze iLuk 6.40; iJon 13.16; 15.20 † 10:25 Li ze iMat 9.34; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 ‡ 10:26 Li ze iMak 4.22; iLuk 8.17 § 10:33 Li ze 2 iTimo 2.12

ọkpotoso ali inyọli,
 ọsamọ ali inyọdọli.

³⁶ Unuẹkpẹ oyi ọgbọ,
 ebe ọli e la.*

³⁷ “Ọgbọ ni ọ da nono ingme oyi ita okekhi inyọ dọsẹ ingme oyemhẹ ne, ọa ya dobe khi ọmọ odukhokho oyemhẹ. Ọgbọ ni ọ da nono ingme oyi omi ọli dọsẹ mhẹ ne, ọa ya dobe khi ọmọ odukhokho oyemhẹ. ³⁸ Ọgbọ ni ọa da kpha apfida oyọli tsua ni ọ ke deba ẹte-awẹ oyemhẹ ne, ọa ya dobe khi ọmọ odukhokho oyemhẹ.† ³⁹ Ọni ọ da mu agbọ oyọli mhue gagaga ne, o mema ya de ọli obọ-a, ama ọni rue agbọ oyọli obọ-a shi eke itobọ oyemhẹ ne, ọ ya mẹ eleli agbọ oyọli.‡

Eleli
(iMak 9.41)

⁴⁰ “Ọgbọ ni ọ da kpe abọ mie ẹ ne, mhemhẹ ọ kpe abọ mie. Ọni ọ da kpe abọ mie mhẹ, ọni ọ ghie mhẹ ọ kpe abọ mie.§ ⁴¹ Ọgbọ ni ọ da kpe abọ mie ọmekeguele oyi Eshinegba ne, ọ ya mhue isomhopfa onayi ọmekeguele. Ọni ọ da kpe abọ mie ọgbọ ni ọ pfuase ne irari khi ọ da khi ọgbọ ni ọ pfuase, ọ ya mhue eleli oyi ọgbọ ni ọ pfuase. ⁴² Ini ọgbọkhoghuo ọ diẹ amẹ ni e pfohmẹ na ẹgbọ eni ẹa mu ẹloe ena da ne, irari khi e da khi eniye odukhokho eyemhẹ, mhi gue ọ ye ẹ gueguegue khi eleli oyọli ọa ya de ọli obọ a.”

11

Ijesu ali iJoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ
(iLuk 7.18-35)

¹ Abi iJesu ọ rọ gueye eniye odukhokho ogbava eyọli emini e ya riẹle se, ọ je ẹoli ni e la eke iGalili ya sese, ọ gbolo tse abọ oni usomhi onete.

² Abi iJoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ ọ rọ la owa ighumha suọ ikanya ni iKirisiti ọọ gbe, ọ ghie eniye odukhokho eyọli ghi ọli, ³ E le ya lina mhila li. “Ye ye u khi ọni iJoni ọ ngme khi ọ ya bhale, abi anye ri ẹloe shi eke ke khe ọgbọ ọlese?”

⁴ Ijesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “A nyene egbe ya gueye iJoni emini a suọ ni a mẹ. ⁵ Ezalo ẹe khueghie alo-a, eni e guoghọ awe-a, e vule ẹe kia, a ri eni e mhue ighuamhi ẹkue idiegbe ododa ze, elesọ ẹe suọ esọ, ẹgbọ ni e ghu-a, a guise wẹ le. A gbolo ẹ tse abọ usomhi onete ye ẹgbọ eni ẹa mhue.* ⁶ Ikhivose o khi na ọgbọ ni ọa mhọli akhokhomhẹ shi ingme oyemhẹ!”

⁷ Eniye odukhokho eyi iJoni ee vu se, iJesu ọọ ngme ingme oyi iJoni khasẹ eni e legba. Ọ mhila wẹ, ọọ. “Abi a rọ fiẹ je ọdagbe ifufu ni a rọ ya bino iJoni, ọgbọ nabise a dabi khi a ya mẹ? Ebuli ifulọ ni akpekpeli ọ pfi ẹ nga pfi ẹ tiemhi a dabi khi a ya mẹ? ⁸ Ini ọa khi ighọ shọ, elọ a dabi khi a ya mẹ abi a rọ fe fiẹ lase? Ọmose ni ọ sọ itsua eni e somhi otse a sa khi a ya mẹ? Iiye o! Ẹgbọ eni ẹe sọ itsua eni e somhotse, apfe oyi oghie ẹe la. ⁹ Elọ a fe fiẹ lase khi a ya mẹ shọ? Ọmekeguele? Gueguegue, ama mhi gueye ẹ, ọni ọ gbo fu dọsẹ ọmekeguele a mẹ. ¹⁰ IJoni ọ khi ọni ọgbọ ni Ebe-no-pfuase o ngme ingme oyọli, ni Eshinegba ọ la liẹ,

“Mhi ya kpẹ ghie aghiusomhi oyemhẹ ralo ne,
 ni ọ ya khueghie ode-a ne.”†

¹¹ Abi o li mhi li gue ọli ye ẹ khi, iJoni ọ fu dọsẹ ọgbokpa ni ọ la agbọ ona ghue, ama, ọgbọ ni ọ ga kpọke nya obini Eghiele oyi Eshinegba, ọ fu dọsẹ ọli. ¹² Rote eghẹghẹ oyi iJoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ ya ramhi ogbe na amo, Eshinegba ọ te ẹ ri ikakabọ mhọli omhese oyọli shi agbọ oyi ẹgbọ, ama ikakabọ ẹgbọ e ke rọ ọ lo ọ. ¹³ Irari khi emekeguele nya ali Ishi eyi iMosisi, e mẹ guele shi eke ramhi eghẹghẹ oyi iJoni.‡ ¹⁴ Ini a ya lama shi ọ, iJoni ọ khi

* 10:36 Li zẹ iMika 7.6 † 10:38 Li zẹ iMat 16.24; iMak 8.34; iLuk 9.23 ‡ 10:39 Li zẹ iMat 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33; iJon 12.25 § 10:40 Li zẹ iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16; iJon 13.20

* 11:5 Li zẹ Aza 35.5-6; 61.1 † 11:10 Li zẹ iMala 3.1 ‡ 11:13 Li zẹ iLuk 16.16

oni Elaja ni ẹ khi ọ ya nyenẹ egbe bhale. § 15 A mhọli esọ, a suọ emini mhia gueyẹ ẹ, ni a rọli gbe akanya.

16 “Elo mhi ri agbhotu ona ya khọkhọ? Eri e li abi ikuku eniyẹ ni e shitọ epfepfẹ oki ni e lu egbe wẹ,

17 “ ‘Anye pfi ofele na ẹ,
aa lama gbe ishimhi,
anye to uwolo
ni a rọ viẹ olimhi shi ẹ ọ,
ama aa lama viẹ.’

18 Abi ijoni ọ rọ bhale, eri ọọ pfi azumhi, ọa lama da onyọ, irarighọ ẹgbọ e liẹ khi, ‘Ayemhẹ Okphaghie oo nase ọli.’ 19 Ama Omi Ogbo ọ ke bhale, ọọ le ọọ da, ẹgbọ kpa e kẹ liẹ khi, ‘Ogbo unu-emhi ali ọdonyo ọ khi, ni ọ nu emionoga ali ena olamhẹ ẹ mu ọmọle.’ Emini Eshingba ọọ riẹle, o ri ilẹsingme oyọli ẹ khase.”

Emini ẹoli ni ẹa lama mu pfi ẹẹ mẹ

(iLuk 10.13-15)

20 Ighọ iJesu ọ li zẹ ẹmuẹbe na ẹgbọ ni e la ẹoli ni ọ la gbe ikanya ọnyaloa ebubu eyọli, itobọ khi ẹa mu pfi, ọọ li. 21 “Epfua o khi nẹ, iKorazi! Epfua o khi nẹ, iBetsaida! Irari khi ini ikanya ọnyaloa ni a gbe ifui ẹoli eyẹ ẹ khi a li gbe wẹ iTai ali iSidoni lọ, e kha she viẹ osoli na egbewẹ shi olamhẹ eyewẹ, e te olamhẹ eyewẹ mu pfi agboagbo.* 22 Ama mhi gueyẹ ẹ khi, o ya somhi iTai ali iSidoni egbe dọsẹ ẹ, ogbẹle isọ-ẹzo 23 Yeyẹ iKapanomu, eri a nono ni a ya yase ẹ nga idane ramhi irarogbe? Iiye o! Eri a ya pfi ẹ tiemhi ọkẹ ilimhi irieriẹ. Irari khi ini ọnyaloa ni a gbe khase ẹ khi a gbe wẹ eke iSodomu lọ, o kha la ọ ramhi amo.† 24 Ama mhi gueyẹ ẹ khi o ya somhi iSodomu egbe dọsẹ ẹ, ogbẹle isọ-ẹzo.”‡

Bhale deba mhẹ ni u mhọli iyemhẹa

(iLuk 10.21-22)

25 Eghẹghẹ aghọ iJesu ọ liẹ, “Ita, Onomhẹ, ni ọ mhue eke ali ukhuli, mhi tse uwegbe khi emini u rọ sheli na eguebe, ali eni e fialo-a, khi u rẹwẹ khase ẹgbọ ni ẹa mu ẹloe.

26 Ighọ, Ita, ina o li ghọle ẹ shi.

27 “Itamhẹ ọ she ri emhikpa nga mhẹ obọ. Ogbo khoghuo ọa la ọ, ni ọ lẹsẹ oni Omọ, se ni Ita. Ogbo khoghuo ọa la ọ ni ọ lẹsẹ Ita se ni oni Omọ, ali eni oni Omọ ọ lama ri oni Ita khase. §

28 “A bhale deba mhẹ, ẹẹ nya ni a tsua itsua ni ẹẹ khose ẹ, mhi ya ri iyemhẹa na ẹ. 29 A ri egbe mie emini mhie a ke riẹle, a rọte obọ oyemhẹ wena, itobọ khi mhii pfomhẹ gba, ali khi udu oyemhẹ o mhọli iriegbe-tiemhile, ni a mhue iyemhẹ.* 30 Irari khi emini mhia liẹ a riẹle oni o zẹ ẹ riẹle yeghẹle lọ, ali khi eri itsua eyemhẹ ee fue.”

12

Ijesu ọ khi Onomhẹ oyi ẹle iyemhẹa

(iMak 2.23-28; iLuk 6.1-5)

1 Eghẹghẹ ni a ngme ena, iJesu ọ rọte ifui ishemhi iakpa dọsẹ ẹle iyemhẹa. Okiamhi oo gbe eniyẹ odukhokho eyọli. Ighọ e li bẹ eni iakpa, e le wẹ.* 2 Abi ẹgbọ iFarisi e rọ mẹ ona, ẹ ọli, “Ghe khe! Eniyẹ odukhokho eyẹ ẹẹ riẹle emini Ishi eyi iMosisi ọa lama shi a riẹle ẹle iyemhẹa.”

3 Ọ sọ wẹ ọ, ọọ, “Aa she kpe zẹ emini iDefidi ọ riẹle abi okiamhi o rọ gbe ọli ali apfọli? 4 Eri ọ lo elemhi owa oyi Eshingba, lọli ali apfọli, e ya rue ibuledi oni o pfuase le, ni ushi ọa lama shi e le. Oni ibuledi ona, ekpodalo-ugamhi eyi Eshingba tse, e lẹsẹ le ọli.†‡

§ 11:14 Li zẹ iMala 4.5; iMat 17.10-13; iMak 9.11-13 * 11:21 Li zẹ Aza 23.1-18; Ezik 26.1--28.26; iJọẹ 3.4-8; Emọ 1.9-10; iZaka 9.2-4 † 11:23 Li zẹ Aza 14.13-15; Igbae 19.24-28 ‡ 11:24 Li zẹ iMat 10.15; iLuk 10.12 § 11:27 Li zẹ iJón 3.35; 1.18; 10.15 * 11:29 Li zẹ iJere 6.16 * 12:1 Li zẹ iDeut 23.25 † 12:4 Li zẹ iLev 24.9 ‡ 12:4 Li zẹ 1 iSam 21.1-6

⁵ Abi khi aa rọte ebe ushi iMosisi zẹ ọli khi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba ni e la Owa Oyi Ẹshinegba, ee gbe ushi-a ogbẹlẹ iyemhẹa, ama ogbọ ọa rọ mu ota sọ wẹ?§ ⁶ Ama mhi gueyẹ ẹ khi ogbọ ni ọ fu dọsẹ Owa Oyi Ẹshinegba ọ la ana. ⁷ Ini a lẹsẹ emini a ri oni ungmehi ona ngme shi Ebe-no-pfuasẹ lọ, ni ọọ, 'Ilelemhi o ghọle mhe, ọa khi iluasobo,' aa kha ke pfa ẹzọ mu eni ẹa lue.* ⁸ Irari khi mhemhẹ Omi Ogbọ mhi khi Ọnọmhuẹ ọyi ogbẹlẹ iyemhẹa.”

Ijesu ọ ri ọmọsẹ ni obọ oyọli o cheghẹlẹ-a ze
(iMak 3.1-6; iLuk 6.6-11)

⁹ Abi ijesu ọ rọte aghọ vu, ọ lo elemhi owa ugamhi oyewẹ. ¹⁰ Ighọ ọmọsẹ oghuo ni ọ cheghẹlẹ obọ oghuo-a, ọ la akaghọ. Ẹgbọ eghuo e la aghọ ni e nono ni wewẹ e mu ingme shi ijesu egbe, ighọ e mhila li. Ẹ ọli, “O fẹ ti ni a ri ogbọ ze ẹlẹ iyemhẹa?”

¹¹ Ijesu ọọ wẹ, “Ini ọngẹẹ ọ fẹ mhọli osumha, ni ọ rọ de pfilo atekẹ ẹlẹ iyemhẹa, wa a ya fẹ mu ọli ọ lasele?† ¹² Ogbọ ọ mu ẹloẹ dọsẹ osumha! Irarighọ, Ishi eyi iMosisi o lama shi ọ, ogbọ ọ riẹlẹ onete ogbẹlẹ iyemhẹa.”

¹³ Ighọ ọọ oni ọmọsẹ ni ọ cheghẹlẹ obọ oghuo a eghọ, “Nise obọ oye-a.” Ighọ ọ nise ọli-a. Oni obọ o na ya to abi onokpọle ¹⁴ Ighọ eni ẹgbọ iFarisi e fiẹ ya ye ugbamhi abi e li ya gbe ijesu-a.

Oni ọọ ga ni Ẹshinegba ọ zẹ

¹⁵ Abi ijesu ọ ke rọ lẹsẹ ugbamhi ni e gba, ọ rọte aghọ vu je oboese, ebubu ẹgbọ e deba li. Ọ ri eni e mhọli umha-ze nya ze. ¹⁶ Ọ tse agua yẹ wẹ e khi gueyẹ ẹgbọ oni lọli khi. ¹⁷ Eri a ri ona ri ungmehi ni Azaya ọmekeguele ọ ngme bhale ya tse, ni ọ la liẹ,

¹⁸ “Oni ọọ ga oyemhẹ
ni mhi zẹ na,

 oni mhi nono ingme oyọli,
 ni ọ ri egbe ẹ mu mhe,
mhi ya ri Ayemhẹ oyemhẹ
shi ọli egbe,
 ọ ya ri iguẹ-sọ-ẹzọ oyemhẹ
 khasẹ ishishi nya.

¹⁹ Ọa ya nu ẹgbọ wola
wẹkhi eri ọ ya tsesẹ
 ni ogbọ suọ ifui apfẹ.

²⁰ Ọ ya kuegbe-a
nu eni ẹa mhuẹ ekpabọ ngeli,
 abi a li kuegbe-a mu ọakpa
 ni akpekpeli o pfigbe vule.

Ọ ya lẹ elemhi
eni ẹẹ nono ikpaghiobọ,
 abi ogbhali ọa liẹ la apfẹ
 ni amẹ o gbe erali
 ni o la umutse pfuse-a,
ya ramhi ni ọ rọ
 ri iguẹ-sọ-ẹzọ leghie.

²¹ Itobọ ighọ ẹgbọ ijẹta nya
 e rọ regbenga eva oyọli.”‡

Ijesu ali iBezebọ
(iMak 3.20-30; iLuk 11.14-23)

§ 12:5 Li zẹ iNọba 28.9-10 * 12:7 Li zẹ iMat 9.13; Osia 6.6 † 12:11 Li zẹ iLuk 14.5 ‡ 12:21 Li zẹ Aza 42.1-4

²² Igho ẹgbọ eghuo e rue omose oghuo ni o mholi ayemhe obe bhale ghi iJesu. O zalo o gbo khi ungmenu. IJesu o ri oni omose ze. Oo ngme, o gbolo e me eke. ²³ Igho abo e sha eni ẹgbọ nya, e mhila, e liẹ, “Abi khi iJesu ona o khi Oni Omiepfuese omi iDefidi ni e khi o ya bhale?”

²⁴ Abi ẹgbọ iFarisi e ro suo ona, e ke, “Ekpabo eyi iBezebo ni o khi oghie oyi iyemhe ebe nya, o ro khu ẹgbọ iyemhe ebe egbe lasela.”§

²⁵ IJesu o she lese usamhi oyewe, oo we, “Eghiele ni o da kemhi shi iku-iku ni o nu egbewe e kholi ne, eri o ya pfua. Igho khi eoli ali unuekpe ni e kemhi egbe nu egbewe e kholi, ea dobe ya migha. ²⁶ Ini Okphaghiẹ oo khu Okphaghiẹ lase, o she kemhi egboli. Seẹ eghiele oyoli o ke li dobe ya migha? ²⁷ Ini mhi ri ekpabo eyi iBezebo ee khu ẹgbọ ayemhe ebe egbe a, ekpabo eyi oghuo ẹgbọ eye e e ro khu we kua? Emini eni ee deba e ee riele o rokhase khi aa rote ode. ²⁸ Ama ini o khia khi Ayemhe oyi Eshinegba mhi ro o khu ayemhe ebe kua, loli o rokhase khi Eshinegba o she e mhese shi e egbe.

²⁹ “Oghuo o fe lese ya vule, o dose lo apfe oyi omose akama ya tsua li itsua vu. Oa khi eri o kpe ya ge oli shi eke? O tigbe dobe tsua li itsua owa?”

³⁰ “Oni oa da nu mhe la ne, eri o biselemhi mhe, ali khi oni oa da nu mhe ti e gbili ne, eri o miatse ku a.* ³¹ Irarigho, mhi gueye e khi, a ya ri olamhe ali ungmehi ipfiunu-a nya topfa ogho, ama aa ya tigbe ri ungmehi ipfiunu-a ni a ngme deba Ayemhe-no-pfuase topfa ogho. ³² A ya dobe ro topfa onini o da pfi unu-a deba Omi Ogho, ama aa ya ro topfa oni o da pfi unu-a deba Ayemhe-no-pfuase, elemhi agbo ni a la memena, ghe agbo ni o ke e bhale.†

Udumhi oora a te e lese oora

(iLuk 6.43-45)

³³ “Ri eloe khu oora, o ya mo umomhi onete, ini u waa ri eloe khu oora, o mo umomhi ni oa ti. Irari khi umomhi oyi oora a te e lese emini oni oora o khi.‡ ³⁴ Seẹ ee ẹgbọ ebe ni a kholo abi enye afue, a liẹ ngme ungmehi onete unu? Usamhi ni e vo ogho udu o roli ee ngme ungmehi rote unu lasela.§ ³⁵ Udu onete ogho onete o te e ngme ungmehi onete lasela. Igho ungmehi obe o li rote udu oyi oghobe e lasela. ³⁶ Ama a lese khi ogho o ya zono abi o li ngme ungmehi afue unu lasela ogbele iso-ezo. ³⁷ Irari khi ungmehi unu oye a ro ya pfa ezo ne, ungmehi unu oye a gbo ro ya pfa ezo mu e.”

Irokhase oyi iJona

(iMak 8.11-12; iLuk 11.29-32)

³⁸ Igho ẹgbọ iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo ee iJesu, “Osese, ri olele onyaloa oghuo khase anye.”*

³⁹ O so we o, oo, “Ee ẹgbọ okhoro ni aa ri igesikia ga Eshinegba.” Aa mhila mhe olele onyaloa? Oghokhoghuo oa ya ri olele okhoghuo khase e, seẹ ni onabi a rokhase oyi iJona omekeguele.† ⁴⁰ Irari khi abi iJona o li la elemhi oyi afele ogbele ese ele oguota ali ele iyose, igho Omi Ogho o li ya li la elemhi eke ogbele ese, ele oguota ali ele iyose.‡ ⁴¹ Egbọ iNineve e ya mu ezo vule shi e ẹgbọ agbhotu ona o ogbele iguezo, irari khi e mu nyene abi iJona o ro tse abo ungmehi oyi Eshinegba ye we. Ama memena, oni o ga fu dose iJona o la akana, ama aa lama mu pfi.§

Abi ayemhe obe o liẹ kia

(iLuk 11.24-26)

⁴² Oghie-okpotso oyi eke iSheba o ya mu ezo vule shi e ẹgbọ agbhotu ona o ogbele iguezo, o pfa ezo mu we. Itobo khi oo rote obini odonue bhale ya ri eso kpe ose

§ 12:24 Li ze iMat 9.34; 10.25 * 12:30 Li ze iMak 9.40 † 12:32 Li ze iLuk 12.10 ‡ 12:33 Li ze iMat 7.20; iLuk 6.44 § 12:34 Li ze iMat 3.7; 23.33; 15.18; iLuk 3.7; 6.45 * 12:38 Li ze iMat 16.1; iMak 8.11; iLuk 11.16 † 12:39 Li ze iJona 1.17--2.10; iMat 16.4; iMak 8.12 ‡ 12:40 Li ze iJona 1.17 § 12:41 Li ze iJona 3.5

ilęsingme oyi iSolomoni. Ama memena ọni ọ fu dọsẹ iSolomoni ọ la akana, ama aa lama pfi esọ shi ọli ọ.*

⁴³ “Ini ayemhẹ ebe o rọte ọgbọ egbe lasele, eri ọ kpẹ je ekẹ okhakha ya dudu kia nono ashini ọ je ya yemhẹ-a. Ama ini ọa mẹ, ⁴⁴ ọ gueyẹ egbọli, ‘Mhi ya nyenẹ egbe ukhokho je owa ni mhi kpẹ te vu.’ Ini ọ nyenẹ egbe bhale aghọ ni ọ rọ ya ẹ khi aghọ o gboo, khi asha kpa oo pfuasẹ nguenẹ. ⁴⁵ Eghẹghẹ aghọ, ọ fiẹ je olase ya rue ayemhẹ ebe ishilua elese ni e khọlọ dọsẹ ọli bhale ya lo aghọ, e la aghọ. Eghẹghẹ aghọ, ikpukhokho oyi ọni ọgbọ ọghọ o ke ya khọlọ dọsẹ abi o kpẹ li. Ighọ o ya li ẹ egbe ẹẹ ọgbọ ọkhọlọ ena.”

Inyọ iJesu ali inyoghuo iJesu

(iMak 3.31-35; iLuk 8.19-21)

⁴⁶ IJesu ọ kie ghọ nu eni ebubu ọgbọ ọ ngme, inyọli ali inyoghuo ọli e bhale. E migha olase, e nono ni wẹwẹ e nu ọli ngme. ⁴⁷ Ọgbọghuo aghọ, ọọ li, “Inyẹ ali inyoghuo ẹ, e migha olase, ẹẹ nono ni wẹwẹ e nu ẹ ngme.”

⁴⁸ IJesu ọ sọli ọ, ọọ, “Eghuo e khi inyemhẹ ali inyoghuo-mhẹ?” ⁴⁹ Ọ nise obọ ghue eniyẹ odukhokho eyọli, ọọ, “Enana e khi inyemhẹ ali inyoghuo-mhẹ. ⁵⁰ Ọnini ọ da ri ungmehi oyi Itamhẹ na iloghie gbe akanya, lọli ọ khi inyoghuo-mhẹ ọni ọmọsẹ ali ọni ọkpotso ali inyemhẹ.”

13

Okhẹ irọkhokho oyi ọghiale ni ọ kọ ikpamhemhi

(iMak 4.1-9; iLuk 8.4-8)

¹ Eẹ ni a ngme ena, iJesu ọ fiẹ owa ya lase, ọ shitọ epfẹ okẹ oniēmhi. ² Ebubu ọgbọ e le gasẹ ọli ramhi ni ọ rọ vu ya lo ọkọ-okẹ oniēmhi shitọ, eni ọgbọ nya e migha egele oni okẹ oniēmhi.* ³ Ọ ri okhẹ irọkhokho gue emhi ebubu u yẹ wẹ, ọọ wẹ, “A ghe i! Ọghiale ọghuo ọ je ishemhi ya ku ikpamhi emhi. ⁴ Abi ọ li i ku eni ikpamhi emhi eghọ, eghuo ọ e de kua epfẹ ode. Ipfeli e bhale ya sanọ wẹ le. ⁵ Eghuo ọ, e de nga ukhomhi ọkpegbhẹ, ni ọa mhue ekẹ ni e bu. E nyanya zẹ. Ama itobọ khi oni ekẹ ọa mhue ẹlamhi ni e pfi imhili lo, ⁶ ovọ o gbolo wẹ-a. E khakha-a, irari khi ẹa mẹ asha pfi imhili lo ekẹ egbegbọ. ⁷ Ikpamhi eghuo ọ, e de kulo ashini igba e la. Eni igba e zẹ, e tono wẹ gbolo-a. ⁸ Ama ikpamhi eghuo, e de shi egbegbi ekẹ, e fu, e nyẹsẹ ekhẹ. Eghuo e ri imomhi asha egbhueshe lasele, elese e ri asha egbhuesẹ lasele, enekpọle, asha uye ali igbe. Eghẹghẹ aghọ e ke ya bu dọsẹ emini a kpẹ rọ kọ. ⁹ A zẹ esọ, a suọ emini mhia gueyẹ ẹ, ni a rọli gbe akanya.”

Emini oni okhẹ irọkhokho o migha shi

(iMak 4.10-12; iLuk 8.9-10)

¹⁰ Eniyẹ odukhokho eyọli e bhale deba li, e mhila li, “Elo o zẹ ni u rọ ri okhẹ irọkhokho ọ sẹsẹ eni egbọ?”

¹¹ IJesu ọọ wẹ, a she mhọli ilẹsẹ oyi osheli abi Eshinegba ọ she mhọli omhẹsẹ shi ẹ egbe, ama a rọli sheli wẹ. ¹² Ọnini ọ da kpẹ mhọli, a ya rọ ma ọ na li, ọ mhọli gbeku ọ. Ama ọni ọa mhue, a ya mie ọli oni ọ kpẹ mhue.† ¹³ Emini o zẹ ni mhi rọ ri okhẹ irọkhokho nu wẹ ngme khi.

Ini e riẹ bino,

 ẹa ya mẹ ekẹ,

ini e riẹ ri esọ shi ekẹ,

 ọa ya lo wẹ esọ.

¹⁴ Lọli o zẹ khi ungmehi

ni ọmekẹguele Azaya

 ọ ngme o tẹsẹ shi wẹ egbe

 ni ọ la liẹ.

“A ya ri esọ shi ekẹ khue,

* 12:42 Li zẹ 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhẹ 9.1-12 * 13:2 Li zẹ iLuk 5.1-3 † 13:12 Li zẹ iMat 25.29; iMak 4.25; iLuk 8.18; 19.26

ama ọa ya tigbe lo ẹ esọ,
 a fẹli ofẹli khue,
 aa mẹ emhikhoghuo.

¹⁵ Udu oyẹwẹ o bi obili-a.

Itobọ khi eri
 esọ eyẹwẹ e zuse,
 e gbo gueşe alo.

Ini ọa khi ighọ,
 e kha ri alo eyẹwẹ

ke mẹ eke,
 esọ eyẹwẹ e kha suọ,
 udu oyẹwẹ o kha
 mhọli ilẹsingme,

ee kha mu pfi
 bhale deba mhe,
 mhi rẹwẹ ze.”

“Eni ẹgbọ e ya ri esọ
 shi eke khue,

ama ọa ya tigbe lo wẹ esọ,
 e fẹli ofẹli khue,
 ama ẹa mẹ emhikhoghuo.”[‡]

¹⁶ Ama oyẹẹ ọa khi ighọ. Á mẹ afa gba. A ri alo eye ẹ mẹ eke, a ri esọ eye ẹ suọ. ¹⁷ Abi o li mhi li gue ọli yẹ ẹ khi, emekeguele ebubu ali ẹgbọ eyi Ẹshinegba ebubu, e li dua ini wẹwẹ e mẹ emini a mẹ ali ini wẹwẹ e suọ emini a suọ, ama ẹa dobe.[§]

Emini okhe irọkhọkhọ oyi ọghiale o ngme
 (iMak 4.13-20; iLuk 8.11-15)

¹⁸ Ijesu ọọ. “A ri esọ shi eke, ni e suọ emini oni okhe irọkhọkhọ o ngme. ¹⁹ Ọgbọ ni suọ ungmehi omhesẹ ni Ẹshinegba ọ mhọli shi agbọ oyi ẹgbọ, ni ọa lo ọli esọ ne, lọli ọ li abi ikpamhi emini e de kua epfe ode. Eri ọkphaghie ọọ bhale ya sanọ li wẹwẹ udu kua. ²⁰ Eni e zẹ nga ukhomhi ọkpegbhe, eri e li abi ọgbọ ni ọ kha suọ ungmehi, ọ ga ri oghẹle mie ọli. ²¹ Ama ọa tiemhi ọli udu, itobọ ighọ, ọa migha tẹşe. Irarighọ, ini ọmunu o bhale ali ni a rọ mu okhọli vule shi ọli ọ shi itobọ oni ungmehi, ọ de ode a aghoaghọ. ²² Ikpamhi ni e zẹ shi ifu igba, wẹwẹ e li abi ọgbọ ni ọ kha suọ ungmehi oyi Ẹshinegba, inase-udu shi ingme agbọ ali ọghuemhe oyi epfue, e tonon oni ungmehi abi igba, ọa dobe mọ umomhi.* ²³ Ikpamhi ni e zẹ shi egbegbi eke, e li abi ọgbọ ni ọ kha suọ ungmehi oyi Ẹshinegba o lo ọli esọ. O mọ umomhi. Eghuo e kha mọ imomhi egbhueshe, elese mọ egbhueshe, eghuo ọ uye ali igbe.”

Okhe irọkhọkhọ oyi ebuli ọfaghue ali ado

²⁴ Ijesu ọ gbo zẹ okhe irọkhọkhọ olese khasẹ wẹ, ọọ wẹ, “Eri omhesẹ oyi Eghiele oyi Ẹshinegba o li abi ọmose ọghuo ni ọ kọ ado enete shi ishemhi oyoli.” ²⁵ Ẹliyose, khi ẹgbokpa e ya lese-a, ọbe ọli ọ bhale ya kọ ebuli ọfaghue sọlo shi ọli ọ, ọ vu. ²⁶ Eni ado e zẹ khi e fu khi e ri itsagha lasese, eni ebuli ọfaghue e li zẹ lasese.

²⁷ “Ighọ eni ẹẹ ga eyi ọni ọmose e bhale ya gueye ọli, ẹẹ ọli, ‘Ọga egbegbi ado ni u kọ shi ishemhi oye, ebuli ọfaghue e nu wẹ zẹ lasese kia sọlo shi wẹ?’

²⁸ “Obe mhe ọ riẹle ona.

“Eni ẹẹ ga e mhila li, ‘Wa a nono ni anye vuolo eni ebuli ọ kua?’ ²⁹ Ọọ wẹ, Iiyel! Irari khi ini a vuolo eni ebuli-a, a ya dọ obọ vuolo eni ado ma eni ebuli. ³⁰ A zẹ ni e ga fu kugbe ya ramhi ẹghẹghẹ ikhiẹşe. Ẹghẹghẹ aghọ, mhi ya gueye eni ẹẹ khiẹşe, e kpẹ vuolo eni ebuli-a, e ge wẹ ikhuli, e toşe wẹ-a, e tigbe khiẹşe eni egbegbi ado shi aka na mhe.”

[‡] 13:15 Li zẹ Aza 6.9-10 [§] 13:17 Li zẹ iLuk 10.23-24; iJón 8.56; Iburu 11.13; 1 iPit 1.10-12

* 13:22 Li zẹ iMat 19.23; 1 iTimo 6.9-10,17

Okhe iròkhòkhò oyi ukpamhi ọara imọsitadi
(iMak 4.30-32; iLuk 13.18-19)

³¹ Ijesu ọ zẹ okhe iròkhòkhò olese khasẹ wẹ. Ọọ wẹ, “Eri omhẹsẹ ni Ẹshinẹgba ọ mhọli shi agbọ oyi ẹgbọ o li abi ukpamhi ọara ni a lu imọsitadi ni ọmọsẹ ọghuo ọ rọ ya kọ ishemhi oyọli. ³² Ukpamhi ọli, o khi oghuo ikpamhi ẹra ni e shẹ nẹ nya, ama ini o fu vule, lọli o ke fu dọsẹ emini a kọ shi oni ishemhi nya. O mele ọara oni ofunẹ a. Ipfeli e bhale ya ku eko shi iguabọ eyọli.”

Okhe iròkhòkhò oyi ifuma
(iLuk 13.20-21)

³³ Ijesu ọ gbo zẹ okhe iròkhòkhò olese khasẹ wẹ, ọọ wẹ, “Eri omhẹsẹ ni Ẹshinẹgba ọ mhọli shi agbọ oyi ẹgbọ o li abi ifuma ni ọkpotsọ ọ rọ ma ifulawa ni o bu wushe, ni o rọli fuma shi ọ.”†

³⁴ Okhe iròkhòkhò iJesu ọ rọ gue ingme ena yẹwẹ. Ọa tigbe gue ingme okhòghuo yẹwẹ ni ọa khi okhe iròkhòkhò. ³⁵ Eri ona o ya tse shi ungmehi ni ọmekẹguele ọ ngme. Ni ọọ,

“Okhe iròkhòkhò
mhi rọ ya nu wẹ ngme.
Mhi ya gue ingme
ni a rọte igbaekele
oyi agbọ rọ sheli yẹ wẹ.”‡

³⁶ Abi iJesu ọ rọ zẹ eni ebubu ẹgbọ obo, ni ọ rọ ya lo elemhi owa, eniyẹ odukhokho eyọli e bhale deba li. Eẹ ọli, “Gueyẹ anye emini okhe iròkhòkhò oyi ebuli ọfaghue ogho ọ ngme.”

³⁷ Ijesu ọọ, “Ọgbọ ni ọ ri eni egbegbi ikpamhi emhi ẹkọmhi kọ, ọ khi Omi Ọgbọ. ³⁸ Oni ishemhi o khi oni agbọ ona, eni ikpamhi ado enete egho e khi ẹgbọ ni e ya ri egbewẹ na Eghiele oyi Ẹshinẹgba. Eni ebuli ọfaghue e khi ẹgbọ eyi Ọkphaghie. ³⁹ Ọkphaghie ọ khi Ọbe ni ọ ri eni ebuli kọ ifu ishemhi. Oni ẹghẹghẹ ikhiesẹ o khi ikpukhokho agbọ, eni eni ẹẹ ga egho e khi igeni eyi Ẹshinẹgba.

⁴⁰ “Ezezẹ abi a li ti eni ebuli gbili tose-a egho, igho ikpukhokho agbọ o ya li. ⁴¹ Omi Ọgbọ ọ ya ghie igeni eyọli ya wolọ ẹgbọ ni e yese ẹgbọ pfidọ ali eni e li ọkhọlọ elemhi eghiele oyọli lasela. ⁴² A ya pfi wẹ kulo elemhi avuerẹ, agho ẹgbọ e la ya ke viẹ ẹ le akọ akọ. ⁴³ Eghẹghẹ agho ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba e ya ke gẹ abi ovọ elemhi agbọ onogbọ oyi Ẹshinẹgba. A mhọli esọ, a suọ emini mhia gueyẹ ẹ ni a rọli gbe akanya.”

Okhe iròkhòkhò oyi ẹpfue ni a rọ sheli

⁴⁴ “Eri omhẹsẹ ni Ẹshinẹgba ọ mhọli shi agbọ oyi ẹgbọ o li abi ẹpfue ni a rọ sheli ifui ishemhi, ni ọmọsẹ ọ tọnọ ekẹ mẹ rue, ni ọ nyanya gbo rọli sheli. Egbe e mu ọli, ọ ya ri emini ọ mhọli nya dẹ, ọ ya dẹ oni ishemhi ogho.

⁴⁵ “Eri omhẹsẹ ni Ẹshinẹgba ọ mhọli shi agbọ oyi ẹgbọ o li abi ọmọsẹ ni ọ nòndò ugbhẹ-ema. ⁴⁶ Ini ọ mẹ oni o lo mu ẹloe, ọ je apfẹ ya ri emini ọ mhọli nya dẹ, ọ dẹ ọli.

Okhe iròkhòkhò oyi aga

⁴⁷ “Eri omhẹsẹ ni Ẹshinẹgba mhọli shi agbọ oyi ẹgbọ o gbo li abi aga ni egbifẹlẹ e pfi lo okẹ oniemi ni o khishi, e muno ifẹlẹ ọdọda. ⁴⁸ Abi oni aga o rọ vọ, e ti ọli ngale egele. Igho, e shito e sanọ ifẹlẹ eni e khi egbewewẹ ọ kulo ughughu, e tsua eni ẹa ti kua. ⁴⁹ Igho o ya li ogbẹlẹ ni o kpe ukhokho. Igeni eyi Ẹshinẹgba e ya sanọ ẹgbọ ọkhọlọ ifuabọ ẹgbọ eni e pfuase lasela. ⁵⁰ E pfi ẹgbọ ọkhọlọ egho kulo owa ere, ni e la ke viẹ, ẹẹ le akọ akọ.

⁵¹ “Eni ingmemhi ena nya e she lo ẹ esọ?” E ọli, “Ii.” ⁵² Ọọ wẹ, “Irarigho, eri ọsẹsẹ ushi nya ni ọ mele ọmọ odukhokho-a, ni ọ da mie Eghiele oyi Ẹshinẹgba shi udu, ọ li abi ọgbọ ni ọ mhọli owa, ni ọ rọte elemhi owa ni ọ ri itsua shi ẹ rue ẹpfue onogbọ ali onodiọ lasela.”

† 13:33 Li zẹ iLuk 13.20-21; iGal 5.9; Igbae 18.6 ‡ 13:35 Li zẹ Iwolo 78.2

²² Aghoaghò iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli e lo oko-okẹ da je ukiękię okẹ obini o kpole, o gueye eni ebubu egbọ, ogbogbo o ke je. ²³ O vese eni egbọ kua se, o je ukhomhi ute ya so iromhi. Ogbomhi o mu eke, iJesu lolighuo o kie la oobọ. ²⁴ Eghęghę ni a ngme ena, oni oko-okẹ o she rote eke lo oni okẹ kia nuata. Igho akpekpeli onięmhi oo zughuse oni okẹ, ni o tsua oni oko-okẹ ya nga ya tiemhi.

²⁵ Eļe uzogbe neni ogbe o gbe-a, iJesu bhale deba we, o la oni ukhomhi okẹ e kia. ²⁶ Abi eni eniye odukhokho e ro me oli khi o la ukhomhi oni okẹ e kia, e yila. E tseşe, e lie, “Ayemhe olimi lo!”

²⁷ IJesu o nyanya nu we ngme, oo, “A mholi udu, mhemhe lo, a khi ke na ulishi.”

²⁸ iPita oo, “Onomhue ini yeye lo igesikia, we mhe mhi bhale debe oni ukhomhi okẹ.”

²⁹ IJesu oo li, “Bhale.” Igho iPita o fię oni oko-okẹ lasela, oo kia ukhomhi okẹ, oo le deba iJesu. ³⁰ Ama abi o ke ro me abi oni ukpokpomhi akpekpeli o li pfiolo, ulishi o mu oli, oo tiemhi elemhi oni okẹ. O tseşe, oo, “Onomhue tsumhi mhe!”

³¹ Igho iJesu o nise obo-a o mu oli. Oo li, “Elo o ze ni irudunga oye o ro na she. Elo o ze ni u ro mhue akhokhomhe?”

³² Igho e ga ya lo elemhi oni oko-okẹ, oni akpekpeli o pfomhe. ³³ Igho eniye odukhokho eyoli e nyese ukhomhi na li ee oli, “Igesikia lo khi, Omi Eshinegba u khi.”

IJesu o la iGenesareti ri oni oo ghua ze
(iMak 6.53-56)

³⁴ Abi e ke ro da oni okẹ ni o khishi, e bhale eke iGenesareti. ³⁵ Abi egbọ ni e la oni eke e ro lese khi iJesu lo, e ghie ghi egbọ ni e la eoli i kia gasẹ oni eoli nya. Egbọ e tsua egbọ eyewe nya ni ee ghua ghi oli. ³⁶ E lema li o kpekpe o lese ze ni eni e ghua e ri obo ti eso awulu ni o so. Egbọ nya ni e ri obo ti oli, e ze.

15

Oseşe ipfuase na ekelemhi
(iMak 7.1-13)

¹ Igho egbọ iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo e te iJerusalemu bhale ya mhila iJesu, ee, ² “Elo o ze khi eniye odukhokho eye ea ya ri oseşe ni ititawa e ro shi eke gbe akanya? E a ya kpe abo-a neni e le eminale!”

³ IJesu oo we, “Elo o ze ni a ro ri itobo ushi oye gbe ushi oyi Eshinegba-a? ⁴ Irari khi Eshinegba oo lie, ‘Ogbọ o ke ri ekpe na itali ali inyoli,’ ali khi, ‘Onini o da ku itse na itali okekhi inyoli ne, a gbe oli-a.’* ⁵ Ama abi ee a ke ngme khi, ini ogbọ o mholi ikpagho ni o kha ro na itali okekhi inyoli, ni o ke ro lie khi eni ikpagho egho khi loli mu udu pfi, khi Eshinegba loli ke ri eni ikpagho ya na. ⁶ Khi o gue kia ini oa ke rie ri ikpagho na itali ali inyoli. Ina a li ri eloe e gbe ushi oyi Eshinegba ni a ba me asha ke deba oseşe oye e. ⁷ Ee e ri ugamhi ku alo! Azaya Omekeguele o kpe lina ngme oli shi e gbe ni o re,

⁸ “Eni egbọ ena, unu e ro mu ekpe e na mhe,
ama udu oyewe o nuata shi mhe o.

⁹ Afue e mema ga mhe,
irari khi oseşe oyi egbọ ee sese egbọ,
abine khi ishi eyemhe lo.”†

Emini e ri ogbọ oo khi oni oa pfuase
(iMak 7.14-23)

¹⁰ IJesu o lu egbọ ni e legba, oo we, “A ri eso shi mhe eke, ni a mhue ileşingme. ¹¹ Oa khi emini ogbọ o rote unu le tiemhi elemhi e roli e khi oni oa pfuase, ama emini e te oli unu ya fię e ri ogbọ khi oni oa pfuase.”

¹² Igho eniye odukhokho eyoli e bhale deba li e mhila li, ee oli, “U li lese khi ingmemhi ni u ngme amo khi, o ri elemhi e bi egbọ iFarisi?”

* 15:4 Li ze Okiali 20.12; 21.17; iLev 20.9; iDeut 5.16 † 15:9 Li ze Aza 29.13

¹³ IJesu ọọ wẹ, “Ọara ni Itamhẹ na iloghie ọa da rọ kọ ne, a ya vu ọli eke-a.” ¹⁴ A khi zẹ ni ingme oyewẹ o nase ẹ udu. Ezalo ni eri ezalo ẹ kia e khi. Ini ọzalo ọ mu ọzalo ọnabi lọli obọ rọ ọ kia, eri wẹwẹ awa e ga de ya pfilo atekẹ.‡

¹⁵ IPita ọọ iJesu, “Gueyẹ anye abi oni okhẹ irọkhokhọ ena e ngme.”

¹⁶ IJesu ọọ wẹ “Aa kie leşẹ emini mhia ngme?” ¹⁷ A leşẹ khi emini o da te unu ya tiemhi elemhi khi eri a nẹ ọli ẹ kua? ¹⁸ Ama emini o da te unu lasele ne, elemhi udu o te lasele. Ena e khi emini e dobe ri ọgbọ ọ khi ọni ọa pfuase. § ¹⁹ Irari khi elemhi udu isamhi ebe e te ẹ lasele. Usamhi abi a liẹ gbe ugbeli, ali abi a liẹ kia okia, abi liẹ do ighiatọ ni a rọ na eta ali iku itsẹbọ ali iyese ọgbọ-a, ali ni a rọ ọ pfi ọtsele egbhue.* ²⁰ Emhi enana e ri ọgbọ ọ khi ọni ọa pfuase. Ama ini ọgbọ ọ le eminale ni ọa rọ kpe abọ, ọa ri ọgbọ khi ọni ọa pfuase.

*Irudunga oyi ọkpotoso ọngi iKena
(iMak 7.24-30)*

²¹ IJesu ọ te aghọ vu, ọ bhale eke iTai ali iSidoni. ²² Ọkpotoso ọngi iKena ni ọ la ukiẹkie eke ọghọ ọ bhale deba iJesu ọ lema li, ọọ li, “Ọnọmhue Omi iDefidi kpekpe mhọli ilelemhi na mhe. Omimhe ni ọmueshi ọ mhue ayemhe ọkphaghie. Oo ze mu ọli gba memena.”

²³ Ama iJesu ọa sọ ọli ọ. Eniyẹ odukhokho eyi iJesu, ẹ iJesu ọ khu ọni ọkpotoso khi ọọ kpe okeke deba ewe.

²⁴ IJesu ọọ wẹ, “Isumha eyi iZireni ni e waa, a ghie mhe ghi tse.”

²⁵ Oni ọkpotoso ọ suọ ona, ọ bhale ya de wugha odalo oyi iJesu, ọọ li, “Ọnọmhue kpekpe kpaghie mhe obọ.”

²⁶ IJesu ọọ li, “Ọa ti ni a rue eminale oyi eniyẹ pfi ghi ewa.”

²⁷ Oni ọkpotoso ọọ, “Ighọ lọ gueguegue, Ọnọmhue. Ama ewa ẹẹ le eminale ni o rọte ukhomhi itebu oyi ọni ọ mhọli wẹ de kua eke.”

²⁸ IJesu ọọ oni ọkpotoso, “Egbegbọ u mhue irudunga, a ya ri emini u nono nẹ.” Aghọghọ omi ọli ọ ze.

²⁹ IJesu ọ te aghọ vu, ọ rọte okẹ oniemi iGalili le. Ọ nga ukhomhi ute ya shito. ³⁰ Ebubu egbọ e bhale deba li aghọ, e tsua egbọ ni e guoghọ awe-a, ali eni e zẹ alo ali eni e le esọ, ali eni e ki shi, ali ingmenu ali ebubu egbọ ni e mhue ighuamhi ọdoda bhale ya shi ufuege oyi iJesu. Ọ ri wewẹ nya ze. ³¹ Abọ e sha egbọ abi e rọ mẹ khi ingmenu ee ngme, egbọ ni e guoghọ a, e vule kia, eni e zẹ alo e mẹ eke, ighọ, ee kueghie Eshinegba oyi iZireni.

*IJesu ọ ri eminale na egbọ agbele ene le
(iMak 8.1-10)*

³² IJesu ọ lu eniyẹ odukhokho eyọli, ọọ wẹ, “Elemhi egbọ ena e ga lala mhe irari khi ẹle-ese na ni e te nu mhe la akana. Ẹa mẹ eminale le. Mhi aa nono ni mhi gueyẹ wẹ e ri elemhi ofue ke je, ini ubi o khi rue wẹ shi ode.”

³³ Eniyẹ odukhokho eyọli e mhila li, “Obo a te ya mẹ eminale ni ebubu egbọ ena e ya le ifu oyemhi ni awa la ena?”

³⁴ IJesu ọ mhila wẹ, “Ibulẹdi ingmẹ a mhọli shi aghọ?”

Ẹ ọli “Iruli ishilua ali ikuku ifele.”

³⁵ Ighọ iJesu ọọ eni egbọ e shito ekekhe. ³⁶ Ighọ ọ rue eni ibulẹdi eghọ ali eni ifele ọ kphemhi na Eshinegba shi ọ. Ọ khi wẹ a, ọ rẹwẹ na eniyẹ odukhokho eyọli e kemhi wẹ na eni egbọ. ³⁷ Ọgbokpa ọ le, ọ khue. Eniyẹ odukhokho eyọli e sanọ eni e le kpolẹ shi ighughu ishilua e vọ tsuulu. ³⁸ Emọse agbele ene 4,000 e le eni eminale. Ini ọgbọ ọa leli ikpotso ali eniyẹ ma ọ. ³⁹ IJesu ọ vese eni ebubu egbọ kua se, ọ lo okọ-okẹ oniemi je ukiẹkie eke iMagidalen.

‡ 15:14 Li zẹ iLuk 6.39 § 15:18 Li zẹ iMat 12.34 * 15:19 Li zẹ iGal 5.19-21; 1 iKori 6.9-10; iRom 14.14

16

E mhila iJesu o ri oḷeḷe khase ewe
(iMak 8.11-13; iLuk 12.54-56)

¹ Egbọ iFarisi ali iSadusi eghuo e bhale deba iJesu e ya mu oḷi fe. E mhila li o ri oḷeḷe ni o te iloghie bhale khase we.* ² IJesu oḷo we, “Ini ogbomhi oḷo mu eke, a guele khi, ‘Ogbenamo o ma ti irari khi idane o yile-a.’ ³ Eḷe uzogbe, a guele khi, ‘Ame o ya rue amo irari khi idane oḷo yile, o gbo bishi-a.’ A gue bino irarogbe guele abi ogbe o ya li, ama aa dobe e guele emini eghẹghẹ ni a la memena o ngme. ⁴ Ee egbo ebe na agbhotu ona ni aa ri igesikia ga Eshinegba! A mhila mhe oḷeḷe? Aa ya ri okhoghuo khase e, se ni onayi iJona omekeguele.”†

Igho iJesu o pfi we shi agho vu.

Oyese oyi egbo iFarisi ali iSadusi
(iMak 8.14-21)

⁵ Abi eniye odukhokho eyoli e ro da oni oke oniemhi ni o khi shi je egele ukiẹkiẹ obini o kpole se, e sato khi wewe ẹa yeḷeḷe tsua ibuledi. ⁶ IJesu oḷo we a mhuẹ egbhe e shi angeli oyi egbo iFarisi ali iSadusi ni o li abi afuma oyi oyese.‡

⁷ Eni eniye odukhokho e nu egbewe ngme oḷi khi itobo khi wewe ẹa tsua ibuledi bhale iJesu o ro ngme ona.

⁸ IJesu o suo emini e ngme, oḷo we, “Eni ẹa mholi irudunga ena, elo o ze ni a ro gue ezọ eminale? ⁹ Aa kie lese ingme? Aa sato abi mhi ro kemhi ibuledi ishe na egbo agbele ishe, ighughu ingme a sanọ eni e le kpole vo?§ ¹⁰ Ali ibuledi ishilua ni mhi ro na egbo agbele ene le, ighughu ingme a sanọ eni e le kpole vo? * ¹¹ Elo o ze khi aa kie lese khi o a khi ingme ibuledi mhi nu e gue? Ama, mhi e a mu egbe e shi oyese oyi egbo iFarisi ali iSadusi ni o li abi ifuma.” ¹² Loli eniye odukhokho eyoli e ro tigbe lese khi, o a khi ingme ifuma ni a ro nye ibuledi o nu we ngme e shi, ama ingme osese egbholi oyi egbo iFarisi ali iSadusi oḷo ngme.

IPita o guele oni iJesu o khi
(iMak 8.27-30; iLuk 9.18-21)

¹³ Abi iJesu o ro bhale eke iSizeria iFilipi, o mhila eniye odukhokho eyoli, oḷo we, “Oghuo egbo e famhi e lie khi Omi Ogbọ o khi?”

¹⁴ Ee iJesu, “Eri egbo eghuo e khi iJonni Oni oḷo batazi egbo u khi, eghuo e lu e, Elaja, eghuo o e khi, iJeremaya u khi, eghuo e khi, oḷo ghuo emekeguele u khi.”†

¹⁵ IJesu oḷo we, “Ee oye e, oghuo e khi mhi khi?”

¹⁶ ISamo iPita o ro oḷi, “Ye ye u khi oni iKirisiti Omi Eshinegba ni o la o.”‡

¹⁷ IJesu oḷo li, “Oni a khi vose na u khi, iSamo omi iJona. O a khi oḷo o ri igesikia ona khase e, obọ oyi Itamhe na iloghie o te bhale. ¹⁸ Mhi gueye, ye ye iPita, (ni u khi eche). Oni ungmehi ni u ngme ena mhi ya ma Igbaa oyemhe ni e mie mhe suo nga, ekpabo oyi eghuli o a dobe ya mu oḷi o le. ¹⁹ Mhi ya rue okpe oyi eghiele oyi Eshinegba ne, emiemini u waa da lama shi elemhi agbo ona ne, Eshinegba o a ya li lama shi o obini iloghie, emini u da lama shi elemhi agbo ona ne, o ya lama shi o obini iloghie.”§

²⁰ IJesu o gueye eniye odukhokho eyoli e khi gueye egbo khi loli khi oni iKirisiti.

IJesu o gue ingme eghuli oyoli le shi eke
(iMak 8.31--9.1; iLuk 9.22-27)

* 16:1 Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † 16:4 Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ 16:6 Li ze iLuk 12.1
§ 16:9 Li ze iMat 14.17-21 * 16:10 Li ze iMat 15.34-38 † 16:14 Li ze iMat 14.1-2; iMak 6.14-15;
iLuk 9.7-8 ‡ 16:16 Li ze iJon 6.68-69 § 16:19 Li ze iMat 18.18; iJon 20.23

²¹ Rote eghẹghẹ agho vu iJesu o te gueye eniye odukhokho eyoli, oo, lie, “Mhi mema ya je eke iJerusalemu ni mhi la ya me osoli ebubu abo eyi eni egbhali ali ighie eyi ekpodalougamhi ali esese Ishi eyi iMosisi. A mema ya gbe mhe-a, ama ele nuzi-esese a ya guise mhe le bhale agbo.”

²² Igho iPita o lu oli fie je olase o lie oli o khi ke gbo ngme gho, “Eshinegba o bighi oli ku a, ogho oa ya tse shi e egbe!”

²³ IJesu o mu egbe pfi oo iPita, “Vu mhe ana, okphaghie! Ozuode u khi shi mhe o, irari khi waa ya sa isamhi ni e rote obo oyi Eshinegba bhale, ama usamhi oyi agbo.”

²⁴ Igho iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we, “Ini ogbo o da nono ni loli deba mhe ne o mema ya kie egboli o tsua apfida oyoli oo deba mhe.* ²⁵ Irari khi ogbo ni o da dua ni loli tsumhi ayemhe oyoli ne, agbo onabi oyi Eshinegba o ya de oli obo-a, ama ogbo ni o da ri itobo ayemhe rue ayemhe oyoli pfi-a ne, o ya tsumhi oli.† ²⁶ Ighe eleli ni ogbo o ya me ini o le ugu agbo ona nya, ni ayemhe oyoli o ro de oli obo-a? Abi khi elo ogbo o dobe ro ya fali ota ro to ayemhe oyoli. ²⁷ Irari khi Omi Ogbo o ya bhale elemhi ufumhi oyi Eshinegba loli ali igeni eyoli, eghẹghẹ agho o ya ri eleli na ogbogbo abi o li gbe.‡ ²⁸ Mhi gueye e khi egbo eghuo e la ana memena ni ea ya ghu ne, ni e ro ya me khi Omi Ogbo oo bhale abi ighie.”

17

Imamachi oyi iJesu

(iMak 9.2-13; iLuk 9.28-36)

¹ Ogbele-esesa o dose se, iJesu o rue iPita ali iJemhisi ali iJoni ikhi inyoghuo iJemhisi, weweghuo kpe e ya nga ukhomhi ute ni o yagha. ² O la agho mu mela-a ukpeloe we. Alo eyoli e ge abi ovo, itsua ni o so e ge abi akpa. ³ O li dena, ghe khe, e me khi iMosisi ali Elaja khi e nu iJesu e ngme.

⁴ Igho iPita oo iJesu, “Onomhue, o ma gue ti khi anye la ana! Ini o ghole e, mhi ya to okholo esese, oghuo o o khi o ye, olese o o khi oyi iMosisi, onokpole o khi oyi Elaja.”

⁵ Abi o kie li ngme, igho otughunu ni o ge nyanyanya o bhale ya khukhu we-a. E suo khi uruli o rote oni otughunu lie, “Omi mhe ni mhi nono ingme oyoli na, ni o ri egbe e mu mhe. A suo emini o gueye e.”*†

⁶ Abi eni eniye odukhokho e ro suo ona, e de yeshi ta alo rughu, ulishi oo mu we. ⁷ Igho iJesu o bhale ya ri obo ti we, oo we, “A vule, a khi ke ze ni ulishi o mu e.” ⁸ Abi e ke ro yase alo eke, ea ke me ogbokhoghuo agho se ni iJesu lolighuo kpe.

⁹ Abi e ro tiemhi oni ute le, iJesu o tse agua ye we, oo. “A khi gueye ogbokhoghuo emini a me, ini aa li rote eghuli guise Omi Ogbo le.”

¹⁰ Eni eniye odukhokho eyoli e mhila li, ee, “Elo o ze khi esese Ishi eyi iMosisi e lie khi Elaja o mema kpe ya bhale?”‡

¹¹ IJesu oo we, “Elaja o mema kpe ya te ode bhale ya mu egbe emhikpa shi eke. ¹² Ama mhi gue e ye e khi Elaja o she bhale ama egbo ea lama khi loli o khi, e li oli abi o ghole we. Igho e ya li na Omi Ogbo osoli.”§ ¹³ Igho eniye odukhokho eyoli e tigbe lese khi ingme oyi iJoni Oni oo batazi egbo oo ngme.

IJesu o ri omọ ze

(iMak 9.14-29; iLuk 9.37-43a)

¹⁴ Abi e ro nyene egbe bhale deba eni ebubu egbo, omose oghuo o bhale ya wugha odalo oyi iJesu. ¹⁵ Oo, “Onomhue, kpekpe le elemhi omi mhe ni o mhue ughuamhi ni o mu ogbo pfi gbe. O ma nase oli gba. Isheghuo o mu oli e pfilo erali, isheghuo o de pfilo oke. ¹⁶ Eri mhi rue oli ghi eniye odukhokho eye, ea dobe roli ze.”

* 16:24 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 † 16:25 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25 ‡ 16:27 Li ze iMat 25.31; iWolo 62.12; iRom 2.6 * 17:5 Li ze Igbae 22.2; iDeut 18.15; iWolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22 † 17:5 Li ze 2 iPit 1.17-18 ‡ 17:10 Li ze iMala 4.5 § 17:12 Li ze iMat 11.14

¹⁷ Ijesu oṣo, “Ashi mhi beṣhi ri abo mu udu na e ya ramhi, ee egbo ni ea mhuẹ irudunga ali iwali egbo, eḷe ingme mhi ke beṣhi ri abo mu udu na e ya ramhi? A rue oni omo ghi mhe ana.” ¹⁸ Igho ijesu o mhesẹ na oni ayemhe okphaghiẹ ogho, o te oḷi egbe fiẹ ya lase, oni omo o ze aghoagho.

¹⁹ Igho eniye odukhokho e bhale deba ijesu abi o ro kpe lolighuo le, e mhila li, ee oḷi. “Elo o fe ze khi anye ea doḃe khu oni ayemhe okphaghiẹ ya lase?”

²⁰ Ijesu oṣo we, “Itobo khi irudunga oye e oo she lo. Mhi gueye e khi ini a mhuẹ irudunga ni o she abi ukpamhi oara imositadi, a ya doḃe gueye ute ona, ee oḷi, ‘Vu ana lasele je oobo.’ O ligho ne abi u ngme. Aa me emini o a ya ze e ke li.” ²¹ [Ama ode ni a te doḃe khu ayemhe obe onana fiẹ lase khi, ode iromhi isoso ali azumhi ipfipfi.]*

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke
(iMak 9.30-32; iLuk 9.43b-45)

²² Abi eniye odukhokho eyoli e ro bhale iGalili, ijesu oṣo we, “Egheghe o she ramhi ni a ro ya ri Omi Ogbọ na egbo de. ²³ E ya gbe oḷi-a, ama elenuzi-esẹ a ya guise oḷi le bhale agbo.” Oni ungmehi o ri egbe pfo we-a.

E mhila ijesu oga oyi Owa ugamhi

²⁴ Abi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e ro nyene egbe jele iKapanomu, emionoga na Owa oyi Eshinegba e bhale deba iPita, e mhila li, “Osese oye e o li fe ze oga oyi Owa oyi Eshinegba?”†

²⁵ iPita oṣo we, “Ee.”

Abi iPita o ro lo elemhi owa le ya mhila ijesu, ijesu o kpe ngme. Oṣo, “ISamo, eghuo u fe sa khi enighie ena agbo ona e famhiẹ mie oga? Emo-ekẹ abi epfese?”

²⁶ iPita oṣo, “Epfese.”

Ijesu o li, “O ti sho! Ogho o rokhase khi omo eke o a khi oni oṣo ze oga.” ²⁷ “Ama ini awa khi lue na we, je oke ya pfi ugba oye pfilo. Afele ni u tode ya mu, khueghie oḷi unu-a, u ya me oḷi ukpagho unu rue. Rue oḷi ni u roḷi ya ze oni oga oyemhe ali oye.”

18

Oghuo o fune shi Eghiele oyi Eshinegba

(iMak 9.33-37; iLuk 9.46-48)

¹ Egheghe agho, eni eniye odukhokho e bhale deba ijesu, e mhila li, “Oghuo o fe fune shi Eghiele oyi Eshinegba?”* ² Igho ijesu o lu ukuku omo bhale migha we odalo. ³ Oṣo we, “Abi o li mhi li gue oḷi e ye e, khi, ini aa li mu pfi ni a li abi ikuku eniye, aa ya lo Eghiele oyi Eshinegba.† ⁴ Ogbọ ni o ga fune shi Eghiele oyi Eshinegba khi, oni o ri egboḷi tiemhile abi ukuku omo onana.

⁵ “Onini o da ri irari eva oyemhe mie omo onana ne, mhemhe o mie. ⁶ Ama ini ogbokhoghuo o yese enana ni e mie mhe suo pfido, ini a bie mu iko zu ogbọ oghogho uruli tsua pfilo elemhi oke oniemhi, o ti ne.

⁷ “O maa kholo mu egbo ni e yese egbo o lamhe. Ogbọ o doḃe ya na pfue imufe oyi olamhe. Ama o ma kholo egbo ni e ze khi a me eni imufe eghogho egbe. ⁸ Ini obo oye, okekhi owe oye, o ze ni u lamhe, khi oḷi pfi-a. Irari khi o ti ne ini ogbọ o khi okhomhi ya lo agbo na agboagbo, ni abo ali awe e gba pfo nali ya lo owa ere.‡ ⁹ Ini o khia khi eloe oye o ze e lamhe, vuonyo li pfia. O ti ne u ri ukpeloe oghuo ya lo iloghie, ni alo e ro gba ne, pfi e ya lo ilimhi irierie.§

Okhe irokhokho oyi osumha ni o wa

(iLuk 15.3-7)

* 17:21 Li ze iMat 21.21; iMak 11.23; 1 iKori 13.2 † 17:24 Li ze Okiali 30.13; 38.26 * 18:1 Li ze iLuk 22.24 † 18:3 Li ze iMak 10.15; iLuk 18.17; 1 iPit 2.2 ‡ 18:8 Li ze iMat 5.30 § 18:9 Li ze iMat 5.29

¹⁰ “A khi zẹ ni a ri ẹloe gbe eni ẹa mu ẹloe enana, irari khi eri igeni eyewẹ na iloghie ẹ migha odalo oyi Itamhẹ ẹghẹghẹkpa. ¹¹ [Eri mhemhẹ Omi Ọgbọ mhi bhale ya tsumhi eni e wa-a.]

¹² “Sẹ a sa shi ọ? Ini ọgbọ ọ mhue isumha egbhueshe ni ọghuo ọ, ọ rọ wa-a. Ọa khi eri ọ ya zẹ ọghuo ọa la egbhueshe egho obo, ọ ya nono ọghuo ni ọ wa a egho? ¹³ Ini ọ mẹ ọli, mhi gue ẹ yẹ ẹ khi egbe e ya mu ọli shi ọghuo ọgho doṣe ọghuo ọa la egbhueshe enekpọle ni ẹa waa. ¹⁴ Igho Ita ẹ na iloghie ọa li nono eni ẹa mu ẹloe enana ni e wa-a.

Inyoghuo ẹ ni ọ pfido ne

¹⁵ “Ini inyoghuo ẹ ọ lue ne, le deba li ka gueye ọli emini ọ li. Ama zẹ ni o khi yeye ali lolighuo kpe. Ini ọ ri esọ shi ẹ eke, u she gbo sheshe ọli shi ode.* ¹⁶ Ama ini ọa ri esọ shi ẹ eke, lu ọgbọ ọghuo abi ava elese, eghẹghẹ agho ni e khi otsẹle abi Ebe-no-pfuase o ngme.† ¹⁷ Ini ọa ri esọ shi ẹ ọ, le ya gue eni ingme nya yẹ ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Ini ọa gbo da ri esọ shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ọ ne, a ti kia nali. A rue ọli shi ọgbọ ni ọa miesuo ali omionoga ọgbọ okhọlo.

¹⁸ “Abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi emiemini aa da lama shi oni agbo ona ne, aa ya li lama shi ọ na ẹ obini iloghie. Ali khi emiemini a da lama shi agbo ona ne, a ya lama shi ọ na ẹ obini iloghie.‡

¹⁹ “Mhi gbo gueye ẹ khi ini ẹẹ otuava a da lama shi emhikhoghuo agbo ona ni a rọ sọ iromhi shi ọ ne, Itamhẹ ni ọ la iloghie ọ ya riẹle ọli na ẹ. ²⁰ Irari khi asha ni ẹgbọ ava o khi aase e da lona kugbe irari eva oyemhẹ ne, mhi nu wẹ la agho.”

Okhẹ irokhokho oni ọa ya gbe kua na ọgbọ

²¹ IPita ọ bhale deba iJesu, ọ mhila li, “Iti-ingmẹ inyoghuo-mhẹ ọ fe ya lue na mhẹ ramhi ni mhi rọ ya gbe kua nali? Iti ishilua?”

²² IJesu ọọ li, “Iiye, ọa khi iti ishilua tse, ama iti egbhueshe ali igbe asha ishilua.§*

²³ “Irari khi eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi oghie ọghuo ni ọọ eni ẹẹ ga eyoli e bhale ya rokhase lue abi e li gbe akanya. ²⁴ Abi ọ rọ ghọ bino na wẹ abi e li gbe na li, a rue omose ọghuo ni ọ lo ọli ẹkpa idududu bhale. ²⁵ Abi oni omose ọa rọ doṣe fali eni ikpagho, oni oghie ọọ e mu ọli ali ughue ọli ali imi ọli ya de ni ọ rọ fali eni ota.

²⁶ “Oni ọọ ga ọgho ọ de ya wugha odalo oyi oni oghie, ọọ li, ‘Kpekpe, rabomudu na mhẹ, mhi ya fali ẹ eni ikpagho nya.’ ²⁷ Igho oni oghie ọ ya mhue isomhelemhi na li, ọ gbe eni ota kua na li, ọ zẹ ọli vu.

²⁸ “Ama abi oni ọọ ga ọ rọ fiẹ lase, ọ mẹ oni ọọ ga nabi lolu ni ọ lo ọli ikuku ikpagho. Igho, ọ khi awulu shi ọli uruli, ọọ li, ‘Fali mhẹ ota ni u lo mhẹ!’

²⁹ “Onuzava oyoli ọgho, ọ de ya wugha, ọọ lema li, ọọ li, ‘Kpekpe rabomudu na mhẹ, mhi ya fali ẹ.’

³⁰ “Ama ọa lama na li. Ọọ a mu ọli ya shi owa ighumha ya ramhi ni ọ rọ ya fali eni ota.

³¹ Abi eni ẹẹ ga enekpọle e rọ mẹ emini ọ li, elemhi ee bi wẹ. E le ya gue eni ingme nya yẹ oni oghie ọgho.

³² “Igho oni oghie ọ ghie ya lu oni ọọ ga ọgho, ọọ li, ‘Yeye oni ọọ ga ona okhọlo ona, mhemhẹ mhi gbe ikpokpomhi ikpagho ni u lo mhẹ kua ne irari khi u lema mhẹ, ³³ waa khi oni ọ kha li mhue isomhelemhi na onuzi-ava oyẹ abi mhi mhue isomhelemhi ne?’

³⁴ Igho elemhi e bi oni oghie, ọ mu ọli ya shi owa ighumha ni a nali osue ya ramhi ni ọ rọ ya fali eni ota ni o lo nya.

³⁵ “Ina Itamhẹ na iloghie ọ li ya li ẹ ini aa roṣe ekelemhi udu gbekua na inyoghuo ẹ.”

19

Ipfa-ughue-a
(iMak 10.1-12)

* 18:15 Li zẹ iLuk 17.3 † 18:16 Li zẹ iDeut 19.15 ‡ 18:18 Li zẹ iMat 16.19; iJon 20.23 § 18:22 Li zẹ Igbae 4.24 * 18:22 Li zẹ iLuk 17.3-4

¹ Abi iJesu o ro ngme se, o te eke iGalili vu je eke iJudia ukiękie oke iJodani, ² Ebubu egbo e ve deba li. O rewe la agho ze.

³ Egbo iFarisi eghuo e bhale ya mu oli fe ni e ba me asha mu ingme ma li obo. E mhila li, "Ushi oyawa o fe lama shi o omose o ri itobo emhikhoghuo khu ughue oli?"

⁴ IJesu o mhila we, "Aa ze abi Ebe-no-pfuase o ngme khi eri Eshinegba ni o ma egbo te igbaekele, o ma egbo omose ali okpotso?" ⁵ Eshinegba o gbolo e, 'Itobo ona omose o ya ze itali ali inyoli obo, o to ma ughue-oli o, wewe ava e mele ogbo oghuo-a.' ⁶ Eghęghę agho ea ke khi ava ama oghuo. Itobo ona, emini Eshinegba o she to ma, ogbo khi vase oli-a."†

⁷ Eni egbo iFarisi e mhila iJesu, "Elo o ze khi Ushi oyi iMosisi o lama ogbo o nya ebe ipfa-ughue-a mholi ughue oli obo, o khu oli?"‡

⁸ IJesu oo we, "Itobo khi aa gbe udu o ze ni Ushi oyi iMosisi o ro lama li na e, ama oa kpe te igbaekele ligho. ⁹ Mhi gueye e khi onini o khu ughue oli ni oa ro khi itobo okia, ni o ro ya rue okpotso olese ne, o she kia okia."§

¹⁰ Eniye odukhokho eyi iJesu ee, ini o khia khi ina o bie khi iteva omose ali ughue oli, o bie ti ne ogbo khi rue okpotso shi.

¹¹ IJesu oo we, "Oa khi ogbokpa oni osese ona o go lu, se ni eni Eshinegba o ri oni afu na e khi rue okpotso. ¹² Irari khi emhi ebubu ee ze khi ebubu egbo ea ya rue okpotso, eghuo, itobo khi igho Eshinegba o ma we, eghuo, itobo khi egbo e re we khi igho, elese e ri egbewe mele owali-a ni e me asha ga Eshinegba egbegbo. Ogbo ni o dobe ya ri egbe mie oni osese, o ri egbe mie."

IJesu o lema na eniye enikeke

(iMak 10.13-16; iLuk 18.15-17)

¹³ Eghęghę agho, egbo eghuo e wolo eniye enikeke bhale ghi iJesu ini o ri obo nga we ukhomhi, ni o so iromhi na we. Ama eniye odukhokho eyoli ee khu we, e ti je ukhokho.

¹⁴ IJesu oo we "A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe, a khi ke khu we irari khi wewe enana e mholi agbo oyi Eshinegba." ¹⁵ O ri obo nga we ukhomhi se, o rote agho vu.

Ozeo ni lolo pfue

(iMak 10.17-31; iLuk 18.18-30)

¹⁶ Ozeo oghuo o bhale ya mhila iJesu, oo, "Osese onete, elo mhi fe ya li ni mhi ro ya mholi agbo onabi oyi Eshinegba?"

¹⁷ IJesu oo li, "Elo o ze ni u ro o lu mhe onete? Eshinegba lueghuo kpe o lese ti. Ini u wa nono ni u mholi agbo onabi oyoli, ri ishi eyoli gbe akanya."

¹⁸ O mhila iJesu, "Ishi eneghuo o?"*

IJesu oo li, "Khi gbe ugbeli, khi kia okia, khi do ughiatu, khi pfi otsela egbhue mu ogbo. ¹⁹ Mu ekpe na ite ali inye, gbo ze ni, u nono ingme oyi onuzava oye abi u li nono egbe e." †

²⁰ Oni ozeo oo iJesu, "Te eke vu mhi te ri eni u ga ngme ena nya a gbe akanya, onoghuo o ke kpo mhe le?"

²¹ IJesu oo li, "Ini u wa nono ni u gba pfo, le ya ri itsua ni u mholi nya de u kemhi eni ikpagho na egbo ni ea mholi, ni u mholi epfue shi obini iloghie. U tigbe bhale ke ya deba mhe kia."

²² Abi oni ozeo o ro suo ona, egbe e pfo li-a itobo khi oo pfue gba.

²³ IJesu oo eniye odukhokho eyoli, "Mhi gue oli e ye e khi, o ma munu ni egbo ni e pfue e ze ni Eshinegba o mhesa na we. ²⁴ Mhi gbo gueye e khi, ni ogbo ni o pfue o ro lo eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni loli ri akphere rote ese asuge ya fie."

* 19:4 Li ze Igbae 1.27; 5.2 † 19:6 Li ze Igbae 2.24 ‡ 19:7 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 5.31 § 19:9 Li ze iMat 5.32; 1 iKori 7.10,11 * 19:18 Li ze Okiali 20.13-16; iDeut 5.17-20 † 19:19 Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16; iLev 19.18

²⁵ Abi eniye odukhokho eyi iJesu e ro suṣ ona, abo e sha we, e mhila li, “Oghuo o ke doḃe ya lo Eghiele oyi Eshineḡba sho?”

²⁶ IJesu o bino we, oṣ, “Ini a ri oyi oḡbo ngme, ona o ya munu, ama abo oyi Eshineḡba, emhikpa o ze ṣli e rieḡe.”

²⁷ IPita o mhila iJesu, oṣ li, “Anye ni anye ze emhikpa abo bhale deba e ena, elo anye ya me o rue?”

²⁸ IJesu oṣ we, “Abi o li mhi li gue ṣli e ye e khi ini Omi Oḡbo o da shito ukpekhomhi ufumhi oyoli eḡheḡhe agbo Onogbo, ee ogbava ni a deba mhe a ya nu mhe shito ikpekhomhi igbeva, a mhes e na edeli igbeva eyi iZireni.† ²⁹ Oḡbokpa ni o da ze owa oyoli abo, okekhi inyoghuo ṣli, ni o ze itali ali inyoli abo ali inyoghuo ṣli ali imiṣli ali epfue eyoli abo shi itobo oyemhe ne, o ya mhue epfue eghogho asha egbhueshe, o gbo mhue agbo onabi oyi Eshineḡba. ³⁰ Ama eḡbo eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho, e ya ralo.”§

20

Okhe irokhokho oyi egbikanya na elemhi ogba ipfonu

¹ “Eri Eghiele oyi Eshineḡba o li abi omose oghuo ni o fie lase ya wolo eḡbo eluzogbe je ogba ipfonu oyoli ya gbe akanya. ² O lama khi lolli ya fali oḡboḡbo ingme ni a mie ogbeḡe. O rewe je ogba eera ipfonu oyoli ya gbe akanya.

³ “Elemhi agogo itili eluzogbe, o fie lasele, o me khi emose eghuo e migha elemhi oki ni ea mhue oni ee gbe. ⁴ Oṣ we, ‘A je ogba eera ipfonu oyemhe ya gbe akanya khi mhi ya fali e emini o ti.’ ⁵ Igho e vu.

“Elemhi agogo igbeva ele oguota ali agogo ese ele ogbomhi, o gbo ligho ya wolo emose elese. ⁶ Agogo ishe o she ramhi, o gbo bhale ya e emose elese ni ea li gbe okhoghuo. O mhila we, o we, ‘Elo o ze ni a ro migha ana amo kpa pfuse eḡheḡhe-a, ni aa ro gbe okhoghuo?’

⁷ “E ṣli, ‘Irari khi oḡbokhoghuo o lu anye shi akanya lo.’

“Oṣ we, ‘A je ogba ipfonu oyemhe ya gbe akanya.’

⁸ “Ogbomhi o ke mu eke, oni o mhue ogba ogho, o lu oni o ri eḡbo e gbe akanya na li, oṣ, ‘Lu eni e gbe akanya ni u fali oḡboḡbo ota. O kpe rote eḡbo ni e kpe ukhokho bhale fali ota ya ramhi eni e kpe bhale.’*

⁹ “O fali eḡbo ni e te agogo ishe elogbomhi gba akanya le ukpaghuo. ¹⁰ Abi eni e te odode gba akanya le e ro bhale ya mie ifata, e dabi khi ikpagho eyewe e ya bu dose eni e kpe ukhokho bhale oni akanya. Ama a ga fali we abizize. ¹¹ E mie ifata se, ee wolo oni o mhue ishemhi. ¹² E ṣli, ‘Emose ena ni a kpukhokho mie, iwakati oghuo e lese gbe akanya, ama rote ele uzogbe fiefie anye te ri ukhomhi shi ovo ya ramhi ogbomhi. Ama u ya fali anye abizize!’

¹³ “Omhue-ishiemhi o ro otuoghuo elemhi we, ‘Omue, mhi aa liele. Oa khi ukpaghuo-ghuo a lama na mhe shi akanya ogbeḡe? ¹⁴ A mo ikpagho eye e ni a ke je apfe. Onoghuo o de e shi o ini mhi fali omose ni mhi kpukhokho mie abi mhi fali e. ¹⁵ Abi khi mhia doḃe ya li ikpagho eyemhe abi o ghole mhe? Eri a ke kpe ofuma irari khi mhi da khi oḡbo ni o somhopfa?’

¹⁶ “Ama eḡbo eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho e ya ralo.”†

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke

(iMak 10.32-34; iLuk 18.31-34)

¹⁷ Abi iJesu o ro o nga iJerusalemu, o lu eniye odukhokho eyoli je asheghuo ya gueye, oṣ we. ¹⁸ “iJerusalemu ni awa je ena, a ya la oobo ri Omi Oḡbo na ighie eyi ekpodalougamhi ali esese Ishi eyi iMosisi de, agho e la ya pfa ezogbe igbe-a mu ṣli. ¹⁹ E tigbe rue ṣli

† 19:28 Li ze iMat 25.31; iLuk 22.30 § 19:30 Li ze iMat 20.16; iLuk 13.30 * 20:8 Li ze iLev 19.13; iDeut 24.15 † 20:16 Li ze iMat 19.30; iMak 10.31; iLuk 13.30

na egbo iJeta, e roli li egia, e gbe oli ite, e ta li ma apfida, ama elenuzi-ese, a guise oli le bhale agbo.”

Emini ughue iZebedi o o iJesu o riele na lue
(iMak 10.35-45)

²⁰ Igho ughue iZebedi o rue imi oli ava bhale deba iJesu, o wugha li odalo, o o li o kpekpe o somhi lue opfa.

²¹ IJesu o mhila li, “Elo wa nono.”

O o li, “Lama na mhe khi imimhe aava ena, khi oghuo o kha shito e obo ita, onokpole o shito e ogobo eghiele oye.”

²² IJesu o o we, “Aa lese emini a mhila. A ya dobe da uko osoli ni mhi ya da?”

E oli, “Anye ya dobe.”

²³ IJesu o o, “A rote uko ni mhi te da ya da, ama, o a khi mhemhe mhi ya ze oni o ya shito mhe obo ita ali ogobo. Eni Ita o riele we shi na e mholi we.”

²⁴ Abi eniye odukhokho ogbe enekpole e ro suo, e pfaa na ogbo ali inyoghuo egho.

²⁵ Igho iJesu o lu we tigbili, o o we, “A lese khi ighie eyi egbo iJeta eri ee jili egbo eyewe. Eni e kpeda e ri omhese ri itoto e sha we ma. ²⁶ Ama, o a khi igho iteva oye e. Oni o da nono ni loli fu ne, o khi oni o o ga enekpole.† ²⁷ Ini ongee o o nono ni loli khi onodode, o mele oni o o ga oyi enekpole a.‡ ²⁸ Ezeze abi Omi Ogbo, o a li bhale ni a ke ga li, ama o bhale ni o ro ga egbo ali ni o gbo ri agbo oyoli mie ebubu pfuese.”

IJesu o ri ezalo aava ze
(iMak 10.46-52; iLuk 18.35-43)

²⁹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli e rote iJeriko vu, ebubu egbo e ve deba li. ³⁰ Emose ezalo aava e shito epfe-ode. Abi e suo khi iJesu o rote agho dose. E tse, e lie. “Onomhue, Omi iDefidi, le elemhi anye.”

³¹ Oni ebubu egbo e dese we, e khukhu unu, ama e kiele tse leghe, e lie, “Onomhue, Omi iDefidi kpekpe le elemhi anye.”

³² Igho iJesu o migha, o lu we, o o we, “Elo a nono ni mhi riele na e?”

³³ Ee oli. “Onomhue, kpekpe anye e nono ni u khueghie anye alo-a.”

³⁴ IJesu o mhue ilelemhi na we, o ri obo ti we alo, eni alo e khueghie-a, e deba li.

21

Egbo e ri ufumhi na iJesu abi o ro lo elemhi iJerusalemu
(iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)

¹ Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e li ti i mama iJerusalemu, e bhale ikuku eoli na lui iBetifagi ni o la Ute era Olivu. IJesu o la agho ghie eniye odukhokho eyoli aava je eoli ni o la odalo. ² O o we, “A je eoli ni a fe odalo oye ena, khi a ya me akphere ali omioli. A taghie we-a, a mu we ghi mhe ana. ³ Ini ogbokhoghuo o mhila e emhikhoghuo, a gueye oli khi Onomhue o ya rewe riele emhi, o gbo ya nyene we bhale lena.”

⁴ Eri a me enana ni a ro bhale ya e khi ungmehi ni emekeguele e ngme, ni e bhale ya tse. Ni o o

⁵ “A gueye edeli iZayo,*

‘A bino khi oghie oye e o o bhale deba e.

O mholi ikuegbe-a, o nga ozele akphere,

ikhi Omi akphere.’ ”

⁶ Igho eniye odukhokho eyi iJesu e ye abi o ghie we. ⁷ Igho e rue oni akphere ali omi oli bhale, e ban ide eyewe egbe nga li egbe, iJesu o nga li shito. ⁸ Ebubu egbo e gueghie itsua eyewe naghie-a shi ode, eghuo e kholo eyamhi naghie-a shi ode. ⁹ Eni egbo ni e ralo ali eni e kpe ukhokho e tse, e kueghie oli, e lie, “Tsumhi anye, Tsumhi anye, Omi iDefidi!”

† 20:26 Li ze iLuk 22.25-26 § 20:27 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26 * 21:5 Li ze iZaka 9,9

“Ikhivọṣẹ khi ọni ọ ri eva oyi Ọnọmhuẹ bhale.”

Ikuẹghię khi oyi Ẹshinẹgba.

“Tsumhi anye.”†

¹⁰ Abi iJesu ọ rọ lo elemhi iJerusalemu, oni ẹdẹli nya o wushe-a, ẹgbọ e mhila, e liẹ, “Ọghuo ọni ọmọṣe onana ọ fẹ khi?”

¹¹ Eni ẹgbọ ni e nu ọli kia e gueyẹ wẹ, ẹẹ “Ọna khi iJesu ọni ọmekẹguele ọnge iNazarẹti na ekẹ iGalili, ni a shobọ na awa khi ọọ bhale, ikhi ọni awa migha khẹ.”‡

IJesu ọ lo elemhi Owa Oyi Ẹshinẹgba

(iMak 11.15-19; iLuk 19.45-48; iJọn 2.13-22)

¹² IJesu ọ lo elemhi Owa Oyi Ẹshinẹgba. Ọ khu ẹgbọ ni e la elemhi ọli ẹ du oki kua. Ọ ghino wẹ abọ itebu ni e la ngmomhi ikpaghọ kua, ali ibẹchi oyi eni e ri inekhukhu u ẹ dẹ.

¹³ Ọọ wẹ “A she kẹkẹ ọli shi Ebe-no-pfuase, ‘Owa oyemhẹ, owa ni a la lema o khi,’ ama a she rọli mele owa oyi ighiatọ-a.”§

¹⁴ Ezalo ali eni e guoghọ awẹ-a e bhale deba li obini Owa Oyi Ẹshinẹgba, Ọ rẹwẹ ze nya.

¹⁵ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi e rọ mẹ khi iJesu ọọ gbe ikanya ọnyalọa ọdọda, elemhi Owa oyi Ẹshinẹgba, ali khi eniyẹ e la akaghọ tsesẹ leghe kuẹghię ọli, e liẹ, “Ikuẹghię o khi oyi Omi iDefidi,” elemhi e bi wẹ.

¹⁶ Ighọ e mhila iJesu, ẹ ọli “Wa a suọ abi eniyẹ ẹẹ ngme ẹ?”

IJesu ọọ, “Mhi suọ.” Ọ mhila wẹ, “Aa kpẹ suọ abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọ.

“U she ri eniyẹ ali emofẹ

kuẹghię ikuẹghię ni o gba pfo’ ”*

¹⁷ IJesu ọ te aghọ vu je iBẹtani. Ọ gbhẹ aghọ ni ogbe o gbe.

IJesu ọ ku itṣẹ na ọkhua-eni

(iMak 11.12-14,20-24)

¹⁸ Ẹlẹ uzogbe abi ọ ke rọ nyenẹ egbe ukhokho je iJerusalemu, okiamhi o gbe ọli. ¹⁹ Ighọ ọ mẹ ọkhua-eni epfẹ ode, ọ lẹ ya bino ọli, ama ọa mẹ udumhi okhoghuo ukhomhi ọ, sẹ ni ebebe. Ighọ ọọ oni ọara oghọ “Wa gbo ya mọ udumhi ghue!” Aghọaghọ oni ọara o ku ebe-a.

²⁰ Abi eni eniyẹ odukhokho eyọli e rọ mẹ ọli, abọ e sha wẹ. E mhila li, ẹẹ. “Sẹ o li kia khi oni ọkhua o rọ ghọ nyanya ku ebe-a?”

²¹ IJesu ọọ wẹ, “Mhi gueyẹ ẹ khi, ini a mhuẹ irudunga ni aa rọ mhuẹ akhokhomhẹ, a ya doṣẹ li emini mhi li oni ọkhua ona. Ọa khi onana tṣẹ, a ya liẹ oni ute ona, ‘Vu ya de pfilo okẹ oniemi,’ oni ute o suọ na ẹ.† ²² Irari khi ini a mhuẹ irudunga, emiemini a sọ iromhi mhila a ya mhọli ọli.”

A mhila iJesu obini ọ te mhọli afu

(iMak 11.27-33; iLuk 20.1-8)

²³ IJesu ọ lo elemhi apfẹ oyi Owa oyi Ẹshinẹgba le, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e mhila li, “Afu eyi ọghuo u rọ gbe ikanya enana? Ọghuo ọ ri afu nẹ?”

²⁴ IJesu ọọ wẹ, “Mhẹmhẹ mhi ya li mhila ẹ ogbọ oghuo, ini a da gbaghiẹ ọlia ne, mhi ya gueyẹ ẹ ọni ọ ri afu ona na mhẹ. ²⁵ Mhiẹ i, ibatazi ni iJoni ọọ batazi na ẹgbọ, ọghuo ọ ri afu na li ọ ke batazi ẹgbọ? Egbọ e ri ọli na li abi khi Ẹshinẹgba lọ?”

E nu egbewẹ khakọ, e liẹ, “Ini awa ẹ khi ‘Obọ oyi Ẹshinẹgba o te bhale,’ ọ ya mhila awa, ‘Elo o zẹ ni aa rọ mie ọli suọ?’ ²⁶ Ama ini awa ẹ khi, ‘Obọ oyi ọgbọ o te bhale,’ ulishi apfowa ọọ mu awa, irari khi ogbọkpa ọ lẹṣẹ khi ọmekẹguele iJoni ọ khi.”

²⁷ Itobọ ighọ e kẹ iJesu “Anye aa lẹṣẹ.” IJesu ọọ wẹ “Mhẹmhẹ mhi aa li ya gueyẹ ẹ obini mhi te mẹ afu.”

Okhẹ irọkhokho oyi eniyẹ aava

† 21:9 Li zẹ Iwolo 118.25,26 ‡ 21:11 Li zẹ iJọn 6.14; 7.40; Ika 3.22; iMak 6.15; iLuk 13.33
§ 21:13 Li zẹ Aza 56.7; iJere 7.11 * 21:16 Li zẹ Iwolo 8.2 † 21:21 Li zẹ iMat 17.20; 1 iKọri 13.2

²⁸ “Sẹ a mẹ ona shi? Ọmọse ọghuo ọ mhue eniye emose aava. Ọ bhale deba ọni ọgbhali, ọọ li, ‘Ọmọ ke lẹ ogba ipfonu amo ni u ya gbe akanya.’

²⁹ “Ọọ itali, ‘Mhi a ya ye.’ Ama o li deṅe, ọ mu udu pfi, ọọ lẹ oni ogba ipfonu.

³⁰ “Ọni itawẹ ọ gbo lẹ deba ọnikeke, ọ gbo ngme ọli abi ọ kpẹ ngme ọni ọgbhali. Ọni ikeke ọgho ọ lama khi loli ya ye, ama ọa tigbe ye.

³¹ “Ọnoṅhuo eniye aava ena ọ riẹlẹ emini itawẹ ọ nono?”

Eẹ iJesu, “Ọni ọgbhali.”

Ijesu ọọ wẹ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi emionoga ali idegbe e she pfi ẹ shi ana kpẹ lo Eghiele oyi Eshinegba. ³² Irari khi abi ijoni Ọni ọọ batazi egbo ọọ bhale ya sese ẹ ode ni a ya rote, ni aa lama mie ọli suo. Ama emionoga ali idegbe e mie ọli suo, e mu pfi. Abi a tseku ri eloe oyeṅ mẹ, aa kie mu udu pfi ni a miesuo.‡

Okhe irokhokho oyi eni a mie shi ogba ipfonu

(iMak 12.1-12; iLuk 20.9-19)

³³ “A suo okhe irokhokho olese. Ọmhue-apfe ọghuo ọ ya laọ ni ọ gua ogba ipfonu shi ukhokho apfe oyoli. Ọ khi ogba gase ọli, ọ riẹlẹ ashini a la nye onyo shi ọ, Ọ gbo to owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi ọ. Ọ roli na egbo e ke ri eloe khu ọli, ọ vu ẹoli oboese.‡

³⁴ Abi egheghe ikhiese o ro ramhi, ọ ghie eni ẹẹ ga eyoli ghi eni egbo, e ka mie wẹ eni e khi eyelue ghi lue.

³⁵ “Eni egbo ni ọ ro shi oni ogba ogho, e mu eni eni ẹẹ ga eyoli, e gbe ọghuo, e gbe ọghuo-a, e tono onokpole eche. ³⁶ Igho oni omose ọ gbo ghie eni ẹẹ ga elese ghi wẹ ni e ke bu dose eni ọ kpẹ ghie. Igho eni e la oni ogba e li wẹ abi e kpẹ li egbo. ³⁷ Ikpukhokho ọ, ọ ghie omi ọli ghi wẹ. Ọọ, ‘E ya mu ekpe na li.’

³⁸ “Ama abi eni e la oni ogba e ro mẹ khi oni omi ọli ọọ bhale, e lu egbewe ochi, ẹẹ egbe, ‘Awa gbe oni omi ọli-a, ni awa le ugu oyoli.’ ³⁹ Igho e mu ọli e rue ọli je olase oni ogba, e gbe ọli-a.

⁴⁰ “Irarigho, ini oni ọ mhue oni ogba ipfonu ogho ọ fe bhale, se ẹẹ a sa khi ọ ya li eni egbo egbo?”

⁴¹ Eẹ iJesu, “Eri ọ ya gbolo eni egbo okhoro egbo-a, ọ ri oni ogba na egbo elese, eni e ya ke ri eni e khi eyoli ghi ọli.”

⁴² Ijesu ọọ wẹ, “Eẹ a kpẹ ze ọli abi a li keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi:

“ Eche ni itsona e kie pfia,
loli o ke ya mele egbegbi eche
ni o ke mu eloe ne nya-a.

Onomhue ọ ligho riẹlẹ ona,

óó ti anye eloe gba’ ”*

⁴³ “Irarigho, igho a li ya mie ẹ Eghiele oyi Eshinegba obo, a rue ọli na egbo ni ẹ riẹlẹ emini Eshinegba ọọ a ke riẹlẹ. ⁴⁴ Ọgbo ni ọ da ya de nga oni eche ne, ọ ya guoghọ-a, ama ọgbo ni oni eche o da de nga egbe ne ọ ya mhele-a abi ifufu.”

⁴⁵ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbo iFarisi e ro suo oni okhe irokhokho ona, e lese khi wewe iJesu ọ nu ngme. ⁴⁶ E nono ode ni wewe e te mu ọli ya khukhu, ama ulishi o mu wẹ irari khi egbo e lese khi omekeguele iJesu ọ khi.

22

Okhe irokhokho oyi ukue ni a la rue omueshi

(iLuk 14.15-24)

¹ Ijesu ọ gbo ri okhe irokhokho ona nu wẹ ngme, ọọ, ² Eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi oghie ọghuo ni ọ gbhe ukue na omioli ni ọọ rue omueshi. ³ Ọ ghie eni ẹẹ ga eyoli e ka gueye egbo ni ọ gbhe oni ukue na e bhale, ama ẹa lama ye.

‡ 21:32 Li ze iLuk 3.12; 7.29-30 § 21:33 Li ze Aza 5.1-2 * 21:42 Li ze Iwolo 118.22-23

⁴ “Igho ọ gbo ghie eni ẹẹ ga elese, ọọ wẹ, ‘A ka gueye eni a lu shi oni ukue khi mhi she nye ekhe shi eke. Mhi she gbolo ena-a, ena ni e mhue ila, shi elamhako eyemhe, a she mu egbe emhikpa shi eke. A bhale oni ukue ikhuesẹ omueshi.’

⁵ “Ama eni ẹgbọ ẹa pfi esọ shi, e vu asha. Oghuo ọ vu ishemhi, ọlese ọ vu oki. ⁶ Eghuo ọ ni a lu shi oni ukue e mu eni eni ẹẹ ga egho, e gbe wẹ, e gbolo wẹ-a. ⁷ Igho elemhi e bi oni oghie, ọ ghie ekhọli-okhue eyọli, e ka gbolo eni ẹgbọ ni e gbolo eni ẹẹ ga eyọli-a, e tose wẹ apfe-a.

⁸ “Igho oni oghie ọ luno eni eni ẹẹ ga eyọli, ọọ wẹ, ‘A she mu egbe ukue oyemhe shi eke se, ama ẹgbọ ni mhi lu shi ọ, ẹa khi eni a kha lu shi ọ. ⁹ Mena, a ke je ifu ẹoli ikpe ni ebubu ẹgbọ e legba, ọgbokpa ni a da me ne, a lu ọli bhale oni ukue.’ ¹⁰ Igho eni eni ẹẹ ga e lo ifu ẹoli e luno ẹgbọ ni e me kpa tigbili, ghe ẹgbọ enete ali ikhiakhiamhi ẹgbọ. Oni ashini a gbhe oni ukue shi o vo ẹgbọ.

¹¹ “Ama abi oni oghie ọ ro bhale ya bino eni ẹgbọ, ọ me khi omose oghuo ọ la agho ni ọa so itsua ukue ni a ro khuesẹ omueshi ye ughue. ¹² Oni oghie ọ mhila li, ‘Omue se u li lo ana le ni u wa ro so itsua oyi ukue ni a ro khuesẹ omueshi,’ Oni omose ọa dobe sọli ọ.

¹³ “Igho oni oghie ọ gueye eni eni ẹẹ ga egho, ‘A mu ọli ge abo ali awe, a tsua li pfi je olase alo ebili ni a la vie, ni a la le ako ako.’*
¹⁴ “Ogbokpa a lu ama ikuku wẹ ni e mie oni ulumhi, a ze.”

A mhila iJesu ini a ke ze oga na iSiza

(iMak 12.13-17; iLuk 20.20-26)

¹⁵ Igho ẹgbọ iFarisi e fiye ya gba abi e li ya ri omhila me asha mu iJesu. ¹⁶ E ghie eniye odukhoko eyewe ali eniye odukhoko eyi Erodu deba iJesu, ẹ ọli, “Osese, anye lese khi ọgbọ igesikia u khi, u gbolo ẹ sese igesikia oyi oghuemhe oyi Eshinegba. Wa a ya na ulishi oyi ọgbokhoghuo, itobo khi ẹgbolie ọa la onini ọgbọ ọ khi. ¹⁷ Gueye anye, se o fe li udu oye? Abi ushi oyawa o ngme, o fe ti ni awa ze oga na oghie iSiza abi khi ọa ti?”

¹⁸ IJesu ọ lese ugbamhi obe ni e gba, ọọ wẹ, “Ee eri ugamhi ku alo, elo o ze ni a ro nono ni a di mhe mu? ¹⁹ A rue ukpaghuo ni a ro ze oga khasẹ mhe ghue!” Igho e rue ukpaghuo bhale ghi ọli. ²⁰ Ọ mhila wẹ “Alo eyi oghuo na? Eva oyi oghuo na?”

²¹ E ọli “Eyi iSiza.”

Igho iJesu ọọ wẹ, “Irarigho, a ri oni o khi oyi iSiza na iSiza a ri oyi Eshinegba na Eshinegba.”

²² Abi e ro suo ona, abo e sha wẹ, e ze ọli obo, e vu.

Ingme ughue iruerue ali irote eghuli guale

(iMak 12.18-27; iLuk 20.27-40)

²³ Oni ogbele ẹlegho, ẹgbọ iSadusi ni ẹ khi iteghuli guale ọa la ọ, e bhale deba iJesu ya mhila li ogbo.† ²⁴ E ọli “Osese, iMosisi ọ gueye anye khi, ini omose ọ ghu-a ni ọa ro bia eniye, inyoghuo ọli ọ rue oni osamhi olimhi ni ọ bia eniye na li na inyoghuo ọli ni ọ ghu-a ogho.‡ ²⁵ Mena inyoghuo etuoshilua e ke nu anye la ana. Oni ogbhali ọ rue okpotso ọ ghua, abi ọa ro bia eniye, ọ ze oni okpotso obo na inyoghuo. ²⁶ Igho eghuli o li gbe inyoghuo ọli onuzava ali onuzase ya ramhi onuzi-oshilua ẹa ga bia omọ okhoghuo na oni okpotso. ²⁷ Ikpukhoko ọ oni okpotso ọ ghu a. ²⁸ Mena, ogbele iteghuli guale, ughue oghuo ọ fe ya khi elemhi ewe nya, aborokhia khi wewe oshilua e ga rue ọli shi?”

²⁹ IJesu ọọ wẹ, “Eri a da ode! Itobo khi aa lese ungmehi oyi Eshinegba ali itoto eyoli lo. ³⁰ Irari khi ini ẹgbọ e rote eghuli guale, ẹa ke ya rue ikpotso, wẹ khi ikpotso e ke ya ke ngeli na emose, eri e ke ya li abi igeni na iloghie. ³¹ Ama oyi ingme ite-eghuli-guale oyi ẹgbọ ni e ghu-a ne, eri aa suo abi Eshinegba ọ ngme ẹ. ³² Ọ khi, ‘Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi Aburaamu ali Eshinegba oyi Aziki, ali Eshinegba oyi iGiekopu.’ Eshinegba oyi ẹgbọ ni e la agbo ọ khi, ọa khi Eshinegba oyi ẹgbọ ni e ghua.”§

³³ Abi eni ebubu ẹgbọ e ro suo ona, abo e sha wẹ shi osese ni ọ sese.

* 22:13 Li ze iMat 8.12; 25.30; iLuk 13.28 † 22:23 Li ze ika 23.8 ‡ 22:24 Li ze iDeut 25.5 § 22:32 Li ze Okiali 3.6

Ushi ni o ga funẹ nya

(iMak 12.28-34; iLuk 10.25-28)

³⁴ Abi ẹgbọ iFarisi e rọ suọ khi iJesu ọ pfi ẹgbọ iSadusi okpẹ unu, e le gba. ³⁵ Ọghuo ọ elemhi wẹ ni ọ khi ọsẹsẹ ushi ọ rọshẹka ni lọli doḅẹ ri ushi mu iJesu. Ọ mhila li ogbo.

³⁶ Ọọ li, “Ọsẹsẹ, Ushi onoghuo o ga funẹ nya elemhi Ishi eyi iMosisi?” ³⁷ IJesu ọọ li, “Ri udu oyẹ nya ali ayemhẹ oyẹ nya ali usamhi udu oyẹ nya nono ingme oyi Ọnọmhue Ẹshinẹgba oyẹ.”* ³⁸ Onana o khi ushi onodode ali oni o ga fu nẹ nya. ³⁹ Eri onuzi-eva o gbo li abi lọli, ni ọọ li, ‘Nono ingme oyi ọgbọ ọlese abi u li nono ingme egbe ẹ.’† ⁴⁰ Ishi eva ena elemhi Ishi eyi iMosisi ali emekeguele nya, e te zẹ.”‡

Omi ọghuo Ọmiepfuese ọ khi

(iMak 12.35-37; iLuk 20.41-44)

⁴¹ Abi ẹgbọ iFarisi e kie li la aghọ eghọ, iJesu ọ mhila wẹ. ⁴² “Sẹ a khọkhọ shi Ọmiepfuese ọ? Omi ọghuo ọ fẹ khi?”

Ẹ ọli “Omi iDefidi.”

⁴³ IJesu ọọ wẹ, “Elo o ke ze khi iDefidi ọ rọte elemhi ayemhẹ lu ọli, ‘Ọnọmhue’? Irari khi iDefidi ọ liẹ,

⁴⁴ “‘Ọnọmhue gueyẹ Ọnọmhue oyemhẹ.

Shitọ mhẹ ukiẹkiẹ obita ramhi

ni mhi rọ ya ri ebe ẹ

shi ẹ ufu ẹkowẹ.’§

⁴⁵ “Ini iDefidi ọ lu ọli ‘Ọnọmhue,’ sẹ ọni Ọmiepfuese ọ ke gbolo ẹ khi omiomi iDefidi?”

⁴⁶ Ọngẹwẹ ọa doḅẹ gbaghiẹ oni ogbo-a. Rọte ẹlẹghọ vu ọgbọ okhọghuo ọa ke gbo gbudu mhila li ogbo okhọghuo.

23

A mhuẹ ẹgbhẹ shi esẹsẹ Ishi eyi iMosisi ali iFarisi egbe

(iMak 12.38-39; iLuk 11.43,46; 20.45-46)

¹ Ighọ iJesu ọ nu ẹgbọ ni e ri esọ shi ọli eke ali eniyẹ odukhokho eyọli i ngme. ² Ọọ wẹ, “Esẹsẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi a ri afu na ni e ke guele abi Ushi oyi iMosisi o ngme. ³ Irarighọ, a mema ya suọ esọ na wẹ, a li abi e gueyẹ ẹ a ke li, ama a khi khonya wẹ ngeli ingeli enabi eyẹwẹ. Irari khi wẹwẹ ẹa ri emini ẹẹ sẹsẹ ẹgbọ gbe akanya. ⁴ Eri ẹ gẹ itsua ni e khọ na ẹgbọ tsua. Ama wẹwẹ oyẹwẹ ẹa lama ri umiesobo da wẹ ọ kpaghiẹ wẹ tsua eni itsua.

⁵ “Emhikpa e ri abamemhẹ ẹ riẹlẹ. E ri ọgbẹnẹ ni a fia ọtsuọtsuọ shi mu alukpo ali abọ. E pfi emini a rọte ebe-no-pfuasẹ keke emhi shi lo eni ọtsuọtsuọ. E gbo fia emhi na yayagha na dọlọdọlọ shi esọ iwulu ni ẹẹ sọ.* ⁶ Ashini o mhuẹ ekpẹ ukue ali ikpẹkhomhi ni e funẹ ọọ ghọle wẹ ini e bhale owa ugamhi. ⁷ E ma nono ni a ke tse wẹ otse ekpẹ atuoki, ali ni a gbo ke lu wẹ, ‘Ọsẹsẹ.’

⁸ “Ama ẹẹ oyẹ ẹ a khi lama ni ẹgbọ e lu ẹ ‘Ọsẹsẹ,’ irari khi Ọga ọghuo ọ ga mhọli ẹ nya, a gbo khi inyọghuo. ⁹ A khi lu ọgbọkhọghuo agbo ona ‘Ita,’ irari khi Ita ọghuo kpe a mhuẹ, iloghie ọ la. ¹⁰ Wẹ khi a zẹ ni ọgbọ ọ lu ẹ ‘Ọsẹsẹ,’ irari khi Ọsẹsẹ ọghuo kpe a mhuẹ ni ọ khi iKirisiti. ¹¹ Ọni ọ ga funẹ elemhi ẹ, ọ mema mele ọni ọọ ga oyẹ ẹ a.† ¹² Ọnini ọ da ya ti egbọli nga ne, a ya ti ọli tiemhile. Ama ọnini ọ da ti egbọli tiemhile ne, a ya ti ọli nga.‡

¹³ “O ma khọlọ ẹ egbe, ẹẹ esẹsẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi erugamhi-ku-alo, ni e pfi okpẹ ode iloghie zuse ẹgbọ shi olase. Ẹẹ oyẹ ẹ na, aa lama lo elemhi ọ wẹkhi eri a zẹ ni eni ẹ nono ni wẹwẹ e lo, ni e mẹ asha le. ¹⁴ [O ma khọlọ ẹ egbe, ẹẹ esẹsẹ Ishi eyi iMosisi

* 22:37 Li zẹ iDeut 6.5 † 22:39 Li zẹ iLev 19.18 ‡ 22:40 Li zẹ iLuk 10.25-28 § 22:44 Li zẹ Iwolo 110.1; Ika 2.34-35; Iburu 1.13; 10.13 * 23:5 Li zẹ iMat 6.1; iNọba 15.38; iDeut 6.8 † 23:11 Li zẹ iMat 20.26-27; iMak 9.35; 10.43-44; iLuk 22.26 ‡ 23:12 Li zẹ iLuk 14.11; 18.14

ali ẹgbọ iFarisi! Ẹẹ eri-ugamhi ku alo! Eri a li esamhi olimhi le, ni a ri abamemhẹ a sọ iromhi ni o nuata. Itobọ ighọ a ya na ẹ osoli egbegbọ.]

¹⁵ “O ma khọlọ ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi erugamhi-ku-alo! A ga rọshẹka kia ekẹ ali ukhomhi okẹ ye obini odonue ya nono ọgbọ mu pfi lama shi osesẹ oyeẹ. O kha da tse na ẹ se, osoli ni ọni ọgbọ ọghọ ọ ke ya mẹ ilimhi irierie, o ke fu dose oni ẹẹ a ya mẹ agbhagbhamhi eva.

¹⁶ “O ma khọlọ ẹ egbe irari khi ezalo a khi ni a sesẹ ẹgbọ. Ẹẹ ni a sesẹ khi, ‘Ini ọgbọ ọ romhi Owa Oyi Ẹshinegba ọa mhue abi o ngme, ama ini ọ romhi igolu ni o la ukhomhi oni Owa Oyi Ẹshinegba, oni ishe o ya mu ọli.’ ¹⁷ Ẹẹ eyeghe, ezalo, onoghuo o fe fune? Igolu abi Owa oyi Ẹshinegba ni o ri oni igolu ro khi oni o pfuase? ¹⁸ A gbolo ẹ sesẹ ẹgbọ khi ini ọgbọ ọ romhi atete khi ọa mhue abi o ngme, ama ọ khada romhi emini a ro luase oni atete, oni ishe o ya mu ọli. ¹⁹ Ẹẹ ezalo, onoghuo o fe fune? Emini a ro luase obo ni o la ukhomhi oni atete abi oni atete ni o ri oni iluasobo khi oni o pfuase? ²⁰ Itobọ ighọ, ini ọgbọ ọ da romhi atete ne, oni atete ali emini o la ukhomhi ọli nya ọ romhi eghọ. ²¹ Ini ọgbọ ọ romhi Owa Oyi Ẹshinegba, oni Owa Oyi Ẹshinegba ali Ẹshinegba ni ọ la ọ ọ romhi eghọ. ²² Ini ọgbọ ọ romhi iloghie, ukpekhomhi oyi Ẹshinegba ali ọni ọ shito ọ ọ romhi eghọ. §

²³ “O ma a khọlọ ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi. Ẹẹ erugamhi-ku-alo. Aa ze ze-oghuo-igbe oyi ebe akhokho ali okphasa, ama a ri eloe ẹ gbe emini e mu eloe shi elemhi ishi, nabi, umha gbe azeba ali isomhelemhi ali igbe akanya te ode igesikia. Enana khi egbegbi emini a kha rielle, aa kha pfi enana shi ekẹ ni aa rielle we.* ²⁴ Ẹẹ ezalo ni a ri ẹgbọ ọ kia, a pfiolo akia onyo-a, ama a to akphere lue.

²⁵ “O ma a khọlọ ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo. A kpe ukhokho iko ali itasa-a, ama emini a ri emhi itoegbe ali ufa mie e vo elemhi we. ²⁶ Ẹgbọ iFarisi ezalo! A kpe ke kpe elemhi uko ali utasa-a ne, eghẹghẹ aghọ ikhokho we e li pfuase.

²⁷ “O ma a khọlọ ẹ egbe, esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo. Eri a li abi uji ni a ri etseli opfopfo gbolo-a, ni o te odato ọli ti eloe, ama elemhi we, e vo igua ẹgbọ ni e ghu-a ni e ke-a.† ²⁸ Ighọ a lili ẹ li, eri a rote odato idiegbe ga li abi egbegbi ẹgbọ, ama okhọlọ ali irugamhi ku alo, o vo ẹ elemhi.

*Ijesu ọ gue anasemhẹ oyewe le shi ekẹ
(iLuk 11.47-51)*

²⁹ “O ma a khọlọ ẹ egbe ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo! A ga to iji na emekeguele a rielle iji eyi eni e gue ngeli somhotse. ³⁰ A gbolo ọ lie, ‘Ini anye la agbọ eghẹghẹ oyi itita anye lo, anye a kha nu we mhọli obọ shi emekeguele igbolo-a.’

³¹ Eri a ri ona pfi otsele mu egbe ẹ khi a lama shi ọ khi imimi eni e gbolo emekeguele-a, a khi. ³² A ke je odalo, ni a pfuse gbe ikanya ni ititae e gbaekele gbe.

³³ “Ẹẹ enye ali imi enye, se a dabi khi a li ya na pfue ilimhi irierie ni ọọ bhale?‡ ³⁴ Itobọ ighọ mhi ya gueye ẹ khi mhi ya ghie emekeguele ghi ẹ ali ẹgbọ ni e fialo-a ali esesẹ ni e bu, a ya gbolo eghuo ọ-a, a tanọ we ma apfida, elese a gbe we ite elemhi owa ugamhi eye ẹ, a khu we te eoli oghuo ya je olese. ³⁵ Itobọ ighọ a ya ri ọlia eyi ẹgbọ eni e pfuase nya ni a gbolo-a shi ekẹ agbọ ona mu ota so ẹ, rote idiegbe oyi Ebẹli ni ọa mhue abi ọ li vu, ya ramhi idiegbe oyi iZakaraya omi iBerẹkaya ni a gbe-a shi agadamhi eva atete ali Owa Oyi Ẹshinegba. § ³⁶ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, osoli ni a ya mẹ shi ugbeli ni a gbe idiegbe oyi ẹgbọ eghọ, ẹgbọ na agbhotu ona oni osoli o ya de rughu.”

*Inono ni ijesu ọ mhue na iJerusalemu
(iLuk 13.34-35)*

§ 23:22 Li ze Aza 66.1; iMat 5.34 * 23:23 Li ze iLev 27.30 † 23:27 Li ze Ika 23.3 ‡ 23:33 Li ze iMat 3.7; 12.34; iLuk 3.7 § 23:35 Li ze Igbae 4.8; Iburu 11.4; iZaka 1.1; 2 Okhe 24.21

³⁷ Ijesu ọ rọ liẹ, “Eekhue-oo! IJerusalemu, iJerusalemu! A gbolo emekeguele-a, a tono eni Eshinegba ọ ghie ghi ẹ eche gbolo-a. Iti-ingmi-ingme mhi she roshẹka ni mhi kolo ẹgbọ eyẹ ẹ kugbe, abi ọkhọkhọ ọ liẹ kolo imiọli shi ifui ipfua, ama aa lama na mhe. ³⁸ Ghe i! Eshinegba ọ ya te Owa oyi Eshinegba oye ẹ vu, o mele afue a.* ³⁹ Mhi gueye ẹ khi rọte memena vu, khi aa ke gbolo ya me mhe ya ramhi ni ẹghẹghẹ ni a rọ ya ke liẹ, ‘Oghẹle o khi ni ọni ọ ri eva oyi Ọnọmhuẹ bhale.’ ”†

24

Ọlẹle oyi ikpukhokho agbọ
(iMak 13.1-2; iLuk 21.5-6)

¹ Abi ijesu ọ rọte oni Owa oyi Eshinegba fiẹ lasele, eniye odukhokho eyọli e rọli khase ugbe oyi oni owa. ² Ijesu ọ rọ we, “A ga me emhi enana nya, ama mhi gue a ye ẹ khi aa me ẹcheli ni a rọ nga egbe egbe rọ tọ oni owa ona ni aa ya che kua.”

Ozughu ali imu-okhọli vule
(iMak 13.3-13; iLuk 21.7-19)

³ Abi ijesu ọ li shitọ ukhomhi Ute ẹera Olivu, eniye odukhokho eyọli e bhale ya ye ọli ochi, ẹẹ ọli. “Gueye anye ẹghẹghẹ ni eni ingme enana e rọ bhale ya tse, ali emini a ya ke me ni anye rọ ya lese khi a she ramhi ukpese agbọ.”

⁴ Ijesu ọ sọ we ọ, ọọ. “A ke tokpe eke ini ọgbọkhoghuo ọ khi di ẹ. ⁵ Irari khi ebubu ẹgbọ e ya ri eva oyemhe bhale, ẹẹ liẹ ‘Mhemhe mhi khi ọni iKirisiti,’ ẹẹ di ebubu ẹgbọ. ⁶ A ya suọ eko okhọli ali okeke okhọli. Ama a khi ze ni ulishi o mu ẹ. A mema ya me emhi ẹghọghọ, ama ukpese agbọ ọa kie ramhi ne. ⁷ Ushishi e ya mu okhọli vule shi ushishi ọ, ẹgbọ e mu egbe iku iku nu egbe ẹ khọli. Ukpokpomhi okiamhi o ya ke pfi, eke e ya ke dekulue asha khi asha. ⁸ Eri enana nya e ya li abi khi oku o lese to ọkpotoso ni ọ ya bia.

⁹ “Eghẹghẹ aghọ a ya mu ẹ na we ni e nase ẹ, a gbolo ẹ-a. Ẹgbọ na agbọ nya e ya ke biselemhi ẹ, itobọ khi a khi ẹgbọ eyemhe.* ¹⁰ Eghẹghẹ aghọ ebubu ẹgbọ e ya de irudunga lasele, e ri egbe ẹ de, ẹẹ biselemhi egbe. ¹¹ Eghẹghẹ aghọ ebubu emekeguele eyi ẹgbhọli e ya lasele, ẹẹ di ebubu ẹgbọ. ¹² Irari khi ọkhọlo o ya gba eke dose, imhue-inono na egbe ọa ke lolo ẹ la ọ. ¹³ Ama ọgbọ ni ọ da migha irudunga oyọli gbagbagba ramhi ukpese, ọ ya khi ọni a mie pfuese.† ¹⁴ A ya she ri oni usomhi onete oyi oni Eghiele oyi Eshinegba onana, tse abọ gase agbọ kpa, ni o khi ọtsele na ishishi nya, ẹghẹghẹ aghọ ukpese agbọ o tigbe ramhi.

Ighuighue
(iMak 13.14-23; iLuk 21.20-24)

¹⁵ “‘Irarighọ, a kha da me emhi obe ni o vese ẹgbọ ọ kua khi ighuighue ni ọọ vese ẹgbọ kua, ni oo pfi ebemulishi, khi o da ya migha ashini o pfuse ne,’ ezeze abi ọmekeguele iDanie ọ gue ọli le ne, ọni ọọ ze ebe ọ lese emini ọ ze.‡ ¹⁶ Eghẹghẹ aghọ, ẹgbọ ni e la eke iJudia e na ya nga ukhomhi ite. ¹⁷ Ọgbọ ni ọ la ukhomhi owa ọ khi tiemhile ya rue emhikhoghuo elemhi owa. ¹⁸ Ọgbọ ni ọ la ishemhi ọ khi jele apfe ya rue awulu oyọli apfe.§ ¹⁹ O ma khọlo ikpotso ni ẹ me egbe ali eni e ri emofe shi egbe. ²⁰ A lema Eshinegba ọ khi ze ni ẹle unamhi oyee o khi ẹghẹghẹ orue wekhi ogbele iyemhea. ²¹ Irari khi osoli oniemi o ya lasele ọ. Osoli ni ọgbọ aa kpe me ghue rọte igbaekele agbọ ya ramhi ogbe ni amo, wekhi eri a ke gbolo ya me oghogho ghue.* ²² Ini aa rọte eni ogbele eni a ngme ena khi-a, ọgbọkhoghuo ọa ya pfue ọ. Ama itobọ oyi ẹgbọ ni Eshinegba ọ ze, ọ ya khi eni ogbele-a. ²³ Eghẹghẹ aghọ, ini ọgbọkhoghuo ọọ u, ‘Bino, ghe ọni iKirisiti!’ Okekha khi eri ọ li, ‘Ghe ọli oobọ khe,’ khi mie ọli suọ. ²⁴ Irari khi iromhi emiepfuese ali emekeguele eyi ẹgbhọli e ya lasele, ẹẹ ri ọlẹle oniemi ẹ khase, ali ẹẹ gbe ikanya ọnyaloa rọ ke di

* 23:38 Li ze iJere 22.5 † 23:39 Li ze Iwolo 118.26 * 24:9 Li ze iMat 10.22 † 24:13 Li ze iMat 10.22 ‡ 24:15 Li ze iDan 9.27; 11.31; 12.11 § 24:18 Li ze iLuk 17.31 * 24:21 Li ze iDan 12.1; Iro 7.14

egbegbi eni Ẹshinegba ọ zẹ, ini o ya zẹ li lọ. ²⁵ A ghe i, eri mhi gue onana yẹ ẹ shi ekẹ neni oni ẹghẹghẹ o ya ramhi.

²⁶ “Igho, ini ọgbọkọghuo ọ gueyẹ ẹ, ‘Ghe ọli oobọ, obini ọdagbe ifufu,’ a khi je oobọ. Okekha khi eri ọọ, ‘Ghe ọli ana, elemhi owa aza,’ a khi mie ọli suọ. ²⁷ Irari khi eri inyenegbe bhale oyi Omi Ọgbọ o ya li abi akphala o liẹ nyamhise alo nyaa, o rọte udi ukhuli gẹ ya je udi ukhuli, rọte obini ovọ o te ẹ ngale ya je obini o te ẹ lo eko.† ²⁸ Itobọ khi ashini elamhako ọ kẹ-a shi agho ighuli ẹẹ legba.‡

Inyenegbe bhale oyi Omi Ọgbọ

(iMak 13.24-27; iLuk 21.25-28)

²⁹ “Ẹghẹghẹ osoli ogho o kha da lẹsẹ dọsẹ tee,
“ ‘Ovọ o ya bishi alo-a,

uki ọa kẹ gẹ

ikpẹtata e deno ukhuli kule,

ekpabọ ena ukhuli ẹẹ nighise.’§

³⁰ “Ẹghẹghẹ agho, ọlẹlẹ irọkhasẹ oyi Omi Ọgbọ o ya lasele shi ukhomhi idane. Ẹgbọ ni e la agbọ ona nya, e ya ke viẹ oya abi Omi Ọgbọ ọ li rọte irarogbe ẹ tiemhile elemhi ekpabọ ali ukpokpomhi ufumhi.* ³¹ Ẹghẹghẹ agho akala onofunẹ o ya de. Omi Ọgbọ ọ ghie igeni eyọli je iguabọ enenene na ekẹ agbọ nya, e ka ti ẹgbọ eyọli ni ọ zẹ gbili.†

Owẹna ni a te ọọra ọkhua-eni wẹna

(iMak 13.28-31; iLuk 21.29-33)

³² “A zẹ ni ọara ọkhua o sẹsẹ ẹ ingme. Ini iguabọ eyọli e da tsotsogho ne, ni o rọ ta ebe, a lẹsẹ khi okasẹ o she ramhi. ³³ Igho ini a da mẹ emini mhi gue ẹ yẹ ena ne, a lẹsẹ khi oni ẹghẹghẹ o she ti ramhi ana. ³⁴ Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ khi agbhotu ona ọa ya dọsẹ ne, ni emhi ena nya e rọ bhale ya tse. ³⁵ Ekẹ ali ukhuli e ya dọsẹ, ama ingmemhi eyemhẹ, ẹa ya de kua.

Ọgbọ ọa lẹsẹ oni ogbẹlẹ wẹkhi oni ẹghẹghẹ

(iMak 13.32-37; iLuk 17.26-30,34-36)

³⁶ “Ọgbọkọghuo ọa lẹsẹ oni ogbẹlẹ wẹkhi oni ẹghẹghẹ. Egbegbi igeni na iloghie ẹa lẹsẹ wẹkhi Omi Ọgbọ ọ lẹsẹ, sẹ ni Ita lolighuo tse. ³⁷ Abi o ke li ẹghẹghẹ oyi iNoa, igho ibhale oyi Omi Ọgbọ o ya li.‡ ³⁸ Neni a mẹ ogbẹlẹ oyi ochikpho oniẹmhi, eri ẹgbọ e le, e da, eghuo e wolọ ikpotso, a ri ikpotso ye ughue, ya ramhi ogbẹlẹ ni iNoa ọ rọ mu ọkọ-oke oniẹmhi nga, ³⁹ Ama ẹa kie lẹsẹ emini a ya mẹ ramhi ni ochikpho o rọ bhale ya tsua wẹ kua nya. Igho ibhale oyi Omi Ọgbọ o ya li.§ ⁴⁰ Emọse aava e ya la ishemhi ke gbe akanya, a rue oghuo vu, a zẹ oni ọ kpọle obọ. ⁴¹ Ikpotso aava e ya la iko ke mhẹli emhi, a rue oghuo vu, a zẹ oni ọ kpọle obọ.

⁴² “A ri ukpeloe shi ekẹ irari khi aa lẹsẹ ẹlẹ ni Onomhue ọyẹ ẹ ọ ya bhale. ⁴³ A lẹsẹ khi ini omhue-apfẹ ọ lẹsẹ ẹghẹghẹ ni ighiatọ e rọ ya do ọli lọ, eri ọ ya shitọ ni ogbe o gbe-a. Ọa ya zẹ ni ighiatọ e gbe ọli ode-a lo owa le. ⁴⁴ Itobọ igho, a mema ya mu egbe shi ekẹ, irari khi ẹghẹghẹ ni aa sa shi, Omi Ọgbọ ọ rọ ya bhale.

Oni ọ guẹ ẹẹ ga ali oni ọa guẹ ẹẹ ga

(iLuk 12.41-48)

⁴⁵ “Oghuo ọ fẹ khi oni ọọ ga ni ri egbe ẹ nga ni ọ lẹsẹ ingme. Ni ọga oyọli ọ zẹ kpeda na eni ẹẹ ga eyọli, ọ ri ẹloẹ khu omhọapfẹ oyọli, ni ọ ke ri emhi na wẹ le shi ẹghẹghẹ? ⁴⁶ Oghelẹ o khi na oni ọọ ga ogho ini ọga oyọli ọ jele ya ẹ khi ọọ riẹlẹ emini ọ mhẹsẹ na li. ⁴⁷ Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ khi ọga oyọli ọ ya ri emini ọ mhọli nya nga li obọ. ⁴⁸ Ama ini ọ khi oni ọọ ga ni ọa ya suọ esọ lọ, eri ọ ya ke gueyẹ egbọli, ‘Ọga oyemhẹ ọ ya la oobọ

† 24:27 Li zẹ iLuk 17.23-24 ‡ 24:28 Li zẹ iLuk 17.37 § 24:29 Li zẹ Irọ 8.12; Aza 13.10; Ezik 32.7; iJoẹ 2.10-11,31; 3.15; iZef 1.15; Aza 13.10; 34.4; Irọ 6.12-13 * 24:30 Li zẹ iDan 7.13; iZaka 12.10-14; Irọ 1.7 † 24:31 Li zẹ 1 iKori 15.52; 1 iTesa 4.16; Aza 27.13; iZaka 9.14 ‡ 24:37 Li zẹ Igbae 6.5-8 § 24:39 Li zẹ Igbae 7.6-24

tẹsẹ,' ⁴⁹ Ọọ gbe eni ẹẹ ga ni e kpọle, ọ le, ọ deba edonyo a da onyo kia kia. ⁵⁰ Ọga oyi oni ọọ ga ọgho ọ ya jele apfe ogbele ali eghẹghe ni oni ọọ ga ọgho ọa sa shi. ⁵¹ Oni ọga oyọli ọgho ọ ya nase ọli agboagbo, ọ roli je asha ni a ri erugamhi-ku-alo shi. Agho ọ la ke vie ọ le ako ako."*

25

Okhe irokhokho imueshi ogbe ni ẹa me omose ghue

¹ "Eghẹghe ni a ngme ena, eri Eghiele oyi Eshinegba o ya li abi imueshi etuogbe ni ẹa me omose ghue, ni e ya rue ikpa eyewe, ni e vu ya a lu omose oni ọọ rue omueshi onogbo ode.* ² Imueshi oshe elemhi we e khi eyeghe, oshe eni e kpole e khi elesingme. ³ Eyeghe ni e la ọ, e wolo ikpa eyewe ama ẹa sato tsua oili olese shi emhi. ⁴ Elesingme ni e la ọ, e wolo ikpa, gbo die oili olese shi emhi. ⁵ Abi oni omose ni ọọ rue omueshi egho ọa ro kele ẹ bhale, eni imueshi nya e ri ukhomhi bo, olese o dowe rue.

⁶ "Abi itsotsogbie ro mu eke, uruli o de leghe, ọọ, 'A ghe khe! Oni ọọ rue omueshi ọ she ẹ bhale o! A vule ni a ya lu ọli ode!'

⁷ "Igho eni imueshi e ti vule, e ti ikpa eyewe ngale. ⁸ Ama ikpa eyi eyeghe ni e la ọ, e ẹa ke dobe lala. E le deba eni e khi elesingme, ẹẹ we, 'A kpekpe a te oili oye ẹ die na anye irari khi ikpa eyanye e she ẹ pfua.'

⁹ "Igho imueshi elesingme egho, ẹẹ we, 'Iye e! Oni anye mhue ena ọa ya lo anye ni o gbolo lo ẹ ọ. A le deba eni e ri oili ẹ de ya de.'

¹⁰ "Igho eni imueshi eyeghe oshe egho, e le deba eni e ro de ya a de. Abi e ro vu ya de oni oili, oni ọọ rue omueshi ọ lole. Eni imueshi oshe ni e mu egbe oili olese egho e deba li lo elemhi owa ukue. A khukhu ode.

¹¹ "O ke li denẹ, enekpole e bhale, ẹ ya kpheli ode, e lie, 'Ọga! Ọga! Khueghie ode-a na anye.'

¹² "Ama oni ọọ rue omueshi ọgho, ọọ we, 'Abi o li mhi li gue ẹ ye ẹ, mhi aa lese ẹ.'†

¹³ "Irarigho, a ri eloe shi eke, itobo khi aa lese oni ogbele we khi oni eghẹghe.

Okhe irokhokho oyi eni ẹẹ ga etuase

(iLuk 19.11-27)

¹⁴ "Eghẹghe agho, eri Eghiele oyi Eshinegba o ya li abi omose oghuo ni ọọ vu asha, ni ọ lu eni ẹẹ ga eyoli, ọ ri epfue eyoli nga we obo. ¹⁵ Ọ kemhi ikpagho na ogbogbo abi e li mhue afu ramhi. Ọ ri ikpeshe na oghuo, ọ ri ikpeva na olese. Ọ ri ukpaghuo na onokpole. Ọ vu ẹoli. ¹⁶ Oni ọga ọ lese vu se, oni ọ mie ikpeshe egho, ọ nyanya ya ri ikpeshe eyoli du oki, ọ me eleli ikpeshe elese nga ọ. ¹⁷ Igho oni ọ mhue ikpeva egho, ọ li ri eyoli du oki, ọ li me eleli ikpeva elese nga ọ. ¹⁸ Ama oni a ri ukpaghuo na egho, ọ vu ya to oni ukpagho eke so.

¹⁹ "O tẹsẹ, oni ọga oyewe ọ jele. Ọ lu we ogbogbo ọ bhale ya guele abi ọ li gbe. ²⁰ Oni ọọ ga ni ọ mhue ikpeshe egho, ọ bhale deba ọga oyoli, ọọ, 'Ọga, ikpeshe u ro na mhe, ama mhi she roli du oki, mhi me ikpeshe eleli.'

²¹ "Oni Ọga oyoli ọọ li, 'Mu akanya, yeye oni ọọ ga onete ni ọ mhue igesikia! U she ri igesikia khasẹ shi ukuku emini mhi ro nge ọbo, mhi ya ri emini e bu nge ọbo. Bhale ni awa ga la oghẹle!'

²² "Igho oni a ri ikpeva na egho, ọọ li, 'Ọga, ikpeva u ro na mhe, mhi she me eleli ikpeva.'

²³ "Oni ọga oyoli ọọ li, 'Mu akanya, yeye oni ọọ ga onete ni ọ mhue igesikia! U she ri igesikia khasẹ shi ukuku emini mhi ro nge ọbo. Mhi ya ri emini e bu nge ọbo. Bhale ni awa ga la oghẹle!'

²⁴ "Igho oni ọ mie ukpaghuo egho ọ bhale, ọọ li, 'Ọga, mhi lese khi uwali ogbo u khi; khi ashini u waa gua shi wa je ya khiesẹ, ali khi ashini u waa ri ukpamhi ko, u je ya tima.

* 24:51 Li ze iLuk 12.39-46; 1 iTesa 5.2; Iro 3.3; 16.15; 2 iPit 3.10 * 25:1 Li ze iLuk 12.35

† 25:12 Li ze iLuk 13.25

²⁵ Itobọ ighọ eri ulishi oyẹ oo mu mhẹ, lọli o zẹ ni mhi rọ ya tọ ikpaghọ eyẹ eke sọ. Ghe ikpaghọ eyẹ emhikhoghuo ẹa li wẹ.’

²⁶ “Oni oga oyọli, ọ sọli ọ, ọọ li, ‘Yeye ọgbọ ọkholọ ọwaza ọna. U lẹsẹ khi eri mhia khiẹsẹ emini mhi aa rọkọ, mhi gbo rọte asha ni mhi aa pfi ukpamhi shi ẹ khiẹsẹ. ²⁷ Abi o rọ khi ighọ, wa a kẹ ri ikpaghọ eyẹmhẹ shi ilu ikpaghọ, mhi kha jele, mhi kha bhale ya ẹ khi e gbe nga ọ.

²⁸ “ ‘A mie ọli oni ukpaghọ, a ri ọli na ọni ọ mhue ikpeshe. ²⁹ Irari khi ọgbọ ni ọ mhue, a ya rọ ma ọ na li, ọ mhue gbeku ọ, ama ọni ọa mhue kpa, ukukuọ ni ọ kpẹ mhue a ya mie ọli lue.† ³⁰ Ama ọni ukhiakhiamhi ọni ọọ ga ọnana, a mu ọli pfi lase ya pfi alo ebili, aghọ ọ la ke viẹ ọọ le akọ akọ.’§

Iguezọ ni o kpukhokho

³¹ “Ini Omi Ọgbọ o bhale abi Oghie Ọnọmhue, ni igeni eyọli nya e rọ nu ọli bhẹ, ọ ya shitọ eghie oyọli.* ³² Egbọ ni e la agbọ nya a ya tigbili odalo oyọli. Egheghe aghọ ọ khi wẹ-a asha eva, abi ọrisumha-kia ọ liẹ vase isumha ali elamhi-a. ³³ Ọ ya wolọ egbọ ni e pfuase je ukiẹkiẹ obita. Enekpole e la obogobo.

³⁴ “Ighọ oni oghie ọ ya gueye egbọ ni e la li obọ obita, ọọ wẹ, ‘A bhale ni a ke li agbọ elemhi iloghie ni Itamhe ọ riẹle na ẹ rọte egheghe ni agbọ o te gba eke le. Eẹ ni Ẹshinegba ọ khi vose na. ³⁵ Irari khi abi okiamhi o rọ gbe mhẹ, a ri emhi na mhẹ le, okiamẹ o gbe mhẹ, a diẹ amẹ na mhẹ da. Abi mhi rọ khi ọpfese, a mie mhẹ shi owa oyẹ. ³⁶ Abi mhi rọ la irumheba a ri itsua na mhẹ sọ. Mhii ghua, a ri ẹloe khu mhẹ. Mhi la owa ighumha, a bhale ya bino mhẹ.’

³⁷ “Ighọ eni egbọ ni e pfuase eghe e ya mhila mhẹ, ẹ mhẹ, ‘Ọnọmhue, egheghe onoghuo anye rọ mẹ khi okiamhi oo gbe ẹ ni anye rọ ri eminale nẹ le, ni okiamẹ o rọ gbe ẹ ni anye rọ rọ nẹ da? ³⁸ Egheghe onoghuo u rọ khi ọpfese ni anye rọ mie lo owa le. Egheghe onoghuo u rọ banọ-a ni anye rọ ri itsua nẹ sọ? ³⁹ Egheghe onoghuo u rọ ghua ni u rọ la owa ighumha ni anye rọ bhale ya bino ẹ?’

⁴⁰ “Oni oghie ọ ya sọ wẹ ọ, ọ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue ẹ ye ẹ eghe khi, emiemini u da riẹle na egbọ ni e khi Inyoghuo-mhẹ ni e miesuọ ni ẹa mu ẹloe ena ne, mhẹmhẹ u riẹle ọli na.’

⁴¹ “Egheghe aghọ oni oghie ọ ya gueye egbọ ni e la li ukiẹkiẹ obọ ogobo, ‘A vu mhẹ ana le, eẹ ni a pfi unu na, a ke je owa erẹ ni Ẹshinegba ọ riẹle na ọkphaghie ali igeni eyọli. ⁴² Irari khi abi okiamhi o rẹ gbe mhẹ, aa ri emhi na mhẹ le. Abi okiamẹ o rẹ gbe mhẹ, aa bọ amẹ na mhẹ da. ⁴³ Abi mhi rọ khi ọpfese, aa lama ni mhi lo ẹ apfẹ le. Abi mhi rọ la irumheba, aa bọ ide na mhẹ sọ. Mhi ghua, aa ri ẹloe khu mhẹ. Mhi la owa ighumha aa bhale ya bino mhẹ.’

⁴⁴ “Egheghe aghọ e ya liẹ mhẹ, ‘Ọnọmhue, obo anye la mẹ khi okiamhi o gbe ẹ, ni u rọ khi ọpfese, ni u rọ la irumheba, ni u rọ ọ ghua, ni u rọ la owa ighumha ni anye aa rọ kpaghie obọ?’

⁴⁵ “Oni oghie ọ ya sọ wẹ ọ, ọ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue ẹ ye ẹ eghe khi, emiemini wa a da riẹle na egbọ ena ni ẹa mu ẹloe ni e mie mhẹ suọ ne, mhẹmhẹ wa a riẹle ọli na.’

⁴⁶ “Egheghe aghọ, e vu ya lo osoli na agboagbo, ama eni e gue ngeli, e je agbọ na agboagbo.”†

26

Ugbamhi ni a gba khe iJesu

(iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2; iJọn 11.45-53)

¹ Abi iJesu ọ li sesẹ emhi ena se, ọọ eniyẹ odukhokho eyọli, ² “A lẹsẹ khi aköpfua khi ukpe iPasova. A ya mu Omi Ọgbọ, a gbe ọli-a shi apfida.”*

† 25:29 Li zẹ iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 § 25:30 Li zẹ iMat 8.12; 22.13; iLuk 13.28 * 25:31 Li zẹ iMat 16.27; 19.28 † 25:46 Li zẹ iDan 12.2; iJọn 5.29 * 26:2 Li zẹ Okiali 12.1-27

³ Eghẹghẹ agho, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ya lona agbala oyi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi nya. ⁴ E la agho gba ugbamhi abi e li ya bena mu iJesu ya gbe-a. ⁵ E gueye egbe khi, o ya ya khi eghẹghẹ oyi oni imu, ini egbo khi ri itobo igho tsua onyaghu lasele.

*A la iBetani ku oili shi iJesu egbe
(iMak 14.3-9; iJon 12.1-8)*

⁶ IJesu o bhale iBetani, ikhi owa oyi omose oghuo ni a lu iSamu ni efafe e kpe mu. ⁷ Abi iJesu o li la agho le eminale, okpotso oghuo o tsua ituale ni o lolo ghalẹ shi ukoko alabasita ni a ri eche riẹle bhale. O ya ku o li shi iJesu ukhomhi.†

⁸ Abi eniye odukhokho eyi iJesu e ro me ona, e lie, “Elo o ze ni a ro na pfuẹche oni ituale kua shi afue?” Elemhi e bi we.

⁹ “A kha ri ituale ona de ghalẹ lo, a kemhi eni ikpagho na eni ea mhue.”

¹⁰ IJesu o lese emini e ngme, o mhila we, o we, “Elo o ze ni a ro nyama oni okpotso ona? Emini o somhi otse o riẹle na mhe. ¹¹ Eghẹghẹ kpa eni ea mhue e ro a la e ifuabo. Ama aa ya ke me mhe eghẹghẹ kpa.‡ ¹² Emini o ze ni okpotso ona o ro ku ituale ona shi mhe egbe khi, ni o ro mu mhe egbe khe iroto oyemhe. ¹³ Mhi gueye e khi ashishini a da la tse abo usomhi onete ona eke agbo ona ne, a ya ngme emini oni okpotso ona o riẹle ro sato o li egbe.”

*IJudasi o lama khi loli ya ri iJesu de
(iMak 14.10-11; iLuk 22.3-6)*

¹⁴ Igho oghuo eniye odukhokho ogbava eyi iJesu ni a lu iJudasi na Isikaroti, o fie deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi. ¹⁵ O mhila we, “Ingme a ya ro na mhe ini mhi ri ode khasẹ e ni a te ya mu o li?” Igho e leli ikpaghuo-ghuo uye ali igbe na li.§ ¹⁶ Rote agho vu, eri iJudasi o ke ri ukpeloe shi eke nono ode ni o te ya ri iJesu na we.

*Eminale ogbomhi oyi Onomhwe
(iMak 14.12-21; iLuk 22.7-13,21-23; iJon 13.21-30)*

¹⁷ Ogbelẹ onodode oyi oni ukpe na ibuledi ni aa ri ifuma wushe o ramhi, eniye odukhokho eyi iJesu e bhale deba li, e mhila li, e o li, “Obo wa nono ni anye mu egbe shi ni u la le eminale iPasova?”

¹⁸ O o we “A le deba omose oghuo ni o la elemhi oni eoli, a ka gueye o li khi, ‘Osese o khi eghẹghẹ oyemhe o she ti ramhi, owa oye, mhemhe ali eniye odukhokho eyemhe anye la le eminale iPasova.’ ” ¹⁹ Igho eni eniye odukhokho eyi iJesu e riẹle abi o li ghie we. E ya mu egbe oni eminale shi agho. ²⁰ Abi ogbomhi o ro mu eke, iJesu ali eniye odukhokho ogbava eyoli ee shitọ shi eminale. ²¹ Abi e ro le oni eminale, iJesu o o we, “Oghuo elemhi e o ya remhe de.”

²² Igho egbe e pfo we a. Oghuo oghuo o mhila li “Onomhwe she khi o a khi mhemhe we khi o khi?”

²³ IJesu o o we, “Oghuo e ni o nu mhe e so obọ utasa, o ya re mhe de.* ²⁴ Omi ogbo o ya ghu-a abi a keke nali. Ama o ma kholo omose ni o ri Omi Ogbo ya de egbe. O kha bie ti ne ini ogbo aa bie bia li.”

²⁵ IJudasi ni o ya roli de o o li, “Osese, she khi o a khi mhemhe we khi o khi?” IJesu o o li, “Ii, yeye lo.”

*Eminale ogbomhi oyi Onomhwe
(iMak 14.22-26; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)*

²⁶ Abi e li le egho, iJesu o rue ibuledi, o kphemhi, o khi o li a, o roli na eniye odukhokho eyoli, o o we, “A mo, a le khi idiegbe oyemhe na.”

²⁷ Igho o gbo li rue uko, o kphemhi, o roli na we, o we, “Ee nya a rote o da. ²⁸ O lia eyemhe ni a ku ro luase obo na egbokpa a na, ni o gbe olamhe kua na we. O lia ena

† 26:7 Li ze iLuk 7.37-38 ‡ 26:11 Li ze iDeut 15.11 § 26:15 Li ze iZaka 11.12 * 26:23 Li ze Iwolo 41.9

Eshinegba ọ rọ nu ẹgbọ eyọli mhue ishobo.† 29 Mhi gueye ẹ khi mhi a ke gbo rọte oni ukpamhi ọara upfonu onana ya da rọte memena vu. Seẹ ni ẹlẹ ni mhi ke ya nu ẹ da li ode onogbo iloghie oyi Itamhe.”

30 Abi e rọ to uwolo se, e vu ya je ute ẹera Olivu.

*Ijesu ọ guele shi eke khi iPita ọ ya kie lue
(iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)*

31 Abi e li ẹ egho, iJesu ọọ we, “Amioşe ena, ẹẹ nya a ya mhue akhokhomhe shi mhe egbe, a na tsua mhe pfia, irari khi ebe o ngme ọli khi.

“ ‘Mhi ya ri emhi li
orisumhakia,

eni isumha
e ya gbhiaku-a.’‡

32 “Ama ini mhi rọte eghuli guale, mhi ya ralo na ẹ iGalili.”§

33 IPita ọọ li, “Ini ẹgbọ nya e tseku mhue akhokhomhe shi ẹ egbe, mhemhe mhi aa ya mhue.”

34 Ijesu ọọ li, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye, khi amioşe ena, neni okpa ọ gbieghe, itese u ya lie khi waa lese mhe.”

35 IPita ọọ li, “Mhi aa ya ngme ghọ ini o tseku khia khi oni mhi ya nu ẹ ghu-a lo, mhi aa ya lie khi mhi aa lese.”

Eniye odukhokho enekpole nya e li ngme ghọ.

*Ijesu ọ la iGetisemani lema
(iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46)*

36 Igho iJesu ọ lu eniye odukhokho eyọli, e je ashini a lu iGetisemani, ọọ we, “A shito ana khi mhi ya je oobo ya so iromhi.” 37 Ọ rue iPita ali imi iZebedi aava ma egbe. Ọ vie osoli, egbe ẹa ke sheshe ọli. 38 Ọọ we, “Udu oyemhe o vo osoli ramhi khi mhi ya ghua. A shito ana, a nu mhe ke tokpe.”

39 Ọ ti ẹ deşe, ọ de yeshi to alo mu eke ọ so iromhi. Ọọ, “Ita, ini o ya tse lo, ze ni u mie mhe uko osoli ona. Ama ọa khi abi o li ghole mhe, ama abi o li ghole ẹ.”

40 Ọ nyene egbe bhale deba eni eniye odukhokho, ọ me khi ẹ lese. Ọọ we, “Aa dobe nu mhe tokpe ukuku eghẹghe tse?” 41 “A ke tokpe, a so iromhi ini a khi de pfilo imufe. Ayemhe o mu egbe, ama o lese idiegbe.”

42 Ọ gbo vu utonuzi-eva, ọ ya lema, ọọ, “Itamhe, ini o khia khi ọa ze li ni uko osoli ona o dose, seẹ khi mhi da li, ze ni oghuemhe oye o tse.”

43 Ọ gbo nyene egbe ukhokho bhale, ọ me khi e lese ẹa ke dobe khueghie alo-a. 44 Igho ọ ze we obo shi agho. Ọ gbo ya lema utonuzi-ese, o gbo ngme abi ọ kpe ngme.

45 Igho ọ nyene egbe ukhokho bhale deba eni eniye odukhokho, ọọ we, “Eri a kiele ẹ lese-a, a kiele ẹ yemhe-a? A bino khi eghẹghe o she ramhi khi a she ri Omi Ogbọ na ẹgbọ olamhe de. 46 A vule ni awa vu! Oni ọ remhe ẹ de ọọ bhale!”

*A mu iJesu
(iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53; iJon 18.3-12)*

47 Ijesu ọ kie ligho ngme, iJudasi ni ọ khi oghuo eni eniye odukhokho ogbava, ọ bhale. Ebubu ẹgbọ ni e tsua epia ali itakobi e nu ọli bhale, eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ghie. 48 Oni ọ roli de ọ she ri oleda na eni ẹgbọ, ọọ we, “Oni mhi da ya pfipfi egbe ne, lo li lo, a mu ọli.” 49 Oni iJudasi ọ le deba iJesu, ọọ li, “Opfomhe o ka nu ẹ la Oseşe,” ọ pfipfi ọli egbe.

50 Ijesu ọọ li, “Omue, nyanya riẹle emini u bhale shi.”

Igho eni emose e fiẹ lasele, e mu ọli. 51 Ghe i, abi a rọ me na, oghuo eni e nu iJesu kia, ọ ji itakobi emhi lasele. Ọ khi oni ọọ ga oyi Oga ekpodalo ugamhi esọ-a.

† 26:28 Li ze Okiali 24.8; iJere 31.31-34 ‡ 26:31 Li ze iZaka 13.7 § 26:32 Li ze iMat 28.16

⁵² IJesu ọọ li, “Rue itakobi oye shi irari khi ọni ọ ji itakobi, ọ ya li ghu eghuli itakobi. ⁵³ Eri u dabi khi mhi aa dobe ya mhila Itamhe ikpaghiobo, aghoaghọ ọ ri igeni ni e dose agbhagbhamhi igbeva ghi mhe. ⁵⁴ Ama, se Ebe-no-pfuase o ke li bhale ya tse, ni ọọ khi a mema lina me oli?”

⁵⁵ Igho iJesu ọọ eni ebubu egbo egho, “Eri mhi ri egbo e pfi ozughu ni a ro tsua igbhoro ali itakobi bhale ya mu mhe? Ele kpa mhi ro shito Owa oyi Eshinegba e sese, ama aa mu mhe.* ⁵⁶ Ama eri a me ena nya ni a bhale ya e khi emini emekeguele e ngme shi ebe o bhale ya tse.” Igho eniye odukhokho nya e ze oli obo, e na kua.

Igba enighie ni a lu iSaediri e ri iJesu gue ezo
(iMak 14.53-65; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)

⁵⁷ Eni e mu iJesu e rue oli je apfe oyi iKefasi ni ọ khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ashini eni e sese ishi ali eni egbhali e legbe. ⁵⁸ Ama iPita ọ tapfia a deba we. Ọ deba we lo ramhi atukpapfe oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi. Ọ lo se, ọ nu eni ee khe ekhe shito, ni ọ me abi oni ingme o ke li ya kia.

⁵⁹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni iSahediri nya, e nono otsese egbhali ni e ya mu mhali iJesu obo ni e ba me asha gbe oli-a. ⁶⁰ Ama ea me okhoghuo, abi ebubu egbo e tseku fie lasese ya pfi otsese egbhali.

Ikpukhokho ọ, emose aava e fie lasese. ⁶¹ E li “Omose ona do, ‘Mhi ya dobe guoghọ Owa Oyi Eshinegba-a, mhi gbo ri ele oli to ogbele ese.’”†

⁶² Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ vule, ọọ iJesu, “Waa bie mhu e emini u ya ngme shi ezo ni a gue e shi e egbe ena?” ⁶³ Ama iJesu tsaghie-a.

Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ gbo vule migha, ọọ iJesu, “Mhi ri eva oyi Eshinegba ni ọ la ọ re romhi ishe, gueye anye, ini ye ye u khi Omiepfuese Omi Eshinegba.”

⁶⁴ IJesu ọọ li, “Igho o khi abi u ngme. Ama mhi gueye ee nya khi, rote memena vu, a ya me khi Omi Ogbọ ọ shito obita oyi Eshinegba ni ọ fune nya, ọ la elemhi otughunu te irarogbe e bhale.”‡

⁶⁵ Igho, Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ nyanọ awulu a shi egbali uruli. Ọọ, “O she pfi unu-a! Otsese olese awa ke gbolo e nono? Ee a she suọ oni ungmehi ipfiunu-a ni ọ ngme. ⁶⁶ Se a sa shi ọ?”

E oli “O she lue, ọ mema ya ghua.”§

⁶⁷ Igho e tono ete ku iJesu alo, e ri ekpa gbe oli. Eghuo, e lase oli eso.* ⁶⁸ E lie oli “Me ke na anye ghue ye ye Omiepfuese. Gueye anye ghue oni ọ ri emhi gbe e.”

IPita ọ kie iJesu
(iMak 14.66-72; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

⁶⁹ IPita ọ shito olase, omueshi oghuo oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ bhale deba li, ọọ li, “Ye ye, u li nu iJesu onge iGalili kia.” ⁷⁰ IPita ọ tia li ukpeloe we nya, ọọ li, “Mhi aa fe lese emini a ngme.”

⁷¹ Ọ ke rote agho fie je unu ode unuekpe ni a rote e lo oni apfe le, okpotso oni ọọ ga olese ọ gbo me oli, ọ gueye emose ni e la agho, ọọ “Omose ona ọ nu iJesu na iNazareti kia.”

⁷² Igho iPita ọ gbo tia li. Utona, ọ romhise ma ọ, ọọ, “Mhi romhi ishe, khi mhi aa lese oni omose ogho!”

⁷³ O ke li den e, emose ni e migha agho e bhale deba iPita, e oli, “Igesikia lo khi otuoghuo elemhi we u khi. Ungmemhi oye o she ngmas e le.”

⁷⁴ Igho ọ li se egbali isheli, ọọ romhi isheli. Ọ lie, “Mhi aa ga lese oni omose!”

Utoghuokpe okpa ọ gbieghe. ⁷⁵ Igho iPita ọ sato ungmehi ni iJesu ọ gueye oli ni ọ re oli, “Neni okpa ọ ya gbieghe, itese u ya lie khi waa lese mhe.” Ọ fie je olase ya vie oya.

* 26:55 Li ze iLuk 19.47; 21.37 † 26:61 Li ze iJon 2.19 ‡ 26:64 Li ze iDan 7.13 § 26:66 Li ze iLev 24.16 * 26:67 Li ze Aza 50.6

27

*A mu iJesu ghi iPaleti**(iMak 15.1; iLuk 23.1-2; iJon 18.28-32)*

¹ Ogbe o gbe-a ogbeakolò, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali egbhali e mhẹse abi e li ya gbe iJesu-a. ² E gẹ ọli, e rue ọli vu ghi iPaleti ni ọ khi igovunò.

*IJudasi ọ gbe egbọli-a**(Ika 1.18-19)*

³ Abi iJudasi ni ọ rọli dẹ, ọ rọ suọ khi a pfa ẹzọ mu ọli khi a ya gbe ọli-a, o ri egbe pfo li-a, ọ nyenẹ egbe rue ikpaghuo uye ali igbe egbo ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali. ⁴ Ọọ wẹ, “Mhi she lamhe, irari khi mhi she ri ogbo ni ọa mhọli olamhe okhoghuo dẹ,” E ọli, “Egboli oyi anye onoghuo o ke la ogbo? Yeye u lese.”

⁵ Igho iJudasi ọ ku eni ikpagho kua eke elemhi Owa oyi Eshinegba, ọ vu ya soli egbọli-a.

⁶ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sanọ eni ikpagho eke, e ọli, “Ikpagho ọlia na, awa aa ya ku wẹ ma ikpagho ugamhi.” ⁷ E gba ugbamhi nga eni ikpagho se, e rewe ya dẹ eke onayi oni ọọ ma ekhe, ni a ri ilimhi epfese ke to agho. ⁸ Lọli o zẹ ni a rọ lu ọli Eke Ọlia ramhi ogbe na amo.* ⁹ Igho ungmehi ni omekeguele ni a lu iJeremaya ọ ngme, o li bhale ya tse. Ni ọọ, “E rue ikpaghuo uye ali igbe ni e khi ikpagho ni egbo iZireni e lama fali shi ọli egbe. ¹⁰ E rue eni ikpagho ya dẹ eke eme onayi eni eẹ ma ekhe, abi Eshinegba ọ mhẹse na mhe mhi ngme.”†

*iPaleti ọ mhila iJesu ogbo**(iMak 15.2-5; iLuk 23.3-5; iJon 18.33-38)*

¹¹ IJesu ọ migha odalo oyi igovunò iRomu, oni igovunò ọ mhila li, “Yeye u khi ogbie oyi egbo iJu?” IJesu ọọ li, “Ii, Igho o khi abi u ngme.”

¹² Ama ọa mhọli emini ọ sọ shi ingme ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme shi ọli egbe. ¹³ Igho iPaleti ọ mhila li, ọọ. “Wa a suọ emini a ngme shi e egbe?” ¹⁴ Ama iJesu ọa lama sọ ọli abikhoghuo, o ga lolo ri abọ sha oni igovunò.

*A pfa ẹzọ igbe-a mu iJesu**(iMak 15.6-15; iLuk 23.13-25; iJon 18.39--19.16)*

¹⁵ Ini a da li ukpe iPasova, eri igovunò ọọ rue ogbo oghuo ni a mu shi owa ighumha obọ-a na egbo iJu. Ikhi oni e zẹ, a rue igha le na wewe. ¹⁶ Egheghe agho, a me omose ni a mema lese shi ukhiakhiamhi ogbo, ni aa khena, ni a mu shi owa ighumha, ni a lu iBarabasi. ¹⁷ Igho abi eni egbo e rọ le gba, iPaleti ọ mhila wẹ, “Onoghuo elemhi egbo aava ena a nono ni mhi wolọ abọ-a na e? IBarabasi abi iJesu ni a lu Omiepfuese?” ¹⁸ Irari khi ọ she lese khi itobọ khi ighie eyi egbo iJu eẹ biselemhi iJesu e rọ mu ọli ghi luẹ.

¹⁹ Abi iPaleti ọ li shito ukpekhomhi ẹzọ oyọli, ughue ọli ọ ghie usomhi ghi ọli, ọọ. “Khi mhue emini u li omose ni ọa mhue emini ọ li egbo. Irari khi mhii me osoli elemhi elena ooyose shi ingme oyọli.”

²⁰ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali, e tanọ shi eni ebubu egbo elemhi, e lie iPaleti ọ rue iBarabasi obọ-a, ama a gbe iJesu-a.

²¹ Igho igovunò ọ mhila wẹ, “Elemhi aava ena, onoghuo ọ, a nono ni mhi rue obọ-a?” Wewe nya eẹ.

“iBarabasi!”

²² Ọ mhila wẹ, “Se mhi ya li iJesu ni a lu Omiepfuese ọna shọ?”

Wewe nya eẹ, “A ka ta li ma apfida!”

²³ Ama iPaleti ọ mhila wẹ, “Elo o zẹ, onobe onoghuo ọ rieleş?”

Ama e kie tsesẹ leghe “A ta li ma apfida!”

²⁴ Abi iPaleti ọ rọ me khi loli ẹa mhọli emini loli ke ya li ọ, khi onyaghu o tigbe te ọ lasela, ọ diẹ amẹ, ọ kpe abọ-a ukpeloe wẹ nya, ọọ wẹ “Mhi aa mhue obọ shi eghuli oyi omose ọna o! Obọ oyẹẹ o la o!”‡

* 27:8 Li zẹ Ika 1.18-19 † 27:10 Li zẹ iZaka 11.12-13; iJere 19.1-13; 32.6-9 ‡ 27:24 Li zẹ iDeut 21.6-9

²⁵ Eni eḡbọ nya ẹ li, “Ọlia eyọli e la ukhomhi oyanye ali oyi eniyẹ eyanye.”

²⁶ Ighọ ọọ rue iBarabasi obọ-a na wẹ. Ọọ a gbe iJesu itali, ọ rue ọli na ekhọli-okhuẹ eyi iRomu e ka ta li ma apfida.

*Eni ekhọli-okhuẹ e ri iJesu li egia
(iMak 15.16-20; iJọn 19.2-3)*

²⁷ Ighọ ekhọli-okhuẹ eyi iPaleti e rue iJesu lo elemhi agbala oyọli, ọ rue eni ekhọli-okhuẹ nya le gase ọli. ²⁸ Ighọ e gueghie ọli itsua ni ọ sọ, e ri itsua oyilẹ sọ li. ²⁹ E ri igba do arula rughu ọli. E ri ukpokpo mhọli ọli obọ ita, e wugha li odalo, e ri ọli li egia. E liẹ ọli, “Eshineḡba ọ zẹ ni u tọ agbọ yeyẹ oghie iju.” ³⁰ E to etẹ ku ọli, e mie ọli oni ukpokpo gbe ọli ukhomhi. ³¹ E ri ọli li egia se, e gueghie ọli itsua eyilẹ ni e rọ sọ li eghọ, e tigbe ri itsua eyọli sọ li. E rue ọli je obini a la ya gbọli-a.

A ta iJesu ma apfida gbe-a

(iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43; iJọn 19.17-27)

³² Abi e li lẹ eghọ, wẹwẹ ali ọmọse ni a lu iSamọ ọngi iZireni e ya lona, e ri itoto mu ọli ọ tsua apfida oyi iJesu. ³³ E bhale asha ni a lu iGogota. Abi iGogota o ngme khi “Asha ugua ukhomhi oḡbọ.” ³⁴ Aghọ e la ri onyọ ni a ri emhi oyala shi na iJesu da, ama ọ to unu ọ bino, ọa lama da li. ³⁵ E ta li ma apfida se, e pfi onolo rọ kemhi itsua ni ọ sọ mhọli egbe abọ. Onana o ri emini ọmekeḡuele ọ ngme bhale ya tse, ni ọọ. “E kemhi iwulu eyemhẹ, e pfi onolo shi ide eyemhẹ.”* ³⁶ E riẹ se, e shito, e khe ọli ekhe. ³⁷ E keke emini a gue shi ọli egbe shi upepe ọara rọ kphase kpeda nali. Emini a keke shi ọ khi, Ọna khi iJesu, Oghie eḡbọ iju. ³⁸ Ighọ e gbe ighiatọ aava ma li egbe. Oghuo ọ la ukiẹkiẹ obita, ọnọkpole ọ la li ukiẹkiẹ ọgobọ. ³⁹ Eḡbọ ni ee dọse, e pfi itsue ọdoda manya iJesu.† ⁴⁰ E liẹ “Yeyẹ ni u ya guoḡhọ Owa Oyi Eshineḡba-a, oḡbeḡe nuzi-ese u gbo tọli pfo. Tsumhi egbe ẹ! Rọte ukhomhi apfida ona tiemhile shọ, ini Omi Eshineḡba u khi.”

⁴¹ Ina ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi ali egbhali e gbo li tsue ọli. ⁴² E liẹ, “Ọ tsumhi eḡboese,” “Ama ọa dọbe tsumhi egbọli! Ọa khi lọli khi oghie oyi iZireni? Ini ọ da te ukhomhi apfida onana tiemhile ne, anye ya mie ọli suọ. ⁴³ Eri ọ ri egbe da Eshineḡba o gbo liẹ khi, ‘Omi Eshineḡba mhi khi.’ Awa ke bino ini Eshineḡba ọ ya tsumhi ọli mena.”‡ ⁴⁴ Ighọ khi ighiatọ ni a ta ma apfida e li tsue ọli.

Eghuli oyi iJesu

(iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49; iJọn 19.28-30)

⁴⁵ Ọguota o mu eke obili o tode bi asha kpa elemhi iwakati ese. ⁴⁶ Agogo ese o de te, iJesu ọ viẹ lasele leghe ọọ “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Abi ona o ngme khi “Eshineḡba oyemhẹ, Eshineḡba oyemhẹ, elọ o zẹ ni u rọ pfi mhẹ esọ a?”§

⁴⁷ Eḡbọ eghuo ni e la ghọ e suọ ona, e liẹ li, “Elaja ọọ lu.”

⁴⁸ Aghoagho, oghuo ọ, ọ na ya rue isoso, ọ sọ li onyọ ni o khe-a, ọ genọ li shi ukpokpo nise a ji iJesu unu ni ọ da.* ⁴⁹ Ama enekpole ẹ ọli, “Migha, zẹ ọli obọ ni awa me ini Elaja ọ ya bhale ya tsumhi ọli.”

⁵⁰ Ighọ iJesu ọ gbo viẹ leghe, ọ ghu-a.

⁵¹ Eḡheḡhe aghọ tee, ode ugbakpi, ni a rọ ta pfa ode-a ni o la elemhi Owa Oyi Eshineḡba o te odode rọte idane kiẹse-a ya tiemhi eke. Eke agbọ o nighise, eche e veno-a.† ⁵² Iji e khueghie-a, ebubu eḡbọ ni e pfuase ni eghulooa e guale bhale agbọ. ⁵³ E fiẹnọ iji lasele. Abi iJesu ọ rọ rọte eghuli guale se, e je elemhi ẹoli no pfuase, e ri egbe khasẹ ebubu eḡbọ.

⁵⁴ Abi ekhọli-okhuẹ ni a zẹ e ke khe iJesu ekhe e rọ me abi eke o li nighise ali emhi elese ni e me nya, ulishi oo mu wẹ, e liẹ li, “Egbegbọ lọ khi Omi Eshineḡba ọmose ọna ọ khi.”

§ 27:34 Li zẹ Iwolo 69.21 * 27:35 Li zẹ Iwolo 22.18 † 27:39 Li zẹ Iwolo 22.7; 109.25 ‡ 27:43 Li zẹ Iwolo 22.8 § 27:46 Li zẹ Iwolo 22.1 * 27:48 Li zẹ Iwolo 69.21 † 27:51 Li zẹ Okiali 26.31-33

⁵⁵ Ikpotoso ebubu e la agho ni e ta pfi-a fe. Eri e deba iJesu rote iGalili bhale ni wewe e ri ukpeloe khu oli. ⁵⁶ Eghuo o khi, iMeli ongi iMagidaleri, iMeli inyi iJemhisi ali iJosefu, ali inyi iJemhisi ali iJonni.

Abi a ri iJesu to

(iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

⁵⁷ Abi ogbomhi o ro mu eke, omose ni o pfue ongi Arimatia ni a lu iJosefu ni o li khi oghuo eniye odukhokho eyi iJesu, ⁵⁸ o le deba iPaleti ya mhila li olimhi oyi iJesu, o roli na lue ya to. iPaleti o ri unu bhale e ka rue oli na iJosefu. ⁵⁹ Igho iJosefu o rue oli, o ri ode onogbo no pfluase khuli oli. ⁶⁰ O ri oli to uji onogbo oyoli ni a lese to shi elemhi eche. O gheghele eche oniemi khukhu oni uji unu, o vu je apfe. ⁶¹ Igho iMeli ongi iMagidaleri ali iMeli onokpole e shitto so alo ghue oni uji.

Ekhekhe ni e la oni uji

⁶² Ogbeakolo, ni o khi ele Iyemhea oyi egbo iJu, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbo iFarisi e bhale deba iPaleti, e oli, ⁶³ "Oga, anye sa ya to khi abi oni oloegbhue ogho o ro la agbo o lie khi, 'Mhi ya guale ele-ese.'"[†] ⁶⁴ Mena ri unu bhale a ke ya khe agho ekhe ramhi ele nuzi-ese, ini eniye odukhokho eyoli e khi bena ya tsua olimhi oyoli, ni e ke gueye egbo khi a she te eghuli guise oli le. Egbholi oni o ya kpukhokho ona, loli o ke ya kholo dose oni odode."

⁶⁵ iPaleti oo we, "A rue ekhe-khe, a ze ni e khe ekhe agho. A lolo khukhu oli abi o ti e eloe shi."

⁶⁶ Igho e ya khukhu oni uji egbegbo, e zuse oli, e ze ekhe-khe shi agho.

28

Irote eghuli guale oyi iJesu

(iMak 16.1-10; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)

¹ Ogbe o ya gbe khi ele Iyemhea o dose ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, iMeli ongi iMagidaleri ali iMeli onokpole e le ya bino oni uji.

² Utoghuokpe eke o nighise, irari khi ageni oyi Onomhue o rote idane tiemhile. O gheghele oni eche ni o khukhu oni unu uji ode-a. O shitto nga o. ³ O li abi erali akphala. Itsua ni o so e pfluase pepere abi otughunu opfopfo. ⁴ Ulishi o mu eni e la agho khe ekhe, ee guo, ubi o rue we pfi gbe.

⁵ Oni ageni oo eni ikpotso, "A khi ze ni ulishi o mu e irari khi mhi lese khi iJesu ni a gbe-a shi apfida a nono. ⁶ Oa la akana, o she te eghuli guale abi o kie kpe ngme. A bhale ya bino ashini a ri oli yeshi. ⁷ A nyanya ke le memena, a ka gueye eniye odukhokho eyoli khi. 'A she te eghuli guise oli le, khi mena, oo kia khe e, o je elemhi iGalili. Oobo a ya me oli.' Ghe i, a khi yeke-a abi mhi gueye e."

⁸ Igho eni ikpotso e nyanya rote oni uji vu, ulishi o mu we ama oghela o vo we elemhi, e na ya gueye eniye odukhokho eyoli. ⁹ Utoghuokpe iJesu o bhale deba we, oo. "Opfomhe o ka nu e la." E bhale deba li, e mu oli awe, e nyese ukhomhi ga li. ¹⁰ IJesu oo we, "A khi ze ni ulishi o mu e, ama a ka gueye Inyoghuo-mhe e ke je iGalili. Agho e te ya me mhe."

Emini ekhe-khe e guele

¹¹ Abi eni ikpotso e ro vu se, eni ekholi-okhue ni e khe oni uji ekhe, e vu ya gueye ighie eyi ekpodalo-ugamhi emini a ga me nya. ¹² Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi e le deba eni egbhali e lona ye ugbamhi abi e ke ya li. E gba, e ri ikpokpomhi ikpagho na eni ekholi-okhue egho. ¹³ Ee we. "A lie khi, 'Eniye odukhokho eyoli e bhale ya tsua li vu abi obili o ro bi ni anye ro lese.' ¹⁴ Ini igovuno o suo ona, anye ya pfa e shi eke, a khi ze ni emhikhoghuo o nase e udu." ¹⁵ Igho eni ekholi-okhue e mie we eni ikpagho e li abi e sese we. Eri ingme emini e riela o gbhiaku asha kpa ifuabo egbo iJu. Ramhi ogbe-namo, eri a kiele e ze oni okhe ona.

[†] 27:63 Li ze iMat 16.21; 17.23; 20.19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

Usomhi ni o fune ni iJesu o ghie

(iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

¹⁶ Igho eniye odukhokho ogbaghuo eyoli e je iGalili deba iJesu ukhomhi ute ni o sese we.* ¹⁷ Abi e ro me oli, e nyese egbe ga li, ama eghuo o e kiele khokho oli. ¹⁸ Igho iJesu o kia ti mama we, oo. “A she rue afu nya na agbo ona ali iloghie na mhe.† ¹⁹ Irarigho, a fie lase je asha kha asha, a ke ya ri egbo mele eniye odukhokho eyemhe-a, a ri eva oyi Ita, ali oyi Omọ ali oyi Ayemhe-no-pfuase batazi.‡ ²⁰ A sese we, e ke ri emhi nya ni mhi mhesa na e gbe akanya. A ghe i, mhi nu e la ramhi ukpese agbo.”

* 28:16 Li ze iMat 26.32; iMak 14.28; 1 iKori 15.5; iJon 21.1-23 † 28:18 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22; iFili 2.9; Efi 1.20-22 ‡ 28:19 Li ze Ika 1.8

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni

IMaki
Ọ kẹkẹ

Itsabọ oyi iJoni Oni ọọ batazi ẹgbọ
(iMat 3.1-12; iLuk 3.1-18; iJon 1.19-28)

¹ Ona o khi igbaekẹle oyi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti Omi Ẹshinẹgba. ² A kẹkẹ ọli shi Ebe-no-pfuase ni ọmekẹguele oyọli ni a lu Azaya ọ kẹkẹ. Ni Ẹshinẹgba ọ la liẹ,

“Mhi ya ghie aghiusomhi
oyemhẹ ralo nẹ.

Oni ọ ya bẹ ode
shi eke khe.”*

³ “Ogbọ ọ la ọdagbe
e pfi okokokhue. Ọọ liẹ,

‘A riẹle ode
shi eke khe Onomhue,
ni ọọ bhale.

Riẹle oni ode sheshe
ni ọ rọte.’ †

⁴ Igho iJoni ọ li bhale, ọọ batazi ẹgbọ obini ọdagbe ifufu, ọọ tse abọ, ọọ liẹ, “A mu pfi lase olamhẹ eyẹ ẹ le bhale deba Ẹshinẹgba ini a ri olamhẹ topfa ẹ.” ⁵ Igho ẹgbọ e rọte eke iJudia ali ẹoli iJerusalemu lẹ deba iJoni. Ee zono olamhẹ eyewẹ yẹ ọli. Ọ la okẹ iJodani batazi ẹgbọ. ⁶ Ode ni a ri iriria eyi alakumi do, iJoni ọ rọ fia itsua sọ. Ọ ri ẹkue riẹle ọgbenẹ mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyọli. ‡ ⁷ Abọ ni ọọ tse gueyẹ agbọ khi: “Omose ni ọ ke ya bhale ẹlelese ode ukhokho oyemhẹ, ọ fu dọsẹ mhẹ, ọ mhọli ekpabọ dọsẹ mhẹ. Mhi aa fu ramhi oni ọọ taghiẹ uli ni o la ekuẹ ni ọ sọ-a. ⁸ Amẹ mhi rọ batazi ẹ memena, ama Ayemhẹ-no-pfuase ọ ke rọ ya batazi ẹ.”

Ibatazi ali imufẹ oyi iJesu
(iMat 3.13--4.11; iLuk 3.21-22; 4.1-13)

⁹ Ọa te agho tẹsẹ ne, ni iJesu ọ rọ rọte iNazareti ni o la eke iGalili bhale ni iJoni ọ la okẹ iJodani batazi ọli. ¹⁰ Abi iJesu ọ rọ lẹsẹ rọte elemhi okẹ ji egbe ngale te, ọ mẹ khi idane ọ khueghie. Ayemhẹ oyi Ẹshinẹgba ọ li abi anekhukhu rọte idane tiemhile ya ma li egbe. ¹¹ A suọ khi uruli ọ rọte idane ngme tiemhile, ọọ, “Omimhẹ ni mhi nono ingme oyọli u khi. U ma ri egbe ẹ mu mhẹ gba.”§

¹² Utoghuokpe, Ayemhẹ oyi Ẹshinẹgba o rue iJesu je ọdagbe. ¹³ Ogbẹle egbhueva ọ la oobọ. Ọkphaghie, ni ọ khi oghie ayemhẹ ebe, ọ mu ọli fẹ. IJesu ọ nu elamhakọ la oobọ, ama igeni eyi Ẹshinẹgba e ri ukpẹloe e khu ọli.

Eniyẹ odukhokho eni odode ni iJesu ọ zẹ
(iMat 4.12-22; iLuk 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ Abi a rọ mu iJoni shi owa ighumha se, iJesu ọ je iGalili ya tse abọ usomhi onete oyi Ẹshinẹgba. ¹⁵ Ọọ liẹ, “Oni ẹghẹghẹ o she bhale, Eghiele oyi Ẹshinẹgba o she ti mama awa. A mu pfi lase olamhẹ eyẹ ẹ le, ni a mie oni usomhi onete suọ.”*

¹⁶ Abi iJesu ọ rọte epfepfẹ okẹ oniemi oni o khi shi, na lui iGalili kia lẹ, ọ mẹ iSamọ ali inyoghuo ọli Aduru. Egbifẹle e khi. E pfi aga lo elemhi oni okẹ, ee gbe ifẹle. ¹⁷ IJesu ọọ wẹ, “A deba mhẹ, mhi ya sẹsẹ e abi a ke liẹ ke ti ẹgbọ gbili.” ¹⁸ Aghoaghọ e ku iga eyewẹ shi eke, ẹ deba li.

* 1:2 Li zẹ iMala 3.1 † 1:3 Li zẹ Aza 40.3 ‡ 1:6 Li zẹ 2 Ighie 1.8 § 1:11 Li zẹ Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 9.7; iLuk 3.22 * 1:15 Li zẹ iMat 3.2

¹⁹ Ọ ke te agho je odalo denẹ, o gbo me inyoghuo etuava, iJemhisi ali iJoni imi iZebedi e la elemhi oko-okẹ oniemi, e zu iga eyewe. ²⁰ Abi iJesu o ro lese me we, o lu we e deba lue, aghoaghọ e pfi itawe ali egbo ni e nu we ye shi elemhi oko-okẹ oniemi, e deba li vu.

Ijesu o khu omose ayemhe ebe egbe-a
(iLuk 4.31-37)

²¹ Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e bhale eoli iKapanomu. Ogbelẹ iyemhe ni o ke deba li, ijesu o dose lo elemhi owa ugamhi, o la agho sese. ²² O ri abo sha egbo ni e ri eso kpe abi o li sese, itobo khi eri o sese egbo abi ogbo ni o lese emini oo sese, osese oyoli o kioda shi oyi eni e sese Ishi eyi iMosisi.†

²³ Utoghuo kpe omose ni ayemhe ebe o la egbe, o lo elemhi oni owa ugamhi le. O tsele gbaa! Oo, ²⁴ “Elo wa nono anye egbe, ijesu na iNazareti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi ga lese oni u khi. Oni o pfuase oyi Eshinegba u khi.”

²⁵ Ijesu o dese oni ayemhe obe, oo li, “Guese unu pia, te oli egbe lase le.” ²⁶ Oni ayemhe obe o nighise oni omose, o mu oli pfi gbe. O pfi okokohue, o rote oni omose egbe ya lase.

²⁷ O ga ri abo sha egbo nya. E mhila egbe we, “Onoghuo na? Osese onogbo ni o mholi ekpabo! Eri o ga nu ayemhe ebe e ngme, e ga suo eso na li.” ²⁸ Aghoaghọ ingme oyi iJesu o gbe eke-a asha kpa eke iGalili.

Ijesu o ri ebubu egbo ze
(iMat 8.14-17; iLuk 4.38-41)

²⁹ Ijesu ali eniye odukhokho eyoli, ghe iJemhisi ali iJoni, e ga rote owa ugamhi fie lasele, e ya je apfe oyi iSamọ ali Aduru ³⁰ Ogo iSamọ oni okpotso, o yeshi ghua ughuamhi iba. Ijesu o lese ramhi agho, a gue ingme oyoli ye ijesu. ³¹ Igho o lo deba li, o mu oli obo, o mu oli ukpho vule. Igho eni iba e lase oli egbe le. O fele we epfese.

³² Elogbomhi elegho khi ovo oo tiemi eko, egbo e tsua eni ea ze, ali eni iyemhe okphaghi e ye se ngme bhale ghi ijesu. ³³ Egbo nya ni e la oni eoli e le gba odalo oni owa. ³⁴ Ijesu o ri eni e ghua, ighuamhi khi ighuamhi, ze. O khu ayemhe ebe ebubu egbo egbe a, ama o ze ni eni ayemhe ebe egho e ngme emhikhoghuo unu lasele, itobo khi e lese oni o khi.

Ijesu o la iGalili tse abo usomhi onete
(iLuk 4.42-44)

³⁵ Ogbie-fiefie ogbeakolo khi obili o pfo ogbe ne, ijesu o fie lase je ashini o da-ya, o ya so iromhi. ³⁶ ISamọ ali apfoli ni e kpole, e vu ya nono oli. ³⁷ Abi e ro me oli, ee oli, “Egbo kpa ee nono e.”

³⁸ Ijesu oo we, “Awa mema ya je eoli oboese, ikhi apfe eni e timama akana, ni mhi li la oobo tse abo, irari khi ona o ze ni mhi ro bhale.” ³⁹ Igho o kia gase eke iGalili nya tse abo. O la owa ugamhi eyewe tse abo. O khu egbo ayemhe ebe egbe ku-a.‡

Ijesu o ri oni efafe e mu ze
(iMat 8.1-4; iLuk 5.12-16)

⁴⁰ Omose ni efafe e mu o bhale deba ijesu. O wugha li odalo, oo lema li, oo, “Ini o ghole e, u dobe ya remhe ze, u remhe khi oni o pfuase.”

⁴¹ Igho elemhi oli, ee ala ijesu, o nise obo-a ti oni omose, oo li, “O ghole mhe, khi oni o pfuase.” ⁴² Aghoaghọ eni efafe e lase oli egbe le, o ze, o khi oni o pfuase.

⁴³ Ijesu o gueye oli, o ke vu. O lolo tse agua ye oli, ⁴⁴ oo li, “Khi gue ingme ona ye ogbokhoghuo, ama le ya ri egbe e khasẹ ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni e te okpe ne, ni u luase obo ni iMosisi oo a ke luase, ini a ri ogbo lina ze. Ishegho, ni o khi otselẹ na we khi u she ze.”§

† 1:22 Li ze iMat 7.28-29 ‡ 1:39 Li ze iMat 4.23; 9.35 § 1:44 Li ze iLev 14.1-32

⁴⁵ Eri ọni ọmọse ọ ri ochoghọ ngme ọli kiakiala gboo, ọ miatse oni ingme onete ku asha kpa. Itobọ ona, iJesu ọa ke doḅe lo ẹoli okhoghuo le gboo. Eri ọ ke la ọdagbe obini o da-ya. Abi o riẹ khi ighọ, eri ẹgbọ nya e kie rọte asha kpa ẹ bhale deba li.

2

Ijesu ọ ri ọmọse ni ọ guoghọ-a ze
(iMat 9.1-8; iLuk 5.17-26)

¹ Ikuku ogbeḷe e doṣe, iJesu ọ gbo lo elemhi iKapanomu, eni ẹgbọ e suọ khi ọ she bhale apfe. ² Ebubu ẹgbọ e le gba ramhi ni ọgbọ a ke me ashikhoghuo ni o kpole, ya ramhi olase unu-ode. Ijesu ọ tse abọ oni usomhi ye we. ³ Ighọ emose aane e tsua ọmose ni ọ guoghọ-a adigege shi iya bhale ghi iJesu. ⁴ Abi eni emose ẹa rọ me asha tsua li lole ashini iJesu ọ la, itobọ ẹgbọ ni e ghọ bu doṣe, e nga ukhomhi oni owa rọte ashini iJesu ọ la gbese ekpha-a. Abi e rọ gbese ọlia se, e ri ili ri ọni ọmose tiemhile, abi ọ kie li yeshi iya. ⁵ Abi iJesu ọ rọ me irudunga oyewe, ọọ ọni ọmose ni ọ guoghọ-a, “Omimhe, a she ri olamhe topfa ẹ.”

⁶ Ama eni ẹ sese Ishi eyi iMosisi ni e shito akaghọ, e sa ọ udu oyewe, e lie, ⁷ “Elo o ze ni ọni ọgbọ ọna ọ rọ ngme ungmehi onana unu. Eri ọ pfi unu-a! A li me ọni ọ doḅe ya gbe olamhe kua na ọgbọ? Ọa khi Eshinegba lueghuo?”

⁸ Aghoaghọ iJesu ọ she lese elemhi ayemhe oyoli emini e sa shi elemhi udu oyewe, ọọ we, “Elo o ze ni a rọ sa usamhi onana. ⁹ Onoghuo o keḷe ne, ni a rọ lie ọni ọmose ni ọ guoghọ-a, ‘A ri olamhe topfa ẹ,’ abi khi ‘Vule, rue iya oye ni u ke kia?’ ¹⁰ Mhi ya rọ li khase ẹ khi Omi Ọgbọ ọ mhọli ekpabọ elemhi agbọ ona ni ọ rọ gbe olamhe kua na ọgbọ.” Ighọ ọ gueye ọni ọmose ni ọ guoghọ-a eghọ, ¹¹ “Mhiye ye u vule, u rue iya oye, u ke je apfe.”

¹² Ọni ọmose ọ vule, ọ rue iya oyoli, ọ la akpewe nya kia vu. O ri abọ sha ẹgbọ kpa. Ee kueghie Eshinegba, e lie, “Anye ẹa kpe me onana ghue oo!”

Ijesu ọ lu iLevi
(iMat 9.9-13; iLuk 5.27-32)

¹³ Ijesu ọ gbo je epfe okẹ oniemi ni o khishi. Ebubu ẹgbọ e bhale deba li, ọ sese we. ¹⁴ Abi ọ kia le, ọ me omionoga iLiva omi Afeusi khi ọ shito okholo eyi eni ẹ mie oga. Ijesu ọọ li, “Deba mhe.” Ighọ ọ vule deba li.

¹⁵ Abi iJesu ọ la ayi iLevi le eminale ẹlogbomhi, emionoga ni e bu ali ẹgbọ ena olamhe e li nu ọli ali eniye odukhokho eyoli le emhi, irari khi ẹgbọ ni e bu e deba li. ¹⁶ Abi ẹgbọ eni ẹe sese ishi na lui iFarisi e rọ me khi iJesu ọ nu egbushia ali emionoga ẹ le eminale, e mhila eniye odukhokho eyoli, “Elo o ze ni ọ rọ nu emionoga ali egbushia ẹ le eminale?”

¹⁷ Ijesu ọ suọ onana, ọọ we, “Egbọ ni e ze ẹa mhue emini e ri ọbo ẹ li. Ọni ọọ to, ọ ye apfe ọbo. Ọa khi eni e pfuase ne mhi bhale ya lu, ama egbushia.”

Omhila ingme azumhi
(iMat 9.14-17; iLuk 5.33-39)

¹⁸ Eghẹghẹ oghuo eniye odukhokho eyi iJoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ ali ẹgbọ iFarisi ee pfi azumhi. Egbọ eghuo e bhale ya mhila iJesu, ẹ ọli, “Elo o ze ni eniye odukhokho eyi iJoni ali enayi ẹgbọ iFarisi e rọ pfi azumhi ni eye ẹa rọ pfi?”

¹⁹ Ijesu ọ sọ we ọ, ọọ we, “Se epfese eyi ọmose ni ọ rue omueshi onogbo e lie ke pfi azumhi ini oni ọmose ọ kie nu we shito? Ẹa me asha pfi azumhi ini ọ kie nu we shito.”

²⁰ Ama eghẹghẹ o ya bhale ni a rọ rue ọni ọdọ ọni omueshi vu. Eghẹghẹ aghọ, e rọ tigbe ya ke pfi azumhi.

²¹ “Ogbọ a ya khi ode onogbo gbela ma ode onodiọ. Ini u lighọ, eri oni ode onogbo o ya nyanọ oni ode onodiọ-a. O ke nyanọ-a doṣe abi o kpe li. ²² Ali khi ọgbọ ọa ya ku onyo onogbo shi akpaba onodiọ. [Ikhi akpaba ni ẹgbọ iJu e ku onyo shi.] Ini u lighọ, eri oni onyo o ya vese oni akpaba-a. Oni onyo ali oni akpaba e ga li opfu-a. Akpaba onogbo a ku onyo onogbo ẹ lo.”

Onomhue ọyi ogbeḷe iyemhea
(iMat 12.1-8; iLuk 6.1-5)

²³ Ogbẹlẹghuo ẹlẹ iyẹmheṣa oyi ẹgbọ iJu, iJesu ọ rọte ifui ishemhi iakpa kia dọṣe. Eniye odukhokho eyọli e li nu ọli kia. Ighọ e li bẹ eni iakpa.* ²⁴ Ighọ iFarisi e mhila iJesu, “Elo o zẹ khi eniye odukhokho eyẹ ẹẹ riẹlẹ emini a ghue ẹlẹ iyẹmheṣa?”

²⁵ IJesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ, “Aa kpẹ mẹ ọli zẹ Ebe-no-pfuase emini Oghie iDefidi ọ riẹlẹ abi okiamhi o rọ gbe ọli ali eni e nu ọli kia? ²⁶ Eghẹghẹ ni Abiata ọ rọ khi Ọkpeda na ekpodalougamhi eyi Eshinegba, ni Oghie iDefidi ọ rọ lo Owa oyi Eshinegba ya rue ibuledi ni a rọ ga Eshinegba le, ọ kholo na eni e nu ọli kia le. Ibulẹdi ona ighie eyi ekpodalougamhi tse, ushi o lama e ke le wẹ.”†‡

²⁷ Ighọ ọọ wẹ, “Eri a ma ogbẹlẹ iyẹmheṣa na ogbọ, aa ma ogbọ na ogbẹlẹ iyẹmheṣa. ²⁸ Itobọ ighọ, Omi Ọgbọ ọ khi Ọnọmhue, li shi oyi ogbẹlẹ iyẹmheṣa.”

3

Ọmose ni ọ ghu obọ oghuo-a
(iMat 12.9-14; iLuk 6.6-11)

¹ Ẹlelese khi iJesu ọ gbo je owa ugamhi, ọmose ni obọ oyọli oghuo o ghua, ọ la akaghọ. ² Ẹgbọ eghuo e nono ashini e te ya mẹ asha gue ingme shi iJesu egbe. E ri ukpelo shi ọli egbe ini ọ ya ri ogbọ ze ẹlẹ iyẹmheṣa. ³ IJesu ọọ ọni ọmose ni ọ ghu obọ-a, “Vule migha odalo oyi ẹgbọ kpa.”

⁴ IJesu ọ mhila wẹ, “Onoghuo o gbe akanya elemhi ushi oyawa ne ẹlẹ Iyẹmheṣa? Ni a rọ riẹlẹ onete abi ni a rọ riẹlẹ onobe? Ni a rọ tsumhi agbọ oyi ogbọ abi ni a rọ pfuse ọlia?” Ama e tsaghiẹ a.

⁵ Ighọ iJesu ọ ri elemhi ibibi bino wẹ gase, udu oyọli o yese-a shi udu obe ni e mhue. Ọọ, “Nọmose nise obọ-a.” Ọ nise ọli-a. Ighọ obọ oyọli o gbo li abi o kpẹ te ekẹ li ⁶ Ighọ ẹgbọ iFarisi e fiẹ deba eniye odukhokho eyi Erodu, e ya gba ugbamhi abi e li ya gbe iJesu-a.

Ebubu ẹgbọ e deba iJesu

⁷ Ighọ iJesu ali eniye odukhokho eyọli e lase wẹ iteva le ya je okẹ na iGalili. Ebubu ẹgbọ e rọte iGalili deba iJesu. ⁸ Abi e rọ suọ emini ọ riẹlẹ, ebubu ẹgbọ e bhale deba li, rọte ekẹ iJudia ali iJerusalemu, ali Idumia ali ekẹ ni o kpe obọ na iJodani ali epfepfe iTire ali iSidoni. ⁹ Itobọ khi eni ẹgbọ e bu dọṣe, iJesu ọ gueye eniye odukhokho eyọli e nono okọ-okẹ oni ikeke ni loli lo ọ ini ẹgbọ e khi sha mu lue. ¹⁰ Itobọ khi ọ she kpẹ ri ebubu ẹgbọ ze, ẹgbọ eni ẹa ze, e mise egbe ini e mẹ asha ramhi ọli egbe ri obọ ti ọli.* ¹¹ Eghẹghẹ kpa ni ẹgbọ ni ayemhe ebe e yesẹ ẹ ngme e rọ da mẹ iJesu ne, e de ya yeshi ekẹ odalo oyọli. Eẹ tseṣe, ẹẹ liẹ, “Omi Eshinegba u khi.”

¹² Ama, ọ tse agua ye eni ayemhe ebe eghọ e khi gue ọni loli khi le.

IJesu ọ zẹ ighiusomhi na kẹ ogbava
(iMat 10.1-4; iLuk 6.12-16)

¹³ IJesu ọ nga ukhomhi ute, ọ lu emose ni e ghọle ọli. E bhale deba li. ¹⁴ Ọ ya zẹ ẹgbọ ogbava kẹ, ọ lu wẹ ighiusomhi na kẹ. Ọ zẹ wẹ ni e nu lue ke kia, ali ni lue mẹ wẹ ke ghie usomhi fiẹ ke tse abọ usomhi onete, ¹⁵ ali ni e gbo mhue ekpabọ ni e rọ ke khu ẹgbọ ayemhe ebe egbe kua. ¹⁶ Ena e khi otuogbava ni ọ zẹ. ISamọ, ọni iJesu ọ lu iPita. ¹⁷ IJemhisi ali inyoghuo-ọli iJoni imi iZebedi (eni iJesu ọ ri akiseva iBonajisi na. Ni o migha shi Imi Akphala), ¹⁸ Ali Aduru, iFilipu, iBatolomiu, iTomosi, iJemhisi omi Afeusi, ali iTadiusi, iSamọ [ọni ije-odalo oyi edeli iJu oo ghọ mu egbe.]

¹⁹ Ali iJudasi Isikaroti ọni ọ ri iJesu de.

IJesu ali iBezebọ
(iMat 12.22-32; iLuk 11.14-23; 12.10)

* 2:23 Li zẹ iDeut 23.25 † 2:26 Li zẹ iLev 24.9 ‡ 2:26 Li zẹ 1 iSam 21.1-6 * 3:10 Li zẹ iMak 4.1; iLuk 5.1-3

²⁰ Ijesu o nyene egbe je apfe. Igho ebubu egbo e gbo tiggibili ramhi khi ijesu ali eniye odukhokho eyoli ea me asha, we khi eminale e ya le. ²¹ Abi apfe o e ro suo ona, E nono khi wewe e ya mu oli je apfe. Irari khi eri e lie, “Ujili o she e kpha li.”

²² Eni ee sese ishi ni e rote iJerusalemu tiemie, e lie, “Ayemhe iBezebō ni o khi Okphaghie o la li egbe yese oli e ngme! Loli o khi oghie oyi iyemhe ebe ni o ri ekpabo na li ni o ro ke khu egbo iyemhe ebe egbe kua.”†

²³ Igho ijesu o lu we, o ri okhe irokhokho nu we ngme, Oo we, “Se okphaghie o lie ke khu okphaghie? ²⁴ Ini ushishi e kemhi egbe we shi ikui-iku ni e ro nu egbe we e kholi, eri oni ushishi oo de. ²⁵ Ini omhue-apfe o kemhi shi ikui-iku ni e ro nu egbewe e kholi, eri oni omhue-apfe o ya de. ²⁶ Ini okphaghie o mu okholi vule shi egboli o, oa ya to, eri o ya de, ukpese oyoli o she ramhi.

²⁷ “Ogbo okhoghuo oa la o ni o dobe ya lo owa oyi omose-akama ya ti oli itsua eke-a ini oa kpe mu oni omose-akama ge shi eke. Eghhegho, o tigbe dobe ti oli itsua eke-a.

²⁸ “Egbegbi ingme mhi gueye e, khi, aa me olamhe ni ogbo o lamhe ali ungmehi ipfiunu-a ni ogbo ya ngme, ni aa dobe ro ya gbekua na li. ²⁹ Ama onini o da ngme ungmehi ipfiunu-a deba Ayemhe-no-pfuase ne, aa ya ro topfa li, irari khi olamhe ona agboagbo o pfi obo lo.”‡

³⁰ Itobo khi e oli khi, “O mholi ayemhe ebe,” o ro ngme ona.

Inyo ijesu ali inyoghuo oli eni emose

(iMat 12.46-50; iLuk 8.19-21)

³¹ Igho inyo ijesu ali inyoghuo oli ee bhale. E migha oolase. E ghie ogbo o ka lu ijesu ghi ewe. ³² Ebubu egbo e shito gaso oli. E bhale ya gueye oli khi inyoli ali inyoghuo oli e la oolase, khi ee nono ni wewe e me oli.

³³ O mhila we, “Eghuo e khi inyemhe ali Inyoghuo-mhe?”

³⁴ Igho o bino eni e shito gaso oli, oo, “Enana e khi inyemhe ali Inyoghuo-mhe! ³⁵ Onini o da rieme emini e ghole Eshinegba, o khi Inyoghuo-mhe onomose ali onokpotso ali inyemhe.”

4

Okhe irokhokho oyi oni o ko ikpamhi emhi

(iMat 13.1-9; iLuk 8.4-8)

¹ Ijesu o ke gbo la epfe oke ni o khi shi na iGalili sese. Egbo ni e le gaso oli e bu dose ramhi ni o ro ya lo elemhi oko-okhe shito. Oni oko-okhe o la elemhi oni oke. Eni egbo e ke migha egele eseso oni oke.* ² Emhi ebubu o ri okhe irokhokho o sese we. Oo we. ³ “A ghe i! Oghiale o ya la o. O fiye ya ko iakpa. ⁴ Abi o li kia miatse eni iakpa, ikpamhi eghuo o e de kua ode, igbo ipfeli e bhale ya sano we le. ⁵ Eghuo o, e de kushi eke ni o khi okpegbhe, ni eke ea lolo la. Igho e nyanya ze, e fu, ama oni eke oa limhi. ⁶ Ama abi ovo o ro to, o tose we a, e khakha, itobo khi ea me eke ni o limhi pfi imhili lo. ⁷ Ikpamhi emhi elese e de kulo ifui igba. Igho igba e ze lasele tononi iakpa abi e ro fu vule. Itobo igbo, ea ke dobe ni e fu nyanog ekhe lasele. ⁸ Ama ikpamhi eghuo, e de shi eke onete. Eni ikpamhemhi e ze, e fu, e nyanog ekhe lasele. Eghuo o, e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo o, e mhue ikpamhi egbhueshe, elese e mhue egbhueshe.”

⁹ Igho ijesu, oo, “Oni o mholi eso, o suo.”

Emini o ze ni a ro ze oni okhe irokhokho

(iMat 13.10-17; iLuk 8.9-10)

¹⁰ Abi ijesu lolighuo o ro shito, eniye odukhokho ogbava eyoli ali egboese ni e li suo abi o ro ngme, e bhale deba li, o gueye we emini o ri oni okhe irokhokho ngme. ¹¹ Oo we, “A she ri osheli oyi Eghiele oyi Eshinegba na e. Ama okhe irokhokho a ro gue ungmehi nya ye egboese. ¹² Ni a bhale ya e khi,

† 3:22 Li ze iMat 9.34; 10.25 ‡ 3:29 Li ze iLuk 12.10 * 4:1 Li ze iLuk 5.1-3

“ E kha rię nya alo-a shi eķę
 ęa tigbe ya me emhikhoghuo,
 ali e kha rię ku esọ a shi eķę,
 ọa ya lo we esọ.
 Irari khi ini ọa khi ighọ,
 e dobe me eķę, e suọ esọ,
 e mu pfi deba Eshinegba,
 ọ rọ topfa we.’ ”†

*Ijesu ọ guele emini oni okhe irọkhọkhọ o ngme
 (iMat 13.18-23; iLuk 8.11-15)*

¹³ Ijesu ọ mhila we, ọọ we, “Aa lese emini a ri okhe irọkhọkhọ ona ngme? Se a li tigbe ya lese emini a ri okhe irọkhọkhọ okhoghuo ngme shọ? ¹⁴ Eni iakpa ni ọni oghiale ọ miatse ę ku, e migha shi ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁵ Eri ikpamhi iakpa ni e de shi ode e li abi egbọ eghuo ni e kha da lese suọ oni ungmehi ne, Okphaghie ọ bhale ya rue we lue udu le. ¹⁶ Ikpamhi emhi ni e de shi eķę ni o li echeche, e li abi egbọ ni e kha da lese suọ oni ungmehi ne, e ri udu oghelę mie ọli. ¹⁷ Ama, ọa ya tiemhi we eķę elemhi. Ea dobe migha tese, itobọ khi ọa pfi imhili lo eķę. Itobọ ighọ, ini ọmunu o bhale ali ni a rọ mu okhọli vule shi we ọ rọte oni ungmehi ni e suọ, e keķę de ode-a. ¹⁸ Ikpamhi emhi ni e de pfilo ifui igba eri e li abi egbọ ni e kha suọ oni ungmehi, ¹⁹ isamhi ingme agbọ ona, ali oghuemhe ępfue, ali oghuemhe khi oghuemhe e lu guese oni ungmehi-a, ęę tono ọli igba, itobọ ighọ ọa mọ imọmhi. ²⁰ Ama ikpamhi emhi ni e de shi eķę onete, e li abi egbọ ni e suọ ungmehi, e mie ọli suọ, e mọ imọmhi enete. Eghuo e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo e mhue egbhueshe.”

*Ákpá ni a rọ nga ukhomhi asha
 (iLuk 8.16-18)*

²¹ Ijesu ọ gbolo ę we “Ogbọkhoghuo ọọ ya ri ákpá ru lasese, ọ ya rue atalabi guese ọli mu eķę, weķhi eri ọ ke ya rue ọli ya sheli ufui ukpho?‡ ²² Emiemini a rọ sheli, o ya lasese gbo alo gbugbugbu. Aa me emhi osheli ni aa ya khueghie a.§ ²³ Ọnini ọ mhọli esọ, ọ ri esọ shi eķę ni ọ suọ.”

²⁴ Ọ gbolo ę we, “Emiemini u da suọ kpa, sa ọ bie! Emiemini u da rọ shi ushi rọ gue egbọese ęzọ, Eshinegba ọ li ya rọli gue ę ęzọ. Oye o gbo ya ze ne. ²⁵ Ọni ọ kpę mhọli ne, a ya gbo rọ ma ọ na li, ama ọni ọa mhọli a ya mie ọli ukukuọ ni ọ gbo mhọli.”*

Okhe irọkhọkhọ oyi ikpamhi emhi ni ọọ zę

²⁶ Ijesu ọ gbolo ę, “Abi Eghiele oyi Eshinegba o li na. Eri o li abi ini ọmose ọ miatse ikpamhi iakpa kia ku shi eķę. ²⁷ Obili o kha bi, ọ ya lese a, ogbe o kha gbe ọ guale, ama eni ikpamhi emhi ęę zę lasese, ęę fu vule. Ama ọa ya lese abi o li kia. ²⁸ Eķę lólighuo ọ lese abi o li ri emhi ękọmhi ęę bie. Oni odode, o kha zę ukhuli, o ke fu vule, o nyanọ ifelę, o ya ri umọmhi lasese. ²⁹ Eni iakpa e kha da bie ne, ọni ọ gua we ọ rue agaga ya gbe we, itobọ khi eghęghę ikhiesę o ramhi.”†

*Okhe irọkhọkhọ oyi ukpamhi ọọra imọsitadi
 (iMat 13.31-32,34; iLuk 13.18-19)*

³⁰ Ijesu ọ gbolo ę we, “Elo awa mema ri Eghiele oyi Eshinegba ya khọkhọ? Okhe irọkhọkhọ onoghuo awa mema ya zę rọli lo egbọ esọ eghọ o? ³¹ Eri o li abi ukpamhi ọara imọsitadi ni ukpamhi ọli o she ne nya agbọ ona, ni ogbọ ọ rọ kọ eķę. ³² Ini a rọli kọ, o zę, o fu vule, o mele unyanọ ni o funę a shi ishemhi, ni o mhọli iguabọ eniemhi, ni ipfeli ę bhale ya ku eko shi.”

† 4:12 Li zę Aza 6.9,10 ‡ 4:21 Li zę iMat 5.15; iLuk 11.33 § 4:22 Li zę iMat 10.26; iLuk 12.2

* 4:25 Li zę iMat 13.12; 25.29; iLuk 19.26 † 4:29 Li zę iJọę 3.13

³³ Okhẹ iròkhòkhò enana iJesu ọ rọ nu wẹ ngme oni ungmehi, ramhi ashini o lo wẹ esọ ramhi. ³⁴ Aa mẹ ungmehi ni ọ nu wẹ ngme, ni ọa ri okhẹ iròkhòkhò nu wẹ ngme. Ama ini o de tẹ ọli ali eniyẹ odukhokho eyọli, ọ rọ ri emini ọ nu wẹ ngme nya a lo wẹ esọ.

Ijesu ọ pfohmise akpekpeli

(iMat 8.23-27; iLuk 8.22-25)

³⁵ Eḷẹ ogbomhi eḷẹgho, iJesu ọọ eniyẹ odukhokho eyọli, “Awa da je ukiẹkiẹ okẹ obini o kpọle.” ³⁶ Igho e zẹ eḷẹ ni e legba obọ shi agho, eni eniyẹ odukhokho e ya lo elemhi ọkọ-okẹ oni ikeke ni iJesu ọ she lo shito. E gua li vu. Ọkọ-okẹ elese e li deba wẹ vu.

³⁷ Utoghuokpe, akpekpeli oniemi oo li, oo zughuse oni okẹ, ni amẹ e fiase kulo elemhi oni ọkọ-okẹ, ramhi ni o rọ vọ amẹ. Ukukuọ o kpọle ni ọa rọ kulue. ³⁸ Ijesu ọ la ukhokho oni ọkọ-okẹ oniemi, ọ lese-a ri ukhomhi nga akpesukhomhi. Igho eniyẹ odukhokho eyọli e guise ọli le. E ọli, “Osese, wa bie ga lie ini awa ghọ ghua?”

³⁹ Igho iJesu ọ ti vule, ọ dese oni akpekpeli, ọọ li, “Li tsuke.” Igho oni akpekpeli ọ pfohmẹ te. Asha kpa o pfohmẹ tsuke.

⁴⁰ Igho iJesu ọọ eniyẹ odukhokho eyọli, “Elo o zẹ ni a rọ ligho ọ na ulishi. Eri aa kie mholi irudunga?”

⁴¹ Ulishi oo mu wẹ, e mhila egbe wẹ, “Oghuo ọna ọ khi? Ghe akpekpeli ali izughuse okẹ e ga suo esọ a na li.”

5

Ijesu ọ ri omose ni ayemhe ebe o la egbe ze

(iMat 8.28-34; iLuk 8.26-39)

¹ Ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e da okẹ iGalili je ukiẹkiẹ eke iGerasenesi. ² Abi iJesu ọ lese rọte elemhi ọkọ-okẹ lasele, omose ni ọ mholi ayemhe ebe, ọ rọte atalimhi ni o la agho bhale deba iJesu. ³ Ifui atalimhi oni omose ọọ la. Ogbokhoghuo ọa ke dobe ri iweghe ge ọli. ⁴ Eghẹghẹ kpa, a rọ ri iweghe ge ọli abọ ali awe, ama eri ọọ kphuru wẹ a, ọ taghie wẹ a, ọ shashe wẹ a. Ogbokhoghuo ọa dobe mu ọli. ⁵ Nobi-nogbe ọ rọ la ifui atalimhi ali ikhomhi ite dudu gasẹ. Ọọ pfi okokokhue. Ọ ri eche fianọ egbeoli.

⁶ Abi ọ lese ta pfia mẹ iJesu te, ọ na bhale ya wugha li odalo. ⁷ Ọ tsesẹ leghe, ọọ, “Ijesu Omi Eshinegba ni ọ Yagha Ne Nyaa, elo wa nono mhe egbe? Mhi ri Eshinegba lema e khi na mhe osoli!” ⁸ Itobọ emini ọ rọ ngme na khi, iJesu ọ she kpẹ gueye ọli, “Ye ye ayemhe obe, lase oni omose ọna egbe le.”

⁹ Igho iJesu ọ mhila li, “Se a lui eva oye?” Ọọ, “Eva oyemhe o khi Olele eḷẹ, itobọ khi anye bu gba.” ¹⁰ Ọ gbo lema iJesu ọ kpẹkpẹ, ọ khi khu ewe oni eke ya lase.

¹¹ Igulu ni e bububu e la epfe ute ni o la agho le eminale. ¹² Eni ayemhe e lema iJesu, “Khu anye ya lo igulu egho, zẹ ni anye ya lo wẹ egbe.” ¹³ Ijesu ọ ri eghẹghẹ na wẹ, e ka lo eni igulu egbe. Igho e rọte oni omose egbe lasele e ya lo eni igulu egbe. Eni igulu ni e ramhi agbele eva, e rọte egele na ya kulo oni okẹ, e ghuloo nya.

¹⁴ Eni e ri ukpeloe e khu eni igulu e na je ifui apfe ali eoli nya ni e la oni eke ya guele emini a mẹ. Igho eḷẹ e bhale ya bino emini a mẹ. ¹⁵ Abi eni eḷẹ e rọ bhale deba iJesu, e mẹ oni omose ni ayemhe ebe ni e bu e kpẹ la egbe, khi ọ shito agho, ọ ri itsua so, eḷẹhali eyọli e she gba na li. Ulishi oo mu wẹ. ¹⁶ Eni e mẹ emini a mẹ e gueye eḷẹ emini oni omose ni ayemhe obe e la egbe ọ mẹ egbe ali emini e li eni igulu. ¹⁷ Igho, e gueye iJesu ọ lase wewe eke le.

¹⁸ Abi iJesu ọ lo elemhi ọkọ-okẹ oniemi khi ọọ ke vu, oni omose ni ayemhe ebe e kpẹ la egbe, ọ lema iJesu ọ zẹ ni lolu deba li vu. ¹⁹ Ama iJesu ọa lama na li. Ọ ri ochoghọ lie ọli, “Ke je apfe ni u ya gueye eḷẹ ena unuekpẹ oye emini Onomhue ọ riẹle ne, ali abi ọ li le elemhi e.” ²⁰ Igho oni omose ọ lui ifui eoli igbe ododa ena eke iDikapolisi. Ọ kia gueye eḷẹ abi iJesu ọ li riẹle na lue. Ọ ri abọ sha eḷẹ nya.

Omueshi ni ọ ghu-a ali ọkpotso ni ọlia ee ku egbe

(iMat 9.18-26; iLuk 8.40-56)

²¹ Abi iJesu o rọ gbo nyene egbe da je ukiękię okę obini o kpọle, egbo e le gasę ọli. ²² Ọmọse ọghuo ni a lu iJarọsi, ni o khi ọtuoghuo eni ẹ mhesę shi owa ugamhi, o bhale akaghọ. Abi ọọ mę iJesu te, o de ya wugha li odalo. ²³ Ọ mema lolo lema li, ọọ li, “Omimhę ọni ọmueshi o ma ghua gba memena, kpekpe bhale ya ri obọ ti o li egbe ni o ze, ini o khi ghua.” ²⁴ Ighọ iJesu o deba li vu.

Ighọ ebubu egbo e deba li e ve mu ọli. ²⁵ Ọkpotoso ọghuo o la aghọ ni o she ku ọlia ishitọ egbe ramhi ikpe igbeva. ²⁶ Ọ she mę osoli obọ oyi ebubu egbo abi o rọ kia dua oni ughuamhi. Ọ she ri ẹpfue eyọli nya dua o, ama ọa pfo, oo ga khọlo ọli egbe. ²⁷ Abi o rọ suọ ingme oyi iJesu, ighọ o te ifuabọ oyi egbo ri obọ ti ọli awulu ni o sọ. ²⁸ Ọ rọ li shi udu khi, “Ini mhi da mę asha ri obọ ti ọli awulu ne, mhi ya ze.”

²⁹ Abi o ri obọ ti ọli awulu te, eni ọlia ni e ku ọli egbe, e khakha utoghuo kpe. Aghoaghọ o lesę khi emini o yesę luę ẹ ngme, khi o pfo.

³⁰ Aghoaghọ, iJesu o lesę khi itoto o she rọte luę egbe ya lase. Ighọ o migha, o mu egbe pfi iteva egbo ni e sha mu o. Ọ mhila wẹ, ọọ. “Ọghuo o ri obọ ti mhe awulu?”

³¹ Eniyẹ odukhokho eyọli ẹẹ ọli, u ga mę abi egbo e lię ve mu ẹ, u kiele ẹ mhila, “Ọghuo o ri obọ ti mhe?”

³² Ama, iJesu o kie bino gasę ini o mę ọni o ri obọ ti o. ³³ Abi ọni ọkpotoso o rọ mę abi o ke li ọli egbe, o bhale odalo oyi iJesu ya wugha, ulishi o mema mu ọli, o gue igesikia le abi o ga li kia nya. ³⁴ IJesu ọọ ọni ọkpotoso, “Omi mhe, irudunga oyẹ o she mie ẹ pfuese. Ri opfomhę ke je, anasemhę oyẹ o she pfo.”

³⁵ Abi iJesu o kie li ngme, emose eghuo, e rọte owa oyi iJarọsi bhale. Eẹ iJarọsi, “Omię o she ghua, khi ke yesę Ọsę ngme.”

³⁶ IJesu ọa fẹ ri esọ shi emini e ngme, ọọ ọni ọmose “Khi zẹ ni ulishi o mu ẹ, ama lesę mhọli irudunga.”

³⁷ Ọa zẹ ni ọgbokhoghuo o deba li sẹ ni iPita, ali iJemhisi ali iJoni inyoghuo iJemhisi.

³⁸ Abi e rọ bhale owa oyi iJarọsi, iJesu o mę abi egbo e li i kpe okeke, ni e li i vię gbii.

³⁹ Ighọ, o lo elemhi oni owa, ọọ, “Elọ o pfi onyaghu onana? Elọ o rẹ ẹ vię? Ọni ọmọ ọa ghu, eri o lesę a.”

⁴⁰ Ama eni egbo e gia li. Abi o rọ khu wẹ fię se, o rue ita ali inyọ ọni ọmueshi ali eniyẹ odukhokho otuase eghọ mhue obọ je ashini ọni ọmọ o yeshi.

⁴¹ IJesu o mu ọli obọ, ọọ ọni ọmueshi, “Talita kumi.” Emini a ri ona ngme khi, “Ọmueshi, mhię yẹ u vule.”

⁴² Utoghuo kpe, ọni ọmueshi o vule, o kia gasę. [Ọmọ ikpe igbeva o khi.] Abi a rọ mę ona, o ri abọ sha wẹ. ⁴³ Ama iJesu o lolo tse agua yẹ wẹ e khi gueyẹ ọgbokhoghuo. Ọọ wẹ, “A ri emhi na li le.”

6

A ri ukpẹloe gbe iJesu obini iNazaręti
(iMat 13.53-58; iLuk 4.16-30)

¹ IJesu o rọte aghọ vu je ẹoli oyọli, eniyẹ odukhokho eyọli e deba li. ² Ogbele iyemheę oyi egbo iJu o ramhi, ọọ sẹsẹ elemhi owa ugamhi. O ri abọ sha ebubu egbo eni e ri esọ shi ọli o.

E mhila egbe, “Obo ọni ọmose ọna o rọte mę eni emhi enana? Ilesingme nabi onoghuo na ni a rọ na li, ni o gbo rọ gbe ikanya ọnyalọa? ³ Ọna ọa she khi ikapita, omi iMeli, ni o gbo khi inyoghuo iJemhisi ali iJosisi ali iJudasi ali iSamọ? Ena ẹa khi inyoghuo ọli eni imueshi, ni e ga li nu awa la akana enana?” O ri elemhi bi wẹ.

⁴ Ama iJesu ọọ, “Ashakpa a la mu ekpe na ọmekeguele, sẹ ni apfẹ oyọli ali unuekpe oyọli aa la mu ekpe na li.”*

⁵ Ọa dobe la akaghọ gbe akanya ọnyalọa okhoghuo, sẹ ni ikuku egbo ni ẹa ze ni o rọ ze abi o rọ ri obọ ti wẹ. ⁶ Umha-mhọli irudunga oyewẹ o ri abọ sha iJesu.

Ighọ iJesu o kia rọte ẹoli je ẹoli sẹsẹ eni egbo.

* 6:4 Li zẹ iJọn 4.44

Ijesu ọ ghie eniyẹ odukhokho otuogbava fiẹ
(iMat 10.5-15; iLuk 9.1-6)

⁷ Ọ lu eniyẹ odukhokho etuogbava eyọli tigbili, ọ ghie wẹ ava-ava fiẹ, ọ ri ekpabọ na wẹ ni e rọ mhuẹ itoto rọ khu ayemhẹ ebe.

⁸ Ọ gueyẹ wẹ, “Ini a lẹ, a lẹşẹ rue orọkpọ mhuẹ obo, a khi tsua eminale, wẹkhi akpaba ni a pfi ẹ sọ, wẹkhi ukpaghọ. ⁹ A sọ ekue, ama a khi tsua awulu olese ma oni a rọ sọ. ¹⁰ Ọ gbolo ẹ wẹ, a kha da lo apfẹ okhọghuo le ni e rọ da mie ẹ, a la akaghọ ramhi ni a rọ ya rọte oni ẹoli vu. ¹¹ Ini o khia khi a bhale ẹoli okhọghuo khi eni ẹgbọ ẹa mie ẹ, ni ẹa rọ gbo ri esọ shi emini a ngme, a rọte aghọ vu. A kpe abọ ọ-a na wẹ, a rọte aghọ vu. Eri ona o ya khi ọtselẹ shi wẹ egbe.”†‡

¹² Ighọ e fiẹ ya tsẹ abọ gasẹ, e liẹ ẹgbọ e rọte olamhẹ oyewẹ mu pfi. ¹³ E khu ebubu ẹgbọ ayemhẹ ebe egbe-a, e ri oili to eni ẹẹ ghua ebubu egbe, e rẹwẹ ze.§

Eghuli oyi iJoni Ọni ọọ batazi
(iMat 14.1-12; iLuk 9.7-9)

¹⁴ Eghẹghẹ ana, oghie Erọdu ọ li suọ eko eni ingme ena nya, itobọ khi eva oyi iJesu o she gasẹ asha kpa. Ẹgbọ eghuo e liẹ khi iJoni Ọni ọọ batazi lọ ni ọ nyenẹ egbe bhale agbọ, lọli o zẹ ni ọ rọ lighọ mhọli ekpabọ rọ gbe ikanya ọnyaloa.

¹⁵ Ẹgbọ eghuo e liẹ khi, “Elaja Ọmekẹguele ọ khi.” Elese ẹ khi, “Ọmekẹguele nabi emekẹguele ena ẹlẹlẹ ọ khi.”*

¹⁶ Ama abi Erọdu ọ rọ suọ ona, ọ kẹ, “iJoni, ni mhi khi ukhomhi ọ, a rọte eghuli guise le!”

¹⁷ Itobọ khi Erọdu ọọ ke mhẹşẹ a mu iJoni gẹ pfilo owa ighumha. Ini egbe e ba mu Ẹrodias. Eri Erọdu ọ mie iFilipu inyọghuo ọli Ẹrodias. ¹⁸ Eghẹghẹ kpa iJoni ọ rọ gueyẹ Erọdu khi, ọa ti ni ọ rue ughuẹ inyọghuo ọli shi.†

¹⁹ Itobọ ona, ọni Ẹrodias ọọ biselemhi iJoni, ọọ nono ode ni ọ te ya gbe ọli-a, ama ọa dobe. ²⁰ A gbo bhale ya ẹ khi Erọdu ọọ na ulishi iJoni itobọ khi ọ lẹşẹ khi iJoni khi ọgbọ onete ali ọgbọ ọ ni ọ pfuase ọ khi. Ọ ri irarighọ ri ukpẹloe ẹ khu ọli. Ọ ma nono ni lọli ri esọ ke shi ungmehi oyi iJoni, ini o ri riẹ khia khi ingmemhi eyọli e ma yese ọli udu-a eghẹghẹ kpa ni ọ rọ suọ li.

²¹ Ikpukhokho ọ, Ẹrodias ọ mẹ ashini ni ọ te ya mu ota sọ iJoni. Ighọ ẹlẹghuo ni o ikhi ogbẹlẹ ni Erọdu ọ rọ mhọli ukue ni ọ rọ yelele ogbẹlẹ ni a rọ bia li le. Ọ ya luno idenomọ eyọli ali ẹgbọ eni mu ẹloe ali ẹgbọ igomẹti ali eni ẹẹ gbe ikanya igomẹti ni e la ekẹ iJudia shi oni ukue. ²² Abi omọ omueshi omi Ẹrodias ọ rọ fiẹ laselẹ gbe ishimhi, o mema ti Erọdu ali ẹgbọ eni e bhale ya bino ọli ẹloe.

Ighọ oni oghie ọọ oni omueshi, “Mhila mhẹ emiemini o ga ghọle ẹ, mhi ya rọli nẹ.” ²³ Ọ romhi isheli khase ọni omueshi, “Emiemini u mhila, mhi ya rọli ne, o kha riẹ khi agbekhi-eva eghiele oyemhẹ.”

²⁴ Ighọ oni omueshi ọ fiẹ ya mhila inyọ li, “Elọ mhi ya mhila?”

Inyọli ọọ li, “Ukhomhi oyi iJoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ wa mhila.”

²⁵ Aghọaghọ oni omueshi ọ nyanya na ya lo deba oghie, ọ mhila li, “Ukhomhi oyi iJoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ mhia nono ni u khi shi ukpẹko na mhẹ memena.”

²⁶ Udu o tode yese oghie a. Ama itobọ ekha ni ọ tse ukpẹloe oyi epfese ni ọ lu shi oni ukue, ọa ke dobe ti da oni ekha. ²⁷ Aghọaghọ ọ ghie eni ẹẹ gbolo ẹgbọ-a e ka pfa iJoni ukhomhi ọ bhale. Eni emose e je owa ighumha ya khi iJoni ukhomhi ọ. ²⁸ E rue ọli shi ukpẹko bhe. Ighọ oghie ọ kpha li na oni omueshi. Ọni omueshi ọ kpha li na inyọ li. ²⁹ Abi eniyẹ odukhokho eyi iJoni e rọ suọ ona, e bhale ya tsua etuli oyọli ya rọ tọ.

Ijesu ọ ri eminale na ẹgbọ agbẹlẹ ishe le
(iMat 14.13-21; iLuk 9.10-17; iJon 6.1-14)

† 6:11 Li zẹ Ika 13.51 ‡ 6:11 Li zẹ iLuk 10.4-11 § 6:13 Li zẹ iJem 5.14 * 6:15 Li zẹ iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19 † 6:18 Li zẹ iLuk 3.19-20

³⁰ Eni ighiusomhi na keę e jele, e le gasę ọli, e gweye ọli emini e riele ali emini e sese nya. ³¹ Igho, itobo ebubu egbọ, ni ee bhale ni ee vu, iJesu ali eniye odukhokho eyoli ęa me asha le eminale. IJesu ọọ we, “A bhale ni awa je ashini awa-eghuo tse awa ya la, ni a yemhe-a ukuku o.”

³² Igho weweghuo tse ee lo oko-okę oniemi ya je ashini o da-ya. ³³ Ama ebubu egbọ ni e me we abi e ro vu, e lese khi wewe lo. Igho eni egbọ e rote eoli nya ri awe na ya ralo ashini iJesu ali eniye odukhokho eyoli e je. ³⁴ Abi iJesu o ro ramhi agho, o me abi eni egbọ e bu, elemhi we e lala li. Itobo khi eri e li abi isumha ni ęa mhọli oni o re we ę kia. Igho o li sese we emhi ebubu.‡

³⁵ Eghęghę ana, ogbe o she vu. Igho eniye odukhokho eyi iJesu e bhale deba li, e ke ọli, “Aborokhia khi oola oó nuata shi apfe ena, ni eghęghę o ro she vu dose ena, ³⁶ waa ke gweye eni egbọ ena e kia je ifui apfe ya nono emhi de le.”

³⁷ Ama, iJesu ọọ we, “A ri emhi na we le.”

E mhila li, “Ifata eyi ogbele elele eyi ogbọ e ya lo ni a ro de ibuledi ghi we le?”

³⁸ Igho iJesu o mhila we, “Iruli ibuledi ingme a mhọli shi agho? A ka bino ghue.”

Abi e ro bino se, e ọli, “Iruli we ishe ali ifele aava.”

³⁹ Igho iJesu ọọ we e riele eni egbọ shito ikui-iku, ukhomhi ebuli. ⁴⁰ E shito ikui-iku, egbọ egbhuęshi-she ali egbhue-eveva ali ogbogbe. ⁴¹ Igho iJesu ọọ rue eni ibuledi ishe ali ifele aava egho, o bino idane, o tse Eshinegba uwegbe. O gbe eni ibuledi khia, o ro na eniye odukhokho eyoli e ke kemhi na egbọ. O gbo kemhi eni ifele aava na we nya. ⁴² Ogbokpa o le, o khue. ⁴³ Iku we ni eniye odukhokho eyoli e sanọ eke, e vo ighughu igbeva. ⁴⁴ Emose agbele ishe, e le eni eminale.

IJesu o kia ukhomhi okę

(iMat 14.22-23; iJon 6.15-21)

⁴⁵ Aghoaghọ o ri omọ odukhokho eyoli lo oko-okę oniemi, e ka ralo iBetisaida ya migha khe lue ukiekie obinokpole. Igho o gweye oni ukpokpomhi ebubu egbọ e ke je apfe. ⁴⁶ Abi o ro tse we okhila se nya, o nga ukhomhi ute ya so iromhi.

⁴⁷ Ogbomhi o mu eke, oni oko-okę oniemi o kia ramhi iteva oni okę, o ke kpe iJesu lolighuo tse le shi eke. ⁴⁸ O me khi akpekpeli oó nase eniye odukhokho eyoli. O ramhi itsotso ogbie, iteteva elemhi agogo ese ali agogo esesa, ọọ kia ukhomhi oni okę le deba we. O she kia ya dose we. ⁴⁹ Ama abi e me iJesu khi ọọ kia ukhomhi amę, e dabi khi ayemhe olimhi lo, e tsele leghe. ⁵⁰ Itobo khi eri wewe nya e yila abi e ro me ọli.

Aghoaghọ o nu we ngme, ọọ we, “A mhọli udu! Mhemhe lo! A khi ke na ulishi.” ⁵¹ O lo elemhi oko-okę oniemi deba we, oni akpekpeli o pfomhe. O ri abo sha eni eniye odukhokho, ⁵² itobo khi ęa kie dobe lese udi ingme eminale ni o kpe ro na egbọ agbele ishe le; a toto we udu.

IJesu o la iGenesareti ri egbọ ze

(iMat 14.34-36)

⁵³ Abi e ro da oni okę se, e lasela shi iGenesareti, e mu oni oko-okę oniemi zu agho. ⁵⁴ Abi e lese rote oko-okę oniemi tiemie, egbọ e she lese khi iJesu lo. ⁵⁵ Igho eni egbọ e nyanya kia gasę oni eke nya, ashiashini e da suo khi o da la ne, e tsua eni ęę ghua shi iya bhale agho. ⁵⁶ Obiobini iJesu o da je ne, o ke khi eoli ni e gbędi, o ke khi enikeke o, ghe ifui ishemhi o, eri ee tsua eni ęę ghua bhale agbagbajighana atuoki. E lema iJesu o lese ze ni eni ęę ghua e ri obo ti o esọ awulu ni o ro so tse. Eni e da ri obo ti ọli nya e ze.

7

Osele oyi ipfuase ni o te ekelemhi lasela

(iMat 15.1-9)

‡ 6:34 Li ze iNọba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMat 9.36

¹ IFarisi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi eghuo ni e rọte iJerusalemu bhale, e le gasẹ iJesu. ² E mẹ khi eniyẹ odukhokho eyọli eghuo e ri abọ ni ẹa pfuasẹ ni aa kpe-a a le eminale. [Emini a ri ona ngme khi ẹa kpe abọ-a abi ẹgbọ iFarisi ẹẹ a ke li.]

³ Irari khi iFarisi ali ẹgbọ iJu eni e kpọle nya ẹa ya le eminale ini ẹa li kpe abọ-a. Abi ititawẹ e sesẹ wẹ na, ni e rọ gbe akanya. ⁴ Ini e rọte oki jele khi ẹa li kpe egbe a, ẹa ya le eminale. E gbo mhọli ighuighuẹ ebubu elese ni e gbolo ẹ ghue, Ighuighuẹ abi a liẹ kpe iko, ekhe, itasa ali igege-a.

⁵ Irarighọ, eni iFarisi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi e mhila iJesu, “Elo o zẹ khi eniyẹ odukhokho eyẹ ẹa ri ishi ni itita awa e rọ shi ekẹ gbe akanya, ni e rọ ri abọ eni ẹa pfuasẹ ẹ le eminale?”

⁶ IJesu ọọ wẹ, “Igesikia Azaya ọ ngme abi ọ rọ ngme ungmehi oyi Ẹshinegba ni o go lu ẹẹ ni a di egbe ẹ. Oni a kẹkẹ shi ekẹ khi,

“Ungmemhi unu
 ẹgbọ ena e rọ ri ekpẹ ẹ na mhẹ,
 ama udu oyewẹ
 o nuata shi mhẹ ọ.

⁷ Ugamhi afuẹ ẹẹ ga mhẹ,
 ushi eni ẹgbọ e rọ shi ekẹ,
 ẹẹ sesẹ ẹgbọ.*

⁸ A she pfi ishi eyi Ẹshinegba shi ekẹ, a ri osesẹ eyi ẹgbọ ẹ gbe akanya.” ⁹ Ọ gbolo ẹ wẹ, “A ga lesẹ odẹ ni a te ri ishi eyi Ẹshinegba shi ukhokho obọ, ini a ba mẹ asha ri osesẹ eyẹ ẹ gbe akanya. ¹⁰ Itobọ khi iMosisi ọọ liẹ, ‘Mu ekpẹ na itẹ ali inye.’ Ọ gbolo ẹ, ‘Onini ọ da ku itse ni itali okekhi inyọli ne, a gbe ọlia.’† ¹¹⁻¹² Ama ẹẹ a sesẹ ẹgbọ khi ini ọgbọ ọ gueyẹ itali okekhi inyọli, khi emini lọli kha kpẹ rọ kpaghie itali ali inyọli obọ khi ikobani o ke khi, khi ọa mhue abi o ngme. Khi ushi ọa mu ọli ini ọa ke ririẹ ri emhikhoghuo na itali ali inyọ li. (Emini a rọ somhi Ẹshinegba opfa se, áá lui ikobani). ¹³ Eri a ri osesẹ ona a shishi ungmehi oyi Ẹshinegba ekẹ a. A gbo mhọli emhi elese eghoghọ ebubu ni a gbolo ẹ riẹle.”

*Emini e ri ọgbọ khi oni ọa pfuasẹ
 (iMat 15.10-20)*

¹⁴ IJesu ọ gbo lu eni ebubu ẹgbọ gbili, ọọ wẹ, “A ku esọ a shi mhẹ ọ, ni ona o lo ẹ esọ. ¹⁵ Emhikhoghuo ọa la ọ ni ọgbọ le, ni o ri ọgbọ khi ọna umha pfuasẹ. Sẹ ni emini o rọte ọgbọ ekelemhi lasẹle, o ri ọgbọ ọ khi oni ọa pfuasẹ odalo oyi Ẹshinegba.” ¹⁶ [Oni ọ mhọli esọ, ọ rọ suọ.]

¹⁷ Abi iJesu ọ rọ pfi eni ebubu ẹgbọ shi aghọ ni ọ rọ ya lo owa se, eniyẹ odukhokho eyọli e bhale deba li, e mhila li emini oni ungmehi o ngme. ¹⁸ Ọ mhila wẹ, “Aa kie lesẹ udi emini mhia ngme? Ọa kie lo ẹ esọ khi emhikhoghuo ni o rọte odato lo ọgbọ elemhi khi ọa ya ri ọli khi oni ọa pfuasẹ odalo oyi Ẹshinegba? ¹⁹ Irari khi oni emhi ọa ya je ọli udu, ama ekẹ elemhi ọọ tiemhi, o gbo rọte idiegbe ya fiẹ lasẹ.” Eri iJesu ọ ri ona guele khi eminale ni a le nya, khi e ti.

²⁰ IJesu ọ gbo liẹ. “Emini o rọte ọgbọ ekelemhi udu lasẹle, o ri ọgbọ ọ khi ọna umha-pfuasẹ. ²¹ Itobọ khi rọte ekelemhi udu oyi ọgbọ, isamhi ebe e rọte ẹ lasẹle, enabi, itsebo, ighiatọ, ọgbọ ugbeli, okia, ²² emhi ituegbe, ọbe imumu, ikpamhika, efiala, ubogbo, iyese-egbe eva a, umha-mhọli ekpẹ, iditsea. ²³ Ekelemhi udu eni ingeli ena nya e rọte ẹ lasẹle ni e ri ọgbọ ọ khi ọna umha-pfuasẹ odalo oyi Ẹshinegba.”

*Imiesuọ oyi ọkpotsọ oghuo
 (iMat 15.21-28)*

²⁴ Ighọ iJesu ọ rọte aghọ vu, ọ je ukiẹkiẹ ekẹ iTai. Ọ lo owa oghuo, ọa nono ni ọgbokhoghuo ọ lesẹ khi lọli la akaghọ. Ama ọa dobẹ ri egbe ọli sheli. ²⁵ Abi ọkpotsọ

* 7:7 Li zẹ Aza 29.13 † 7:10 Li zẹ Okiali 20.12; iDeut 5.16; Okiali 21.17; iLev 20.9

oghuo ni ayemhe ebe o la omi oli oni omueshi egbe, o ro suo eko iJesu, o nyanya bhale ya de wugha li odalo. ²⁶ Oni iJeta oni okpotso o khi, a bia li shi eke iFonisha ni o la iSiria. O lema iJesu o khu oni ayemhe ebe omi oli egbe a.

²⁷ IJesu o o li, “Ze ni eniye e kpe le eminale ne, o a ti ni eminale ni a kha ro na eniye le, ni a pfi oli ghi ewa.”

²⁸ Oni okpotso o o, “Gueguegue Onomhue! Ama ewa e kiele la ifui itebu e san o eminale ni eniye kese le le.”

²⁹ IJesu o o li, “Itobo oni ungmehi ni u ro so mhe o ena, ke je, u ya bhale ya e khi oni ayemhe ebe, o she rote omi e egbe ya lase.”

³⁰ Igho, oli je apfe, o ya e khi omi oli o yeshi ukpho khi oni ayemhe ebe o she rote oli egbe vu.

IJesu o ri ungmehi ni o gbo les o ze

³¹ Igho iJesu o rote ukiokie obini iTai vu, o rote iSidoni ya tiemhi oke iGalili, o je eke iDikapolisi ³² Oobo egbo eghuo e la tsua omose oghuo ni o khi oleso, ni o gbo khi ungmehi, bhale ghi iJesu. E lema li o kpekpe o lese ri obo nga li egbe.

³³ Igho iJesu o rue lolighuo fie iteva oyi eni ebubu egbo, o ri imiesabo shi oni omose eso, o to ete, o ri obo ti oni omose elemhi. ³⁴ Igho iJesu o bino idane, o tu ekperumhe-a, o o oni omose “Efata!” Emini a ri ona ngme khi, “Khueghie-a!” ³⁵ Utoghuo kpe eso eyi oni omose e khueghie a, elemhi oyoli o taghie-a, o ngme lasele gboo.

³⁶ Igho iJesu o tse agua ye we e khi gueye ogbokhoghuo. Ama abi o dobe tse agua ye we kpa, igho e dobe ngme oni ingme. ³⁷ O ri abo sha egbo eni e suo nya. E lie, “O ma gue riele emhikpa,” e gbo lie, “O ri eni e le eso o suo eso, o khueghie ingmenu unu a, ee ngme.”

8

IJesu o ri eminale na egbo agbele asha ene le

(iMat 15.32-39)

¹ Oa rote agho tese ni ebubu egbo elese e ro legba. Abi eni egbo ea ro me emhi le, iJesu o lu eniye odukhokho eyoli, o o we, ² “Elemhi egbo ena ee ala mhe, o she gba ele ese ni e te nu mhe la ana ni ea te me emhikhoghhuo le. ³ Ini mhi e ri okiamhi ke je apfe mena, ubi o ya rue we shi ode, itobo khi eghuo o, e rote odonu bhale.”

⁴ Eniye odukhokho eyoli e mhila li, “Obo u sa khi a te ya me eminale ni e bu ifu odagbe ona, ni e ya khuese egbo ena nya?”

⁵ IJesu o mhila we, “Ibuledi ingme a mholi?”

E oli “Ishilua.”

⁶ O gueye eni ebubu egbo e shito eke. Igho o rue eni ibuledi ishilua egho, o kphemhi na Eshinegba, o khi we-a, o rue we na eniye odukhokho eyoli e ke kemhi we na eni egbo. Igho eniye odukhokho eyoli e li kemhi na we. ⁷ E gbo mholi ikuku imi ifele shi agho. O gbo kphemhi na Eshinegba shi o. O rewe na eniye odukhokho eyoli e gbo li kemhi we. ⁸ Eni egbo e le, e khue. E le se, eni eniye odukhokho e san o iku we ni e le kpole vo ighughu ishilua. ⁹ Egbo agbele asha ene e khi. IJesu o o eni egbo e ke je. ¹⁰ Loli ali eniye odukhokho eyoli e lo oko-ok o niemhi e je ukiokie obini iDalamanuta.

Egbo iFarisi e mhila irokhase

(iMat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ Egbo iFarisi e bhale, e mhila iJesu ogbo ni e ro mu oli fe. Ee oli o ri irokhase ni o rote iloghie bhale khase ewe ni wewe e lese khi Eshinegba o ghie oli.* ¹² IJesu o tu ekperumhe-a, o o, “Elo o ze ni ee egbo a ro mhila irokhase onyaloa? Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, aa ya me irokhase onyaloa okhoghuo.”† ¹³ Igho o pfi we shi agho vu, o nyene egbe ukhokho gbo ya lo oko-ok o niemhi, o da je ukiokie obinuzeva.

* 8:11 Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † 8:12 Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29

*Oyese oyi iFarisi ali Eroḍu ni o li abi ifuma
(iMat 16.5-12)*

¹⁴ Eniye odukhokho eyọli ẹa sato tsua ibuleḍi ni e bu, se ni uruli oghuo ni e mhue shi oni oko-okẹ oniemi. ¹⁵ Ijesu o tse agua ye we, oḍo we, “A mhue egbhe shi ifuma eyi iFarisi ali Eroḍu.”[‡]

¹⁶ Eniye odukhokho eyọli e nu egbewe ngme, e lie, “Itobo khi awa a mhue ibuleḍi o ro ngme ona.” ¹⁷ Ijesu o lese emini e ngme. O mhila we, “Elo o ze ni a ro gue ezo khi aa mholi ibuleḍi? Eri aa ya me eke abi khi eri o a kie lo e eso? Eri udu oye o na khukhu?”

¹⁸ A mholi alo, aa rewe a me eke? A gbo mhue eso aa rewe e su? Aa sato?[§] ¹⁹ Abi mhi ro kholo ibuleḍi ishe-a na egbo agbele asha ishe, ighughu ingme a san o iku we eke vo?” E e o, “Igbeva!” ²⁰ “Abi mhi ro gbo kemhi ibuleḍi ishilua na egbo agbele asha ene, ighughu ingme a san o iku we vo?”

E o, “Ishilua.”

²¹ Oo, “Eri emini mhia ngme o a kie lo e eso?”

Ijesu o la obini iBetisaida khueghie ozalo alo a

²² E bhale iBetisaida. Egbo eghuo e tsua omose ozalo bhale ghi ijesu, E o o kpekpe o ri obo ti o. ²³ Igho ijesu o mu oni omose ozalo obo-obo ya fie ifui oni apfe. O to ete shi obo ro shishi o alo-a. Ijesu o mhila li ini o me emhikhoghuo.

²⁴ Oni omose o bino idane, oo “Mhia me egbo khi e li abi era a kia gase.” ²⁵ Igho ijesu o gbo ri abo shi oni omose alo. Alo eyoli e tigbe khueghie-a, o me eke gboo. ²⁶ Ijesu oo ke je, o o, “Khi gbo je elemhi ifui o.”

*IPita o guele oni ijesu o khi
(iMat 16.13-20; iLuk 9.18-21)*

²⁷ Igho ijesu ali eniye odukhokho eyoli e vu je ikuku o ni e la gase iSizeria iFilipi. Abi e li le, o mhila we, “Oghuo egbo e famhi e lie khi mhi khi?”

²⁸ E o, “Eri eghuo e khi iJon ni oo batazi egbo u khi; eghuo e khi Elaja u khi; elese e khi otuoghuo emekeguele na ele u khi.”*

²⁹ O ke mhila we, “Ama, oghuo ee oye a lie khi mhi khi?”[†]

IPita o so li o, oo li, “Ye ye u khi iKirisiti ni o khi Omiepfuese?”

³⁰ Ijesu o tse agua ye we e khi gueye ogbokhoghuo oni loli khi.

*Ijesu o guele shi eke khi loli ya ghua
(iMat 16.21-28; iLuk 9.22-27)*

³¹ Igho o sese eniye odukhokho eyoli khi Omi Ogbo o mema ya me osoli egbegbo. Eni egbhali, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi, e ya kie o. A ya gbe loli-a, ama ele onuzi-ese, o gbo ya guale. ³² O ngme ona lasela gboo. Igho iPita o lu o ochi, oo li o khi ke ngme ungmehi onana ghue.

³³ Ama abi ijesu o ro nyene alo ukhokho bino eniye odukhokho eyoli, o dese iPita. O o li, “Vu mhe odalo le ye ye Okphaghe. Wa mholi ingme Eshinegba shi udu, ama emhi agbo.”

³⁴ Igho o lu eni ebubu egbo ali eniye odukhokho eyoli, oo we, “Ini ogbokhoghuo oo nono ni loli bhale deba mhe, o mema ya kie egboli, o rue apfida oyoli, oo deba mhe.”[‡]

³⁵ Itobo khi onini o da dua ni loli tsumhi agbo oyoli ne, o ya de o obo a, ama oni o da ri irari oyemhe ali irari oyi usomhi onete oyi Eshinegba rue agbo oyoli pfia, o ya tsumhi o. ³⁶ Eleli onoghuo ogbo o ya me ini o mholi agbo nya khi ayemhe oyoli o li opfu-a?

³⁷ Elo ogbo o ya ro ogghie ayemhe oyoli? ³⁸ Ini omama oyemhe ali omama oyi ingme oyemhe o da mu ogbokhoghuo elemhi agbo ichimhi ali agbo okholo ona ne, omama oyi

[‡] 8:15 Li ze iLuk 12.1 [§] 8:18 Li ze iJere 5.21; Ezik 12.2; iMak 4.12 * 8:28 Li ze iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 [†] 8:29 Li ze iJon 6.68-69 [‡] 8:34 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 [§] 8:35 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25

onogbo o ya li mu Omi Ogbo elegeho ini o bhale elemhi ufumhi oyi Itali ali oyi igeni ni e pfuase.”

9

¹ O gbolo e we, “Mhi gue igesikia ye e khi, egbo eghuo e migha ana, ni ea ya ghu ne, ni e ro me khi Eghiele oyi Eshinegba o bhale, elemhi ekpabo.”

Imamachi oyi iJesu

(iMat 17.1-13; iLuk 9.28-36)

² Abi ele-esesa e ro dose, iJesu o rue iPita, ali iJemhisi ali iJoni, ya nga ute oniemi ni o yagha, asha ni weweghuo kpe e la. Igho e me khi iJesu o mu melaa. ³ Itsua ni o ro so, e pfuase-a, e ge pepèpè. E tode pfuase dose utsakolo, e dose abi ogbokhoghuo o tigde dobe ya li pfue we-a pfuase ramhi agbo ona. ⁴ Igho eni eniye odukhokho aase eyoli e me khi Elaja ali iMosisi e lasele nu iJesu gheta.

⁵ IPita o o iJesu, “Osese, o gue ti khi awa la akana. Zobe ni anye to ikhola ese shi ana. Ogghuo o o kha khi oye, oghuo o khi oyi iMosisi, onokpole o khi oyi Elaja.” ⁶ Oa ke lese emini o ke ya ngme, itobo khi eri loli ali enekpole e yila dose.

⁷ Igho otughunu o lasele ya guese we-a, Eshinegba o rote elemhi oni otughunu ngme, o o, “Omimhe ni Omose na, ni mhi nono ingme oyoli egbegbo. A ke suo eso na li.”*†

⁸ Utoghuokpe khi e ke pfi alo bino, ea ke me ogbokhoghuo se ni iJesu lolighuo.

⁹ Abi e li rote oni ukhomhi ute e tiemhi le, iJesu o gueye we e khi gueye ogbokhoghuo emini e me ini Omi Ogbo o li rote eghuli guale. ¹⁰ E ri oni ungmehi gbe akanya, ama e nu egbewe gheta emini irote eghuli guale o ngme.

¹¹ Igho e mhila iJesu, “Elo o ze ni eni e sese e ro lie khi Elaja o kpe ya bhale?”‡

¹² IJesu o o, “Egbegbo lo khi Elaja o kpe ya bhale, o ya bhale ya mu egbe emhi nya shi eke. Elo o mema ze ni Ebe-no-pfuase o roo khi Omi Ogbo o mema me osue egbegbo, a gbo kie oli?” ¹³ Ama a ghe i, Elaja o she bhale, e ri ele emini o ghole we deba li ezeze abi a li keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase.

Iroze oyi ozeo no mhu e ayemhe obe

(iMat 17.14-21; iLuk 9.37-43)

¹⁴ Abi e ke ro ya kugbe eniye odukhokho ni e kpolo o, e me khi ebubu egbo o le gase we, esese Ishi eyi iMosisi e nu we la akagho khako. ¹⁵ Abi eni egbo e lese me iJesu te, abo e sha we egbegbo. E na ya tse oli.

¹⁶ O mhila we, “Elo o khi ni a nu we khako o shi?”

¹⁷ Omose ogghuo o rote elemhi eni ebubu egbo ya rue unu, o o, “Osese, omimhe oni omose mhi ro bhale ghi e, ayemhe obe o nase oli, ni oa ke ze oli e ngme. ¹⁸ Ini oni ughuamhi o da tsua rughu oli ne, eri o pfi oli e gbe, o o chi ofulu unu, o o le ako unu, o zese a. Mhi gueye eniye odukhokho eye e khu oli oni ayemhe egbe-a, ama ea dobe.”

¹⁹ IJesu o o, “Ee egbo ni ea mholi irudunga ena, ele-ingme mhi ke mholi ro nu e ya la akana, ele-ingme mhi beshi ya la onana ramhi, Mu oni omoghi mhe!”

²⁰ Igho e mu oni omoghi bhale. Abi oni ayemhe o ro me iJesu tee, o de rughu oni omoghi, o pfi oni omoghi gbe, o o kpi abo ali awe-a, oo wu oli eke, o o chi ofulu unu.

²¹ IJesu o mhila ita oni omoghi, “Aele o te lina?”

O o, “Abi o te khi omoghi.” ²² “O she lina mu oli pfi lo elemhi erali ali elemhi oke itingmingme abi o kha gbe oli-a. Ini u mholi emini u dobe ya ri ele, kpekpe le elemhi anye ni u kpaghie anye obo.”

²³ IJesu o o, “Eri u we ini mhi dobe? Emhikpa o o tse na oni o da mholi irudunga.”

²⁴ Aghoagho ita oni omoghi o nyanya lie, “Mhi miesuo ukuku, kpaghie mhe obo ni mhi gbo miesuo shi o egbegbo.”

* 9:7 Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22 † 9:7 Li ze 2 iPit 1.17-18 ‡ 9:11 Li ze iMala 4.5; iMat 11.14

²⁵ Abi iJesu ọ rọ mẹ khi eni ebubu egbo e na bhale ashini oni ingme o de shi, ọ tsesẹ ku oni ayemhe obe. “Yeyẹ ayemhe ungmene ali ileso, rọte ọli egbe ya lasese, khi gbo nyene egbe bhale ọ ghue.”

²⁶ Oni ayemhe o tsesẹ, ri itoto nighise oni omọ, ọ rọte ọli egbe ya fie. Oni omọ ọ ke li abi oni ghua. Egbo e lie, “Ọ she ghua.” ²⁷ Ama, iJesu ọ mu oni omọ obọ vule migha. Ọ migha.

²⁸ Abi iJesu ọ rọ lo elemhi owa se, eniye odukhokho eyọli e bẹna mhila li, “Elo o zẹ ni anye aa rọ dobe khu ọli oni ayemhe egbe-a?”

²⁹ IJesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “Iromhi isosọ ali azumhi tse o dobe a khu onana.”

IJesu ọ gbo ngme ingme eghuli oyọli

(iMat 17.22-23; iLuk 9.43-45)

³⁰ IJesu ali eniye odukhokho eyọli e rọte agho vu, e rọte iGalili dose, ọa nono ni ogbokhoghuo ọ lese ashini wewe e la, ³¹ Itobo khi ọ sese eniye odukhokho eyọli, ọọ ye, “A ya ri Omi Ogbo na egbo de. E gbe ọli-a. Ele nuzi-ese ọ gbo guale.” ³² Ama emini ọ ngme ọa lo wẹ esọ, ulishi o mu wẹ abi e li ya mhila li emini ọ roli ngme.

Oni ọ fu ne nya

(iMat 18.1-5; iLuk 9.46-48)

³³ E bhale ọli iKapanomu. Abi ọ rọ la elemhi owa, ọ mhila wẹ, “Elo a khako shi amo abi a rọ la ode?”

³⁴ Ama e tsaghiye-a, itobo khi oni ọ kpeda nya elemhi wẹ e la ode khako shi. §

³⁵ IJesu ọ shito, ọ lu eniye odukhokho ogbava eyọli, ọọ wẹ, “Ini ogbokhoghuo ọọ nono ni lolu khi oni odode, ọ kpe ya ri egbo li khi oni ọ kpukhokho nya, ali oni ọ ga egbo nya.”*

³⁶ Ọ mu ukuku omọ vule migha wẹ iteva. Ọ mu ọli shi abo, ọọ wẹ, ³⁷ “Onini ọ ri itobo oyemhe mie otuoghuo ikuku eniye enana ne, mhemhe ọ mie. Onini ọ da mie mhe ne, oni ọ ghie mhe ọ mie, ọa khi mhemhe.”†

Oni ọa da khi obe awa ne oyi awa ọ khi

(iLuk 9.49-50)

³⁸ Ijoni ọọ, “Osese, anye mẹ omose oghuo ni ọ ri eva oye khu ayemhe ebe kua. Ama anye gueye ọli ọ khi gbo ligho, itobo khi ọa khi oghuo elemhi awa.”

³⁹ IJesu ọ wẹ, “A khi ke khu ọli ọ, itobo khi oni ọ ri eva oyemhe gbe akanya onyaloa, ọa tigbe e vule ke ngme onobe oyemhe. ⁴⁰ Itobo khi oni ọa khi obe awa, oyawa ọ khi.”‡

⁴¹ Abi o li mhi li gue ọli e ye e khi, onini ọ da die uko amẹ na e da irari eva oyemhe ne, ali irari khi onayi iKirisiti a khi, ọ ya mẹ eleli ọ. §

A mu egbe e shi emini e yese ogbo ọ lamhe

(iMat 18.6-9; iLuk 17.1-2)

⁴² “Ini ogbokhoghuo ọ yese ikuku eniye enana ni e mie mhe suo lamhe, o bie tine ni a ge eche iko oniemhi shi ogbo oghogho uruli tsua pfilo elemhi okẹ oniemhi. ⁴³ Ini obọ oye o re ya lamhe, khi ọli pfia. O ti e egbe ne ini u waa mhọli obọ ya lo iloghie na agboagbo, ni u rọ tsua abo eve-eva eye ya lo ilimhi iriere, ashini erali ea tigbe e pfo-a ghue.* ⁴⁴ [Akagho ikpatso ni e le wẹ ni ea tigbe e ghu e la, ali ashini erali ni e tose wẹ-a, ea tigbe e pfu ghue.] ⁴⁵ Ini owe oye o re ya lamhe, khi ọli pfia, o ti e egbe ne ini u waa mhọli awe rọ lo iloghie na agboagbo ni u rọ mhọli awe eve-eva, ni u rọ ya lo ilimhi iriere. ⁴⁶ Akagho ikpatso ni e le wẹ ni ea tigbe e ghu e la, ali ashini erali ni e tose wẹ-a, ea tigbe e pfu ghue. ⁴⁷ Ini ukpeloe oye o re e lamhe, vuonyo li pfia, o ti e egbe ne ini u ri ukpeloe oghuo lo Eghiele oyi Eshinegba, ocho ni u rọ ya mhọli ikpamhi alo eva, a pfi e ya lo ilimhi iriere.† ⁴⁸ Akagho,

§ 9:34 Li zẹ iLuk 22.24 * 9:35 Li zẹ iMat 20.26-27; 23.11; iMak 10.43-44; iLuk 22.26 † 9:37 Li zẹ iMat 10.40; iLuk 10.16; iJon 13.20 ‡ 9:40 Li zẹ iMat 12.30; iLuk 11.23 § 9:41 Li zẹ iMat 10.42 * 9:43 Li zẹ iMat 5.30 † 9:47 Li zẹ iMat 5.29

“ Ikpatsọ ni ẹ le wẹ
ni ẹa tigbe ẹ ghu e la,
ali ashini erali ni ẹ tose wẹ-a,
ẹa tigbe ẹ pfu ghue.”[‡]

⁴⁹ “Erali a rọ nye ọgbọgbọ-a, a rọli khi ọni ọ pfuase abi a li ri ugbheli ẹ ri iluasobo khi pfuase.

⁵⁰ “Ugbheli o ma ti, ama ini oviọlo oyọli o kala, se o ke li ze gbolo rọ ya mele ugbheli-a?
“A ze ni a mhọli ugbheli shi agbọ oye ẹ. A nu egbe ke ngeli angeli opfomhe.”[§]

10

Ijesu ọ ngme shi ingme ipfughue-a
(iMat 19.1-12; iLuk 16.18)

¹ Ijesu ọ rọte aghọ vu je eke iJudia, ini a da iJodani. Ighọ ẹgbọ ni e bu e gbo ve ngale deba li, ọ sese wẹ abi ọ kpẹ li.

² Ẹgbọ iFarisi eghuo e bhale ya mu ọli fe, e mhila li, “Ushi oyawa o lama, omose ọ khu ughue oyọli?”

³ Ọọ, “Elọ iMosisi ọ gueye ẹ a ke li?”

⁴ E ke, “Eri iMosisi ọ lama omose ọ keke ebe ni a rọ pfa ughue-a mhọli ughue ọli obọ, ọ khu ọli.”^{*}

⁵ Ijesu ọọ wẹ, “Itobọ khi udu oye ọọ gbe, iMosisi ọ rọ lighọ keke oni ushi na e. ⁶ ‘Ama omose ali ọkpotoso, Eshinegba ọ rọte igbaekele agbọ ma wẹ.’[†] ⁷ ‘Onana o ze ni omose ọ rọ ọ pfi itali ali inyọli shi eke, ọ ya toma ughue ọli ọ. ⁸ Wewe aava e mele idiegbe oghuo a.’ Eghẹghẹ aghọ ẹa ke khi etuava, ama oghuo.[‡] ⁹ Irarighọ, emini Eshinegba ọ da toma ne, ọgbọkhoghuo ọ khi vase wẹ a.”

¹⁰ Abi e rọ gbo la elemhi owa, eniye odukhokho eyi ijesu e mhila li ogbọ ona. ¹¹ Ijesu ọọ wẹ, “Onini ọ da khu ughue ọli ni ọ ya rue ọkpotoso ọlese ne, eri ọ kia okia shi oni ughue ọli ọ. ¹² Ini ọni ọkpotoso ọ lase ayi ọdọli le khi ọ ya ngeli na omose ọlese, eri ọ kia okia.”[§]

Ijesu ali eniye enikeke
(iMat 19.13-15; iLuk 18.15-17)

¹³ Ẹgbọ eghuo e mu eniye bhale deba ijesu ni ọ ri obọ ti wẹ, ama eniye odukhokho eyọli ee khu wẹ.

¹⁴ Abi ijesu ọ rọ me ghọ, o ri elemhi bi ọli. Ọọ wẹ, “A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe. A khi ke khu wẹ, itobọ khi enabi wewe e li mhọli obọ shi Eghiele oyi Eshinegba.

¹⁵ Ze mhe gue igesikia ye ẹ khi ọni ọa da rue Eghiele oyi Eshinegba abi eniye enikeke ne, ọa tigbe ya lo iloghie.”^{*} ¹⁶ Ọ muno eniye shi egbe, ọ ri obọ nga wẹ ukhomhi, ọ sọ iromhi na wẹ.

Ozele-omose ni ọ lolo pfue
(iMat 19.16-30; iLuk 18.18-30)

¹⁷ Abi ijesu ọ ke rue okiali eke khi ọ vu, omose oghuo ọ na bhale ya wugha li odalo, ọọ li, “Osese nete! Elọ mhi ya riẹle ni mhi rọ ya mhue agbọ na agbọagbọ?”

¹⁸ Ijesu ọ li, “Elọ e ze ni u rọ ọ lu mhe ọnoti. Ọgbọkhoghuo ọa laọ ni ọ ti, se ni Eshinegba. ¹⁹ Ni mhi rọ sọ ẹ ogbọ ni u mhila mhe, u lese ushi ni Eshinegba ọ rọ shi eke. Ni ọ le, ‘A khi gbe ugbeli, a khi kia okia, a khi do ughiatọ, a khi pfi ọtsẹle ẹgbhọli mu ogbọ, a khi li ogbọ le, mu ekpe na ita ẹ ali inyẹ ẹ.’[†]

²⁰ Ọni ọzeọ ọọ, “Osese, abi a te bia mhe mhi te ri ena nya a gbe akanya.”

[‡] 9:48 Li ze Aza 66.24 [§] 9:50 Li ze iMat 5.13; iLuk 14.34-35 ^{*} 10:4 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 5.31 [†] 10:6 Li ze Igbae 1.27; 5.2 [‡] 10:8 Li ze Igbae 2.24 [§] 10:12 Li ze iMat 5.32; 1 iKori 7.10-11 ^{*} 10:15 Li ze iMat 18.3 [†] 10:19 Li ze Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20

²¹ Ijesu ọ ri ẹloe inono bino ọli, ọọ li, “Emhi oghuo tse o kpe ẹ le ni waa riẹle ne. Je ya ri emini u mhọli nya de ni u kemhi we na eni ẹa mhọli emhi, ẹghẹghẹ agho ni u mhọli ẹpfue shi obini iloghie, u tigbe bhale ya deba mhe ke kia.”

²² Abi oni omose ọ ro suo ona, alo eyoli e yese a, ọ ri iyeseudu-a ya vu, itobo khi ọ mhọli ẹpfue eniemhi.

²³ Ijesu ọ bino gase kpa, ọọ eniye odukhokho eyoli, “O ma mu ogbo ni ọ pfue unu ni ọ ro lo Eghiele oyi Eshinegba.”

²⁴ Ingmemhi eyoli e ri abo sha eniye odukhokho eyoli. Ama ijesu ọ gbolo ẹ, “Eniye eyemhe, o ma mu eni e ri egbe da ẹpfue oyewe unu ni e ro lo Eghiele oyi Eshinegba. ²⁵ Ni ogbo ni ọ pfue ọ ro lo Eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni loli ri alakumi rote ese asuge ya fie.”

²⁶ Ona o ke ri abo sha eniye odukhokho eyoli ne, e ro mhila egbe, “Oghuo ọ dobe ya lo ọ sho?”

²⁷ Ijesu ọ pfi ukpeloe bino we, ọọ, “Ona ọa ze ogbo ya li ama emhikpa o ze Eshinegba a li.”

²⁸ IPita ọọ ijesu, “Emhinya anye tsua kua bhale deba ẹ.”

²⁹ Ijesu ọọ we, egbegbi-ingme mhi gue ẹ ye ẹ khi onini ọ da pfi apfe oli shi eke, ali inyoghuo oli eni emose ali eni ikpotso, ali ita ali inyo, ni ọ pfi eniye ali ishemhi, ghe owolo shi eke irari oyemhe ali usomhi onete oyi Eshinegba, ³⁰ a ya somhi oli opfa. Elemhi agbo ona, a ya khivose na li asha egbhueshe, ikhivose owa ali ikhivose inyoghuo, ali inyo ali eniye ali ishemhi, ali anasemhe. Ọ ya mhue agbo na agboagbo, elemhi agbo ni o ke ẹ bhale. ³¹ Ama egbo eghuo ni e ralo, e ya kpe ukhokho. Eni e kpe ukhokho amo, e ya khi eni odode.‡

*Ijesu ọ gbo ngme ingme eghuli oyoli utonuzi-ese
(iMat 20.17-19; iLuk 18.31-34)*

³² Abi ijesu ọ ro tsua we le iJerusalemu, ni ọ ro ralo na we, eni ingme e pfuse ghagha a shi eniye odukhokho eyi ijesu udu. Ulishi o mu egbo ni e deba we. Igho ijesu ọ gbo li rue eniye odukhokho ogbava eyoli ye ochi, ọ gueye we emini loli ya me ini wewe e ramhi iJerusalemu. ³³ Ọọ, “iJerusalemu awa je ena, a ya la oobo rue Omi ogbo na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ sese ishi de, a ri oli na we mu. E pfa ezọ igbe-a mu oli, e ghi oli abo ghi egbo ijeta. ³⁴ E ya roli ke li egia, e tono ete ku oli, e gbe oli ite, e tigbe gbe oli-a. Ama ele nuzi-ese, ọ ya rote eghuli guale.”

*Emini iJemhisi ali iJoni e mhila ijesu ọ riẹle na ewe
(iMat 20.20-28)*

³⁵ Igho iJemhisi ali iJoni imi iZebedi e bhale deba ijesu, ẹ oli, “Osese, anye ẹ nono ni u riẹle emini anye ya mhile ena na anye.”

³⁶ Ijesu ọọ we, “Elo a nono ni mhi riẹle na ẹ?”

³⁷ E ke, anye ẹ nono, ini u da shito ukpekhomhi oye obini Eghiele oniemhi oye ne, ni u ze ni otuoghuo anye ọ kha shito ẹ ukiekie obita, onokpole ọ shito ẹ obogobo.

³⁸ Ijesu ọọ we, “Aa lese emini aa mhila. Uko ni mhi rote da, a dobe ya rote ọ da, abi khi eri a dobe ya mie ibatizi onabi mhi mie?”§

³⁹ E ke, “Anye ya dobe.” Ijesu ọọ we, “A dobe ri uko ni mhi ro da ya da, a gbo dobe mie ibatizi onabi mhi mie, ⁴⁰ ama mhia mhọli afu ni a ro ri ogbo ọ shito mama mhe ukiekie obita ali obogobo ukpekhomhi oghie obini iloghie. Eshinegba ọ ri asha eghogho ya na ogbo ni ọ re we shi agho khe.”

⁴¹ Abi eniye odukhokho etuogbe enekpole e ro suo ingmemhi ena, e nu iJemhisi ali iJoni i wola shi ọ. ⁴² Igho ijesu ọ lu we tigbili, ọọ we, “A lese khi eni ẹ lu egbewe ighie eyi egbo eni ẹa ya ga Eshinegba, khi eri ẹ li we abi o ghole we, igho eni e kpeda omhese e li ẹ mhese na we. ⁴³ Ama, a khi li abi wewe. Ama onini ọ nono ni loli khi oniemhi elemhi

‡ 10:31 Li ze iMat 20.16; iLuk 13.30 § 10:38 Li ze iLuk 12.50

ẹ, ọ khi ọni ọ ga ẹẹ nya.* ⁴⁴ Ọnini ọ nono ni lọli khi ọnodode, ọọ mema kpẹ ri egbọli khi oghumha oyi egbọ kpa.† ⁴⁵ Itobọ khi Omi Ọgbọ ọa bhale ni a ke ga li, ama eri ọ bhale ya ga ali ni ọ gbo ri agbọ oyọli bhale ni a rọ luase obo na ebubu egbọ.”

Ijesu ọ ri iBatimeusi ọtase-alo-a ze

(iMat 20.29-34; iLuk 18.35-43)

⁴⁶ Ighọ e bhale iJeriko. Abi ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli ali ebubu egbọ ni e deba li, e rọ rọte oni ẹoli vu, ọmọse ọghuo ni ọ tase alo-a na lui iBatimeusi (omi iTimeusi a ri iBatimeusi ngme) ọ shitọ epfe ode mhila omhila. ⁴⁷ Abi ọ rọ suọ khi ijesu ọna iNazaręti lọ, ọọ tseş leghe, ọọ liẹ, “Ijesu omi iDefidi, kpekpe, le elemhi mhe.”

⁴⁸ Ebubu egbọ e tseş ku ọli, ẹẹ ọli ọ zẹ ni a suọ esọ. Ama eena ọ mema lolo pfi okokokhue lu ọli ne, “Omi iDefidi le elemhi mhe!”

⁴⁹ Ijesu ọ migha, ọọ, “A lu ọli na mhe.” Ighọ e lu ọni ọtasalo-a, ẹ ọli, “Ke ghele, vule, khi ọọ lu ẹ.” ⁵⁰ Ọ rue awulu nọ ọ sọ pfi a, ọ ti vule pia bhale deba ijesu.

⁵¹ Ijesu ọ mhila li, “Elo wa nono ni mhi riẹle ne?”

Ọni ọmose ni ọ tase alo-a, ọọ, “Osese, mhia nono ni mhi gbo ke me eke.”

⁵² Ijesu ọọ, “Ke le, khi irudunga oye o she re ze.” Aghoaghọ, ọọ me eke, ọ deba ijesu rọte ode vu.

11

Egbọ e ri ufumhi na ijesu abi ọ rọ lo iJerusalemu

(iMat 21.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)

¹ Abi e rọ ti ramhi iJerusalemu ni e rọ bhale iBetifagi ali iBetani Udi Ute Olivu, ijesu ọ ghie etuava elemhi eniyẹ odukhokho eyọli, ² Ọọ we, “A je ẹoli ni o la odalo oobọ egho. A kha lese lo oni ẹoli le, a ya me omi akphere ni a muzu, ni ọgbokhoghuo ọa nga shitọ ghue. A taghie ọli bhale ana. ³ Ini ọgbokhoghuo ọ mhila ẹ, ‘Elo o ze ni a rọ taghie ọli? A gueye ọli khi, Ọnomhue ọọ nono ni lọli ri ọli riẹle emhi, ali khi ọ gbo rọli bhale ya shi eke lena.’”

⁴ Ighọ ee bhale ya ẹ ọni ozele akphere ni a muzu shi ifui apfe epfe ode. Abi e li taghie ọli-a, ⁵ egbọ eghuo ni e migha akaghọ e mhila we, “Elo a la akaghọ a riẹle ni a rọ taghie ọni omi akphere ọgho-a?” ⁶ E sọ we ọ abi ijesu ọọ e li sọ we ọ. Ighọ eni egbọ e ze we vu. ⁷ Abi e rọ mu ọni ozele akphere bhale ghi ijesu se, e banọ ide egbe-a pfi no nga ọni ozele akphere ukhokho. Ighọ, ijesu ọ nga li shitọ. ⁸ Ebubu egbọ elese e li ba ide rọ ku ode, eghuo, e nyanọ eyamhi ku ode. ⁹ Egbọ ni e ralo ali eni e deba li e gbe ukua, e tseş, e liẹ, “Okuekhoogo! Oolo!”

Eshinegba ọ ka khivose

na ọni ọ ri eva oyi

Ọnomhue bhale!*

¹⁰ “Eshinegba ọ ka khivose

shi Eghiele oyi oghie iDefidi

ita awa ni ọọ bhale.”

“Ikuęhie o khi oyi Eshinegba!”

¹¹ Abi ijesu ọ rọ ramhi iJerusalemu, ọ doşe ya lo elemhi Owa oyi Eshinegba. Ọ bino emhi nya gase, ama aborokhia khi obili o she bi doşe, lọli ali eniyẹ odukhokho ogbava eyọli e je iBetani.

Ijesu ọ pfi unu na ọọra okhua-eni

(iMat 21.18-19)

¹² Ogbeakọlo abi e li rọte ẹoli iBetani fię, okiamhi oo gbe ijesu. ¹³ Ighọ ọ tapfia me ọara okhua-eni ni o guę ta ebe. Ọ le ya bino ini o she mọ udumhi. Abi ọ rọ ramhi aghọ ọa me

* ^{10:43} Li ze iLuk 22.25-26 † ^{10:44} Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26 * ^{11:9} Li ze Iwolo 118.25-26

emhikhoghwo ọ, se ni ebe, itobọ khi ọa ramhi egheghe ni okhua-eni e ro mo ne. ¹⁴ Igho ọọ oni okhua-eni, “Ogbokhoghwo ọa ke gbo rote e ukhomhi ya pfa udumhi ghue.”

Eniye odukhokho eyoli e suo khi o ngme na.

Ijesu o je Owa oyi Eshinegba

(iMat 21.12-17; iLuk 19.45-48; iJon 2.13-22)

¹⁵ Abi e ke ro ramhi iJerusalemu, ijesu o lo Owa oyi Eshinegba, o vese eni e la akaghwo du oki kua. O kpha okphe oyi eni e pfa ikpagho ali eni e ri inekhukhu de kua. ¹⁶ Oa ze ni ogbokhoghwo o tsua itsua-okiro rote elemhi apfe oni Owa oyi Eshinegba dose. ¹⁷ Abi o ke ro sese egbo, o ro lie, “A she kpe keke oli shi Ebe-no-pfuase khi,

“ ‘Owa iromhi oyi ishishi nya,
a ya ke lu Owa oyemhe,’

Ama ee, a she roli mele owa ighiato a.”†

¹⁸ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi e ro suo ona, ee dua ode ni e te me asha ya gbe ijesu a. Ama ulishi oyi ijesu o mu we, itobọ khi eri osese oyoli o ri abo sha egbo kpa.

¹⁹ Ogbomhi o mu eke, ijesu ali eniye odukhokho eyoli e rote oni eoli ya fie.

Ilesingme ni a rote okhua-eni ni o ku ebe a rue

(iMat 21.20-22)

²⁰ Eluzogbe oogbeakolo khi e rote oni ode dose, e me khi oni oara okhua-eni o khakha ya ramhi imhili. ²¹ IPita o sato, ọọ ijesu, “Osese, bino khe! Oara okhua-eni ni u pfi unu na o she khakha-a.”

²² Ijesu o so li o, ọọ, “Mholi irudunga na Eshinegba.” ²³ “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi onini o gueye oni ute ona, ‘Ro te akana lasela ya je elemhi oko oniemi,’ ni o ro da mholi akhokhomhe shi udu shi emini o ngme ne, ni o ro mholi miesuo khi emini loli ngme o ya bhale ya tse, oo ya ligho na li.‡ ²⁴ Irarigho, emiemini u so iromhi mhila, miesuo khi u she mholi oli, oye o ke khi. ²⁵ U kha da migha a lema, ni u ro ri ingme oyi ogbo shi elemhi, nyanya ro topfa li. Ini ite ni o la iloghie o ri olamhe eye li topfa e.” ²⁶ “Ama ini u waa da ro topfa ogboese ne, ite na iloghie o ya li ri olamhe eye topfa e.”§

A mhila ijesu oni o ri afu na li

(iMat 21.23-27; iLuk 20.1-8)

²⁷ Igho ee gbo lo iJerusalemu le. Abi ijesu o li kia elemhi apfe Owa oyi Eshinegba gase, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi ali egbhali e bhale deba li. ²⁸ E mhila li, “Oghuo o ri afu ne ni u ro ri ele eni emhi enana nya, oghuo o ri unu ne u ke ri ele ena.”

²⁹ Ijesu o so we o, Oo, “Mhi ya mhila e ogbo oghuo. A so mhe o, ni mhi tigbe gueye e oni o ri afu na mhe mhi ke ri ele emhi ena. ³⁰ Oghuo o fe ri itoto na iJoni o ke batazi egbo abi egbo?”

³¹ Igho, e ya ye egbe ochi, e nu egbe we ngme oli khi, “Awa khe ‘Rote iloghie’ lo, o ya mhila awa, ‘Elọ o ze ni aa ro mie oli suo?’ ³² Ama ini awa ke, ‘Obọ oyi egbo.’” Ulishi oyi egbo o mu we, itobọ khi ogbokpa o lese khi omekeguele iJoni o khi.

³³ Igho ee ijesu, “Anye ea lese.” Igho ijesu ọọ we, “Mhi aa ya li gueye e oni o ri afu na mhe mhi ro ke ri ele eni emhi ena.”

12

Okhe irokhokho oyi eni e ngmomhi shi ogba eera ipfonu

(iMat 21.33-46; iLuk 20.9-19)

¹ Igho ijesu o ke ri okhe irokhokho sese we. Oo, “Omose oghuo o ke ya gua ogba eera ipfonu. O ma ugbe gase oni ogba. O to ese shi o, ni a mino amẹ ikpamhi eni eera kulo. O gbo to owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi o. Igho o ya ri oni ogba nga eghiale eghuo

† 11:17 Li ze Aza 56.7; iJere 7.11 ‡ 11:23 Li ze iMat 17.20; 1 iKori 13.2 § 11:26 Li ze iMat 6.14-15

obọ e nu lọli ri ukpẹloke ke khu. Ọ vu asha obini odonue.* ² Ẹghẹghẹ ikhiẹse o ramhi, ọni ọmọse ọ ghie oghumha oyọli ghi eni ọ ri ogba nga obọ, ọ lẹ ya mie wẹ idumhi emhi ni a kọ shi oni ogba bhale ghi lue. ³ Ama e mu ọli, e gbe ọli, e khu ọli. Ọ pfinu abọ efue ya je. ⁴ Ọ gbo ghie oghumha oyọli ọlese ghi wẹ, E pfi emhi shi ọli ukhomhi, e yeghe ọli-a ⁵ Ọ gbo ghie ọlese, e gbe onana-a. Ọ ghie elese ni e bu, e gbe eghuo itali, e gbolo eghuo-a.

⁶ “O kpọli oghuo le ni ọa ghie ne, ikhi omi ọli ni ọ lolo nono ingme oyọli. Lọli ọ kpukhokho ghie. Ọ sa, ọọ, ‘E ya mu ekpe na omi mhe.’

⁷ “Ama eni e la oni ogba, ẹẹ egbewe. ‘Ọna ọ ya le ugu oni ogba ona, a bhale ni awa gbe ọli-a. Ẹghẹghẹ aghọ ni oni ugu o mele oyawa-a.’ ⁸ Ighọ e mu ọli, e gbe ọli-a, e pfi ọli rọte oni ogba ya lase.

⁹ “Se ọni ọ mholi oni ogba ona ọ fe ya li? Eri ọ bhale ya gbolo eni ẹgbọ ni ọ ri oni ogba nga obọ-a, ọ rue oni ogba na ẹgbọese. ¹⁰ Aa she ze ọli Ebe-no-pfuase khi.

“ Ẹche ni itsona e kie pfi,
lọli o ke ya mele egbegbi ẹche
ni o ke mu ẹloke ne nya-a.

¹¹ Ọnọmhuẹ ọ lighọ riẹle ona,
óó ti anye ẹloke gba’ ”†

¹² Ighọ egbhali eyi ẹgbọ iJu, e nono ode ni e te ya mu iJesu, itobọ khi e lese khi wewe ọ ri oni okhe irokhokho ona nu ngme. Ama e na ulishi oyi ebubu ẹgbọ ni e la aghọ, e ze ọli obọ, e vu.

Ingme izẹ oga na iSiza

(iMat 22.15-22; iLuk 20.20-26)

¹³ Ighọ e tigbe ya nyene egbe ya ghie iFarisi eghuo ali eniye odukhokho eyi Erodu ghi iJesu, ni e me asha rọte emini ọ ya ngme ri ingme de ọli. ¹⁴ Ighọ e bhale deba iJesu, ẹẹ ọli, “Osese, anye lese khi u ma ngme igesikia, khi emiemini ẹgbọ ẹẹ ngme ali emiemini ọgbọ ọ khi ọa ya mu ẹ ẹloke, ama ode oyi Eshinegba wa sese ni o te ode igesikia. Mhie i, o famhi ti abi khi ọa ti elemhi ushi, ni a rọ ze oga na oghie iSiza? ¹⁵ Anye ke ze, abi anye khi ze?”

Ama iJesu ọ she me ikpamhika oyewe. Ọọ wẹ, “Elo o ze ni a rọ nono ni a di mhe mu? A rue ukpamhi anini bhale ghue ni mhi bino.” ¹⁶ E rue oghuo bhale ghi ọli, ọọ wẹ, “Alo ali eva eyi oghuo na ni a mu shi ọ ena?” Eẹ ọli, “Eyi iSiza lo.”

¹⁷ IJesu ọọ wẹ, “A ri emini o khi oyi iSiza na iSiza, a ri emini o khi oyi Eshinegba na Eshinegba.”

Ighọ ingme oyi iJesu o sha wẹ abọ.

Ingme iteghuli-guale

(iMat 22.23-33; iLuk 20.27-40)

¹⁸ Ighọ ẹgbọ ena otu na lui iSadusi ni ẹẹ sese khi ite-eghuli-guale ọa ya la ikpukhokho agbọ, e bhale deba iJesu ya mhila li ogbọ.† ¹⁹ Eẹ ọli, “Osese, iMosisi ọ keke ọli shi ebe ushi na awa khi, ‘Ini ọmose ọ ghu-a pfi ughue ọli shi agbọ, ni ọa rọ bia ọmọ na li, inyoghuo ọni ọmose ọ mema rue ọni ọsamhi-olimhi ughue ni ọ bia eniye na ọni ọkpotoso na inyoghuo ọli ni ọ ghu-a oghọ’” § ²⁰ Ẹghẹghẹ oghuo ó ya la ọ, a me emose oshilua ni e khi inyoghuo. Ọni ogbhali ọ rue ọkpotoso. Ọni ọmose ya ghua, ọa bia ọmọ na ọni ọkpotoso. ²¹ Inyoghuo ọli ni ọọ deba li ọ ke rue ọni ọkpotoso, ọ gbo ghua, ọa bia ọmọ. Ighọ o gbo li inyoghuo ọli onuzase. ²² Ighọ o gbo li khi eni inyoghuo ọni ọmose ni e kpole nya. Eni inyoghuo oshilua nya e ga rue ọni ọkpotoso ughue ni ẹa bia ọmọ okhoghuo na li. Ikpukhokho ọ, ọni ọkpotoso ọ li ghua. ²³ Ini ogbele iguale o ramhi, ni eni e ghu-a nya e rọ guale, oghuo ọ famhi ya khi ughue ọni ọkpotoso? Aborokhia khi wewe oshilua nya e ga rue ọli ughue eghọ.”

²⁴ IJesu ọ sọ wẹ ọ, Ọọ, “Wa a me khi eri a da ode khi aa lese emhikhoghuo elemhi Ebe-no-pfuase, wexhi eri a lese emhikhoghuo elemhi ekpabọ oyi Eshinegba. ²⁵ Ini eni

* 12:1 Li ze Aza 5.1-2 † 12:11 Li ze Iwolo 118.22-23 ‡ 12:18 Li ze Ika 23.8 § 12:19 Li ze iDeut 25.5

e ghu-a e guale, ẹa kẹ ke rue ughue wẹkhi eri a ke rẹ wẹ kẹ yẹ ughue. Eri e kẹ li abi igeni ena iloghie. ²⁶ Ama ingme iguale oyi eni e ghua, aa she kpe zẹ ọli ebe ni iMosisi ọ kẹkẹ ni ọ ngme ingme ebuli ni oo to shi? Abi Eshinegba ọ gueye iMosisi khi, 'Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi Aburaamu ali Eshinegba oyi Aziki, ali Eshinegba oyi iGiekopu.*' ²⁷ Eshinegba oyi eni e la agbo ọ khi, ọa khi oyi eni e ghua. Eri a ga da ode pfo nya." Emini a ri ona ngme khi, egbo eni ghu-a eghuo e kie mholi agbo.

Ushi ni o fune nya

(iMat 22.34-40; iLuk 10.25-28)

²⁸ Otuoghuo eni ẹ sese ishi, ọ la agho suo abi e ro khako, ọ me khi iJesu ọ ga gue so egbo iSadusi ogbo ni e mhila li, ọ mhila li, "Elemhi ishi nya, onoghuo o ga fune nya?"

²⁹ IJesu ọ so li ọ, ọọ, "Oni o mu ẹloe ne nya na, 'Ku esọ-a yeye iZireni, Onomhue Eshinegba oyawa, lolighuo kpe ọ khi Onomhue. ³⁰ Nono ingme oyi Eshinegba Onomhue oye, ri udu oye nya ali agbo oye nya, ghe isamhi ali ekpabo eye nya nono ingme oyi Eshinegba.'† ³¹ Onuzi-eva ni o gbo lolo mu ẹloe khi, 'Nono ingme oyi onuzava oye abi u li nono ingme egbe ẹ.' Ushi olese okhoghuo ọa ke la ọ ni o gbo mu ẹloe dose ena."‡

³² Oni omose ọọ, "U ga gue ngme, Osese. Igesikia u ngme ni u we khi Eshinegba oghuo ọ khi, ali khi ọlese ọa ke la ọ, se ni lolighuo. § ³³ Ali khi awa ri udu oyi awa nya, ali isamhi eyi awa ali ekpabo eyi awa nono ingme oyi Eshinegba. Ali awa nono ingme oyi onuzava oyawa abi awa li nono ingme egbe awa. Ni awa ro ri ishi eva ena gbe akanya, o ghole Eshinegba dose ni awa ya ri iluasobo ali isomhopfa ododa bhale ghi ọli."*

³⁴ Abi iJesu ọ ro me ilesingme ni ọ ro so lue ọ, iJesu ọọ li, "Wa a ga nuata shi Eghiele oyi Eshinegba."

Rote agho vu ogbo okhoghuo ọa ke gbolo mhila li ogbo okhoghuo.†

Omi oni Omiepfuese ọ khi

(iMat 22.41-46; iLuk 20.41-44)

³⁵ Abi iJesu ọ ro la elemhi apfe ni o la Owa oyi Eshinegba sese egbo, ọ mhila we ogbo. Ọọ, Elo o ze ni esese Ishi eyi iMosisi e ro lie khi omi iDefidi Omiepfuese ọ khi? ³⁶ Abi Ayemhe-no-pfuase o ro kpha iDefidi so, ọ ro rote unu oyoli lie.

"Eshinegba ọọ, Onomhue oyemhe.

Shito mama mhe
ramhi egheghe

ni mhi ro ya ri ebe ẹ

shi ẹ ufui ẹkoawe.' ‡

³⁷ Ini iDefidi ọ rote unu oyi lolighuo lu ọli Onomhue, se oni Onomhue oyoli ọ ke gbo lie khi omi ọli?

Ebubu egbo e ku esọ a shi eke shi emini ọ ngme, ni o ri egbe mu we.

IJesu ọ tse agua ye eniye odukhokho eyoli shi esese Ishi eyi iMosisi egbe

(iMat 23.1-36; iLuk 20.45-47)

³⁸ IJesu ọ sese we, Ọọ we, "A mu egbe ẹ shi esese Ishi eyi iMosisi egbe. Itsua na dolodolo e ma ghole we e iso ke kia ifui oki, ni egbo e ke tse we otse ekpe. ³⁹ E ma nono ni wewe e shito ukpekhomhi ni ọ mu ẹloe elemhi owa ugamhi oyi awa ali ashini o mu ẹloe elemhi ilegba, ni a la le, ni a la da. ⁴⁰ Itoto e ro li esamhi-olimhi ẹ le. Iromhi ni e nue, eyi abamemhe, ẹ so. Eshinegba, ọ ya na we osoli oniemhi to ọ."

Irona ni osamhi-olimhi ọ ro na Eshinegba

(iLuk 21.1-4)

* 12:26 Li ze Okiali 3.6 † 12:30 Li ze iDeut 6.4-5 ‡ 12:31 Li ze iLev 19.18 § 12:32 Li ze iDeut 4.35 * 12:33 Li ze Osia 6.6 † 12:34 Li ze iLuk 10.25-28 ‡ 12:36 Li ze Iwolo 110.1

⁴¹ Abi iJesu ọ rọ shitọ ti mama oni akpati ni a pfi ukpaghọlo irọna a lo elemhi Owa oyi Eshinegba, ọọ bino ẹgbọ abi e li pfi ikpaghọ lo ọ. Ẹgbọ ni e pfue ebubu e pfi ikpokpomhi ikpaghọ lo. ⁴² Ighọ ọsamhi-olimhi ni ọa mhue emhikhoghuo, ọ li ya pfi anini eva lo.

⁴³ Ighọ iJesu ọ lu eniyẹ odukhokho eyọli, Ọọ wẹ, “Igesikia mhi gue ẹ yẹ ẹ, khi ọni ọsamhi-olimhi ni ọa mhọli emhikhoghuo ọna, lọli ọ ri irọna ni o funẹ nya bhale dọse ẹgbọ enekpọle nya ⁴⁴ Itobọ khi eri eni e pfue e rọte ẹpfue ni e mhue mu ẹpfiẹ rọ riẹle irọna. Ama ọni ọsamhi-olimhi ọna, rọte elemhi umhame oyọli, ọ kie rue emini ọ mhọli nya ni ọ kha rọ ke le, riẹle irọna.”

13

Ijesu ọ guele emini a ya ke me ikpukhokho agbo

(iMat 24.1-2; iLuk 21.5-6)

¹ Abi iJesu ọ rọte elemhi Owa oyi Eshinegba fiẹ lasele tee, ọmọ odukhokho oyọli ọghuo, ọọ li, “Bino ghue, Ọsẹsẹ! Ghe abi ukpokpomhi owa ona ali echẹ ni a rọ ma li e li somhi otse khe!”

² Ijesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Wa me ukpokpomhi owa ona. Ẹghẹghẹ o ya bhale ni echẹli okhoghuo ọa ke rọ ya migha ukhomhi okhoghuo. Wẹwẹ nya e ya de kua.”

Ozughu ali Imu-okhọli vule

(iMat 24.3-14; iLuk 21.7-19)

³ Abi iJesu ọ li shitọ ukhomhi Ute ẹera Olivu, ni o sọ alo ghue oni Owa oyi Eshinegba, iPita ali iJemhisi ali iJoni ali Aduru e bẹna bhale ya mhila li, ⁴ Ẹ ọli, “Gueyẹ anye, ẹghẹghẹ ni a rọ ya ke me eni ingme enana. Elo a ya ke me ni a rọ ya leşẹ khi oni ẹghẹghẹ ni eni emhi ena e rọ ya tşẹ khi o she ramhi?” ⁵ Ighọ iJesu ọọ wẹ, “A kuegbe-a ke tokpẹ, ini ọgbokhoghuo ọ khi di ẹ. ⁶ Ebubu ẹgbọ e ya ri eva oyemhẹ bhale deba ẹ, ẹ liẹ khi, ‘Mhemhẹ mhi khi lọli,’ ẹẹ di ebubu ẹgbọ. ⁷ Ini a suọ khi a khọli, o ke khi eri a suọ eko ingme okhọli obini odonuẹ, a khi ze ni o nighise ẹ udu. Emhi eghoghọ e mema bhale ya tşẹ, ama ukpşẹ agbọ ọa kie ramhi. ⁸ Ishishi ali ishishi e ya mu okhọli vule shi egbe ọ, eghiele ali eghiele e ya li mu okhọli vule shi egbe wẹ ọ. Ekẹ o ya la asha kpa ke nighise, ẹẹ kulue. Okiamhi oniemi ọọ pfi. Igbaekele osoli na abi ọọ li ọkpotoso ni oku o leşẹ beleş ẹ to egbe.

⁹ “A ri ukpeloeshi ekẹ lolo ke tokpẹ. A ya mu ẹ je owa ni a la gue ẹzo. A la elemhi Owa ugamhi gbe ẹ. A ya ri itobọ oyemhẹ mu ẹ bhale odalo oyi enighie ali eni ẹ mhşẹ ni a rọ gue usomhi onete oyi Eshinegba yẹ wẹ. ¹⁰ Ama neni ukpşẹ agbọ o ya ramhi, a mema she ya tşẹ abọ oni usomhi onete oyi Eshinegba yẹ ẹgbọ na ishishi nya. ¹¹ Ini a da mu e bhale khi a rẹ ẹ gue ẹzo, khi ze ni udu o nase ẹ shi emini u ya ngme. Ama leşẹ ngme emiemini Eshinegba o ya rọ ne oni ẹghẹghẹ aghọ, itobọ khi ọa khi yeyẹ wa ngme, ama Ayemhẹ-no-pfuase.*

¹² “Ẹgbọ e ya ri inyoghuo wẹ bhale na gbolo-a, ita e li ri imi wẹ li bhale ni a li gbolo-a. Ẹghẹghẹ aghọ, eniyẹ e ya ke sọ alo okhọli ghue eni e bia wẹ ọ, e gbolo wẹ-a. ¹³ Ẹgbọ nya e ya ri itobọ oyemhẹ ke biselemhi ẹ, ama ọni ọ ri egbe mie ya ramhi ukpşẹ, a ya mie pfuese.†

Emhi obe ni ọọ veşẹ ẹgbọ kua

(iMat 24.15-28; iLuk 21.20-24)

¹⁴ “Ama, a kha da me emini ẹ pfi oyese, ashini aa kha me ọli, ikhi oni ọ veşẹ ẹgbọ kua, ẹghẹghẹ aghọ ọni ọ zẹ ebe ọ leşẹ abi a ri emini ọ zẹ ngme. Eni e la ekẹ iJudia e na nga ikhomhi ite.‡ ¹⁵ Ọni ọ la ukhomhi owa ne ọ khi tiemhile elemhi owa ya rue emhikhoghuo. ¹⁶ Ọni ọ la ifui ishemhi ọ khi na bhale apfẹ ya rue awulu oyọli.§ ¹⁷ O ma ze mu ikpotso ni ẹ me ali eni e mhọli eniyẹ ni ẹ nye ẹnyeli shi egbe ẹghẹghẹ aghọ. ¹⁸ Lema Eshinegba ọ khi bie ze ni o de shi ẹghẹghẹ ni ulili oniemi o la gbe ẹgbọ elemhi ukpe. ¹⁹ Itobọ khi

* 13:11 Li zẹ iMat 10.17-20; iLuk 12.11-12 † 13:13 Li zẹ iMat 10.22 ‡ 13:14 Li zẹ iDan 9.27; 11.31; 12.11 § 13:16 Li zẹ iLuk 17.31

onana o ya khi osoli ni o kholo ne nya rote egheghe ni Eshinegba o te ma agbo. Ogbō a ke gbo ya me osoli uza onana ghue eke agbo.* 20 Ini Eshinegba o li rote ogbele osoli ni a ngme ena khi-a, ogbokhoghuo o ya dobe ji ukhomhi o le. Ama irari oyi egbo eyoli ni o ze oda ke, o ro rote eni ogbele osoli ena khi-a. 21 Egheghe agho ini ogbokhoghuo o gueye, 'Ghekhe, ghe Omiepfuese!' Okekha khi eri o ye, 'Ghe oli oobo khe!' Khi mie oli suo. 22 Itobo khi iromhi emiepfuese ali emekeguele e ya lasela. E ya ke riye olele ali ikanya onyaloa ododa ro ke di egbo. Ni o kha khi ini o gue kia, e ga li ya di egbegbi eni Eshinegba o ze oda ke. 23 Irarigho, a ga lolo kuegbe-a ke to elo eke. Mhi she gue emhi nya ye e shi eke se neni oni egheghe o ya ramhi.

Inyenege bhale oyi Omi Ogbō

(iMat 24.29-31; iLuk 21.25-28)

24 "Ini egheghe osoli ona o ga dose se nya,
"Ovo o ya bishi alo-a,

uki o ke dobe ge,†

25 Ikpeta e deno ukhuli kule,

ukhuli ali ekpabo

ni e la irarogbe e mhesa

e ya ke nighise.‡

26 "Egheghe agho, egbo nya e ya me khi Omi Ogbō o kia elemhi otughunu e bhale, elemhi ekpabo ali ufumhi ni o ge nyanyanya.§ 27 Egheghe agho, o ya ghie igeni eyoli e te asha kpa, ikhi ukpese agbo nya, ti egbo eyoli ni o ze oda ke gbili.

Osese oyi oni oora okhua-eni

(iMat 24.32-35; iLuk 21.29-33)

28 "Bino abi okhua-eni o li e te. O kha da kpesa ukhuli, ni o ro ke ta ebe ne, lesa khi okasa o ke ya le. 29 A kha da gbo li ligho me khi eni emhi ena khi a da me we ne, lesa khi egheghe o she ramhi. 30 Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, egbo eghuo ni e la agbo memena ea ya ghu ne, ni eni emhi ena nya e ro bhale ya tse. 31 Eke ali ukhuli e ya dose, ama ingmemhi eyemhe ea ya tigbe dose ghue.

Ogbokhoghuo o la lesa oni ogbele we oni egheghe

(iMat 24.36-44)

32 "Ogbokhoghuo o la lesa oni ogbele we khi oni egheghe. Ghe egbegbi igeni ena iloghie ali mhemhe Omi oli, se ni Itamhe lolighuo.* 33 A ri ukpelo shi eke ke tokpe, itobo khi waa lesa egheghe ni o la ya bhale. 34 Eri ona o li abi omose ni o vu asha obini odone, ni o ri ighumha eyoli shi apfe e ri ukpelo khu shi na lu. O gueye ogbogbo akanya ni o ya gbe. O gueye oni o khe ekhe o ke khe ekhe apfe.†

35 "Irarigho, ke khe ekhe, itobo khi waa lesa egheghe ni oga o ro ya jele. Ini elogbomhi lo o, okekhi itsotso ogbie lo o, okekhi egheghe obili-atso lo o, abi khi ogbie-fiefie lo. 36 Ini o bhale guo, khi ze ni o bhale ya e khi u wa lesa a. 37 Abi mhi li gue oli ye e ena mhi li gbo gueye ogbokpa. 'A ke khe ekhe!'"

14

Ugamhi ni a gba khe iJesu

(iMat 26.1-5; iLuk 22.1-2; iJon 11.45-53)

1 O ke kpe ogbele eva le ni a ro ya li ukpe iPasova ali ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi, ee nono ode ni e te ya bena mu iJesu gbe-a.* 2 E gbe, "Awa khi riye oli ini a li imu, onyaghu o ya lasela shi o."

* 13:19 Li ze iDan 12.1; Iro 7.14 † 13:24 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iJo 2.10,31; 3.15; Iro 6.12

‡ 13:25 Li ze Aza 34.4; iJo 2.10; Iro 6.13 § 13:26 Li ze iDan 7.13; Iro 1.7 * 13:32 Li ze iMat 24.36 † 13:34 Li ze iLuk 12.36-38 * 14:1 Li ze Okiali 12.1-27

*A la iBētani ku oili shi iJesu egbe
(iMat 26.6-13; iJōn 12.1-8)*

³ Abi iJesu ọ rọ la ẹoli iBētani, owa oyi iSamọ ni efafe e kpe mu shito le eminale, ọkpotoso ọghuo ọ rue ukoko ituale ni o lolo ghale, ni o pfie lasele. Ọ gbe oni ukoko a, ọ ku oni ituale shi iJesu ukhomhi.† ⁴ Egbo eghuo ni e la agho, e ri elemhi ibibi lie egbe, “Elo o ze ni a ro na pfueche oni ituale kua shi afue?” ⁵ A kha ri oli de ramhi ifata ukpe ali emhi, a kemhi eni ikpagho na eni ea mhue. E shi oni ọkpotoso unu egbegbo.

⁶ Ama iJesu ọọ we, “A ze oli obo. Elo a yese oli e ngme shi? Egbegbi emini o ti ni o somhi otse ọ riela na mhe. ⁷ Egheghe kpa eni ea mhue e ro nu e la ana, egheghe ni o ghole e kpa a kpaghie we obo. Ama aa ya me mhe egheghe kpa.‡ ⁸ Emini ọ dobe ya riela ọ riela egho. Eri ọ ku ituale ku mhe egbe shi eke khe egheghe irotọ oyemhe. ⁹ Igesikia mhi gue e ye e khi, ashashini a da la tse abo usomhi onete eke agbo ona nya ne, a ya ye emini ọkpotoso ona ọ riela le.”

*Ijudasi ọ lama khi loli ya ri iJesu de
(iMat 26.14-16; iLuk 22.3-6)*

¹⁰ Egheghe agho iJudasi Isikaroti, ni ọ khi ọtuoghuo eniye odukhokho ogbava, ọ le deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ni ọ ya ri iJesu na we de. ¹¹ Onana ni ọ gueye we, o ga ghole we. E shobo khi wewe e ya ri ikpagho na li. Igho ijudasi ọ li nono egheghe ni ọ ti ni ọ ro ya me asha ri iJesu na we.

*Ijesu ọ nu eniye odukhokho eyoli le Eminale iPasova
(iMat 26.17-25; iLuk 22.7-14,21-23; iJōn 13.21-30)*

¹² Ogbela ni odode ni a li oni ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye o ramhi, ni o khi ogbela ni a ro gbe ozele Osumha oyi oni iPasova-a, eniye odukhokho eyi iJesu e mhila li “Ashi o ghole e ni anye mu egbe shi eke ne, ni u la le eminale iPasova?”

¹³ Igho, ọ ghie eniye odukhokho etuava eyoli, ọọ we, “A lo ifuapfe, omose ni ọ tsua ubene amẹ, ọ ya lona e ode. A deba li je apfe. ¹⁴ A gueye oni ọ mholi apfe ni ọ ya lo, khi, ‘Osesẹ ọọ, anye mhile u ri anye khasẹ elemhi owa ni loli ali eniye odukhokho eyelue wewe e la ya le eminale iPasova?’ ¹⁵ Ọ ya re e khasẹ agbala ni emhi nya e gba shi ukhomhi owa atonga, a muno egbe shi akagho na awa.”

¹⁶ Eni eniye odukhokho e vu, e lo ifui apfe, e ya me eni emhi tee abi iJesu ọ gue oli ye we. Igho e mu egbe oni eminale iPasova.

¹⁷ Ogbomhi o mu eke, iJesu ali eni eniye odukhokho ogbava e bhale. ¹⁸ Abi e li shito gasẹ itebu le eminale, iJesu ọọ we, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi ọtuoghuo elemhi e ọ ya re mhe de. Oni ọ nu mhe le emhi memena.”§

¹⁹ Udu o yese we-a, ọtuoghuo-oghuo ọọ mhila li, “She khi ọa khi mhemhe o khi?”

²⁰ Ọ so we ọ, ọọ we, “Ọtuoghuo elemhi eeg ogbava ọ ya khi, oni ọ ga ri ibuledi nu mhe e somhi elemhi utasa memena. ²¹ Eri Omi Ogbo ọ ya ghu-a abi a li keke oli shi eke na li. Eri-tse khi, o maa kholo oni ọ ya roli de egbe! O kha ga ti ne, ini ogbo ọa bie bia li lo!”

*Eminale oyi Onomhwe
(iMat 26.26-30; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)*

²² Abi e li le eminale egho, iJesu ọ rue ibuledi, ọ kphemhi, ọ khi oli a, ọ ro na eniye odukhokho eyoli, ọọ, “A mo le; Idiegbe oyemhe na.”

²³ Igho ọ gbo so onyo shi uko, ọ kphemhi, ọ roli na we, wewe nya e ga te ọ da.

²⁴ Ijesu ọọ we, “Olia eyemhe na ni e migha shi ishiobo onogbo, ni a ku kua na ebubu egbo.* ²⁵ Mhi gue igesikia ye e khi mhi aa ke gbo ya rote onyo upfonu ona da, se ni obini Eghiele oyi Eshinegba, ni mhi la da onyo onogbo.” ²⁶ Abi e ro to uwolo se, e fiela lasele, e je Ute Eera olivu.

† 14:3 Li ze iLuk 7.37-38 ‡ 14:7 Li ze iDeut 15.11 § 14:18 Li ze Iwolo 41.9 * 14:24 Li ze Okiali 24.8; iJere 31.31-34

Ijesu ọ guele shi eke khi iPita ọ ya kie lue
(iMat 26.31-35; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)

²⁷ Ijesu ọọ we, “Ee nya, a ya na kua, a ze mhemhe-ghuo obo, irari khi a she keke oli shi Ebe-no-pfuase khi.

“ ‘Mhi ya ri emhi li
orisumhakia,
isumha e ya ve kua.’ †

²⁸ “Ama ini a guise mhe le se, mhi ya ralo khe e iGalili.” ‡

²⁹ iPita ọọ li, “Ini egbo nya e ririe kie e, mhi aa ya kie e.”

³⁰ Ijesu ọọ iPita, “Mhi gueye khi, neni okpa ọọ gbieghe iteva amiose, u ya kie mhe itese.” ³¹ iPita ọ kie gema ọ gue gagaga, ọ lie, “Ini o ri rie khia khi oni mhi la nu e ghu-a lo, mhi aa ya tigbe kie-e.” Enekpole nya e li ngme ghọ.

Ijesu ọ la iGetisemani so iromhi
(iMat 26.36-46; iLuk 22.39-46)

³² E je ashini a lu iGetisemani, ijesu ọọ eniye odukhokho eyoli, “A shito ana ni mhi ya so iromhi bhale.” ³³ Ọ rue iPita ali iJoni ali iJemhisi ma egbe vu. Iyesudu-a ali anasemhe e bhale na li. ³⁴ Ọ we, “Oya ni o la mhe udu memena o gba a. O ga nono ni lue gbe mhe. A migha akana khe mhe, a ke tokpe.”

³⁵ Ọ ti je odalo denẹ, ọ de ya yeshi eke, ọọ so iromhi ini o ya ze riye ni oni egheghe ona o dose lue. ³⁶ Ọọ, “Itamhe, Itamhe, emhikpa o ze e riye. Rue mhe oni uko osoli ona odalo le. Eri-tse khi, ọa khi abi o ghole mhe, see ni abi o li ghole e.”

³⁷ Abi ọ nyene egbe bhale, ọ me khi eni eniye odukhokho e lese-a. Ọọ iPita, “ISamo, eri u lese-a? Aa dobe nu mhe tokpe ukuku egheghe tse? ³⁸ Ri ukpeloe shi eke gboo ke so iromhi ini u khi de ini u mholi imufe. Ayemhe oye o mu egbe ni o ro riye, eri-tse khi, idiegbe oye ọa dobe.”

³⁹ Igho ọ gbo vu ya so iromhi enabi ọ kpe so. ⁴⁰ Abi ọ ro nyene egbe bhale, ọ gbo bhale ya e we khi e lese-a, irari khi olese o la we alo, ẹa lese abi e ke ya ngme oli.

⁴¹ Abi ọ ro nyene egbe bhale utonuzese, ọọ we, “Olese a kie la, ni a yemhe-a? Olese ogho o she bu e! Oni egheghe o she ramhi. A bino khe khi, a ri Omi Ogbọ na ena olamhe de. ⁴² A vule ni awa vu! Oni ọ remhe de ọọ bhale ena!”

A mu ijesu
(iMat 26.47-56; iLuk 22.47-53; iJon 18.3-12)

⁴³ Abi ọ li ngme, iJudasi, ni ọ khi otuoghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava ọ bhale. Egbo ni e tsua itsua okholi ali itakobi ali ikpokpo, ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi ali egbhali e ghie, e nu oli bhale.

⁴⁴ Oni ọ roli de ọ she kpe gueye eni e nu oli kia, ọọ we, “Oni mhi da pfipfi ekphamhi ne, loli ọ khi oni a nono. A mu oli, a khe oli ekhe rue vu.” ⁴⁵ Abi e ro lese lole, iJudasi ọ le deba ijesu, ọọ, “Osese.” Ọ pfipfi oli ekphamhi. ⁴⁶ Eni emose e mu ijesu. ⁴⁷ Igho otuoghuo eni e migha epfe-agho ọ ji itakobi oyoli emhi lasale, ọ be oghumha oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi esọ-a.

⁴⁸ Ijesu ọọ we, “Okholi mhi tsua, ni a ro lina tsua itsua okholi ali itakobi ali ikpokpo bhale ya mu mhe? ⁴⁹ Ogbele kpa mhi ro nu e la, mhi la Owa oyi Eshinegba e sese. Aa mu mhe. Eri a me emhi ena ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse.” § ⁵⁰ Igho eniye odukhokho eyoli nya ni e deba li e ve kua, o kpe lolighuo le.

⁵¹ Ozeo oghuo ni ọ so awulu ona yeyeye, ọọ deba ijesu. Abi e ro to obo so li, khi weye e ya mu oli, ⁵² ọ nyanọ awulu-a mhuẹ we abo, ọ ri irumheba na vu.

Otu iSaediri e ri ijesu gue ezọ
(iMat 26.57-68; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)

† 14:27 Li ze iZaka 13.7 ‡ 14:28 Li ze iMat 28.16 § 14:49 Li ze iLuk 19.47; 21.37

⁵³ E mu iJesu bhale owa oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya, ali egbhali ali ekẹkebe ali esesẹ Ishi eyi iMosisi nya e le gba. ⁵⁴ IPita ọ tapfia deba li ukhukhokho, ya ramhi elemhi apfẹ oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi. Ọ nu eni ẹ khẹ ekhẹ shito khase erali.

⁵⁵ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali oni igbaa oyi iSaediri nya, e nono emhi ushi ni e ya mu mhọli iJesu obo, ni e ba mẹ asha gbe ọli-a. Eya mẹ emhikhoghuo. ⁵⁶ Ebubu egbo e pfi ọtselẹ eyi egbhọli mu ọli, eni ọtselẹ nya, ẹa de shi oghuo.

⁵⁷ Ikpukhokho, egbo eghuo e vule pfi ọtselẹ egbhọli ona mu iJesu. Eẹ, ⁵⁸ “Anye suọ khi ọọ liẹ khi, ‘Mhi ya guoghọ Owa oyi Eshinegba onana ni egbo e ri abọ ma-a, ẹle-ese mhi tọ olese ni egbo ẹa ri abọ ma.’ ”* ⁵⁹ Abi e riẹ kie ngme ona, ọtselẹ eyewẹ ẹa kie de shi oghuo.

⁶⁰ Ighọ Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ vule migha odalo oyewẹ nya, ọ mhila iJesu. “Waa bie ya sọ wẹ ọ? Ezo elọ na ni egbo ena ẹẹ gue shi ẹ egbe?” ⁶¹ Ama iJesu ọ tsaghiẹ a, ọa sọ wẹ ọ. Oga oyi ekpodalo ugamhi, ọ gbo mhila li, “Yeyẹ u khi Omiepfuese, Omi Eshinegba ọna Kueghie?”

⁶² IJesu ọọ li, “Lọli mhi khi. Eẹ nya a ya mẹ khi Omi Ogbo ọ shito obita oyi Eshinegba ni ọ funẹ, ali khi ọ la utughunu rọte irarogbe ẹ tiemhie.”†

⁶³ Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ nyanọ itsua shi egbọli uruli abi ọ li yila. Ọọ, “Awa ke gbo nono ọtselẹ olese. ⁶⁴ Eẹ nya a she suọ abi ọ pfi unu-a deba Eshinegba. Sẹ a sọ shi ọ?”

Wewẹ nya e pfa ezọ mu ọli khi ọni a gbe-a ọ khi.‡ ⁶⁵ Egbo eghuo ọ, e tono etẹ ku ọli. E ri emhi gẹnọ ọli alo. E pfi ọli emhi, ẹ ọli, “Mẹ ekẹ guele, gueyẹ anye ọni ọ pfi ẹ emhi?” Eni ẹ khẹ ekhẹ e mu ọli, e lase ọli esọ.

IPita ọ khi lọli ẹa lẹsẹ iJesu

(iMat 26.69-75; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Abi iPita ọ kie shito elemhi apfẹ eghọ, omueshi oghuo ni ọ khi ọni ọọ ga oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi ọ bhale. ⁶⁷ Ọ mẹ iPita abi ọ rọkhase erali, ọ tọli ọkpẹ tsuke.

Ọọ li, “Yeyẹ u li nu iJesu na iNazarẹti i kia.”

⁶⁸ Ama iPita ọ tia. Ọọ, “Mhi a lẹsẹ emini wa ngme.” Ọ lase aghọ le je ode ni a tẹ ẹ lo elemhi apfẹ. [Ighọ ọkpa ọ gbieghe.]

⁶⁹ Abi ọni omueshi ni ọ ga ogbo oghọ ọ rọ gbo mẹ iPita aghọ, ọ gbo riẹlẹ eni ingmemhi ngme khase eni e migha epfẹ aghọ. Ọọ, “Ọtuoghuo elemhi wẹ, ọni omose ọna ọ khi.”

⁷⁰ IPita ọ gbo tia.

Oo li denẹ, eni e migha epfẹ aghọ e kẹ iPita, “Igesikia lọ khi ọtuoghuo elemhi wẹ u khi, irari khi ọnge iGalili u khi.”

⁷¹ Ighọ ọ li sẹ egbọli isheli, ọ romhi eni isheli. Ọ liẹ, “Mhi aa ga lẹsẹ omose ọna ni a ngme ena.”

⁷² Utoghukpe, ọkpa ọ gbieghe utonuzi-eva. IPita ọ sato emini iJesu ọ gueyẹ ọli khi, “Neni ọkpa ọ ya gbieghe utonuzi-eva, u ya kie mhẹ itesẹ.” Ighọ ọ gbe akhe eviẹ a.

15

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti

(iMat 27.1-2,11-14; iLuk 23.1-5; iJon 18.28-38)

¹ Eluzogbe fiefie, ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali egbhali ali esesẹ Ishi eyi iMosisi ali igbaa eyi iSaediri nya, e ye ugbamhi. E gẹ iJesu rue vu ghi iPaleti.

² Ọni iPaleti ọ mhila iJesu ogbo, ọọ li, “Oghie oyi egbo iJu u khi?”

IJesu ọọ, “Eee! Ighọ lọ abi u ngme ọli.”

³ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ga gue ezọ emhi ebubu shi iJesu egbe.

⁴ Ighọ iPaleti ọ gbo mhila li ogbo, ọọ, “Wa ya pfunu, u suọ iwali ezọ ni e gue ẹ shi ẹ egbe?”

⁵ Ama iJesu ọa sọ li ọ. O ri abọ sha iPaleti.

* 14:58 Li zẹ iJon 2.19 † 14:62 Li zẹ iDan 7.13 ‡ 14:64 Li zẹ iLẹv 24.16

A pfa ẹzọ mu iJesu a ka gbe ọli a
(iMat 27.15-26; iLuk 23.13-25; iJọn 18.39--19.16)

⁶ Abi áá li ini o lina ramhi ẹghẹghẹ ukpe iPasova, eri iPaleti ọ rue ọgbọ ọghuo owa ighumha lasele na wẹ abi o ghọle wẹ shi. ⁷ Ẹghẹghẹ aghọ ọmọse ọghuo ni a lu iBarabasi ọ la owa ighumha, ni ọ khi ọghuo ẹgbọ ni a mu. Eri a mu ọli shi ugbeli ni ọ gbe ẹghẹghẹ ni a rọ mẹ onyaghu. ⁸ Abi eni ẹgbọ e rọ bhale gbii ya mhila iPaleti ọ riẹlẹ emini ọ kie kpe riẹlẹ na wẹ, ⁹ iPaleti ọ mhila wẹ, ọọ, “A nono ni mhi rue oghie iJu abọ a na ẹ?” ¹⁰ Ọ ga lẹsẹ gboo khi itobọ ibiselemhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rọ mu iJesu ghi lue. ¹¹ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sẹsẹ ẹgbọ e gueyẹ iPaleti ọ ri ochoghọ wolọ iBarabasi obọ a na ewẹ.

¹² iPaleti ọ mhila wẹ, ọọ, “Elo mhi kẹ li ọni a lu oghie iJu shọ?”

¹³ E tsẹsẹ leghe, “A ta li ma ọara apfida.”

¹⁴ iPaleti ọ mhila wẹ, ọọ, “Elo o zẹ, umha-guekia onoghuo ọ riẹlẹ?” Ama eena e tsẹsẹ ne, “A ta li ma ọara apfida!”

¹⁵ Ni ọ rọ riẹlẹ emini oo ghọle eni ẹgbọ, ọ wolọ iBarabasi abọ-a na wẹ. Ọọ e gbe iJesu itẹ, ọ rue ọli na wẹ e ka ta li ma ọara apfida.

Ekhọli-okhue e ri iJesu li egia
(iMat 27.27-31; iJọn 19.2-3)

¹⁶ Eni ekhọli-okhue e rue iJesu lo elemhi apfẹ agbala oyi igovunọ. E lu ekhọli-okhue apfẹwẹ eni e kpọle. ¹⁷ E ri awulu ichẹ ni o khi ẹgholi ibulu, sọ li, e ri igba do arula rughu ọli ukhomhi. ¹⁸ E liẹ ọli, “A da abọ na oghie oyi ẹgbọ iJu!” ¹⁹ E pfinọ ọli ukpokpo ukhomhi iti ingmi-ingmẹ, e tono etẹ ku ọli. E de ya wugha li odalo, e nyẹsẹ ukhomhi na li. ²⁰ Abi e rọ lighọ ri iJesu li egia se nya, e gueghie ọli oni awulu ichẹ ni o khi ẹgholi ibulu oghọ, e nyenẹ egbe ri itsua eyọli sọ li. Ighọ e rue ọli vu ya tama ọara apfida.

A ta iJesu ma apfida
(iMat 27.32-44; iLuk 23.26-43; iJọn 19.17-27)

²¹ Abi e rọ lẹ, e ya ẹ ọmọse ọghuo ni a lu iSamọ ni ọ rọte ode oyọli dọsẹ, ni ọ rọte asha jele. Ighọ eni ekhọli-okhue e ri itoto mu ọli ọ tsua ọara apfida oyi iJesu. ISamọ ọngi iZireni ọ khi, ọ gbo khi ita Alẹzada ali iRufosi.* ²² E rue iJesu bhale ashini a lu iGogọta. [Ugua ukhomhi olimhi a ri iGogọta ngme] ²³ A ri onyọ ni a ku ikhumhi na lui Imari shi na li ọ rọ da, ama ọa lama da li. ²⁴ E ta li ma ọara apfida. E kemhi itsua ni ọ sọ mhọli egbe abọ. E ti ebe rọ kemhi eni ide eyọli, ni e lẹsẹ oni o ya tẹ ọgbọgbọ.†

²⁵ Ẹghẹghẹ agogo itili ẹluzogbe a rọ ta li ma ọara apfida. ²⁶ Emini e kẹkẹ rọ kphase oni ọara apfida kpada na li khi. Oghie Oyi Ẹgbọ iJu. ²⁷ E li gbo ta ighiatọ etuava ma ọara apfida mama li, ọtuoghuo ọ la li obọ-ita, ọnọkpọle ọ la li obọgobọ. ²⁸ Ona o ri emini a kẹkẹ shi Ebe-no-pfuasẹ bhale ya tse, ni ọọ, “A leli ọli ma ighiatọ.”‡ ²⁹ Ẹgbọ eni e te epfẹ aghọ dọsẹ, e pfi itsue manya iJesu, ee nighise ukhomhi, e liẹ, “Ebanẹkẹ! Yeyẹ ni u ya guoghọ Owa oyi Ẹshinegba-a, u gbo riẹlẹ ọ tọ ogbẹlẹ esẹ.§ ³⁰ Rọ te ọara apfida tiemhie shọ ya mie egbe ẹ pfuese.”

³¹ Ighọ ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esẹsẹ Ishi eyi iMosisi e li ri iJesu li egia, e liẹ egbe wẹ. “Ọ mie ẹgbọesẹ pfuese, ama ọa dọbẹ mie egbọli pfuese. ³² A zẹ ni ọni Ọmiepfuese ọna, ikhi oghie iZireni, ni ọ rọte ọara apfida tiemhie ni awa mẹ, ni awa mie ọli suo.” Eni a li ta ma ọara apfida mama li, e ga li nu wẹ tsue ọli.

Eghuli oyi iJesu
(iMat 27.45-56; iLuk 23.44-49; iJọn 19.28-30)

³³ Agogo igbẹva ọguota, obili o bi oni eke a nya. Elemhi iwakati esẹ oni obili o la ogbe ramhi. ³⁴ Agogo esẹ o ramhi, iJesu ọ tsẹsẹ leghe, ọ ri unu ẹoli oyewẹ liẹ, “Eloi, Eloi, Lama

* 15:21 Li zẹ iRom 16.13 † 15:24 Li zẹ Iwolo 22.18 ‡ 15:28 Li zẹ Aza 53.12 § 15:29 Li zẹ Iwolo 22.7; 109.25; iMak 14.58; iJọn 2.19

Sabachi tani?" Emini a ri ona ngme khi, "Eshinegba oyemhe, Eshinegba oyemhe, elo o ze ni u ro tsua mhe pfia."*

³⁵ Abi egbo eghuo ni e migha epfe agho e ro suo khi o ngme na, e ke, "Ri esho shi eke khi o lui Elaja."

³⁶ Omose oghuo elemhi eni egbo o na ya rue isoso so li onyo ni okhe a, o ge oli shi ukpokpo roli kpe iJesu unu o ro da. Oni omose o ke. "A ze oli obo, ni awa me ini Elaja o ya bhale ya rue oli ukhomhi oara apfida tiemhie."†

³⁷ IJesu o tseşe leghe, o ghua.

³⁸ Ukpokpomhi ode ugbakpi ni a ro pfa ode-a shi elemhi Owa Oyi Eshinegba, o rote idane kiese-a asha eva ya to eke.‡ ³⁹ Abi okholi-okhue oniemhi ni o migha odalo oni oara apfida o ro suo abi iJesu o tseşe leghe, ni o ro me abi o li ghua, o o, "Egbegbo lo khi, Omi Eshinegba omose ona o khi."

⁴⁰ Ikpotsso eghuo e ta pfia bino, iMeli onge iMagidaleni, ali iMeli inyi iJemhisi oni o kpoke, ni o gbo khi inyi iJosisi ali iSalome. ⁴¹ Ikpotsso ena e mema deba iJesu ni e ri ukpeloeh khu oli obini iGalili. Ikpotsso elese ni e deba iJesu bhale iJerusalemu e li ga migha agho.§

Irote oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

⁴² Ogbomhi o she mu eke elegeho ni o khi ele ni a ro mu egbe khe ele iyemhea oyi egbo iJu. ⁴³ IJosefu onge Arimatia, ni o khi oghuo eni e mhese, ni o khi ogbo ni o li mu eloe. Eri o bie kpe ri eloe shi eke khe Eghiele oyi Eshinegba. O gbe udu le ya gueye iPaleti o rue olimhi oyi iJesu na lu ya to. ⁴⁴ O ga sha iPaleti abo khi iJesu o she gbhe gho kele ghua. O lui oni okholi-okhue oniemhi ogho mhila ini iJesu o she gbhe ghua. ⁴⁵ Abi iPaleti o ro rote unu oyi oni okholi-okhue oniemhi ogho suo khi igho o khi egbegbo, o tsua olimhi oyi iJesu na iJosefu. ⁴⁶ Igho iJosefu o de ide, o rue oni olimhi tiemhile oara, o khuli oli, o ri oli to uji ni a to shi eche. O gheghele eche oniemhi guese oni uji. ⁴⁷ IMeli onge iMagidaleni, ali iMeli inyo iJosisi e me ashini a ri oli to.

16

Irote eghuli guale oyi iJesu

(iMat 28.1-8; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)

¹ Abi ele iyemhea o ro dose se, iMeli onge iMagidaleni, ali iSalome, ali iMeli inyi iJemhisi, e de afu ituale ni ee pfie mhue obo ni wewe e ya khakha li shi idiegbe olimhi oyi iJesu. ² Ogbie-fiefie ni o khi uka, khi ovo o lese ngale, e je atalimhi ni a roli to. ³ Igho e mhila egbe we, "Oghuo o ya gheghele eche unu oni atalimhi-a na awa?"

⁴ Ama abi e ke ro yase alo eke bino, e me khi a she gheghele oni eche ni o gho gbodi unu oni atalimhi-a a. ⁵ Abi e ro lo oni uji, e me ozo ni o so itsua epfopfo na dogo, khi o shito epfe obita. O sha we abo.

⁶ O o we, "Abo e khi sha e." "IJesu onge iNazareti oni a ta ma oara apfida a nono? O she te eghuli guale. Oa la akana. Ghe ashini a roli to. ⁷ Ama a ke vu, a ka gueye eniye odukhokho eyoli ali iPita khi, 'O she ralo iGalili e khe e. A ya bhale ya e oli shi agho abi o kie kpe gueye e.' **

⁸ Eni ikpotsso e lasele, e na ya je apfe. Abo e sha we, ulishi oo mu we, ea nu ogbokhoghuo ngme irari khi ulishi o mu we.

[Ebe eni odode eghuo eni a rote keke oni Usomhi Onete ona, ea mholi odada 9-20 oyi ukhomhi 16 ona.]

IJesu o ri egboli khashe iMeli ongi iMagidaleni

(iMat 28.9-10; iJon 20.11-18)

* 15:34 Li ze Iwolo 22.1 † 15:36 Li ze Iwolo 69.21 ‡ 15:38 Li ze Okiali 26.31-33 § 15:41 Li ze iLuk 8.2-3 * 16:7 Li ze iMat 26.32; iMak 14.28

⁹ Abi iJesu ọ rọ rọte eghuli guale ẹlẹ uka se, ọ ri egbe ọli kpẹ khase iMeli ọnge iMagidaleni, ọni iJesu ọ khu ayemhẹ ebe ishilua rọte egbe ya fiẹ. ¹⁰ Ọ vu ya gueyẹ apfẹ iJesu ni ee viẹ. ¹¹ Abi e rọ suọ khi iJesu ọ she guale khi ọ la agbọ ali khi iMeli ọngi iMagidaleni ọ mẹ ọli, ẹa mie shi ọli ọ.

IJesu ọ ri egbọli khase eniyẹ odukhokho aava
(iLuk 24.13-35)

¹² Abi a rọ mẹ ona se, iJesu ọ rọte ode ọdoda ri egbọli khase ẹwẹ aava abi e li lo elemhi oni ẹoli. ¹³ E nyenẹ egbe jele, e gbo gueyẹ eniyẹ odukhokho ni e kpọle, ama, ẹa gbo li mie shi wẹ ọ.

IJesu ọ ri egbọli khase eni eniyẹ odukhokho ogbaghuo
(iMat 28.16-20; iLuk 24.36-49; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

¹⁴ Ikpuhokho, iJesu ọ ri egbọli khase eni eniyẹ odukhokho ogbaghuo abi e rọ le eminale. Ọ dese wẹ shi umha-mhọli irudunga oyewẹ, ali umha-nono ni e mie shi emini eni e mẹ luẹ e ngme abi ọ rọ guale se.

¹⁵ Ọọ wẹ, “A lo elemhi ekẹ agbọ nya, a ke gue usomhi onete oyemhẹ yẹ ogbọkpa.†
¹⁶ Ọnini ọ da mie ẹ suọ, ni a da batazi ne, ọ ya mhọli imiepfuese, ama ọni ọa da miesuọ, a she pfa ẹzọ mu ọli. ¹⁷ Ọlẹlẹ ona o ya ke deba eni e miesuọ, e ya ri eva oyemhẹ khu ayemhẹ ebe kua, e ya ngme emue onogbọ unu. ¹⁸ E ya ri abọ eyewẹ mu enyẹ ekẹ, ini e riẹ rue ikhumhi ni ọọ gbe ogbọ da, ọa ya li wẹ abikhoghuo. E kha ri abọ nga eni ẹ ghua egbe, e ya toto.”

A rue iJesu nga obini iloghie
(iLuk 24.50-53; Ika 1.9-11)

¹⁹ Abi iJesu Ọnọmhue ọ rọ nu wẹ ngme se, a rue ọli nga idane iloghie. Ọ shitọ ukiẹkiẹ obita oyi Eshinegba.‡ ²⁰ Ighọ eniyẹ odukhokho eyi iJesu e li fiẹ ya tse abọ oni usomhi onete gasẹ asha kpa. Ighọ Ọnọmhue ọ rẹ wẹ gbe ikanya, ọ ri ikanya ọnyalọa ni e gbe ri ungmemhi oyọli tse.

† 16:15 Li zẹ Ika 1.8 ‡ 16:19 Li zẹ Ika 1.9-11

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni

ILuku Ọ kẹkẹ

Irokhase

¹ Ebubu ẹgbọ e she rọshẹka kẹkẹ emini e bhale ya tse nya ẹghẹghẹ oyi anye. ² Ẹzẹzẹ abi ẹgbọ eni ẹ gue ungmehi oyi Ẹshinẹgba le, ni e rọte igbaekẹle ri ẹloe me we abi e li de, igho e li gue we ye anye, ni anye ro ligho kẹkẹ we. ³ Aborokhia khi eni ingme ena, khi rọte igbaekẹle mhi te towe okpe, lolu o ro ti mhe ẹloe, ni mhi kuegbe-a kẹkẹ abi e li de ghi e, yeye iTiofilosi ni a ri ekpe e na, ⁴ Ishẹgho ni u ro ya lese egbegbi ingme ni e la emini a sese e.

A guele shi eke khi, a ya bia ijoni

⁵ Okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba oghuo ni a lu iZakaraya o ya la o ẹghẹghẹ oyi oghie ni a lu Erodu ni o mhuẹ eke iJudia. Oni iZakaraya o khi otuoghuo igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni Abija o li la. A lu ughue oli Enizabeti ni o khi omiomi Eroni.* ⁶ Oni omose ona ali ughue oli, e khi ẹgbọ ni e pfuase shi odalo oyi Ẹshinẹgba, ni e ri ishi eyi Ẹshinẹgba a gbe akanya. ⁷ E a bia omọ itobọ khi Enizabeti aga o khi. Wewe ava-ava e she womhe.

⁸ Eleghuo, khi ugamhi o te iku ẹgbọ ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni iZakaraya o la, ⁹ obọ o mu iZakaraya khi lolu o ya lo Owa oyi Ẹshinẹgba ya tose ituale afu ẹra ukhomhi atete. Igho eni igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba e kie kpe e li. ¹⁰ Abi ẹghẹghẹ ni a ro o tose eni ituale o ro ramhi, eni ẹgbọ ni e bhale shi oni ugamhi, e legba atukpapfe, e so iromhi.

¹¹ Igho aḡeni oyi Ẹshinẹgba o bhale ya migha ukiẹkiẹ obọ ita oni adido ni a la tose ituale. ¹² Abi iZakaraya o ro me oni aḡeni, o yila, ulishi oo mu oli. ¹³ Ama oni aḡeni o o li, “Khi ze ni ulishi o muẹ, Ẹshinẹgba o she suo iromhi ni u so. Ughue Enizabeti, o ya bia omọ ne. Ijoni khi eva ni u ya lu oli. ¹⁴ Oni omọ, o ya ri oghẹle ali iregbemu ghi e. Ebubu ẹgbọ e ya ghele shi ubiamhi oyoli. ¹⁵ Irari khi o ya fu shi odalo oyi Ẹshinẹgba. O khi tigbe da onyo ni o toto ghue. Rote ele ni a te ya bia li, o te ya mhuẹ Ayemhe-no-pfuase. ¹⁶ Egbọ iZireni ebubu o ya mu pfi bhale deba Ẹshinẹgba Onomhuẹ oyewe.† ¹⁷ Onomhuẹ o ya ghie oli ralo, o mhuẹ ekpabo ali ayemhe enabi eyi Elaja. O ya mu udu oyi eni e khi ita pfi ni e ke nono ingme oyi imi we. Egbọ eni e a kpe e suo eso na Ẹshinẹgba, e suo eso na Ẹshinẹgba abi egbegbi ẹgbọ e li. O gbo mu ẹgbọ egbe shi eke khe Ẹshinẹgba.”‡

¹⁸ IZakaraya o ro mhila oni aḡeni, “Se o li ya khuese mhe khi igesikia u ngme? Irari khi mhemhe ali ughuemhe anye she womhe.”

¹⁹ Oni aḡeni o o li, eva oyemhe khi iGbuleni. Mhemhe mhia migha odalo oyi Ẹshinẹgba. Lolu o ghie mhe mhi ka nu e ngme, mhi gue oni usomhi onete ona ye.§ ²⁰ Ama ungmehi u ke ya melea ramhi ẹghẹghẹ ni oni ungmehi ona o ro bhale ya tse, itobọ khi u waa mie emini mhi gueye suo ni o bhale ya tse shi ẹghẹghẹ oyoli.

²¹ Ẹghẹghẹ ni a ngme ena, ẹgbọ e kie migha olase khe iZakaraya. Abo e sha we, irari khi o she ke tese oni elemhi Owa oyi Ẹshinẹgba dose. ²² Abi o ke ro lasela o ke ngme unu. Eni ẹgbọ e te odode lese khi imeke o me oni elemhi Owa oyi Ẹshinẹgba irari khi obọ o ke ro nu we ngme.

²³ Abi ogbele ni iZakaraya o ro ya ga oni ugamhi e ro gba, o je apfe. ²⁴ Igho, ughuoli Enizabeti o me. O la ufui owa iki ishe, o ke lasela ni ẹgbọ e me. ²⁵ Oni okpotso o o, “Ẹshinẹgba o she riele onana na mhe. O mhuẹ isomhelemhi na mhe, O rue mhe omama egbe le ukpele oyi ẹgbọ.”

* 1:5 Li ze 1 Okhe 24.10 † 1:16 Li ze iNoba 6.3 ‡ 1:17 Li ze iMala 4.5 § 1:19 Li ze iDan 8.16; 9.21; iMat 18.10

Agēni ọ guele abi a liẹ bia iJesu

²⁶ Uki onuzi-esesa o gba ni Enizabēti ọ te e me, Ẹshinẹgba ọ ghie agēni ni a lu iGbulēni bhale ẹoli iNazarēti ni o la ekẹ iGalili. ²⁷ Ọni agēni ọ bhale deba ọmueshi ni ọa lẹsẹ ọmose ne ni a lu iMeli ni ọmose ni a lu iJosefu ọọ gue. Unuẹkpẹ oyi iDefidi iJosefu ọ khi.* ²⁸ Ọni agēni ọ bhale deba iMeli. Ọ tse ọli, ọọ li, “Moo mueshi! Ẹshinẹgba ọ she khivose ne! Ẹshinẹgba ọ nuẹ la!”

²⁹ Oni otse ona o ri abọ sha iMeli irari khi ọa lẹsẹ emini otse onana o ngme. Egbe ẹa ke sheshe ọli. ³⁰ Ama ọni agēni ọọ li, “Khi ke zẹ ni ulishi o muẹ, irari khi Ẹshinẹgba ọ she mhọli isomhelemhi ne.” ³¹ U ya ke me, u bia ọmọ ọmose, iJesu wa lu eva oyọli.† ³² Ọgbọ ọniemhi ọ ya khi, Omi Ẹshinẹgba nọ Yagha ne Nya a ya ke lu ọli. Ẹshinẹgba ọ ya rue ukpẹkhomhi eghiele oyi itali iDefidi na li. ³³ Ọ ya mhue omhesẹ shi ọmhue-apfe oyi iGiekọpu agboagbo. Eghiele oyọli ọa ya mhue ukpesẹ.‡

³⁴ iMeli ọ mhila ọni agēni, ọọ, “Sẹ ingme ni u ngme ena e li bhale ya tse? Irari khi mhi aa lẹsẹ ọmose ghue.” ³⁵ Ọni agēni ọọ li, “Ayemhe-nọ-pfuase ọ ya bhale debe, eghẹghe aghọ ekpabọ eyi Ẹshinẹgba nọ Yagha ne Nya e ya tsua rughue, ọmọ ni u ya bia, ọni ọ pfuase Omi Ẹshinẹgba a ya ke lu ọli. ³⁶ Enizabēti inyoghuae ni a kpẹ ẹ lu aga, ọ she liẹ me umemhi, iki esesa o la memena, abi ọ tseku khia khi ọ she womhe eghọ, ọ ya bia ọmọ. ³⁷ Irari khi aa me emini Ẹshinẹgba ọa dobe ẹ riẹle.”§

³⁸ iMeli ọọ li, “Ẹshinẹgba ọ mhue mhe. O ka a tse na mhe abi u li ngme ọli.” Ighọ ọni agēni ọ li vu.

iMeli ọ ya feli Enizabēti

³⁹ Eghẹghe ana iMeli ọ nyanya muno egbe, ọ je ẹoli ni e la epfepfe ute ena ekẹ iJudia. ⁴⁰ Ọ ramhi apfe oyi iZakaraya, ọ tse Enizabēti. ⁴¹ Abi Enizabēti ọ rọ suọ otse oyi iMeli, ọmọ ni ọ la li elemhi ọ mu egbe nyene. Ayemhe-nọ-pfuase o bhale deba li. ⁴² Enizabēti ọ khueghie unu a leghe, ọọ li, “Ọni a khivose na u khi elemhi ikpotso. Ọni a khivose na ọmọ ni u ya bia ọ khi. ⁴³ Ọghuo mhi khi, ni inyo Ọnọmhue oyemhe ọ kọ ya feli? ⁴⁴ Abi mhi rọ lẹsẹ suọ otse oye, ọmọ ni ọ la mhe elemhi ọ ri oghẹle mu egbe nyene. ⁴⁵ Ikhivose o khi na ọgbọ ni ọ mie ungmehi ni Ẹshinẹgba ọ ngme khi ọ ya rọli tse.”

Uwolo ikuẹghie ni iMeli ọ to

⁴⁶ iMeli ọọ,
 “Mhi ri ayemhe oyemhe
 kuẹghie Ẹshinẹgba.
⁴⁷ Mhi rote elemhi ayemhe oyemhe
 kuẹghie Ẹshinẹgba Ọmiepfuese oyemhe.
⁴⁸ Irari khi ọ yele mhe
 ni mhia mu ẹloe le.
 Rote ana vu,
 ẹgbọ kpa, e ya ke e lu mhe,
 Ọni a khi vose na.*
⁴⁹ Ipfuase o khi
 eva oyi Ẹshinẹgba nọ fune,
 Irari khi ọ riẹle
 eminiemhi na mhe.
⁵⁰ Ọ mhue isomhelemhi
 na ẹgbọ nya ni ẹ na ulishi oyọli
 rote agbhotu ya je agbhotu.
⁵¹ Ọ ri abọ eyọli
 gbe ikanya ọnyaloo,

* 1:27 Li zẹ iMat 1.18 † 1:31 Li zẹ iMat 1.21 ‡ 1:33 Li zẹ 2 iSam 7.12,13,16; Aza 9.7 § 1:37 Li zẹ Igbae 18.14 * 1:48 Li zẹ 1 iSam 1.11

ọ vẹsẹ ẹgbọ ni e mhue itiegbenga
elemhi isamhi udu eyewe kua.

⁵² Ọ ti ighie tiemhile eke,†

ama ọ yase ẹgbọ ni
e ti egbewe tiemhie nga idane.

⁵³ Ọ ri eminete na ẹgbọ ni
okiamhi ọọ gbe le.

Ama eni e pfue,
ọ ku we ẹpfue abo-a.

⁵⁴ Ọ she ri ishiobo ni ọ shi
na itawa tse.

Ọ bhale ya kpaghie ẹgbọ iZireni
eni ẹẹ ga li obo.

⁵⁵ Abi ọ li shi ishobo
na agboagbo na Aburaamu

ali imimi ọli,‡
ni ọ gbo li nu

ititawa ngme ọli agboagbo.”§

⁵⁶ IMeli ọ nu Enizabeti la iki esẹ neni ọ je apfe.

Abi a li bia ijoni Oni ọọ batazi ẹgbọ

⁵⁷ Eghẹghẹ o ramhi ni Enizabeti ọ ro ya bia, ọ ya bia ọmọ ọmose. ⁵⁸ Idogbapfe ali ẹgbọ eyọli e suọ abi Eshinegba ọọ somhi elemhi ọli. E nu ọli ghele. ⁵⁹ Ogbele-elele o ramhi ni a ro ya shele oni ọmọ a, ee nono ni e lu ọli iZakaraya ni o khi eva oyi ita li.* ⁶⁰ Inyọli ọọ we, “Iye! Eva oyọli khi ijoni.”

⁶¹ Eni ẹgbọ ẹ ọli, “Ogbokhoghuo ọa la unuekpe oye ni ọ kpe le eva onana ghue.”

⁶² Igho e ri abo nu ita oni ọmọ ngme ro mhila li abi a ya ke lu oni ọmọ. ⁶³ Ọọ we, e rue emini a keke emhi ẹ shi ali ugba na lue. Ọ keke khi, “Eva oyọli khi ijoni.” O ri abo sha we nya. ⁶⁴ Utoghuokpe, unu oyọli o khueghie-a, ọọ ngme, ọọ kueghie Eshinegba. ⁶⁵ Ulishi oo mu idogbapfe egho nya. Oni ungmehi ẹgbọ nya e ke ngme asha kpa eke iJudia. ⁶⁶ O ri abo sha ogbokpa ni ọ suọ oni ungmehi. Ee mhila, “Omọ nabi se ọna ọ ya khi?” Irari khi obo oyi Eshinegba o nu ọli la.

Uwolo ikuẹghie ni iZakaraya ọ to

⁶⁷ Ayemhe-no-pfuase ọ tiemhile shi iZakaraya ita oni ọmọ ọ. Ọọ ngme ungmehi aguele, ọọ lie,

⁶⁸ “Ikuẹghie o khi na

Eshinegba Onomhue oyi iZireni,

itobo khi ọ she

bhale ya pfa

ẹgbọ iZireni eyọli shi eke.

⁶⁹ Ọ rote unuekpe

oyi iDefidi, ọmọ oyọli,

mu adenomọ Omiepfuese

vule na anye.

⁷⁰ Abi ọ li rote

unu emekeguele

ni e pfuase eyọli

ena elele shobo,

⁷¹ khi lolu ya tsumhi awa

obo oyi ebe awa

† 1:52 Li ze iJobu 5.11; 12.19 ‡ 1:55 Li ze Igbae 17.7 § 1:55 Li ze 1 iSam 2.1-10 * 1:59 Li ze iLev 12.3

ali eni ẹ biselemhi awa.
⁷² Ali khi ọli ya somhelemhi itita awa,
 ni sato ishobọ oyọli ni ọ shi na wẹ,
⁷³ ikhi isheli ni ọ romhi
 shi emini ọ gueyẹ ita awa Aburaamu,
⁷⁴ khi ọli ya rue awa
 obọ oyi ebe awa le,
 ini awa khi ri
 ulishi ga luẹ
⁷⁵ elemhi ipfuasẹ ali ingeli enete,
 agbọagbọ kpa.
⁷⁶ Yẹyẹ omimhẹ,
 a ya luẹ ọmekeguele ọyi
 Ẹshinegba nọ Yagha nẹ Nya;†
 irari khi u ya ralo
 ya bẹ ode-a khẹ Ọnọmhue.
⁷⁷ Ni u rọ gueyẹ ẹgbọ eyọli khi
 rọte igbe-olamhẹ-kua na wẹ,
 e te ya mhọli imiepfuese.
⁷⁸ Irari khi Ẹshinegba oyawa
 ọọ mhọli ilelemhi,
 ọ ya zẹ ni ovọ
 imiepfuese oyọli
 o te idane ngale shi awa ọ.
⁷⁹ Ali ni o rọte idane gẹ
 nga eni e la alo ebili egbe
 ali eni e la okhena eghuli.‡
 Ni ọ ri awa te ode opfomhẹ.”

⁸⁰ Ighọ oni ọmọ ọ lii fu, ọ lẹsẹ ingme. Ọ la ifui ọdagbe ifufu ramhi ẹghẹghẹ ni ọ rọ lasele tse abọ ungmehi oyi Ẹshinegba yẹ ẹgbọ iZireni.

2

Ubiamhi oyi iJesu *(iMat 1.18-25)*

¹ Ẹghẹghẹ aghọ, Oghie Ọgositọsi iSiza ọ shi ushi a ka leli ẹgbọ ni e la ishishi ni igomẹti iRomu e mhẹsẹ shi nya. ² Ona o ya khi ileli ẹgbọ oni odode ni a kpẹ mẹ ẹghẹghẹ ni iKuirinusi ọ rọ khi igovunọ shi ekẹ iSiria. ³ Ogbọgbọ ọ je apfẹ oyọli ya keke eva shi ekẹ.

⁴ IJosefu ọ te ẹoli iNazareti ona ekẹ iGalili li je iBẹtilẹmu ona ekẹ iJudia apfẹ oyi itali ni a bia oghie ni a lu iDefidi shi, oni iJosefu ọ khi unuẹkpẹ oyi iDefidi. ⁵ Ọ rue iMeli ni ọọ gue ughue mhue obọ je oobọ li ya keke eva shi ekẹ. Oni iMeli ọ she mẹ. ⁶ Abi e rọ la oobọ, oku oo to iMeli. ⁷ Ọ bia ọmọ ọmose ni ọ khi ọmọdiọli. Ọ ri ide genọ li yeshi ukpeko ni a ri eminale ẹ shi na elamhako le. Ogba ni a sọ elamhako shi ọ bia li shi, itobọ khi ẹa mẹ asha kushi ashini ẹgbọ e ku a shi.

Igeni e gueyẹ erisumha-kia khi a bia iJesu

⁸ Eni e ri elamhako ẹ kia eghuo, e la oni ukiẹkiẹ oni ẹoli ri ẹloe e khu elamhako eyẹwẹ ẹliyosẹ. ⁹ Ighọ aḡeni oyi Ẹshinegba ọ bhale deba wẹ aghọ, ufumhi oyi Ẹshinegba o gẹ nyanyanya gasẹ wẹ, ulishi o mu wẹ egbegbọ. ¹⁰ Oni aḡeni ọọ wẹ, “A khi zẹ ni ulishi o mu ẹ, irari khi usomhi onete ni o ri oghẹlẹ oniẹmhi ya ghi ogbokpa mhi rọ bhale ghi ẹ. ¹¹ Irari khi ogbe ni amo ena, a she bia ọmiepfuese shi ẹoli oyi iDefidi na ẹ. IKirisiti Ọnọmhue ọ. ¹² Emimi o ya rọkhasẹ ẹ khi, a ya mẹ khi a ri ide genọ ọmofẹ shi ukpeko ni a ri eminale

† 1:76 Li zẹ iMala 3.1 ‡ 1:79 Li zẹ Aza 9.2

ẹ shi na elamhakọ le.”¹³ Udemhija, igeni ebubu e lasele, e bhale ya ku ma ọni aḡeni, ee to uwolo kuẹghię Ẹshineḡba. E liẹ, ¹⁴“Ufumhi o khi oyi Ẹshineḡba ni ọ la obini o yagha nẹ. Opfomhẹ o la ekẹ agbọ na ni ọ mhue isomhelemhi na.”¹⁵ Abi eni igeni e rọ pfi eni e ri isumha ẹ kia shi aghọ nga idane se, e gueye egbewẹ, “Awa je ekẹ iBẹtilemu ya ri ẹloe mẹ onana ni Ẹshineḡba ọ bhale ya gueye awa.”

¹⁶ Ighọ e nyanya rọte aghọ vu ya je oobọ. E bhale ya ẹ iJosefu ali iMeli ali ọni ọmọ khi a rọli yeshi ukpẹko ni a ri eminale ẹ shi na elamhakọ le. ¹⁷ Abi eni e ri elamhakọ ẹ kia e rọ mẹ ọli se, ee gueye ẹgbọ kpa emini ọni aḡeni ọ gueye wẹ idiegbe oyi ọni ọmọ. ¹⁸ Egbo nya ni e suọ emini eni e ri elamhakọ ẹ kia egbo e ngme, o ri abọ sha wẹ. ¹⁹ Ama iMeli ọ ri ingme enana nya shi udu, ọ sa ọ, ọ tọ ẹloe ekẹ. ²⁰ Eni e ri elamhakọ ẹ kia ee je apfe, e to uwolo kuẹghię Ẹshineḡba irari ungmehi ni e suọ ni e gbo ri ẹloe mẹ, abi a li gue ọli yewẹ te, ighọ e li ri ẹloe mẹ ọli.

A lu Ijesu eva

²¹ Ẹlẹ eleli o ramhi ni a rọ ya shẹlẹ ọli a, a lu ọli eva iJesu, ni o khi eva ni aḡeni oyi Ẹshineḡba ọ lu ọli neni a mẹ umemhi oyọli.*

A ri Ijesu lo Owa ugamhi

²² Abi ẹghẹghẹ irọpfuase oyi iJosefu ali iMeli o rọ ramhi abi Ushi oyi iMosisi o ngme, iJosefu ali iMeli e rue ọni ọmọ bhale iJerusalemu deba Ẹshineḡba. ²³ Abi o li la ushi oyi Ẹshineḡba khi, “Ọmọ odode ni ọ khueghie ọkpotoso elemhi a, ọ khada khi ọmose ne, a ri ọni ọmọ ke nga Ẹshineḡba obọ.”[†] ²⁴ A rue ipfeli inekhukhu aava rọ riẹlẹ iluasobo na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme.‡ ²⁵ Ọmose ọghuo ọ la ọ ni a lu iSamọ ni ọ la ekẹ iJerusalemu, Ayemhẹ-nọ-pfuase o la li egbe. Ọ khi ọgbọ ni ọ guẹ ngeli ni ọ migha khẹ Ọmiepfuese ni ọ ya mie ẹgbọ iZireni pfuese. ²⁶ Ayemhẹ-nọ-pfuase ọ she kpẹ gueye ọli khi ọa ya ghu-a neni ọ rọ ya mẹ iKirisiti ni Ẹshineḡba ọ shobọ khi lolọ ya rọ bhale. ²⁷ Ayemhẹ-nọ-pfuase ọ kpha li sọ, ọ rue ọli lo elemhi apfe na owa oyi Ẹshineḡba abi ita iJesu ali inyọli e rọ rue iJesu bhale ni a rọ riẹlẹ na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme. ²⁸ ISamọ ọ mu ọni ọmọ shi abọ, ọ kuẹghię Ẹshineḡba, ọọ,

²⁹ “Ita ni ọ funẹ,

abi u li shobọ na mhẹ,
ze ni u rọli tse na mhẹ
ni mhi ghu shi opfomhẹ.

³⁰ Irari khi alo eyemhẹ,
e she mẹ Omiepfuese
ni u ghie bhale.

³¹ Ni u she rọ ghi agbọ nya.

³² Ákpá ni o ri
oghuemhẹ oyi Ẹshineḡba
a khasẹ ẹgbọ iJeta na alo ebili,§
ni o ri ufumhi ẹ na
iZireni ẹgbọ eyẹ.”

³³ Abọ e sha ita ali inyọ ọni ọmọ abi e rọ suọ khi a ngme eni ingmemhi ena shi ọni ọmọ egbe. ³⁴ ISamọ ọ sọ iromhi na wẹ, ọọ iMeli, “Eri ibhale oyi ọmọ ọnana ó ya ri ebubu ẹgbọ de, ọ ri ebubu vule ekẹ iZireni, ọ gbo khi irokhase ni ẹgbọ e ya ke ngme emini ẹa ti shi egbe. ³⁵ Ni a rọ bhale ya ẹ khi osheli oyi isamhi eyi ebubu ẹgbọ e khueghie-a, yeye oye u ya mẹ oya abi ọni a sọ ọgbhoro udu.”

³⁶ Ọkpotoso ọghuo ni ọ khi ọmekeḡuele ni a lu Ana, omi iFanuẹli na unuekpẹ oyi Asha, ọ li la akaghọ. Ikpe ishilua ọ nu ọdọli la ughue ni ọni ọdọli ọ rọ ghua. ³⁷ Ọni ọkpotoso ọna ọa gbo ye ughue ramhi ni ọ rọ gbe ikpe egbhuene ali ene. Ọa gbo tigbe rọte Owa oyi Ẹshineḡba vu. Ọọ pfi azumhi ẹlẹ ọguota ali ẹlẹ iyose. ³⁸ Abi ọ rọ lole deba iJosefu ali iMeli

* 2:21 Li ze iLev 12.3; iLuk 1.31 † 2:23 Li ze Okiali 13.2,12 ‡ 2:24 Li ze iLev 12.6-8 § 2:32 Li ze Aza 42.6; 49.6; 52.10

oni ẹghẹghẹ, ọ kuẹghię Ẹshinęba, Ọ gue ingme oyi ọni ọmọ yẹ ẹgbọ kpa ni e la aghọ ni e migha khẹ ipfasheke yoi iJerusalẹmu.

³⁹ Abi iJosefu ali iMeli e rọ riẹlẹ abi Ishi eyi iMosisi o ngme se, ee je apfẹ oyẹwe obini iNazarẹti na eke iGalili.* ⁴⁰ Ọni ọmọ ọọ fu, ọ mhue ekpabọ, ọ mholi ilẹsingme khi ilẹsingme, ekpabọ yoi Ẹshinęba o la li egbe.

Ijesu ọ bhale Owa ugamhi abi ozele

⁴¹ Ukpe kpa ita iJesu ali inyọli e rọ je iJerusalẹmu ya li ukpe iPasova.† ⁴² Abi iJesu ọ ke rọ gbe ikpe igbẹva, e ye shi ukpe iPasova oyẹwe abi e kie kpẹ ẹ li. ⁴³ Oni ukpe o pfo li se, itali ali inyọli ee je apfẹ, ama iJesu ọ kie la iJerusalẹmu, itali ali inyọli ẹa lẹsẹ khi ọ kie la ukhokho. ⁴⁴ E dabi khi ọ nu wẹwẹ kia. E she kia ẹlẹghuo gbada ẹa mẹ ọli, e nono ọli ifuabọ apfẹwe ali emole wẹ ni e ga kia. ⁴⁵ Abi e rọ mẹ khi wẹwẹ ẹa mẹ ọli, e nyenẹ egbe ukhokho je iJerusalẹmu ya nono ọli. ⁴⁶ Ẹlẹ nuzi-ese, e tigbe mẹ ọli khi ọ la owa ugamhi nu esesẹ Ishi eyi iMosisi shito, ọ ku esọ-a a shi emini e sesẹ, ọ mhila wẹ omhila. ⁴⁷ Ilẹsingme oyọli ali abi ọ li i gbaghie ogbọ-a, o ri abọ sha ogbọkpa ni ọ suọ li. ⁴⁸ Abi itali ali inyọli e rọ mẹ ọli, abọ e sha wẹ. Inyọli ọọ li, “Ọmọ elọ o zẹ ni u rọ li anye na? Ode o she nuẹ ni anye te ẹ nono ẹ.”

⁴⁹ IJesu ọ mhila li, “Elọ o zẹ ni a rọ nono mhẹ? Aa lẹsẹ khi mhi mema ya la owa oyi itamhẹ?” ⁵⁰ Ama ọa ye wẹ abi ọ li sọ wẹ ọ. ⁵¹ Ighọ ọ li deba wẹ je iNazarẹti, ọ ri ungmehi oyi itali ali inyọli gbe akanya. Ama inyọli ọ genọ ingme ena nya shi udu. ⁵² Ighọ iJesu ọọ womhelo elemhi ẹgbhali ali idiegbe, ẹgbọ ali Ẹshinęba e nono ingme oyọli.‡

3

Itsabọ yoi Ijoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ

(iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; ijon 1.19-28)

¹ Abi o rọ gbe ikpe igbẹshe ni oghie iSiza ni a lu iTiberusi ọ rọ khi oghie, oni ẹghẹghẹ iPọtiusi iPaleti ọ rọ li khi igovunọ shi eke iGalili ali eke iJudia. Ẹghẹghẹ aghọ Erodu ọ rọ ọ mhẹsẹ shi eke iGalili. Inyoghuo ọli, ikhi iFilipu ọ mhẹsẹ ẹ shi eke Iturea ali eke iTirakonitisi. Oghie iLisaniasi, ọ mhẹsẹ shi eke Abilini. ² Ẹghẹghẹ ni Anasi ali iKefasi e rọ khi eni e kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinęba, Oni ẹghẹghẹ ungmehi oyi Ẹshinęba o rọ bhale deba ijoni omi iZakaraya, elemhi ifu ọdagbe ifufu. ³ Ọ rọ tse abọ eke ijodani nya kiakia. Ọ liẹ, “A mu nyenẹ rote olamhẹ eyẹ lasele ni a batazi ni a rọ gbe olamhẹ eyẹ ẹ kua na ẹ. ⁴ Abi a li kẹkẹ ọli shi ebe Azaya ọmekeguele, ni ọ rẹ,

“A ya suọ khi

ogbọ ọ la ifu

ọdagbe ifufu ẹ tsesẹ.

Ọọ liẹ,

riẹlẹ ode shi eke

khẹ Ọnọmhue,

‘Bẹ ode ni o sheshe

na Ọnọmhue’

⁵ A ka tsua eke suli

igbilimhi eke nya,

a gbomọ ute ogbogbọ tiemhie eke,

e mele ugbereke-a.

A ka ri ode na genẹ-genẹ

mele eni sheshe-a,

ena fuonyo-fuonyo,

a ku wẹ gbe leghe.

⁶ Ogbokpa ọ ya mẹ

* 2:39 Li zẹ iMat 2.23 † 2:41 Li zẹ Okiali 12.1-27; iDeut 16.1-8 ‡ 2:52 Li zẹ 1 iSam 2.26; Ekpi 3.4

Imiepfuese oyi Eshinegba.”*

⁷ Ebubu ẹgbọ e fiẹ bhale deba iJoni ni ọ batazi wẹ, iJoni ọ rẹ wẹ, “Eẹ enyẹ ifue, oghuo ọ tse agua yẹ ẹ a na, khi ẹghẹghẹ ofu oyi Eshinegba ọọ bhale?† ⁸ A ke ngeli angeli imunyene, a khi ke liẹ, ‘Aburaamu ọ khi ita anye.’ Irari khi abi o li mhi li gue ọli ẹ yẹ ẹ khi, Eshinegba ọ doḅẹ ya rọte eche ena wolọ eniyẹ lasele na Aburaamu.‡ ⁹ A she rue uze shi eke ni a rọ ya rọte imhili ẹra te eni ẹra gbe, ọọra kpa ni ọa da mọ udumhi onete ne, eri a ya tọli gbe, a toṣe ọlia.”§ ¹⁰ Eni ẹgbọ e mhila iJoni, “Sẹ anye ke li ya kia mena?” ¹¹ IJoni ọọ wẹ, “Oni ọ mhue iwulu eva ọ ka rue oghuo ọ na ọgbọ ni ọa mhue. Oni ọ mhue eminale ọ ka kemhi na oni ọa mhue.” ¹² Emionoga eghuo e li bhale deba li ni a batazi wẹ. Eẹ ọli, “Oṣeṣe, sẹ anye li ya kia?”* ¹³ Ọọ wẹ, “A khi ke miono oga doṣe ingme ni ẹẹ a ke miono.” ¹⁴ Ekholi-okhue eghuo e mhila li, “Sẹ anye li ya kia?” Ọọ wẹ, “A khi ri itoto rue ikpagho ni ẹa khi e yẹ ẹ, a khi ke gbo gue ingme ni ẹa la ọgbọ egbe shi ọli egbe. A zẹ ni ifata eyẹ ẹ e bu ẹ.”

¹⁵ Egbe e mu eni ẹgbọ, e ri udu oyewẹ khokho ini iJoni ọ khi oni Omiepfuese ni áá ngme. ¹⁶ Ama iJoni ọọ wẹ, “Amẹ mhi rọ batazi ẹ, ama ọgbọ ọọ bhale ni ọ toto doṣe mhe, ẹkuẹ ni ọ sọ shi owe, mhi aa fu tẹ ni mhia taghie ọli-a. Ọ ya ri Ayemhe-ṅo-pfuase ali erali batazi ẹ. ¹⁷ Ọ mu ukpokpo ni a tọ akhuli ni o zẹ eafia sọ oyọli mhue obo. Lọli ọ rọ la ashini a la kpishi ado a ke pfi ado-a. Ọọ ti egbegbi ado ni e la ọ ọgbili, ọ sọ wẹ ẹ shi ikpulu tsua ya shi owa eminale. Ama ọ ya ri erali ni ẹa ya a pfu ghue toṣe efuwe-a.” ¹⁸ Ode ebubu iJoni ọ te tse abọ ungmehi oyi Eshinegba yẹ wẹ, ọọ liẹ wẹ e mu ingeli eyewẹ pfi.

¹⁹ IJoni ọ gue emhi ebubu yẹ oghie Erodu ni ọọ riẹle ni ẹa ti, ali ọ gbo gueyẹ ọli khi ọa gue kia ni ọ rue Erodiasi ni ọ khi ughue iFilipu inyoghuo ọli shi. ²⁰ Itobo ona, Erodu ọ riẹle ingmobe ni o rue nga ọ, ọ ya mu iJoni shi owa ighumha.†

Ibatizi oyi iJesu

(iMat 3.13-17; iMak 1.9-11)

²¹ Abi iJoni ọ rọ batazi eni ẹgbọ ọ se, ọ li batazi iJesu. Abi iJesu ọ li sọ iromhi, idane o khueghie-a. ²² Ayemhe-ṅo-pfuase ọ li abi anekhukhu rọte idane tiemhile shi ọli egbe. Uruli o rọte idane ngme, ọọ, “Omimhe u khi. Mhi i nono ingme oyẹ gba, irari khi u ma ri egbe ẹ mu mhe.”‡

Unuekpẹ oyi iJesu

(iMat 1.1-17)

²³ Ikpe uye ali igbe iJesu ọ gbe ni ọ rọ gbe ikanya eyọli eke le. Ọ khi omi omose ni a lu iJosefu abi ẹgbọ e kie li khokho li shi, iJosefu ni ọ khi omi Eli.

²⁴ Omi iMatati

ni ọ khi omi iLevi,

ni ọ khi omi iMelki,

ni ọ khi omi iJana, omi iJosefu.

²⁵ Ni ọ khi Omi iMatatiasi,

omi Emosi, omi iNaumu,

omi Esili, omi iNagai,

²⁶ Omi iMaati

omi iMatatiasi, omi iSemeini,

omi iJosechi, omi iJoda,

²⁷ Omi iJoana, omi iResa,

omi iZerubabeli,

omi iShalitieli, omi iNeri.

²⁸ Omi iMelki,

omi Adi, omi iKosamu,

* 3:6 Li zẹ Aza 40.3-5 † 3:7 Li zẹ iMat 12.34; 23.33 ‡ 3:8 Li zẹ iJon 8.33 § 3:9 Li zẹ iMat 7.19

* 3:12 Li zẹ iLuk 7.29 † 3:20 Li zẹ iMat 14.3-4; iMak 6.17-18 ‡ 3:22 Li zẹ Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 9.35

omi Emadamu, omi Eri,
²⁹ omi iJoshua, omi Eliaza,
 omi iJorimu,
 omi iMatati, omi iLevi,
³⁰ omi iSamọ,
 omi iJuda, omi iJosẹfu,
 omi iJonamu, omi Eliakimu.
³¹ Omi iMelea, omi iMena
 omi iMatata, omi iNatani,
 omi iDefidi,
³² omi iJese,
 omi Obẹdi, omi iBoazi,
 omi iSamọ, omi iNashoni,
³³ omi Aminadabu,
 omi Adimi, omi Ani,
 omi Ezironi, omi iPẹrezi,
 omi iJuda,
³⁴ Omi iGiekọpu,
 omi Aziki, omi Aburaamu,
 omi iTera, omi iNaọ.
³⁵ Omi iSerugu, omi iReu,
 omi iPelegi, omi Eba,
 omi iShẹla,
³⁶ omi iKenani,
 omi Afazadi, omi iShemu,
 omi iNoa, omi iLameki,
³⁷ Omi iMetusẹla, omi Enoki,
 omi iJaređi, omi iMaalaleli,
 omi iKena,
³⁸ omi Enoshi,
 omi iSeti, omi Adamu,
 Omi Ẹshinegba.

4

Imufe oyi iJesu

(iMat 4.1-11; iMak 1.12-13)

¹ Ijesu ọ rọte okẹ iJodani jele, Ayẹmhe-no-pfuase ọ vọli egbe. Ọni Ayẹmhe ọ rue ọli je ọdagbe ifufu, ² Ọkphaghie ọ la oobo mu ọli fe elemhi ogbele egbhueva. Ọa le emhikhoghuo ogbele ingme ni a ngme ena. Ikpukhokho ọ okiamhi oo gbe ọli.

³ Ọkphaghie ọọ li, “Ini u lese khi Omi Ẹshinegba u khi, weọ oni eche ona o mele ibuledia.”

⁴ Ama iJesu ọọ li, “A she keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi ọa khi eminale tse o ri agbo a na ogbọ.”*

⁵ Igho okphaghie ọ rue ọli nga ashini o yagha egbegbo, ọ ri eghiele na agbo nya khase ọli. ⁶ Ọọ li, “Mhi ya ri itoto ali epfue ni e la agbo nya ne, irari khi a she rewe na mhe, oni ọ ghole mhe mhi ya rue we na. ⁷ Irarigho, lese nyese ukhomhi na mhe tse, eye ena nya e ke ya khi.”

⁸ Ijesu ọ rọ oli, “A she keke ọli shi ebe no pfuese. Ke ga Onomhue Ẹshinegba oye, loughuo kpe u ya ke ga.”†

⁹ Oni okphaghie ọ ke rue ọli bhale iJerusalemu, ọ roli migha ashini o yagha ne ukhomhi owa ugamhi oyi Ẹshinegba, ọọ li, “Ini Omi Ẹshinegba u khi, te akana ji tiemhi.” ¹⁰ Irari khi a she keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi, “Ẹshinegba ọ ya ghie igeni eyoli,

* 4:4 Li ze iDeut 8.3 † 4:8 Li ze iDeut 6.13

e ka kpe abọ rue.’‡

¹¹ E ya ri abọ tsua ẹ idane,

ini u khi khi owe shi ẹche.”§

¹² Ijesu ọ oli, “A she kẹkẹ oli shi Ebe-no-pfuase, ‘Khi mu Ọnọmhuẹ Eshinegba oye fe bino.’ ”* ¹³ Ọni ọkphaghie ọ mu iJesu fe se, o ze ọli obọ ne, ọ ke migha kẹ ẹghẹghẹ olese.

Ijesu ọ rọte iGalili gba akanya oyọli eke le

(iMat 4.12-17; iMak 1.14-15)

¹⁴ Ijesu ọ nyene egbe bhale iGalili, ekpabọ eyi Ayemhe-no-pfuase e roli gbe ikanya. A suo eko ingme oyọli asha khi asha. ¹⁵ Ọ la owa ugamhi oyewe sese. Wewe nya e kuẹghie oli.

Egbọ iNazarẹti e kie iJesu

(iMat 13.53-58; iMak 6.1-6)

¹⁶ Ọ je eke iNazarẹti obini ọ la fu vule, igho ogbele iyemhe, ọ lo owa ugamhi abi ọ kie kpe ẹ li. Igho ọ vule migha a ze ebe. ¹⁷ A rue ebe oyi Ọmekeguele Azaya mhọli ọli obọ. Ọ naghie ọli-a, Ọ me ashini a kẹkẹ ọli shi khi.

¹⁸ “Ayemhe oyi Eshinegba

ọ la mhe ọ,

irari khi ọ she ze mhe

ni mhi ke gue usomhi onete

oyi Eshinegba ye

eni ẹa mhuẹ.

Ọ ghie mhe mhi

guele khi mhi

ya rue eni a mu

shi owa ighumha lasele,

ni mhi khueghie ezalo alo-a,

mhi pfuese eni a na osoli.

¹⁹ Ni mhi ro gue le khi

isomhelemhi oyi Eshinegba

o she ramhi.”†

²⁰ Ọ ze se, o khili oni ebe, ọ rue ọli na oni ọ ri ẹloe a khu oni ugamhi, Ọ shito, igho ogbokpa ni ọ la oni owa ugamhi ọ wolọ alo shi ọli egbe. ²¹ Igho ọli gueye we, “Amo, emini mhi ze lena o bhale ya tse shi ẹ eso.” ²² Ogbokpa ọ ngme onete oyọli. Abi e ro bhale ya ẹ ingmemhi onyaloa ni e rọte ọli unu u lasele, e mhila, “Ọna ọa she khi omi iJosefu?”

²³ Ijesu ọọ we mhi lese khi a ya ri ekpita lie mhe, “Obo, ri egbe ẹ ze. ‘A ya gbo lie mhe la akana gbe ikanya onyaloa ni u gbe obini iKapanomu.’ ” ²⁴ “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ

khi, aa mu ekpe ẹ na ọmekeguele ẹoli oyọli.‡ ²⁵ Mhi gueye ẹ khi esamhi-olimhi ebubu

e la eke iZireni ẹghẹghẹ oyi Elaja, ni amẹ o ro mu ikpe ese ali ukhukhui ni ukpokpomhi

okiamhi o ro pfi oni eke nya.§ ²⁶ Abi o tseku khi igho, aa ghie Elaja ghi ongewe okhoghuo,

se ni osamhi-olimhi na iZarifati ni ọ la eke iSidoni.* ²⁷ Ebubu egbo ni efafe e mu e gbo la

eke iZireni ẹghẹghẹ oyi Elasha Ọmekeguele, ni o ro khia khi aa me ongewe okhoghuo ni

a ro ze, se ni iNamani ongi iSiria.”† ²⁸ Igho elemhi e li bi eni e la elemhi oni owa ugamhi

nya abi e ro suo ungmehi ona. ²⁹ Igho e vule khu ọli oni ẹoli ya fie. E rue ọli bhale eseso

ute oyi oni ẹoli, ni wewe e ba pfi ọli ya tiemhi. ³⁰ Ama ọ rọte we ifuabọ ya lase, ọ vu.

Ijesu ọ khu omose oghuo ayemhe okphaghie egbe-a

(iMak 1.21-28)

‡ 4:10 Li ze Iwolo 91.11 § 4:11 Li ze Iwolo 91.12 * 4:12 Li ze iDeut 6.16 † 4:19 Li ze Aza 61.1-2 ‡ 4:24 Li ze iJon 4.44 § 4:25 Li ze 1 Ighie 17.1 * 4:26 Li ze 1 Ighie 17.8-16 † 4:27 Li ze 2 Ighie 5.1-14

³¹ Igho iJesu o tiemhi eoli iKapanomu ni o la iGalili eḷe iyemheḷa, o seḷe eni eḷbo. ³² Emini o seḷe we e ri abo sha we, irari khi ekpabo e la ungmehi oyoli.† ³³ Omose oghuo o la oni elemhi owa ugamhi ni o mhuḷe ayemhe okphaghiḷe. O tseḷe leghe. ³⁴ “Ghi e! Elo wa nono anye egbe, iJesu na iNazareti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi leḷe oni u khi, yeḷe u khi oni o pfuase oyi Eshineḷba.”

³⁵ Igho iJesu o tseḷe ku oli, “Khukhu unu, roḷe oli egbe lasele.” Igho oni ayemhe okphaghiḷe o mu oni omose pfi eke kpo ukpeloḷe oyi eni eḷbo nya, o lase oli egbe le, ama oḷa kuale oli utse.

³⁶ Oni ingme o ri abo sha eni eḷbo, e mhila egbe, “Obo aa me oseḷe onana? Itobo khi afu ali ekpabo o roḷo mheḷe na iyemhe okphaghiḷe, eni iyemhe e suo eso na li, e na ya lase!” ³⁷ Igho eva oyoli o gbhiaku ashakpa.

IJesu o ri ebubu eḷbo ze
(iMat 8.14-17; iMak 1.29-34)

³⁸ IJesu o te oni owa ugamhi fiḷe, o je owa oyi iSamḷo, o bhale ya e khi iba ne fune ee to oḷo iSamḷo oni okpotso. E gueye iJesu o kpaghiḷe oni okpotso obo. ³⁹ Igho iJesu o nyese egbe ti mama li, o khu eni iba, igho eni iba e lase oli egbe le. Aghoagho oni okpotso o vule, oḷo feḷi we epfese. ⁴⁰ Abi ogbomhi o ke ro mu eke, a tsua ebubu eḷbo ni e mholi ighuamhi ododa bhale ghi iJesu, o ri obo nga we ukhomhi, o rewe ze nya. ⁴¹ Iyemhe ebe e gbo li roḷe ebubu eḷbo egbe ya lase, eni iyemhe e tseḷe, e liḷe, “Omi Eshineḷba u khi oo!” Ama iJesu o dese we, oḷa ze ni e ngme, irari khi e leḷe oli khi Omiepfuese o khi.

IJesu o tse abo elemhi owa ugamhi
(iMak 1.35-39)

⁴² Ogbe o gbe-a, iJesu o te oni eoli je ashini o da-ya, eni eḷbo ee nono oli. Abi e ro me oli, eḷa ke ze oli vu. ⁴³ Ama o gueye we, “Mhi mema ya gue ungmehi onete oyi Eghiele oyi Eshineḷba ye eoli eni e kpoḷe, itobo khi emini o ze ni Eshineḷba o ro ghie mhe bhale na.” ⁴⁴ Igho o kiele tse abo kia eni owa ugamhi ni e la eke iJudia gase.

5

IJesu o lu eniye odukhokho eni odode
(iMat 4.18-22; iMak 1.16-20)

¹ Ogbeḷeghuo khi iJesu o nu eḷbo migha ukiḷe oke ni o khishi na iGenesareti, eni eḷbo e le gase oli ri eso o shi ungmehi oyi Eshineḷba* ² O me oko-oke eva epfepfe oni oke, ni eḷbo eni e gbe ifele e ze obo shi agho. Eni eḷbo ee yeghe iga ni e roḷo gbe ifele-a. ³ IJesu o lo elemhi oghuo ni o khi oyi iSamḷo, oḷo iSamḷo o gua li ti lase oni egele oni oke deḷe. Igho o shito oni oko-oke oniemhi, oḷo seḷe we. ⁴ Abi o ro seḷe we se, oḷo iSamḷo, “Pfi aga lo ashini o limhi ni o mu ifele.” ⁵ ISamḷo oḷo li, “Oga, a-ooyose anye te e roshaka ini anye mu ifele, anye a mu emhikhoghuo. Ama itobo khi u ngme gho, mhi ya pfi aga lo.”† ⁶ Abi e ro pfi aga lo oni oke, e mu ifele ni e bububu, ni o ri aga eyewe kphuru-a.‡ ⁷ Igho e ri obo lu apfewe ni e ga ro gbe ifele, ee e bhale ya kpaghiḷe wewe obo. E muno eni ifele kulo oko-oke eni e kpoḷe. Eni oko-oke e vo ifele ya ramhi unu, ni eni ifele e ro khose eni oko-oke ramhi ni e ro tiemhi udi oke. ⁸ Abi iSamḷo iPita o ro me ona, o de ya yeshi awe eyi iJesu, oḷo li, “Kpekpe ke vu ni u ze mhe obo, irari khi ona olamhe mhi khi.” ⁹ Abo e sha li ali eḷbo ni e nu oli la agho, itobo ifele ebubu ni e mu. ¹⁰ Igho abo e li sha ijemhisi ali ijoni imi iZebedi, ni e khi enuzava eyi iPita. Igho iJesu oḷo iSamḷo, “Khi ke na ulishi. Roḷe amo vu, eḷbo u ke e ke muno.” ¹¹ Igho e tialo oko-oke oniemhi eyewe ngale egele.

IJesu o ri omose ni efafe e mu toto
(iMat 8.1-4; iMak 1.40-45)

‡ 4:32 Li ze iMat 7.28-29 * 5:1 Li ze iMat 13.1-2; iMak 3.9-10; 4.1 † 5:5 Li ze ijon 21.3 ‡ 5:6 Li ze ijon 21.6

¹² Abi iJesu ọ rọ la ẹoli oghuo, ọmọse oghuo ni efafe e mu ọ bhale deba li. Abi ọni ọmọse ọ rọ mẹ iJesu, ọ de ya yẹshi ọli odalo, ọ lema li, ọọ li, “Ọnọmhue, ini o ghọle ẹ, u doḅe ya rẹmḅe ze.” ¹³ IJesu ọ nise obọ-a rọ ti ọni ọmọse, ọọ li, “O ghọle mḅe, khi ọni ọ ze.” Aghọaghọ eni efafe e lase ọli egbe le. ¹⁴ Ighọ iJesu ọ tse agua yẹ ọli, ọọ li, “Khi gueyẹ ọgbọkhọghuo, eri-tṣe ka ri egbe ẹ khase ọkpodalo-ugamhi ni u riẹle iluasobo ikhue-pfuase ni iMosisi ọ mhese na ẹ, eghẹghẹ aghọ ni o khi ọtṣele na wẹ.”[§] ¹⁵ Ighọ ingme oyọli oo gbhiaku shi ọ. Ebubu ẹgbọ e bhale deba li ni e rọ mẹ asha suọ ungmehi oyọli ali ni ọ gbo rẹwẹ ze elemhi iwali ighuamhi ọdọda. ¹⁶ Ama eri iJesu ọọ bi egbe-a je ashini o da-ya, ọ ya sọ iromhi.

IJesu ọ rọ ọmọse ni ọ ghu abọ ali awẹ-a toto
(iMat 9.1-8; iMak 2.1-12)

¹⁷ Ẹlẹghuo abi iJesu ọ li sese, ẹgbọ iFarisi ali eni ẹẹ sese Ishi eyi iMosisi ni e te ẹoli iGalili ali ekẹ iJudia ali iJerusalemu bhale, e shitọ aghọ. Ighọ Ẹshinegba ọ li ri ekpabọ na li rọ ri eni ẹẹ ghua toto. ¹⁸ Ẹgbọ ni e tsua ọmọse oghuo ni ọ ghu abọ ali awẹ a bhale, e nono abi e li ya rọli lo oni owa bhale odalo oyi iJesu. ¹⁹ Abi e ke rọ mẹ khi wẹwẹ ẹa mẹ asha, itobọ khi ẹgbọ e bu doṣe, e nga ukhomhi oni owa, e ri ili gẹ ọli abi ọ yẹshi iya eghọ, e rọte ekpha rọli tiemhile shi iteva ẹgbọ, e rọ li shi odalo oyi iJesu. ²⁰ Abi iJesu ọ rọ mẹ abi irudunga oyewẹ oo fu, ọọ ọni ọmọse, “Ọmuẹ, a she gbe olamḅe eye kua nẹ.” ²¹ Eni ẹgbọ iFarisi ee sa udu oyewẹ, e liẹ, “Oghuo ọni ọgbọ ọna ọ khi ni ọọ pfi unu-a, oghuo ọ doḅe ẹ gbe olamḅe kua, seẹ ni Ẹshinegba lọlighuo?” ²² IJesu ọ lese emini e sa, ọ mhila wẹ, “Elọ o zẹ ni a rọ sa isamhi enana a shi udu oyẹ. ²³ Onoghuo o ya keḅe ọgbọ ngme nẹ? ‘A she gbe olamḅe kua nẹ,’ ali, ‘Vule ke kia,’ ²⁴ Emini o zẹ ni a rọ mẹ na khi ni a rọ lese lọ khi Omi Ọgbọ ọ mhọli afu shi elemhi agbọ ni a rọ gbe olamḅe kua.” Ọọ ọni ọmọse ni ọ ghu abọ ali awẹ-a eghọ, “Mhiẹ u vule, rue iya oyẹ, ni u ke je apfẹ.” ²⁵ Utoghuo kpe ọ vule migha odalo oyewẹ, ọ rue iya ni ọ rọ yẹshi mhue obọ, ọ je apfẹ, ọọ kueghie Ẹshinegba. ²⁶ Abọ e sha eni ẹgbọ nya, ee kueghie Ẹshinegba. Abọ e sha wẹ, ulishi o mu wẹ, ee liẹ, “Awa mẹ oshabọ amo.”

IJesu ọ lu iLiva ọ deba lue
(iMat 9.9-13; iMak 2.13-17)

²⁷ Onana o doṣe se, ọ fiẹ lase, ọ mẹ ọmionoga ni a lu iLiva khi ọ shitọ elemhi okholo oyọli ni ọ la mie oga, iJesu ọọ li, “Deba mḅe.” ²⁸ Ighọ iLiva ọ vule, ọ zẹ emini ọọ riẹle obọ, ọ deba li.

²⁹ Ighọ iLiva ọ nye ekhe, ọ lu ukpokpomhi ukue na iJesu shi apfẹ oyọli. Emionoga ebubu ali ẹgbọ elese ni e bu e li bhale shi oni ukue, e nu wẹ le emhi. ³⁰ Ama ẹgbọ iFarisi ali eni e sese ishi ee wọlọ khase eniye odukhokho eyi iJesu, ee liẹ, “Elọ o zẹ ni ọ rọ nu emionoga ali ena olamḅe ẹẹ le eminale?”*

³¹ IJesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “Ọni ọọ to, ọọ ye apfẹ obọ. ³² Mhi aa bhale ni mhi rọ ya lu ẹgbọ ni e pfuase ne, ama ena olamḅe mhi bhale ya lu, ni e rọ mhue imiepfuese.”

A mhila iJesu ọgbọ ingme azumhi
(iMat 9.14-17; iMak 2.18-22)

³³ Ẹgbọ eghuo e mhila iJesu, “Elọ o zẹ khi eniye odukhokho eyi iJoni ali eniye odukhokho eyi iFarisi ẹ pfi azumhi, ni eye e rọ le ni e rọ da?” ³⁴ IJesu ọ sọ wẹ ọ, “A liẹ mẹ ghọ khi a ri epfese ni e nu ọdọ ọmueshi ọnọgbọ shitọ ọ pfi azumhi, ini ọni ọdọ ọmueshi ọ nu wẹ la aghọ? ³⁵ Ama khi eghẹghẹ ọọ bhale ni a rọ ya rue ọdọ ọmueshi iteva oyewẹ le, eghẹghẹ aghọ, e ya pfi azumhi.”

³⁶ Ọ zẹ okḅe irokhokho onana khase wẹ, ọọ, “Ọgbọkhọghuo ọa ya khi ode onogbọ ya gbẹla ma ode onodiọ, ini ọ lighọ, eri ọ mema ya khi oni ode onogbọ-a shi afue. Ini a gbẹla ode onogbọ ma onodiọ, ẹa ya li abeghuo. ³⁷ Wẹkhi eri ọgbọ ọ ya ku onyọ onogbọ shi akpaba oyi ẹkue-ẹlamhi onodiọ, ini ọgbọ ọ li ghọ, eri oni akpaba o ya nyanọ-a, oni onyọ

§ 5:14 Li zẹ iLev 14.1-32 * 5:30 Li zẹ iLuk 15.1-2

o ku kua, oni akpaba o li opfu-a. [Akpaba ẹkuẹ ẹlamhi ẹgbọ iJu e ku onyọ ọ shi.] ³⁸ Onyọ onogbọ a ku ẹ shi akpaba onogbọ. ³⁹ Aa mẹ ọgbọ ni ọ ya da onyọ onodiọ se, ni ọ tigbe ya mhila onyọ onogbọ, irari khi ọ ya liẹ khi onodiọ o ti ne.”

6

Ingme ogbele iyemhea oyi ẹgbọ iJu
(iMat 12.1-8; iMak 2.23-28)

¹ Ogbele iyemhea, iJesu ali eniye odukhokho eyọli e rote ifu ishemhi iakpa doşe, e be eni iakpa mhue abo, e kphali ikpamhi we le.* ² Ẹgbọ iFarisi eghuo, e mhila we, “Elo o ze ni a ro gbe ushi ona ogbele iyemhea-a?” ³ IJesu o so we o, oo we, “Aa kpe ze emini iDefidi o riẹle abi okiamhi o ro gbe ọli ali apfoli? ⁴ Abi o li lo Owa oyi Eshinegba ya rue ibuledi ni a ro o ga Eshinegba le, ni o gbo ro na apfoli le. Eri a ghue oni ibuledi ogho, se ni ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba tse ee le ọli.”†‡ ⁵ Lọli iJesu o ro oo we, “Onomhue oyi ogbele iyemhea Omi Ogbọ o khi.”

Omose ni o ghu obọ-a
(iMat 12.9-14; iMak 3.1-6)

⁶ Igho elelese ni o khi ogbele iyemhea, iJesu o la elemhi owa ugamhi sese ẹgbọ. Omose oghuo o la agho ni obọ ita oyọli o ghua. ⁷ Eni ẹgbọ iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e nono emini wewe e ro ya mu umha-guekia shi iJesu obọ. Igho e li to ọli okpe ini o ya ri ogbọ ze ogbele iyemhea oyi ẹgbọ iJu. ⁸ IJesu o lese isamhi eyewe oo oni omose ni o ghu obọ oghuo-a egho, “Vule migha ana, ni ogbokpa o lolo ke me.” Igho oni omose o vule migha we iteva. ⁹ IJesu oo, “Mhie i, onoghuo ushi oyi awa o lama shi ogbọ o riẹle ogbele iyemhea? Ni a ro riẹle onete abi ni a ro riẹle onobe, ni a ro tsumhi agbo oyi ogbọ, abi ni a ro pfuse ọli-a?”

¹⁰ O bino we gase nya, oo oni omose o nise obọ-a. O ligho. Oni obọ o nise a. ¹¹ Ama elemhi e bi we egbegbo, e gba ugbamhi abi e ya li iJesu.

IJesu o ze ighiusomhi na kepe ogbava
(iMat 10.1-4; iMak 3.13-19)

¹² Ogbeleghuo, iJesu o nga ute ya so iromhi. O la agho eliyose elegho nya oo so iromhi lema Eshinegba ¹³ Abi ogbe o ro gbe-a, o luno eniye odukhokho eyọli, o ze ogbava elemhi we, o lu we ighiusomhi na kepe ¹⁴ ISamo, ni o lu iPita ali inyoghuo Aduru, iJemhisi, iJoni, iFilipu ali iBatolomiu. ¹⁵ IMatiu ali iTomosi, iJemhisi omi Afeusi, ali iSamo, ni e lu iZiloti. ¹⁶ IJudasi omi iJemhisi, ali iJudasi Isikaroti ni o ri iJesu de.

IJesu o sese, o gbo ri ẹgbọ ze
(iMat 4.23-25)

¹⁷ Abi iJesu ali eniye odukhokho eyọli e ro rote oni ute tiemhile, o migha ugbereke, eniye odukhokho eyọli ebubu e la agho. Ebubu ẹgbọ e la agho ni e rote ukiekie eke iJudia nya ali eoli iJerusalemu ali eoli iSidoni ali eoli iTai ni e ngeli epfepfe oke oniemi bhale. ¹⁸ Eri e bhale ya suogmemhi eyọli ali ni o gbo re we ze elemhi ighuamhi ododa. Eni ayemhe ebe e nase e li bhale, o rewe ze. ¹⁹ Eni ẹgbọ nya e rosheka ri obọ ti ọli, irari khi itoto e te ọli egbe lasele, o re we nya ze.

Oghẹle ali oya
(iMat 5.1-12)

²⁰ IJesu o bino eniye odukhokho eyọli, oo we,
“Ikhivose o khi na
ee ni aa pfue,

irari khi ee a mholi
Eghiele oyi Eshinegba.

²¹ Ikhivose o khi na

* 6:1 Li ze iDeut 23.25 † 6:4 Li ze iLev 24.9 ‡ 6:4 Li ze 1 iSam 21.1-6

eni okiamhi ọ gbe memena
irari khi a ya mẹ le khue.

Ikhivọṣẹ o khi na ẹẹ
ni a viẹ memena,
irari khi a ya gia.

²² Ikhivọṣẹ o khi na ẹ,
ini ẹgbọ ẹ biselemhi ẹ,
ni e rọ kie ẹ, ni e rọ tsue ẹ,
ni e rọ kie ẹ khi ẹgbọ ebe a khi,
itobọ oyi Omi Ọgbọ. §

²³ “A ke ghele ini a da mẹ ghọ. A gbe ishimhi irari khi a ri eleli ni o funẹ shi iloghie ẹ khẹ ẹ. Irari khi ighọ eni e bia wẹ e li nase emekeguele eyi Ẹshinegba ẹgheghe oyewe.*

²⁴ “Ama, o ma khọlọ ẹ egbe,
ikhi ẹẹ ni a mhuẹ ẹpfue memena,
irari khi a she mie
eleli oyẹẹ se.

²⁵ O ma khọlọ ẹ egbe,
ikhi ẹẹ ni a she le khue memena,
irari khi okiamhi o ya gbe ẹ.

O ma khọlọ ẹ egbe,
ikhi, ẹẹ ni a gia memena,
irari khi a ya viẹ ẹ viẹ oya.

²⁶ O ma khọlọ ẹ egbe,
ikhi ẹẹ ni ẹgbọ ẹẹ ngme onete oyẹẹ,
irari khi ighọ eni e bia wẹ
e li ngme onete oyi
emekeguele eyi ẹgbhọli.

Awa mhọli inono na ọbe awa
(iMat 5.38-48; 7.12a)

²⁷ “Mhi gueye ẹ, ẹẹ ni a suọ mhe, a nono ingme oyi ọbe ẹẹ. A ke riẹle onete na ẹgbọ ni ẹẹ biselemhi ẹ. ²⁸ A ke sọ iromhi na ẹgbọ ni ẹẹ tsue ẹ, a sọ iromhi ke na ẹgbọ ni ẹa gue ẹ ngeli deba ẹ. ²⁹ Ini ọgbọ ọ lase ukiekie esọ oghuo, nyene oni o kpọle gbo na li lase. Ini ọgbọ ọ ri itoto mhiẹ awulu, gbo ze ni ọ rue oni u sọ kpọke ma ọ. ³⁰ Ke ri emini ọgbokpa ọ mhila ẹ na li, ini ọgbọ ọ rue ẹ emhi, ze ọli obọ na li, khi gbo mhila li luẹ. ³¹ Ngeli ke deba ọgbọ abi u liẹ nono ni a li ngeli deba ẹ. †

³² “Ini o khia khi ẹgbọ ni e nono ingme oye u lese a nono ingme oyewe, ighe ikhivọṣẹ ni o la ọ ne? Irari khi ena olamhe e lili ẹ nono ingme oyi ẹgbọ ni e nono ingme oyewe to ọ. ³³ Ini o khia khi eni e riẹle onete ne u lese li ẹ riẹle na, ighe ikhivọṣẹ ni o ke la ọ ne? Egbegbi ena olamhe e lili ẹ lighọ. ³⁴ Ini o khia khi eni e ngmomhi ẹ ne u lese li ngmomhi ẹ na, ighe ikhivọṣẹ ni o la ọ ne? Irari khi ena olamhe e li ngmomhi ẹ na egbewe. ³⁵ Ama ze ni u nono ingme ọbe ẹ, ke riẹle onete na we. Ke ngmomhi na we, khi ngmomhi na we ni u ke ri ẹloe shi eke khi e ya fali ẹ ota to ọ. Egeghe aghọ ikhivọṣẹ oye o ya gbẹdi, u khi omi Ẹshinegba nọ Yagha ne Nya. Irari khi loli ọọ somhi elemhi eni ẹa lese obode ali ena okhọlọ. ³⁶ Khi ọna ilelemhi, ezeze abi Ita ẹ ọ li khi ọna ilelemhi.

Igue ẹgboese ẹzo
(iMat 7.1-5)

³⁷ “Khi gue ọgbọ ẹzo ini a khi li gue yeye ẹzo, khi ri unu pfueche ọgbọ-a, ini a khi li ri unu pfueche-a. Gbekua na onuzava oye, ni Ẹshinegba ọ li gbe kua ne. ³⁸ Rona khi a ya rọ

§ 6:22 Li ze 1 iPit 4.14; iJon 9.22; 16.2 * 6:23 Li ze 2 Okhe 36.16; Ika 7.52 † 6:31 Li ze iMat 7.12

ne. Ukiękię onete, oni a lolo mimi, ni a jighise ni o tsua kua, a ya rọ somhię opfa. Irari khi ukiękię ni u rọ mhęse na ębo, Eshineęba o li rọ ya mhęse ne.”

³⁹ O gbo zę okhę irọkhọkhọ ona khase wę, ọọ wę, “Ozalo o fę dobe ya ri ozalo nabi lue ke kia? Eri wewę aava e ya de pfilo uchoke.† ⁴⁰ Omọ ni o la owena ọa ya fu dose oni ọọ sesę ọli, Eri-tse ini omọ ni ọọ ye owena o ye owena oyọli se, o ya li abi oni o sesę ọli.§

⁴¹ “Elo o zę ni u rọọ mę uku ni o la inyoghue ęloe ni u waa rọ meke mę ufolo ọara ni o pfida ęloe oye? ⁴² Sę u lię lię inyoghue, ‘Inyoghuo zę ni mhi rue ę uku ęloe a,’ ni yeyę oye waa rọ mę ufolo ọara ni o pfi da ęloe oye? Yeyę ọgbọ ọrugamhi ku alo, kpę tode rue ufolo ọara ni o la ęloe oye-a ni u tigbe meke gboo rue uku ni o la inyoghue ęloe a.

Ọara ali ikpamhi eyọli

(iMat 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ “Ọara ni ọa ti ọa dobe ya mọ ukpamhi onete, u ke ya lię khi eri ọara onete o ya mọ ukpamhi ni ọa ti. ⁴⁴ Ikpamhi ni ọara ọọ mọ, a rọ o lese ọara ni o khi. Aa rọte ọkphekpe ę pfanọ ọkhua-eni.* ⁴⁵ Eri ọgbọ onete o rọte emini o ti ni o rọshi udu ę rue emini e ti lasese, Ama ọgbọ obe, o rọte udu obe oyọli rue emhi obe ni o rọshi udu ę lasese. Irari khi isamhi ebubu ni e la ọgbọ udu, o te ę ngme ungmemhi lasese.†

Ọgbọ ọtsegbhę ali oyeghę

(iMat 7.24-27)

⁴⁶ “Elo o zę ni a rọ lu mhe, ‘Onomhue, Onomhue,’ ni aa rọ ri emini mhia ngme gbe akanya? ⁴⁷ Mhi ya rọkhase ę abi ọgbọ ni o bhale deba mhe, ni o ri esọ ę shi mhe eke, ni o gbo ri ingmemhi eyemhe a gbe ikanya o li. ⁴⁸ Eri o li abi ọgbọ ni o to owa, o tonọ eke-a limhi, ni o ri owa gbe ukhomhi eche. Abi ukpokpomhi amę o rọ rue, ochikpho o ri itoto ghi oni owa abọ, ama ọa dobe nighise ọli, irari khi eri a toli egbegbo. ⁴⁹ Ama ọgbọ ni ọọ suọ ungmemhi oyemhe ni ọa rọ li gbe akanya, eri o li abi ọgbọ ni o to owa nga ekhashe. Abi amę o rọ rue, ochikpho o ri itoto tsua oni owa, oni owa o de, o khi oyese oniemi.”

7

Irudunga oyi ọkhọli-okhue oyi iRomu

(iMat 8.5-13)

¹ Abi iJesu o rọ ngme enana nya shi esọ eyi eni ębo se, o lo elemhi ęoli iKapanomu. ² Oobọ a mę omose ni ọọ ga ọkhọli-okhue oniemi, ni ingme oyọli o lolo mu ọga oyọli egbe. Oni omose ọọ ghu ughuamhi ni o rọli ramhi eghuli. ³ Abi oni ọkhọli-okhue onofunę o rọ suọ eko iJesu, o ghie egbhali eyi ębo iJu ghi ọli, o bhale ya ri oni ọọ ga oyelue ze. ⁴ Abi e rọ bhale deba iJesu, e lema li egbegbo, ęę iJesu, “Oni omose ọna, o khi oni u kha kpaghię obọ. ⁵ Irari khi o ma nono ingme oyi ębo eyi anye gba, o gbo to owa ugamhi na anye.” ⁶ Ighọ iJesu o deba wę vu. O she kia a ramhi owa oyi oni ọkhọli-okhue ni o rọ ghie emole ọli e lię iJesu, “Khi ke nase egbe ę, mhia somhi ramhi ni u wa lo owa oyemhe le. ⁷ Lọli o zę ni mhi rọ bino khi mhiaa ti ramhi ni mhi a bhale deba ę. Lese ngme oni ungmemhi khi oni ọọ ga mhe o ya ze. ⁸ Irari khi mhemhe oyemhe, ọna omhese mhi li khi, ni ekhọli-okhue e li kpọke na. Mhia mhese na ọna, ‘Vu,’ o vu. Mhi mhese na ọgho, ‘Bhale,’ o bhale. Mhi gueye oghumha oyemhe, ‘Riele ọna,’ o riele ọli.”

⁹ Abi iJesu o rọ suọ oni ungmemhi ona, abọ e sha li. O nyenę alo ukhokho bino ebubu ębo ni e deba li, ọọ wę, “Mhi gueye ę khi mhia kie kpę mę irudunga ni o na fu ghue, mhia kpe mę ọli eke iZireni ne.” ¹⁰ Ighọ eni a kpę ghie, e nyenę egbe je apfe oyi oni ọkhọli-okhue nọ funę, e bhale ya ę khi oni ọọ ga li o she ze.

IJesu o rọte eghuli guise omi Ọsamhi-olimhi le

¹¹ Oo li dene, iJesu o te agho vu, o je ęoli ni a lu iNei, eniye odukhokho eyọli ali ebubu ębo elese e deba li. ¹² Abi o li ti ramhi ode unuekpę ni a te ę lo oni ęoli le, o mę khi a tsua

‡ 6:39 Li zę iMat 15.14 § 6:40 Li zę iMat 10.24-25; iJon 13.16; 15.20 * 6:44 Li zę iMat 12.33

† 6:45 Li zę iMat 12.34

ogbo ni o ghu-a a lasele. Lɔlighuo kpe inyoli o me bia. Oni okpotso o gbo khi osamhi-olimhi. Ebubu egbo e rote oni eoli ve deba li. ¹³ Abi Onomhue o ro me oni okpotso, o mhue ilemhi na li. Elemhi o e ala li, oo li, “Khi ke vie.” ¹⁴ Igho o vu ya ri obo ti oni akpati olimhi, egbo ni e tsua li e mu migha, iJesu o, “Oni ozeo mhiye ye vule.” ¹⁵ Igho oni omose ni o ghu-a egho o vule shito, oo ngme. IJesu o mu oli obo na inyoli. ¹⁶ Ulishi o mu eni egbo nya, e kueghie Eshinegba, e lie, “Omekeguele oniemhi o she bhale iteva oyi awa. Eshinegba o she bhale ya kpaghie egbo eyoli obo.” ¹⁷ Ingme oyi iJesu o gbhiaku eke iJudia nya ali eoli ni e la gasa oli.

*Ijoni Oni oo batazi o ghie usomhi ghi iJesu
(iMat 11.2-19)*

¹⁸ Abi eniye odukhokho eyi ijoni e ro gue eni ingme enana nya ye ijoni, o lu aava elemhi we. ¹⁹ O ghie we e ka mhila iJesu, “Ye ye u khi oni o ya bhale abi anye ri eloe shi eke ke khe olese?” ²⁰ Abi e ro bhale deba iJesu, e oli, “Ijoni Oni oo batazi egbo o ghie anye ghi e, anye ka mhila e, ‘Ye ye u khi oni o ya bhale abi anye ri eloe shi eke ke khe ogboese?’ ” ²¹ Eghoghe agho te iJesu o ri ebubu egbo ni e mhue ighuamhi ali iyemhe okphaghie ze. O khueghie ebubu ezalo alo-a. ²² O ro gueye eniye odukhokho eyi ijoni, “A nyene egbe ukhokho ya gueye ijoni emini a me, ni a gbo ri esu suo. Ezalo ee me eke, eni e guoghwo awe-a, ee kia, eni efafe e mu e ze, eleso e suo esu. Eni e ghu-a e guale. A kiele e tse abo usomhi onete oyi iloghie ye egbo ni ea mhue.* ²³ Oghelē o khi ni ogbo ni o da de ode-a itobo khi o mhue akhokhomhe shi mhe o.” ²⁴ Abi eniye odukhokho eyi ijoni e ro vu se, iJesu o gue ingme oyi ijoni ye eni egbo, oo we, “Abi a ro fe fie je odagbe ifufu ya bino oli, ogbo onabi onoghwo a dabi khi a ya me? Ogbo oyeghe ni o li abi ebuli ifulo ni akpekpeli o kha pfi je ana, o pfi oli e je oobo a dabi khi a ya me oobo? ²⁵ Ini o a khi ogbo oghogho a dabi khi a ya me oobo, onabi ise a ke nono je oobo sho? Omose ni o so itsua ni e somhi otse? Egbo ni e so itsua ni e somhi otse, apfe oyi oghie e la. ²⁶ Ogbo nabise a dabi khi a je oobo ya me? Omekeguele? Abi o li mhi li gue oli e ye e khi oni o dose omekeguele lo. ²⁷ Onana a keke ingme oyoli kpe shi eke, ni ee,

“ ‘Ghe khe, mhi ya ghie
aghiusomhi oyemhe ralo ne,
ni o ya khueghie ode-a
shi eke khe.’†

²⁸ “Mhi gueye e khi aa me ogbo ni a bia bhale eke ogbo ona ni o fu dose ijoni, eri-tse khi oni o ga she ne nya shi Eghiele oyi Eshinegba o fu dose oli.”

²⁹ Egbo nya, li shi emionoga, abi e ro suo ingmemhi eyi iJesu, e mie shi o khi ode oyi Eshinegba o gbe akanya, irari khi ijoni o she batazi we. ³⁰ Egbo iFarisi ali eni e lese emhi ingme ushi e kie ugbamhi ni Eshinegba o gba na we, irari khi ea lama ni ijoni o batazi we.‡ ³¹ Agho iJesu o re, elo mhi fe ri egbo ena agbhotu ona ya khokho, se e fe ga li ena? ³² Eri e li abi eniye ni e shito oki ni e nu egbe e ngme ni e lie,

“ ‘Anye pfi ofele na e,
ama aa lama gbe ishimhi,
anye vie evie olimhi khase e,
ama aa lama nu anye vie.’

³³ Itobo khi abi ijoni Oni oo batazi egbo o ro bhale, o a li le emhi wekhi eri o da onyo, eri e khi, ‘Ayemhe okphaghie o mhue.’ ³⁴ Omi ogbo o bhale, oo le, oo da, a ke lie khi, ‘Ogbo unu-emhi ali ogbo odonyo o khi, ali khi oni o nu emionoga ali egbo ena olamhe e mu omole o khi.’ ³⁵ Eri egbhali oyi Eshinegba o rote obo oyi egbo ni e miesuo ri egboli khase.”

Okpotsso ona olamhe o ku ituale ni oo pfi shi iJesu awe

* 7:22 Li ze Aza 35.5-6; 61.1 † 7:27 Li ze iMala 3.1 ‡ 7:30 Li ze iMat 21.32; iLuk 3.12

³⁶ Ọgbọ iFarisi ọghuo ọọ iJesu ọ bhale ka kọ feli luẹ ni ọ nu luẹ le eminale. Ighọ ọ je owa oyi ọni iFarisi, ọ shitọ, ọ le emhi. ³⁷ Ighọ ọkpotoso ọghuo, ọngi oni ẹoli ni ọ la agbọ olamhẹ, ọ suọ khi iJesu ọ la oni owa oyi ọgbọ iFarisi ọghọ. Ọ de akanama ituale ni o ghale. ³⁸ Ọ bhale, ọ de ya wugha iJesu idi awe. Ọọ viẹ ku amevię shi ọli awe. Ọ ri itsu ni e la li ukhomhi shishi ọli wewe-a, ọ pfipfi ọli awe. Ọ gbo ku ituale ni ọọ pfie shi ọli awe. ³⁹ Abi ọni iFarisi ni ọ lu iJesu bhale apfe oyọli ya mu oli epfese, ọ rọ me onana, ọ la eke elemhi udu lie, ini ọmekeguele oyi Eshinegba ọmose ọna ọ kha khi lo, ọ kha lese uwali ọkpotoso ni ọna ọ khi ni ọ ri egbe a ti ọli ena, khi ọna olamhẹ ọ khi. ⁴⁰ IJesu ọọ, “ISamọ mhi mhue emini mhi ya gue ye.”

ISamọ ọọ li, “Gueye mhe, Ọsese.” ⁴¹ IJesu ọọ li, “Ọmose ọghuo ọ la ni ẹgbọ aava e lo ọli ota, ọghuo ọ, ọ lo ọli ẹkpa eva ali ukhukhui, ọni ọ kpole ọ lo ọli ipomhi uye ali ishe. ⁴² Abi ẹa ke rọ dobe fali ọli ewe, ọ gbe eni ota kua na we. Mena gueye mhe ọni ọ ya nono ingme oyi ọli ne elemhi wewe ava-ava?” ⁴³ ISamọ ọọ li, khi ọni ọ lo ikpaghọ eni e bu ne lo. IJesu ọọ li, “U gue so.” ⁴⁴ IJesu ọ nyene alo ghue ọni ọkpotoso, ọọ iSamọ “Wa me ọni ọkpotoso ọna, abi mhi rọ bhale owa oye wa die ame na mhe rọ kpe awe-a, eri ọni ọkpotoso ọnana ọ ri amevię eyọli kpe mhe awe-a, ọ ri itsu ni e la li ukhomhi shishi we-a. ⁴⁵ Waa pfipfi mhe unu egbe, rọte ẹghẹghẹ ni mhi te lo ana le, ọni ọkpotoso ọna ọ te pfipfi mhe unu awe ramhi memena. ⁴⁶ Waa ku oili shi mhe ukhomhi, ọni ọkpotoso ọna, ọ she ku ituale ni ọ pfie shi mhe awe. ⁴⁷ Itobọ ighọ mhi gue e ye e khi a she gbe olamhẹ eyọli ni e bububu kua na li, irari khi ọni ọ nono emini e bu ọ khi. Ọni a gbe ukuku kua na, ukuku ọ nono.” ⁴⁸ Ọ gueye ọni ọkpotoso, “A she gbe olamhẹ eyẹ kua ne.” ⁴⁹ Ẹgbọ ni e nu ọli shitọ e mhila egbewe “Ọghuo ọnana ọọ dabi khi lolli khi ni ọọ gbe olamhẹ kua na ọgbọ.”

⁵⁰ IJesu ọ gueye ọni ọkpotoso “Irudunga oye o she mie e pfuese, ri opfomhe ke je.”

8

Ikpotoso ni e kpaghie iJesu obo

¹ Ona o dose, iJesu ọ kia rọte ẹoli je ẹoli. Ọọ gue usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba le. Eniye odukhokho ogbava eyọli e nu ọli kia. ² Ikpotoso eghuo ni e kpe mhue ayemhe ọkphaghie ali iwali ighuamhi ni ọ rọ ze, e li la agho: IMeli ọngi iMagidaleni ni ayemhe ishilua e rọte egbe lasele; ³ IJoana ni ọ khi ughue iChuzo ni ọ gbe akanya na oghie Erọdu; ISuzana ali ikpotoso elese ghọ, e ga la akaghọ. Enana e rọte ẹkue oyewe e kpaghie iJesu ali eniye odukhokho eyi ọli obo.*

Okhe irokhokho oyi oghiale

(iMat 13.1-9; iMak 4.1-9)

⁴ Abi ebubu ẹgbọ e rọ rọte ẹoli ọdoda bhale ya lona kugbe, ni e rọ le gasẹ iJesu, iJesu ọ ze okhe irokhokho khasẹ we, ọọ we, ⁵ “Oghiale ọ ya ri ikpamhi emhi kọ. Abi ọ rọ ku eni ikpamhi emhi kia kọ, eghuo ọ e ku shi epfefe ode. Eghuo ọ ẹgbọ e ri awe muno we. Ipfeli e bhale ya sanọ we le. ⁶ Eghuo ọ e de ku nga eche, abi e rọ ze ngale, e khakha. Itobọ khi ẹa me asha lolo pfi imhili lo eke. ⁷ Ikpamhi eghuo ọ e de shi ifu igba, eni igba e tono we. ⁸ Ighọ eghuo ọ e ku shi eke onete, e fu, e mọ ikpamhi agbhagbhamhi egbhueshe. Abi ọ rọ ngme ona se, ọọ li, Ọni ọ mholi esọ ọ rọ suọ.”

Emini o ze ni ọ rọ ze oni okhe irokhokho

(iMat 13.10-23; iMak 4.10-20)

⁹ Eniye odukhokho eyọli e mhila li emini a ri oni okhe irokhokho ngme. ¹⁰ Ọọ we, “A she khueghie osheli ni o la Eghiele oyi Eshinegba-a khasẹ e. Ama aa roli khasẹ ẹgbọ ni e kpole. Lolli o ze ni mhi rọ ri okhe irokhokho nu we e ngme.

“Irari khi ini e riri e fe,

ẹa ya me eke,

ẹe suọ, ọa lo we esọ.’†

§ 7:38 Li ze iMat 26.7; iMak 14.3; iJon 12.3 * 8:3 Li ze iMat 27.55-56; iMak 15.40-41; iLuk 23.49 † 8:10 Li ze Aza 6.9-10

Emini okhe irokhokho oyi oghiale ogho o ngme
(iMat 13.18-23; iMak 4.13-20)

¹¹ “Emini a ri oni okhe irokhokho ngme na. Oni ukpamhi emhi ogho, ungmehi oyi Eshinegba lo. ¹² Eni e de kua epfefefe ode ogho, e khi egbo ni e kha suo ungmehi oyi Eshinegba, okphaghie o bhale ya san o we oni ungmehi udu-a, ini e khi miesuo, ni e ba mhue imiepfuese. ¹³ Eni e ze nga okpegbhe e to eoli egbo ni e miesuo, ni e khia khi abi imufe o ro bhale ea ke dobe migha, e de ode-a. ¹⁴ Ikpamhi ni e ze shi ifu igba, wewe e khi egbo ni e suo oni ungmehi ama ea dobe migha shi o, isamhi eyi emhi agbo ali anasemhe ali epfue ni o la agbo ali oghuemhe ni o la o, oa ze ni e mhue iwomhelo shi irudunga. ¹⁵ Ikpamhi ni e ze shi eke onete ni e mo ikpamhi, wewe e khi egbegbi egbo ali udu onete ni e kha suo oni ungmehi, e mu oli shi, e kha ri egbe mie o ri emini a ro ko o ze lasele.

Akpá ni a ro ru nga ukhomhi emhi
(iMak 4.21-25)

¹⁶ “Aa me ogbo ni o ri akpa ya ru, ni o ya rue oli sheli elemhi ukoko, wekhi ufu ukpho. Eri o ri ochogho ya rue oli nga asha na keghe ni eni ee lo le e ke me eke, ee me oni akpa.† ¹⁷ Irari khi aa me emiemini a ro sheli ni aa ya ro lasele gboo, wekhi eri a me emini a khukhu shi elemhi, ni aa ya khueghie-a gboo.‡ ¹⁸ Itobo igho mhue egbhe shi emini u wa suo. Oni o mhue, a ya ro ma li o. Ama oni oa mhue a ya gbo mie oli ukuku oli ni o sa khi loli mhue.”*

Inyoghuo iJesu ali inyi iJesu
(iMat 12.46-50; iMak 3.31-35)

¹⁹ Igho inyoli ali inyoghuo oli e bhale deba li, ama ea me asha ramhi oli egbe, irari ebubu egbo ni e le gaso oli. ²⁰ Ogbo o ya gueye iJesu, oo li, “Inye ali inyoghue, e migha olase, ee nono ni wewe e me.” ²¹ IJesu oo we, “Inyemhe ali inyoghuo-mhe wewe e khi egbo ena ni ee suo ungmehi oyi Eshinegba, ni e gbo roli e gbe akanya.”

IJesu o mu akpekpeli migha
(iMat 8.23-27; iMak 4.35-41)

²² Eleghuo iJesu oo eniye odukhokho eyoli, “A bhale ni awa da je ukiekie obinokpole oyi oko ni o khishi.” E lo oko-okoe e le. ²³ Abi e li le, iJesu o lese. Utoghukpe ukpokpomhi akpekpeli o lo oni oko-okoe le ya ramhi khi oni oko-okoe o ku ya lue, wewe nya e la okhena. ²⁴ Eniye odukhokho eyoli e bhale ya guise oli le. Ee oli “Onomhue, Onomhue oko o ya ku awa lue.” O vule, o nu oni akpekpeli ali oko ni o zughuse ngme. Oni akpekpeli o mu migha. Oko ni o zughuse ogho o dema, asha kpa oo tsuke. ²⁵ O mhila eniye odukhokho eyoli, “Igho irudunga oye?” E ri ulishi ali oshabo mhila egbewe, “Oghuo onana o fe ga khi ena? Irari khi oo mheso na akpekpeli ali oko, e suo na li.”

IJesu o ri omose no mhue ayemhe okphaghie toto
(iMat 8.28-34; iMak 5.1-20)

²⁶ E kia ramhi eke iGerasenesi ni o gbe oko ni o khishi na iGalili khi-a. ²⁷ Abi IJesu oo da tiemhile eke, Omose ongi oni eoli, ni o mholi ayemhe okphaghie ni o she tese ni oa te ke so awulu, wekhi eri o ke la owa ghue, ama atalimhi o ke la, o bhale ya o. ²⁸ Abi o ro me iJesu, o de yeshi oli awe, o tseso leghe, o lie, “Elo u remhe ya li, iJesu Omi Eshinegba onofune, kpekpe khi nase mhe.” ²⁹ Eri o ngme ona irari khi iJesu o she mheso na oni ayemhe okphaghie ogho o rote oli egbe lasele. Iti-ingmi-ingme oni ayemhe o she mu oli, ni o khia khi ini a rie mu oli ri iweghe shi oli abo ali awe, o pfanoni iweghe-a, oni ayemhe okphaghie o tsua li je odagbe ifufu. ³⁰ IJesu o mhila li, “Se a lu eva oye?” Oni ayemhe oo li, eva oyemhe khi, “iLigioni,” irari khi ayemhe okphaghie ebubu e she lo oli egbe. ³¹ Eni ayemhe okphaghie e lema iJesu o khi khu wewe je ilimhi na ningolo.

† 8:16 Li ze iMat 5.15; iLuk 11.33 § 8:17 Li ze iMat 10.26; iLuk 12.2 * 8:18 Li ze iMat 25.29; iLuk 19.26

³² Igulu ebubu e la epfe ute le eminale. Igho eni ayemhe e lema li o kpekpe o ze ni wewe e ya lo eni igulu egbe. Igho o ze ni e ya lo eni igulu egho. ³³ Eni ayemhe okphaghie egho e rote egbe oyi oni omose lasese, e ya lo elemhi eni igulu egho. Eni igulu e rote oni epfe ute na ya kulo oko ni o khishi egho, oko o gbe we. ³⁴ Abi eni e ri eni igulu e kia e ro me emini a me, e na je ifu apfe ya gueye egbo emini a me. ³⁵ Egbo e le ya bino emini a me. Abi e ro bhale deba iJesu, e bhale ya e khi oni omose ni iyemhe okphaghie e te egbe lasese khi o shito ufuege oyi iJesu. O ga pfomhe, o ku egbe-a shito, ulishi o mu we. ³⁶ Egbo ni e me oni ingme e gueye egbo elese abi oni omose o li kia ni o ro ze. ³⁷ Igho eni egbo iGerasesesi e gueye iJesu o lasese ewe eke le, irari khi ulishi o mu we. IJesu o lo oko-okoko o vu. ³⁸ Oni omose ni eni iyemhe okphaghie e rote egbe lasese oo iJesu, "Kpekpe ze ni mhi deba e vu." Ama iJesu oo li, o ke vu. ³⁹ Nyene egbe je apfe ni u ya guele emini Eshinegba o rielle ne. Igho oni omose o vu ya gueye egbo ni e la oni eoli ogho nya, emini iJesu o rielle na li.

Omi iJarusi ali okpotso ni o ri oboto ti iJesu awulu
(iMat 9.18-26; iMak 5.21-43)

⁴⁰ Abi iJesu o ro nyene egbe je ukiekie oko ni o kpole, egbo e tse oli o mu awe itobo khi o she tese ni e te migha a khe oli. ⁴¹ Igho omose oghuo ni a lu iJarusi ni o khi ogbo oni o mhese shi owa ugamhi oyi egbo iJu, o de ya wugha iJesu awe. Oo lema li o kpekpe o bhale apfe oyelue. ⁴² Irari khi omoo omueshi oghuo kpe ni o me bia ni o lese gbe ikpe igbeva o ya ghua. Abi iJesu o li le, egbo e le gaso oli, e ma mu oli ashakpa. ⁴³ Okpotso oghuo o la ifuabo we ni o she ku oia egbe elemhi ikpe igbeva. O she ga pfuse emini o mhu-a nya na idokita, ama aa me oni o dobe dua oli egbe. ⁴⁴ Igho o rote ifuabo oyi eni egbo lasese bena ya ri oboto ti eso ode ni iJesu o so, oia ni e ku oli egbe e pfa tee.

⁴⁵ IJesu o mhila, "Oghuo o ri oboto ti mhe?"

Ogbokpa o tia. iPita oo li, "Onomhue, ebubu egbo e le gaso ni e ma mu e."

⁴⁶ Ama iJesu o li, "Ogbo o ri oboto ti mhe, mhi lese khi itoto e she rote mhe egbe ya lasese, lolu mhi ro lese." ⁴⁷ Oni okpotso o me khi lolu a dobe ya vu ni a ro ya me lue, o ri ulishi fie lasese, o de ya wugha odalo oyi iJesu. Ukpeloe oyi eni ogbokpa, o gueye iJesu emini o ze ni lolu ro ri oboto ti oli ali abi lolu ze utoghuokpe. ⁴⁸ Igho iJesu o li, "Omimhe ke je khi irudunga oye o she re ze. Ri opfomhe ke je apfe oye."

⁴⁹ IJesu o kie ligho ngme, ogbo o rote owa oyi iJarusi ni o khi oni o mhese elemhi owa ugamhi bhale. Oo li, "Omie o she ghua-a. Khi ke bie nase osese." ⁵⁰ Abi iJesu o ro suo ona, o gueye iJarusi, "Khi ze ni ulishi o mue. Lese miesuo tse khi o ya toto."

⁵¹ Abi o ke ro ramhi apfe oyi iJarusi, oa ze ni ogbokhoghuo o nu lue lo agho, sese ni iPita ali ijoni ali ijemhisi ali inyoo oni omoo ali itali. ⁵² Ogbokpa e she kie kpe vie evie oyi oni omoo. IJesu oo we, "A khi ke vie irari khi oni omoo oa ghu, eri o lese." ⁵³ Wewe nya ee gia iJesu, irari khi e lese khi oni omoo o she ghua. ⁵⁴ Ama iJesu o mu oli oboto lu oli leghe, "Omimhe, vule." ⁵⁵ Ayemhe oyoli o nyene egbe bhale deba li. O vule migha utoghuokpe. Igho iJesu oo we, "A ri eminale na oni omoo le." ⁵⁶ Aboto e sha ita ali inyoli. IJesu o gueye we e khi gueye ogbokhoghuo emini a me.

9

IJesu o ghie eniye odukhokho ogbava fie
(iMat 10.5-15; iMak 6.7-13)

¹ IJesu o lu eniye odukhokho ogbava eyoli kugbe, o ri itoto ali afu na we ni e ro ke khu egbo iyemhe ni ea ti egbe lasese, ali ni e gbo ri egbo ni e mhu ighuamhi ododa toto. ² O ghie we fie e ke ya tse abo ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba kiakia ali ni e gbo ke ri egbo ze. ³ Oo we, "A khi tsua emhikhoghuo abi a lie le ena, a khi tsua ukpokpo wekhi akpaba wekhi eminale wekhi ikpagho wekhi iku itsua eva ni a so. ⁴ Owa ni a da lo ne, a la agho ramhi ni a ro ya te oni eoli vu. ⁵ Ini egbo ea da mie e ne, a kpishi itutu ni e la e

awẹ-a shi oni ekẹ ini a rọte oni ẹoli ẹ vu, ni o khi ọtsẹlẹ ni a ya pfi mu wẹ.”* ⁶ Igho eni eniyẹ odukhokho e vu, rọte ẹoli je ẹoli. E ri usomhi onete oyi Ẹshinegba tse abọ kiakia. E ri ẹgbọ ọ toto ashakpa.

Oghie Erọdu ọọ khọkhọ ọni iJesu ọ khi

(iMat 14.1-12; iMak 6.14-29)

⁷ Igho Erọdu ni ọ khi oghie shi ekẹ iGalili ọ suọ ikanya ọnyaloa ni iJesu ọọ gbe. Abọ e sha li itobọ khi ẹgbọ eghuo e liẹ khi ijoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ lọ ni ọ rọte eghuli guale. ⁸ Eghuo ẹ khi Elaja ọ khi ni ọ bhale, eghuo elese e liẹ khi ọghuo ọmekẹguele enedio ọ khi ni ọ nyenẹ egbe bhale agbọ.† ⁹ Ama, Erọdu ọọ, “Mhẹmhẹ mhi khi ijoni ukhomhi ọ. Ọghuo ọnana ọ khi ni mhia suọ eko?” Ọọ dua abi ọ li ya mẹ ọli.

Ijesu ọ ri eminale na ẹgbọ agbẹlẹ ishe (5,000) le

(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; ijon 6.1-14)

¹⁰ Abi eni ighiusomhi na kẹẹ e rọ jele, e gweyẹ iJesu abi e li kia. Igho ọ rue wẹ vu je epfẹ ẹoli na lu iBẹtisaida, ¹¹ Ama eni ebubu ẹgbọ e suọ obini ọ je, e deba li. Ọ mie wẹ, ọ gue ungmehi Eghiele oyi Ẹshinegba yẹ wẹ, ọ ri eni e mhue ighuamhi toto.

¹² O te agho li denẹ abi ogbomhi o ke rọ mu ekẹ, eniyẹ odukhokho ogbava e bhale deba li, ẹẹ ọli. “Gweyẹ eni ẹgbọ e vu je ẹoli ni e ti mama ana ni e ya nono ashini e ya ku shi ali eminale ni e ya le, irari khi ifui ọdagbe ifufu awa la.”

¹³ Ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “A ri eminale na wẹ le.”

Ẹ ọli, “Ibulẹdi eva ali ifẹlẹ aava e lẹsẹ la ana, sẹ ni awa vu ya dẹ eminale ghi wẹ.” ¹⁴ Irari khi emose agbẹlẹ asha ishe e la agho.

Ama ọọ eni eniyẹ odukhokho, “A rẹ wẹ shito ikui-iku ẹgbọ egbhueva ali igbigbe.”

¹⁵ Eni eniyẹ odukhokho e li ghọ, ogbokpa ọ shito. ¹⁶ Ijesu ọ rue eni ibulẹdi ishe ali ifẹlẹ aava egho, ọ bino idane, ọ kphẹmhi shi eni eminale, ọ kholo wẹ a. Ọ rue wẹ na eniyẹ odukhokho eyoli ni e kemhi wẹ na eni ẹgbọ. ¹⁷ Igho wẹwẹ nya e le, e khue. Eni eniyẹ odukhokho e wolọ eni e le kpole shi ighughu igbeva.

IPita ọ guele ọni iJesu ọ khi

(iMat 16.13-19; iMak 8.27-29)

¹⁸ Ẹlẹghuo khi iJesu ọ la ashini o da-ya ẹ sọ iromhi, eniyẹ odukhokho eyoli e nu ọli la agho, ọ mhila wẹ, “Ọghuo ẹgbọ e fẹ ẹ liẹ khi mhi khi?”

¹⁹ Ẹ ọli, “Ẹgbọ eghuo ẹ khi ijoni Ọni ọọ batazi ẹgbọ u khi, elese ẹ liẹ Elaja, elese ghọ ẹ khi ọmekẹguele ọnodiọ u khi ni u nyenẹ egbe bhale agbọ.”‡

²⁰ Ọ rọ mhila wẹ “Ọghuo ẹẹ ẹ khi mhi khi?”

IPita ọọ li, “Yeyẹ u khi Ọmiepfuese ọnaya Ẹshinegba.”§

Ijesu ọ gue ingme osoli, ali eghuli, ali iguale oyoli le

(iMat 16.20-28; iMak 8.30--9.1)

²¹ Ijesu ọ tse agua yẹ wẹ e khi gweyẹ ogbokhoghuo. ²² Igho, Ọọ wẹ, “Omi Ọgbọ ọ mema ya mẹ osue emhi ebubu. Eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi, e kie ọli. E mema ya gbe ọli-a, ama ẹlẹnuzi-ese, ọ ya guale.”

²³ Igho ọ gweyẹ wẹ nya, “Ini ogbokhoghuo ọ nono ni loli khi ọmọ odukhokho oyemhẹ, ọ mema ya kie egboli, ọ rue apfida oyoli ogbẹlẹ kpa, ọọ deba mhẹ.* ²⁴ Itobọ khi ọni ọ da nono ni loli tsumhi agbọ oyoli ne, ọ ya wasẹ ọli-a, ama ọni ọ da wasẹ agbọ oyi ọli-a ne shi itobọ oyemhẹ, ọ ya tsumhi ọli.† ²⁵ Ighe eleli ni ọgbọ ọ ya mẹ ini ọ mhue agbọ ona nya ni ọ rọ wasẹ ayemhẹ oyoli-a? ²⁶ Ini ọgbọ ọ da na omama mhẹ ali ungmehi oyemhẹ ne, Mhẹmhẹ Omi Ọgbọ mhi li ya na omama oyi oni ọgbọ, ini mhi bhale elemhi ufumhi

* 9:5 Li zẹ iLuk 10.4-11; Ika 13.51 † 9:8 Li zẹ iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19 ‡ 9:19 Li zẹ iMat 14.1-2; iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 § 9:20 Li zẹ ijon 6.68-69 * 9:23 Li zẹ iMat 10.38; iLuk 14.27 † 9:24 Li zẹ iMat 10.39; iLuk 17.33; ijon 12.25

oyemhẹ, ali ufumhi oyi Ita ali oyi igeni ni e pfuase²⁷ Mhi gue ọli ẹ yẹ ẹ abi o li, khi, egbo eghuo e la ana ni ẹa ya ghu ne, neni e rọ ya mẹ oni Eghiele oyi Ẹshinegba.”

*Ijesu ọ mu imamachi
(iMat 17.1-8; iMak 9.2-8)*

²⁸ Abi ogbele nuzi eleli o rọ gba abi ijesu ọ te ngme eni ingme, ọ rue iPita ali iJonni ali iJemhisi nga ute ya lema. ²⁹ Abi ọ li sọ iromhi egho, alo eyoli e mu nyene, itsua ni ọ sọ e ge nyanyanya abi akpa. ³⁰ Igho Emose aava, iMosisi ali Elaja, ³¹ e li lasese e ge nyanyanya, e nu ijesu u ngme, e gheta eghuli ni ijesu ọ ya ghu obini iJerusalemu. ³² Olese o mema re iPita ali apfoli. Abi e rọ guale ni olese o rọ kala we alo-a, e mẹ ufumhi oyi ijesu ali emose aava ni e nu ọli migha. ³³ Abi eni emose aava e li vu, iPita ọọ ijesu, “Oga, oo ga gue ti khi anye la akana. Ze ni anye tonọ okhoro ese, oghuo oye, oghuo oyi iMosisi, onokpole oyi Elaja.” Eri ọ li ngme tse, ọa lese emini ọ ngme.

³⁴ Ọ kie ligho ngme, otughunu o bhale ya khukhu we-a. Ulishi o mu we abi e rọ lo elemhi oni otughunu. ³⁵ Igho uruli o rọte oni otughunu ngme, ọọ, “Omimhe na ni mhi ze, a ri esọ shi emini ọ ngme.”[†] ³⁶ Abi oni uruli o rọ ngme se, e mẹ khi ijesu lueghuo ọ ke migha. Eni eniye odukhokho e ri ingme ona shi udu, ẹa gueye ogbokhoghuo emini e mẹ eghẹghẹ agho.

*Ijesu ọ ri ozeo ni ughuamhi ọ mu ze
(iMat 17.14-18; iMak 9.14-27)*

³⁷ Ogbeakolo abi e rọte ukhomhi ute tiemhile, ebubu egbo e bhale deba li. ³⁸ Igho omose oghuo ọ rọte elemhi eni ebubu egbo tsesẹ leghe, ọ li “Osesẹ, kpekpe bino omimhe, lolu ọ khi omọ oghuo kpe ni mhi mẹ bia. ³⁹ Ayemhe obe o tsua mu ọli, eri ọọ mu ọli pfi eke, ọọ kpi awe-a, o rọli ẹ chi ofulu unu. Ọa ga nono ni lolu rue ọli obọ-a kpa. Eri ọọ nono ni lolu pfuse ọli ayemhe-a. ⁴⁰ Mhi she lema eniye odukhokho eye e khu ọli oni ayemhe egbe-a, ẹa dobe.”

⁴¹ Ijesu ọọ we, “Ee egbo ni aa mhue irudunga wekhi ilese. Ele ingme mhi dobe ya ri egbe mie umhalese oye ẹ ramhi? Ele ingme mhi ke nu ẹ ya la akana?” Ọọ oni omose, “Rue omie bhale ana ghi mhe.”

⁴² Abi oni omọ ọ li bhale, oni ayemhe okphaghiẹ o mu ọli pfi eke jighise, ọọ chi ofulu unu. Igho ijesu ọ dese oni ayemhe okphaghiẹ, ọ ri oni omọ ze. Ọ rue ọli na itali. ⁴³ Abọ e sha eni egbo nya shi ekpabọ oyi Ẹshinegba ni e fune.

*Ijesu ọ gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke
(iMat 17.22-23; iMak 9.30-32)*

Abọ e kie ligho sha eni egbo shi emini ijesu ọ riẹle, ijesu ọọ eniye odukhokho eyoli, ⁴⁴ “A ri esọ shi eke shi ingme ni mhi ya gueye ẹ ena. A ya ri Omi Ogbo na egbo de.” ⁴⁵ Eri-tse khi eni eniye odukhokho ẹa lese abi oni ungmehi o ngme. Irari khi eri a rọli sheli we ini e khi lese emini a rọli ngme. Ama ulishi oo mu we shi abi e liẹ mhila li.

*Oghuo ọ fune
(iMat 18.1-5; iMak 9.33-37)*

⁴⁶ Ekhaọ o bhale iteva oyi eniye odukhokho eyoli shi oni ọ ya fune elemhi we.* ⁴⁷ Ijesu ọ lese emini ee sa udu oyewe, ọ rue ukuku omọ lasese migha we iteva. ⁴⁸ Ọọ we, “Onini ọ da ri eva oyemhe mie omọ ona ne, mhẹmhe ọ mie. Onini ọ da mie mhe ne, oni ọ ghie mhe ọ mie. Irari khi onini ọ da ri egbolu tiemhie-ekẹ ne elemhi ẹ, lolu ọ khi oni ọ fune nya.”[†]

*Oni ọ da khi obe awa ne oyi awa ọ khi
(iMak 9.38-40)*

[‡] 9:35 Li ze Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22 [§] 9:35 Li ze 2 iPit 1.17-18 * 9:46 Li ze iLuk 22.24 [†] 9:48 Li ze iMat 10.40; iLuk 10.16; iJon 13.20

⁴⁹ IJoni ọ́ọ́, “Ọga, anye mę ọmọse ni ọ ri eva oye ẹ khu ayemhẹ ọkphaghie lase, anye nono ni anye gueye ọli ọ khi ke ligho irari khi ọa ya debe abi anye lie debe.” ⁵⁰ IJesu ọọ we, “A khi ke ligho, irari khi ọgbọ ni ọa da khi ọbe awa ne, ọnayı awa ọ khi.”

Egbọ iSameria ẹa lama mie iJesu

⁵¹ Abi ẹghẹghẹ o rọ ramhi ni a rọ ya rue iJesu je iloghie, ọ mhọli ọli shi udu khi lọli ya je iJerusalemu. ⁵² Ọ ghie ighiusomhi ralo, ni e lo elemhi ẹoli nikeke na elemhi iSameria ni e ya mu egbe emhikpa shi eke khe ọli. ⁵³ Ama eni egbo iSameria ẹa lama mie ọli irari khi e lese khi iJerusalemu ọọ je. ⁵⁴ Abi eniyẹ odukhokho eyọli ikhi iJemhisi ali iJoni e rọ mę ghọ, ẹ ọli, “Ọnọmhue, waa ke zẹ ni anye lu erali rọte idane tiemhie rọ tose wẹ a nya?”[‡]

⁵⁵ IJesu ọ nyenẹ alo ukhokho, ọ dese wẹ, ọọ wẹ, aa lese ayemhẹ ni a mhue. Ọa khi eri omi ọgbọ ọ bhale ya yese egbo agbo-a, ama eri ọ bhale ya tsumhi wẹ. ⁵⁶ Igho iJesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e vu je ẹoli olese.

Emini ideba-iJesu-kia o ya mie ọgbọ ọ rue
(iMat 8.19-22)

⁵⁷ Abi e li leẹ egbo, ọmọse ọghuo ọ́ọ́ iJesu, “Ọga mhi ya ke debe je obiobini wa je kpa.”

⁵⁸ IJesu ọ́ọ́ li, “Inyako e mhue ese, ipfeli e mhue eko, ama Omi Ọgbọ ọa mhue ashini ọ do ukhomhi ẹ gbe.” ⁵⁹ IJesu ọ gueye ọmọse ọlese, “Deba mhe.” Ọni ọgbọ ọ́ọ́ li, “Ọga, kpẹ zẹ ni mhi ya ri itamhe to.”

⁶⁰ IJesu ọ́ọ́ li, “Zobe ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to. Yeye fie ke ya gue ungmehi Eghiele oyi Eshinegba le.” ⁶¹ Ọlese ọ́ọ́ li, “Ọga mhi ya debe, kpẹ zẹ ni mhi ya tse apfemhe, okhila.”[§]

⁶² IJesu ọ́ọ́ li, “Ọgbọ ni ọ da ri obọ nga ẹgba ni ọọ she ẹ gua ese, ni ọ da bino ukhokho ne, ọa te ni ọ lo Eghiele oyi Eshinegba.”

10

IJesu ọ ghie egbo egbhuesẹ etuogbava fie

¹ Ona o dose se, Ọnọmhue ọ zẹ egbo egbhuesẹ etuogbava, ọ mu wẹ ava-ava, ọ e ralo na lue ni e kia je ikpe ni ọọ nono ni lọli kia ramhi. ² Ọọ wẹ, “Ikhiese oniemhi o la ọ, eri-tse eni ẹ khiese wẹ ẹa bu. Itobo igho, a so lema ita oni ọ mhue okhiese, ni ọ ghie eni ẹ khiese bhale ishemhi oyọli.* ³ A ke le! Eri mhia ghie ẹ abine isumha ne la ifuabo idumhi.† ⁴ A khi tsua ekuẹ ukpaghọ wẹ khi akpulu wẹ khi ekuẹ, a khi tse egbo ode.

⁵ “Ini a lo owa okhoghuo, a kpẹ to de lie ‘Opfomhe o ka la oni owa ona.’ ⁶ Ini ọgbọ opfomhe ọ la agho, opfomhe oye ẹ o deba li, ini aa mę, opfomhe oye ẹ o nyenẹ egbe deba ẹ. ⁷ Apfe okhoghuo ni a da lo ne, a la agho le, a la agho da emiemini e da rọ ya na ẹ. Irari khi o ti ni ogbakanya ọ mie ifata. A khi ke kia te owa da je owa.‡

⁸ “Ini a da lo ẹoli le ni e rọ da mie ẹ ne, a le emini e roshi eke na ẹ. ⁹ A ri eni ẹẹ ghua ni e la agho ze, a gueye wẹ, ‘Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama ẹ.’ ¹⁰ Ẹoli ni a bhale kpa ni ẹa da mie ẹ, a je ifu apfe ya lie, ¹¹ ‘Itutu oyi eke oye ni e la anye awe, anye she kpishi wẹ shi eke na ẹ, ni e ya pfi otsẹle mu ẹ. Ama ẹẹ oye ẹ, a lese khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama ẹ.’^{§*} ¹² Mhi gueye ẹ khi ogbele iso-ezo khi o ya somhi iSodomu egbe dose oni ẹoli ogho.†

Ẹoli ni ẹa miesuo
(iMat 11.20-24)

¹³ “O ma kholo ẹ egbe, ikhi ẹẹ egbo iKorazi! O ma kholo ẹ egbe, ẹẹ egbo iBetisaida! Irari khi ini ikanya ọnyaloa ni a la elemhi ẹ gbe khi a la eke iTai ali iSidoni li gbe wẹ lo, e kha mu nyenẹ agboagbo. E so ide evie, e shito ukhomhi emue.‡ ¹⁴ Eri-tse khi Eshinegba

‡ 9:54 Li zẹ 2 Ighie 1.9-16 § 9:61 Li zẹ 1 Ighie 19.20 * 10:2 Li zẹ iMat 9.37-38 † 10:3 Li zẹ iMat 10.16 ‡ 10:7 Li zẹ 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18 § 10:11 Li zẹ Ika 13.51 * 10:11 Li zẹ iMat 10.7-14; iMak 6.8-11; iLuk 9.3-5 † 10:12 Li zẹ Igbae 19.24-28; iMat 11.24; 10.15 ‡ 10:13 Li zẹ Aza 23.1-18; Ezik 26.1--28.26; iJoẹ 3.4-8; Emọ 1.9-10; iZaka 9.2-4

o ya mhue isomhelemhi na egbo iTire ali egbo iSodumu dose e ogbele iguezo. ¹⁵ Ee egbo iKapanomu, eri a dabi khi a ya ti e nga idane? Iiye! Eri a ya ti e tiemhi ilimhi irierie. §

¹⁶ “Oo we, oni o da ri eso shi e o ne, mhemhe o ri eso shi o. Oni o da kie e, mhemhe o kie. Oni o da kie mhe ne, oni o ghie mhe o kie.”*

Ijele oyi egbo egbhuesetuogbava

¹⁷ Igho eni egbo egbhuesetuogbava egho e ri oghela jele. Ee oli, “Onomhue, eri egbegbi iyemhe okphaghiye e ri irari eva oye nyese ukhomhi na anye.”

¹⁸ Ijesu oo we, “Mhi me khi okphaghiye o rote idane de pfile abi erali akphala. ¹⁹ A ghe khe! Mhi she ri afu na e, ni a ro lighi enye ali ikpi dose, ali ni a gbo mu itoto ali ekpabo alo ebili nyaa o le. Emhikhoghuo ea ya li e. † ²⁰ A khi ghela khi okphaghiye o ri irari eva oyemhe nyese ukhomhi na e, ama a ke ghela khi a keke eva oye e shi iloghie.”

Ijesu o ghela

(iMat 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Eghעה agho, oghela o te elemhi Ayemhe-no-pfuase vo ijesu egbe, oo li, “Mhi tse uwegbe, Ita ni o mhue eke ali ukhuli. Irari khi u she ri emhi ena sheli egbo ni e fia alo-a ali eni e mema wena ebe. Ama u rewe khashe ikuku eniye. Igho lo Ita, irari khi abi o li ghela e shi ghola.”

²² “Itamhe o she ri emhikpa shi mhe obo. Aa me ogbo ni o lese oni omoo o khi, se ni Ita. Aa me ogbo ni o lese oni Ita o khi, se ni omoo. Eni e ghola oni omoo o ri Ita a khashe.” ‡

²³ Igho o nyene alo ghue eniye odukhokho eyoli, o bena nu we ngme, oo we, “Ikhivose o khi na ikpalo ni e me emini ee a me. ²⁴ Mhi gueye e khi emekeguele ali ighie ebubu e nono ni wewe e me emini ee a me ali ni e suo emini a suo ena, ama ea dobe.”

Ekpita oyi ongi iSamarita onete

²⁵ Igho osese Ishi eyi iMosisi oghuo o vule ya mu ijesu fe bino. O mhila li, “Elo mhi fe ya li ni mhi ro ya mhue agbo na agboagbo?” ²⁶ Ijesu o li, “Elo a keke shi ebe Ishi eyi iMosisi? Se u lie ze emini a keke shi o?”

²⁷ O ijesu, “Rote ekelemhi udu oye nya ali ayemhe oye nya ali ekpabo eye nya ali isamhi eye nya nono ingme oyi Eshinegba. U gbo nono ingme oyi onuzava oyi e abi u nono ingme egbe e.” §

²⁸ Ijesu oo li, “U ga gue gbaghiye-a. Lina ke ngeli khi u ya mhue agbo ona agboagbo.”* †

²⁹ Eri oni osese Ishi eyi iMosisi ona o nono ni lolu rokhashe khi lolu lese enana nya. O mhila ijesu, “Oghuo o fe khi onuzava oyemhe?”

³⁰ Ijesu o lina so oli o, “Omose oghuo o ke rote eoli iJerusalemu tiemhi eoli iJeriko. Igho o de ya pfilo ighiatu abo. E gbe oli ban-a, e keshe ukuku ayemhe shi oli o, e mie oli emini o mhue nya. ³¹ A bhale ya e khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba o rote oni ode e dose. Abi o ro me oni omose ni ighiatu e gbe egho, o da je ukiye ode ni o kpole ya dose vu. ³² Igho oni o la Owa oyi Eshinegba gbe akanya oghuo, eni a lu iLivaiti, o ramhi agho, o me oli, o li rote ukiye ode ni o kpole ya dose. ³³ Omose ongi iSameria oghuo ni o le asha, o ramhi ashini oni omose o la. O me oli, elemhi oli e lala li. ³⁴ O le deba li, o ku oili ali onyo shi oli ikpe ni o kualituse. O ri ide gono li ewe. O tsua li nga akphere oyoli, o tsua li bhale owa ni a ku e shi, oo gueye we e ri eloe khu oli. ‡ ³⁵ Ogbeakolo o ri ifata ogbele eva na oni o mhue oni ashini a ku e shi. O oli, ‘Kpekepe ri eloe khu omose ona. Ingme ni o ke ya gbe nya, ini mhia jele mhi ya fali e we.’

³⁶ “Oghuo o elemhi egbo aase ena u sa khi o khi onuzava oyi oni omose ona ni ighiatu e gbe?” ³⁷ Oni osese ushi oo li, “Oni o mhue ilelemhi na li.”

Igho ijesu oo li, “Li ligho ke ngeli.”

§ 10:15 Li ze Aza 14.13-15 * 10:16 Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; iJon 13.20 † 10:19 Li ze Iwolo 91.13 ‡ 10:22 Li ze iJon 3.35; 10.15 § 10:27 Li ze iLev 19.18; iDeut 6.5 * 10:28 Li ze iLev 18.5 † 10:28 Li ze iMat 22.35-40; iMak 12.28-34 ‡ 10:34 Li ze 2 Okhe 28.15

Ijesu ọ je apfẹ oyi iMata ali iMeli

³⁸ Abi ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e li lẹ, e bhale ẹoli oyi ọkpotoso ni a lu iMata. Ọni iMata ọ mie ọli shi owa. ³⁹ Ọni iMata ọ mhuẹ inyoghuo ọkpotoso ni a lu iMeli ni ọ shito kpẹşẹ ijesu ri esọ shi emini ọ sẹşẹ. ⁴⁰ Abi a li ya mu ijesu epfese, o zu iMata alo, ọa me asha ri esọ shi emini ijesu ọ sẹşẹ. Igho ọ bhale deba ijesu, ọọ li, “Wa me khi inyoghuo-mhe ọ zobe ikanya nya na mhemhe-ghuo a gbe? We ọ bhale ya kpaghie mhe obọ.” ⁴¹ Ọnomhue ọọ li, “iMata, iMata, u ma kphakpha egbe ke nase egbe ẹ shi itobọ emhi ebubu. ⁴² Ama emhi oghuo o mema mu egbe. iMeli ọ she ze oni o tine ni o laọ, ọgbọ ọa ya mie ọli lue.”

11

Ijesu ọ sẹşẹ abi a lie sọ iromhi

(iMat 6.9-13; 7.7-11)

¹ Ogbẹlẹghuo, ijesu ọ la asheghuo o sọ iromhi, Abi ọ rọ sọ se, omọ odukhokho oyọli oghuo, ọọ li, “Ọnomhue, sẹşẹ anye abi a lie sọ iromhi abi ijoni ọ li sẹşẹ eniyẹ odukhokho eyọli.”

² Ijesu ọọ we, “U kha sọ iromhi, ke lie:

“Ita anye ni ọ la iloghie,
 anye ri ufumhi
 na eva oyẹ no pfuase,
 Ze ni eghiele oyẹ o bhale.
 Ze ni a riele
 ọghuẹmhe oyẹ eke agbo
 abi o li shi obini iloghie.

³ Ri eminale ona ogbe-namo
 na anye le.

⁴ Gbe olamhe kua na anye,
 abi anye li ẹ gbe kua na
 ẹgbọ ni e lamhe shi anye ọ.

Khi ze ni anye de pfilo imufe,
 ama tsumhi anye
 obọ oyi ọkphaghie.’ ”

⁵ Ijesu ọọ we, “Ini o khia khi onge ẹ ọ mhuẹ omole ni ọ rọ lẹ deba omole ọli itsotso ogbie, ni ọ re ọli, ‘Omue kpekpe ngmomhi irui ibuledi ese na mhe, ⁶ Irari khi omole mhe ni ọ la asha ọ bhale ya kushi na mhe, ama mhia mhuẹ emini mhi ya rọ fele ọli epfese.’

⁷ “Ini oni omole ọ, ọ rote elemhi owa lie ọli, ‘Khi ke nase mhe ghue irari khi mhi she pfi okpe ode, mhemhe ali imimhe anye she yeshi, mhia ke ya dobe vule ya rue emhi okhoghuo ne.’ ⁸ Mhi gueye ẹ khi ini omole ọli ọa tseku ri itobọ khi wewe e khi omole vule ya rue emini ọọ mhila li na li, ama itobọ khi ọ mema kie le ẹ mhila li tse, ọ mema ya vule ya rue emiemini ọ nono na li.

⁹ “Mhi gue ẹ ye ẹ: Mhila khi a ya rọ ne, nono khi u ya me, kpheli obọ ode khi a ya khueghie-a ne. ¹⁰ Irari khi oni ọ mhila loli a rọ ọ na, oni ọ nono loli ọọ me, oni ọ kpheli obọ ode loli a khueghie-a a na.

¹¹ “Eẹ ni a khi ita, oghuo elemhi ẹ omiọli ọ ya mhila li afele ni ọ ya rue enye na li, ocho ni ọ kha rọ ri afele na li? ¹² O ke khia khi ini ọ mhila li ekeli, ni u ya rue okpi na li? ¹³ Ini eẹ ni a khi ẹgbọ ebe a lese abi a lie ri egbegbi emhi somhi imie opfa, se Ita ẹ ni ọ la iloghie ọa ke li ya ri Ayemhe-no-pfuase na eni e mhila li?”

Ijesu ali Ọkphaghie

(iMat 12.22-30; iMak 3.20-27)

¹⁴ Eḷe oghuo khi iJesu o khu ayemhe okphaghie ungmene fiye, o khu oni ayemhe fiye lase, oni ungmene o o ngme. Oni ingme o ri abo sha egbo ni e la agho. ¹⁵ Ama egbo eghuo e, “Ekpabo ebe oyi iBezebō ni o khi oghie oyi iyemhe ebe, o ro a khu iyemhe ebe fiye lase.”*

¹⁶ Eghuo o, e mu oli fe bino, e oli o riye onyaloa ni o ri wewe ya mie shi oli o khi Eshinegba o mie shi oli o.†

¹⁷ Ama iJesu o she lese usamhi oyewe, o, “Eghiele ni o da kemhi egbo o ya de, omhue-apfe ni o da kemhi egbo o ya de. ¹⁸ Ini Okphaghie o kemhi egbo, se eghiele oyoli o li ya migha? Eri mhi a ngme ona itobo khi e khi ekpabo oyi iBezebō mhi ro o khu iyemhe okphaghie kua. ¹⁹ Mena ini mhi ri ekpabo eyi iBezebō o khu iyemhe okphaghie kua, ekpabo onoghuo eniye eyi ee e ro a khu we kua? Eniye eyi ee e ya gue e ezō itobo ungmeme ni a ngme ena. ²⁰ Ama ini o khia khi ekpabo oyi Eshinegba mhi ro e khu iyemhe okphaghie kua, ogho o rokhase khi Eghiele oyi Eshinegba o she bhale e iteva.

²¹ “Omose ni o mhue ekpabo o kha ri itsua okhōli gbanō egbe egbegbo ni o ro o kha owa oyoli ekhe, itsua eyoli e ya mhue akhukhu. ²² Ama omose ni o toto dose oli o kha tsua okhōli mu oli ni o ro ne oli abo, eri o miono oli itsua okhue nya ni o regbenga. O tsua oli epfue ni o mhue shi oni owa vu ya kemhi.

²³ “Oni o da ku ma mhe o ne, o be mhe o khi. Ogbō ni o da mu ma mhe o ti egbo gbili ne, eri o vese egbo kua.‡

Abi ayemhe o lie kia

(iMat 12.43-45)

²⁴ “Ini ayemhe okphaghie o rote ogbo egbe ya fiye, eri o kpe a kia je ifu odagbe ifufu ni amē ēa la ya nono ashini o kpe je ya yemhe-a, ama ini o me asha, o egbelue, ‘Mhi gbo lo a je owa ni mhi kpe te vu.’ ²⁵ Ini o bhale o ni o ro bhale ya e khi, a ga fuomhi oni owa muene, emhikpa o ga gue la ayoli kuete. ²⁶ Igho, o vu ya wolo iyemhe oshilua elese ni e kholo dose loli, e bhale ya la oni omose egbe, ikpukhokho oyi oni omose o ke kholo dose abi o kpe li.”

²⁷ Abi iJesu o li ngme oni ungmeme ona, okpotso oghuo o rote oni elemhi ebubu egbo tse se leghe o, “Oni a khi vose na okpotso ni o bia e, ni o kuete, o khi.”

²⁸ IJesu o li, “Egbo ni e suo ungmeme oyi Eshinegba ni e ro oli gbe akanya, wewe e mema mhue ikhivose ne.”

Olele oyi ijona

(iMat 12.38-42)

²⁹ Abi eni egbo e ke li bua shi o, iJesu o, “Egbo ebe, egbo agbhotu onana e khi. E mhila olele onyaloa, ama aa ya me onyaloa okhoghuo, se ni olele oyi ijona omekeguele. § ³⁰ Abi ijona o khi olele na egbo iNineve, igho Omi ogbo o gbo li ya khi olele na egbo ena agbhotu ona.* ³¹ Oghie-okpotso oyi eke iSheba o ya shito ukpekhomhi ezō ya gue agbhotu ona ezō, o pfa ezō mu we, irari khi o ke rote eke odonue bhale ya ri eso suo ungmeme egbhali oyi oghie iSolomoni, ama ogbo ni o fu dose iSolomoni o la akana.† ³² Egbo iNineve e ya mu ezō vule shi agbhotu ona o, e pfa ezō mu we irari khi e mu pfi abi ijona o ro ya ri ungmeme oyi Eshinegba tse abo ye we, memena ogbo ni o fu dose ijona o la akana.‡

Egbegbi akpa

(iMat 5.15; 6.22,23)

³³ “Aa me ogbo ni o ya ri akpa ru ni o ya ri oli sheli, eri o ri ochoghō ya rue oli nga ashini o yagha, ni a bhale ya e khi egbo ni ee lole e me eke. § ³⁴ Ikpamhalo eye e khi akpa oyi idiegbe oye. Ini ikpamhalo eye ee me eke egbegbo, idiegbe oye nya o khili akpa. Ama ini u tase alo-a, idiegbe oye nya o khili alo ebili. ³⁵ Itobo ona khi ze ni akpa oye o khi alo ebili.

* 11:15 Li ze iMat 9.34; 10.25 † 11:16 Li ze iMat 12.38; 16.1; iMak 8.11 ‡ 11:23 Li ze iMak 9.40 § 11:29 Li ze iMat 16.4; iMak 8.12 * 11:30 Li ze ijona 3.4 † 11:31 Li ze 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhe 9.1-12 ‡ 11:32 Li ze ijona 3.5 § 11:33 Li ze iMat 5.15; iMak 4.21; iLuk 8.16

³⁶ Ini idiegbe oye e khili ákpá ni obili ọa rọ la ashikhoghuo ọ, eri o ya ke ge nyanyanya abine khi ákpá o nga ọgbọ egbe.”

Epfua esesa

(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

³⁷ Abi iJesu ọ rọ ngme se, iFarisi ọghuo ọ lu ọli ọ bhale ya nu luẹ le eminale. Ọ lo deba li ya shito shi oni eminale. ³⁸ Ama abọ e sha oni iFarisi abi ọ rọ me khi iJesu ọa kpe abọ a neni ọ le emhi. ³⁹ Igho Onomhue ọọ li, “Wa me mena khi ee egbo iFarisi khi eri a kpe ukhokho uko ali itasa eye-a, ama elemhi oye o vo emhi ituegbe ali okhọ. ⁴⁰ Ee egbo eyegehe! Ọa khi Eshinegba ni ọ riele ukhokho ọ ọ gbolo e riele elemhi ọ? ⁴¹ Ama a rue emini e la elemhi uko ali utasa na egbo ni ẹa mhue, egheghe agho emhikpa e ya pfuase na e.

⁴² “O ma a khọlo ee egbo iFarisi egbe gba, itobo khi a guẹ ze aze-oghuo-igbe ebe akhokho, ali ebe alagho ali ebe elese ni a rote ogba e khiese, emini ea lolo mu eloe. Ama igue-so-ezo ali inono onayi Eshinegba, a ri obọ gbe we shi. Ena e khi emini a kha mema ke riele, ma eni a riele egho.*

⁴³ “O ma a khọlo ee egbo iFarisi egbe gba, irari khi ukpekhomhi ni o yagha a nono elemhi owa ugamhi ali otse ekpe elemhi oki.

⁴⁴ “O ma a khọlo e egbe irari khi eri a li abi uji oyi egbo ni ogbo ọa shi olole shi ni egbo e lighi e dose, ni ẹa lese.”

⁴⁵ Osese ushi ọghuo ọ sọli ọ, ọọ, “Osese, ini u wa ngme enana, eri u li ri anye ma ọ me bie.”

⁴⁶ IJesu ọ sọli ọ, ọọ, “O ma a khọlo ee ni a sese Ishi eyi iMosisi egbe, irari khi eri a so tsua ni egbo ẹa dobe ya tsua na we tsua, ama ee aa lama ya tsua ugegemo.

⁴⁷ “O ma a khọlo e egbe irari khi ee a manọ iji na emekeguele ni itita e e gbolo-a. ⁴⁸ Eri a pfi otsele shi ọ, a gbo mu ma emini ititae e riele irari khi wewe e gbolo emekeguele eyi Eshinegba a, ee a manọ iji na we. ⁴⁹ Itobo ona, rote iletingme oyi Eshinegba, ọ rọ lie, ‘Mhi ya ghie emekeguele ali ighiusomhi na kee ghi we, e ya gbolo eghuo ọ-a, e mu okhọli vule shi elese ọ.’ ⁵⁰ Itobo igho Eshinegba ọ ya mu ota so egbo ena agbhotu ona, shi ọlia eyi emekeguele nya, rote egheghe ni agbo ona o te gba eke le. ⁵¹ Rote ọlia eyi Ebeli ya ramhi ọlia eyi iZakaraya ni a gbe-a shi iteva Owa oyi Eshinegba ali atete. Igho lo! Mhi gueye e khi a ya na e osue to ọ.†

⁵² “O ma khọlo ee ni a lese Ishi eyi iMosisi pfo egbe, irari khi a she rue okpe ni a rọ e khueghie ode iletingme sheli. Ee na, aa lama lo, egbo ni e nono ni wewe e lo, aa ze ni e me asha dose lo.”

⁵³ Abi iJesu ọ rọ rote agho vu, egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e mu okhọli vule shi ọli ọ egbegbo. E ri omhila ododa a khi ọli ode. ⁵⁴ Ini e ba me asha mu ungmehi mhọli ọli obọ.

12

IJesu ọ tse agua shi iri-ugamhi-kualo

(iMat 10.26-27)

¹ Egheghe ana ebubu egbo agbele agbele e legba, ni o ramhi ni e rọ lighi egbewe, iJesu ọ nu eniye odukhokho eyoli ngme, ọọ we. “A mu egbe e shi iri-ugamhi ku alo oyi egbo iFarisi ni o li abi ifuma ni a rọ ma ibuledi e nye.”* ² Irari khi aa me emini a rọ sheli ni ọa ya lasese, wekhi eri a me emini a khukhu ni ọa ya khueghie-a. ³ Ungmemhi ni u ngme eliyose a ya suo ọli ele ọguota. Emini u nyese ogbo eso gueye elemhi owa aza, a ya suo ọli eko ukhomhi owa.†

Oni a ya na ulishi

(iMat 10.28-31)

* 11:42 Li ze iLev 27.30 † 11:51 Li ze Igbae 4.8; 2 Okhe 24.20-21 * 12:1 Li ze iMat 16.6; iMak 8.15 † 12:3 Li ze iMak 4.22; iLuk 8.17

⁴ Emọle mhe, abi o la mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, a khi na ulishi ẹgbọ ni o khia khi idiegbe e leşe dobe ya gbe-a, ini e gbe idiegbe-a, ẹa ke mhue emhi olese ni e ke dobe ya li. ⁵ Ama mhi ya gueye ẹ oni a ya na ulishi. A na ulishi Ẹshinegba ni ọ mhue itoto ni ọ kha gbe ọgbọ se, ọ gbo pfi ọli lo ilimhi iriere. Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, a na ulishi oyọli. ⁶ Oa khi ikọbo eva a ri ipfeli isuesue oshe ẹ de? Ama abi o rie khi igho, Ẹshinegba ọa ye le ọngewe okhoghuo a. ⁷ Egbegbo lo khi, Ẹshinegba ọ she leli itsu ni e la ẹ ukhomhi nya. Itobo igho a khi ze ni ulishi o mu ẹ, irari khi a mu ẹloe dose ipfeli isuesue ebubu.

Eni e migha na iJesu ali eni e kie ọli

(iMat 10.32,33; 12.32; 10.19,20)

⁸ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, oni ọ da lama gue ingme oyemhe ye ẹgbọ ne, Omi ọgbọ ọ li ya gue ingme oyọli ye igeni eyi Ẹshinegba. ⁹ Ama oni ọ da kie mhe ukpeloe ẹgbọ, mhi ya li kie ọli ukpeloe igeni eyi Ẹshinegba. ¹⁰ Ọgbọ ni ọ da ze emuebe na Omi ọgbọ ne, a ya gbekua na li. Ama ọgbọ ni ọ da pfi unu-a deba Ayemhe-no-pfuase, ọgbọ a ya gbekua na li.‡

¹¹ Ini a rue ẹ bhale owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu ali ẹgbọ eni ẹẹ mhesẹ ali enighie, a khi ze ni a ye le abi a ya ngme, ali abi a li ya pfa egbe ẹ shi eke. ¹² Irari khi Ayemhe-no-pfuase ọ ya sese ẹ abi a ya ngme oni egheghe.§

Okhe irokhokho oyi oyeghe

¹³ Ọgbọ ọghuo elemhi eni ebubu ẹgbọ ọ lu iJesu, ọọ li, “Osesẹ kpekpe gueye inyoghuo-mhe ni ọ kemhi ugu na mhe.” ¹⁴ IJesu ọ so ọli ọ, ọọ, “Oghuo ọ zemhe shi oni ọ re ẹ a gue ezọ ali oni ọọ kemhi ugu na ẹgbọ?” ¹⁵ Igho ọ gueye we nya, “A mu egbe ẹ shi emhi ituegbe, irari khi agbo oyi ọgbọ ọa migha nga ukhomhi ẹpfue ni ọ mhue.”

¹⁶ Ọ ze okhe irokhokho ona khasẹ we, ọọ we, “Eke oyi omose ni ọ pfue ọghuo, o lolo ti emhi na li. ¹⁷ Oni omose ọ shito sa, Ọọ, ‘Se mhi li ya kia egho? Mhi a me asha ke ri emhi ya shi aka oyemhe.’

¹⁸ “Igho ọọ, ‘Emini mhi ya riẹle na. Mhi ya guogho aka oyemhe-a, mhi ya to aka onofune olese ni mhi ro so iakpa ali itsua elese shi. ¹⁹ Egheghe agho mhi egbemhe, Omue u ze ukhomhi onete gba e! Irari khi u mhue ẹpfue ni e bububu, ni e ya tsua-ẹ ramhi ikpe ebubu. Ka yemhe-a, ke le, ke da. Wa li agbo abi o ghole e.’ ”

²⁰ “Ama Ẹshinegba ọọ li, ‘Ye ye oyeghe! U ya ghu-a amişe; mena ọghuo ọ ke ya mhọli eni ugu ni u she ti ma na egbe ẹ?’

²¹ “Igho o ya li ọgbokpa egbe ni ọ da ti ẹpfue ma na egbọli, ni ọa mhue ẹpfue oyi emini o mu Ẹshinegba ẹloe.”

A khi ke sa usamhi agbo

(iMat 6.25-34)

²² Igho iJesu ọ gueye eniye odukhokho eyọli, ọọ we, “Irarigho, a khi ze ni usamhi emini a ya le ali usamhi emini a ya da, o nase ẹ, wekhi usamhi idiegbe oye emini u wa so. ²³ Agbo oye o mu egbe dose eminale, idiegbe oye o gbo mu egbe dose ode ni a so ẹ shi ọ. ²⁴ A bino ipfeli na ukhomhi idane, ẹa ro ko wekhi eri ẹẹ khiesẹ, ẹa mhue ashini e tsua eminale a shi wekhi eri e mhue aka, ama eri Ẹshinegba ọ ro na we a le. A mu ẹloe dose we! ²⁵ Onge ọngghuo ọ ya dobe ri irari inyama-egbe oyọli khi ogbele oghuo ma agbo oyọli? ²⁶ Aborokhia khi u wa ya dobe riẹle ukuku emhi onana, elo o ze ni u ro a nase egbe ẹ shi emini e kpole?

²⁷ “Sa ọ bino abi ebuli idodo e li ẹ fu. Ẹa ya gbe akanya wekhi eri ẹẹ do ide. Ama mhi gue a ye ẹ khi egbegbi iSolomoni ni ọ tseku ligho mhue itsua ni e somhi otse, ọa khue akhue nabi ebuli okhoghuo o khue.* ²⁸ Ẹẹ ni a mhue ukuku irudunga, ini o khia khi igho Ẹshinegba ọ ri ide ku ebuli egbe, ni e kha la ọ amo, akọ a tose we-a, se u ke lie sa khi ọa ya li ri egbegbi itsua so ẹ?

‡ 12:10 Li ze iMat 12.32; iMak 3.29 § 12:12 Li ze iMat 10.19-20; iMak 13.11; iLuk 21.14-15

* 12:27 Li ze 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhe 9.3-6

²⁹ “Irarigho, a khi ke sa emini a ya le ali emini a ya so; a khi ze ni o nase e udu. ³⁰ Irari khi egbo ena agbo ona nya, wewe e na khu emhi enana, ama Ita e ni o la iloghie o lese khi e to e. ³¹ Ochoghō emiemini u wa rięę nya, ze ni Eghiele oyi Eshineęba o khi onodode, emhi elese ni u wa nono nya, o ya rewe ma o ne.

Epfue na obini iloghie
(iMat 6.19-21)

³² “A khi ze ni ulishi o mu e, ee ikuku isumha, irari khi oghuemhe oyi Ita e o khi ni o ro ri oni eghiele na e. ³³ A ri emhikpa ni a mhue de, a kemhi eni ikpagho na eni ea mhue. A ze ni a mhue ekuę ukpagho ni o a ya khakha, ali ni a gbo mhue epfue shi iloghie ni o a ya pfo wekhi oghiatō o me asha a ti bhale o, wekhi ifu e me asha a towe, ³⁴ Irari khi ashini epfue oye o la, agho udu oye o la.

A mu egbe shi eke khe ibhale oyi Onomhue

³⁵ “A mu egbe shi ugamhi, a ze ni ikpa eye e e ke ge.† ³⁶ Abi eni e ga ogbo e migha khe ijele oyi oni o mhue we ni o ye ukue ni a ro a rue okpotso, ini o bhale ni o ro kpheli obode, e nyanya khueghie ode a na li aghoaghō.‡ ³⁷ O ma ti eni e ga ogbo egho egbe ini oni o mhue we o bhale ya e khi e mu egbe migha khe lue. Abi o la mhi gue a ye e khi, o ya mu egbe akanya, o lu we, o nu we shito, o ri eminale na we le. ³⁸ Oghęę o ya khi na eni eni ee ga egho ini oni o mhue we o bhale ya e khi e mu egbe shi eke ini o tseku khi itsotso ogbie, o ke khi ini ogbe o ya gbe o ro bhale. ³⁹ A lese ona khi ini oni o mhue apfe o lese eghęę ni oghiatō o ro o bhale oli owa ya do lo, o a kha ze ni o lo oli owa ya do. ⁴⁰ Ee oyeę a ke mu egbe, irari khi Omi ogbo o dobe ya bhale eghęę ni aa sa shi.”§

Oni o gue ee ga ali oni o a gue ee ga
(iMat 24.45-51)

⁴¹ IPita o mhila li, oo, “Onomhue anye u kpe ekpita ona ye abi ogbokpa?”

⁴² Onomhue oo li, “Oghuo o fe khi oni oreloekhu, ni o mholi ileşingme, ni oo gbe akanya te ode igesikia, ni oga oyoli o ri apfe nga obo, ni o gueye oli o ri eminale na eni e ga li ke le shi eghęę. ⁴³ Ikhivose o khi na oni o ga ogbo ogho, ini oga oyoli o bhale ya e oli shi igue-rięę. ⁴⁴ Mhi gue a ye e khi eri o ya ri emini o mhue nya nga oli obo. ⁴⁵ Ama ini oni oo ga ogbo ogho o la udu oyoli lie, ‘Oga oymhe o she tese e dose,’ ni o ro gbe eni ee ga eni ikpotso ali eni emose ni a ro shi oli obo, oo le, oo da, onyo oo gbe oli. ⁴⁶ Eri oni oga oyoli o ya bhale e ni o a sa shi ni o a ri eloe shi eke e khe oli, ikhi eghęę ni o a sa shi. Oni oga oyoli o gbe oli, o kuale oli utse, o ghie oli abo pfilo deba egbo umha-sueso.

⁴⁷ “Ama oni oo ga ogbo ogho, ni o lese oghuemhe oyi oga oyoli, ni o a mu egbe ni o ro rięę oghuemhe oyoli, a ya gbe oli itali, a nali osoli egbegbo. ⁴⁸ Ama oni o ga ogbo ni o a lese oghuemhe oyi oga oyoli ni oo rięę emini o ye ni a gbe oli shi, a ya gbe oli ukuku. Irari khi oni a ri emini e bu na, emini e bu a ya mhila li. Oni a ri emini e lolo bu nga obo, emini e lolo bu a ya mhila li.

Ijesu o a ri opfomhe bhale ama okemhi
(iMat 10.34-36)

⁴⁹ “Erali mhi bhale ya pfi shi eke agbo ona. Abi a khe khi e she a lala. ⁵⁰ Mhi mhue ibatizi ni mhi ya mie shi egbe. Egbe ea ke sheshe mhe ne ini mhia li mie oli se.* ⁵¹ Eri a dabi khi opfomhe mhi ro bhale eke agbo? Iye! Okemhi mhi ro bhale. ⁵² Rote memena vu, egbo oshe ni e la omhue-apfe oghuo e ya kemhi egbe. Aase o e mu okholi vule shi aava o, aava o e mu okholi vule shi aase o. ⁵³ Ita ali omioli onomose e ya mu okhue vule shi egbe we o. Inyo ali omioli onokpotso e mu okhue vule shi egbe we o. Inyodo ali osami oli, e ya mu okhue vule shi egbe we o.”†

† 12:35 Li ze iMat 25.1-13 ‡ 12:36 Li ze iMak 13.34-36 § 12:40 Li ze iMat 24.43-44 * 12:50 Li ze iMak 10.38 † 12:53 Li ze iMika 7.6

*Ilẹ̀sẹ̀ emini ẹ̀ghẹ̀ghẹ̀ o ngme
(iMat 16.2,3)*

⁵⁴ Ijesu ọ gueyẹ eni ẹgbọ nya, ọọ, “Ini a da mẹ khi otughunu o gbe shi obini ovọ o te ẹ tiemhi eko ne, aghoaghọ a liẹ khi amẹ o ya ruẹ, amẹ o ruẹ esheshighọ. ⁵⁵ Ini akpekpele o rote ukiẹkiẹ ọgobọ ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko ẹ li ne, ẹ khi ogbe o ya nye amo, esheshighọ o lighọ. ⁵⁶ Ẹẹ erugamhi-ku-alo, a lẹsẹ abi a liẹ bino abi eke ali ukhui o ngme, a guele abi ogbe o ya li. Elo o zẹ khi aa lẹsẹ abi ẹghẹghẹ o ngme memena?”

*Yeyẹ ali ọbe ẹ a rọ nu egbe riẹlẹ
(iMat 5.25-26)*

⁵⁷ “Elo o zẹ khi a gueyẹ egbe ẹ emini o te ode ni a ke riẹlẹ ọli? ⁵⁸ Abi yeyẹ ali ọni ọ lue ẹzo a liẹ ke lẹ ikotu, roshẹka ni a rọ riẹlẹ neni a ramhi ikotu. Ini ọa khi ighọ, eri ọ ya ti ẹ bhale ufuege oyi ọso-ẹzo, ọni ọso-ẹzo ọ muẹ ghi ọni ọ omhese, ọni ọ mhese eghọ muẹ ya pfilo owa ighumha. ⁵⁹ Mhi gueyẹ ẹ khi u wa ya tigbe lase aghọ le, ini u wa li falı oko ni a ya fiẹ pfo nya.”

13

Ini ẹẹ aa li mupfi eri a li ya pfua

¹ Ẹghẹghẹ aghọ, ẹgbọ eghuo ni e la aghọ e gueyẹ ijesu abi oghie iPaleti ọ ku ọlia eyi ẹgbọ iGalili eghuo ni ọ gbolo-a ma ọlia eyi elamhakọ ni a rọ luase obo. ² Ijesu ọọ wẹ, “Eri a dabi khi olamhẹ eyi eni ẹgbọ iGalili eghọ e dose olamhẹ eyi ẹgbọ iGalili ni e kpole, ni o zẹ khi e ghọ na wẹ osue? ³ Iiye! Aa khi ighọ, ini ẹẹ aa li mupfi, ighọ ẹẹ a ya li pfua. ⁴ Abi khi eri a dabi khi ẹgbọ ogbalale ni owa atonga ni o la eke iSiloamu o de mu gbolo-a eghọ, khi olamhẹ eyewẹ e khọlọ dose eyi ẹgbọ ni e kpole ni e la iJerusalemu? ⁵ Iiye! Mhi gue ẹ yẹ ẹ khi ini ẹẹ aa li mu pfi, ighọ a li ya pfua.”

⁶ Aghọ ijesu ọ la zẹ okhẹ irokhokhọ oyi ọara okhua-eni ni ọa ya mọ. Ọọ wẹ, “Ọmose ọghuo ọ kọ okhua-eni shi ogba upfonu. Ọ je ọ ya bino ini loli mẹ udumhi ọ pfa, ama ọa mẹ emhikhoghuo ọ. ⁷ Ọ gueyẹ ọmose ni ọ ri eloe a khu oni ogba upfonu, ọọ li, ‘Oonokpe-ese na ni mhi te ẹ kiasẹ oni ọara ona ini mhi mẹ udumhi ọ, mhia mẹ okhoghuo. Ka khi ọli-a, elo o zẹ ni o rọ le eke shi afue?’

⁸ “Oni ọmose ọ lema ọni ọ mhue oni ogba ipfonu, ọọ li, ‘Oga kpekpe zẹ ọli obọ ukpe ona bino ni mhi gua gase udi ọli, ni mhi ku ifatalaza shi ọ bino. ⁹ O kha mọ idumhi ishukpe, o ti, ama ini ọa ke mọ, u khi ọli-a.’ ”

Ijesu ọ ri ọkpotoso ni ọ guoghọ-a ze ẹlẹ iyemhẹa.

¹⁰ Ẹlẹ iyemhẹa, ijesu ọ la owa ugamhi u sese ẹgbọ. ¹¹ Ọkpotoso ọghuo ọ la aghọ ni o khia khi o gbe ikpe igbelele ni ayemhẹ okphaghie o te mu ọli gonọ-a. Eri ọ ke nyese, ọa ke dobe ẹ vule migha. ¹² Abi ijesu ọ rọ mẹ ọli, ọ lu ọli lasese, ọọ li, “Kpotso, ughuamhi oyẹ o she pfo.” ¹³ Ọ ri abọ nga ọli egbe, aghoaghọ ọni ọkpotoso ọ vule migha, ọ kueghie ẹshinegba. ¹⁴ Elemhi e bi ọni ọ mhese shi oni owa ugamhi khi ijesu ọ ri ọni ọkpotoso ze ẹlẹ iyemhẹa. Ọni ọmose ọọ ẹgbọ ni e le gba, “Ogbele esesa e la ẹfo uka ni awa rọ ọ gbe ikanya, a ke bhale eni ogbele esesa eghọ ni a la ọ rẹ ẹ ke ze, ama a khi ke bhale ẹlẹ iyemhẹa.”*

¹⁵ Ọnomhue ọ sọ li ọ, ọọ, “Ẹẹ ẹgbọ eri ugamhi ku alo, ọa khi eri a taghie ichi ali ikphere eyẹ-a shi ashini a genọ wẹ shi, a rue wẹ je oke ya da amẹ ẹlẹ iyemhẹa?” ¹⁶ Elo o ke zẹ ni ọkpotoso ona ni ọ li khi omiomi Aburaamu ni okphaghie ọ she genọ ikpe igbelele, ni aa rọ li ya taghie ọli-a ẹlẹ iyemhẹa? ¹⁷ Abi ijesu ọ rọ ngme ona se, omama o mu ẹgbọ ni e mu okhọli vule shi ọli ọ, ama ikanya ọnyaloa nya ni ọ gbe o ri egbe e mu eni ẹgbọ.

*Okhẹ irokhokhọ oyi ukpamhi ọara iMositadi
(iMat 13.31-32; iMak 4.30-32)*

* 13:14 Li zẹ Okiali 20.9-10; iDeut 5.13-14

¹⁸ Ijesu o mhila we, oo, “Se Eghiele oyi Eshinegba o fe li? Elo mhi fe ya ri oli khokho? ¹⁹ Eri o li abi ukpamhi oara iMositadi ni ogbo o rue ya ko ogba. Oo fu, o mele ukpokpomhi oara ni ipfeli e ku eko shi iguabo eyoli a.”

Okhe irokhokho oyi ifuma

(iMat 13.33)

²⁰ O gbo ro mhila we, “Elo mhi fe ya ri Eghiele oyi Eshinegba khokho? ²¹ Eri o li abi ifuma ni okpotso o ro ma italabi ifulawa ese wushe ni o fuma shio.”

Ode na pfi

(iMat 7.13,14,21-23)

²² Egheghe agho, ijesu o kiakia eoli khi eoli, o sese egbo abi o li je iJerusalemu. ²³ Ogbo oghuo o mhila li, oo, “Onomhue, ikuku egbo tse Eshinegba o ya mie pfuese?”

Ijesu oo we, ²⁴ “A roshaka ni a rote unu-ode na pfi lo. Mhi gue a ye e khi ebubu egbo e ya roshaka ni wewe e lo, ama, ea ya dobe. ²⁵ Itobo khi ini oni o mhue owa o da vule ya pfi okpe ode ne, eri a mema migha olase ke kpheli ode shi afue, a lema, a lie, ‘Oga kpekpe khueghie ode a na anye.’

“Ama o so we o, oo, ‘Mhi aa lese e wekhi eri mhi lese obini a te bhale.’

²⁶ “Egheghe agho, a ya lie, ‘Anye nu e le, anye nu e da, u gbo la ifu apfe eyi anye e sese.’

²⁷ “Ama o ya gbo lie, ‘Mhia lese obini a te bhale. Ee nya a vu mhe ana lasese, ee egbo okholo.’” ²⁸ Agho egbo e la ke vie, ee gbe ako ako, ini a me Aburaamu ali Aziki ali iGiekopu ali emekeguele obini Eghiele oyi Eshinegba ama a khu e ya lase. ²⁹ Egheghe agho egbo e ya rote obini ovo o te e ngale ali obini ovo o te e lo eko, ali ukiekie obita ali ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko bhale, e ya shito shi ukue na Eghiele oyi Eshinegba. ³⁰ A bino khi a ya me egbo eghuo ni e kpe kpe ukhokho e ya kpe odalo, egbo ni e kpe kpe odalo e ya ke kpe ukhokho.”§

Ingme oyi iJerusalemu o to ijesu egbe

(iMat 23.37-39)

³¹ Egheghe agho egbo iFarisi eghuo e bhale deba ijesu, e oli, “Vu ana lasese irari khi oghie Erodu o nono ni loli gbe-a.”

³² Ijesu oo we, “A ka gueye oni anyako ogho, ‘Khi mhi ya khu ayemhe okphaghiye egbo egbe lasese ali mhi gbo ri egbo ya ze amo ali ako, ama akopfua mhi ya gbe akanya oyemhe pfo.’” ³³ Abibi o rie li, mhi mema ya ti okiali ke je odalo, amo ali ako ali akopfua, irari khi omekeguele okhoghuo o khi oni o me asha a ghu shi eoli oboese se ni ijerusalemu.

³⁴ “Eekhue-oo! IJerusalemu, iJerusalemu. Ee ni a gbolo emekeguele-a, ni a gbolo e tono eni a ghie ghi e eche, iti-ingme o ghole mhe ni mhi kono imie kugbe, abi okhokho o lie kono imi oli shi ifu ipfua, ama o ghole e! ³⁵ A bino khi apfe oye e khi ikpukpu igbe e ke khi. Khi ogbo o ke la o, mhi gue a ye e khi aa ke ya me mhe, se ini oni egheghe o ramhi ni a ke ro a lie, ‘Eshinegba o khi vose na oni o ri eva oyi Onomhue bhale.’”*

14

Ijesu o gbo ri ogbo ze ele iyemhea

¹ Ogbelaghuo ele iyemhea, ijesu o je apfe oyi okhemhue iFarisi oghuo ya le eminale, egbo e ri eloe mema shi oli egbe ni e me emini o ya li. ² Itobo khi omose oghuo o la agho ni o fumhi abo ali awe. ³ Ijesu o mhila eni iFarisi ali eni e sese Ishi eyi iMosisi, “O fe ti elemhi Ishi eyi iMosisi ni ogbo o ro ri ogbo ze ele iyemhea, abi khi o ti?” ⁴ Ama ea pfa shi oli eke. Igho o pfi obo rue oni omose, o roli ze, o rue oli obo-a, oli o ke je.

⁵ O mhila we, oo we, “Ongee onoghuo o ya mholi omo, o ke khi ena ni o ya de pfilo ilija ni o ya nyanya mu oli o lasese, ini o riexhi ele iyemhea?”* ⁶ Ea me so shi oli o.

† 13:27 Li ze Iwolo 6.8 ‡ 13:29 Li ze iMat 8.11-12; 22.13; 25.30 § 13:30 Li ze iMat 19.30; 20.16; iMak 10.31 * 13:35 Li ze Iwolo 118.26; iJere 22.5 * 14:5 Li ze iMat 12.11

Ijesu ọ sẹsẹ osẹsẹ iregbe-tiemhi eke

⁷ Ijesu ọ mẹ abi ẹgbọ eni a lu bhale oni ukue, e li ya shitọ ashini o mhue ekpe shi oni ukue, ọ zẹ okhẹ irọkhọkhọ khase wẹ, ọọ wẹ, ⁸ “Ini ọgbọ ọ lu ẹ bhale ukue ni a la rue omueshi khi kpe tode ya shitọ ashini o mhue ekpe, itobọ khi, otse a she li kpe lu ọgbọ ni ọ mu ẹloe dose li shi oni ukue. ⁹ Ini a mẹ ghọ, ọni ọ lu ẹ shi ukue, ọ ya bhale deba ẹ, ọọ, ‘Kpekepe vule ni omose ona ọ shitọ.’ Eghẹghẹ aghọ u ri omama ya shitọ ukpekhomhi onikeke. ¹⁰ Ama ini a lu ẹ shi ukue, kpe ya rue ukpekhomhi onikeke shitọ na rọ bhale ya ẹ khi ọni ọ lue shi oni ukue ọ bhale deba ẹ, ọọ ‘Omue, vule je ukpekhomhi ni o yagha.’ Eghẹghẹ aghọ u mhue ekpe shi ukpeloe oyi ọgbokpa ni ọ ga la oni ukue.† ¹¹ Irari khi ọni ọ da ti egbọli nga, a ya ti ọli tiemhi, ama ọni ọ da ti egbọli tiemhi, a ya ti ọli nga.”‡

¹² Ighọ ijesu ọ gueye ọni ọ lu ọli shi oni ukue, “Ini u ya nye ekhe feli ẹgbọ, khi lese lu emole ẹ, ali inyoghuo ẹ, ali ẹgbọ eye ali eni e pfue tse, irari khi e li dobe ẹ ghie lu ẹ shi ekhe ni e nye ẹlelese, ni o li abine khi e she fali ẹ ota to ọ. ¹³ Ama ini u mhọli ukue, luno ẹgbọ eni ẹa mhọli ali ẹgbọ eni ẹa mhọli awe ẹ kia ali eni e guoghọ awe-a ali ezalo. ¹⁴ Eghẹghẹ aghọ u mhọli ikhivose. Itobọ khi ẹa ya dobe fali ẹ oru to ọ. U ya mẹ eleli ogbele ite-eghuli-guale oyi ẹgbọ ni e pfuase.”

Okhẹ irọkhọkhọ oyi ukue Oniemhi

(iMat 22.1-10)

¹⁵ Abi omose oghuo ni e ga shitọ shi eni ekhe, ọ rọ suọ abi ijesu ọ ngme, ọọ li, “Oghẹle o ya khi na ọgbọ ni ọ ya la ukue na Eghiele oyi Eshinegba le emhi.” ¹⁶ Ijesu ọ sọ ọli ọ, ọọ li, “Omose oghuo ọ mu egbe ni ọ rọ ya mhue ukue oniemhi. Ọ lu ebubu ẹgbọ shi oni ukue. ¹⁷ Eghẹghẹ oni ukue o ramhi, ọ ghie ọni ọọ ga li ghi ẹgbọ ni ọ lu shi oni ukue, ọ ọli ọ ka gueye wẹ, ọ lie, ‘A bhale khi mhi she mu egbe se.’

¹⁸ “Ama ọgbogbo ọ guele emini o zẹ khi loli a ya mẹ asha bhale. Ọni odode ọọ li, ‘Mhi lese de eke ishemhi, mhi ya le ya bino ọli. Kpekepe khi wola.’

¹⁹ “Olese ọọ li, ‘Mhi lese de ena agbhagbhamhi ishe ni a ge toma aava aava kugbe, ni a rọ gua ishemhi. Mhi ya le ya rewe gbe akanya bino. Kpekepe khi wola.’

²⁰ “Ighọ olese ọọ, ‘Mhi lese rue ọkpotoso mhi aa ya mẹ asha bhale.’

²¹ “Ighọ ọni ọọ ga ni a ghie eghọ, ọ nyene egbe ukhokho ya gueye oga oyoli, abi eni ẹgbọ e ngme nya. Ighọ elemhi e li bi ọni odapfe. Ọọ ọni ọ ga li, ‘Nyanya fie je olase, ka kia ode ni e je ifu apfe nya, wolọ ẹgbọ eni ẹa mhue. Eni e ghu abọ ali awe-a ali ezalo ali eni ẹa dobe a kia bhale.’

²² “Ighọ ọni ọọ ga ọgbọ ọ bhale, ọọ ‘Oga mhi she ye usomhi ni u ghie mhe, ama owa ọa kie vọ ẹgbọ ne.’

²³ “Ighọ ọni oga ọ gueye ọni ọọ ga ọgbọ oghọ, ọọ, ‘Je ode ali ifu apfe ya lu wẹ lole ni owa oyemhe o vọ. ²⁴ Mhi gueye ẹ khi ọgbokhoghuo ọa la ẹgbọ ni mhi ri ebe ghi ni ọ ya ri unu mu eminale ni mhi nye.’”

Emini o ya gbe ẹ, ni u rọ khi omọ odukhokho

(iMat 10.37,38)

²⁵ Ebubu ẹgbọ e deba ijesu le iJerusalemu, ijesu ọ nyene alo gueye wẹ, ọọ wẹ, ²⁶ “Ini ọgbọ ọkhoghuo ọ da nono ni loli bhale deba mhe ni ọa rọ da kie itali ali inyoli ali ughue ọli ali imioli, ali inyoghuo ọli, ali agbo oyoli ne, ọa ya dobe khili omọ odukhokho oyemhe. ²⁷ Ọgbọ ni ọa da tsua apfida oyoli ke deba mhe ne, ọa ya dobe khi omọ odukhokho oyemhe.*

²⁸ “Ongege onoghuo ọ ya to owa atonga ni ọa ya kpe tode shitọ ta ingme ni o ya gbe ọli, ni ọ mẹ ini loli ya mhue ikpaghọ to li pfo? ²⁹ Ini ọa khi ighọ, ọ kha ri ọli gbe ni ọa ke rọ dobe to li pfo, eri ẹgbokpa ni e da mẹ oni owa e ri ọni omose ya ke li egia. ³⁰ E lie, ‘Omose ona ọọ to owa ama ọa ke dobe to li pfo.’

† 14:10 Li ze Ekpi 25.6-7 ‡ 14:11 Li ze iMat 23.12; iLuk 18.14 § 14:26 Li ze iMat 10.37 * 14:27 Li ze iMat 10.38; 16.24; iMak 8.34; iLuk 9.23

³¹ “Oghie ɔnɔghuo ɔɔ nono ni lɔli ri okhue ghie oghie ɔlese ni ɔa kpɛ tode ya shito sa bino ini lɔli ya dobe ri egbo agbele igbe 10,000 ya nu ɔni oghie ɔgho ni ɔ mhue egbo agbele uye 20,000 kholi? ³² Ini ɔ me khi lɔli aa ya te ɔli ɔ, eri ɔ ya nyanya ghie egbo ghi ɔni oghie abi ɔa li ramhi ɔli egbe ne, ɔɔ li ze ni wewe e ro riele.

³³ “Igho khi ɔgho ni ɔa rue emhikpa ni ɔ mhue obo-a, ɔa ya dobe khi ɔmo odukhokho oyemhe.

Ugbheli

(iMat 5.13; iMak 9.50)

³⁴ “Ugbheli o ma ti gba, ama ini ugbheli ɔa ke mhue iviolo oyoli, se a ka gbo dobe ya ri ɔli ke gbo mhue iviolo oyi ugbheli? ³⁵ Eghoghe agho aa ke ri ɔli ya riele emhi okhoghuo, wekhi eri a ya ku ɔli shi eke ni o ri eke wogho, ama eri a ke ya ku ɔli kua.

“Oni ɔ mhue esɔ ɔ ro suo.”

15

Okhe irokhokho oyi osumha ni ɔ wa-a

(iMat 18.12-14)

¹ Igho ebubu emionoga ali ena olamhe e bhale ti mama iJesu ni e ro suo ingmemhi ni ɔ ngme. ² Ama egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e, “Oni ɔmose ɔna ɔ kpe abo e mie egbo olamhe, ɔ gbo nu we e le eminale.”* ³ Igho iJesu ɔ ze okhe irokhokho khasa we, ɔ, ⁴ “Ini o khia khi onge e ɔ mhue isumha egbhueshe, ni a ro bhale ya e khi oghuo ɔ wa ɔ a, se ɔ ya li? Aa khi eri ɔ ya ze oghuo ɔa la egbhueshe eni e kpole obo shi ifu odagbe ifufu, ɔ vu ya nono oghuo ni ɔ wa egho, ramhi ni ɔ ro ya me ɔli mu? ⁵ Ini ɔ me ɔli, egbe ee mu ɔli, ɔ mu ɔli ta ike. ⁶ Ini ɔ ramhi apfe, ɔ luno emole ɔli ali idogbapfe eyoli, ɔɔ we, ‘A bhale ya nu mhe ghele irari khi osumha oyemhe ni ɔ wa, mhi she me ɔli mu.’ ⁷ Mhi gueye e khi ini ɔgho olamhe ɔ mu pfi, oghela o la iloghie dose ɔgho oghuo ɔa la egbhueshe ni e she pfuase ni ea ke nono imupfi.

Ukpaghoni o waa

⁸ “Ini o khia khi okpotso ɔ mholi ikpekhuhi igbe, ni ɔ ro wase oghuo ɔ-a, se ɔ ya li? ɔa khi eri ɔ ya ri akpa ru, ɔ fuomhi owa nguene, ɔ kuegbe-a nono ɔli ramhi ni ɔ ro ya me ɔli rue? ⁹ Ini ɔ me ɔli rue, ɔ luno emole ɔli ali idogbapfe eyoli, ɔɔ we, ‘A bhale ya nu mhe ghele irari khi ukpekhuhi oni o wa mhe-a, mhi she me ɔli rue.’ ¹⁰ Mhi gueye e khi igho igeni eyi Eshinegba e lie ghele ini ɔgho olamhe oghuo ɔ mu pfi.”

Omɔ ɔni ɔ wa-a

¹¹ IJesu ɔ gbo ze okhe irokhokho ona khasa we, ɔɔ we, “Omose oghuo ɔ ya laɔ ni ɔ mhue eniye emose aava. ¹² Onikeke ni ɔ laɔ, ɔɔ itali, ‘Itamhe, kemhi ugu ni o ya khi oyemhe na mhe.’ Igho ɔni itali ɔ kemhi oni ugu na we. ¹³ ɔa tese ne, ɔni ɔmo ɔgho ɔ tsua ugu eyoli. ɔ vu je eoli odonue oboese, ɔ ya pfuse epfue egho kua. ¹⁴ ɔ pfuse epfue egho nya kua se, ukpokpomhi okiamhi o lo oni ushishi ogho nya le. Oyemhe o gbe ɔli. ¹⁵ Igho ɔ le deba omose ni ɔ khi ɔmo eke agho. ɔ ri egboli mele ɔni ɔɔ ga ɔni omose-a. ɔ ghie ɔli je ishemhi oyoli ni ɔ ri eminale na igulu eyoli ke le. ¹⁶ ɔ nono ini lɔli me asha ke le eminale ni eni igulu e le kpole. Ama ɔgbokhoghuo ɔa bo eminale na li. ¹⁷ Abi egbhali eyoli e ro tiemhile, ɔ mhila egboli, ‘ɔa khi eri ighumha eyi itamhe nya e me eminale a le, e keshe shi, ni mhi ro la ana ri egbe na okiamhi a gbe ya ghua! ¹⁸ Mhi nyene egbe ya je apfe deba itamhe, ni mhi ya lie ɔli, Ita mhi she lamhe na Eshinegba ali yeye. ¹⁹ Mhia ke te ɔni abi a lu omie, rue mhe abi oghumha oghuo oye.’ ²⁰ Igho ɔ vu ya je deba itali. Ama abi ɔ li bhale ni ɔ kie nuata shi apfe egho, itali ɔ me ɔli, ɔ mhue ilelemhi na li. ɔ na ya mu ɔli, ɔ pfi abo gege ɔli uruli, ɔ pfi ɔli elemhi egbe. ²¹ Oni ɔmo ɔɔ itali, ‘Ita, mhi she lamhe shi Eshinegba ali yeye ɔ, mhia ke te ni a lu omie, ke riele mhe abi eni ee ga e otuoghuo.’ ²² Ama itali ɔ luno eni ee ga li, ɔɔ, ‘Okuekhoogo! A nyanya a rue egbegbi itsua ni e somhi otse nya bhale so li. A rue ukhui shi ɔli obo, ni a ri eku so li. ²³ A mu ena ni

* 15:2 Li ze iLuk 5.29-30

o khobò bhale ni a gbe òli-a ni awa mhue ukue ke ghele gbii. ²⁴ Irari khi eri omimhe ona o kpe ghu-a ama o she guale. Eri o kpe wa ama a she me òli rue.' Igho e lu ukue, e ghele gbii. ²⁵ Eghoghe agho omioli onogbhali ni o kpe la ifui ishemhi o rote ishemhi jele. Abi o ro ti mama apfe, o suo eko ebola ali ishimhi. ²⁶ Oni omioli ogho o lu oni oo ga oyi itali oghuo, o mhila li, o, 'Elo a me?' ²⁷ Oni oo ga oo li, 'Inyoghuo e o jele, ni ite o ro gbe ena ni o gbèdi oghuo-a. Irari khi o jele shi itoto ali oghè.' ²⁸ Igho elemhi e bi oni inyoghuo òli onogbhali ogho, o ke lama lo owa le. Igho itali o le deba li, o lema li o lo le. ²⁹ Ama oo itali, 'Bino oonokpe-ingme ni mhi te la ana a ge, ni mhia a tigbe da ushi oye okhoghuo ghue, ama agboagbo wa tigbe mu elamhi okhoghuo na mhe ghue, ni emole mhe e li nu mhe ghele. ³⁰ Ama abi omie ona ni o tsua itsua epfue eye ya pfueche kua na idegbe o ro jele, u ya gbe ena ni o gbèdi-a na li.' ³¹ Itali oo li, 'Omimhe, eghoghe kpa u te nu mhe la akana, emhikpa ni mhi mhue eye e khi. ³² Ama o ti ni awa ghele, irari khi eri inyoghue ona o kpe ghua, ama o she nyene egbe bhale agbo; eri o kpe wa ama a she me òli rue.' "

16

Okhe irokhokho oyi orloekhu ona ikpamhika

¹ Ijesu o ze okhe irokhokho khasè eniye odukhokho eyoli, oo we, "Omose oghuo ni o pfue o la o, o mhue orloekhu epfue enayoli. A gueye oni omose khi oni orloekhu o pfue lue epfue-a. ² Igho o lu òli, o mhila li, 'Elo ona o khi ni mhi a suo idiegbe oye? Rokhasè mhe ghue abi u li gbe akanya oye irari khi waa ke gbolo ya khi orloekhu oyemhe.' ³ Igho oni orloekhu o sa o, 'Se mhi li ya kia abi oga oyemhe o ro ya khu mhe akanya ena? Mhi aa mhue itoto ni mhi ro dobe ya gua ishemhi. Omama omhila kia-kia oo mu mhe. ⁴ Mhi lese abi mhi ya li ini egbo e zemhe lo apfe oyewe le ini a khu mhe akanya.'

⁵ "Igho o lu egbo ni e lo oga oyoli ota. O mhila onodode, 'Ingme u lo oga oyemhe?'

⁶ "Oo li, 'Igalò oilu olivu egbhueshe asha elele.' Oni orloekhu oo li, 'Mo ebe, shito khi we-a, ni u keke igalò egbhueshe asha ene.' ⁷ O mhila onuzava, 'Ingme yeye u lo?'

"Oo li, 'Ikpulu ado agbele.'

"Oo li, mo ebe shito khi we-a ni u keke egbhueshe asha eleli.'

⁸ "Oni oga ogho o kueghie oni orloekhu ona ikpamhika ogho, irari khi o riele ingme ikpamhika ni o li abi ileingme. Irari khi egbo ena agbo ona e lese abi e li ri ikpamhika nu egbe e ngeli dose abi egbo ni e khi ena akpa e li. ⁹ Mhi gue òli e ye e, a ri epfue ni a mhue mu emole shi agbo ona ni a ro bhale ya e khi ini e pfo, a ya ze e lo iloghie.

¹⁰ "Ogbo ni a da dobe ri egbe e nga shi ukuku emhi ni a ro nga li obone, o ya ze regbenga shi eminiemhi, ini a roli nga òli obo. Oni o da ze ri egbe e da shi ukuku emhi ne, o ya ze ri egbe da shi eminiemhi. ¹¹ Ini u wa ze ni a regbenga shi epfue na agbo ni a ro shi e obo, se a li ya ri egbegbi epfue nge obo? ¹² Ini o khia khi u wa ze ri egbe e nga shi epfue oyi ogboese, oghuo o ya ri oye ne?

¹³ "Aa me oni oo ga ogbo ni o dobe ya ke ga ega aava utoghuo. Eri o ya nono ingme oyi oghuo, o nono ingme oyi onokpole. Oo suo eso na oghuo dose onokpole. Wa dobe ya ke ga Eshinegba u gbolo e ga ukpagho."*

Osese eyi ijesu eghuo

(iMat 11.12,13; 5.31,32; iMak 10.11,12)

¹⁴ Abi egbo iFarisi ni e nono ingme ukpagho dose e ro suo ona, e do ijesu okonyo. ¹⁵ Ijesu oo we, "Eri a ngeli ukpeloe agbo ni a ro ke khasè khi eni angeli oyewe o migha shi ipfua e khi, ama Eshinegba o lese usamhi udu oyee. Emini egbo ee bino khi oo mu eloe gba, eri oo kpasè Eshinegba.

¹⁶ "Eri a ri Ushi oyi iMosisi ali emini emekeguele e keke gbe akanya ramhi eghoghe oyi ijoni Oni oo batazi egbo. Rote eghoghe agho vu ya ramhi memena, eri a ri ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba a tse abo, ogbokpa o rosheka ini loli dobe lo o.† ¹⁷ O ya kele ni eke

* 16:13 Li ze iMat 6.24 † 16:16 Li ze iMat 11.12-13

ali ukhuli ni e kelea, ama ukpamhi ungmehi okhoghuo kpele ọa ya de Ishi eyi iMosisi pfi-a.‡

¹⁸ “Omose ni ọ da khu ughue ọli pfi ni ọ ya rue ọkpotoso ọlese ne, ọ she kia okia. Omose ni ọ da rue ọkpotoso ni a khu ughue, ọ she li kia okia.‡

Omose ni ọ pfue ali iLazarosi

¹⁹ “Omose ọghuo ọ ya laọ ni ọ mema pfue. Ọọ sọ itsua enete ni e somhi otse ni e ghale, ọ li agbo nyafunyafu ogbele kpa. ²⁰ Omose ọghuo ọna umhame ni a lu iLazarosi, ọ li ya la ọ. Igboko e ge ọli. A tsua li bhale ode unuekpe oyi oni omose ni ọ ghọ pfue ọgho eghege kpa. ²¹ Eri oni iLazarosi ọ shito oni ode unuekpe oyoli ini loli me eminale ni e rote ọli ukhomhi itebu de kua rue le. Eri ewa e gbolo bhale ya lalo ọli eni igboko.

²² “Eghege o bhale ni oni iLazarosi ọ ro ghua. Igeni eyi Eshinegba e bhale ya tsua li je ashini Aburaamu ọ la. Omose ni ọ ligho pfue egho, ọ li ghua, a ri ọli to. ²³ Ilimhi iriere ni ọ la me osue, ọ yase alo idane, ọ me Aburaamu khi ọ nuata shi lue egbe, iLazarosi ọ shito mama li. ²⁴ Igho ọ lu leghe, ‘Aburaamu ita! Kpekepe mhuẹ ilemhi na mhe. Ghie iLazarosi ni ọ to obo ame to mhe elemhi, itobo khi mhi la ukpokpomhi osoli elemhi ere memena.’

²⁵ “Ama Aburaamu ọọ li, ‘Omọ sato khi abi u ro la agbo, u she mie eminete eye, ama iLazarosi ọ mie emini ẹa ti eyoli. Mena egbe e pfomhi ọli shi ana, yeye u la ukpokpomhi osoli. ²⁶ Ini a ri obo rue ona ọ shi eke, rote ashini u la bhale ana ugbilimhi eke o pfa awa a. Irarigho, eni ẹẹ nono ni wewe e rote ana da je obini u la, ẹa ya dobe wekhi eni e la obini u la e dobe ya da bhale deba anye oola.’

²⁷ “Oni omose ọọ ọli, ‘kpekepe mhia lema e, ghie iLazarosi je apfe oyi itamhe, ²⁸ irari khi mhi mhuẹ inyoghuo emose oshe. Zobe ni ọ ya tse agua ye we ini e khi bhale asha osoli ona.’

²⁹ “Aburaamu ọ sọ ọli ọ, ọọ li, ‘E mhuẹ Ishi eyi iMosisi ali emekeguele, e ri esọ shi we eke.’

³⁰ “Oni omose ọọ li, ‘Iye, Aburaamu ita, ini ogbo ọ rote eghuli guale ya tse agua ye we, e ya mu nyene.’

³¹ “Aburaamu ọọ li, ‘Ini ẹa ri esọ shi emini Ishi eyi iMosisi ali emekeguele e ngme, ẹa ya ri esọ shi eke ini ogbo ọ tseku rote eghuli guale.’ ”

17

Olamhe ali igbekua

(iMat 18.6,7,21,22; iMak 9.42)

¹ Ijesu ọọ eniye odukhokho eyoli, “Emini e ri ogbo ọ lamhe olamhe e mema ya bhale, ama o ma kholo oni ogbo ni o rote obo oyoli bhale egbe. ² O ti ne ini a mu eche iko zu ogbo oggho uruli tsua pfilo oke oniemi, dose ni ọ ro ya ze ni otuoghuo ikuku eniye enana ke lamhe olamhe. ³ A mholi egbhe shi emini a riele.*

“Ini inyoghuo e ọ lamhe, gue ọli ye ọli. Ini ọ mu nyene, gbekua na ọli. ⁴ Ini ọ lamhe ne iti ishilua ogbele, ni ọ ro bhale ya lema e eni iti ishilua egho, ni ọ re, ‘Mhi mu nyene.’ U mema ya gbekua na li.”

Irudunga

⁵ Eni ighiusomhi na kee ogbava ni ijesu ọ ze, ee, “Onomhuẹ, zese irudunga oyanye-a.” ⁶ Onomhuẹ ọọ we, “Ini u mhuẹ irudunga ni o she abi ukpamhi imositadi, u ya lie ọara oaghiẹ ona, ‘Oo eke-a, ni u ya gbola shi elemhi oke oniemi!’ O ya suo ne.

Akanya oyi oni ọ ga ogbo

⁷ “Ini ongee ọ fe mhuẹ oni ọọ ga li ni ọ gua ishemhi e nali, okekhi isumha ọ ri eloe e khu nali. Eri ọ ya lie ọli, ‘Nyanya bhale ya le eminale ini ọ rote ishemhi jele?’ ⁸ Ọa khi eri ọ ri ochoghọ ya kpe lie ọli, ‘Ka nye emhi ogbomhi na mhe, u kpha li na mhe ni mhi

‡ 16:17 Li ze iMat 5.18 § 16:18 Li ze iMat 5.32; 1 iKori 7.10-11 * 17:3 Li ze iMat 18.15

le. Mhi kha le se, ni mhi rọ da se, u tigbe ya le oye?"⁹ O ya tse ọni o ga ogbọ ogho o mu ikanya irari khi o da ye usomhi ni o ghie ọli?¹⁰ Igho khi eę, ini a rięle abi a ghie e se, a ke lie, 'Eni e ga ogbọ tse anye khi, akanya khi akanya oyi anye, anye e gbe.' "

Ijesu o ri emose ishoma ze

¹¹ Abi iJesu o ro je iJerusalemu, o rote iteva ęoli iSameria ali ęoli iGalili ii doęe. ¹² Abi o li lo ęoli oghuo le, emose ogbe ni efafe e mu e bhale deba li, e ta pfia migha. ¹³ E tseę leghe, ee lie, "Ijesu Onomhue, mhue ilelemhi na anye!" ¹⁴ Abi iJesu o ro me we, oo we, "A ka ri egbe e kase ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba." Abi e li le egho, eni efafe e kala we egbe-a, e ze.[†] ¹⁵ Igho oghuo o elemhi we, abi o ro me khi loli ze, o nyene egbe ukhokho bhale, o kuęhie Eshinegba leghe. ¹⁶ O bhale ya de yeshi iJesu odalo, o tse ọli uwegbe. Oni iSameria oni omose o khi. ¹⁷ Igho iJesu o mhila we, "Oa khi egbo ogbe a ro ze? Ighie otiale ni e kpole?" ¹⁸ Aa me ongewe okhoghuo ni o nyene egbe ukhokho bhale ya kuęhie Eshinegba, se ni ofese onana?" ¹⁹ Ijesu o li, "Vule ke je, irudunga oye o she re ze."

Ibhale oyi Eghiele oyi Eshinegba

(iMat 24.23-28,37-41)

²⁰ IFarisi eghuo e mhila iJesu eghęhe ni Eghiele oyi Eshinegba o ro ya bhale. Ijesu oo we, "Eghiele oyi Eshinegba oa ya bhale ni a ke me alo gbugbugbu. ²¹ Oa khi oni a lie, 'Ghe ọli ana.' We khi, 'Ghe ọli agho.' Irari khi Eghiele oyi Eshinegba o la iteva oye e."

²² Igho o eniye odukhokho eyoli, "Eghęhe o bhale ni a ya nono ogbele oghuo oyi omi ogbọ, ama a ya me ọli. ²³ Egbo e ya ke gueye e, 'Bino khi o la agho.' Ali khi, 'O la ana.' Ama a khi na deba we. ²⁴ Irari khi ele ni Omi Ogbọ o ya bhale, eri o ya li abi erali akphala ni o nyamhise alo rote ukiękie ukhui oghuo ya je ukiękie ni o kpole. ²⁵ Ama o mema kpe ya me osue egbegbo, egbo agbhotu ena e kie ọli.

²⁶ "Abi o ke lese li eghęhe oyi iNoa, igho o ya li ogbele ni Omi Ogbọ o ya bhale.[‡] ²⁷ Eri egbo e le, e da, e rue ikpotso, a ri ikpotso ye ughue ya ramhi ni iNoa o ro lo oko-oke oniemhi. Igho amę ni ofune o rote idane tiemhile ya pfuse we-a nya.[§]

²⁸ "Igho o gbo li eghęhe oyi iLoti. Egbo e le, e da. E de, e ro de. E ko, e to apfe. ²⁹ Ama ele ni iLoti o lase eke iSodomu le, erali ali ingamhi e rote idane ze kule ya pfuse we-a nya.* ³⁰ Igho o ya li ele ni Omi Ogbọ o ya bhale. ³¹ Ele ni a ngme ena, oni o la ukhomhi owa, o khi tiemhile ya wolọ itsua eyoli. Igho o khi oni o la ishemhi, o khi nyene egbe je apfe shi emhi khoghuo.[†] ³² A sato ingme oyi ughue iLoti![‡] ³³ Ogbọ ni o da nono ni loli tsumhi agbo oyoli ne, o ya de ọli obo-a, ama ogbọ ni rue agbo oyoli obo-a shi eke itobo oyemhe ne, o ya me ọli rue.[§] ³⁴ Eliyose ni a ngme ena, emose aava e ya lese shi ukpho oghuo, a ya rue oghuo o vu, o kpe otuoghuo o le. ³⁵ Ikpotso aava e ya ke mhele emhi kugbe, a ya rue oghuo o vu, o kpe otuoghuo o le." ³⁶ [Emose aava e ya la ishemhi, a ya rue otuoghuo o vu, o kpe otuoghuo o le.]

³⁷ Eniye odukhokho eyoli e mhila li, e ọli, "Obo lo Onomhue?" Ijesu oo we, "Ashini idiegbe olimhi o la, agho ighuli eę legba."

18

Okhe irokhokho oyi osamhi-olimhi ali oso-ezo

¹ Ijesu o ze okhe irokhokho kase eniye odukhokho eyoli, ni o ro sese we khi o ti ni a ke lema eghęhe kpa, ali e khi ze ni o lose we. ² Oo we, "Elemhi ęoli oghuo, omose oso-ezo o ya la o ni oa li na ulishi Eshinegba wekhi eri o mu ekpe na ogbọ. ³ Osamhi-olimhi o li la oni ęoli ni o bhale deba oni oso-ezo, oo li, 'Kpekpe pfa ezo na mhe shi ingme ni o de mhemhe ali ogbọ.' ⁴ O ga tseę oni omose oa kie pfa shi ọli eke. Ama ikpukhokho o, oni omose oo egbeoli, 'Ini o rię khia khi mhi aa ya na ulishi Eshinegba wekhi eri mhia mu

[†] 17:14 Li ze iLev 14.1-32 [‡] 17:26 Li ze Igbae 6.5-8 [§] 17:27 Li ze Igbae 7.6-24 * 17:29 Li ze Igbae 18.20; 19.25 [†] 17:31 Li ze iMat 24.17-18; iMak 13.15-16 [‡] 17:32 Li ze Igbae 19.26 [§] 17:33 Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; iJon 12.25

ekpe na ogbo, ⁵ ni o ro khia khi oni okpotso ona o lina bhale ya nase mhe ena, mhi ya pfa ezọ na li, ini o khi ya ri ibhale oyoli ona kie ke nase mhe! ”

⁶ Onomhue oọ we, “Aa suo abi oso-ezo ona okholo ona o ngme? ⁷ Eshinegba o ya li pfa ezọ na eniye eyoli ni e vie e lu oli, ghe ele-ogwota, ghe ele-iyose? ⁸ Mhi gueye e khi o ya pfa ezọ na we pia. Abi o li ena, ini Omi Ogbo o nyene egbe bhale, o li bhale ya e irudunga eke agbo?”

Okhe irokhokho oyi iFarisi ali omionoga

⁹ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho ona khasa egbo eghuo ni e regbenga khi wewe e mholi igue-ngeli dose egboese, ni e ri elo a gbe egboese. ¹⁰ “Emose aava e je Owa Oyi Eshinegba ya so iromhi. Oghuo o o khi iFarisi, onokpole o khi omionoga. ¹¹ Oni iFarisi o vule, o so iromhi, o kuoghi egboli, oọ lie, ‘Eshinegba, mhi kphemhi ne khi mhi aa li abi egboese ni e khi ighiato ni ee li ingmobe, ni ee kia okia abi omose omionoga onana. ¹² Iteva mhia pfi azumhi elemhi efo uka. Mhi a ze aze-oghuo-igbe elemhi emini mhi mhue kpa.’

¹³ “Ama oni omionoga ogho, o tapfia migha o gbudu yase alo fele idane, ama o lese gbe abo nga aye, o lie, ‘Eshinegba mhue ilelemhi na mhe, mhemhe ogbo olamhe.’ ¹⁴ Mhi gue egbegbi ingme a ye e khi oni omionoga ona Eshinegba o bino khi o pfuase dose oni omose ni o kpole. Egbe e mu oli je apfe. Itobo khi ogbo ni o da ti egboli nga ne, eri a ya ti oli tiemhi eke, ama oni o da ti egboli tiemhi eke, a ya ti oli nga.”*

Ijesu o khi vose na ikuku eniye

(iMat 19.13-15; iMak 10.13-16)

¹⁵ Eghuo, egbo e li mu eniye enikeke bhale ghi ijesu ni o ri obo ti we. Abi eniye odukhokho eyoli e ro me we, ee e khi bhale ya nase oli. ¹⁶ Ama ijesu o lu eni eniye, oọ we, “A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe, a khi ke mu we migha irari khi enabi wewe e mhue Eghiele oyi Eshinegba. ¹⁷ Abi o li mhi li gue oli ye e khi, oni o da mie Eghiele oyi Eshinegba abi ukuku om o li mie oli ne, o ya lo oli le.”

Oghie ni o pfue

(iMat 19.16-30; iMak 10.17-31)

¹⁸ Okhemhue oghuo o mhila ijesu, oọ, “Osesa onete, se mhi ya li ni mhi ro ya mhue agbo na agboagbo?” ¹⁹ Ijesu o mhila li, “Elo o ze ni u ro o lu mhe osesa onete? Ogbokhoghuo o la o ni o khi onoti, se ni Eshinegba.” ²⁰ U lese abi ishi eyi Eshinegba e ngme, “Khi kia okia, khi gbe ugbeli, khi do ughiato, khi pfi otsele egbhue mu ogbo, mu ekpe na ite ali inye.”†

²¹ Oo ijesu, “Rote abi mhi te khi om o mhi te ri ishi ena nya a gbe akanya.”

²² Abi ijesu o ro suo ona, oọ li, “O kpo e emhi oghuo le, le ya ri emini u mhue nya de, u kemhi eni ikpagho na egbo ni ea mholi khi u ya mhue epfue shi iloghie. Ni u tigbe bhale ke deba mhe.”

²³ Abi oni omose o ro suo ona, egbe e pfo li-a itobo khi o pfue gba. ²⁴ Ijesu o me abi egbe e pfo li-a shi o, Oo, “O ma mu unu ni egbo ni e lolo pfue ni e ro lo Eghiele oyi Eshinegba. ²⁵ Ni ogbo ni o pfue o ro lo Eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni loli ri alakumi rote ese asuge ya fie.” ²⁶ Egbo ni e suo ona e mhila, “Oghuo o ke ya mhue imiepfuese sho?” ²⁷ Ijesu oọ we, “Emini o a ze ogbo a ri ele loli o ze Eshinegba a ri ele.” ²⁸ IPita oọ ijesu, “Bino, anye she tsua emhi eyanye nya kua se, anye bhale deba e.” ²⁹ Ijesu oọ we, “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, aa me oni o ya tsua apfe-oli, okekhi ughue-oli pfa, ni o tsua inyoghuo oli, ghe itali ghe inyoli ali imioli pfa, itobo Eghiele oyi Eshinegba, ³⁰ ni o ya ya mhue eleli ni e bu dose eghogho, elemhi agbo ona ali agbo oni o ke e bhale.”

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le

(iMat 20.17-19; iMak 10.32-34)

* 18:14 Li ze iMat 23.12; iLuk 14.11 † 18:20 Li ze Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20

³¹ Ijesu o rue eniye odukhokho ogbava eyoli je asha eghuo, o gueye we. "A ri esọ shi eke, awa ya nga obini iJerusalemu. Emini emekeguele e keke shi Omi Ogbo egbe nya, e bhale ya tse oobo. ³² A ya mu oli, a rue oli na egbo ijeta. E ya roli li egia, ee tsue oli, e tono ete ku oli, e gbe oli itali, e tigbe gbe oli-a. ³³ Ele onuzi-esese, o ya guale." ³⁴ Eniye odukhokho eyoli ea lese udi ingme ena irari khi eri a ri ingme enana sheli we, ali khi ea gbo lese emini oo ngme.

Ijesu o khueghie ozalo alo-a
(iMat 20.29-34; iMak 10.46-52)

³⁵ Abi ijesu o li ti i mama ijeriko, ozalo oghuo o shito epfe ode, o mhila. ³⁶ Abi o ro suo okeke egbo ni e dose, o mhila we emini a me. ³⁷ A gueye oli khi ijesu na iNazareti oo dose. ³⁸ O lu leghe, oo li, "Ijesu Omi iDefidi mhue isomhelemhi na mhe." ³⁹ Egbo ni e ralo na li e oli o khukhu unu. Ama igbo o kie li tseese oo lie, "Omi iDefidi mhue isomhelemhi na mhe." ⁴⁰ Ijesu o migha, o e lu oni omose ghi lue. Abi o ro ti mama li, ijesu o mhila li. ⁴¹ "Elo wa nono ni mhi ri ele ne?" Oo ijesu, "Onomhuele mhi a nono ni mhi ke me eke." ⁴² Ijesu oo li, "Alo eye e khueghie-a, irudunga oye o she re ze." ⁴³ Aghoagho alo eyoli e khueghie-a. O deba ijesu kia, o kueghie Eshinegba. Abi eni egbo nya e ro me oli e li li kueghie Eshinegba.

19

IZakiosi omionoga

¹ Ijesu o rote eoli ijeriko dose. ² Omose oghuo o la oni eoli ni a lu iZakiosi, loli o khi oga oyi emionoga. O ga mema mhue epfue egbegbo. ³ O nono ni loli me oni ijesu o khi, ama o dobe. Oa me asha itobo khi egbo e bu dose. Ali khi ogbo ni o yagha o khi ni o lolo she. ⁴ Igbo o na ya ralo ode ni ijesu o te ya dose, o ya nga oara ugbele shito, ini loli me asha me oli. ⁵ Ijesu o ramhi agho, o yase alo idane lu oli, Oo li, "IZakiosi, nyanya tiemhile, mhi mema ya kushi apfe oye amo." ⁶ Igbo o nyanya tiemhile. Egbe e mu oli, o ri oghel kpe abo mie ijesu.

⁷ Egbo nya ni e me ona, e wolo, e lie, "O she ya kushi na ogbo ona olamhe." ⁸ O ke lese li denete, iZakiosi o ti vule, oo, "Onomhuele ghe i, mhi ya khi epfue eyemhe shi asha eva, mhi ri asheghuo o na egbo ni ea mhue. O kha khia khi mhi li ogbokhoghuo le ghue, mhi ya fali oli eni ota agbhagbhamhi ene." ⁹ Ijesu oo li, "Amo ena imiepfuese o she bhale apfe ona, itobo khi omi Aburaamu, omose ona o li khi. ¹⁰ Irari khi eri Omi Ogbo o bhale ya nono egbo ni e waa, ali ni o gbo ro ya mie we pfuese."*

Okhe irokhokho igue-ri emini a ro ne kia
(iMat 25.14-30)

¹¹ Abi e kie li suo ingmemhi ena, ijesu o ze okhe irokhokho khasa we irari khi o she ti i mama iJerusalemu. Eni egbo e dabi khi utoghuokpe Eghiele oyi Eshinegba o ro ya bhale. ¹² Oo we, "Omose okhemhuele oghuo o ye ushishi odonue ni a ro ya ri oghie na li, ikpukhokho, o gbo jele. ¹³ Igbo o luno eni ee ga li ogbe, o kemhi ikpagho eyi igolu na we. Oo we, 'A ri ikpagho ena du oki ramhi ni mhi ro ya jele.'

¹⁴ "Eri tse khi eri apfoli e biselemhi oli, e ghie usomhi ghi eni e ya gbano oli ukhomhi khi wewe ea nono ni oni omose ona, ni o khi oghie oyi wewe.

¹⁵ "A kie ri oghie na li, o jele. Igbo o luno eni e ga li egbo ni o ri ikpagho na, ni loli mhila we abi e ri eni ikpagho kia.

¹⁶ "Oni odode o bhale, oo li, 'Oga, ukpagho igolu oye o she bia igbe elese.'

¹⁷ "Oni oga oo li, 'Mu akanya, oni oo ga onete oyemhe. Itobo khi u khi oni a ri egbe e nga shi ukuku ni a ro shi e obo, mo eoli igbe ke mhese shi.'

¹⁸ "Onuzava o bhale, oo li, 'Oga ukpagho igolu oye o she bia ishe elese.'

¹⁹ "Oni oga oo li, 'Yeye mo eoli ishe ri eoli ke khu.'

* 19:10 Li ze iMat 18.11

²⁰ “Onuzasẹ ọ bhale, ọọ, ‘Oga ghe ukpaghọ igolu oye. Eri mhi gẹnọ li shi ode ya shi nẹ. ²¹ Eri ulishi oye o mu mhe itobọ khi ọgbọ ni ọ ze alo u khi. Ashini u waa rọshi u te ẹ rue, ashini u wa rọ kọ shi u te a khiẹse.’

²² “Oni oga ọyọli ọọ li, ‘Mhi ya rọte emini yeyeghuo u ngme sẹ unu ingme ikhi yeyẹ ọni ọ ga ọgbọ ọbe ọna. Abi u rọ lẹsẹ khi ọmọse ni ọ ze alo mhi khi, khi ashini mhia rọ shi mhi te a rue, mhi gbo rọte ashini mhia rọkọ shi a khiẹse. ²³ Elo o zẹ ni u waa rọ ri ukpaghọ oyemhe ya shi owa ukpaghọ na mhe ni e la aghọ ke gbe nga ọ, ni mhi mẹ ọli ali eleli eyọli mie ini mhi nyenẹ egbe jele?’

²⁴ “Ighọ ọ gweye eni e migha, ‘A mie ọli oni ukpaghọ igolu ona na ọni ọ mhue eleli asha igbe.’

²⁵ “Eni ẹgbọ ẹ ọli, ‘Oga, ọ she kpe mhue igbe.’

²⁶ “Oni oga ọọ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, ọgbọ ni ọ da kpe mhue ne, a ya rọ ma li ọ. Ama ọni ọa kpe mhue a ya gbo mie ọli ọni ọ kpe mhue.† ²⁷ Ama ebe mhe egbo ni ẹa nono ni mhi le eghie shi wẹ ukhomhi, a wolọ wẹ lase ana, a gbolo wẹ-a ukpeloe mhe.’ ”

Ijesu ọ lo iJerusalemu le

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iJon 12.12-19)

²⁸ Abi ijesu ọ rọ ngme ona se, ọ ya ralo na wẹ. E nga iJerusalemu. ²⁹ Abi ọ rọ ti mama ẹoli iBetifagi ali iBetani obini ukhomhi ute ni o khi ẹera olivu, ọ ghie eniye odukhokho eyọli aava ralo, ọọ wẹ, ³⁰ “A je ẹoli ni o la ẹ odalo. Ini a ramhi aghọ, a ya mẹ omi akphere ni ọgbọ ọa nga ghue khi a mu ọli zu. A taghie ọli-a, a mu ọli ghi mhe ana. ³¹ Ini ọgbokhoghuo ọ mhila ẹ, khi ọọ, ‘Elo o zẹ ni a rọ taghie ọlia?’ A liẹ ọli, ‘Onomhue ọ mhue emini ọ ri ọli ya li.’ ” ³² Eni ọ ghie, e bhale ya ẹ ọni akphere tee abi ijesu ọ li gweye wẹ. ³³ Abi e li taghie ọlia, eni e mhọli ọli e mhila wẹ, “Elo ọ zẹ ni a rọ taghie ọni akphere a?” ³⁴ E wẹ, “Onomhue ọ mhue emini ọ rọli ya li.” ³⁵ E mu ọli ghi ijesu. E ri ide ku ọli egbe, e mu ijesu nga ọ. ³⁶ Abi ọ li lẹ, ẹgbọ e naghie ide ku ode. ³⁷ Abi ọ rọ ti i mama ashini ute Olivu o te pfi ukhomhi kpọkẹ, eni eniye odukhokho nya ee kueghie Eshinegba leghe shi ikanya onyaloa ni e mẹ. ³⁸ Ee liẹ,

“Ikhivose o khi oyi oghie

ni o ri eva oyi Onomhue bhale.”

“Opfomhe o la iloghie,

ufumhi o la obini o yagha nẹ nya.”‡

³⁹ Ighọ iFarisi eghuo ni e la ifuabọ eni ẹgbọ ẹẹ ijesu, “Osese, gweye eniye odukhokho eye e khukhu unu.”

⁴⁰ Oọ wẹ, “A ri esọ shi eke, ini e khukhu unu, echẹ e ya ke tsesẹ leghe.”

Ijesu ọ viẹ na iJerusalemu

⁴¹ Abi ọ rọ ti i mama iJerusalemu ni ọ rọ mẹ oni ẹoli, ọ viẹ na li. ⁴² Oọ, “Abi a khe khi u lẹsẹ emini o ya ri opfomhe ghi ẹ amo ena lo! Eri tse khi a she ri ọli sheli na ẹ mena.”

⁴³ Ogbẹle ọọ bhale ni ebe ẹ e rọ ya gbe ogba gase ẹ, e khi ẹ shi iteva, e rọte ashakpa gase ẹ shi. ⁴⁴ E ya khọli ẹ pfuse-a. E ya kesẹ omọ wẹkhi ọdiọ le, e shashe ẹ apfe-a. E ya kesẹ ukpolo nga ukpolo, itobọ khi aa lẹsẹ egheghe ni Eshinegba ọ rọ bhale ya tsumhi ẹ.

Ijesu ọ je Owa Oyi Eshinegba

(iMat 21.12-17; iMak 11.15-19; iJon 2.13-22)

⁴⁵ Ighọ ọ lo Owa Oyi Eshinegba, ọ khu ẹgbọ ni e la aghọ ẹ du oki fiẹ. ⁴⁶ Oọ wẹ, “A she keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Owa oyemhe owa iromhi lo.’ Ama, a she ri ọli mele egba ighiatọ a!”§

⁴⁷ Ogbẹlekpa ijesu ọ la Owa oyi Eshinegba sese, ama eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi ali eni e ralo na eni ẹgbọ, ee nono ni wewe e gbe ọli-a.* ⁴⁸ Ama ẹa

† 19:26 Li zẹ iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 ‡ 19:38 Li zẹ Iwolo 118.26 § 19:46 Li zẹ Aza 56.7; iJere 7.11 * 19:47 Li zẹ iLuk 21.37

mẹ oḍe ni e te ya riẹlẹ ọli, itobọ khi eni ẹgbọ e ri esọ shi osesẹ oyọli, ẹa nono ni ungmemhi oyọli okhọghuo o de wẹ esọ-a.

20

A mhila iJesu oni o ri afu na li
(iMat 21.23-27; iMak 11.27-33)

¹ Eḷẹghuo khi iJesu o la Owa Oyi Ẹshinẹgba tse abọ usomhi onete oyi Ẹshinẹgba, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi, ali eni egbhali e bhale deba li. ² Ẹ ọli, “Gueyẹ anye afu oyi oni u rọ o gbe ikanya enana. Oghuo o ri eni afu ena ne?”

³ IJesu oḍ wẹ, “Mhi ya li mhila ẹ ogbọ, a sọ mhẹ ọ! ⁴ Ibatizi ni iJoni oḍ batazi ẹgbọ, obọ oyi Ẹshinẹgba o te bhale abi obọ oyi ogbọ?”

⁵ E lu egbe wẹ ochi, e ke, “Awa khe, ‘Obọ oyi Ẹshinẹgba o te bhale.’ O ya mhila awa, ‘Elo o zẹ khi aa mie ọli suọ?’ ⁶ Ini awa ke, ‘Obọ oyi ẹgbọ.’ Ẹgbọ nya e ya tonu awa echẹ irari khi ogbọkpa o lesẹ khi omekeguele iJoni o khi.” ⁷ Ighọ ẹẹ iJesu, “Anye aa lesẹ obini o te bhale.”

⁸ IJesu oḍ wẹ, “Mhia li ya gueyẹ ẹ afu ni mhi rọ a gbe ikanya enana.”

Okhẹ irọkhọkhọ oyi eghiale ena okhọlọ
(iMat 21.33-46; iMak 12.1-12)

⁹ IJesu o zẹ okhẹ irọkhọkhọ ona khasẹ eni ẹgbọ, oḍ wẹ, “Oḡosẹ oghuo o gua ipfonu shi ogba, o rọli ye ongmomhi na eghiale. O vu ẹoli ni o la tesẹ.* ¹⁰ Eghẹghẹ ikhiẹsẹ o ramhi, o ghie oni oḍ ga li ghi wẹ e rọte oni ogba pfanọ idumhi ghi luẹ. Ama eni eghiale e gbe oni a ghie oghọ. O pfinu abọ efue je. ¹¹ Oni oḡosẹ o gbo ghie oni oḍ ga li onuzava ghi wẹ. E gbe ọli, e yeghẹ ọlia. O gbo pfinu abọ efue ya je. ¹² Oni oḡosẹ o gbo ghie onuzasẹ. E kuale ọli utse, e khu ọli ya fiẹ.

¹³ “Oni o mhue oni ogba ipfonu oghọ, oḍ, ‘Sẹ mhi fẹ ya li eghọ? Mhi ya ghie omimhẹ ni mhi nono ingme oyọli egbegbọ, otse, e ya mu ekpe na li.’

¹⁴ “Ama abi eni eghiale e rọ mẹ ọli, ẹẹ, ‘Egbegbi omi ọli na ni o ya le ugu ogba ona, awa gbe ọli-a ni awa rue oni ugu le.’ ¹⁵ Ighọ e ti ọli je olase oni ogba ipfonu, e gbe ọlia.

“Sẹ oni o mhue oni ogba ipfonu eghọ o fẹ ya li wẹ? ¹⁶ Eri o ya bhale ya gbolo eni eghiale eghọ-a, o tigbe rue oni ogba na eghiale elese.” Abi eni ẹgbọ e rọ suọ oni ingme, ẹ, “Ẹshinẹgba o gbe etse kua!”

¹⁷ IJesu o bino wẹ alo ukhomhi, oḍ wẹ, “Sẹ emini a keke ona o fẹ ngme, ni oḍ,†

“ Ẹchẹ ni itsona e kie pfi, o tigbe ya mele echẹ ẹbẹ ni o mu ẹloe ne nya-a?”

¹⁸ “Oni o da ya de nga oni echẹ ne, o guoghọ-a, ali oni oni echẹ o da ya de mu ne, o mhele ọlia.”

Ingme oga izeze
(iMat 22.15-22; iMak 12.13-17)

¹⁹ Eni ẹ sesẹ Ishi eyi iMosisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e nono oḍe ni e te ya mu ọli aghoaghọ, irari khi wewẹ o zẹ oni okhẹ irọkhọkhọ tsue. Ama ulishi oyi ẹgbọ oo mu wẹ. ²⁰ Ighọ e li ri ẹloe shi ọli egbe egbegbọ. E zẹ ẹgbọ ni e riẹlẹ abi ẹgbọ ni ee mie shi iJesu o deba li, e ke de ọli awẹ, ini e mẹ ushi mu shi ọli obọ, ni e mu ọli ghi ena omhesẹ eyi igovunọ. ²¹ Ighọ eni a zẹ eghọ ee mhila li ogbọ, “Osese, anye ga lesẹ khi abi ungmemhi oyi Ẹshinẹgba o li u liẹ ngme ọli, u gbolo a sesẹ emini e te oḍe, waa ya gbe ogbọkhoghuo azẹba, ama eri wa sesẹ egbegbi ingme oyi Ẹshinẹgba. ²² O fẹ ti ni anye zẹ oga na oghie iSiza abi anye khi zẹ?” ²³ IJesu o she lesẹ oshili eyewẹ. ²⁴ Oḍ wẹ, “A ri ukpaghọ ẹlomho khasẹ mhẹ. Alo eyi oghuo a fẹ mu shi o?”

²⁵ Ẹ ọli, “iSiza.”

* 20:9 Li zẹ Aza 5.1 † 20:17 Li zẹ Iwolo 118.22

Ijesu oọ wẹ, “A ri emini e khi eyi iSiza na iSiza, a ri emini e khi eyi Ẹshinegba na Ẹshinegba.”

²⁶ Ẹa doḅe rọte emini o ngme igbaa me emhikhoghuo mu shi oḷi obọ. Abọ e sha wẹ shi abi o li gbaghie oni ogbo-a, e khukhu unu.

Ẹgbo iSadusi e mhila li ogbo irote-eghuli guale
(iMat 22.23-33; iMak 12.18-27)

²⁷ Ẹgbo iSadusi eghuo ni ẹa lama shi o khi a ya me irote eghuli guale, e ri omhila bhale deba iJesu. † ²⁸ Ẹ oḷi, “Oseṣe, iMosisi o keke shi eke na awa khi ini omose o ghu-a pfi ughue oḷi shi eke agbo ni o rọ bia eniye, inyoghuo oni omose o rue oni okpotso ughue ni o bia eniye shi agbo na inyoghuo oḷi ni o ghu-a egho. § ²⁹ Inyoghuo egbe etuoshilua e ya la o. Oni odode o rue okpotso, o ghua, o bia omọ. ³⁰ Onuzava o rue oni okpotso. ³¹ Igho onuzase o gbo rue oḷi. Igho wewe nya e rue oḷi, e ghulo-a, ẹa bia omọ. ³² Ipkukhokho o, oni okpotso o li ghua. ³³ Mena, ogbele ni egbo e ya te eghuli guale, ughue oghuo oni okpotso o ya khi, aborokhia khi wewe oshilua e ga rue oḷi ughue egho?”

³⁴ Ijesu oọ wẹ, “Ẹgbo ena agbo ona e rue ikpotso, wewe e gbo ri ikpotso a ye ughue. ³⁵ Ama egbo ni a leli shi eni e mhue okemhi shi agbo ogho ali irote eghuli guale, ẹa ya rue ikpotso, wexhi eri a rẹwe ya ye ughue. ³⁶ Ẹa ke ke ghu, irari khi eri e ke ya li abi igeni eyi Ẹshinegba. Imi Ẹshinegba e ke ya khi, irari khi e she rọte eghuli guale. ³⁷ Ashini a keke ingme oyi ebuli ni oo to shi, iMosisi o te rokhasẹ e gboo khi eni e ghua, e guale, irari khi o lu Onomhue, ‘Ẹshinegba oyi Aburaamu ali Ẹshinegba oyi Aziki ali Ẹshinegba oyi iGiekopu.’* ³⁸ Ẹshinegba oyi egbo ni e la agbo o khi. Oa khi Ẹshinegba oyi egbo ni e ghua.” ³⁹ Eṣeṣe Ishi eyi iMosisi eghuo ni e la agho ẹẹ oḷi, “Oseṣe, u ga gue ngme!” ⁴⁰ Ogbo khoghuo o ke gbo gbudu mhila li ogbo olese.

Omi oghuo oni Omiepfuese o khi
(iMat 22.41-46; iMak 12.35-37)

⁴¹ Igho iJesu o mhila wẹ, “Se ẹẹ a lie lie khi oni Omiepfuese khi omi iDefidi o khi? ⁴² Irari khi oni iDefidi o ngme oḷi shi ebe Iwolo, ni o rẹ,

“Onomhue oọ Onomhue oyemhe:

Shito mhe ukiẹkie obita

⁴³ ramhi ni mhi rọ ya

ri ebe e shi e ẹkoawe

ni u kpha awe ukhomhi.’†

⁴⁴ Ini iDefidi o lu oḷi, ‘Onomhue.’ Se o ke gbo lie khi omi iDefidi?”

Ijesu oọ e mhue egbhe shi esese Ishi eyi iMosisi egbe
(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

⁴⁵ Abi eni egbo e kie ku esọ-a shi eke egho, iJesu oọ eniye odukhokho eyoli, ⁴⁶ “A mhue egbhe shi esese Ishi eyi iMosisi egbe. O ma ghole wẹ ni e ke so itsua na dolodolo ke kia gase, ni egbo e ba ke tse wẹ otse ekpe atu oki. Ẹe shito ashini o mhue ekpe elemhi owa ugami, e gbolo e shito ashini o yagha ni o fune ukue. ⁴⁷ Ẹe lo apfe oyi esamhi-olimhi ya ri itoto miono wẹ emini e mhue. Ẹe so iromhi ni e nuẹ eyi abamemhe. A ya na egbo eghoghọ osue egbegbo.”

21

Isomhopfa oyi osamhi-olimhi
(iMak 12.41-44)

¹ Ijesu o bino gase, o me khi egbo ni e mhue epfue e pfi ukpagho lo akpati ni a pfi ukpagho a lo elemhi Owa oyi Ẹshinegba. ² Igho osamhi-olimhi ni o mhue emhi o li pfi ikpamhi inini eva lo oni akpati. ³ Ijesu oọ eniye odukhokho eyoli, “Mhi gueye e khi

† 20:27 Li ze Ika 23.8 § 20:28 Li ze iDeut 25.5 * 20:37 Li ze Okiali 3.6 † 20:43 Li ze Iwolo 110.1

osamhi-olimhi ona o ga rona dose egbo eni e kpole nya. ⁴ Eri egbo eni e kpole ena e rote epfue eyewe rona, ama osamhi-olimhi ona o rote umhame ri ukuku ni o mhue rona.”

*Ijesu o guele emini a ya me ikpukhokho agbo
(iMat 24.1-2; iMak 13.1-2)*

⁵ Eniye odukhokho eyoli eghuo e ngme abi a li ri eche ni e somhi otse li atsona shi ugbe oyi oni Owa Oyi Eshinegba, li shi itsua isomhopfa ni a ro ma o na Eshinegba. Ama ijesu oo we, ⁶ “Emini a bino ena ii, egheghe oo bhale ni o khia khi echeli okhoghuo o ke ya nga olese egbe, irari khi a ya bighi we kua.”

*Ozughu ali Ajilimhe
(iMat 24.3-14; iMak 13.3-13)*

⁷ E mhila li, ee oli, “Ose, egheghe onoghuo a ro ya me ona. Elo a ya me ni o ro ya khashe khi oni egheghe o she ramhi?” ⁸ Ijesu oo we, “A mhue egbhe ini ogbo o khi di e. Ebubu egbo e ya ri eva oyemhe bhale, ee lie, ‘Mhemhe mhi khi Omiepfuese,’ ali khi, ‘Oni egheghe o she ti bhale.’ A khi deba we. ⁹ Ini a suo eko okhue ali ozughu, a khi ze ni egbe e guoghoe e a, irari khi emhi enana e mema bhale ya tse, eri-tse khi ukpese agbo o ke ramhi ne oni egheghe.”

¹⁰ Oo we, “Ishishi e ya mu okhue vule shi ishishi o, eghiele e mu okhue vule shi eghiele o. ¹¹ Eke e ya ke de kulue. Okiamhi ali ighuamhi ebe e ya la asha ododa. A ya me ebemulishi ali ukpokpomhi irokhase khi e te idane bhale.

¹² “Eri-tse khi neni a ya me ena, a ya muno e a nase e, a muno e je owa ugamhi ali owa ighumha. A mu e ghie enighie ali igovuno irari oyemhe. ¹³ Ona o ya khi egheghe ni a ro ya me asha pfi otsela na mhe. ¹⁴ A mhili oli shi udu memena, a khi ze ni udu o nighise e shi emini a ya me so we o. ¹⁵ Mhi ya ri ungmehi shi e unu ali egbhali ni o khia khi ebe e ea ya dobe nu e khe ako.* ¹⁶ Ita e, ali inyoghuo e, ali egbo eye e, ali emole e, e ya ri egbhue re e de, e gbolo eghuo elemhi e-a. ¹⁷ Egbokpa e ya ri itobo oyemhe kie e. ¹⁸ Ama, etsui okhoghuo oyi ongee o ya pfua. ¹⁹ Ini a migha egbegbo, a ya tsumhi e.

*Ijesu o guele shi eke khi a ya guoghoe iJerusalemu a
(iMat 24.15-21; iMak 13.14-19)*

²⁰ “Ini a me khi ekholi-okhue e pfi gashe iJerusalemu, a lese khi ipfueche-a oyoli o shi ti ramhi. ²¹ Egheghe agho, egbo ni e la eke iJudia, e na nga ikhomhi ite. Egbo ni e la ifu apfe, e na ifu apfe o vu. Eni e la oboese e khi ke gbo nyene egbe bhale ifu apfe. ²² Irari khi egheghe isoezo ni a she kpe keke shi eke na ni o bhale ya tse.† ²³ Egheghe agho o ma kholo ikpotso ni e me umemhi egbe, ali eni e ri eniye shi egbe. Osue onofune o ya la oni eke. Ofu oyi Eshinegba o ya de rughu eni egbo. ²⁴ Eghuo o e ya ghu eghuli ogbhoro, a muno eghuo ighumha je ishishi ododa. Egbo ijeta e ya guoghoe iJerusalemu-a ya ramhi, ni egheghe oyi egbo ijeta e ro ya dose.

*Ibhale oyi Omi Ogbo
(iMat 24.29-31; iMak 13.24-27)*

²⁵ “A ya ke me irokhase elemhi ovo ali uki ali ikpetata. Ishishi e ya le oya eke agbo, abo e sha we abi oke oniemhi o li ya ke vuna.‡ ²⁶ Ubi o ya rue egbo, irari ulishi e sa usamhi emini o a bhale eke agbo itobo khi ekpabo ni e la ukhui e ya ke nighise. ²⁷ Egheghe agho, e ya me khi Omi Ogbo o la elemhi otughunu tsua ekpabo ali ufumhi oniemhi, rote idane e tiemhile.§ ²⁸ Ini a da me na ne, a vule a yase ukhomhi eke irari khi egheghe ipfasheke oye e o she ti bhale.”

*Owena ni a rote okhua-eni rue
(iMat 24.32-35; iMak 13.28-31)*

* 21:15 Li ze iLuk 12.11-12 † 21:22 Li ze Osia 9.7 ‡ 21:25 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iJo 2.31; Iro 6.12-13 § 21:27 Li ze iDan 7.13; Iro 1.7

²⁹ Ijesu ọ zẹ okhẹ irọkhọkhọ ona khase wẹ, ọọ wẹ, “A ke bino ọara ọkhua ali ẹra nya. ³⁰ Ini e da ta ebe enegbo ne, a leşe khi oruame o shi ti ẹ bhale. ³¹ Igho o li khi ini a da me emhi enana ne, a leşe khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti ramhi.

A mu egbe shi eke

³² “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, agbhotu ona ọa ya doşe ne neni a me eni emhi ena nya. ³³ Eke ali ukhuli e kha bhale ya doşe, ingmemhi eyemhe e mema bhale ya tse.

³⁴ “A kuegbe-a ini ukue iditse, ali onyo idada ali usamhi agbo e khi ya rue ẹ egbhali, ini ogbele ibhale oyemhe o khi ya de shi egheghe ni a sa shi. ³⁵ Irari khi oni ibhale ona ogbokpa ni o la agbo o ya bhale na. ³⁶ A ke mu egbe egheghe kpa, a lema ni a toto migha, ni a pfue okhena ni ọọ bhale, ali ni a ro dobe migha odalo oyi Omi Ogbo.”

³⁷ Ogbelekpapa ijesu ọ ro la Owa oyi Eshinegba ii sese. Ini obili ọọ bi, ọ fie nga Ute Eera Olivu.* ³⁸ Eluzogbe kpa, eni egbo nya e bhale Owa Oyi Eshinegba ya ri esọ shi ọli eke ni e suo ungmemhi oyoli.

22

Ijudasi o lama khi ọli ya ri ijesu de

(iMat 26.1-5,14-16; iMak 14.1-2,10-11; iJon 11.45-53)

¹ Ukpe ni a la le ibuledi ni ogbo ri ifuma ma nye na lu iPasova o ti bhale.* ² Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali eni ẹ sese Ishi eyi iMosisi, e nono abi e li ya gbe ijesu a, ama ulishi oyi egbo o mu wẹ.

³ Igho Okphaghe o lo iJudasi ni a gbolo a lu Isikaroti udu, ni o khi ogghuo eniye odukhokho ogbava eyi ijesu. ⁴ Oni iJudasi o fie deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ khe ekhe Owa Oyi Eshinegba. O nu wẹ ye ochi abi o li ya ri ijesu na wẹ de. ⁵ Egbe e mu wẹ, e lama khi wewe e ya fali ọli ikpagho. ⁶ O lama shi wẹ o, o nono abi ọli ri ya me asha ri ọli na wẹ mu ini ebubu egbo ẹa la akagho.

Eminale ni o kpukhokho

(iMat 26.17-25; iMak 14.12-21; iJon 13.21-30)

⁷ Ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ni a ro omi osumha ẹ luase obo, o ramhi. ⁸ Igho ijesu o ghie iPita ali iJoni ralo, ọọ wẹ, “A ka mu egbe eminale iPasova oyi awa.”

⁹ E mhila li, “Obo wa nono ni anye je ya mu egbe?”

¹⁰ Ijesu ọọ wẹ, “Abi a lie ke lo iJerusalemu le te, a ya me omose ogghuo ni o tsua ubene amẹ. A deba li je owa ni ọọ je. ¹¹ Ini a ramhi agho, a lie oni o mholi oni owa oggho, ‘Osese ọọ, ighe elemhi owa oye ni epfese e ku ẹ shi, ni mhemhe ali eniye odukhokho eyemhe anye la ya le eminale iPasova?’ ¹² O ya ri ukpokpomhi agbala khase ẹ ukhomhi owa atonga ni a lolo riẹle somhi otse. A mu egbe oni eminale shi agho.”

Eminale ni o kpe ukhokho ni ijesu o nu eniye odukhokho eyoli le

¹³ Igho e bhale ya ẹ khi abi ijesu o li ngme ọli te o khi. Igho e mu egbe oni eminale iPasova shi agho.

Abi e ro le eminale oyi Onomhue

(iMat 26.26-30; iMak 14.22-26; 1 iKori 11.23-25)

¹⁴ Oni egheghe o ramhi, ijesu ali ighiusomhi na ke eyoli e shito shi gasẹ ni e ro ya le eminale. ¹⁵ O o wẹ, “O kie kpe ghole mhe egbegbo ni mhi nu ẹ le eminale iPasova ona neni mhi ya me osoli. ¹⁶ Mhi gueye ẹ khi, mhi aa ke gbo ya le eminale ona, se ni awa ke le oni o khi egbegbo obini Eghiele oyi Eshinegba.”

¹⁷ O rue oni uko, o kphemhi. O o wẹ, “A mo uko ona, a kemhi ọli da. ¹⁸ Mhi gue ọli ẹ ye ẹ khi, mhia ke gbo ya da onyo ọora upfonu ona, se ni Eghiele oyi Eshinegba o bhale.”

¹⁹ Igho o rue ibuledi mhue obo, o kphemhi, o khi ọli a, o ro na wẹ, ọọ, “Idiegbe oyemhe na ni mhi ro na ẹ. A lina ke riẹle ọli ro sato mhe egbe.”

* 21:37 Li ze iLuk 19.47 * 22:1 Li ze Okiali 12.1-27

²⁰ Igho o gbo rue uko abi o ro le emhi se, oo, “Uko ona o khi ishobo onogbo ni o rote o lia eyemhe bhale, ni a ku shi eke na e.”[†] ²¹ A ghe i, obo oyi oni o ya remhe de o nu mhe shito e le emhi memena.[‡] ²² Abi e khi omi ogbo o li ya kia, igho a li ya me oli, ama epfua o khi ni ogbo ni o ya roli de.”[‡] ²³ Ee mhila egbewe oni o khi ni o ya gbe ikanya enana.

²⁴ Igho ekhako o gbo li lasele shi iteva oyewe shi oni o fune nya shi elemhi we.[§] ²⁵ IJesu oo we, “Eri ighie eyi egbo iJeta ee jili we. E kha jili we se, e lie we khi eri we we e kpaghie we obo.”^{*} ²⁶ Ama a khi li abi we we, ochogh, oni o nono ni loli fune elemhi e, o ri egboli tiemie eke nya, oni o ralo o ke ga enekpole.[†] ²⁷ Oghuo o fu ne, oni o shito ukhomhi itebu e le emhi, abi oni oo kphano eminale ghi eni e shito o le? Oa khi oni o shito le? Ama eri mhemhe mhi le e iteva abi oni o ga e.[‡] ²⁸ Ee a nu mhe migha abi mhi ro la imufe. ²⁹ Mhi ri eghiele na e, abi itamhe o li ri eghiele na mhe. ³⁰ Ni a ro bhale ya e khi a nu mhe le, a nu mhe da obini iloghie oyemhe. A ya shito ukpekhomhi oghie, a gue unuekpe igbeva eyi iZireni ezoo.[§]

IJesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iJon 13.36-38)

³¹ “ISamo, iSamo, ghe i, Okphaghie o she mhila khi loli e nono ni loli kpishi e-a nya abi a lie kpishi ado. ³² Ama mhi she so iromhi ne, iSamo, ini irudunga oye o khi nighise. Ini u pfue o se, ri udu shi inyoghuo e enekpole o.”

³³ Ama iPita oo li, “Onomhue, mhi ga mu egbe ni mhi ro deba e ya lo owa ighumha, ali ni mhi nu e ya ghua.”

³⁴ IJesu o oli, “Mhi gue e ye, khi, yeye iPita ona, neni okpa o ya gbieghe amo u ya kie mhe itese khi u waa lese mhe.”

Egheghe ingme o she ramhi

³⁵ IJesu o ro mhila we, “Abi mhi ro ghie e fie lase, ni aa ro tsua eku ukpagho wekhi akpaba wekhi eku, emhikhoghuo o fe to e?”^{*}

E oli, “Iye.” ³⁶ Oo we, ama memena, ogbo ni o mhue eku ukpagho o rue oli, oni o mhue akpaba o tsua li, ini u waa kpe mhue ogbhor, ka ri awulu oye de, ni u ya de oghuo. ³⁷ Mhi gueye e khi emini a keke shi mhe egbe ni o la Ebe-no-pfuase, ni oo, “A leli oli ma ogbo ni e lue,” o mema bhale ya tse shi mhe egbe. Irari khi emini a keke shi mhe egbe o she ramhi ni e ro bhale ya dose.[†] ³⁸ Eniye odukhokho eyoli e oli, “Bino, Onomhue, ogbhor e va e la ana.” Oo we, “O somhi agho.”

IJesu o la ute olivu so iromhi

(iMat 26.36-46; iMak 14.32-42)

³⁹ IJesu o fie lase, e je Ute Eera Olivu, abi o kpe li. Eniye odukhokho eyoli e deba li. ⁴⁰ E ramhi agho, oo we, “A ke so iromhi ini a khi de pfilo imufe.” ⁴¹ O tikia na we de ne, o wugha, o so iromhi, oo, ⁴² “Ita, ini o ghole e, mie mhe uko osoli imeme onana, ama oa khi abi o ghole mhe, ama abi o li ghole e.” ⁴³ Igho agheni o rote idane bhale ya ri ekpabo na li. ⁴⁴ Rote otomhe, o so iromhi egbegbo ramhi ni opfo ni e rote oli egbe e ku shi eke, e kho tikpo abi o lia. ⁴⁵ Abi o rote iromhi isoso vule, o nyene egbe bhale deba eniye odukhokho eyoli. O me khi osoli ni e vie o ri olosemhe shi we egbe, e lese. ⁴⁶ O mhila we. “Elo o ze khi a lese-a? A vule ni a ke so iromhi ini a khi de pfilo imufe.”

A mu iJesu

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iJon 18.3-11)

⁴⁷ Abi o kie li ngme egho, egbo e ve lole gbii. Omose ni a lu iJudasi ni o li khi otuoghuo eniye odukhokho ogbava eyi iJesu o rewe kia. O le deba iJesu ni loli ya pfi oli elemhi

[†] 22:20 Li ze iJere 31.31-34 [‡] 22:21 Li ze Iwolo 41.9 [§] 22:24 Li ze iMat 18.1; iMak 9.34; iLuk 9.46 ^{*} 22:25 Li ze iMat 20.25-27; iMak 10.42-44 [†] 22:26 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35 [‡] 22:27 Li ze iJon 13.12-15 [§] 22:30 Li ze iMat 19.28 ^{*} 22:35 Li ze iMat 10.9-10; iMak 6.8-9; iLuk 9.3; 10.4 [†] 22:37 Li ze Aza 53.12

egbe. ⁴⁸ Ijesu o mhila li, o o li, "IJudasi, eri u ri otse ri Omi Ogbo o de ena?" ⁴⁹ Eni niye odukhokho eyi ijesu e me emini a ya me ena, e mhila li, "Onomhue anye ri itakobi ni e la anye abo kholi?" ⁵⁰ Igho oghuo o, o ri itakobi fia oni o o ga oni o kpeda nya oye ekpodalougamhi eso a. ⁵¹ Ijesu o o li, "Taa! Khi ke gbo li igho." O ri obo ti oni omoose oni eso, oni eso o gbela. ⁵² Ijesu o mhila ighie eyi ekpodalougamhi, ali eni ee khekhe Owa Oyi Eshinegba, ali eni egbhali ni e bhale ya mu oli, "Eri mhia pfi ozughu ni a ro tsua epia ali itakobi ali ikpokpo bhale e deba mhe? ⁵³ Ele kpa mhi ro la Owa Oyi Eshinegba e sese, ongee o a ri obo ti mhe, ama eghengehenge oye na ni ekpabo alo ebili e ro mheshe."†

IPita o tia khi loli ea lese ijesu

(iMat 26.57-58,69-75; iMak 14.53-54,66-72; iJon 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Igho e mu oli vu ya je owa oyi Okpodalougamhi oyi Eshinegba ni o kpeda nya. IPita o tapfia a deba we. ⁵⁵ Abi e ke ro pfi erali shi iteva oyi oni atukpapfe ni e ro shito, iPita o li bhale ya nu we shito. ⁵⁶ Abi okpotso oni o o ga oghuo o li me khi iPita o nu we shito, o bino oli tsuke, o o li, "Omoose ona o li nu ijesu kia." ⁵⁷ Ama iPita o tia. O o li, "Kpotso, Mhia fe ga lese oli." ⁵⁸ O denegbe, omoose olese o ke gbo me iPita, o mhila li, "U li nu ijesu u kia."

IPita o ke, "Mose mhia nu oli kia."

⁵⁹ O ke te agho ri emhi abi agogo oghuo dose, omoose olese o ge ma o gue, o o, "Mhi lese gboo khi omoose ona o nu ijesu u kia, irari khi onge iGalili o li khi!"

⁶⁰ Ama iPita o so li o, o o li, "Mose, mhi a lese emini u wa ngme ena." Utoghuo kpe abi o kie li ngme, okpa o gbieghe. ⁶¹ Onomhue o pfi alo bino iPita chii. IPita o tode sato ungmehi ni ijesu o ngme ni o khi, "Neni okpa o ya gbieghe, u ya tia itese, we khi u waa lese mhe." ⁶² IPita o fi je olase, o ya vie oya.

Eni e khe ekhe e ri ijesu li egia

(iMat 26.67-68; iMak 14.65)

⁶³ Eni emose ni e khe ijesu ekhe, e roli li egia, e gbe oli. ⁶⁴ E genegbe oli alo, e mhila li, "Bobobo! Oghuo o ri emhi lie?" ⁶⁵ Igho e ngme iwali ingmemhi emuebe ebubu deba li.

E mu ijesu bhale igbaa iSahediri

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iJon 18.19-24)

⁶⁶ Ogbe o gbe-a, eni egbhali ali ighie eyi ekpodalougamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi e legba. E rue ijesu lasela migha iteva oyewe. ⁶⁷ E lie oli, "Ini yeye u khi oni omiagbopfuese, gueye anye."

Ijesu o o we, "Ini mhi tseku gueye e, aa ya mie shi mhe o. ⁶⁸ Ini mhi mhila e, aa ya gbaghie a na mhe. ⁶⁹ Ama rote memena vu, omi ogbo o ya shito obita oyi Eshinegba obini iloghie."

⁷⁰ Wewe nya e mhila li, "Omi Eshinegba u khi?"

O o we, "A gue ngme ni e khi Omi o mhi khi."

⁷¹ E egbewe, "Awa ke gbolo e nono otsele olese, awa-eghuo awa she ri eso eyawa suo abi o ri unu oyoli ngme."

23

A rue ijesu bhale odalo oyi iPaleti

(iMat 27.1,2,11-14; iMak 15.1-5; iJon 18.29-38)

¹ Igho eni igbaa nya e vule, e pfi oli ukhomhi ralo ghi iPaleti. ² Wewe nya e gue ezọ shi oli egbe, e lie, "Anye she me omoose ona khi o sese egbo ode egbhali. O o egbo e khi ke ze oga na oghie iSiza, o gbolo a lie khi loli khi Omiepfuese ni o gbo khi oghie."

³ Igho iPaleti o mhila li, "Suo khi yeye u khi oghie oyi egbo iJu?" Ijesu o o li, "Abi o li gho."

⁴ Igho iPaleti o gueye ighie eyi ekpodalougamhi ali eni igbaa, "Mhi a me ushi mu mhue omoose ona obo."

† 22:53 Li ze iLuk 19.47; 21.37

⁵ Wẹwẹ nya e liẹ, “Eri ọ ri osesẹ oyọli pfi ozughu ẹ shi ekẹ iJudia nya. Ekẹ iGalili ọ te gba li ekẹ le ni ọ rọ ramhi ana ena.”

A rue iJesu bhale odalo oyi Erọdu

⁶ Abi iPaleti ọ rọ suọ ona, ọ mhila wẹ ini ọngi iGalili ọ khi. ⁷ Abi ọ ke rọ suọ khi ekẹ ni Erọdu ọ mhẹshẹ shi iJesu ọ khi, ọ e rue ọli ghi Erọdu ni ọ li la iJerusalẹmu oni ẹghẹghẹ.

⁸ Abi Erọdu ọ rọ mẹ iJesu, egbe e mu ọli, itobọ khi o she tẹshẹ ni ọ te nono ni lọli mẹ ọli, irari khi ọ she kpẹ suọ eko ọli, ọ gbolo nono ni ọ la ukpẹloẹ luẹ gbe ikanya ọnyalọa eghuo. ⁹ Ọ mhila iJesu ogbọ ebubu ama iJesu ọa pfa shi ọli ekẹ. ¹⁰ Eni Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali esesẹ Ishi eyi iMosisi e migha aghọ, e pfi oni o nga ọ shi ọ ¹¹ Ighọ Erọdu ali ekhọli-okhuẹ eyọli e gia li e gbo rọli li egia. E sọnọ li itsua ni e somhi otse ni e ghalẹ. E gbo rue ọli nyenẹ egbe ukhokho ghi iPaleti. ¹² Eḷẹghọ, iPaleti ali Erọdu e rọ somhi irari khi ọbe e kpẹ khi.

iPaleti ọ pfa ẹzọ mu iJesu a gbe ọli-a

(iMat 27.15-26; iMak 15.6-15; ijọn 18.39--19.16)

¹³ iPaleti ọ luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ mhẹshẹ ali eni ẹgbọ nya, ¹⁴ Ọọ wẹ, “A rue ọmọshẹ ọna ghi mhẹ, a liẹ khi ọ pfi ozughu shi ẹgbọ iteva. Ama ukpẹloẹ ẹ mhi la mhila li ogbọ lẹna, mhi aa mẹ emhi khoghuo ni a rọ gue ẹzọ shi ọli egbe. ¹⁵ Wẹkhi eri Erọdu ọ pfa ẹzọ mu ọli, irari khi ọ nyenẹ ọli egbe ukhokho ghi awa. A ga mẹ ọli gboo khi ọni ọmọshẹ ọna ọa li ingme okhoghuo nabi a rọ ya liẹ a gbe ọli-a. ¹⁶ Irari ghọ mhi ya nase ọli, mhi rue ọli obọ-a.” ¹⁷ [Ini a li ukpe iPasova, iPaleti, ọọ mema rue ogbọ oghuo ighumha lasele na wẹ.]

¹⁸ Wẹwẹ nya e ku unu a nyogho, “A rue ọli vu ya gbe-a! A ri ochogho rue iBarabasi obọ-a na anye!” ¹⁹ Eri a kie kpẹ mu iBarabasi shi owa ighumha irari onyaghu ni ọ pfi shi oni ẹoli ali khi ọ gbo gbe ugbeli. ²⁰ iPaleti ọ nono ni luẹ rue iJesu obọ-a, ọ gbo lema wẹ. ²¹ E kiele tsesẹ nyoghoo, “A ta li ma ọọra apfida gbe-a! A ta li ma ọọra apfida gbe-a!” ²² Utonuzesẹ, ọ gbo nu wẹ ngme, ọọ, “Elo o zẹ, Ingmobẹ onoghoo ọ riẹlẹ? Irari khi mhia mẹ emini o zẹ ni a rọ ya gbe ọli-a. Itobọ ighọ, mhi lẹshẹ ya nase ọli, mhi rue ọli obọ-a.”

²³ E kiele tsesẹ nyoghoo, a ta iJesu ma ọọra apfida gbe-a. Atsesẹ oyẹwẹ o rọli tşẹ na wẹ. ²⁴ Ighọ iPaleti ọ lama shi wẹ ọ. ²⁵ Ọ rue iBarabasi ni a mu shi owa khi ọ pfi ozughu shi oni ekẹ, ni o gbo gbe ugbe, obọ-a na wẹ. Ighọ ọ ri iJesu na wẹ, e ka li ọli abi o ghọle wẹ.

A ta iJesu ma apfida

(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; ijọn 19.17-27)

²⁶ Abi e li rue ọli lẹẹ, e mẹ ọmọshẹ oghuo ni a lu iSamọ ọngi iZireni ni ọ rọte ẹoli odonue lo oni ẹoli le. E ri itoto mu ọli, sheli ọli oni ọọra apfida oghọ, ọ tsua li nga ike deba iJesu.

²⁷ Ebubu ẹgbọ e deba iJesu, shi ikpotso ni e viẹ e viẹ oya na li. ²⁸ IJesu ọ nyenẹ alo ghue wẹ, ọọ wẹ, “Ikpotso iJerusalẹmu, a khi ke viẹ na mhẹ. A ke viẹ na egbe ẹ ali imi ẹ, ²⁹ Irari khi oni ẹghẹghẹ ọọ bhale ni a rọ ya ke liẹ, ‘Ikhivọshẹ o khi na ikpotso ni ẹa bia eniyẹ, ni ẹa mẹ umemhi ghue, wẹkhi e ri e mu ẹnyeli shi ọmọ unu ghue.’ ³⁰ E ya liẹ ute, ‘De mu anye,’ ẹẹ ite enikeke, ‘A de khukhu anye a.’* ³¹ Irari ini ẹgbọ ẹẹ li na ini egua o vọ ebuli-a zughu, sẹ e kẹ ẹ li ini o khakha?”

³² A li muno ighiatọ aava ni a li ya gbe-a toma li egbe. ³³ Abi e rọ ramhi ashini a lu, “Ugua ukhomhi olimhi,” aghọ e gbe ọli ali ighiatọ eghọ a shi. E ta oghuo ma ọọra shi ọli ukiẹkiẹ obita, e ta ọnọkpọle shi ukiẹkiẹ obọ ogobọ. ³⁴ IJesu ọli, “Ita, gbekua na wẹ irari khi ẹa lẹshẹ emini ẹẹ li.”†

E ri amukpaghọ pfi onolo rọ kemhi itsua eyọli. ³⁵ Eni ẹgbọ e migha bino, enighie e dọli ọkọnyọ. E liẹ, “Ọọ tsumhi ẹgbọshẹ, ọ tsumhi egbọli ini lọli ọ khi Ọmiepfuese oyi Eshinegba ni a zẹ.”‡

* 23:30 Li zẹ Osia 10.8; Irọ 6.16 † 23:34 Li zẹ Iwolo 22.18 ‡ 23:35 Li zẹ Iwolo 22.7

³⁶ Eni ekhòli-okhue e li bhale ya ròli li egia. E ri onyò ni ò yala nali ò mò da.[§] ³⁷ È òli, “Ini o khia khi yeyè u khi oghie òyi ègbò iJu, tsumhi egbe è shò.” ³⁸ E kẹkẹ emhi tama kpeda na li ni o ngme khi, “Ọna ò khi Oghie òyi Ègbò iJu.”

³⁹ Oghiatò oghuo ni a li tama ọara, ọ tsue iJesu. Ọ liẹ ọli, “Óá khi yeyè wẹ khi Ọmiepfuese u khi? Tsumhi egbe è, ni u li tsumhi anye.”

⁴⁰ Ama oghiatò ọnọkpòle, ọ dese ọli, ọọ li, “Ulishi Èshinẹgba ọa ya muẹ, aborọkhia khi eri ushi oghuo o ga mu awa? ⁴¹ Akanya ni awa gbe awa mie ifata to e na. Ama ọmọse ọna, ọa li emhikhoghuo ni ọ mẹ osue a shi.” ⁴² Ighò ọọ iJesu, “Sato mhẹ egbe ini u bhale ukpẹkhomhi eghiele oye.”

⁴³ IJesu ọọ li, “Mhi gueyẹ khi, ogbe-namo ena, u ya nu mhẹ la Apfẹ oyi Èshinẹgba na iloghie.”

Eghuli oyi iJesu

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iJón 19.28-30)

⁴⁴ Agogo igbeva ele ọguota o leşè nu, obili o te bi oni eke nya ya ramhi agogo ese ele ogbomhi. ⁴⁵ Irari khi ovọ ọa ke to, ode ugbakpi ni a rọ pfa ode a shi elemhi Owa Oyi Èshinẹgba o te iteva kişè-a eva ya to eke.* ⁴⁶ IJesu ọ lu leghe, ọọ, “Ita, mhi ri ayemhẹ oyemhẹ mhòli è obọ.” Abi ọ rọ na ngme se, ọ ghua. ⁴⁷ Abi ọga okhòli-okhue ni ọ la aghọ ọ rọ mẹ emini a mẹ, ọ kuẹghie Èshinẹgba, ọọ li, “Egbegbọ lọ khi ọmọse ọna oni ọ pfuase ọ khi!”† ⁴⁸ Abi ègbò ni e le gba aghọ ni wẹwẹ e ri ukpẹloe mẹ emini a mẹ, e rọ mẹ emini a mẹ, ee viẹ osue, e je. ⁴⁹ Ama ègbò nya ni e leşè ọli ali ikpotso ni e rọte iGalili deba li, e migha tapfia bino emini a ga mẹ nya.‡

Irotọ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iJón 19.38-42)

⁵⁰ Ọmọse oghuo ọ la ọ na lu iJosefu. Ọ khi oghuo emọse ni eẹ mhẹşè. Ọ khi ọmọse ọnete ni ọ pfuase. ⁵¹ Ọa lama shi ọ a ka gbe iJesu a. Ọngi ẹoli Arimatia na eke iJudia ọ khi. Ọ migha khẹ Eghiele oyi Èshinẹgba. ⁵² Ọ lẹ deba oghie iPaleti ya mhila li olimhi oyi iJesu. ⁵³ Ọ rọte ọora apfida rue ọli tiemhile, ọ ri ide enegbọ khuli ọli. Ọ ya rọli shi uji ufuechè ni a tọ-a, ni ọgbọ ọa kpẹ ri olimhi tọ ghue. ⁵⁴ Ogbeleşè ni o mama ele iyemhẹa oyi ègbò iJu lọ. Ele iyemhẹa o she leşè ya ramhi. ⁵⁵ Eni ikpotso ni e rọte iGalili deba iJesu bhale e deba li ya mẹ uji ni ọ ri iJesu tọ. Ali abi ọ li rọli tọ. ⁵⁶ Ighọ e nyenẹ egbe je apfẹ ya rue ituale ni a ku è shi olimhi egbe.§

Ama e yemhẹ-a ogbeleşè iyemhẹa. E ri ona ri ushi ogbeleşè iyemhẹa gbe akanya.

24

Ite-eghuli-guale oyi iJesu

(iMat 28.1-10; iMak 16.1-8; iJón 20.1-10)

¹ Ele ni odode na elemhi ẹfo uka, ogbie fiefie, eni ikpotso e bhale uji ni a ri iJesu tọ. ² E mẹ khi eche ni a rọ khukhu oni uji, khi a gheghele ọli ode-a. ³ Ama abi e rọ lo elemhi oni uji, ẹa mẹ idiegbe oyi iJesu. ⁴ Abọ e sha wẹ, abi e li migha a sa ọ eghọ, e mẹ khi emọse aava ni e sọ itsua epfopfo ni e gẹ nyanyanya e nu wẹ migha. ⁵ Ulishi oo mu wẹ, e nyẹşè ukhomhi sọ alo ghue eke. Ama eni emọse e mhila wẹ, “Elọ o zẹ ni a rọ nono ọgbọ ni ọ la agbọ ifuabọ oyi ègbò ni e ghua? ⁶ Ọa ke la ana, ọ she guale. A sato emini ọ gueyẹ è abi ọ rọ la iGalili khi: ⁷ ‘Omi Ọgbọ ọ mema ya mẹ osue obọ oyi ègbọ olamhẹ, e gbe ọli-a shi apfida, ama elenuzi-esẹ ọ ya guale.’ ”* ⁸ E tigbe ye le eni ingme eyọli le.

⁹ E rọte atalimhi bhale, e gueyẹ eniyẹ odukhokho ogbaghuo enekpòle ali ègbọ elese ni e la aghọ. ¹⁰ IMeli ọngi iMagidaleni ali iJoana ali iMeli inyi iJemhisi ali ikpotso ni e nu wẹ kia e gueyẹ eni ighiusomhi na kẹ. ¹¹ Ama eni eniyẹ odukhokho e dabi khi ingmemhi

§ 23:36 Li zẹ Iwolo 69.21 * 23:45 Li zẹ Okiali 26.31-33 † 23:47 Li zẹ Iwolo 31.5 ‡ 23:49 Li zẹ iLuk 8.2-3 § 23:56 Li zẹ Okiali 20.10; iDeut 5.14 * 24:7 Li zẹ iMat 16.21; 17.22-23; 20.18-19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

afue eni ikpotso ee ngme, ẹa pfi esọ shi wẹ ọ ¹² Ama iPita ọ vule, ọ na ya je oni atalimhi, ọ ramhi agho, ọ nyese egbe bino elemhi oni uji, ọ lese me ide ni a ro khuli ọli egho agho, ama ọa me idiegbe oyi iJesu. Igho ọ li je apfe, abo e sha li.

*Okiali na ode Emausi
(iMak 16.12-13)*

¹³ Oni ogbele ni e ngme ena, eniye odukhokho aava eyi iJesu e je ọli Emausi ni o khi imali igbaghuo rote iJerusalemu. ¹⁴ E nu egbewe ngme ingme enana ni a me. ¹⁵ Abi e li ngme ni e li lese egho, iJesu ọ khu we e, e ga kia lese. ¹⁶ E me ọli ama ẹa lese oni ọ khi. ¹⁷ IJesu ọ mhila we, “Elo a nu egbe a ngme abi a li kia lese ena?” E mu migha, alo eyewe e khi osoli-osoli. ¹⁸ Oghuo elemhi we ni a lu iKilopasi ọ mhila li, “Opfese oshembe u khi shi eke iJerusalemu ni ọa lese emini a me eke ona aenelu?” ¹⁹ “Emhi eneghuo a me?” IJesu ọ mhila we. Eni emose e ọli, “Emini e li iJesu ọna iNazareti. Omekeguele omose ọna ọ khi, ọ mhuwe ekpabo oyi Eshinẹgba. Egbọ e lese ọli shi emini ọ riele ali ingmemhi ni ọ gbolo o ngme. ²⁰ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẹgba ali enighie e rue ọli lasale ni a gbe-a shi ọra apfida. ²¹ Eri anye dabi khi ọli ọ ya pfa egbo iZireni shi eke. Amo li ele ese abi a te me ingme ena. ²² Ikpotso eghuo eyi anye e ri abo sha anye. E je uji oyoli amo uzogbe fiefie, ²³ Ama ẹa me idiegbe oyoli. E nyene egbe bhale ya gue khi wewe e me igeni ni e gweye wewe khi ọ she guale. ²⁴ Egbọ eghuo elemhi anye e she je obọ ya bino e me khi abi e ngme o khi, ama ẹa me iJesu.” ²⁵ IJesu ọọ we, “A khi eyeghe e, ni udu oye ọ nyanya mie emini emekeguele e ngme suo. ²⁶ Aa lese khi ina oni Omiepfuese ọ li ya me osue neni ọ lo ufumhi oyoli?” ²⁷ Oni iJesu ọ tigbe ri emini a keke shi Ebe-no-pfuase lo we esọ ni e la ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi emekeguele nya. ²⁸ Abi e li ti ramhi ukuku ọli ni e je, iJesu ọ riele abine khi ọli ti okiali oyeluwe ya je odalo. ²⁹ Ama ee ti ọli, ẹe ọli, “Nu anye kushi ana irari khi ogbe o she vu, obili o she gbolo-a bi.” Igho ọ deba we ọ ya kushi na we. ³⁰ Abi e kerọ shito ya ke le eminale, ọ rue oni ibuledi, ọ kphemhi, ọ khi ọli-a, ọ kemhi na we. ³¹ Eghẹghe ana, alo eyewe e khueghie-a, e tigbe lese khi ọli lo. Eri-tse ọ kele-a, ẹa ke me ọli. ³² E egbewe, “Oo khi eri ọ li abi erali shi awa udu abi ọ ro la ode nu awa ngme ni ọ gbo ro gue abi Ebe-no-pfuase o ngme ye awa?”

³³ Aghoagho e vule nyene egbe ukhokho je iJerusalemu. E bhale ya e eniye odukhokho ogbaghuo ali egbo enekpole ni e ga legba, ³⁴ ni e lie, “Egbegbi ingme lo khi Onomhuwe ọ she guale, ọ ri egboli gbo khasẹ iSamọ.” ³⁵ Igho eni etuava egho e guele emini a me ode, ali abi e lese iJesu eghẹghe ni ọ ro khi ibuledi-a na we.

*IJesu ọ ri egboli khasẹ eniye odukhokho eyoli
(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)*

³⁶ Abi e ro kie ghọ ngme oni ungmehi, iJesu ọ migha we iteva ọọ we, “Opfomhe o nu e la.”

³⁷ E yila, ulishi o mu we, e dabi khi ayemhe olimhi ọ khi. ³⁸ Oọ we, “Elo o ze ni udu oye e o ro nighise, ni a ro gbo mhọli akhokhomhe shi udu oye e? ³⁹ A bino abo ali awe eyemhe. Mhemhe lo. A ri obo timhe ni a me khi olimhi ogbo ọa ya mhọli idiegbe ali igua, nabi a me khi mhi mhọli ena.”

⁴⁰ Abi ọ ro ngme na se, ọ ri abo ali awe eyoli khasẹ we. ⁴¹ Abi oghẹle ali oshabo ni o vo we udu ọa kie ze we mie shi ọ ne, iJesu ọ mhila we, “A li mhọli emhikhoghuo shi akana ni a le ghọ?” ⁴² E rue afẹle ni a nye na li, ⁴³ ọ rue ọli la akpewe roli le.

⁴⁴ Oọ we, “Ena e khi emini mhi gweye e abi mhi ro kie nu e la. Ingme eyemhe nya ni a keke shi Ushi oyi iMosisi ali, ebe eyi Emekẹguele eyi Eshinẹgba ali Ebe Iwolo, e mema bhale ya tse.”

⁴⁵ Igho ọ khueghie we udu-a ni e me asha lese emini a keke shi Ebe-no-pfuase. ⁴⁶ ọ gweye we, “Emini a keke shi eke na. Omiepfuese ọ ya me osoli, ọ rote eghuli guale elenzise, ⁴⁷ eghẹghe agho a ya ri eva oyoli ri imupfi ali irolamhe-topfa tse abo ushishi nya, rote iJerusalemu gba eke le. ⁴⁸ A ga me eni emhi enana nya. ⁴⁹ Mhi ya ri emini Itamhe ọ shobo

ghie usomhi ghi ẹ, eri-tse a la elemhi ẹoli iJerusalẹmu ramhi ni a rọ ya ri itoto rọte obini o yagha ghi ẹ ni o ya kpha ẹ sọ.”†

Inga idane oyi iJesu

(iMak 16.19-20; Ika 1.9-11)

⁵⁰ Abi ọ rọ rue wẹ vu ya fiẹ, ni e rọ kia ramhi iBẹtani, ọ tsua abọ idane, ọ ku isẹmhe na wẹ. ⁵¹ Abi ọ li ku isẹmhe na wẹ, ọ ọ zẹ wẹ obọ, a rue ọli nga idane.‡ ⁵² Ighọ e nyese ukhomhi ga li. E mu egbe pfi ri ukpokpomhi oghẹlẹ je iJerusalẹmu. ⁵³ E kiele la owa ugamhi no funẹ tse, e kuẹghie Ẹshinegba.

† 24:49 Li zẹ Ika 1.4 ‡ 24:51 Li zẹ Ika 1.9-11

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni

Ijṛṇi Ṗ keke

Ungmemhi Ṗni Ṗ khi agbṖ

¹ Igbaekele, Ungmemhi Ṗ she kpe la Ṗ. Ṗni Ungmemhi Ṗ nu Eshinegba la. Ṗni Ungmemhi Ṗ khi Eshinegba. ² Igbaekele lṛli ali Eshinegba e te ga la. ³ ObṖ oyṛli a te ma emhikpa. Aa me emhikhoghuo ni a ma ni aa rṛte obṖ oyṛli ma. ⁴ Lṛli Ṗ mhṛli agbṖ na agbṖagbṖ. Ṗni agbṖ oyṛli, o ri akpṛ na egbṖ na agbṖ.

⁵ Ṗni akpṛ o ge nga alo ebili, ama alo ebili Ṗa doṖe pfuse ṛli a.

⁶ Eshinegba Ṗ ghie omṖse oghuo ni a lu ijṛṇi ghi egbṖ na agbṖ.* ⁷ Lṛli Ṗ bhale ya pfi ṛtsele shi ṛni ogbṖ ni Ṗ khi ṛni akpṛ, ni egbṖ nya e rṛte ṛni ṛtsele miesuo. ⁸ Ṗa khi ṛni ijṛṇi Ṗ khi ṛni akpṛ; eri Ṗ li bhale ya pfi ṛtsele shi ṛni akpṛ. ⁹ Lṛli Ṗ khi ṛni egbegbi akpṛ, ni Ṗ ya bhale agbṖ ni Ṗ ya ri imeke na egbṖ nya.

¹⁰ Ṗni Ungmemhi Ṗ la agbṖ, egbṖ ea lese ṛli, abi o ri riṛ khia khi lṛli a rṛte obṖ oyṛli ma agbṖ. ¹¹ Ṗ bhale deba egbṖ eyṛli, ea lama mie ṛli. ¹² Ama, ebubu ni e da lama mie ṛli, ni e lese mie eva oyṛli suo, wewe Ṗ ri afu na e rṛ mele imi Eshinegba a. ¹³ Ṗa khi abi ita ali inyṖ e lie bia ogbṖ alo-gbugbugbu a ri ona ngme, ama Eshinegba Ṗ khi ita we.

¹⁴ Ṗni Ungmemhi Ṗ mele ogbṖ-a, Ṗ nu awa la agbṖ ona, awa me ufumhi oyṛli, ikhi ufumhi oyi omi Ita ṛtuoghuo kpe ni Ita Ṗ mhṛli, ṛni Ṗ rṛte obṖ oyi Ita bhale, ṛni Ṗ mhṛli isomhelemhi ali igesikia gbeku Ṗ.

¹⁵ Ijṛṇi Ṗ kia tse abṖ ingme oyṛli ye egbṖ, ṛṛ tseṛ, ṛṛ lie, “Ṗna mhi gueye e khi Ṗ ya bhale odukhokho oyemhe, ama Ṗ fu doṖe mhe itobṖ khi Ṗ kpe la agbṖ neni a bia mhe.”

¹⁶ Rṛte isomhelemhi oyṛli ni o gbeku Ṗ, awa te mhṛli ikhivṖse ṛṛṛda. ¹⁷ ObṖ oyi iMosisi Eshinegba Ṗ te ri ushi na awa, ama obṖ oyi iJesu iKirisiti isomhelemhi ali igesikia e te bhale. ¹⁸ OgbṖkhoghuo Ṗa me Eshinegba ghue. Ama, Omi Eshinegba ṛtuoghuo kpe, ni lṛli ali Eshinegba e khi oghuo, ni lṛli ali Ita e ga la, lṛli o ze ni agbṖ e rṛ lese Ita.

Ijṛṇi ṛṛ khi lṛli e khi Ṗmiepfuese

(iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18)

¹⁹ Egbhali eyi iJu ni e la iJerusalemu e ghie eni ee ralo ugamhi oyi Eshinegba ali eni e nu we gbe ikanya owa-ugamhi, e ka mhila ijṛṇi ṛni Ṗ khi.

²⁰ Ijṛṇi Ṗa rṛ sheli we, Ṗ nyanya sṖ we Ṗ, Ṗ gueye we gboo khi Ṗa khi lṛli khi ṛni Ṗmiepfuese.

²¹ E mhila li, “Oghuo u ke khi shṖ? Elaja u khi?”†

Ijṛṇi ṛṛ, “Iye.” E gbo mhila li.

“Ṗmekeguele oyi Eshinegba u khi?”

Ṗ Ṗ “Iye.”

²² E gbolo e, “Gueye anye ṛni u khi shṖ, ni anye me emini anye ya gueye eni e ghie anye, elo yeṛe u khi shṖ?”

²³ Ijṛṇi Ṗ rṛte ungmehi ni Azaya Ṗmekeguele oyi Eshinegba Ṗ ngme sṖ we Ṗ, ṛṛ, “Mhemhe mhi khi uruli oyi ogbṖ ni o la ṛdagbe e tseṛ, ni ṛṛ lie, ‘A riṛle udu oye e shi eke ke Ṗnomhue ni Ṗ Ṗ bhale.’”‡

²⁴ EgbṖ ni egbṖ iFarisi e ghie ghi ijṛṇi, e mhila li, ²⁵ “Abi u a rṛ khi Ṗmiepfuese, ni u a rṛ khi Elaja, wekhi ṛni Ṗmekeguele oyi Eshinegba u khi ena, elo o ze ni u rṛ Ṗ batazi egbṖ shṖ?”

* 1:6 Li ze iMat 3.1; iMak 1.4; iLuk 3.1-2 † 1:21 Li ze iḌeṛt 18.15,18; iMala 4.5 ‡ 1:23 Li ze Aza 40.3

²⁶ IJoni o so we o, oo, "Ame mhi ro batazi egbo memena, ama ogbo oghuo o la e iteva memena ni aa lese ne. ²⁷ Lori o ke ya bhale odukhokho oyemhe, ni o khia khi mhia fu ramhi oni o o taghie uli oyi ekuu ni o ro so a."

²⁸ Obini iBetani ni o la ukiekie obini ovo o te e ngale shi oko ijodani, ashini ijoni o la batazi egbo, a la me eni ingme ena nya.

Omi osumha oyi Eshinegba

²⁹ Ogbeakolo ijoni o me khi iJesu oo bhale, ijoni o gueye egbo, oo, "Omi Osumha oyi Eshinegba ni o rue olamhe eyi agbo vu na! ³⁰ Ona mhi ngme abi mhi ro lie, 'Omose oghuo o ya bhale ni o fu dose mhe, itobo khi o she ke la o neni a bia mhe.' ³¹ Egbegbi mhemhe mhia ke lese oli ghue, ama eri mhi bhale ri ame e batazi egbo ini mhi me asha ri oli khaso egbo iZireni."

³² Igho ijoni o pfi otsele ona khi, "Mhi me khi Ayemhe o li abi anekhukhu rote idane tiemie ya ma li egbe. ³³ Mhia kha ke lese oli, ama oni o ghie mhe mhi ri ame ke batazi egbo, oo mhe, 'Oni u da me khi oni Ayemhe o tiemie shi o khi o migha li egbe ne, lori o khi oni o ya ke ri Ayemhe-no-pfuase batazi egbo.' ³⁴ Igho eni emini a gueye mhe ena e li de shi ukploe oyemhe, ni o remhe gueye e khi Omi Eshinegba o khi."

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu o ze

³⁵ Ogbeakolo ijoni ali eniye odukhokho eyoli etuava e gbo migha akaghoo. ³⁶ Abi ijoni o ro me khi iJesu oo dose, oo, "Bino Omi osumha oyi Eshinegba."

³⁷ Abi eniye odukhokho etuava egho e ro suo ona te, e deba iJesu vu. ³⁸ IJesu o pfi alo ukhokho, o me we khi ee deba lue, o mhila we, "Elo a nono."

Ee oli, "Osese, obo wa la?"

³⁹ Oo we, "A bhale ya bino." Igho e deba li, e me obini o la. Agho e ke nu o la egho nya rote agogo ene ele oguota vu.

⁴⁰ Otuoghoo eniye odukhokho etuava ni e suo emini ijoni o ngme ni e deba iJesu vu o khi Aduru, inyoghoo iSamoo iPita. ⁴¹ Igho Aduru o nyanya ke te odode nono iSamoo inyoghoo oli gueye, oo, "Anye she me Omiepfuese." (Emini a ri iKirisiti ngme khi, Omiepfuese.) ⁴² Aduru o rue iSamoo bhale ghi iJesu.

IJesu o bino oli, oo, "Yeye u khi ISamoo omi ijoni, iKefasi a ke e ke lu e. IPita ali iKefasi emhi oghoo a rewe ngme."

IJesu o lu iFilipu ali iNatanie

⁴³ Ogbeakolo, iJesu o ke mu egbe khi lori rote agho vu ya ke je iGalili. O me iFilipu, oo li, "Deba mhe." ⁴⁴ Onge iBetisaida ni Aduru ali iPita e khi iFilipu o li khi. ⁴⁵ IFilipu o ke nono iNataniele me. Oo li, "Anye she me oni iMosisi o keke ingme oyoli shi ebe ushi, ni emekeguele e gbo keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase, ikhi iJesu onge iNazareti Omi iJosefu."

⁴⁶ INataniele oo, "INazareti we, eminete o li rote iNazareti e lase?"

IFilipu oo, "Lese bhale ya bino tse."

⁴⁷ Abi iJesu o ro me iNataniele khi oo bhale obini lue la, iJesu oo, "Egbegbi onge iZireni na, oni oa ya lo egholi."

⁴⁸ INataniele o mhila li, "Se u ghoo lese mhe?" IJesu oo, "Mhi she me abi u ro la udi okhua eni neni iFilipu o lu e."

⁴⁹ INataniele oo, "Osese, Omi Eshinegba u khi, oghie oyi iZireni!"

⁵⁰ IJesu oo, "Itobo khi mhi khi mhi me e udi okhua eni u ro tigbe miesuo, u ya me emini e dose ona." ⁵¹ O gbo gueye we, "A ya me khi idane o khueghie-a, a me khi igeni eyi Eshinegba e rote idane e tiemhile ya nga shi mhemhe Omi Ogbo o."§

2

IJesu o ri ame mele onyo a

¹ Ogbelẹ onuzi-esẹ, a la iKena na eke iGalili ri omueshi ya ngeli. Inyo iJesu o la agho,
² A li lu iJesu ali eniye odukhokho eyoli shi oni ilegba ni a la ri omueshi ngeli. ³ Abi onyo
 ni a la agho da o ro pfo, inyo iJesu oo iJesu, “Onyo e pfo we ro da.”

⁴ IJesu oo, “Inyo, khi ke gueye mhe emini mhi ya li, itobo khi eghẹghẹ oyemhe o ramhi
 ne.”

⁵ Inyo iJesu o gueye eni e so onyo, “A ri emini o da gueye e gbe akanya.”

⁶ Ikpokpomhi idubo echẹ esesa e la epfe agho na die amẹ e shi ni egbo iJu e ro kpe egbe
 a abi ushi oyewe o ngme. Udubo oghuo oghuo, oo mie italabi amẹ ene. ⁷ IJesu o gueye
 eni e so onyo, “A ka die amẹ vo eni idubo esesa.” Igho e die amẹ vo ewe nya te unu tsue.

⁸ Igho oo, “A die o ghi oni o ri ukpeloe e khu oni ilegba.” Igho e die o ghi o. ⁹ Oni o ri
 ukpeloe e khu ilegba o rote eni amẹ ni a she ro mele onyo a da bino, o kpe lese obini a
 me we, ama eni e so onyo e lese obini a me we. Igho oni omose o lu ughue-omueshi je
 epfe ete, ¹⁰ oo li, “Ashini a la ri ele emhi onana kpa, onyo onete onana a kpe ro lasela na
 egbo da khue neni a ri onyo oni o kpo-a lasela, Elo o ze ni a ro ri onyo ona kpe shi agho?”

¹¹ Ona o khi akanya onyaloa oni odode ni iJesu o gbe. Eoli iKena na eke iGalili o la ri ele
 o. Onana o ro ri ufumhi oyoli khasẹ, ni eniye odukhokho eyoli e ro mie oli suo.

¹² Ona o dose se, iJesu ali inyoli, ghe inyoghuo oli eni emose ali eniye odukhokho eyoli
 e tiemhi obini iKapanomu. E la oobo ukuku ogbele.*

IJesu o lo elemhi Owa oyi Eshinegba le

(iMat 21.12-13; iMak 11.15-17; iLuk 19.45-46)

¹³ Abi eghẹghẹ ukpe oyi egbo iJu ni a lu iPasova o ro ti bhale, iJesu o nga obini
 iJerusalemu.† ¹⁴ O bhale ya e khi egbo e la elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba ri ena
 ali isumha ali inekhukhu e de. Eghuo e shitọ pfa ikpagho na egbo. ¹⁵ Igho iJesu o rue ili
 ro lali utali ulumhekie ro khu we ya lase nya, ghe eni ena ali isumha; o miatse we ikpagho
 kua, o ghi we abo okphe kpha ku-a. ¹⁶ O eni e ri inekhukhu e de, “A muno we ana-a! Se
 a li ri owa oyi Ita mhemhe e mele oki a.” ¹⁷ Eniye odukhokho eyoli e ya yelele emini a
 kpe keke shi Ebe-no-pfuase khi, “Ingme owa oye o mu mhe egbe gba.”‡

¹⁸ Igho enighie eyi iJu e mhila iJesu ini o mholi ikanya onyaloa ni o ya gbe ni o ya
 rokhase ewe khi o mholi afu ni o ro ri ele enana nya.

¹⁹ IJesu oo we, “A bighi oni Owa oyi Eshinegba ona nya gbe, mhi ya gbo ri ele o to ogbele
 ese.”§

²⁰ Enighie eyi iJu e ke mhila, “Owa ni a ri ikpe egbhueva ali esesa to wa lie khi u ri
 ogbele ese tse ya ri ele to?”

²¹ Ama egbe oyoli o ri oni Owa oyi Eshinegba ni o ngme khokho. ²² Abi o ro ghu-a ni
 Eshinegba o ro gbo guise o le, eniye odukhokho eyoli e ro tigbe sa ya to emini o ke ngme.
 Ona o rewe mie ungmehi oni o la Ebe-no-pfuase, ali ingme oyi iJesu lolo suo.

²³ Eghẹghẹ ni iJesu o ro la iJerusalemu, ikhi eghẹghẹ ukpe iPasova, ebubu egbo e ro
 mie oli suo itobo khi e me ikanya onyaloa ni o gbe. ²⁴ Ama iJesu o ya ya regbenga we obo
 itobo khi o lese emini egbo e khi pfo nya. ²⁵ Oa khi ogbo o ke gbo ya gue ingme oyi egbo
 ye oli, itobo khi o she lese emini o la we udu.

3

IJesu ali iNikodemosi

¹ Omose oghuo o la o ni o la otu iFarisi, o khi okhemhue ni o mu eloe shi elemhi iJu,
 a lu oli iNikodemosi. ² Oni omose ona o bhale deba iJesu eliyose eleghuo, oo li, “Osesẹ,
 anye lese khi oni oo sese ni o rote obo oyi Eshinegba bhale u khi. Itobo khi ogbokhoghuo
 o ya dobe ke gbe ikanya onyaloa enabi u wa gbe ena ini Eshinegba o nu oli la.”

³ IJesu oo li, “Mhi gue igesikia ye khi, ini aa li ri ele ogbo bia, o ya me Eghiele oyi
 Eshinegba.”

* 2:12 Li ze iMat 4.13 † 2:13 Li ze Okiali 12.1-27 ‡ 2:17 Li ze Iwolo 69.9 § 2:19 Li ze iMat
 26.61; 27.40; iMak 14.58; 15.29

⁴ INikodemosi o o li, “Se a li gbo ri ele o gbo ni o womhe se bia? Eri o gbo ya lo inyoli elemhi ni o gbo ri ele o li bia?”

⁵ IJesu o sili o, o o li, “Mhi gue igesikia ye khi, aa me ogbokhoghuo ni o ya lo Eghiele oyi Eshinegba ini aa bia li elemhi ame ali elemhi Ayemhe. ⁶ Omose ali okpotso ee bia ogbo alo gbugbugbu, ama Ayemhe oyi Eshinegba a ro ri ele o gbo o bia elemhi ayemhe. ⁷ Khi ze ni ungmehi ni mhi khi, ‘A mema ri ele e ya bia,’ o ligo ri abo she. ⁸ Obini o ghole akpekpele o li e je, eri awa lie suo abi o lie li, ama awa aa ya me o li. Igho ingme oyi eni a ri ele bia elemhi Ayemhe oyi Eshinegba e li.”

⁹ INikodemosi o mhila iJesu, “Se a lie me gho?”

¹⁰ IJesu o o, “Yeye ukpokpo-ogbo oguebe ni u lie sese egbo eke iZireni waa lese ona? ¹¹ Abi o li mhi li gue o li e ye khi emini anye lese, anye e ngme. Emini anye me, anye e gueye agbo. Ama aa nono ni a mie usomhi oyi anye suo. ¹² Ini waa mie mhe suo ini mhi gue ingme ena agbo ona ye, se u lie mie mhe suo ini mhi gue ingme iloghie ye? ¹³ Ogbokhoghuo o kpe ye iloghie jele ghue, se ni mhemhe Omi Ogb o ni mhi rote iloghie tiemie. ¹⁴ Abi iMosisi o ke li ge enye ni a ri igolu lumhi shi ukpokpo, ni o tsua li idane obini odagbe ifufu, igbo a mema li tsua Omi Ogb idane.* ¹⁵ Eghenge agho, onini o da mie o li suo, o ya mholi agbo na agbo agbo.

¹⁶ “Irari khi Eshinegba o o nono ingme oyi agbo gba, loli o ro rue Omi o li oni omose otuoghuo kpe na agbo, eghenge agho onini o da mie o li suo ne, o ya pfa, ama o ya mholi agbo na agbo agbo. ¹⁷ Eshinegba o ghie o mi o li bhale agbo, ni o bhale ya pfa ez o mu egbo na agbo, eri o ghie o li, o bhale ya mie agbo pfuese. ¹⁸ Aa ya pfa ez o mu oni o da mie Omi Eshinegba suo, ama oni o da mie o li suo, a she pfa ez o mu o li se, itobo khi o mie Omi Eshinegba otuoghuo kpe suo. ¹⁹ Abi a lie so oni ez o na. Akpa o bhale agbo, ama egbo e nono alo ebili ne, itobo khi ikanya ebe ee gbe. ²⁰ Oni o gbe ikanya ebe o ya nono akpa, o tigbe e bhale akpa itobo khi ikanya eyoli e ya ri udi lasese ini e bhale akpa. ²¹ Ama oni o da ri ungmehi oyi Eshinegba ni o khi igesikia a gbe akanya ne, o bhale akpa ashini a te e me eke, ni ikanya eyoli e rokhase khi ode oyi Eshinegba o rote.”

Otsele ni iJoni o pfi shi ingme oyi iJesu

²² Ele lese iJesu ali eniye odukhokho eyoli e je eke iJudia. O nu we la oobo ukuku eghenge, o batazi egbo. ²³ IJoni o la Ainoni ni o nu shi iSalimu li batazi egbo, itobo khi ame e lo bu shi agho. Egbo e je agho deba li ni o batazi we. ²⁴ Eghenge agho aa mu IJoni shi owa ighumha ne.†

²⁵ Eniye odukhokho eyi iJoni eghuo e nu ogbo iju oghuo khako shi ingme ikpegbe a ona ugamhi. ²⁶ Igho e le deba iJoni, ee, “Oses, u ke ye lele omose oghuo ni u ke batazi, oni u ngme ingme oyoli epfe oke iJodani elegho, o li e batazi egbo, loli egbo nya e ke na deba memena.”

²⁷ IJoni o o we, “Aa me emhikhoghuo ni ogbo o mholi ni o khi Eshinegba o roli na. ²⁸ Ee ena a ga suo abi mhi ro lie khi o khi mhemhe mhi khi Omiepfuese, khi eri a li ghie mhe ralo na li.‡ ²⁹ Omose oni o rue omueshi o khi ughue omueshi. Eri omole oni omose oni o rue omueshi o ri es o shi eke migha ke khe ughue omueshi. O kha da suo khi omole o da ngme ne, egbe ee mu o li. Igho egbe e lie mu mhe memena, igbo oghel o yemhe o gbo vo. ³⁰ Ufumhi oyoli o mema ke nga shio, ufumhi oyemhe o o ke tiemie.

³¹ “Oni o rote ilimhi tiemie o fu dose egbo nya. Oni o rote agbo ana lasese, ona agbo ona o khi. Irarigho, ingmemhi eyi agbo ana a ke ngme. Ama oni o rote ilimhi tiemie o fu dose egbo nya. ³² Emini o me ali emini o suo ilimhi, o gue e ye egbo, ama ogbokhoghuo o mie o li suo. ³³ Oni o da mie emini o gueye agbo suo ne, eri o rokhase khi igesikia Eshinegba o ngme. ³⁴ Oni Eshinegba o ghie, o ngme ungmehi oyi Eshinegba, itobo khi eri Eshinegba o ri Ayemhe oyoli na li gbe ku o. ³⁵ Eri Eshinegba Ita o nono ingme oyi Omi o li oni omose, irarigho o ro ri emhikpa nga li obo.§ ³⁶ Oni o da mie Omi o li suo ne, eri

* 3:14 Li ze iNoba 21.9 † 3:24 Li ze iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 ‡ 3:28 Li ze iJon 1.20 § 3:35 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22

oḡ mhọli agbọ na agbọagbọ, ama ọni ọ da kie ọli ne, ọa ya mhọli agbọ, eri ibiselemhi oyi Eshinegba ọọ deba li agbọagbọ.”

4

Ijesu ọ nu ọkpotoso ọnge iSameria ngme

¹ Egbọ iFarisi e suọ khi ebubu egbọ ẹ deba iJesu, ali khi ọ gbo batazi eniye odukhokho bu dọṣe ijoni. ² Ọa khi iJesu ọ ri obọ oyọli mema batazi egbọ, ama eniye odukhokho eyọli e batazi egbọ. ³ Ighọ abi iJesu ọ rọ suọ ingme ni egbọ e ngme, ọ rọte ekẹ iJudia vu, ọ mu egbe pfi je iGalili. ⁴ Ọ ya rọte odẹ iSameria dọṣe abi ọ rọ lẹ iGalili.

⁵ Ighọ ọ bhale ẹoli na lu iSicha ni o la ekẹ iSameria, ni ọa nuẹ shi ekẹ ni iGiekọpu ọ rọ na iJosefu omiọli ọni ọmọse.*

⁶ Aghọ ilijia oni a lu ilijia oyi iGiekọpu o la. O lẹṣe iJesu itobọ okiali ni ọ kia ramhi aghọ, ighọ ọ shitọ epfe oni ilijia. Ọguota o lẹṣe mu ekẹ oni egheghe.

⁷ Ọkpotoso ọnge iSameria ọghuo ọ bhale ya a amẹ. IJesu ọọ li, “Diẹ amẹ na mhẹ da.” ⁸ Egheghe aghọ eniye odukhokho eyọli e she lo ifuapfe ya dẹ eminale.

⁹ Ọni ọkpotoso ọnge iSameria ọọ iJesu, “Ọnge iJu u khi, mhẹmhẹ mhi khi ọnge iSameria, se u ke li a liẹ mhi diẹ amẹ ne da?” Emini o zẹ ni ọ rọ ngme na khi, egbọ iJu ali egbọ iSameria ẹa ri egbe ẹ ti emhi egbe.†

¹⁰ IJesu ọ li, “Ini u lẹṣe isomhopfa ni Eshinegba ọ rọ na ọgbọ lọ, ni u gbo rọ lẹṣe emini ọgbọ ni ọọ mhila ẹ amẹ ọ khi lọ, u kha mhila li ọ ri amẹ ne da. Egheghe aghọ ni ọ ri amẹ ni e ri agbọ ọ na ọgbọ ne da.”

¹¹ Ọni ọkpotoso ọ ke mhila iJesu, ọọ, “Ọga, waa mhọli emhi ni a rọ ọ a amẹ, oni ilijia o limhi. Obo u ke te ya mẹ eni amẹ ni e ri agbọ ọ na ọgbọ na a mhẹ da? ¹² Eri u kẹ liẹ khi yeyẹ u fu dọṣe iGiekọpu ita anye kpa?” Lọli ọ tọ oni ilijia ona, ni ọ ri ọli na anye, ni lọli ali imiọli ali elamhakọ eyọli e gbo te ọ da.

¹³ IJesu ọ ya sọ li ọ, ọ li, “Onini ọ da da amẹ eyi ilijia ena, okiamẹ o gbo ya gbe ọli. ¹⁴ Ama okiamẹ ọa tigbe kẹ ẹ gbe ọnini ọ da da amẹ ni mhi ya rọ na li da. Itobọ khi amẹ eyemhẹ e ya mele okẹ ni ọa ke ya khakha ghue shi ọli elemhi, ni o ya ke sha kule ri agbọ na agbọagbọ na li.”

¹⁵ Ọni ọkpotoso ọọ, “Ọga Kpekpe ri eni amẹ na mhẹ da ini okiamẹ o khi ke gbo gbe mhẹ, ini mhi khi ke gbo bhale akana ya a amẹ.”

¹⁶ IJesu ọọ, “Ka lu ọmọse ni ọ rue ẹ shi bhale.”

¹⁷ Ọni ọkpotoso ọọ, “Mhia mhọli ọmọse.” IJesu ọọ li, “Igesikia lọ, ni u wẹ khi u a mhọli ọmọse, ¹⁸ itobọ khi u she kpẹ mhọli emọse oshe ni u kpẹ ngeli na. Ọni u ga nu la memena, ọa khi lọli ọ rẹ shi.”

¹⁹ Ọni ọkpotoso ọọ, “Kie! Ọga, mhi she mẹ ọli khi ọmekeguele oyi Eshinegba u khi. ²⁰ Ukhomhi ute onana eni e bia anye egbọ iSameria, e kpẹ la ga ugamhi, ama ẹẹ egbọ iJu, ẹ khi iJerusalemu awa mema la ke ga ugamhi.”

²¹ IJesu ọọ li, “Mie mhẹ suọ khi egheghe ọọ bhale ni u a ke rọ la ukhomhi ute ona, wẹ khi iJerusalemu ya ga Ita. ²² Emini ẹẹ egbọ iSameria aa lẹṣe, a ga, ama anye lẹṣe emini anye ẹ ga itobọ khi obọ oyi iJu imiepfuese o te bhale. ²³ Ama, egheghe ọọ bhale, oni egheghe o she ramhi ni egbọ eni e ri igesikia ẹ ga Eshinegba e rọ ya ke ga li abi Ayemhẹ oyọli o li rọkhasẹ wẹ, e gbo te odẹ igesikia ga li, itobọ khi egbọ eni e lighọ ọ ga li, ọọ nònò. ²⁴ Ayemhẹ oyi Eshinegba ọ khi, eni ẹ ga li e mema ya ke ga li abi Ayemhẹ o rọkhasẹ wẹ, ali rọte odẹ igesikia.”

²⁵ Ọni ọkpotoso ọọ iJesu, “Mhi lẹṣe khi Ọmiepfuese (ọni a lu iKirisiti) ọ ọ bhale. Ọ kha bhale, ọ ya khueghie emhikpa gueye anye.”

²⁶ IJesu ọ sọ ọni ọkpotoso ọ, “Lọli mhi khi ni mhi nu ẹ ngme ena.”

* 4:5 Li zẹ Igbae 33.19; iJosh 24.32 † 4:9 Li zẹ Eẏira 4.1-5; iNee 4.1-2

²⁷ Abi e kie li ngme, eniye odukhokho eyōli e bhale ya ẹ khi ọ nu ọkpotoso o ngme, o ri abo sha we. Ọngewe ọa mhila li, “Elo wa nono?” Wexhi e ri e mhila li, “Elo o ze nu u ro nu oli ẹ ngme?”

²⁸ Igho oni ọkpotoso ọ ze akhe amẹ oyōli obo shi agho, ọ je ifuapfe kia gueye ẹgbọ, ọọ liẹ,
²⁹ “A bhale ka ghe omose oghuo ni ọ gue emini mhi ga riẹle ghue nya ye mhe. Omiepfuese ọ fe ya khi?” ³⁰ Ẹgbọ e ve gbii te ifuapfe bhale ashini iJesu ọ la.

³¹ Ẹghẹghẹ agho, eniye odukhokho eyōli e ke lema li, “Osese, waa ke le eminale.”

³² IJesu ọọ we, “Mhi mhōli eminale ni mhia le ni aa lese.” ³³ Eniye odukhokho eyōli e mhila egbe we, “Eri ogbokhoghuo ọ kpe ri eminale ghi ọ le?”

³⁴ IJesu ọọ we, “Eminale oyemhe khi, ni mhi riẹle oghuemhe oyi oni ọ ghie mhe, ni mhi ro gbo gbe akanya oyōli pfo. ³⁵ Aa she ngme ọ khi, ‘Iki ene e ke kpole ni a ro ke ya khiesẹ emhi ẹkomhi?’ Mhi gue ẹ ye ẹ memena, a bino khi emhi ẹkomhi na ishemhi e she bie ni a khiesẹ. ³⁶ Memena a she ẹ fali eni ẹ khiesẹ ishemhi ota akanya, ni e ke khiesẹ ikhiesẹ ni o ri agbo na agboagbo ọ bhale. Ẹghẹghẹ agho ni a bhale ya ẹ khi eni e ro ko ali eni ẹ khiesẹ e ga kugbe ke ghele. ³⁷ Onana o rokhase khi emini ẹgbọ ẹ ngme khi igesikia o khi, ikhi ungmehi ni ọọ, ‘Oni ọ ro ko, ọ kioda shi oni ọ khiesẹ.’ ³⁸ Eri mhi ghie ẹ a ka khiesẹ emini aa ro ko. Ẹgbọ elese e ya gbe ikanya ni e toto rewe ko, ama ee a me eleli ikanya eyewe.”

Ebubu ẹgbọ iSameria e miesuo

³⁹ Ebubu ẹgbọ iSameria ni e la oni ẹoli e ri itobo emini oni ọkpotoso ogho ọ gueye we mie iJesu suo, ikhi emini ọ ngme ni ọọ, “A bhale ya ghe oni ọ gue emini mhi ga riẹle ghue nya yemhe.” ⁴⁰ Abi eni ẹgbọ iSameria e ro bhale deba iJesu, e lema li ọ kpekpe ọ ku shi na ewe. Igho iJesu ọ ku shi na we ogbele eva.

⁴¹ Ebubu ẹgbọ elese e gbo mie iJesu suo itobo ingmemhi ni ọ nu we ngme. ⁴² Eni ẹgbọ e ke oni ọkpotoso, “Anye she miesuo memena. Ọa khi itobo emini u gueye anye tse anye ro miesuo, ama itobo khi anye she suo emini ọ ngme, anye gbo lese egbegbo khi oni omose ọa ọ ga khi oni Omiepfuese.”

IJesu ọ ri omi oni ọ gbe akanya igometi ni ọ fu ze

(iMat 8.5-13; iLuk 7.1-10)

⁴³ IJesu ọ la iSameria ramhi ogbele eva. Ọ rote agho vu je iGalili. ⁴⁴ Ọ she kpe liẹ khi ẹgbọ ẹa la ẹoli oyi omekeguele oyi Eshinegba a mu ekpe na li.† ⁴⁵ Abi ọ ro lo eke iGalili le, ẹgbọ iGalili e mie oli egbegbo, itobo khi ukpelo eyewe iJesu ọ la gbe ikanya onyaloa ni ọ la iJerusalemu gbe abi e ro riẹle ukpe iPasova.§

⁴⁶ Igho iJesu ọ gbo nyene egbe je iKena ni o la eke iGalili, ashini ọ ke la ri amẹ mele onyo a. Omose oghuo ni ọ gbe akanya igometi ọ la akagho, ni omi oli ọ la iKapanomu ghua.* ⁴⁷ Oni omose ọ suo khi iJesu ọ rote eke iJudia ẹ bhale iGalili. Igho ọ bhale ya lema iJesu ọ kpekpe ọ deba lue ya nu loli ri omi lue, ni ọa ze ni ọ la akọ eghuli ze. ⁴⁸ IJesu ọọ, “Ini aa li me olele onyaloa ali oshabo, aa ya miesuo.”

⁴⁹ Oni omose ni ọ gbe akanya igometi, ọọ, “Onomhue, kpekpe bhale neni omimhe ọọ ghua.”

⁵⁰ IJesu ọọ li, “Ke je khi omie ọ ya ze, ọa ya ghu.” Oni omose ọ mie emini iJesu ọ gueye ọ suo, ọọ je. ⁵¹ Abi ọ ro je, eni ee ga li, e bhale ya lona li ode, e gueye oli, “Omie ọ she ze.”

⁵² Oni omose ọ mhila we, “Eghẹghẹ onoghuo oni omọ ọ la ze?” E gueye oli khi, “Agogo oghuo oguota ode oni omọ ọ la ze.” ⁵³ Oni ita oni omọ ọ sato khi eghẹghẹ agho tee iJesu ọ la gueye lue, “Omie ọ ya ze.” Loli ali apfe oli nya e mie iJesu suo.

⁵⁴ Onana o khi akanya onyaloa onuzi-eva ni iJesu ọ gbe abi ọ ro rote eke iJudia bhale iGalili.

† 4:44 Li ze iMat 13.57; iMak 6.4; iLuk 4.24 § 4:45 Li ze iJon 2.23 * 4:46 Li ze iJon 2.1-11

5

Ijesu ọ ri ọmọse ọghuo ni ọọ ghua ze

¹ Abi a rọ mẹ ingme ena se, *iJesu* ọ nga obini *iJerusalemu* shi ukpe ni ẹgbọ *iJu* e riẹ. ² Mena, oḍe unuẹkpe ni a lu *Isumha* o la *iJerusalemu*. Ateke ni oke ọ chocho shi o la agho. *IBetisaida* a ri ẹlemhi *Iburu* ẹẹ lu oni oke. *Ikuku ikholo ishe* ni a ghi e la gasẹ oni oke. ³ Ebubu ẹgbọ ni ẹa ze, ikhi ezalo, ali eni ẹa dobe ẹ kia ali eni e ghu egbe-a, e yeshi gasẹ oni oke. Eri e migha khe ẹghẹghẹ ni a rọ ọ wushe oni oke-a. ⁴ [Irari khi o mholi ẹghẹghẹ ni aḡeni oyi *Ẹshinegba* ọ rọọ tiemhi elemhi oni oke ya wushe ọli-a. Ẹghẹghẹ agho ọnini ọ da kpe te odode ya tiemhi oni oke ini ọni aḡeni ọ lese wushe ọli-a se, a roli ze, ughuamhi onini o tseku yese ọli ẹ ngme] ⁵ Ọmọse ọghuo ọ la agho ni o she gba ikpe uye-ali-igbelele abi ọ te ẹ ghua. ⁶ *Ijesu* ọ bhale ya ẹ ọni ọmọse shi agho, ọ lese khi ọ she la agho tese. *Ijesu* ọ mhila li, ọọ li, “Wa nono ni u ze?”

⁷ Ọni ọmọse ni ọ ghua ọ sọ li ọ, ọọ, “Oga mhi aa mholi ọgbọ ni ọ ya kpaghie mhe obọ mu mhe tiemhi elemhi oke. A kha da lese wushe oke-a se, ni mhi rọ da mu egbe ni mhi tiemhi ne, ọgbọ olese ọ kpe tiemhi khe mhe.”

⁸ Igho *iJesu* ọọ li, “Vule! Rue iya oye mhue obọ ni u ke kia.” ⁹ Igho ọni ọmọse ọ ze agho agho, ọ rue iya oyoli, ọọ kia. Ẹlegho o khi *Ogbele iyemhea* oyi ẹgbọ *iJu*.

¹⁰ Enighie eyi *iJu* ẹẹ ọni ọmọse ni a rọ ze, “Kiee! Amo o khi *Ogbele iyemhea* oyi ẹgbọ *iJu*. Eri u gbe ushi ni *Ẹshinegba* ọ rọ na *iMosisi-a*. Ighuighue lo ni u rọ tsua iya oye ẹle iyemhea.”*

¹¹ Ọni ọmọse ọọ, we, “Ọmọse ni ọ re mhe ze ọọ mhe, ‘Rue iya o ye, u ke kia.’ ”

¹² E mhila li, “Oghuo ọ khi ọni ọgbọ ni ọ gueye u rue ọli eke u ke kia?”

¹³ Ọni ọmọse ni a she rọ ze, ọa ke lese ọgbọ ni ọ rọ li ze, itobọ khi *iJesu* ọ she lo ifuabo ẹgbọ oni ẹghẹghẹ.

¹⁴ Abi a rọ mẹ ena se, *iJesu* ọ bhale ya ẹ ọni ọmọse ni ọ rọ ze elemhi *Owa* oyi *Ẹshinegba*. *Ijesu* ọọ li. “Ghekhe, abi u rọ da ze se ena, khi ke gbo lamhe, ini emhi obe olese ni o dose ana o khi ya li e.”

¹⁵ Igho ọni ọmọse ọ vu, ọ ya gueye ẹgbọ *iJu* khi *iJesu* ọ re lue ze. ¹⁶ Itobọ khi *iJesu* ọ gbe ikanya enana *Ogbele iyemhea* oyi ẹgbọ *iJu*, ẹgbọ *iJu* ee jili ọli. ¹⁷ *Ijesu* ọ gueye we, ọọ, “Ẹghẹghẹ kpa *Itamhe* ọ rọ gbe akanya, igho mhemhe mhi li lie gbe akanya.”

¹⁸ Itobọ ungmehi onana ẹgbọ *iJu* e rọ mema gba li abi e li ya gbe ọli-a. Ọa khi itobọ khi ọ gbe ushi oyi *Ogbele iyemhea* oyi ẹgbọ *iJu* tse e rọ ye ugbamhi oyoli, ama itobọ khi ọọ khi *Ẹshinegba* ọ khi Ita lolli. Ẹ lie khi e li ọ ri onana a lie khi otu lolli ali *Ẹshinegba* e khi.

Ẹshinegba ọ ri afu na *Omi ọli*

¹⁹ *Ijesu* ọ gueye we, ọọ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, khi mhemhe *Omi Ẹshinegba* mhi aa dobe ya riẹle emhikhoghuo ọotsobo oyemhe, ama emini mhi me khi *Ẹshinegba* itamhe ọọ riẹle, mhi ya ke riẹle. ²⁰ Irari khi Ita ọ nono ingme oyi omioli ọ rọ ri emini ọ riẹle nya khasẹ ọli. Ọ ya gbo ri emini e fu dose ena khasẹ mhe ni o ya sha ẹ abo. ²¹ Abi Ita ọ li guise eni e ghu-a le ni ọ gbo ri agbo na we, igho mhemhe omi ọli mhi li ya ri agbo na ọni ọ ghole mhe. ²² Ita ọa ya ri ọgbokhoghuo gue ezọ, ama omioli ọ ri afu na, ni ọ rọ ri ẹgbọ gue ezọ. ²³ Ni a bhale ya ẹ khi ọgbokpa ọ mu ekpe na ọni Ọmọ abi a li mu ekpe ẹ na Ita. Ọni ọa da mu ekpe na ọni Ọmọ ọa mu ekpe na ọni Ita ni o ghie oni Ọmọ.

²⁴ “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, ọni ọ da suọ ungmehi oyemhe ni ọ da gbo mie ọni ọ ghie mhe suọ, ọ she mholi agbo na agboagbo. Ọgbọ ọa ya pfa ezọ mu ọli, itobọ khi ọ she rọte oḍe eghuli lasele bhale oḍe agbo. ²⁵ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi ẹghẹghẹ ọọ bhale, oni ẹghẹghẹ na, ni eni e ghu-a e rọ ya suọ ungmehi oyi *Omi Ẹshinegba*, eni e da suọ ungmehi oyoli, e ya la agbo. ²⁶ Abi Ita ọ li khi ọni ọ ri agbo ọ na ọgbọ, igho ọ ri oni agbo na *Omioli*, ni ọ li ke rọ na ẹgbọ. ²⁷ Ọ she gbo ri afu ni a rọ sọ ezọ na *Omi ọli*, itobọ khi lolli ọ khi *Omi Ọgbọ*.

* 5:10 Li ze *iNee* 13.19; *iJere* 17.21

²⁸ “Emini mhi gueye ẹ, o khi sha ẹ abo, itobo khi egheghe ọọ bhale ni ilimhi nya ni a she ro to e ya suo uruli oyoli. ²⁹ E kha da suo oni uruli ne, e ya guale, e te uji fie lase, eni e da riẹle onete, e ya mhọli agbo, ama egbo ebe e ya guale shi epfua.† ³⁰ Emhikhoghuo ọa la o ni mhi dobe ya riẹle ootsobo oyemhe. Abi itamhe o gueye mhe mhi li so ezọ mhi lie so ezọ. Iso-ezọ oyemhe oni o migha lo, itobo ọa khi abi o ghole mhe mhi lie gbe ikanya, ama emini o ghole Itamhe ni o ghie mhe mhi ro gbe akanya.

A pfi ọtsẹle shi oni iJesu o khi

³¹ “Mhi aa ya pfi ọtsẹle na egbe mhe. Mhi kha pfi ọtsẹle na egbe mhe, egbo ẹa ya rue oni ọtsẹle shi egbegbo. ³² Ogboese o la o ni o pfi ọtsẹle na mhe. Mhi lese ọtsẹle oyoli ni o pfi ẹ na mhe khi egbegbo lo.

³³ “A she kpe ghie usomhi ghi ijoni, o pfi ọtsẹle shi oni o khi igesikia.‡ ³⁴ Ama ọa khi eri mhi mu ma ọtsẹle oyi ogbo, eri mhi mema gue ọtsẹle ni ijoni o pfi na mhe ye ẹ ini a mhọli imiepfuese. ³⁵ Eri ijoni o ge abi akpa ni o ro ode ẹ khasẹ ẹ. Ukuku egheghe a lama mie oni akpa ni o ri egbe mu ẹ.

³⁶ “Mhi mhọli ọtsẹle ni o fu dose ọtsẹle ni ijoni o pfi na mhe. Ika ni Itamhe o ro na mhe mhi gbe pfo ni mhi kiele ẹ gbe, e pfi ọtsẹle khi Itamhe o ghie mhe. ³⁷ Itamhe ni o ghie mhe o she pfi ọtsẹle shi ingme oyemhe. Aa tigbe kpe suo uruli oyoli wekhi eri a tigbe kpe me abi oli.§ ³⁸ Ungmemhi oyoli ọa la elemhi oye ẹ, itobo khi aa mie oni o ghie suo. ³⁹ A rosheka wena Ebe-no-pfuase, ni a dabi khi loli o ya ri agbo na agboagbo na ẹ. Oni ebe ona loli o gbo pfi ọtsẹle shi ingme oyemhe. ⁴⁰ Ama aa nono ni a bhale deba mhe, ini a mhọli agbo.

⁴¹ “Oa khi ikueghie oyi egbo mhia nono. ⁴² Ama mhi lese ẹ. Mhi lese khi aa mhọli inono oyi Eshinegba shi udu o ye ẹ ⁴³ Eva oyi Itamhe mhi ro bhale, ama aa mie mhe, ogboese o kha ri eva oyoli bhale deba ẹ, a ya mie oli. ⁴⁴ Emini o ze khi aa miesuo khi, ikueghie ni o rote obọ oyi egbo bhale a nono, ocho ni a kha ro ke nono oni o rote obọ oyi Eshinegba bhale.

⁴⁵ “A khi sa khi mhia ya pfa ezọ mu ẹ odalo oyi Itamhe. Oni o pfa ezọ mu ẹ khi iMosisi ni a regbenga. ⁴⁶ Ini a mie iMosisi suo lo, a kha mie mhe suo itobo khi o keke ingme oyemhe shi ebe. ⁴⁷ Ama abi aa ro mie emini o keke shi ebe suo, se ẹ a ke li ya mie emini mhi gueye ẹ suo?”

6

Ijesu o ri eminale na ebubu egbo le

(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17)

¹ Abi a ro me ingme enana se, iJesu o da oke oniemhi no khishi na lu iGalili lasele je egele o. (ITiberiasi a gbolo ẹ lu oni oke.) ² Igho ebubu egbo e ve deba li gbii, itobo khi e me ikanya onyaloa ni o ri eni ẹ ghua ze. ³ Igho iJesu ali eniye odukhokho eyoli e nga ukhomhi ute ya shito. ⁴ Egheghe agho ukpe iPasova oyi iJu o she ramhi.

⁵ Abi iJesu o yase alo, o me ebubu egbo ni e bhale deba li, igho o mhila iFilipu, ọọ li. “Obo awa te ya de eminale ni e ya lo egbo ena le?” ⁶ Eri iJesu o mema mhila li ni o ro mhese oli bino, itobo khi o she kpe lese emini loli ya riẹle shi udu.

⁷ iFilipu o so iJesu o, ọọ li. “O kha tseku khi ifata iki elele, ẹa ya lo ni a ro de eminale ni a me ya kemhi pfiẹle-pfiẹle na we tonu unu!”

⁸ Otuoghuo eniye odukhokho eyoli ni a lu Aduru ni o khi inyoghuo iSamọ iPita, ọọ li, ⁹ “Ukuku omọ o la akana ni o tsua irui ibuledi ishe ali ifele aava. Ashi enana e kia ya ramhi, ni aa kemhi na egbo ena nya?”

¹⁰ Ijesu ọọ li, “A ri eni egbo shito.” Ebuli iyeye e vo agho egbegbo. Eni egbo nya e shito, emose ni e laọ tse, e khi egbo agbele asha ishe. ¹¹ Ijesu o rue eni ibuledi, o tse Eshinegba

† 5:29 Li ze iDan 12.2 ‡ 5:33 Li ze ijon 1.19-27; 3.27-30 § 5:37 Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22

uwegbe shi o, o kia kemhi na we. O gbo ligho rue eni ifele, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kemhi na we. Eni egbo e le, e khue.

¹² Abi e ro le khue se, iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo, "A kia sanon iku we eni e le kpole, a khi ze ni e li opfu-a." ¹³ Abi e ke ro sanon we gbili, ighughu igbeva e vo iku ibuledi ni egbo e le kpole.

¹⁴ Abi eni egbo e ro me ikanya onyaloa ni iJesu o gbe, ee li, "Igesikia lo khi omose ona o khi omekeguele ni e khi o ya bhale agbo." ¹⁵ IJesu o lese khi eni egbo e she gba abi e li ya ri itoto roli khi oghie, igho, lolighuo o te we ifuabon vu ya nga ukhomhi ute.

*IJesu o kia ukhomhi oko
(iMat 14.22-33; iMak 6.45-52)*

¹⁶ Abi ogbonhi o ro mu eke elagho, eniye odukhokho eyoli e tiemhi oko ni o khishi. ¹⁷ Agho e te lo oko-okon oniemhi ni o tsua we da lase je iKapanomu. Oni egheghe obili o she bi, iJesu o a nu we la akagho. ¹⁸ Igho akpekpeli oniemhi o tsua rughu we, oko o wushe kugbe. ¹⁹ Abi e ro kia ukhomhi okon ramhi abi imali ese ali ene gho, e me khi iJesu o kia ukhomhi okon e bhale. Ulishi oo mu we. ²⁰ IJesu oo we, "Mhemhe lo, ulishi o khi ke mu e." ²¹ Igho, o ghole we ni e tsua iJesu shi elemhi oko-okon oniemhi. Aghogho oni oko-okon oniemhi o ramhi egele obini e je.

Egbo e nono iJesu u gasen

²² Ogbeakononi eni ebubu egbo ni e kpe la olase egele okon ukiokie obini o kpole ni eniye odukhokho e kpe te vu. E lese khi oko-okon oniemhi oghuo tse o kpe la agho, eni egbo e lese khi eniye odukhokho eyoli tse e la oni elemhi oko-okon oniemhi, ali khi iJesu o nu we lo oni oko-okon oniemhi abi o rote agho vu. ²³ Ikon-okon elese e rote obini iTiberiasi bhale epfepfe ashini iJesu o la ri eminale ni ebubu egbo le, ni o la tse Eshinegba uwegbe shi eni eminale. ²⁴ Abi eni egbo e me khi iJesu ali eniye odukhokho eyoli ea la akagho, e dose lo ikon-okon, ni e tsua we je iKapanomu, ni e ya nono iJesu gasen.

IJesu ni o khi Eminale ni o ri agbo o na ogbo

²⁵ Abi e ke ro me iJesu ukhomhi egele olase okon ukiokie obini uzeva, ee oli, "Osesen, egheghe onoghuo u ro ramhi oola?"

²⁶ IJesu o so we o, oo we, "Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, o a khi itobon khi a me ikanya onyaloa ni mhi gbe a ro nono mhe, ama itobon eminale ni mhi ro na e le khue. ²⁷ A khi ke kuwela nono eminale oyi agbo ona ni oo yese-a, ama a ke kuwela nono eminale ni oo la o agboagbo ni Omi Ogbo o ro ya na e le. Itobon khi Eshinegba Ita o she ri obon nga li ukhomhi o mie shi oli o."

²⁸ Igho, e ke mhila li, e o li, "Elon anye ya ke li ni anye ro ya ke gbe akanya ni o ghole Eshinegba?"

²⁹ IJesu oo we, "Akanya oyi Eshinegba khi ni a ro mie oni o ghie suo."

³⁰ E gbo mhila li, ee oli, "Ikanya onyaloa eneghuo u ya rielen khase ni anye me ni anye ro ya mie e suo? Elon u ya rielen? ³¹ Eni e bia awa e le eminale ni e rote idane de kule, Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi. 'O ri eminale ni e te idane de kule na we le.' "*"

³² IJesu o so we o, oo. "Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, a khi iMosisi o ri eminale te idane tiemhile na e le, ama Itamhe lolighuo o rote idane ri egbegbi eminale tiemhile ni e le. ³³ Itobon khi eminale ni Eshinegba o ro na ogbo, loli khi oni o rote iloghie bhale ya ri agbo na egbo na agbo." ³⁴ Ee oli, "Onomhue, kpekpe rote ana vu, ke ri oni eminale ona na anye le."

³⁵ IJesu o so we o, oo we. "Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo. Onini o da bhale deba mhe, okiamhi o a ke gbe oli ghue, oni o da mie mhe suo okiamen o a tigbe ke ya gbe oli. ³⁶ Ama mhi gueye e khi a she me mhe, ama aa kie mie mhe suo. ³⁷ Egbo ni Itamhe o ro na mhe nya e ya bhale deba mhe, oni o da bhale deba mhe ne mhia ya khu oli vu. ³⁸ Itobon khi eri mhi rote iloghie ilimhi tiemhile ni mhi ro rielen oghuemhe oyi oni

* 6:31 Li ze Okiali 16.4,15; Iwolo 78.24

o ghie mhe, a khi ni mhi rięle oghuemhe oyemhe. ³⁹ Oghuemhe oyi Ita ni o ghie mhe khi, ni a bhale ya e khi okhoghuo eni o ro na mhe ęa wa mhe-a, ali ni mhi ro guise we le ri agbo na we, ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁰ Oghuemhe oyi Itamhe khi ni ogbokpa ni o da pfi alo bino omioli, ni o gbo mie oli suę o ya mholi agbo na agboagbo. Mhi ya guise oli le mhi gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho.”

⁴¹ Itobo khi iJesu oę we, “Mhemhe mhi khi eminale ni o rote iloghie ilimhi tiemhile,” eębo iJu e wolo shi o. ⁴² Igho e lie, “Onana ęa she khi iJesu omi iJosefu, ni anye lese itali ali inyoli? Seę o ke lie lie khi, ‘Mhemhe khi ibuledi ni o rote iloghie ilimhi tiemhile.’ ”

⁴³ IJesu o so we o, oo, “A khi ke wolo. ⁴⁴ Ogbokhoghuo ęa la o ni o ya bhale deba mhe ini ęa li khia khi Ita lolighuo ni o ghie mhe o ti o bhale, mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho. ⁴⁵ Omekeęuele oyi Eshineęba oghuo o kpe keęe oli shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Eshineęba loli oghuo o ya seęe eębo eyoli nya.’ Ogbokpa ni o da ku esę-a na Ita, ni o rote obo oyoli wena, o ya bhale deba mhe.† ⁴⁶ Aa me oębo ni o me Eshineęba Ita ghue, ini ęa li khi oni o rote obo oyoli bhale. Lolighuo tse o me oli. ⁴⁷ Egbegbi ingme mhi gueye e, oni o da mie mhe suę, o she mholi agbo na agboagbo ⁴⁸ Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na oębo. ⁴⁹ Eni e bia e, e le eminale ni e rote idane de kule obini odagbe-ifufu, e kie ghuloa. ⁵⁰ Ama ęa o khi eminale ni o rote iloghie tiemhile, oni o da le oli, ęa ya ghu. ⁵¹ Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na oębo, ni o rote iloghie tiemhile. Onini o da le eminale ona, o ya mholi agbo na agboagbo. Oni eminale ona, idieębe oyemhe lo, ni mhi ya ro shi eke na agbo ni e ro mholi agbo.”

⁵² Abi iJesu o ro ngme ona se, eębo iJu e nu egbe we khako ekhako oniemhi, ikhi. “Seę omose ęa o li ri idieębe oyoli na awa ya le?”

⁵³ IJesu oo, “Egbegbi ingme mhi gueye e, ini u a li le idieębe, ni u gbo da oia eyi Omi Oębo, wa ya mholi agbo. ⁵⁴ Oni o da le idieębe oyemhe ni o gbo da oia eyemhe, o ya mholi agbo na agboagbo. O ya mholi agbo itobo khi mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho. ⁵⁵ Idieębe oyemhe khi egbegbi eminale, oia eyemhe e gbo khi egbegbi emini a da. ⁵⁶ Oni o da le idieębe oyemhe ni o gbo da oia eyemhe, o la elemhi oyemhe, mhemhe mhi li la elemhi oyoli. ⁵⁷ Abi Ita ni o mholi agbo o ghie mhe, mhi li mholi oni agbo, Igho oni o da le idieębe oyemhe o li ya mholi agbo itobo oyemhe. ⁵⁸ Onana loli khi eminale ni o te iloghie tiemhile, ęa li abi eminale ni e rote idane de kule ni eni e bia e e kpe le, ni e ro kie ghua. Ama oni o da le idieębe oyemhe o ya la agbo agboagbo.”

⁵⁹ Eni ingmemhi ena iJesu o ngme abi o li la elemhi owa ugamhi ni o la iKapanomu seęe.

Ingmemhi eyi iJesu ni e ri agbo na agboagbo o na oębo

⁶⁰ Abi e ro suę eni ingmemhi ni iJesu oę ngme, ebubu eniye odukhokho eyi iJesu e ke, “Osese, ena e ma ze doęe e. Oghuo o doęe ya mie shi o?”

⁶¹ Abi iJesu o ro lese khi eniye odukhokho eyoli e wolo, oo, “Eri ingmemhi eyemhe e yese e udu-a? ⁶² Seę a ke e ngme ini a me Omi Oębo khi o nga iloghie ya shito obini o kpe te tiemhile? ⁶³ Ayemhe oyi Eshineęba o ri agbo eę na oębo, ama oębo ęa doęe ri agbo eę na oębo. Ingmemhi ni mhi nu e ngme, obo oyi Ayemhe e te eę bhale, weęe e ri agbo eę na oębo. ⁶⁴ Abi o rięe khi igho, eghuo elemhi e, ęa miesuo.” Itobo khi iJesu o she kpe te eke lese eni ęa mie oli suę ali oni o ya ri oli de. ⁶⁵ IJesu o gbo gueye we, oo we, “Ona o ze khi mhi gueye e khi oębo lolighuo ęa doęe ya bhale deba mhe seę ini Ita o ri oni afu na li.”

⁶⁶ Ro te ana vu eniye odukhokho eyoli ebubu e mu egbe pfi ęa ke lama deba li. ⁶⁷ IJesu o mhila eniye odukhokho etuogbava eyoli, oo we, “Eri a nono ni a li vu?”

⁶⁸ ISamo iPita o so oli o, oo li, “Onomhue, oghuo anye ya le deba? Yeyeghuo u mholi ungmehi ni e ri agbo na agboagbo o na oębo. ⁶⁹ Anye miesuo, anye gbo lese khi yeyeghuo u khi Oni o pfuase oyi Eshineęba.”‡

† 6:45 Li ze Aza 54.13 ‡ 6:69 Li ze iMat 16.16; iMak 8.29; iLuk 9.20

⁷⁰ Ijesu o sọ li o, oọ, “Oa khi eẹ ogbava mhi zẹ? Ama oghuo elemhi e, okphaghie o khi!”
⁷¹ IJudasi ni o khi omi iSamọ Isikaroti loli iJesu o la ana ngme ingme oyoli. IJudasi o khi oghuo eniye odukhokho Ogbava ni o kie te ikpukhokho ri oli de.

7

Ijesu ali inyoghuo oli

¹ Abi a ro me ona se, ijesu o kia gasẹ eke iGalili. Oa lama je eke iJudia itobo khi eni e mhesẹ eyi egbo iJu e nono abi e li ya gbe oli a. ² Oni eghẹghẹ ukpe okholo oyi iJu o ti bhale.* ³ Igho Inyoghuo iJesu, eẹ oli, “Wa ke rote ana lase, ni u ke je obini eke iJudia ni eniye odukhokho eye e me ikanya onyaloa ni u wa gbe? ⁴ Ogbọ ni o nono ni agbo e lese lue oa ya riẹle ingme sheli. Abi u ro gbe ikanya oshabo ena, ri egbe e khase agbo gbo ni e lese oni u khi.” ⁵ Egbegbo inyoghuo oli ea mie oli suo.

⁶ Ijesu oọ, “Eghẹghẹ oyemhe oa ramhi ne, Eghẹghẹ ni a me kpa o ti e eloe. ⁷ Egbọ na agbo ea dobe ya biselemhi e, ama eẹ biselemhi mhe itobo khi mhia gueye we khi emini eẹ riẹle khi ea ti. ⁸ A ke je obini a la riẹle ukpe, mhemhe mhia vu ne, itobo khi eghẹghẹ oyemhe oa ramhi ne.” ⁹ Abi iJesu o ngme ghọ se, oa ke te iGalili je ashikhoghuo.

¹⁰ Abi inyoghuo oli e ro je obini oni ukpe okholo se, o li je oobo, ama oa ze ni egbo e me lue.

¹¹ Eni e khi enighie eyi egbo iJu e la agho nono iJesu gasẹ, e mhila, “Ighe oni omose ogho?”

¹² Ebubu egbo e la oni igbaa khe ako shi ingme oyi iJesu. Eghuo e lie khi iJesu khi ogho onete lo, eghuo e khi eri o mema di egbo. ¹³ Ama ogbokhoghuo oa ngme ingme oyoli lase gboo, itobo khi e na ulishi enighie eyi egbo iJu.

Ijesu o la olele oyi oni ukpe sese

¹⁴ Abi a ro li oni ukpe ramhi ode, ijesu o lo elemhi owa oniemi oyi Eshinegba, o sese egbo ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁵ Enighie eyi iJu ni e suo oni osese, abo e sha we, e lie, “Obo omose ona ni oa ye owena okhoghuo ne o te mholi ilese enana?”

¹⁶ Ijesu o sọ we o, o li, “Osese ni mhia sese, ea khi obo oyemhe o te bhale, ama obo oyi oni o ghie mhe bhale. ¹⁷ Oni o ghole ni o riẹle oghuemhe oyi Eshinegba o ya lese khi osese ni mhia sese ini obo oyi Eshinegba o te bhale, abi khi ungmehi ni o ghole mhe mhia ngme. ¹⁸ Oni o da ngme ungmehi oyi egboli, ekpe o nono ni egbo e ke mu na loli, eri-tse khi oni o da gbe akanya ni o ro ti oni o ghie o nga ne, loli o khi ogho ni o ti, oa ga khi ogho egbholi. ¹⁹ IMosisi oa ri ishi na e? Ama onge e, oa ri eni ishi gbe. Elo o ke ze khi a nono ni a gbe mhi a?”

²⁰ Eni egbo e sọ oli o, eẹ oli, “Ayemhe okphaghie o la e egbe! Oghuo o nono ni loli gbe-a?”

²¹ Ijesu oọ, “Mhi riẹle onyaloa oghuo, o ro abo sha e nya. ²² Ama abi o rie khia khi iMosisi o ri ushi ishẹle-a na e (oa mema khi obo oyi iMosisi o te bhale, ama rote obo oyi eni e bia awa, o rote bhale), eri a kiele e shẹle omo a ogbele iyemhea oyi egbo iJu.† ²³ Ini a shẹle omo a ogbele iyemhea oyi egbo iJu, ini a khi gbe Ushi oyi iMosisi a, elo ze khi a wola khi mhi ro oni oọ ghua ze ogbele iyemhea?‡ ²⁴ A khi ke bino ogho alo gue ogho ezo, a ke sọ ezo shi abi o li.”

Egbo e mhila ini ijesu o khi Oni Omiepfuese?

²⁵ Eghẹghẹ agho egbo eghuo ni e la iJerusalemu e lie, “Oa khi omose ona enighie eyi iJu eẹ dua abi e li ya gbe a? ²⁶ Ghe oli sho! Oa khi loli o la ana ngme gbo ena ni ogbokhoghuo oa li oli emhikhoghuo! Abi khi eri enighie e she lama egbegbo khi loli o khi iKirisiti? ²⁷ Awa aa lese obini omose ona o te bhale. Ama eghẹghẹ ni iKirisiti o ro ya bhale, ogbokhoghuo oa ya lese obini o te ya bhale.”

* 7:2 Li ze iLev 23.34; iDeut 16.13 † 7:22 Li ze Igbae 17.10; iLev 12.3 ‡ 7:23 Li ze iJon 5.9

²⁸ Abi iJesu o ro la elemhi Owa oyi Eshinegba sese, o tsesese lasele, oo, "A lese mhe, a gbo lese udi-apfe ni mhi te lasele, o a khi mhemheghuo mhi ghie egbemhe bhale akana, ama oni o ghie mhe, ona igesikia lo. Aa lese oli. ²⁹ Ama mhi lese oli itobo khi obo oyoli mhi te bhale, lolighuo o ghie mhe bhale." ³⁰ Itobo ona e nono abi e li ya mu oli. Ama ogbo khoghuo o a khu oli, ea ri obo ti oli, itobo khi eghhegho oyoli o a ramhi ne ³¹ Ama ebubu egbo e kie mie oli suo, e ke, "Ini oni iKirisiti o bhale, o ya gbe ikanya onyaloa ni e dose eni omose ona oo gbe ena?"

A ghie eni e khe ekhe e ka mu iJesu bhale

³² Egbo iFarisi e suo ingme ni egbo e ngme shi iJesu egbe. Eni iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e ghie eni e la Owa Oyi Eshinegba e khe ekhe e ka mu oli bhale. ³³ IJesu oo li, "Ukuku eghhegho mhi mholi ya nu e la akana, mhi ya nyene egbe je oyi Ita ni o ghie mhe. ³⁴ A ya nono mhe, ama aa ya me mhe, ashini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho."

³⁵ Enighie eyi iJu e nu egbe we e ngme, e lie, "Obo omose ona oo le ni o ro lie khi awa aa ke ya me lue? Eri o vu e je ifui eoli oyi egbo iGiriki, obini egbo eyawa e kia miatsoku, ni o la obo ke sese egbo iGiriki? ³⁶ Elo iJesu o ro li ngme, abi o ree, a ya nono mhe aa me mhe, ali obini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho?"

³⁷ Ogbele ni o kpukhokho oni ukpe, ni khi khi ogbele ni o mu eloe ne nya, iJesu o vule, o rue unu leghe, oo li, "Oni okiame oo gbe o bhale deba mhe ya mo ame da. ³⁸ Ebe-no-pfuase o ngme gho khi oni o mie mhe suo khi oko ni o mholi ame eni ri agbo a na ogbo o ya rote agbo oyoli ke tu lasele."* ³⁹ Ayemhe ni eni mie oli suo e ya mie elelese, iJesu o ri oni ame agbo o na a ngme. Ramhi oni eghhegho, oni Ayemhe o a bhale ne, itobo khi aa yase iJesu nga ufumhi oniemhi ne.

Eni egbo ea ke lama shi egbe o

⁴⁰ Abi eni egbo e ro suo ingmemhi eyoli, egbo eghuo e ke, "Omekeguele omose ona o khi egbegbo."

⁴¹ Egbo elese e ke, "Loli o khi oni Omiepfuese." Elese ee, "See Omiepfuese o li rote iGalili lasele? ⁴² Ebe-no-pfuase o guele khi oni Omiepfuese, khi unuekpe oyi iDefidi o ya te lasele, iBetileemu a ya bia li shi, eoli oyi iDefidi."† ⁴³ Igho okemhi o ri itobo iJesu lo we iteva. ⁴⁴ Egbo eghuo e nono ni ewe e mu oli, ama ogbokhoghuo o a ri obo ti oli.

Umha mie iJesu suo oyi Enighie eyi egbo iJu

⁴⁵ Abi eni e la Owa oyi Eshinegba oniemhi ee khe ekhe e ro je deba iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, e mhila we, "Elo e ze khi a mu iJesu bhale ghi anye?"

⁴⁶ Eni egbo ni e khe ekhe, e so we o, e li. "Ogbokhoghuo o a tigbe ngme abi omose ona o lie ngme ghue."

⁴⁷ IFarisi e mhila we, ee, "Eri iJesu o she li di e?" ⁴⁸ "Aa tigbe me ogbo iFarisi ali enighie eyi egbo iJu ni e mie oli suo? ⁴⁹ Iiye! Ama eni egbo ebubu ena ea lese Ishi eyi iMosisi. Itobo igho egbo ni Eshinegba o pfi unu na e khi."

⁵⁰ INikodemosi ni o li khi otuoghuo eni e mhesese elemhi egbo iJu ni o kpe ya me iJesu eliyose, o mhila eni egbo, oo,‡ ⁵¹ "Ushi oyawa o a fe ngme gho a khi pfa ezoguo umha-gueli mu ogbo ini aa li suo ezoguo ni o ya gue, ali a gbo guanog emini oo rielle?"

⁵² E ke o li, "Onge iGalili yeye u li khi? Ka rielle ebe ze egbegbo khi u ya me khi omekeguele oo ya rote iGalili bhale."

⁵³ Igho ogbogbo nya ni o la agho, o je apfe oyoli.

8

Okpotoso ni a gazu okia

¹ IJesu o je ukhomhi ute oyi eera olivu. ² Eluzogbe fiefie, iJesu o gbo bhale elemhi Owa oyi Eshinegba, ebubu egbo e bhale deba li, o shito o sese we. ³ Esese Ishi eyi iMosisi ali

§ 7:37 Li ze iLev 23.36 * 7:38 Li ze Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 7:42 Li ze 2 iSam 7.12; iMika 5.2

‡ 7:50 Li ze iJon 3.1-2

iFarisi e mu ọkpotoso ni a gazu okia obọ-obọ bhale ghi iJesu, e rọ ọli migha odalo igbaa. ⁴ Eẹ iJesu, “Ọsẹsẹ, eri a ga ọkpotoso ọna zu okia. ⁵ IMosisi ọ she kpe rọ oni ushi shi eke na anye, khi, ọkpotoso ni a da lighọ gazu okia, a ke tonon ọli echẹ gbe-a. Elo u mhue ya ngme shi ona mena?”* ⁶ Eri e ri ona kpe igha khe iJesu ini ọ ngme ungmehi ni e ya rọ ri ingme de ọ. Ighọ iJesu ọ nyese egbe, ọ ri umiesobo ọ keke emhi shi eke.

⁷ Abi e kie li mhila iJesu oni ogbo ona, iJesu ọ vule, ọọ, “Oni ọ lese khi lolu ẹa kpe lamhe olamhe ghue ọ kpe to ọli echẹ.” ⁸ Ọ gbo nyese egbe, ọ keke emhi shi eke. ⁹ Abi e rọ suo ingme ni iJesu ọ ngme, e gbhiaku-a ọtuoghuo-oghuro rote eni egbhali. O ke lese kpe iJesu ali oni ọkpotoso le shi agho ni ọ kie migha. ¹⁰ IJesu ọ vule, ọọ oni ọkpotoso, “Ighẹ eni egbo ni e pfa ezọ mu ẹ?”

¹¹ Oni ọkpotoso ọọ li, “Mhi aa me ogbokhoghuo, Onomhue.” IJesu ọọ li, “Mhemhe mhi aa li pfa ezọ mu ẹ, ama ke le, khi ke gbo lamhe.”

¹² IJesu ọ gbo nu iFarisi ngme, ọọ we, “Mhemhe mhi khi akpa oyi agbo. Oni ọ da deba mhe ne, ọa ya tigbe kia alo ebili, ọ ya mhọli akpa ni o ri ode agbo a khasẹ ogbo.”†

¹³ Eni iFarisi eẹ ọli, “Egbe ẹ u pfi otsẹle na, egbo ẹa ya rue otsẹle oye shi igesikia.”‡

¹⁴ IJesu ọọ, “Iiye, ini mhi tseku pfi otsẹle na egbemhe, egbegbi otsẹle lo ni mhi pfi na egbemhe, itobo khi mhi lese obini mhi te bhale ali obini mhia je. Eẹ, aa lese obini mhi te bhale wekhi obini mhia je. ¹⁵ Abi egbo na agbo e li ẹ so ezọ eẹ a lie so ezọ, ama mhemhe mhi aa pfa ezọ mu ogbokhoghuo. ¹⁶ Ini mhi ya so ezọ, egbegbo ezọ mhia so, itobo khi ọa khi mhemheghuo mhi la. Ita ni ọ ghie mhe ọ nu mhe la. ¹⁷ A keke ọli shi ebe ushi oyeẹ khi otsẹle oyi egbo aava, o migha shi egbegbi otsẹle. § ¹⁸ Mhi pfi otsẹle na egbe mhe, Ita ni ọ ghie mhe ọ gbo pfi otsẹle na mhe.”

¹⁹ Eghẹghẹ ana eni egbo e mhila li, “Ighẹ Itẹ?”

IJesu ọọ we, “Aa lese mhe wekhi Itamhe a lese. Ini a lese mhe lo, a kha li lese Itamhe.”

²⁰ Elemhi Owa oyi Eshinegba ọ la ngme eni ingmemhi ena abi ọ kie li sese egbo, epfe ashini a ri ikpati ni a ri ikpago isomhopfa a shi ọ migha. Ogbokhoghuo ọa kie mu ọli, itobo khi eghẹghẹ oyọli ọa ramhi ne.

²¹ IJesu ọ gbolo lie we, “Mhi ya vu, a ya nono mhe, a ya ghu shi olamhe oye ẹ. Aa ya dobe ramhi obini mhia je.”

²² Egbo iJu eẹ, “Ọ khi awa aa dobe ya a ramhi obini lolu a je. Eri ọ fe ri ona a lie khi lolu ya gbe egbeoli-a?”

²³ IJesu ọọ, “Egbo ena okẹ-ola a khi, mhemhe mhi rote iloghie tiemhie. Egbo ena agbo ona eẹ a khi, mhemhe mhia khi onge agbo ona. ²⁴ Itobo igho mhi ro lie khi a ya ghu shi olamhe oye ẹ ini a da miesuo khi mhemhe mhi khi oni mhiẹ khi mhi khi.”

²⁵ Egbo iJu e mhila li, “Oghuo u khi?”

IJesu ọọ, Oni mhi kie kpe rote igbaekẹle lie khi mhi khi, mhi khi. ²⁶ Mhi mhọli ebubu ingme ali ebubu umha-guekia ni mhi kha gue shi ẹ egbe. Oni ọ ghie mhe, ọna igesikia ọ khi, ingmemhi ni ọ gueye mhe, mhi gue ẹ ye agbo.

²⁷ Eẹ lese khi ingme oyi Ita li iJesu ọ gueye we. ²⁸ IJesu ọọ, “Ini a da tsua Omi Ogbo idane shi ukhomhi ọra apfida a ya lese khi oni mhiẹ khi mhi khi, mhi khi. Oni eghẹghẹ a ya lese khi ọa khi itoto oyemhe mhi ro rieẹ emini mhia rieẹ, ama emini Ita ọ sese mhe, mhia gueye agbo. ²⁹ Oni ọ ghie mhe ọ nu mhe la, ọa pfi mhe shi eke tse, itobo khi oguemhe oyọli mhia rieẹ eghẹghẹ kpa.”

³⁰ Ebubu egbo ni e suo khi iJesu ọ ngme eni ingmemhi ena e mie ọli suo.

Igesikia o ya rue ẹ ọ le

³¹ IJesu ọ gueye egbo iJu ni e mie ọli suo, ọọ we, “Ini a ri emini mhia sese ẹ gba akanya, egbegbi eniye odukhoko eyemhe a khi. ³² A ya lese igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba, oni igesikia o ya rue ẹ ọ le.” ³³ Eni egbo iJu eẹ ọli, “Imi Aburaamu anye khi, anye aa tigbe

* 8:5 Li ze iLev 20.10; iDeut 22.22-24 † 8:12 Li ze iMat 5.14; iJon 9.5 ‡ 8:13 Li ze iJon 5.31
§ 8:17 Li ze iDeut 19.15

kpe lo ighumha oyi ogbokhoghuo ghue! Elo u ro li e ngme, ini u wa lie khi anye ya khi eni a rue ighumha lasele?”*

³⁴ Ijesu o so we o, oo, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, khi ogbokpa ni o da lamhe olamhe, oghumha oyi olamhe o khi ³⁵ Oghumha o ya la apfe oyi oni o mholi oli agboagbo, ama, omi omhue-apfe oo la apfe agboagbo. ³⁶ Ini Omi Eshinegba o da rue e ighumha le, egbegbo a rue e ighumha le. ³⁷ Mhi lese khi imi Aburaamu a khi, ama a nono ode ni a te ya gbe mhe a, itobo khi aa nono ingme ni mhi gueye e. ³⁸ Emini Itamhe o rokhase mhe mhi gueye e, ama emini Ita e o gueye e, a riefe.”

³⁹ E o li, “Aburaamu khi Ita anye.” Ijesu o ke, “Ini imi Aburaamu a kha khi egbegbo lo, a kha ke riefe emhi enabi o riefe. ⁴⁰ Abi o ri rie khia khi egbegbo ingmemhi ni Eshinegba o gueye mhe mhi gueye e, ama a dua abi a li ya gbe mhe a. Aburaamu o riefe emhi eghogho! ⁴¹ Abi a li ena, igho ita e o kpe li.” Efe oli, “Anye a khi eniye ni a bia shi ukhomhi okia, Eshinegba o khi Ita oghuo kpe ni anye mholi.”

⁴² Ijesu oo we, “Ini Eshinegba o khi Ita e lo, a kha nono ingme oyemhe, itobo khi obo oyi Eshinegba mhi te bhale, ni mhi ro la akana, o a khi omhese oyemhe o re mhe bhale, ama loli o ghie mhe bhale. ⁴³ Elo o ze khi ingmemhi ni mhi ngme khi ea lo e eso? Itobo khi aa lama ri egbe mie ingme ni mhi gueye lo. ⁴⁴ Eniye eyi Okphaghiye ni o khi ita e a khi, oghuemhe oyi ita e a nono ni a ke riefe. Rote igbaekele o te khi ogbolo-egbo-a ali oloegbhue. Igesikia o a li unu. Ingmemhi eyi oli, egbholi e khi nya, itobo khi eri oo lo egbholi abi o li. Loli o khi ita egbholi nya. ⁴⁵ Ama igesikia mhi gueye e khi, itobo igho aa ro lama mie mhe suo ⁴⁶ Oghuo elemhi e o dobe ya guele khi mhi mholi ipfido? Ini igesikia mhi gueye e, elo e ze khi aa mie mhe suo? ⁴⁷ Oni o da khi oyi Eshinegba o mema ya ri eso shi ingmemhi eyi Eshinegba, ama ee aa khi eyi Eshinegba loli o ze khi aa lama ro shi ungmehi oyi Eshinegba.”

Emini ijesu oo khi loli khi

⁴⁸ Eni egbo iju e so oli o, “Anye a gue ngme oli mena ni anye ro ye khi onge iSameria u khi, ali khi ayemhe okphaghiye o la e egbe?”

⁴⁹ Ijesu o ke we, “Mhi aa mholi ayemhe okphaghiye. Ama mhi ri ekpe na Itamhe, ama ee a ri eloe gbe mhe. ⁵⁰ Aa khi eri mhia nono ni egbo e ri ufumhi na mhe; ama oni oo nono ni a ro ekpe na mhe, loli o khi oni o so ezotie eloe. ⁵¹ Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da ro shi osese oyemhe ne, o a tigbe ya ghu ghue.”

⁵² Egbo iju ee oli, “Eena anye tigbe lese khi ayemhe okphaghiye o la e egbe. Aburaamu o she ghua, emekeguele e she ghua, ama wa guele khi oni o da ro shi osese eye o a tigbe ya ghu ghue. ⁵³ Ita awa Aburaamu o she ghua, eri u ke e lie khi u fu dose Aburaamu? Emekeguele e she li ghua. Oghuo u fe sa khi u khi?”

⁵⁴ Ijesu oo li, “Ini mhi ti egbe mhe nga, oni itinga o khi afue. Itamhe oni ee a lu Eshinegba oye e, loli o khi oni o ti mhe nga. ⁵⁵ Ee a kpe tigbe lese oli, ama mhi lese oli. Ini mhiye khi mhia lese oli, oloegbhue oni abi ee ena mhi kha khi. Ama mhi lese oli, mhi gbo ri ungmehi oyoli gbe akanya. ⁵⁶ Eri o ri egbe mu Aburaamu ita e, abi o ro sa usamhi abi loli ya li me ogbele ibhale oyemhe. Abi o ro me ibhale oyemhe, o ghele.”

⁵⁷ Egbo iju ee oli, “Waa gbe ikpe egbhueva ali igbe ne, wekhi eri u me Aburaamu!”

⁵⁸ Ijesu o li, “Abi o li mhi li gue oli ye e, neni a bia Aburaamu, mhi she kpe la!”

⁵⁹ Igho e sanoe eche khi wewe ya tonoo oli, ama, o ri egboli sheli, o rote we ifuaboo wa, o ya fie Owa oyi Eshinegba lase.

9

Ijesu o khueghie ozalo alo a

¹ Abi ijesu o li kia ode le, o me omose oghuo ni a bia shi ozalo. ² Eniye odukhokho eyi ijesu e mhila li, “Osese, oghuo o lamhe ni o ze khi a bia omose onana ozalo? Olamhe oyoli lo, abi eyi eni e bia li?”

* 8:33 Li ze iMat 3.9; iLuk 3.8

³ Ijesu oọ wẹ, “Ọa khi olamhẹ oyọli, wẹkhi eni e bia li, ama eri o zẹ alo ni Ẹshinẹgba o ri ekpabọ eyọli khase elemhi agbọ oyi oni ozalo. ⁴ Ogbe o kha da kie laọ ne, awa mema ya ke gbe ikanya eyi oni o ghie mhẹ, eḷe iyose ọọ bhale ni ogbọkhoghuo ọa ke rọ doḅe ya gbe akanya. ⁵ Abi mhi li la agbọ ena, mhẹmhẹ mhi khi oni o ri akpá a na egbọ ni e la agbọ.”*

⁶ Ijesu o ngme ona se, o tonon eṭe shi eke fose igbolọ rọ ma li alo. ⁷ Ọọ oni omose, “Ke okẹ ni a lu iSiloamu ni u ya kpe alo a.” Usomhi ni a ghie, a ri iSiloamu ngme. Igho oni omose o li vu ya kpe alo-a. Oọ jele apfe, oọ me eke.

⁸ Egbọ eni e ga la kugbe ali egbọ ni e kpe me ọli khi oọ ye omhila, ee. “Onana ọa she khi ozalo ni o kpe e shitọ akana mhila?”

⁹ Egbọ eghuo ee, “Lọli lo,” ama eghuo ee, “Iye o! Ọa khi loli, eri ona o li kholi.” Ama oni omose oọ, “Mhẹmhẹ o khi gueguegue.”

¹⁰ E mhila li, “Se o li kia ni u rọ ke e me eke?”

¹¹ O wẹ, “Omose oghuo ni a lu ijesu o fose igbolọ ma mhẹ alo, o mhẹ mhi je okẹ iSiloamu ya kpe alo a. Igho mhi le ya kpe alo-a, loli mhi rọ o me eke.”

¹² E ọli. “Ighẹ ọli?” Oọ wẹ, “Mhi aa lese.”

Egbọ iFarisi e de udi iroze oyi oni omose

¹³ E rue oni omose ni o kpe zẹ alo ghi egbọ iFarisi. ¹⁴ Ogbeḷe iyemhẹa oyi egbọ iJu ijesu o rọ fose igbolọ rọ khueghie oni omose alo-a. ¹⁵ Eni iFarisi e mhila oni omose abi o li kia ni o rọ ke e me eke. Oọ wẹ, “Ijesu o ri igbolọ ma mhẹ alo, mhi kpe alo-a, mhi rọ o me eke memena.”

¹⁶ Eghuo eni iFarisi ee, “Omose ni o riele ona ọa rọte obọ oyi Ẹshinẹgba bhale, itobọ khi ọa ri ushi oyi ogbeḷe iyemhẹa oyi egbọ iJu gbe akanya.” Egbọ iFarisi elese ee, “Se ogbọ olamhẹ o li doḅe ya gbe akanya onyalo onana?” Ingme ona o pfi umhalama shi egbe o na wẹ.

¹⁷ Igho eni egbọ iFarisi e mhila oni omose, “Yeyẹ ni ijesu o khueghie alo-a, elọ u me ya ngme shi ingme oyọli?”

Oọ wẹ, “Omekeguele lo.”

¹⁸ Eni egbọ iJu ẹa kie miesuo khi oni omose o kpe zẹ alo, ali khi eri a khueghie ọli alo-a. O ya ramhi ni e rọ ghie ya lu eni e bia oni omose, ¹⁹ E mhila wẹ, “Omi e na? Onana e khi ozalo a bia li? Se o ke li kia ni o rọ ke e me eke?”

²⁰ Eni e bia li ee wẹ, “Anye lese khi omi anye lo, anye gbo lese khi ozalo anye bia li. ²¹ Ama anye aa lese abi o li kia ni o rọ ke e me eke, anye aa gbo lese oni o khueghie ọli alo-a. A mhila li, ọa ke khi omọ, o doḅe ya ngme na egbọli.” ²² Itobọ khi ulishi egbọ iJu o mu eni e bia li e rọ ngme na. Irari khi eni egbọ iJu e she kpe ngme ọli shi oghuo, khi ogbọ ni o da mie shi o khi ijesu khi iKirisiti, khi eri a khu ọli owa ugamhi ya fiẹ. ²³ Itobọ ona eni e bia li e rọ liẹ, “O fu te ni o ngme e na egbọli, a mhila li.”

²⁴ Utonuzeva, e gbo lu omose ni o kpe zẹ alo, ee ọli, “Romhi Ẹshinẹgba khi u ya gue igesikia ye anye. Itobọ khi anye lese khi omose ni o re ze khi ogbọ olamhẹ lo.”

²⁵ Oọ wẹ, “Mhi aa lese ini ogbọ olamhẹ lo, ama emhi oghuo ni mhi lese khi, ozalo mhi kpe khi, ama memena mhi she e me eke.”

²⁶ E mhila li, “Se o fe li e? Se o li khueghie-a e alo a?”

²⁷ Ọọ wẹ, “Mhi kpe gueye e, aa lama shi mhẹ o, elọ o ke zẹ ni a rọ o nono ni a gbo suo oni ungmehi? Eri a li e nono ni a li khi eniye odukhokho eyọli?”

²⁸ E tsue ọli, ee ọli, “Omọ odukhokho oyi oni omose ona yeyẹ u khi, ini itse lo, ama eniye odukhokho eyi iMosisi anye khi. ²⁹ Anye lese khi Ẹshinẹgba o nu iMosisi ngme, ama anye aa lese obini omose ona o te bhale.”

³⁰ Oni omose oọ wẹ, “Uza lo e, ni aa rọ lese obini o te bhale, ama loli o khueghie mhẹ alo-a. ³¹ Awa lese khi Ẹshinẹgba ọa ya suo iromhi oyi egbọ olamhẹ, ama iromhi oyi eni e ri ekpe na li oọ suo, ali eni e riele emini oọ nono e riele. ³² Rọte igbaekele agbọ, aa tigbe

* 9:5 Li zẹ iMat 5.14; iJon 8.12

suo ogbo ni o khueghie ozalo ni o khia khi igho a bia li alo a ghue. ³³ Ini o a khia khi omose ona khi obo oyi Eshinegba o te bhale lo, o a kha dobe li emhikhoghuo.”

³⁴ E oli, “Elemhi olamhe a bia e shi, ni a la kuefe, se u li a nono ni u ke sese anye?” Igho e khu oli elemhi owa ugamhi ya lase o khi ke gbo bhale o ghue.

Itase-alo-a ona ayemhe

³⁵ Abi iJesu o ro suo khi a khu oni omose owa ugamhi ya lase, o nono oli me, o mhila li, oo li, “U mie Omi Ogbo suo?”

³⁶ Oni omose o li, “Oga, gueye mhe oni Omi Ogbo o khi, ni mhi mie oli suo!”

³⁷ IJesu oo li, “U she me oli, lolu o ga nu e ngme ena.”

³⁸ Oni omose o li, “Onomhue mhi miesuo.” O wugha o kueghie iJesu.

³⁹ IJesu oli, “Eri mhi bhale agbo ona ya gue egbo ezoo, ishegho ni egbo ni e zalo e ke me eke, ni eni e kpe e me eke ni e ze alo.”

⁴⁰ Egbo iFarisi eghuo ni e la akagho e suo ingme ni o ngme, e mhila li, “Eri u we khi ezalo anye li khi?”

⁴¹ IJesu oo we, “Ini ezalo a khi lo, aa kha mholi umha-guekia, ama abi ee a ke ro ye khi a me eke na, onana o rokhase khi ena olamhe a khi.”

10

Okhe oyi orisumhakia

¹ IJesu oo, “Abi o li mhi li gue oli e ye e, khi, ogbo ni o da rote ode unuekpe lo ogba ni a ri isumha shi, ni o rote oboese nga fiala lo ne oghiato ali oni o li iko o khi. ² Ogbo ni o rote ode unuekpe lo, lolu o khi orisumhakia oyi isumha. ³ Eri oni oo khe ekhe ode unuekpe o khueghie ode-a na li, eni isumha e suo uruli oyoli ini o lu isumha eyoli eva abi o ri eva na we, o re we kia lase. ⁴ O kha da re wewe nya fie lase ne, eri oo ralo na we, eni isumha ee deba li, itobo khi e lese uruli oyoli. ⁵ E a ya deba ogboese, eri e ri ochogho me oli ya ke na, itobo khi ea lese uruli oyoli.”

⁶ Eri iJesu o ze okhe ona ro nu we ngme, ama ea lese emini o ri oli ngme.

Ijesu ni o khi orisumhakia onete

⁷ Igho iJesu o gbo le, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, mhemhe mhi khi ode unuekpe ni isumha e rote e lo, ni e gbo te e dose fie. ⁸ Egbo ni e kpe bhale khe mhe, ighiatio ali eni e li iko e khi, ama eni isumha ea ri eso shi we o. ⁹ Mhemhe mhi khi ode unuekpe, onini o da rote mhemhe egbe ne, a ya mie oli pfuese, o ya fie, o lo le, o me emhi le. ¹⁰ Eri oghiatio o lese bhale ya do, o gbe-a, o pfuse-a tse, ama mhi she bhale ni a mholi agbo, ni a mholi oli gba pfo.

¹¹ “Mhemhe mhi khi orisumhakia onete. Eri orisumhakia onete o ri agbo oyoli shi eke ni eni isumha eyoli. ¹² Oni a mie shi akanya irisumhakia o a khi lolu o mholi eni isumha, ini o me khi akpogene oo bhale, o na tsua isumha kua, oni akpogene o tsua rughu eni isumha, o vese we kua. ¹³ Oni a mie shi oni akanya irisumhakia o na vu, itobo khi eni isumha ea khi eyoli, ali khi ea mu oli egbe.

¹⁴ “Mhemhe mhi khi orisumhakia onete, mhi lese isumha eyemhe, eni isumha e lese. ¹⁵ Abi Ita o li lese mhe, igho mhemhe mhi lese oli, igho mhi ro ri agbo oyemhe shi eke na eni isumha.* ¹⁶ Isumha elese e la o ni ea la elemhi ogba oyi isumha ona memena. Mhi mema fie ya woloo we ma o. E ya suo uruli oyemhe. E ya kugbe khi oghuo, e mholi orisumhakia oghuo. ¹⁷ Ita o nono ingme oyemhe, itobo khi mhi lama ri agbo oyemhe shi eke, ni a ro bhale ya e khi mhi ya gbo me oli rue. ¹⁸ Aa me ogbokhoghuo ni o ya dobe mie mhe agbo oyemhe. Mhemhe oghuo mhi ro li shi eke. Mhi mholi afu ni mhi ro o ze oli obo, mhi gbo dobe ya rue oli ini o ghole mhe. Omhese ona Itamhe o gueye mhe mhi riefe.”

¹⁹ Eni ingmemhi enana e gbo pfi umhalama shi egbe o na egbo iJu. ²⁰ Ebubu egbo e lie, “Ayemhe okphaghie o la li egbe, ujili oo kpha li. Elo e ze khi a ri eso o shi oli o?”

* 10:15 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22

²¹ Ama ẹgbọ elese, ẹẹ ọli, “Ingmemhi enana ẹa doḅe ya rọte unu oyi ọgbọ ni ọ mhọli ayemhẹ ọkphaghie lasele! Ayemhẹ ọkphaghie o doḅe ya khueghie ọzalo alo a?”

²² Oni ẹghẹghẹ o khi ẹghẹghẹ oruame ni a rọ li ukpe ni a rọ yelele abi a li ri Owa oyi Ẹshinegba riẹle nga Ẹshinegba oḅo. Ẹghẹghẹ ulili lo. ²³ Ijesu ọ la atukpapfe oyi Owa oyi Ẹshinegba kia, ashini a lu arakpha oyi iSolomoni. ²⁴ Ebubu ẹgbọ iJu e le gasẹ ọli, e mhila li, “Ẹle u ri anye ya shi alo ebili ramhi? Khueghie igesikia ni o la ọ-a khasẹ anye ini yeye u khi iKirisiti!”

²⁵ Ijesu ọọ wẹ, “Mhi she kpe gueye ẹ, ama aa lama mie mhe suọ. Ikanya ọnyaloa ni mhi ri itoto oyi Ita a gbe, wewe e pfi ọtsele na mhe. ²⁶ Ama aa lama miesuọ, itobọ khi aa la elemhi isumha eyemhẹ. ²⁷ Isumha eyemhẹ ẹẹ suọ uruli oyemhẹ, mhi lese wẹ, ẹẹ deba mhe. ²⁸ Mhi ri agbọ na agbọagbọ na wẹ, ẹa tigbe ya pfua. Aa me ọni ọ ya doḅe mie mhe ewe oḅo. ²⁹ Itamhe ni ọ ri eni isumha nga mhe oḅo, ọ fu doḅe ọgbokpa. Aa me ọni ọ doḅe ya mie Ita ewe oḅo. ³⁰ Mhemhẹ ali Itamhe ọghuo anye khi.”

³¹ Eni ẹgbọ iJu e gbo sanọ eche eke ẹ tono ọli. ³² Ijesu ọọ wẹ, “Mhi she gbe ikanya ebubu ukpeloe oye ẹ, ni o khia khi Itamhe ọ ri itoto na mhe ni mhi rọ gbe wẹ, onoghuo a tono mhe eche ẹ shi ọ?”

³³ Eni ẹgbọ iJu ẹẹ ọli, “Ọa khi itobọ ikanya enete e ze ni anye rọ a tono ẹ eche, ama, itobọ khi u pfi unu-a! Se yeye ọgbọ afue-afue u li ẹ ke lie khi Ẹshinegba u khi?”†

³⁴ Ijesu ọọ wẹ, “A she kpe keke ọli shi ebe Ishi eyi iMosisi khi Ẹshinegba ọọ lie khi, ishinegba ẹẹ a khi.‡ ³⁵ Anye she kpe lese khi emini ebe onopfuase o ngme khi igesikia o khi agbọagbọ, khi ẹgbọ ni a she kpe gue ingme oyi Ẹshinegba ye, Ẹshinegba ọ lu ishinegba. ³⁶ Ita ọ she ze mhe ọda keḅ neni ọ ghie mhe bhale agbọ, ini mhi ngme ghọ khi Omi Ẹshinegba mhi khi, se a ke li a lie khi mhi a pfi unu-a? ³⁷ A khi mie mhe suọ, ini mhi aa ya riẹle emini Itamhe ọ riẹle. ³⁸ Ama ini mhia riẹle wẹ, ini aa rọ tseku mie mhe suọ, a mie ikanya ọnyaloa ni mhia gbe suọ, ni a rọ lese khi Ita ọ la elemhi oyemhẹ, mhemhẹ mhi li la elemhi oyi Ita.”

³⁹ Ighọ e ke gbo li dua ni wewe e mu ijesu, ama ọ pfue wẹ, ọa ze wẹ mu.

⁴⁰ Ijesu ọ da oke iJodani je ukiekie ashini iJoni ọ ke la batazi ẹgbọ. Ighọ ọ bie ya la akaghọ.§ ⁴¹ Ebubu ẹgbọ e bhale akaghọ deba li. Eẹ, “IJoni ọa gbe ikanya ọnyaloa okhoghuo, ama ingmemhi ni iJoni ọ ngme shi ingme eyi ijesu, e bhale ya tse nya.” ⁴² Ebubu ẹgbọ ni e la akaghọ e mie ijesu suọ.

11

Eghuli oyi iLazarosi

¹ Ọmose ọghuo ni a lu iLazarosi ni ọ la ẹoli iBetani, Ọọ ghua. IBetani iMeli ali inyoghuo ọli ni ọkpotso ni a lu iMata e la.* ² IMeli ọna ọ ke ku ituale ni ọ pfi ku Ọnomhue awe, ni ọ gbo ri itsu ni e la li ukhomhi shishi ọ ewe-a. Loli ọ khi inyoghuo iLazarosi ni ọ yeshi i ghua.† ³ Inyoghuo ọli eni ikpotso e ghie usomhi ghi ijesu, ẹ ọ li, “Ọnomhue, ọmole ẹ ọọ ghua.”

⁴ Abi ijesu ọ rọ suọ ona, ọọ li, “Ughuamhi ona, ọa ya gbe ọli, ama, eri a me onana ni a me asha khi ufumhi na Ẹshinegba ali Omi Ẹshinegba.”

⁵ Ijesu ọọ nono ingme oyi iMata ali iMeli ali iLazarosi. ⁶ Abi ọ rọ tseku suọ khi iLazarosi ọ ghua, ọ kie la ashini ọ la ramhi ogbele eva. ⁷ Ighọ ọ gueye eniye odukhokho eyoli, ọọ wẹ, “A ze ni awa mu egbe pfi je obini eke iJudia.”

⁸ Eniye odukhokho eyoli ẹ ọ li, “Ọseḅ, ode ọ a nuḅ ne ni ẹgbọ iJu e rọ ọ nono ni wewe tono ẹ eche. Oobọ wa nono ni u gbo nyene egbe je?”

⁹ Ijesu ọọ wẹ, “Ọa khi te ele uzogbe ramhi ele ogbomhi awa rọ ọ me eke? Oni ọọ kia ini ogbe o la ọ, ọa ya khi owe, itobọ khi akpa oyi agbọ ona ọ rọ ọ me eke. ¹⁰ Ama ini ọ ri alo ebili ẹ kia, ọ ya khi owe, itobọ khi ọa mhọli akpa ni ọ rọ ọ me eke.”

† 10:33 Li ze iLev 24.16 ‡ 10:34 Li ze Iwolo 82.6 § 10:40 Li ze iJon 1.28 * 11:1 Li ze iLuk 10.38-39 † 11:2 Li ze iJon 12.3

¹¹ Abi ọ ke rọ ngme onana se, ọ gueye wẹ, ọọ wẹ, “iLazarọsi ọmọle awa ọ she lese, ama mhia lẹ ni mhi ya guise ọli le.”

¹² Eniye odukhokho eyọli ẹ ọ li, “Abi ọ rọ da lese-a egho, ọ ya ze.”

¹³ Eri iJesu ọ rọ li liẹ khi iLazarọsi ọ she ghua, ama e dabi khi egbegbi olesẹ ọ ngme. ¹⁴ Igho iJesu ọ guele gboo khi iLazarọsi ọ she ghu-a. ¹⁵ Ama itobọ oye ẹ, egbe ẹ mu mhe shi ọ khi mhi aa nu ọli la akaghọ ni ọ rọ ghu-a, ni a rọ mie mhe suọ. A zẹ ni awa lẹ deba li.

¹⁶ ITomọsi ni a gbo li ẹ lu iDidimọsi, ọọ eniye odukhokho enekpọle, “A zẹ ni awa li deba Ọsẹse je oobọ ni awa nu ọli ghu-a.”

¹⁷ Eghẹghẹ ni iJesu ọ ke rọ ramhi agho, ọ bhale ya ẹ khi o she ramhi ẹlẹ ene abi a te ri iLazarọsi tọ. ¹⁸ Rọte iBẹtani je iJerusalemu ọa ramhi imali eva. ¹⁹ Igho ebubu egbo iJu e she kpẹ bhale iBẹtani ya tse iMeli ali iMata e mu opfu shi inyoghuo wẹ ni ọ ghu-a.

²⁰ Abi iMata ọ rọ suọ khi iJesu ọọ bhale, ọ fiẹ lase ya lona li ode, ama iMeli ọ la elemhi owa. ²¹ iMata ọọ iJesu, “Ọnọmhuẹ, ini u la akana lọ, inyoghuo-mhe ọa kha ghu. ²² Ama mhi lese khi memena khi Ẹshinegba ọ ya ri emiemini u wa mhila li ne.”

²³ iJesu ọọ li, “Inyoghuo ẹ, ọ gbo ya guale bhale agbo.”

²⁴ iMata ọ li, “Mhi lese khi ọ ya te eghuli guale ogbele iguale ni o khi ogbele ni o kpukhokho.”

²⁵ iJesu ọọ ọli, “Mhemhe mhi rọte eghuli ya guise eni e ghu-a le, ni mhi ri agbo ya na wẹ, oni ọ da mie mhe suọ ọ ya mholi agbo, ini ọ tseku ghu-a. ²⁶ Oni ọ la agbo ni ọ da mie mhe suọ, ọa tigbe ya ghu-a. U fe mie ona suọ?”

²⁷ Ọọ li, “Ii Ọnọmhuẹ! Mhi miesuọ khi yeye u khi iKirisiti, Omi Ẹshinegba ni ọ ya bhale eke agbo ona.”

²⁸ Abi iMata ọ rọ ngme ghọ se ọ lẹ ya ri ofiẹ gueye iMeli, ọọ, “Ọsẹse ọ she bhale, ọọ nono ẹ.” ²⁹ Abi iMeli ọ rọ suọ ona ọ ti vule, ọ nyanya fiẹ lase je ashini iJesu ọ la. ³⁰ iJesu ọa kie ramhi oni ẹoli ni ọọ je ne, ama ọ kie la ashini ọ kia ramhi ni iMata ọ rọ lona li ode. ³¹ Egbo iJu ni e la elemhi owa yese ọli, e vule deba li je olase abi e rọ me khi ọ ti vule je olase. E dabi khi eri ọ je obini uji ya viẹ.

³² Abi iMeli ọ rọ ramhi ashini iJesu ọ la ni ọ me ọli, ọ de ya wugha li odalo, ọọ li, “Ọnọmhuẹ, ini u la akana lọ, inyoghuo-mhe ọa kha ghu!”

³³ Abi iJesu ọ me khi loli ali egbo iJu ni e kphase ọli khi ee viẹ, o rọ obọ ti iJesu udu, egbe e guoghọ ọli a. ³⁴ iJesu ọ mhila wẹ, ọọ, “Ashi a rọ li tọ?”

Ẹ ọ li, “Ọnọmhuẹ bhale ya ghe ọli.”

³⁵ iJesu ọ viẹ. ³⁶ Egbo iJu ni e la agho, ẹẹ, “A ghe abi ọli nono ingme oyi ọli khe.”

³⁷ Ama eghuo ọ e liẹ, “Loli ni ọ khueghie ọzalo alo-a ọọ kha dobe tsumhi iLazarọsi ini ọ khi ghua?”

IJesu ọ guise iLazarọsi gbo bhale agbo

³⁸ O gbo ri obọ ti iJesu udu. Ọ kia je obini uji ni o khi irui, ni a gheghele eche zuse unu. ³⁹ iJesu ọọ, “A gheghele oni eche unu oni uji-a.”

iMata inyoghuo oni omose ni ọ ghu-a ọọ, “Ọnọmhuẹ, ọ she ya ke wẹ! Amo o li ẹlẹ onuzi-ene abi a te rọ li tọ!”

⁴⁰ iJesu ọ li, “Mhi a kpẹ gueye khi u ya me ufumhi oyi Ẹshinegba ini u miesuọ?” ⁴¹ Igho e gheghele oni eche unu uji lase. iJesu ọ yase alo idane, ọ li, “Mhi kphemhi ne Ita, khi u suọ mhe. ⁴² Mhi lese khi u ma suọ oyemhe, itobọ oyi egbo ena mhi rọ ọ ngme ona ni e miesuọ khi yeye u ghie mhe.”

⁴³ Abi ọ rọ ngme ona se, ọ lu ọli leghe, “iLazarọsi e! Fiẹ lasele!” ⁴⁴ Oni omose ni ọ ghu-a ọ fiẹ lasele, a ri ide olimhi genọ li abọ ali awe, ghe eni a rọ ku ọli alo. iJesu ọọ wẹ, “A taghiẹ ọli a ni a zẹ ọli vu.”

Ugbamhi abi a li ya gbe iJesu-a

(iMat 26.1-5; iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2)

⁴⁵ Ebubu eḡbọ iJu ni e bhale ya tṣe iMeli ọ mu opfu e me emini iJesu ọ riẹle, e mie ọli suọ. ⁴⁶ Ama eghuo elemhi we e vu ya gueye eḡbọ iFarisi emini iJesu ọ riẹle. ⁴⁷ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e ya lu eni e mhesẹ ni a lu iSaediri ya nu we mhọli ilegba.

E mhila egbewe, “Elo awa li ena? Aa me ikanya onyaloa ni omose onana ọ gbe?” ⁴⁸ Ini awa lina ze ọli obo, oḡbọkpa ọ ya mie ọli suọ. Eḡbọ iRomu e ya shashe Owa oyi Eshinegba oyawa-a.”

⁴⁹ Omose oghuo elemhi we ni a lu iKefasi, ni ọ ralo ugamhi oni ukpe ogho, ọọ li, “Aa lese ingme! ⁵⁰ A lese khi oḡbọ ọtuoghuo ọ kha ghu-a na eḡbọ kpa, khi o ti dose ni eḡbọ nya e pfua?”

⁵¹ Oa khi ibe eyoli ọ ro sa ngme oni ungmehi ona, ama ungmehi angme-shi-ekẹ ni o ya tse ogbe na ako, khi iJesu ọ ya ghu-a na eḡbọ iJu o khi ni ọ ngme, itobo khi lolu ọ ralo ugamhi oni ukpe. ⁵² Oa khi oyi iJu tse, ama ni ọ sanọ eḡbọ eyi Eshinegba ni e kia miatse ku agbo nya gbili re we khili oghuo.

⁵³ Rote ele gho vu, eḡbọ iJu e te gba ugbamhi abi wewe e li ya gbe iJesu a. ⁵⁴ Itobo igho, iJesu ọ ke kia lase gboo iteva oyi eḡbọ iJu. Ọ ri ochoghọ vu je ọli ni a lu Efuremu, ni o ti mama odagbe ifufu. Agho lolu ali eniye odukhokho eyoli e ke ga la.

⁵⁵ Abi eghẹghẹ ukpe iPasova oyi eḡbọ iJu o ro ti i bhale, ebubu eḡbọ e te ọli ododa je iJerusalemu ya ri egbe we khi eni e pfuase, abi ushi oyewe ọọ e ke li neni oni ukpe o ramhi. ⁵⁶ Ee nono iJesu. Abi e ro la elemhi Owa oyi Eshinegba, e mhila egbewe, e lie, “A li sa khi ọ ya bhale? Otse ọ ya bhale shi oni ukpe ona.” ⁵⁷ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e she kpe mhesẹ na eni eḡbọ, oni ọ da lese obini iJesu ọ la, oni oḡbọ ọ guele ni wewe e me asha mu ọli.

12

iMeli ọ la obini iBetani ku ituale ku iJesu
(*iMat 26.6-13; iMak 14.1-9*)

¹ Abi o ro kpo oḡbele esesa oni ukpe iPasova le, iJesu ọ nyene egbe bhale obini iBetani, obini iLazarosi ni iJesu ọ rote eghuli guise le ọ la. ² E nye akhe na iJesu, iMata ọ kphanọ eni eminale ghi we. iLazarosi ọ li nu we shito shi ilele oyi eni ekhe. ³ Igho iMeli ọ rue eḡbegbi akanama ituale ni ọ pfie ni o lolo ghale. Ọ ku ọli shi iJesu awe, ọ ri itsu ni e la li ukhomhi shishi ọ awe a. Upfiemi oyi oni ituale o kphela vo oni elemhi owa nya.*

⁴ Ijudasi Isikaroti ni ọ khi ọtuoghuo eniye odukhokho eyi iJesu, ni ọ rote ikpukhokho ya ri iJesu de, ọ me emini iMeli ọ riẹle, ọọ, ⁵ “Elo o ze ni aa ro ri oni ituale de ni a kemhi eni ikpagho na eni ẹa mhue? Oni ituale o ghale ramhi ifata ukpe oyi oḡbọ oghuo.” ⁶ Oa khi itobo khi ọ mhọli udu iamhe na eni ẹa mhue, ọ ro ngme ungmehi ona. Ama itobo khi oghiatọ ọ khi, ali khi lolu ọ tsua ikpagho ọ mhue na we, ni ọ rote muno eafia.

⁷ Ama iJesu ọọ li, “Ze ọli obo riẹle emini o la li udu, eri ọ mu mhe egbe e khe ırotọ oyemhe. ⁸ Eghẹghẹ kpa eḡbọ ni ẹa mhue e ro nu e a la, ama mhemhe mhia nu e ya la ana eghẹghẹ kpa.”†

⁹ Ebubu eḡbọ iJu e suọ khi iJesu ọ la iBetani, igho e je oobo. Oa khi itobo iJesu tse e ro je oobo, ama ni e ba me iLazarosi ni iJesu ọ te eghuli guise le. ¹⁰ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi ee gba ugbamhi abi e li ya li gbe iLazarosi a, ¹¹ itobo khi ingme oyoli o ze khi ebubu eḡbọ iJu e ku ma iJesu ọ, ni e ro mie ọli suọ.

Eḡbọ e ri ufumhi na iJesu abi ọ ro lo elemhi iJerusalemu
(*iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40*)

¹² Ogbeakolo ebubu eḡbọ ni e bhale shi oni ukpe iPasova e suọ khi iJesu ọ je iJerusalemu. ¹³ Igho e yanọ eyamhi mhue abo fie ya ee ọli. E kpe okeke gbii, e lie, “Tsumhi anye. Awa kuẹghie Eshinegba. Eshinegba ọ khivose na oni ọ ri eva oyi Eshinegba Onomhue e bhale! Eshinegba ọ ka khivose na oghie iZireni!”‡

* 12:3 Li ze iLuk 7.37-38 † 12:8 Li ze iDeut 15.11 ‡ 12:13 Li ze iWolo 118.25,26

¹⁴ Ijesu o me ozele akphere. O nga li shito abi Ebe-no-pfuase o ngme oli, ni o,
¹⁵ “Egbo iJerusalemu,
 ulishi o khi mu e!
 Oghie oye e o o bhale ena,
 o nga ozele akphere ee bhale.”§

¹⁶ Eniye odukhokho eyi iJesu ea kpe rote eke lese obini eni ingme ena e je. Ama abi Eshinegba o rote eghuli guise iJesu le ni o ri ufumhi na li, e ro tigbe sato khi a kpe keke eni ingme eyoli ena shi Ebe-no-pfuase, ali khi e ke rieles eni ingme ena deba li ghue.

¹⁷ Olele egbo ni e nu oli la agho abi o ro rote uji lu iLazarosi lasese, ni o ro rote eghuli guise oli le, e kie kia gueye egbo abi a li me oni ingme. ¹⁸ Itobo khi ebubu egbo e suo khi iJesu o gbe akanya onyaloa ona e ro ve lasese ya me oli. ¹⁹ Igho egbo iFarisi e nu egbe we ngme oli, e lie, “Awa aa mholi emini awa dobe ya li ona. Aa me khi egbo nya e ke e deba li!”

Ijesu o ngme ingme eghuli oyoli shi eke

²⁰ Egbo iGiriki e li la eni e je iJerusalemu ya ga egheghe oni ukpe iPasova. ²¹ E ya mhila iFilipu (ni o khi onge iBetisaida ni o la iGalili) e o li “Oga, anye e nono ni anye me iJesu, ni anye nu oli ngme.”

²² IFilipu o vu ya gueye Aduru, wewe aava e ya gueye iJesu.

²³ Ijesu oo, “Oni egheghe o she ramhi ni a ro ri ufumhi oniemhi oyi Omi Ogbọ ya khase. ²⁴ Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, ini aa li ri ukpamhi ado ko eke ni o ghua, eri o kie ya li abi o kie kpe li. Ini a roli ko eke ni o ro ze, o ghua, o fu, o ri imomhi ni e bu lasese. ²⁵ Onini o da nono ingme agbo oyoli dose ode ne, o ya de oli obo a, ama oni o da nono ingme agbo oyoli elemhi agbo ona ne, eri o keshe o shi e khe agbo na agboagbo.* ²⁶ Oni o nono khi loli ya ga mhe, oo mema ya ke deba mhe. Ashini mhi da la kpa, o li la akagho. Itamhe o mu ekpe na li.

²⁷ “Memena udu oyemhe o ke sheshe. Elo mhi ke ya ngme? ‘Eri mhi ke ya lie, Ita, khi ze ni egheghe ona o bhale deba mhe?’ Iiye, oni egheghe ni o ze ni mhi ro bhale agbo na! ²⁸ Ita ri ufumhi ni o la eva oye khase.”

Igho Eshinegba o rote idane ngme lase, oo, “Mhi she kpe ri ufumhi ni o la eva oyemhe khase egbo na agbo, mhi ya gbo ligho rieles oli.”

²⁹ Ebubu egbo ni e migha epfefefe agho e suo khi uruli oyi Eshinegba o ngme. Egbo eghuo ee, “Akphala o del!” Egbo elese ee, “Ageni o nu oli ngme!”

³⁰ Ama iJesu oo, “Oa khi itobo oyemhe uruli oyi Eshinegba ogho o ro ngme ungmemhi ogho, ama itobo oye e lo. ³¹ Oni egheghe o she ramhi ni a ro ri agbo e gue ezo. Memena, a ya khu Okphaghiye oni o kpe e mhese shi agbo ona ukpekhomhi pfia. ³² A kha da yase mhe nga idane ora apfida ne, mhi ya ti ogbokpa bhale deba mhe.” ³³ Eri o ngme ona ni o ro rokhase we uwali eghuli ni o ya ghue.

³⁴ Eni egbo ee oli, “Ushi ni Eshinegba o ro na iMosisi na awa o gue oli ye anye khi agboagbo Omiepfuese o ya la o. See u ke li a lie khi a mema ya yase Omi Ogbọ nga idane? Oghuo o khi oni Omi Ogbọ ona?”†

³⁵ Ijesu oo we, “Akpa o ya la e iteva ukuku egheghe. A ke kia okiali abi oni akpa o kie la e iteva memena, ini obili o khi ya bi e, itobo khi oni o la alo ebili o la lese obini oo je. ³⁶ A regbenga oni akpa ni o ri akpa na e abi o kie li la e iteva, ni a li khi egbo ni e ri imeke e na egbo.” Abi iJesu o li ngme ona se, o lase we iteva le, je ashini ea ke te e me oli.

Umha-miesuo oyi egbo iJu

³⁷ Abi iJesu o tseku gbe ikanya onyaloa ena ukpeloe oyewe, ea kie lama mie oli suo. ³⁸ Onana o ri emini Azaya ni o khi Omekeguele o kpe ngme shi eke ya tse, ni oo, “Onomhue, oghuo o lama

§ 12:15 Li ze iZaka 9.9 * 12:25 Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33 † 12:34 Li ze iWolo 110.4; Aza 9.7; Ezik 37.25; iDan 7.14

mie usomhi oyanye suọ?
 Ọghuo Ọnọmhue ọ mema

khueghie ekpabọ eyọli-a khasẹ?”‡

³⁹ Onana o zẹ khi ẹa doḅẹ miesuo, itobọ khi Azaya ọ gbo ngme ọli shi ashese khi,
⁴⁰ “Eshinegba ọ she tase wẹ alo a, ọ gbo zuse wẹ udu ini e khi mẹ ekẹ ali ini udu oyewẹ e
 khi lẹse ingme. Ini e khi ya mu pfi, ni mhi mẹ asha rẹ wẹ ze.”§ ⁴¹ Eri Azaya ọ ngme ona
 itobọ khi ọ she kpẹ mẹ ufumhi oyi iJesu, ọ gbo kpẹ ngme ingme oyọli.

⁴² Abi o tseku khia khi ebubu eni ẹẹ ralo eyi ẹgbọ iJu e mie iJesu suọ ẹghẹghẹ ni a ngme
 ena, ẹa ngme ọli lasese, itobọ khi e na ulishi oyi iFarisi ini e khi khu ẹwẹ owa ugamhi ya
 lase. ⁴³ Irari khi e nono ikuẹghie ni o rọte obọ oyi ẹgbọ bhale doḅẹ oni o rọte obọ oyi
 Eshinegba bhale.

Ungmemhi oyi iJesu a rọ ya ri ẹgbọ na agbọ gue ẹzọ

⁴⁴ IJesu ọ tseḅe leghe guele, ọọ, “Oni ọ da mie mhe suọ, ọa khi mhemhe tse ọ miesuo,
 ama oni ọ ghie mhe ọ li miesuo. ⁴⁵ Onini ọ da mẹ mhe, ọ she li mẹ oni ọ ghie mhe. ⁴⁶ Mhi
 she bhale agbọ ya ri ákpá gẹ na ẹgbọ na agbọ, ini eni e mie mhe suọ ọkhoghuo ọ khi la
 alo ebili. ⁴⁷ Oni ọ suọ ungmehi oyemhe ni ọa da rọ shi ọ, ọa khi mhemhe mhi ya pfa
 ẹzọ mu ọli. Ọa khi eri mhi bhale ya ri ẹgbọ na agbọ gue ẹzọ, ama eri mhi bhale ya mie
 agbọ pfuese. ⁴⁸ Oni ọọ pfa ẹzọ mu oni ọ da kie mhe ali ungmehi oyemhe, ọ la aghọ. Eni
 ingmemhi ni mhia ngme e ya pfa ẹzọ mu ọli ogbeḅe ni o kpukhokho. ⁴⁹ Itobọ khi ọa khi
 ungmehi ọotsoḅọ oyemhe mhia ngme, ama ungmehi ni Ita ni ọ ghie ọ mhesẹ na mhe
 mhi ngme mhia ngme.” ⁵⁰ Mhi lẹse khi oni ushi oyi Eshinegba, o ri agbọ na agbọagbọ ọ
 na ogbọ. Irarighọ, eri mhi ẹ ngme emini Ita ọ gueye mhe mhi ngme.

13

IJesu ọ kpe eniye odukhokho eyọli awe-a

¹ Abi o rọ kpọ ẹlẹghuo ukpe iPasova le, iJesu ọ lẹse khi oni ẹghẹghẹ o she ramhi ni ọ
 rọ ya te agbọ lasese je oyi Ita. Ọ ma kie kpẹ nono ingme oyi ẹgbọ eyọli ni e la agbọ, ọ rọli
 khasẹ wẹ khi eri lọli nono ingme oyewẹ pfo.

² IJesu ali eniye odukhokho eyọli e la ashini e la le eminale ẹlẹ ogbomhi. Okphaghie ọ
 she rọli shi udu oyi iJudasi omi iSamọ Isikarọti ọ ka rọ iJesu de. ³ IJesu ọ lẹse khi Ita ọ she
 rọ ekpabọ nga lue obọ, ọ lẹse khi obọ oyi Eshinegba lọli kpẹ te bhale, ali khi obọ oyọli lọli
 gbo nyenẹ egbe ya je. ⁴ Ighọ iJesu ọ rọte ashini ọ shito ti vule, ikhi ashini e la le eminale,
 ọ gueghie awulu ni ọ sọ kpeda, ọ ri ode ni a rọ ọ muno amẹ egbe-a mu oku. ⁵ Ighọ ọ ku
 amẹ shi atalabi, ọ kpe eniye odukhokho eyọli awe-a. Ọ rue ode ni a rọ ọ muno amẹ egbe
 a ni ọ rọ mu oku shishi wẹ amẹ awe-a.

⁶ Abi ọ rọ kpe ramhi iSamọ iPita ọ, iPita ọọ, “Kie! Ọnọmhue yeye u kha ke kpe mhe
 awe a?”

⁷ IJesu ọọ li, “Wa lẹse emini mhia riẹlẹ memena, ama u ya lẹse okhesẹ.”

⁸ ISamọ iPita ọọ, “Ọnọmhue, atsobọ oghọ! Wa ya tigbe kpe mhe awe-a.”

IJesu ọọ, “Ini mhia kpe ẹ awe-a, wa aa ke khi oyemhe.”

⁹ ISamọ iPita ọọ, “O kha khi ighọ, Ọnọmhue, ọa khi awe tse u ke lẹse ya kpe mhe-a!
 Ama kpe mhe abọ ali ukhomhi-a ma ọ.”

¹⁰ IJesu ọọ li, “Ogbọ ni ọ da khue se, ọ she pfuase, ọa khi oni ọ ke gbo ya khue-a, ama
 awe ọ ke lẹse ẹ yeghe-a. Eẹ nya a she pfuase, se ni ọtuoghuo elemhi ẹ.” ¹¹ Irari khi iJesu
 ọ she kpẹ lẹse oni ọ ya rọ ọli de, lọli o zẹ ni ọ rọ lie, “Eẹ nya a she pfuase, se ni ọtuoghuo
 elemhi ẹ.”

¹² Abi iJesu ọ rọ kpe wẹ awe a se, ọ riẹlẹ awulu ni ọ kpẹ gueghie rọ sọ, ọ ya shito ashini
 ọ kpẹ te vule. Ọọ mhila wẹ, “A li lẹse akanya ni mhi gbe na ẹ lena?” ¹³ “A lu mhe ‘Osesẹ’ ali
 ‘Ọnọmhue.’ A ga gue ngme, itobọ khi emini mhi khi ghọ. ¹⁴ Memena ni mhemhe ni mhi
 khi Ọnọmhue ali Osesẹ oyee mhi she kpe ẹ awe-a, ẹẹ a li ke kpe egbe ẹ awe-a. ¹⁵ Mhi she

‡ 12:38 Li zẹ Aza 53.1 § 12:40 Li zẹ Aza 6.10

ri irokhokho khasẹ ẹ, ni a li ke riẹlẹ emini mhi riẹlẹ na ẹ.* ¹⁶ Egbegbi ingme mhi gueye ẹ, khi ọni ọ ga ọgbọ, ọa ya fu doşẹ ọni ọ ga, ọni a aghiusomhi ọa ya fu doşẹ ọni ọ ghie ọli usomhi.† ¹⁷ Abi a rọ lẹşẹ eni ingme ena eghọ, a ya khivọşẹ na ẹ, ini a rọ li gba akanya.

*Ijesu ọ guele shi eke khi a ya rẹ luẹ de
(iMat 26.20-25; iMak 14.17-21; iLuk 22.21-23)*

¹⁸ “Aa khi ẹẹ nya mhi nu ẹ ngme. Mhi lẹşẹ abi ingeli eyi eni mhi zẹ e li. Ama, emini Ebe-no-pfuasẹ o ngme, o mema bhale ya tşẹ, ikhi oni ọọ, ‘Ọgbọ ni ọ nu mhe ẹ le eminale ọ ya nyene egbe mu okholi vule shi mhe ọ.’‡

¹⁹ “Eri mhia gue ona ye ẹ shi eke neni a lighọ me ọli, isheghọ ini a lighọ me ghọ, a ya miesuọ khi ‘Mhemhe mhi khi ọni mhi khi.’ ²⁰ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, khi ọni ọ da kpe abọ mie aghiusomhi ni mhi ghie, mhemhe ọ li mie, ọni ọ da mie mhe, ọni ọ ghie mhe ọ li mie.”§

²¹ Abi ijesu ọ rọ ngme ona se, udu ọa ke sheshe ọli, ọ guele gboo, ọọ, “Egbegbi ingme mhi gueye ẹ, khi ọtuoghwo elemhi ẹ, ọ ya remhe de.”

²² Eniye odukhokho eyoli e bino egbe alo gasẹ, o lolo sha we abọ ọni ijesu ọ ngme. ²³ Ọghuo ọmọ odukhokho ni ijesu ọ mema nono ingme oyoli, ọ shitọ mama ijesu. ²⁴ ISamọ iPita ọ rọ ikpialo nu ọni ọmọ odukhokho ngme, ọọ li, “Mhila ijesu, ọghuo ọni ọgbọ ọ fe khi elemhi awa.”

²⁵ Ighọ ọni ọmọ odukhokho ni ọ shitọ mama ijesu ọ mhila li, ọọ, “Ọnomhue, ọghuo ọni ọgbọ ọ khi elemhi anye?”

²⁶ Ijesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Ọni mhi ya ri ibuledi ona somhi utasa oni awa te ẹ le emhi enana na ne, lolli lo.” Ighọ ọ sọ oni ibuledi elemhi utasa, ọ rọ na iJudasi omi iSamọ Isikaroti.

²⁷ Abi iJudasi ọ lẹşẹ mie oni ibuledi se, Ọkphaghie ọ lo ọli udu. Ijesu ọ gueye ọli, “Nyanya ya riẹlẹ emini wa nono ni u riẹlẹ.” ²⁸ Ọgbokhoghuo abi e ga li shitọ ọ le eminale, ọa la ni ọ lẹşẹ emini o zẹ ni ijesu ọ rọ ngme ọli ghọ. ²⁹ Aborokhia khi iJudasi ọ tsua ikpagho ọ mhue na we, eghuo e dabi khi eri ijesu ọ gueye ọli ọ ka de emini e rọ ọ li ukpe iPasova. Elese e dabi khi otşẹ eri ọọ ọ ka somhi eni ẹa mhue opfa. ³⁰ Abi iJudasi ọ mie oni ibuledi se. Ọ fiẹ lase aghoaghọ. Eliyose o she ramhi.

Ijesu ọ ri ushi onogbo na we

³¹ Abi iJudasi ọ rọ vu se, ijesu ọọ, “Eena ẹgbọ e ya me ufumhi oyi mhemhe Omi Ọgbọ, e ya te idiegbe oyi Omi Ọgbọ me ufumhi oyi Eshinegba. ³² Ini ẹgbọ e rote idiegbe oyi Omi Ọgbọ me ufumhi oyi Eshinegba, eghẹghẹ aghọ Eshinegba lolighuo ọ ya nyanya ri ufumhi oyi Omi Ọgbọ khasẹ ẹgbọ.

³³ “Eniye eyemhe, mhia ke nu ẹ ya la akana tşẹ. A ya nono mhe, aa ke me mhe. Mhi gue ona ye ẹ memena, abi mhi kpe li gueye eni ẹẹ mhesẹ eyi ẹgbọ iJu, ni mhiẹ, Aa dobe ya ramhi obini mhi-a je.”*

³⁴ “Memena mhi rọ ushi onogbo na ẹ: A nono ingme oyi egbe ẹ. Abi mhi li nono ingme oye ẹ, a mema li ya nono ingme oyi egbe ẹ.† ³⁵ A kha da mhọli inono na egbe ẹ ne, ẹgbọ kpa e ya lẹşẹ khi eniye odukhokho eyemhe a khi.”

Ijesu ọ ngme ọ shi eke khi iPita ọ ya kie luẹ

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34)

³⁶ ISamọ iPita ọ mhila li, ọọ, “Ọnomhue, obo wa le?”

Ijesu ọọ li, “Waa ya dobe deba mhe je obini mhia je, ama u ya deba mhe okhesẹ.”

³⁷ IPita ọ mhila li, ọọ “Elo e zẹ ni mhi aa rọ dobe ya deba ẹ? Mhi mu egbe ni agbo oyemhe o li opfu-a!”

³⁸ Ijesu ọ ke gbo sọ li ọ, “U ga mema mu egbe agbo oye o rọ liẹ opfu-a na mhe? Mhi gueye khi, neni okpa ọ gbieghẹ, u ya liẹ khi u waa lẹşẹ mhe ramhi itesẹ!”

* 13:15 Li zẹ iLuk 22.27 † 13:16 Li zẹ iMat 10.24; iLuk 6.40; ijōn 15.20 ‡ 13:18 Li zẹ Iwolo 41.9 § 13:20 Li zẹ iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16 * 13:33 Li zẹ ijōn 7.34 † 13:34 Li zẹ ijōn 15.12,17; 1 ijōn 3.23; 2 ijōn 5

14

Ijesu khi ode ni a te e bhale deba Eshinegba

¹ Ijesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we, "Aa khi ze ni udu o yese e-a, a mie Eshinegba suo, a gbo li mie mhe suo. ² Elemhi owa ni a la e kpoku shi apfe oyi Itamhe. Ini o a khi igho lo, mhi kha gueye e. Mhia ya vu ni mhi ya mu egbe asha shi eke khe e. ³ Mhi kha vu ya mu egbe shi eke khe e se, mhi ya gbo nyene egbe bhale ya wolo e ma egbe vu, ishegho ashini mhi ya la, ni a li nu mhe la akaghо. ⁴ A lese ode ni a te e je ashini mhia je."

⁵ ITomosi oo li, "Onomhue, anye ea lese obini u wa je. Se anye li ya lese ode je obini u wa je?"

⁶ Ijesu oo li, "Mhemhe mhi khi ode ni a te e je obini oyi Eshinegba. Mhemhe mhi ri igesikia ni o la Eshinegba a khase. Mhemhe mhi ri agbo o na ogbo. Ogbo khoghuo o a me asha ya je obini oyi Ita ini o a li rote obo oyemhe. ⁷ Eri a kha lese mhe lo, a kha li lese oni Ita. Ro te memena vu, a she lese oli, a gbo me oli."

⁸ IFilipu oo, "Onomhue, ri oni Ita khase anye, emini anye lese nono gho."

⁹ Ijesu o soli o, o, "IFilipu, mhi she nu e la tese, waa kie lese oni mhi khi? Oni o da me mhe, o she me oni Ita. Se u kiele e lie 'Ri oni Ita khase anye?' ¹⁰ Filipu, waa miesuo khi mhi la elemhi oyi Ita, ali khi Ita o la elemhi oyemhe? Inggemhi ni mhi gueye e nya ea khi eyemhe. Ita ni o la mhe elemhi o ga gbe ikanya ena nya. ¹¹ A mie emini mhi ngme suo ini mhi e khi mhi la elemhi oyi Ita ali khi Ita o li la elemhi oyemhe. Ini aa mie emini mhi ngme suo, a ri itobo ikanya onyaloa ni mhia gbe miesuo. ¹² Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da mie mhe suo, o ya gbe ikanya enabi mhia gbe. O ya gbe ikanya eni e fu dose eni abi mhia gbe, itobo khi mhia je oyi Ita. ¹³ Emini a ro eva oyemhe mhila nya mhi ya rie e o, eghenge agho ni omo ri ufumhi oyi Ita khase egbo. ¹⁴ Emini a ro eva oyemhe mhila nya, mhi ya rie e na e.

Ijesu o shobo khi loli ya ghi Ayemhe-n-pfuase bhale agbo

¹⁵ "A kha nono ingme oyemhe, a ya ri omhese oyemhe gba akanya. ¹⁶ Eghenge agho, mhi ya lema Ita, o ri Okpaghiobo olese na e, ni o ya nu e la agboagbo. ¹⁷ Loli o khi Ayemhe ni o ri igesikia ni o la Eshinegba a khase agbo. Egbo na agbo ea dobe mie oli itobo khi ea me oli wekhi eri e lese oli. Ama, ee ena a lese oli, itobo khi o nu e la, o la elemhi oye e.

¹⁸ "Mhia ya ze e obo shi eke abi omi-olimhi, mhi ya gbo nyene egbe bhale deba e. ¹⁹ O kha den e, egbo na agbo ea ke e me mhe, ama ee ena, a ya me mhe. Itobo khi mhi ya gbo la agbo, a ya li la agbo. ²⁰ Ini ogbe ni elegho o ramhi, a ya lese khi mhi la elemhi oyi Itamhe, khi ee a la elemhi oyemhe, abi mhi li la elemhi oye e.

²¹ "Oni o mie ishi eyemhe ni o ri ewe gbe akanya, o nono ingme oyemhe. Itamhe o ya nono ingme oyi oni oda nono ingme oyemhe, mhi ya li nono ingme oyi oni ogbo, mhi ri egbe mhe khase oli."

²² Ijudasi (o a khi oni a lu Isikaroti) oo, "Onomhue, elo o ze khi u fe ya ri egbe e khase anye tse, ni u wa ro ya ri egbe e khase agbo kpa?"

²³ Ijesu o so li o, oo, "Oni o da nono ingme oyemhe, o ya ri osese oyemhe gbe akanya. Itamhe o ya nono ingme oyi oli, mhemhe ali Itamhe, anye bhale ya nu oli la. ²⁴ Oni o a da nono ingme oyemhe, o a ro osese oyemhe ya gbe akanya. Eni osese ni mhia sese e, ea khi eye mhe, ama obo oyi Itamhe ni o ghie mhe e te bhale.

²⁵ "Mhi she gue ena ye e, abi mhi kie li nu e la. ²⁶ Ama oni, Ayemhe-n-pfuase ikhi Okpaghiobo, ni Ita o ya ro eva oyemhe ro ghi e, o ya sese e emhikpa. O ya gbo re e ye ele emhikpa ni mhi gueye e. ²⁷ Mhi ze e obo shi agbo ona shi opfomhe, mhi ri opfomhe oyemhe na e. O a khi oni abi egbo na agbo e ro o na ogbo mhi ro na e. A khi ze udu yese ea, ali a khi ze ni ulishi o mu e.

²⁸ "A suo abi mhi ro gueye e khi mhi ya rote iteva oye e vu, khi mhi ya gbo bhale deba e. Ini a nono ingme oyemhe lo, a kha ke ghele khi mhia je oyi Itamhe, irari khi loli o fu dose mhe. ²⁹ Mhi she gue ingme ena ye e shi eke neni a me we, ishegho ini a da kie ligho me we, a mie mhe suo. ³⁰ Mhia ke nu e ngme tese, itobo khi okphaghi e ni o kpe mhes e

shi agbọ ona, ọọ bhale. Ọa mhọli ekpabọ shi agbọ oyemhẹ, ³¹ ama egbọ na agbọ e mema ya lẹsẹ khi mhi ma nono ingme oyi Ita, ali khi emini Itamhẹ ọ mhẹsẹ na mhẹ mhi riẹlẹ, mhia riẹlẹ tee.

“A bhale ni awa vu ana le.

15

Ijesu ọ khi egbegbi ọọra upfonu

¹ “Mhẹmhẹ mhi li abi oni upfonu ni ọ mọ umọmhi onete, Itamhẹ ọ riẹlẹ ẹ shi ọ. ² Lọli ọọ kanọ uguabọ oyemhẹ ni ọa ya mọ umọmhi a. Ọọ riẹlẹ uguabọ oyemhẹ ni ọọ mọ umọmhi, ni o gbo mọ imọmhi eni e bu. ³ Ungmemhi ni mhi she nu ẹ ngme o she riẹlẹ ẹ ti ni a rọ doḅẹ mọ imọmhi enete. ⁴ A toma mhẹ idiegbe, mhẹmhẹ mhi ya toma ẹ idiegbe. Uguabọ ọọra okhoghwo ọa doḅẹ ya mọ umọmhi ọotsobọ oyọli, o mema ya to ma idiegbe ọọra. U kẹ neta khi eri a doḅẹ ya riẹlẹ eminete ini aa toma mhẹ egbe.

⁵ “Mhẹmhẹ mhi khi ọọra upfonu, ẹẹ a li abi iguabọ. Ini u toma mhẹ egbe ni mhi rọ li toma ẹ egbe, u ya mọ imọmhi eni e bu. Ini a rọ obọ rue mhẹ ọ le, aa doḅẹ ya riẹlẹ emhikhoghwo onete. ⁶ Ini u waa da toma mhẹ egbe ne, eri a ya khi ẹ pfia. Eri u ya li abi iguabọ ekhakha ni, a ti ẹ ma ri erali tose-a. ⁷ Ini u toma mhẹ egbe, ni ingmemhi eyemhẹ e rọ la elemhi oye, emiemini o ghọle ẹ kpa wa mhila, a ri ọli ne. ⁸ Eminate ni a riẹlẹ o ri ufumhi ghi Itamhẹ. Ona o rọkhasẹ khi eniyẹ odukhokho eyemhẹ a khi.

⁹ “Abi Ita ọ nono ingme oyemhẹ, ighọ mhi li nono ingme oyeẹ. A la elemhi inono oyemhẹ. ¹⁰ Ini a rọ ishi eyemhẹ gbe akanya, a ya la inono oyemhẹ, abi mhi li ri ishi eyi Itamhẹ gbe akanya ni mhi li la inono oyọli. ¹¹ Eri mhi gue ona ye ẹ ni oghẹlẹ oyemhẹ o vọ ẹ udu, ni oni oghẹlẹ oye ẹ o gba pfo. ¹² Ushi ni mhi rọ na ẹ khi, a nono ingme oyi egbe ẹ, abi mhi nono ẹ.* ¹³ Aa mẹ inono olese ni o fu doḅẹ oni ogbọ ọ rọ ghu-a na emọle ọli. ¹⁴ Emọle mhẹ a khi ini a da ri ishi eyemhẹ gbe akanya. ¹⁵ Mhi aa kẹ lu ẹ eni ẹ ga mhẹ, itobọ khi ọni ọ ga ogbọ ọa lẹsẹ akanya ni ọga oyọli ọ gbe. Ochoghọ, emọle mhi ke ẹ lu ẹ, itobọ emini mhi rọte obọ oyi Itamhẹ wena nya mhi gueye ẹ. ¹⁶ Ọa khi ẹẹ a zẹ mhẹ, mhẹmhẹ mhi zẹ ẹ ni mhi ri akanya na ẹ, a ka gbe ikanya enete ni ikanya eye ẹ e migha. Isheghọ Ita ọ ya rọ emini a rọ eva oyemhẹ mhila nya na ẹ. ¹⁷ Ushi oyemhẹ ni mhi shi na ẹ khi, a nono ingme oyi egbe ẹ.

Egbọ na agbọ ee biselemhi eniyẹ odukhokho eyi Ijesu

¹⁸ “Ini egbọ na agbọ ẹ biselemhi ẹ, a sato khi ighọ e kpe li biselemhi mhẹ. ¹⁹ Ini a khi eyi egbọ na agbọ lọ, e kha nono ingme oye ẹ abi enayewe. Abi o ke li memena khi, aa ke khi eyi egbọ na agbọ itobọ khi mhi she rọte elemhi agbọ zẹ ẹ, lọli o zẹ khi egbọ na agbọ e rọ biselemhi ẹ. ²⁰ A sato ingme ni mhi gueye ẹ, ‘Oni ọọ ga ogbọ ọa fu ẹ doḅẹ ọga oyọli.’ Ini e kpe mu okhọli vule shi mẹ ọ ghue, e ya mu okhọli vule shi ẹ ọ. Ama ini e rọ osesẹ ni mhi sesẹ gbe akanya, e ya rọ osesẹ oye ẹ li gbe akanya.† ²¹ E ya lina ngeli deba ẹ itobọ khi enayemhẹ a khi, ali itobọ khi ẹa lẹsẹ ọni ọ ghie mhẹ. ²² Ini mhi aa bhale ya nu wẹ ngme lọ, ẹa kha mhọli umha-guekia oyi olamhẹ. Ama ẹa ke mhọli emini e gue ọli ya nga egbe khi o rewe a lamhẹ olamhẹ. ²³ Ọni ọ da biselemhi mhẹ, Itamhẹ ọ li liẹ biselemhi. ²⁴ Ini mhi aa la akpewe gbe ikanya ni ogboese ọa doḅẹ gbe ghue lọ, ẹa kha mhọli umha-guekia oyi olamhẹ. Ama memena e she mẹ eni ikanya ọnyaloo, ama e kiele ẹ biselemhi mhẹ ali Itamhẹ. ²⁵ Ama ona o zẹ ni emini a kẹkẹ shi ebe ushi oyewe o rọ bhale ya tse, oni ọ khi, ‘Afuẹ ẹ biselemhi mhẹ.’‡

²⁶ “Ini ọni Okpaghiobọ ọ bhale, ọni mhi rọte obọ oyi Itamhẹ ya ghie ghi ẹ, lọli ọ khi Ayemhẹ nọ ọ ri igesikia ni o la Ita a khase, ọ ya pfi ọtselẹ shi ingme oyemhẹ. ²⁷ Eẹ a ya li mema pfi ọtselẹ na mhẹ, itobọ khi rọte igbaekele a te nu mhẹ la.

* 15:12 Li zẹ iJon 13.34; 15.17; 1 iJon 3.23; 2 iJon 5 † 15:20 Li zẹ iMat 10.24; iLuk 6.40; iJon 13.16 ‡ 15:25 Li zẹ Iwolo 35.19; 69.4

16

¹“Eri mhi gue ona a ye e ini a khi tsua irudunga pfa. ²Egbo e ya khu e owa ugamhi fie lase, egheghe o ga ya ramhi ni ogbo o kha gbe ongee a, o dabi khi eri loli e ga Eshinegba. ³E ya riye eni emhi ena deba e, itobo khi ea lese Ita, wekhi mhemhe. ⁴Ama, eri mhi gue ona ye e, ini oni egheghe o ramhi, a ya sato khi mhi kpe tse agua ye e. Itobo khi mhi kie nu e la mhi aa ro kpe gue ingme ena ye e.

Akanya ni Ayemhe-no-pfuase o o gbe

⁵“Memena, mhia le deba oni o ghie mhe, ama ongee o kie mhila mhe, ‘Obo wa je?’ ⁶Itobo khi mhi gue ingme ena ye e, udu oye e o she yese-a. ⁷Ama igesikia mhi gueye e, ni o ro ti e egbe mhi ro rote e iteva a vu. Itobo khi ini mhi aa vu, oni Okpaghiobo o ya bhale. Ama ini mhi da vu mhi ya ghie oli ghi e. ⁸Ini O da bhale, O ya rewe lese umha-guekia ni o la ingme olamhe, o gbo rewe li lese ipfuase oyi Eshinegba ali iso-ezo oyoli. ⁹O ya rewe lese khi umha-guekia ni o la olamhe o khi, umha mie mhe suo. ¹⁰O ya rewe lese khi e ya mholi ipfuase oyi Eshinegba, itobo khi mhi je oyi Ita ni aa ke te tigbe ya me mhe ¹¹O ya rewe lese emini iso-ezo oyi Eshinegba o khi. Itobo khi a she pfa ezo mu okphaghie oni o mheshe e shi agbo ona.

¹²“Mhi mholi emini e bububu ni mhi kha gbo gueye e, ama e bu dose ni a dobe ya mie. ¹³Ama ini Ayemhe ni o ri igesikia a khashe o da bhale, o ya ri igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba nya khashe e. Oa ya ngme ungmehi ootsobo oyoli, ama emini o suo o ya ke ngme. O gbo gueye e ingme ni a ya me. ¹⁴Mhemhe o ya ke ti nga, itobo khi o ya mie mhe ungmehi ni mhi ngme gueye e. ¹⁵Emini Itamhe o mhue nya, eyemhe lo, loli o ze khi mhi kpe gueye e khi emini mhi ro na Ayemhe-no-pfuase, o ya gueye e.

Oya oye e o ya mele oghel e a

¹⁶“O kha den e, aa ke me mhe, o kha ke gbo den e a gbo me mhe.”

¹⁷Eniye odukhokho eghuo ee mhila egbewe, “Elo o ri ona a ngme, ni o o li e awa khi, o kha den e khi awa aa ke a me lue, ali khi o kha ke gbo den e khi awa gbo lo ya me lue? O gbolo e, ‘Itobo khi mhi ya je obini oyi Ita.’ ¹⁸Elo o ri ‘O kha den e’ ngme? Awa aa lese ingme ni o ro oli ngme!” E kie lina mhila egbewe.

¹⁹Ijesu o she lese khi ee nono ni e mhila lue oni ungmehi ona, o mhila we, “Eri a mhila egbe e abi mhi ri oni ungmehi ngme, ni mhi ro li e, ‘O kha den e aa ke ya me mhe ali khi o kha gbo den e a ya me mhe?’ ²⁰Egbegbi ingme mhi gue e ye e, a ya vie, a vie oya. Ama egbo na agbo e ya ke ghele, ee a mhue iyeseudu-a, oni iyeseudu-a o ya mele oghel e-a na e. ²¹Ini okpotso o ya bia, udu o yese oli a itobo khi egheghe osue o she bhale, ama ini o bia oni om o se, o o ghele, o yele osue ni o me a. Irari khi o o ghele khi loli bia om o shi agbo. ²²Igho o li li e egbe, memena udu o yese e a, ama mhi ya gbo me e. Egheghe agho oghel e o vo e udu, oghel e ni ogbo o dobe ya mie. ²³Ini oni ogbele o ramhi, aa ke e mhila mhe emhikhoghuo. Mhi gue igesikia a ye e khi Itamhe o ya ro emini a ri eva oyemhe mhila kpa na e. ²⁴Ga ramhi memena, aa kie ri eva oyemhe mhila emhikhoghuo. A mhila khi a ya me mie, ishegho ni oghel e oye e o gba pfo.

Ijesu o kholi okholi agbo mu o le

²⁵“Mhi aa lolo kpe khueghie ingme-a gue e ye e. Ama egheghe o bhale ni mhi aa ke ro ligho nu e ngme, ama mhi ya gue ingme oyi Ita ye e gboo. ²⁶Ini oni ogbele o ramhi, a ya ri eva oyemhe mhila Ita emini o ghole e. Mhi aa li e khi mhemhe mhi ya mhila na e. ²⁷Ita o o nono ingme oye e, itobo khi a nono ingme oyemhe, a gbo miesuo khi ob oyi Eshinegba mhi te bhale. ²⁸Ob oyi Ita mhi te bhale ya lo elemhi agbo, memena mhi gbo te elemhi agbo ya vu je deba Ita.”

²⁹Eniye odukhokho eyoli ee oli, “Ena u tigbe e khueghie ingmemhi eye-a gueye anye gboo, waa ke e biebie eni ingme-a gueye anye. ³⁰Eena anye lese khi u lese emhikpa, o a ke khi ogbo o ke gbo ya ke mhila e ogbo. Onana o ze khi anye miesuo khi ob oyi Eshinegba u te bhale.”

³¹ Ijesu o so we o, o, "A she miesuo memena? ³² Egheghe oo bhale, oni egheghe o she ramhi, ni ee nya a ro ya miatse ku, ogbogbo o je apfe oyoli. Mhemhe-ghuo tse mhi ke ya la. Ama o a khi mhemheghuo tse mhi la, itobo khi Ita o nu mhe la. ³³ Eri mhi gue ingme ena ye e, ni a ri itobo khi a kugbe mhe o mhu e opfomhe. Egb o na agbo e ya ri osue na e me. Ama a mholi udu, itobo khi mhi she mu agbo o le."

17

Ijesu o so iromhi na eniye odukhokho eyoli

¹ Abi ijesu o ro nu eniye odukhokho eyoli ngme se, o yase alo bino idane, o so iromhi, oo, "Ita, oni egheghe o she ramhi. Ri ufumhi oyi Omie khas e agbo, ni Omie o li ri ufumhi oye khas e agbo. ² Itobo khi u she ri ekspabo na li, shi ukhomhi oyi egbo na agbo kpa, ni o ri agbo na agboagbo na egbo ni u ro na li. ³ Agbo na agboagbo khi, ni a ro lese e, ikhi yeye ni u khi egbegbi Eshinegba oghuo kpe. Ni a gbo ro lese mhe ijesu iKirisiti, ni u ghie. ⁴ Mhi she ri ufumhi oye khas e agbo na agbo, abi mhi ro o gbe akanya ni u ro na mhe, ni mhi gbe oli pfo. ⁵ Ita, gbo ri ufumhi ni mhi kpe mholi na mhe memena, ikhi ufumhi ni mhi rote eke mholi neni a ma agbo.

⁶ "Mhi she ri e khas e agbo ni u te elemhi agbo ro na mhe. Egb o eye e khi ni u ro na mhe. E she ri ungmehi oye gbe akanya. ⁷ Memena e she lese khi emhikpa ni u ro na mhe khi obo oye e te bhale. ⁸ Mhi she gueye we usomhi ni u ro na mhe, we we e she mie oni usomhi. E she lese egbegbo khi obo oye mhi te bhale, e gbo miesuo khi yeye u ghie mhe.

⁹ "Mhi so iromhi na we, o a khi egbo na agbo nya mhi so iromhi na, ama eni u ro na mhe irari khi egbo eye e khi. ¹⁰ Emhikpa ni mhi mholi eye e khi, emini u mholi eyemhe e li khi. We we e ri ufumhi oyemhe khas e agbo na agbo. ¹¹ Memena mhia bhale deba e, mhia ke la elemhi agbo, ama we we e kie la elemhi agbo. Ita ni o pfuase, ri itoto ni o la eva oye ni u ro na mhe, khukhu we, ni e khi oghuo abi mhemhe ali yeye awa khi oghuo. ¹² Egheghe ni mhi ro nu we la, mhi ri itoto ni o la eva oye ni u ro na mhe, khukhu we, mhi khe we ekhe. Okhoghuo o o a pfua, se ni oghuo elemhi we ni o khi oni o ya pfua, ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse.*

¹³ "Memena mhia bhale deba e, mhia ngme ingmemhi ena, abi mhi kie li la elemhi agbo, ini eniye odukhokho eyemhe e mholi oghel e ni o gba pfo, onabi oyemhe. ¹⁴ Mhi she gue usomhi oye ye we, ama agbo e biselemhi we, itobo khi ea ke khi enayi agbo abi mhia li khi onayi agbo. ¹⁵ Mhi aa lie u wolo we elemhi agbo las ele, ama tsumhi we obo oyi Ona okholo. ¹⁶ Ea khi enayi agbo abi mhi aa li khi ona agbo. ¹⁷ Ri igesikia oye rewe pfuase. Irari khi egbegbi ungmehi ungmehi oye o khi. ¹⁸ Abi u li ghie mhe je elemhi agbo, igho mhi li ghie we je elemhi agbo. ¹⁹ Itobo ewe mhi ro ri egbe mhe ne, ini we we ee li ligho ri egbe we ne egbegbo.

Ijesu o lema na igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo nya

²⁰ "O a khi itobo oyi eniye odukhokho eyemhe tse mhi ro so iromhi ona. Mhi li so iromhi na egbo ni e li ya te otsel e oyewe mie mhe suo. ²¹ Mhi so iromhi e ga kugbe khi oghuo. Ita! Mhi so iromhi e la elemhi oyi awa, ezeze abi u li la elemhi oyemhe ni mhemhe mhi li la elemhi oye. Mhi so iromhi e khi oghuo ini agbo e mie we suo khi yeye u ghie mhe. ²² Mhi ri ufumhi ni u ro na mhe na we ini e kugbe khi oghuo abi mhemhe ali yeye awa khi oghuo. ²³ Mhemhe mhi la elemhi oyewe, yeye u la elemhi oyemhe, ni e ga kugbe khi oghuo, ishegho ni agbo e lese khi yeye u ghie mhe, ali khi u nono ingme oyewe abi u nono ingme oyemhe.

²⁴ "Ita, yeye u ri we na mhe. Mhia nono ni e nu mhe la ashini mhi ya la kpa, ishegho ni e me ufumhi ni u ro na mhe itobo khi u nono ingme oyemhe neni a ma agbo.

* 17:12 Li ze Iwolo 41.9

²⁵ “Ita ni o pfluase! Agbo ɛa lese oni u khi, ama mhemhe mhi lese oni u khi, enana e lese khi yeye u ghie mhe. ²⁶ Mhemhe mhi ri oni u khi khasɛ, igho mhi kie li ya ke riɛɛ ɔli, ishegho inono ni u mhɔli na mhe, o la we egbe, ni mhemhe mhi li la elemhi oyewe.”

18

Abi a li ri iJesu de

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53)

¹ Abi iJesu o ro so iromhi ona se, loli ali eniye odukhokho eyoli e da uchoke ni a lu iKidironi lase. Ogba ni a ko ɛɛra na lu olivu shi o la epfe agho, iJesu ali eniye odukhokho eyoli e lo elemhi oni ogba oyi ɛɛra olivu. ² IJudasi oni o ri ɔli de o lese oni ogba, itobo khi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e kele lona akaghɔ. ³ Igho iJudasi o tsua ekholi-okhue eyi iRomu, ali egbo ni e la Owa oyi Eshinegba e khe ekhe ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi iJu ali iFarisi ma egbe. E tsua itsua okholi, ali igbili igolo ali ikpa. E lo ogba oyi ɛɛra olivu le.

⁴ IJesu o she kpe lese emini loli ya me, o mhila we, oo. “Oghuo a nono?”

⁵ Eɛ ɔli, “IJesu onge iNazareti!”

IJesu oo, “Mhemhe na.”

IJudasi ni o ri ɔli de o migha mama we. ⁶ Abi IJesu o ro gueye we khi, “Mhemhe na,” igho e ti je ukhokho, e de ya gbe.

⁷ IJesu o gbo mhila we, oo, “Oghuo e khi a nono we?”

E gbo lie o li, “IJesu onge iNazareti.”

⁸ IJesu oo, “Mhi she kpe gueye e khi mhemhe na. O kha khia khi mhemheghuo a nono, a ze ni eni e kpole e vu.” ⁹ Eri iJesu o ngme ona ni emini o kpe ngme o bhale ya tse, ni oo: “Ita! Mhi aa wasɛ okhoghuo elemhi egbo ni u ro na mhe a.”

¹⁰ Igho iSamɔ iPita, ni o tsua itakobi shi emhi o ji ɔli lasele ro be oni o gbe akanya a deba oga oyi ekpodalo ugamhi esɔ na obita ukhomhi pfi-a. IMakosi a lu oni omose. ¹¹ IJesu oo iPita, “Rue itakobi ogho shi ashini u kpe te ji ɔli lasele. Eri u dabi khi mhia ya rote uko osue ni Itamhe o mhesɛ na mhe ya da?”*

A mu iJesu bhale odalo iguezo oyi egbo iJu

¹² Igho ekholi-okhue eyi iRomu ali eni e kpeda na we ali eni e khe ekhe owa ugamhi ni o fune eyi egbo iJu, e gba iJesu mu, e ge ɔli abo je ukhokho. ¹³ E te odode rue ɔli bhale ayi Anasi, ni o khi ogo iKefasi. IKefasi o khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oni o kpeda oyi egbo iJu oni ukpe ogho. ¹⁴ IKefasi o ke kpe ye egbo iJu ude, khi ini ogbo otuoghuo o ghu-a na egbo ni e bu, o ti dose ni egbo ni e la ɛoli nya e pfua.†

IPita o kie iJesu

(iMat 26.69-70; iMak 14.66-68; iLuk 22.55-57)

¹⁵ ISamɔ iPita ali omoo odukhokho oyi iJesu ɔlese, e deba iJesu. Oni omoo odukhokho ali oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e kpe lese egbe. Igho oni omoo odukhokho o deba iJesu lo elemhi apfe oyi oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. ¹⁶ Abi iPita oo migha olase epfe ode unuekpe, oni omoo odukhokho ogho o nyene egbe je olase, o ya nu oni omueshi ni o la agho ngme, o rue iPita lo elemhi apfe. ¹⁷ Oni omueshi ni o la ode unuekpe o me iPita, o o li, “Oa khi omoo odukhokho oyi oni omose ogho u li khi?”

IPita oo, “Iiye, mhia khi loli.”

¹⁸ Ulili o gbe. Eni e khe ekhe ali ighumha e migha gasɛ erali ingamhi ni e pfiɛ, e khasɛ erali. IPita o li nu we migha a khasɛ erali.

Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila iJesu ogbo

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iLuk 22.66-71)

* 18:11 Li ze iMat 26.39; iMak 14.36; iLuk 22.42 † 18:14 Li ze iJon 11.49-50

¹⁹ Oni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o mhila iJesu ogbo oseşe eyoli ali eniye odukhokho eyoli. ²⁰ IJesu o sọli o, o, “Mhi aa tigbe na sheli şeşe oseşe elemhi Owa Oyi Eshinegba ali owa ugamhi ni mhi la a şeşe gboo egheghe kpa, ikhi ashini egbo iJu e legba. ²¹ Elo o ze khi aa mhila mhe ogbo? A ka mhila egbo ni e suo oseşe oyemhe. E lese emini mhi ngme.”

²² Abi iJesu o ngme ona se, oghuo eni e khe ekhe o lase iJesu esọ, o li, “Elo o ze ni u ro ligho nu Oga oyi ekpodalo ugamhi a ngme?”

²³ IJesu oo, “Ini u lese khi mhi aa gue ngme, gue emini o ti ni mhi ngme le, ni egbo e suo. Ama o kha khia khi mhi gue ngme, elo o ze ni u ro lase mhe esọ?”

²⁴ Ana Anasi o la lie e rue oli ghi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, abi a kie li ge oli abo je ukhokho. Eghēghe ona, iKefasi ali Anasi e ga khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e kpeda.

IPita o gbo kie iJesu

(iMat 26.71-75; iMak 14.69-72; iLuk 22.58-62)

²⁵ IPita o kie migha akaghọ, oo khasẹ erali. Egbo elese e mhila li, “Wa she khi oghuo eniye odukhokho eyi omose ogho?” IPita o so we o, oo, “Iiye! Oa khi mhemhe.”

²⁶ Oghuo oni o gbe akanya a deba oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni o khi ogbo oyi omose ni iPita o be esọ ukhomhi a, o gbo mhila iPita, “Oa khi yeye mhi she me khi u nu omose ogho la elemhi ogba?”

²⁷ IPita o gbo le, “Iiye!” Utoghuokpe, okpa o gbieghe.

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti ya gue ezọ

(iMat 27.1-2,11-14; iMak 15.1-5; iLuk 23.1-5)

²⁸ Ele uzogbe fiefie, e rue iJesu fie owa oyi iKefasi je apfe oyi igovuno oyi egbo iRomu. Enighie eyi egbo iJu ea lama lo elemhi oni apfe, itobo khi ea nono ni ichimhi umha-pfuase ni o mu we, ini ee dobe le eminale iPasova. ²⁹ Itobo igho oni igovuno na lu iPaleti o fie je olase deba eni egbo iJu, oo we, “Umha-gueli onoghuo a gue shi omose ona egbe?”

³⁰ Ee oli, “Ini o mhue umha-gueli lo anye ea kha rue oli bhale ghie.”

³¹ iPaleti oo we, “A rue oli vu ya gue ezọ egbe-a abi ushi oye e o ngme sho.”

Egbo iJu ee oli, “Anye aa mholi afu ni a ro o lie a ka gbe ogboa.” ³² Eri a lina me onana ni emini iJesu o kpe ngme ni o bhale ya tse, ikhi ungmehi ni o la guele uwali eghuli ni loli ya ghu. ‡

³³ iPaleti o nyene egbe je elemhi apfe oyoli, o lu iJesu mhila, oo, “Yeye u khi oghie oyi egbo iJu?”

³⁴ IJesu oo. “Udu oye ogbo ona ni u mhila mhe o te bhale abi khi ogbo o gue ingme oyemhe ye e?”

³⁵ iPaleti oo li, “Onge iJu we khi mhi khi? Egbo eye ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rue e bhale ghi mhe, Elo u li?”

³⁶ IJesu oo li, “Eghiele oyemhe o khi onayi agbo ona. Ini igho o khi lo, eni e deba mhe e kha ye okholi na mhe, ini a khi dobe mu mhe ghi eni e mhesẹ eyi egbo iJu. Ama memena, eghiele oyemhe o khi onayi agbo ona.”

³⁷ Igho iPaleti o mhila li, “Oghie u ti e khi?”

IJesu oo, “U gue ga ngme oli ni u ro khi oghie mhi khi. Onana o ze khi a bia mhe bhale elemhi agbo, ni mhi ro ri emini o khi igesikia khasẹ egbo na agbo. Oni o da khi ona igesikia ne, oo suo oyemhe.”

³⁸ iPaleti o mhila li, “Elo o khi igesikia?”

A pfa ezọ igbea mu iJesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

Igho iPaleti o gbo fie je olase, o gueye egbo iJu, oo, “Mhi aa me umha-gueli shi oli obo ni o remhe ya pfa ezọ mu oli a gbe o lia ³⁹ Ama, abi a li ini a da li ukpe iPasova khi, ukpe

‡ 18:32 Li ze iJon 3.14; 12.32,33

khi ukpe kpa, eri mhia rue oḡbọ oḡhuo eḡbọ eye ẹ eni a mu shi owa ighumha abọ-a na ẹ. A nono ni mhi wolọ oghie iJu abọ a na ẹ?”

⁴⁰ Ighọ e tsẹsẹ gbii, ẹẹ ọli, “Iiye! Ri Ochoghọ rue iBarabasi obọ a na anye.” (iBarabasi iko ọ li, ọni ọ gbe oḡbọ a ọ khi ni a mu shi owa ighumha.)

19

A pfa ẹzọ igbea mu iJesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

¹ Ighọ iPaleti ọọ a gbe iJesu itali eḡbegbọ. ² Eni ekhọli-okhue e nyano iguabo ẹera igba rieḡ arula oghie rughu iJesu ukhomhi, e rue awulu ni o khi eḡholi ni ọ li abi oyilẹ nabi a rọ ọ sọ oghie sọ ọli. ³ E gbo bhale deba li, e rọ ọli li egia, e liẹ ọli, “A yase obọ eke na oghie oyi iJu!” E lase ọli alo.

⁴ iPaleti ọ ke gbo fiẹ je olase deba eḡbọ iJu, ọọ, “A ghe ọli e, mhi rue ọli lasele na ẹ ni a rọ leḡe khi mhi aa mẹ umha-guẹli shi ọli obọ ni o rẹ mhe ya liẹ a ka gbe ọli a.” ⁵ Abi iJesu ọ rọ fiẹ lasele ni ọ rọ rughu arula igba, ọ gbo sọ awulu eḡholi oyilẹ ni oghie ọ sọ, iPaleti ọọ, “A ghe ọni ọmose!”

⁶ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ khe ekhe Owa oyi Eshineḡba e rọ mẹ ọli, e tsẹsẹ, ẹẹ, “A ta li ma ọọra apfida! A ta li ma ọọra apfida!”

iPaleti ọọ, “Eẹ a rue ọli vu ya ta ma ọọra. Mhi aa mẹ umha-guẹli shi ọli obọ.”

⁷ Eḡbọ iJu ẹẹ ọli, “Anye mhue ushi ni o guele a gbe ọlia, itobọ khi ọọ lu eḡbọli Omi Eshineḡba.”

⁸ Abi iPaleti ọ rọ suọ ona, ulishi o tigbe mema lolo mu ọli. ⁹ Ọ nyene egbe je elemhi apfe oyọli, ya mhila iJesu, “Ọnge obo u khi?”

Ama iJesu ọ tsaghie ọli-a. ¹⁰ iPaleti ọọ, “Wa ya mie mhe unu? Wa leḡe khi mhi mhọli ekpabọ ni mhi rọ doḡe ya pfa ẹ shi eke, ali khi mhi gbo doḡe ya liẹ a ka te ma ọọra apfida gbe-a?”

¹¹ iJesu ọọ ọli, “Wa kha mhọli afu shi mhe idiegbe ini ọa khi Eshineḡba o ri ọli ne lo, ama oḡbọ ni ọ mu mhe bhale ghi ẹ, loḡi ọ mhọli umha-guẹli oyi olamhe ni o fu ne.”

¹² Abi iPaleti ọ rọ suọ ona se, ọ nono ode ni ọ te ya wolọ iJesu abọ a, ama eni eḡbọ iJu e kiele tsẹsẹ, e liẹ ọli, “Ini u ze ọli obọ, wa khi ọmole iSiza oghie ọniemhi oyi iRomu. Ọnini ọ da guele khi oghie loḡi khi, oḡe iSiza ọ khi.”

¹³ Abi iPaleti ọ rọ suọ ingmemhi ena, ọ rue iJesu je olase, iPaleti ọ ya shito ukpho eche ni ọ shito la sọ ẹzọ, ni a lu Eteḡe eche (iGabata a ri eḡemhi Iburu ẹẹ lu ọli) ¹⁴ Eḡheḡhe agho ovo o leḡe ramhi iteteva ukhomhi eḡeḡho, ikhi oḡbeḡe ni a mu egbe ẹ shi ukpe iPasova. iPaleti ọọ eni eḡbọ iJu, “Oghie oyeḡe ghọ o!”

¹⁵ Ama e tsẹsẹ, “A rue ọli ya gbe-a! A rue ọli ya gbe-a! A ta li ma ọọra apfida!”

iPaleti ọ mhila we, ọọ, “A nono ni mhi ta oghie oye ẹ ma ọọra apfida?” Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ẹẹ ọ li, “Anye aa mhọli oghie oḡese doḡe oghie iSiza.”

¹⁶ Ighọ iPaleti ọ ri iJesu na ekhọli-okhue e ka ta li ma ọọra apfida.

A ta iJesu ma ọọra apfida

(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43)

Rọ te agho vu ekhọli-okhue e te rue iJesu vu. ¹⁷ iJesu ọ fiẹ lasele, loḡighuo ọ tsua ọọra apfida oyọli, ọ je ashini a lu “Ukhomhi olimhi ni o ku igua-a.” (iGoḡota a ri eḡemhi Iburu ẹ lu akaghọ.) ¹⁸ Agho e tali ma ọọra apfida shi, e ta eḡbọ aava ma ẹera mama li. Oghuo epfe obita, ọnọkpole epfe obogobo, iJesu ọ la we iteva. ¹⁹ iPaleti ọ keke emhi rọ kphase oni ọọra-apfida. Emi ni ọ keke shi ọ khi, “iJesu Ọnge iNazareti, Oghie oyi Eḡbọ iJu.” ²⁰ Ebubu eni eḡbọ iJu e ze oni emhi, itobọ khi ashini a ta iJesu ma ọọra apfida shi ọa nuata shi apfe. Eḡemhi Iburu, ghe iLatini ali iGiriki a rọ keke oni emi ni a rọ kphase ọọra apfida ni a ta iJesu ma. ²¹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi eḡbọ iJu ẹa lama shi emi ni iPaleti ọ keke. E ya gueye ọli, ẹẹ ọli, “Anye ẹa nono ni u keke oghie oyi iJu shi ọ, emi ni u kha keke shi ọ khi, Oghie oyi eḡbọ iJu ọmose ọna ọ khi loḡi khi.”

²² IPaleti ọọ wẹ, “Mhi she kẹkẹ emini mhi kẹkẹ.”

²³ Abi eni ekhọli-okhue e rọ ta iJesu ma ọọra apfida se, e wolo ide eyoli kemhi shi asha ene. Ogbogbo ọ rue asha eghuo ọ, e gbo rue awulu oyoli ni a do ni aa rọte ashikhoghuo gbela toma.

²⁴ Eni ekhọli-okhue e gueye egbe wẹ, “Awa khi nyanọ li-a, awa ti ebe shi ọ, ni awa me ọni o ya mu, ni ọ rue ọli.” Eri a me onana ni emini a kẹkẹ shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse, ni ọọ, “E kemhi ide eyemhe, e gbo ti ebe shi awulu oyemhe.”

²⁵ Inyo iJesu, ali inyoghuo inyoli nokpotso, ali iMeli ughue iKilopasi, ali iMeli onge iMagidaleri e migha mama oni ọọra apfida ni a ta iJesu ma. ²⁶ IJesu ọ me inyoli ali ọmọ odukhokho oyoli ni ọ nono ingme oyoli, khi ọ migha epfe agho, iJesu ọọ, “Inyo! Omi-gho.”

²⁷ Ọ gueye oni ọmọ odukhokho, ọọ li, “Inye gho.” Rọ te agho vu oni ọmọ odukhokho ọ te rue oni inyo iJesu je apfe ni ọ te nu ọ la.

Eghuli ni iJesu ọ ghu

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49)

²⁸ IJesu ọ lese khi emhikpa e she ze ukhomhi, ọọ, “Okiamẹ ọa gbe mhe.” Onana o ri emini a kẹkẹ shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse.* ²⁹ Ubene ni o vo onyo ni o khe-a o la epfe agho, e so isoso† elemhi oni onyo e ro oni isoso kphase ukpokpo oyi ọọra ni a lu isopu ni o nue, e nise ọli je iJesu unu. ³⁰ Abi iJesu ọ ro to unu oni onyo, ọ, “O she pfo.”

Ọ do ukhomhi gbe, ọ ghua.

³¹ Ekhemhue eyi egbo iJu e vu ya mhila iPaleti ọ ze ni wewe e ya pfi emhi shi awe eyi emose ni a ta ma era apfida guoghọ-a. Ali ni wewe e taghie we te eni era apfida tiemhile. Emini o ze ni e ro ligho mhila khi, elegho khi ogbele ni ala mu egbe khe ogbele iyemhea oyi egbo iJu. Eri ea nono ni e la ikhomhi era apfida ramhi ogbele iyemhea, itobo khi oni ogbele iyemhea ogho, ogbele ipfuase na ke o khi. ³² Eni ekhọli-okhue e vu ya pfi emhi shi ogbo oni odode ni a ta ma ọọra apfida mama iJesu awe guoghọ a. E gbo ligho ya guoghọ eyi oni o kpole a. ³³ Ama abi e ro ramhi ayi iJesu, e bhale ya e khi ọ she ghua, itobo igho ea ke pfi emhi shi iJesu awe guoghọ a. ³⁴ Oghuo eni ekhọli-okhue ọ so iJesu ogbhorọ epfe, utoghuokpe, oia ali amẹ e te ọli egbe ku lasele. ³⁵ Ogbọ ni ọ ri eloe me ona ọ pfi otselẹ shi ọ, otselẹ ni ọ pfi o khi igesikia itobo khi ọ lese gboo khi igesikia ona o khi. Eri ọ pfi otselẹ ona ni a khi eni e miesuo. ³⁶ Onana o ri emini a kpe kẹkẹ shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni o guele khi, “Ogbokhoghuo ọa ya khi ugua shi ọli idiegbe.”‡
³⁷ Ebe-no-pfuase o gbo ngme gho shi asha olese khi, “E ya ke bino oni e ya to ogbhorọ gbese a.”§

Irotọ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56)

³⁸ Abi a ro me ona se, iJosefu onge Arimatia, ni ọ khili otuoghuo eniye odukhokho ni e bena e deba iJesu itobo khi ọ na ulishi oyi ekhemhue eyi egbo iJu, ọ le ya mhila iPaleti olimhi oyi iJesu. IPaleti ọ lama na li ọ rue olimhi oyi iJesu ya ro to. Igho iJosefu ọ bhale ya rue ọli vu. ³⁹ INikodemosi ni ọ ke ya me iJesu ele iyose ọ kphase iJosefu. Ọ tsua ikhumhi ni a ro ọ to olimhi egbe ini ọ khi kele kea. Eni ikhumhi e bu ramhi akpulu ikoko oghuo. Ọ gbo tsua ituale ni e pfi mhuẹ.* ⁴⁰ Eni emose aava e tsua olimhi oyi iJesu, e ri ide epfopo geno ọli. Abi e li i geno oni olimhi, igho e pfi ituale shi ọli egbe, ni e ri ikhumhi na ro ọ shi olimhi egbe ma ọ, abi egbo iJu e lie mu olimhi egbe shi irotọ, abi ushi oyewe o ngme. ⁴¹ Ukuku ogba o la ashini a ta iJesu ma ọọra apfida shi, uji ona ufuegbhe onogbo ni aa ri ogbo to ghue o li la agho. ⁴² Itobo khi elegho o khi ogbele ni a ro mu egbe e shi eke khe ogbele iyemhea oyi egbo iJu, ali khi oni uji na ufuegbhe o ti mama we, e ri olimhi oyi iJesu yeshi agho.

* 19:28 Li ze Iwolo 69.21; 22.15 † 19:29 isoso egbo eghuo e lu isoso ukodo. ‡ 19:36 Li ze Okiali 12.46; iNoba 9.12; Iwolo 34.20 § 19:37 Li ze iZaka 12.10 * 19:39 Li ze iJon 3.1-2

20

Ijesu ọ rọte eghuli guale

(*iMat 28.1-8; iMak 16.1-8; iLuk 24.1-12*)

¹ Ẹlẹ uzogbe fiefie ẹlẹ ni ọọ deba ogbele iyemheya oyi ẹgbọ iJu, obili o kie la ogbe. IMeli ọnge iMagidaleni ọ je uji ashini a ri iJesu yeshi, ọ bhale ya ẹ khi a she gheghele ẹche unu oni uji-a. ² Igho ọ sọ awẹ unamhi na je ayi iSamọ iPita ali ọmọ odukhokho ọgho ni iJesu ọ nono ingme oyọli, ọ gueye wẹ, ọọ, “E tsua olimhi oyi Ọnọmhue elemhi uji ufuegbhe a! Anye aa lese obini e tsua li je.”

³ Igho iPita ali oni ọmọ odukhokho ọgho e vu ya je oni uji ufuegbhe. ⁴ Wewe aava ee na, ama oni ọmọ odukhokho ọgho ọ na dose iPita, ọ kpe ramhi oni uji ufuegbhe khe iPita. ⁵ Ọ nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhe, ama ọa lo elemhi ọ. Ọ me ide ni a kpe ro khuli idiegbe oyi iJesu. ⁶ Igho iSamọ iPita ni ọ kpukhokho ramhi agho ọ dose ya lo elemhi oni uji ufuegbhe. Ọ me eni ide khi e la elemhi uji ufuegbhe. ⁷ Ode olimhi ni a ro ge iJesu ukhomhi o li la agho. Oni ode o khili shi ashaoda shi ide enekpole ọ. O kie khili shi agho abi a kie kpe li roli khili olimhi oyi iJesu, ọa taghie a. ⁸ Igho oni ọmọ odukhokho ọgho ni ọ kpe ramhi oni uji, ọ li lo elemhi ọli, ọ ri eloe me, ọ miesuo. ⁹ Oni eghoghe ẹa kie lese emini a kekẹ shi ebe khi iJesu ọ ya te eghuli guale. ¹⁰ Igho eni eniyẹ odukhokho e nyene egbe je apfe.

Ijesu ọ ri egbọli khasẹ iMeli ọnge iMagidaleni

(*iMat 28.9-10; iMak 16.9-11*)

¹¹ IMeli ọ migha olase oni uji ufuegbhe ọọ vie. Abi ọ li kie le vie, ọ nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhe. ¹² Ọ me khi igeni aava ni e sọ itsua epfopfo e shito elemhi oni uji ufuegbhe ni a ri olimhi oyi iJesu yeshi. Oghuo ọ shito obini iJesu ọ kpe ri ukhomhi shi, oni ọ kpole ọ shito obini ọ kpe ri awẹ shi.

¹³ Ẹ mhila li, ẹẹ ọli, “Nọ kpotso, elọ u vie ẹ shi?” Ọọ wẹ, “E she tsua Ọnọmhue oyemhe vu, mhi aa lese obini e roli shi.”

¹⁴ Igho ọ nyene egbe ọ me khi iJesu ọ migha agho, ama ọa lese khi iJesu lo. ¹⁵ Ijesu ọ mhila li, ọọ li, “Nọ kpotso elọ u vie ẹ shi, oghuo wa nono?”

IMeli ọ dabi khi oni ọ riele shi oni ogba ni o la agho lo, ọ, “Ọga ini yeye u tsua li vu kpekpe gueye mhe obini u roli shi ni mhi je agho ya tsua li.”

¹⁶ Ijesu ọ li, “Meli.” Ọ sọ alo ghue ọli, ọ tsesẹ leghe ri elemhi oyi ẹgbọ iJu yemhe ọli, ọọ, “Raboni!” Ọsesẹ a ri ona ngme elemhi Iburu.

¹⁷ Ijesu ọ gueye ọli, “Khi mu mhe mhue, itobo khi mhi aa nyene egbe je oyi Ita ne. Ama ka gueye inyoghuo-mhe khi mhi ya nyene egbe je oyi Itamhe ni ọ li khi Ita wẹ, ali Ẹshinegba oyemhe ni ọ li khi Ẹshinegba oyewẹ.”

¹⁸ Igho iMeli ọnge iMagidaleni ọ vu ya gueye eniyẹ odukhokho khi lole me iJesu Ọnọmhue. Ọ gueye wẹ ingme ni Ọnọmhue ọ gueye ọli.

Ijesu ọ ri egbọli khasẹ eniyẹ odukhokho eyọli

(*iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49*)

¹⁹ Abi ogbomhi o ro mu eke ẹlegho ni o khi ogbeakolo oyi ẹlẹ iyemheya oyi ẹgbọ iJu, ni o khi ẹlẹ ni odode elemhi efo uka, eniyẹ odukhokho eyọli e le gba elemhi owa, e sono okpe ode itobo khi ee na ulishi oyi ẹgbọ iJu eni ẹẹ mhese. Udemhija, iJesu ọ bhale ya migha wẹ iteva bia, ọọ, “Opfomhe o ka nu ẹ la.” ²⁰ Abi ọ ro ngme ona se, ọ ri abo ali epfe khasẹ wẹ. Oghẹle o vo wẹ elemhi shi abi e li me Ọnọmhue. ²¹ Ijesu ọ gbo lie wẹ, “Opfomhe o ka nu ẹ la. Abi Ita ọ li ghie mhe mhi li lie ghie ẹ.” ²² Igho ọ yemhe ku wẹ, ọọ, “A mie Ayemhe-nọ-pfuase, ²³ Ogbọ ni a da gbe olamhe kua na, a she gbe kua na li, ama ini aa da gbe kua na wẹ ne, aa gbe kua na wẹ.”*

Ijesu ọ ri egbọli khasẹ iTomosi

* 20:23 Li ze iMat 16.19; 18.18

²⁴ Otu oghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava ni a lu iTomosi ni a gbolo eẹ lu itsema, ọa nu wẹ la agho ni iJesu ọ ro bhale wẹ iteva. ²⁵ Eniye odukhokho eni e kpole e gueye ọli, e ọ li, “Anye me Onomhue!”

ITomosi ọọ, “Ini mhi aa li me emeli ni o la ashini a te ta itse shi ọli abo ni mhi ri umiesobo oyemhe ti ọli, ni mhi aa ro ri obo shio oni o la li epfe, mhi aa ya miesuo khi ọ she guale.”

²⁶ Abi o ro gbe utui, eniye odukhokho eyoli e gbo lona elemhi owa, iTomosi ọ nu wẹ la agho, e so okpe ode. Udemhija iJesu ọ gbo bhale ya migha wẹ iteva bia, ọọ wẹ, “Opfomhe o ka nu e la.” ²⁷ O gueye iTomosi, ọọ li, “Ri umiesobo ti ana, bino mhe abo, gbo nise obo ti mhe epfe. Khi ke mholi akhokhomhe, miesuo!”

²⁸ ITomosi ọ li, “Onomhue oyemhe, ali Eshinegba oye mhe!”

²⁹ IJesu ọọ li, “Itobo khi u me mhe u ro miesuo? Ikhivose o khi na eni ea me mhe ne ni e miesuo.”

Emini o ze ni a ro keke ebe ona

³⁰ IJesu ọ la ukpeloe oyi eniye odukhokho eyoli gbe ikanya onyaloa ni e bububu elese ni ogbo ọa keke shi ebe ona. ³¹ Ama eri a keke ena shi ebe ini a miesuo khi iJesu khi iKirisiti, ikhi Omiepfuese Omi Eshinegba, ali, ini a mholi irudunga, a ya mholi agbo itobo eva oyoli.

21

IJesu ọ ri egboli khasẹ eniye odukhokho eyoli etuoshilua

¹ Abi a ro me ingme ena se, iJesu ọ gbo ri egbe ọli khasẹ eniye odukhokho eyoli, epfe oke oniemi ni a lu iGalili. Ina a li me ọli. ² ISamo iPita, ali iTomosi na lu itsema, ali iNatanieli onge iKena na eke iGalili, ghe IJoni ali iJemhisi imi iZebedi, ali eniye odukhokho eyi iJesu aava elese e ga legba asheghuo nya. ³ ISamo iPita ọọ, “Mhia vu ya mu ifele.”*

Eẹ ọli, “Anye ya deba e ye.” Igho e lo elemhi oko-okẹ oniemi oni ikeke. Ama eliyose elegeho nya, ea mu emhikhoghuo. ⁴ Elee uzogbe fiefie, iJesu ọ migha egele oyi oke oniemi, ama wewe ea lese khi iJesu ọ nu wẹ ngme. ⁵ IJesu ọ mhila wẹ, ọọ, “Emole mhe, aa kie me afele okhoghuo mu?”

Eẹ ọli, “Anye ea me emhikhoghuo mu.”

⁶ Oọ wẹ, “Pfi aga oye je epfe obita oyi oko-okẹ oniemi khi a ya me ifele mu.” Igho e pfi aga je obini ọ ngme, ea ke dobe ti oni aga lo elemhi oni oko-okẹ oniemi itobo khi o she mu ifele ni e bu.†

⁷ Igho oni omọ odukhokho ni iJesu ọ nono ingme oyoli, ọ ọ iPita, “Onomhue lo!” Abi iSamo iPita ọ suo khi Onomhue lo ni ọ nu wẹ ngme lena, ọ nyanya ro itsua so (itobo khi eri ọ kpe taghie ide eghuo egbe-a), ọ ji pfilo elemhi amẹ. ⁸ Eniye odukhokho eni e kpole e gua oni oko-okẹ oniemi bhale eso oke, e e ti oni aga bhale epfe egele. Ekekhe ọa ke lolo nue shi wẹ ọ, emhi nabi ete-awẹ egbhuеше o ke rote agho khi. ⁹ Abi e ro ramhi egele, e me ingamhi erali agho, a ri afele to ọ, ibuledi e li nga ọ.

¹⁰ IJesu ọọ wẹ, “A rote ifele ni a mu lena rue bhale.”

¹¹ IPita ọ nga egele le, ọ ya tialo oni aga ni o vo ifele enieniemi ngale egele, eni ifele e kugbe khi egbhueshilua ali igbese. Abi eni ifele e rie ligho bu, oni aga ọa nyanọ a. ¹² IJesu ọọ wẹ, “A bhale ya le emhi.” Ogbokhoghuo eni eniye odukhokho ọa mhila li, “Oghuo u khi?” Itobo khi e lese khi Onomhue lo. ¹³ Igho iJesu ọ ya rue oni ibuledi kemhi na wẹ, ọ gbo kemhi oni afele na wẹ.

¹⁴ Onana o khi utonuzi-ese ni iJesu ọ ri egboli yaa khasẹ eniye odukhokho eyoli abi ọ te rote eghuli guale.

IJesu ọ nu iPita ngme

¹⁵ Abi e ro le se, iJesu ọọ iSamo iPita, “Samo omi iJoni! U fe nono ingme oyemhe dose emhi enana nya?”

* 21:3 Li ze iLuk 5.5 † 21:6 Li ze iLuk 5.6

iPita ọ sọ li ọ, ọ li, “Ọnọmhue, u lẹsẹ khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu ọọ, “Ri eminale na imi isumha eyemhe le.”

¹⁶ Utonuzeva, iJesu ọọ li, “Samọ omi iJoni, u fẹ nono ingme oyemhe?”

iPita ọọ li, “Gueguegue Ọnọmhue, U lẹsẹ khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu ọọ, “Ri eminale na isumha eyemhe le.”

¹⁷ Utonuzese iJesu ọọ li, “Samọ omi iJoni, u fẹ nono ingme oyemhe?”

Oni ingme o to iPita egbe, itobọ khi iJesu ọ mhila li itese, “U fẹ nono ingme oyemhe?”
Ighọ iPita ọ sọ li ọ, ọ, “Ọnọmhue, u lẹsẹ emhikpa, u lẹsẹ khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu ọọ li, “Rọ ẹloe khu isumha eyemhe.” ¹⁸ Ijesu ọọ, “Igesikia mhi gue ye khi, abi u rọ khi ozele, eri u ri itsua sọ u fiẹ je obini o ghọle ẹ, ama ini u womhe, ọgboese ọ ke ya ri itsua ke sọ ẹ, ọ mu ẹ obọ je obini ọa ghọle ẹ ni u je.” ¹⁹ Eri iJesu ọ ngme ona ni ọ rọkhasẹ abi iPita ọ li ya ghua ni o ya rọ ufumhi ghi Ẹshinegba. Ighọ ọọ iPita, “Ke deba mhe.”

²⁰ iPita ọ nyene egbe, ọ mẹ ọni ọmọ odukhokho ni iJesu ọ nono ingme oyọli, ọni ọ shitọ mama iJesu abi e rọ nu iJesu le eminale ni o kpukhokho khi ọọ deba wewe. Lọli ọọ ke mhila iJesu ogbo ni ọọ, “Ọnọmhue, ọghuo ọ ya rẹ de?” ²¹ Abi iPita ọ rọ mẹ ọli, ọ mhila iJesu, ọọ, “Sẹ ẹgbọ na agbo e fẹ ya li ọni ọmose ọna?”

²² Ijesu sọ li ọ, ọ, “Ini mhia nono ni ọ la agbo ramhi ni mhi rọ ya gbo nyene egbe bhale agbo, onoghuo o khi oye shi ọ? Ke deba mhe.”

²³ Ona o zẹ ni e rọ bẹna ngme ọli iteva oyi eniyẹ odukhokho eyi iJesu, khi ọni ọmọ odukhokho ọna ọa ya ghu ghue. Ama iJesu ọa liẹ khi ọa ya ghu ghue. Eri ọ lẹsẹ liẹ, “Ini mhia nono ni ọ la agbo ramhi ni mhi rọ ya gbo mu egbe nyene bhale, onoghuo o khi oye shi ọ?”

Ungmemhi ni o kpukhokho

²⁴ Lọli khi ọmọ odukhokho ni ọ pfi otsẹlẹ shi eni ingmemhi ena, lọli ọ gbo kẹkẹ wẹ shi ebe. Awa gbo lẹsẹ khi emini ọ ngme khi igesikia lọ.

²⁵ Ikanya ebubu e laọ ni iJesu ọ gbe. Ini ẹẹ a kẹkẹ wẹ nya ukpamhi oghuo-oghuo lọ, mhi sa khi agbo ona nya ọa kha luẹsẹ ebe ni a kha kẹkẹ wẹ shi.

Ikanya Eyi Ighiusomhi eyi iKirisiti

A rue Ijesu nga idane

¹ Elemhi ebe oni odode ni mhi kpẹ kpẹ ghi yeyẹ iTiofilosi,* mhi kpẹ ikanya ni Ijesu oḡ gbe ali emini o sẹsẹ rọte igbaekẹle,² ya ramhi ogbẹle ni a rọ rue ọli nga idane. Neni a rue ọli nga idane, o rọte Ayemhẹ-no-pfuasẹ ri omhẹsẹ na ighiusomhi na keẹ ni o zẹ. ³ Abi o rọ ghu-a se, ogbẹle egbhueva o la elemhi agbọ o ri egbọli kia khasẹ ighiusomhi eyọli, ni o rokhasẹ gboo khi akhokhomhẹ ọa la o khi o la agbọ. E mẹ ọli, oḡ gue ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba yẹ wẹ. ⁴ Ełeghuo khi e legba asheghuo, khi o nu wẹ ẹ le eminale, o ri omhẹsẹ ona na wẹ, oḡ wẹ, “A khi rọte iJerusalemu vu, a migha khẹ isomhopfa ni mhi gueyẹ ẹ, ikhi isomhopfa ni itamhẹ o shobo.† ⁵ Amẹ ijoni o rọ o batazi egbọ, ama ọa ke ya tẹsẹ neni a ri Ayemhẹ-no-pfuasẹ ya batazi ẹ.”‡

A rue Ijesu nga iloghie

(iMak 16.19-20; iLuk 24.50-53)

⁶ Abi ighiusomhi e rọ nu ijesu legba kugbe, e mhila li, ẹẹ ọli, “Oḡomhue, u ya la egheghe ona rue eghiele oyi egbọ iZireni nyenẹ gbo na wẹ?”

⁷ Oḡ wẹ: “Aa khi eni ẹ lẹsẹ oni egheghe ali oni ogbẹle ni Ita o ri afu eyọli mhẹsẹ. ⁸ Ama ini Ayemhẹ-no-pfuasẹ o bhale ẹ idiegbe, a ya mhọli ekpabọ, a ya ke pfi ọtsẹle na mhẹ elemhi eke iJerusalemu, ali eke iJudia, ali iSameria ali elemhi eke agbọ ona nya.”§

⁹ Abi o rọ ngme eni ingmemhi enana se, a rue ọli nga idane abi e kie li ghọ fẹli ọli. Otughunu o khukhu ọli-a, o rue ọli odalo oyewẹ le.*

¹⁰ E bino idane chii abi o li vu, utoghuokpe emose aava ni e sọ ide epfopfo e migha wẹ iteva. ¹¹ Eẹ wẹ, “Egbọ iGalili, elọ o zẹ ni a rọ migha a fẹli idane chii? Oni ijesu ọna ni a rue odalo oyẹẹ vu nga idane, abi a li rue ọli vu, ighọ o li ya gbo nyenẹ egbe bhale.”

A zẹ iMatayasi to ẹloli iJudasi

(iMat 27.3-10)

¹² Ighọ, eni ighiusomhi na keẹ e rọte oni ukhomhi Ute Eẹra Olivu ni e migha vu je iJerusalemu, aghọ ọa lolo nuẹ shi iJerusalemu, okiali imali oghuo lọ, ni Ishi eyi iMosisi o lama shi ogbọ ke kia ogbẹle iyemhẹa. ¹³ Abi e rọ ramhi iJerusalemu, e nga ukhomhi atonga, e lo elemhi owa ni ee legba. Eni e la akaghọ khi iPita, ijoni, iJemhisi ali Aduru, iFilipu ali iTomosi, iBatolomiu ali iMatiu, iJemhisi ọlese ni o khi omi Afeusi, iSamioni ni o la otu iZiloti ali iJudasi omi iJemhisi.† ¹⁴ Wewẹ nya e lona a kugbe egheghe kpa a sọ iromhi. Ghe eni ikpotso ali, iMeli inyọ ijesu, ali inyoghuo ijesu.

¹⁵ Ogbẹle ni a ngme ena, iPita o vule migha iteva oyi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ. Egbọ egbhuesesa e la aghọ (120) ¹⁶ Ighọ oḡ, “Inyoghuo, a mema ya ri emini ebe-no-pfuasẹ o ngme tẹsẹ, ni Ayemhẹ-no-pfuasẹ o rọte unu oyi iDefidi ngme shi eke shi iJudasi egbe, lọli oni iJudasi ni o ri ode khasẹ egbọ ni e mu ijesu. ¹⁷ Otuoghuo elemhi awa o khi ni o nu awa gbe akanya abi aghiusomhi.”

¹⁸ IJudasi o wolọ ikpaghọ ni o mie shi ikanya okhọlọ ni o gbe ya de eke. Aghọ o de tu ukhomhi eke ku itọ-a shi. ¹⁹ Ogbokpa ni o la iJerusalemu o suọ ona, e ri irarighọ ri unu ẹoli oyewẹ lu akaghọ Akedama, ni o migha shi Eke Ọlia. ‡

²⁰ IPita oḡ, “Irari khi, a kpẹ ọli shi ebe iwolo khi,
“A tsua owa oyọli pfia.

* 1:1 Li zẹ iLuk 1.1-4 † 1:4 Li zẹ iLuk 24.49 ‡ 1:5 Li zẹ iMat 3.11; iMak 1.8; iLuk 3.16; ijon 1.33 § 1:8 Li zẹ iMat 28.19; iMak 16.15; iLuk 24.47-48 * 1:9 Li zẹ iMak 16.19; iLuk 24.50-51 † 1:13 Li zẹ iMat 10.2-4; iMak 3.16-19; iLuk 6.14-16 ‡ 1:19 Li zẹ iMat 27.3-8

A khi mę օgbօkhօghuo
ni օ gbo la oni owa,
“A gbo li kękę օli:

“ օgboęse օ rue asha omhęse օyօli.”[§]

²¹ “Itobօ onana, o ti ni awa zę օgbօ օghuo ni օ to օlolo iJudasi, օni օgbօ օ mema ya khi օgbօ ni օ nu awa la օ rօte օghęghę ni iJesu օ rօ la iteva օyi awa, ²² rօte օghęghę ni iJօni օ rօ batazi օgbօ ya ramhi օgbęle ni Eshinęba օ rօ rue iJesu lasele elemhi iteva օyi awa nga idane. օgbօ ni awa ya zę օ mema ya nu awa gbe akanya aguele irօte օghuli guale օyi iJesu.”

²³ Ighօ e khօkhօ emօse aava. օmօse օghuo ni a lu iJesefu ni a lu iBasabasi, ni a gbolo օ lu iJօsitօsi, ali օmօse օlese ni a lu iMatayasi. ²⁴ Ighօ e lema, օ li, “ օnօmhue, u lęse udu օyi օgbօkpa, kpekpe rօte elemhi օgbօ etuava ena zę ²⁵ օni օ ya rue ikanya aghiusomhi na kęę ni iJudasi օ zę օbօ je obini o khili օyօli.” ²⁶ Ighօ e bօ shi օ, օbօ o mu iMatayasi, Ighօ e li ya rue օli ma ighiusomhi na kęę օgbaghuo ni iJesu օ zę.

2

Ayemhę-nօ-pfuasę օ bhale օgbęle iPetikօsiti

¹ Abi օgbęle ukpe iPetikօsiti o rօ ramhi, igbaa օyi eni e mie iJesu iKirisiti suօ nya e lona kugbe asheghuo.* ² Utoghuo-kpe, okeke o rօte idane tiemhile abi akpekpeli ni o toto, օni okeke o vօ elemhi օni owa ni e shitօ. ³ Ighօ e mę emini e li abi օlęmhi erali khi e rօte ashakhasha a tiemhile shi wę օ. ⁴ Ighօ Ayemhę-nօ-pfuasę օ vօ węwę nya egbe, ee ngme օmue օyi օli օdօda abi օni Ayemhę օ li khueghie wę unu-a.

⁵ օgbօ iJu ni օ na ulishi Eshinęba ni e rօte ushishi օdօda na eķę agbօ jele, e la elemhi iJerusalemu. ⁶ Abi e rօ suօ օni okeke ona, ebubu օgbօ e kpeli bhale. O nya wę alo-a abi e rօ suօ khi eni օgbօ ni e miesuօ khi օ ngme օmue օdօda eyi węwę. ⁷ Ighօ abօ e sha wę egbegbօ, e lię egbe. “Eni օgbօ ena, ni օę ngme օmue eyawa ena, օa khi օgbօ iGalili e she khi? ⁸ Sę awa ke lię suօ wę khi օę ngme օmue օdօda eyawa? ⁹ օli օdօda awa te lasele, օghuo e rօte iPatiya bhale, օghuo օ, iMedisi ali Elamu, օghuo օ, iMesopotemia, օghuo, eķę iJudia ali iKapatosha, օghuo, iPօtusi ali Esha, ¹⁰ օghuo, iFirigia ali iPafilia, օghuo, iJipiti ali ukiękię eķę iLibiya ni o ti mama eķę iSairin, օghuo e rօte iRomu bhale, ¹¹ li shi օgbօ iJu ali օgbօ iJęta ni e mu pfi bhale irudunga օyi օgbօ iJu. օghuo elemhi awa e rօte iKiręti ali Arebia bhale. Abi o rię khi ighօ, awa kie ga suօ khi օ ngme օmue eyawa, օę guele ikanya eniemhi ni Eshinęba o gbe.” ¹² Eni ingme ni a mę e sha օgbօkpa abօ, օa lęse udi wę, e mhila egbe wę. “Sęę onana o ngme?”

¹³ օgbօ օghuo e ręwę օ li egia, օ lię, “ օnyօ օօ gbe wę.”

IPita օ nu eni ebubu օgbօ ngme

¹⁴ Ighօ iPita օ vule migha, lօli ali օgbaghuo ni e kpօle, օ khueghie unu-a leghe, օ nu eni ebubu օgbօ ngme, օօ, “Apfemhę iJu, ali օę օgbօ nya ni a la elemhi iJerusalemu, a rօ esօ shi mhę eķę ni mhi gue ingme ni a mę ena yę օ. ¹⁵ օa khi օnyօ օօ gbe eni օgbօ ena abi a dabi. Irari khi օgbe օa dala ne, agogo itili օlę uzogbe awa la! ¹⁶ Iiye! Emini a mę ena o khi emini օmeķęguele iJօel օ guele օghęghę ni o dօse ni օ rę:

¹⁷ “ Eshinęba օօ,

օgbęle ni e kpukhokho,

mhi ya ri Ayemhę օyemhę
na օgbօkpa.

Imi օ eni emօse ali eni ikpotso

e ya ke gue usomhi ni mhi ghie wę le.

Izօ eyę օ, e ya ke meķęguele,

egbhali eyę օ, e ya ke la օlena.

¹⁸ Shi eni օ ga օgbօ

§ 1:20 Li zę Iwolo 69.25; 109.8 * 2:1 Li zę iLęv 23.15-21; iDeut 16.9-11

eni emọse ali eni ikpotso eyemhẹ,
Mhi ya ri Ayemhẹ oyemhẹ
na wẹ ogbẹle ni a ngme ena,
e ya gue emini mhi rokhase wẹ le.

¹⁹ Mhi ya ro onyaloa khase,
obini irarogbe,
ali khi mhi ya gbo ri
irokhase khase eke agbo.
Mhi ya pfi okholi shi elemhi agbo,
ni egbo e me oia
ali erali ali ewoli

²⁰ Ovọ o ya bi obili a,
mhi ya ri uki yile-a rarara abi oia,
neni ogbẹle ni o fune
oyi Onomhue o ya bhale
ni o ro ya gue ogbokpa ezọ.

²¹ Ogbokpa ni o da pfi lu
eva oyi Onomhue ne, a ya tsumhi oli.†

²² “Ee egbo ni a la eke iZireni, a ro eso shi ungmehi onana. Ee a lese khi iJesu ongi iNazareti, o khi ogbo ni Eshinegba o ri egbe khase, o gbo ghie oli, itobo khi Eshinegba o ri ekpabo na li o ke gbe ikanya onyaloa elemhi iteva o ye e. ²³ Abi o ro tseku khia khi a lese ona, a kie ze ni egbo ebe e mu oli ghi e ni a gbe oli-a. Ama Eshinegba o she kpe gba onana o lese oli.‡ ²⁴ Ama Eshinegba o rote eghuli guise oli le. Eghuli o dobe ri ekpabo oyoli mu oli mama, abi okpotso ni oku oo to o li dobe a mu omọ o khi lasese.§ ²⁵ Itobo khi oghie iDefidi oo ngme ingme oyi iKirisiti ni o ree,

“ ‘Mhi me khi Onomhue
o migha kpesẹ mhe egheghe kpa,
o la ukiekie obita oyemhẹ,
udu o ya nighise mhe.

²⁶ Itobo ona udu oyemhẹ o ro o ghele,
mhi ri uruli oyemhẹ e kueghie-e,
mhi ri egbe de.

²⁷ Itobo khi waa ya
ze mhe obọ shi elemhi uji,
wekhi eri u ya ze ni
Oni o pfuase oye o ke-a.

²⁸ U she kpe gueye mhe
khi mhi ya la agbo ini
u guise mhe te eghuli le.*

U ya ri oghẹle oniemhi na mhe odalo oye.’

²⁹ “Inyoghuo, mhi mema ya ri igbedu gueye e khi oghie iDefidi ni o khi itita awa, o she kpe ghu-a ni egbo e ro to, oni uji ni a ro oli to o kie la akagho ramhi ogbe na amo. ³⁰ Awa lese khi iDefidi o ngme aguele-shi-ekẹ shi iKirisiti egbe, irari khi o lese khi Eshinegba o she kpe shobo na lue ni o mema ro ya tse, khi loli ya ri ogbo oghuo unuekpe oyelue shito ukpekhomhi oghie oyelue.† ³¹ Eri Eshinegba o roli khase iDefidi emini a ya me ogbenako, loli o ro ngme oli khi Eshinegba o ya rote eghuli guise iKirisiti le. Oo khi Eshinegba o ya ze oli ghua ni idiegbe oyoli o kea shi elemhi uji. ³² Eshinegba guise iJesu le bhale agbo. Awa nya awa ri ukpeloe oyawa pfi otsele shi o khi iJesu o she guale. ³³ Eshinegba o she

† 2:21 Li ze iJofe 2.28-32 ‡ 2:23 Li ze iMat 27.35; iMak 15.24; iLuk 23.33; iJon 19.18 § 2:24 Li ze iMat 28.5-6; iMak 16.6; iLuk 24.5 * 2:28 Li ze Iwolo 16.8-11 † 2:30 Li ze Iwolo 132.11; 2 iSam 7.12-13

ri ekpe oniemi na iJesu, o shito ukiekie obita oyi Eshinegba. IJesu o she rote obo oyi ita mie Ayemhe-no-pfuase, abi Eshinegba o kie kpe li shobo na li. Oni iJesu o she rue oni Ayemhe-no-pfuase tutu vo anye egbe, loli o khi emini a me, ni a gbolo a suo memena.

³⁴ Ama lese khi iDefidi oa nga iloghie. Itobo igho, aa khi ingme egboli iDefidi oo ngme abi o ro lie,

“Onomhue o gueye Onomhue oyemhe:

Shito ukiekie obita oyemhe,

³⁵ ramhi ni mhi ro ya ri ebe e

mele akphawe-nga oye-a’†

³⁶ “Itobo ona, mhia nono ni ee egbo iZireni nya a lolo lese onana khi, Eshinegba o ze oni iJesu onana ni a gbe-a shi apfida o khi Onomhue ali iKirisiti.”

³⁷ Abi eni egbo e ro suo eni ingmemhi ena se, oo nase we udu. Igho e li mhila iPita ali ighiusomhi na kee eni e kpole, ee we, “Inyoghwo, See anye li ya kia ni Eshinegba o ro o gbe olamhe kua na anye?”

³⁸ iPita oo, “Ee nya a mupfi ni anye ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi e, ishegho ni Eshinegba o gbe olamhe kua na e, itobo khi eni e mie iJesu suo a ke khi, ni a mie isomhopfa Ayemhe-no-pfuase. ³⁹ Emini Eshinegba o shobo ena, oye e lo ali oyi imi e, ali oyi ogbokpa ni Eshinegba o ya ze obiobini e la.”

⁴⁰ iPita o ngme ingmemhi ni e bu, o tse agua ye we, oo we, “A na pfue anasemhe ni egbo ikpamhika ena e ya me.” ⁴¹ Igho a li batazi eni e mie oni ungmehi suo. Egbo agbele ese e khi ni e kuma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o elegho.

Ilakugbe oyi ighiusomhi eyi iKirisiti

⁴² Eni egbo e ri emini ighiusomhi na kee e sese we gbe akanya, e ga kugbe, e le eminale kugbe (e le eminale no pfuase kugbe), e so iromhi kugbe. ⁴³ Ogbokpa o mu ekpe ni o fune e na Eshinegba irari olele onyaloa ali oshabo ebubu ni eni ighiusomhi na kee e gbe. ⁴⁴ Eni e mie iJesu suo nya e kudugbe, e kemhi emini e mholi nya na egbe. ⁴⁵ Eni e mholi eke e ri eke eyewe de, elese eni e mholi itsua, e re we de, e wolo ikpagho kugbe kemhi ni eni ea mholi. ⁴⁶ Ogbele kpa e ro o legba elemhi apfe ni i la Owa Oyi Eshinegba. E ri oghela ali udu ni o pfuase nu egbe la apfe egbe e le eminale. E le eminale no pfuase. ⁴⁷ Ee kueghie Eshinegba, igho egbo e li somhi elemhi we. Ogbele kpa Eshinegba o ro ri egbo ni a mie e pfuese ma we o.

3

A ri ocheghele-awe-a ni oo lema ze

¹ Ogbeleghuo khi iPita ali iJoni ee je Owa Oyi Eshinegba eghenge agogo ese oguota ni a la so iromhi. ² A tsua omose ni o rote abi a te bia li guoghwo-a bhale ya shi ode unuekpe ni a lu Isomhotse oyi Owa Oyi Eshinegba. Akaghwo a tsua li bhale ya shito ni o te me asha mhila egbo ni e lo oni Owa Oyi Eshinegba le ikpagho. ³ Abi o ro me iPita ali iJoni khi e lo oni Owa Oyi Eshinegba, o mhila we ikpagho. ⁴ Igho iPita o bino oli alo tatata, igho li khi iJoni. iPita oo li, “Bino anye!” ⁵ Igho o li bino we, o ri udu sa khi loli ya me we emhi obo mie.

⁶ Ama iPita oo li, “Mhi aa mhue ukpagho ya ne, ama mhi ri emini mhi mholi ne. Irari eva oyi iJesu iKirisiti onge iNazareti, vule ni u ke kia!” ⁷ Igho iPita o mu oli obo-ita vule. Udemhija, awe ali ili awe eyoli e na ya to. ⁸ Igho o ti vule migha, oo kia gase. O nu we lo elemhi oni Owa Oyi Eshinegba, o kia, o jino, o kueghie Eshinegba. ⁹ Abi egbo ni e la akaghwo nya e ro me oli khi o kia gase, khi o kueghie Eshinegba, ¹⁰ e lese oni o khi, khi loli o kpe e shito ode unuekpe ni a lu Isomhotse e lema, oni ingme o sha ogbokpa abo, ea lese abi o li kia.

IPita o nu eni e migha a fe ngme

† 2:35 Li ze Iwolo 110.1 § 2:44 Li ze Ika 4.32-35

¹¹ Abi ọni ọmọse ọ li mu iPita ali iJoni mhue egbo, oshabo o sha eni ebubu egbo, e kpikpi fiẹ deba wẹ ya lo arakpha ni a lu Arakpha oyi iSolomoni ni o la oni Owa Oyi Eshinegba. ¹² Abi iPita ọ rọ me abi eni egbo ee li, ọọ wẹ. “Eẹ egbo iZireni, elọ o zẹ ni onana o rọ ligho ri abo sha ẹ ni a rọ lina a bino anye abine khi ekpabo ali ipfuase eyi anye, anye rọ rọli ze? ¹³ Eshinegba oyi Aburaamu, ali Aziki ali iGiekopu, ni ọ khi Eshinegba oyi itita awa, ọ she ri ufumhi oyọli na iJesu, Ọni ọọ ga li. Ama eri a rue ọli na ena omhese, a kie ọli odalo oyi iPaleti abi ọ tseku mhọli ọli shi udu khi lọli ya rue ọli obọ-a.* ¹⁴ A kie iJesu ọni ọ pfuase ali ọni ọ guẹ ẹ ngeli, a ri ochoghọ lie iPaleti ọ rue ogbo ni ọ gbe ugbeli abọ-a na ẹ.† ¹⁵ Ama a gbe ogbo ni ọ ri ogbo a je agbo-a. Ama Eshinegba ọ gbo guise ọli le abi ọ rọ ghua. Anye aava anye me ọli abi ọ rọ guale, anye rọ pfi ọtsẹle shi ọ. ¹⁶ Itobo ekpabo ni e la eva oyi iJesu anye rọ dobe ri ọmọse ọna ni a lese ni a fele ena ze, oni irudunga oyi ọni ọmọse lọli o zẹ khi ọ ga ze pfo nya ni a ga me memena.

¹⁷ “Inyoghuo-mhe, mhi lese khi emini eẹ ali eni e ralo na ẹ a riẹle iJesu, khi elemhi umhalese a te riẹle wẹ. ¹⁸ Ina Eshinegba ọ li ri ungmehi oyọli ya tse, oni ọ rote eke rote unu oyi emekeguele ngme khi iKirisiti ọ ya me osoli. ¹⁹ A zono khase Eshinegba khi a pfido, ni a mu pfi deba Eshinegba, ni ọ shishi olamhe eye ẹ a, Ini a ligho, egheghe iyemhea o ya rote obọ oyi Onomhue bhale deba ẹ. ²⁰ Ini ọọ ghie ọni ọ shobo bhale agbo ghi awa kpa, ikhi iJesu, ọni Omiepfuese. ²¹ IJesu ọ mema ya kie la obini iloghie ramhi egheghe ni Eshinegba ọ rọ ya mu emhikpa pfi gbo mele enegbo-a, abi Eshinegba ọ li rote unu oyi emekeguele eni e pfuase eyọli shobo na awa egheghe ni o dose. ²² IMosisi ọ ngme ọli, ọọ, ‘Onomhue Eshinegba oyeẹ ọ ya rote iteva oyeẹ mu Omekeguele nabi mhemhe vule na ẹ. A ya mema ri esọ shi ingmemhi ni ọ ya gueye ẹ.‡ ²³ Ọni ọa da ri esọ shi ọli ọ, Eshinegba ọ ya khi ọli egbo eyọli ku-a.§

²⁴ “Egbegbo lo khi emekeguele nya rote iSamue ya je odalo, e kpe ngme emini a ya me egheghe oyawa shi eke. ²⁵ Emimi eni emekeguele enana e ngme, eẹ o go lu, a li mhọli okemhi shi ishobo ni Eshinegba ọ shi na itita ẹ, ni ọ la lie Aburaamu, ‘Mhi ya rote obọ oyi imimi ẹ khi vose na egbo na agbo nya.* ²⁶ Abi Eshinegba ọ rọ mu Ọni ọọ ga oyọli vule, Ọ te odode ghie ọli ghi ẹ ni ọ khi vose na ẹ abi ọ rọ mu ẹ nyene lase ingmobe eye ẹ le.”

4

IPita ali iJoni e migha odalo oyi Enighie shi ezo

¹ Abi iPita ali iJoni e kie nu eni egbo ọ ngme, eni eẹ khekhe oni Owa Oyi Eshinegba ali egbo iSadusisi eghuo e bhale deba iPita ali iJoni. ² Elemhi e bi wẹ itobo khi eni ighiusomhi na keẹ eyi iJesu ee sese eni egbo khi iJesu ọ rote eghuli guale. Eri onana guele khi egbo eni e ghu-a khi e gbo ya rote eva oyi iJesu guale. ³ Igho eni egbo e li mu iPita ali iJoni, irari obili o she bi elegho, e mu wẹ shi owa ighumha ramhi ogbeakolo. ⁴ Ama ebubu egbo ni e suo ingme ni iPita ọ ngme e mie iJesu suo. Emose ni e ke miesuo e ya khi egbo agbele ishe.

⁵ Ogbeakolo, eni eẹ mhese eyi iJu ali eni egbhali ali esese Ishi eyi iMosisi eyi egbo iJu e legba iJerusalemu. ⁶ E ya me Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Anasi ali iKefasi, ali iJoni ali Alezada ali ena omhue-apfe oyi Oga oyi eni eẹ ralo ugamhi. ⁷ Igho e mu iPita ali iJoni bhale iteva oyewe migha. E mhila wẹ, “Ekpabo nabise ali eva oyoghuo a rọ gbe akanya ona?”

⁸ Igho iPita ni Ayemhe-no-pfuase o vo egbe ọ wẹ: “Eẹ enighie eyi egbo ali egbhali, ⁹ A mhila anye amo akanya onete ni a gbe na ọni ọ guoghọ-a ọna, ali abi a li rọ ọli toto. ¹⁰ Emhi oghuo o la ọ ni anye ya gueye ẹ ali egbo iZireni nya. Itobo eva oyi iJesu iKirisiti onge iNazareti, omose ona ọ rọ migha iteva oyeẹ ni ọ rọ toto ngmala ena. Lọli ọ khi ọni iJesu ni a ta ma apfida, ni Eshinegba ọ rote eghuli guise le. ¹¹ IJesu khi ogbo ni Ebe-no-pfuase o ngme ni ọọ,*

* 3:13 Li ze Okiali 3.15 † 3:14 Li ze iMat 27.15-23; iMak 15.6-14; iLuk 23.13-23; iJon 19.12-15
‡ 3:22 Li ze iDeut 18.15,18 § 3:23 Li ze iDeut 18.19 * 3:25 Li ze Igbae 22.18 * 4:11 Li ze Iwolo 118.22

“Echẹ ni itsona e kie pfia,
o tigbe mele oni echeli ẹbe
ni o mu ẹloe nẹ nya-a.”

¹² Imiepfuese ọa la obọ oyi ọgbọlese, irari khi eva olese ọa la ni Ẹshinẹgba ọ rọ na ọgbọkhoghuo elemhi agbọ onana ni awa ya te mhọli imiepfuese.”

¹³ Abi eni ẹẹ mhẹsẹ na ẹgbọ iJu e rọ mẹ igbedu ni iPita ali iJoni e mhọli, ni e rọ ya lẹsẹ khi ẹgbọ tse ni ẹa ye owa ebe e khi, abọ e sha wẹ, e mẹ-wẹ-mẹ khi e kpẹ nu iJesu u kia.

¹⁴ Ama, abi e rọ mẹ ọmọse ni a rọ ze khi ọ nu wẹ migha aghọ, ẹa ke mhue abi e ya ngme.

¹⁵ E gueyẹ wẹ e vu wẹwẹ iteva lase ne, ighọ e li nu egbewẹ ye ochi. ¹⁶ Eẹ, “Sẹ awa ya li eni emọse ena?” Egbokpa ni e la iJerusalemu e she lẹsẹ ikanya ọnyalọ ni e gbe, ọa zẹ awa ya tia. ¹⁷ Ini ingme ona o khi gbeke-a, awa mema tse agua yẹ wẹ e khi gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ọgbọkhoghuo ngme.

¹⁸ Ighọ e lu iPita ali iJoni nyenẹ egbe bhale elemhi oni owa ugamhi, e gueyẹ wẹ e khi mẹ emini o rẹ wẹ gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ọgbọkhoghuo ngme wẹkhi irọli sẹsẹ. ¹⁹ Ama iPita ali iJoni ẹẹ wẹ, “Eẹ a sọ ọ ghue, ini o ya ti Ẹshinẹgba ẹloe, ini ẹẹ o fẹ ti ni anye suọ esọ na, ocho ni anye kha rọ suọ esọ na Ẹshinẹgba. ²⁰ Irari khi aa tigbe ya mẹ khi anye ẹa ya gueyẹ ẹgbọ emini anye mẹ ni anye suọ.” ²¹ Abi e rọ nyamhise wẹ alo se, e zẹwẹ obọ vu. E mẹ khi ẹa zẹ wẹ ya nasẹ itobọ khi ẹgbọ ni e la aghọ nya ee kuẹghie Ẹshinẹgba shi itobọ ọmọse ni ọa kpẹ dobe ẹ kia ni e rọ ze. ²² Irari khi ọni ọmọse ni a ri akanya ọnyalọ rọ ze ọ dọsẹ ikpe egbhueva.

Olema ni igbaa eni e mie iKirisiti suọ e lema shi igbedu

²³ Abi a rọ rue iPita ali iJoni abọ-a, e lẹ deba apfẹwẹ. E gueyẹ wẹ abi ighie eyi ekpodalougamhi ali egbhali e ngme ẹwẹ. ²⁴ Abi e rọ suọ ona, e ku unu a nyogho lema Ẹshinẹgba,

ẹẹ, “Ọnọmhue, yeyẹ u ma ekẹ ali ukhuli ali okẹ oniẹmhi ali emini e la elemhi wẹ nya.†

²⁵ Yeyẹ u ri Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ rọte unu oyi oghie iDefidi ita anye ni ọ khi ọni ọọ ga oye liẹ,

“Elo o zẹ ni ishishi ẹgbọ
e rọ ọ nyaghu
ni ẹgbọ e rọ ọ dọmhi mhẹ shi afue?

²⁶ Ni ighie ni e la agbọ
e rọ mu egbe shi okhọli,
ẹgbọ eni ẹẹ mhẹsẹ e tiggibili
ni e rọ mu okhọli vule
shi Ẹshinẹgba Ọnọmhue ọ,
ali iKirisiti ni ọ she zẹ.‡

²⁷ Esheshi ghọ Erọdu ali iPọtiusi iPaleti e ya nu ẹgbọ iJeta ali ẹgbọ iZireni lona kugbe elemhi oni ẹoli ona. E gba kugbe, e gbe iJesu ọni ọọ ga oye-a, ọni u zẹ.§ ²⁸ E riẹlẹ emini u ri ekpabọ ali ọghuemhẹ oye gba shi ekẹ khi a ya mẹ. ²⁹ Ama memena, Ọnọmhue, bino abi e liẹ dọmhi, ni u ri ekpabọ na anye eni ẹẹ ga eye, ni anye gbe udu ke ngme ungmehi oye. ³⁰ Nise obọ-a ri ẹgbọ ke ze, u gbolo ẹ gbe ọlẹlẹ ọnyalọ ali ọshabọ rọte eva oyi iJesu Ọni ọọ ga ni ọ pfuasẹ oye.”

³¹ Abi e rọ lema se, elemhi owa ni e la oo jighise, Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ o tiemhie shi wẹ ọ, ọ ri igbedu na wẹ ẹ ngme ungmehi oyi Ẹshinẹgba.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ee kemhi itsua na egbe

³² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e mhọli udu ali usamhi oghuo. Ọngẹwẹ ọa ke liẹ khi eri lọli mhọli emhikhoghuo ọtsobọ oyelue, ama eri e ku emhikpa gbe ke mhọli.*

³³ Eni ighiusomhi na keẹ e ri ekpabọ ọ pfi ọtselẹ je odalo shi ungmehi irọte-eghuli guale oyi iJesu Ọnọmhue. Egbọ nya e mu ekpẹ ẹ na wẹ. ³⁴⁻³⁵ Aa mẹ ọngẹwẹ ni emhikhoghuo o

† 4:24 Li zẹ Okiali 20.11; iNee 9.6; Iwolo 146.6 § 4:27 Li zẹ iMat 27.1-2; iMak 15.1; iLuk 23.1,7-11; iJon 18.28-29 ‡ 4:26 Li zẹ Iwolo 2.1-2 * 4:32 Li zẹ Ika 2.44-45

to. Irari khi eghẹghẹ kpa, eni e mhọli ekẹ ali apfẹ e rọ rẹwẹ ẹ dẹ, e rue eni ikpaghọ ni e rẹ wẹ dẹ bhale ufuẹgẹ oyi ighiusomhi na keẹ. E kemhi wẹ na oḡbọgbo abi o li to ọli.

³⁶ Ighọ iJosefu ni ọ khi unuẹkpẹ oyi iLiva, ni a bia shi ekẹ iSapurọsi. IBanabasi, eni ighiusomhi na keẹ ee lu ọli. Emini a ri eva ona ngme khi Ọrudushi-ẹgbo ọ. ³⁷ IBanabasi ọ ri ekẹ ni ọ mhọli dẹ, ọ rue eni ikpaghọ ni ọ rọli dẹ bhale ya shi ufuẹgẹ oyi ighiusomhi na keẹ.

5

Ananayasi ali iSafira

¹ Ọmọse ọghuo ọ la ọ ni a lu Ananayasi ali ughue ọli iSafira, e ku abọ gbe ri ekẹ oyewẹ dẹ. ² Ọ te eni ikpaghọ ni ọ ri oni ekẹ dẹ rue sheli na egbọli, ughue ọ lama shi ọli ọ. Ọ tsua ikhukhui eni ikpaghọ ghi ighiusomhi na keẹ.

³ Ighọ iPita ọọ, “Ananayasi, elọ o zẹ ni u rọ zẹ ni ọkphaghie ọ lo ẹ udu, ni u rọ lo ẹgbhọli khase Ayemhe-ṅo-pfuase, ni u rọ rọte eni ikpaghọ ni u ri oni ekẹ dẹ rue shi na egbe ẹ?”

⁴ Ọá khi oye oni ekẹ o khi neni u rọli dẹ? Abi u rọ rọli dẹ se, eni ikpaghọ ẹa kie khili eye? Elọ o rẹ sa usamhi onana? Ọa khi oḡbo u lo ẹgbhọli khase ama Eshinegba!”

⁵ Abi Ananayasi ọ rọ suọ ungmehi ona se, ọ de ekẹ, ọ ghua. Ulishi oniēmhi o ku rughu ẹgbo kpa ni e suọ emini a mẹ. ⁶ Ighọ izẹo e rọte iteva oyewẹ fiẹ lasele ya ri ide khuli olimhi oyọli, e tsua li fiẹ je olase ya rọ tọ.

⁷ Iwakati esẹ e lẹsẹ na dọsẹ te, ughue ọli ọ lole, ọa lẹsẹ emini a mẹ. ⁸ IPita ọ mhila li, ọọ, “Gueye mhe ghue, ingme ni yeye ali Ananayasi ọdọe a ri oni ekẹ dẹ na?”

Ọọ li, “Ii.” “Ighọ anye ri oni ekẹ dẹ.”

⁹ IPita ọọ, “Sẹ ẹẹ ava-ava a li yemhe shi oghuo ni a mhesẹ Ayemhe-ṅo-pfuase bino? Emọse ni e tsua ọdọe ya tọ lẹna e la odẹ kia bhale. Wẹwẹ e gbo li tsue ya tọ!”

¹⁰ Utoghuokpe ọ de ekẹ, ọ ghua. Eni emọse e bhale, e ya ẹ khi ọ she ghua, ighọ e tsua li ya tọ mama ọdọli. ¹¹ Ulishi oniēmhi o mu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya ni e suọ emini a mẹ.

Eni Ighiusomhi na ke e ri eni ee ghua ebubu ze

¹² Eni ighiusomhi na ke e gbe ebubu ọlẹlẹ ọnyaloa ali ọshabọ ọdọda iteva oyi eni ẹgbo. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e lona Arakpha oyi iSolomoni na elemhi Owa Oyi Eshinegba elemhi ikudugbe. ¹³ Oḡbọkhoghuo ọa gbudu kugbe wẹ ọ aboriẹkhia khi ẹgbo nya e ri ekpẹ na wẹ. ¹⁴ Abi o riẹ khi ighọ, eri ebubu emọse ali ikpotso elese e mie Ọnọmhue suọ, a ku wẹ ma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. ¹⁵ Irari ikanya ọnyaloa ni ighiusomhi na ke e gbe, ẹgbo e tsua ẹgbo ni ẹa ze bhale odẹ ifu apfẹ rẹwẹ yeshi ukpho ali iya, ini akphakpha oyi iPita oo nga wẹ egbe ini ọọ dọsẹ. ¹⁶ Olele ẹgbo e rọte ẹoli ni e la gasẹ iJerusalemu bhale. E tsua ẹgbo ni ẹa ze ali eni e mhọli ayemhe ọkphaghie bhale, ighọ a ri wẹwẹ nya ze.

A mu okhọli vule shi Ighiusomhi na ke ọ

¹⁷ Ọga oyi ekpodalo ugamhi ali apfọli ni e ga rọ la otu oghuo ni a lu otu iSadusisi, e kpe ofuma a deba ighiusomhi na keẹ. ¹⁸ E muno eni ighiusomhi na keẹ ku lo owa ighumha. ¹⁹ Ama ẹliyose, ageni ọ khueghie odẹ oyi oni owa ighumha-a na wẹ, ọ rue wẹ ya lase. ²⁰ Ọọ wẹ, “A ke vu, a je elemhi ogba na Owa Oyi Eshinegba ya migha ni a gueye ẹgbo usomhi onete oyi agbo onogbo ona.”

²¹ Abi ogbe o rọ gbe-a, eni ighiusomhi na ke e dọsẹ lo Owa oyi Eshinegba, ee sẹsẹ. Abi Ọga oyi ekpodalo ugamhi ali apfọli ni e rọ ga la otu oghuo e rọ bhale, e lu ilegba oyi eni egbhali eyi ẹgbo iZireni (ni a lu iSaẹdiri), ighọ e lu eni e ri ẹloe ẹ khu owa ighumha e ka wolọ eni ighiusomhi na keẹ igha ghi ewẹ. ²² Ama abi e rọ ramhi aghọ, e bhale ya ẹ khi eni ighiusomhi na ke e ẹa la oni owa ighumha, ighọ e nyenẹ egbe je ya gueye eni e ghie wẹ. ²³ E li, “Anye bhale ya ẹ khi a sọ okpẹ owa ighumha gba-i! Khi ekhekhe e migha unu odẹ. Ama abi anye rọ khueghie eni odẹ-a lo elemhi aghọ, anye ẹa mẹ oḡbọkhoghuo elemhi aghọ.” ²⁴ Abi e rọ suọ ona, abọ e sha oghie oyi eni ẹ khe ekhe Owa Oyi Eshinegba, ali ighie

eyi ekpodalo-ugamhi, itobọ khi ẹa doḅe lẹṣe udi emini a mẹ ena idiegbe oyi ighiusomhi na keẹ. Oni ingme ọa zẹ wẹ sa.

²⁵ Igho ọmọse ọghuo ọ bhale wẹ iteva, ọọ wẹ, “A bino! Egbọ ni a mu shi owa ighumha e la Owa Oyi Eshinegba a sẹṣe ẹgbọ!” ²⁶ Igho eni ẹ khẹ ekhẹ e vu ya mu eni ighiusomhi na keẹ. Ẹa ri itoto riẹlẹ ọli itobọ khi ulishi eni ẹgbọ o mu wẹ ini ẹ ya tono wẹ eche.

²⁷ E muno eni ighiusomhi na keẹ bhale ya migha agbala, ọni oghie oyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ọ mhila wẹ ogbo. ²⁸ “Anye tse agua gueye ẹ aa khi ke ri eva ona sẹṣe ẹgbọ. Ama a kiele ẹ sẹṣe ẹgbọ, osẹṣe oyeẹ o gbhiaku ekẹ iJerusalemu nya. A yeṣe ni ẹgbọ e ya ke dabi khi anye gbe iJesu-a!”*

²⁹ IPita ali ighiusomhi na keẹ eni e kpole ẹ wẹ, “Anye mema ya ri oyi Eshinegba gbe doṣe oyi ẹgbọ.” ³⁰ Eshinegba oyi itawa ọ rọte eghuli guise iJesu le, ọni a soli-a shi ọra gbe-a. ³¹ Eshinegba ọ she yase ọli nga obita ni o pfuase oyọli abi Omi Oghie ali Omiepfuese, ni ọọ ri ẹghẹghẹ na iZireni gbo mhọli imupfi ali igbekua shi olamhẹ. ³² Anye khi ọtsẹlẹ shi eni ingme ena nya, igho li khi Ayemhẹ-no-pfuase, ni ọ khi isomhopfa ni Eshinegba ọ rona eni e suọ esọ na li. ³³ Abi e rọ suọ ona, e pfaa, e nono abi e li ya gbolo wẹ-a. ³⁴ Ama iGamalie ni ọ khi otu iFarisi ni ọọ sẹṣe Ishi eyi iMosisi, ni ọ khi ọni ẹgbọ e ri ekpe ẹ na, ọ vule migha elemhi oni igbaa oyi eni egbhali, ọ a wolọ wẹ fiẹ ne ukuku ẹghẹghẹ. ³⁵ Igho ọọ wẹ, “Eẹ emose iZireni a kuegbe-a sa emini a nono khi a ya riẹlẹ eni emose ena. ³⁶ Eghẹghẹ ni o doṣe, ọmose ọghuo ni a lu iTeudasi ọ lasele, ọọ lu egbo emhi, ẹgbọ egbhueshe asha ene e kpikpi deba li. Abi a rọ gbe ọli-a, ẹgbọ eyọli e gbhiaku-a, oni okiali oyọli o mele afue-a. ³⁷ IJudasi ọngi iGalili ọ gbo lasele ẹghẹghẹ ni a rọ leli ẹgbọ, loli ali ẹgbọ eyọli e pfi onyaghu. Abi a rọ gbe ọli a ẹgbọ eyọli e gbhiaku-a. ³⁸ Irarigho, mhi ye ẹ ude shi idiegbe oyi ẹgbọ ena, a zẹ wẹ obọ! Zẹ wẹ obọ ni e vu! Ini emini e rọ bhale khi obọ oyi ọgbọ o te bhale, e ya de. ³⁹ Ama ini o khi obọ oyi Eshinegba o te bhale, aa ya tigbe doḅe mu wẹ gba, ama khi Eshinegba a nu ẹ khọli.”

⁴⁰ Oni ungmehi ni ọ ngme o lo wẹ udu. E lu eni ighiusomhi na keẹ lasele, e gbe wẹ itali, e gueye wẹ e khi ke ngme ingme oyi iJesu, e zẹ wẹ obọ vu. ⁴¹ Eni ighiusomhi na keẹ e rọte agho vu, ee ghele khi wewe e li te ọ na ri omama a mu shi eva oyi iJesu. ⁴² Ẹa tigbe yemhẹ-a, ogbele kpa e rọ ọ sẹṣe, ni e gbo rọ ọ tse abọ usomhi onete khi iJesu ọ khi Omiepfuese, elemhi ọgba na Owa oyi Eshinegba ali rọte owa ya je owa.

6

Emose oshilua ni a zẹ

¹ Eghẹghẹ ni a ngme ena khi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ khi ee ke bu shi ọ, ẹgbọ iJu eni ee ngme ẹlẹmhi iGiriki elemhi wẹ, ee wolọ khi ẹgbọ iJu eni ẹẹ ngme ẹlẹmhi Iburu, e ri ukpeloe ẹ gbe esamhi-olimhi eyi wewe ini ẹẹ kemhi eminale ogbele kpa. ² Igho ighiusomhi ogbava e luno igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya kugbe, ẹẹ wẹ, “Ọa ti ni anye pfi akanya itsabo ungmehi oyi Eshinegba shi ekẹ, ni anye sọ alo ghue eminale ikemhi. ³ A zẹ emose oshilua elemhi iteva oye ẹ, ni a lẹṣe khi e mhọli Ayemhẹ-no-pfuase ali ilẹsingme. Ni awa ri akanya irelo-e-khu ingme eminale ali itsua ikemhi na wẹ. ⁴ Ishegho, ni anye mẹ asha ri ẹlo-e shi iromhi isosọ ali itsabo usomhi onete.”

⁵ Oni akhokhomhẹ ona o ga ghole ẹgbọ kpa ni e le gba. E zẹ iSitivini ni ọ mhọli irudunga ali Ayemhẹ-no-pfuase, ali iFilipu, ali iPirokorusi, ali iNikanọ, ali iTimoni, ali iPamenasi, ali iNikolasi ni ọ khi ọngi Atioki ni a mu pfi je irudunga oyi ẹgbọ iJu. ⁶ E ri ẹgbọ ena khase eni ighiusomhi na keẹ, eni ighiusomhi na keẹ e ri abọ nga wẹ ukhomhi lema na.

⁷ Igho ungmehi oyi Eshinegba oo ge shi ọ. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e bu shi ọ elemhi iJerusalemu. Ebubu ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e lama shi oni irudunga.

A mu iSitivini

* 5:28 Li zẹ iMat 27.25

⁸ ISitivini, omose ni Eshinegba o khivose na, o mholi ekpabo oyi Eshinegba ro gbe ikanya onyaloa ali oshabo iteva oyi egbo. ⁹ Ama egbo eghuo ni e khi igbhogbho na owa ugamhi oyi eni e kpe khi ighumha, e nu iSitivini i khako. Iju eni egbo ena e khi ni e rote eke iSairini, ali Alezadira bhale ali eni e rote eke iSilisha ali Esha bhale, ni e ke ngeli iJerusalemu. ¹⁰ Ama ea dobe nu ilasingme ali Ayemhe ni o ro o ngme khe abo.

¹¹ Igho e bena tano shi egbo eghuo elemhi, e lie, "Anye suo abi iSitivini o ro pfi unu-a deba iMosisi ali Eshinegba."

¹² Igho e ngmiasa eni egbo ali eni egbhali ali eni e sese Ishi eyi iMosisi. E mu iSitivini bhale ilegba oyi eni ee mhese ali eso-ezo eyi egbo iJu ni a lu iSaediri. ¹³ E wolo egbo laseni ni e pfi otsele egbhali khi, "Omose ona o tigde yemhe-a ingme-ingmemhi ipfiunu-a ni o ngme e deba Owa Oyi Eshinegba no pfuase ali ushi. ¹⁴ Irari khi anye suo khi oo li khi iJesu onge iNazareti ona, o ya guogho Owa oyi Eshinegba oyi egbo iJu-a, o ya gbo mu ighuighue ni iMosisi o ro shi eke na anye pfi."

¹⁵ Egbo ni e la oni ilegba nya ee bino iSitivini, e me khi alo eyoli e ge nyanyanya abi alo eyi agheni.

7

Ungmemhi ni iSitivini o ngme

¹ Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila li, oo li, "Igesikia ingme ni a gue shi e egbe ena e khi?"

² ISitivini oo li, "Inyoghuo ali ita ni e le gba, a ri eso shi mhe eke! Eshinegba ni o mholi ufumhi, o ri egbe khase ita awa Aburaamu abi o ro kie la eke iMesopotemia, neni o tigde je eoli Arani ya la. ³ Eshinegba oo li, 'Lase eke ali iteva oyi egbo eye le, ke je eke ni mhi ya rokhasa e.'*

⁴ "Igho o rote oni eke iKadia vu ya la eoli Arani. Abi itali o ro ghu-a se, Eshinegba o ghie oli je eke ni a ngeli ogbe namo.† ⁵ Oa ri ugu okhoghuo akana na li, wekhi ukuku eke okhoghuo o khi na li. Ama khi Eshinegba o she kpe shobo na li khi loli ali imimi oli, e ya le ugu oni eke, abi o ro tseku khia khi eghoghe agho Aburaamu o bia omo okhoghuo ne.‡ ⁶ Ina Eshinegba o li nu oli ngme. 'Imimie e ya khi epfese shi eke ni o khi oyewe, e ya khi ighumha, a nase we elemhi ikpe egbhueshe asha ene. ⁷ Eshinegba oo, ama mhi ya nase ushishi ni e ya muno we ighumha. Ini mhi nase we na we se, e ya rote ushishi ogho lasela bhale eke ona ya ngeli, e gbo la akana a ga mhe.'§* ⁸ Igho Eshinegba o nu Aburaamu shobo ishele-a ni o ya khi irokhasa khi ogbo o mhu obo shi oni ishobo. Igho Aburaamu o bia Aziki, o shele oli-a abi o ro gbe ogbele elele. Igho Aziki o gbo li khi ita iGiekopu, iGiekopu o gbo li khi ita emose ogbava ni e khi ititawa.†

⁹ "Itobo khi eni imi iGiekopu ee do iJosefu okonyo, e roli de abi oghumha ya je eke ijipiti. Ama Eshinegba o nu oli la.‡ ¹⁰ O tsumhi oli obo ikphakphamhe nya. O ri ilasingme na iJosefu, o gbo kpaghie oli obo ni ingme oyoli o ro ghole iFero ni o khi oghie oyi eke ijipiti. Igho oni oghie o roli leghie ukhomhi ijipiti ali agbala oyoli nya.§

¹¹ "Igho okiamhi oniemhi o la eke ijipiti ali iKena a pfi ni o pfi osoli oniemhi na ititawa ni ea ke ro me eminale e le.* ¹² Abi iGiekopu o ro suo khi eminale e kpoku shi eke ijipiti, o ghie imioli ni e khi ititawa je oobo ya bino odode. ¹³ Utonuzeva ni e ke ye, oni iJosefu o gueye inyoghuo oli oni loli khi, agho iFero o la lese egbo eyi iJosefu.† ¹⁴ Igho iJosefu o ghie ya rue itali iGiekopu ali egbo eyoli nya ni e kugbe khi oshe ea la egbhue.‡ ¹⁵ Igho

* 7:3 Li ze Igbae 12.1 † 7:4 Li ze Igbae 11.31; 12.4 ‡ 7:5 Li ze Igbae 12.7; 13.15; 15.18; 17.8
 § 7:7 Li ze Igbae 15.13; Okiali 3.12 * 7:7 Li ze Igbae 15.13-14 † 7:8 Li ze Igbae 17.10-14;
 21.2-4; 25.26; 29.31--35.18 ‡ 7:9 Li ze Igbae 37.11,28; 39.2,21 § 7:10 Li ze Igbae 41.39-41
 * 7:11 Li ze Igbae 42.1-2 † 7:13 Li ze Igbae 45.1,16 ‡ 7:14 Li ze Igbae 45.9-10,17-18; 46.27

iGiekopu o je eke ijipiti, ashini lolu ali ititawa e ghu-a shi.^{§ 16} A tsua ilimhi eyewe nyene egbe je iShekemu ya ro to uji ni Aburaamu o ri ikpagho nu unuekpe oyi Amoni de.*

¹⁷ “Abi oni eghenge o ro ti ramhi ni Eshinegba o ro ya ri ishobo oyoli tse na Aburaamu, egbo eyawa ni e la ijipiti e lolo bu shi o. ¹⁸ Igho oghie olese ni o lese emhikhoghwo ingme oyi iJosefu o ke la ukpekhomhi shi eke ijipiti.[†] ¹⁹ Oo na egbo eyawa osoli obe, o jili ititawa, o ri itoto lie we, e pfino imiwe kua ni eni eniye e ba ghulooa.[‡]

²⁰ “Oni eghenge a ro bia iMosisi, ni o khi omo na tse. A la owa oyi itali kuete oli iki ese.[§] ²¹ Abi ee ke ro dobe roli sheli, e rue oli ya shi epfe oke. Omi iFero ni okpotso o me oli rue, o kuete oli abi omi oli.* ²² IMosisi o wena owena ali ilisingme oyi ijipiti, ekpabo o la emue oyoli ali emini oo rieje.

²³ “Abi iMosisi o ro gbe ikpe egbhueva, o mholi shi udu khi lolu le ya bino egbo eyoli ni e khili egbo iZireni. ²⁴ Igho o me khi ongi ijipiti oo nase ongi iZireni. Igho o li ye odose, o gbe ongi ijipiti-a. ²⁵ Eri iMosisi o dabi khi egbo eyelue e ya me oli me khi eri Eshinegba o re lue e tsumhi egbo eyoli, ama ea ligho me oli me. ²⁶ Ogbeakolo khi iMosisi o bhale ya e khi egbo iZireni aava e nu egbewe e kholi, oo nono ni lolu rewe rieje. Oo we, ‘Elo o ze ni ee ni a gbo li khi inyoghwo egbe a ro nu egbe e a kholi?’

²⁷ “Ama oni o gueli ni o la o o ghi iMosisi abo pfia, oo li, ‘Oghuo o re khi oni oo mhese na anye ali oni oo so ezoo na anye?’ ²⁸ Eri u wa nono ni u li gbe mhe-a abi u li gbe ongi ijipiti a oode?’ ²⁹ Abi iMosisi o ro suo ona, o na pfia je eke oyi iMidiani ya la abi opfese, o bia eniye aava shi agho.^{†‡}

³⁰ “Ikpe egbhueva e dose se, ajeni o ri egbe khasi iMosisi elemhi elemhi erali ni oo to ukhomhi ebuli. ³¹ IMosisi o me oli, o sha li abo. Oo le ni o ya bino, uruli oyi Onomhue o lu oli, oo li, ³² ‘Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi itita e, Eshinegba oyi Aburaamu ali oyi Aziki, ali oyi iGiekopu.’ IMosisi oo guo elemhi ulishi, o ke gbudu bino oobo.

³³ “Onomhue oo li, ‘Gueghie eku ni u so, eke ni o pfaase u migha. ³⁴ Mhi she me ajilimhe ni egbo eyemhe ni e la ijipiti e me memena. Mhi she suo ekperumhe oyewe, mhi she bhale ya mie we pfuese. Bhale memena khi mhi ya ghie e nyene egbe je eke ijipiti.’[§]

³⁵ “Oni iMosisi ona egbo eyoli e ke ekpe kie, ni ee o li, ‘Oghuo o re khi oni o mhese e na anye ali oni oo so ezoo oyi anye?’ Eshinegba lolighuo o ri ajeni ni o ri egbe khasi oli elemhi elemhi erali ni e to ghie iMosisi o ka khi oni oo mhese ali omiepfuese oyewe.*

³⁶ Lolli o rewe ya fie lase eke ijipiti, o la eke ijipiti ali obini Oke Ifulo ali udu oyemhi elemhi ikpe egbhueva gbe akanya onyaloa ali irokhase.[†]

³⁷ “IMosisi lolighuo oo egbo iZireni, ‘Eshinegba o ya rote elemhi e ghie omekeguele onabi mhemhe ghi e.’[‡] ³⁸ O la iteva ebubu egbo elemhi udu oyemhi, li shi ajeni ni o ke nu oli ngme ukhomhi ute iSinai, li she ititawa, o mie ungmehi ni o ri agbo o na ogbo, o rue oli na awa.[§]

³⁹ “Ama eni ititawa ea nono ni wewe e suo eso na li, eri e kie iMosisi, e ri udu oyewe nyene egbe ukhoko je eke ijipiti. ⁴⁰ Ee Eroni, ‘Mama ikhumhi na anye ni e ya ri anye ke kia, irari khi anye ea lese abi iMosisi ni o rue anye te ijipiti lasele o ke li kia.’* ⁴¹ Oni eghenge eni egbo e ro mama ikhumhi ni o li abi ozele ena, ee luase oli, e ghele shi oni ikhumhi ni e ri abo eyewe mama.[†] ⁴² Igho Eshinegba o so ukhoko gbe we, o ze ni e ga ovo, ali uki, ali ikpetata abi a li keke oli shi ebe emekeguele, ni oo:

“ Ee egbo iZireni,
abi a ro la udu oyemhi

§ 7:15 Li ze Igbae 46.1-7; 49.33 * 7:16 Li ze Igbae 23.3-16; 33.19; 50.7-13; iJosh 24.32 † 7:18 Li ze Okiali 1.7-8 ‡ 7:19 Li ze Okiali 1.10-11,22 § 7:20 Li ze Okiali 2.2 * 7:21 Li ze Okiali 2.3-10 † 7:29 Li ze Okiali 18.3-4 ‡ 7:29 Li ze Okiali 2.11-15 § 7:34 Li ze Okiali 3.1-10 * 7:35 Li ze Okiali 2.14 † 7:36 Li ze Okiali 7.5; 14.21; iNoba 14.33 ‡ 7:37 Li ze iDeut 18.15,18 § 7:38 Li ze Okiali 19.1--20.17; iDeut 5.1-33 * 7:40 Li ze Okiali 32.1 † 7:41 Li ze Okiali 32.2-6

ikpe egbhueva a luasobo,
mhemhe a ri iluasobo na?

⁴³ A yase okula oyi
ikhumhi iMoleki
ali ukpetata oyi iRefani,
ni e khi ikhumhi ni
a ri abo mama ni a ga.
Irarigho, mhi ya ri egbo bhale
ya mu e okholi vu,
e tsua e dose obini eke iBabilo.[†]

⁴⁴ “Ititawa e mholi igholo oyi otsese obini elemhi udu oyemhi. Abi Eshinegba o li khokho li ye iMosisi, igho o li rieleso o. [§] ⁴⁵ Abi e ro le oni igholo ugu se, iJoshua o tsua li ma egbe bhale eke oyi ishishi ni Eshinegba o khu kua na we. O nu we la ramhi eghege oyi iDefidi.* ⁴⁶ IDefidi ni Eshinegba o ri afu na o mhila li ini loli to owa na Eshinegba oyi iGiekopu[†] ⁴⁷ Ama iSolomoni o to owa na Eshinegba.[‡]

⁴⁸ “Abibi o ririe li, a lese khi Eshinegba no Yagha ne Nya o ya la owa ni egbo e ri abo to. Loli o ze khi Azaya omekeguele o guele khi.

⁴⁹ “Eshinegba oo, ‘Iloghie o khi ukpekhomhi ni mhia shito.
Eke agbo o khi
akphawe-nga oyemhe.
Owa nabise ee egbo
a ya tigbe to na mhe?

Asha no ghuo o ya gua mhe la?

⁵⁰ Oa khi mhemhe-ghuo
mhi ma eni emhi ena nya?”[§]

⁵¹ “Ee egbo usueso-akhue ni e zese udu oyewe-a khali igba zuse eso. A li abi itita e, ni e kie Ayemhe-no-pfuase.* ⁵² A famhi me omekeguele okhoghuo ni itita e ea mu okholi vule shi o? Eri e gbo gbolo eghuo-a, ni e me eke guele khi, Oni oo suo eso na Eshinegba o ya bhale. Memena ee a she ro oni iKirisiti ona de, a gbe oli-a. ⁵³ Ee ni a rote obo oyi ageni ni Eshinegba o ghie mie ishi, ee aa kie gbo ri eni ishi gbe akanya.”

A tono iSitivini eche

⁵⁴ Abi eni igbaa eyi iSahediri e ro suo ingmemhi ena, e pfaa na li ramhi ni e ro gbe ako ako. ⁵⁵ Ama iSitivini ni o mholi Ayemhe-no-pfuase o yase alo idane, igho o me ugemhi oyi ufumhi oyi Eshinegba, ali iJesu khi o migha obita oyi Eshinegba. ⁵⁶ Igho iSitivini oo, “Mhi me khi iloghie o khueghie-a, mhi gbo me iJesu oni Omi Ogbo khi o migha obita oyi Eshinegba.”

⁵⁷ Abi eni igbaa eyi eni iSahediri e ro suo ona, e ri abo khukhu eso. E tsesse leghe, e ve rughu oli. ⁵⁸ E tialo oli fie ifuapfe je ukhokho oni eoli, ee tono oli eche. Eni ee tono oli eche e gueghie itsua ni e so na omose oghuo ni a lu iSolu mhue. ⁵⁹ Abi e ro o tono iSitivini eche, o so iromhi, oo, “Ijesu Onomhue, kpekpe kpe abo mie ayemhe oyemhe.”

⁶⁰ O de wugha, o tsesse, oo li, “Onomhue, kpekpe khi ri olamhe ona mu ota so we.” Abi o ro ngme ona se, o ghua.

8

¹⁻² Igho iSolu o migha we ukhokho shi igbe-a oyi iSitivini. Abi iSitivini o ro ghua se, egbo eghuo ni e mholi ulishi oyi Eshinegba e ya roli to. E vie evie oyoli egbegbo.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e gbhiaku-a irari ajilimhe

[†] 7:43 Li ze Emo 5.25-27 [§] 7:44 Li ze Okiali 25.9,40 * 7:45 Li ze iJosh 3.14-17 [†] 7:46 Li ze 2 iSam 7.1-16; 1 Okhe 17.1-14 [‡] 7:47 Li ze 1 Ighie 6.1-38; 2 Okhe 3.1-17 [§] 7:50 Li ze Aza 66.1-2 * 7:51 Li ze Aza 63.10

Ẹgḡḡ ukpokpomhi ajilimḡe o lasele shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suḡ ni e la eke iJerusalemu ḡ. Eni ighiusomhi na keḡ eghḡ e miatḡe ku eke iJudia ali iSameria. ³ Ama iSḡlu ḡ rḡsheka a yese igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suḡ-a. Ḳ kia owa khi owa muno wḡ shi owa ighumha, ghe emḡse, ghe ikpotso.*

Abi iFilipu ḡ rḡ la iSameria

⁴ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suḡ eghḡ ni e kia miatḡe ku, e kia a gue ungmehi oyi iJesu le asha ni e ramhi kpa. ⁵ IFilipu ḡ je eke iSameria. Ḳ la oobḡ ḡ gueye eghḡ khi iJesu ḡ khi iKirisiti ni a shobḡ. ⁶ Abi ebubu eghḡ e rḡ me ikanya oshabḡ ni iFilipu ḡ gbe, e nyanya mie shi emini ḡ ngme. ⁷ IFilipu ḡ kha da lema na eni e mhḡli ogbhḡ ne, eni eghḡ e kpa oni ogbhḡ pfi. Ebubu eni e guḡghḡ-a ali eni e ghua e toto nya. ⁸ Ukpokpomhi oghḡe o la oni ḡoli oghḡ.

ISamḡ ni ḡḡ li ḡbo

⁹ Omḡse oghuo ḡ laḡ ni a lu iSamḡ. Egbegbi ḡbo ḡ la iSameria e li. Ḳ kia ri ḡbo ni ḡ li tonu obḡ udu. ¹⁰ Eghḡ nya e ri ekpe e na li. Eghḡ ḡḡḡda ee liḡ li, “Omḡse ḡna Eshineḡba ḡ ri ekpabḡ nali a gbe ikanya.” E lu ḡli ekpabḡ ni o fu. ¹¹ Ingme ni ḡ ngme kpa, e rḡ ḡ shi itobḡ oshabḡ ni ḡ ri ogbhḡ oyḡli i gbe ni o she tḡse. ¹² Ama iFilipu ḡ gueye wḡ ingme oyi Eghiele oyi Eshineḡba ali iJesu iKirisiti, e mie shiḡ. Ḳ batazi wḡ, ghe ikpotso ghe emḡse. ¹³ ISamḡ ḡ li miesuḡ, iFilipu ḡ li batazi ḡli. Ḳ deba iFilipu u kiakia irari ikanya ḡnyaloa ali oshabḡ nefunḡ ni ḡ me khi iFilipu ḡ gbe.

¹⁴ Abi ighiusomhi na keḡ ni e la iJerusalemu e rḡ suḡ khi eghḡ iSameria e mie ungmehi oyi Eshineḡba suḡ, e ghie iPita ali iḡḡni ghi wḡ. ¹⁵ Abi iPita ali iḡḡni e rḡ ramhi iSameria, e sḡ iromhi na eni e miesuḡ ni e la oobḡ Ayemḡe-nḡ-pfuase ḡ tiemhile shi wḡ egbe. ¹⁶ Ayemḡe-nḡ-pfuase ḡa kie kpe tiemhile shi ḡḡḡ wḡ egbe ne, eri a kpe leḡe ri eva oyi iJesu Ḳḡmhuḡ batazi wḡ. ¹⁷ Abi iPita ali iḡḡni e rḡ ri abḡ nga wḡ ukhomhi, Ayemḡe-nḡ-pfuase ḡ tiemhile shi wḡ egbe.

¹⁸ Abi iSamḡ ḡ rḡ me khi eghḡ ni eni ighiusomhi na keḡ e ri abḡ nga ukhomhi kpa khi e mie Ayemḡe-nḡ-pfuase, ḡ nise obḡ-a ni lḡli ri ikpaghḡ na wḡ. ¹⁹ Ḳḡ wḡ. “A li ri oni itoto na mhḡ ni mhi ke ri Ayemḡe-nḡ-pfuase na ogbhḡ ini mhi da ri obḡ nga li ukhomhi ne.”

²⁰ Ama iPita ḡḡ li, “Yeyḡ ali ikpaghḡ eyḡ a li opfu-a, itobḡ khi u sa khi u ya doḡe ri ikpaghḡ de isomhopfa oyi Eshineḡba. ²¹ Itobḡ khi u waa mhḡli obḡ shi akanya onana, irari khi udu oyḡ ḡa pfuase deba Eshineḡba. ²² Irarighḡ, mu udu pfi deba Eshineḡba. U lema li ni ḡ gbe olamḡe kua ne, otḡe ḡ ya gbe isamhi ebe ni u mhḡli shi udu kua ne. ²³ Itobḡ khi mhi she me khi wa a kpe ofuma irari akanya ni anye a gbe ali khi olamḡe o she de e ighumha.”

²⁴ ISamḡ ḡḡ wḡ. “A kpekpe a sḡ iromhi na mhḡ ini emini a ngme ena e khi tḡe shi mhḡ egbe ni mhi pfua.”

²⁵ Abi iPita ali iḡḡni e rḡ ngme ingmemhi eyi iJesu se, e mu egbe pfi je iJerusalemu, ee gue ungmehi eyi iJesu kiakia elemhi ebubu inuekpe ni e la iSameria.

IFilipu ḡ gue ungmehi oyi iJesu ye ḡḡḡ Eḡtiopia

²⁶ Agḡni oyi Eshineḡba ḡ gueye iFilipu, ḡḡ li, “Ke tiemhi ukiḡḡe ḡḡḡ ini a sḡ alo ghue obini ovḡ o te e lo eko je odḡ ḡdagbe ifufu ni o rḡte iJerusalemu je iGaza.” ²⁷ Ighḡ iFilipu ḡ mu egbe ḡḡ leḡ. Abi ḡ li le eghḡ, lḡli ali omḡse oghuo ḡḡḡ Eḡtiopia ni ḡ khi ḡwali e ya lona. Omḡse ḡna okhemhuḡ ḡ khi ni ḡ ri elḡe e khu epfue eyi iKadakhḡ ni ḡ khi ḡlele oyi oni eke. Ḳ rḡte iJerusalemu ni ḡ je ya ga ugamhi i jele. ²⁸ Abi ḡ li i je apfe eghḡ, ḡ nga ḡḡ ni ichi e rḡ ḡ na. Ḳḡ zḡ ebe ni Azaya omekḡguele ḡ keḡ. ²⁹ Ayemḡe-nḡ-pfuase ḡ gueye iFilipu, ḡḡ li. “Je ḡḡ oghḡ ni u timama li migha.”

³⁰ Abi iFilipu ḡ rḡ ramhi aghḡ, ḡ suḡ khi ḡni omḡse ḡḡ zḡ ebe oyi Azaya omekḡguele. IFilipu ḡ mhila ḡni omḡse. “Ebe ni u wa zḡ eghḡ o fe lo e esḡ?”

* 8:3 Li zḡ Ika 22.4-5; 26.9-11

³¹ Ọọ iFilipu, “Iiye oo. Ọa ya ligho lo mhe esọ ini ogbo ọa li gueye mhe abi o ngme.” Ọ iFilipu o nga oni oko le ni o nu lue shito.

³² Ashini ọọ ze oni elemhi Ebe-no-pfuase o khi, asha ni ọọ:

“Eri a mu ọli abi omi osumha
ni a ya fa uruli.

Ezeze abi omi osumha
ni a ya va kemhi,
ni ọa khueghie unu-a.

³³ E ri omama mu ọli,
e gbe ọli azeba,
e pfa ezọ mu ọli a gbe ọli-a.
Oghuo o ya mie shi o
khi o ya dobe mholi
akhemhe-ukhokho,

irari khi eri e mie ọli agbo?”†

³⁴ Oni omose owali ọọ iFilipu, “Kpekepe gueye mhe oni omekeguele onana ọọ ngme, ingme oyi egbo ọọ ngme abi ingme oyi ogboese?” ³⁵ IFilipu o gueye ọli emini oni Ebe-no-pfuase ni ọọ ze egho o ngme. O gue ungmehi oyi okhale oyi iJesu ye ọli.

³⁶ Abi e kie li kia le egho, e me oke. Oni omose owali ogbo ọọ li, “Bino, ghe oke ana, bie batazi mhe.” ³⁷ IFilipu ọọ li, “Ini u mie iJesu suo mhi ya batazi e.” Oni omose ọọ li, “Mhi she miesuo khi iJesu iKirisiti o khi Omi Eshinegba.” ³⁸ Igho oni omose ọọ oni o gua oni oko ogbo o mu ọli migha. Loli ali iFilipu e kia tiemhi oni oke, iFilipu o batazi ọli. ³⁹ E lese rote oni oke nga egele le, Ayemhe-no-pfuase o kele iFilipu-a je oboese. Oni omose ọa ke tigbe me iFilipu, ama oghelẹ o la li elemhi i je apfe. ⁴⁰ Ama iFilipu o me egbo ọli eoli Azotusi. O rote oobo ri oni ungmehi i tse abo kia kia eoli khi eoli ya ramhi ni o ro ramhi eoli iSizeria.

9

Imupfi oyi iSolu

(Ika 22.6-16; 26.12-18)

¹ ISolu o kiele tse ekha abi loli li ya gbolo eni e mie iJesu suo-a. O le deba Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ² O mhila li o ri ebe na lue ghi eni e la owa ugamhi na eke iDamasikosi. Ni loli ro mholi afu dobe muno ikpotso ali emose ni e mie iJesu suo ighumha je obini iJerusalemu. ³ Abi iSolu o li ri okiali ti i ramhi iDamasikosi, utoghukpe, akpa o rote idane mi nga li egbe nyagha. ⁴ O de ta alo mu eke. O suo khi ogbo o nu lue ngme, ọọ li, “ISolu, iSolu, elo o ze ni u ro mu okholi vule e shi mhe o?”

⁵ ISolu o mhila li, ọọ, “Onomhue, oghuo u khi?” Oni uruli ọli, “Ijesu mhi khi, ni u mu okholi vule shi o.” ⁶ “Memena, vule ni u lo elemhi eoli ona. U ya me omose ni o ya gueye emini u mema ya ri ele.”

⁷ Egbọ ni e nu iSolu kia e gbe eru e unu-a, e ga suo oni ungmehi, ama ea me oni ọọ ngme. ⁸ Ikpukhokho o, iSolu o rote eke vule, abi o ro khueghie alo-a ọa ke dobe e me eke. Egbọ ni e nu ọli kia e ke mu ọli obọ kia lo elemhi iDamasikosi. ⁹ Ogbelẹ ese iSolu o ga zalo shi agho. Ọa le eminale wekhi ame o da.

¹⁰ Omose oghuo ni o miesuo ni a lu Ananayasi, o la elemhi iDamasikosi. O la imeke, o suo khi Onomhue o lu lue, “Ananayasi!”

Ọọ li, “Ee o.” ¹¹ Onomhue ọọ li, “Ke je owa oyi iJudasi, ni o la ode ifuapfe ni a lu Isheshe, ni u ya mhila ogbo oyi ongi iTasosi ni a lu iSolu, o la agho o so iromhi. ¹² Rote elena iSolu o li kpe me irokhase khi omose ni a lu Ananayasi o ri obọ nga lue egbe so iromhi na, alo eyelue e khueghie-a.”

† 8:33 Li ze Aza 53.7-8

¹³ Ananayasi ọọ Ọnọmhue, “Mhi she kpẹ suọ eko ebubu eyi ọmọse ọna abi ọ li ẹ nase ẹgbọ ni e miesuọ, ọ la iJerusalemu gbolo eghuo-a. ¹⁴ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba e ri afu na li ọ ka muno ẹgbọ ni ẹẹ lu eva oye.”

¹⁵ Ama Ọnọmhue ọọ Ananayasi, “Ke lẹ, irari khi mhi she zẹ iSọlu ni ọ tsua ungmehi oyemhẹ ghi ẹgbọ ijeta ali ighie eyewe ali ẹgbọ iZireni nya.” ¹⁶ Mhi ya rokhase ọli khi ọ mema ya me osoli shi ungmehi oyemhẹ.

¹⁷ Abi Ananayasi ọ ro me oni owa, ọ dose lo ya ri obọ nga iSọlu egbe, ọọ li, “iSọlu inyoghuo-mhẹ, iJesu Ọnọmhue ni ọ lone ode abi u ro ọ bhale oola, loli ọọ mhi ka nono ẹ me, ni u gbolo ke me eke ali ni Ayemhẹ-no-pfuase ọ bhale egbe oye.” ¹⁸ Utoghukpe, emini e li abi ipfiapia afele o rote ọli ikpamhi alo de pfia, ọ gbolo o me eke. Ọ vule migha, Ananayasi ọ batazi ọli. ¹⁹ Abi ọ ro le eminale se, ọ tigbe mhọli ochi.

iSọlu ọ ri igbedu u ngme ungmehi oyi Ẹshinegba

Ebubu ogbele iSọlu ọ nu eni e miesuọ la elemhi iDamasikosi. ²⁰ Eloawe iSọlu ọ la elemhi owa ugamhi gueye ẹgbọ khi iJesu Omi Ẹshinegba ọ khi. ²¹ Egbokpa ni e suọ ungmehi oyi iSọlu ee mhila, “Ọa khi ọmose ọnana ọọ nase eni e miesuọ ni e la iJerusalemu? Ọa khi eri ọ bhale ya muno we abi ighumha ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi?” ²² Ẹshinegba ọ ri ekpabo na iSọlu ni ọ ro ya ke gue oni ungmehi le. Ama ẹgbọ iJu ni e la iDamasikosi ẹa dobe mu iSọlu ekhako ọ le. O sha ẹgbọ iJu abo abi e ro me ileasingme ni ọ ro ọ guele khi iJesu ọ khi oni iKirisiti ni a shobo.

²³ Ebubu ogbele iSọlu ọ ga la iDamasikosi. Egbọ iJu e gba abi e li ya gbe ọli-a. ²⁴ Ama iSọlu ọ suọ khi ẹgbọ ẹ gba abi e li ya gbelue-a. Eri e shito unu ode unuekpe ni a te a lo oni ẹoli le ni e me asha mu ọli. ²⁵ Ama ẹgbọ ni e miesuọ e pfi uli rote oni ugbe roli shi ughughu bena ya tiemhi oni ugbe eliyose. *

²⁶ Abi iSọlu ọ ro ramhi iJerusalemu, ọọ dua ni loli ya kuma ẹgbọ ni e miesuọ ọ, ama ulishi ọli o mu we. E khokho ini ọ she mie iJesu suọ. ²⁷ Ama iBanabasi ọ rue ọli bhale deba eni ighiusomhi na ke. Ọ gueye we abi iSọlu ọ li me Ọnọmhue ode abi ọ ro lẹ iDamasikosi ali abi Ọnọmhue ọ li nu ọli ngme. Ọ gbo gueye we abi ọ li la eke iDamasikosi ri eva oyi iJesu tse abo ni ulishi ọa li mu ọli. ²⁸ Igho iSọlu ọ nu we la iJerusalemu kia kugbe. Ọ ri igbedu ri eva oyi Ọnọmhue ẹ tse abo gboo. ²⁹ Igho ọ nu ẹgbọ iJu ni ẹẹ ngme elemhi iGiriki i khako, ama ee dua ni we we e gbe ọli-a. ³⁰ Abi eni e miesuọ e ro suọ ugbamhi ni eni ẹgbọ ẹẹ gba, e rue ọli je eke iSizeria, e te agho rue ọli ya je iTasosi.

³¹ Igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la eke iJudia ali iGalili ali iSameria nya e mhọli opfomhẹ, e toto-a, Ayemhẹ-no-pfuase ọ ri udu shi we ọ, ee bua shi ọ, ee ngeli angeli ni o pfuase ri ekpe ẹ na Ẹshinegba.

iPita ọ ri Eniasi ze

³² Abi iPita ọ li i kia oni eke gase, ọ ko ya fele eni e miesuọ ni e la ẹoli iLida. ³³ Ọ bhale ya ẹ ọmose ni a lu Eniasi ni ọ guoghọ-a, o she gba ikpe elele abi ọ te yeshi a ghua. ³⁴ iPita ọọ, “Eniasi, iJesu iKirisiti ọ re ze. Vule migha khili iya oye ni u ke kia.” Utoghuko kpe Eniasi ọ vule migha, ọ toto. ³⁵ Abi ẹgbọ ni e la ẹoli iLida ali iSharo e ro me khi Eniasi ọ toto, e mu pfi deba Ọnọmhue.

iPita ọ guise iDokasi le

³⁶ Ọkpotso oghuo ni ọ miesuọ ni a lu iTabita ọ la ẹoli iJopa, abi iTabita o ngme emue iGiriki khi “Eruẹ,” Ọ khi ogbo onete. Ọ gbolo mema ẹ kpaghie eni ẹa mhue obo. ³⁷ Eghẹghẹ ni a ngme ena, ọọ ghua, igho ọ ghua. Abi a ro khuse olimhi oyoli-a se, a roli yeshi elemhi owa atonga. ³⁸ Abi eni e miesuọ e ro suọ khi iPita ọ la iLida, e ghie emose aava ghi ọli, ẹ ọli, “Kpekpe bhale pia.” Irari khi ẹoli iLida ali ẹoli iJopa e ti mama egbe.

³⁹ Igho iPita ọ deba we. A ri ọli ya kase asha ni a roli yeshi. Esamhi-olimhi e la agho ọ vie. E ri itsua ni iDokasi ọ fia na we kase ọli abi ọ ro la agbo.

⁴⁰ iPita ọ ẹgbọ ni e la agho nya e fie je atukpapfe. Ọ de wugha so iromhi. Ọ so alo ghue oni olimhi, ọọ li, “Tabita, guale!” Oni olimhi ọ khueghie alo-a, abi ọ me khi iPita

* 9:25 Li ze 2 iKori 11.32-33

o migha mama lue, o vule shito. ⁴¹ IPita o mu oli obo vule. O luno eni e miesuo ali eni esamhi-olimhi, o ri oli khase we. ⁴² Iguisele oyi iDokasi o gbeke-a shi eoli ijopa. Itobo igho, ebubu egbo e mie iJesu suo. ⁴³ IPita o la ijopa ogbele ni e bu. O la owa oyi iSimoni ni o ri eku elamhako o gbe akanya.

10

IKonilusi o ghie ya lu iPita

¹ Omose oghuo o la eoli iSizeria ni a lu iKonilusi. O khi oga oyi ekholi-okhue eyi Itili. ² Loli ali apfoli e khi egbo ni e na ulishi Eshinegba. O khi ogbo ni o pfo elemhi i somhi egbo ni ea mhue opfa. O gbo khi ogbo ni o so iromhi egheghe kpa. ³ Eghuo elemhi agogo ese ele oguota, o me ime-alo, o me khi ageni oyi Eshinegba o bhale o lu oli, "IKonilusi!"

⁴ O so alo ghue oni ageni, ulishi o mu oli. Oo li, "Onomhue elo o ze khi u bhale."

Oni ageni oo li, "Iromhi eye ni u wa so ali isomhopfa ni u wa somhi e she bhale deba Eshinegba, O she mu egbe ni o ro ya yele e le. ⁵ Memena nyanya ghie egbo je eoli ijopa ni e ya lu iSamon ni a gbolo e lu iPita, ni o bhale. ⁶ O kushi ayi iSamon ni o ri eku elamhi e gbe akanya. Oni owa oyoli o la epfe oke."

⁷ Abi oni ageni o ro vu se, iKonilusi o lu eni e ga li etuava ali okholi-okhue ni o khi adogeli oyoli ni oo ga Eshinegba. ⁸ IKonilusi o gueye we emini a me nya. O ghie we je obini ijopa.

Ime-alo ni iPita o me

⁹ Ogbeakolo khi itsotso oguota o mu eke, khi e lese ri okiali ramhi epfefefe ijopa, iPita o nga owa atonga ya so iromhi. ¹⁰ Okiamhi oo gbe oli. Oo nono emini o ya le. Abi a ro o nye eminale ni o ya le, o me ime-alo. ¹¹ O me khi emini e li abi ode ni o ze igo ene o rote idane e tiemhile. ¹² Igho o me khi iwali elamhako e lao, ghe eni e ze awe ene ali eni ee tialo idi eke ali ipfeli. ¹³ Igho uruli o ngme, oo li, "Vule iPita, gbe ni u le."

¹⁴ Ama iPita oo, "Iye e, Onomhue! Mhia kpe tigbe le eminale ni ea pfuase ni a ghue ghue, a ti e bia mhe."

¹⁵ Oni uruli o gbo nu oli ngme, oo li, "Emini Eshinegba o da ro khi oni o pfuase se, khi ke lu oli emini oa pfuase."

¹⁶ Itese o ligho mhese abo ri egboli khase neni a rue oni emhi nga idane.

¹⁷ Abi iPita o kie li i sa ingme ime-alo ni o me, emose ni iKonilusi o ghie usomhi, e nono owa oyi iSamon me. E migha odalo ode unuekpe oyi oni apfe. ¹⁸ E lu mhila, "A mholi opfese shi ana ni a lu iSamon iPita?"

¹⁹ Abi iPita o kiele khokho emini oni ime-alo ona o ngme, Ayemhe o ro gueye oli, "Ri eso kpe emose aase ee nono e. ²⁰ Nyanya mu egbe ni u deba we vu, khi mheme mhi ghie we."

²¹ Igho iPita o tiemhi deba we, oo we, "Mheme a nono, elo e re e bhale?"

²² Ee oli, "Oga oyi ekholi-okhue ni a lu iKonilusi o ghie anye ghi e. Ogbo oniemhi ni egbo iJu e mu ekpe a na o khi. O gbo khi ogbo ni o pfuase ni oo ga Eshinegba. Ageni o gueye oli o ghie ghi e, u bhale owa oyoli, ni o suo ingme ni u ya gueye oli." ²³ Igho iPita o lu eni emose lo owa oyoli, e gbhe agho ni ogbe o gbe.

IPita o la apfe oyi iKonilusi

Ogbeakolo, loli ali eni e miesuo eghuo e rote ijopa deba we vu. ²⁴ Ogbeakolo, e lo elemhi eoli iSizeria le, ashini iKonilusi ali apfoli ali egbegbi emole oli, e legba migha e khe we. ²⁵ Abi iPita o ro ramhi agho, iKonilusi o lo o li ode, o wugha, o nyese ukhomhi tse oli. ²⁶ Ama iPita o mu oli vule, oo li, "Vule khi ogbo onabi ye ye mhi khi."

²⁷ IPita o nu oli ngme, o lo owa, o bhale ya e egbo ni e bu shi agho. ²⁸ Oo we, "Ee a she lese khi eri Ishi eyi iMosisi oo egbo iJu e khi kugbe egbo ijeta o, wekhi eri e ko ya feli ogbo ni oa khi iJu. Ama Eshinegba o roli khase mhe mhi khi leli ogbokhoghuo shi oni oa pfuase ali oni a ghue. ²⁹ Irarigho, abi u ro ghie lu mhe, mhia mholi akhokhomhe shi o. Elo u mema lu mhe shi?"

³⁰ IKonilusi oọ li, “Amo o li eḷe ene, eghẹghẹ agogo ese oḡuota, mhi rọ la owa oyemhe ẹ sọ iromhi. Udemhija mhi me khi omose oḡhuo o sọ itsua ni eḷe ge nyanyanya o migha mhe odalo. ³¹ Oọ li, ‘IKonilusi, Eshinegba o she suọ iromhi eye, o she gbo me ikanya isomheleghi ni u gbe e deba eḡbo eni ẹa mhuẹ. ³² Ghie oḡbo ghi omose ni a lu iSamọ iPita ni o la ijopa. Opfese o khi shi owa oyi iSamọ ni o ri ekuẹ elamhi e gbe akanya, ni o la epfe okẹ oku.’ ³³ Lọli mhi rọ ghie oḡbo ghi e pia. Oo guẹ ti, abi u bhale. Memena awa nya awa la odalo oyi Eshinegba ni anye suọ emini Onomhuẹ o gueye u gueye anye.”

Ungmemhi ni iPita o ngme

³⁴ iPita oọ, “Mhi she me ọli me khi igesikia o khi, khi Eshinegba ọa mholi khi ọna o kpe ọli ne,* ³⁵ ama eḡbo kpa ni e da a na ulishi oyi Eshinegba, ni e gbolo e riele emini o rọte ode, Eshinegba o kpe obọ oọ mie. ³⁶ Eẹ a lese usomhi ni o ghie ghi eḡbo iZireni, ni o khi usomhi onete oyi opfomhe ni o rọte obọ oyi iJesu iKirisiti ni o khi Onomhuẹ oyi agbo kpa bhale. ³⁷ Eẹ a lese ingme ni a me elemhi eke iJudia nya, ni o rọte iGalili gbaekele, abi ijoni o rọ o tse abọ usomhi gueye eḡbo, khi a mema batazi we, ³⁸ abi Eshinegba o li ri Ayemhe-no-pfuase ali ekpabo kpha iJesu onge iNazareti so, ali abi o li i kiakia ashakpa riele onete, ni o mie eḡbo pfuese obọ oyi ekpabo eyi okphaghie, itobo khi Eshinegba o nu ọli la.

³⁹ “Anye ri eloe me ikanya ni o gbe nya, elemhi eoli eyi eḡbo iJu ali iJerusalemu. Wewe e tali ma ọra apfida gbe ọli-a. ⁴⁰ Ama eḷe nuzi-ese, Eshinegba o rọte eghuli guise ọli le ni a me ọli. ⁴¹ Oa khi oḡbokpa o me ọli, seẹ ni anye ni Eshinegba o she kpe ze, anye khi otselẹ, anye ni anye nu ọli le eminale ni anye gbo nu ọli da abi o rọ rọte eghuli guale se. ⁴² O mhesẹ na anye, anye kia ke gueye eḡbokpa ali anye gbo ke pfi otselẹ shi o khi loli iJesu, Eshinegba o ze, loli khi osọ-ezo oyi eni e laọ ali eni e ghu-a. ⁴³ Emekeguele nya e kpe ngme ungmehi oyoli khi eni e da mie ọli suọ khi a ya gbe olamhe kua na we, rọte ekpabo ni o la eva oyoli.”

Eḡbo iJeta e mie ayemhe ni o pfuase

⁴⁴ Abi iPita o kie li i ngme, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile na eḡbo ni e suọ oni ungmehi. ⁴⁵ Abọ e sha eni e miesuọ ni e shele-a, ni e rọte eoli ijopa kphase iPita bhale agho, khi Eshinegba o li ri Ayemhe-no-pfuase na eḡbo iJeta. ⁴⁶ Irari khi e suọ khi e ngme emue ododa eyi Ayemhe no pfuase, e kuẹghie Eshinegba.

Igho iPita o ri irarigho lie, ⁴⁷ “Oḡbokhoghuo o dobe ya lie oḡbo khi ri amẹ batazi eḡbo ena mena? E she li mie Ayemhe-no-pfuase abi awa li mie ọli.” ⁴⁸ Igho iPita oọ a ka ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi we. Igho e gueye ọli o nu wewe la agho ikukumi ogbele.

11

IPita o gueye eni e miesuọ emini o riele

¹ Eni ighiusomhi na keẹ ali eni e miesuọ ni e la eke iJudia nya e suọ khi eḡbo iJeta e li mie ungmehi oyi Eshinegba suọ. ² Abi iPita o rọ nga obini iJerusalemu, eni e miesuọ ni e shele-a, ee shi iPita unu. ³ Eẹ ọli, “Yeeye u lo owa oyi eḡbo iJeta ni ẹa shele-a, u gbo la agho le eminale!”

⁴ Igho iPita o rọte eke roli lo we esọ abi a ga li me oni ingme nya. Oọ we, ⁵ “Eoli ijopa mhi la a sọ iromhi, ni ukuku olese o rọ kia mhe alo-a, ni mhi rọ me ime-alo, mhi me khi emini o li abi ode ni o ze igo ene, o te idane tiemhile ashini mhi la. ⁶ Mhi bino elemhi ọli, mhi me elamhako ni e ze awe-ene, ali elamhako ebuli, ali elamhako ni e tialo idi eke, ipfeli na idane e li la elemhi ọli. ⁷ Igho mhi suọ khi uruli o nu mhe ngme, oọ mhe, ‘Vule, iPita gbe elamhi ena, ni u le.’

⁸ “Ama, mhiẹ ọli, ‘Iye e, Onomhuẹ! Mhi aa le eminale ni ẹa pfuase ni a ghue ghue abi a te bia mhe.’

* 10:34 Li ze iDeut 10.17

⁹ “Oni uruli o gbo nu mhe ngme, o o mhe, ‘Emini Eshinegba o she ro pfuase, khi ke roli shi emhi ni o a pfuase.’ ¹⁰ Itese o li igho mheshe abo ri egboli khashe neni a rue oni ode nga idane.

¹¹ “Aghoagho, eni emose aase ni e te iSizeria nono mhe bhale, e lo owa ni mhi la le. ¹² Ayemhe o gueye mhe mhi deba we vu, mhia aa khe ako. Egbosasa ena e te eoli iJopa kphase mhe je eoli iSizeria ni anye ro ga bhale owa oyi iKonilusi. ¹³ Loli o gueye anye abi o li me ageni elemhi owa oyoli, ni o oli, ‘Ghie ogbo je iJopa ya lu omose ni a lu iSamon ni a gbo lo a lu iPita. ¹⁴ Loli o ya gueye abi ye ye ali apfe a li ya mholi imiepfuese.’

¹⁵ “Abi mhi li i ngme, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi we o abi o li rote igbaekele li tiemhile shi awa o. ¹⁶ Igho mhi ye lele emini Onomhue o ngme ni o o, ‘Ame iJoni o ro batazi egbo, ama Ayemhe-no-pfuase a ke ro ya batazi e.’ ¹⁷ Abi o ro khia khi Eshinegba o she ri isomhopfa enabi o ro na awa abi awa ro mie iJesu iKirisiti Onomhue suo li na egbo ni e a khi iJu. Oghuo o khi mhemhe ni mhi ya nu Eshinegba khabo?”

¹⁸ Abi e ro suo ona se, e yemhe awolo-a, ee kueghie Eshinegba, ee lie, “Eshinegba o li ze ni egbo ijeta e li mu pfi ni e li mhue agbo na agboagbo.”

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la Atioki

¹⁹ Eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia gbhiaku eke iFonisha ali eke iSapurosi ali eoli Atioki itobo okholi ni a mu vule shi we o egheghe ni a ro gbe iSitivini-a. E kia gue oni usomhi ye egbo iJu we weghuo tse. ²⁰ Eghuo o e rote eke iSapurosi ali eke iSairini bhale, e vu je eoli Atioki, e lili gue usomhi onete oyi Onomhue ye egbo iGiriki ²¹ Ekpabo oyi Onomhue o nu we la, Ebubu egbo e miesuo, e mu udu pfi deba Onomhue.

²² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iJerusalemu e suo oni ingme, igho e ghie iBanabasi je eoli Atioki. ²³ Abi o ro ramhi agho, ni o ro me abi Eshinegba o li somhi-elemhi eni egbo, egbe e mu oli. O ri udu shi we o e ri udu oyewe nya na Onomhue. ²⁴ IBanabasi o khi egbegbi ogbo onete ni o mhue Ayemhe-no-pfuase ali irudunga oniemhi. Ebubu egbo e ri itobo emini o rie le mie Onomhue suo.

²⁵ Igho iBanabasi o je eoli iTasosi ya nono iSolu. ²⁶ Abi o ro me oli, o rue oli je eoli Atioki, e la agho ukpe oghuo, ee sese ebubu egbo. Elemhi eoli Atioki a la te odode kpe lu eni e miesuo, iKirisiti enikeke. ‡

²⁷ Oni egheghe, emekeguele eghuo e rote eoli iJerusalemu je Atioki. ²⁸ Oghuo elemhi eni emekeguele ni a lu Agabusi o vule, o guele abi Ayemhe o ghie oli, khi ukhumi o ya pfi ushishi na eke iRomu nya. (Egheghe ni iKiladiusi o ro khi Oghie iRomu nya ona o ro bhale ya tse.) § ²⁹ Eniye odukhokho eyi iJesu ni e la Atioki e gba ugbamhi, abi e li ya ri ikpaghiobo ghie usomhi ghi eni e miesuo ni e la eke iJudia, abi ogbogbo o mhue ekpabo ramhi. ³⁰ Igho e zela ikpagho kugbe, e rewe ghie iBanabasi ali iSolu usomhi ghi eni egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iJerusalemu.

12

Imheshe-bino onofune

¹ Oni egheghe agho, oghie Erodu o muno egbo eghuo ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, o o nono ni loli nase we shi afue. ² O ri unu bhale a ri uwere gbe iJemhisi ni o khi inyoghuo iJoni-a. ³ Abi o ro me khi o ti egbo iJu eloe, o gbo mu iPita shi owa. Oni egheghe e ro li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma ma nye. ⁴ O mu oli se, o roli shi owa ighumha, o ze ekholi-okhue ikuwe asha ene ni e ogghie egbe, e ri eloe shi oli egbe. Erodu o mholi oli shi udu khi a kha da li oni ukpe se, loli rue oli lasese gboo, ni a gue oli ez o.*

⁵ Igho a ri iPita shi owa ighumha, ama igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e toto obo o so iromhi lu Eshinegba na li.

⁶ Eliyose ni Erodu o kha ro rue iPita lasese ogbeakolo, iPita o lese-a shi ifuabo eyi iku ekholi-okhue aava, a ri iweghe eva ge oli. Eni e khe ekhe aava elese e la ode unuekpe oni

* 11:16 Li ze Ika 1.5 † 11:19 Li ze Ika 8.1-4 ‡ 11:26 Egbo eni ee ngeli a bi iJesu iKirisiti a lu iKirisitiani. § 11:28 Li ze Ika 21.10 * 12:4 Li ze Okiali 12.1-27

owa ighumha ẹ khẹ ekhẹ. ⁷ Udemhija, aḡeni oyi Ọnọmhue ọ lole, ighọ ákpá o la elemhi oni owa ighumha a ẹ. Ọni aḡeni ọ pfi iPita emhi epfe, guise ọli le. Ọọ li, “Nyanya vule!” Utoghuokpe, iwẹghẹ ni a sọ li e ku ọli abọ kua.

⁸ Ighọ ọni aḡeni ọọ li, “Ri ọgbẹne oye mu oku, ri ekuẹ sọ.” IPita ọ nyanya lighọ. Ọọ li, “Ri itsua eye sọ, ke deba mhe.” ⁹ Ighọ IPita ọ deba li je olase oni owa ighumha, ama ọa leşe khi emini ọni aḡeni ọ riẹle khi egbegbi ingme lo, ọ dabi khi ẹlena loli ii la. ¹⁰ É dọse eni ẹ khẹ ekhẹ eni odode ali enuzava. E bhale ode unuekpẹ akhuli ni a rote a lasese shi ifui apfe. Oni ode unuekpẹ akhuli lolighuo o khueghie-a. E rote ọ dọse. Abi e ro kia ifui apfe le deṅe, ọni aḡeni ọ kele-a.

¹¹ Ighọ ẹgbhali eyi iPita e na ya to. Ọọ, “Ena mhi leşe, ni ọa mhue akhokhomhe khi Ọnọmhue ọ ghie aḡeni oyoli, ọ ka pfa mhe shi eke obọ oyi Erodu ali emini egbọ iju ẹẹ sa khi mhi ya me nya.”

¹² Abi ẹgbhali eyoli e ro na ya to se, ọ je owa oyi iMeli ni ọ khi inyọ iḡoni ni a gbolo ẹ lu iMaki. Aghọ eni e miesuo e legba la a sọ iromhi. ¹³ IPita ọ kpheli ode na olase. Ighọ omueshi ni ọọ ga ogbọ ni a lu iRoda ọ bhale ya mie ọli unu. ¹⁴ Abi ọ ro suo uruli oyi iPita, oghẹle o vọ ọli udu. Ọa je okpe ode-a ne, ọ nyanya nyene egbe ukhokho ya tseşe gueye we, “IPita ọ she jele!”

¹⁵ Eẹ ọli, “Ujili ọọ kphe!” Ama ọ li khi egbegbi ingme loli ẹ ngme. Ighọ ẹ ọli, “Ayemhe olimhi oyoli lo!”

¹⁶ Ama iPita ọ kiele kpheli obọ ode. Abi e ke ro khueghie oni ode-a, e me khi loli lo. Abọ e sha we. ¹⁷ Ọ ri obọ gbe we akhiakhia. Ọ tigbe gueye we abi Ọnọmhue ọ li rue lue owa ighumha le. Ọọ we, “A gueye ijemhisi ali eni e miesuo eni e kpole.” Ighọ ọ vu je oboese.

¹⁸ Ogbeakolo, ozughu o lo iteva oyi eni ekhọli-okhue le shi abi iPita ọ li kia. ¹⁹ Abi Erodu ọ ro ọ e lolo nono iPita kia gase, ni ẹa ro me ọli. Ọ ri eni ẹẹ khẹ ekhẹ eghọ gue ezọ. Ọọ a gbolo we-a.

Eghuli oyi Erodu

Abi a ro me enana se, Erodu ọ rote eke ijudia je iSizeria ya la ukuku eghẹghẹ.

²⁰ Elemhi e lolo bi Erodu deba egbọ iTai ali iSidoni. Ighọ eni egbọ e to ukhomhi ma, ee dua abi e li ya me asha nu oni oghie shito ngme. Abi iBilasitosi ni ọ khi adogeli oyi oghie ọ ro lama shi we ọ, e tigbe lama khi wewe e ya lema oghie ni wewe e ro riẹle. Itobọ khi ẹoli oyi ọni Erodu eni egbọ e rote me eminale ẹ de.

²¹ Oni ogbele o ramhi Erodu ọ gbanọ itsua oghie eyoli, ọ shito ukpekhomhi oghie oyoli. Ọ nu eni egbọ ọ ngme. ²² Eni egbọ e ku unu-a nyoghoo, ẹ li, “Uruli oyi Eshinegba na, ọa ke khi oyi ogbọ.” ²³ Utoghuo kpe aḡeni oyi Ọnọmhue ọ pfi Erodu emhi, itobọ khi ọa ri ekpe na Eshinegba. Ekhọli e ri ọli le. Ọ ghu eghuli osoli.

²⁴ Ungmemhi oyi Eshinegba o gbhiaku ashakpa, oo ge sho. ²⁵ IBanabasi ali iSolu e rote iJerusalemu, obini a ri ikpagho ghie we usomhi je jele. Abi e ro ọ jele, e rue iḡoni ni a gbolo ẹ lu iMaki mhue obọ.

13

A ze iBanabasi ali iSolu ghie usomhi

¹ Emekeguele ali eni ẹ seşe e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni ọ la Atioki, ni e khi iBanabasi, ali iSamọ ni ọ khi ogbọ obishi, ali iLushosi ongi iSairini, iMaini oni a ga kuele ọli ali oghie Erodu, ali iSolu. ² Abi e li i kueghie Ọnọmhue ni e li i pfi azumhi, Ayemhe-no-pfuase ọọ we, “A ze iBanabasi ali iSolu-ọ lase na mhe ni e ya gbe akanya ni mhi lu we shi.” ³ E pfi azumhi, e ri abọ nga we ukhomhi sọ iromhi na, e ghie we vu.

Elemhi iSapurosi

⁴ Ayemhe-no-pfuase ọ ghie iBanabasi ali iSolu je iSelusha agho e te lo oko oko je eke ni oku o khi shi na lu iSapurosi. ⁵ Abi e ro ramhi ẹoli iSalamisi, e la owa ugamhi oyi egbọ iju gue ungmehi oyi Eshinegba le. Iḡoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọ la agho ri obọ da we oni akanya.

⁶ E kia je ukiękię iSapuroši ni o kpole nya, e bhale ęoli iPafosi. Agho e ya ę obo ni a lu iBajisosi ongi iJu ni ęo li ęboli, ni o khi ęmekeęuele oyi ęgbholi. ⁷ Loli o khi ęmole oni igovuno ni o la oni eke, eva oyi oni igovuno khi iSajosi iPolosi ni o khi ętseębhe. Oni igovuno o lu iBanabasi ali iSolu itobo khi o nono ni loli suo ungmehi oyi Eshineęba. ⁸ Ama oni iBajisosi ni o lie Elimasi ni ęo li obo, o tsua ozughu lo agho le ini oni igovuno o khi me asha miesuo. ⁹ Igho iSolu ni a lie lu iPolu, ni Ayemhe-no-pfuase o vo egbe, o fei oni obo chii. ¹⁰ Oo li, “Yeęe omi okphaghie! Yeęe obo eminete ni u wa li ikenegue. Ele u ya rote imu-ungmemhi oyi Eshineęba pfi ukhomhi kpoke lasele? ¹¹ Memena Eshineęba o ya nise obo oyoli ti e, u ya ze alo, waa ke gbo dobe ya me ugemhi oyi ovo ukuku eghęęhe ne.”

Aghoagho, Elimasi o me khi alo eyelue e bi obili-a, Oo bibi, ęo nono oni o ya mu oli obo ke kia. ¹² Abi oni igovuno o ro me ingme ni a me, o miesuo, irari khi oseę ingme oyi Onomhue o ri abo sha li.

Atioki ni o la elemhi iPidia

¹³ IPolu ali apfoli e rote iPafosi lo oko oko da oko oniemhi je iPeriga, ni o khi ęoli ni o la iPafia. Ana iJoni ni a gbolo e lu iMaki o pfi we shi nyene egbe je iJerusalemu. ¹⁴ E rote iPeriga je ęoli Atioki ni o la eke iPidia. Ogbelę iyemhea oyi iJu, e lo owa ugamhi ya shito. ¹⁵ Abi e ro rote ebe ishi oyi iMosisi ali ebe eyi emekeęuele ze se, eni ee mhesę shi oni owa ugamhi e ghie usomhi ya gueęe iPolu ali iBanabasi, ee we, “Inyoghuo anye, ini a mholi ungmehi ni a me ya guele ni o ya ri udu shi ęgb o, a ke ngme.” ¹⁶ IPolu o vule migha o ri obo nu we ngme. Oo, “Eę ęgb o iZireni ali ee iJeta ni a ga Eshineęba a ri es o shi me eke! ¹⁷ Eshineęba oyi ęgb o iZireni o ze eni e bia awa, loli o rewe khi ęgb o eniemhi, oni eghęęhe e khi epfese shi eke iJipiti. Eshineęba o ri ekpabo eyoli wol o we eke iJipiti lasele.* ¹⁸ Elemhi ikpe egbhueva o ri abo mu udu na e elemhi odagbe ifufu.† ¹⁹ Edeli ishilua o pfusea eke iKena. O ri eke oyewe na ęgb o eyoli le ugu.‡ ²⁰ Elemhi ikpe egbhue-uye ali eva ali ikpe igbe (450) a me ingme enana.§

“Abi a ro me ena se, o ri es o-ęzo na we ni ee mhesę, ya ramhi eghęęhe oyi iSamuęni emekeęuele. ²¹ Igho eni ęgb o e mhila Eshineęba o ri oghie na wewe, Eshineęba o rue iSolu omi iKishi oyi unuekpe oyi iBejami na we. Loli o khi oghie oyewe elemhi ikpe egbhueva.* ²² Abi Eshineęba o ro rue iSolu oghie le, o ri iDefidi le oghie na we. Ingme ni Eshineęba o ngme shi iDefidi egbe na, ‘Mhi she me khi iDefidi omi iJese o khi omose onabi udu oyemhe ęo nono, o ya riele oghuemhe oyemhe nya.’†

²³ “Rote unuekpe oyi oni iDefidi, iJesu ni o khi Omiepfuese oyi ęgb o iZireni o te bhale, abi Eshineęba o li roli shobo. ²⁴ Neni iJesu o bhale, iJoni o she kpe gueęe ęgb o iZireni e ti olamhe le, e mupfi deba Eshineęba, eghęęhe agho ni a batazi we.‡ ²⁵ Abi iJoni o ro gbe akanya se, o mhila eni ęgb o, ęo, ‘Oghuo a khokho me shi? Mhi aa khi oni a migha a khe. Oni o ya bhale ini mhi gbe akanya oyemhe se, mhi aa fu te ni mhia taghie uli ekuę ni o so-a.’§

²⁶ “Inyoghuo-mhe imi Aburaamu, ali ee iJeta ni a na ulishi Eshineęba ni a la akana, oni ungmehi imiepfuese ona, oyawa lo! ²⁷ Egb o ni e la iJerusalemu ali eni ee mhesę na we, ea lese iJesu shi Omiepfuese. Ama igbe-a ni e gbe iJesu-a, o ri emini emekeęuele ee ngme, ni ee ze khasę we ele iyemhea kpa bhale ya tse. ²⁸ Abi o tseku khia khi ea me ęzo gue shi oli egbe, ee li ipaleti o ze ni a gbe oli-a.* ²⁹ Abi e ro riele emini Ebe-no-pfuase o ngme shi oli egbe se, e rue oli apfida tiemhile, e roli to uji.† ³⁰ Ama Eshineęba o rote eghuli

* 13:17 Li ze Okiali 1.7; 12.51 † 13:18 Li ze iNoba 14.34; iDeut 1.31 ‡ 13:19 Li ze iDeut 7.1; iJosh 14.1 § 13:20 Li ze iDeut 7.1; iJosh 14.1 * 13:21 Li ze 1 iSam 8.5; 10.21 † 13:22 Li ze 1 iSam 13.14; 16.12; IWolo 89.20 ‡ 13:24 Li ze iMak 1.4; iLuk 3.3 § 13:25 Li ze iMat 3.11; iMak 1.7; iLuk 3.16; iJon 1.20,27 * 13:28 Li ze iMat 27.22-23; iMak 15.13-14; iLuk 23.21-23; iJon 19.15 † 13:29 Li ze iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42

guise ọli le. ³¹ Ogbele ebubu ọ ri egbole khasẹ egbo eni e nu ọli rote iGalili je iJerusalemu. Wewe e ke pfi otsese shi ingme oyoli khasẹ egbo eyawa.†

³² “Eri anye bhale akana ni anye ya ri oni usomhi onete na e, ikhi ishobo ni Eshinegba ọ shi na eni e bia awa. ³³ Ọ she ri oni ishobo ona tse na awa imi we, abi ọ li guise iJesu le. Abi a li keke ọli shi ebe Iwolo ni uzeva, khi,

“ ‘Omimhe u khi, ogbe namo,
mhemhe mhi khi Ite.’

³⁴ Abi Eshinegba ọ rote eghuli guise ọli le, ni ọa ze ọli ghu ke-a, o mu ma ungmehi oyoli ni ọ la lie,§

“ ‘Mhi ya ri ikhivose no pfuase,
ni a ri egbe e nga egbegbo
ni mhi shobo na iDefidi ne.’

³⁵ Igho ọ kie gbo li ngme ọli shi ashese.*

“ ‘Waa ya ze ni
oni ọ pfuase oye
ọ ghu ke-a.’

³⁶ “Irari khi eri iDefidi ọ ga Eshinegba abi ọ ro la agbo, igho ọ ghu-a, a ri ọli to mama eni e bia li. Ọ ke-a shi elemhi uji. ³⁷ Ama idiege oyi iJesu ni Eshinegba ọ rote eghuli guise le, ọa ke-a.

³⁸ “Irarigho, inyoghuo, anye tse abo ye e khi obo oyi iJesu a te ya mholi igbe olamhe kua. ³⁹ Onini ọ da mie ọli suo ne, a she pfa na li, ọa ke lue shi emini Ushi oyi iMosisi ọa dobe pfa na we shi. ⁴⁰ A mhuẹ egbhe, ini emini emekegeule e ngme o khi ya tse shi e egbe, ni ee,

⁴¹ “ ‘A ghe i, ee ni
a ri Eshinegba a li egia
Oshabo ọ sha e, a pfua.
Irari khi mhi ya ri ele
emhi eghege oye e

ni aa ya mie shi ghue,
ini ogbo ọ tseku gue ọli ye e.’ ”†

⁴² Abi iPolu ali iBanabasi e ro rote oni owa ugamhi vu, eni egbo e gbo lu we e nyene egbe bhale ogbele ugamhi olese ya nu wewe ngme oni ungmehi. ⁴³ Abi oni ilegba o ro gbhia khuse, egbo iJu ali egbo iJeta eni e she mu pfi bhale ugamhi oyi egbo iJu, e kpiki i deba iPolu ali iBanabasi. iPolu ali iBanabasi e ye we ude, e kie ke deba okhale ni ea fu te ni Eshinegba ọ ri ele na we.

⁴⁴ Ele iyemhe ni o deba li, egbo ni e la oni eoli nya e legba ni e ri eso shi ungmehi oyi Eshinegba. ⁴⁵ Abi egbo iJu e ro me oni ilegba, ee kpe ofuma, ee kholo ingmemhi zu iPolu unu, e tsue ọli.

⁴⁶ Ama iPolu ali iBanabasi e ngme ungmehi igbedu, e li, “Ee a khi eni anye kha mema kpe gue ungmehi oyi Eshinegba ye neni o ramhi egboese egbe. Ama abi a ke ro kie oni ungmehi ni aa ro sa khi o ti ni a mholi agbo na agboagbo egho, mena, anye ya ze e obo, anye deba egbo iJeta. ⁴⁷ Irari khi ona khi omhese ni Onomhuẹ o mhese na anye, ni ọ ree,‡

“ ‘Mhi she re e khi
akpa na egbo iJeta,
ni agbo nya e mhuẹ imiepfuese.’ ”

⁴⁸ Abi egbo iJeta e ro suo ona, ee ghele, ee kuẹghie Eshinegba shi oni ungmehi, egbo eni a she ze shi agbo na agboagbo, e mie iJesu suo.

⁴⁹ Oni ungmehi oyi Onomhuẹ o gbhiaku asha kpa oni eke. ⁵⁰ Ama egbo iJu e tano shi ikpotso ni ee na ulishi Eshinegba ni a mu ekpe a na ali ekhemhuẹ eyi oni eoli. E sese egbo

‡ 13:31 Li ze Ika 1.3 § 13:34 Li ze Aza 55.3 * 13:35 Li ze Iwolo 16.10 † 13:41 Li ze Abak 1.5

‡ 13:47 Li ze Aza 42.6; 49.6

ni e mu okhōli oniēmhi vule shi iPōlu ali iBanabasi ọ, e khu wẹ fiẹ lase oni ẹoli. ⁵¹ Ama eni eniyẹ odukhokho eyi iJesu e kpishi itutu awẹ shi ekẹ, ni e pfi ọtsele mu eni ẹgbọ. E rọte aghọ dọse je ẹoli iKoniomu. [§] ⁵² Oghele ali Ayemhe-ṅo-pfuase ọ lo eni e miesuo ẹghọ egbe.

14

Emini a me iKoniomu

¹ IPōlu ali iBanabasi e lo owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu obini iKoniomu, abi e kie kpẹ ẹ li. E lolo gue ẹ ngme ungmemhi ni o lo ẹgbọ esọ, ni o ri ebubu ẹgbọ iJu ali iJeta miesuo. ² Ama ẹgbọ iJu ni ẹa lama miesuo, e tanọ ẹgbọ iJeta abọ ni elemhi o yese wẹ-a deba eni e miesuo. ³ Ighọ iPōlu ali iBanabasi e kushi aghọ tẹse, e ri igbedu u ngme ungmemhi oyi Onomhue ni ọ pfi ọtsele shi ungmemhi okhale oyoli, rọte ekpabọ ni ọ rọ na wẹ ẹ gbe akanya onyaloa ali oshabọ. ⁴ Okemhi o lo oni edeli le, ẹgbọ eghuo e kugbe ẹgbọ iJu ọ, eghuo ọ e la ukhokho oyi ighiusomhi na keẹ. ⁵ Ighọ ẹgbọ iJeta eghuo ali ẹgbọ iJu ali enighie eyewe, e gba abi e li ya gbe wẹ ali abi e li ya tono wẹ echẹ. ⁶ Abi eni ighiusomhi e rọ suo ona, e na je ẹoli iLisitira ali iDebi ni o la ekẹ iLikaonia ali ẹoli elese ni e mama wẹ. ⁷ Aghọ e la a gue usomhi onete le.

Elemhi iLisitira ali iDebi

⁸ Omose oghuo oni a bia okhomhi ni ọa kia ghue abi a te bia li, ọ li la oni iLisitira. ⁹ Ọ shitọ aghọ ri esọ shi ungmemhi ni iPōlu ọọ ngme. IPōlu ọ me khi ọ mholi irudunga ni o dobe ya rọ li ze, iPōlu ọ bino ọli chii. ¹⁰ Ọ tsesẹ leghe, ọọ, “Vule migha!” Oni omose ọ ti vule, ọọ kia gase.

¹¹ Abi eni ẹgbọ e rọ me akanya ni iPōlu ọ gbe, e ngme elemhi iLikaonia, ee tsesẹ, ee lie, “Ilitsa e mele ẹgbọ-a bhale iteva oyawa o!” ¹² Eva ni e lu iBanabasi khi iZeusi,* itobọ khi iPōlu khi oni ọ mema e ngme, e lu ọli Amesi.† ¹³ Oni ọọ luase oni olitsa iZeusi, ni okula oyoli o la ukhokho apfe oni ẹoli, ọ muno ena enokpo ali idodo je oni ode unuekpẹ oyi oni ẹoli, itobọ khi loli ali eni ẹgbọ ee nono ni wewe ya luase iBanabasi ali iPōlu abi ilitsa.

¹⁴ Abi iBanabasi ali iPōlu e rọ suo emini eni ẹgbọ e mu egbe khi e ya riele, e nyanọ itsua shi egbewe uruli, e nanọ lo eni ẹgbọ ifuabọ. Ee tsesẹ lie, ¹⁵ “Elo e ze khi a li na?” Ẹgbọ enabi ẹẹ anye khi! Ungmemhi usomhi onete anye rọ tse abọ khasẹ ẹ, ni a rọte ugamhi afue mu pfi deba Eshinegba ni ọ laọ, ni ọ ma ekẹ ali ukhuli ali okẹ oniēmhi ali emini e la elemhi wẹ nya.‡ ¹⁶ Eghẹghẹ ni o dọse, Eshinegba ọ ze ni ushishi ogbogbo ọ ngeli abi o ghole ọli. ¹⁷ Ama ọ kie rọte akanya onete oyoli ri ọlele khasẹ khi loli laọ, loli ọ rọte idane e ruese amẹ shi emhi ekomhi shi eghẹghẹ, loli ọ ri eminale na ẹ ẹ le, ọ ri oghele ẹ shi ẹ udu. ¹⁸ Abi iPōlu ali iBanabasi e rie lina nu wẹ ngme ingmemhi ena, ẹa kie dobe mu wẹ gba e khi luase ewe abi ilitsa.

¹⁹ Ẹgbọ iJu eghuo e rọte Atioki ali iKoniomu bhale, e ri eta-olelemhunu ti eni ẹgbọ mama egbe, e tono iPōlu echẹ, e tialọ ọli ekẹ fiẹ je ukhokho oni ẹoli, e dabi khi ọ she ghua. ²⁰ Ama abi eni e miesuo e rọ le gase ọli, ọ vule, ọ nyene egbe je ifuapfe ni a la tono ọli echẹ. Ogbeakolo, loli ali iBanabasi e je ẹoli iDebi.

²¹ IPōlu ali iBanabasi e gue usomhi onete le elemhi iDebi, ebubu ẹgbọ e miesuo. Ighọ e nyene egbe je iLisitira ali iKoniomu ali Atioki ni o la iPisidia, ²² e ri udu shi eni e miesuo ọ e ri igesikia migha shi oni irudunga. Eẹ wẹ, “Neni awa lo Eghiele oyi Eshinegba, awa ya me anasemhe.” ²³ Elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ododa, ee ze egbhali shi, ee pfi azumhi so iromhi na wẹ rewe nga Onomhue ni e regbenga obọ. ²⁴ Abi e rọ kia gase ekẹ iPisidia se, e je ekẹ iPafia. ²⁵ Abi e rọ la ẹoli iPega gue usomhi onete le se, e te aghọ je ẹoli Atalia.

§ 13:51 Li ze iMat 10.14; iMak 6.11; iLuk 9.5; 10.11 * 14:12 iZeusi: iZeusi o khi ọga iyemhe ni ẹgbọ iGiriki e ga. Isheghuo a lu ọli iJupita. Olitsa olese ni a lu Amesi ẹẹ khi ọ khi aghiusomhi oyoli † 14:12 Amesi: Amesi o khi eva oyi olitsa ni ẹgbọ iGiriki e ga. Eri ẹgbọ iGiriki ena e lie khi aghiusomhi oyi iyemhe elese ‡ 14:15 Li ze Okiali 20.11; IWolo 146.6

²⁶ Agho e te lo oko-okę onięmhi nyenę egbe jele obini Atioki; Ashini eni e miesuo e ke la so iromhi na we re we nga okhale oyi Eshinegba obọ shi akanya ni e ye ya gbe se. ²⁷ Abi e ro jele Atioki, e lu eni e miesuo tigbili, e gueye we ikanya ni Eshinegba o re we gbe ali abi o li khueghie ode-a na egbo ijeta ni e miesuo. ²⁸ E nu eni e miesuo la akaghọ tese.

15

Ilegba ni a mholi shi iJerusalemu

¹ Egbo eghuo e rote eke iJudia bhale Atioki, ee sese eni e miesuo khi, Ini aa li shela we-a abi Ushi oyi iMosisi o ngme ea ya khi eni a miepfuese.* ² Onana o pfi ingme ni o ze khi iPolu ali iBanabasi e nu eni egbo ni e rote iJudia bhale e khako. Irarigho, a ze iPolu ali iBanabasi ali eni e miesuo elese e nga iJerusalemu ya me ighiusomhi na kee ali eni egbhali shi oni ingme.

³ Igho e ghie we e ke le, abi e li rote eke iFonisha ali iSameria dose e le, ee gueye egbo abi egbo ijeta e li mu pfi deba Eshinegba. Onana o pfi oghela onięmhi na eni e miesuo. ⁴ Abi e ro ramhi iJerusalemu, eni e miesuo ali eni egbhali ali ighiusomhi na kee, e mu we epfese. Eni a ghie usomhi e gueye we ikanya ododa ni Eshinegba o rote obọ oyewe gbe. ⁵ Ama eni e miesuo eghuo ni e la otu iFarisi e vule, ee li, "Egbo ijeta e mema shela-a. A gueye we e ri Ushi oyi iMosisi ke gbe akanya."

⁶ Ighiusomhi na kee ali eni egbhali e ye ochi shi oni ingme ona. ⁷ Abi e ro khako shi o tese se, iPita o vule, oo we, "Inyoghuo, a lese khi eghelghel ni o dose, Eshinegba o rote iteva oye e ze mhe mhi ka gue oni usomhi onete ye egbo ijeta ni e me asha suo, ni e miesuo.†

⁸ Eshinegba ni o lese isamhi ni e la ogbokpa udu, o ri Ayemhe-no-pfuase na egbo ijeta, ro roli kase khi loli li mie we, ezeze abi o li li mie awa.‡ ⁹ Oa ri ikhioda shi iteva oyawa ali wewe, irari khi o khuese udu oyewe-a pfuase itobo khi e imiesuo. ¹⁰ Memena, elo o ze khi a nono ni a mheshe Eshinegba bino, ni a ro o sheli ijeta ni e miesuo itsua ni awa ali eni e bia awa ea dobe tsua? ¹¹ Iiye e! Awa lama shi o khi okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue o mie awa pfuese, igho li khi wewe."

¹² Oni igbaa e tsaghię-a tsuke, abi e ro suo olera eyi onyaloa ali oshabo nya ni Eshinegba o rote obọ oyi iPolu ali iBanabasi gbe iteva oyi egbo ijeta. ¹³ Abi e ro ngme se, iJemhisi oo, "Inyoghuo, a ri eso shi mhe eke! ¹⁴ ISamo iPita o lese guele abi Eshinegba o li mholi omuegbe shi ingme oyi egbo ijeta, ni o rote elemhi we sano egbo, ro mele egbo eyoli-a. ¹⁵ Onana o ri emini emekeguele e keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni oo,

¹⁶ "Ini a me enana se,

mhi ya nyenę egbe bhale,

mhi rue eghiele oyi iDefidi

gbo nyenę egbe bhale,

mhi riela ikpukpu-igbe

ni e de kua oyoli ma,

mhi gbo zese oli-a.

¹⁷ Ishegho egbo ni e kpole nya

e nyenę egbe bhale deba Onomhue,

egbo ijeta nya ni mhi lu,

e bhale ya khi eyemhe,

Onomhue o ngme ghọ,

ni o riela emhi ena.'

¹⁸ Loli o she kpe ze

ni a lese ona shi eke agboagbo.§

¹⁹ "Abi mhi so o shi khi, awa khi pfi egbo ijeta ni e nyenę egbe bhale deba Eshinegba lo omunu. ²⁰ Awa ri ochoghọ keke ebe ya gueye we, e khi ke le eminale ni a ro luase ikhumhi. Awa gbo gueye we e khi ke ku itsebo, e khi ke le elamhi ni aa fa uruli, e khi ke

* 15:1 Li ze iLev 12.3 † 15:7 Li ze Ika 10.1-43 ‡ 15:8 Li ze Ika 2.4; 10.44 § 15:18 Li ze Emo 9.11-12

da ọlia.* ²¹ Irari khi o she tẹṣe ni a te la owa ugamhi ẹ zẹ ebe Ushi oyi iMosisi ẹlẹ Iyemhẹa kpa, a ri ingme oyọli ẹ tse abọ ifui ẹoli kpa.”

²² Igho ighiusomhi na keṣe ali eni egbhali ali eni e miesuo nya e te eni egbo zẹ emose aava ni a mu ekpe ẹ na ma iPolu ali iBanabasi egbe, je Atioki. Ijudasi iBasabasi ali iSalasi e zẹ. ²³ Ebe ni e keke ro ghie we usomhi na:

Anye ighiusomhi na keṣe ali eni egbhali ni anye khi inyoghuo ẹ, anye tse ee Inyoghuo anye ni a khi egbo ijeta ni a la Atioki ali iSiria ali iSilisha.

²⁴ Anye suo khi egbo eghuo e rote anye iteva vu ni o khia khi ọa khi anye ghie we, ni e bhale ya nu ẹ ngme ingmemhi ni oo yese ẹ elemhi-a ali ni oo nase ẹ udu. ²⁵ Irarigho, anye ro kugbe ghie emose eghuo ghi ẹ, e deba iBanabasi ali iPolu emole anye bhale. ²⁶ Emose ena e she ri agbo oyewe shi okhena itobo eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue. ²⁷ Irarigho, anye ro ghie ijudasi ali iSalasi ni e ri unu gue emini anye keke shi ebe ye ẹ. ²⁸ O ti Ayemhe-nopfuase ali anye ẹloe, ini anye khi ri itsua elese nase ẹ tsua dose ishi enana. ²⁹ A ti egbe eminale ni a ro luase ikhumhi le, a khi ke da ọlia, a khi le ẹlamhi ni aa fa uruli. A khi ku itsebo. O ma a ti ẹ egbe ini a lase emhi enana le.

Eshinegba o nu ẹ la.

³⁰ Eni emose ni a ghie usomhi e vu ya tiemhi Atioki. E ti eni e miesuo nya gbili, e ri oni ebe na we. ³¹ Abi eni egbo e ro zẹ oni ebe se, oghelẹ o vo we elemhi itobo khi usomhi onete ni o ri udu ẹ shi ogbo o o tsua. ³² Ijudasi ali iSalasi ni e khi emekeguele e nu we ngme ebubu ingmemhi ri udu shi we o, e zese we-a. ³³ E nu we la agho ukuku eghẹghẹ, eni e miesuo e tse we okhila. Wewe ni a ghie usomhi e nyene egbe je iJerusalemu deba eni e ghie we. ³⁴ [Ama iSalasi o lama nu we la agho.] ³⁵ IPolu ali iBanabasi e la Atioki, wewe ali egbo elese e la agho o sese, ee tse abo ungmehi oyi Onomhue.

IPolu ali iBanabasi e vase egbe-a

³⁶ Abi ebubu ogbele e ro dose, iPolu o gueye iBanabasi, oo li, “Awa nyene egbe je ẹoli ni awa te dose ni awa ya bino egbo ni awa gue ungmehi oyi Onomhue ye, ni awa me abi e ke lao shi.” ³⁷ O ghole iBanabasi ni e tsua ijoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ma egbe vu. ³⁸ Ama ọa ghole iPolu ni e tsua li. Itobo khi oni ijoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọa nu we gbe ikanya ramhi ukpese ni o ro tsua we kua eke iPafia vu, o so ukhokho gbe we.† ³⁹ IPolu ali iBanabasi e mhọli ekhako ni o toto shi ingme ona, e kemhi egbe. IBanabasi o rue ijoni iMaki ma egbe, e lo oko-okẹ oniemi da je iSapurosi. ⁴⁰ Ama iPolu o pfi obọ rue iSalasi, e vu abi eni e miesuo e ro so iromhi na we, re we nga okhale ireloe-khu oyi Onomhue se. ⁴¹ E kia rote eke iSiria ali iSilisha, e ri udu u shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo o.

16

ITimoti o deba iPolu ali iSalasi

¹ IPolu o bhale ẹoli iDebi ali iLisitira, ashini omọ odukhokho ni a lu iTimoti o la. Inyoli ni o li miesuo o khi ongi iJu, ama itali o khi ongi iGiriki. ² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iLisitira ali iKoniomu nya e ngme onete oyi iTimoti. ³ IPolu oo nono ni loli ri iTimoti ma egbe vu, igho o shelẹ ọli-a. Itobo khi egbo iJu ni e la oobo e ga lese khi ita iTimoti khi ongi iGiriki lo. ⁴ Abi e li kia ẹoli i gase, e sese eni e miesuo ilamashi ni ighiusomhi na keṣe ali eni egbhali ni e la iJerusalemu e keke shi ebe na we, e gueye we, e rewe gbe akanya. ⁵ Igho igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, e fu u shi irudunga, ee bua shi o ẹlekpa.

IMEke ni iPolu o me obini iTiroasi

⁶ IPolu ali eni e ga kia, e rote eke iFiria ali iGalesha, itobo khi Ayemhe-nopfuase ọa zẹ we gue usomhi onete le eke Esha. ⁷ Abi e ro ramhi eke iMisia, ee nono ni wewe e lo elemhi eke iBitinia, ama Ayemhe oyi iJesu ọa zẹ we lo. ⁸ Igho e rote eke iMisia dose je iTiroasi. ⁹ Eliyose ẹlegho iPolu o me ime-alo, o me khi ongi iMasidonia o migha a lema,

* 15:20 Li zẹ Okiali 34.15-17; iLev 17.10-16; 18.6-23 † 15:38 Li zẹ Ika 13.13

“Bhale iMasidonia ni u ya kpaghie anye obo!” ¹⁰ Abi iPolu o ro me oni imeke se, anye mu egbe e le iMasidonia, itobo khi anye lese khi Eshinegba o she lu anye, anye je agho ya gue usomhi onete le.

Lidia o mu pfi

¹¹ Anye rote iTiroasi lo oko-okę oniemhi da oke oniemhi je iSamotirasi, ogbeakolo, anye te agho je iNiapolisi.

¹² Agho anye te je ifuapfe oyi iFilipi ni o khi eoli ni o mu eloe shi eke iMasidonia ni ebubu egbo iRomu e ngeli. Anye ga la agho ebubu ogbele.

¹³ Ogbele iyemhea oyi egbo iJu, anye te oni eoli vu je oni oke, ashini anye khokho khi egbo iJu ee lona shi iromhi isoso. Anye shito nu ikpotso ni e legba agho ngme. ¹⁴ Okpotso oghuo elemhi we ni o ri esọ shi eke khi iLidia ongi iTiatira, oni o ri ide eyile e de. O khi okpotso ni oo na ulishi Eshinegba. Abi iPolu o li i ngme, Eshinegba o khueghie oli udu-a shi oni ungmehi. ¹⁵ Abi a ro batazi oli ali apfọli se, o lu anye je owa oyoli, oo anye, “A kha lese khi egbegbi oni o miesuo mhi khi, a bhale ya ku shi na mhe.” O ti anye shi o ramhi ni anye ro lama shi oli o.

A mu iPolu ali iSalasi shi igha

¹⁶ Eleghuo abi anye li i je ashini anye la a so iromhi, omueshi oghumha oghuo ni o mholi ayemhe obe ni o ro o meke guele emini a ya me, o ya to anye ukhomhi. Eri o ri oni ekpabo imeguele ona a gbe ikpagho na eni e mholi oli. ¹⁷ Oo deba iPolu ali anye, oo tsesę, oo lie, “Eni e ga Eshinegba ni o fune eni egbo ena e khi! Eri e tse abo guele abi a li ya mholi imiepfuese!” ¹⁸ Ina o li i riele oli ogbele kpa ya ramhi ni oni ingme o ro ri elemhi i bi iPolu, igho iPolu o nyene egbe gueye oni ayemhe, oo li, “Mhi ri eva oyi iJesu mhesę ne, fie oli idiegbe ya lase!” Aghoagho oni ayemhe o fie oli idiegbe ya lase. ¹⁹ Abi eni e mholi oli e ro me khi ea ke me ikpagho afa ni e kpe te e oli obo o me, e mu iPolu ali iSalasi tialo ghi enighie obini agbala oyewe. ²⁰ E wolo we bhale odalo oyi esọ-ęzo, ee we, “Emose ena, egbo iJu e khi ni e pfi ozughu e shi awa ifuapfe. ²¹ E kia a sesę egbo imu ni e khi oda shi eyi awa. Awa ni awa khi iRomu, awa aa ya dobe ri osesę oyewe gbe akanya.” ²² Eni ebubu egbo e kuma we o gue ęzo shi iPolu ali iSalasi egbe. Igho eni esọ-ęzo e gueye we e banọ we a, e gbe we itali. ²³ Abi e ro gbe we egbegbo se, e tigbe pfi we lo owa ighumha. E gueye oni oo khe-ekhe o pfi okpe ashini o rewe shi egbegbo. ²⁴ Abi a ro ri oni omhesę na li se, o mu we kulo owa aza elemhi oni owa ighumha, o so we awe igha. ²⁵ Abi itsotso ogbie o ro mu eke, iPolu ali iSalasi ee so iromhi, ee to uwolo kueghie Eshinegba. Ighumha eni e kpole e ri esọ shi we eke. ²⁶ Udemhija, eke o ri itoto nighise. Oni owa ighumha o rote eke jighise egbegbo. Eloawe eloawe, ode nya ni e lo oni owa le e khueghie-a. Iweghe ni e ro ge eni ighumha nya e ku we awe-a. ²⁷ Abi oni oo khe ekhe agho o ro me khi ode ni e la oni owa ighumha nya khi e khueghie-a, o dabi khi ighumha ni e la agho nya e she pfue. Igho o ji itakobi emhi lasele ni lue ro gbe egbelue-a. ²⁸ Ama iPolu o tsesę leghe, oo li, “Khi gbe egbe e-a! Anye nya anye la ana.”

²⁹ Oni oo khe ekhe ogho o lu ogbo o nyanya rue ugbili bhale. O ri ulishi-ulishi na buę buę, o de ya wugha odalo oyi iPolu ali iSalasi. ³⁰ Igho o rue we lasele, o mhila we, “Elo mhi ya li ni mhi ro ya mholi imiepfuese?”

³¹ Ee oli, “Yeye ali apfe nya a mie iJesu Onomhue suo khi a ya mholi imiepfuese.” ³² Igho e gue ungmehi oyi Onomhue ye oli ali apfe oli. ³³ Igho oni omose o wolo we, o dua we utse ni a kualı we. IPolu ali iSalasi e rue oli ali apfọli ya batazi na aghoagho. ³⁴ Igho o rue iPolu ali iSalasi nga owa oyoli ya ri eminale na le. Oghelę o vọ oli ali apfọli nya udu irari khi e she mie Eshinegba suo.

³⁵ Ele uzogbe ogbeakolo, eni esọ-ęzo e ri unu na ipolisi e ka gueye oni oo khe-ekhe ogho, “Zobe emose egho obo ni e vu.” ³⁶ Igho oni oo khe ekhe ogho oo iPolu, “Esọ-ęzo e she ri unu bhale a wolo e abo-a ni a ke vu. Opfomhe o ka nu e kia.” ³⁷ Ama iPolu oo li, “Anye a li ingme okhoghuo ni a ro mu anye gbe itali ukpeloe oyi egbo nya, aboriekhia

khi ẹgbọ iRomu anye khi! Ama e mu anye kulo owa ighumha. Memena, ẹẹ nono ni wẹwẹ e bẹna rue anye abọ-a, ọa ya tşẹ e! Eni esọ-ẹzọ wẹwẹ-ghuo e bhale ya wolọ anye lasеле.”

³⁸Eni ipolisi e lẹ ya gueyẹ eni enighie abi e ngme. Abi e rọ suọ khi ẹgbọ iRomu iPọlu ali iSalasi e khi, ulishi o mu wẹ. ³⁹Ighọ e vu ya kuegbe-a lema wẹ, e wolọ wẹ owa ighumha le, e lema wẹ e kpẹkpẹ e lase ẹwẹ ifuapfẹ le. ⁴⁰Ighọ iPọlu ali iSalasi e lase oni owa ighumha le, e ya je apfẹ oyi iLidia. E bhale ya ẹ eni e miesuọ aghọ. E ri udu shi wẹ ọ, e rọte aghọ vu.

17

Obini iTesalonika

¹IPọlu ali iSalasi e rọte Afipolisi ali Apolonia dọşẹ e bhale iTesalonika ashini owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu o la.

²IPọlu ọ dọşẹ je owa ugamhi abi ọ kie kpẹ ẹ li. Ẹfo uka esẹ ọ la aghọ nu wẹ rọte Ebe-no-pfuasẹ ku ochi. ³Ọ rọte Ebe-no-pfuasẹ rọli khasẹ gboo, khi ọni Ọmiepfuese, ọ mema ya mẹ osoli, ọ rọte eghuli guale. IPọlu ọ gueyẹ wẹ, “Ijesu ni mhi rọ ọ tse abọ yẹ ẹ ọ khi ọni Ọmiepfuese ni Ẹshinẹgba ọ shobọ khi lọli ya rọ bhale.” ⁴Ẹgbọ iJu eghuo e mie shi emini iPọlu ali iSalasi e ngme, e ku ma wẹ ọ ọ ga Ẹshinẹgba. Ighọ li khi ẹgbọ iGiriki eni ẹ na ulishi Ẹshinẹgba ali ebubu ikpotso ni e fialo-a e li miesuọ. ⁵Ama ẹgbọ iJu ee kpe ofuma, e kia ya luno ẹgbọ usuesọ-akhuẹ tiggibili shi okhọli. E pfi ozughu shi oni ẹdẹli nya. E tsua okhọli lo owa oyi ọmọşẹ ni a lu iJasi ya nono iPọlu ali iSalasi ni wẹwẹ e muno wẹ lasеле na eni ẹgbọ. ⁶Ama abi ẹa rọ mẹ wẹ, e tialọ iJasi ali eni e miesuọ elese ghọ je odalo oyi enighie eyi oni ẹoli, e tşesẹ leghe, e liẹ, “Emọşẹ ena e she pfi ozughu shi asha kpa! Memena e gbo bhale ifuapfẹ eyi awa, ⁷IJasi ọ mie wẹ shi owa oyọli. Ẹ da ishi eyi iSiza, ẹẹ khi oghie ọlese ọ laọ ni a lu iJesu.” ⁸Abi e rọ suọ eni ingmemhi ena, elemhi e te odode yese eni ebubu ẹgbọ ali enighie eyi oni ẹoli-a. ⁹E ri iJasi ali eni a ga muno wẹ eghọ zẹ oko, neni a tigbe zẹwẹ vu.

Elemhi iBerea

¹⁰Obili o lẹşẹ bi eleghọ, eni e miesuọ e ghie iPọlu ali iSalasi je iBerea. Abi e rọ ramhi aghọ, e je owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu. ¹¹Ẹgbọ ni e la aghọ e mhọli udu ni o khueghie-a dọşẹ eni e la iTesalonika. E ri esọ shi oni usomhi onete egbegbọ. Ogbẹlẹ kpa e rọ wẹna Ebe-no-pfuasẹ ni e mẹ ini emini iPọlu ọ gueyẹ wẹ ini igesikia lọ. ¹²Ẹgbọ iJu ebubu e miesuọ, ikpotso iGiriki ni e fia alo-a, ali emọşẹ iGiriki e li miesuọ.

¹³Ama abi ẹgbọ iJu ni e la iTesalonika e rọ suọ khi iPọlu ọ la iBerea a tse abọ ungmehi oyi Ẹshinẹgba, e bhale aghọ ya ngmiasẹ ẹgbọ e ka pfi ozughu. ¹⁴Eloawẹ eloawẹ, eni e miesuọ ẹẹ iPọlu vu ke je egele okẹ oniẹmhi, ama iSalasi ali iTimoti e kie la iBerea. ¹⁵Eni emọşẹ ni e kphase iPọlu, e rọ li bhale Ateni, e gbo nyenẹ egbe je iBerea. IPọlu ọ ghie wẹ ghi iSalasi ali iTimoti e kelẹ bhale ya ẹ luẹ shi aghọ.

Abi iPọlu ọ rọ la obini Ateni

¹⁶Abi iPọlu ọ li migha Ateni i khẹ iSalasi ali iTimoti, ọ mẹ ilitsa ọdoda ni e la oni eke, o nighise ọli ayemhẹ. ¹⁷Ighọ ọ nu ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iJeta ni ẹẹ na ulishi Ẹshinẹgba ku ochi elemhi owa ugamhi. Ighọ ọ li gbo nu ẹgbọ kpa ni e rọte olele e dọşẹ ẹ ngme ogbẹlẹ kpa. ¹⁸Ẹgbọ eghuo ni ẹ şesẹ, ni e khi Ẹpikuria ali iSitoiki e nu ọli i khẹ akọ.* Abi iPọlu ọ rọ ngme ungmehi oyi iJesu ali irote eghuli guale, eghuo ọ e liẹ, “Elọ oyẹghẹ ọna ọ mẹ ẹ ngme?” Eghuo ẹẹ li, “Abi khi eri ọọ liẹ awa ke ga ilitsa eyi ẹoli oboese?” ¹⁹Ighọ e rue iPọlu bhale owa ni a lu Aropagosi. (Owa ona eguebe ni e la ẹoli Ateni ẹẹ legba.) “Anye ẹ nono ni u gueyẹ anye abi osesẹ onogbọ ona o ngme. ²⁰Ingmehi ni u wa ngme, enegbọ

* ^{17:18} Ẹgbọ Ẹpikuria ali iSitoiki ena, e deba osesẹ ni ẹa te ode, eyi ọ ni a lu Ẹpikuroşi ali iZeno. Eri Ẹpikuroşi ọọ şesẹ ẹgbọ e zobẹ ni oghẹlẹ o khi emini e na khu agbọ oyẹwẹ, a na ke na emini e ya pfi osoli ali ulishi na wẹ. Ẹgbọ iSitoiki e deba osesẹ ni ẹa te ode eyi iZeno, ni ọọ ogbọkpa ọ ke li agbọ oyọli abi usamhi oyọli o lama na li shi. Ogbọ khi zobẹ ni usamhi agbọ aruele okekhi oyi osoli, ni o nasẹ ọli.

e khi shi anye esọ, gweye anye abi e ngme.”²¹ Irari khi egbo Ateni nya, ali epfese ni e la o, e ma pfuse egheghe-a ke ngme ingmemhi ali ke ri esọ shi owena ali ilese enegbo ni e she lasese e gbigbi eke.²² IPolu o vule migha we iteva o we, “Emose Ateni, mhi me e me khi egbo ni e mhue ulishi oyi Eshinegba a khi.²³ Irari khi abi mhi roo kia ifuapfe eye e gasẹ mhi bino ikhumhi ebubu ni aa ga. Mhi me okula oghuo ni a keke emhi shi, ni oo, ‘Oyi olitsa ni aa lese.’ Emini a ga ni ee khi aa lese, mhi ya gue ingme oyoli ye e ena.

²⁴ “Eshinegba ni o ma agbo ali emhikpa ni e la elemhi we, loli o khi Onomhue oyi eke ali ukhuli ni o ya la Owa ugamhi ni egbo e ri abo to.²⁵ Wexhi eri o nono emhikhoghuo ali ikpaghiobo oyi egbo. Itobo khi loli o ri agbo ali ayemhe ali emhikpa na egbo nya.[†] ²⁶ Ogbo oghuo o te ma egbo ododa na ushishi ni e la agbo nya, Lolighuo o ri egheghe shi eke na ushishi ni e ro ya la agbo ali khi o shi ughuli oyi ogbogbo nali.²⁷ Loli o ligho riyele ona ini egbo e rosheka ke nono oli, ini e me asha ramhi oli egbe. Ama Eshinegba o nuata shi onge-awa o.²⁸ ‘Loli o ri ekpabo na awa la agbo ni awa ro o kia, ni awa ro khi oni awa khi,’ ali khi, ‘imi oli awa khi,’ abi ekekebe eye e eghuo e li ngme oli.

²⁹ “Irarigho, aborokhia khi imi Eshinegba awa khi, awa khi ke roli khokho isheli ni egbo e ri eneli ri igolu ali elomho ali eche ma.³⁰ Egheghe ni o dose, eri Eshinegba o mu alo kua shi umhalese oyi egbo. Memena o she ri omhese ni ogbokpa ni o la ashakpa o mu nyene.³¹ Irari khi o she shi ogbele shi eke ni o ro ya ri omose oghuo gue agbo kpa ezọ. Eshinegba o she rokhase agbo khi igesikia onana o khi ni o ro rote eghuli guise oni omose ona le.”

³² Abi e ro suo khi iPolu o ngme ramhi irote eghuli guale, e ri oli i li egia, ama elese ee oli, “Anye a nono ni anye gbo suo ungmehi ona elelese.”³³ Igho iPolu o rote oni ilegba vu.³⁴ Emose eghuo e deba li, e mie oli suo. IDionisusi ni o khi oghuo oni igbaa Aropagosi o li deba li. Igho li khi okpotso oghuo ni a lu iDamarisi ali egbo eghuo elese e li laọ.

18

Abi iPolu o ro la iKoriti

¹ Abi a ro me eni ingme ena se, iPolu o rote eoli Ateni vu je eoli iKoriti.² Agho o bhale ya e ongi iJu oghuo ni a lu Akuila ni a bia shi eke iPotusi. Oni loli ali ughue oli ni a lu iPisila e lese rote eke Itili bhale, irari khi oghie iRomu nya ni a lu iKiladiusi o shi ushi na egbo iJu nya ni e la eoli iRomu nya e lase eoli iRomu le. IPolu o le ya bino we,³ irari khi akanya oni o ri ide e ghi okhoro oo gbe, o nu Akuila ali iPisilia a gbe oni akanya ni ee gbe. O nu we la agho.

⁴ Ogbele Iyemhea oyi egbo iJu kpa o ro je owa ugamhi oyi egbo iJu ya nu we ku ochi ini o dobe ri oni ungmehi lo egbo iJu ali egbo iGiriki esọ.⁵ Abi iSalasi ali iTimoti e ro rote eke iMasidonia bhale, iPolu o ri egheghe ni o mholi nya gue oni ungmehi ye egbo iJu, khi iJesu o khi Omiepfuese ni Eshinegba o shobo khi o ya bhale.⁶ Abi eni egbo iJu e ro nu oli khe ako ni e ro ze emue ebe na li, o lama shi we o, o kpe abo shi we o, oo, “Mhi kpe abo shi e o. Ini a pfua, ee a ya mu ota so. Oa khi mhemhe a ya mu ota so shi oia eye. Rote memena vu, mhia je eke oyi egbo iJeta.”⁷ O pfi we shi agho vu, o je owa oyi ogbo iJeta ni a lu iTatosi iJositosi ni oo ga Eshinegba, ni owa oyoli o la mama owa ugamhi oyi egbo iJu.⁸ IKirisipusi ni o khi oga shi oni owa ugamhi ali apfoli e mie Onomhue suo; ebubu egbo ni e la iKoriti ni e suo oni usomhi e miesuo, a batazi we.

⁹ Eliyose eleghuo, iPolu o me ime-alo ni Onomhue o la nu oli ngme, oo li, “Ulishi o khi mu e, ama kie ke gue ungmehi le, khi tsaghie-a.¹⁰ Irari khi mhi nu e la. Ogbo oa la o ni o ya kual e utse. Irari khi mhi mholi ebubu egbo shi eoli ona ni e khi egbo eyemhe.”¹¹ Igho iPolu o la iKoriti ukpe oghuo ali ukhukhui, oo sese eni egbo ungmehi oyi Eshinegba.

¹² Abi iGalilio o ro khi igovuno ni iRomu e ze shi obini eke Akhaya, egbo iJu eghuo e kugbe mu okhori vule shi iPolu o, e mu oli je ikotu.¹³ Ee li, “Eri omose ona oo sese egbo ode egholi ni a te e ga Eshinegba abi ushi oyi awa oa ngme.”

[†] 17:25 Li ze 1 Ighie 8.27; Aza 42.5; Ika 7.48

¹⁴ Abi iPọlu ọ li i nono ni ọli ngme, igho iGalilio ọ nu ẹgbọ iJu ngme, ọọ, “Ini ẹzọ ni a lu ena o khia khi oyi umhaguẹli ọ okekhi oyi ingmobe okhọghuo ọ, mhi kha kuegbe-a ri esọ shi ẹ ẹẹ ẹgbọ iJu ọ. ¹⁵ Ama abi o rọ khi ungmehi ekhako ni o la ingmemhi ali eva ali ushi oyeẹ egho, ẹẹ-ghuo a ya sọ oni ingme, mhi aa ya sọ ọ.” ¹⁶ Ọọ a khu wẹ ikọtu ya fiẹ. ¹⁷ E gamhi iSositẹnisi ni ọ khi ọga shi owa ugamhi mu. E la odalo oni ikọtu gbe ọli. Ama iGalilio ọa fẹ pfi esọ shi wẹ ọ.

¹⁸ IPọlu ọ nu eni e miesuọ la iKoriti ogbele ni e bu, igho ọ li tse wẹ okhila, ọli ali iPisilia ali Akuila e lo oko-okẹ oniemi da okẹ oniemi je iSiria. Neni iPọlu ọ rọte iKẹnkhiria da okẹ oniemi, ọ yamhi itsu ukhomhi-a itobọ ironga ni ọ rọ nga. * ¹⁹ E ramhi Efesosi, ashini iPọlu ọ pfi iPisilia ali Akuila shi. Ọ je owa ugamhi ni ọ nu ẹgbọ iJu ku ochi. ²⁰ Eni ẹgbọ ẹ ọ nu wewẹ la agho tẹse, ama ọa lama. ²¹ Ochoghọ, ọ gueye wẹ abi ọ rọ ọ vu, ọọ, “Ini o da khi oghuemhe oyi Eshinegba, mhi ya nyene egbe bhale deba ẹ.” Igho ọ rọte Efesosi lo oko-okẹ oniemi vu da okẹ oniemi. ²² Abi ọ rọ ramhi iSizeria, ọ te agho je iJerusalemu ya tse eni e miesuọ, ọ ke te agho je ẹoli Atioki.

²³ Abi ọ rọ la agho ukuku eghẹghẹ, ọ te agho vu, ọ rọte ekẹ iGalesha ali iFirigia ya ri udu shi eni e miesuọ ọ.

Abi Apolosi ọ rọ la Efesosi ali iKoriti

²⁴ Oni eghẹghẹ, omose onge iJu ni a lu Apolosi ni a bia shi Alezadira ni ọ khi oni ọ mema gue ebe, o gbo lolo lese ebe nọ pfuase, ọ bhale Efesosi. ²⁵ Ọ khi ogbo ni a rọte ekẹ sese ode oyi Onomhue. Ọ mholi omuegbe ni o fu ni ọ rọ sese ingme oyi iJesu. Emini ọọ sese o rọte ode igesikia. Ama osese oyi iJonni Oni ọọ batazi ẹgbọ ọ lese gue. ²⁶ Igho ọ li la owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu ri igbedu u ngme. Abi iPisila ali Akuila e rọ suọ emue ni o la li unu, e rue ọli ma egbe je apfe, e kuegbe-a sese ọli ode oyi Eshinegba shi ọ egbegbo. ²⁷ Apolosi ọ rọli shi udu khi ọli ya je Akhaya, eni e miesuọ ni e la Efesosi e kpaghie ọli obo, e keke ebe ghi eni e miesuọ ni e la Akhaya. E gueye wẹ e kpe abo mie ọli. Abi ọ rọ ramhi akaghọ, ọ khi ikpaghiobo oniemi na eni e rọte okhale oyi Eshinegba miesuọ. ²⁸ Irari khi ọ nu ẹgbọ iJu khe akọ egbegbo, ọ rọ mu wẹ ọ le. Ọ rọte Ebe-no-pfuase rokhasẹ wẹ khi iJesu ọ khi Omiepfuese ni a shobo.

19

Abi iPọlu ọ rọ la Efesosi

¹ Abi Apolosi ọ li la elemhi iKoriti, iPọlu ọ rọte elemhi oni ekẹ kia rọte ugbogbode ni o khi ute ute e dose, ọ bhale Efesosi. Agho ọ bhale ya ẹ eni e miesuọ eghuo, ² ọ mhila wẹ, ọọ wẹ, “Abi a rọ miesuọ, a li mie Ayemhe-nọ-pfuase?”

Ẹẹ ọli, “Anye a fẹ suọ khi a me emini a lu Ayemhe-nọ-pfuase ghue.” ³ IPọlu ọọ wẹ, “Ibatizi onabi onoghuo a kpe mie?”

Ẹẹ ọli, “Ibatizi oyi iJonni.” ⁴ IPọlu ọọ wẹ, “Ibatizi oyi iJonni, ibatizi ona imupfi lo. Ama oni iJonni ọ gueye ẹgbọ iZireni e mie oni ọ ya bhale ikpukhokho oyelue suọ, ikhi iJesu.”*

⁵ Abi e rọ suọ ona se, a ri eva oyi iJesu Onomhue batazi wẹ. ⁶ IPọlu ọ ri abo nga wẹ ukhomhi, Ayemhe-nọ-pfuase ọ tiemhile shi wẹ ọ, ee ngme emue onogbo. E gbolo o ngme ungmehi ni Eshinegba ọ rọ shi wẹ unu. ⁷ Wewẹ nya e khi emose ogbava.

⁸ IPọlu ọ lo elemhi owa ugamhi, ọ la agho iki ese, ọ ri igbedu nu eni ẹgbọ ngme. Ọ nu wẹ ku ochi, ọọ sese wẹ ni e mie shi ingme Eghiele oyi Eshinegba. ⁹ Ama eghuo ọ e khi isueso-akhue ni ẹa lama miesuọ. E la ukpeloe oni igbaa ngme ingmemhi ebe deba oni ode. Igho iPọlu ọ pfi wẹ shi agho vu, ọ rue eni e deba li je owa oyi iTiranosi. Ọ la agho nu wẹ ẹ ku ochi ingme iloghie ogbele kpa. ¹⁰ Ikpe eva ọ la agho sese wẹ, ghe ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iGiriki ni e la ekẹ Esha, e suọ ungmehi oyi Onomhue.

Imi iSikiva

* 18:18 Li zẹ iNoba 6.18 * 19:4 Li zẹ iMat 3.11; iMak 1.4,7-8; iLuk 3.4,16; iJon 1.26-27

¹¹ Eshinegba o te obo oyi iPolu u gbe ikanya oshabo ododa. ¹² O ya ramhi khi ibede ali ogbene ni a rote iPolu egbe wolo, e ri egbo ni ea ze e toto, ali e khu egbo ayemhe okphaghi idiegbe ya lase.

¹³ Egbo iju eghuo ni ee kia ukhomhi eoli gasa ri imajiki i khu ayemhe obe kua, e li nono ni e ri eva oyi iJesu Onomhue riela abi imajiki khu ayemhe obe. E lie, "Anye ri eva oyi iJesu ni iPolu o ro tse abo mhesa ne, fie lase!" ¹⁴ Imi oga oyi ekpodalo ugamhi onge iju oghuo ni a lu iSikiva etuoshilua, ee li ona. ¹⁵ Igho, oni ayemhe obe, oo we, "Mhi lase iJesu, mhi lase iPolu, eghuo a khi?" ¹⁶ Oni omose ni o mholi oni ayemhe obe ogho, o kpha rughu we, o gbe we kuali utse. E ri irumheba na kua.

¹⁷ Abi egbo iju ali ijeta ni e la eke Efesosi e ro suo emini a me, ulishi oo mu we. E ri ekpe na eva oyi iJesu Onomhue. ¹⁸ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e fie lasele gboo, e zono olamhe eyewe le nya. ¹⁹ Ebubu we ni e kpe e li eboli, e wolo ebe ni e ro o li eboli nya lasele tosa-a. Abi a ro ta ingme ni a ro de eni ebe ni e tosa-a, e ya khi ekpa udududu. ²⁰ Igho ungmehi oyi Onomhue oo ge shi o tse, oo toto-a.

²¹ Abi a ro me ingme ena se, iPolu o sa o khi loli ya rote eke iMasidonia ali Akhaya dose je iJerusalemu. O o eni egbo, "Mhi kha ramhi agho se, mhi ya rote oobo je eoli iRomu."

²² Igho o ghie iTimoti ali Erasitosi ni e nu oli a gbe akanya je iMasidonia. Loli o la eke Esha ukuku eghege.

Onyaghu ni a me Efesosi

²³ Oni eghege, ukpokpomhi onyaghu o ya de shi eoli Efesosi irari osese ni iPolu oo sese. ²⁴ Omose oghuo o la o, ni a lu iDemetiriusi ni oo lumhi igolu ro riela irokhokho okula oyi olitsa Atemisi. O tsua oki oniemhi ghi eni e gbe oni akanya. ²⁵ Igho oni omose o luno wewe nya kugbe, oo we, "A lase khi egbegbi eleli awa rote oni oki ona me. ²⁶ Mena a she me, a gbolo suo ikanya ni iPolu oo gbe. Loli oo gueye egbo khi ilitsa ni a ri abo mama khi afue e khi. Ebubu egbo ni e la eoli Efesosi ali eke Esha nya e she mie oli suo. ²⁷ Oki oyawa o she la okhena ni o ro o le eva obe. Ali khi ekpe oniemhi ni a ro na olitsa Atemisi ali okula oyoli o ya mele afue-a. Olitsa ona egbo ni e la eke Esha ali agbo nya ee ga."

²⁸ Abi eni egbo e ro suo ona, elemhi ee bi we. E ri ofu tsesa e gasa eke gbii, ee lie, "Olitsa onofune, Atemisi o khi ni anye egbo Efesosi anye ee ga." ²⁹ Oni okeke o gbhiaku oni eoli. Eni egbo e mu iGayusi ali Arisitakusi ni e khi engi iMasidonia ni e nu iPolu kia a gasa. E rue we bhale olele. ³⁰ IPolu oo nono ni loli je odalo oyi oni igbaa, ama eni e miesuo ea ze oli obo. ³¹ Ekhemhue eghuo ni ee mhesa shi oni eke ni e khi emole iPolu e li ghie usomhi ya lema li o khi bie je elemhi olele ya ri egboli khase. ³² Oni eghege, okeke oniemhi o de elemhi oni igba. Eghuo e kha ngme e je ola, elese e ngme e je oobo. Egbo eghuo ni e la agho ea lase emini o pfi oni ozughu. ³³ Eni ee ralo na egbo iju eghuo e tan o Alazada abo je odalo o ka ngme na ewe. E gueye oli emini o ya ngme. Igho oni Alazada o ri abo gbe we akhiakhia. O guele emini a me. ³⁴ Ama abi eni ebubu egbo e ro lase khi ongi iju o khi, e ri uruli oghuo tsesa gbii, elemhi iwakati eva, ee lie, "Olitsa onofune Atemisi o khi ni anye egbo Efesosi ee ga." ³⁵ Ikpukhokho o, okewe-ebe oyewe o fie lasele, o ri abo gbe we akhiakhia. O o we, "Inyoghuo-mhe egbo Efesosi, ogbokpa o lase khi awa khi eni e khekhe okula Atemasi, ali echeli oyoli ni o rote idane de tiemhile? ³⁶ Aa me ogbokhoghuo ni o dobe ya tia onana. Itobo igbo a die oili lalo ni udu oyee o pfomhe. A khi ri inyanya-dose riela emhikhoghuo. ³⁷ Eri a muno emose ena bhale abi o rie khia khi ea rote oni owa ugamhi do ughiatu, wekhi eri e ze emuebe na olitsa ni awa a ga. ³⁸ Ini iDemetiriusi ali apfoli e mhue ogbokhoghuo ni o li we ingme, a lase khi awa mholi ikotu ali esu-eso, o ka lu eni egbo eso. ³⁹ Ama ini a me emhese ni a nono ni a ro lasele, a ze ni a la igba ni a la gue eso o. ⁴⁰ Irari khi ini a bino emini a me amo, awa la okhena ipfa eso mu khi awa, awa pfi ozughu. Awa aa ya me eso gue pfa egbe awa shi eke, irari khi awa aa mholi emini o pfi oni ozughu onana." ⁴¹ Abi o ro ngme se, oo oni igba o ve-a.

20

IPolu ọ rọte eke iMasidonia ali Akhaya dọse

¹ Abi oni okeke o rọ pfoṃhẹ, iPolu ọ ghie ya lu eni e miesuo. Ọ ye wẹ ude se, ọ tse wẹ okhila. Ọ je eke iMasidonia. ² Ọ rọte oni eke dọse. Ọ kia ri ingmemhi ni e bu ri udu shi eni e miesuo ni e la oni eke ọ. Ikpukhokho, ọ ramhi eke iGirisi. ³ Ọ la agho iki ese. Irari khi egbọ iJu è gba ugbamhi obe khe ọli, abi ọ li nono ni loli lo oko-oke oniemi je iSiria, ọ ri ochoghọ mu egbe pfi rọte ode iMasidonia vu. ⁴ ISopata omi iParosi ongi iBerea ọ deba li, li shi Aristakusi ali iSekudosi ni e khi engi iTesalonika, ghe iGayusi ali iTimoti engi iDebi, gbo li shi iTakikosi ali iTirofimosi ni e khi engi eke Esha. ⁵ Etuava ni a ngme kpukhokho enana, e je odalo ya migha khe anye obini ẹoli iTiroasi. ⁶ Anye rọte iFilipi kia ukhomhi oke oniemi ogbele ishe, abi a rọ li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma shi nye se. Anye bhale ya ẹ eni e migha ẹ khe anye ẹoli iTiroasi, anye la agho ogbele ishilua.

IPolu ọ rọte eghuli guise Iyutikosi le

⁷ Ogbele nodode elemhi ẹfo uka, anye bhale kugbe ni anye ya le eminale ni o pfuase. IPolu ọ nu eni egbọ ngme tese irari khi ọ ya vu ogbeakolo. Ọ ngme ya ramhi itsotso ogbie. ⁸ A ri igbili ni e bu ru shi elemhi owa ukhomhi atonga ni anye legba. ⁹ Ozeo oghuo ni a lu Iyutikosi ọ shito okele ni o la oni atonga. Ukpokpomhi olese o do li rue abi iPolu ọ rọ ngme e tese dọse. Abi iPolu ọ kie li i ngme, oni olese o lo ọli egbe ramhi ni ọ rọ rọte ukhomhi atonga nuzi-ese de ya tiemi eke. Abi ẹ rọ mu ọli vule, ọ she ghua. ¹⁰ Ama iPolu ọ tiemi eke, ọ mu ọli ko elemhi, ọ to ọli etuli, ọọ, “A li tsuke, ayemhe oyoli ọ kie laọ.” ¹¹ Igho, ọ nyene egbe nga atonga, e le eminale ni o pfuase. Ọ nu wẹ ngme ramhi ni ovo o rọ ngale. IPolu ọ vu. ¹² Eni egbọ e rue oni ozeo je apfe, ọa mholi ikuatse okhoghuo. Onana o ri udu pfoṃhẹ wẹ egbegbo.

IPolu ọ tse eni egbhali Efisha okhila

¹³ Anye lo oko-oke oniemi je odalo ya migha khe iPolu Asosi, asha ni iPolu ọ te ya deba anye lo oko-oke oniemi. Loli ọ mhese ona itobo khi awe ọ rọ ya bhale. ¹⁴ Abi ọ rọ bhale ya ẹ anye shi Asosi, anye ga lo oko oke oniemi oghuo je iMitileni. ¹⁵ Ogbeakolo, anye lo oko oke oniemi te agho ya je iKhiosi, ogbele ni o de bali, anye rọte agho da je iSamosi, ogbeakolo anye ramhi iMiletusi. ¹⁶ IPolu ọa nono ni loli migha ẹoli Efesosi itobo ini loli khi pfuse eghẹghe a shi eke Esha, irari khi inyanya ọ la ini loli kele ramhi iJerusalemu shi ogbele iPetikositi.

¹⁷ Eoli iMiletusi iPolu ọ te ghie usomhi ghi egbhali ni e la igba oyi egbọ eni e miesuo ni e la ẹoli Efesosi e bhale ya ẹ lue. ¹⁸ Abi e rọ ramhi agho, ọọ wẹ, “A lese abi mhi li nu ẹ ngeli abi mhi rọ la iteva oye, rọ te ogbele onodode ni mhi te lo eke Esha le. ¹⁹ Rote iregbemhe-tiemhile ali amẹ evie mhi rọ gbe ikanya eyemhe abi oni ọọ ga oyi Onomhue, eghẹghe ni o rọ ze mu mhe ni egbọ iJu e rọ gba khe mhe. ²⁰ E a lese khi mhi aa ri emhikhoghuo ni o ya kpaghie ẹ obọ sheli ẹ abi mhi rọ ọ tse abo ali ni mhi rọ ọ sese ẹ elemhi igbaa ali ifuapfe. ²¹ Mhi she kpe gueye egbọ iJu ali egbọ ijeta khi e mema a te olamhe eyewe mu pfi deba Eshinegba ni e mie iJesu Onomhue oyawa suo.

²² “Memena, ni mhi rọ suo eso na Ayemhe-no-pfuase, mhia le iJerusalemu, ni o khia khi mhi aa lese emini mhi ya me oobo. ²³ Mhi lese khi asha kpa ni mhi je, Ayemhe-no-pfuase ọ she kpe gueye mhe khi owa ighumha ali anasemhe e migha a khe mhe. ²⁴ Ama eri mhi leli agbo oyemhe shi afue, ini mhi lese me asha gbe akanya ni iJesu Onomhue ọ mhese na mhe pfo. Ikhi itsabo usomhi onete isomhelemhi oyi Eshinegba.*

²⁵ “Mhi she kia rọte asha je asha tse abo ungmehi Eghiele oyi Eshinegba ye ẹ. Memena mhi lese khi ongee, ọa ke tigbe ya me mhe ghue. ²⁶ Irarigho, mhi gueye ẹ amo khi ini ongee ọ pfua, ọa ke la obọ oyemhe. ²⁷ Irari khi ulishi ogbokhoghuo ọa mu mhe ni mhi rọ gue ungmehi oyi Eshinegba ye ẹ. ²⁸ Igho, a ri ẹloe khu egbe ẹ, ali ogbokpa ni Ayemhe-no-pfuase ọ rọ nga ẹ obọ. Khi orisumha-kia oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti

* 20:24 Li ze 2 iTimo 4.7

suo oyi Eshinegba ni o ri o lia eyoli de. ²⁹ Mhi lese khi ini mhi da vu se, egbo ni e kholo abi ekpe ali idumhi e ya lo e iteva le, ea ya ze eni isumha obo khi ea kuali we utse. ³⁰ Egheghe o ya ramhi ni egbo eghuo elemhi e e ro ya ri ingmemhi egbhue di eni e miesuo, e rue iteva oye e lasele. ³¹ Irarigho, a ri eloe shi o, a gbo sato khi elemhi ikpe ese mhi aa tigbe yemhe-a itse agua ye e, shi ele oguota ghe eliyose, elemhi evie.

³² “Memena, mhi re e nga Eshinegba obo, ali ungmehi isomhelemhi oyoli, ni o ya re e fu shi irudunga, ni o ya re e mholi ugu ni eni Eshinegba o she khuese pfuase e ya mholi. ³³ Mhi aa do ogbokhoghho okonyo elomho ali igolu wekhi ode oyoli. ³⁴ Ee a lese khi abo yemhe ena mhi ro gbe akanya ro de emini mhemhe ali eni e nu mhe kia ee nono kpa. ³⁵ Elemhi emini mhi rie le kpa, mhi rokhase e khi awa mema ya ri akanya igbegbe onana kpaghie eni ea mholi obo. A sato ungmehi oyi iJesu Onomhue, ni oo, ‘Ikhivose o la irona dose imiemie.’ ”

³⁶ Abi iPolu o ro ngme se, loli ali ewe e wugha, o so iromhi. ³⁷ Ee vie abi e li i tse oli okhila, e mu oli, ni e pfpfi oli egbe. ³⁸ Oni o lolo ri egbe pfo we-a khi oni o gueye we khi ea ke tigbe ya me lue ghue. Igho e kphase oli ya lo oko-okwe oniemhi.

21

IPolu o vu iJerusalemu

¹ Anye tse we okhila se, anye kia okwe oniemhi talala a je eoli iKosi. Ogbeakolo anye je eke iRodisi, anye rote agho je eoli iPatara. ² Anye lo oko-okwe oniemhi ni oo je eke iFonisha, igbo anye lo o vu. ³ Anye nise alo me iSapurosi, anye rote ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko. Anye je eke iSiria. Anye migha eoli iTai, agho oko oyi anye o la tiese itsua shi eke.

⁴ Anye me egbo eni e miesuo eghuo, anye nu we la agho ogbele ishilua. Ayemhe-no-pfuase o gueye we iPolu o khi je eke iJerusalemu. ⁵ Anye nu we la agho ramhi egheghe ni anye nu we ya la akaghoo ramhi se, anye rue okiali eke. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ali ighuwe ali imiwe e kphase anye fie lasele oni eoli, anye ramhi eseso okwe oniemhi, anye wugha so iromhi. ⁶ Anye tse egbe okhila se, anye ya lo oko-okwe, wewe e nyene egbe ukhokho, e je apfe.

⁷ Anye rote iTai vu, anye bhale iTolmasi. Anye la agho tse eni e miesuo, anye nu we la agho ogbeleghuo. ⁸ Anye vu ogbeakolo, anye ramhi iSizeria. Anye kushi owa oyi iFilipu oni o kia gue ungmehi oyi Eshinegba le, ni o khi oghuo egbo oshilua ni a la iJerusalemu ze.* ⁹ O mholi eniye imueshi aane ni ea ye ughue ne, ni e me eke e guele.

¹⁰ Abi anye ro la agho ogbele ni e bu, omekeguele ni a lu Agabusi o rote eke iJudia bhale.† ¹¹ Igho o rue ugbhobho ni a ro o mu oku oyi iPolu. O roli gono egboli abo ali awe. Oo, “Ayemhe-no-pfuase oo khi, ‘Ina egbo iJu ni e la iJerusalemu e li ya ge oni o mholi ugbhobho ona, e mu oli na egbo ijeta.’ ”

¹² Abi anye ro suo ona, anye ali egbo elese ni e la agho, anye lema iPolu o khi je iJerusalemu. ¹³ Ama iPolu oo, “Elo o ze ni a ro o vie, ni a ro o yese mhe udu-a. Aa khi eri mhi lese mu egbe ni a ro ya ge mhe tse, ama mhi ga mu egbe ni mhi ro ya ghu-a shi iJerusalemu, irari eva oyi iJesu Onomhue.” ¹⁴ Abi anye aa ro dobe zu oli ode, anye yemhe-a, anye e oli, “O ka tse abi o ghole Onomhue.”

¹⁵ Onana o dose se, anye mu egbe, anye nga iJerusalemu. ¹⁶ Eniye odukhokho eghuo ni e la iSizeria, e kphase anye, e ri anye bhale owa oyi iMinaso, ni o khi ongi iSapurosi ni o khi oghuo eni e kpe todode miesuo.

Abi iPolu o ro ramhi iJerusalemu

¹⁷ Abi anye ro ramhi iJerusalemu, eni e miesuo e kpe abo mie anye egbegbo. ¹⁸ Ogbeakolo iPolu ali anye enekpole anye ya me iJemhisi, eni egbhali eni e miesuo nya e li la agho. ¹⁹ IPolu o tse we, o kuegbe-a gueye we ikanya ni Eshinegba o gbe shi iteva oyi egbo ijeta rote akanya oyi Eshinegba ni oo gbe.

* 21:8 Li ze Ika 6.5; 8.5 † 21:10 Li ze Ika 11.28

²⁰ Abi e rọ suọ ingmemhi ni iPọlu ọ ngme se, e kueghie Eshinegba. Igho ẹ iPọlu, “Inyoghuo, wa a me egbo agbele-agbele eyi iJu ni e mie ijesu suọ, wewe nya e mhọli omuegbe shi iri ushi gbe akanya. ²¹ E she kpe suọ khi eri u wa sese egbo iJu nya e tsua Ishi eyi iMosisi kua, khi u we e khi shele imi we-a ali e khi ke deba ighuighue eyi egbo iJu. ²² Se awa ya li, irari khi e mema ya suọ khi u she bhale. ²³ Ina anye nono u li, emose aane e nu anye la ana ni e she ro nga. ²⁴ Rue emose ena, ni a ga ya rieler ikhue-pfuase. U gbo fali ota na we ni a ro ya ta we itsu-a. Ishegho, ogbokpa o ya lese khi egbholi a kie me, khi u ri Ishi eyi iMosisi ẹ gbe akanya.† ²⁵ Ama anye she ri ebe ghi egbo iJeta eni e miesuo ro gueye we abi anye ngme, khi e ti egbe eminale ni a ro luase obo le, ali e khi ke da oia ali e khi le elamhi ni aa fa uruli, ali e lase itsebo ikuku le.”§

²⁶ Ogbeakolo, iPọlu ọ rue eni emose, e ga ya rieler ikhue-pfuase. Igho ọ je Owa Oyi Eshinegba ya gueye we ogbele ni oni ikhue-pfuase o ya pfo ali emini a ro ya rieler iluasobo na ogbogbo.

A mu iPọlu

²⁷ Abi eni ogbele ishilua e ro ya gba, egbo iJu eghuo ni e rote eke Esha bhale e me iPọlu elemhi Owa Oyi Eshinegba. E tano shi eni ebubu egbo elemhi, e mu iPọlu. ²⁸ E tsesẹ leghe, ẹẹ li, “Egbo iZireni, a kpaghie anye obo. Eri oni omose ona o kia sese egbo ashakpa, mu okholi vule shi egbo eyawa o, ali ishi eyawa ali Owa Oyi Eshinegba onana. Oa khi ena tse, o she gbo rue egbo iGiriki lo Owa oyi Eshinegba oyawa ya ri ichimhi mu asha ni o pfuase onana.”

²⁹ (Eri e ngme ona itobo khi e me iTiروفimosi ongi Efesosi ali iPọlu ifuapfe, e dabi khi o she roli lo Owa Oyi Eshinegba.)*

³⁰ Onyaghu o lo oni ifuapfe nya le, eni egbo e rote ashakhasha na a bhale. E mu iPọlu, e rote oni Owa oyi Eshinegba ti oli lasele, aghoagho, e so okpe ode nya. ³¹ Abi eni egbo e li nono ni wewe gbe oli-a, oni ingme o ramhi eso oyi oni oo mhesẹ na ekholi-okhue eyi iRomu khi edeli iJerusalemu nya o la onyaghu oniemhi. ³² Eloawe eloawe, o wolo ekholi-okhue ma egbe e na tiemhi deba eni ebubu egbo. Abi eni ẹ nyaghu egho e ro me oli ali eni ekholi-okhue, e mu mhue, ẹ a ke gbe iPọlu.

³³ Oni o mhesẹ na ekholi-okhue ogho o mu iPọlu, o e ri iweghe eva ge oli. O mhila eni egbo oni o khi ali emini o li. ³⁴ Egbo eghuo ni e la oni igba ee tsesẹ, ogbogbo o ngme oyoli. Abi oni oga okholi-okhue ogho oa ro lese emini ee ngme, oo a mu iPọlu ya shi apfe ekholi-okhue. ³⁵ Abi e ro ramhi unu owa, eni ekholi-okhue e mu iPọlu tsua irari khi eni ẹ domhi oli e bu dose. ³⁶ Igho e li kpikpi deba li, ee tsesẹ gbii, e lie, “A gbe oli-a, a gbe oli-a.”

IPọlu ọ pfa egboli shi eke

³⁷ Abi eni ekholi-okhue e li mu iPọlu lo apfe eyi ekholi-okhue, oo oga oyewe, “Mhia nono ni mhi nu ẹ ngme?”

Oni oga oo li, “U gue ẹ ngme elemhi iGiriki?” ³⁸ “Oa khi yeye u khi ongi ijipiti ni o ke gba onyaghu eke le? Ni u wolo egbo agbele ene ni ee gbolo ekholi-okhue eyi iRomu-a, ni u rue we je odagbe ifufu ya mu we egbe shi onyaghu?”

³⁹ IPọlu ọ so li o, oo li, “Ongi iJu ni a bia shi eoli iTasosi ni o la eke iSilisha mhi khi. Omọ eke eoli ni o mu eloe. Kpekpe ze mhe nu eni egbo ena ngme.”

⁴⁰ Abi oga oyi ekholi-okhue o ro ri oni eghẹghẹ na li, iPọlu ọ migha atete unu ode, o ri abo nu we ngme e tsaghie-a. Abi e ro tsaghie-a, iPọlu ọ ri elemhi Iburu nu we ẹ ngme.

22

¹ “Inyoghuo-mhe ali itamhe ni a mu ekpe ẹ na, a ri eso shi eke ni a suọ ezọ ni mhi ya gue pfa egbemhe shi eke ena.” ² Abi e suọ khi o nu we ngme elemhi Iburu, e ga lolo tsaghie-a.

† 21:24 Li ze iNoba 6.13-21 § 21:25 Li ze Ika 15.29 * 21:29 Li ze Ika 20.4

Igho iPọlu oọ, ³ “Ọngi iJu mhi khi, ni a bia shi ẹoli iTasọsi ni o la eke iSilisha. Ẹoli iJerusalemu ona mhi la fu vule. Ayi iGamaliẹ a la sẹsẹ mhẹ egbegbo abi a liẹ deba ishi eyi ititawa. Eri mhi mhọli ọmuegbe shi ingme oyi Eshinegba egbegbo ezeze abi ẹẹ a ke li ogbe na amo.* ⁴ Eri mhi mu okhọli vule shi egbo ni e rote Ode oyi Onomhue o, ramhi ni mhi ro gbolo eghuo-a. Mhi mu emose ali ikpotso kulo owa ighumha. ⁵ Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali enighie e ya pfi otsele shi o khi igesikia mhia ngme. Mhi mie we ebe ghi eni eralo na egbo iJu ni e la iDamasikosi, ni mhi ro ya ri iweghe shi eni e miesuo ni e la oobo abo, ni mhi muno we je iJerusalemu ya nase.†

IPọlu o guele abi lolu li mupfi

(Ika 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “Eleghuo khi mhi i le iDamasikosi, itsotso oguota khi mhi lese ti ramhi oni ẹoli, akpa ni o lolo ge nyanyanya o rote irarogbe mi nga mhẹ egbe udemhija. ⁷ Igho mhi de ya gbe, mhi suo khi uruli oọ mhẹ, ‘ISolu! ISolu! Elo e ze ni u ro mu okhọli vule shi mhẹ o?’

⁸ “Mhi mhila li, ‘Oghuo u khi, Onomhue?’

“Oo mhẹ, ‘Mhemhe khi iJesu onge iNazareti ni u mu okhọli vule shi o.’ ⁹ Emose ni e nu mhẹ kia, e me oni akpa, ama ẹa suo uruli ni o nu mhẹ ngme.

¹⁰ “Mhi mhila li, ‘Elo mhi ya riele, Onomhue?’

“Onomhue oọ mhẹ, ‘Vule ni u lo elemhi ẹoli iDamasikosi, a ya la agho gueye emini a mhese ne nya ni u ya riele.’ ¹¹ Mhi ze alo itobo ugemhi akpa ni o mi nga mhẹ alo. Eni anye ga kia e ke mu mhẹ obo lo elemhi ẹoli iDamasikosi.

¹² “Omose oghuo o la agho ni a lu Ananayasi. Oni o ga ugamhi, ni o ri ushi e gbe akanya o khi. Egbo iJu nya e mu ekpe a na li. ¹³ Lolu o bhale ya migha mama mhẹ, ni oọ, ‘Inyoghuo-mhe iSolu, alo eye e khueghie-a,’ utoghuo kpe, alo eyemhe e khueghie-a, mhi me eke me oli.

¹⁴ “Oo mhẹ, ‘Eshinegba oyi ititawa o she ze kee, ni u lese oghuemhe oyoli, ni u me Oni o suo eso na Eshinegba, ni o ri unu oyoli nu e ngme. ¹⁵ Irari khi u ya khi otsele oyoli, ni u ke ngme emini u suo ali ni u gbo ri alo me, gueye egbo nya. ¹⁶ Memena, elo u ke migha khe? Vule ni mhi batazi e, ni a gbe olamhe eye kua ne, rote eva oyi Onomhue.’

¹⁷ “Agho mhi te mu egbe pfi je ẹoli iJerusalemu. Abi mhi ro la Owa Oyi Eshinegba lema, mhi me ime-alo, ¹⁸ igho mhi me Onomhue, o gueye mhẹ, ‘Nyanya rote ẹoli iJerusalemu vu, itobo khi eni egbo ena, ẹa ya mie shi otsele oye ni u ya pfi na mhẹ.’

¹⁹ “Mhie oli, ‘Onomhue, eni egbo ena e ga lese khi mhemhe mhi kia kia owa ugamhi muno egbo ni e mie e suo kulo owa ighumha, mhi gbe we egbegbo. ²⁰ Ali, ele ni e gbe iSitivini-a ni o li khi otsele, mhemhe mhi la agho, mhii mie obo shi oni eghuli, mhi ri elo khu itsua na eni e tono oli eche gbe-a.’‡

²¹ “Oni Onomhue oọ mhẹ, ‘Ke le, mhi ya ghie e je odonue ghi egbo iJeta.’ ”

IPọlu omọ-ekẹ iRomu

²² Eni ebubu egbo e ku eso-a na iPọlu kie ramhi ana ni o ro ngme na, igho e li tsele leghe, ee li, “A mu oli vu, A gbe oli-a. Ona o ke khi oni o la agbo!”

²³ E tsele, ee pfi ide idane wiliwili, e yalo ifufu ku nga idane. ²⁴ Oni oọ mhese na ekhọli-okhue, oọ a rue iPọlu lo apfe oyi ekhọli-okhue. Oo we, e gbe oli ite ni e mhila li ini e lese emini o ze khi egbo iJu e lina a tsele ku oli. ²⁵ Ama abi e ro ge iPọlu, ni we we e gbe oli, iPọlu o mhila oni oga oyi okhọli-okhue ni o migha agho, “Ushi o lama a shi o u gbe omọ eke iRomu itali ini aa me umhagueli oli obo ne?” ²⁶ Abi oni oga oyi okhọli-okhue o ro suo ona, o le ya gueye oni oọ mhese na we ni o kpeda na li. Oo, “Gue kia e, se u wa li ena? Omose ona omọ-ekẹ iRomu o khi e.” ²⁷ Igho oni oọ mhese na we o le deba iPọlu o mhila li, “Mhie i, omọ-ekẹ iRomu u khi?”

IPọlu oọ, “Ii, omọ-ekẹ mhi khi.”

* 22:3 Li ze Ika 5.34-39 † 22:5 Li ze Ika 8.3; 26.9-11 ‡ 22:20 Li ze Ika 7.58

²⁸ Oni ọọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọọ, “Omọ-ekẹ ni mhẹmhe mhi khi, ikpokpomhi ikpaghọ mhi fali rọ mie ebe rọ khi omọ ekẹ.”

IPọlu ọọ, “Ama mhẹmhe oyemhe, ọngi iRomu a bia mhe.”

²⁹ Eloawe-eloawe, eni ekhọli-okhue ni e nono ni wewe e mhila iPọlu ingme unu, e ti egbe je ukhokho, abi oni ọọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọ rọ lese khi ọngi iRomu iPọlu ọ khi, ulishi oo mu ọli, irari khi ọ she gueye we e ri iweghe shi ọli abọ, e gbe ọli.

Abi a rọ rue iPọlu bhale odalo oyi iSaediri

³⁰ Ogbeakọlọ, oni ọọ mhẹsẹ na ekhọli-okhue ọọ nono ni loli lese emini egbo iJu e nu iPọlu ẹ gue, ọ taghie iPọlu iweghe-a. Ọ gueye ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iSaediri e legba. Ọ rue iPọlu bhale ya migha odalo oyewe.

23

¹ IPọlu ọ bino oni igbaa iSaediri tatata, ọọ we, “Inyoghwo-mhe, mhi she rote udu onete oyemhe nya gbe akanya oyemhe pfo na Eshinegba ya ramhi amo.” ² Abi ọ rọ ngme ona, Ọga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi ọọ eni e ti mama iPọlu e lase ọli unu. ³ IPọlu ọọ li, “Eshinegba ọ ya ri emhi lie, yeye ugbe ni a ri etseli gboloa. Yeye u shitọ aghọ a gue mhe ezọ egbe-a, ama yeye oye u gbe ushi-a abi u li ri unu bhale a ri emhi li mhe.”*

⁴ Eni e ti mama iPọlu ẹ ọli, “Ú ga gbudu ri unu a ghi ọga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba?” ⁵ IPọlu ọọ we, “Inyoghwo-mhe, mhi aa lese khi loli ọ khi ọga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba! A keke ọli shi ebe-no-pfuase, ‘Khi gbudu ngme onobe oyi oni ọ mhẹsẹ na egbo eye.’”†

⁶ Abi iPọlu ọ rọ lese khi eghuo eni egbo khi iSadusi e khi, eni e kpole e khi iFarisi, ọ la oni igbaa ngme lasele leghe, ọọ, “Inyoghwo-mhe, otu iFarisi mhi la, mhi gbo khi omi iFarisi. Eri a la ana a gue mhe ezọ itobọ khi mhi mhọli irudushọ khi eni e ghu-a e ya gbo guale.”‡ ⁷ Abi ọ li ngme ona se, uwola o de ni otu iFarisi ali otu iSadusi, oni igbaa o kemhi. ⁸ (Irari khi otu iSadusi ẹa lama shi ọ khi egbo e ya rote eghuli guale, ẹa gbo lama khi igeni ali iyemhe e la ọ, ama otu iFarisi e lama shi enana nya.)§

⁹ Ukpokpomhi okeke o de, esese Ishi eyi iMosisi eghuo ni e khi otu iFarisi e vule e khe akọ ni o toto, ẹẹ li, “Anye aa me emhikhoghwo obọ oyi omose ọna,” e gbolo ẹ, “Ini o fe khi-a khi ayemhe, o ke khi ageni ọ nu ọli ngme?” ¹⁰ Oni ekhako o pfuse toto-a shọ, ulishi o mu oni ọga oyi ekhọli-okhue khi e tigbe khere iPọlu-a. Ighọ ọ mhẹsẹ na eni ekhọli-okhue e tiemhi ya ri itoto mie we iPọlu obọ ni e roli bhale apfe oyi eni ekhọli-okhue.

¹¹ Ele iyose ni oo deba li, Onomhue ọ migha mama iPọlu, ọọ li, “Mhue igbedu! Abi u li la iJerusalemu pfi otselẹ na mhe, ighọ u li mema ya li pfi otselẹ na mhe ẹoli iRomu.”

Ugbamhi igbe-a ni a gba khe iPọlu

¹² Ogbeakọlọ, egbo iJu eghuo e ya mhese kugbe, e romhi isheli khi wewe ẹa ya le eminale wekhi eri wewe e ya da ame, ini ẹa li gbe iPọlu-a. ¹³ Egbo ni e gba ugbamhi onana, e dose egbo egbhueva. ¹⁴ E le deba ọga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba ali eni egbhali, ẹ li, “Anye she romhi ukpokpomhi isheli khi anye aa ya le emhikhoghwo se khi anye gbe iPọlu-a. ¹⁵ Memena, yeye ali igbaa iSaediri a keke ebe ghi ọga oyi ekhọli-okhue, a lie khi a nono ni a lolo suo oni ingme bie. Anye mu egbe ni anye rọ ya gbe ọli-a neni a roli ya ramhi ana.”

¹⁶ Ama abi omọ omose ni ọ khi omi inyoghwo iPọlu oni okpotso ọ rọ suo oni ugbamhi, ọ je oni apfe ekhọli-okhue ya gueye iPọlu.

¹⁷ Ighọ iPọlu ọ lu ọga oyi ekhọli-okhue oghuo, ọọ, “Rue ozeo ona ghi oni ọọ mhese na e, ọ mhọli emini ọ ya gueye ọli.” ¹⁸ Ighọ ọ rue ọli ghi oni ọọ mhese na we.

Ọ li, “IPọlu ni a mu shi igha ọọ mhi rue ozeo ọna ghi ẹ, itobọ khi ọ mhọli emini ọ ya gueye.” ¹⁹ Oni ọọ mhese oghọ, ọ mu oni ozeo obọ, e ti je olase, ọ mhila li, “Elo wa nono ni u gueye mhe?”

* 23:3 Li ze iMat 23.27-28 † 23:5 Li ze Okiali 22.28 ‡ 23:6 Li ze Ika 26.5; iFili 3.5 § 23:8 Li ze iMat 22.23; iMak 12.18; iLuk 20.27

²⁰ Oo li, “Egbo iJu e she gba li khi wewe e ya ghie ghi e ako, ni u rue iPolu bhale odalo oyi iSaediri khi ee nono ni e te unu oyoli suo oni ingme bie. ²¹ Khi lama shi we o, itobo khi e bu dose egbo egbhueva ni e kpe ode khe oli. E she romhi ishe khi wewe ea ya le, wexhi eri wewe e ya da ini wewe ea li gbe iPolu-a. E migha a khe ni e suo emini u ya so shi emini e mhila e ena.”

²² Oni oo mhesa na eni ekholi-okhue o gueye oli, oo, “Khi gueye ogbo okhoghuo khi u she gueye mhe.” Oo li o ke le.

A rue iPolu te agho je eoli iSizeria

²³ Igho oni o mhesa ogho o lu ega ekholi-okhue aava eyoli, o mhesa na we, oo we, “A wolo ekholi-okhue egbhuegbe, ali eni e nga ichi egbhuesali ogbe, ali epfi-ote egbhuegbe ni a ke le iSizeria agogo itili amiose. ²⁴ A ri achi na iPolu nga ni a roli je oobo ini emhikhoghuo e khi li oli, ni a rue oli ghi iFelisi ni o khi igovuno.” ²⁵ O lina keke ebe na we.

²⁶ Mhemhe iKiladiusi iLisiasi mhi keke ebe onana ghie:

Yeye igovuno iFelisi ni a mu ekpe e na,

Mhia tse.

²⁷ Egbo iJu e mu omose ona, e nono ni wewe e gbe oli-a. Ama eri mhi ri ekholi-okhue eyemhe bhale ya pfa li shi eke irari khi mhi suo khi omoe-ekhe iRomu o khi. ²⁸ Mhi i nono ni mhi lese emini e ze ni e ro gue ezo o shi oli egbe, mhi rue oli je igbaa iSaediri oyewe. ²⁹ Mhi bhale ya e khi ezo ingme ishi eyewe e ro nali i gue, ama oa mhue emini o li ni abi a gbe oli-a shi, wexhi imuoli shi ogba igba. ³⁰ Abi a ro gueye mhe ugbamhi ni e gba khe oni omose, mhi ro nyanya rue oli ghi e, mhi gbo gueye eni e gue ezo a shi oli egbe e bhale deba e ni e guele emini o li.

³¹ Oni eliyose elegho, eni ekholi-okhue e rue iPolu mholi obo vu, abi a li mhesa oli na we, e ramhi Atipatirisi. ³² Ogbeakolo, eni ekholi-okhue e roli na eni e nga ichi ni e rue oli kie ke le, wewe e nyene egbe ukhokho je apfe ekholi-okhue oyewe. ³³ Abi eni e nga ichi egho e ro ramhi eoli iSizeria, e rue oni ebe na oni igovuno iFelisi, e rue iPolu na li. ³⁴ Oni igovuno o ze oni ebe, o mhila iPolu ukiekie obini o khi. Abi o ro bhale ya lese khi eke iSilisha o te bhale, ³⁵ oo, “Mhi ya suo ezo oye ini eni e gue ezo shi e egbe e ramhi ana.” Igho o mhesa a ri iPolu nga ekhe-khe obo ni e la agbala oyi Erodu.

24

Ezo ni iPolu o gue odalo oyi iFelisi

¹ Abi ogbele ishe e ro dose, Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi o je iSizeria, loli ali egbhali eghuo ali iloya ni a lu iTatulosi. E bhale odalo oyi igovuno ni a lu iFelisi ni e ya gue ezo shi iPolu egbe. ² Abi a ro lu iPolu bhale, iTatulosi o gue ezo oyoli shi eke khasa iFelisi: Oo, “Ireloe-khu oye o she ri anye mholi opfomhe ali emhi enegbo ukhomhi eke ona. ³ Ashakhasha ali odekhode anye te e kueghie e, anye e nono ni anye kphemhi ne shi ona, yeye iFelisi oghie. ⁴ Ini anye khi pfuse e egheghe-a, mhi lema e u kpekpe u ku esoa shi anye eke ukuku egheghe.

⁵ “Eri anye me omose ona shi ogbo ingme, ni o tsua okholi e lasele ke tano egbo iJu ni e la eke agbo nya, e ke pfi onyaghu ali umha-sueso. Loli o ralo na egbo otu iNazarini ⁶ O gbolo o nono ni loli ri ichimhi mu Owa oyi Eshinegba, loli anye ro gba li mu. [Anye e nono ni anye gue oli ezo abi ushi oyanye o ngme. ⁷ Ama iLisiasi oni o mhesa na ekholi-okhue, o bhale ya ri itoto ti anye lue abo mie rue vu. ⁸ Oo eni e me umha-gueli oyi omose ona e bhale odalo oye.] Ini u mhila omose onana ogbo u ya me igesikia ni o la ezo ni anye gue shi oli egbe ena.”

⁹ Eni egbo iJu ni e la agho e kugbe lama shi ezo ni a gue shi eke, khi igesikia lo.

¹⁰ Abi oni igovuno o ri obo nu iPolu ngme o gue shi oli o.

iPolu oo, “Mhi lese khi ikpe ni e bu u te la ukhomhi eoli ona a so ezo, itobo ona egbe e mu mhe ni mhi ro migha odalo oye ya gue ezo pfa egbemhe shi eke. ¹¹ Abi u kie kpe lese, amo o gbe ele igbeva ni mhi ro je iJerusalemu ni mhi ya ga ugamhi. ¹² Egbo iJu ni e gue ezo

shi mhe egbe ɛa bhale ya ɛ mhe shi elemhi Owa Oyi Eshinegba khi mhi nu ogbokhoghuo ɛ khe ako, wekhi eri mhi la owa ugamhi, wekhi ifuapfe ashikhoghuo tano ebubu egbo abo shi onyaghu. ¹³ ɛa mholi abi e li dobe ro ya migha pfi otsele shi ezọ ni e gue shi mhe egbe khi igesikia lo. ¹⁴ Mhi lama shi o khi, eri mhia ga Eshinegba oyi eni e bia awa, mhi khi oni o rote oni Ode ona, ni ee khi egbholi o khi. Ama mhi mie shi Ushi oyi iMosisi ali emini a keke shi ebe eyi emekeguele. ¹⁵ Mhi miesuo abi egbo enana e li miesuo, khi Eshinegba o ya rote eghuli guise ogbo nya le, ghe eni e gue ngeli ghe ena okholo. ¹⁶ Irarigho mhi ro roshaka, emini mhia rielle nya, ini udu ni oo gue ogbo ezọ oyemhe o pfuase shi odalo oyi Eshinegba ali ogbo.

¹⁷ “O she gba ikpe eni e bu abi mhi te lase ɛoli iJerusalemu le. Eri mhi jele agho ni mhi ya rue ikpagho ghi egbo ni ɛa mhue ali ni mhi ri isomhopfa ghi Eshinegba. ¹⁸ Emini mhii rielle na ni e ro bhale ya ɛ mhe shi Owa oyi Eshinegba abi mhi la ipfuase abi ushi o ngme. Egbo ekhoghuo ɛa le gase mhe, wekhi eri a me onyaghu.* ¹⁹ Ama egbo iju eghuo ni ɛ rote eke Esha bhale e ga li la akagho. E kha bhale odalo oye ɛ ya gue ezọ oyewe, ini e mholi emini e ya gue shi mhe egbe. ²⁰ Okekhi emose ni e la akana ena, a mhila we e guele umhagueli ni e gue shi mhe egbe abi a ro rue mhe bhale odalo isaediri. ²¹ Ama emhi oghuo mhi la akpewe tsele ngme khi, ‘Eri a gue mhe ezọ itobo khi mhi mie sho khi eni e ghu-a e ya gbo guale bhale agbo.’ ”†

²² Igho ifelisi ni o ga lolo lese emhi oni Ode ona, oo, a yemhe oni ezọ-a ne. Oo, “Ini iLisiasi oni o mhesa na ekholi-okhue o da bhale mhi ro ya so ɛ oni ingme.” ²³ O gueye oga ekholi-okhue ogho o lolo ri eloe shi iPolu egbe, ama e ze oli pfi efo-a ukuku. E ze ni emole oli e ke bhale ya tse oli ali ni e ke ri emini o nono bhale ghi oli.

IPolu o bhale odalo oyi ifelisi ali iDurusila

²⁴ Abi ikuku ogbele e ro dose se, ifelisi o tsua ughue oli ni a lu iDurusila ni o khi ongi iju ma egbe bhale. O ghie ya lu iPolu, o ri esọ shi eke suo abi iPolu o li ngme ungmehi irudunga ni o la iJesu iKirisiti. ²⁵ Ama abi iPolu o li ngme ungmehi igue-ngeli, ali ikuegbe-a ali iso-ezo oyi Eshinegba ni o bhale, ulishi oo mu ifelisi, oo, “Osomhi gho ne! Ke vu. Mhi ya ghie lu ɛ ini mhi ke me asha.” ²⁶ Oni eghenge o dabi khi iPolu o ya vi ufa na lue, itobo igho o ro kele ɛ ghie lu oli, o bhale ni wewe e ngme. ²⁷ Abi ikpe eva e ro dose, iPoshushi ifesitosi o ke khi igovuno ni ifelisi o kpe khi. Ama itobo khi ifelisi o nono ni loli gue rielle ti egbo iju eloe, o ze iPolu obo shi owa ighumha.

25

IPolu o bhale odalo oyi ifesitosi

¹ A lie amo o li ele ese abi ifesitosi o te khi igovuno, o rote ɛoli iSizeria nga ɛoli iJerusalemu. ² Oobo ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali enighie eyi egbo iju e la gue ezọ shi iPolu egbe. ³ E nyanya lema ifesitosi o rue iPolu je iJerusalemu ni o roli kpaghie ewe obo. Irari khi e she gba khi ewe e ya kpe ode gbe iPolu-a ini ee le. ⁴ Ifesitosi oo we, “A she ri iPolu shi owa ighumha obini ɛoli iSizeria, mhemhe mhi ya nyene egbe kele je oobo. ⁵ A ze ni eni ee ralo na ɛ e deba mhe je iSizeria ya gue ezọ shi oni omose egbe, ini o khia khi eri o lue.”

⁶ Ogbele elele ya ramhi ogbele igbe ifesitosi o nu we la agho, ni o ro kia tiemhi ɛoli iSizeria. Ogbeakolo o khueghie ikotu-a, oo a rue iPolu bhale odalo oyelue. ⁷ Abi iPolu o ro bhale, egbo iju ni e rote iJerusalemu bhale e migha gase oli, e gue ezọ ni o toto shi oli egbe, ama ɛa dobe to eni ezọ migha.

⁸ Ama iPolu o gue ezọ pfa egboli shi eke, oo, “Mhi aa rielle emhikhoghuo ni o da ushi oyi egbo iju, wekhi Owa Oyi Eshinegba, wekhi eri mhi lue na iSiza iRomu.”

⁹ Ama ifesitosi o nono ni loli rielle oghuemhe oyi egbo iju, igho o mhila iPolu, “O ghole ɛ ni a rue ɛ je iJerusalemu, ni a la agho gue ezọ oye ukpeloe mhe?”

* 24:18 Li ze Ika 21.17-28 † 24:21 Li ze Ika 23.6

¹⁰ IPọlu ọọ, “Iiye. Ikọtụ oyi iSiza ni a kha mema la gue ẹzọ oyemhẹ mhi la ena. Mhi aa mhọli onobe ni mhi li ẹgbọ iJu ni yeyẹ u lesẹ gboo. ¹¹ Ini o khia khi mhi lue nabi a gbe ọgbọ-a shi, mhi mu egbe ni mhi rọ ya ghua. Ama o kha da khia khi ẹzọ ni ẹgbọ iJu ena e gue ẹ shi mhe egbe khi ẹgbhọli lọ, ọgbokhọghuo ọa dobe ya rue mhe na we. Irarigho, mhi lema a zẹ ni iSiza lueghuo ọ remhẹ gue oni ẹzọ ona.”

¹² IFesitosi ọ ri eni e nu ọli ẹ sọ ẹzọ ye ochi se, ọọ iPọlu, “U she lema a rue ẹzọ ona je ayi iSiza ya gue, ayi iSiza u mema ya je.”

IPọlu ọ migha odalo oyi Agiripa ali iBenisi

¹³ Ogbẹle ingme-na e dose, oghie Agiripa ali iBenisi e bhale ekẹ iSizeria ni e ya tse iFesitosi. ¹⁴ Aborokhia khi e la akaghọ ogbẹle ebubu, iFesitosi ọ gue ingme oyi iPọlu ye oni oghie, ọọ, “Omose oghuo ọ la owa ighumha shi ana ni iFelisi ni ọ kpẹ khi igovuno ọ zẹ obọ shi agho. ¹⁵ Abi mhi rọ ye iJerusalemu, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali eyi ẹgbọ iJu e tsua ẹzọ bhale ya gue shi ọli egbe, ẹẹ mhi pfa ẹzọ igbe-a mu ọli.

¹⁶ “Ama mhi gueye we khi awa ẹgbọ iRomu awa aa ya pfa ẹzọ mu ọgbọ ni a gue ẹzọ shi egbe, ini ọgbọ a ri ẹghẹghẹ nali gue shi ẹzọ ni a gue shi ọli egbe ne. ¹⁷ Abi e rọ deba mhe bhale ana, mhi nyanya shi oni ẹzọ shi ogbeakolo, mhi shito elemhi ikotu, mhiẹ a lu oni omose bhale. ¹⁸ Abi eni ẹẹ gue ẹzọ shi ọli egbe e rọ vule ngme, ẹa gue ẹzọ umhaguẹli ni mhi dabi khi e ya gue. ¹⁹ Ochoghọ ẹzọ ekhako tse e lesẹ me gue shi ọli egbe, ni o khi ingme oyi ugamhi oyewe, ali ekhako ni o khi ingme oyi omose ni a lu iJesu, ni ọ ghua, ni iPọlu ọ khi ọ kie la agbo. ²⁰ Mhi aa lesẹ abi mhi li ya tonọ udi oni ingme onana. Mhi ri irarigho mhila li ini ọ nono ni a rue oli je iJerusalemu ya gue eni ẹzọ ni a gue ẹ shi ọli egbe enana, oobọ. ²¹ Ama iPọlu ọ lema a kie mu lue shi igha ne, ni a ri oni ingme ghi iSiza ni ọ sọ ọ. Irarigho mhi rọ lie a rọ ọli shi owa ighumha ramhi ni mhi rọ ya rue ọli ghi iSiza.”

²² Igho Agiripa ọ gueye iFesitosi, ọọ li, “Mhi kha nono ni mhemhe-ghuo ni mhi li ri esọ suọ ungmehi oyi oni omose.” IFesitosi ọọ li, “U ya suọ ọli ako.”

²³ Ogbeakolo, a ri ebola kphase Agiripa ali iBenisi lo elemhi ikotu le. Ega ekhọli-okhue ni e lolo fu, ali ẹgbọ eniemhi ni e la oni ẹoli e deba li lo. IFesitosi ọ ghie ya rue iPọlu bhale. ²⁴ IFesitosi ọọ, “oghie Agiripa ali ẹgbọ ni e la ana nya, a bino omose ona. Ẹgbọ iJu ni e la ana ali iJerusalemu ali iSizeria e she bhale deba mhe, ẹẹ tsesẹ a khi ke zẹ ni ọ la agbo. ²⁵ Mhi me khi ọa li emhikhoghuo onabi a ya gbe ọli-a shi, ama abi ọ rọ da lema a rue lue ghi Oghie iRomu nya egho, mhi ya rue ọli je iRomu. ²⁶ Ama mhi aa me ingme nabi mhi kha kekẹ shi ọli egbe ghi Oghie iRomu nya. Irarigho, mhi rọ rue ọli bhale ghi ẹ ẹẹ nya, yeyẹ oghie Agiripa kpaashi, ni a bhale ya ẹ khi ini a bino oni ingme se, otsẹ mhi ya me emini mhi ya kekẹ shi ọli egbe. ²⁷ Irari khi mhia sa khi o gbe akanya ni a rọ rue oni a mu shi igha ke ghi Oghie iRomu nya, ini aa me ushi okhoghuo kekẹ shi ọli egbe gboo.”

26

IPọlu ọ pfa egbọli shi ekẹ odalo Agiripa

¹ Igho Agiripa ọọ iPọlu, “A she lama ne u ngme na egbe e.” Igho iPọlu ọ tsua obọ ekẹ, ọ bele ẹ gue ẹzọ, ọọ, ² “Agiripa ni oghie, mhi me egbe mhe shi oni ọ me afa ni mhi rọ migha odalo oye amo, ni mhi rọ ọ gue ẹzọ pfa egbe mhe shi ekẹ shi ingme nya ni ẹgbọ iJu e gue shi mhe egbe. ³ Oo gue ti gba irari khi u ga lesẹ imu eyi ẹgbọ iJu nya ali emini e mie shi. Irarigho, mhi lolo leme u mhọli irabomudu na mhe ni mhi ngme.

⁴ “Ẹgbọ iJu nya e lesẹ abi mhi laọ shi abi mhi te khi omọ, rọte igbaekele agbo oyemhẹ obini ushishi ẹgbọ iJu eyemhẹ ali ẹoli iJerusalemu. ⁵ Ode o she nuẹ ni e te lesẹ mhe, e ya dobe pfi otsẹle shi ọ ini o ghole we, khi abi ugamhi oyawa o ngme khi eri mhi mhọli omuegbe egbegbo shi ọ abi ona otu iFarisi ni mhi khi.* ⁶ Ama mena, itobọ khi mhi mhọli iregbeda shi emini Eshinegba ọ shi na itita awa mhi rọ migha shi imufe amo. ⁷ Ona o khi ishobọ ni unuekpẹ igbeva eyawa e migha a khe, abi e li roshẹka a ga Eshinegba ghe

* 26:5 Li zẹ Ika 23.6; iFili 3.5

ẹlẹguota ali ẹlẹ iyọṣe. Oghie, irari oni iregba onana ẹgbọ iju e gue ẹzọ shi mhe egbe ẹ shi. ⁸ Elo e zẹ ni a rọ lama shiọ khi Ẹshinẹgba ọ doṣe ẹ guise ọni ọ ghu-a le?

⁹ “Mhemhe mhi kpe mholi ọli shi udu khi eri o ye ni mhi mu okholi vule shi oni eva oyi iJesu ọngi iNazareti ọ. ¹⁰ Igho mhi li i rieṣe ọli obini ẹoli iJerusalemu. Irari afu ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Ẹshinẹgba ọ rọ na mhe, mhi muno ebubu eni e miesuo shi owa ighumha, abi a rọ ọ gbolo we-a, mhii mie obo shi ọ. ¹¹ Ebubu ẹghẹghẹ mhi te owa ugamhi je owa ugamhi ya nase we, mhi gbolo ri ajilimhe rewe ngme ungmehi ipfiunu-a deba Ẹshinẹgba. Irari elemhi we ni e bi mhe. Mhi gbolo je ẹoli oboese ya mu okholi vule shi we ọ.†

IPolu ọ guele abi loli li mupfi

(Ika 9.1-19; 22.6-16)

¹² “Ẹlẹghuo mhi i le ẹoli iDamasikosi, rọte afu ali omheṣe ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Ẹshinẹgba ọ rọ na mhe. ¹³ Itsotso oguota o mu eke, oghie, abi mhi la ode, mhi me khi akpa ni o ge doṣe ovọ o rọte idane mi gashe mhe ali eni anye ga kia. ¹⁴ Anye nya, anye de eke, igho mhi suo khi uruli o nu mhe ngme ẹlemhi Iburu, ọọ, ‘ISolu, iSolu, elo o zẹ ni u rọ mu okholi vule ẹ shi mhe ọ, ọoyeghe wa li ini u nu mhe ẹ kholi.’

¹⁵ “Igho mhi mhila, ‘Oghuo u khi Onomhue?’

“Oo mhe, ‘Mhemhe iJesu lo ni u mu okholi vule shi ọ.’ ¹⁶ ‘Memena, vule migha. Mhi she ri egbe mhe khashe irari khi mhi she zẹ shi oni ọọ ga mhe ali ni u ke pfi otsele oyemhe shi emini u ri ukpeloe oye mhe, ali emini mhi ya rokhase okhese. ¹⁷ Mhi ya tsumhi ẹ obo oyi ẹgbọ eye ali obo oyi ẹgbọ iJeta. Mhi ghie ẹ ghi we, ¹⁸ ni u khueghie we alo-a, ni u mu we pfi lase alo ebili le bhale akpa, ali u rue we ekpabo eyi okphaghiye lasele bhale deba Ẹshinẹgba, ni a gbe olamhe kua na we, ali ni e kugbe ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba eni e pfuase ọ, itobo irudunga ni e mholi na mhe.’

¹⁹ “Irarigho, oghie Agiripa, mhia rọ ri ukpeloe gbe eke ni mhi rọte iloghie me. ²⁰ Mhi kpe te odode gue ọli ye ẹgbọ iDamasikosi, mhi ke gbo gue ọli ye ẹgbọ iJerusalemu ali ẹgbọ ni e la eke iJudia nya ali ẹgbọ iJeta. Mhi roli tse abo, e lase olamhe le ni e mupfi deba Ẹshinẹgba, e rokhase khi wewe e she mu nyene rọte ikanya ebe eyewe lasele.‡ ²¹ Ona o zẹ ni ẹgbọ iju e rọ bamhe rue Owa Oyi Ẹshinẹgba ni e rọ roshaka ini wewe e gbe mhe-a. ²² Ama mhi she mholi ikpaghiobo oyi Ẹshinẹgba ramhi ogbe na amo, ali mena mhi migha akana a pfi otsele ye ọgbọ onofune ali onikeke abeghuo. Mhi aa ngme doṣe emini emekeguele ali iMosisi ẹ khi a ya me, ²³ khi oni Omiepfuese ni a shobo khi ọọ bhale ọ ya me osue, ali khi loli ni ọ kpe te odode rọte eghuli guale khi ọ ya ri akpa ru na ẹgbọ eyoli ali ẹgbọ iJeta.”§ ²⁴ Abi iPolu ọ rọ ngme ramhi ana, iFesitosi ọ mu ọli migha, ọọ li, “Eri waa ke lese emini u wa li? Ebe ni u zẹ doṣe e she ri ujili ẹ kphe.”

²⁵ IPolu ọọ li, “Ujili ọa kpha mhe, iFesitosi ogbeghedu, emini mhia ngme egbegbingme lo ni o tsua ẹgbhali. ²⁶ Oghie Agiripa ọ ga lese eni ingme enana nya, emhikhoghuo ena, ẹa lase ọli ẹgbhali-a irari khi aa rieṣe we osheli. Ona o zẹ khi mhi ga doṣe nu ọli a ngme oni ingme ona gboo. ²⁷ Oghie Agiripa, u fe mieshi emini emekeguele e ngme? Mhi lese khi u mie sho ọ.”

²⁸ Igho Agiripa ọọ iPolu, “Eri u dabi khi u doṣe ya ri oni ukuku ẹghẹghẹ ona ti mhe ni u remhe mele oni ọ miesuo-a?” ²⁹ IPolu ọọ li, “O keṣe, o tese oo, mhi lema Ẹshinẹgba o khi khi yeye-ghuo tse, ama li shi ogbokpa ni ọ ri esọ shi mhe eke ogbenamo, ni e li abi mhi li, ini a da ri obo rue iweghe ni e lamhe abo ena ọ le.”

³⁰ Igho oni oghie ọ vule, li shi oni igovuno ali iBenisi ali eni e nu we shito. ³¹ E rọte oni agbala vu, ee ngme, ẹẹ, “Omose ona ọa li ingme ni a ya gbe ọli-a shi wekhi oni a rọ ọ mu ọli shi owa ighumha.”

³² Agiripa ọọ iFesitosi, “Áá kha wolọ omose ona abo-a ini ọa she lema a ri oni ingme je ayi iSiza lo.”

† 26:11 Li zẹ Ika 8.3; 22.4-5 ‡ 26:20 Li zẹ Ika 9.20,28-29 § 26:23 Li zẹ Aza 42.6; 49.6; 1 iKori 15.20

27

A rue iPọlu je iRomu

¹ Abi e rọ lama shi ọ, anye lo ọkọ-ọkẹ oniēmhi je Itili, e rue iPọlu ali ighumha ni e kpọle mhọli obọ oyi ọga ekhọli-okhue ni a lu iJulios, ni ọ khi ọghuo oyi ekhọli-okhue eyi Oghie iRomu nya, ni a zẹ ọda kẹ. ² Anye lo ọkọ-ọkẹ oniēmhi rọte Adiramitiomu, ikhi ọkọ-ọkẹ ni o ya kia migha ikpe eghuo ni ọkọ-ọkẹ ẹẹ migha, ni e la epfepfe ọkẹ ni e la ekẹ Esha. Arisitakusi ni ọ khi ọngi iMasidonia ọ nu anye kia.

³ Ogbeakọlọ anye migha iSidoni. IJulios ọ mhọli isomhelemhi na iPọlu, ọ zẹ ọli obọ ya mẹ emọle ọli, ni e ri emini ọọ nono na li. ⁴ Anye ke gbo rọte aghọ mu oni ọkọ nga, anye rọte odane ukiẹkiẹ ekẹ ni ọkẹ oniēmhi o khi shi ni a lu iSapurosi irari khi akpekpeli oo nase anye. ⁵ Abi anye rọ gua ọkọ ọ da je ọdada iSilisha ali iPafilia, anye migha ẹoli iMara na ekẹ iLisia. ⁶ Aghọ oni ọga ekhọli-okhue ọ te mẹ ọkọ-ọkẹ oniēmhi oyi ẹoli Alezadira ni oo je Itili, ọ ri anye lo ọ. ⁷ Anye e kia fie, ogbele ebubu, anye mhọli ọmunu neni anye ramhi iKinidusi. Abi akpekpeli ọa rọ zẹ anye rọte ashini anye kha rọte, anye gua ọkọ-ọkẹ je ukiẹkiẹ ekẹ ni ọkẹ oniēmhi o khi shi iKireti ni o sọ alo ghue ẹoli iSalimo. ⁸ Anye mhọli ọmunu rọte oni ọkẹ oniēmhi. Ikpukhokho, anye bhale ashini ọkọ-ọkẹ ẹẹ migha ni a lu ọpfomhẹgbe ni o ti mama ẹoli iLasia.

⁹ Eghẹghe o she pfu anye-a. Oni okiali o de shi eghẹghe ni a rọ lẹse pfi azumhi se, ni o khi eghẹghe ni okhena o la la okiali na ukhomhi ọkẹ oniēmhi. Ighọ iPọlu ọ tse agua ye wẹ, ọọ wẹ, ¹⁰ “Emose, mhi she mẹ khi okiali oyawa o ya khi okhena ali khi o ya ri ukpokpomhi opfu ghi oni ọkọ ali itsua ni o tsua ali agbo oyawa.” ¹¹ Ama, ocho ni oni ọga ekhọli-okhue ọ kha rọ ri esọ shi emini iPọlu ọ ngme, ọ deba abi oni ọ gua oni ọkọ ọ ngme ali emini oni ọ mhọli oni ọkọ ọ ngme. ¹² Aborokhia khi ashini anye migha ọa ya ti egbe eghẹghe orue; ebubu egbo e yemhe anye gua ke le, e dabi khi anye ya ramhi ẹoli iFonisi, ni anye la aghọ eghẹghe orue. Aghọ ọkọ ọkẹ eniēmhi nya ẹẹ migha yemhe-a. Ekẹ ni ọkẹ oniēmhi o khishi ni a lu iKireti ni ọ sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko o khi.

Akpekpeli oniēmhi

¹³ Abi akpekpeli ọkẹ o rọ ri ofie rọte ukiẹkiẹ ogobo ọ pfiolo, eni emose e dabi khi okiali o ya zẹ wẹ kia ke je odalo, ighọ e leli uli ali akhuli ni a rọ gba ọkọ ọọ zu. Ee kia eseso oni ọkẹ oniēmhi na iKireti. ¹⁴ Ama o li denẹ, akpekpeli oniēmhi, o li rọte ukiẹkiẹ obita ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ tiemhi eko pfiolo rọte oni ekẹ ni o la iteva ọkẹ oniēmhi i dọse. ¹⁵ Oni akpekpeli o tsua rughu ọkọ-ọkẹ oyanye, ọa dobe ke kia je obini akpekpeli o te pfiolo o bhale. O losẹ anye. Anye bie zẹ ọli obọ na akpekpeli lolighuo oo tsua. ¹⁶ Anye kia rọte ukiẹkiẹ ukuku ekẹ ni o la iteva ọkẹ oniēmhi ni a lu iKauda, ikhi ukiẹkiẹ obini oni akpekpeli ọa ri egbe ramhi. Irosheka anye rọ dobe tialọ ọkọ onikeke ni a rọ ọ tsumhi egbo lo elemhi oni ọkọ-ọkẹ oniēmhi. ¹⁷ Abi eni emose e rọ tialọ li lo se, e ri ili gẹ oni ọkọ-ọkẹ oniēmhi gase, ini eni ili e dobe mu ọli mhue toto. Irari khi ee na ulishi ini oni ọkọ o ya gbe aye shi ugbe ekẹ, ni o la egele ekẹ iLibiya, ni o sọ alo ghue wẹ. Ighọ e gbaghie ode na kpishi oyi oni ọkọ-a, irari khi ẹa bie ke mhue abi e ya li ọ. Ishegho ni oni akpekpeli o bie tsua wẹ ke le. ¹⁸ Oni akpekpeli o kie ri itoto tsua oni ọkọ-ọkẹ ramhi ogbeakọlọ, ramhi ni, eni emose e rọ tino itsua ni e tsua shi oni ọkọ ọ pfiolo kulo oni ọkẹ. ¹⁹ Ogbeakọlọ e pfiolo ikhuli ni oni ọkọ o rọ ọ gbe akanya kulo oni ọkẹ. ²⁰ Aborokhia khi ogbele ebubu ni e dọse khi anye a ri ẹloe ti ovọ wẹkhi ukpetata, ni oni akpekpeli o kiele rọ ri itoto o pfiolo, anye a ke ri udu shi ọ khi anye mẹ ode ni anye te ya pfue ọ.

²¹ Abi eni emose ẹa rọ le eminale ogbele ebubu, iPọlu ọ vule, ọ wẹ, “Emose a kha suo ude ni mhi ye ẹ lo, a kha migha iKireti, Eghẹghe aghọ, a kha tsumhi egbe ẹ oyese onana ali opfu. ²² Ama mena mhi gueye ẹ a mhọli udu, itobọ khi ọngẹẹ okhoghuo ọa ya pfua se ni oni ọkọ. ²³ Ooyose ageni oyi Eshinegba ni ọ mhọli mhe ali ni mhi a ga ọ migha mama mhe, ²⁴ ọọ mhe, ‘Khi zẹ ni ulishi o muẹ, iPọlu. U mema ya migha ẹzọ odalo oyi iSiza ali khi Eshinegba ọ she rọte ilelemhi ri agbo oyi eni a ga kia mhọli ẹ obọ.’ ²⁵ Irarigho, a mu igbedu oye mhọli, emose, irari khi mhi mhue irudunga khi Eshinegba ọ ya riẹle ọli abi ọ

gueye mhe. ²⁶ Ama oko oyawa o mema ya gbe aye shi ugbe eke okhoghuo ni o la iteva oke oniemi, o tigbe migha.”

Oni oko o de ya khere-a

²⁷ Eliyose elenuzi-igbene, akpekpeli o kie tsua anye e kiakia oke oniemi Adiriatiki. Itsotso ogbie, o li eni ee gbe akanya oni oko eloe abine khi e she ti e mama eke. ²⁸ E mheso oni oke bino, e me khi ilimhi oyoli o khi ete-awe egbhuessa. O gbo li deno, e gbo mheso oli, o ke khi ete-awe egbhuene ali igbe. ²⁹ Ulishi o mu we khi oni oko o ya gbe aye shi eche, e rote ukhokho pfi ikhuli ene ni a ro a mu oko o gbashi lo oni oke oniemi, ee so iromhi ogbe o gbe a.

³⁰ Eni e la oni oko o gbe akanya e dua abi e li me asha a na kua. Ee tiese ukuku oko ni e tialo lole egbo nga oke oniemi, abine khi eri e nono ni e rote odalo ya pfi ikhuli lo oke oniemi. ³¹ Ama ipolu oo oni oga ekholi-okhue ali eni ekholi-okhue, “Ini emose enana ea li la elemhi oni oko, ongee, oa ya pfue o.” ³² Igho eni ekholi-okhue e pfa uli ni o mu oni oko onikeke mhue-a. E ze oli de tiemhi elemhi oke.

³³ Neni ogbe o maghie-a, ipolu o lema we nya e le eminale. Oo we, “O she ramhi ogbele igbene ni udu oa ke te sheshe e, ni a le eminale kpe. ³⁴ Mena mhia lema e, a le eminale. A lemhi ini a nono ni a kie dobe la agbo, A lemhi khi emhikhoghuo oa ya li ongee.” ³⁵ Abi o ro ngme na se, o rue ibuledi lasela, o kphemhi na Eshinegba ukpeloe we nya, o khi oli-a, oo le. ³⁶ Wewe nya e mholi udu, e le eminale. ³⁷ Anye nya ni anye la oni oko, egbo egbhuegbese ali ogbasasa 276 anye khi. ³⁸ Abi e ro ga le eminale se abi e nono, e tino ikpulu ikpamhi emhi ni e tsua kulo oke oniemi, ini oni oko o kpe li fue.

Oni oko oke oniemi o kule

³⁹ Abi ogbe o ro gbe-a se, eni ee gua oni oko ea ke lese egele oke oniemi bie, ama e me ashini ekhashe e kpi gbili shi. Agho e ke bie roli shi udu khi wewe e ya gua oni oko ya migha ini o ze we e riye. ⁴⁰ Igho e pfanoni eni ili ni e mu ukpokpomhi akhuli ni o mu oko-oke oniemi e gbashi kulo udi oke oniemi. Eghoghe agho e taghie uli ni a ro mu emini a ro mu oni oko ukhomhi e nyene-a. E taghie ugbakpi oyi oni oko-a nga idane, ni e dobe ramhi ashini e nono. ⁴¹ Ama oni oko-oke o ya to aye so ugbe eke ni o la elemhi oke oniemi, o migha, akpekpeli o kie ri itoto o li, o tseke udi oni oko-a.

⁴² Eni ekholi-okhue ee gba abi e li ya gbolo eni ighumha nya a, ini e ya gua oke ramhi egele ni e na vu. ⁴³ Ama oni oga ekholi-okhue, oo nono abi loli li ya tsumhi ipolu, oa ze we riye emini e gba. Ochogho o gueye eni e gue e gua oke e kpe danokulo oke ni e ramhi egele. ⁴⁴ Eni e kpole nya e mu ikiokie era mhue okekhi izaga oyi oni oko-oke. Igho wewe nya e ramhi ekekhe emhikhoghuo oa li we.

28

Eke ni a lui imota

¹ Abi anye ro ri epfua-epfua ramhi egele se, anye bhale ya e khi imota a lu oni eke ni o la iteva oke oniemi. ² Egbo ni e ngeli oni eke e somhelemhi anye ode ni anye aa sa shi. E pfi avueru ro mu anye epfese irari khi eri ame oo rue, ogbe o pfo. ³ IPolu o ya nu iguagha era, o rewe kpe eni erali, igbo enye afue o te eni iguagha lasela ya tsako shi ipolu obo, itobo khi erali e she base oli. ⁴ Abi egbo ni e la oni eke ee me khi oni enye o ngomhi ipolu obo, e gueye egbe, ee, “Omose ona, ogbo ugbeli ni o gbolo egbo-a o fe khi memena. Aa me khi abi o riri na pfue eghuli oke oniemi, odeba oyi iguezo oa kie ze oli obo ni o la agbo.” ⁵ Ama ipolu o kpishi oni enye pfilo elemhi erali. Ingomhi ni oni enye o ngomhi oli, oa li oli abikhoghuo. ⁶ E migha ri eloe shi eke e khe abi o li ya fumhi, okekhi abi o li ya fiagbe eke ghua. Ama abi e ro khe oli ramhi ni ea ro me khi emhikhoghuo e li oli, e mu udu pfi, ee khi olitsa o khi.

⁷ Epfe-aghoni ipobiliosi ni o khi ogbo igometi oyi oni eke ni oke oniemi o khi shi, o mholi apfe shi. O rue anye je apfe oyoli, o fele anye epfese egbegbo ogbele ese. ⁸ Ita ipobiliosi o yeshi i ghua, iba ali ukpokpomhi elemhi ofu e to oli. IPolu o lo elemhi owa ya

sọ iromhi na li, ọ ri abọ nga li egbe, ọ rọli zẹ. ⁹ Abi a rọ mẹ ghọ se, egbo elese ni e ghua ni e la oni ekẹ ni okẹ oniēmhi o khishi e bhale, a rẹwẹ zẹ. ¹⁰ Eni egbo e lolo mu ekpẹ na anye, e somhi anye opfa. Abi anye rọ ya lo okọ-okẹ oniēmhi ke vu, e wọlọ itsua ọdọda ni e to anye na anye.

Rọte ẹoli iMọta je iRomu

¹¹ Abi o rọ gbe iki esẹ dọsẹ, anye lo okọ-okẹ oniēmhi ni o migha aghọ khẹ ni oruẹ o dọsẹ. Ẹoli Alẹzadirani oni okọ o te e bhale, isheli itsema iKasito ali iPolukisi a lu oni okọ. ¹² Anye ramhi ẹoli iSirakusi, anye la aghọ ẹlẹ esẹ. ¹³ Anye rọte aghọ kia okẹ-oniēmhi ramhi ẹoli iRẹgiumu. Ogbeakọlọ, akpekpeli o rọte ukiẹkiẹ ogobọ ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko e pfiolo. Ogbele onuzi-eva, anye lo ẹoli iPuteoli. ¹⁴ Anye ya ẹ eni e miesuọ ni ẹẹ anye nu wẹwẹ la aghọ elemhi ẹfo uka oghuo. Anye rọte aghọ vu, anye ramhi iRomu.

¹⁵ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la iRomu e she suọ khi anye ẹ bhale. Ighọ eni e miesuọ eghuo e bhale ya lu anye ode, e kia ramhi Oki Apiọsi ali Owa Esẹ ni a ku ẹ shi. Abi iPọlu ọ rọ mẹ wẹ, ọ tse Ẹshinegba uwegbe, o ri udu shi ọli ọ.

iPọlu ọ la elemhi iRomu tse abọ

¹⁶ Abi anye rọ ramhi iRomu, a zẹ ni iPọlu lẹlighuo ọ la owa ni o ghọle ọ, a zẹ okhọli-okhue oghuo ọ ri ukpẹloke ke khu ọli.

¹⁷ Abi o rọ gba ẹlẹ esẹ dọsẹ, iPọlu ọ lu eni e ralo na egbo iJu shi ilona. Abi e rọ bhale shi oni ilona, ọọ wẹ, “Inyoghuo-mhẹ, mhi aa li egbo eyawa emhikhoghuo wẹkhi eri mhi gbe ushi ni eni e bia awa, e rọ nga awa obọ-a, ni e rọ la iJerusalemu mu mhẹ, rue mhẹ na igomẹti iRomu. ¹⁸ Abi e rọ gue mhẹ ẹzọ egbe-a se, e nono abi wẹwẹ e liẹ rue mhẹ obọ-a, itobọ khi mhia lue, ni a ya gbe mhẹ-a shi. ¹⁹ Ama abi egbo iJu ẹa rọ lama shi ọ, loli mhi rọ lema a tsua oni ẹzọ bhale odalo oyi iSiza. Ọa khi eri mhi mhue emini mhi bhale ya gue shi egbo eyemhẹ egbe.* ²⁰ Onana o zẹ khi mhiẹ a bhale ni awa ngme. Itobọ irudushi ni egbo iZireni e mhọli a rọ ri iwẹghẹ shi mhẹ awẹ ena.”

²¹ Ẹ ọli, “Anye a mẹ ebe okhoghuo ni a kẹkẹ ingme oye shi, rọte ekẹ iJudia bhale, ghi anye, wẹkhi inyoghuo awa ni e rọte oobọ bhale e gue ingme oye okhoghuo ni ọa ti ye anye. ²² Ama anye ẹ nono ni anye suọ unu oye, itobọ khi ashakpa egbo e la ngme onobe shi oni otu onogbo ona.”

²³ Ighọ e shi ogbele na iPọlu. Ebubu egbo e bhale asha ni iPọlu ọ la oni ogbele. Rọte ẹlẹ uzogbe ya ramhi ẹliyosẹ iPọlu ọ te gue ungmehi oyi Eghiele oyi Ẹshinegba yẹ wẹ. Ọ rọte ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi Emekeguele rọli lo wẹ esọ ini e lama mie iJesu suọ. ²⁴ Ingmehi ni ọ ngme e lo egbo eghuo esọ, ama egbo eghuo ẹa mie shi ọli ọ. ²⁵ Ighọ e li nu egbe e khakọ, e vu, abi iPọlu ọ rọ ngme ungmehi ona ni o kpọli ukhokho unu se ni ọọ, “Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ she kpẹ rọte unu oyi Azaya ọmekeguele gueyẹ eni e bia awa:

²⁶ “Lẹ deba egbo ena
ni u gueyẹ wẹ,

“A ya ri esọ shi ekẹ khue,

ama ọa ya tigbe lo ẹ esọ,

a fẹli ofẹli khue,

ama aa mẹ emhikhoghuo.”

²⁷ Udu oyewẹ o bi obili-a,

esọ eyewẹ e zuse,

e gbo guese alo.

Ini ọa khi ighọ lọ,

e kha ri alo eyewẹ ke mẹ ekẹ,

e ri esọ eyewẹ ẹ suọ,

udu oyewẹ o kha mhọli ilẹsingme,

e kha mu pfi bhale deba mhẹ,

mhi rẹwẹ ze.’†

* 28:19 Li zẹ Ika 25.11 † 28:27 Li zẹ Aza 6.9-10

²⁸ “Irarigho, mhia nono ni a leşe khi imiepfuese oyi Eshinegba khi a she roli ghi egbo iJeta. E ya ri esọ shi o!” ²⁹ [Abi o ro ngme oni ungmehi ona se, eni egbo iju e vu, e nu egbewe khako ni o toto.]

³⁰ Ikpe eva gbada iPolu o la owa ni lolighuo o ngmomhi shi. Agho o la a mu egbo ni e bhale ya fele oli epefe. ³¹ Igbe-udu ni o mhu ya, o ro o gue ungmehi Eghiele oyi Eshinegba le, o gbolo sese egbo ingme eyi iJesu iKirisiti Onomhu, emhikhoghuo o a zu oli ode.

Ebe ni iPọlu ọ kẹkẹ ghi ẹgbọ
iRoma
Eni e miesuo

Otsẹ oyi iPọlu

¹ Mhẹmhẹ iPọlu, oni ọọ ga oyi iJesu iKirisiti ni a lu mhi khi aghiusomhi na kẹẹ, ni a zẹ ọ le mhi ke tsabọ usomhi onete oyi Ẹshinẹgba. Mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona. ² Oni usomhi onete ona khi, oni Ẹshinẹgba ọ shobọ shi eke, rọte unu oyi emekeguele eyọli ni a kẹkẹ shi Ebe-no-pfuase. ³ Oni usomhi onete o ya khi, ingme oyi omi ọli ni ọ rọte unuekpe oyi iDefidi lasela elemhi idiegbe. ⁴ A rọte ekpabọ oyi Ayẹmhẹ-no-pfuase rọli khasẹ, ikhi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa, khi, Omi Ẹshinẹgba ọ khi, abi ọ rọ rọte eghuli guise ọli le. ⁵ Rọte obọ oyi iKirisiti ali eva oyọli anye te mie afu rọ khi ighiusomhi na kẹẹ eyọli, ni anye rọ ri ẹgbọ ijẹta nya bhale ya sueso na Ẹshinẹgba. Isueso ni o rọte irudunga bhale. ⁶ Ẹẹ ẹgbọ iRomu a li la eni Ẹshinẹgba ọ lu, ni a li khi enayi iJesu iKirisiti.

⁷ Ẹẹ ni a la iRomu nya a kẹkẹ ebe ona ghi. Ẹẹ ni Ẹshinẹgba ọ nono ingme oyewẹ ni ọ zẹ, ni a khi ẹgbọ eyọli.

Okhale ali opfomhẹ e ka khi eyẹ ẹ, rọte obọ oyi Ẹshinẹgba ita awa ali rọte obọ oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ.

⁸ Onodode, mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti tse Ẹshinẹgba oyemhẹ uwegbe shi agbọ oyẹ ẹ nya, irari khi a she la ashakpa elemhi eke agbọ suo eko irudunga ni a mhọli. ⁹ Ẹshinẹgba ni mhi ri udu oyemhẹ nya a ga, ni mhi a tse abọ usomhi onete oyi omi ọli, ọ khi ọtsẹle oyemhẹ, khi igesikia mhia ngme, khi eghẹghẹ kpa mhi rọ ọ sa to ẹ egbe ini mhia sọ iromhi. ¹⁰ Mhia lema Ẹshinẹgba ọ khueghie ode-a na mhẹ ni mhi mẹ asha bhale ya mẹ ẹ ikpukhokho abi o ghọle ọli shi.

¹¹ O ma ghọle mhẹ gba ni mhi rọ mẹ ẹ, ni mhi ri osesẹ eyi ayemhẹ na ẹ, ni ó rẹ ẹ ya toto irudunga. ¹² Emini mhi ri ọna ngme khi ni a rọ bhale ya ẹ khi awa mhue ikpaghiobọ na egbe. Mhi kha zese ẹ-a, ẹẹ a zese mhẹ-a. ¹³ Emọle mhẹ, mhia nono ni a lesẹ khi, ebubu eghẹghẹ mhi she gba li khi mhi bhale ya feli ẹ, ni mhi gbo ri ẹgbọ bhale irudunga abi mhi kpe liẹ riẹle ọli ifuabọ ẹgboese ni e khi ijẹta, ama, ọzuode o zu mhẹ ode.* ¹⁴ Egboli oyemhẹ ọ khi ni mhi rọ tse abọ ona ye ẹgbọ kpa, ghe ẹgbọ iGiriki ali eni ẹa khi iGiriki, ene fialo-a ali eni ẹa fialo-a, shi eni mhọli ẹgbhali ali eni ẹa mhọli ẹgbhali. ¹⁵ Ighọ, o gbo liẹ kphakpha mhẹ egbe ni mhi rọ li gue oni usomhi onete yẹ ẹ ni a la iRomu.

Ekpabọ ni o la oni usomhi onete

¹⁶ Omama oni usomhi onete ọa ya mu mhẹ, irari khi lọli o khi ekpabọ oyi Ẹshinẹgba ni a rọ ọ tsumhi ọgbokpa ni ọ miesuo, ẹgbọ iJu o kpe ramhi egbe, neni o tigbe ramhi ẹgbọ ijẹta egbe.† ¹⁷ Oni usomhi onete ona o guele abi Ẹshinẹgba ọ liẹ mie ọgbokpa ni ọ mhọli irudunga. Ẹzẹzẹ abi Ebe-no-pfuase ọ ngme khi, “Oni Ẹshinẹgba ọ ri irari irudunga oyọli pfa na, ọ ya la agbọ.”‡

Elemhi ibibi oyi Ẹshinẹgba

¹⁸ Idane elemhi ibibi oyi Ẹshinẹgba o te ẹ tiemhile shi ẹgbọ ni ẹa miesuo ali ena ọkhọlo nya ọ, ni e ri ọkhọlo oyewẹ ẹ khukhu ẹgbọ alo ini e khi lesẹ igesikia oyi Ẹshinẹgba. ¹⁹ Aborokhia khi e lesẹ emini a dobe a lesẹ ingme oyi Ẹshinẹgba, itobọ khi ọ khueghie ọli-a khasẹ wẹ gboo. ²⁰ Irari khi rọte igbaekele agbọ a te mẹ ekpabọ ali ufumhi ali abi Ẹshinẹgba ọ li gboo. Emini ọ ma nya o ri awa mhọli ilẹsẹ abi ọ li. Onana o zẹ khi ẹgbọ ẹa mhue emini e ya liẹ khi o zẹ ni wewẹ ẹa rọ miesuo.

* 1:13 Li zẹ Ika 19.21 † 1:16 Li zẹ iMak 8.38 ‡ 1:17 Li zẹ Abak 2.4

²¹ E lẹsẹ Ẹshinẹgba, ama ẹa kuẹghię ọli abi Ẹshinẹgba, wẹkhi eri e kphẹmhi ọli. Ochoghọ, isamhi afuẹ ẹẹ sa, ighọ udu ọyẹghẹ oyẹwẹ o bishi-a. § ²² Ẹ khi, eni e fialo-a wẹwẹ e khi, ama e mele eyẹghẹ-a. ²³ E ya ọghię ufumhi ni a rọ na Ẹshinẹgba ni ọ la agboagbo na ikhumhi ni a mama rọ khọkhọ ọgbọ ni ọọ ghu ali ipfeli ali elamhako ali emini ẹẹ ti akpidi eke.*

²⁴ Irarighọ, Ẹshinẹgba ọ rọ rue wẹ obọ-a na ọghuẹmhe olamhe oyi udu eyẹwẹ ali itsebo ni e nu egbewẹ ẹ li. ²⁵ E ri ẹgbhọli ọghię igesikia oyi Ẹshinẹgba. Ee ga emini a ma, ocho ni e kha rọ ke ga Ima, oni ọ khi oni a kuẹghię ya ramhi ẹlẹ ni agboagbo. Atse.

²⁶ Itobọ ona, Ẹshinẹgba ọ rọ rue wẹ obọ-a na ọghuẹmhe omama. Egbegbi ikpotso eyẹwẹ, e nu egbe wẹ ẹ gbhe. ²⁷ Ighọ li khi eni emose, ocho ni e kha rọ le ke deba ikpotso, emose na abi wẹwẹ ẹẹ ghọle wẹ inu-gbhe. Emose ẹ gbe ikanya omama ke deba emose, irarighọ, e she mie ifata ikanya ebe eyẹwẹ.

²⁸ Irari khi ẹa lama ri egbegbi ilẹsẹ oyi Ẹshinẹgba ni e mhue shi udu, Ẹshinẹgba ọ rọ zẹ wẹ obọ na isamhi ebe udu oyẹwẹ ni e ke riẹlẹ emini ẹa kha riẹlẹ. ²⁹ Ọkhọlọ khi ọkhọlọ nya o kẹsẹ wẹ-a, ghe ingmobe, ghe emhi ito-egbe, ghe ubogbo. Ofuma ikpekpe o vọ wẹ egbe, ghe ugbeli, ghe okhọli, ghe ikpamhika, ghe obe-imumu. Eni ẹ tsue ẹgbọ kiakia e khi. ³⁰ E ri unu ẹ yese ọgbọ-a, ẹẹ biselemhi Ẹshinẹgba, ezunu-obe, ni ẹa mhue ekpe, ni ẹẹ tonu obọ udu. Ode ebe ni a rọ li ọkhọlọ enegbo, ẹẹ sa rọ lasele ẹghẹghẹ kpa. Ẹa ya suọ esọ na itawe. ³¹ Ẹa mhue ilẹsingme, ẹa ri ishobọ oyẹwẹ a gbe akanya, ẹa ya ti elemhi ọgbọ wẹkhi eri e mhue ilẹlemhi na ọgbọ. ³² E lẹsẹ khi ushi oyi Ẹshinẹgba, ọọ khi, ẹgbọ ni e li na ngeli, eni e ya pfua e khi, ọa khi eri e lẹsẹ ẹ riẹlẹ emhi eghoghọ tse, ama ẹẹ mie obọ shi eni ẹ gbe ikanya eghoghọ ọ.

2

Iguẹzo oyi Ẹshinẹgba

¹ Yeye ni u wa gue ẹgboese ẹzo, waa mhọli obini u pfue ọ ya je, irari khi ẹghẹghẹ kpa ni u rọ gue ọgboese ẹzo ne, egbe ẹ wa gue ẹzo, itobọ khi yeye oye u lili ẹ riẹlẹ eni emhi.*

² Awa lẹsẹ khi ẹzo ni Ẹshinẹgba ọ gue ẹgbọ ni ẹẹ riẹlẹ emhi eghoghọ, khi igesikia ọ deba gue ọli. ³ Eri u dabi khi ini yeye ọgbọ afuafuafue u gue ẹgboese ẹzo, khi yeye u li riẹlẹ oni emhi oghoghọ, khi u ya pfue ẹzo oyi Ẹshinẹgba? ⁴ Abi khi eri u ri ẹloe ẹ gbe isomhelemhi ali iregbemie ali irabomudu eniemhi eyọli, nu waa lẹsẹ khi isomhelemhi oyi Ẹshinẹgba o rẹ ramhi imupfi?

⁵ Ama irari igbiti ali udu ni ọa mhue imupfi ni a mhue, a rọ khi ma ofu oyi Ẹshinẹgba, ni ọ rọ ya na ẹ osoli, ẹghẹghẹ ni iguẹzo oyọli ni ọa mhue azẹba o rọ ya feli lasele. ⁶ Ẹshinẹgba, “Ọ ya fali ọgbogbo ota abi ọ li gbe.”† ⁷ Ọ ya ri agbo na agboagbo na ẹgbọ ni e mhue irabomudu ẹ riẹlẹ onete, ni ẹẹ nono ufumhi ali agbo ni ọa mhue ukpese. ⁸ Ama ẹgbọ ni ẹẹ na shi oyẹwẹ tse, ni ẹa ri esọ shi igesikia ni o la ungmehi oyi Ẹshinẹgba, ni e deba onobe vu, Ẹshinẹgba ọ ya tiese ofu ali elemhi ibibi oyọli le shi wẹ ọ. ⁹ Ẹgbọ eni ẹẹ riẹlẹ onobe nya e ya mẹ osoli ali oya. Okekhi ẹgbọ iJu, okekhi ẹgbọ iJeta. ¹⁰ Ama Ẹshinẹgba ọ ya ri ufumhi ali itinga ali opfomhe na ẹgbọ nya ni ẹ riẹlẹ onete. Okekhi ẹgbọ iJu, okekhi ẹgbọ iJeta ¹¹ Irari khi Ẹshinẹgba ọa ya zọlọ ọgbokhoghuo.‡

¹² Ẹgbokpa ni e lamhe olamhe ni ẹa mẹ ebe ushi deba, ọgbọ ọa rọte ebe ushi ya gue wẹ ẹzo, ama ẹgbokpa ni e mhue ushi deba ni e lamhe olamhe, a ya rọte ushi gue wẹ ẹzo.

¹³ Irari khi ọa khi ẹgbọ ni e suọ abi ushi ọ ngme tse Ẹshinẹgba ọ ya lie khi e pfuase, ama eni e suọ abi ushi ọ ngme ni e rọli ẹ gbe akanya, Ẹshinẹgba ọ ya pfa na khi e pfuase.

¹⁴ Ẹghẹghẹ kpa ni ẹgbọ iJeta, ni ẹa mhọli ushi, e rọ rọte angeli oyẹwẹ ri ushi gbe akanya ne, eri e rokhase khi e lẹsẹ emini ọa ti ali emini o ti ni a riẹlẹ, ini ẹa ririẹ mhue ushi. ¹⁵ Eri angeli oyẹwẹ o rokhase khi emini ushi ọọ a ke riẹlẹ, khi e kẹkẹ ọli shi udu, udu oyẹwẹ ọ pfi ọtselẹ shi ọ, isamhi eyẹwẹ ni ẹ gue wẹ ẹzo isheghuo, e gbo khe wẹ shi eke. ¹⁶ Ighọ o

§ 1:21 Li zẹ Ẹfi 4.17-18 * 1:23 Li zẹ iDeut 4.16-18 * 2:1 Li zẹ iMat 7.1; iLuk 6.37 † 2:6 Li zẹ Iwolo 62.12; Ekpi 24.12 ‡ 2:11 Li zẹ iDeut 10.17

ya li ogbele ni Eshinegba o ya rote obo oyi iJesu iKirisiti gue we ezọ ri osheli oyewe lasele abi mhi li ri usomhi onete tse abo.

Egbo iJu ali ushi

¹⁷ Ini a lu egbe e egbo iJu, a ri egbe da ushi ri Eshinegba a tono obo udu, ¹⁸ Ini a ze Ebe-no-pfuase lese oguemehe oyi Eshinegba, ni a gbo lese emini o gbe akanya, ¹⁹ ini a lese khi ee a khi eni ee sese ezalo ode, ni a ro gbo khi akpa na egbo ni e la alo ebili, ²⁰ a ye egbo ni e khi eyeghe ude, a sese eni ea lese. A mholi oli shi udu khi ilese ali igesikia o gba pfo shi elemhi ushi. ²¹ Ee ni a sese egboese, elo o ze khi aa ya sese egbe e? Ee ni a lie ogbo o khi do ughiatọ, aa lie do? ²² Ee ni a lie ogbo o khi kia okia, aa lie kia okia? Ee ni ikhumhi igaga oo kpose, aa lie do ughiatọ elemhi Owa oyi Eshinegba? ²³ Ee ni a tono obo udu khi a mhuẹ ishi eyi Eshinegba, aa ri omama mu Eshinegba abi a lie gbe eni ishi-a? ²⁴ Ebe-no-pfuase oo khi: "Irari ee ni a khi egbo iJu egbo ijeta e ro o ze emuebe na eva oyi Eshinegba."§ ²⁵ Ini a ri ishi a gbe ikanya, oshelẹ oye e o ro mu eloe, ama ini a gbe ushi-a, eri a li abine khi aa shelẹ-a. ²⁶ Ini ogbo ni o a khi iJu ni ogbo aa shelẹ-a o ri ushi oyi Eshinegba gbe akanya, Eshinegba o a ya leli oli shi oni aa shelẹ-a? ²⁷ Itobo igho, egbo ijeta e ya pfa ezọ mu e iJu itobo khi a gbe ushi-a, aboriekhia khi a keke oni ushi shi ebe na e ni a gbo shelẹ-a, ama wewe e ri ushi e gbe akanya ini aa ririe shelẹ we-a. ²⁸ O a khi itobo khi ogbo oo ngeli abi ogbo iJu ali itobo khi a da shelẹ oli-a o ro khi egbegbi iJu. ²⁹ Ama oni o khi egbegbi iJu o khi oni o ri ushi e gbe akanya, Oshelẹ na ekelemhi udu o khi igesikia oyi oshelẹ, o a khi ona ekuẹ idiegebe oye. Ogbo oghogho Eshinegba oo kueghie oli, aa khi egbo ee kueghie oli.*

3

¹ Ighe eleli ni egbo iJu, ikhi eni a lu eni a shelẹ-a, e mholi dose egbo ijeta? Ighe eleli ni o la o na egbo ni e lu egbewe eni a shelẹ-a? ² Eleli o la o na ogbogbo ode khi ode. Odode, egbo iJu Eshinegba o kpe ri oni ungmehi nga obo.

³ Ini o fe khia khi eghuo o ea mhuẹ irudunga? Eri umha mhuẹ irudunga oyewe o ya lie khi Eshinegba o a ke ze ri egbe e nga? ⁴ Iiye e! Ini ogbokpa o tseku khi oloegbhue, igesikia Eshinegba o khi. Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni oo.*

"A mema me khi
yeye u te ode ini u ngme,
ali khi u ya mu o le
ini a gue e ezọ."

⁵ Ama ini umha gue e ngeli oyawa o ri ipfuase oyi Eshinegba khase gboo, se awa ke fe ya ngme? Eri awa ya lie khi Eshinegba o gbe awa azeba ini o na awa osoli to onobe ni awa li? Eri mhi la ana ngme abi ogbo o lie ngme. ⁶ Emini a so shi ona khi, Iiye o, ini o khia khi Eshinegba oo gbe azeba lo, se o kha li dobe gue agbo ezọ? ⁷ Egbo eghuo e ya ke khako, ee li, "Ini o khia khi egbholi ni mhi lo o ri ize-ri-egbenga oyi Eshinegba khase, ni o khi ma ufumhi oyoli, se a ke gbo lie pfa ezọ mu mhe abi ogbo ona olamhe?" ⁸ Elo o ke ze ni awa a ro lie khi o tine ni awa ke li ingmobe ni onete o rote o lasele? A ya gue ogbogbo eni e ngme na ezọ. Ezeze abi egbo eghuo e she kpe li kieno egbholi ma mhe khi emini mhia sese egbo gho.

Aa me oni o gue e ngeli

⁹ Ini a fe bino o bie, eri awa iJu awa fe ti dose ijeta? Iiye o! Mhi she kpe roli khase khi egbo iJu ali egbo ijeta nya elemhi olamhe awa la a kia. ¹⁰ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni oo:

"Ogbokhoghuo o a la o
ni o gue e ngeli, ogbo aa me,
¹¹ Aa me oni o mhuẹ ilese,
wekhi eri ogbokhoghuo

ọọ ga Ẹshinẹgba.
 12 Ẹgbọ nya e she ọọ
 ukhokho gbe Ẹshinẹgba.
 Wẹwẹ nya e she ọrote
 ode oboese ni ọa ti.
 Ọgbọkhọghuo ọa la ni
 ọọ riẹle onete,
 ọgbọ aa mẹ ọghuo kpe!”†
 13 “Eri ukokoluọluọ oyewẹ
 o li abi uji ni o
 khueghie-a shi eke.
 Eri ẹlẹmhi oyewẹ
 O ri udimhi ẹ pfi itsee.”‡
 “Osue ẹnyẹ afue o la wẹ unu.”
 14 “Inu eyewẹ o vọ
 itse ebe ikuku ali oyala.”§
 15 “Ọa ya mu wẹ unu
 ni e rọ gbe ugbeli,
 16 epfua ali oyese ẹẹ pfi
 shi obini e je kpa,
 17 Ẹa leşe abi a liẹ la opfomhe.”*
 18 “Wẹkhi eri e mhọli
 ekpe na Ẹshinẹgba.”†

19 Mena, awa leşe khi emini a keke shi ushi nya, khi eni e deba ushi ẹ ngeli a keke ọli na. Ni a rọ bhale ya ẹ khi ọgbọ okhọghuo ọa ya liẹ khi emini o zẹ ni luẹ rọ gbe ushi-a na, ini Ẹshinẹgba ọ gue agbọ nya ezọ. 20 Ọgbọ ọa la ọ ni a ya pfa na khi ọ pfuase irari khi ọ ri ushi ẹ gbe akanya. Ochoghọ eri ushi o zẹ awa leşe khi olamhe o la ọ.‡

Igue-ngeli ni o rote irudunga bhale

21 Ama Ẹshinẹgba ọ she ri ode onogbo ni ọ te pfa na awa khasẹ awa ni ọa khi abi ushi o sesẹ awa. Ni ebe Ushi ali emekeguele e pfi ọtşele shi. 22 Oni ode onogbo ona ni Ẹshinẹgba ọ rọ bhale, irudunga iJesu iKirisiti o te ẹ bhale deba eni e mie ọli suo nya. Ikhioda ọa la ọ na eni e khi iJu ali iGiriki. § 23 Irari khi ọgbokpa ọ she lamhe, ẹgbọ e she nuata shi Ẹshinẹgba ni ọọ tsumhi ọ. 24 Ama afue afue ọ ri okhale oyọli pfa na awa khi awa pfuase, rote ipfasheke ni o te obọ oyi iJesu iKirisiti bhale. 25-26 Eri Ẹshinẹgba ọ ri iKirisiti khasẹ agbọ nya, khi ọli ọ khi ọni ọ dobe ya ri olamhe topfa agbọ, abi ọ li ku ọlia eyọli kua ukhomhi apfida. Awa kha regbenga emini iKirisiti ọ riẹle, awa mhọli ipfasheke ni o rọ rọkhasẹ khi Ẹshinẹgba ọa ya gbe azẹba. Itobọ khi Ẹshinẹgba ọ mhọli irabomudu ali khi ọa ya gbe azẹba, ọ rọọ gbe olamhe kua na ẹgbọ, ọ guele khi ọgbokpa ni ọ ri udu nga iJesu, khi ọni a pfa na ọ khi.

27 Elo awa ke tono obọ udu ẹ shi? Afue! Elo o zẹ ona? Itobọ khi awa ma rọ ri ushi a gbe ọ? Iiye o, ama itobọ khi awa miesuo. 28 Irari khi awa zọli ukhomhi khi eri Ẹshinẹgba ọọ pfa na ẹgbọ ni e mhue irudunga ni ọa khi irari iri-ushi-gbe akanya. 29 Ẹshinẹgba oyi ẹgbọ iJu tşẹ ọ leşe khi, ọa ke li khi Ẹshinẹgba oyi ẹgbọ ijeta? Oyewẹ ọ khi gueguegue. 30 Ẹshinẹgba ọghuo ọ khi, ọni ọọ pfa na ẹgbọ eni e shele-a rote irudunga oyewẹ ali eni aà shele-a rote oni irudunga oghuo.* 31 Eri ona o ke liẹ khi itobọ irudunga oyawa, khi awa a ke mhue emini awa ri ushi ẹ li? Iiye e. Ochoghọ awa kie mu ushi mhue.

† 3:12 Li zẹ Iwolo 14.1-3; 53.1-3 ‡ 3:13 Li zẹ Iwolo 5.9; 140.3 § 3:14 Li zẹ Iwolo 10.7 * 3:17 Li zẹ Aza 59.7-8 † 3:18 Li zẹ Iwolo 36.1 ‡ 3:20 Li zẹ Iwolo 143.2; iGal 2.16 § 3:22 Li zẹ iGal 2.16 * 3:30 Li zẹ iDeut 6.4; iGal 3.20

4

Irudunga o ri Aburaamu migha shi ipfuase

¹ Se awa ke ya ngme shi ingme oyi Aburaamu ni o khi ititawa? Elo o fe me eni ingme ipfana rote irudunga onana? ² Ini o khia khi ikanya ni Aburaamu o gbe a ro pfa na li lo, o kha me emhi ro ke tono obo udu, ama o a khi odalo oyi Eshinegba. ³ Eri Ebe-no-pfuase o o, "Eri Aburaamu o mie Eshinegba suo, lo li a ro leli o li na li shi ipfuase."* ⁴ Ini o gbo gbe akanya, o gbo o a ya lie khi ifata ni o mie khi isomhopfa lo, ama eri o gbe akanya shi o. ⁵ Ama o gbo ni o a ri egbe da ikanya obo oyoli ni o gbe, ni o regbenga Eshinegba ni o o pfa na o na okhoro, oni irudunga ni o mholi egho a deba guele khi o pfuase. ⁶ Abi iDefidi o ro ngme nga ikhivose oyi oni Eshinegba o pfa na, ni o a khi itobo ikanya obo oyi lolighuo, o mu ma ingme ena, abi o ree,

⁷ "Oghelē o khi na egbo
ni Onomhue o gbe
umha gueli oyewe kua,
ni a ri olamhe oyewe
topfa we.

⁸ Oghelē o khi na o gbo
ni Onomhue o a keke
olamhe eyoli shi na li."†

⁹ Oni ikhivose ona, egbo ni a shele-a e lese mholi oli? Abi khi egbo ni aa shele-a e li mholi oli? Awa kie kpe e ngme oli khi irudunga ni Aburaamu o mhue, lo li a ro guele khi o pfuase. ¹⁰ Eghēghē onoghuo a ro leli oli na li? Abi a ro shele oli-a se lo, abi khi neni a shele oli-a? O a khi abi a ro shele oli-a se, ama abi aa ro shele oli-a ne lo. ¹¹ Itobo khi o mholi irudunga, Eshinegba o ro pfa na li khi o mholi ipfuase neni o shele-a. Irarigho, o ro khi ita oyi egbo nya ni e miesuo, ini aa tseku shele we-a. Eghēghē agho ni e khi eni a pfa na khi e pfuase.‡ ¹² Ita oyi egbo eni e shele-a o li khi. Aa khi itobo khi a shele we-a tse, ama irari khi e deba ete-awe agbo irudunga nabi itawa Aburaamu, neni a shele oli-a.

Irudunga a te a mie ishobo eyi Eshinegba

¹³ O a khi iri ushi gbe akanya Aburaamu ali imimi oli e te mie oni ishobo khi lo li o ya le ugu agbo nya, ama rote angeli ipfuase ni o rote irudunga bhale oyoli lo. § ¹⁴ Irari khi ini eni e ri ushi gbe akanya e le oni ugu lo, irudunga o a kha ke mu eloe, oni ishobo o mele afue-a.* ¹⁵ Eri ushi o ri ofu oyi Eshinegba bhale, irari khi ini ushi o a la o, igbushi-a o a kha la o.

¹⁶ Irarigho, oni ishobo, irudunga o te e bhale, ishegho ni o khi oyi okhale, ali ni o migha na imimi Aburaamu. O a khi oyi egbo ni e ri ushi e gbe akanya tse, ama li shi oyi eni e miesuo abi Aburaamu. Irari khi Aburaamu o khi ita awa nya elemhi ayemhe.† ¹⁷ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni o o, "Mhi she re mele ita oyi ushishi ebubu-a." Irudunga ni Aburaamu o mhue Eshinegba o ro shobo na li. Eshinegba ni o o ri eni e ghu-a guale bhale agbo, ni o ma emhi enegbo.‡ ¹⁸ Eri Aburaamu o miesuo, o mhue irudushi, abi o a ro tseku me emini o ri udu shi ne, itobo igho o ro khi, "Ita ishishi ebubu." Abi a kie kpe li gue oli ye oli khi, "Imimie e ya bu abi ikpetata."§ ¹⁹ O a tigbe lose Aburaamu shi irudunga oyoli, aboriekhia khi o she gbe ikpe egbhueshe, ni o gbo lese khi lo li she womhe ramhi eghuli ali khi iSera ughuoli o she li womhe dose ni o ke dobe ya bia eniye.* ²⁰ Irudunga oyoli o a mhue olosemhe wekhi eri o khokho udu shi emini Eshinegba o ngme. Oni irudunga oyoli o ri itoto na li, o kueghie Eshinegba. ²¹ Eri o lama shi o egbegbo khi Eshinegba o ya dobe riele emini o shobo na lue. ²² Lo li o ze khi, "A pfa na li khi o pfuase." ²³ Ungmemhi khi, "A leli oli na li shi angeli ipfuase," o a khi lolighuo tse a keke oli na. ²⁴ Ama a li keke oli na

* 4:3 Li ze Igbae 15.6; iGal 3.6 † 4:8 Li ze Iwolo 32.2 ‡ 4:11 Li ze Igbae 17.10 § 4:13 Li ze Igbae 17.4-6; 22.17-18; iGal 3.29 * 4:14 Li ze iGal 3.18 † 4:16 Li ze iGal 3.7 ‡ 4:17 Li ze Igbae 17.5 § 4:18 Li ze Igbae 15.5 * 4:19 Li ze Igbae 17.17

awa, eni Ẹshinẹgba ọ liẹ leli angeli ipfuasẹ na, ni awa mie ọli suọ ikhi lọli ni ọ rọte eghuli guise iJesu Ọnọmhuẹ oyawa le. ²⁵ Eri Ẹshinẹgba ọ rue ọli obọ-a ni ọ ghu-a shi ingmobe eyawa. O guise ọli le bhale agbọ ni ọ khuṣẹ awa pfuasẹ.†

5

Opfomhẹ ali Oghẹlẹ

¹ Irarighọ, aborokhia khi a she pfa na awa eghọ khi awa pfuasẹ rọte irudunga oyawa, awa she mhue opfomhẹ odalo oyi Ẹshinẹgba rọte obọ oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa. ² Lọli awa rọte obọ oyọli mhọli odẹ lo isomhelemhi oyi Ẹshinẹgba, te irudunga ni awa migha nga memena. Awa ke gheṣẹ shi irudushi oyi ufumhi oyi Ẹshinẹgba. ³ Ọa khi ighọ tṣẹ, ama awa liẹ gheṣẹ shi osoli oyawa, irari khi awa lẹṣẹ khi eri osoli ọọ ṣeṣẹ ọgbọ iregbemie. ⁴ Iregbemie o ri ọgbọ ọ mhue egbegbi angeli, egbegbi angeli o ri ọgbọ ọ mhue irudushi. ⁵ Oni irudushi ona, ọa ya zẹ awa mẹ omama. Irari khi Ẹshinẹgba ọ she tutu inono oyọli ku awa udu rọte Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ, ni ọ rọ na awa. ⁶ Irari khi eghẹghẹ ni awa aa rọ mhọli ekpabọ ni awa rọ khi ena olamhẹ, iKirisiti ọ bhale ya ghu-a na awa. ⁷ O ma munu ni ọgbọ ọ rọ ghu-a na ọgbọ ni ọ guẹ ẹ ngeli, otṣẹ ọgbọ ọ ya rọshẹka ni luẹ ghu-a na ọgbọ onete. ⁸ Ama eri Ẹshinẹgba ọ ri inono ni ọ mhọli na awa khaṣẹ. Lọli o zẹ khi eghẹghẹ ni awa rọ kie khi ena olamhẹ, iKirisiti ọ rọ bhale ya ghu-a na awa.

⁹ Aborokhia khi a she rọte ọlia eyọli pfa na awa mena, ṣẹ ọa liẹ tsumhi awa ofu oyi Ẹshinẹgba! ¹⁰ Irari khi ini eghẹghẹ ni awa rọ khi ebe Ẹshinẹgba khi a rọte eghuli ni omiọli ọ ghu ri awa nu ọli mhue iro-riẹlẹ, ṣẹ awa ni a she rọ nu Ẹshinẹgba somhi awa aa li gbo ya rọte agbọ oyọli mhue imiepfuṣe! ¹¹ Ọa khi ighọ tṣẹ, ama awa li mhọli oghẹlẹ ayi Ẹshinẹgba rọte iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa, ọni awa rọte obọ oyọli mhue irosomhi.

Adamu ọ ri eghuli bhale, iKirisiti ọ ri agbọ bhale

¹² Olamhẹ ni Adamu ọ lamhẹ o ri eghuli lo agbọ le. Olamhẹ oyọli o zẹ khi ọgbọkpa ọ khi ọna olamhẹ, irarighọ ọgbọkpa ọ rọ ya ghua.* ¹³ Irari khi neni a ri ushi bhale olamhẹ, ọ she kpẹ lo agbọ le, ama ashini ushi ọa la, aa ya leli olamhẹ na ọgbọkphoghuo. ¹⁴ Aboriekhi ighọ, eri eghuli o kie rọte eghẹghẹ oyi Adamu gbe ẹgbọ ya ramhi eghẹghẹ oyi iMosisi, li shi ẹgbọ ni ẹa gbe ushi-a abi Adamu ọ li da omhẹṣẹ oyi Ẹshinẹgba. Adamu ọ khi irokhokho oyi ọni ọ ya bhale.

¹⁵ Ama wẹwẹ aava ẹa li abeghuo irari khi isomhopfa onayi Ẹshinẹgba ọa li abi olamhẹ oyi Adamu. Igesikia o khi, khi ebubu ẹgbọ e ghu-a irari olamhẹ oyi ọgbọghuo ọghọ. Ama okhale oyi Ẹshinẹgba o funẹ. Ighọ khi isomhopfa ni ọ rọ na ebubu ẹgbọ rọte isomhelemhi oyi ọgbọ ọghuo, ikhi iJesu iKirisiti. ¹⁶ Ikhioda o la isomhopfa oyi Ẹshinẹgba ali olamhẹ oyi Adamu. Oni olamhẹ oghuo ọghọ o ri ina-osoli bhale. Ama isomhopfa oyi Ẹshinẹgba o ri ipfana bhale ghi awa aboriekhi khi eni e lamhẹ awa khi. ¹⁷ Igesikia o khi, khi rọte olamhẹ oyi ọgbọ ọghuo, eghuli o te bhale agbọ. Ama emini ọgbọ ọghuo ọ riẹlẹ, ikhi iJesu iKirisiti, o funẹ. Ẹgbọ nya ni e mie okhale oniemi ali isomhopfa afuẹ afuẹ oyi ipfuasẹ oyi Ẹshinẹgba, e ya mu olamhẹ ọ le, rọte obọ oyi iKirisiti. ¹⁸ Abi olamhẹ oyi Adamu o li ri ina-osoli ghi ẹgbọkpa, ighọ ipfuasẹ oghuo oyi iKirisiti o li ri ipfana ali isomhopfa agbọ oyi Ẹshinẹgba na ọgbọkpa. ¹⁹ Irari khi, abi umha-suesọ oyi ọgbọ oghuo o ri ẹgbọ nya khi ena olamhẹ, ighọ a li ya pfa na ebubu ẹgbọ shi odẹ oyi Ẹshinẹgba irari issuesọ oyi ọgbọ oghuo.

²⁰ Eri ushi o bhale ni ẹgbọ lẹṣẹ ashini e khi ena olamhẹ ramhi, ama abibi olamhẹ e tsekun li bu, ilelemhi oyi Ẹshinẹgba o bu doṣẹ wẹ. ²¹ Eghẹghẹ aghọ ni a bhale ya ẹ khi ẹzẹzẹ abi olamhẹ o ri eghuli bhale, okhale oyi Ẹshinẹgba o ri ipfuasẹ leghie, o ri agbọ na agbọagbọ bhale, rọte obọ oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa.

6

Ghu pfa Olamhẹ, u nu iKirisiti la agbọ

† 4:25 Li zẹ Aza 53.4-5 * 5:12 Li zẹ Igbae 3.6

¹ Se awa ya ngme mena, eri awa ya ke li ingmobe le tse ni okhale oyi Eshinegba o ke bua shi o dose agho? ² Iiye o! Awa ni idiegbe oyawa o ghu pfa olamhe, see awa ke gbo lie ke lamhe? ³ Abi khi aa lese khi awa nya ni a batazi shi iJesu iKirisiti, khi eri awa batazi shi eghuli oyoli? ⁴ Irarigho, eri a ri awa nu oli to abi a ro so awa oke batazi awa shi eghuli oyoli, ni a bhale ya e khi abi a li rote eghuli guise iKirisiti le rote ufumhi oyi Ita, ni awa li mholi agbo onogbo.*

⁵ Abi a ro ku awa ali loli gbe she eghuli oyoli egho, igho a gbo lie ku awa ali loli gbe shi iguisele oyoli. ⁶ Awa lese ona khi idiegbe oyawa onodi khi eri o nu iJesu ghu-a shi apfida, ni a ro bhale ya e khi idiegbe olamhe oyawa o mele afue-a. Ini awa khi ke gbo khi ighumha olamhe. ⁷ Itobo khi ini ogbo o ghu-a, o she pfue ekpabo olamhe. ⁸ Mena, ini awa she nu iKirisiti ghua, awa miesuo khi awa ya li nu oli la agbo. ⁹ Irari khi awa lese khi abi a she rote eghuli guise iKirisiti le egho, oa ke gbo ya ghu ghue, eghuli oa ke gbo mholi ekpabo shi oli egbe. ¹⁰ Eghuli ni o ghu, utoghuokpe o ghu oli ro mu ekpabo eyi olamhe o le. Agbo ni o la, o la o na Eshinegba. ¹¹ A li ligho leli egbe e shi eni e ghu pfa olamhe, ama a la agbo na Eshinegba elemhi iJesu iKirisiti. ¹² Irarigho, a khi ze ni olamhe o le eghie shi e egbe ni a ri oguemehe ebe eyoli ke gbe akanya. ¹³ A khi ri ukiekie idiegbe okhoghuo oye na olamhe, wekhi eri u re we shi eke shi akanya okholo, ochogho, a ri egbe e na Eshinegba abi eni a she rote eghuli nyene bhale agbo, ama a ri idiegbe oye na li abi itsua ipfuase. ¹⁴ Irari khi olamhe oa ke ya khi oga oye, itobo khi ushi oa ke e ke mhesa na e, ama elemhi okhale oyi Eshinegba a ke la.

Ighumha eyi angeli ipfuase a ke khi

¹⁵ Se o ke li mena? Awa ke lamhe itobo khi ushi oa ke mhesa e na awa, se ni okhale oyi Eshinegba? Iiye o! ¹⁶ Aa lese khi oghumha oyi emini a suo eso o na a khi? U dobe ya khi oghumha oyi olamhe ni o ri eghuli e bhale, u gbo dobe e ze issueso na Eshinegba ni o ri ogbo o bhale angeli ipfuase. ¹⁷ Ama awa tse Eshinegba uwegbe, irari khi eghenge ni o dose, a kpe khi ighumha eyi olamhe, eghenge agho a ga ri udu oye e nya a suo eso na osese ni a sese e. ¹⁸ A she pfuese e olamhe, ama ighumha eyi Eshinegba a ke khi, ni a ke riele emini o ghole Eshinegba.

¹⁹ Eri mhi ngme ona abi ogbo lie ngme, itobo khi aa lolo toto. Abi a kpe li ri idiegbe eye e shi ighumha na ikanya ichimhi ali okholo, a li ligho ri egbe e shi ighumha angeli ni o ghole Eshinegba, ni o ri ipfuase e bhale. ²⁰ Abi a ro khi ighumha olamhe, aa mhue emini a ri angeli ni o ghole Eshinegba riele. ²¹ Ighe eleli ni a mhue oni eghenge shi ikanya ni e ke tigbe ri omama a mu e ena? Emhi eghogho eghuli ee pfi. ²² Ama mena ni a she rote olamhe pfuese e, ni a ke ro khi ighumha eyi Eshinegba egho, eleli ni a khiese, ipfuase o re e ya khue pfuase, o ri agbo na agboagbo o na e. ²³ Irari khi ifata oyi olamhe khi eghuli lo, ama isomhopfa oyi Eshinegba agbo na agboagbo lo rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

7

Abi a lie ngeli elemhi ughue

¹ A lese inyoghuo, khi eri mhi nu e ngme abi egbo ni e lese ushi, khi ushi o mholi ekpabo shi ogbo egbe ini oni ogbo o kie da la agbo ne. ² Ezeze abi ushi o ngme khi okpotso ni o la ughue oa gbudu vu odoli obo ini oni omose o kie da la agbo ne, ama khi ini o ghu-a oni ushi oa ke mu oli. ³ Irarigho, ini o vu ya ngeli na omose olese, abi odoli o li kie la agbo egho, a ya lu oli okiokia. Ama ini odoli o ghua, oni ushi ogho oa ke mu oli, oa ke khi okiokia, ini o tseku ngeli na omose olese. ⁴ Igho o li khi shi e o inyoghuo-mhe. Idiegbe oyi iKirisiti a ke khi, ee a she li ghu-a pfa ekpabo oyi ushi. A she ga li mholi eghenge ni a ro mele oyi ogboese-a, ikhi oni a rote eghuli guise le, ni a me asha ke gbe akanya enete na Eshinegba. ⁵ Irari khi abi idiegbe olamhe o ro o mhesa na awa, igho oguemehe oyi olamhe ni ushi o zese-a o la awa idiegbe gbe akanya, ena e ri awa ngeli angeli ni oo pfi

* 6:4 Li ze iKolo 2.12

eghuli. ⁶ Ama mena, abi awa rọ she ghu pfa emini e ke kpẹ genọ awa egbo, a she pfuase awa obọ oyi ushi, ni awa mẹ asha rọte ode onogbo oyi Ayemhe ke ga, ni ọa ke khi ode oyi ushi ni a keke.

Inu-olamhe khe abo

⁷ Se awa ke ya ngme mena? Olamhe oni ushi o ke khi sho? Iiye o. Egbegbo lo khi, mhi aa kha lese emini olamhe o khi, ini ọa khi ushi lo. Irari khi mhi aa kha lese emini ivie shi emhi ogbo o khi ini ushi ọa lie, “Khi vie shi emhi ogbo.”* ⁸ Rọte oni ushi ogbo, olamhe o te mẹ asha guise iwali oghumhe ukphe nya ni e la mhe egbe le. Ini a rue ushi ode-a eri olamhe o ghua. ⁹ Eri mhi kpẹ la agbo tse abi mhi aa rọ lese ushi ne, ama abi ushi o ke rọ bhale, olamhe o gbo bhale agbo, lolli mhi rọ ghua. ¹⁰ Mhi mẹ khi ushi ni o kha ri agbo bhale, khi eghuli o rọ bhe.

¹¹ Olamhe o mẹ asha migha rọte ushi di mhe. Rọte oni ushi, eghuli o gbe mhe.† ¹² Abokieliki khi, oni ushi o pfuase, omhese o pfuase, e migha, e ti.

¹³ Eri emini o ti ogbo o ke ri eghuli ghi mhe egbo? Iiye o! Ama ni a rọ lese olamhe shi olamhe o rọ pfi eghuli na mhe, rọte emini o ti, ni a bhale ya e khi rọte oni ushi, olamhe o mema khi olamhe egbegbo. ¹⁴ Irari khi awa lese khi ushi emhi Ayemhe o khi, ama mhemhe ogbo tse, mhi khi oni a rọ na olamhe de. ¹⁵ Mhi aa lese emini e li mhe, irari khi emini mhia nono ni mhi ke ri ele, mhi aa dobe ri ele oli. Ama emini ọa ghole mhe, mhia ri ele.‡ ¹⁶ Ini mhi ri ele emini mhi aa nono ni mhi ri ele, mhi lama shi o khi ushi o ti. ¹⁷ Abi oli khi, ọa ke khi mhemhe mhia ri ele oli ama olamhe ni o la mhe egbe lo. ¹⁸ Mhi lese khi emhikhoghwo ni o ti ọa lamhe egbe, ikhi idiegbe olamhe oyemhe. Irari khi ini o tseku ghole mhe ni mhi ri ele emini o ti, mhia dobe e ri ele oli. ¹⁹ Irari khi emini mhia ri ele ọa khi emini o ti ni mhia nono ni mhi ri ele, ochoghwo onobe ni mhi aa nono ni mhi ri ele, mhi kiele e ri ele. ²⁰ Mena, ini mhia ri ele emini mhi aa nono ni mhi ri ele, ona o rokhase khi ọa khi mhemhe mhi ri ele oli, olamhe ni o la agbo oyemhe oo ri ele oli. ²¹ Ina o ga limhe egbe eghegheka. Ini mhia nono ni mhi ri ele onete, onobe o nu mhe la agho. ²² Irari khi ekelemhi udu oyemhe, ushi oyi Eshinegba o te e ghole mhe. ²³ Ama mhi mẹ khi ushi olese o la mhe egbe e gbe akanya, ni o mu okholi vule shi ushi ni o la mhe udu o, o remhe mele oghumha ushi oyi olamhe-a, ni o la mhe egbe a gbe akanya. ²⁴ Ogbo umebinuje nabise mhi fe khi ena. Oghwo o ya tsumhi mhe idiegbe eghuli ona lasele? ²⁵ Mhi kphemhi na Eshinegba rọte obọ oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

Irarigho, mhemhe oyemhe, oghumha oyi ushi oyi Eshinegba mhi khi udu oyemhe, elemhi idiegbe olamhe, mhi khi oghumha oyi ushi olamhe.

8

Angeli na Ayemhe

¹ Irarigho, ipfezo-mu ọa ke la o na egbo ne mie iJesu iKirisiti suo, ni ẹa ke ngeli rọte ode olamhe, ama eni ee ngeli rọte ode Ayemhe-no-pfuase. ² Ayemhe ni o ri agbo a na awa itobọ khi awa mie iJesu iKirisiti suo, o she taghie mhe obọ oyi ushi olamhe ali eghuli-a. ³ Emini Ushi oyi iMosisi ọa dobe ri ele irari khi idiegbe olamhe o mie oli ekpabo, Eshinegba lolighwo o ke ya pfuase awa abi o ghie Omi oli, ni o li abi awa egbo olamhe ali ni o ya khi iluasobo shi olamhe eyawa. Oni idiegbe ogbo ni oni iKirisiti o ze o rọ pfueche olamhe-a shi idiegbe ogbo olamhe. ⁴ Eri Eshinegba o ri ele ona ni ipfuase ni ushi oo nono ni awa mholi o tse shi awa egbe, ini awa khi ke ngeli te ode olamhe, ama ni awa ke ngeli rọte ode Ayemhe.

⁵ Egbo ni e ngeli rọte ode olamhe, eri e ri udu shi emini idiegbe oyewe oo nono. Eri egbo ni ee ngeli rọte ode Ayemhe, e ri udu shi emini Ayemhe oo nono. ⁶ Irari khi udu oyi ogbo eghuli o tsua. Ama udu o ri ele emini Ayemhe o gueye oli, eri o ya la agbo o mhue opfomhe. ⁷ Obe Eshinegba ogbo oo khi, ini udu olamhe oyoli oo mhese na li, irari khi ọa

* 7:7 Li ze Okiali 20.17; iDeut 5.21 † 7:11 Li ze Igbae 3.13 ‡ 7:15 Li ze iGal 5.17

ya suɔ esɔ na Ɛshinɛgba. Irari khi ɔa zɛ ni ushi oyi Ɛshinɛgba o mhɛsɛ ke na li, wɛkhi eri ɔ tigde ya lama ghue ni ɔ mhɛsɛ na li. ⁸ Ɛgbɔ ni idiegbe olamhɛ oyɛwɛ o mhɛsɛ ɛ na, ɛa doɓɛ riɛlɛ emini o ghɔlɛ Ɛshinɛgba.

⁹ Yeyɛ oyɛ idiegbe olamhɛ ɔa ke mhɛsɛ ɛ nɛ ama Ayɛmhɛ o ke mhɛsɛ ɛ nɛ, ini Ayɛmhɛ oyi Ɛshinɛgba o da la agbɔ oyɛ ne. Ogbɔ ni ɔa da mhue Ayɛmhɛ oyi iKirisiti ne, ɔa khi ɔnayɔli. ¹⁰ Eri-tɛ khi ini iKirisiti ɔ da la agbɔ oyɛ ne, idiegbe oyɛ o fu pfa olamhɛ, ayɛmhɛ oyɛ o kie la agbɔ irari ipfuasɛ ni awa rɔte obɔ oyi iKirisiti mhue. ¹¹ Ini Ayɛmhɛ oyi ɔni ɔ rɔte eghuli guise iJesu le o da la agbɔ oyɛ ne, lɔli ni ɔ rɔte eghuli guise iJesu le ɔ ya rɔte Ayɛmhɛ oyɔli ni o la agbɔ oyɛ ri agbɔ na idiegbe ni ɔɔ ghu oyɛ.*

¹² Irarighɔ, inyɔghuo-mhɛ, awa mema ya ke ngeli abi ayɛmhɛ Ɛshinɛgba o gueyɛ awa. Awa khi ke ngeli abi o ghɔlɛ idiegbe olamhɛ. ¹³ Irari khi, ini u wa ngeli abi idiegbe olamhɛ o gueyɛ, eri u ya ghu-a, ama ini u wa ngeli abi Ayɛmhɛ o gueyɛ, eri u wa gbe ekpabɔ olamhɛ a shi idiegbe oyɛ, u la agbɔ. ¹⁴ Ɛgbɔ ni Ayɛmhɛ oyi Ɛshinɛgba ɔ mhɛsɛ ɛ na imi Ɛshinɛgba e khi. ¹⁵ Irari khi Ayɛmhɛ ni Ɛshinɛgba ɔ rɔ nɛ, ɔa khi ɔni o gbolo rɛ khi oghumha ulishi, ama Ayɛmhɛ ni ɔ rɔ rɛ khi Omo oyɔli u mie. Ɔni Ayɛmhɛ ɔ ri awa mhue itoto ɛ viɛ lu Ɛshinɛgba, awa lu ɔli Itamhɛ, Itamhɛ.† ¹⁶ Ɔni Ayɛmhɛ lolighuo ɔ pfi ɔtsɛlɛ shi ayɛmhɛ oyawa khi eniyɛ eyi Ɛshinɛgba awa khi. ¹⁷ Ayɛmhɛ oyɔli ɔ zɛ ni awa lɛsɛ khi awa ya nu iKirisiti mhɔli okemhi shi emini Ɛshinɛgba ɔ rɔ shobɔ khi lɔli ya riɛlɛ. Eghɛghɛ aghɔ awa nu iJesu mhɔli okemhi ufumhi oyɔli ini awa li mɛ osoli.‡

Ufumhi na ogbenako

¹⁸ Mhi mɛ ɔli mɛ khi osoli ni awa a mɛ memena khi ɔa khi ɔni a rɔ khɔkhɔ emini a rɔ ya khase elemhi agbɔ oyawa ikpukhokho. ¹⁹ Irari khi eri emini Ɛshinɛgba ɔ ma nya e ri ikphakpha-egbe migha khɛ eghɛghɛ ni Ɛshinɛgba ɔ rɔ ya ri eni e khi egbegbi imiɔli khase. ²⁰ Irari khi emini a ma nya, a rɔ mele afue-a, ni ɔa khi oghuɛmhɛ oyɛwɛ, ama abi o li ghɔlɛ ɔni Ɛshinɛgba lɔ, ni ɔ rɛwɛ mele afue-a, elemhi irudushi,§ ²¹ khi ɔ ya tsumhi emini ɔ ma nya ini e khi ke kɛ-a ali khi e ya nu imi Ɛshinɛgba kemhi ɛpfua ni o mhɔli ufumhi.

²² Awa lɛsɛ khi emini a ma nya e kiele ɛ lomhɛ memena e la ɔtomhɛ, abi ɔkpotoso ni oku ɔɔ to. ²³ Ɔa khi emini a ma wɛwɛghuo tɛ, ama li shi awa ni awa mie Ayɛmhɛ-nɔ-pfuasɛ ni o khi igbaekɛle agbɔ onogbɔ oyi Ɛshinɛgba. Awa liɛ lomhɛ abi awa li ri ɛloe shi ekɛ ɛ khɛ ogɓɛlɛ ni Ɛshinɛgba ɔ ya la ukpɛloe ogbɔkpa guele khi imi Ɛshinɛgba awa khi ali ni a rɔ ya pfa awa ikɛ-a shi ekɛ.* ²⁴ Irari khi rɔte irudushi ona a te mie awa pfuese. Eri-tɛ khi irudushi ni aa mɛ gboo ɔa fɛ khi irudushi. Oghuo ɔ gbo ri ɛloe shi ekɛ ɛ khɛ emini ɔ she mɛ ɛloe ne? ²⁵ Eri-tɛ khi ini awa ri udu shi emini awa aa mɛ ne, irabɔmudu awa rɔ ke ɛ khɛ ɔli.

²⁶ Ighɔ Ayɛmhɛ ɔ liɛ kpaghiɛ awa obɔ umhagbapfo oyawa, Irari khi awa aa lɛsɛ abi a liɛ sɔ iromhi, ɔni Ayɛmhɛ lolighuo ɔ ri ilomhɛ ɛ sɔ iromhi na awa shi emini unu ɔa doɓɛ ɛ ngme. ²⁷ Ɔni Ɛshinɛgba ni ɔɔ mɛ elemhi udu oyi ɛgbɔ, ɔ lɛsɛ usamhi eyi Ayɛmhɛ. Irari khi eri ɔni Ayɛmhɛ ɔ sɔ iromhi na ɛgbɔ eyi Ɛshinɛgba abi o li de shi oghuɛmhɛ oyi Ɛshinɛgba. ²⁸ Awa lɛsɛ khi eri Ɛshinɛgba ɔɔ riɛlɛ emhi nya te oɔ onete na ɛgbɔ ni ɛ nono ingme oyɔli. Ɛgbɔ ni o khia khi ɔ lu shi omhɛsɛ oyɔli. ²⁹ Eni Ɛshinɛgba ɔ she kpɛ lɛsɛ, wɛwɛ ɔ zɛ ɔda kɛ ni e ya li abi Omi ɔli, ni ɔni Omi ɔli ɔ khi ɔnodode elemhi inyɔghuo ebubu. ³⁰ Ighɔ eni Ɛshinɛgba ɔ zɛ ɔda kɛ, wɛwɛ ɔ li lu. Eni ɔ lu, wɛwɛ ɔ li pfa na, eni ɔ pfa na wɛwɛ ɔ li rɔ khi eni e mhue ufumhi onabi oyɔli. ³¹ Abi awa ke rɔ mhue ena shi udu oyawa, sɛ awa ke ya sɔ shi ena mena? Ini Ɛshinɛgba ɔ nu awa la, oghuo o ya doɓɛ mu okhue vule shi awa ɔ? ³² Lɔli ni ɔa to ukpɛ Omi ɔli na awa, ni ɔ rɔli luasobo na awa nya, sɛ ɔa ya pfo udu gbo ri emhi nya ma ɔni Omi ɔli na awa? ³³ Oghuo ɔ ya gue ingme shi ɛgbɔ ni Ɛshinɛgba ɔ she zɛ egbe? Ɛshinɛgba luɛghuo ɔ pfa na ogbɔ. ³⁴ Oghuo ɔ doɓɛ pfa ɛzo ɔ mu ogbɔ? IJesu iKirisiti luɛghuo lɔ, ɔni ɔ ghua. O gbo doɓɛ aghɔ, Ɔni a guise le

* 8:11 Li zɛ 1 iKɔri 3.16 † 8:15 Li zɛ iMak 14.36; iGal 4.6 ‡ 8:17 Li zɛ iGal 4.5-7 § 8:20 Li zɛ iGbae 3.17-19 * 8:23 Li zɛ 2 iKɔri 5.2-4

bhale agbọ, mena ọ shító obọ ita oyi Ẹshinẹgba, ọ sọ iromhi ẹ na awa. ³⁵ Ọghuo ọ ke dobe ya vases awa rọte inono ni iKirisiti ọ nono awa lasele? Osoli abi khi ọmunu abi okhọli ni a mu vule shi awa ọ o ya dobe? Abi khi okiamhi abi khi umha me sọ lọ, abi khi ini i igbe-a tsekha deba lọ? ³⁶ Abi a li keke ọli shi ebe-no-pfuase, khi,

“Itobọ oyẹẹ anye rọ

la okhena eghuli ẹlekpa,

a ri anye khokho

isumha ni a ya gbolo a.†”

³⁷ Iiye, abi a riẹ me eni emhi enana nya, anye fu dose oni ọ khọli mu ọ le, rọte obọ oyi oni ọ nono ingme oyanye. ³⁸ Irari khi mhi me ọli me khi emhikhoghuo ọa la agbọ ona, eghuli wekhi agbọ ilala, wekhi igeni wekhi iyemhe okphaghiẹ ali emini e la irarogbe ẹ mhese shi agbọ ni awa la memena okekhi agbọ ni o ke ẹ bhale wekhi ekpabo, ³⁹ wekhi iyagha ali ilimhi, wekhi emhikhoghuo ni a ma, o dobe ya vases awa rọte inono ni Ẹshinẹgba ọ nono awa rọte iJesu oyawa lasele.

9

Uzẹmhi ni Ẹshinẹgba ọ ze egbo iZireni

¹ Egbegbi ingme mhia ngme itobọ khi onayi iKirisiti mhi khi. Ọa khi egbhọli mhia lo. Udu oyemhe ọ pfi ọtsẹle shi ọ elemhi Ayemhe-no-pfuase, ² ini mhiẹ khi mhi mhọli oya ali udu ialamhe ni ọa mhue ukpese, ³ na egbo eyemhe ni anye khi egbo eghuo ali ọlia eghuo. Itobọ oyewe, eri mhia lie khi Ẹshinẹgba ọ kha pfi unu na mhe ali khi a kha rue mhe ikugbe ni mhi kugbe iKirisiti ọ le, ini lọli rewe mhọli imiepfuese. ⁴ Wewe e khi imimi iZireni ni Ẹshinẹgba ọ ze, ni ọ rọ khi imi ọli, ọ ri ufumhi oyọli khasẹ we, ọ nu we riẹle ilama kugbe, ọ ri ushi oyọli na we. Wewe e mhọli egbegbi ugamhi, e she mie ishobọ oyi Ẹshinẹgba.* ⁵ Wewe e mhọli eni egbhali ena ẹlele ni a suọ eko, ni e gba ushishi Iburu eke le. Wewe e li khi itita iKirisiti. Ẹshinẹgba ni ọọ mhese na emhikpa, ọ khi oni áá kuẹghie agboagbo.

⁶ Mhi aa lie khi ishobọ ni Ẹshinẹgba ọ shi, khi, o fia kua. Irari khi ọa khi egbo ni e rọte iZireni lasele nya, e khi egbo eyi Ẹshinẹgba. ⁷ Wekhi imimi Aburaamu nya e khi egbegbi imi Aburaamu. Ẹshinẹgba ọ gueye Aburaamu khi, “Imimi Aziki a ya leli shi eni u bia.”† ⁸ Onana o guele khi eniye ni ọ bia elemhi oghuemhe idiegbe nya ẹa khi imi Ẹshinẹgba. Ama eniye ni a bia rọte ishobọ onayi Ẹshinẹgba wewe a leli shi egbegbi imimi Aburaamu. ⁹ Irari khi ishobọ onayi Ẹshinẹgba khi, “Egheghe ni ọ roshi eke o kha da ramhi ne, mhi ya ri ishobọ oyemhe tse, iSera ọ bia ọmọ ọmose.”‡

¹⁰ Ọa pfo ghọ. Irari khi itsema emose eyi iRebeka, ita oghuo ọ bia we ikhi Aziki itita awa. ¹¹⁻¹² Ogbo a bia itsema ena ne wekhi eri e lese ingme e riẹle onete ali onobe ne, ni Ẹshinẹgba ọ rọ she gueye inyewe iRebeka khi, “Onogbhali ọ ya ke ga onikeke.” Eri Ẹshinẹgba ọ riẹle ona rokhasẹ khi, uzẹmhi ni loli ẹ ze ogbo ni ọ khi emini ọ ya khi elemhi agbo, khi ọa khi itobọ akanya ni ọ gbe ama abi o ghọle Ẹshinẹgba ọ li lu ọli. § ¹³ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọọ, “IGiekọpu mhi nono dose iSọ.”*

¹⁴ Se awa ke ngme mena? Khi Ẹshinẹgba ọọ zọlo? Iiye o, ọa khi ighọ kpa! ¹⁵ Irari khi ọ gueye iMosisi ọọ li,

“Mhi ya mhọli ilelemhi na

oni mhi ya mhọli ilelemhi na,

mhi viẹ osue na

oni mhi ya viẹ osue na.”†

¹⁶ Itobọ ighọ, ọa khi abi o ghọle ogbo wekhi emini ogbo ọ riẹle ama rọte ilelemhi oyi Ẹshinẹgba. ¹⁷ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme na shi iFero egbe, ọọ li, “Itobọ ona mhi rọ

† 8:36 Li ze Iwolo 44.22 * 9:4 Li ze Okiali 4.22 † 9:7 Li ze Igbae 21.12 ‡ 9:9 Li ze Igbae 18.10 § 9:11-12 Li ze Igbae 25.23 * 9:13 Li ze iMala 1.2-3 † 9:15 Li ze Okiali 33.19

rẹ khi oghie ni mhi rọte emini mhi ya li ẹ ri ekpabọ eyẹmhe khase, ni mhi rọ zẹ agbọ nya lẹse eva oyẹmhe.”‡¹⁸ Irarigho, eri Ẹshinegba oọ mholi ilelemhi na oni o ghole oli, o zese oni o ghole oli udu-a.

¹⁹ U dobe ya mhila mhe ogbo ona, “Elo o ze ni Ẹshinegba o ro kiele e me umhaguẹli oyawa sho, aborokhia khi loli o ri awa ngeli abi o ghole oli? Irari khi ogbokhoghuo o dobe ya nu Ẹshinegba khe abo?”²⁰ Ama oghuo u khi, yeye ogbo ni gbudu ya mie Ẹshinegba unu? Emini a ma o dobe ya lie oni o ma li, “Elo o ze ni u ro lina ma mhe?”§²¹ Omekhe o a fe mhue afu ni o ro ri eke eme e ma emini o ghole oli? O kha ma eghuo shi eni a ro riẹle emini e mu eloe, o manọ elese shi ni a ro riẹle emini a me kpa.

²² Igho li khi emini Ẹshinegba o riẹle. Aboriekhia khi o mholi afu ni o kha ro ri ofu ali ekpabọ oyoli khase egbo ni e kha pfua, ni o me ofu oyewe egho, ama eri o kie mhue irabomudu na we.²³ Ilelemhi ni o mholi na egbo ni o ze, ikhi egbo ni e ya mholi okemhi ufumhi oyoli, o ro ri abi ufumhi oniemi oyoli o li khase.²⁴ Li shi awa, eni o li lu. Oa khi egbo iJu tse ama shi egbo iJeta.²⁵ Abi o ngme shi ebe Osia ni o, “Egbo ni ea khi eyemhe,

mhi ya lu we egbo eyemhe.

Ushishi ni mhi aa

nono ingme oyewe,

mhi ya lu,

‘Egbo ni mhi nono.’ ”*

²⁶ Ali khi,

“A ya me khi,

ashini a ga la lie we,

‘Aa khi egbo eyemhe,’

aghọ a gbo la lu we,

‘Imi Ẹshinegba ni o la o.’ ”†

²⁷ Azaya o ngme ingme

oyi iZireni lasese gboo, khi,

“Ini o tseku khia khi

egbo iZireni e bu abi ekhashe

ne la oke oniemi,

ikuku egbo o a ya tsumhi.

²⁸ Irari khi Ẹshinegba o ya

ri inyanya so ezọ oyoli

eke agbo-a zeghele.”‡

²⁹ Ezeze abi Azaya o kpe li ngme oli khi:

“Ini Ẹshinegba ni o

mhese shi emhi nya

o a keshe imi-imi le na awa lo,

a kha li na awa osoli

abi egbo iSodomu,

a pfuse awa abi egbo iGomora.”§

Umha-miesuo oyi egbo iZireni

³⁰ Se awa ke ya ngme? Khi egbo iJeta ni ea na khu ipfuase, khi a pfa na rọte irudunga,

³¹ ama egbo iZireni ni e na khu ushi igue-ngeli, ea kie te o? ³² Se o li khi igho? Itobo

khi ea rọte irudunga na khu oli, ama e rọte ode ikanya khu oli. E kholo awe shi, “echẹ

ozuode.”³³ Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni oọ, “Bino, mhi tsua echẹ shi iZayo ni o ya ri

egbo kholo awe. Echeli ni o ya re we de. Ama oni o da mie oli suo ne, o a ya me omama.”*

‡ 9:17 Li ze Okiali 9.16 § 9:20 Li ze Aza 29.16; 45.9 * 9:25 Li ze Osia 2.23 † 9:26 Li ze Osia 1.10 ‡ 9:28 Li ze Aza 10.22-23 § 9:29 Li ze Aza 1.9 * 9:33 Li ze Aza 28.16

10

¹ Inyoghuo-mhẹ, emini ẹ ghọle udu oyemhẹ ali olema ni mhia lema Ẹshinẹgba khi, ni a bhale ya ẹ khi egbo iZireni eyemhẹ e khi eni a mie pfuese. ² Mhi pfi ọtsele shi ọ khi e mhue omuegbe shi ugamhi oyi Ẹshinẹgba. Ama egbegbi ilẹsingme ọa la omuegbe oyewe. ³ Aborokhia khi ẹa lese ipfuase ni o rote obọ oyi Ẹshinẹgba bhale, ni e rọ nono abi e li ya ri oyewe kọ egho, eri ẹa ri egbe we na ipfuase oyi Ẹshinẹgba. ⁴ Irari khi iKirisiti ọ ri emini ushi o ngme nya gba pfo, ni o ze khi Ẹshinẹgba ọ pfa na ogbokpa ni ọ miesuo.

Imiepfuese, oyi ogbokpa lo

⁵ IMosisi ọ lina gue ọli le emini ipfuase ushi o khi, ni ọ re, “Oni ọ da ri ushi nya gbe ne, ọ ya la agbo.”* ⁶ Ama eri ipfuase ni o rote irudunga bhale ọọ, “Khi la ekeleghi udu oye lie, ‘Oghuo ọ ya nga iloghie?’ ” (Ni ọ ya rue iKirisiti tiemhile.) ⁷ “Okekhi eri u we, ‘Oghuo ọ ya tiemhi ilimhi na ningolo?’ ” (Ni ọ ya rue iKirisiti rote eghuli ngale.) ⁸ Abi o ngme na: “Ungmemhi oyi Ẹshinẹgba o la mama ẹ. O le unu, o le udu,” ikhi ungmehi irudunga ni anye rọ ọ tse abo.† ⁹ Ini u ri unu oye ẹ khi, “Ijesu ọ khi Onomhẹ,” ni u rọ miesuo shi udu oye khi Ẹshinẹgba ọ rote eghuli guise ọli le, a ya mie ẹ pfuese. ¹⁰ Irari khi udu ogbo ọ rọ miesuo ni a rọ pfa na li, ali khi unu ogbo ọ rọ ngme lasese ni ọ rọ mhue imiepfuese. ¹¹ Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni ọọ, “Onini ọ da regbenga li ne, ọa tigbe ya me omama.”‡ ¹² Ogbokpa ona o nu ngme, irari khi ikhioda ọa la shi egbo iJu ali egbo iJeta ọ. Ẹshinẹgba ọ ga khi Onomhẹ oyi egbo nya, ọọ khivose egbegbo na oni ọ da lu ọli. ¹³ Irari khi, “Onini ọ da lu eva oyi Onomhẹ ọ ya khi oni a mie pfuese.”§

¹⁴ Ama se e li ya lu ọli ini ẹa mie ọli suo? Se e li ya mie ọli suo ini ẹa suo oni ungmehi? Se e li ya suo ini a ri oni ungmehi tsabo. ¹⁵ Se a li ya ri oni ungmehi tsabo ini ogbo a ghie eni ẹẹ tsabo fie lase? Abi Ebe-no-pfuase o ngme ọ khi, “Eri ibhale oyi egbo ni e tsua usomhi onete bhale o ri oghẹle bhale!”*

¹⁶ Ama egbo iZireni nya ẹa mie oni usomhi onete ona suo. Azaya ọ lie, “Ẹshinẹgba, oghuo ọ mie usomhi oyi anye suo?† ¹⁷ Igho irudunga o li rote ini ogbo ọ suo oni usomhi ẹ bhale, ali khi usomhi oyi ingme iKirisiti iro-tse abo a te ẹ suo oni usomhi. ¹⁸ Ama mhi mhila, eri aa suo oni usomhi? Eeli, e suo.

“Uruli oyewe o she ramhi

ashakpa eke agbo,

ungmemhi oyewe

o ramhi ukpese agbo.”‡

¹⁹ Mhi gbo mhila, Eri ọa lo egbo iZireni eso? Odode IMosisi ọ lie,

“Mhi ya ri egbo eyemhẹ

ke kpe ofuma oyi egbo

ni ẹa khi eyemhẹ ne,

Mhi ya re ẹ mhue iyese elemhi-a

deba ushishi ni ẹa lese mhe ne.”§

²⁰ Eri Azaya ọ ri igbeudu ngme ọli khi,

“Egbo ni ẹa roshaka

nono mhe e me mhe.

Mhi ri egbe mhe khase

eni ẹa mhila ogbo mhe.”*

²¹ Ama abi ọ ngme shi

egbo iZireni egbe khi,

“Ogbele nya mhi nise obọ oyemhẹ-a

na egbo ni ẹa ya suo eso,

* 10:5 Li ze iLev 18.5 † 10:8 Li ze iDeut 30.12-14 ‡ 10:11 Li ze Aza 28.16 § 10:13 Li ze iJor 2.32 * 10:15 Li ze Aza 52.7 † 10:16 Li ze Aza 53.1 ‡ 10:18 Li ze Iwolo 19.4 § 10:19 Li ze iDeut 32.21 * 10:20 Li ze Aza 65.1

ni ẹa lama mu pfi.”†

11

*I*khẹrẹmhi ẹgbọ iZireni ni e kpọle

¹ Mhiẹ i. Eri Ẹshinẹgba ọ kie ẹgbọ eyi lẹlighuo? Iiye e! Mhẹmhẹ oyẹmhẹ ọngi iZireni mhi khi. Omi-omi Aburaamu, Mhi rọte ẹdẹli oyi iBejami lasele.* ² Ẹshinẹgba ọa kie ẹgbọ eyọli ni ọ rọte igbaekele zẹ. Waa leṣe abi Ebe-no-pfuase o ngme shi ashini Elaja ọ rọ sọ iromhi ri awọlọ gueye Ẹshinẹgba emini ẹgbọ iZireni ẹ riẹlẹ? ³ Ni ọ rẹe, “Ẹshinẹgba, e she gbolo emekeguele eye-a, e guoghọ itẹtẹ eye-a. Mhẹmhẹ-ghuo kpele mhi ke kpọle, e gbolo ẹ nono ni e gbe mhẹ-a.”† ⁴ Sẹ Ẹshinẹgba ọ sọ li? Eri ọọ Elaja, “Mhi kẹsẹ emọse agbẹlẹ ishilua le ni ẹa lama nyẹsẹ ukhomhi na olitsa iBali.”‡ ⁵ Ighọ o kie li khi memena. Itobọ khi ẹgbọ iZireni e la ọ ni e kiele ẹ suọ esọ na Ẹshinẹgba irari okhale oyọli ni ọ rọ zẹ wẹ. ⁶ Ini oni uzẹmhi o khi itobọ okhale, ọa ke khi itobọ ikanya. Ini o khi irari ikanya lọ, okhale ọa ke khi egbegbi okhale. ⁷ Elọ a ke mẹ, Ẹgbọ iZireni ẹa mẹ emini e nono. Ikuku ẹgbọ ni Ẹshinẹgba ọ zẹ, wẹwẹ e mẹ emini e nono. Eni e kpọle e le esọ shi ulumhi ni Ẹshinẹgba ọ lu wẹ, ⁸ Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi,

“Ẹshinẹgba o rẹ wẹ
leṣe-a ningolọ.

Alo eyẹwẹ e zuse

ni ẹa zẹ wẹ mẹ eke,

ali esọ eyẹwẹ e zuse

ni ẹa zẹwẹ ke rọ ọ suọ esọ,

ramhi ogbe-namo.”§

⁹ IDefidi ọọ liẹ,

“Ẹshinẹgba ọ ka zẹ

ni akhe ni e nye,

e mu okhọli vule shi wẹ ọ.

Ni o rẹwẹ kholo awẹ,

ni o nase wẹ.

¹⁰ Alo eyẹwẹ e ka zuse

ini e khi mẹ eke.

Ugugu oyẹwẹ o nyẹsẹ

abi ighumha, agbọagbọ.”*

*I*guabọ ni a toma ọara

¹¹ Mhi gbo mhila, eri e kholo awẹ ini e de, ni ẹa ke doṣe ya vule? Iiye e! Ama itobọ olamhẹ ni e lamhẹ lọ. Imiepfuese o she bhale deba ẹgbọ iJeta, ini ẹgbọ iJu e ba ke kpe ofuma. ¹² Mena, ini o khia khi a khivose na ẹgbọ iJeta itobọ khi ẹgbọ iJu ẹa lama mie imiepfuese ni Ẹshinẹgba ọ rọ ghi wẹ. Sa ọ ghue, abi ikhivose ni agbọ nya e ya mhọli o ke beṣhi ya fu ramhi, ini eni ẹgbọ iJu e lama mie oni imiepfuese ikpukhokho.

¹³ Mena, ẹẹ ẹgbọ iJeta mhi nu ẹ ngme. Aborokhia khi eri Ẹshinẹgba ọ zẹ mhẹ mhi khi aghiusomhi na keṣe na ghie ghi ẹgbọ iJeta egho, eri akanya oyẹmhẹ o mu mhẹ egbe. ¹⁴ Eri mhia riẹlẹ ona ini mhi ri ẹgbọ iJu eyẹmhẹ ke kpe ofuma, ishegho ni mhi doṣe tsumhi eghuo elemhi wẹ. ¹⁵ Ini ukiẹmhi ni a kie ẹgbọ iZireni o ri ẹgbọ na agbọ enekpọle nu Ẹshinẹgba rọ riẹlẹ, seṣe o ke beṣhi ya li ti ramhi, ini eni iZireni e ke mie oni Ẹshinẹgba suọ? Eri o ya li abine khi a rọte eghuli guise ọgbọ le. ¹⁶ Ini a ri ukiẹkiẹ ibuledi onodode mele oni o pfuase-a irari khi a rọli ga Ẹshinẹgba, oni ibuledi nya oni o pfuase o ke khi. Ini imhili ọra o pfuase oni ọra nya o ya khi oni o pfuase.†

† 10:21 Li zẹ Aza 65.2 * 11:1 Li zẹ iFili 3.5 † 11:3 Li zẹ 1 Ighie 19.10,14 ‡ 11:4 Li zẹ 1 Ighie 19.18 § 11:8 Li zẹ iDeut 29.4; Aza 29.10 * 11:10 Li zẹ Iwolo 69.22-23 † 11:16 Emimi a ri onana ngme khi: Ini Aburaamu ali Aziki ali iGiekọpu ni e khi itititawa e da khi eni e pfuase, eni e pfuase awa imimi wẹ e li khi.

¹⁷ Ama eri ẹẹ ẹgbọ ijẹta a li abi uguabọ ọọra olivu onokpo ni a khi gbọsẹ shi idiegbe oyi egbegbi ọọra olivu ni a rọte eke kuele vule. Eri ẹẹ a ke ya migha ashini uguabọ eni a rọte oni egbegbi ọọra olivu kanọ kua. Itobọ ona, ikhivọsẹ ni e rọte imhili oni ọọra olivu ẹ lasele ẹẹ a ke rọ li agbọ. ¹⁸ Itobọ ighọ, a khi ri ẹloe gbe eni uguabọ ni a kanọ-a eghọ. Elo o rẹ ẹ ya ke vuse ike? Iguabọ tsẹ a lẹsẹ khi. Aa mu imhili mhue, imhili e mu ẹ mhue. ¹⁹ A dobe ya me khi a sa khi eri a kanọ eni uguabọ eghọ kua ni a ba me asha to-ẹoli we. ²⁰ Igesikia onana o khi. Eri a kanọ we-a irari khi ẹa mholi irudunga. Eẹ la ashini a la irari khi a mholi irudunga. Ama a khi ze ni a ke vuse ike shi ona, ochoghọ a ze ni ulishi o ke mu ẹ. ²¹ Irari khi ini Eshinegba o kholo ẹgbọ iju ni e khi egbegbi uguabọ kua, o mema ya li dobe kholo ẹ kua.

²² Ama a sa abi isomhelemhi ali izese-inmge-a oyi Eshinegba o li. Oo zese ingme-a deba eni e de o le, ama o somhi elemhi ẹ, a kha da la angeli isomhelemhi ne, o ti elemhi ẹ ini a da suo esọ na li. Ini o a khi ighọ eri o ya khi ẹ kua. ²³ Ini eni ẹgbọ iju e lase umha miesuo oyewe le, a ya gbo gbosẹ we shi egbegbi oni ọọra olivu. Eshinegba o dobe ya gbo gbosẹ we shi ashini e kpe la. ²⁴ Eri ẹẹ ẹgbọ ijẹta a li abi uguabọ ọọra olivu onokpo na ifuegua. Ini Eshinegba o lina riẹle emini aa ya riẹle, ni o rọ gbosẹ ẹ shi egbegbi ọọra olivu. Ona o li abi ẹgbọ iju. A lẹsẹ khi oni Eshinegba o ya gbo dobe gbosẹ oni uguabọ oyi egbegbi olivu ni a kanọ kwa, shi oni olivu ni a kpe te kanọ we kwa.

A ya mie ẹgbọ izireni pfuese ikpukhokho agbo

²⁵ Mhia nono ni a lẹsẹ igesikia oyi osheli ni o la akaghọ inyoghuo. Ini a khi dabi khi a lẹsẹ ingme. Oni osheli khi, umha suo esọ oyi ẹgbọ iju o a khi ona agboagbo. Ama oni umha-sueso oyewe o ya laọ ramhi ni ẹgbọ ijẹta otuongme ni Eshinegba o nono ni e bhale deba li, e rọ gba pfo. ²⁶ Ona o khi abi a li ya tsumhi ẹgbọ izireni nya. Abi Ebe-no-pfuese o ngme, khi,

“Omiepfuese o ya rọte

iZayo bhale,

o ya khu ireloegbe Eshinegba

idiegbe imimi iGiekopu-a.†

²⁷ Onana khi ilama-kugbe

ni mhi mholi na we,

oni eghẹghe ni mhi rọ ya rue

olamhe oyewe ode-a.”§

²⁸ Itobọ khi ẹgbọ iju e kie usomhi onete ona, e rọ khi ebe Eshinegba, itobọ onete oyẹ ni aa khi iju. Ama itobọ ititita we, e khi omole Eshinegba itobọ khi o ze we. ²⁹ Irari khi Eshinegba o a ya mu udu pfi shi isomhopfa ni o rọ na ogbo ali uzemhi ni oo ze ogbo.

³⁰ Ezeze abi ẹẹ ẹgbọ ijẹta a kpe riẹle umha-sueso deba Eshinegba eghẹghe ni o dose, a li mie ilelemhi oyi Eshinegba irari umha-sueso ni ẹgbọ iju e riẹle. ³¹ Ezeze abi ẹẹ ni aa khi iju a li mie ilelemhi itobọ khi ẹgbọ iju e khi ena umha-sueso memena, ighọ wewe e ke ya li mie ilelemhi. ³² Irari khi eri Eshinegba o ri ẹgbọ nya khili ighumha umha-sueso ni o ba mholi ilelemhi na we nya.

A kuẹghie Eshinegba

³³ Oghuo o dobe ya mhese

abi epfue, ali egbhali ali ilese

oyi Eshinegba o limhi ramhi?

Oghuo o dobe ya lese

emini o la li udu ni o ya riẹle,

ali ni o dobe ya guanọ ode eyoli?*

³⁴ “Oghuo o she lese

udu oyi Onomhue?

† 11:26 Li ze Aza 59.20 § 11:27 Li ze ijere 31.33-34 * 11:33 Li ze Aza 55.8

Ọghuo o doḅe ya ye ọli ude?"†
 35 "Ọghuo ọ ri ongmomhi
 na Ẹshinẹgba ghue,
 ni ọ ya nyene egbe fali ọli lue?"‡
 36 Irari khi lọli ọ ma emhi nya,
 obọ oyọli e te la agbọ.
 E la ọ gbo na li.
 Lọli a ri ufumhi a na agbọagbọ. Atse§

12

Iluasobo ni o la agbo

¹ Itobọ ighọ, inyọghuo-mhe, mhi ri itobọ ilẹmhi oniẹmhi ni Ẹshinẹgba ọ mhue na awa lema e, a ri idiegbe eye e na Ẹshinẹgba, abi iluasobo ni o kie la agbọ, ni o pfuase, ni o ti Ẹshinẹgba ẹloe. Onana o khi egbegbi ugamhi na elemhi ayemhe ni a doḅe ya ga. ² A khi ze ni ingeli eye e ali eyi egbọ na agbọ e li abeghuo. Ama a ze ni Ẹshinẹgba ọ mu udu eye e pfi mele udu enegbọ-a. Eghẹghẹ aghọ a ya doḅe lese abi ọghuemhe oyi Ẹshinẹgba o li, a lese emini o ti, ni o gba pfo ni o ri egbe e mu Ẹshinẹgba.

³ Itobọ okhale ni Ẹshinẹgba ọ rọ na mhe, mhi rọ gue ọli e ye e nya, a khi ke ti egbe e nga doḅe ashini á fu ramhi. Ochoghọ, a ke ri ukpẹloe itiegbe-tiemhi eke bino egbe e, ni o de shi abi irudunga ni Ẹshinẹgba ọ rọ ne o fu ramhi. ⁴ Ezeze abi awa li ze idiegbe oghuo ni o mhue iguabọ ododa ni e bu, ni ẹa ya gbe akanya oghuo, ⁵ ighọ o li khi elemhi iKirisiti ni awa rọte idiegbe oghuo lasese, ni uguabọ ọgbọgbọ ali enekpọle nya e li kugbe iguabọ enekpọle.* ⁶ Isomhopfa ododa Ẹshinẹgba ọ rọ na awa abi ọ ri ekpabọ na awa ramhi. O kha khi isomhopfa imekẹguele ọgbọ ọ mhọli, ọ rọli ke gbe akanya ni o de shi irudunga ni awa nya awa mhọli. ⁷ Ini o khi oyi oni a rọ ọ ga egboese, ọ ke ga. O kha ke khi oyi oni a rọ ọ sese, ọ ke sese. ⁸ O kha khi oyi irudushi egbọ ọ o khi ni ọ mie, ọ ke ri udu shi egbọ ọ. Ini oni a rọ ọ kpaghie egboese obọ, ini e mhọli emini o to we lo, ọ ke rue obọ-a na egbọ, abi o li pfo ọli udu. Ini oni a la ralo ke mhesẹ na egbọ lo, ọ ri ẹloe shi omhesẹ ke mhesẹ, o kha khi oyi ilẹmhi, o ri egbe mu ọli ke riele.†

Inono

⁹ Rọte ekelemhi udu oye ke riele inono. A kie emhi onobe, a mu eminete mhue egbegbọ. ¹⁰ A nono ingme oyi egbe e egbegbọ, abi ọgbọ ali inyọghuo. A mhue ekpe na egbọ else ke doḅe abi u li mu ekpe na egbe e. ¹¹ Khi li ọwaza akanya igbegbe, ama ri omuegbe elemhi ayemhe ke ga Onomhue. ¹² Ze ni irudushi ni u mhue o ri egbe ke mu. Mhue irabomudu ini u mhue osoli, ke lema eghẹghẹ kpa. ¹³ Ke kpaghie inyoghue ni e mhue otomhe obọ. Ke mu egbọ epfese.

¹⁴ Ke sọ iromhi ikhivose na egbọ ni e mu okhọli e vule shi e ọ. Ke khivose na egbọ, khi ku itse na ọgbọ.‡ ¹⁵ Nu egbọ ni e mhue oghẹle ke ghele, u nu eni ee vie, ee vie. ¹⁶ A ri opfomhe nu egbe e ke la. Khi khi ọgbọ ni ọọ ti ike e nga, ama ke timama egbọ ni ẹa pfue. Khi riele khi u ma lese doḅe.§

¹⁷ Khi ri onobe fali ota onobe. Kuegbe-a ke riele emini o ti egbọ nya ẹloe. ¹⁸ Ini o ze ya riele, roshẹka odekhode, ni u rọ nu egbọ nya la kugbe elemhi opfomhe, ini o khi obọ oye o kpọle shi. ¹⁹ Emọlemhe, a khi mie abọ okhọli, ochoghọ a ze Ẹshinẹgba ọ mie abọ okhọli na e. Irari khi Ebe-no-pfuase o lie, "Mhemhe mhi mhọli imieabọ okhọli, mhi ya fali we ota." Ighọ Ẹshinẹgba ọ ngme.* ²⁰ Ochoghọ a ke riele abi Ebe-no-pfuase o ngme khi, "Ini okiamhi ọọ gbe obe e, ri eminale na li le. Ini okiamẹ ọọ gbe ọli ri amẹ nali da. Irari khi ini u li na, eri u we ingamhi ere a nga li ukhomhi."†

† 11:34 Li ze Aza 40.13 ‡ 11:35 Li ze iJobu 41.11 § 11:36 Li ze 1 iKori 8.6 * 12:5 Li ze 1 iKori 12.12 † 12:8 Li ze 1 iKori 12.4-11 ‡ 12:14 Li ze iMat 5.44; iLuk 6.28 § 12:16 Li ze Ekpi 3.7
 * 12:19 Li ze iDeut 32.35 † 12:20 Li ze Ekpi 25.21-22

²¹ Khi zẹ ni onobe o mu ẹ le, ama ri onete mu onobe ọ le.

13

Iregbe-tiemhie na eni ẹ la ukpẹkhomhi omhẹse

¹ Ọgbọkpa ọ ke suọ esọ na eni e la ukpẹkhomhi omhẹse. Irari khi Ẹshinẹgba lolighuo tse ọ dobe zẹ ẹ ọgbọ shi ukpẹkhomhi omhẹse. Ẹshinẹgba ọ ri eni e la ukpẹkhomhi omhẹse nya leghie. ² Irarigho, ọgbọ ni ọ da mu okhọli vule ẹ shi eni ẹẹ mhẹse ọ ne, eri e mu okhọli ẹ vule shi emini Ẹshinẹgba ọ rọ migha. Eni e da ligho ne, ipfẹzomu e nono ẹ ghi egbewe. ³ Irari khi eni ẹa guẹ ngeli a zẹ enighie e ke nase, ọa khi eni e guẹ ngeli. Irarigho ọni ọọ riẹle ọkhọlo ọ na ulishi ena omhẹse. Waa nono ni u pfue ulishi oyi ẹgbọ ni e la ukpẹkhomhi? Ke riẹle emini o gbe akanya. Ini u li ghọ, e ya kueghie. ⁴ Irari khi eni e la ukpẹkhomhi omhẹse, Ẹshinẹgba ọ zẹ wẹ ni e ke kpaghie ẹ obo. Ama u kha riẹle emini ọa gbe akanya, ke na ulishi oyewẹ, irari khi e mhue itoto ni e rọ ya nase. Eni ẹẹ ga eyi Ẹshinẹgba e khi, ni ẹẹ nase eni ẹa ya suọ esọ, ni o rọ khasẹ khi elemhi ẹẹ bi Ẹshinẹgba shi ọ. ⁵ Irarigho, zẹ ni u ke nyese ukhomhi na eni e la ukpẹkhomhi omhẹse, itobo khi emini o ti lo ni u ke riẹle, aa khi itobo elemhi ibibi oyi Ẹshinẹgba tse.

⁶ Onana o li zẹ khi u mema ya zẹ oga, irari khi eni e la ukpẹkhomhi omhẹse eni ẹẹ ga eyi Ẹshinẹgba e khi, ni e ri eghẹghẹ oyewẹ nya na akanya omhẹse. ⁷ Fali ọgbọkpa ota ni u lo ọli. Ini u lo ota oga, zẹ ọli, okekhi ozela, zẹ ọli, ri ekpe ke na ẹgbọ, u nyese ukhomhi na we.*

A ke riẹle inono irari oni ogbele o she ti ramhi ana

⁸ Khi lo ọgbọ ota emhikhoghuo, se ni ota inono ingme oyi ọnuzava oye tse! Irari khi ọgbọ ni ọ da nono ingme oyi ọnuzava oyọli ne, ọ she ri ushi gbe akanya. ⁹ Ishi ni ẹẹ, “Khi kia okia,” “Khi gbe ugbeli,” “Khi do ughiatọ,” “Khi zẹ ni emhi ọgbọ o to ẹ egbe,” Ali elese ni e kpole nya, ushi oghuo o zẹ wewẹ nya ukhomhi, ni ọọ, “Nono ingme oyi ọnuzava oye abi u li nono ingme oyi egbe e.”† ¹⁰ Oni ọ da nono ingme oyi ọnuzava oyọli ne, ọa tigbe ya li ọ li onobe. Irarigho, inono o khi irushi gbe akanya.

¹¹ Ke riẹle ona, lese eghẹghẹ ni a la memena. Eghẹghẹ o she ramhi ni u rọ ya rọte olese guale. Irari khi eghẹghẹ imiepfuese oyawa ni o kpe ukhokho o she ti bhale dose eghẹghẹ ni awa rọte odode miesuo. ¹² Eẹ iyose ọ she ẹ dose, ogbe o she ẹ gbe-a. Awa khi ke ngeli abi ẹgbọ ni e la alo ebili, awa mema mu egbe ni awa rọ ya la elemhi akpá. ¹³ Awa guẹ ke ngeli abi ẹgbọ ni e la akpá. Awa khi nu wẹ ye ukue ebe ni e la riẹle efiala, ali idonyo guoghọ-a. Awa khi kia okia ke mu ighue ebe. Awa khi la agbo okhọli wẹkhi agbo ivie shi emhi ọgbọ. ¹⁴ Ochoghọ awa ri ijesu iKirisiti Onomhue so abi awulu. Khi ke sa abi u li ya riẹle oghuemhe eyi idiegbe olamhe.

14

A khi ke ri unu zẹ egboese ifue

¹ A mie ọgbọ ni irudunga oyọli ọa lolo toto. Khi nu ọli ke khako shi emini ọ mieshi ni o khi ọda shi oye. ² Irari khi ẹgbọ eghuo e miesuo khi o ti ni a ke le emhikpa. Ama ọgbọese ni irudunga oyọli ọa lolo toto, ọ lese le ebe tse. ³ Ọgbọ ni ọ le emhikpa, ọ khi ri eloe gbe oni ọa ya le, ọgbọ ni ọa ya le emhikpa, ọ khi gue oni ọ le emhikpa ezọ. Irari khi Ẹshinẹgba ọ ga mie we. ⁴ Ọghuo u khi ni wa ke gue aghiusomhi oyi ọgbọese ezọ? Oga oyọli tse ọ dobe ẹ lie khi ọ gueli, ali khi ọa gueli. Ọ ya migha, irari khi Onomhue ọ dobe ya rọli migha.

⁵ Eri ẹgbọ eghuo e dabi khi ogbele oghuo o mu eloe dose olese. Ọgbọ olese ọọ khi abeghuo ogbele nya e li. Ọgbogbo ọ ri udu oyọli shi asha ni ọ migha shi. ⁶ Oni ọ bino khi ogbele okhoghuo o la ọ ni o mu eloe ne, eri ọ rọli ri ufumhi na Onomhue. Ọgbọ ni ọ le eminale, o le ọli ri ufumhi na Onomhue, irari khi Ẹshinẹgba ọ kphemhi na, oni ọa le,

* ^{13:7} Li zẹ iMat 22.21; iMak 12.17; iLuk 20.25 † ^{13:9} Li zẹ Okiali 20.13-15,17; iDeut 5.17-19,21; iLev 19.18

Ọnọmhuẹ ọ rọli mu ekpe na, ọ kphẹmhi na Ẹshinegba.* ⁷ Aa mẹ ọngẹ-awa ni ọ la agbọ na egbọli tse, wẹ khi eri a mẹ ọngẹ-awa ni ọọ ghu-a na egbọli tse. ⁸ Ini awa la agbọ, Ọnọmhuẹ awa la ọ agbọ na. Ini awa ghu-a, Ọnọmhuẹ awa ghu-a na. Awa la agbọ o, awa ghu-a o, ọyi Ọnọmhuẹ awa khi.

⁹ Onana o zẹ khi iKirisiti ọ ghu-a, ọ guale ni ọ rọ khi Ọnọmhuẹ ọyi egbọ ni e ghu-a ali egbọ ne la agbọ. ¹⁰ Yeye o ye, elọ o zẹ ni u rọ a gue inyoghuo ẹ ezọ mena? Yeye o ye, elọ o zẹ ni u rọ ri elọe ẹ gbe inyoghue. Awa nya awa ya migha odalo oyi Ẹshinegba ni ọ gue awa ezọ.† ¹¹ Irari Ẹshinegba ọ lina ngme ọli shi Ebe-no-pfuase khi,

“Aborokhia khi mhi la ọ egbo,”
 Ọnọmhuẹ ọ lina ngme,
 ‘Ogbokpa ọ ya wugha mhe odalo,
 Ogbokpa ọ ya guele khi
 mhemhe mhi khi Ẹshinegba.’”‡

¹² Itobọ igho, ogbokpa ọ ya gue khasẹ Ẹshinegba abi ọ li gbe.

A khi yese egbe ẹ de

¹³ Itobọ igho, lase iguegbe-ezọ le. Ochoghọ, mholi ọli shi udu oye khi u waa ya kpe emhi wẹkhi ọzuode shi eke ni inyoghuo ẹ ọ khọlo awẹ shi. ¹⁴ Ikugbe ni mhemhe ali iJesu anye kugbe, o rokhase mhe khi emhi khoghuo ọa la ọ ni ọa pfuase. Ama ini ogbo ọ mholi ọli shi udu khi emhi ọa pfuase, lolu oni emhi ogho ọa pfuase shi ọ. ¹⁵ Ini u yese inyoghuo udu-a, irari eminale ni u le, inono ọa ke la oni angeli. Khi zẹ ni eminale nu le, o ri inyoghuo ẹ ni iJesu ọ ghu-a na de. ¹⁶ Khi zẹ afa ni u mholi rọ ọ le emhikpa, ni u rọli ri omama ghi iKirisiti. ¹⁷ Irari khi Eghiele oyi Ẹshinegba ọa khi ingme eminale ali onyo idada, ama oyi ipfuase, ali opfomhe ali oghelẹ na Ayemhe-no-pfuase. ¹⁸ Ogbo ni ọ da lina ga iKirisiti, ọ ma ti Ẹshinegba elọe, egbo e mu ekpe na li.

¹⁹ Itobọ igho, ke riẹle emini e ri opfomhe ẹ bhale, ni e gbo ya kpaghie ogbokpa rọ mholi imiesuo ni o toto. ²⁰ Khi ri itobọ eminale pfueche emini Ẹshinegba ọ riẹle-a. A dobe ya le emhikpa, ama ọa ti ni a rọ bhale ya ẹ khi emini u wa le, o zẹ ni ogbo olese ọ de pfilo olamhe. ²¹ O tine ini u waa bie le emhikhoghuo wẹkhi eri u da onyo, wẹkhi eri u riẹle emhikhoghuo ni o ya zẹ inyoghue de.

²² Irarigho, emini u mieshi ingme enana nya rọli shi iteva oye ali Ẹshinegba. Oghelẹ o khi ni ogbo ni ọa pfa ezọ mu egbọli shi emini ọ riẹle ni ọ mie shi khi o gbe akanya. ²³ Ama ini ogbo ni ọ mhuẹ akhokhomhe ọ da kie le, a she pfa ezọ mu ọli. Irari khi ulemhi ni ọ le ọa khi rọte irudunga. Emini ọa da rọte irudunga bhale ne, olamhe o khi.

15

¹ Awa ni awa toto shi irudunga, awa kha ke ri egbe mie na eni ẹa toto irudunga. Awa khi ke lese riẹle egbe awa ti tse. ² Ochoghọ, ogbogbo o ke riẹle inyoghuo ọli emini o ti ọli egbe, ni o rọ kpaghie irudunga oyoli, ni o vule. ³ Irari khi iKirisiti ọa riẹle egbọli tse ti. Ochoghọ, abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọọ, “Ẹshinegba, itsuemhi ni egbo e tsue ẹ, o de nga mhe egbe.”* ⁴ Emini a keke shi Ebe-no-pfuase nya, eri a keke ọli ni a rọ sese awa ingme, ni a bhale ya ẹ khi iregbemie ali irudusho ni Ebe-no-pfuase o rọ na awa, o ri awa mholi irudushi.

⁵ Ẹshinegba ni ọ khi oni ọ ri iregbemie, ali irudusho ọ na ogbo, ọ ka re ẹ mhuẹ usamhi oghuo abi a lie deba ete-awẹ eyi iJesu iKirisiti. ⁶ Ni ẹẹ nya a ri udu oghuo ali uruli oghuo kueghie Ẹshinegba ni ọ khi ita iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa.

⁷ Awa ke lama ingme egbe abi iKirisiti ọ li lama ingme oyawa, ni o ri ikueghie bhale ghi Ẹshinegba. ⁸ Itobọ khi mhi gueye ẹ khi iKirisiti ọ she bhale abi oni ọọ ga ogbo na egbo iJu, ni o rokhase khi Ẹshinegba igesikia ọ khi, ni o rọ mu ma ishobo ni ọ shi na itita awa, ⁹ ni ijeta e kueghie Ẹshinegba shi ilemhi oyoli. Abi a li keke ọli khi, “Irarigho, mhi ya kueghie ẹ

* 14:6 Li zẹ iKolo 2.16 † 14:10 Li zẹ 2 iKori 5.10 ‡ 14:11 Li zẹ Aza 45.23 * 15:3 Li zẹ Iwolo 69.9

iteva egbo iJeta.
 Mhi ya to uwolo
 kuęghię eva oyę.”†
¹⁰ O gbolo ę,
 “Eę iJeta, ni a kuma
 egbo eyoli ke ghęle.”‡
¹¹ O gbolo ę,
 “A kuęghię Eshinęba
 ęę egbo iJeta,
 a to uwolo kuęghię oli
 egbo nya.”§

¹² Azaya o gbolo lię,
 “Omiami ijese o ya fu vule,
 oni o ya vule mhęse na ę iJeta,
 egbo iJeta e ya ri udu nga li.”*

¹³ Eshinęba ni a rōte obọ oyoli ę mhue irudushi, o ri oghęle ali opfomhę nę rōte iregbenga ni a mhue nali, ni a rō bhale ya ę khi irudushi oyęę o fu shọ rōte ekpabọ oyi Ayemhę-no-pfuase.

IPolu oni a zę o khi oni o gbe akanya na egbo iJeta

¹⁴ Inyoghuo-mhę, mhęmhę oyemhę mhi mhue imieshiọ khi onete o vọ ę egbe, khi ilęse o gba na ę ni a rō dobę ya ke sęse egbe ę. ¹⁵ Mhi she kpę gue ingme eghuo yę ę gboo elemhi ebe ona ni mhi gbolo ę ye le ena. Itobọ afu ni Eshinęba o rō na mhę, ¹⁶ ni mhi rō khi aghiusomhi na kęę oyi iJesu iKirisiti na egbo iJeta. Eri mhia gbe akanya okpodalo-ugamhi oyi Eshinęba, ni a rō tsabọ usomhi onete oyi Eshinęba, ni a rō bhale ya ę khi egbo iJeta e li khi iluasobo, ni Eshinęba o mie, eni Ayemhę-no-pfuase o khuęse-a pfuase. ¹⁷ Rōte iJesu iKirisiti mhi te ę mhọli egbe-imumhę shi ugamhi ni mhia ga Eshinęba. ¹⁸ Mhi aa ya gbudu ngme emhikhoghuo, sęę ni emini iKirisiti o rōte obọ oyemhę riele rō ri egbo iJeta suọ esọ na Eshinęba, rōte ungmemhi ali ikanya oyemhę, ¹⁹ rōte ekpabọ eyi oļele ali onyaloa, ali rōte ekpabọ oyi Ayemhę-no-pfuase. Ighọ mhi rōte iJerusalemu ngme ungmemhi usomhi onete oyi iKirisiti ya ramhi iLirikumu. ²⁰ O ma kie kpę khi emini o la mhę udu ni mhi rō ngme ungmemhi usomhi onete ye egbo ni ęa kie suọ ungmemhi oyi iKirisiti ne, ini mhi khi ya tọ nga irōgbekę ni oğboęse o rō gbe. ²¹ Abi Ebe-no-pfuase o ngme o khi,
 “Egbo ni aa kpę
 gue ingme oyoli yę ne,
 e ya mę, ali khi eni ęa kpę suọ,
 o ya ye wę.”†

Ugbamhi ni iPolu o gba, khi loļi ya ye iRomu

²² Akanya oyemhę ona o zu mhę ode, ni mhi aa rō mę asha bhale deba ę.‡ ²³ Aborokhia khi mhi aa ke mhue ikanya ni e kpọ mhę le shi ikpe ena, ali ni o rō gbo khia khi ikpe ebubu na ni mhi te ę nono ni mhi bhale ya mę eghọ, ²⁴ o la mhę udu khi mhi ya rōte olieyę ę ini mhia lę iSipeni. Mhi sa khi a dobę ya ri ikpaghiobọ na mhę ni mhi rō ti okiali oyemhę je odalo, ini awa ri egbe mu egbe ukuku egheghe se. ²⁵ Mena, mhia je iJerusalemu ni mhi ya kpaghię egbo eyi Eshinęba obọ. ²⁶ Irari khi o ghọle eni miesuọ ni e la eķe iMasidonia ali Akhaya ni e ri ikpaghiobọ na egbo eyi Eshinęba ni e la iJerusalemu.§ ²⁷ Egbe ę mu wę khi węwę e lighọ riele oli, e rue oli shi khi ota węwę e lo wę. Irari khi ini egbo iJeta e kemhi ikhivose ayemhę oyi egbo iJu, eri o li abi ota ni egbo iJeta e lo egbo iJu.* ²⁸ Ini mhi

† 15:9 Li zę 2 iSam 22.50; Iwolo 18.49 ‡ 15:10 Li zę iDeut 32.43 § 15:11 Li zę Iwolo 117.1
 * 15:12 Li zę Aza 11.10 † 15:21 Li zę Aza 52.15 ‡ 15:22 Li zę iRom 1.13 § 15:26 Li zę 1 iKori 16.1-4 * 15:27 Li zę 1 iKori 9.11

gbe akanya ona se ni mhi rọ mę ọli mę khi e she mie ikpaghọ ena se, mhi ya je iSipeni, mhi ya kọ fẹli ẹ ini mhia ẹ. ²⁹ Mhi ẹsẹ ọli gboo khi ini mhi bhale, ikhivọsẹ oyi iKirisiti ni o vọ tsululu mhi rọ ya bhale. ³⁰ Mhi ri iJesu iKirisiti Ọnọmhue ọyawa ali inono ni Ayemhẹ o rọ na awa lema ẹ inyoghuo, a nu mhe sọ iromhi ali a gbo sọ iromhi na mhe. ³¹ Sọ iromhi Ẹshinegba ọ tsumhi mhe obọ oyi ẹgbọ ni ẹa miesuo na eke iJudia ali ni ẹgbọ Ẹshinegba ni e la ẹoli iJerusalemu ni e mie eni ikpaghọ ni mhi rọo ghi we. ³² Ni a rọ bhale ya ẹ khi rọte oghuemhẹ oyi Ẹshinegba, mhi dobe ri udu oghẹle bhale deba ẹ ali ni awa ri udu shi egbe ọ. ³³ Ẹshinegba oyi opfomhẹ ọ ka nu ẹẹ nya la, Atse.

16

Otse ni iPolu lolighuo ọ tse ẹgbọ ke

¹ Mhi gue ingme onete oyi iFobi ye ẹ, ikhi inyoghuo awa ni ọkpotoso, ni ọ khi oni ọ ralo shi eni e miesuo ni e la ẹoli iKenkhiria. ² A ri eva oyi Ọnọmhue kpe abọ mie ọli, abi ẹgbọ eyi Ẹshinegba e ye ni e li. A ri ikpaghie obọ onini ọ da ya nono obọ oye ẹ na li. Irari khi anamelo oyemhẹ ali ebubu ẹgbọese ọ khi.

³ Mhia tse iPisilia ali Akuila ni e kpaghie mhe obọ shi akanya oyi iJesu iKirisiti.* ⁴ E ri agbọ oyewe shi okhena irari oyemhẹ. Oa khi weweghuo tse mhia tse uwegbe, ama li shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo enayi ẹgbọ iJeta. ⁵ Mhi gbo li tse igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la owa oyewe.

Mhia tse egbegbi omolemhe Epanetusu ni ọ khi ogbọ onodode ni ọ mie iKirisiti suo ukiẹkie eke Esha.

⁶ Mhi tse iMeli ni ọ toto obọ a gbe akanya na ẹ.

⁷ Mhi tse Adironikusi ali iJunayasi, ẹgbọ iJu nabi mhemhẹ ni anye ga la owa ighumha. Eni a mu ekpe na e khi elemhi idiegbe oyi ighiusomhi na kepe. Ama e kpe miesuo khe mhe.

⁸ Mhia tse Amipiliatusi, egbegbi omolemhe, ni mhi mhue inono na elemhi Ọnọmhue.

⁹ Mhia tse Urubane, ni ọ kpaghie anye obọ akanya oyi iKirisiti.

Mhi gbo tse iSitachisi, egbegbi omolemhe.

¹⁰ Mhia tse Apeləsi, ni a me gboo khi igesikia ọ rọ deba iKirisiti.

Mhi tse ena omhue-apfe oyi Arisitobulusi.

¹¹ Mhi tse Erodiōni ni ọ khi inyoghuo-mhe.

Tse eni e miesuo na omhue-apfe oyi iNakisusi.

¹² Mhia tse iTirifeana ali iTirifosa eni ikpotso eghọ ni e gbe akanya oyi Ọnọmhue egbegbo.

Mhi li tse egbegbi omolemhe iPesisi oni ọkpotoso ni ọ gbe ukpokpomhi akanya na Ọnọmhue.

¹³ Mhia tse iRufosi, ogbakanya ni a ze oyi Ọnọmhue, ali inyoli ni ọ li abi inyọ shi mhe ọ.†

¹⁴ Mhi tse Asikiritusi, ali iFilegoni, ali Amesị ali iPatirobasi ali Amasi ali eni e miesuo ni e ga la.

¹⁵ Mhia tse iFilologusi ali iJulia ali iNirusi ali inyoghuo ọli ni ọkpotoso ali Olimpasi ali ẹgbọ Ẹshinegba nya ni e nu we la.

¹⁶ A tse egbe ẹ otse onete, a ghele mu egbe abi inyoghuo.

Igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, ẹ tse ẹ.

¹⁷ Mhi lema ẹ, inyoghuo, a ke to kpe ẹgbọ ni ẹ pfi okemhi ali ni e ri ẹgbọ de irudunga ni e mhue-a, eni osese oyewe oa de shi osese ni a sese awa. A nuata shi we ọ. ¹⁸ Irari khi ẹgbọ ni ẹ riẹle emhi eghoghọ ẹa ya ga iKirisiti Ọnọmhue ọyawa, ama elemhi oyewe ẹ ga. Rote eta-olẹlemhunu ni ẹ ngme, e rọ ọ di usamhi udu oyi ẹgbọ eghuo ni ẹa mhue ilese.

¹⁹ Ogbokpa ọ she suo abi a li ri ungmehi oyi Ẹshinegba a gbe akanya. Itobo ona mhi rọ

* 16:3 Li ze Ika 18.2 † 16:13 Li ze iMak 15.21

ghẹlẹ shi ingme oyẹẹ. Ama mhia nono ni a fialo-a shi emini o khi onete, ama a khi fialo-a shi emhi onobe.

²⁰ Ẹshinẹgba oyi opfomhẹ ọ ya kẹlẹ guoghọ ọkphaghie-a shi ẹ ẹkowẹ. Okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue ọyawa o ke deba ẹ nya.

²¹ ITimoti ni anye ga a gbe akanya, ọọ tse ẹ. Ighọ khi iLushosi ali iJasi ali iSosipata, ni anye ga khi iJu.[‡] ²² Mhẹmhẹ iTetiusi ni mhi ri ugba ma a kẹkẹ ebe ona na iPolu, mhi tse ẹ, abi oni ọ miesuọ. ²³ iGayusi ni ọ ri owa oyọli na mhẹ kushi, ni ọ gbo ri ukpeloe ẹ khu mhẹ, ni ọ lama eni e miesuọ e ke legba owa oyọli, ọọ tse ẹ.

Erasitosi, ni ọ ri ikpaghọ ọ shi na ẹoli oyẹwẹ ali inyoghuo anye ikhi iKaritusi, ẹẹ tse ẹ.[§] ²⁴ [Okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue ọyawa o ka nu ẹ la, Atse.]

²⁵ Ufumhi khi oyi Ẹshinẹgba! Lọli ọ dobe rẹ migha shi irudunga oyẹ ẹ abi o li de shi oni usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni mhi rọ ọ tse abọ, ali ni o de shi irọkhasẹ oyi osheli ni a rọ sheli agbọagbọ elemhi ikpe ebubu ni e doşẹ. ²⁶ Ama mena, a she ri oni igesikia khase, rọte akẹkẹ shi eke enayi emekeguele, abi Ẹshinẹgba ni ọ la ọ agbọagbọ ọ mhese ọli a li rọli khase ishishi nya, ini e ba miesuọ ni e suọ esọ na luẹ. ²⁷ Ẹshinẹgba ọna ilẹşẹ, a ri ufumhi na agbọagbọ, rọte obọ oyi iJesu iKirisiti! Atse.

[‡] 16:21 Li zẹ Ika 16.1 [§] 16:23 Li zẹ Ika 19.29; 1 iKọri 1.14; 2 iTimo 4.20

Ebe onodode ni iPolu o keke ghi egbo
iKoritia
Eni e miesuo

Otse oyi iPolu

¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iSositenis.

² Mhemhe mhi keke ebe ona a ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Eshinegba ni e la iKoriti, ikhi eni Eshinegba o lu e khi egbo eyoli. Eri o re e khi egbo ni e pfuase rote obo oyi iJesu iKirisiti, abi o li egbo ni e miesuo ashakhasha.*

³ Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

IPolu o ri ikphemhi na Eshinegba

⁴ Egheghe kpa mhi ro kphemhi e na Eshinegba oyemhe irari okhale ni o riele na e rote obo oyi iJesu iKirisiti. ⁵ O she re mholi epfue odekhode elemhi iguengme ungmehi ali ilese nya. ⁶ Oni usomhi oyi iKirisiti o she lo e egbe shito egbegbo. ⁷ Irarigho, isomhopfa ayemhe okhoghuo o ke to e abi a li migha khe ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni a la roli ya khasa. ⁸ O ya mu e mhue gbaa ya ramhi ukpese, ni a khi eni ea mhue umhaguekia, a khi ogbele ni iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ya bhale. ⁹ Eshinegba ni o lu e ni a nu omi oli iJesu iKirisiti Onomhue oyawa mhue ugamhi kugbe, oni a ri egbe e nga o khi.

Okemhi ni o la eni e miesuo iteva

¹⁰ Inyoghuo-mhe mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa lema e, ee nya a ke yemhe na egbe ini okemhi o khi lo e le, ali ni a mholi udu oghuo ali usamhi oghuo.

¹¹ Egbo eghuo na omhue-apfe oyi iKiloe e gueye mhe khi iwola e la e iteva. ¹² Emini mhi ri onana ngme khi, ogbogbo oo ngme unu ododa, oghuo o khe, "IPolu mhia deba," olese oo, "Apolosi mhia deba," olese oo, "IPita mhia deba," olese oo, "iKirisiti mhia deba."† ¹³ Eri a kemhi iKirisiti? IPolu a gbe-a shi ora apfida na e? Abi khi eva oyi iPolu a ro batazi e? Eniye odukhokho eyi iPolu a khi? ¹⁴ Mhi kphemhi na Eshinegba khi mhi aa batazi onge e, se ni iKirisipusi ali iGayusi.‡ ¹⁵ Irarigho, onge e o ya lie khi mhi ri eva oyemhe batazi lue. ¹⁶ Mhi lese khi mhi batazi apfe iSitefanasi, mhi aa ke sato ini mhi li batazi ogboese.§ ¹⁷ Irari khi iKirisiti o ghie mhe mhi ke batazi egbo, ama mhi ke kia gue ungmehi oyoli le ni o rote ilese oyi ogbo bhale. Ini eghuli ni iKirisiti o ghu shi apfida o khi mele afue-a.

iKirisiti ni o khi ilese ali ekpabo

¹⁸ Irari khi eri ungmehi oyi apfida o khi afue shi eso oyi egbo ni ee pfua o, ama awa ni a mie e pfuese, ekpabo oyi Eshinegba o khi na awa. ¹⁹ Irari khi Ebe-no-pfuase oo li, "Mhi ya pfueche egbhali

oyi eni e mholi egbhali-a,
mhi bi ileasingme oyi

eni e riele khi wewe e gue ebe ma."*

²⁰ Mena, ashi ona ileasingme o migha? Ashi oguebe o la? Ashi eni e gue khako ena agbo namo e migha? Oa khi eri Eshinegba o ri egbhali ni e la agbo ona mele oyegehe-a?† ²¹ Eri Eshinegba o ri ileasingme oyi lolighuo ze khi egbo ea rote ilese oyewe lese oli. Ochoghoo, eri o ghole Eshinegba ni o rote itsabo oyi usomhi ni egbo ee khi oyeghe lo, tsumhi eni e mie oni usomhi suo. ²² Egbo iJu, irokhase eyi onyaloa e migha khe, egbo iGiriki ee

* 1:2 Li ze Ika 18.1 † 1:12 Li ze Ika 18.24 ‡ 1:14 Li ze Ika 18.8; 19.29; iRom 16.23 § 1:16 Li ze 1 iKori 16.15 * 1:19 Li ze Aza 29.14 † 1:20 Li ze iJobu 12.17; Aza 19.12; 33.18; 44.25

nono ilęsingme, ²³ ama eri anye ri iKirisiti ni a gbe-a tama apfida tse abo usomhi ona, o ri elemhi a bi egbō iJu, o khi oyeghe shi esō oyi egbō iJeta, ²⁴ ama egbō ni Eshinegba o lu, ghe iJu ali iGiriki e me oni usomhi oyi iKirisiti shi khi ekpabō ali ilęse oyi Eshinegba o khi. ²⁵ Irari khi emini o li abi umhalęse oyi Eshinegba, o mhue ilęse dose egbhali oyi ogbō, emini o li abi olosemhe oyi Eshinegba o mhue itoto dose ekpabō oyi ogbō.

²⁶ Inyoghuo, a sato emini a kpe khi neni Eshinegba o lu e. Egbō ena agbō ona ęa bino shi eni e mholi ugbhe, ali khi o ęa khi ebubu e e fialo-a, o ęa khi ebubu e e khi ekhemhue. ²⁷ Eri Eshinegba o ze emini egbō e bino shi emhi eyeghe elemhi agbō ona ke, o rewe ri omama mu elęsingme. O ze emini e ę mhue ochi elemhi agbō ona ro khi eni e mhue ekpabō unu-a.

²⁸ Eshinegba o ze emini ęa mu eloe na agbō ona ali emini egbō e ri eloe gbe, ni e ro shi afue. O rewe ri emini egbō ęa bino khi e mu eloe mele afue-a, ²⁹ ini ogbokhoghuo o khi dobe la odalo oyi Eshinegba tono obō udu. ³⁰ Irari khi loli o ku awa ali iJesu iKirisiti gbe. iKirisiti ni o khi ilęse ni o rote obō oyi Eshinegba bhale. Emini a ri ona ngme khi, loli o khi ipfuase ali iropfuase ali ipfasheke oyawa. ³¹ Irari ona, Ebe-no-pfuase o ro lie, "Onini o da nono ni loli tono obō udu, o ke ri emini Onomhue o riele tono obō udu."†

2

¹ Inyoghuo, abi mhi ro bhale oliye e ya tsabō osheli igesikia ni o la ungmehi oyi Eshinegba, mhi aa lii ngme ingmemhi ena ghoghogi, wekhi eri mhi rokhasę khi mhii wena gba. ² Irari khi abi mhi ro la iteva oyeę, eri mhi rue udu emhikpa-a, mhi ri udu lese shi ingme oyi iJesu iKirisiti ali eghuli ni o ghu shi apfida. ³ Onana o ze khi abi mhi ro te eke bhale, eri mhi li abi oni o ęa mhue ochi, ulishi o remhe kpheli.* ⁴ Abi mhi ro se se e, ni mhi ro tse abo ungmehi gueye e, mhi aa ri ilęsedose ali eta-olelemhunu nu e ngme. Ama eri mhi ri ekpabō oyi Ayemhe oyi Eshinegba khasę. ⁵ Ini irudunga ni a mhue, o khi ya migha nga egbhali oyi ogbō, ama ekpabō oyi Eshinegba.

Ilęsingme oyi Eshinegba

⁶ Usomhi ni o khi oyi ilęsingme anye gueye egbō ni e womhe eloe shi emhi irudunga. Ama o ęa khi ilęse oyi agbō namo wekhi oyi eni e ę mhese shi agbō namo, eni e ya mele afue-a. ⁷ Ingme osheli ilęsingme oyi Eshinegba mhia ngme. Ilęsingme ni o ro sheli na egbō agbōagbō ni o she kpe gba shi eke khi awa ya mholi okemhi shi ufumhi oyoli. ⁸ Aa me oghie okhoghuo ighie ena agbō namo ni o lese oni ilęsingme ona. Ini o khia khi e lese lo, ęa kha ta Onomhue ni o mhue ufumhi ma afida gbe-a. ⁹ Ama abi Ebe-no-pfuase o ngme ni o,

“Ukpeloe okhoghuo o ęa me ne,
 esō okhoghuo o ęa su o ne,
 wekhi eri ogbokhoghuo
 o sa udu oyoli ramhi o ghue,
 emini Eshinegba o riele
 shi eke e khe eni
 e nono ingme oyoli.”†

¹⁰ Ama Eshinegba o she roli khasę awa rote Ayemhe oyoli. Irari khi eri Ayemhe o guano emhikpa, ya ramhi osheli ni Eshinegba o gba. ¹¹ Itobō khi Ayemhe ni o la ogbō egbe lueghuo o lese isamhi eyi oni ogbō. Igho ogbokhoghuo o lese isamhi eyi Eshinegba, se se ni Ayemhe oyi Eshinegba. ¹² Awa aa mie ayemhe oyi agbō ona, ochoghō ayemhe ni o rote obō Eshinegba bhale ni awa ro lese emhi nya ni Eshinegba o ro na awa afue-afue, awa mie.

¹³ Anye ęa ya ngme ingmemhi ni a rote egbhali oyi ogbō se se, ama ingmemhi Ayemhe oyi Eshinegba o se se anye, anye lie se se egbō ni e la elemhi ayemhe, emini e khi emhi ayemhe, ni e khi egbegbō. ¹⁴ Ogbō ni o da mhue oni ayemhe ne, o ęa ya lese emini a ri

† 1:31 Li ze iJere 9.24 * 2:3 Li ze Ika 18.9 † 2:9 Li ze Aza 64.4

emhi na Ayemhẹ oyi Eshinegba ngme. Ogbọ oghoghọ, afue emhi ayemhẹ e khi shi ọli eloe, irari khi emini e khi ode ayemhẹ, ayemhẹ a te e lese we. ¹⁵ Ogbọ ni o da mhue oni ayemhẹ ne, o dobe ya lese udi emhikpa, ama egboese ea dobe ya lese abi oni ogbọ ona o la o shi. ¹⁶ Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni oo,

“Oghuo o lese udu
oyi Onomhue?”

Ni o dobe ya ye ọli ude?”

Ama khi, awa mhọli udu oyi iKirisiti.‡

3

Okemhi ni o la iteva igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iKoriti

¹ Inyoghuo, mhi aa nu e ya ngme abi eni e mhue Ayemhẹ oyi Eshinegba, ama abi egbo ni e ngeli abi egbo na agbo, ali emofe elemhi irudunga oyi iKirisiti. ² Lọli mhi ro ri amẹ inyeli na e da ni o a khi eminale ni e toto, irari khi aa mu egbe shi eminale ni e toto ne. Ramhi memena aa kie mu egbe ne.* ³ Egbo na agbo a kie khi. Emini o da ze khi a kiele e kpe ofuma deba egbe ali khi a nu egbe e e wola, ogho o rokhase khi egbo agbo a kie khi? Oa khi eri a kiele e ngeli abi egbo na agbo? ⁴ Ini otuoghuo elemhi e oo li, “iPolu mhia deba”, ni olese o ro o li, Apolosi mhia deba, o a khi eri a ngeli abi egbo na agbo egho?†

⁵ Ini ee a bino ọli bie, oghuo Apolosi o fe khi? Oghuo iPolu o khi. Eni ee ga eyi Eshinegba anye ga khi ni ee a rote obọ oyanye miesuo. Eri ogbogbo oo gbe akanya oyoli ni Onomhue o rona li o gbe. ⁶ Mhemhẹ mhi ri ukpamhi ko, Apolosi o ku amẹ shi o, ama Eshinegba o ze ni oni ukpamhi o ro fu.‡ ⁷ Oni o ro ko ali oni o ku amẹ shi o, ea mu eloe. Se khi Eshinegba ni o ri emhi e fu. ⁸ Ikhioda o a la o na oni o ro ko ali oni o ku amẹ shi o, Eshinegba o ya ri elele na ogbogbo abi o li gbe. ⁹ Irari khi eri anye kugbe e gbe ikanya na Eshinegba, ee a khi ishemhi oyoli.

Owa oyi Eshinegba a gbo khi. ¹⁰ Rote afu ni Eshinegba o ro na mhe, mhi ro ri irogbekẹ gbe, abi oga oyi itsona. Onana egboese ee ma a nga. Eri-tse ogbogbo o lese abi o li ma a nga o. ¹¹ Irari khi ogbokhoghuo o a ke gbo dobe ya ri irogbekẹ olese gbe dose oni Eshinegba o she ro gbe ni o khili iJesu iKirisiti. ¹² Ini ogbokhoghuo o to nga oni irogbekẹ ona, ni o ro ri igolu to nga o, okekhi elomho, okekhi echẹ ni e ghale, okekhi eera, okekhi efolo, okekhi ifulo o ro to nga o. ¹³ A ya ri emini e la elemhi emini ogbogbo o ro to nga o khasẹ gboo, ogbele iguezọ. Erali a ro ya mhese emini o ro to nga bino ni a lese emini e la elemhi we. ¹⁴ Ini emini o ro to nga o, o pfue oni erali, a ya ri elele na li. ¹⁵ Ini e toa, opfu o gbe ọli, ama a ya tsumhi ọli. Eri-tse khi eri o ya li abi ogbọ ni o na pfue elemhi erali. ¹⁶ Ee a lese khi owa ugamhi oyi Eshinegba a khi, ali khi Ayemhẹ oyi Eshinegba o la e egbe?§ ¹⁷ Ini ogbokhoghuo o yese Owa ugamhi Oniemhi oyi Eshinegba-a, Eshinegba o ya yese oni ogbọ-a. Irari khi eri Owa ugamhi oyi Eshinegba, o pfuase, ali khi Owa Ugamhi oniemhi oyoli ee a khi.

¹⁸ A khi ke di egbe e. Ini onge e o nono ni loli khi oni o mhọli ileasingme shi egheghe ni a la ena, o ka khi oyeghe ni o me asha khi oni o khi olesingme egbegbo. ¹⁹ Irari khi emini egbo na agbo ee bino shi ileasingme, afue Eshinegba o bino ọli shi. Abi ebe o ngme, ni oo, “Eri Eshinegba o ri ileseose eyi eni e lie khi wewe e lesingme riele we gbo mu.”* ²⁰ Asha olese o gbo ngme ọli shi ebe khi, “Eshinegba o lese khi isamhi ni oni o lie khi loli lese dose oo sa khi ea mu amẹ.”† ²¹ Itobo igho, a khi ke ri ogbokhoghuo tonon obọ udu, irari khi emhikpa, eyi ee lo, ²² o khi iPolu o, okekhi Apolosi o, okekhi iSefasi ni a gbolo a lu iPita o, okekhi agbo ali eghuli o, okekhi agbo onana ali ogbenako o, ee a ga mhue we nya. ²³ Ee oyee eyi iKirisiti a khi, oni iKirisiti o khi oyi Eshinegba.

‡ 2:16 Li ze Aza 40.13 * 3:2 Li ze Iburu 5.12-13 † 3:4 Li ze 1 iKori 1.12 ‡ 3:6 Li ze Ika 18.4-11,24-28 § 3:16 Li ze 1 iKori 6.19; 2 iKori 6.16 * 3:19 Li ze iJobu 5.13 † 3:20 Li ze Iwolo 94.11

4

Ighiusomhi na ke eyi iKirisiti

¹ A ke sato anye egbe abi eni e e gbe akanya na iKirisiti ni a ri osheli oyi Eshinegba nga obo. ² A ze ni a bhale ya e khi oni a ri emhi nga obo, o ri igesikia deba li. ³ Egboli oyemhe o la o ini u gue mhe ezọ, o ke khi ikotu na agbo e gue mhe ezọ. Mhemhe mhi aa fe gue egbemhe ezọ. ⁴ Emhikhoghuo o nase mhe udu ni o gue mhe ezọ, ama ogho o la lie khi abo eyemhe e ma pfuase gba. Onomhue o o gue mhe ezọ. ⁵ Irarigho, a khi gue ogbokhoghuo ezọ ne neni egheghe iguezo o ramhi. Migha ni Onomhue o bhale ne. O ya rue emini a ro sheli alo ebili lasele ali emini e la ogbogbo udu, egheghe agho Eshinegba o ya kueghie ogbogbo abi o ti shi.

⁶ Emole, mhi she ri Apolosi ali egbemhe riele irokhokho khasa e ni a ro lese abi ungmehi onana o ngme ni o o li, "A deba oni omhesa ni o gbe akanya." Aa khi ke lie khi oghuo e, o ti dose olese. ⁷ Elo o la e egbe ni o gho re e mu eloe? Elo a mholi ni o a khi eri a roli na e? Ini o khia khi eri a roli na e, elo o ze ni a ro tono obo udu?

⁸ E e a she ga mhu e emini a nono nya! E e a she ga pfue se! Eri a ke a mhese abi ighie, anye tse anye ke khi eni e a mhu e! Aa kpa lie khi egbegbo a khili ighie, ishegho ni anye li nu e ke mhese! ⁹ O li mhe eloe khi anye ighiusomhi na ke, Eshinegba o ro shi asha ni o ga kholo ne nya. Eri anye li abi ighumha ni a rue e je obini olele ni a te ya gbolo we-a. Ni anye khi emhi ofeli ni egbo na agbo e e gia, ali ni igeni e e gia. ¹⁰ Irari oyi iKirisiti a ro bino anye shi eyeghe, ama e e a khi eni e lolo mholi ileasingme elemhi iKirisiti. Anye aa mholi ekpabo, ama e e a mholi ekpabo, ali khi egbo e a mu ekpe e na anye, a mu ekpe e na e. ¹¹ Ya ramhi amo, okiamhi ali okiam e o gbe anye ramhi, anye aa mholi emini a so, se ni ijeje ide. A ri ukpeloe a gbe anye, anye aa mholi ashini a la. ¹² Anye roshaka ri abo eyi anye e gbe ikanya. Ini egbo e ku itse e na anye, anye e ku isemhe na we, ini a mu okholi vule shi anye o, anye ri egbe mie.* ¹³ Ini ogbo o yese anye eva-a, anye ri unu ni o pfomhe soli o. Ramhi memena, eri a bino anye shi egbo afue ali iku ni e la agbo. ¹⁴ Aa khi eri mhi keke ebe ona ghi e ni mhi ro ri omama mu e. Eri mhia nono ni mhi kpaghie e obo, abi eni e bia eniye e lie nono ni wewe e kpaghie imi we obo. ¹⁵ U dobe ya mholi egbo agbele igbe (10,000) ododa ni e sese e ungmehi oyi iKirisiti, ama ita oghuo u lese mholi. Mhemhe khi ita e, e e a khi imimhe rote usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni mhi sese e. ¹⁶ Irarigho mhia nono ni a ke khonya mhe.† ¹⁷ Ona o ze ni mhi ro ghi iTimoti ghi e. Eri mhi nono ingme oyoli abi om o ni mhi bia, ali khi oni o o ga oyi Eshinegba ni o ri igesikia a gbe akanya na Onomhue o khi. ITimoti o ya gueye e angeli oyemhe abi mhi lie deba iKirisiti ali abi oni angeli oyemhe o li de shi osese ni mhia sese ingme oyi iKirisiti elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo kpa.

¹⁸ Eghuo elemhi e, e tsua ipfua eke abine khi mhi aa ke e bhale ya feli e. ¹⁹ O kha ghole Onomhue, mhi ya kele bhale oobo. Egheghe agho, mhemheghuo mhi ya me abi eni egbo ni e tsua ipfua eke egho e lie ngme, ni mhi gbo me ekpabo nabi e khi wewe e mholi. ²⁰ Irari eghiele ni Eshinegba o le shi awa udu, o a khi oyi ungmehi unu tse, ama oyi ekpabo lo. ²¹ Elo a nono ni mhi li ini mhi bhale? Mhi rue utali mholi obo bhale, abi mhi ri ayemhe inono ali o pfomhe bhale?

5

A khu inyoghuo na itsebo iteva ya fie

¹ Mhi suo khi angeli itsebo e la iteva oye e. Onabi aa ya me iteva oyi eni e a miesuo kpa, a ga me iteva oye. Ni o ramhi khi ogbo o nu inyoli onuzava a gbhe.* ² A gbo ti ipfuabo a nga, ocho ni egbe e kha ro pf e-a, ramhi ni a ro khu ogbo oghogh o iteva oye lasele. ³ Abi o ro tseku khia khi mhi nuata shi e egbe alo-gbugbugbu, ayemhe oyemhe o nu e la. Mhi she pfa ezọ mu ogbo ni o riele emhi onana, abine khi mhi la agho. ⁴ Irarigho, ini a ri

* 4:12 Li ze Ika 18.3 † 4:16 Li ze 1 iKori 11.1; iFili 3.17 * 5:1 Li ze iDeut 22.30

eva oyi Onomhufe iJesu lona kugbe, ali ni ayemhe oyemhe o ro nu e la, ali ni ekpabo eyi Onomhufe o ro la e iteva,⁵ a rue ogbo oghogho abo-a na okphaghie, ni o pfueche idiegbe eyoli-a, ini a pfuese ayemhe oyoli ini iJesu Onomhufe o bhale.

⁶ O ma kholo gba khi a tsua ipfuabo eke. Ni a ro o ze ni egbo enana e la iteva oye. Aa lese khi eri e li abi umiesobo oghuo ni o ri oili gbolo enekpole-a?[†] ⁷ A rue ogbo okhola onana iteva oye lasele, ni a me asha la ipfuase. IKirisiti khi omi osumha oyi iPasova ni a she ro luase obo na awa.[‡] ⁸ A khi ze ni awa ke riela imu elemhi okhola ilili ni o li abine khi a kemhi ibuledi ni a ri ifuma nye. Awa khi eni e pfuase ali ena igesikia, ni awa ke ri ibuledi ni aa ri ifuma nye li imu.[§] ⁹ Abi mhi ro kpe te odode keke ebe ghi e, mhi gueye e a khi nu ogbo na itsebo ke kia kugbe. ¹⁰ Ama o a khi ingme oyi egbo ena agbo mhi ngme. Irari khi u mema ya lase elemhi agbo le neni u wa kie egbo ni e ku itsebo, ali ena emhi itoegbe ali ighiato ali eni ee ga ikhumhi. ¹¹ Emini mhi ri onana ngme khi, a khi nu oni o miesuo olo-egbholi, ni oo ku itsebo kia kugbe, okekhi ogbo emhi itoegbe o, okekhi oni o ga ikhumhi, okekhi oni o yese ogbo eva-a, okekhi odonyo pfueche egbe-a, okekhi oni o riela alile. Khi ga nu egbo oghogho le eminale kugbe.

¹² Oa khi akanya oyawa ni awa ke gue ena odato ni ea miesuo ezọ. Ena elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo tse ni e lina ngeli awa kha lese ke gue ezọ ¹³ Eshinegba o ya gue eni ea miesuo ezọ, ama abi Ebe-no-pfuase o ngme oli khi, "A khu ogbo okhola oghogho e iteva le."^{*}

6

Eni e mie suo e khi ke lu egbe ezọ ikotu

¹ Ini abi a li ga miesuo abi inyoghuo a me ingme, elo o ze khi a lu egbe ezọ shi ikotu oyi esọ-ezọ ni ea miesuo, ocho ni a kha ro ze ni eni e miesuo e so ee oni ingme? ² Aa lese khi awa ni awa miesuo, khi awa ya gue egbo na agbo ezọ? Ee ni a khi eni e ya gue agbo ezọ, aa dobe a so shi ukuku ingme ifuabo eye? ³ Aa lese khi awa ni awa miesuo, khi awa ya gue igeni ezọ? Se awa aa li ke dobe e so egbe awa ikuku ingme na agbo ona. ⁴ Elo o ze ni a ro o tsua ingme ni a me ogbele kpa ke ghi esọ-ezọ ni ea mhue unu shi ingme igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo? ⁵ Eri mhia ngme ona ni omama o mu e. Eri aa me ongee ni o lese ingme iteva oye, ni o dobe ya ri inyoghuo aava ni e miesuo riela? ⁶ Elo o ze ni ongee o ro o rue inyoghuo oli le deba eni ea miesuo ni e roli gue ezọ?

⁷ Emini o da ze khi a me iluegbe-ezọ ikotu iteva oye ne, eri o rokhase khi eni e de a khi. Oni u kha ro ri egbe mie ini a lue na e, ni u kha ro lama ni a li e le, ⁸ u ri ochogho vu ya lue na egbo, u li we e le, gbo li shi eni e miesuo elese.

⁹ A lese gboo khi ona okhola o a ya lo Eghiele oyi Eshinegba. Aa khi di egbe e. Egbo ni e ku itsebo, okekhi eni e ga ikhumhi, okekhi eni e kia okia, okekhi emose idegbe, ali emose ni e nu emose enabi wewe e gbhe, ¹⁰ li shi ighiato, okekhi ena emhi ituegbe, okekhi edonyo yese egbe-a, okekhi eni e yese egbo eva, we khi eni e li egbo a le, e ya lo Eghiele oyi Eshinegba. ¹¹ Eghenge o la o ni ee a ro kpe la agbo oghogho, ama a she khuse e olamhe-a, a khuse-a pfuase, a pfa na e, rote eva oyi iJesu iKirisiti Onomhufe ali Ayemhe oyi Eshinegba oyawa.

Khi ke gbe ikanya itsebo

¹² Ogbo o dobe ya lie, "Emini o ghole mhe mhi dobe ya riela." Ama mhi oli, "Aa khi emhikpa e ti ni u riela." Ali khi ini mhi tseku dobe ya riela emhikpa, mhi aa gbudu mele oghumha oyi emhikhoghuo-a.^{*} ¹³ Wa lie khi, "Eminale khi oyi akpido lo, ali khi akpido o khi oyi eminale." Igesikia onana o khi, ama eleghuo, Eshinegba o ya yese we-a. Ama aa riela idiegbe eyawa shi itsebo ilili. Eri a riela idiegbe, ni awa rewe ke ga Onomhufe. Ali khi idiegbe oyawa oo mu Onomhufe egbe gba. ¹⁴ Ali khi Eshinegba o ya ri ekpabo eyoli guise awa eghuli le, abi o guise Onomhufe oyawa eghuli le. ¹⁵ Aa lese khi idiegbe oyawa

[†] 5:6 Li ze iGal 5.9 [‡] 5:7 Li ze Okiali 12.5 [§] 5:8 Li ze Okiali 13.7; iDeut 16.3 ^{*} 5:13 Li ze iDeut 13.5; 17.7 ^{*} 6:12 Li ze 1 iKori 10.23

khi uguabọ idiegbe oyi iKirisiti lọ. Eri ọgbọ ọ ke ya rue uguobọ idiegbe oyi iKirisiti, ọ ke ku ọli gbe uguobọ oyi adegbe? Ọa zẹ ya li! ¹⁶ Abi aa lẹsẹ khi ọgbọ ni ọ da lẹ deba adegbe ne, khi ọ she to egbọli ma ọni adegbe ọ? Idiegbe oghuo e ke khi, irari khi ebe ọọ li, “Wẹwẹ avavava, idiegbe oghuo e ke khi.”† ¹⁷ Ama ọgbọ ni ọ da to ma Ọnọmhue ọ ne, ayemhẹ oghuo e ke khi.

¹⁸ Mẹ itsebọ ikuku na, olamhẹ okhọghuo ọa la ọ ni o ri ichimhi a mu ọgbọ abi olamhẹ itsebọ ikuku. Irari khi olamhẹ itsebọ ikuku oo rẹ ẹ lamhẹ shi idiegbe oyi yeyẹ ghuo ọ. ¹⁹ Aa lẹsẹ khi idiegbe oye ẹ khi owa ugamhi oyi Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ lọ, ni o la idiegbe oye, ni Ẹshinegba ọ rọ na ẹ? Ọa ke khi yeyẹ u mhọli egbe ẹ,‡ ²⁰ irari khi eri Ẹshinegba ọ de ghale. Irarighọ, u mema ya ri idiegbe eyẹ ri ufumhi na Ẹshinegba.

7

Ingme ingeli oyi ọmọse ali ọkpotoso

¹ Ni mhi rọ sọ shi ọgbọ ni a kẹkẹ shi ebe ya mhila mhẹ.

O ti ini ọmọse ali ọkpotoso ẹa ya lẹ deba egbe. ² Ama irari itsebọ, ọmọse ọgbogbọ ali ughue ọli e ke lẹ deba egbe, ọkpotoso ali ọdọli e ke lẹ deba egbe. ³ Ọmọse ọ khi ri okiamhi ughue gbe ughue ọli, ọkpotoso ọ khi li ri okiamhi ughue gbe ọdọ li. ⁴ Ọkpotoso lẹlighuo ọa mhọli idiegbe oyọli, ama ọdọli ọ mhọli wẹ. Ighọ o li khi egbe oyi ọmọse, ọa khi ọmọse lẹlighuo ọ mhọli idiegbe eyọli, ama ughue ọli ọ li mhọli wẹ. ⁵ A khi kie egbe, sẹẹ khi ọmọse ali ọkpotoso e lama shi egbe ọ khi wẹwẹ e ya nuata shi ilẹdeba-egbe ne, ni e mẹ asha mhọli ukuku ẹghẹghẹ rọ sọ iromhi. Oni ẹghẹghẹ o kha dọsẹ se, e gbo bhale ya lona, ini ọkphaghie ọ khi mẹ asha mu wẹ fẹ, irari khi egbe ẹa zẹ ẹ mu shi ingme ughue. ⁶ Eri mhi khọkhọ ona na ẹ, ọa khi ushi ni mhi shi ẹ shi eke na ẹ. ⁷ O ma kha ti gba ini ọgbokpa ọ dọbẹ ya la ọ ni ọa rue ọkpotoso shi abi mhemhẹ lọ. Ama awa nya awa aa li abeghuo. Ẹshinegba ọ somhi ọgbogbọ isomhopfa ọdọda. Ọna ọ kha mhọli ona, ọlese ọ mhọli oghọ.

⁸ Ẹẹ ni aa la ughue ghue ali esamhi-olimhi, o ti ne ini ẹa bie ye ughue abi mhemhẹ. ⁹ Ama ini ẹa dọbẹ ya mu egbe wẹ, e ke lẹ ughue. O tine ni a ye ughue dọsẹ ocho ni a rọ ya shito, egbe ẹẹ lala ẹ shi ingme ughue.

¹⁰ Ẹẹ ni a la ughue, mhi mhẹsẹ ona na ẹ, ni ọa rọte obọ oyemhẹ bhale, ama obọ oyi Ọnọmhue. Ọkpotoso ọ khi rọte obọ oyi ọdọli vu. ¹¹ Ama ini ọ li ghọ, ọ khi gbo ye ughue olese ghue, ochoghọ ọ ka nu ọdọli rọ riẹlẹ. Ọmọse ọ khi gbudu khu ughue ọli. *

¹² Ẹẹ oyeẹ enekpọle, mhi gue ona ye ẹ, mhemhẹ mhi ngme ona, ọa khi Ọnọmhue. Ini ọmọse ni ọ miesuọ ọ rue ọkpotoso ni ọa miesuọ ughue, o kha ghọle ọni ọkpotoso ni ọ rọ nu ọni ọmọse shito, ọni ọmọse ọ khi khu ọli. ¹³ Ini ọkpotoso ni ọ miesuọ ọ ngeli na ọmọse ni ọa miesuọ, ni ọni ọmọse ọ rọ mhọli oghuemhẹ khi lọli ya kie ri ọni ọkpotoso shi, ọni ọkpotoso ọ khi pfa oni ughue-a. ¹⁴ Irari khi ọkpotoso ni ọ miesuọ ọọ rue ipfuasẹ ẹ bhale ughue oyọli, ali khi ọmọse ni ọ miesuọ ọ ri ipfuasẹ ẹ bhale ughue oyọli. Ini ọa khi ighọ lọ, imi ẹ, eni ẹa pfuasẹ e kha khi, ama abi o ke li ena khi, a she khuẹsẹ wẹ-a pfuasẹ.

¹⁵ Ama ini ọni ọa miesuọ elemhi wẹwẹ aava, ọọ nono ni lọli lase oni ughue le, ọ ke vu. Emhikhoghuo ọa ke la akana ya mu ọmọse okekhi ọkpotoso ni ọ miesuọ mhue ini a mẹ na. Eri Ẹshinegba ọ lu awa ni awa rọ la agbọ opfomhẹ. ¹⁶ Yeyẹ ọkpotoso, u fẹ lẹsẹ ini itobọ oye ode ọ kha rọ mhue imiepfuese? Abi khi, yeyẹ ọmọse u lẹsẹ ini itobọ oye ughue ọ kha rọ mhue imiepfuese?

¹⁷ Abibi o tseku li, ọgbogbọ ọ migha ashini ọ la ni Ẹshinegba ọ rọ lu ọli, ali emini ọ lu ọli shi. Ona o khi omhẹsẹ ni mhi rọ na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya. ¹⁸ Ini ọmọse ọ she shẹlẹ-a neni Ẹshinegba ọ lu ọli, ọ khi mu ọli pfi riẹlẹ. Ini ọmọse ọa shẹlẹ-a ne neni a lu ọli, ọ khi ya shẹlẹ-a. ¹⁹ Ọa mhue abi o ngme, ini ọgbọ ọ shẹlẹ-a okekha khi ọa shẹlẹ-a, emini o mema mu egbe khi, ni a rọ ri ishi eyi Ẹshinegba gbe akanya. ²⁰ Ọgbogbọ ọ kie li abi ọ la ọ shi ni Ẹshinegba ọ rọ lu ọli. ²¹ Oghumha u khi ni Ẹshinegba ọ rọ lue? Khi

† 6:16 Li zẹ Igbae 2.24 ‡ 6:19 Li zẹ 1 iKori 3.16; 2 iKori 6.16 * 7:11 Li zẹ iMat 5.32; 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18

zẹ ni ogho o nase udu. Ama ini u me asha ya pfa egbe e o le, li gho. ²² Irari khi oni o khi oghumha ni Onomhue o ro lu oli, oni a rue abo-a o ke khi, igho li khi oni a rue abo-a ni Onomhue o ro lu oli, oghumha oyi Onomhue o ke khi. ²³ Eri a de e ghale, irarigho a khi gbo khi oghumha oyi oghoese. ²⁴ Inyoghuo, oghogbo o nu Eshinegba la abi o li ni a ro lu e.

²⁵ Shi ingme oyi ozele ni ea mu ughue ghue. Mhi aa rote obo oyi Onomhue mie ushi ni mhi ya shi na we, ama mhi ri ushi oyemhe bhale abi oni a ri itobo ilelemhi khi oni a ri egbe e nga. ²⁶ Ini a bino ingme ni a me agbo memena, mhi sa khi o ti ini ogbo o bie shito abi o li. ²⁷ U kha la ughue se, khi dua ni u pfa li-a. Ini waa la ughue ne, khi dua abi u li ya lo o. ²⁸ Ama ini o khia khi u lo ughue, waa pfido, ini o rie khia khi u waa mu ughue ghue. Ama eni e rue ikpotso, e ya mholi anasemhe elemhi agbo ona, mhi aa nono ni a me onana.

²⁹ Inyoghuo emini mhi ri ona ngme khi eghenge o ke she. Ro te memena vu, emose ni e rue ikpotso, ughue we e khi mu we egbe dose. ³⁰ Eni e vie, e khi ze ni o lo we egbe dose ode. Eni e ghele, e khi ze ni oghelue rue we vu, eni e de emhi, e khi ze ni emini e de e lo we alo, ³¹ eni e mholi emini e ri emhi na agbo o rielle, e khi ze ni e rue we udu vu. Irari khi abi agbo ona o lao shi memena, o she e dose.

³² Mhia nono ni a rue udu ayele le. Omose ni oa rue okpotso, ikanya eyi Onomhue ea ku oli ele-a, irari khi eri o nono abi loli lie rielle oghuemhe oyi Onomhue. ³³ Ama omose ni o rue okpotso shi, eri isamhi agbo ee nase oli udu, irari khi eri o dua ni loli ri egbe ke mu ughue oli. ³⁴ Irarigho, eri isamhi eyoli e kemhi eva. Eri omueshi ni oa ye ughue, okekhi, omueshi ni omose oa ta owe lase ghue, ingme eyi Onomhue e mu oli egbe. Eri o dua ni loli ri idiegbe ali ayemhe oyoli na akanya oyi Onomhue pfo nya. Ama okpotso ni o ye ughue, emhi agbo o sa, irari khi eri oo dua abi loli li ri egbe e ke mu odo.

³⁵ Eri mhi a ngme onana ni mhi kpaghie e obo, oa khi eri mhia nono ni mhi zu e ode, ini a khi la ughue. Ochoghoo eri mhia nono ni a ke rielle emini o te ode, ini udu oye o khi kemhi eva shi iregbena Onomhue pfo oye.

³⁶ Ini omose o me khi egbe ea ke ze loli e mu deba omueshi oyoli ni omose oa ta owe lase ghue, ni e ga lama na egbe khi wewe e ya ri egbe shi. Ni o ro she te ni o ye ughue abi o ye ni o, o rue oni omueshi ughue abi o ghole oli shi. Oa lamhe. ³⁷ Ama omose ni o me khi loli mholi udu no toto ni o dobe ya mu egboli mhue. Ini o lama shi udu oyoli khi loli ea ya rue oni omueshi oyelue ne, oni omose ona o gue kia. ³⁸ Ogbo ni o rue omueshi oyoli ughue o gue kia. Oni oa rue oli, loli o gue kia ne.

³⁹ Okpotso ni o la ughue, oa gbudu rote obo oyi odoli vu ini o da kie la agbo. Ama ini odoli o ghua, o dobe ya ngeli na omose ni o nono, ama omose oni o miesuo o mema ya khi. ⁴⁰ Abi mhemhe so oni ingme shi khi, o ya mholi oghelue ne ini o shito khi oa bie ke ngeli. Mhi sa khi mhi mholi Ayemhe oyi Eshinegba ni mhi ro o ngme ona.

8

Eminale ni a ro luase ikhumhi

¹ Mena ni mhi ro ngme nga ogbo ni a mhila mhe ingme eminale ni a ro luase ikhumhi.

Awa lese khi, "Awa nya awa ga mholi ilese," ingme ona. Eri ilese o ri ogbo a ti-ipfuabo nga ke titi egbe, ama eri inono o ri awa a kpaghie egbe obo. ² Oni o dabi khi loli lese gba, oa kie lolo lese abi o kha li lese ne. ³ Ama ogbo ni o nono ingme oyi Eshinegba, Eshinegba o lese oli.

⁴ Ama memena, ingme oyi eminale ni a ro luase ikhumhi, awa lese khi ikhumhi oa khi emhikhoghuo elemhi agbo, ali khi Eshinegba oghuo o khi. ⁵ Ini a tseku me emini a lu ilita ali ekhemhue, o khi eni e la idane o, okekhi ena ekekhe, ongewe oa khi Eshinegba wekhi Onomhue. ⁶ Ama oyawa khi, Eshinegba oghuo kpe awa mholi, ikhi ita ni emhikpa e rote obo oyoli bhale, ali oni awa la agbo na, ali khi Onomhue oghuo o la o, ni o khi iJesu iKirisiti ni emhikpa e rote obo oyoli bhale ali ni awa rote obo oyoli la agbo.

⁷ Ama ọa khi eni e miesuo nya e leşe igesikia onana khi afue ilita e khi. Ama ingme oyi eni ilita ena, o she lo egbo eghogho egbe ramhi khi ini e le eminale ni a ro luasobo eghogho, eri o li we egbe khi eni ilita e lie ga egbo. Eri ona oo yese udu oyewe ni o gue we ezọ o-a, irari khi ọa lolo toto imiesuo ne. ⁸ Ama eminale ẹa ti ogbo o mama Eshinegba. Ẹa ri awa ya khi eni ẹa ti ini awa aa le, wekhi eri e ke ri awa ya ti ne ini awa le.

⁹ Ama a kuegbe-a ini afa ni awa mhue ro o ri ele emini o ghole awa o khi ya khi ozuode na ogboese ni ọa toto imiesuo, ni o roli ya de pfilo olamhe. ¹⁰ Ini ogbo ni o mhue udu ni ọa toto imiesuo ne o fe me khi yeye ni u mholi ilese, khi u la udi olitsa e le eminale, u sa khi ogbo ọa ya ri udu nali ro ke le eminale ni a ro luase olitsa? ¹¹ Igho oni ogbo ni udu oyoli ọa toto egbo ni o khi inyoghue ni iKirisiti o ghu-a na o li ya opfu-a itobo ilese oye. ¹² Ini a da me na ne, iKirisiti u lue a na, ini u da lue na inyoghue ni a ga miesuo, eri u wa kuale udu oyewe ni o gue we ezọ ni ọa toto egbo utse. ¹³ Irarigho, ini o da khia khi eminale ni mhi le o ri inyoghuo-mhe ya de pfilo olamhe ne, mhi aa ke gbo tigbe ya le eminale, ini mhi khi ya ze ni inyoghuo-mhe o de pfilo olamhe.

9

Afu ni aghiusomhi na kee o mholi

¹ Elo e kpomhe o le? Mhi aa khi aghiusomhi na kee? Mhi aa she me iJesu Onomhue oyawa, mhi re e mie oli suo? ² Ini o tseku khia khi mhia khi aghiusomhi na kee shi egboese o, mhi aa li khi aghiusomhi na kee shi e o? Akanya ni mhi gbe iteva oye o rokhase khi aghiusomhi mhi khi shi e o.

³ Ina mhi li a so egbo ni e ri unu a yese afu ni mhi mholi-a, ⁴ eri mhi aa fu te o ni a ri eminale ali onyo a na shi akanya ni mhia gbe? ⁵ Mhi aa li fu te o ni mhi li e rue okpotso ni o miesuo shi, abi ighiusomhi na kee enekpole, ali inyoghuo Onomhue ali iPita e li roshi. Egheghe agho ni mhi li ke rue oli mhue obo ini mhia le asha? ⁶ Abi khi mhemhe ali iBanabasi tse anye lese khi eni e ri obo oyewe e gbe akanya ke ri eminale na egbe anye le? ⁷ A me okholi-okhue ni lolighuo o fali egboli ota? Oghiale onoghuo ọa ya le emhi ekomhi eyoli? Oni o ri ena kia onoghuo ọa ya rote ena eyoli da ameyeli?

⁸ Abi usamhi oyi egbo o li mhi lie ngme oli, abi khi eri ushi ọa li mu ma o? ⁹ Irari khi a keke oli shi ebe Ushi oyi iMosisi, “Khi mu ẹna onokpo unu zu ini u roli e mhele ikpamhi emhi.” Ingme oyi ẹna weke khi Eshinegba o li gho lese sa? ¹⁰ Itobo oyawa o ro ngme onana? Ii, irari oyanye a ro ligho keke oli. Itobo khi ogbo ni o gua o kha gua ni oni o khiese o ro khiese, eri e ga roli shi udu khi wewe e ya mhue okemhi shi eni emhi ekomhi. ¹¹ Aborokhia khi anye she ri emhi ayemhe ko iteva oye e egbo, anye khi eni e kha rote obo oye e li khiese emhi ikpaghiobo ni a me eloe.† ¹² Ini o khia khi egboese e te ni a ri ikpaghiobo e na, ọa khi anye kha ga mema te o ne? Ama anye ẹa rue ete-awe oni afu ona.

Ochogh, eri anye ri egbe mie emini anye me kpa ini anye khi zu usomhi onete oyi iKirisiti ode. ¹³ Aa lese khi eni e la Owa Oyi Eshinegba a gbe akanya, khi oni owa e te e le eminale, ali khi eni e la atete e ga, eri e rote emini a ro luasobo e kemhi? ¹⁴ Igho, Onomhue o li mheso oli eni e ri usomhi onete a tse abo, e rote o ke le emhi.‡

¹⁵ Ama mhia kie ri eni afu ena gbe akanya deba e, wekhi eri mhi keke ebe ona ni a ba ri ele emhi eghogho na mhe. O tine ni mhi bie ghu-a ni ogbo o ro lie mhi khi tono obo udu. ¹⁶ Mhia mhue afu ni mhi ro tono obo udu shi usomhi onete ni mhi ro tse abo. Eri a mheso oli na mhe. O ma kholo mhe egbe ini mhia ri oni usomhi onete tse abo! ¹⁷ Ini o khia khi eri mhia tsabongmemhi oyi Eshinegba itobo khi o ghole me. A ya fali mhe ota. Ama ini o ri khia khi ọa ghole mhe, emini Eshinegba o ro nga mhe obo lo ni mhia ri ele ¹⁸ Igho ifata ni mhi ke ya mie mena? Afa o khi na mhe ni mhi ke tsabo oni usomhi onete, ni mhia khi oki shi o, ni mhia mie emini e khi ayemhe shi akanya oyi itsabo usomhi onete.

¹⁹ Mhemhe ghuo mhi mheso ona na egbemhe, mhia khi oghumha oyi ogbokhoghuo, ama mhi ri egbe mhe mele oghumha oyi ogbokpa-a, ni mhi ro lu ebubu egbo na iKirisiti

* 9:9 Li ze iDeut 25.4; 1 iTimo 5.18 † 9:11 Li ze iRom 15.27 ‡ 9:14 Li ze iMat 10.10; iLuk 10.7

abi mhi li doḅe. ²⁰ Abi mhi rọ nu ẹgbọ iJu u gbe akanya, mhii ngeli abi ọngi iJu ni mhi rọ doḅe lu wẹ. Abi o riẹ khia khi ushi iMosisi ọa mu mẹ, mhi kiele ẹ ngeli abi ọni ushi o mu ini mhi nu ẹgbọ ni e la oni ushi gbe akanya, ni mhi doḅe lu wẹ. ²¹ Ighọ o li khi, abi mhi rọ nu ẹgbọ iJeta ẹ gbe akanya, mhi ngeli abi ọgbọ ni ọa khi iJu ni ushi iJu ọa mu ni mhi rọ doḅe lu wẹ. Ona ọ liẹ khi mhi aa ke ri ushi oyi Ẹshinegba a gbe akanya, ama ushi oyi iKirisiti mhi rọ gbe akanya. ²² Ini mhi la ifuabo oyi eni irudunga oyewẹ ọa toto, irudunga oyemhẹ o li abi oyewẹ, ni mhi rọ doḅe lu wẹ. Emhikpa mhia mela-a na ẹgbọ nya, ni mhi rọ tsumhi eghuo, ode ni mhi ya te doḅe riẹle ọli kpa.

²³ Enana nya, irari oyi usomhi onete mhi rọ lighọ ni mhi mhue okemhi shi ikhivose eyoli.

²⁴ A lese khi ebubu ẹgbọ e migha shi unamhi ni a na, ama ọghuo elemhi wẹ ọ kpẹ na a pfo, ni ọ mie eleli unamhi. Irarighọ, a na ode ni a te ya mie eleli oyi unamhi. ²⁵ Eri ọgbokpa ni ọ la unamhi ya na ọ kpẹ ẹ wena ushi unamhi egbegbo. Eri ẹẹ na ni e mie arula oghie ni ọọ ke-a. Ama arula ni o laọ agboagbo awa na unamhi ẹ shi. ²⁶ Onana o zẹ ni mhi rọ na unamhi oyemhẹ sheshe ya ramhi ukpesẹ. Loli o zẹ ni mhia rọ li abi ọpfiekpa ni ọọ pfi ekpa kua irarogbe. ²⁷ Eri mhia nase egbe eyemhẹ ni mhi doḅe mhese ke na wẹ. Mhi aa nono, ini mhi tsabo oni usomhi onete ona se, ni mhi khi ọni a khu pfia.

10

A rọte okhe oyi ẹgbọ iZireni tse agua ye ẹgbọ

¹ Inyoghuo, mhia nono ni a sato emini itita awa ni e deba iMosisi e mẹ. Oguese oyi otughunu o khukhu wẹ, wewẹ nya e gbo rọte okẹ ifulo ya doḅe tselele.* ² Elemhi otughunu ali okẹ oniemi e la batazi abi eni ẹ deba iMosisi. ³ Wewẹ nya e le eminale ayemhẹ.† ⁴ E gbo da amẹ oyi ayemhẹ oghuo ni o rọte ẹche ayemhẹ ni oo deba wẹ tu. Oni ẹche khi iKirisiti.‡ ⁵ Abi o tseku li ghọ, egbe ẹa mu Ẹshinegba deba ebubu wẹ, itobọ ighọ, eri a miatse ilimhi eyewẹ ku ọdagbe ifufu.§

⁶ Mena, ena nya irọkhasẹ e khi na awa, ni o tse agua ye awa, awa khi mhue ọghuemhẹ na emhi ebe abi wewẹ e li,* ⁷ wẹ khi ilitisa awa ya ga abi eghuo ọ e li. Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, “Eni ẹgbọ e shito le, e da, e gbe ishimhi idobie, e ku itsebo.”† ⁸ Awa khi khili ena itsebo abi eghuo ọ e li, ni o zẹ khi agbele uye ali ese, 23,000, e ghuloa ogbeleghuo.‡ ⁹ Awa khi mu Onomhufe fe bino abi eghuo ọ e li, ni enye e rọ gbolo wẹ-a.§ ¹⁰ Awa khi wolo abi eghuo ọ e li ni Ageni eghuli ọ rọ gbolo wẹ-a.*

¹¹ Eri emhi ena nya e li wẹ, ni a rọ sese awa ingme elelese, a keke wẹ shi eke tse agua ye awa ni awa la eghẹghẹ ikpukhokho agbo ona.

¹² Ini u dabi khi u migha, guẹ kia ini u khi de ode-a. ¹³ Aa mẹ imufe okhoghuo ni a mẹ egbe, ni ọa khi onabi ẹgbese ẹa mẹ ghue. Ama Ẹshinegba ọni a ri egbe ẹ nga lo. Ọa ya zẹ ni a mu ẹ fe ni o fu doḅe ẹ, ni aa ya doḅe ri egbe mie. Ama ini a mu ẹ fe, Ẹshinegba ọ ya ri ode ni a te ya pfue ọ bhale, ni a rọ doḅe ya ri egbe mie.

¹⁴ Irarighọ, inyoghuo, a nuata shi ikhumhi ọ. ¹⁵ Eri mhi nu ẹ ngme abi ẹgbọ elesingme. Eẹ ghuo a sa emini mhi ngme. ¹⁶ Ini awa rọte uko ni awa lema Ẹshinegba ọ khivose shi da, ọa khi ọlia eyi iKirisiti awa da? Ini awa le ibuledi ni awa kemhi, ọa khi idiegbe oyi iKirisiti ni awa le?† ¹⁷ Irari khi ibuledi oghuo o khi, awa nya ini awa tseku bu, idiegbe oghuo awa khi, irari khi eminale oghuo awa kemhi.

¹⁸ A sa ingme oyi ẹgbọ iZireni ghue. Ọa khi eri wewẹ nya ni ẹ le eminale ukhomhi atete ugamhi e ga mholi obọ shi oni ugamhi oyi Ẹshinegba egho?‡ ¹⁹ Eri mhi ri ona lie khi olitsa ali eminale ni a rọ luase ọli khi egbegbi emhi e khi? ²⁰ Iye o! Emini mhi a

* 10:1 Li zẹ Okiali 13.21-22; 14.22-29 † 10:3 Li zẹ Okiali 16.35 ‡ 10:4 Li zẹ Okiali 17.6; iNoba 20.11 § 10:5 Li zẹ iNoba 14.29-30 * 10:6 Li zẹ iNoba 11.4 † 10:7 Li zẹ Okiali 32.6 ‡ 10:8 Li zẹ iNoba 25.1-18 § 10:9 Li zẹ iNoba 21.5-6 * 10:10 Li zẹ iNoba 16.41-49 † 10:16 Li zẹ iMat 26.26-28; iMak 14.22-24; iLuk 22.19-20 ‡ 10:18 Li zẹ iLev 7.6

ngme khi, emini eni ẹ ga ikhumhi e rọ luasẹ obo atẹte, ọkphaghie e rewe ẹ luasẹ, ọa khi Ẹshinegba. Mhi aa nono ni a mhuẹ kugbe iyemhẹ ọkphaghie ọ. § 21 Wa ya rọte uko oyi Ọnọmhuẹ da, u gbo rọte uko oyi ọkphaghie da. Wa ya rọte ukpeko oyi Ọnọmhuẹ le, u gbo te ukpeko oyi ọkphaghie le. 22 Abi khi eri awa nono ni Ọnọmhuẹ ọ ke kpe ofuma? Eri awa dabi khi awa toto doşẹ ọli?*

Ẹpfua ni eni e miesuọ e mhọli

23 “Emini o ghọle awa, awa dobe ya rieḷe.” Abi a li ngme ọli. Ama aa khi emhikpa o mhọli eleli. “Emini o ghọle awa awa dobe ya rieḷe.” Ama aa khi emhikpa o mhọli ikpaghiobo. † 24 Ọgbọkhoghuo ọ khi leşẹ ke na shi onote oyi egbọli tşẹ ama onete oyi egboşese.

25 Ẹlamhi kpa ni a rọ ọ de oki, ke de ọli le, khi ri irari udu oye ni ọọ gue ẹ ezo mhila ogbo okhoghuo shi ọ. 26 Irari khi Ebe-no-pfuasẹ o ngme ọli khi, “Eke ali emini e la ọ nya, khi Ọnọmhuẹ o ga mhọli we.” ‡

27 Ini ogbo ni ọa miesuọ ọ luẹ ukue, ni u rọ sa li shi udu khi u ya ye, le emiemini ọ rọ shi ẹ eke. Khi mhila ogbo okhoghuo oyi udu ni ọọ gue ogbo ezo. 28 Ama ini ogbo khoghuo ọọ ye, “Eminale ona, ikhumhi a roli luasẹ.” Khi le oni eminale ogbo, irari usamhi udu oyi oni ọ gueye ogbo, ali irari udu oye. 29 Aa khi irari usamhi udu oye, ama irari usamhi udu oyi oni ogbo ogbo. “Elo o ze khi ogboşese o ke ya khi ọzuode shi ẹpfua oyemhẹ, irari udu oni ọ gue ogbo ezo oyi ọli? 30 Ini mhi kphemhi na Ẹshinegba shi eminale ni mhia le, elo o ze khi ogboşese ọ ke tsue mhe shi eminale ni mhi kphemhi shi?”

31 Abi o lao shi khi, emiemini u wa rieḷe kpa, ni u wa le, ni u wa da, rieḷe ọli shi ufumhi oyi Ẹshinegba. 32 Khi ngeli angeli ni o ya ri ogbo khoghuo de, o khi egbo iJu okekhi egbo ijeta okekhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eyi Ẹshinegba. 33 Eri mhi dua ni mhi rieḷe emini o ti ogbo kpa elo odekhode. Irari khi mhia leşẹ na khu oyi mhemhẹ ghuo, ama oyi ogbo kpa ini a mie we pfuse.

11

1 A ke khonya mhe abi mhi lie khonya iKirisiti Ọnọmhuẹ.*

Ukhomhi iguese elemhi ugamhi

2 Mhi kuẹghie ẹ shi abi a lie sato mhe egbe ni a rọ a deba oseşẹ ni mhi seşẹ ẹ.

3 Ama mhi a nono ni a leşẹ khi iKirisiti ọ khi ukhomhi oyi omose nya, ali khi omose ọ khi ukhomhi oyi Ọkpotoso. Ama Ẹshinegba ọ khi ukhomhi oyi iKirisiti. 4 Irarigho, omose ni ọọ so iromhi okekhi eri ọ ngme ungmehi imeguele, ni ọ rọ da ri emhi guese ukhomhi ne, oyeghe ọ rọ ghi iKirisiti ni ọ khi ukhomhi oyoli. 5 Igho ọkpotoso okhoghuo ni ọọ so iromhi okekhi eri ọ ngme ungmehi imeguele, ni ọa rọ da ri emhi khukhu ukhomhi ne, eri ọ yeghe-a, eri ọ ri odoli ni ọ khi ukhomhi oyoli she-a, eri o bie li abine khi ọ kpogholo itsu ukhomhia. 6 Ini ọkpotoso ọa da khukhu ukhomhi ne, ọ ka ta itsu ukhomhi-a nya. Ini o da khia khi emhi omama ọọ khi ini ọkpotoso ọ kpogholo itsu-a egho, ọ ke khukhu ukhomhi oyoli. 7 Ọa ye ni omose o khukhu ukhomhi oyoli, irari khi irokhokho ali ufumhi oyi Ẹshinegba ọ khi. Ama ọkpotoso ufumhi oyi omose ọ khi. † 8 Irari khi aa rọte egbe oyi ọkpotoso ma omose, ama idiegbe oyi omose a te ma ọkpotoso. 9 Aa ma omose na ọkpotoso, ama omose a ma ọkpotoso na. ‡ 10 Itobo onana, ali irari oyi igeni, ọkpotoso ọ ke khukhu ukhomhi oyoli ni ọ rọ rokhase khi ọ kie la omheşẹ oyi odoli.

11 Elemhi Ọnọmhuẹ ni awa ga la, ọkpotoso ọa khi ongele, we khi omose ọ khi ongele ni wewe aava ea mhuẹ abi e lie rieḷe ugamhi kugbe. 12 Irari khi abi a rọte omose ma ọkpotoso, igbo ọkpotoso ọ li bia omose. Ama emhikpa obo oyi Ẹshinegba e te bhale. 13 Eẹ ghuo a so ọ bino ini o ti ni ọkpotoso o ke so iromhi lema Ẹshinegba ọa ri emhi khukhu ukhomhi elemhi owa ugamhi? 14 Abi a ma emhi nya shi rọte eke vu, ọa seşẹ ẹ khi, omama o khi ni

§ 10:20 Li ze iDeut 32.17 * 10:22 Li ze iDeut 32.21 † 10:23 Li ze 1 iKori 6.12 ‡ 10:26 Li ze Iwolo 24.1 * 11:1 Li ze 1 iKori 4.16; iFili 3.17 † 11:7 Li ze Igbae 1.26-27 ‡ 11:9 Li ze Igbae 2.18-23

omose o ro mhue itsu ni e nue dolọ shi ukhomhi? ¹⁵ Ama khi ini okpotso o mhue itsu ni e nue shi ukhomhi khi ufumhi ali isomhotse o khi na li? Eri a ri itsu ni e nuata na li ni o ro khukhu ukhomhi. ¹⁶ Ini ogbo o nono ni lolu khako shi ingme onana, emini mhi mhue ya ngme khi, anye-a mhọli ode olese ni anye te e rięę, igho li khi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshinegba.

Ushi oyi Eminale no pfuase oyi Onomhue
(iMat 26.26-29; iMak 14.22-25; iLuk 22.14-20)

¹⁷ Rote omhesę ni mhi ro bhale, mhi aa kueghię e, irari khi ilona kugbe shi ugamhi oye e, oo li oyese dose onete. ¹⁸ Irari onodode, a she gueye mhe khi okemhi oo la iteva oyeę ini a lona ilegba abi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Mhi mie shi o khi igho o khi. ¹⁹ Aa me emini o ze khi aa ya khako. Ama oni ekhako ona o ya ri eni Eshinegba o mie iteva oyi e khase. ²⁰ Ini a lona kugbe shi oghuo, ọa khi eminale oyi Onomhue o khi ni a le, ²¹ Irari khi ini a le, aa ya migha khe egbe. Ogbogbo o rue eminale oyoli e le. Irarigho, eri eghuo e da pfuęche egbe-a, eghuo ęa ga me le kpa. ²² Aa mhue apfe oye e ni a la le ni a la da? Abi khi eri a ri ęloe a gbe igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba? Eri a nono ni a ri omama mu egbo ni ęa mhue emhikhoghuo? Se a nono ni mhi ngme shi onana? Eri mhi ya kueghię e mena? Iiye o!

²³ Irari khi obọ oyi Onomhue mhi te mie osese ni mhi sese e. Khi iJesu Onomhue, eliyose ni a roli de, o rue ibuledi, ²⁴ o kphemhi na Eshinegba o khi oli-a, oo li, "Idiegbe oyemhe na ni a ro na e, a ke li ona ro sato mhe egbe." ²⁵ Igho o gbo li, abi e ro le se. O rue uko onyo, oo li, "Onana o khi uko oyi ilama kugbe onogbo, ni a ri oia eyemhe rięę. Ini a da lina da ne, eri a da li ro sato mhe egbe." ²⁶ Irari khi eghęghę kpa ni a ro da le ibuledi onana ni a ro da oni uko onana ne, eghuli oyi Onomhue u ro tse abo egho neni o ya bhale.

²⁷ Onini o da le ibuledi oyi Onomhue ni o gbo rote uko oyoli da, ode ni ọa gbe akanya ne, o she lue, o lamhe shi idiegbe ali oia oyi Onomhue o. ²⁸ Irarigho, ogbogbo o bino egboli bie ne neni o tigbe le, neni o rote oni uko da. ²⁹ Ini u waa da lese emini oni idiegbe oyi Onomhue ona o migha shi ne, ni u ro da le oni ibuledi ni u ro gbo te oni uko da, u she le u gbo da ro ri iguezo bhale ghi egbe e. ³⁰ Ona o ze ni ebubu e e ro o ghua, eghuo ęa mhue ochi, ebubu e she ghulo-a. ³¹ Ini awa kpe gue egbe awa ęzo awa aa ya de pfilo ęzo oyi Eshinegba. ³² Ini Onomhue o gue awa ęzo, eri o sese awa ingme ini awa khi nu agbo pfua.

³³ Irarigho, ee inyoghuo-mhe, ini awa lona ni awa ro ya le eminale oyi Onomhue, awa ke migha khe egbe. ³⁴ Ini a me oni okiamhi oo gbe, o la apfe le emhi ini a khi lo ęzo oyi Eshinegba, ini a lona kugbe. Mhi ya pfuse ingme enekpole ngme ini mhi bhale.

12

Isomhopfa Ayemhe

¹ Mena ni mhi ro so shi ogbo ni a mhila mhe ingme isomhopfa Ayemhe-no-pfuase.

Mhia nono ni a lese egbegbingme ni o la o. ² A lese khi eghęghę ni a ro khili eni ęa miesuo, a di e lo ode ni a la luase ilitsa ni ęa mhue ayemhe. ³ Mhia nono ni mhi gueye e khi aa me ogbo ni Ayemhe oyi Eshinegba o ro gbe akanya ni o ya lie, "A pfi unu na iJesu!" Aa me oni o gbolo ya lie, "Ijesu o khi Onomhue!" Ini ọa li khi Ayemhe-no-pfuase o sese oli.

⁴ Isomhopfa ododa e la o, ama Ayemhe oghuo o kemhi we. ⁵ Ode ebubu e la o ni a te e ga Onomhue, ama Onomhue oghuo awa ga. ⁶ Ode ododa Eshinegba o te e gbe ikanya elemhi agbo eyi awa, ama oni Eshinegba o ligho gbe oni akanya ona rote idiegbe oyi awa nya. ⁷ Ogbogbo a ri isomhopfa Ayemhe na, ni o ro ke gbe akanya ni o kpaghie ogbokpa obo. ⁸ Oni Ayemhe lolu o ri isomhopfa oyi ungmehi eghali na ogbo oghuo. Oni Ayemhe o kie gbolo ri isomhopfa ilesingme a na ogboese. ⁹ Oni Ayemhe o gbo ri irudunga oniemhi

a na oḡbọ. Oni Ayemhẹ oghuo ọ kie gbo ri ekpabọ na oḡboese ni ọ rọ ri oḡbọ toto. ¹⁰ Oni Ayemhẹ ọ ri ekpabọ na oḡbọ ni ọ rọ gbe ikanya onyaloa, ọ ri ekpabọ na oḡboese ni ọ rọ mẹ eke guele. Ọ gbo rọ-na oḡboese ni ọ leṣe ikhiọda ni o la iyemhẹ oḡda ọ. Ọ rọ-na oḡbọ ni ọ rọ doḡe ẹ ngme emue oḡda, ọ rọ-na oḡese ni ọ doḡe guele abi oni emue oḡhọ o ngme. ¹¹ Ama Ayemhẹ oghuo ọ kie khi ni ọ ga gbe eni ikanya eghọ abi o ghọle oḡi shi. Ọ ri isomhopfa oḡda na oḡboḡbọ.*

Idiegbe oghuo ni o mhue iguabọ oḡda

¹² Eri iKirisiti ọ li abi idiegbe oghuo ni o mhue iguabọ oḡda, idiegbe oghuo o kie khi, ini o tseku mhọli iguabọ ebubu oḡda.† ¹³ Ighọ awa nya awa gbo li, o khi oḡi iju u khi, okekhi oḡe iḡeta, o ke khi oghumha oo, o ke khi oni oḡ khi oghumha, a she batazi awa shi idiegbe oghuo rọte oni Ayemhẹ oghuo oḡhọ, a kie gbo ri oni ayemhẹ oghuo oḡhọ na awa.

¹⁴ Irari khi idiegbe ọa khi uguobọ oghuo tṣe lọli nya o khi, ama iguabọ ni e bu o mhọli. ¹⁵ Ini owe o gueye obọ, “Irari khi mhia da khi obọ, mhi aa ke kugbe idiegbe ọ,” Oni owe ọa kie khi oyi idiegbe? ¹⁶ Ini esọ oḡ khi, “Irari khi mhi aa khili ẹloe, mhi aa ke khili oyi oni idiegbe.” Oghọ o ya liẹ khi ọa ke la oni idiegbe? ¹⁷ Ini idiegbe nya o khili ẹloe lọ, se o kha li ke suọ. Abi ini idiegbe nya o ke khili esọ lọ, se o kha li ke suọ isue? ¹⁸ Abi o li khi, eri Eshineḡba ọ tono iguabọ egbe oḡda ma shi idiegbe abi ọ li nono oḡi shi. ¹⁹ Idiegbe o ya gbapfo, ini o khia uguabọ oghuo tṣe lọli nya o khi? ²⁰ Abi o li khi, iguabọ oḡda e la o, ama idiegbe oghuo kpe o khi. ²¹ Irarighọ, ẹloe ọa ya liẹ obọ, “Mhi aa mhue emini mhi re ya li!” We khi ukhomhi o ya liẹ awe mhia mhue emini mhi re ya li. ²² Ini awa te ukiẹkiẹ ọ obini ọ kpọle oyi ingme ona bino oḡi, iguabọ oyi idiegbe ni ọa lolo toto, ọa ze idiegbe ya tsua pfi, ²³ ama idiegbe ni awa bino khi ẹa lolo mu ẹloe, wewe awa ga sonọ itsua gueṣe. Awa a kuegbea gueṣe iguabọ idiegbe ni ọa ti ni a ke khueghie-a shi eke ni áá mẹ ẹloe, ²⁴ Ama awa aa ya sọ itsua gueṣe ikpe ni e ze rọ ọ shi eke ni eḡboese e mẹ ẹloe. Eri Eshineḡba ọ lighọ riẹle idiegbe, ni awa mu ekpe na iguabọ ni e li abine khi ẹa lolo mu ẹloe. ²⁵ Itobọ ighọ, okemhi ọa la idiegbe, eri ikpe oḡda eghọ e ri ẹloe a khu egbe. ²⁶ Ini asha eghuo oḡ mẹ osoli, ikpe enekpọle nya e li nu oḡi a mẹ oni osoli. Ini a ri ekpe na uguabọ idiegbe oghuo eri enekpọle nya ẹẹ ghele.

²⁷ Eṣe nya idiegbe oyi iKirisiti a khi, oḡboḡbọ ọ khi uguobọ oyọli. ²⁸ Elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, onodode, Eshineḡba ọ ze ighiusomhi na keṣe, onuzi-eva ọ ze emekeguele, onuzi-esẹ, esese, ọ tigbe ri eni ẹ gbe onyaloa shi asha eghuo, gbo li shi eni mhọli isomhopfa ni a rọ ri oḡbọ ze. Ọ gbo ze eni e guẹ ẹ kpaghiẹ eḡboese obọ, elese ọ zewe eni e guẹ ri omhese kia, ali eni ẹ ngme emue oḡda.‡ ²⁹ Wewe nya e khi ighiusomhi na keṣe? Wewe nya e khi emekeguele? Wewe nya e khi esese? Oḡbọkpa ọ doḡe a gbe akanya onyaloa? ³⁰ Wewe nya e mhọli isomhopfa oyi iri-oḡbọ ze? Eḡbọ nya e guẹ ngme emue oḡda? Abi khi wewe nya e guẹ ẹ guele abi oni emue oḡda o ngme? ³¹ Irarighọ, awa ke nono isomhopfa ni o tine nya.

Mhi ya ri ode ni o tine nya khaṣe ẹ.

13

Inono

¹ Ini mhi ga guẹ ẹ ngme emue oyi eḡbọ ali oyi igeni, ni mhi aa rọ mhue inono, okeke ulo ali okeke ipẹpe itasa mhi khi. ² Ini mhi mhue isomhopfa imekeguele ali ni mhi rọ leṣe udi osheli ali ileṣe nya a guele. Mhi kha mhọli irudunga ni a rọ doḡe oḡghie ite, ni mhi aa rọ mhue inono, afue mhi khi.* ³ Mhi kha ga ri emini mhi mhue nya somhopfa, ni mhi rọ ga ri egbe mhe bhale ni a toṣe-a ni mhi ba tono obọ udu, ni mhi aa rọ mhue inono, mhi aa mhue elele okhọghuo ni mhi ya mẹ.

* 12:11 Li ze iRom 12.6-8 † 12:12 Li ze iRom 12.4-5 ‡ 12:28 Li ze Efi 4.11 * 13:2 Li ze iMat 17.20; 21.21; iMak 11.23

⁴ Eri inono o mhọli irabomudu, o mhọli isomhelemhi. Oa ya kpe ofuma, oa ya tonoo obo udu, oa ya vuse ike. ⁵ Inono oa ya ngeli angeli obe, oa ya khu oyọli tse, elemhi ea kele bi inono, oa ya keke ingme ni a li ọli ya shi na ogbọ. ⁶ Oa ya me emhi obe ni ọọ ke ghele shi o, ama emhi egbegbingme o ghele e shi. ⁷ Oa ya mhọli ukhimhi-elemhi. Irudunga ali irudushi, ali irabomudu oyọli oa ya ba li ku.

⁸ Inono oa mhue ukpese. Imekeguele e la o, eri-tse khi e ya dose, isomhopfa oyi ingme-emu e ododa e la o, ama e ya dose, ilisingme e la o, ama e ya dose. ⁹ Irariki isomhopfa ilisingme ali imekeguele oyawa ea ya gba pfo. ¹⁰ Ama ini oni o gba pfo o ramhi, oni oa gba pfo o kele-a. ¹¹ Abi mhi ro khi omo, emue ali isamhi ali akhokhomhe eyemhe, e khi eyi omo. Mena abi mhi ro ke khi ogbhali, mhi aa ke mhue emini mhi ri angeli omo a li. ¹² Emini awa me memena, eri o li abi aroro ni awa rote ughegbe e me lishi-lishi. Egheghe agho o kha ramhi, awa ya me oli ghemhe, ghe e. Emini mhi lese, oa gba pfo, ama egheghe agho, o ya gba pfo, abi Eshinegba o li sese me pfo.

¹³ Ama eni emhi ese enana e kie migha: Irudunga, irudushi, ali inono. Oni o ga fune nya shi we o khi inono.

14

Isomhopfa imekeguele ali emue

¹ Zobe ni inono o khi emini u na a khu.

Ke dua ni u mhọli isomhopfa eyi Ayemhe no pfuase, tete isomhopfa imekeguele. ² Ogbọ ni ọọ ngme emue ni ogbọ oa lese emini ọọ ngme, Eshinegba o nu e ngme, irari ogbokhoghuo oa ya lese emini o ri eni ingmemhi ngme. Egbegbi ingme osheli o rote Ayemhe no pfuase ee ngme. ³ Ama ogbokpa ni o meke ngme guele, eri ọọ nu egbo o ngme, o kpaghie we obo, o ri udu shi we o, o ri udu pfo mhi we. ⁴ Ogbọ ni ọọ ngme emue oda ni egbo ea lese emini o ngme, egbo ọọ kpaghie obo, ama ogbọ ni o mekeguele, igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ọọ kpaghie obo. ⁵ O ga ghole mhe ni ee nya a ke ngme emue ododa, ama oni o ghole mhe ne khi ni a ga mhọli isomhopfa imekeguele. Irari khi oni o mekeguele o mu loe dose oni o ngme emue oda. See ni eri ogbọ o la agho ni o guele abi o ngme ni ogbokpa ni o la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o mhue ikpaghiobo.

⁶ Igho inyoghuo, ini mhi bhale deba e ni mhi ro o ngme emue oda, onete onoghuo o ya riele na e? Oa khi ini, mhi gue irokhasa ni mhi rote obo oyi Eshinegba me ye e, okekhi emini mhi lese mhi gueye e, okekhi imeguele mhi gueye e, okekhi ungmehi osese mhi ro bhale ghi e, o ya ri eleli na e? ⁷ Bino itsua ni ea mhue ayemhe, ni ee ngme, enabi ofele ali efa. See ogbokhoghuo o li ya lese emini a kpheli, ini oa suo obini a mu abo we je? ⁸ Ali oni ọọ pfi akala, ini oa li pfi oli gboo ni o de uruli ni a suo, oghuo o ya mu egbe okholi? ⁹ Igho khi, ini u ri emue ni egbo ea ya suo o ngme ingmemhi ni e mhọli ilisingme, ogbokhoghuo oa ya lese emini wa ngme. Eri u lese ke ngme kua idane! ¹⁰ Emue ebubu e la agbo ona, wewe nya e khi eni e ti shi eni e ngme we o. ¹¹ Ama ini mhi aa lese emue ni a ngme, oni o nu mhe ngme, ofese o khi shi me o, mhemhe khi ofese shi oli o. ¹² Aborokhia khi isomhopfa eyi ayemhe e mema kiele e ghole e egho, a ke nono isomhopfa eni e ya ri ikpaghiobo ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹³ Itobo igbo, oni ọọ ngme emue oda o mema ya lema a ri ekpabo ni o ro o ke guele abi o ngme na li. ¹⁴ Irari ini mhi ri emue oda a so iromhi, ayemhe oyemhe ọọ so iromhi, ama udu oyemhe oa ya mhe mhue emini o mu o. ¹⁵ Se mhi ke ya li sho? Mhi ga ya riele wewe eve-eva ena. Eri mhi ya ri ayemhe oyemhe so iromhi, mhi gbo li ri udu oyemhe so. Mhi ya ri ayemhe oyemhe to uwolo, mhi gbo li ri udu oyemhe to. ¹⁶ Ini u ri ikphemhi na Eshinegba elemhi ayemhe tse, se egbo enekpole ni ea ya suo ikphemhi ni u ro na Eshinegba e lie suo, ni e mie Atse shi e oni iromhi ali ikphemhi? Ea mhue abi e li ya lese emini u wa ngme. ¹⁷ Ini o tseku khia khi iromhi ikphemhi eye khi enete lo, ea ga kpaghie egbo enekpole obo. ¹⁸ Mhi kphemhi na Eshinegba khi mhi ga ngme emue ododa dose ee nyaa. ¹⁹ Ini a la ugami igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, o ti mhe egbe ni mhi lese ngme ikpamhi ingmemhi ishe tse ni egbo ya suo abi mhi rewe ngme, ro sese we, ocho ni

mhi rọ ri ẹmuẹ ọda ya ngme ingmemhi agbele ni ọgbokhoghuo ọa ya suọ abi mhi rẹwe ngme.

²⁰ Inyoghuo-mhe, a khi ke sa abi eniye. A mhọli isamhi abi egbhali ama a li abi emofe ni ẹa lese emhikhoghuo obode onobe iriele. ²¹ A keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi,

“Emue ọda mhi rọ ya

nu egbo eyemhe ngme.

Mhi ya ri uruli epfese ngme,

ama ini o tseku khi igho,

egbo eyemhe ẹa ya

ri esọ shi mhe eke,

igho Onomhue o ngme.”*

²² Itobo igho, emue ọda, ọa khi emhi onyaloa shi eni e miesuo o seẹ ni eni ẹa miesuo. Ama imekeguele, eni miesuo o mema go lu, ọa khi oyi eni ẹa miesuo. ²³ Irarigho, ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ kpa e legba ni ọgbokpa o rọ o ngme emue ọdoda, eshebe ali eni ẹa miesuo, ẹa ya lie khi ujili ọọ kpha ẹ nya? ²⁴ Ama ini ọgbokpa ọọ mekeguele, ni egbo ni ẹa miesuo okekhi ọgbọ ni ọa lese emini a riele o rọ lo le. Rote ingmemhi ni ọọ suọ, o rọ ya lese khi ọna olamhe loli khi, ni o khi oni o mu pfi. ²⁵ Osheli isamhi udu eyoli e ya khueghie-a gboo. O de yeshi, ọọ ga Eshinegba, ọọ lie, “Eshinegba o la ẹ iteva egbegbo.”

Ugamhi ni ọa mhue ozughu

²⁶ Inyoghuo, abi mhi ri ona ngme khi, ini a lona kugbe shi ugamhi, ni oghuo o rọ mhọli uwolo, okekhi khi oghuo o mhọli emini o sese, okekhi irokhase olese o mhọli, okekhi emue ọda olese ọọ ngme, okekhi aguele emini a ri oni emue olese ngme mhọli. A riele enana nya rọ kpaghie igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ obo. ²⁷ Ini ọgbọ o ya ngme emue ọda, egbo aava tse e lese ngme, ini ẹ khi e bu dose, e khi aase. Ama ọtuoghuo oghuo o kpe ke ngme, ọgboese ọọ guele abi ọọ ngme. ²⁸ Ini o khia khi ọgbọ ọa la oni igba oyi eni e miesuo ni o ya ke mie ọli emini ọọ ngme guele, oni ọọ ngme ungmehi emue ọda ọgho o khukhu unu, o lese nu egbo ali Eshinegba ke ngme.

²⁹ Emekeguele aava okekhi aase e dobe ya ke ngme, egbo enekpole e ku esọ-a ni e lese abi ẹẹ ngme. ³⁰ O kha ke khia khi a ri irokhase khase ọgboese ni o shito oni ilegba, oni o kpe ngme egho, o mu migha. ³¹ Eẹ nya a dobe ya meguele, ama o khi ọtuoghuo oghuo, ni enekpole e wena ali ni a ri udu shi we o. ³² Eni e mhue ayemhe imeguele e ke ri eghege na egbe rọ ngme ini ayemhe imeguele o la we egbe ẹ gbe akanya. ³³ Irari khi Eshinegba ọa khi ọna ozughu, ama oyi opfomhe. Abi o li shi elemhi igba oyi eni miesuo nya.

³⁴ Ikpots o ke khukhu unu ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e legba, abi o li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ elese nya. A khi ze we ngme, e ri ochoghọ ke deba omhese, abi ushi o ngme.† ³⁵ Ini ẹ nono ni wewe e lese udi-ingme okhoghuo, e la apfe mhila edowe. Emhi omama o khi ni ọkpots o rọ la ilegba igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ngme.

³⁶ Abi khi obọ oye ẹ ungmehi oyi Eshinegba o te gba ekele, abi khi ẹẹ ghuo o lese ramhi egbe? ³⁷ Ini ọgbokhoghuo o sa khi ọmekeguele loli khi, okekhi khi eri o lie khi loli mhọli ayemhe ni o pfuase, o mema ya lese khi emini mhi keke ẹ ghi ẹ ena khi ushi oyi Onomhue lo. ³⁸ Ama ini ọgbokhoghuo o ri ẹloe gbe ungmehi ona, a li ri ẹloe gbe ọli.

³⁹ Irarigho, inyoghuo-mhe, a ke nono ni a meguele, ama emue ọda ingmengme, o khi khi ighuighue. ⁴⁰ A ke riele emhikpa te ode ni ọa mhue ozughu.

15

Irote eghuli guale oyi iKirisiti

¹ Mena mhia nono ni mhi ye le ẹ le inyoghuo, ingme usomhi onete ni mhi rọ tse abo ye ẹ ni a miesuo, ni irudunga oye ẹ o migha nga egbegbo. ² Oni usomhi onete ona a rọ

* 14:21 Li ze Aza 28.11-12 † 14:34 Li ze Igbae 3.16

tsumhi ẹ, ini a da mu emini mhi rọ tse abọ yẹ ẹ mhue toto. Ini ọa khi ighọ, eri a miesuo shi afue.

³ Abi mhi li te ekẹ mie oni usomhi ni o lolo mu ẹloe, ighọ mhi li gue ọli ye ẹ. Usomhi khi,

iKirisiti ọ ghu-a

to olamhe eyawa

abi a li kẹkẹ ọli

shi Ebe-no-pfuase.* ⁴ Khi a rọli tọ,

a rọte eghuli guise ọli le

ẹle nuzi-ese,

abi Ebe-no-pfuase o ngme.†

⁵ Ọ ri egbọli khasẹ iPita,

ọ tigbe ri egbọli khasẹ eni ogbava.‡

⁶ Ọ tigbe ri egbọli khasẹ,

egbọ ni e miesuo ni e bu doşẹ

egbọ egbhue uye ali ishe (500),

ni e la asheghuo utoghuo,

ni o khia khi ebubu wẹ

e kie la agbọ,

eghuo ọ e she ghua.

⁷ Ọ tigbe ri egbọli khasẹ iJemhisi,

neni ọ tigbe gbo

ri egbọli khasẹ ighiusomhi na kẹẹ nya.

⁸ Ikpukhokho ọ, ọ li ri egbọli khasẹ mhe abi omọ ni a bia shi eghẹghẹ ni aa kha bia li shi.§ ⁹ Irari khi mhemhe mhi ga kpọkẹ na ighiusomhi na kẹẹ enekpọle nya a. Mhi aa fe fu te ni a lu aghiusomhi na kẹẹ, itobọ khi mhi mu okhọli vule shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ọ.* ¹⁰ Ama okhale ni mhia fute ni Eshinegba ọ li na mhe o remhe khi emini mhi khi. Ali khi okhale ni ọ li na mhe ọa li opfu-a. Ini a ke gbo riẹle ọli bino, mhi she ga roşheka gbe akanya doşẹ wẹ nya. Ama ọa khi mhemhe mhi doşẹ gbe ọli, ama okhale oyi Eshinegba ni o la mhe egbe a gbe akanya lo. ¹¹ Itobọ ighọ, ini o khia khi wewe e tsabọ oni usomhi, okekhi obọ oyemhe o te bhale o, ungmehi oghuo anye kie ga rọ ọ tse abọ, ni o khi emini a mie shi.

Irọte eghuli guale oyi eni eghua

¹² Usomhi oyanye na. A she rọte eghuli guise iKirisiti le. Elo o ke zẹ khi eghuo ẹ e rọ lie khi iteghuli guale oyi eni e ghu-a ọa la ọ şo? ¹³ Ini irọte eghuli guise eni e ghu-a le ọa la ọ, oghọ khi aa guise iKirisiti le. ¹⁴ Ini o khia khi aa rọte eghuli guise iKirisiti le lo, itsabọ oyawa, afue o kha khi, ighọ li khi irudunga oyawa. ¹⁵ Ọa khi ighọ tşẹ, eni e pfi ọtşele kie egbhọli ma Eshinegba anye kha khi. Irari khi anye she kpẹ pfi ọtşele guele na Eshinegba khi ọ rọte eghuli guise iKirisiti le. Ini o khia khi igesikia o kha khi lo khi aa ya guise eni e ghu-a le lo, eri o kha rọkhasẹ khi ọa guise iKirisiti le. ¹⁶ Irari khi ini aa ya guise eni e ghu-a le, aa li guise iKirisiti le o li khi eghọ. ¹⁷ Ini o khia khi aa guise iKirisiti le, irudunga oyẹ ọa kha mhue emini o kha li na ẹ. Eẹ a kha kie la okhena ipfezomu shi olamhe eyẹ. ¹⁸ Oghọ li khia khi, eni e ghuloa ni e mie iKirisiti suo khi eri e li li opfu-a. ¹⁹ Ini o khia khi agbọ ana tşẹ, irudushi ni awa mhue na iKirisiti o pfo shi lo, awa a opfu o kha bie gbẹ ne nya.

²⁰ Egbegbi ingme ni o la ọ khi, a she rọte eghuli guise iKirisiti le, ni o ri awa mie shi ọ khi a ya gbo guise eni e ghu-a le. ²¹ Irari khi abi eghuli o rọte obọ oyi ogbọ ọtuoghuo bhale ikhi Adamu, ighọ irọte eghuli guise le o li rọte obọ oyi ogbọ ọtuoghuo bhale ikhi

* 15:3 Li zẹ Aza 53.5-12 † 15:4 Li zẹ Iwolo 16.8-10; iMat 12.40; Ika 2.24-32 ‡ 15:5 Li zẹ iMat 28.16-17; iMak 16.14; iLuk 24.34,36; ijon 20.19 § 15:8 Li zẹ Ika 9.3-6 * 15:9 Li zẹ Ika 8.3

iKirisiti. ²² Irari khi abi egbokpa e li rote obo oyi Adamu ghu-a, igho a li ya rote eghuli guise ogbokpa le, rote obo oyi iKirisiti. ²³ Ama a ya guise ogbogbo le abi o li te oli, iKirisiti o khi oni odode, o kha nyene egbe bhale, a tigbe li guise eni e mie oli suo le. ²⁴ Ishegho ozukhomhi agbo o bhale, ini iKirisiti o mu ekpabo ayemhe nya o le, ali eni e mhu e afu ali itoto nya, o tigbe rue oni omhese nya na Eshinegba ita. ²⁵ Irari khi iKirisiti o ya ke mhese ramhi ni Eshinegba o ro ya ri ebe oli nya kpoke okoawe eyoli.† ²⁶ Obe ni o ya kpukhokho mu o le khi, eghuli. ²⁷ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme oli khi “Eshinegba o ri emhikpa kpoke okoawe eyoli.” Onana o roli khashe gbo khi aa li ri Eshinegba ma o ro kpoke na iKirisiti, ikhi loli ni o ri emhikpa kpoke okoawe eyi iKirisiti.‡ ²⁸ Itobo khi ini a da ri emhikpa shi omhese oyi iKirisiti se, eghenge agho loli oyoli ni o khi omioli, o ri egboli kpoke na Eshinegba, oni o ri emhikpa kpoke na li. Eshinegba o mhese e shi emhi nya.

²⁹ Elo ze ni egbo e ro o batazi na egbo ni e she ghu-a? Ini aa ya guise eni e ghua le, elo o ze ni a ro batazi shi na we? ³⁰ Elo o ze ni anye ro ri agbo oyanye e shi okhena eghenge kpa? ³¹ Anye e la okhena eghuli ogbelekpapa! Ititiegbe ni mhi ri itobo oye e titi, irari emini ijesu iKirisiti oyawa o riele na e, o remhe ngme ona. ³² Elo a dabi khi o khi eleli oyemhe ni mhi ro nu inyagbemhi ebe, ikhi emose egho na eoli Efesosi kholi? Ini aa ya guise eni e ghua le bhale agbo,

Awa bie ke le awa a da,

irari khi awa ya ghu-a ako.§

³³ Khi ze ni a sese washe-a. “Ikugbe egbo ebe o, o ma yese egbegbi angeli-a.” ³⁴ Nyene egbe bhale egbhali eye, a tiegbe olamhe le. Eghuo e e la o ni ea lese Eshinegba. Ni o ri omama mu e, mhi ro ngme ona.

Idiegbe ni a rote eghuli guise le

³⁵ Ama ogbo o dobe ya mhila ogbo, “Se e a lie guise eni e ghu-a le bhale agbo? Idiegbe onabi onoghuo e ke ya mholi?” ³⁶ Yeye oyeghe! Waa lese khi emini a ro ko o ya ze ini o a li ke ghua? ³⁷ Ini a ri ukpamhi okpa ko, o ke e ze ukpamhi nge, ama ughenge oli o ke ze ngale. ³⁸ Eshinegba o ri idiegbe e na ikpamhi abi o ghole oli shi, ikpamhi emhi nya e mholi idiegbe oyewe. ³⁹ Idiegbe oyi emhi nya e a li abeghuo. Egbo e mholi idiegbe oghuo, elamhako e mholi idiegbe olese, ipfeli ali ifele e mholi idiegbe eyewe. ⁴⁰ Emhi ododa e la idane, emhi ododa e li la ekexhe. Otse oyi emhi na idane, o khi oghuo, otse ni o la emini e la ekexhe o khi oda. ⁴¹ Ovoo o mholi otse oyoli oda ke, uki o mholi otse olese, ikpetata e mholi otse olese oda. Eni ikpetata e gbo somhotse dose egbe. ⁴² Igho o ya li ini a guise eni e ghu-a le. Idiegbe ni a ro to, eni e ke a e khi ni a ro to. Ama eri a guise oli le ni o ke ya ke ghue. ⁴³ Ini a roli to, o yemhi osue, o mhu e itoto, ama ini a guise oli le o somhotse-a, o mhu e itoto. ⁴⁴ Ini a roli to, o khi idiegbe ni a me alo gbugbugbu. Ini a guise oli le, o khi idiegbe ayemhe.

Ini idiegbe ni a me alo gbugbugbu o la o, idiegbe elemhi ayemhe o li la o. ⁴⁵ Abi a li keke oli khi, “Omose onodode Adamu, eri a ma li ogbo ni o mholi ayemhe.” Ama khi Adamu ni o kpe ukhokho, ayemhe ni o ri agbo a na ogbo o khi.* ⁴⁶ Oa khi idiegbe ayemhe o kpe bhale, ama oni a me alo gbugbugbu, neni a me oyi ayemhe. ⁴⁷ Adamu, omose onodode, itutu ena eke a ro ma li, Adamu onuzava iloghie o te tiemhile. ⁴⁸ Eni e khi eyi eke, eri e li abi eni a ri itutu eyi eke ma, eni e khi eyi iloghie eri e li abi eni e rote iloghie bhale. ⁴⁹ Ezeze abi awa li ri irokhokho oyi omose ni a ri eke ma so, igho awa gbo li ya ri irokhokho oyi omose ni o rote idane bhale so.

⁵⁰ Mhi gue ona ye e inyoghuo khi, emhi idiegbe ali emhi oia e a ya lo Eghiele oyi Eshinegba. U ke-lie khi eri idiegbe ni oo ke-a, o ke ya mholi okemhi shi oni iloghie ni o a ya ke. ⁵¹ A ri eso shi egbegbingme osheli ona. Awa nya awa aa ya ghua, ama ini akala ni o kpukhokho o de, a ya mu awa mela-a, bia, ⁵² elemhi ikoko alo khueghie-a, ini oni

† 15:25 Li ze Iwolo 110.1 ‡ 15:27 Li ze Iwolo 8.6 § 15:32 Li ze Aza 22.13 * 15:45 Li ze Igbae 2.7

akala ni o kpukhokho o de. Irari khi akala o ya de, eni e ghu-a e ya ri idiegbe ni ọa ya kẹa guale, a ya mu wẹ mela-a.[†] ⁵³ Irari khi idiegbe ni ọọ kẹ-a o mema ya ri idiegbe ni ọa ya kẹ sọ, oni ọọ ghu o ri idiegbe ni ọa ya ghu sọ. ⁵⁴ Ishegho, ini idiegbe ni ọọ kẹ-a o ri idiegbe ni ọa ya kẹ sọ se, ni idiegbe ni ọọ ghu o rọ ri idiegbe ni ọa ya ghu sọ se, ungmemhi ni ebe o ngme o bhale ya tse ni ọ li khi,

“A she to eghuli lue

elemhi imuọle.”[‡]

⁵⁵ “Eghuli o, ighe imuọle

ni u ke dobe ya mu ọ le mena?

Eghuli o! Ighe ekpabo eyẹ mena?”[§]

⁵⁶ Olamhe o ri ekpabo na utamhi oyi eghuli e ta, ni o rọ kuali utse, olamhe o rọte ushi mhọli ekpabo. ⁵⁷ Ama awa kphemhi na Eshinegba ni ọ ri imuọle na awa rọte obọ oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

⁵⁸ Irarigho, inyoghuo a migha gbaa. A gbe akanya oyi Onomhue oyi e ke je odalo, abi a rọ lese khi akanya ni u da gbe na Onomhue khi ọa khi afue.

16

Ukpaghọ ni a mie ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ na iJerusalemu

¹ Ni mhi rọ ngme nga ingme ikpaghọ ni a mie ni a rọ ya kpaghie igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la eke iJudia obo, ni a keke shi ebe ghi mhe. A ke li abi mhi gueye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la eke iGalesha e li ke rieje.* ² Uka khi uka kpa, a ke rọte ikpaghọ ni a gbe, rue shi asheghuo abi ogbogbo ọ mhue, ini a khi gbo ke zela ikpaghọ elese ini mhi bhale. ³ Ini mhi bhale, mhi ya keke ebe na egbo ni á ze, mhi keke shi ọ khi wewe a ghie, e tsua isomhopfa eyeje iJerusalemu. ⁴ Ini o ke khia khi o ti ni mhi li ye, anye ga kia.

Omhesẹ ni iPolu ọ mhese

⁵ Mhi ya bhale ya me e ini mhi rọte iMasidonia dose se.[†] ⁶ Mhi nu e ya la dene. Otse, mhi ga la agho okase nya. Eghẹghẹ agho a ke ri ukpaghọ kpaghie mhe obọ je obiobini mhi ke ya je. ⁷ Mhi aa nono ni mhi me e eloe memena, mhi aa nono ni mhi lese te agho dose tse. Mhia nono ni mhi nu e shito tese ukukuọ ini Eshinegba ọ lama. ⁸ Mhi ya la Efesosi ramhi ele ukpe iPetikositi,[‡] ⁹ irari khi asha oniemi o khueghie-a na mhe shi ana ni mhi rọ me asha gbe akanya Eshinegba. Ama khi eni e mu okhue vule shi mhe ọ e bu.[§]

¹⁰ Ini iTimoti ọ bhale, a lolo mu ọli epfese, irari oni ọ gbe akanya na Eshinegba nabi mhemhe ọ li khi.* ¹¹ Ogbokhoghuo ọ khi ri eloe gbe ọli, ama a kpaghie ọli obo ni ọ rọ dobe ti okiali eyoli je odalo shi opfomhe, ni ọ dobe bhale deba mhe. Mhia khe ọli, ali inyoghuo enekpole.

¹² Ingme oyi Apolosi. Eri mhi ga lolo ye ọli ude ọ kọ ya feli e, loli ali inyoghuo enekpole. Ama ọa ghole ọli ni ọ rọ ye memena, ama ini ọ mhue oni eghẹghẹ, ọ ya bhale.

¹³ A ke to eloe eke, a migha gbaa shi irudunga, a khi egbo ni e mhọli aye, a khi eni e toto. ¹⁴ A ri inono ke gbe ikanya eyẹ nya.

¹⁵ A lese khi iSitefanasi ali omhue-apfe oyoli nya, e kpe todode khi eni e miesuo shi obini eke Akhaya. E she ri egbewe na ugamhi oyi egbo ni a pfa na. Mhi lema e,[†] ¹⁶ a ke nyese ukhomhi na omhesẹ oyi egbo eghoghọ ali ogboese ni e nu we e gbe ikanya eghoghọ.

¹⁷ Egbe e ma mu mhe shi ibhale oyi iSitefanasi ali iFotunatusi ali Akhaikusi irari wewe e ke to-eli e abi aa rọ la akaghọ. ¹⁸ Eri e ri egbe mu mhe e ti ayemhe oyemhe nga, abi e ri egbe mu e. Egbo enana, e ti ni a tse, e mu akanya.

[†] 15:52 Li ze 1 iTesa 4.15-17 [‡] 15:54 Li ze Aza 25.8 [§] 15:55 Li ze Osia 13.14 * 16:1 Li ze iRom 15.25-26 [†] 16:5 Li ze Ika 19.21 [‡] 16:8 Li ze iLev 23.15-21; iDeut 16.9-11 [§] 16:9 Li ze Ika 19.8-10 * 16:10 Li ze 1 iKori 4.17 [†] 16:15 Li ze 1 iKori 1.16

¹⁹ Igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eni e la eke Esha eẹ tse ẹ. Akuila ali iPisilia ali igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni ẹ lona apfe oyewe, e li ẹ tse ẹ otse irudunga. † ²⁰ Inyoghuo nya ni e la ana eẹ tse ẹ. A ke tse egbe egbegbi otse a ghele mu egbe. ²¹ Mhemhe iPolu mhi ga ri obọ ma ebe ona. ²² Oni ọ da nono ingme oyi Onomhue ne, Eshinegba ọ ya pfa ezọ mu ọli. Mhi lema, Onomhue ọ kele bhale. ²³ Okhale oyi iJesu Onomhue o ke deba ẹ.

²⁴ Inono oyemhe o ka nu ẹ la nya ni a khi eyi iJesu iKirisiti. Atse.

Ebe onuzi-eva ni iPọlu ọ kẹkẹ ghi ẹgbọ
iKoritia
Eni e miesuo

¹ Mhẹmhẹ iPọlu, aghiusomhi na kẹkẹ oyi iJesu iKirisiti ni Ẹshinẹgba ọ zẹ abi o ghọle ọli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iTimoti. Mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Ẹshinẹgba ni e la ẹoli iKoriti ali eni a pfa na nya ni e la eke Akhaya.*

² Mhi lema Ẹshinẹgba ita awa ali iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ e ka li okhale na ẹ, e ri opfọmhe na ẹ.

Ẹshinẹgba ona irudushi nya

³ Awa kuẹghie Ẹshinẹgba, ni ọ khi ita iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa, loli ọ khi ita ona ilẹlemhi, ni ọ khi Ẹshinẹgba na irudusho nya. ⁴ Loli ọ ri udu ẹ shi awa ọ ini awa la osoli khi osoli, ni awa li dobe ri udu shi eni e la osoli ọ, ikhi irudusho onabi Ẹshinẹgba ọ ro shi awa ọ. ⁵ Itobo khi awa li nu iKirisiti me osoli ebubu eyoli, awa li ya rote obọ oyi iKirisiti kemhi irudusho oyi Ẹshinẹgba ni o gbeku ọ. ⁶ Anye kha me osoli, ni a ro mhọli irudusho ali imiepfuese lo. Okekha khi eri a ri udu shi anye ọ, ẹẹ a ri udu shi ọ, ni o re ẹ mhọli irabomudu ri egbe mie osoli onabi anye li ri egbe mie. ⁷ Irebenga ni anye regbenga ẹ, o kie migha, itobo khi anye lese khi abi a li nu anye me osoli eyi anye, igho a li nu anye mhọli okemhi shi irudusho oyanye.

⁸ Inyoghuo, anye ẹ nono ni a lese osoli ni anye me obini Esha. Eri anye me ukpokpomhi omunu ni o ne anye abo. Ni o khia khi eri anye ke khena egbe anye eghuli ukhomhi.† ⁹ Eri anye she ri oli shi udu khi eni eghuli o mema ke ya gbe anye ke khi. Eri a me ona ini anye khi regbenga egbe anye, se ni Ẹshinẹgba tse ni oo guise oni o ghu-a le. ¹⁰ Loli ọ rue anye okhena eghuli ukhomhi le, ọ ya rue awa ọ le. Loli awa ri udu nga khi ọ ya gbo rue awa ọ le. ¹¹ A li ri iromhi ke kpaghie anye obo, ini ebubu ẹgbọ e me asha ri itobo oyanye kphemhi na Ẹshinẹgba, oni ọ pfo udu ri iromhi ni ebubu ẹgbọ e so a tse.

iPọlu ọ mu ugbamhi eyoli pfi

¹² Anye ma tono obọ udu shi ọ, udu oyi anye ni oo gue anye ezọ o gbo pfi otsele shi ọ, khi, angeli oyanye elemhi agbo ona ali angeli ni anye nu ẹ ngeli, khi ikhueghie elemhi-a ali igesikia oyi Ẹshinẹgba o ri anye ẹ gbe akanya. Oa khi ilisingme agbo anye te ri ele ona, ama okhale oyi Ẹshinẹgba a ro ri ele oli. ¹³⁻¹⁴ Emi ni a dobe ya ze, ni o ya gbo lo ẹ esọ anye kẹkẹ ghi ẹ. O kha rie khia khi emi ni anye ẹ ngme oa lo ẹ esọ pfo ne, anye mhọli ọ shi udu khi o ya lo ẹ esọ pfo nya elelese, ni a ri anye ke tono obọ udu, abi anye li re ẹ ya ke tono obọ udu, ogbele oyi iJesu Ọnọmhuẹ oyawa.

¹⁵ Itobo khi mhi aa mhọli akhokhomhe shi ona, mhi ro nono ni mhi kpe bhale ya bino ẹ, ni a mhọli ikhivose asha eva. ¹⁶ Mhi she gba li khi mhi bhale ya bino ẹ ini mhia le iMasidonia ali ini mhia jele, ni mhi me asha mie ẹ ikpagho ro ye eke iJudia.‡ ¹⁷ Eri a dabi khi mhia dobe ya lie khi emi ni mhi ya ri ele na, ni mhi ri ele oli? Abi khi eri mhi li abi ogbo ni ọ khe, "Ii." O gbolo ẹ, "Iiye." Ini mhi ba ri ele ogueme oyi ogbo? ¹⁸ Abi ungemhi oyi Ẹshinẹgba o migha shi igesikia, igho emi ni mhi gueye ẹ oa li khi unu eva ni o ri utoghuo lie "Ii." Ali "Iiye." ¹⁹ Itobo khi iJesu iKirisiti Omi Ẹshinẹgba ni mhẹmhe ali iSivanosi ali iTimoti anye ro tse abo ye ẹ, oa khi, "Ii." Ali "Iiye," eghẹghẹ oghuo. Ama Ẹshinẹgba "Ii," ọ khi.§ ²⁰ Irari khi emiemini Ẹshinẹgba ọ ro nga nya, iJesu iKirisiti ọ rewe nya khi, "Ii." Irarigho, rote iJesu iKirisiti awa te ẹ mie "Atse." Ni anye ro ri ufumhi na Ẹshinẹgba. ²¹ Ama Ẹshinẹgba ọ ri anye ali ẹẹ migha elemhi iKirisiti. Loli ọ ze awa. ²² O she shi olele oyoli shi awa egbe. O ri Ayemhe-no-pfuase shi awa udu abi olele ni ọ khi

* 1:1 Li ze Ika 18.1 † 1:8 Li ze 1 iKori 15.32 ‡ 1:16 Li ze Ika 19.21 § 1:19 Li ze Ika 18.5

iyóbo shi emini Ẹshinẹgba ọ ya riẹlẹ na awa. ²³ Ama mhi zẹ Ẹshinẹgba ọtsẹlẹ, lọli ọ lẹsẹ udu oyemhẹ. Itobọ khi mhi aa nono ni mhi ri elemhi ibibi nu ẹ ngme, lọli mhi aa rọ ke ye iKoriti. ²⁴ Ọa khi eri anye ri ekpabọ gueyẹ ẹ emini a ya miesuo. Anye lẹsẹ khi a migha gbagbagba shi irudunga. Itobọ ni a mhọli oghẹlẹ anye rọ nu ẹ gbe akanya.

2

¹ Lọli o zẹ ni mhi rọọ khi, mhi aa ke gbo ya bhale deba ẹ, ini mhi khi yese ẹ udu-a. ² Ini mhi yese ẹ udu-a, oghuo ọ la akaghọ ni ọ ya ri egbe mu ẹ. Sẹ ni ọni ogbọ ni mhi yese udu-a. ³ Lọli o zẹ ni mhi rọ kẹkẹ ebe oghọ ghi ẹ, itobọ khi mhi aa nono ni mhi bhale ya mẹ iyese-udu-a obọ eyi eni e kha rẹmhẹ ghẹlẹ. Irari khi mhi lẹsẹ khi ini mhia ghẹlẹ ẹghẹghẹ aghọ, ẹẹ a liẹ ke ghẹlẹ. ⁴ Elemhi ukpokpomhi osoli ali amẹ eviẹ mhi te ẹ kẹkẹ ebe ona ghi ẹ, ọa khi eri mhiẹ ni udu o ba yese ẹ-a, ama ni a rọ lẹsẹ abi mhi nono ingme oyẹ nya ramhi. ⁵ Ama ini ogbọkhoghuo ọ pfi iyese udu-a, ọa khi mhemhẹ ọ mema lolo yese udu-a, ama ẹẹ nya ọ rọte opfoghuo yese udu-a. Ama khi, mhia nono ni mhi ngme ọli ze dọsẹ ana. ⁶ Osoli ni ebubu ẹ e lama shi a na ogbọ ọnana, e bu. ⁷ Ama a rọ topfa li a gbo ri udu shi ọli ọ, ini ọ khi yese udu-a dọsẹ ode, ni o te ya pfanọ ku ọli alo. ⁸ Mhi lema ẹ, a zẹ ni ọ lẹsẹ khi egbegbọ a nono ingme oyọli. ⁹ Eri mhi mu ẹ fẹ bino ni mẹ ini a ri ungmehi oyemhẹ ya gbe akanya. ¹⁰ Ini a rọ topfa ogbọkhoghuo shi emini ọ riẹlẹ, mhemhẹ mhi li rọ topfa li. Ini o khia khi mhi mhue emini mhi kha rọ topfa, mhi she rọ topfa. IKirisiti ọ khi ọtsẹlẹ oyemhẹ khi mhi she rọ topfa. ¹¹ Ẹghẹghẹ aghọ, ọkphaghie ọa mẹ ashikhoghuo regbenga dobe mu awa ọ ya le, itobọ khi awa aa khi eni ẹa lẹsẹ igbamhi eyi ọkphaghie.

Egbe akanya ena ishobọ onogbo

¹² Abi mhi rọ bhale iTiroasi ya gue usomhi onete oyi iKirisiti le, mhi mẹ ọli khi Ẹshinẹgba ọ khueghie ode-a na mẹ shi akanya oyọli, shi oobọ. ¹³ Udu oyemhẹ ọa sheshe, itobọ khi mhi aa mẹ iTatọsi oobọ. Ighọ mhi tse ẹgbọ ena obọ okhila, mhi ya je iMasidonia.*

¹⁴ Ama, awa kuẹghie Ẹshinẹgba. Lọli ọ zẹ ni iKirisiti ọ rọ ri awa la orọlọ ni a la mie obọ abi eni e mu ọ le. Ọ ri awa ri ileşẹ oyi iKirisiti ẹ gbhiaku asha kpa abi ikphela. ¹⁵ Ẹshinẹgba ọ she ri awa mele ighiusomhi eyọli-a, ni awa ba ri usomhi onete oyọli gbhiaku asha kpa, abi ikphela oyi ituale ni ọọ pfi o liẹ gbhiaku, ni o lo iteva ẹgbọ eni a mie ẹ pfuese ali eni ẹ nono ni wẹwẹ e pfua. ¹⁶ Uwemhi úgbọ oyi eghuli, usomhi oyawa ona o khi shi eni e ya pfua, ama upfiemhi oyi agbọ o khi shi eni a mie ẹ pfuese ọ. Oghuo ọ dobe gbe onana? ¹⁷ Anye aa khi eni e ri ungmehi oyi Ẹshinẹgba nono ẹpfue abi ẹgbọ eghuo ẹ li. Ama ighiusomhi eyi Ẹshinẹgba ni e ri igesikia ngme ungmehi oyọli anye khi. Ekpabọ oyi iKirisiti anye rọ gue usomhi oyanye le. Ẹshinẹgba ọ khi ọtsẹlẹ oyanye.

3

Eni ẹẹ ga ena ishobọ onogbo

¹ Ọa ya li abinẹ khi eri anye ke ẹ titi egbe anye mena? Anye ẹa li abi eni ẹ mie ebe ni a titi wẹ shi neni e tsabọ ungmehi ye ẹ, ali ni e kha gbolo te aghọ vu e gbo mie ẹ ebe oghoghọ olese? Anye ẹa mhọli emini anye ri ebe eghoghọ ọ riẹlẹ. ² Ẹẹ oyẹ ẹ a khi ebe oyanye ni a kẹkẹ shi ekelemhi udu oyi anye ni ẹgbọ nya e mẹ ẹẹ zẹ. ³ Eri o rọkhasẹ khi ebe ni iKirisiti lolighuo ọ kẹkẹ, a khi. Itobọ khi a mie itsabọ ungmehi oyanye suo. Ọa khi ogbọ ọ ri atsu kẹkẹ ẹ shi ebe, ama Ayemhẹ oyi Ẹshinẹgba ọ kẹkẹ ẹ. Ọa khi ukiẹkiemhi ẹchẹ ọ kẹkẹ ẹ shi ama elemhi udu oyi ẹgbọ.*

⁴ Onana o khi iregbenga ni anye mhọli na Ẹshinẹgba rọte obọ oyi iKirisiti. ⁵ Ọa khia khi eri anye ghọ guẹ ẹ gbe oni akanya ona, ama Ẹshinẹgba ọ ri iguegbe-akanya ona na anye. ⁶ Lọli ọ ri anye khi eguegbe oyi akanya igue ungmehi oyọli le, na ishobọ onogbo,

* 2:13 Li zẹ Ika 20.1 * 3:3 Li zẹ Okiali 24.12; iJere 31.33; Ezik 11.19; 36.26

ni ọa khi oni a kẹkẹ shi ebe, ama ena elemhi Ayemhẹ. Irari khi emini a kẹkẹ shi ebe, eri o ri eghuli ẹ bhale, ama Ayemhẹ o ri agbọ a na ọgbọ.†

⁷ Ushi oyi iMosisi ni o ri eghuli bhale, ni a kẹkẹ shi ikiekiemhi eche, ufumhi ni o gẹ nyanyanya, ni ọọ kala, o deba bhale. Ini oni ufumhi ona ni o zẹ khi ẹgbọ iZireni ẹa ke dobe ẹ bino iMosisi alo ukhomhi tatata, o kala,‡ ⁸ Seẹ ufumhi oyi ikanya eyi Ayemhẹ ni o ri agbọ a na ọgbọ o ke beshi ya li? ⁹ Ini ufumhi o la ugamhi ni o ri eghuli ẹ bhale, seẹ ugamhi ni o ri ipfuase ẹ bhale ọa li ya mhọli ufumhi oni o fune? ¹⁰ Itobọ ona, awa dobe ya liẹ khi emini o kpe lighọ mhọli ufumhi ni o gẹ nyanyanya elele, ọa ke mhọli ufumhi, itobọ ufumhi oyi emini o ke to-ẹoli ọli. ¹¹ Ini emini oo kala, o mhọli ufumhi, seẹ ufumhi ni o la oni o migha agbọagbọ ọọ liẹ fu ne.

¹² Itobọ khi anye mhọli oni irudushi ona anye rọ li ghọ mhọli igbeudu. ¹³ Anye ẹa li abi iMosisi ọ li, ni o ri ijejeti ku alo ini ẹgbọ iZireni e khi me abi oni ufumhi ni oo gẹ nyanyanya oghọ, ọ li i kala li alo-a.§ ¹⁴ Ama eri a guese we udu, irari khi ramhi amo, eri a kie ri oni ijejeti oghọ ku we alo, ini ẹẹ zẹ ebe ishobọ ona elele. Ini ọgbọ ọ rọ ghi iKirisiti ko tse, ọ rọ ọ rue ọgbọ oni ijejeti alo-a. ¹⁵ Ighọ o kie li ogbe na amo, eri ijejeti o kie guese we udu ini ẹẹ zẹ oni Ushi oyi iMosisi. ¹⁶ Ama ini ọgbọ da mupfi bhale deba Onomhue ne, ọ rue ọli oni ijejeti ode-a.* ¹⁷ Onomhue ni a ngme shi akana ena, loli khi iKirisiti, Ayemhẹ oyọli ọ te ẹ gbe akanya, ali khi ashini Ayemhẹ oyi Onomhue o da la ne, epfua o la akaghọ. ¹⁸ Alo eyawa nya ni aa ri ijejeti ku, o ri ufumhi oyi Onomhue ẹ gẹ nyanyanya abi ughegbe. Oni ufumhi oghọ, obọ oyi Onomhue o te bhale, ni ọ khi oni Ayemhẹ. Loli ọ mu awa pfi ya li abi loli, rọte ufumhi ni o rue ẹ nga ọ.

4

Osoli ali ọsuemhẹ ni e la akanya oyi iKirisiti

¹ Irarighọ, aborokhia khi ilelemhi oyi Eshinegba anye rọ mie akanya igue ungmehi le ona eghọ, loli egbe ẹa rọ pfo anye-a. ² Eri anye ri ochoghọ she kie angeli osheli ali omama. Anye ẹa ya ngeli angeli ikpamhika wekhi eri anye ẹ mu ungmehi oyi Eshinegba ukhomhi pfi kpoke. Ochoghọ eri anye ri emini e khi igesikia khasẹ gboo, abi o khi shi ukpeloe oyi Eshinegba. Onana o ri ẹgbọ mie shi ọ khi eni a ri egbe ẹ nga anye khi rọte udu oyewe ni ọọ gue we ẹzo. ³ A kha usomhi onete ni anye gue ẹ le sheli, eri a rọli sheli na eni e ya pfua. ⁴ Okphaghie ni ọọ mhesẹ ẹ shi agbọ ona, ọ she zuse ẹgbọ ni ẹa miesuo udu ini e khi me akpa ali ufumhi ni o la usomhi onete oyi iKirisiti, oni loli ali Eshinegba e li abeghuo tee. ⁵ Irari khi anye aa ri egbe anye tse abọ, ama iJesu iKirisiti anye rọ ọ tse abọ, khi loli ọ khi Onomhue, ali khi eni ẹẹ ga enaye ẹ anye khi, irari oyi iJesu. ⁶ Ebe-no-pfuase ọọ, “Eshinegba ọ gueye akpa o rọte alo ebili gẹ lasele.” Mena oni Eshinegba ọ ri akpa oyọli ẹ gẹ shi elemhi udu oyanye, ni ẹẹ a rọ lese khi ufumhi oyelue khi, alo eyi iJesu iKirisiti a te ẹ me ọli.*

⁷ Eri anye li abi akhe afue ni a ri oni epfue onana shi. Ona o rokhasẹ khi ekspabo eniemhi, obọ oyi Eshinegba e te ẹ bhale, ọa khi obọ oyanye. ⁸ Isheghuo a na anye osoli, ama ọa pfuse anye-a. Isheghuo anye mhọli akhokhomhẹ, ama anye ẹa la okhena. ⁹ A me anye omi olimhi ama Eshinegba ọa tsua anye pfi-a. A gbe anye de eke, ama anye ẹ ghua. ¹⁰⁻¹¹ Ogbẹle kpa anye rọ la okhena eghuli itobọ oyi iJesu. Eri onana ni anye ẹ me egbe o li abi irokhokho eghuli ni iJesu ọ ghu, eghẹghẹ aghọ ni ọ ri egbọli khasẹ elemhi agbọ oyanye. ¹² Onana o guele khi akanya ni anye gbe ẹ na iJesu, eri o ri anye la okhena eghuli ogbẹlekpa, ama agbọ onogbọ o rọ ọ na ẹ. ¹³ Ebe-no-pfuase ọọ, “Irari khi mhi mhọli irudunga mhi rọ ngme.” Oni ayemhẹ irudunga onana, anye li rọ ngme.† ¹⁴ Anye lese khi Eshinegba ni ọ rọte eghuli guise iJesu Onomhue le bhale agbọ ọ ya li rọte eghuli guise anye le, o rue anye ali ẹẹ bhale odalo oyọli. ¹⁵ Itobọ oyẹẹ a rọ riẹle enana nya, ni ebubu

† 3:6 Li zẹ iJere 31.31 ‡ 3:7 Li zẹ Okiali 34.29 § 3:13 Li zẹ Okiali 34.33 * 3:16 Li zẹ Okiali 34.34 * 4:6 Li zẹ Igbae 1.3 † 4:13 Li zẹ Iwolo 116.10

egbo e lese okhale ni Eshinegba o li, ishegho ni e ke so iromhi ikphemhi ri ufumhi na Eshinegba.

Agbo irudunga

¹⁶ Itobo onana, egbe ea tigbe ya pfo anye-a, ini anye ririe kuan-a pfo, ama ogbele kpa ekelemhi udu oyanye o ro o khi onogbo-a shi o. ¹⁷ Eri ikuku osoli ni ea ya tese eyi anye, e muno anye egbe e khe ufumhi na agboagbo. Loli o ze khi osoli eyi anye e li abi emhi afue shi anye o. ¹⁸ Emini aa me eloe ea ya la o agboagbo, ama emini aa ya me eloe ee la o agboagbo. Loli o ze khi anye ri udu oyanye shi emini aa ya me eloe.

5

Apfe oyawa na iloghie

¹ Anye lese khi ini idiegbe oyanye ona, na elemhi agbo, ni o li abi okholo, o ghua, anye mholi idiegbe olese ni o rote obo oyi Eshinegba bhale. Ikhi idiegbe no oa ya ghu ni o la iloghie, owa ni oa khi abo a ro mama li. ² Memena eri anye la oni elemhi idiegbe na agbo ona a to ekperumhe-a, irari khi eri oo ghole anye ni a kpha oni owa na iloghie so anye. ³ Itobo khi ini a roli so anye, anye ea ke ya la irumheba. ⁴ Irari khi abi anye kie li la idiegbe ona agbo ena, eri anye e to ekperumhe-a abi eni egbe e to. Oa khi eri anye ea ke nono ni anye ke la oni idiegbe oyanye ona, ama eri o ghole anye ni a ri idiegbe na iloghie ni oa ya ghu ghue egho so anye. Egheghe agho ni agbo o to idiegbe ni oo ghu lue elemhi imuole. ⁵ Eshinegba o ma anye shi agbo na agboagbo ona, loli o gbo ri oni Ayemhe shi anye egbe ni o khi iyobo khi loli ya ri ele emini o ro nga na awa. ⁶ Irarigho, anye ro o mholi igbedu egheghe kpa.

Anye gbo lese khi ini anye kha da la apfe elemhi idiegbe oyanye ne, anye ea ke nu Onomhue la. ⁷ Ama irudunga o ri anye la agbo, oa khi emini anye ri ukpeloe me, o ri anye la agbo. ⁸ Udu oyanye o migha gbaa shi o, khi, oo kha ti anye eloe ni anye lase idiegbe oyanye ona le, ni anye nu Onomhue la apfe. ⁹ Irarigho, eri anye ro li shi udu oyanye khi anye mema ya ri ele emini o ghole oli, okekha khi anye ke la apfe elemhi idiegbe oyanye o, okekhi anye ea la apfe elemhi idiegbe oyanye. ¹⁰ Irari khi awa nya, awa mema bhale ya migha odalo ukpekhomhi iguezo oyi iKirisiti, ni ogbogbo o ro mie ifata ni o khi oyoli, shi emini o ri ele abi o ro la idiegbe oyoli, shi oni o ti o, shi oni oa ti.*

Akanya iri-egbo ali Eshinegba ri ele

¹¹ Irarigho, aborokhia khi anye lese emini inulishi oyi Onomhue o khi egho, loli anye ro roshaka roli e lo egbo eso. Emini anye khi o ga khueghie-a shi Eshinegba o, anye gbo sa khi o gbo ligho khueghie-a shi udu oyee, ni oo gue e ezoo. ¹² Oa khi eri anye titi egbe anye e khasa e, ama eri anye ri egheghe e na e ni a me asha ri anye ke gha. Egheghe agho ni a me emini a ya so egbo eni e ri emini ri ukpeloe e me e gha, ocho ni e kha ro ri emini e la udu, ke gha. ¹³ Ini anye ea ke lese emini anye e ri ele, irari oyi Eshinegba lo, anye kha ke lese emini ee ri ele o, irari oyee e lo. ¹⁴ Inono oyi iKirisiti o mhesa e na anye, itobo khi anye me oli me khi ogbo otuoghuo o ghu-a na agbo nya, irarigho eri awa li ghu pfa olamhe. ¹⁵ Eri iKirisiti o ghu-a na ogbokpa ini eni e la agbo e khi ke la agbo na egbe we, ama ni e ke la agbo na oni o ghu-a ni a gbo guise le na we.

¹⁶ Itobo igho, rote ana je odalo, anye ea ke ri ukpeloe ni egbo na agbo e ro bino egbo ke bino ogbo khoghuo. Ini o ririe khia khi anye kpe lina ri ukpeloe agbo bino iKirisiti egheghe ni o dose, anye ea ke ligho. ¹⁷ Irarigho, ini ogbo o da she ku ma iKirisiti o ne, ogbo onogbo ni a lese ma o ke khi, agbo onodi o she dose, agbo onogbo o ke la. ¹⁸ Eshinegba o ga ri ele eni emhi enana nya. Loli o ri awa ni awa kpe khi ebe oli nu egbeoli ri ele, rote obo oyi iKirisiti. O ri akanya na awa, awa ro ke ri egboese nu lue ri ele. ¹⁹ Eri Eshinegba o ri egbo na agbo nya nu egboli i ri ele rote obo oyi iKirisiti, ni o khia khi Eshinegba oa ri olamhe mu ota so we. Igho o she ri usomhi ni a ro ri egbo ali Eshinegba a ri ele nga awa obo. ²⁰ Irarigho eni e to eloli iKirisiti awa ke ri irarigho khi, ni o ro li abine khi eri

* 5:10 Li ze iRom 14.10

Ẹshinẹgba ọ rọte unu oyawa a lema ẹgbọ. Anye lema ẹ na iKirisiti, a ka nu Ẹshinẹgba rọ riẹlẹ. ²¹Eri Ẹshinẹgba ọ ri iKirisiti ni ọa mhọli olamhẹ mele ona olamhẹ itobọ oyawa, ẹghẹghẹ aghọ, ni awa mẹ asha rọte iKirisiti mhọli ipfuasẹ oyi Ẹshinẹgba.

6

¹ Abi eni wẹwẹ ali Ẹshinẹgba e ga a gbe akanya oghuo, anye lema ẹ, a khi zẹ ni a mie okhale oyi Ẹshinẹgba shi afuẹ. ² Irari khi Ẹshinẹgba ọọ liẹ, “Abi ẹghẹghẹ ni mhi rọ ya riẹlẹ isomhelemhi na ẹ, o rọ ramhi, mhi ri esọ shi ẹ eke, abi ogbẹlẹ imiepfuese oyẹ ọ rọ ramhi, mhi kpaghie ẹ obọ.”

Mhi gueye ẹ khi memena o khi ẹghẹghẹ isomhelemhi, amo khi ogbẹlẹ imiepfuese.*

³ Anye ẹa ya pfi ọzuode shi ọgbọkhoghuo ode, ini ẹgbọ e khi mẹ emini ọa ti okhoghuo gue shi akanya oyi Ẹshinẹgba ni anye ẹ gbe. ⁴ Ama abi ighumha eyi Ẹshinẹgba ni anye khi, eri anye ri emini anye khi khasẹ odekhode, abi anye li ri egbe mie osoli ali umhame ali iyese-udu-a. ⁵ A gbe anye itali, a gbo mu anye shi ọgba-ighumha, a la onyaghu kuale anye utse, anye gbe akanya agbeghua, anye mhue umha-ke-lesẹ ali okiamhi.† ⁶ Ama anye kie la elemhi ipfuasẹ ali ileşẹ, ali irabomudu ali isomhelemhi, rọte Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ali inono ni o rọte udu igesikia lasele. ⁷ Anye ẹ ngme ingmemhi igesikia, ali ekpabọ oyi Ẹshinẹgba o la anye egbe ẹ gbe akanya. Akhegbe oyanye khi igue-ngeli odalo oyi Ẹshinẹgba, abi ọkhọli-okhue ọ liẹ mu itsua okhọli mhue obita ali ọgobọ. ⁸ A ri ekpe na anye a gbo yeghẹ anye-a, a ngme onete oyanye, a gbo ngme onobe oyanye. Anye ẹgbọ igesikia, a lu anye elo-egbhue, ⁹ E li anye abi eni aa lesẹ, ama a kie lesẹ anye, a li anye abinẹ khi eni e ghuloa anye khi, ama, a mẹ ọli mẹ khi anye kie la agbọ. A na anye osoli ama aa gbolo anye-a, ¹⁰ Anye mhọli iyese-elemhi-a, ama anye kiele e ghele, anye li abi eni ẹa mhue, ama eri anye ri ebubu ẹgbọ khi eni e pfue. Anye li abi eni ẹa mhọli emhi khoghuo, ama emhikpa anye mhue.

¹¹ Ẹgbọ iKoriti, anye she ri igesikia nu ẹ ngme, anye khueghie udu oyi anye-a gbodogio deba ẹ. ¹² Anye ẹa ti egbe je ukhokho inono ni anye mhọli na ẹẹ, ẹẹ tşẹ àà ke nono anye. ¹³ Irarighọ, mhi nu ẹ ngme abi eniyẹ eyemhẹ, a li mhọli usamhi nabi anye sa deba ẹ na anye. A khueghie udu oyẹ ẹ-a na anye gbodogio.

¹⁴ Khi zẹ ni u nu ọni ọa miesuo ke riẹlẹ emhi kugbe. Sẹ, igesikia ali ẹgbhọli e li gue la asheghuo kugbe? Elo o ku ákpá ali obili gbe? ¹⁵ Elo e ku iKirisiti ali Okphaghie? Abi elo ọni ọ miesuo ali ọni ọa miesuo e mhọli kugbe? ¹⁶ Ilama-kugbe onoghuo o la Owa Oyi Ẹshinẹgba ali ikhumhi ọ? Irari khi Owa Oyi Ẹshinẹgba ni ọ la ọ, awa khi, ẹzeze abi Ẹshinẹgba ọ ngme ọli khi,

“Mhi ya la wẹ elemhi,
mhi la wẹ iteva a kia,
mhi khi Ẹshinẹgba oyẹwẹ,
wẹwẹ e khi ẹgbọ eyemhẹ.”‡

¹⁷ “Irarighọ, a rọte wẹ iteva lasele,
ni a khi ọda shi wẹ ọ,
ali a khi ri obọ ti
emini ọa pfuasẹ,
ẹghẹghẹ aghọ
ni mhi ti ẹ mama egbe.”

Ẹshinẹgba Ọnọmhue nọ funẹ nya,

* 6:2 Li zẹ Aza 49.8 † 6:5 Li zẹ Ika 16.23 ‡ 6:16 Li zẹ iLev 26.12; Ezik 37.27; 1 iKori 3.16; 6.19

o ngme na.[§]
¹⁸“Mhi ya khi ita e,
 e e a khi imimhe
 emose ali ikpotso.”
 Eshinegba Onomhue no fune nya
 o ngme na.*

7

¹ Aborokhia khi awa mholi ishobo ena, emole mhe, awa kpe idiegbe ali ayemhe oyawa-a, rote emini e ri ichimhi e shi ogbo egbe ali ayemhe nya. Awa ke roshaka ini awa dobe ramhi iröpfuase pfo nya, itobo khi awa a na ulishi Eshinegba.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e ri egbe mu iPolu

² A khueghie udu oye e-a na anye. Anye ea li ogbokhoghuo onobe, wekhi eri anye yese ogbokhoghuo udu-a, uke-li e khi eri anye li ogbokhoghuo le. ³ Oa khi eri mhi ngme ona ro pfueche e-a, irari khi mhi kpe ngme oli khi ingme oye e o la anye elemhi udu ramhi ni anye ro ya lama nu e ghua, okekhi ni anye ro nu e la agbo. ⁴ Mhi lolo regbenga e, mhi ma re e gha gba. Elemhi osoli ni anye me nya, eri iridushio ali oghel e oyanye o vo o tsuakua.

⁵ Irari khi abi mhi ro lo iMasidonia le, idiegbe oyanye ona oa mholi iyemhe okhoghuo. Ode-khode a na anye osoli, eghuo e nu anye wola, ulishi o la anye udu.* ⁶ Ama Eshinegba na irudusho, ni o ri udu e shi oni egbe e pfo-a o, o ri iTatosi ni o bhale ri udu ke shi anye o. ⁷ Oa khi ibhale oyoli tse o ri udu shi anye o, ama abi a li ri udu shi oli o. O gbo gueye anye abi o lie ghole e ni a me mhe, ali abi a li vie oya, ali abi ingme oyemhe o li mu e egbe. Irarigho, oghel e oyemhe o ro fu dose abi o kpe li ghue.

⁸ Ini ebe ni mhi keke ghi e, o ri iyese-udu-a na e, oa limhe egbe abine khi emini oa ti ni mhi rielle. O kie remhe chima, mhi me khi ebe oyemhe o re e yese udu-a ukuku eghenge. ⁹ Ama egbe e kiele mu mhe, oa khi itobo khi mhi ri udu oye yese-a, ama itobo khi iyese-udu-a oye o re e mu pfi. Eri a mholi iyese-udu-a abi Eshinegba o nono oli shi. Irarigho, oa li e onobe. ¹⁰ Irari khi ivie-osoli ni o ghole Eshinegba, eri o ri ogbo o mudu pfi, o roli e nono ni a mie oli pfuese. Onana oa ri ogbo ngomhi oba-a. Ama ini ogbo vie osoli abi egbo na agbo, eghuli o ro o bhale. ¹¹ A lese bino emini ivie-osoli ni o ghole Eshinegba o ro na e. Abi a li roshaka ni a rokhase khi aa mhue umhagueli. Elemhi e bi e. Abo e sha e, ni o re e yila. A gbolo nono ni a so ingme shi ode igesia! A rokhase khi aa mholi ashini a te rielle oni ingme do-a, eghenge kpa.

¹² Irarigho, ini mhi ririe keke ebe ogho ghi e, oa khi irari eni e li ingme wekhi irari eni ea li ingme. Ama eri mhi keke ebe ona ghi e, ni a ba me abi ingme oyanye o li mu e egbe odalo oyi Eshinegba. ¹³ Enana nya e ri udu shi anye o.

Abi o li ri irudusho na anye, igho egbe ma mu anye abi anye ro me abi iTatosi o li ghel e, itobo ayemhe oyoli o ti nge abi ee nya a ri egbe mu oli. ¹⁴ Mhi kpe re e tono oba udu khase iTatosi, ama aa ri omama mu mhe. Abi emini anye gueye e nya e li khi igesia, igho abi anye ree gha khase iTatosi o li ya khi igesia. ¹⁵ Igho inono ni o mholi na e o li nga shi o, ini oo sato abi a li suo eso na li, ali abi a ri ulishi ali iguomhise-egbe mie loli. ¹⁶ O ma remhe ghel e gba khi eni e ze ri egbe e nga a khi.

8

Abi eni e miesuo e lie somhopfa

¹ Inyoghuo, anye e nono ni a lese afu ni Eshinegba o ro na igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la ke iMasidonia. ² Eri a rote osoli ni e me mu we fe bino, ama eri e kie ri ukpokpomhi oghel e somhopfa, abi o ri e khia khi ea mhue. ³ Mhi gue oli e ye e egbegbo khi eri e pfue elemhi somhopfa dose ashini e mhue ramhi. ⁴ E lema anye, anye kpekpe anye ze ni wewe e mholi okemhi shi oghel e ni o la irikpaghiobo na egbo eyi Eshinegba ni

§ 6:17 Li ze Aza 52.11 * 6:18 Li ze 2 iSam 7.14; 1 Okhe 17.13; Aza 43.6; iJere 31.9 * 7:5 Li ze 2 iKori 2.13

e la ekẹ iJudia.* ⁵ Eri e ga riẹlẹ dọsẹ abi anye sa khi e li ya riẹlẹ. E kpẹ te ododẹ ri egbe wẹ na Ọnọmhue, neni e ke ri egbe wẹ na anye abi Ẹshinegba ọ nono ni e li riẹlẹ. ⁶ Irarigho, anye rọ lema iTatọsi, ọni ọ rẹ ẹ belẹ oni egbegbi akanya ona, ọ kpaghiẹ ẹ ni a ri eminete ni a gba ekẹ le ramhi ukpẹsẹ. ⁷ Eri a guẹ ẹ riẹlẹ emhikpa dọsẹ egboese nya. A toto irudunga nẹ, a guẹ ẹ ngme emue nẹ, a gbo lẹsẹ nẹ. A ma nono ni a rue obọ-a, a gbo nono ingme oyanye nẹ. Zobe ni u dọsẹ ogbokpa okpokhe ilili.

⁸ Ọa khi itoto mhi rọ mhẹsẹ ọli na ẹ ama eri mhia mhẹsẹ igesikia ni o la inono ni a mhọli bino, abi mhi li rọli ẹ khokho omuegbe ni egboese e mhọli na anye. ⁹ A lẹsẹ abi okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue oyawa o li, khi aboriẹkhia khi ọni ọ pfue ọ khi, eri ọ ri egbe ọli mele ọna umhamẹ-a shi itobọ oye ẹ, ni ọ mẹ asha ri umhamẹ oyọli rẹ ẹ pfue.

¹⁰ Ude ni mhi ya ye ẹ ena, ni o rọ ti ẹ egbe lo: O ma ti ini isomhopfa ni a te ekẹ belẹ aolukpe ni a rọli ramhi ukpẹsẹ, abi a li kpẹ te ododẹ khi eni e mhọli ogghuẹmhe somhopfa, ni e gbo somhopfa. ¹¹ A zobe ni a pfuse oni akanya gbe pfo, ni abi o li te ekẹ mu ẹ egbe ni a rọ somhopfa, ni a ligho somhi oni opfa abi abọ e tẹ ẹ. ¹² Emini a mhọli ọa mu Ẹshinegba ẹloe. Emini o mu ẹloe khi abi a li mhọli ogghuẹmhe ni a rọte emini a mhue somhopfa, ọa khi oni aa mhue, áá bino.

¹³ Ọa khi eri mhia mie egbo eghuo itsua shi ekẹ ni mhi rọ ri itsua na egboese tsua. Ama ni a ga li abeghuo. ¹⁴ Aborokhia khi a mhọli gbeku ọ memena egbo, o ti ni a kpaghiẹ eni ẹa mhue obọ. Ini wẹwẹ e ke li mhue gbeku ọ ẹlẹlese, ni ẹẹ aa ke rọ mhọli, wẹwẹ e li kpaghiẹ ẹ obọ, ishegho o guẹ ti ẹ egbe abeghuo. ¹⁵ Abi a li kẹkẹ ọli shi Ebe-no-pfuase khi, “Oni ọ ti ẹ gbili

ọa ya tigbe mhọli gbeku ọ,
ama ọni ọ ti ikukuwẹ gbili,
emhi khoghuo
ọa tigbe ẹ baliku.”†

A ghie iTatọsi je iKoriti

¹⁶ Mhi kphemhi na Ẹshinegba ni ọ li ri omuegbe onabi mhi mhọli na ẹ, shi iTatọsi udu. ¹⁷ Irari khi ọa khi eri ọ lẹsẹ lama shi emini anye lema li ọ riẹlẹ tẹ, ama eri o she kpẹ la li udu khi lolẹ ẹ bhale deba ẹ. ¹⁸ Anye li ghie inyoghuo ogghuo deba li ẹ bhale. Ogbo ni a ga lolo mu ekpẹ ẹ na elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya shi akanya itsabo usomhi onete oyi Ẹshinegba ọ khi. ¹⁹ Ọa khi ogbo tẹ, eri eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, e zẹ ọli ọ deba anye kia abi anye li tsua eni isomhopfa ikpagho ni anye rọ ya na ẹ kia. Ikhi ikpaghiobo ni e ya ri ikueghie ghi eva oyi ọni Ọnọmhue, ni o rokhasẹ khi anye mhọli omuegbe rọ kpaghiobo.

²⁰ Anye ẹa nono ni ogbokkhoghuo ọ mẹ emhi akhokhomhe okhoghuo gue shi abi anye li ri isomhopfa ikpagho okpokhe ena kia. ²¹ Emini o zẹ khi anye lina riẹlẹ ọli khi, eri anye rọsheka ni anye rokhasẹ khi anye guẹ ri eni isomhopfa ikpagho ena kia. Ọa khi odalo oyi Ẹshinegba tẹ ama li shi odalo oyi egbo nya.‡

²² Anye gbo li ghie inyoghuo ọlese ma aava ena egbe ẹ ghi ẹ. Anye she mu ọli fẹ itingmingme, anye mẹ ọli mẹ khi ọ ma nono ni lolẹ kpaghiẹ obọ. Eena o mema ghọle ọli ọ rọ kpaghiẹ obọ, eena ni ọ she mẹ khi eni a ri egbe ẹ nga a khi. ²³ ITatọsi onuzava oyemhe ali oni anye ga a gbe akanya kugbe ọ khi, ama inyoghuo awa enekpọle, etoeloli igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, ni e ri ufumhi na iKirisiti. ²⁴ Irarigho, a ri inono oyeẹ khase eni egbo ena, ali emini o zẹ ni anye rọ rẹ a gha, ni igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e mẹ ọli.

9

Ikpaghiobo ni a rọ na egbo eyi Ẹshinegba

¹ Mhi aa kha ke gbo kẹkẹ ingme ikpaghiobo ni a nono ni a rọ na egbo eyi Ẹshinegba ni e la ekẹ iJudia shi ebe ghi ẹ. ² Mhi lẹsẹ khi ọọ ghọle ẹ ni a rọ kpaghiẹ obọ, mhi gbo

* 8:4 Li zẹ iRom 15.26 † 8:15 Li zẹ Okiali 16.18 ‡ 8:21 Li zẹ Ekpi 3.4

rọli rẹẹ ẹ neta ọmọse khase ẹgbọ na obini iMasidonia, khi aolukpe, ẹẹ ni a la Akhaya a te muegbe ni a rọ ya kpaghiẹ obọ, ali khi ọmuegbe oyeẹ o she li guise ẹgbọ eghuo le, ni e rọ li riẹlẹ ikpaghiobọ. ³ Ama eri mhi ghi inyoghuo awa ena ghi ẹ ni a rọ mu egbe shi eke, ini eta ọmọse ni anye rẹ ẹ na shi isomhopfa ni a somhi, o khi li abi afue ni anye rẹ ẹ na eta ọmọse, ama ni o kie khi abi anye ẹ khi a li. ⁴ Irari khi ini ọnge iMasidonia okhoghuo ọ deba mhe bhale, ni aa rọ mu egbe shi eke, omama o ya mu anye shi abi anye li ligho beshi regbenga ẹ rẹ neta ọmọse. Ẹẹ omama o ya mu ne. ⁵ Lọli o zẹ ni mhi rọ ghie eni inyoghuo awa ena ralo na mhe, ni e ya muegbe isomhopfa okpokhe oyi ukpagho, ni ẹ khi a ya rọ bhale shi eke neni mhi bhale. Eghẹghẹ agho ni a rokhase khi eri o pfo ẹ udu li oni okpokhe ni ọa khi oyi ichiobọ.

⁶ A sato khi oni ọ chi-obọ ri emhi kọ khi ukukuọ ọ ya me khiẹse. Oni ọ ri emhi kọ tuọ, emini e bu o ya me khiẹse. ⁷ Ogbogbo ọ ri irarigho ke rona abi o pfo ọli udu, ama ọ khi ri iwolo rona, ali o khi li abine khi oni a ri ekpabo rẹ ẹ riẹlẹ, irari khi Eshinegba ọ ma nono oni ọ ri oghẹlẹ ẹ rue obọ-a. ⁸ Eshinegba ọ dobe ya ri ikhivose ni o dose oni a nono na ẹ, ni a rọ bhale ya ẹ khi a mhọli emhikpa gbeku ọ dose abi a nono ọli shi, ni a rọ dobe ke riẹlẹ eminete khi eminete na egboses eghẹghẹ kpa. ⁹ Ezeze abi a li keke ọli shi Ebe-no-pfuase, ni ọọ,

“Ọ li okpokhe tuotuo,
 ọ somhi eni ẹa mhuẹ opfa,
 ọgbọ ọa ya yele
 igue-ngeli oyoli-a ghue
 agboagbo.”*

¹⁰ Eshinegba ni ọ ri ukpamhi ẹ na ọgbọ rọ kọ, ọ gbo ri eminale na ọgbokpa a le. Ọ ya gbo ri ikpamhi ni a rọ ọ kọ ghi ẹ, ọ gbo rẹwe zẹ, ọ rẹwe fu ni a me khiẹse. Ishegho ni onete ni u riẹlẹ na ẹgbọ o mọ umomhi ne, ni u pfa le.† ¹¹ Ọ ya rẹ ẹ pfue odekhode ni a ke li okpokhe eghẹghẹ kpa, ni ebubu ẹgbọ e ke kphemhi na Eshinegba ini anye tsua isomhopfa eye ghi we. ¹² Oni ugamhi ni a lina ri okpokhe oyeẹ ona ga ena, ọa khi ẹgbọ eyi Eshinegba na pfa na tse o kpaghiẹ obọ, ẹgbọ ebubu e ri itobọ ona a kphemhi na Eshinegba. ¹³ Eri akanya ni a gbe na ẹgbọ eyi Eshinegba o ri ufumhi na Eshinegba, o rẹwe kueghie Eshinegba. Ona o rokhase khi eni e mie usomhi onete oyi iKirisiti suo a khi, ni a ri oni usomhi gbe akanya, abi a li li okpokhe na we ali ẹgbọ elese. ¹⁴ Inono ni e rọte ekelemhi udu mhọli na ẹ, e te ẹ sọ iromhi na ẹ, itobọ ikhivose ni Eshinegba ọ rẹ ẹ khivose na we. ¹⁵ Awa ke kphemhi na Eshinegba shi isomhopfa oyoli ni unu ọa dobe ngme pfo.

10

IPolu ọ ri akanya aghiusomhi oyoli lo ẹgbọ eso

¹ Eri a rọli shi khi eri mhia pfo ini mhi la odalo oye ẹ nu ẹ ngme, ama ini mhi aa nu ẹ migha, mhi nu ẹ ẹ ngme ingmemhi ni e ze. Mena, mhi lema ẹ a ri eso shi mhe eke, irari khi egbegbi iKirisiti lue ọ, ọna ipfomhe ali ikuegbe-a ọ khi. ² Egbọ eghuo ẹ lie khi eri mhia ngeli abi ẹgbọ na agbo ẹẹ li. Irarigho mhi ya ri uruli ni o zẹ nu we ngme emini mhi nu we ya ngme ini mhi bhale. A kpekpe a khi yeshe mhe ligho ngeli deba ẹ. ³ Irari khi ini o ri riẹ khia khi elemhi agbo anye la, anye ẹa ya khọli abi ẹgbọ na agbo e lie khọli. ⁴ Irari khi itsua okhọli eyanye, ẹa khi eni áá me alo gbugbugbu, ama obọ oyi Eshinegba e te bhale. E mhọli itoto ni e rọ dobe ẹ guoghọ ekpabo itoto oyi okphaghie-a. Anye ẹ guoghọ ekhako-a, ⁵ ali isamhi ighagha nya-a, ni ẹ khi ọzuode, ni e ti egbewe nga a dose ilese eyi Eshinegba. Anye ẹ mu isamhi ebe nya iko, anye rẹwe ẹ nyese ukhomhi na iKirisiti. ⁶ Anye mu egbe ni anye rọ ya na umha-sueso nya osoli ini isueso-negbe oyeẹ o gba se.

⁷ Ọa khi abi emhi o li odagbe a lie bino ọli? Ọnge ẹ okhoghuo ọ la ọ ni ọọ lu egbọli onayi iKirisiti, ọ gbo sa ingme egbọli bino, irari khi oyi iKirisiti anye li khi abi loli ọli khi oyi iKirisiti. ⁸ Omama ọa ya mu mhe shi ọ, ini mhi riẹ tonu obọ udu dose ode shi afu ni

* 9:9 Li zẹ Iwolo 112.9 † 9:10 Li zẹ Aza 55.10

Ọnọmhue ọ rọ na mhe, mhi rọ kpaghie ẹ obo, ni ọa khi oni a rọ yese ẹ. ⁹ Mhi aa nono ni mhi li abine khi eri mhi ri ebe ni mhi keke ẹ nyamhise ẹ alo. ¹⁰ Irari khi eri egbo eghuo ẹ lie khi, ebe eyi iPolu e ma kho dose, ama ini ọ nu awa la ana ọ pfo-a, ingmemhi eyoli ẹa ke mu ame. ¹¹ A ze egbo eghoghọ lese khi emini anye keke shi ebe ini anye ẹa la agho, khi wewe anye gbolo ẹ rielle, ini anye bhale migha.

¹² Anye ẹa gbudu ya ri egbe anye khokho eni ẹẹ titi egbe we. Irari khi eni eri e ri egbewe mhese egbewe, ni e ri egbewe khokho egbewe, eyeghe e khi. ¹³ Ama anye ẹa ya tonu obo udu da ode, ama ashini Eshinegba ọ ri afu na anye ramhi anye ya tonu obo udu ramhi, ikhi akanya ni anye gbe ni o ramhi ẹ egbe. ¹⁴ Anye ẹa ya titi egbe anye dose ashini anye kha titi egbe anye ramhi, irari khi anye e mema rue usomhi onete oyi iKirisiti bhale ghi ẹ, ni a ga lese gboo. ¹⁵ Anye ẹa ya ri ikanya ni egboese e gbe ke tonu obo udu abine khi anye gbe we. Ochoghọ eri anye ri udu shi khi irudunga oye ẹ o ya ke nga shi ọ, ni anye gbo dobe gbe akanya ni e fune iteva oye ẹ, abi Eshinegba ọ mhese oli ni anye. ¹⁶ Ishegho ni anye dobe tsabo usomhi onete obini eke oboese ni o kpe obo na ẹ, ini anye khi tigbe ri ikanya ni a gbe oboese tonu obo udu.

¹⁷ Oni ọọ tonu obo udu, ọ ke ri emini Onomhue ọ rielle tonu obo udu.* ¹⁸ Irari khi ọa khi oni ọ ti egbe oli nga egbo ẹẹ mie khi ọ ti, ama oni Onomhue ọ mie, ọ khi oni a mie.

11

IPolu ali ighiusomhi na kee eyi egbholi

¹ Mhi lema ẹ a kpekpe a rosheka ri egbe mie oyeghe oyemhe ukuku ọ tse! ² Ingme oye ẹ o ma mu mhe egbe gba abi o li mu Eshinegba egbe, itobo khi eri a li abi omueshi ni ọa me omose ghue, ni mhi she ro nga na omose oghuo, ikhi iKirisiti. ³ Ulishi ọọ mu mhe ini a ya yese ẹ udu-a ali khi a ya tsua inono na tselele ni a mholi na iKirisiti pfa, ezeze abi enye ọ li ri ikpamhika eyoli di iivu.* ⁴ Irari khi ini egboese o bhale deba ẹ ya ri iJesu olese tse abo ye ẹ, ni mhia ro tsabo ye ẹ ghue, okekha khi ayemhe olese ni o khi oda shi oni a kpe mie, a ke mie, okekha usomhi onete olese ni o khi oda shi oni a kpe mie a ke mie, eri a mema nyanya mie oli.

⁵ Mhi aa sa khi mhi kpo dose ighiusomhi na kee ena aakemeghue eye ẹ ni e ghọ mu ẹ ẹloe egho. ⁶ Ini o ri rie khia khi ungmehi ọa lolo bie shi mhe unu, mhia khi oni ọa lese ebe. Anye she ri ona lo ẹ esọ gboo, odekhode.

⁷ Eri mhi ri ona lamhe ni mhi aa roo khi oki nga ẹ ike abi mhi ro gue usomhi onete oyi Eshinegba ye ẹ? Ni mhi ro ri egbe mhe tiemhie eke ni mhi ro re ẹ fu? ⁸ Igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo elese ee fali mhe ota abi mhi ro la iteva oye ẹ gbe akanya. Mhi mie we ro zuse na ẹ. ⁹ Abi mhi ro la aye ẹ, mhi aa ri ingme ukpago nase ẹ, inyoghwo awa ni e rote iMasidonia bhale e tsua emhikpa ni mhi i nono ghi mhe. Abi o kpe li ookhoko, ni mhi aa kpe ri itsua na e tsua igho o kie ya li odalo.† ¹⁰ Ini igesikia oyi iKirisiti o da kie la mhe egbe ne, ogbokhoghwo ọa la ọ ni ọ dobe ya khu mhe mhi khi ke lina tonu obo udu elemhi eke Akhaya. ¹¹ Ọa khi eri mhi aa nono ingme oye, ini mhi ke da lie khi mhi aa nono ni mhi ri itsua na ẹ tsua. Eshinegba ọ lese khi mhi nono ingme oye.

¹² Mhi ya kie ke rielle emini mhi kie kpe rielle. Egheghe agho, eni ẹẹ nono ni wewe e lie khi ikanya eyewe ali eyanye khi abeghwo e li, ni mhi roli khi we unu-a. ¹³ Emose eghoghọ, ighiusomhi na kee eyi egbholi e khi, ni e ri ikanya ni ẹ gbe ẹ lono egbholi, ni ẹẹ li egbo ikokoalo, ni e ri egbe we shi khi ighiusomhi na kee eyi iKirisiti wewe e khi. ¹⁴ Ọa ke khi emini aa khokho, irari khi eri okpaghie ọ ri egboli mele agho oyi akpa a li egbo ikokoalo. ¹⁵ Irarigho, ọa khi emhi oshabo ini ighiusomhi eyoli, ẹẹ li ikokoalo ri egbewe mele ighiusomhi ni e migha shi ipfuase. Ikpukhoko, e ya me iso-ezo oyewe mie.

Osoli ni iPolu ọ me na iKirisiti

* 10:17 Li ze iJere 9.24 * 11:3 Li ze Igbae 3.1-5,13 † 11:9 Li ze iFili 4.15-18

¹⁶ Mhi gbo ngme ọli, ọgbọkhoghuo ọ khi sa khi ọyẹghe mhi khi, ama ini u ke ligho sa, kie ligho mie mhe abi ọyẹghe, ni mhi me emhi ro ke neta ọmose. ¹⁷ Ama ọa khi emini Ọnọmhue ọ kha lie mhi ngme mhia ngme memena. Eri mhi ga ngme abi ọyẹghe elemhi ingme ineta ọmose ona. ¹⁸ Aborokhia khi ẹgboese e ri emini e riẹle ẹẹ neta ọmose egho, mhi ya li lana ligho. ¹⁹ Ilesingme dose oyeẹ o ze ni a ro ri oghelẹ mie eyeghe shi iteva oyeẹ ena! ²⁰ Egbọ ni ẹẹ mu ẹ ighumha, ni e ri ikpamhika do ẹ ighiatọ, ni e reẹ le emhi, ni e ri ukpeloe e gbe ẹ e gbo pfi ima shi ẹ alo, wewe aa mie. ²¹ Omama o khi, ni mhi ro lie khi eri anye pfo alo-a, ni anye a ro lina ngeli deba ẹ.

O kha khia khi onete o khi ni eni ighiusomhi eyi ẹgbholi egho e ro ke neta ọmose shi emhi afue ni ẹẹ riẹle deba ẹ, mhi ya li nu we la ana neta ọmose. Ama a roli shi udu khi ọgbọ ni ọọ neta ọmose shi angeli oghoghọ, khi ọyẹghe ọ khi.

²² Ghe khe, e khe khi Iburu wewe e khi, Iburu mhi li khi, ẹẹ khi iZireni wewe e khi, iZireni mhi li khi. Imimi Aburaamu ni e khi, lolu mhi li khi. ²³ Ighiusomhi eyi iKirisiti ẹẹ khi wewe e khi? Mhi la ana ya li ọyẹghe! Mhi ga ti dose we e! Mhi ga gbe akanya dose we. Mhi la owa ighumha itingme ni e bu ne, iti-ingme ni a gbe mhe itali e bu dose eyewe. Iti-ingme ni eghuli o kha gbe mhe e bu ne.† ²⁴ Agbhagbhamhi ishe egbo iJu e gbe mhe itali oghuo ọa la egbhueva.§ ²⁵ Itese egbo iRomu e gbe mhe ikpokpo, a tono mhe eche utoghuo. Itese oko oke oniemi ni mhi lo e kuluẹ, ogbelẹghuo ali ẹliyose nya mhi la ukhomhi oke oniemi, ni o tsua mhe gasẹ, ni mhia me abi mhi li kia.* ²⁶ Iti ingmi-ingme mhi ye asha, ni mhi kha ri egbe na oke oniemi ali ighiatọ gbe-a, mhi gbo la okhena oyi egbo iJu eyemhe, ali iJeta. Mhi li la egbegbi okhena elemhi ifui apfe, mhi la okhena odagbe ifufu, mhi la okhena ukhomhi oke oniemi, mhi gbo la okhena oyi egbo eghuo, ni e li abi eni e mie Ọnọmhue suo.† ²⁷ Eghẹghe kpa mhi ro la iroshẹka ali akanya agbeghua, mhia me olesẹ lesẹ ẹle-iyose eni e bu, okiamhi ali okiamẹ o gbe mhe. Eminale eyemhe e pfo mhe isheghuo, isheghuo ulili o gbe mhe, mhi aa me itsua so. ²⁸ Ini a ri obọ ri egho shi eke, ogbelẹkpa usamhi ni mhi sa shi ingme oyi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o ro nase mhe. ²⁹ Oghuo o famhi losẹ ni ọa li pfi ọlosemhe na mhe? Abi khi ọgbọkhoghuo ọ lamhe olamhe ni ọa ri egbe lala mhe?

³⁰ Ini mhi riẹ neta ọmose, emini e ri ọlosemhe oyemhe ya khasẹ mhi ro ya neta ọmose. ³¹ Eshinegba ita Ọnọmhue iJesu ọ lesẹ khi ọa khi ẹgbholi mhia lo. Ikhivose khi eva oyoli agboagbo ³² Abi mhi ro la ẹoli iDamasiqosi, eri igovunọ ni o gbe akanya deba oghie Arẹtasi ọ ri idogeli kpe khe mhe ode unuekpe ni a te lo oni ẹoli, ni e ba gba mhe mu. ³³ Ama eri ọgbọ rue mhe pfilo ugi rote okele ni o la ugbe ni a khi gasẹ oni ẹoli bena tiemi, ni mhi ro me asha na vu.‡

12

Irokhasẹ ni iPolu ọ me

¹ Mhi ya kie ke neta ọmose, ama, mhi lesẹ khi ọa mhọli eleli ni o ro ọ bhale. Irarigho ingme imeke ali irokhasẹ ni Ọnọmhue ọ ro na mhe mhi ke ya ke ngme nga memena. ² Mhi lesẹ ọmose oghuo ni ọ la elemhi iKirisiti ni a rue je idane agbhagbhamhi onuzi-ese, oonokpe-igbene. Ini elemhi idiegbe ọ la o, ini ọa khi elemhi idiegbe o, mhia lesẹ. Ama Eshinegba ọ lesẹ. ³ Abi mhi ngme, mhiẹ khi Eshinegba tse ọ lesẹ ini elemhi idiegbe ọ la, ini ọa la elemhi idiegbe. ⁴ Eri a rue ọli eke-a zai, ya nga Apfe oyi Eshinegba na iloghie. O suo emini ẹa ze ya guele, ni aa ya lama shi a gbudu ngme unu le. ⁵ Oni ọmose ogho mhi ro ya neta ọmose. Ama mhia ya ri egbemhe neta ọmose, seẹ ni umha mhue ekspabo oyemhe. ⁶ Ini mhi ri riẹ neta ọmose, mhia ya riẹle ingme ọyẹghe, itobo khi igesikia mhia ngme tse. Mhi ya roshẹka ini mhi khi ngme da ode. Eghẹghe agho ongeẹ okhoghuo ọa ya timhe nga dose abi a kha timhe nga ramhi, rote emini a me khi mhi riẹle ali emini a suo khi mhi ngme.

‡ 11:23 Li ze Ika 16.23 § 11:24 Li ze iDeut 25.3 * 11:25 Li ze Ika 16.22; 14.19 † 11:26 Li ze Ika 9.23; 14.15 ‡ 11:33 Li ze Ika 9.23-25

⁷ Eri a ri emini o li abi ugba ni o ya ke nase mhe shi mhe egbe ni o khi aghiusomhi oyi okphaghie, ini mhi khi vuse ike dose shi irokhase ebubu ni mhi me. ⁸ Itese mhi lema Eshinegba o mie mhe oni emhi anasemhe ona pfi-a. ⁹ Ama emini o ro so mhe o khi, "Ekpabo eyemhe o she bu e, irari khi ini o lose, loli ekpabo eyemhe e ro me asha ri egbe e khase." Irarigho mhi ro ri oghela ri olosemhe oyemhe ya neta omose, ni ekpabo eyi iKirisiti e me asha remhe gbe akanya. ¹⁰ Ini mhi mhuo olosemhe, ali ni a ro tsue mhe, ali ni mhi ro la umhame ali ni a ro mu okhola vule shi mhe o, ali ni mhi ro mhola iyese-udu-a, o kha da khi itobo oyi iKirisiti, eri o ri egbe e mu mhe. Irari khi ini o lose mhe, loli mhi ro mhola itoto.

Ingme oyi egbo iKoriti o mu iPolu egbe

¹¹ Eri mhi chi ooyeghe-a, ama ee a yese mhe e chi oli-a. Ee a kha ke titi mhe. Ini mhi aa ririe khi emhi khoghuo, mhia mhuo emhikhoghuo ni mhi te kpoo dose eni a lui, "Ighiusomhi na kee ena aakemeghue." ¹² Elemhi iregbemie osoli, mhi ro la iteva oye gbe riela olele onyaloa ali oshabo ni o rokhase khi aghiusomhi na kee oyi iKirisiti mhi khi. ¹³ Eri ikhivose ni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo elese e me mie o de e unu-a? Abi mhi aa li ri ingme ikpaghibo ukpagho nase e lo? A kpekpe, a ro topfa mhe shi o.

¹⁴ Utonuzese na ni mhi ro mu egbe ni mhi ro bhale ya bino e. Mhi aa ya mhila e emhi khoghuo. Ee oye mhia nono, oa khi ukpagho oye. Oa kee khi eniye e ri emhi na eni e bia we e le, ama eni e bia eniye e ri emhi na we e le. ¹⁵ Irarigho, mhi ro ya ri oghela ri ukpagho ni mhi mhola nya ali mhemhe nya na e, ro kpaghie e obo. Inono onikeke a ya mhola deba mhe ini mhi mhola inono oniemhi na e?

¹⁶ A lama shi o khi mhi aa khi itsua na e ni aa tsua. Ama egbo eghuo e ya lie khi ikpamhika mhi ro ri egbhola di e mu. ¹⁷ Eri mhi ri egbo ni mhi ghie ghi e mu e ma eke? ¹⁸ Eri mhi lema iTatosi o ke le, mhi inyoghuo awa onokpole o kphase oli. Eri a ya lie khi eri iTatosi o mu e ma eke? Oa fe ligho. Abi khi aa lese khi usamhi oghuo mhemhe ali loli anye mhola shi udu ni anye ro riela emini mhemhe ali loli anye ga riela?

¹⁹ Otse eri a dabi khi eri anye kie kee rosheka ke khe egbe anye shi eke odalo oye e. Oa khi igho. Ama abi iKirisiti o nono ni anye li ngme, anye li odalo oyi Eshinegba. Emole, eri anye riela emini anye riela nya ro kpaghie e obo. ²⁰ Egbe limhe khi ini mhi ramhi agho khi mhia ya bhale ya me e shi abi mhia nono ni a li, ali khi aa ya me mhe abi a nono ni mhi li. Ulishi oo mu mhe khi mhi ya bhale ya e shi uwola ali ubogbo, ali udu ni oo to, ali ukphe, ali ikemhi ikui-iku, ali iyese egbe eva-a, ali ineta, ali itipfuabo-nga, ali ozughu iteva oye. ²¹ Egbe limhe khi ini mhi ke bhale, khi Eshinegba o ya ri omama mu mhe odalo oye. Mhi ya vie na ebubu e ni ea kie rote agbo olamhe oyewe mupfi lasele. Ni a kie la angeli efiala, ikhi usamhi irumheba, ali olamhe ighue imumu.

13

Itse-agua ali otse enekpukhokho

¹ Utonuzese na ni mhia bhale ya bino e. Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni oo, "Otsele eva, okekhi ese, a ro o mu ma ingme, ni a ro so ezoo."* ² Mhi kee tse agua ye e, ee ni a kee lamhe olamhe, ali egboese eni e kpole nya. Mhi kee ngme oli ibhale onuzi-eva oyemhe. Memena, mhi gbo ngme oli abi mhi la oboese, mhi tse agua khi ini mhi gbo bhale khi mhi aa ya ze we obo khi mhi aa na we osoli. ³ Onana o ya rokhase e khi iKirisiti mhi ngme e na. Ini o sese e ingme se, a ro ya lese khi o mhola ekpabo iteva oye. ⁴ Ini o ri rie khia khi oa mhuo itoto abi a ro tali ma apfida gbe-a, ekpabo oyi Eshinegba o ro a la agbo. Eri awa aa li mhuo itoto abi iKirisiti. Ama a ya me oli khi anye ya ri ekpabo oyi Eshinegba la agbo, ezeeze abi iJesu o li, ni anye ro ga e.

⁵ A mhesse egbe e bie bino ni a me ini a kie la elemhi irudunga oye e. Ini a mhesse egbe e bino ni a ro me khi iJesu iKirisiti oa la agbo oye, a lese khi a she de oni imhesse bino.

* 13:1 Li ze iDeut 17.6; 19.15

⁶ Mhi leṣe khi a ya me ṣi me khi anye ẹa de oni imhesẹbino. ⁷ Anye lema Ẹshinẹgba, a khi riẹlẹ dọ-a. Ona ọa khi ni anye rọ rọkhasẹ khi anye she me emini anye ẹ nono mu mhue, ama ni o rẹ ẹ ke riẹlẹ emini e gbe akanya ini anye riẹ li abi eni de. ⁸ Irari khi anye ẹa ya riẹlẹ emini o mu okhọli vule shi igesikia ọ, ama emini o ya mu igesikia mhue anye ya riẹlẹ. ⁹ Egbe ma mu anye, ini o loṣe anye ni ẹẹ a rọ mhọli itoto. Igho anye gbo liẹ sọ iromhi Ẹshinẹgba ọ rẹ ẹ ke ngeli shi egheghe, abi ọ nono ni a li ke ngeli. ¹⁰ Lọli o zẹ khi mhia keke ebe ona abi mhia rọ nu ẹ la oobọ ena. Igho lo, ini mhi khi rọli ze mu ẹ, ini mhi bhale deba ẹ. Irari khi eri mhia nono ni mhi ri afu ni Ọnọmhue ọ rọ na mhe gbe akanya, ni mhi rọ kpaghie ẹ obo, ni ọa khi ni mhi rọ bighi ẹ de.

¹¹ Ni mhi rọ gbe ṣi ukhomhi inyoghuo-mhe, Okhila! A mu udu oye ẹ pfi, a suọ olema oyemhe, a lama shi egbe ẹ ọ, a ri opfomhe nu egbe ke la. Egheghe agho ni Ẹshinẹgba na inono ali opfomhe ọ nu ẹ la.

¹² A ke tse egbe egbegbi otse, a ghele mu egbe. ¹³ Egbọ eyi Ẹshinẹgba nya ẹẹ tse ẹ.

¹⁴ Okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue, ali inono oyi Ẹshinẹgba, ali iregbemu onayi Ayemhe-ṣo-pfuase, e ka nu ẹẹ nya la.

Ebe ni iPọlu ọ kẹkẹ ghi ẹgbọ

iGalesha

Eni e miesuo

¹ Mhẹmhẹ iPọlu aghiusomhi na kẹkẹ ni ọa khi obọ oyi ẹgbọ mhi te bhale, wẹkhi obọ oyi ọgbọ a te ghie mhẹ, ama obọ oyi iJesu iKirisiti ali Ẹshinẹgba Ita ni ọ rọte eghuli guise ọli le mhi te bhale, mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona. ² Mhẹmhẹ ali inyoghuo ni e miesuo nya ni e nu mhẹ la, anye ga tṣẹ igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la ẹoli iGalesha nya.

³ Ẹshinẹgba itawa ali iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ ọyawa e ka li okhale na ẹ, e ri opfomhẹ na ẹ. ⁴ Lọli ọ ri egbọli bhale shi iluasobo shi olamhẹ eyawa ni ọ rọ pfa awa shi eke agbọ ọkhọlo ali agbọ ingmobe ni awa la ena abi o ghọle Ẹshinẹgba ọyawa ni ọ gbo khi ita awa. ⁵ Lọli a ri ufumhi ya na ya ramhi ẹlẹ na agbọagbọ. Atṣẹ.

Usomhi onete olese ọa ke la ọ

⁶ Abọ e sha mhẹ khi a she gbẹ kie ọni ọ rọte isomhelemhi oyi iKirisiti lu ẹ, a mu egbe nyenẹ ẹ deba usomhi onete olese ni o khili ọda, ⁷ ni o khia khi ẹa fẹ ga khi usomhi onete. O rọkhasẹ khi ẹgbọ eghuo e she pfi ẹ lo ọmunu ali khi ẹẹ dua ni e mu usomhi onete oyi iKirisiti ukhomhi pfi kpọkẹ. ⁸ Ama ini otseku khi aanye, okekhi aḡeni ni ọ rọte iloghie tiemhile, ọ ya gue usomhi olese yẹ ẹ ni o khi ọda shi oni anye kpẹ gue ye ẹ, a zẹ ni a rue ọli shi ọgbọ ni a she pfa ẹzọ mu je ilimhi iriẹrẹ.

⁹ Abi anye kpẹ ngme lọli mhi gbo riẹlẹ ngme memena, khi ini ọgbọ ọ bhale ya gue usomhi onete olese yẹ ẹ ni o khi ọda shi oni a miesuo, ọni a pfa ẹzọ mu ọ pfua agbọagbọ ọ khi!

¹⁰ Eri mhia nono ni ẹgbọ e ba mie shi mhẹ ọ abi khi Ẹshinẹgba mhia nono ni ọ mie shi mhẹ ọ? Abi khi ẹgbọ mhia nono ni mhi ri egbe mu? Ini o khia khi ẹgbọ mhi kiele a nono ni mhi ri egbe mu lọ, mhi aa kha khi aghiusomhi oyi iKirisiti.

Ẹshinẹgba ọ lu iPọlu

¹¹ Mhia nono ni mhi gueyẹ ẹ inyoghuo-mhẹ khi usomhi onete ni mhi rọ ọ tse abọ ọa khi obọ oyi ọgbọ o te bhale. ¹² Mhi aa rọte obọ oyi ọgbọkhoghuo mie ọli, wẹkhi eri a sẹsẹ mhẹ luẹ. Imẹ-alo mhi te mie ọli rọte obọ oyi iJesu iKirisiti.

¹³ Irari khi a she kpẹ suo mhẹ eko abi mhi rọ la ugamhi oyi ẹgbọ iJu, abi mhi li lolo rọshẹka ẹ mu okhọli vule shi ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Ẹshinẹgba ọ. Mhi rọshẹka ini mhi yese imiesuo oyewẹ-a.* ¹⁴ Mhi fu shi oni ugamhi ẹgbọ iJu dọsẹ ebubu ẹgbọ ni anye la otu oghuo, ali mhi mhọli ọmuegbe shi ishi eyi eni e bia mhẹ.† ¹⁵ Ama abi Ẹshinẹgba ni ọ rọte eke zẹ mhẹ kẹkẹ neni inyemhẹ ọ bia mhẹ, ni ọ lu mhẹ rọte okhale oyọli. Egbe mu ọli khi ¹⁶ ọ ri omiọli khasẹ mhẹ ni a bhale ya ẹ khi mhi ri ọli tsabọ ifuabọ ẹgbọ iJeta. Mhi aa vu ya mhila ọgbọkhoghuo,‡ ¹⁷ wẹkhi eri mhi je ẹoli iJerusalemu ya mẹ eni e khi ighiusomhi na kẹkẹ, neni ọ zẹ mhẹ, ama eri mhi je eke Arebia ali mhi tigbe nyenẹ egbe jele ẹoli iDamasikosi.

¹⁸ Abi ikpe esẹ e rọ dọsẹ se, mhi rọ tigbe nga iJerusalemu ni mhẹmhẹ ali iPita anye lẹsẹ egbe, mhi nu ọli la ogbẹlẹ igbeshẹ.§ ¹⁹ Mhi aa mẹ aghiusomhi na kẹkẹ ọlese sẹ khi iJemhisi ni ọ khi inyoghuo Ọnọmhuẹ.

²⁰ Mhia gueyẹ ẹ ukpeloe Ẹshinẹgba khi emini mhi kẹkẹ ẹ ghi ẹ ẹa khi ẹgbhọli. ²¹ Ẹlẹlese, mhi je eke iSiria ali eke iSilisha. ²² Ọgbọkhoghuo ọa la elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eke iJudia ni ọ mẹ mhẹ ukpeloe ghue. ²³ Eko ni e lẹsẹ suo khi: “Ọni ọmọse ni ọ kpẹ mu okhọli vule shi awa ọ, eri ọ ke tsabọ oni ungmehi irudunga oni ọ kpẹ dua ni luẹ yese-a.” ²⁴ E kuẹghie Ẹshinẹgba itobọ oyemhẹ.

* 1:13 Li zẹ Ika 8.3; 22.4-5; 26.9-11 † 1:14 Li zẹ Ika 22.3 ‡ 1:16 Li zẹ Ika 9.3-6; 22.6-10; 26.13-18 § 1:18 Li zẹ Ika 9.26-30

2

Ighiusomhi na ke e mie IPolu

¹ Ikpe igbene e doṣe, mhi nga iJerusalemu. Utona, iBanabasi o deba mhe. Mhi li gbo rue iTatōsi.* ² Eri mhi nga obo ni mhi ro ri imealo ni mhi me gbe akanya, ali ni mhi rokhase we usomhi onete ni mhi ro o tse abo ifuabo egbo ijeta. Ama eri mhi bena riela ona khase egbo ni e khi eni ee ralo, irari khi ulishi oo mu mhe ini ikanya ni mhi kpe gbe ghue ali ena ikpukhokho eyemhe e ya khi afue. ³ ITatōsi ni o nu mhe kia, aa lie khi o mema shele-a, abi o tseku khi ongi iGiriki. ⁴ Eri ingme oshela onana o lasela irari khi inyoghuo eghuo ena egbholi e bena lo anye ifuabo, ni e ba me asha guano udi epfua ni iJesu iKirisiti o ro na anye, mu anye ighumha. ⁵ Ama anye ea tigbe lama na we ukuku eghenge ni a ro bhale ya e khi igesikia oyi oni usomhi onete o nu e kie la.

⁶ Egbo eni e bino egbewe khi wewe e mu eloe, ea mu mhe eloe, irari khi Eshinegba o mhue oni o kpe mhe ne, ali khi abi ogbo li edato o roli e gue ogbo ezō. Eni egbo eghogho ea mhue emini e ro ma mhe usomhi onete.† ⁷ Ama eri e me khi a she ri akanya itsabo usomhi onete ghi egbo ijeta nga mhe obo, ezeezē abi a li li ghie iPita ghi egbo iJu. ⁸ Irari khi abi Eshinegba o li nu iPita e gbe akanya abi aghiusomhi na kee ni a ghie ghi egbo iJu, igho o li nu mhe gbe abi aghiusomhi ni a ghie ghi egbo ijeta. ⁹ IJemhisi ali iPita ali iJoni ni a lese khi wewe e mu oni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo mhue, e me khi Eshinegba o ri isomhopfa na ke na mhemhe ali iBanabasi, e ro lama na anye, anye ke tsabo oni usomhi onete oghuo ye egbo ijeta. Wewe e tsabo ye egbo iJu. ¹⁰ Emini e ngme khi anye ke kpaghie egbo ni ea mholi obo, igho mhi li rosheka riela oli.

IPolu o gueye iPita khi o guere riela

¹¹ Abi iPita o ro bhale Atioki, mhi gueye oli gboo ghemhe ghe e khi o guere kia, irari khi o lue. ¹² Neni egbo ni iJemhisi o ghie usomhi, e bhale, iPita o kpe nu egbo ijeta a le eminale kugbe, ama abi eni egbo e ro bhale, o ti je ukhokho na ijeta egho, irari khi ulishi oyi egbo ni e lie khi ogbo o mema shele-a oo mu oli. ¹³ Egbo iJu eni e miesuo enekpole e li kuma oli o riela ikokoalo, ya ramhi khi oni ikokoalo o li ri iBanabasi kuma we o.

¹⁴ Abi mhi ro me khi, ea rote ode igesikia abi oni usomhi onete o ngme, mhi la ukpelo eni egbo lie iPita, “Ogbo iJu u khi, ama wa ngeli abi ogbo ijeta. Elo o ze ni u ke ro nono ni i ri itoto mu egbo ijeta ke riela ighuighue eyi egbo iJu?”

¹⁵ “Egbo iJu a bia awa, awa aa khi egbo ijeta ena olamhe,” abi a lu we. ¹⁶ Lese khi aa ya pfa na ogbo irari khi o ri ushi a gbe akanya, ama itobo irudunga iJesu iKirisiti. Igho awa li li ri udu nga iJesu iKirisiti ni a ro pfa na awa. Oa khi itobo irushi-gbe akanya, irari khi ogbokhoghuo o la o ni a ya pfa na irari khi o dobe ri ushi a gbe akanya.‡ ¹⁷ “Abi awa lie dua ni awa khi eni a pfa na elemhi iKirisiti, eri o rokhase khi ena olamhe awa khi. Ogho khi eri iJesu o mu e ma olamhe? Iiye o, o a khi igho! ¹⁸ Mhi kha riela emini mhi guogho-a roko, eri mhi rokhase khi ogbushia mhi khi. ¹⁹ Irari khi rote ushi mhi te ghu pfa ushi, ni mhi dobe la o na Eshinegba. ²⁰ A she li ta mhe ma apfida abi a li ta iJesu ma apfida, ali khi aa ke khi mhemhe mhi ke la agbo, ama iKirisiti o ke la agbo oyemhe. Agbo ni mhi la elemhi idiegbe oyemhe memena, irudunga Omi Eshinegba mhi te la o, ni o nono ingme oyemhe, ni o ghu-a, ni o ri agbo oyoli na mhe. ²¹ Mhi aa ri obo gbe isomhelemhi oyi Eshinegba nye, irari khi ini o khia khi itobo iri-ushi-gbe akanya ogbo ro pfuase lo, eghuli afue iKirisiti o ghu!”

3

Irudunga tse o khi ode imiepfuese

¹ Ee eyeghe egbo iGalesha! Oghuo o ri ogbho na e le? Ukpelo eyee a la ri iJesu iKirisiti khase gboo khi eri a ta li ma apfida. ² Mhia nono ni mhi rote obo oyee lese emhi oghuo. Eri a mie Ayemhe oyi Eshinegba irari khi a ri ushi gbe akanya, abi khi irari khi a mie emini

* 2:1 Li ze Ika 11.30; 15.2 † 2:6 Li ze iDeut 10.17 ‡ 2:16 Li ze Iwolo 143.2; iRom 3.20,22

a suọ suọ? ³ Eeyeghe a ghọ khi? A kha ri Ayemhe oyi Eshinegba gba ekele se, a tigbe e dua ni a ri ekpabo ogbo gbe oni akanya pfo? ⁴ Eri a na lina me osoli shi afue? Ini afue a me osoli, ⁵ Ayemhe oyi Eshinegba ni o ro na e, ali ikanya oshabo ni o gbe iteva oye, itobo khi a ri Ishi eyi iMosisi gbe akanya lo abi khi irari emini a mie ingme oyi iKirisiti suọ, o ze ni o ro riele ena?

⁶ A sa ingme oyi Aburaamu ghue, “Eri o mie Eshinegba suọ ni a ro pfa na li khi o pfuase.”* ⁷ A lese oli sho, khi egbo ni e miesuo, e khi imi Aburaamu.† ⁸ Ebe-no-pfuase o kpe ngme oli shi eke khi Eshinegba o ya rote irudunga oyi egbo ijeta pfa na we, o gue oni ungmehi ye Aburaamu oo li, “A ya rote obọ oye khivose na ishishi ena ekagbo nya.”‡ ⁹ Irarigho, eni e mholi irudunga a ya khivose na abi a li khivose na Aburaamu, ikhi omose irudunga.

¹⁰ Egbo nya ni e ri egbe da iri-ushi gbe akanya, a pfi unu na, irari khi a keke oli khi, “Unu a pfi na ogbo ni o da da ri emini a keke shi ebe ushi nya gbe akanya.”§ ¹¹ Mena, aa me ogbokhoghuo ni a pfa na odalo Eshinegba irari khi o ri ushi gbe akanya, itobo khi, “Eni e pfuase, irudunga o re we ya la agbo.”* ¹² Ode irudunga o kioda shi ode ushi, ni oo, “Oni o da ri ushi gbe akanya, ushi o ro ya la agbo.”† ¹³ Eri iKirisiti o pfa awa shi eke elemhi ipfiunu-a oyi ushi abi o li khi oni a pfi unu na irari oyawa, irari khi a keke oli khi, “Unu a pfi na ogbokpa ni a soli-a shi oora.”‡ ¹⁴ Eri o pfa awa shi eke ni ikhivose eyi Aburaamu e ramhi egbo ijeta egbe, rote iJesu iKirisiti, ni awa me ikhivose oyi ishobo Ayemhe-no-pfuase rote irudunga.

Oni Ushi ali oni ishobo

¹⁵ Inyoghuo a ze mhe ri angeli elekpa rue irokhokho. Ezeze abi ogbokhoghuo o li dobe ya shishi o-a, wekhi eri o dobe ya ro ma ilamasho, ni Eshinegba o nu ogbo lama sho, ni o she gbola migha. Igho oni ingme onana o li. ¹⁶ Oni ishobo, Aburaamu ali omioli a shi oli na. Ebe-no-pfuase o li, “Ali imioli,” ni e khi ebubu egbo, ama, “Ali omie,” ni o khi ogbo oghuo, ni o khi iKirisiti.§ ¹⁷ Emini mhi ri ona ngme khi, ushi ni a tigbe ro lasele abi ikpe egbhue uye ali uye ali igbe (430) e ro dose se, o guoghoni ishobo ni Eshinegba o shi-a, ni a yeke oni ekha-a.* ¹⁸ Ini oni ugu o migha shi ushi lo, o kha ke migha nga ishobo, Ama rote isomhelemhi oyi Eshinegba o ro shi oni ishobo na Aburaamu.†

¹⁹ Elo o ze ni a ro ri ushi bhale? Eri a ri ushi bhale ni a ro rokhase khi awa lamhe. Eri a roli shi eke ramhi egheghe ni omiomi Aburaamu ni a riele ishobo khe o ro ya bhale. Eshinegba o ri oni ushi na igeni tiemhile na iMosisi ni o la iteva ogbo ali Eshinegba. ²⁰ Awa kha da ngme ingme omigha-na ogbo ne, o rokhase khi egbo aava e mema lasele shi agho, Ama Eshinegba lolighuo o shi oni ishobo ona, Eshinegba oghuo, o khi.

Emini ushi o migha shi

²¹ Eri ushi o ke a zu ishobo oyi Eshinegba ode? Iiye o! Irari ini eri a ri ushi bhale ni o ri agbo ke na ogbo lo, a kha ri irarigho pfa na ogbokpa ini o ri ushi gbe akanya. ²² Ama Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi ekpabo olamhe o mhesa a na agbo nya, ni a ba bhale ya e khi emini a shobo, ni a ro o na ogbo rote obọ oyi iJesu iKirisiti ni a roli na egbo ni e miesuo.

²³ Neni oni irudunga o bhale, eri ushi o mu awa ighumha, o pfi awa okpe ramhi ni irudunga o ro bhale. ²⁴ Eri a ri ushi na awa ni o sese awa ode ramhi ni iKirisiti o ro bhale, ni a rote irudunga pfa na awa. ²⁵ Memena abi egheghe irudunga o ro bhale, ushi o ke e sese awa ode.

Imi Eshinegba

* 3:6 Li ze Igbae 15.6; iRom 4.3 † 3:7 Li ze iRom 4.16 ‡ 3:8 Li ze Igbae 12.3 § 3:10 Li ze iDeut 27.26 * 3:11 Li ze Abak 2.4 † 3:12 Li ze iLev 18.5 ‡ 3:13 Li ze iDeut 21.23 § 3:16 Li ze Igbae 12.7 * 3:17 Li ze Okiali 12.40 † 3:18 Li ze iRom 4.14

²⁶ Eẹ nya, imi Eshinegba a khi rote irudunga oyi iJesu iKirisiti. ²⁷ Irari khi eẹ nya ni a batazi elemhi iKirisiti, a she ri iKirisiti so. ²⁸ Ikhioda o la o na ogbo iJu ali ogbo iJeta, wekhi ikhioda o la oghumha, ali oni o a khi oghumha, wekhi omose ali okpotso, irari khi eẹ nya, oghuo a khi shi iJesu iKirisiti o. ²⁹ Ini a khi onayi iKirisiti, egheghe agho imi Aburaamu a khi, a khi eni e mholi okemhi shi oni ishobo. ‡

4

¹ Emini mhia ngme khi, ini oni oni ugu o go lu o da kie khi ukuku omo ne, o a kioda shi oghumha o, ama loli o kie ya mholi eni apfe nya. ² Eri o kiele ya la obo oyi eni e ri eloe e khu oli, ali eni a ri eni ugu nga obo ne, ya ramhi egheghe ni itali o shi shi eke, ni o ro ya womhe eloe. ³ Igho o li khi shi awa egbe. Ighumha eyi iyemhe ni e mheshe na agbo nya, e mheshe e na awa neni awa mholi iwomheloe elemhi ayemhe. ⁴ Ama abi oni egheghe o ro ramhi, Eshinegba o ghie omioli ni okpotso o bia, ni a bia shi egheghe ushi, ⁵ ni o ro tsumhi egbo ni ushi o mheshe e na, ni awa te eni a lu Imi Eshinegba. ⁶ Itobo khi a khi imioli, Eshinegba o ro ghie Ayemhe oyi Omioli bhale udu oyawa, Ayemhe ni o tseshe lie, "Itamhe, Itamhe." ⁷ Itobo ona, wa a ke khi oghumha ama omioli, abi u ke ro khi omioli egbo, Eshinegba o she re mie oni ishobo. *

Omuegbe ni iPolu o mholi na egbo iGalesha

⁸ Egheghe ni o dose ni aa ro kpe lese Eshinegba, a khi ighumha eyi emini e khi ilitsa ni ea khi Eshinegba. ⁹ Ama memena ni a ke ro lese Eshinegba, ali abi Eshinegba o ke ro lese e ena, elo o ze khi a nono ni a nyene egbe gbo deba iyemhe afue ni ea mhue ekpabo? Elo o ze ni a ro o nono ni e gbo mu e ighumha utonuzi-eva? ¹⁰ A ri eloe e shi ogbele na ke ali iki ali egheghe ali ikpe. ¹¹ Ulishi oo mu mhe irari khi o li mhe eloe abine khi eri mhi pfuse egheghe-a shi e egbe shi afue.

¹² Mhia lema e, inyoghuo a li abi mhi li, irari khi eri mhi li abi a li. Aa li mhe ingmobe. ¹³ A yelee, khi elemhi umha ze mhi la ni mhi ro tse abo usomhi onete ye e odo-ode. ¹⁴ Abi o tseku khia khi ughuamhi oyemhe khi eri o li abi anasemhe na e, aa ri eloe gbe mhe, aa kie mhe. Ochogho, eri a kpe abo mie mhe abine khi ageni Eshinegba mhi khi, abi a kha li mie iJesu iKirisiti. ¹⁵ Elo o li oghel oye? Mhi dobe ya pfi otsele khi ini o ze ya li lo khi a kha ga vuonyo ikpamhi alo eye e na mhe. ¹⁶ Mhi she mele obe e-a irari khi mhi gue igesikia ye e?

¹⁷ Egbo e nono ni e ti e ma egbe, ama o a khia ode ni o ti o khi. Emini e nono khi ni e re e mele epfese-a shi anye o, ni a khi eni e mholi omuegbe na we. ¹⁸ O ti ni ogbo o mholi omuegbe ini o da khi eminete o mholi oli shi, ali ni o ke mholi oli egheghe kpa, o a khi ini mhi da lese la agho tse. ¹⁹ Imimhe, egbe e to mhe shi ingme oye, abi okpotso ni oku oo to, ni a ro bhale ya e khi a me iKirisiti agbo oye. ²⁰ Abi a khe khi mhi nu e la, ni mhi mu uruli oyemhe pfi, irari khi egbe e pfo mhe-a shi ingme oye e!

Ega ali iSera

²¹ A gueye mhe ghue, ikhi eẹ ni a nono ni a khi eni ushi o mheshe a na, a lese abi ushi o ngme? ²² Irari khi a keke oli khi Aburaamu, o bia eniye emose aava, oghuo oo khi omi okpotso oghumha, onokpole o khi omi ogbo. † ²³ Omo ni oghumha o bia na li, eri a bia li rote ode na tse, ama oni egbegbi okpotso o bia, a bia li rote ode ishobo.

²⁴ Eni ingme ena nya e mholi emini e migha shi, irari khi ikpotso aava ena, ilama na egbe eva e khi. Ilama-negbe oghuo o khi ona ukhomhi ute iSinai, o bia eniye ni e ya khili ighumha. Loli khi Ega. ²⁵ Mena, Ega o migha shi ute iSinai na eke Arebia ni o khili eoli iJerusalemu, irari khi eri o nu imioli khili ighumha. ²⁶ Ama iny o awa o khi eoli iJerusalemu ni o la odane, omi ogbo o khi. ²⁷ Irari khi a keke oli, e li:

"Ke ghele, yeye aga
ni o a bia eniye,

‡ 3:29 Li ze iRom 4.13 * 4:7 Li ze iRom 8.15-17 † 4:22 Li ze Igbae 16.15; 21.2

ri oghẹlẹ tsesẹ leghe,
 yẹyẹ ni oku ọa to ghue,
 irari khi ọkpotoso ni a kie,
 ọ mhọli eniyẹ ni e bu
 dọsẹ ọkpotoso ni ọ mhọli ọdọ.”‡

²⁸ Memena, inyoghuo-mhẹ, eniyẹ ishobọ a li khi ezeze abi Aziki ọ li khi omọ ishobọ.
²⁹ Abi o kpẹ li oni egheghe, ni omọ ni a bia elemhi idiegbe, ọọ li mu okhọli vule shi omọ ni a ri ekpabọ Ayemhẹ oyi Eshinegba bia ọ, igho o kie li memena. § ³⁰ Ama sẹ Ebe-no-pfuase o ngme? Ọọ, “Khu ọkpotoso oghumha ali omiọli vu, irari khi omi ọkpotoso oghumha ọa tigde ya nu omi egbegbi ọkpotoso kemhi ugu.”* ³¹ Irarigho, inyoghuo, awa aa khi eniyẹ eyi ọkpotoso oghumha ama eniyẹ eyi ọkpotoso ni ọ khi omi ọgbọ.

5

Irueọle ni o la obọ oyi iKirisiti

¹ iKirisiti ọ she rue awa ọ le. Irarigho, a migha gbaa shi oni irueọle, a khi ke gbo zẹ ni a gbo ya nyenẹ ri egbe ẹ khi ighumha oyi ushi.

² A ghe i! Mhemhẹ iPolu, mhi gue ẹ yẹ ẹ khi, akanya ni iKirisiti ọ gbe ọa ke ya mhọli elele okhoghuo na ẹ, ini a ya shẹlẹ-a. ³ Mhi gbo gue ẹ ye ọgbọ ni ọ da zẹ ni a shẹlẹ ọli-a ne, ọ mema ya ri ushi nya gbe akanya. ⁴ Eẹ ni a dua ni a khi eni a pfa na rọte iri-ushi gbe akanya, aa ke mhọli obọ shi ikanya ni iKirisiti ọ gbe, a she de okhale oyọli-a. ⁵ Ama rọte irudunga awa te lolo migha a khẹ ipfuase ni awa ri udu nga rọte elemhi Ayemhẹ-no-pfuase. ⁶ Irari khi elemhi iJesu iKirisiti, oshẹlẹ ali umha-shẹlẹ-a ẹa mhue eleli. Emini o mema mu egbe khi irudunga ni o mhọli inono.

⁷ A kpẹ guẹ ẹ kia. Oghuo ọ mu alo nyenẹ ni aa ke rọ ọ deba igesikia? ⁸ Oni ọ lina mu ẹ alo nyenẹ, ọa rọte obọ oyi iKirisiti oni ọ lu ẹ bhale. ⁹ “Ogbọ ọbe ọtuoghuo ọ dobe ya yese egbo eni e bu-a. Eri ọ li abi umiesobọ oghuo, ni o ri oili ẹ gbolo enekpọle-a.”* ¹⁰ Ama mhi regbenga ẹ khi eyi Onomhue a khi. Onana o rẹ mhẹ lẹsẹ gboo khi emini mhi gueye ẹ a ya riẹlẹ, khi aa ya riẹlẹ emini ọgboese ọ gueye ẹ. Ogbọ ni ọọ nase ẹ, ọ ya ri ukhomhi kpẹ ọ, onini ọ riẹ khi.

¹¹ Inyoghuo, ini ishẹlẹ-a mhi kiele rọ tse abọ lọ, abi egbo eghuo eẹ ngme, elọ a mu okhọli vule shi mhẹ ọ kẹ shi? Ini o khi igho lọ, ungmehi apfida ọa kha ke ri elemhi ke bi. ¹² Egbo ni e na ri ingme oshẹlẹ a nase ẹ ena, mhi kha ga liẹ e bie wali egbewẹ-a.

Agbo na elemhi Ayemhẹ

¹³ Eẹ oyẹ, inyoghuo-mhẹ, eri a lu ẹ ni a la elemhi epfua. Ama a khi zẹ ni a ri oni epfua ona ke riẹlẹ emini idiegbe olamhẹ oyẹ ọọ nono. Ochoghọ a ri inono ke ga egbe ẹ. ¹⁴ Irari khi emini a rọ zẹ ushi nya ukhomhi khi, “Nono onuzava oyẹ abi u li nono egbie.”† ¹⁵ Ini a mu okhọli vule ẹ shi egbe ẹ ọ, ni a rọ ọ khu egbe ẹ, a mhue egbhe ini a khi a ya pfuse egbe ẹ-a.

¹⁶ Emini mhia ngme khi, a ke kia okiali elemhi Ayemhẹ, egheghe agho aa ya riẹlẹ oghuemhẹ oyi idiegbe olamhẹ. ¹⁷ Irari khi idiegbe, ọbe Ayemhẹ o khi, ali khi emini Ayemhẹ ọ nono, eri ẹ zu oghuemhẹ idiegbe olamhẹ ode. Wewẹ ava-ava ọbe e khi shi egbe ọ, lolọ o zẹ khi u waa dobe a riẹlẹ emini u wa nono ni u riẹlẹ.‡ ¹⁸ Ama ini Ayemhẹ ọ rẹ ẹ kia, waa tigbe ya riẹlẹ oghumha oyi ushi.

¹⁹ Emini ikanya idiegbe olamhẹ eẹ gbe na; Itsebọ, ikanya ichimhi na itsebọ ali angeli efiala, ²⁰ ikhumhi igaga, ali ogbho ipfipfi, ibiselemhi, umha lama a na egbe, ofuma ikpekpe, ofu imhọli, ikanya ukphe, elemhi ibibi, ikemhi egbe, ²¹ Idegbe-okonyo, idonyo dọsẹ, iye-ukue ni a la li itsebọ, ali emhi elese eghoghọ. Mhi tse agua ye ẹ, abi mhi kpẹ li

‡ 4:27 Li zẹ Aza 54.1 § 4:29 Li zẹ Igbae 21.9 * 4:30 Li zẹ Igbae 21.10 * 5:9 Li zẹ 1 iKori 5.6

† 5:14 Li zẹ iLev 19.18 ‡ 5:17 Li zẹ iRom 7.15-23

tse ọli ye ẹ, khi ẹgbọ ni e da a ngeli angeli eghoḡho ne khi ẹa ya mhọli okemhi shi Eghiele oyi Eshinegba.

²² Emini Ayemhe ọ rọ ọ lasele khi; Inono, oghẹ, opfomhe, irabomudu, isomhelemhi, onete, ize-ri-egbeda, ²³ Ipfomhe, igue-regbekia. Ushi ọa ya mu ọgbọ shi ọ ini ọ riẹle enana nya. ²⁴ Eni e khi eyi iJesu iKirisiti e she rọte idiegbe olamhe oyewe ali oghuemhe eyewe nya ma apfida. ²⁵ Aborokhia khi Ayemhe ọ ri awa a kia egho, awa ke deba ete-awe eyoli. ²⁶ Awa khi ke mu egbawa ẹloe dose ode, yese elemhi ke bi egbe, ni o ri awa a ke kpe ofuma deba egbe.

6

A ke riẹle onete na egbo nya

¹ Inyoghuo-mhe, a kha bhale ya ẹ khi a mu ọgbokhoghuo shi olamhe, ẹẹ ni a la elemhi ayemhe, a kuegbe-a sheshe ọli shi ode fiẹ. Ama a ke to egbe ẹ okpe, ini a khi li de pfilo imufe. ² A kpaghie egbe ẹ itsua, ini a li igho, a ya riẹle oghuemhe oyi iKirisiti. ³ Ini ọgbọ ọ dabi khi loli mu ẹloe, ni a rọ bhale ya ẹ khi ọa khi emhikhoghuo, egbọli ọọ di. ⁴ Ọgbogbo ọ ke mu angeli eyoli fe ni ọ bino ini e ti. Oni eghẹghe, ọ tigbe me asha a titi egbọli. Ọ khi ri egbọli khokho ọgbọese. ⁵ Ọgbogbo ọ tsua itsua eyoli.

⁶ A ke ri eminete nya somhi ọgbọ ni ọọ sese ẹ emini Eshinegba ọ ngme.

⁷ Khi di egbe ẹ. Ọgbokhoghuo ọa dobe ya ghagha Eshinegba. Emini ọgbọ ọ rọ kọ, loli ọ ya khiesẹ. ⁸ Ini ọgbọ ọ deba oghuemhe oyi idiegbe olamhe oyoli rọ kọ ọ khiesẹ epfua. Oni ọ rọ kọ rọ ri egbe mu Ayemhe, ọ ya khiesẹ agbo na agboagbo. ⁹ A khi ze ni onete iriẹle ọ khuese awa, irari khi ọ kha ramhi oni eghẹghe, awa ya khiesẹ, ini ọa da lose awa. ¹⁰ Irarigho, abi awa da mhọli oni eghẹghe kpa, awa ke riẹle onete deba ọgbokpa, tee-tee, ena omhue-apfe irudunga.

Itse-agua ni o kpukhokho

¹¹ A bino ikpamhi alo ebe eniemhi ni mhi ri obọ oyemhe keke ghi ẹ. ¹² Egbọ ni ẹẹ riẹle abamemhe, ẹ dua ni e ri itoto ti ẹ shi ishele-a, emini o ze ni e rọ ọ li igho khi, ẹa nono ni a mu okhọli vule shi we ọ shi osese oyi apfida oyi iKirisiti. ¹³ Egbegbi eni e shele-a, ẹa ri ushi ẹ gbe akanya, ama ẹ nono ni a shele-a, ni e ba me asha ke neta omose khi e re ẹ she shele-a. ¹⁴ Ama mhi aa tigbe ri emhikhoghuo ya neta omose, ini ọa li khi ingme oyi apfida oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa. Itobo oni apfida ona, mhi rọ ghu pfa oghuemhe agbo, oghuemhe agbo o ghu pfa agbo oyemhe. ¹⁵ Ishẹle-a ali umha shele-a ọa mhọli abi o ngme, emini o mu egbe khi, ni a rọ riẹle ọgbọ bia elemhi iKirisiti. ¹⁶ Opfomhe ali ilelemhi e ka nu eni e deba osese onana la elemhi agbo oyewe, li shi egbo iZireni eyi Eshinegba.

¹⁷ Ọzukhomhi emhikpa khi, ọgbokhoghuo ọ khi ke nase mhe, irari khi mhi mhọli emeli oyi iJesu shi egbe oyemhe.

¹⁸ Inyoghuo-mhe, okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ọ ka nu ayemhe oye ẹ nya la. Atse.

Ebe ni iPọlu ọ keke ghi egbo
Efisha
Eni e miesuo

IPọlu ọ tse eni e mie iJesu suo ne la Efesosi

¹ Mhemhe iPọlu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba ọ ze mhi khi.*

Egbo eyi Eshinegba ni e la eke Efesosi, eni e regbenga iJesu iKirisiti mhi keke ebe ona a ghi. ² Mhi lema Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue, e ka mhue isomhelemhi na e, e gbo ri opfomhe na e.

Eshinegba ọ she te obọ oyi iKirisiti riẹle eminete na awa

³ Awa kueghie Eshinegba. Lọli ọ khi Eshinegba ali ita iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa. Lọli ọ ri ikhivose ni o te iloghie bhale na awa, ikhivose oni ọ kpaghie ayemhe oyi awa obọ. Ikugbe ni ọ ku awa ali iKirisiti gbe ọ ro riẹle ona. ⁴ Neni Eshinegba ọ ma agbo, ọ she kpe ze awa eni e khi egbo eyoli, rote obọ oyi iJesu iKirisiti, ini awa khi eni e pfuase ni ea mhue umha-guekia shi odalo oyi Eshinegba. Itobo khi ọ nono ingme oyawa ọ ro ligho riẹle oli. ⁵ Neni Eshinegba ọ ma agbo, ọ she te eke gba li khi loli ya ri awa mele imi oli-a, itobo emini iJesu iKirisiti ọ riẹle, ni o de shi ọ abi o ghole Eshinegba. ⁶ Eri ọ lina riẹle oli ini awa kueghie oli shi okhale oniemi ni ọ mhue na awa, itobo emini omi oli otuoghuo kpe ni ọ nono ingme oyoli, ọ riẹle.

⁷ Obọ oyi iKirisiti awa te mhọli ipfasheke, itobo oia eyoli ni ọ ku shi eke abi ọ ro ghu-a na awa. Ona a te ri olamhe topfa awa. Itobo epfue oyi okhale oyi Eshinegba ni o gbeku ọ, ọ ro riẹle ona.† ⁸ Oni okhale ona ọ tutu ku awa, rote ilasingme ali egbhe ọ te riẹle oli. ⁹ Eshinegba ọ khueghie osheli emini ọ gba shi eke-a khasa awa, ikhi emini ọ rote obọ oyi iJesu iKirisiti ro tse, abi o ghole oli. ¹⁰ Emini Eshinegba ọ gba khi loli ya pfuse riẹle khi, ini o ramhi oni eghẹghẹ te, ọ ya ku emhi na agbo ali ena iloghie gbe khi oghuo, ọ ya ri iKirisiti le oghie wewe nya. ¹¹ Itobo khi Eshinegba ọ ku anye ali iKirisiti gbe, anye she mie ugu obọ oyi Eshinegba. Irari khi ọ she kpe te eke gba li khi loli ligho ya riẹle oli, ọ ro ligho riẹle oli. Ọ ri emhikpa tse shi abi o ghole oli shi. ¹² Ishegho ni anye iJu ni e khi egbo eni odode ni e kpe regbenga iKirisiti, e kueghie Eshinegba shi ufumhi oyoli. ¹³ Eri a li ku e ma iKirisiti abi a ro suo oni ungmehi igesikia, oni o khi usomhi onete oyi Eshinegba, abi ọ mie e pfuese. Abi a ro mie iKirisiti suo, Eshinegba ọ ro shi olele shi e egbe. Ayemhe-no-pfuase ni ọ kie kpe ro nga na awa o khi oni olele. ¹⁴ Itobo Ayemhe-no-pfuase ni Eshinegba ọ kpe ro na awa, awa ro mhọli ọ shi udu khi Eshinegba ọ ya ri emini ọ ro nga na egbo eyoli gbo na awa. Eghẹghẹ ni Eshinegba ọ ro pfa awa egbo eyoli shi eke nya, awa ro mhọli eni emhi ena. Ona o ya ri egbo eyoli kueghie oli shi ufumhi oyoli.

IPọlu ọ lema na eni e mie iJesu suo ni e la Efesosi

¹⁵ Itobo emhi ena nya ni Eshinegba ọ riẹle, ali abi mhi te suo abi a mie iJesu iKirisiti Onomhue suo ni a gbo mhọli inono shi egbo eyi Eshinegba nya ọ, ¹⁶ mhia tigbe yemhe ikphemhi-a, ni mhi ri itobo oye e kphemhi na Eshinegba, ini mhi da lema na e. ¹⁷ Eri mhia lema Eshinegba oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, oni ọ khi ita awa ni ọ mhọli ufumhi oniemi, ọ re e mhọli ayemhe ilasingme. Ọ gbo ri egbe oli khasa e ni a lolo lese oli egbegbo. ¹⁸ Mhi gbo lema Eshinegba ọ khueghie e udu-a ini a lese oni igesikia oyoli, ini a gbo lese irudushi ni a regbenga, ni Eshinegba ọ lu e shi. Ni a gbo me epfue oyi ugu oniemi oyoli ni eni e mie oli suo e mhọli. ¹⁹ Mhi gbo lema li ọ ze ni a lese ekpabo ni e fune eyoli, ni ea mhue irokhokho, ni a ro na awa eni e miesuo. ²⁰ Eni ekpabo ena ọ ro gbe akanya abi ọ ro guise iKirisiti eghuli le abi ọ ro ghua. Wewe ọ ro ri iKirisiti shitọ obọ ita oyoli obini iloghie.‡ ²¹ Oobọ iJesu iKirisiti ọ la mhesa na ekpabo, ali itoto ali igeni, ghe

* 1:1 Li ze Ika 18.19-21; 19.1 † 1:7 Li ze iKolo 1.14 ‡ 1:20 Li ze Iwolo 110.1

enete ghe eni ẹa ti, ghe eni a mẹ agbọ ona ne, ghe ena agbọ ni aa mẹ ne. ²² Emhi nya Ẹshinẹgba ọ rọ shi ufuege oyọli ni ọ mhese shi. Lọli ọ zẹ iJesu ọzukhomhi emhi nya ni o pfomhẹ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eyọli egbe. ²³ Ẹgbọ ni e mie iJesu suọ e khi idiegbe oyi iJesu, iJesu ọ khi ukhomhi. Ekpabọ ali agbọ oyi iJesu iKirisiti o vose agbọ eyi eni e mie ọli suọ. Ufumhi oyọli o gasẹ agbọ ali emhikpa odekhode nya. §

2

Okhale oyi Ẹshinẹgba ọ rọ mie awa pfuese

¹ Ẹgheghe ni o dose ni a rọ kpe la agbọ olamhe, a la agbọ umha-suoseso, a khi egbo eni e ghu shi olamhe ni ẹa mhọli Ayemhe oyi Ẹshinẹgba. ² Ẹgheghe agho ingeli agbọ a ngeli, a ri ungmehi oyi okphaghiẹ oni ọ khi oghie ayemhe alo ebili i gbe akanya. Oni ayemhe ona o kiele la agbọ oyi egbo ni ẹa ya suọ esọ na Ẹshinẹgba a gbe akanya. ³ Igho awa nya awa kpe li ngeli. Awa ri oghumhe egbe, ali usamhi ebe ni udu oyi awa o gueye awa a rieḷe emhikpa. Abi egboese na agbọ ni ẹa ya suọ esọ na Ẹshinẹgba e li ya pfua, awa kha li pfua. ⁴ Ama Ẹshinẹgba ọ nono ingme oyi awa gba, igho ilelemhi oyọli oó gbẹdi. ⁵ Lọli o zẹ ni ọ rọ rọte obọ oyi iJesu iKirisiti ni ọ guise le ri agbọ ayemhe onogbo na awa, aboriekhia khi eni umha-guekia o kesẹ-a awa khi. Okhale oyi Ẹshinẹgba a rọ mie ẹ pfuese.* ⁶ Eri ọ ri agbọ onogbo oyi iKirisiti na awa, ọ ri awa nu iKirisiti shito obini iloghie, nu ọ li ẹ mhese, itobọ emini iKirisiti ọ rieḷe na awa. ⁷ Rọte iJesu iKirisiti Ẹshinẹgba ọ te ri okhale ni ọ mhọli na awa khasẹ, ogbenako ni egbo e mẹ ashini okhale oyọli o fu ramhi, ni ọa mhọli irọkhokho. ⁸ Okhale oyi Ẹshinẹgba a rọ mie ẹ pfuese abi u rọ miesuọ, ọa khi ingeli enete ni u ngeli e mie ẹ pfuese. Afue-afue ọ mie ẹ pfuese. ⁹ Ẹshinẹgba ọa ri itobọ ingeli enete ni u ngeli mie ẹ pfuese, ini ogbokhoghuo ọ khi vuse ike. ¹⁰ Ẹshinẹgba ọ ma awa. Ikanya enete ọ ma awa awa ke gbe abi awa ali iJesu iKirisiti awa rọ da ke khi oghuo egho.

Ẹshinẹgba ọ she te iKirisiti ku egbo iJu ali egbo iJeta gbe

¹¹ A yelele egbo enabi a khi elele, khi aa khi iJu. Egbo iJu e ma kpe ri ukpeloe gbe ẹ, itobọ khi aa shele a, ali itobọ khi aa khi egbo iJu. Ama ee lu egbe we eni e khi egbegbi egbo, itobọ khi a shele we-a. Oshẹle ni o khi akanya ni egbo e ri abo gbe idiegbe. ¹² Yelele khi egheghe agho khi aa kpe ku ma iJesu iKirisiti ọ, a khi opfese shi ishiobo ni Ẹshinẹgba ọ rọ nga na egbo iZireni. A khi eni ẹa mhọli iregbenga ni ẹa mhọli Ẹshinẹgba shi elemhi agbo. ¹³ Ama, memena, ẹẹ ni a kpe nuata shi Ẹshinẹgba ọ, ọ ri ọlia eyi iKirisiti ti ẹ mama egbe.

¹⁴ IJesu iKirisiti ọ ri egbo iJeta ali egbo iJu rieḷe. Ọ rue ugbe ibiselemhi ni o kpe la we iteva ode-a, ọ rewe mele egbo eghuo-a. ¹⁵ Eghuli ni ọ ghu ọ rọ shishi ishi ni e la we iteva-a, Ini ọ mẹ asha ri egbo iJu ali egbo iJeta khi egbo enegbo eghuo. Ona ọ rọ rewe rieḷe ini e khi ke biselemhi egbe.† ¹⁶ Eghuli ni ọ ghu-a shi ọra apfida ọ rọ ku egbo ena gbe, ọ gbo rewe ali Ẹshinẹgba rieḷe. Agho ibiselemhi egbewe o pfo shi.‡ ¹⁷ Usomhi onete oyi Ẹshinẹgba oyi opfomhe, iJesu ọ bhale ya tse abo gueye egbo iJeta ni e nuata shi Ẹshinẹgba ọ, ali egbo iJu ni e timama Ẹshinẹgba.§ ¹⁸ Obọ oyi iJesu iKirisiti awa te mhọli Ayemhe oghuo ni o zẹ khi awa ga rọ doḅe a le deba Ẹshinẹgba.

¹⁹ Itobọ igho ẹẹ egbo iJeta, aa ke khi opfese, ama a she ku ma egbo eyi Ẹshinẹgba. Ena omhue-apfe oghuo a ke ga khi. ²⁰ Oni idiegbe owa a li khi. Ighiusomhi na ke ni iKirisiti ọ ze ali emekeguele eyi Ẹshinẹgba e khi igbaekele oyi oni owa. IJesu iKirisiti ọ mu oni owa mhue. ²¹ iKirisiti ọ zẹ ni eche ni a rọ ma oni owa nya e rọ toma, ni oni owa o rọ mele owa oniemhi a. Ọ rọ li khi oni o pfuase na Onomhue. ²² Itobọ khi a ku ma iJesu ọ, ọ rọ re ẹ ma eni e mie ọli suọ. U ya mele owa ni Ayemhe oyi Ẹshinẹgba ọ ya ke la-a.

3

Ẹshinẹgba ọ ghi iPolu ghi egbo iJeta

§ 1:23 Li zẹ Iwolo 8.6; iKolo 1.18 * 2:5 Li zẹ iKolo 2.13 † 2:15 Li zẹ iKolo 2.14 ‡ 2:16 Li zẹ iKolo 1.20 § 2:17 Li zẹ Aza 57.19

¹ Itobọ ona, mhemhẹ iPọlu mhi rọ lema na ẹ. Mhemhẹ ni a ri itobọ khi mhia gbe akanya na iJesu iKirisiti mu shi owa ighumha. Akanya abi mhi liẹ tse abọ usomhi onete oyi Eshinegba yẹ ẹ ẹgbọ iJeta. ² O limhẹ ẹloe khi ẹẹ ẹgbọ iJeta, khi a she kpẹ suọ khi Eshinegba ọ ghie mhe ghi ẹ mhi bhale ya tse abọ ye ẹ. Itobọ okhale oyọli ọ rọ ghie mhe usomhi ona, ni mhi kpaghiẹ ẹ obọ. ³ Oni usomhi khi, ugbamhi ni Eshinegba ọ gba ni o khi oyi osheli, ni ọ khueghie-a khasẹ mhe. Mhi kpẹ khueghie ukukuọ li-a khasẹ ẹ elemhi ebe ni mhi kpẹ keke ghi ẹ. ⁴ Ini a zẹ ebe onana, a ya mẹ emini mhi lẹsẹ osheli oniemi ni o khi osheli na iJesu iKirisiti, ni Eshinegba o gba. ⁵ Eshinegba ọ kpẹ khueghie osheli emini ọ ya riele ni ọ gba shi eke khasẹ ẹgbọ na agbọ ena ẹlele. Ama ọ she rọte elemhi Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ khueghie ọli-a khasẹ ighiusomhi na keẹ ali emekeguele eyi Eshinegba. ⁶ Emini Eshinegba ọ gba khi, a ya rọte itsabọ usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ri ẹgbọ iJeta ni e miesuọ nu ẹgbọ iZireni ni e miesuọ le ugu oghuo, abi ẹgbọ ni e khi idiegbe oghuo. Eghẹghẹ aghọ ni a bhale ya ẹ khi ẹẹ ni aa khi ẹgbọ iJu, a nu ẹgbọ iJu mhue obọ shi emini Eshinegba ọ rọte iJesu iKirisiti rọ nga na iJu.*

⁷ Eshinegba ọ ri akanya ni mhi rọ ọ tse abọ usomhi onete oyọli na mhe. Itobọ okhale oyọli ọ rọ ri oni akanya na mhe. Ọ ri ekpabọ eyọli rẹ mhe ẹ gbe oni akanya. ⁸ Ini Eshinegba ọ pfi ukpelo bino uwali ọgbọ ni mhi kpẹ khi ẹlele lo, ọa kha zẹ mhẹ, mhi ke tse abọ usomhi onete oyọli. Ama itobọ okhale oyọli ọ rọ ri akanya ona na mhe mhi ka tse abọ usomhi onete oyi upfuemhi ni o la iKirisiti yẹ ẹ ẹgbọ iJeta. Upfuemhi ni ọgbọ ọa dobe lẹsẹ udi ọli ẹ pfo. ⁹ Ọ gbo zẹ mhe mhi ka khueghie-a khasẹ agbọ kpa abi ọ li ri oni osheli ni ọ gba nya ya tse. Eshinegba ni ọ ma emhi nya ọ kpẹ rọ te igbaekele ri osheli ona sheli agbọ nya. ¹⁰ Eri Eshinegba ọọ nono ni lọli rọte igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ri ilẹsingme ode ebubu eyelue khasẹ igeni ali ekpabọ na idane. ¹¹ Ina Eshinegba ọ te eke gba li neni ọ ma agbọ. Rọ te iJesu iKirisiti Onomhẹ oyi awa ọ te rọli tse. ¹² Itobọ khi awa mie iJesu suọ, ali khi awa gbo ku gbe ọli ọ, awa rọ a mhue igbedu rọ a lo deba Eshinegba. ¹³ Itobọ ighọ, a khi zẹ ni egbe pfo ẹ-a ini a suọ abi mhi liẹ mẹ osue shi itobọ khi mhia tse abọ usomhi onete oyi Eshinegba yẹ ẹ. Ochoghọ, a zẹ ni osue ni mhia mẹ o ri ufumhi oyi Eshinegba ghi ẹ.

¹⁴ Lọli o zẹ ni mhi rọ wugha odalo oyi Eshinegba ni ọ khi ita awa a sọ iromhi na ẹ. ¹⁵ Rọ te ayi ọli unuekpẹ nya ni e la agbọ ali iloghie e te le eva. ¹⁶ Eshinegba ọ mhọli ikhivose eniemhi ni ọ rọ ọ na ẹgbọ eyọli, itobọ ighọ mhi rọ lema li, ọ ri Ayemhẹ oyọli ri udu oye ẹ toto a, ¹⁷ ini iKirisiti ọ lo ẹ udu shitọ kpẹ abi a mie ọli suọ. Mhi gbo lema Eshinegba ọ rẹ ẹ migha abi ọọra ni o pfi imhili lo eke egbegbọ, ni a nono ingme oyi Eshinegba ali ingme egbe ẹ, ini a khi de. ¹⁸ Mhi gbo lema Eshinegba ọ zẹ ni ẹẹ ali ẹgbọ eyi Eshinegba nya a dobe lẹsẹ abi inono oyi Eshinegba o gba ramhi. ¹⁹ Eshinegba ọ zẹ ni a lẹsẹ inono ni iKirisiti ọ nono awa, inono ni o ghọ fu dọsẹ ode ni ọa mhọli ukpesẹ, eghẹghẹ aghọ ni ingeli eyi ẹẹ, e li abi eyi Eshinegba.

²⁰ A kphemhi na Eshinegba ni ọ mhọli ekpabọ rọ riele emhi eniemhi, eni e fu dọsẹ emini awa mhila li, ali emini awa da dobe sa. Ekpabọ eyọli eni e la awa ayemhẹ ẹ gbe akanya, ọ deba a riele eni emhi na awa. ²¹ A zẹ ni awa ẹgbọ eyọli ni awa ali iJesu iKirisiti e khi oghuo, e kueghie Eshinegba, ogbe na akọ ali agbọagbọ, ya ramhi ukpesẹ. Atse.

4

Ikugbe onayi eni e miesuo

¹ Mhemhẹ ni mhi ri itobọ khi mhia ga Onomhẹ la owa ighumha, mhi lema ẹ, a ke ngeli ingeli enete, enabi Eshinegba ọ ọ a ke ngeli eghẹghẹ ni ọ rọ lu ẹ. ² Emini a riele nya, a ke ti egbe ẹ tiemhi eke, a ri ofie ali ikuegbe-a nu egbe ke ngeli. A ri inono ni a nono egbe ri ipfomhẹ-udu ke ngeli.* ³ A roshẹka mu ikugbe ni Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ o ku awa gbe mhue ali elemhi opfomhẹ ni o genọ awa kugbe. ⁴ Idiegbe oghuo awa khi, Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ oghuo ọ la awa egbe, Ighọ awa gbo li ri ẹloe shi eke ẹ khe iregbenga oghuo

* 3:6 Li zẹ iKolo 1.26-27 * 4:2 Li zẹ iKolo 3.12-13

oyi imiepfuese ni Eshinegba o ro nga na awa abi o ro lu awa. ⁵ Onomhue oghuo ni o khi iKirisiti, ali irudunga oghuo, ali ibatizi oghuo, awa mholi. ⁶ Eshinegba ni o khi itawa nya, awa a ga, loli o mhese a na awa nya, loli o ri awa a gbe akanya oyoli, loli o gbo la agbo oyawa nya.

⁷ Ama iKirisiti o kemhi afu ododa ke a na ogbogbo ni o ro ke gbe akanya oyoli. Lolighuo o mhese abi o li kemhi we. ⁸ Ona o ze ni ungmehi oyi Eshinegba o ro o. "Abi o ro kholi ebe oli pfuse-a nya, o nga obini o yagha ne nya, o ri ebe oli ni o mu o le la orolo, ee deba li ukhu-khokho abi eni a mu okholi. O tigbe kemhi isomhopfa enete na egbo."† ⁹ Emini a ri ungmehi oyi Eshinegba ona ngme, ni oo, "O nga obini o yagha," loli khi, eri iKirisiti o kpe tiemhie agbo ona, neni o nga idane obini o yagha. ¹⁰ Ijesu iKirisiti oni o tiemhie agbo ona, o gbo nga obini idane iloghie ni o yagha ne nya, ini o ze emhikpa ukhomhi ni e guę ga ti. ¹¹ IKirisiti o kemhi afu na ke na ogbogbo. O ze eghuo ighiusomhi na ke eyoli, o ze eghuo emekeguele eyi Eshinegba, O ze eghuo eni e kia tse abo ungmehi oyi Eshinegba, o ze eghuo eni eri ukpeloe e khu egbo eyi Eshinegba ali eni e sese we. ¹² Eri o lina kemhi afu na we ni e rewe ke gbe ikanya eyoli, ini eni e khi idiegbe oyoli e ke fu sho, ishegho ni idiegbe oyi iKirisiti o totoa elemhi ugamhi oyoli. ¹³ Ina a li ya ke me oli, ramhi egheghe ni awa nya awa ro kugbe e khi oghuo (abi awa mie Eshinegba suo, ni awa gbo lese omi oli), ya ramhi ni awa ro fu shi imiesuo mele eni e womhelo shi imiesuo, ramhi ni awa ro ya womhelo nya abi iKirisiti. ¹⁴ Egheghe agho awa aa ke ea li abi eniye, ini egbo eni e di egbo e khi dobe di awa ya mie emini ea khi egbegbingme suo. Awa aa ke ya li abi oko-okę oniemhi ni akpekpeli oniemhi o tsua gasę ukhomhi okę oniemhi, ¹⁵ ni awa ri ochoghọ ke ngme igesikia elemhi inono, ni awa womhelo shi emhikpa, ni awa li abi iKirisiti Onomhue, oni o li abi ukhomhi, awa li abi idiegbe oyoli. ¹⁶ IKirisiti o ku egbo eyoli nya gbe abi idiegbe ogbo o tono elamhi manọ khi oghuo, ni uguabo ogbogbo o lie gbe akanya oyoli. Egheghe agho oni idiegbe nya o fu, o totoa, o womhelo shi o, egbo e mholi inono na egbe.‡

Awa mu ingeli eyi awa pfi

¹⁷ Itobo ona, mhi lo ye e ude, itobo eva oyi Onomhue, a khi gbo ngeli abi egbo ni ea lese Eshinegba, ni usamhi ni ee sa o mu ame. ¹⁸ Egbo eghoghọ ea ya dobe lese udi emhi eyi Eshinegba gboo. Ea mhue obọ shi agbo onogbo oyi Eshinegba, itobo umha lese Eshinegba oyewe, igbe udu oyewe o tsua ghi we. ¹⁹ Egbe ea ke lili we ini e riele ingme ebe. E she ri egbe we na ikanya ebe eni e ghole we de. Ingeli khi ingeli eyi itsebo ee ngeli. Ingeli eghoghọ e ghole we egheghe kpa e ke ngeli.

²⁰ Ama, o a khi ina a sese e a li ke ngeli abi a ro lese mie iKirisiti suo. ²¹ Mhi lese khi a she suo ingme oyoli, a gbo sese e igesikia ni o la ingme oyoli. ²² Emini a sese e khi, a khi ke ngeli eni ingeli ni a kpe ngeli, ni oghuemhe egbe ni ea ti egho e re e ngeli, ni e yese e agbo-a. § ²³ A ze ni Eshinegba o mu isamhi ali ingeli eyi e pfi ya khi enegbo. ²⁴ Eshinegba o she ri ingeli enegbo enabi eyoli na e. Itobo igho a ke ngeli abi Eshinegba, elemhi ingeli enete ali ipfuase.*

²⁵ Irarigho, a khi ke gbo lo egbholi, ama a ke gue igesikia ye egbe, itobo khi eri awa li abi iguabo ododa eyi idiegbe oghuo.† ²⁶ Ini u me elemhi ibibi, khi lamhe, khi ze obili o bi ya e elemhi-ibibi oye shi e elemhi,‡ ²⁷ Khi ri egheghe na okphaghie ni o mu e fe. ²⁸ Oni o kpe e do ughiatọ o khi ke gbo do, ama o ri abo eyoli ke gbe akanya ni o te me e ke le, ni o gbo te me e ke kemhi na eni ea mholi.

²⁹ A khi ke ngme ingmemhi ichimhi unu, ama a ke ngme ungmehi onete ni e ri egbe e mu ogbo ni e ri ogbo e fu shi imiesuo. Zobe ni ungmehi oyi e o guę ke de shi egheghe ni a kha ro ngme oli, ni o mholi ikpaghiobo na eni e suo li. ³⁰ A khi ri egbe pfo Ayemhe-no-pfuase oyi Eshinegba-a. Itobo khi Ayemhe-no-pfuase khi otele ni Eshinegba o shi shi

† 4:8 Li ze Iwolo 68.18 ‡ 4:16 Li ze iKolo 2.19 § 4:22 Li ze iKolo 3.9 * 4:24 Li ze Igbae 1.26; iKolo 3.10 † 4:25 Li ze iZaka 8.16 ‡ 4:26 Li ze Iwolo 4.4

ẹ egbe, ni o rẹ lẹsẹ ọli shi udu gboo khi ogbele ọọ bhale ni ọ ya pfa ẹ olamhe eye ẹ shi eke.
³¹ Zobe ni, iyese-a, ofu, elemhi ibibi, okhọli, ali iyese egbe eva, ghe imuegbe obe kpa, ali ikanya ebe nya, e lase ẹ udu le. ³² A ke mhọli ilelemhi na egbe ẹ. A rọ ke topfa egbe abi Eshinegba ọ ri itobọ iKirisiti rọ topfa ẹ.[§]

5

Angeli oyi ọni ọ miesuo

¹ Irarigho, a roshẹka ke khonya Eshinegba abi a rọ da khi imi ọli ni ọ nono egbegbo egho. ² A la agbo inono, ezeze abi iKirisiti ọ nono awa ni ọ rọ ghu-a na awa abi iluasobo ni ẹ kphela ni e ghole Eshinegba.*

³ Abi a rọ khi egbo eni e pfuase egho, a khi riẹle emini ọa gbe akanya nabi itsebo, ukeli emini ọọ pfi omama. A khi khi ena-emhi-ituegbe. Emhi enana ẹa khi emini a suo khi a me iteva oye ẹ egbo eyi Eshinegba ni e khi eni e pfuase. ⁴ A khi gbo ngme ingmemhi omama ali ungmehi oyeghe unu, we khi eri a gbudu li iweghiẹ ali iba izeze ni e we-a. Ochoghọ, a ke kuẹghie Eshinegba. ⁵ A lẹsẹ khi, ghe egbo ena itsebo, ali ọna ingeli omama, ali ọna emhi ituegbe, khi ẹa ya mhọli okemhi shi iloghie oyi iKirisiti ali oyi Eshinegba. Eri ọna emhi-ituegbe ọ li abi ọni ọọ ga ikhumhi.

⁶ A khi ze ni ogbokhoghuo ọ ri ingmemhi afue di ẹ, itobọ khi egbo eni ẹ ngeli ingeli olamhe eghoghọ, Eshinegba ọ ya na we ali egbo ni ẹa ya suo eso na li osue. ⁷ Irarigho, khi ku ma egbo eni ẹ ngeli ingeli olamhe eghoghọ ọ. ⁸ Elele a kpe la alo ebili, ama memena elemhi akpa a ke la, itobọ khi, a ku ma Onomhue ọ. Irarigho, a ke ngeli abi eni e la elemhi akpa. ⁹ Itobọ khi onete ali ipfuase, ghe igesikia e khi umomhi ni akpa o rọ lasele. ¹⁰ Roshẹka ni u wena emini ẹ ti Onomhue eloe, ni u ke riẹle we. ¹¹ Khi ke nu egbo na alo ebili gbe ikanya afue na alo ebili, ni ẹa mhue eleli. Ri ochoghọ ke khueghie osheli oyewe-a. ¹² Emhi omama ọọ khi, ini a ta unu emini egbo ena alo ebili ẹ riẹle elemhi osheli. ¹³ Ama, ini akpa o khueghie ikanya eghoghọ-a gbo o, egbo e ya lẹsẹ emini e khi, ¹⁴ itobọ khi akpa ọọ khueghie emhi nya-a, ni a ke me gbo o. Loli Ebe-no-pfuase o rọ, "A gualeni ẹ lẹsẹ a, a khi li abi ọni ọ ghua, ni akpa oyi iKirisiti o la ẹ egbe ke ge."

¹⁵ Itobọ igho lẹsẹ abi u ke li ya ke ngeli. Khi ke ngeli abi oyeghe, ama ke ngeli abi olesingme. ¹⁶ Ini u da mhọli eghẹghe rọ ya riẹle onete ne, nyanya riẹle ọli, itobọ khi agbo ingme-obe awa ke la.† ¹⁷ Itobọ igho a khi khi eyeghe, ama a ze ni a lẹsẹ emini ẹ ghole Onomhue ni a ke riẹle. ¹⁸ Khi da onyo pfueche egbe-a, ochoghọ ze ni Ayemhen-pfuase o ke vo agbo oye. ¹⁹ A ke to iwolo ena irudunga khasẹ egbe, ke to uwolo eni e te ẹ udu lase ke kuẹghie Onomhue. ²⁰ Eghẹghe kpa, ke kuẹghie Eshinegba ita awa shi emhikpa, itobọ ijesu iKirisiti Onomhue oyi awa.‡

Ingeli oyi emose ali ikpotso ni e la ughue

²¹ A ri egbe tiemhie na egbe ẹ pfo nya itobọ khi u mu ekpe na iKirisiti. ²² Eẹ ikpotso ni a la ughue, a ri egbe ẹ tiemhie na ọdo ẹ, abi u li ri egbe ẹ tiemhie na Onomhue.§ ²³ Itobọ khi omose ọ khi ukhomhi oyi okpotso ọni ọ rọ shi ughue, ezeze abi iKirisiti ọ khi ukhomhi oyi igba oyi egbo eni e mie ọli suo. Eni e mie ọli suo ẹ khi idiegbe oyoli ni ọ mie pfuese. ²⁴ Itobọ igho okpotso ogbogbo ni ọ mhue ọdo, ọ nyese ukhomhi na ọdo li pfo, elemhi emhi nya, abi igba oyi eni e mie iKirisiti suo e li ri egbe we na li.

²⁵ Eẹ emose eni e ri ikpotso shi, a mhọli inono ni o te eke elemhi udu lasele shi ighue ẹ ọ, ezeze abi iKirisiti ọ nono igba oyi eni e mie ọli suo, ni o ze khi ọ ghu-a na we.* ²⁶ Ọ ri itoto oyi ungmehi oyi Eshinegba ri eni e miesuo khi eni e pfuase, ọ ri amẹ khuse we-a ni e dala. ²⁷ Eri ọ riẹle ona na igba oyi eni e mie ọli suo, ni ọ rọ ri ewe somhi otse, ni e ze ọli rọ migha odalo oyoli, ni e khi egbo ni uchimhi ọa ta ma egbe, wekhi eni e mhọli

§ 4:32 Li ze iKolo 3.13 * 5:2 Li ze Okiali 29.18; Iwolo 40.6 † 5:16 Li ze iKolo 4.5 ‡ 5:20 Li ze iKolo 3.16-17 § 5:22 Li ze iKolo 3.18; 1 iPit 3.1 * 5:25 Li ze iKolo 3.19; 1 iPit 3.7

ichinya, u ke liẹ khi emhi olese ni ọa ti, ama ni e khi eni e pfuase ni ẹa mhọli umhaguetia. ²⁸ Ina, ẹẹ emose e li nono ingme oyi ughue we abi e nono ingme oyi idiegbe oyewe. Oni o nono ingme oyi ughue ọli ingme egbe ọli o nono. ²⁹ Ini a mema bino o bie, a ya me khi ogbokhoghuo ọa ya biselemhi egbe ọli, ama eri o ri emhi na egbe ọli e le, o ri ukpeloe e khu egbe ọli, ezeze abi iKirisiti o li ri ukpeloe e khu igba oyi eni e mie ọli suo oyoli. ³⁰ Uguabo idiegbe oyi iKirisiti awa khi. ³¹ “Onana o ze ni omose o ro ri ita li ali inyọ li e shi eke, o ya toma ughue ọli o, egheghe agho we we aava e mele ogbo oghuo a.”† ³² Ukpokpomhi osheli na ni mhi gue e le, ni o la iteva iKirisiti ali igba oyi eni e mie ọli suo. ³³ Ama, ni mhi ro gbe ọli ukhomhi, omose ogbogbo o lolo nono ingme oyi ughue ọli abi o li nono ingme egbe ọli, yeye okpotso ni u la ughue, lolo mu ekpe ke na odo e.

6

IPolu o ye eniye ali eni e bia we ude

¹ Eniye, a ri ungmehi oyi eni e bia e ke gbe akanya, itobo khi ọli o ti ni eni e mie Onomhue suo e ke riye.* ² “Mu ekpe na ita e ali inye e.” Ona o khi ushi oni odode ni Eshinegba o shi ni o ri ishiobo ma. ³ “Ini u mu ekpe na eni e bia e, agbo oye o ya ke je odalo egbegbo, u ya gbo li agbo tese agbo ona.”† ⁴ Ee ita eniye, a khi riye emini o ri elemhi e ke bi imie, a ri ochogho ke ri ukpeloe khu we, a ke sese we ode oni o ghole Onomhue.‡

IPolu o ye ighumha ali eni e mhọli we ude

⁵ Ee ighumha, a ri ungmehi oyi oni o mhọli e ni o la agbo ona ke gbe akanya. A rote ekelemhi udu ke mu ekpe na we. A ri ukpeloe oni o fu ke bino we abi a kha li ri ungmehi oyi iKirisiti gbe akanya. ⁶ A ke ri ingme oyi ewe gbe akanya egheghe kpa, ọa khi ini e bino e tse a ro ri ingme oyewe ke gbe akanya ini e ba ke kueghie e. Ama a ke li abi ighumha eyi iKirisiti e li mu ekpe e na li, ikhi eni e rote ekelemhi-udu oyewe e riye emini Eshinegba oo a ke riye. ⁷ Rote elemhi udu oye ke gbe akanya abine khi Onomhue wa ga, itobo o a khi egbo tse awa ga. ⁸ Roli shi udu khi Onomhue o ya somhi ogbogbo opfa shi ikanya enete ni o gbe, shi oghumha o, shi oni o a khi oghumha.§ ⁹ Ee eni e mhọli ighumha, a li gue ke ngeli deba ighumha eyi ee, A khi so we ulishi khi a ya nase we. A lese khi oni o mhọli e, mhọli ighumha eyi ee, o la iloghie. Ọli o khi oni ọa mhue khi ona o kpe mhe dose ogho.*

Abi eni e miesuo e li nu okphaghie e khọli

¹⁰ Ni mhi ro gbe oni ungmehi oyemhe ukhomhi, a rote obo oyi Onomhue mie itoto eniemhi. Rote ekpabo eniemhi eyoli mie itoto. ¹¹ Rue itsua okhọli nya ni Eshinegba o ro ne so, ni u dobe nu (ekpabo ali ode ebubu ni okphaghie o rote e lasele shi ogbo o) khe abo pfuse a. ¹² Itobo khi ọa khi egbo nabi awa, awa nu e khọli, ama itoto ali ekpabo ali ighie eyewe ni e mhesa agbo ona alo ebili, ali ayemhe ebe eyi okphaghie ena irarogbe ni awa a ya me. ¹³ Itobo igho ri itsua okhọli eni Eshinegba o ro ne nya so, ini u dobe khọli ele ni ekpabo ebe e mu okhọli e vule shi e o. Ini u khọli se nya, gbe lighi.

¹⁴ Mu egbe ni u ro khọli okhọli elemhi ayemhe. Egheghe kpa, mie emini e khi igesikia suo. Eri ona o li abi ogbene ni okhọli-okhue o ro mu oku. Ke ngeli ingeli eni e migha shi ipfuase odalo oyi Eshinegba. Ona o migha shi awulu akhuli ni a ro mu aye ini a ya khọli.† ¹⁵ Ke mu egbe egheghe kpa ni u ro gue usomhi onete oyi Eshinegba oyi opomhe le, onana o li abi eku ni okhọli-okhue oo so shi awe.‡ ¹⁶ Ke regbenga Eshinegba, ona o ya khukhu e obo oyi ikuatse ni okphaghie oo nono ni ọli kuali e, eri ona o li abi ofiase ni okhọli-okhue o ro mhọli obo ro ke fiase ote-osue erali kua. ¹⁷ Yelele khi Eshinegba o mie e pfuese. Onana o li abi arula akhuli ni okhọli-okhue o ro rughu e ye okhọli. Rue

† 5:31 Li ze Igbae 2.24 * 6:1 Li ze iKolo 3.20 † 6:3 Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16 ‡ 6:4 Li ze iKolo 3.21 § 6:8 Li ze iKolo 3.22-25 * 6:9 Li ze iDeut 10.17; iKolo 3.25; 4.1 † 6:14 Li ze Aza 11.5; 59.17 ‡ 6:15 Li ze Aza 52.7

ungmemhi oyi Eshinegba ni Ayemhe-no-pfuase o ro ne mhuẹ obọ ke khọli, eri o li abi ogbhoro ni a ro khọli okhọli. § 18 Ro te elemhi Ayemhe no pfuase ke lema egheghe kpa. U kha lema, ke so iromhi ododa. Ke lie Eshinegba o kpaghie e obọ. Abi u lie lema, ke tokpe. Ke lema na egbo eyi Eshinegba egheghe kpa. 19 A gbo li ke lema na mhe ni Eshinegba o ri ungmehi shi mhe unu egheghe kpa ini mhi ya khueghie unu a ngme, ni mhi dobe khueghie osheli ni o la usomhi onete oyi Eshinegba-a khasẹ egbo, ini mhi khaa ngme, ni ulishi o khi mu mhe. 20 Oni o to-ẹoli iKirisiti e tse abo usomhi onete oyi Eshinegba ona mhi khi. Ona o ze ni mhi ro la owa ighuma. Itobo igho, a ke lema na mhe ni Eshinegba o ri udu na mhe ke tse abo usomhi onete oyoli abi mhi kha li tse oli.

Ipolu o lema Eshinegba o khivose na eni e miesuo

21 Inyoghwo awa ni awa nono ingme oyoli, ni o gbe akanya oyi Onomhuẹ te ode igesikia, iTakikosi o khi. O ya gue ingme eyemhe nya ye e, ni a ro gbo lese abi o li mhe egbe ali emini mhia riẹle.* 22 Itobo igho mhi ro ghie oli ghi e, ni a ro lese abi anye li la o shi, ni o gbo ri udu shi e o.† 23 Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhuẹ, e ri opfomhe na e ni a miesuo. E ka re e nono ingme egbe e, ali ni a kie ke mie iJesu suo 24 Eshinegba o ka li okhale na egbo nya ni e nono ingme oyi iJesu iKirisiti Onomhuẹ oyi awa, ikhi inono ni o ya pfo ghue.

§ 6:17 Li ze Aza 59.17 * 6:21 Li ze Ika 20.4; 2 iTimo 4.12 † 6:22 Li ze iKolo 4.7-8

Ebe ni iPoḷu o keke ghi egbo
IFilipia
 Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPoḷu ali iTimoti eni e e ga eyi iJesu iKirisiti anye ga khi.*

Mhemhe mhi keke ebe ona a ghi egbo ni e mie iJesu iKirisiti suo nya ni e la eke iFilipi shi eni e ri ukpeloe e khu eyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ali eni e la agho o kpaghie obo.

² Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e gbo ri opfomhe ghi e.

³ Egheghe kpa ni mhi ro da sato e egbe ne, eri mhia kphemhi na Eshinegba. ⁴ Egheghe kpa ni mhi ro da a so iromhi na e nya ne, eri oghelo o la mhe udu ke so iromhi. ⁵ Irari ode ni a te nu mhe ri oni usomhi onete kia, rote ele nodode ya ramhi amo. ⁶ Mhi ro sho khi, Eshinegba ni o gba ikanya enete eke le shi agbo oye, loli o ya nu e tsua li ramhi ele ni iJesu iKirisiti o ro ya nyene egbe bhale.

⁷ O ti ni mhi lina ke saa ingme oye egheghe kpa irari khi ingme oye o la mhe udu. O kha ririe khi ighumha mhi la, okekhi ini mhia khe oni usomhi onete shi eke, ali ini mhia pfi otsele ro lama shi emini oni usomhi onete o ri ele. Irari khi eri Eshinegba o ri oni afu ona ga na awa, ni awa ro gue oni usomhi onete le. ⁸ Eshinegba o khi otsele oyemhe khi igesikia mhia ngme ini mhi khi inono ekelemhi udu ona iJesu iKirisiti mhi mhue na e.

⁹ Iromhi ni mhia so na e khi, inono ni a mhue ena, o ke nga sho, rote ileingme ali ilese udi ingme, ¹⁰ ni a ro dobe ke ze emini o ti ne. Ini a pfuase, ni a khi eni ea mhue umha-guekia ya ramhi ele ni iKirisiti o ya nyene egbe bhale. ¹¹ Ni agbo oye o vo ingeli ipfuase ni e rote obo oyi iJesu iKirisiti bhale. Ni a ro me asha ri ufumhi ali ikueghie na Eshinegba.

iKirisiti a la agbo o na

¹² Mena, mhia nono ni a lese khi emini mhi me khi eri o kpaghie obo ti usomhi onete je odalo. ¹³ Irarigho, ekhe-khe na agbala nya e she lese khi itobo khi mhi khi aghiusomhi oyi iKirisiti a ro mu mhe shi owa ighumha.† ¹⁴ Ogba ighumha ni a mu mhe shi o she ri inyoghuo awa ebubu regbenga Onomhue, ni a ro bhale ya e khi e zese udu-a egheghe kpa ro gue usomhi onete oyi Eshinegba le, ni o khia khi ulishi o mu we.

¹⁵ Egbegbo lo, khi, rote ayemhe ubogbo ali ofuma, egbo eghuo e ro ri iKirisiti e tse abo, ama eghuo e rote udu igesikia roli e tse abo. ¹⁶ Eni e rote udu igesikia a tse abo, ayemhe inono e ro o ri ele oli, irari khi e lese khi itobo igho Eshinegba o ro remhe shi akana ni mhi migha ke khe oni usomhi onete shi eke. ¹⁷ Elese e rote udu aro-timhenga ri iKirisiti e tsabo. Oa khi ode igesikia e te roli e tse abo. Eri o li we egbe abine khi e kha me asha to ingme shi eke na mhe abi mhi la owa ighumha ena. ¹⁸ Abiabi e li ri iKirisiti tsabo kpa, oa mhue abi o ngme. O ke khi ode egbholi o, o khi egbegbi ode oo, mhi mema ya ke ghele shi o.

Igho lo e, mhi mema ya ke ghele shi o. ¹⁹ Itobo khi mhi lese khi rote iromhi ni a so, ali ikpaghiobo ni o rote Ayemhe oyi iJesu iKirisiti bhale, a ya rue mhe elemhi owa ighumha ona lasele. ²⁰ Mhi ma to eloe eke, mhi gbo mhue irudushi o khi, mhi aa ya tigbe ze ni akanya oyemhe o ba mhe ku. Ama egheghe kpa ali memena mhi ya ri igbedu ke ngme ni mhi ke ri ufumhi ghi iKirisiti rote angeli oyemhe, mhi la agbo oo, okekhi ini mhi ghua. ²¹ Irari ini e oyemhe, agbo ni mhi la, iKirisiti mhi la o na. Mhi kha ghua, eleli o khi na mhe. ²² Ama ini mhi kie la agbo a le, mhi kha kie mholi ikanya enete ni mhi kha gbe na iKirisiti. Ama onoghuo o, mhi kha ze mena? Mhi aa lese e! ²³ Udu o ze mhe eva, mhi aa lese oni mhi ya ze o. Mhi ga nono ni mhi deba iKirisiti ni mhi lase agbo le. Ona o ga ti

* 1:1 Li ze Ika 16.12 † 1:13 Li ze Ika 28.30

mhe egbe ne. ²⁴ Ama itobọ oye e, o ti ni mhi la agbo. ²⁵ Mhi lama shi ona, mhi lese khi mhi ya la agbo. Mhi ya nu e nya la agbo ni a ke je odalo, ali ni a mholi oghelẹ ni o la irudunga. ²⁶ Ni a ro bhale ya e khi ini mhi nyene egbe bhale gbo nu e la, a ya me asha ke titi egbe irari oyemhe, rote elemhi agbo oye ni o kuma iJesu iKirisiti o.

²⁷ Abibi o riẹ li, ke ngeli abi ungmehi oyi iKirisiti o ngme. Ni a ro bhale ya e khi, mhi bhale ya me e o, okekhi eri mhi suo eko e o, mhi ke lese khi a kie migha egbegbo elemhi ayemhe oghuo. A kholi okhue usomhi onete elemhi ikudugbe abi ogbo oghuo. ²⁸ A khi ze ni ulishi ebe e o mu e, ona o ya re we lese khi a ya mhue eleli, ama wewe e ya pfua, irari khi Eshinegba loli o ri imuole na e. ²⁹ Irari khi a she ri eghẹghẹ na e ni a ro ga iKirisiti, ni o a khi irari khi a lese ya miesuo tse, ama ni a ro li ya me osue na li. ³⁰ Memena, a li kuma mhe o shi oni okholi. Oni a me khi mhii kholi eghẹghẹ ni o dose, ni mhi kiele e kholi memena.‡

2

A ke khonya iregbe-tiemhie onabi oyi iJesu

¹ Agbo oye ni o kugbe iKirisiti o, o ze ni a ro toto. Inono ni o mhue na e o ri udu shi e o. E e ali Ayemhe oyoli a mhue ikugbe. A gbo mhue isomhelemhi ali ilelemhi na egbe e. ² Irarigho, mhia nono ni a remhe ke ghele shi abi a mhue isamhi eghuo, ni a riẹle inono na egbe, a gbo khili oghuo elemhi ayemhe ali udu. ³ A khi ri ayemhe a ba timhe nga ali ni a ba me asha ke tono obọ udu, riẹle emhikhoghuo. Ama a nyese ukhomhi na egbe. A bino khi ogboese o somhi dose e. ⁴ A nono onete oyi egbe e, o a khi onete oyi yeyeghuo tse.

⁵ Mhue angeli nabi iJesu iKirisiti o mhue.

⁶ Abi o riẹ khia khi
eri iKirisiti o li abi Eshinegba.

O a tigbe sa li khi
otu loli ali Eshinegba e khi.

⁷ Ochoghọ, eri o rote udu oyoli
rue emini o mhue nya obọ-a,
o mele oni o o ga ogbo-a.

O mele ogbo-a,
o ri ekuẹ ogbo ku egbe bhale.

⁸ O ri egboli tiemhile,
o kia okiali isueso
ya ramhi ni o ro ghua, ikhi eghuli oyoli na apfida.

⁹ Itobọ ona, Eshinegba o yase oli
nga obini o yagha ne nya.
O ri eva ni o fu dose eva nya nali,

¹⁰ ni a ro bhale ya e khi
ashiashini a da la
lu eva oyi iJesu ne,

ikhomhegbhe nya e nyese
ghe emhi nya ni e la idane
ali eni e la eke, ali eni e la elemhi eke,

¹¹ emhi nya e ya pfi otselẹ
khi iJesu iKirisiti o khi Onomhue,
ni a ro ri ufumhi
na Eshinegba Ita.*

¹² Itobọ igho, emole mhe, abi a lie sueso ukpeloe oyemhe a gbo ligho ke sueso odukhokho oyemhe. A ri ulishi ali ikpheli ke gbe ikanya, ni irudunga oye o gba pfo.

‡ 1:30 Li ze Ika 16.19-40 * 2:11 Li ze Aza 45.23

¹³ Itobọ khi egheghe kpa Eshinegba o ro la e egbe e gbe akanya ni o re e mhuẹ oghuẹmhe, ni a gbo dobe ke riẹle emini o de shi omheşe onete oyoli.

¹⁴ A khi ri awolo we ekhako riẹle emhikhoghuo. ¹⁵ Ni a khi egbo ni ea mhuẹ umhaguẹkia, ni e pfuase abi imi Eshinegba ni e gba pfo, elemhi agbo ni egbo ali ena ikanya ichimhi e la. A mema la we iteva ke ge abi ikpetata ni e la idane,† ¹⁶ abi a lie gue ungmehi agbo ke ye we. Ini a li ghọ, mhi ya me asha ke re e titi egbe ele ni iKirisiti o ya nyene egbe bhale. Irari khi eri ona o ya rokhase khi iroshẹka ni mhi roshi ali ikanya ni mhi gbe, ea khi afue.

¹⁷ Ini a tseku ku oia eyemhe abi onyo shi iluasobo ali ikanya enete ni o rote irudunga oyeşe lasele, eri egbe e mu mhe shi o, mhi nu e ghele. ¹⁸ Irarigho, egbe e li ke mu e, a li nu mhe ke ghele.

ITimoti ali Epafuroditusi

¹⁹ Ini o ghole Eshinegba, mhi khokho khi mhi ya dobe kele ghie iTimoti ghi e. Ni mhi ro suo eko e, ni mhi mhuẹ oghelẹ ini o jele. ²⁰ Lolighuo kpe o lese abi o li mhe egbe, ni ingme oyeşe o gbo mu egbe. ²¹ Egbo eni e kpole nya, eleli oyewe e na khu, ama o a khi eleli oyi iJesu iKirisiti. ²² Ama, ee, a lese abi iTimoti o li ri egboli khase e abi o la o shi. Abi mhemhe ali lue anye li kugbe gbe akanya oyi usomhi onete oyi Eshinegba abi ita ali omọ ee li. ²³ Mhi ya kele ghie oli ghi e ini mhi da lese abi o ya li mhe egbe. ²⁴ Mhi ri egbe da Onomhuẹ khi mhi ya kele bhale.

²⁵ Mhi kie gbo li khokho khi o ti ni mhi ghie inyoghuo awa ghi e, ikhi Epafuroditusi ni o she gbe akanya deba mhe, ni o she gbo nu mhe gbe akanya ode-khode. Ni o gbo khi aghiusomhi oyeşe ni oo kpaghie mhe obọ. ²⁶ Egbe ee kphakpha li ni o ro me e. Egbe e a ke sheshe oli itobọ khi a suo khi oo ghua. ²⁷ Egbegbo lo, oo ghua gba, ukuku o kpoli eghuli le. Ama Eshinegba o mhuẹ ilelemhi na li. O a khi lolighuo Eshinegba o mhuẹ ilelemhi na tse, o li mhuẹ na mhe, o tsumhi mhe elemhi osue ni o to-nga osoli. ²⁸ Mhemhe egbe ee kphakpha ne ni mhi ro ghie oli ghi e. Ni a gbo mhuẹ oghelẹ ini a me oli, ni osoli oyemhe o kelea. ²⁹ A ri oghelẹ kpe abo mie oli abi inyoghuo na elemhi oni irudunga. A mu ekpe nofunẹ na egbo nya nabi loli. ³⁰ Itobọ khi o ri agbo oyoli shi okhena, ukuku o kpole suii ni o kha ro ghu-a shi akanya oyi iKirisiti, ini o me asha ri ikpaghiobo na mhe ni ee aa dobe rona mhe.

3

Angeli ni o migha shi ipfuase

¹ Ni mhi ro gbe oli ukhomhi, inyoghuo, a ke ghele shi abi a li kuma Onomhuẹ o. O a mhuẹ abi o ngme mhe ini mhi riẹle emini mhi kpe keke ghi e gbo keke, loli o ya ti e egbe ne.

² A mu egbe e shi egbo egho ni e li abi ewa, ni ee gbe ikanya ebe. Ikhi eni e lie khi ogbo mema shele-a neni imiepfuese oyoli o gba pfo. ³ Anye ena, a shele egbegbi ishele-a, irari khi anye te ode ayemhe e ga Eshinegba. Anye mholi oghelẹ shi elemhi agbo oyi anye khi anye kuma iJesu iKirisiti o, ni anye ea ri egbe da ikanya idiegbe. ⁴ Ama mhemhe mhii kha ri egbe da ikanya idiegbe eghoghọ ne.

Ini aá nono ogbo ni o kha regbeda ikanya idiegbe eghoghọ lo, mhemhe o kha khi. ⁵ Irari khi ele-nuzi-elele ni a ro bia mhe, a ro shele mhe-a. Ongi iZireni a bia mhe, mhi rote unuekpe oyi iBejami lasele, egbegbi ongi Iburu. Ini ee, iri ushi oyi egbo iJu gbe akanya, iFarisi mhi khi.* ⁶ Mhi mhuẹ omuegbe ramhi ni mhi ro mu okholi vule shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o. Ini ee abi ogbo o lie pfuase, ode irushi-gbe akanya, mhi aa mhuẹ ashini o kpo mhe shi.†

⁷ Ama emhi eghoghọ ni mhi kha leli shi eleli, mhi rewe shi afue, itobọ oyi iKirisiti. ⁸ O a khi egho tse, mhi lama emhikpa o limhe opfu-a, itobọ ufumhi ni o la ileşe ni mhi lese

† 2:15 Li ze iDeut 32.5 * 3:5 Li ze Ika 23.6; 26.5; iRom 11.1 † 3:6 Li ze Ika 8.3; 22.4; 26.9-11

iJesu iKirisiti Onomhwe oyemhe. Itobo oyoli mhi ro tsua emhi nya kua. Eri mhi ga bino we shi iku, ni mhi me asha mhwe iKirisiti, ⁹ ali ni mhi ga toma li o pfo. Mhi aa ke mhwe angeli no migha shi ipfuase oyemhe, angeli ipfuase onabi mhi ri itobo khi mhi ri ushi e gbe akanya mholi. Ama angeli ni o migha shi ipfuase ni a rote irudunga oyi iKirisiti ro na mhe mhi ke mholi memena, angeli ipfuase ni o rote obo oyi Eshinegba bhale, ni o rote irudunga bhale. ¹⁰ Emini mhia nono ni mhi lolo lese khi iKirisiti ali ekpabo ni o rote eghuli guise oli le. Ni mhi ro nu oli me osoli ni o me, ni mhi nu oli ghu eghuli onabi o ghu. ¹¹ Itobo khi mhi mholi oli shi udu khi a ya li rote eghuli guise mhe le.

Roshaka na ya ramhi ukpese elemhi irudunga

¹² Mhi a lie khi mhi she ramhi ashini mhia nono ni mhi ramhi ne, wekhi eri mhi she gba pfo. Ama eri mhi roshaka ni mhi li abi iKirisiti. Onana o ze khi iKirisiti o pfi obo rue mhe. ¹³ Igesikia, inyoghwo, mhi aa bino egbemhe shi oni o she lo owa ne. Emhi oghuo ni mhia li, khi, ni mhi ro rue eloe emini e je ikhokho a, ni mhi roshaka ri obo ramhi emini e la odalo. ¹⁴ Irarigho, eri mhi na le talala, ni mhi ro mhwe ifata, ni o khi ulumhi ni Eshinegba o lu mhe, rote iJesu iKirisiti je agbo ni o la iloghie.

¹⁵ Awa nya ni awa mholi iwomhelo shi elemhi ayemhe, awa li mhwe udu onana. Ama ini eghuo elemhi e, e mhwe udu oda shi ingme onana, Eshinegba o ya roli khasa e. ¹⁶ Abibi o ya li, awa ke je odalo shi ushi oghuo ni awa deba ramhi ana.

¹⁷ A ke khonya mhe inyoghwo. A ri eso shi egbo ni e deba oni ode onete ni anye ro shi eke na e. ¹⁸ Mhi she kpe gueye e ne, mhi gbolo ri evie shi alo a gueye e memena, khi egbo eghuo e la no khia khi uwali agbo ni e la, o she re we khi obe oyi eghuli ni iKirisiti o ghu shi apfida. ¹⁹ Owa ere ee je, irari khi oghuemhe idiegbe oyewe o khi olitsa oyewe. Eri ee titi egbe shi emini e kha ro shi omama. Usamhi emhi agbo ona e lese e sa. ²⁰ Ama awa, udiokute oyawa o la iloghie, awa lolo ri alo shi eke ke khe Omiepfuese ikhi iJesu iKirisiti ni o rote iloghie jele. ²¹ O ya ooghie idiegbe oyawa ona ni oo ghu, o ri idiegbe oyi ufumhi onabi oyoli to-eloli oli. Itoto ogho ni o ro dobe ri emhikpa bhale omhese oyoli o ro ya riele we.

4

Ungmemhi irudusho

¹ Itobo igho, inyoghwo, ingme oye oo mu mhe egbe gba. Eloli e, o she nga mhe. A ma ri egbe a mu mhe, mhi gbo re e titi egbe, igho o ti ni a kha li migha agbo oye oo Onomhwe.

² Mhi lema Euodia ali iSitaiki, a kpekpe a lama na egbe abi inyoghwo ni e mie Onomhwe suo. ³ Ali ye ye onuzava oyemhe, iSizigusi, kpaghie eni ikpotso ena obo irari khi e she nu mhe me osue shi itsabo usomhi onete ona kia kia. Ghe iKilemeti ali eni anye ga gbe akanya kugbe ali elese nekpole, eni eva oyewe o la ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo.

⁴ Eshinegba o ze ni a ke mholi oghela eghenge kpa irari khi a kugbe Onomhwe o. Mhi gbolo e i, a ke ghele! ⁵ Ze ni ogbokpa o ke me igue riele emhi shi eghenge oye gboo. Irari khi Onomhwe o kele ya bhale.

⁶ A khi ze ni emhikhoghwo o mu e egbe dose. Ama, emhikpa, a ri udu ikphemhi ke so iromhi mhila Eshinegba emini u wa nono. ⁷ Ni opfomhe oyi Eshinegba ni o dose ilese oyi ogbo nya, o ri igbe udu ali ayemhe ni o migha na e, irari ikugbe ni a kugbe iJesu iKirisiti o.

⁸ Ni mhi ro gbe oli ukhomhi i, inyoghwo-mhe, a ze ni isamhi eminete ni a kueghie ogbo o shi e vo e udu, li shi emini e khi egbegbo, ni e mu eloe, ni e rote ode ipfuase bhale, ni e khi eyi inono, ni a mu ekpe shi. ⁹ A ri emini a wena obo oyemhe ali eni a mie obo oyemhe, okekhi eni a me agbo oyemhe ke gbe akanya. Shi eni mhi ri unu ngme ali eni mhi riele. Eshinegba ni o ri opfomhe e na ogbo o ya nu e la.

‡ 3:17 Li ze 1 iKori 4.16; 11.1

*IP*olu o tse obode shi isomhopfa

¹⁰ Abi ogbo ni o mie Onomhue suo, egbe ma mu mhe shi o gba, khi, abi o tseku tese, khi a kie gbo me asha ri inono ni a mhue na mhe khashe mhe. Oa ke khia khi eri mhi ri ona lie khi aa ke kpe ri eloe e khu mhe, ama eri aa ke kpe me asha kpaghie mhe obo. ¹¹ Oa khi eri mhia ngme ona irari khi o limhe egbe abine khi a pfi mhe eso-a, itobo khi abi oni mhi mhue o lie khuese mhe o she ma mhe-a. ¹² Mhi lese abi oo li egbe ini ogbo o la umhame ali abi oo li ini ogbo o la osuemhe. Mhi she wena osheli ona ni a ro bhale ya e khi oni mhi mhue o bu mhe. Obiobini o khi oo, ashiashini o khi oo, mhi le khue oo, o ke khia khi okiamhi oo gbe mhe. ¹³ Mhi dobe rieler emhikpa rote itoto ni iKirisiti o ro na mhe.

¹⁴ A ma khale, abi a li kpaghie mhe obo abi mhi ro la omunu. ¹⁵ Ee egbo iFilipi, a lese khi abi mhi ro rote eke iMasidonia vu, ni mhi ro lese gba akanya itsabo usomhi onete le, eeghuo kpe a khi eni e miesuo ni e kpaghie mhe obo elemhi irona ali imemie. ¹⁶ Oa khi utoghuo tse, a kpaghie mhe obini eke iTesalonika abi mhi ro nono ikpaghiobo.*† ¹⁷ Oa khia khi isomhopfa mhi lese nono, ama emini a ya keke shi eku e oye na iloghie mhia nono. ¹⁸ A she fali mhe ota gba pfo, e gbo gba nga o. A she ri itsua ghi mhe ni e vo mhe eke, abi mhi ro mie Epafuroditusi emini a rona li ghi mhe ena, eri e li abi irona ni ee kphela, ikhi iluasobo ni a mie, ni e ti Eshinegba eloe.‡ ¹⁹ Eshinegba oyemhe o ya ri emini e ghole e nya na e. Epfue ni o fune ni o la iJesu iKirisiti onayi oli o te ya rieler oli.

²⁰ Ufumhi o khi oyi Eshinegba Ita awa ya ramhi ele ni agboagbo, Atse!

*O*tse ni o kpukhokho

²¹ Mhia tse ogbokpa ni o khi Omi Eshinegba ni o khi oyi iJesu iKirisiti. Inyoghuo nya ni e nu mhe la ana ee tse e. ²² Egbo eyi Eshinegba ni e la ana nya ee tse e, ghe eni e la agbala oyi iSiza.

²³ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue o ka nu ayemhe oye e la. Atse.

* 4:16 Li ze Ika 17.1 † 4:16 Li ze 2 iKori 11.9 ‡ 4:18 Li ze Okiali 29.18

Ebe ni iPọlu ọ kẹkẹ ghi ẹgbọ
IKolosha
 Eni e miesuo

¹ Mhẹmhẹ iPọlu, aghiusomhi na kẹkẹ oyi iJesu iKirisiti ni Ẹshinẹgba ọ zẹ abi o ghọle ọli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iTimoti.

² Mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona ghi ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba ni e la ẹoli iKolose, ikhi inyoghuo awa ni e pfuase ni a ri egbe ẹ nga elemhi iKirisiti.

Ẹshinẹgba Ita awa ọ ka li okhale na ẹ, ọ ri opfomhẹ na ẹ.

Iromhi ali ikphẹmhi

³ Ẹghẹghẹ kpa anye rọ kphẹmhi na Ẹshinẹgba, Ita iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa, ini anye ẹ sọ iromhi na ẹ. ⁴ Itobọ khi anye she suọ abi a migha shi irudunga oyi iJesu, ali abi a li nono ingme oyi ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba nya. ⁵ Emini Ẹshinẹgba ọ rọ shi eke ẹ khẹ ẹ obini iloghie, o rẹ ẹ mhọli irudunga ali inono ona, ikhi emini a she suọ elemhi ungmehi igesikia, ikhi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni a she gueye ẹ. ⁶ Oni usomhi onete ona o she ri umomhi ẹ lasele, o gbolo fu ẹ shi ọ elemhi agbọ nya, abi o kie kpẹ ẹ li iteva oyeẹ rọte ogbẹlẹ ni a te lẹsẹ igesikia ni o la ukpokpomhi okhale ni Ẹshinẹgba ọ li. ⁷ Obọ oyi Epafurasi a te suọ oni okhale oyi Ẹshinẹgba, ọni ọ khi ọtuoghuo elemhi anye, ni ọọ gbe akanya oyi iKirisiti te ode igesikia ni ọ to ẹloli anye.* ⁸ Lọli ọ gbo gueye anye abi oni Ayẹmhẹ ọ li rẹ ẹ mhọli inono na ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba.

⁹ Abi anye te lina suọ esọ onete oyi angeli oyeẹ, anye ẹ tigbe yẹmhẹ iromhi isosọ-a, ni anye sọ ọ na ẹ. Anye ẹ sọ iromhi, Ẹshinẹgba ọ rọte ilẹsingme ali ilẹsẹ elemhi Ayẹmhẹ-nọ-pfuase kpaghie ẹ obọ, ni a lẹsẹ oghuẹmhẹ oyọli, ni a riẹlẹ ọli. ¹⁰ Eri anye lina sọ iromhi na ẹ, ni a guẹ ke ngeli abi ẹgbọ eyi Ọnọmhuẹ ẹẹ li, ni a ri egbe ke mu ọli, a ri imomhi eyi onete iriẹlẹ lasele, a gbolo ẹ lẹsẹ Ẹshinẹgba gbo shi ọ. ¹¹ Anye gbolo ẹ lema li, ọ ri itoto na ẹ, ni a ke ri ekpabọ eyọli nya gbe akanya, ni a mhọli ukpokpomhi iregbemie ali irabomudu ali oghẹlẹ. ¹² Ni a ke kphẹmhi na Ẹshinẹgba Ita, ni ọ li rẹ ẹ fu tẹ eni e li mhọli okemhi shi ugu oyi ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba, eni e la ákpá, ni ọ rọọ khẹ ẹ. ¹³ Ẹshinẹgba ọ she rue awa obọ oyi ekpabọ alo ebili eyi ọkphaghie lasele, o rue awa bhale iloghie oyi omi ọli ni ọ nono. ¹⁴ Obọ oyọli awa te mhọli ipfasheke, ni ọ ri olamhẹ topfa awa.†

IKirisiti ọ fu nẹ nya

¹⁵ IKirisiti khi irọkhọkhọ oyi Ẹshinẹgba ni ogbọ aa ya mẹ ẹloe. Lọli ọ khi ọni odode emini Ẹshinẹgba ọ ma nya. ¹⁶ Irari khi obọ oyọli a te ma emhikpa, ikhi emini e la ukhuli ali eke, ghe eni a mẹ ali eni aa ya mẹ, okekhi ikpẹkhomhi eghiele o, o khi ekpabọ o, o khi ighie o, okekhi ena omhẹsẹ o, lọli ọ ma emhikpa, ọ ma wẹ na egbọli. ¹⁷ Ọ kpẹ la ọ neni a ma emhi nya, lọli ọ zẹ ni emhi nya e rọ kugbe khi oghuo. ¹⁸ Lọli ọ khi ukhomhi oyi idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ. Lọli ọ khi igbaekẹle, itobọ khi lọli Ẹshinẹgba ọ kpẹ guise le, ni ọa ke gbo ya ghu ghue, ẹghẹghẹ aghọ ni lọlighuo ọ ri obọ nga emini e la agbọ nya ke mhẹsẹ shi.‡ ¹⁹ Irari khi eri o ghọle Ẹshinẹgba ni emini ọ khi nya o la agbọ oyi Omi ọli. ²⁰ Isheghọ ni ọ mẹ asha rọte obọ oyi ọni Omi ọli nu emhikpa mhue irọ-riẹlẹ, o khi emhi na agbọ ona okekhi ena idane. Ọlia eyọli ni ọ ku abi ọ rọ ghua shi ukhomhi apfida ọ rọ riẹlẹ ona.§

²¹ Ẹghẹghẹ ni o dosẹ ni aa rọ kpẹ lẹsẹ Ẹshinẹgba, eri a nuata shi ọli ọ. A khi ebe ọli elemhi udu oyeẹ, itobọ angeli obe ni a ngeli. ²² Ama Ẹshinẹgba ọ she rẹ ẹ nu egbọli rọ riẹlẹ. Eghuli oyi iKirisiti ọ rọ rẹ ẹ khi eni e pfuase shi odalo oyọli, ni aa ke mhọli ichimhi, ni á pfue umhaguekia. ²³ Ini a da kie la elemhi irudunga oyeẹ, ni a rọ migha gbagbagba shi ọ, ni aa rọ zẹ ni irudushi ni a mhọli o nighise, ikhi oni a mhọli shi emini Ẹshinẹgba ọ

* 1:7 Li zẹ iKolo 4.12; iFile 23 † 1:14 Li zẹ Ẹfi 1.7 ‡ 1:18 Li zẹ Ẹfi 1.22-23 § 1:20 Li zẹ Ẹfi 2.16

rọ shobọ na ẹ elemhi usomhi onete oyọli. Oni usomhi onete ona ni a she rọ tse abọ khase ọgbọkpa elemhi agbọ ona, lọli a zẹ mhẹ iPọlu shi abi aghiusomhi, mhi rọli ke tse abọ.

Ikanya ni iPọlu ọ gbe na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo

²⁴ Memena, egbe ga a mu mhẹ shi osoli ni mhi mẹ ẹ na ẹ elemhi idiegbe oyemhẹ. Eri mhi ri oni osoli ona pfuse ikanya eni e kpọle gbe, abi iKirisiti ọọ mẹ osoli na idiegbe oyọli, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. ²⁵ Eshinegba ọ she remhẹ khi ọni ọọ ga oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyọli, ni mhi ya tse-abọ oni usomhi oyọli nya yẹ ẹ. ²⁶ Ona o khi osheli ni ọ kpẹ rọ sheli na egbọ rọte igbaekele ramhi egheghe ana. Ama, lọli ọ tigbe khueghie a khase egbọ eyọli ena. ²⁷ Eri Eshinegba ọ riele ona ni eni egbọ eyọli e lese ẹpfue oniemi ni o la oni osheli ona. Oni osheli khi, iKirisiti ni ọ la agbọ oye ẹ, ni ọ rẹ ẹ mhọli irudushọ khi, a ya nu ọli mhọli okemhi shi ufumhi oyi Eshinegba.

²⁸ Lọli o zẹ ni anye rọ ri iKirisiti ẹ tse abọ khase ọgbọkpa. Rọte egbhali ni anye mhọli nya anye te ẹ tse agua ye ọgbọ, anye gbolo ẹ sese wẹ ni anye rọ rue wẹ bhale odalo oyi Eshinegba abi egbọ ni e mhue iwomhelo, ni e toma iKirisiti ọ. ²⁹ Ni a bhale ya ẹ khi ona o zẹ ukhomhi, eri mhi ri ekpabọ eyi iKirisiti nya ni e la mhẹ egbe roshẹka gbe akanya.

2

¹ Mhia nono ni mhi gueye ẹ abi mhi li roshẹka a kpaghie ẹ ali eni e miesuo ni e la ẹoli iLaodisha ali egboese ni ẹa mẹ mhẹ ukpeloe ghue obọ. ² Emini o zẹ ni mhi rọ ọ riele ona khi ni a rọ ri udu shi wẹ ọ, ali ni e kugbe elemhi inono, ini e mhọli ẹpfue ni o gba pfo ni ilese o rọ ọ na ọgbọ. Egheghe agho ni e lese osheli ni Eshinegba ọ gba, ni o khi iKirisiti. ³ Lọlighuo kpe ọ khi okpe ni ọọ khueghie ẹpfue-a ni o la ilisingme ali ilese eyi Eshinegba.

⁴ Eri mhi gue ona a ye ini ọgbọkhoghuo ọ khi ri osese egbhali bhale ya di ẹ, abibi eni osese e ririe dala esọ ramhi. ⁵ Irari khi, ini mhi aa ririe nu ẹ la agho, ayemhẹ oyemhẹ o nu ẹ la agho. Mhi nono ni mhi bhale ya mẹ ẹ abi a gue la kuete, ni irudunga ni a mhọli shi iKirisiti ọ ọa li nighise.

⁶ Aborokhia khi a she rue iJesu iKirisiti abi Onomhue, a nu ọli ke ngeli kugbe, ⁷ a gbelighi migha, a gbo rọ ma imiesuo ni a mie iKirisiti suo, a kie mhọli ọli shi udu khi emini a sese ẹ ikhi ingme eyi iKirisiti khi igesikia e khi. A kphemhi ẹ na Eshinegba egheghe kpa.

⁸ Khi zẹ ọgbọkhoghuo di ẹ mu lama shi osese afue ali eyi ikpamhika. Ikhi osese ni e migha nga angeli ali egbhali oyi agbọ, ni ẹa rọte obọ oyi iKirisiti bhale.

⁹ Irari khi emini Eshinegba ọ khi nya e la idiegbe oyi iKirisiti. ¹⁰ Irari khi a kugbe iKirisiti ọ, a rọ mhọli agbọ ni o gba pfo elemhi ayemhẹ. Lọli ọọ kpeda nya elemhi ekpabọ ali omhese ali afu nya na elemhi ayemhẹ. ¹¹ Itobọ khi a kugbe iKirisiti ọ, ọ rọ rue ẹ oguemhẹ idiegbe udu lasela, ezeze abi a lie shela ọgbọ ẹpfi-a. ¹² Ezeze abi a li ri iKirisiti to abi ọ rọ ghua, ni a gbo guise ọli le, igho a li pfi ẹ lo elemhi okẹ gbo mu ẹ vule, elemhi ibatizi. A guise ẹ le bhale agbọ irari khi a mhọli irudunga shi ekpabọ oyi Eshinegba ni ọ rọte eghuli guise iKirisiti le.*

¹³ Eri a kpẹ ghu-a shi elemhi ayemhẹ egheghe no dose, irari khi a la agbọ olamhẹ. Ama memena, Eshinegba ọ she ri iKirisiti re ẹ gbo mhọli agbọ. Ọ ri olamhẹ eyawa nya topfa awa.† ¹⁴ Abi Eshinegba ọ rọ shishi ishi ni a zẹ shi awa egbe-a se, ikhi eni e migha zu awa ode, ọ rue wẹ awa ode-a, ọ ta wẹ ma apfida abi iJesu ọ rọ ghua.‡ ¹⁵ Abi ọ rọ mie iyemhẹ okphaghie ekpabọ se, ọ rẹ wẹ lasela gboo yeghe-a abi ọ rọ ghu-a shi apfida.

¹⁶ Irarigho, khi zẹ ni ọgbọkhoghuo ọ gue ẹ ezọ shi emini u wa le ali oni u wa da, ukeneta ushi imu Uki Onogbọ ali ogbele ne pfuase ali Ogbele iYemhea oyi iJu.§ ¹⁷ Enana nya, irokhokho oyi emini e ya bhale ikpukhokho agbọ e khi, iKirisiti ọ khi ozukhomhi wẹ nya. ¹⁸ Khi zẹ ni ọgbọkhoghuo ni ọ riele iregbe-tiemhie eyi ikpamhika, ni ọọ ga igeni, ọ di ẹ dobe eleli oye-a. Emini egbọ eghoghọ e mẹ e la tonọ ali udu oyewe ni imiesuo o rọli ẹ vuse ike shi isamhi afue. ¹⁹ Ogbọ oghoghọ ọa ke kugbe iKirisiti ọ, ni ọ khi Ozukhomhi oyi oni idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo miesuo. Ezeze abi ukhomhi oyi

* 2:12 Li zẹ iRom 6.4 † 2:13 Li zẹ Efi 2.1-5 ‡ 2:14 Li zẹ Efi 2.15 § 2:16 Li zẹ iRom 14.1-6

ogbo o lie gueye idiegbe abi o lie kia, igho omhese oyi iKirisiti o lie mhese na egbo eyoli nya, rewe gbe akanya kugbe abi idiegbe ogbo o tono elamhi ali ikpese egbe mano, khi oghuo. Eghenge agho oni idiegbe nya o fu abi Eshinegba o nono oli shi.*

²⁰ Aborokhia khi u she nu iKirisiti ghua, ni ushi agbo o ke ro mhese ne egho, elo o ze khi u kie ri egbe e na we, ni u ro ri ushi eyewe gbe akanya, ni ee lie, ²¹ “Khi mu ona mholi obo,” “Khi to elemhi ogho bino,” “Khi ri obo ti onana?” ²² Enana nya, emini e ya mele afue-a e khi, ini a rewe ri ele emini a rewe ya ri ele se. Irari khi ishi ali omhese ni egbo e mhese lo. ²³ Eri omhese eghogho e li abine khi ileasingme e la o, ikhi eni e ri itoto ri egbo ga ugami ikpamhika ali iregbe-tiemhile oyi ikpamhika, ali ina-idiegbe-osoli, ama eni e ri ele ena ea rewe lase olamhe le.

3

Angeli ni o ghole Eshinegba

¹ Aborokhia khi a she rote eghuli guise e ali iKirisiti le bhale agbo egho, ri udu oye shi emini e la obini iloghie obini iKirisiti o shito obita Eghiele oyi Eshinegba.* ² Ri udu oye shi emini e la obini iloghie, khi roli shi emini e la agbo ana, ³ irari khi u she ghua, elemhi iKirisiti u ke la, ni o la elemhi Eshinegba. ⁴ Egbegbi agbo oye, elemhi iKirisiti o la. O kha da feli lasele, yeye, u li ya nu oli la akagho, u li nu oli mholi okemhi shi ufumhi oyoli.

⁵ Irarigho, ze ni oghuemhe oyi emhi agbo ni o kpe la agbo oye o ghua. Enabi itsebo, ali angeli ichimhi, ali isamhi ebe, ali oghuemhe ni ea ti, ali emhi-itoegbe ni o li khi ikhumhi igaga. ⁶ Itobo enana, elemhi e ro bi Eshinegba deba egbo ni ea ya suo eso na li. ⁷ Ee, a kpe li lina ngeli elele, abi a ro la ifuabo eyi egbo eghogho. ⁸ Ama, memena a ze ni emhi eghogho nya e lase e egbe le. Emhi nabi elemhi-ibibi, ali ofu imholi, ali imuegbe obe, ali iyesegebe-eva-a, ali ingmemhi iditse, ali itono obo udu. ⁹ A khi ke lono egholi khase egbe aborokhia khi a she gueghie ingeli ali idiegbe onodio shi eke egho,† ¹⁰ ni a shi ri idiegbe enegbo ku egbe, ni Eshinegba Ima o ro ya mele onogbo-a, ni o li abi oyoli. Ini o me asha re e mholi ilese oyoli.‡ ¹¹ Itobo ona, azolomhe o ke la iteva eni e khi iJu ali egbo iJeta, we eni a shele-a ali eni aa shele-a, we egbo eni ea fialo-a ali egbo eni e rote ifui ishemhi lasele, we oghumha ali omi ogbo. Ama iKirisiti o khi oni o mu egbe ne.

¹² Irarigho, abi a ro da khi eni Eshinegba o ze, ni e pfuase ni o nono ingme oyewe egho, a ri ilelemhi, isomhelemhi, itiegbe-tiemhi, ali ipfomhe ali irobomudu so abi awulu. ¹³ A ke ti eni e miesuo nabi ee ma egbe. Ini a lue na egbe, a ro ke topfa egbe e. A ro topfa abi Onomhue o li ro topfa e.§* ¹⁴ Emini u gbo ro ya ma eni ingeli enete ena nya khi, inono ni o gono eni ingeli ena nya kugbe, elemhi ikugbe ni o gba pfo.

¹⁵ Zobe ni opfomhe oyi iKirisiti o mholi omhese shi udu oye, aborokhia khi egbo ni e kugbe elemhi idiegbe oghuo a khi egho, aa kphemhi. ¹⁶ A ze ni ungmehi oyi Onomhue o la agbo oye e, abi a lie sese egbe, ni a ri ileasingme e ye egbe ude. A gbo ligho ke to iwolo ena irudunga, ni a rote elemhi ayemhe e to ke lasele. A ri ayemhe ikphemhi e to uwolo kuoghi Eshinegba.† ¹⁷ Emhikpa ni u wa ri ele ni u wa ngme, ri eva oyi iJesu Onomhue ri ele we. U gbolo ri eva oyoli e kphemhi na Eshinegba Ita.

Abi eni e miesuo e li ya ke ngeli

¹⁸ Ee ikpotso ni a la ughue, a ri egbe e na odo e pfo, irari khi ina ee eni e miesuo e ke li.‡

¹⁹ Ee edo, a nono ingme oyi ughue e, a khi ri obo ni o toto dose mu we.§

²⁰ Eniye, a ke suo eso na eni e bia e odekhode, irari khi onana o ti Eshinegba eloe.*

²¹ Ita eniye, a khi ri ele emini e ya ri elemhi bi imi e, irari khi o ya ri egbe pfo we a.†

* 2:19 Li ze Efi 4.16 * 3:1 Li ze Iwolo 110.1 † 3:9 Li ze Efi 4.22 ‡ 3:10 Li ze Igbae 1.26; Efi 4.24 § 3:13 Li ze Efi 4.32 * 3:13 Li ze Efi 4.2 † 3:16 Li ze Efi 5.19-20 ‡ 3:18 Li ze Efi 5.22; 1 iPit 3.1 § 3:19 Li ze Efi 5.25; 1 iPit 3.7 * 3:20 Li ze Efi 6.1 † 3:21 Li ze Efi 6.4

²² Ẹẹ ighumha, a ri ungmehi oyi oni o mholi e ni o la agbo ona ke gbe akanya. Oa khi ini e nu e la agho tse a ro ri ungmehi oyewe ya ke gbe akanya ini e ba somhi-elemhi e. Ama ri udu oghuo ke gbe akanya irari khi u mu ekpe a na Onomhue. ²³ Emiemi ni u wa ri ele nya ri omuegbe ni o rote udu oye nya lasela ke ri ele oli, abine khi Onomhue u gbe akanya a na, ni oa khi ogho. ²⁴ Lina ke ngeli abi u ro da lese khi u ya rote obo oyi Onomhue me eleli egho. ²⁵ Eshinegba o ya fali oni o li onobe ota, oa ya gbe oghokhoghuo azeba.†§

4

¹ Ẹẹ ega, a gue ke ri ele deba ighumha eye e abi o ti shi, a ri igesikia deba we. Sato khi yeye u li mholi Oga shi iloghe.*

Emini o gbo mhesa na we

² A lolo ke so iromhi, a to eloe eke, a tse Eshinegba uwegbe. ³ A gbo li ke so iromhi na anye, ni Eshinegba o khueghie ode-a na anye ini anye me asha gue ungmehi oyoli le. Ikhi ungmehi onayi osheli oyi iKirisiti, ni o ze khi mhi la oga ighumha memena. ⁴ A lema na mhe, ni mhi gue oni usomhi le gboo ni egbo e suo li. ⁵ Ri ilasingme nu egbo eni ea miesuo ke ngeli. Eghenge ni u mholi nya, roli ri ele onete.† ⁶ Ze ni ilasingme o la ungmehi ni u wa ngme, u gbolo e ngme ingmehi eni ee ti eso, eghenge agho ni u lese emini u ya ke so shi oghokpa ingme.

Otse ni o kpukhokho

⁷ ITakosi o ya gue ingme eyemhe nya ye e. Egbegbi inyoghuo ni oo gbe akanya oyi Eshinegba te ode igesikia, ni mhi nono ingme oyoli o khi. Oni anye ga kugbe ee ga Onomhue o li khi. ⁸ Ni a ro lese abi anye li la o shi memena mhi ro ghie oli e ghi e, ali ni o gbo ri udu shi e o.‡ ⁹ Loli ali Onesimusi mhi ga ghie e ghi e. Inyoghuo anye oni oo gbe akanya oyi Eshinegba te ode igesikia ni anye nono ingme oyoli o li khi. Onge eoli oye e o khi. E ya gueye e emini aa me oola nya.§

¹⁰ Arisitakusi ni anye ga la owa ighumha, oo tse e. IMaki ni loli ali iBanabasi e khi inyoghuo, ee tse e. Ini iMaki o bhale a kpe abo mie oli abi a li mhesa oli na e.* ¹¹ IJesu ni akiseva oyoli o khi iJositi, o lie tse e. Eni egbo aase ena e khi egbo iJu tse eni e nu mhe e gbe akanya iri-ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ke kia gasa. Eri e ga ri egbe e mu mhe. ¹² Epafurasi ni o khi onge eoli oye e, ni o khi oni oo ga iJesu iKirisiti, o li tse e. Eghenge kpa o ro o do ogho elemhi iromhi isoso itobo oye e, ni a migha gbagbagba, ni a womheloe shi elemhi oghumhe oyi Eshinegba. Ali ni a gbo mholi oli shi udu khi Eshinegba o ya ri ele emini oo khi loli ya ri ele.† ¹³ Mhi pfi otsele na li khi o ma a gbe akanya egbegbo itobo oye e, ali egbo ni e miesuo ni e la iLaodisha ali Erapolisi. ¹⁴ ILuku omole anye ni o khi idokita, ali iDemasi ee tse e.‡ ¹⁵ A li nu mhe tse eni e miesuo ni e la iLaodisha, ali iNifa ali igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la owa oyoli.

¹⁶ Ini a ze ebe ona se, a ze ni a li ze oli ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eoli iLaodisha. Zobe ni a li mie egbo iLaodisha ebe ni mhi keke ghi we li ze.

¹⁷ Gueye Achiposi khi mhi oli o roshaka pfuse akanya ni Onomhue o ro nga li obo gbe pfo.§

¹⁸ Mhemhe iPolu mhi ri ugba ma ebe ga keke otse ona ghi e. A khi ye-le-a khi eri a so mhe igha. Okhale oyi Eshinegba o nu e la.

‡ 3:25 Li ze iDeut 10.17; Efi 6.9 § 3:25 Li ze Efi 6.5-8 * 4:1 Li ze Efi 6.9 † 4:5 Li ze Efi 5.16
‡ 4:8 Li ze Ika 20.4; 2 iTimo 4.12; Efi 6.21-22 § 4:9 Li ze iFile 10-12 * 4:10 Li ze Ika 19.29;
27.2; iFile 24; Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39 † 4:12 Li ze iKolo 1.7; iFile 23 ‡ 4:14 Li ze 2
iTimo 4.10,11; iFile 24 § 4:17 Li ze iFile 2

Ebe onodode ni iPoſu o keke ghi egbo
ITeſalonia
Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPoſu ali iSalasi ali iTimoti anye ri ebe ona ghi e igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eke iTeſalonika, ni e khi egbo eyi Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue.

Okhale ali opfomhe oyi Eshinegba e ka nu e la.

Angeli ali irudunga oyi egbo iTeſalonika

² Anye maa tse Eshinegba uwegbe eghenge kpa shi itobo oyi ee nya, igho anye gbo lie teva e elemhi iromhi isoso oyi anye. ³ Anye ma la odalo oyi Eshinegba oyawa ali Ita awa sato ikanya eye e ni iregbenga oye e, o re e gbe. Abi inono ni a mhu e na egbe e o li re e toto obo akanya, ali abi irudunga ni a mhu e na iKirisiti Onomhue o li migha.

⁴ Inyoghuo anye, anye lese khi Eshinegba o nono ingme oye e, o she gbo ze e ni a khi egbo eyoli. ⁵ Irari khi eri anye ri usomhi onete bhale ghi e. Oa khi ungmehi unu tse anye ro roli bhale, ama li rote elemhi ekpabo ali Ayemhe-no-pfuase. Anye li ri igesikia oyoli lo e eso egbegbo. A lese abi anye li ngeli abi awa ro ga la kugbe, irari ni o ro ti na e anye ro ligho ngeli. ⁶ Aa khonya anye ali Onomhue abi o tseku khia khi a me osoli egbegbo, a ri ogheme mie oni usomhi ni o rote Ayemhe-no-pfuase bhale.* ⁷ Itobo igho, eni khonya a ngeli a ke khi shi egbo ni e miesuo na eke iMasidonia ali Akhaya o. ⁸ Irari khi aa khi eri usomhi oyi Onomhue o lese rote e unu fie lase ya je eke iMasidonia ali Akhaya tse, ama, iregbenga ni a mhu e na Eshinegba o she ramhi asha kpa. Itobo ona, anye a ke mhu e ingme olese ni anye ke ya ngme. ⁹ Egbo egho nya e ngme oli abi a li ri eloe e khu anye abi anye ro ku shi na e. Ali abi a li tsua ikhumhi kua bhale deba Eshinegba, ni aa ga egbegbi oni Eshinegba ni o la o. ¹⁰ A gbo gueye anye abi a li migha a khe Omioli ni o rote iloghie ya bhale, ikhi iJesu ni o rote eghuli guise le, ni o mie awa pfuese ofu oyi Eshinegba ni o bhale.

2

Ikanya eyi iPoſu elemhi eoli iTeſalonika

¹ Inyoghuo anye eni emose ali eni ikpotso, ee a lese khi ifeli ni anye bhale ya feli e, oa khi afue. ² A lese abi anye li me osoli ni a li tsue anye obini eke iFilipi neni anye bhale deba e eke iTeſalonika. Abi o tseku khia khi anye me ukpokpomhi ozuode, Eshinegba oyawa o ri igbedu na anye ni anye kiele rue usomhi onete ni o rote obo oyoli bhale ghi e.* ³ Olema ni anye lema e oa khi ode ni oa gbe akanya, wekhi rote usamhi ni oa ti, wekhi eri anye e nono ni anye di e. ⁴ Ochogho, eri anye a ngme abi Eshinegba oo anye li ngme. Irari khi o she bino anye shi egbo ni e nga obo ni o ri oni usomhi onete ona a te obo. Oa khi eri anye roshaka ni anye ba ri egbe ke mu egbo, ama Eshinegba anye roshaka ri egbe a mu. Lori o she bino isamhi udu eyi anye bie. ⁵ Ee a lese khi oa khi ingmemhi udimhi anye ro bhale deba e, wekhi eri anye ri ingmemhi ikokoalo e guese ukpokko. Eshinegba o khi otsele oyi anye. ⁶ Oa khi eri anye e dua ni ee ukeli e ogoese o kueghie anye, ukeli e khi eri anye nono oli obo oye e we khi obo oyi egboese.

Abi ighiusomhi na kee eyi iKirisiti, anye te o ni anye kha mhila e emhi obo. ⁷ Ama abi anye ro nu e la, eri anye ku egbe a abi iny o li ri eloe e khu eniye eyoli. ⁸ Itobo inono ni anye mhu e na e, oa khi usomhi onete oyi Eshinegba ona tse anye lese nono ni anye ro ghi e. Ama li shi agbo oyi anye. Irari khi ingme oye e o mu anye egbe gba. ⁹ Inyoghuo, a ga sato abi anye toto obo gbe ikanya ali omunu ni anye me. Eri anye e gbe ikanya ogbele kpa, ini anye khi nase ongee abi anye li i gue usomhi onete oyi Eshinegba ye e.

* 1:6 Li ze Ika 17.5-9 * 2:2 Li ze Ika 16.19-24; 17.1-9

¹⁰ Eẹ ali Ẹshinegba a khi ọtsẹlẹ eyi anye, khi angeli oyi anye khi eri o pfuase, o ti, ọa mhuẹ umhaguẹli abi anye rọ la eẹ eni e miesuọ iteva. ¹¹ Anye riẹlẹ deba ọgbogbo abi ita ọ li riẹlẹ a deba ọmọ. ¹² Anye ye ẹ ude, anye yese ẹ, anye ri udu u shi ẹ ọ, ni a ke ngeli angeli ni o ri egbe a mu Ẹshinegba ni ọ lu ẹ, ni a mhuẹ okemhi shi eghiele ali ufumhi onayi ọli.

¹³ Emhi olese ni o gbo ri anye a kuẹghie Ẹshinegba khi, abi anye rọ ri usomhi oyi Ẹshinegba bhale ghie ẹ, a suọ a kpe abọ mie ọli. Aa mie ọli abi usomhi ọgbọ ama eri a mie ọli abi usomhi oyi Ẹshinegba ni o khia khi ighọ o khi. Irari khi ungmehi oyi Ẹshinegba o la ẹ ni a miesuọ egbe ẹ akanya. ¹⁴ Inyoghuo, eri a ga li abi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eyi Ẹshinegba ni e la eke iJudia, ni e khi ẹgbọ eyi iJesu iKirisiti. Abi e li me ajilimhe obọ oyi ẹgbọ iJu eyewe, ighọ a li li me ajilimhe obọ oyi ẹgbọ eye ẹ. [†] ¹⁵ Eni ẹgbọ ena, e gbe iJesu Onomhuẹ ali emekeguele-a. E tigbe khu anye ya fie. E ma ri elemhi a bi Ẹshinegba. E khi ọbe ọgbokpa. [‡] ¹⁶ Eri e ga roshẹka ni wewe e zu anye ode ini anye khi me asha gue usomhi oyi Ẹshinegba ye ẹgbọ iJeta, ikhi ungmehi ni o ri imiesuọ ọ ghi we. Ode ona e te buse olamhe ni eẹ lamhe-a. Mena, elemhi ibibi oyi Ẹshinegba o she tiemhile shi we ọ.

Ipolu ọ nono ni ọ gbo ya bino ẹgbọ iṭeṣalonika

¹⁷ Inyoghuo, abi a rọ vase anye ali eẹ-a ukuku eghẹghe, (elemhi idiegbe ọa khi usamhi), eri ẹloli ẹ o nga anye. Anye dua ini anye gbo me ẹ. ¹⁸ Anye nono ni anye gbo deba ẹ. Mhemhe oyemhe mhi dua ni mhi bhale iti-ingmi-ingme, ama okphaghie ọ zu anye ode. ¹⁹ Ini a bino ọ, eẹ a ze ni anye rọ mhọli irudushi ali oghẹlẹ, ni a gbo ze khi anye rọ ọ tonobọ udu shi imuole ni anye ya mhuẹ odalo oyi iJesu, ini ọ bhale. ²⁰ Igesikia, eẹ a khi ititiegbe ali oghẹlẹ ni anye mhọli.

3

¹ Abi anye ẹa ke rọ dobe ri egbe mie, anye ke bie rọ shito obini ẹoli Ateni.* ² Lọli o ze ni anye rọ ghie iTimoti inyoghuo anye ni ọ nu anye ẹ gbe akanya na Ẹshinegba, ikhi akanya itse-abọ usomhi onete oyi iKirisiti. Anye ghie ọli ghi ẹ ni ọ zese ẹ-a, ni ọ gbo kpaghie irudunga oyee obọ, ³ ini ongeẹ ọ khi nyene egbe ukhokho irari ajilimhe enana. Eẹ oyee a lese khi ajilimhe eghogho e li la emini e ghole Ẹshinegba khi awa ya me. ⁴ Irari khi abi anye rọ nu ẹ la, anye kpe gue ọli ye ẹ shi eke khi a ya mu okhọli vule shi anye ọ, a lese khi ighọ o kie tse. ⁵ Lọli o ze ni mhi rọ ghie iTimoti. Itobọ khi mhi a ke dobe ri egbe mie, mhi rọ ghie ọli ọ bhale ya bino abi irudunga oyee o ke laọ shi. Eri udu o nase mhe khi okphaghie ọ dobe ya mu ẹ fe, o li abine khi akanya ni anye gbe nya e ya mele afue-a.

Emini o ri egbe ẹ mu ni iTimoti ọ guele

⁶ Mena, iTimoti ọ she jele ya gue usomhi onete oyi irudunga ali inono oyee ye anye. Ọ she gueye anye abi a lie sa usamhi onete oyi anye ali abi o li ẹ ghole ẹ ni a me anye, abi anye lie nono ni anye li me ẹ. [†] ⁷ Itobọ ona inyoghuo, irudunga oyee o she ri udu shi anye ọ, abi a rie mu okhọli vule shi anye ọ ni anye la osoli. ⁸ Eri ayemhe oyanye o mhọli itije-odalo abi anye rọ suọ abi a li kie migha shi ikugbe ni eẹ ali Onomhuẹ a kugbe. ⁹ Mena see anye lie dobe kphemhi na Ẹshinegba shi oghẹlẹ ni a rọ ghi anye? ¹⁰ Ni o gbe no bi anye rọ ri udu oyanye nya mhila li, ọ ze ni anye me ẹ ẹloe ni anye ri emini e kpo ẹ irudunga le na ẹ.

¹¹ Ẹshinegba oyawa ali Ita awa lolighuo ali iJesu Onomhuẹ e ka be ode na anye ni anye rọ bhale deba ẹ. ¹² Onomhuẹ ọ ka ze ni inono ni a mhuẹ na egbe ẹ ali ẹgbọ kpa e ke fu shi ọ, ni o fu abi inono ni anye mhuẹ na ẹ. ¹³ Ode ona ọ te ya zese ẹ udu-a, ni a khi eni e gba pfo, ni e pfuase shi odalo oyi Ẹshinegba oyawa ali Ita awa, ini iJesu Onomhuẹ ali eni e khi eyoli e bhale.

[†] 2:14 Li ze Ika 17.5 [‡] 2:15 Li ze Ika 9.23,29; 13.45,50; 14.2,5,19; 17.5,13; 18.12 * 3:1 Li ze Ika 17.15 [†] 3:6 Li ze Ika 18.5

4

Angeli ni o ghòle Ẹshinẹgba

¹ Ni mhi rọ gbe ọlì ukhomhi inyọghuo, anye e sẹsẹ ẹ abi a li ya ke ngeli ni o ya ghòle Ẹshinẹgba. A she lighọ ọ ngeli. Mena anye ri eva oyi iJesu Ọnọmhue gbo lema ẹ, a kie lina ke ngeli. A gbo khi ma ọ. ² Irari khi a lẹsẹ osesẹ ni anye sẹsẹ ẹ rọte afu ni iJesu Ọnọmhue ọ rọ na anye.

³ Eri Ẹshinẹgba ọọ nono ni a rẹ ẹ khi eni a khuẹsẹ pfuasẹ ni a pfi angeli itşebọ shi eke, ⁴ khi ọmọsẹ ọgbọgbọ ọ guẹ ri egbọli ke kia ọ gbo guẹ ngeli deba ughue-ọlì, ode ipfuasẹ ali ekpe. ⁵ A khi mhọli ọghuẹmhe oyi efiala ona itşebọ deba egbe, abi eni ẹa lẹsẹ Ẹshinẹgba ẹẹ li. ⁶ Emini a ngme ena khi, ọgbọkhọghuo ọ khi kia ọnuzava ọyọli ni e ga mie iKirisiti suọ okiengme. Ọ khi li ọlì le irari khi ọọ da ne ọlì. Anye she kpe gue ona ye ẹ anye rọli tse agua ye ẹ khi Ọnọmhue ọ ya na egbo eghogho osue. ⁷ Ẹshinẹgba ọa lu awa shi ikanya itşebọ, ama eri ọ lu awa ni awa khi eni e pfuasẹ. ⁸ Itobọ ona, ọgbọ ni ọ da kie osesẹ ona ne, ọa khi osesẹ oyi ọgbọ ọ kie ama oyi Ẹshinẹgba ọ kie ni ọ ri Ayẹmhe-nọ-pfuasẹ na awa.

⁹ Ọa khi oni anye ya gbo keke ebe ghi ẹ, a nono ingme oyi eni e miesuọ enabi ẹẹ. Irari khi Ẹshinẹgba lẹlighuo ọ she sẹsẹ ẹ abi a li ya nono ingme egbe ẹ. ¹⁰ Igesikia, ighọ a kie li ẹ ngeli deba inyọghuo ẹ ni e la eke iMasidonia. Irarighọ, inyọghuo, anye lema ẹ a gbo khi ma oni angeli.

¹¹ Roshẹka la agbọ ni o pfoṃhe. Ke mu alo shi akanya oye, u ri abọ eye ẹ gbe akanya, abi anye kie kpe gueye ẹ. ¹² Ini a da lina ne, o ya ri ekpe shi ẹ egbe odalo oyi egbo ni ẹa miesuọ. Eghẹghẹ aghọ wa ya ri egbe da ọgbọ shi emini e to ẹ.

Inyenege bhale oyi Ọnọmhue

¹³ A ghe i inyọghuo, anye ẹ nono ni a lẹsẹ igesikia ni o la ingme oyi egbo ni e ghua, ini egbe e khi pfo ẹ-a abi egbo ni ẹa mhuẹ irudushi ¹⁴ Irari khi ini awa miesuọ khi iJesu ọọ ghua-a ọ gbo guale. Awa li miesuọ khi ini Ẹshinẹgba ọ rue iJesu nyene ẹ bhale, ọ ya li rue eni e mhọli irudunga shi iJesu ọ ramhi ni e rọ ghua, ma li egbe bhale. ¹⁵ Osesẹ ni anye ẹ sẹsẹ ẹ ena, osesẹ oyi Ọnọmhue lẹ. Awa ni awa la agbo awa aa ya ralo na eni e ghua-a, ẹlẹ ni Ọnọmhue ọ ya bhale. ¹⁶ A ya mhẹsẹ leghe, uruli oyi aḡeni ni ọ kpada nya o pfi leghe, a pfi akala oyi Ẹshinẹgba. Ọnọmhue ọ ya rọte iloghie tiemhile irarogbe. Egbo ni e ri udu nga iKirisiti ramhi ni e rọ ghua, e kpe ya guale bhale agbo. ¹⁷ Awa ni awa la agbo oni eghẹghẹ, a tigbe rue awa nga idane vui, ya ma wẹ egbe deba Ọnọmhue irarogbe elemhi otughunu. Ighọ awa ke liẹ nu Ọnọmhue la agboagbo.* ¹⁸ Irarighọ, a ri ingmemhi ena ke ri udu shi egbe ẹ ọ.

5

A mu egbe khe ibhale oyi Ọnọmhue

¹ Inyọghuo, ọa khi oni a ke gbolo ẹ keke ebe ghi ẹ shi ingme eghẹghẹ ali oni ogbele ni a ya mẹ ingme enana nya. ² Irari khi ẹẹ ọyẹ ẹ ga lẹsẹ egbegbo khi ogbele iguezo oyi Ọnọmhue eri o ya li abi ogbiato ọ liẹ bhale ẹliyose.* ³ Ini egbo e da liẹ. “Emhikpa o she pfoṃhe, ingme okhọghuo ọa ke la ọ ne.” Eghẹghẹ aghọ opfuse o rọ ya de rughu wẹ. Eri o ya bhale udemhija abi oku o liẹ to ọkpotoso. Egbo ẹa ya pfue oni iguezo.

⁴ Ama ẹẹ inyọghuo aa la alo ebili nabi oni ogbele o ya bhale guo shi ọ abi ogbiato. ⁵ Irari khi ẹẹ nya egbo ni e khi eyi ákpá a khi. Eyi ẹlẹ ọguota a khi. Awa a khi egbo na ẹliyose wẹkhi egbo alo ebili. ⁶ Itobọ ighọ awa khi ke lẹsẹ abi egboese, a bino angeli bie ke ngeli, àà ke tokpẹ. ⁷ Ẹliyose egbo e rọ lẹsẹ, ẹliyose onyo o rọ gbe egbo. ⁸ Aborokhia khi egbo ena ẹlẹ ọguota awa khi eghọ, awa bino angeli bie ke ngeli. Awa mema ya ri irudunga ali inono sọ abi awulu akhuli ni ọkhọli-okhuẹ ọ rọ mu aye, awa ri irudushi oyi imiepfuese rughu abi arula akhuli ni ọkhọli-okhuẹ ọ rọ rughu.† ⁹ Irari khi Ẹshinẹgba ọa zẹ awa shi eni a ya pfuse-a, ama eni iJesu iKirisiti Ọnọmhue ọ ya mie pfuese. ¹⁰ Eri ọ ghua-a na awa,

* 4:17 Li zẹ 1 iKori 15.51-52 * 5:2 Li zẹ iMat 24.43; iLuk 12.39; 2 iPit 3.10 † 5:8 Li zẹ Aza 59.17; Ẹfi 6.13-17

ni awa nu ọli la, awa la agbọ o, okekhi ini awa ghua. ¹¹ Itobọ ona, awa ri udu shi egbe awa ọ, awa a kpaghiẹ egbe awa obọ, abi a kiele ẹ li ena.

Ungmemhi ali otse ni e kpukhokho

¹² A ghe ii, anye lema ẹ inyoghuo, a zẹ ni a ke mu ekpe na eni e totobọ ọ gbe akanya egbegbọ ifuabọ oyẹẹ, ni ẹẹ sẹsẹ ẹ ode ni a te ya khi eni e miesuo. ¹³ A ga ri ekpe ali inono onofunẹ ke na wẹ, itobọ akanya ni ẹẹ gbe. A nu egbe ẹ ẹ ngeli angeli opfomhẹ. ¹⁴ Anye gbo lema ẹ inyoghuo, a ke tse agua ye egbọ ọlẹmhẹ. Àá ye eni ulishi ọọ mu ude. Àá kpaghiẹ eni ẹa mhue ekpabọ obọ. Á mhue irabomudu ke deba ogbọkpa. ¹⁵ A khi zẹ ni ogbọ ọ ri onobe fata onobe, ama egheghe kpa a zẹ ni a roshẹka ke riẹlẹ onete na egbe ẹ ali ogbọkpa.

¹⁶ Egbe e ke mu ẹ egheghe kpa. ¹⁷ Aa sọ iromhi egheghe kpa. ¹⁸ A ke tse uwegbe shi emiemini a mẹ kpa. Ona o khi emini Ẹshinegba ọọ nono obọ oyẹẹ, abi yeyẹ ali iJesu iKirisiti a rọ ga kugbe eghọ.

¹⁹ Khi ke pfuse erali Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ a. ²⁰ A khi ri ẹloe gbe ungmehi imekeguele. ²¹ A ke mu emhikpa fẹ bino, à rue onete ni o laọ. ²² Ti egbe emhi obe nya le.

²³ Ẹshinegba lẹlighuo ni ọ khi Ẹshinegba ọna opfomhẹ, ọ ka rẹ khi ọni ọ pfuasẹ ode khi ode. Ọ ri yeyẹ nya, ghe ayemhẹ ali agbọ ali idiegbe eyẹ khi eni e gba pfo ni ẹa mhọli umha-guẹkia, ya ramhi egheghe ni iJesu iKirisiti ọyawa ọ rọ ya bhale. ²⁴ Lọli ni ọ lu ẹ, ọ ya riẹlẹ ọli, irari khi ọni ọ zẹ ri egbe ẹ nga ọ khi.

²⁵ A ke sọ iromhi na anye inyoghuo. ²⁶ A ke tse egbọ ni e miesuo egbegbi otse, a ghele ẹ mu wẹ. ²⁷ Mhi ri afu ni mhi mhue obọ oyi Ọnọmhue lema ẹ, a zẹ oni ebe ona khasẹ egbọ ni e miesuo nya.

²⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue ọyawa o ka nu ẹ la.

Ebe onuzi-eva ni iPoļu ọ keķe ghi eķbo
ITeſalonia
Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPoļu ali iSalasi ali iTimoti anye ri ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eķe iTeſalonika, ni e khi eķbo eyi Eshineķba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue.*

² Mhi lema Eshineķba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e mhue isomhelemhi na e, e ri opfomhe na e.

Ikphemhi ali Iromhi isoso

³ Inyoghuo, anye mema ya ke tse Eshineķba uwegbe na e eķheķe kpa. O ti ni anye ke ligho, irari khi irudunga oyeķe ọọ fu sho eķheķe kpa. Inono ni a mhue na egbe ọọ fu sho.

⁴ Loļi o ze ni anye ro re e la iteva igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshineķba a neta omose. Eri anye re e neta omose itobo abi a li doķe ri obo mu udu migha irudunga oyeķe elemhi okholi ali imufe nya ni a mu vule shi e o.

⁵ Enana nya e rokhasē khi ezo oyi Eshineķba o migha shi ipfuase. Itobo igho Eshineķba o ya leli e shi eni e te o, ni e ya lo iloghie oyoli ni a me osoli e shi. ⁶ Eshineķba ọa ya gbe azeba, o ya ri osoli fali eni e na e osue ota. ⁷ O ya ri iyemhea na ee ni a me osue, o gbo li ri oni iyemhea na anye. O ya rieķe ona ini iJesu Onomhue o da feli lasese shi idane elemhi avuerē, loļi ali igeni eniemhi eyoli. ⁸ O ya na eķbo ni ea lese Eshineķba osue, ali eni ea ri usomhi onete oyi iJesu Onomhue gbe akanya. ⁹ E ya me osue. E ghu tiemhi ilimhi iriereķe. A rue we odalo oyi Onomhue ali ufumhi oniemhi oyoli le.† ¹⁰ Ele ni a ya me ona khi, ogbeķe ni Onomhue o ya bhale, ni eni e ri udu nga li e ri ikueķhie ali ekpe na li. Li shi ee lo, itobo khi a she mie ungmehi ni anye gueye e suo.

¹¹ Loļi o ze ni anye roķe so iromhi na e, Eshineķba o ze ni a li khi eni e ya la agbo ni ọọ ghole oli. Ali o ri ekpabo eyoli ri ugbanhi onete ni a mholi bhale ya tse na e, li shi onete ni irudunga oyeķe o re e rieķe. ¹² Itobo okhale oyi Eshineķba oyawa ali oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, a ya rue ufumhi ghi eva oyi iJesu Onomhue oyawa, o li ri ufumhi ghi e.

2

Ona okholo

¹ Inyoghuo, ingme ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ali abi awa li ya kuma li egbe,* ² a khi ze ni usamhi oyeķe o nyanya ghagha ku ni a yila. Ini ogbokhoghuo o ririeķe khi imeķe loļi me, okeķhi usomhi ona ke o guele, okeķhi eri ọọ khi ebe ni anye keķe ghi loļi lue roķe ze oli khi ogbeķe oyi Onomhue o she bhale, ³ a khi ze ni ogbokhoghuo o te ode okhoghuo di e. Irari khi oni ogbeķe ọa ya bhale ini aa li me ukpokpomhi imuokhuevule shi Eshineķba o ali ini ona umhasuo-eso ni o khi ogbo oke ọa li feli lasese gboo, ikhi oni a mhese owa ere na. ⁴ O ya mu okholi vule shi emhikpa ni eķbo e lu Eshineķba, ilitsa ali emhikpa ni eķbo ee ga o, o ri egboli fu dose we nya. O gbo ga vu ya shitọ Owa oyi Eshineķba oyi Eshineķba ọọ lieķe khi loļi ke khi Eshineķba.†

⁵ Aa ke sato khi mhi gue ingme ena nya ye e abi mhi ro nu e la? ⁶ Ee a lese emini o ze khi aa roli lasese khasē ne, ini eķheķe oyi ona okholo ona o da ramhi, a ya roli lasese khasē. ⁷ Ama eni ikhiakhiamhi ekpabo okholo ena e she beķe e gbe ikanya eyewe, ama oni o mu oli gbaga. Ama oni ona okholo ọa ya feli lasese ini oni o mu oli gbaga ọa li lasese ode-a. ⁸ Eķheķe agho a ya ri ona okholo khasē, oni iJesu Onomhue o ya ri ungmehi ni o roķe oli unu lasese pfuse-a. Ugemhi oyoli ini o nyene egbe bhale o ya ga pfuse oli-a nya.‡ ⁹ Ona okholo ona, o ya ri ekpabo oyi Okphaghie bhale, ọọ gbe onyaloa eķbhue ali

* 1:1 Li ze Ika 17.1 † 1:9 Li ze Aza 2.10 * 2:1 Li ze 1 iTeſa 4.15-17 † 2:4 Li ze iDan 11.36; Ezik 28.2 ‡ 2:8 Li ze Aza 11.4

oſhabo odođa.^{§ 10} O ri udimhi odođa ni e kholo di egbo ni e e pfua. E ya pfua irari khi ea lama mie wekhi eri e nono igesikia, ni o kha mie we pfuese. ¹¹ Itobo igho, Eshinegba o ro ghie ayemhe egbholi ghi we, ni ee ro mie emini e khi egbholi suo. ¹² A ya pfa ezọ mu ogbo ni o da mie igesikia suo ne, ni o da mhuę oghuemhe shi olamhe.

A migha gbagbagba

¹³ Anye mema ya ke tse Eshinegba uwegbe egheghe kpa na e, inyoghuo ni Onomhuę o nono. Irari khi e e Eshinegba o kpe ze ni a ya mie pfuese. Ayemhe oyoli o reę khi eni e pfuase, ali eni e mie igesikia suo. ¹⁴ Rote usomhi onete oyanye, Eshinegba o te lu e shi ona. Eri o lu e ni a ro mhuę okemhi shi ufumhi oyi iJesu iKirisiti Onomhuę oyawa. ¹⁵ Irarigho, inyoghuo, a migha gbagbagba, a mu eni igesikia ni anye sese e mhuę abi anye rote itsabo ali elemhi ebe ni anye keke gue oli ye e.

¹⁶ IJesu iKirisiti Onomhuę oyawa lueghuo ali Eshinegba Itawa ni o nono ingme oyawa, ni o rote okhale oyoli ri udu shi awa o, ni o gbo ri irudushi ni o ya ya nighise na awa, ¹⁷ e ka ri udu shi e o, e gbo zese e a shi ikanya ali ingmemhi enete.

3

IPolu o, a so iromhi na wewe

¹ Ni mhi ro gbe oli ukhomhi inyoghuo, a ke so iromhi na anye. A so iromhi ni ungmehi oyi Onomhuę o nyanya ke ga asha kpa, ni egbo e gbo mie oli, ni e ri ufumhi ke ghi Eshinegba, abi a li mie oli abi o ro la e iteva. ² A gbo ke so iromhi Eshinegba o rue anye obọ oyi egbo ebe ali ena okholo lasela, irari khi o a khi ogbokpa o miesuo.

³ Ama oni a ri egbe e nga Onomhuę o khi. O ya ri itoto na e o khukhu e obọ oyi ona okholo. ⁴ Anye regbenga Onomhuę khi a riele ali khi a kiele e ke riele emini anye sese e. ⁵ Mhi lema, Onomhuę o ka udu oyee lese inono ni o fune ni Eshinegba o mhuę ali ni iKirisiti o reę migha egbegbo.

Ogbogbo o ke gbe akanya

⁶ Inyoghuo, anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhuę oyawa mhesę na e, a ti kia na inyoghuo okhoghuo ni o la agbo owaza ni o ya ya deba osese ni anye e sese e. ⁷ Eę oyee a lese khi o ti ni a ke li abi anye e li. Anye ea li owaza abi anye ro nu e la, ⁸ wekhi eri anye mie ogbokhoghuo emhi le ni anye a fali ota shi. Eri anye ri ochoghọ gbe akanya, opfo o ta anye ghe ele oquota ali ele iyose, ini anye khi ya khi itsua na ongeę tsua. ⁹ O a khi itobo khi anye ea te eni e mhila e ikpaghiobo, anye ro ligho ngeli. Eri anye ligho, ni anye khi irokhokho ni aa ke deba. ¹⁰ Abi anye ro nu e la, anye gueye e khi, "Ogbo ni o a lama gbe akanya o khi le eminale."

¹¹ Eri anye ngme ona itobo khi anye suo khi egbo eghuo e la e iteva ni ea lama gbe akanya, ni ea ya li emikhoghuo ama ikanya eyi egbo elese eę sono unu ke pfueche-a. ¹² Anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhuę mhesę na egbo eghoghọ, anye gbo tse agua yewe e ke ngeli angeli ni o te ode. E ke gbe akanya ni e te me emhi ya ke le. ¹³ Ama eę inyoghuo a khi ze ni onete iriele o susu e.

¹⁴ Ini ogbokhoghuo o la o ni o ya ri omhesę ni a keke shi ebe ona gbe akanya, a lolo to ogbo ogoghọ okpe. A khi kugbe ogbo ogoghọ o, ni omama o mu oli. ¹⁵ Ama a khi ngeli deba li abi obe e, ama a ri ochoghọ tse agua ye oli abi inyoghuo.

Ingmemhi ni e kpe ukhokho

¹⁶ Onomhuę lueghuo ni o khi ode opfomhe oyawa o ka ri opfomhe na e egheghe kpa ali ode khi ode. Onomhuę o ka nu e la.

¹⁷ Mhemhe iPolu mhi ri obọ oyemhe keke ebe ona ghi e. Mhi tse e. Ina mhi lie keke eva oyemhe shi ebe ni mhi keke kpa. Ina mhi lie keke ebe.

¹⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti oyawa o ka nu e la nya.

§ 2:9 Li ze iMat 24.24

Ebe onodode ni iPolu o keke ghi ITimoti

¹ Mhemhe iPolu aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti, rote omhese oyi Eshinegba ni o mie awa pfuese ali iJesu iKirisiti ni o khi irudushi oyawa.

² Mhemhe mhi keke ebe ona ghi iTimoti, ni o khi egbegbi omimhe elemhi imiesuo, okhale ali ilelemhi ali opfomhe enayi Eshinegba e ka khi eye.*

Mhue egbhe shi ena osese egbholi egbe

³ Mhia nono ni u la eoli Efesosi abi mhi kie kpe gueye abi mhi ro le e Masidonia, ni u me asha gueye egbo eghuo ni e la oobo o sese osese egbholi e mu migha. ⁴ Gueye we, e tsua okhe igbaekele oyi egbo enede ali ida-echere ku-a ni o khia khi ekhako o lese roo bhale, ea ya kpaghie akanya oyi Eshinegba ni o rote irudunga bhale obo. ⁵ Emini o ze ni a ro mhesere omhese ona khi, ni a ro guise inono, ni o rote udu no pfuase bhale le, ali oni o rote udu-onete ni o gue ogbo ezoo ali egbegbi irudunga bhale. ⁶ Egbo eghuo e she rote enana lasese, nyene egbe je ingmemhi afue. ⁷ Ee nono ni wewe e khi esese Ishi eyi iMosisi eyi Eshinegba, ama ea lese emini e ngme wekhi eri e lese emini e ri itoto ge ma gue gagaga.

⁸ Awa lese khi ushi o ti ini awa gue deba li abi awa kha li. ⁹ Awa lese khi oa khi itobo egbo enete a ro shi ushi, ama itobo egbo ni ee gbe ushi-a ali ighiatoo ali eni ea mhue ulishi Eshinegba ali ena olamhe, ali egbo ni ea lese ugamhi, ni ea mu ekpe e na emhi eyi Eshinegba, ali egbo ni ee gbe itawe ali inyewe-a, ali egbo ni ee gbe ugbeli. ¹⁰ A shi ushi na egbo okia ali eni nu emose nabi wewe ali ikpotso nabi wewe ee gbhe, ali egbo ni e muno egbo o de, ali egbo ni e lo egbhue ali eni ee pfi otsere egbhue, ali emhi elese ni ea de shi egbegbi osese, ¹¹ ni o khi osese ni o de shi usomhi onete oni o mholi ufumhi oyi Eshinegba, ni o mholi ikhivose ni a ro nga mhe obo.

Ikphemhi shi ilelemhi oyi Eshinegba

¹² Mhi kphemhi na iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o ri itoto na mhe, ni o me khi mhi te o ni o ro ze mhe shi akanya oyoli. ¹³ Abi o tseku khia khi eghere ni o dose khi mhi pfi unu-a deba Eshinegba, ali ni mhi i jili egbo ni e miesuo, ni mhi nu we kholi, oo mholi ilelemhi na mhe irari khi umhalesere ali umha miesuo o remhe li ghoo.† ¹⁴ Onomhue oyawa o ya tutu okhale ku mhe. O ri irudunga ali inono na mhe ni e khi eyawa irari ikugbe ni awa ali iJesu iKirisiti awa kugbe.

¹⁵ Egbegbi ungmehi na, ni awa kha mie shi nya, khi eri iJesu iKirisiti o bhale agbo ya tsumhi ena olamhe, ni o khia khi mhemhe mhi ga kholo ne nya. ¹⁶ Ama eri Eshinegba o mhue ilelemhi na mhemhe ni o kholo ne ena olamhe nya, ni a ro bhale ya e khi irabomudu oniemhi ni iJesu o mhue na mhe o khi irokhokho shi egbo ni e ke ya mie oli suo o, ali eni e ya mhue agbo na agboagbo. ¹⁷ Ekpe ali ufumhi o khi oyi Oghie na agboagbo, ni oa ya ghu, ni aa ya me, Eshinegba ni o khi oghuo kpe, rote agboagbo ya je agboagbo! Atse.

¹⁸ Yeye iTimoti omimhe, ena e khi omhese ni mhi ro ne, ni e de shi abi a li me ekere shi e egbe eghere ni o dose. Ke ri omhese ena gbe akanya, irari khi itsua-okhue e khi ne, ni u ro dore ya kholi okholi onete, ¹⁹ kie mu irudunga oye ali udu onete ni o gue ogbo ezoo oye mhue. Egbo eghuo ni ea ke rielee emini udu onete ni o gue ogbo ezoo oyewe o gueye we e rielee, eri irudunga oyewe o de guoghoo-a abi okoo-oke oniemhi. ²⁰ Egbo enabi eghoghoo iManiusi ali Alezada e khi, ni mhi woloo aboo na okphaghie ni o sese we ingme, ini e khi ke ngme ungmehi ipfiunu-a deba Eshinegba.

2

Ugamhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:13 Li ze Ika 8.3; 9.4-5

¹ Mhi gueye e, a kpe te odode so iromhi na egbo kpa. Abi u lie gue emini e to e le, lema Eshinegba shi ilelemhi na we, u kphemhi na Eshinegba na we. ² U li so iromhi na enighie ali eni ee mhesa ni awa, ni e ro dobe ke la agbo na tsuke ali opfomhe, elemhi ekpe oyi Eshinegba rote igue-ngeli. ³ Ona oo ti, o ma ri egbe a mu Eshinegba otsumhi oyawa. ⁴ Ni oo nono ni ogbokpa o mholi imiepfuese, ni o gbo lese igesikia. ⁵ Irari khi Eshinegba oghuo o lao, ali omigha iteva ogbo ali Eshinegba oghuo, omose ni a lu iJesu iKirisiti. ⁶ Ni o ri egboli bhale shi otoeloli, ni o ro mie egbo nya pfuese. Ona o khi usomhi ni Eshinegba oo nono ni loli gueye ogbokpa ni o gue de shi egheghe oyoli. ⁷ Ona o ze ni a ro ghie mhe abi aghiusomhi na kee ni iKirisiti o ze ali osese oyi iJeta ni mhi ro gue usomhi irudunga ali igesikia le. A khi egbhue mhia lo, igesikia mhia guele.*

⁸ Ini a ye ugamhi, mhia nono ni emose e tsua abo eke shi iromhi isoso ni oa mhue elemhi ibibi wekhi ekhako. ⁹ Mhi lili e nono ni eni ikpotso e gue ke so itsua ni e gbe akanya, a khi khue akhue abamemhe, wekhi ie-itsu dolodolo shi ukhomhi, wekhi irigolu khue akhue ali ifefe isoso wekhi itsua ni e lolo ghale isoso.† ¹⁰ Ama e ke gbe ikanya enete, ni o ye ni ikpotso ni ee khi wewe a ga Eshinegba e gbe.

¹¹ Ikpotso e ke ri iregbe-tiemhile ke ku eso-a wena. ¹² Mhi aa ze okpotso ni o sese, we khi eri o ya mhue omhesa shi emose ukhomhi. O ke tsaghie-a. ¹³ Itobo khi Adamu a kpe ma neni a ma Ivu.‡ ¹⁴ Oa khi Adamu okphaghie o di, ama okpotso a di ni o gbe ushi oyi Eshinegba-a.§ ¹⁵ Ama a ya tsumhi okpotso rote eniye ibiabia, ini o kiele e deba irudunga ali inono ali ipfuase, ni o ro mu ekpe shi egboli egbe.

3

Eni e mhesa elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹ Oni ungmehi ona oo gbe akanya gba. Ini ogbo oo nono ni loli khi oni o ri eloe e khu egbo eyi Eshinegba, eminete lo ni o ghole oli. ² Oni o ri eloe a khu eni e miesuo o mema ya khi ogbo ni o fu dose umhagueli, o khi odo okpotso oghuo, o mhue ikuegbe-a, o mu ekpe shi egboli egbe, o khi oni a mu ekpe a na, o mema ya ke kpe abo mie epfese lo apfe oyoli le, o mema ya dobe ke sese osese. ³ O khi khi odonyo, we ogbo okholi, ama o pfomhe, o khi khi ogbo uwola, o khi nono ingme ukpago dose. ⁴ O mema khi oni o gue ri eloe e khu omhue-apfe oyoli. O khi oni imioli e mu ekpe e na, ee suo eso na li egbegbo. ⁵ Itobo khi ini ogbo oa gue ri eloe e khu omhue-apfe oyoli, se oli ya dobe ri eloe khu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo? ⁶ O khi khi oni o lese miesuo ni ode oa nue ne ini ititiegbe e khi vo li egbe ni o tigbe ya de pfilo epfua nabi okphaghie o de pfilo. ⁷ O mema khi ogbo ni o mholi eva onete iteva oyi ena edato, ini o khi yeghe-a ni o de ya pfilo igba okphaghie.*

⁸ Eni ee kpaghie elemhi owa ugamhi, e khi egbo ni a mu ekpe e na, e khi egbo ni a ri egbe e nga. E khi khi eni e da onyo o dose wekhi eni ee li oyamhi ukpago. ⁹ E ri udu-onete ni oo gue ogbo ezoo mu igesikia ni a rokhase ni e la irudunga mhue. ¹⁰ A kpe mu we fe bino, ini o khia khi e gue gbe, a tigbe ze we obo o gbe akanya oni oo ga. ¹¹ Ighuewe e mema ya mhue ingeli enete. E khi khi eni ee le egbo itsa uruli kiakia, e mholi ayemhe ni o pfomhe, e khi eni a ri egbe e nga shi emhikpa. ¹² Omose okpago obo o mema ya khi oni o rue okpotso oghuo shi, o khi oni o gue e sese eniye eyoli ode, o gue ri ukpeloe a khu omhue-apfe oyoli. ¹³ Ekpaghie-obo eni e gue ga, e she roli mie ashini o mu eloe, ali e dobe ri igbedu e ngme ingme oyi irudunga oyi iJesu iKirisiti ni e mhue.

Osheli ni o la irudunga oyawa

¹⁴ Aboriekhia khi mhi ririe mholi oli shi udu khi mhi ya kele bhale ya bine, mhi ro kie keke eni omhesa ena ghi e. Egheghe agho ni a bhale ya e khi, ¹⁵ ini o khia khi mhi tese dena, ebe ona o ya sese e abi o ti ni egbo e li ke ngeli elemhi omhue-apfe oyi Eshinegba, ni o khi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ni o la agbo. Ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o khi oche ali irogbekere ni a ma igesikia nga. ¹⁶ Iggesikia ni

* 2:7 Li ze 2 iTimo 1.11 † 2:9 Li ze 1 iPit 3.3 ‡ 2:13 Li ze Igbae 2.7,21-22 § 2:14 Li ze Igbae 3.1-6 * 3:7 Li ze iTato 1.6-9

o la osheli oniēmhi ni o la irudunga oyawa o fu dōṣe oni ọgbọkhoghuo ọ mhuẹ ekhako ẹ shi.

Ijesu ọ bhale agbo abi ọgbọ,
 Ayemhe ọ roli khase
 khi ọ ghole Eshinegba,
 igeni e me ọli
 A roli tse abo gase
 ushishi nya,
 egbo e mie ọli suo
 elemhi agbo nya
 a rue ọli nga iloghie.

4

Ena Osese egbhali

¹ Ayemhe ọ guele gboo khi, ikpukhokho agbo, egbo eghuo e ya tsua irudunga pfi-a. E deba iyemhe ni ẹ di agbo, ẹ deba osese ni ayemhe okphaghiẹ e tsua lasele. ² Osese eghoghọ, obọ oyi elo-egbhuẹ ena ikokoalo e te ẹ bhale, eni udu-onete ni ọ gue ọgbọ ẹzọ oyewẹ o she ghua dishi. ³ Egbo eghoghọ ẹ sese egbo e khi rue okpotso, eni ikpotso e khi ye ughuẹ, e gueye wẹ e khi ke le eminale eghuo. Ama eri Eshinegba ọ ma eminale eghoghọ, eni e miesuo ni e lese igesikia e ke ri ikphemhi mie wẹ le. ⁴ Emhikpa ni Eshinegba ọ ma o ti, a khi me emini a kie, ama a ke ri ikphemhi mie emhikpa. ⁵ Irari khi ungmehi oyi Eshinegba ali iromhi isoso a ro rewe ẹ shi eni e pfuase.

⁶ Ini u ri oni omhesẹ ona na eni e miesuo, u ya khi oni ọ guẹ gbe akanya ugamhi oyi ijesu iKirisiti, ni a kuẹle vule rote igesikia na irudunga ali osese enete ni u wa deba. ⁷ Khi mhali emini u ri okhe oyi egbo nede, ali okhe ikpotso egbhali ẹ riẹle. Ke ngeli riẹle oghuemhe oyi Eshinegba. ⁸ Inisegbe-a o mhali ukuku eminete ni o riẹle a na ọgbọ, ama ni a ro suo eso na Eshinegba, eri o ti odekhode, itobo khi o mhali ishobo na awa memena ali agbo ni o ke ẹ bhale.

⁹ Ungmemhi igesikia na ni o ti ni a mieshi, ni a gbo lama shi ọ. ¹⁰ Onana o ri anye roshẹka a gbe akanya egbegbo, irari khi awa she ri irudushi oyawa shi Eshinegba obọ, oni ọ laọ ni ọ khi Omiepfuese oyi ọgbokpa, eni e miesuo kpaashi.

¹¹ Mhesẹ, u gbo sese ena nya. ¹² Khi ze ni ọgbokhoghuo ọ ri eloe gbe ẹ irari khi ozele u khi, ama rote ungmehi oye, ali agbo oye, ali inono oye, elemhi irudunga ali ipfuase oye khili irokhasẹ na eni e miesuo. ¹³ Ya ramhi eghẹghẹ ni mhi ro ya bhale, ri eloe shi ọ kie ke ze Ebe-no-pfuase khase igbaa, u kie le ẹ tse-abo oni ungmehi, wa sese wẹ. ¹⁴ Khi ri obọ gbe isomhopfa ni Eshinegba ọ ro ne nye. Oni a ro ne abi a ro mekeguele shi ẹ egbe ali abi eni egbhali e ro ri abo nge egbe.

¹⁵ Ke ri eloe shi eni emhi ena egbegbo, u ri egbe ẹ na wẹ pfo ni egbo nya e ke me ije-odalo oye. ¹⁶ Ri eloe shi egbe ẹ egbe ali osese oye. Kie ke riẹle emhi ena, irari khi ini u wa ligho u ya tsumhi egbe ẹ ali eni ẹ suo ẹ.

5

Abi ẹẹ a ke li esamhi-olimhi, ali egbhali ali ighumha

¹ Khi dese egbhali, ri ipfomhe uruli nu ọli ngme abine khi ite ọ khi. Ke riẹle deba ozele abine khi inyoghuo ẹ u ngeli ẹ deba. ² U riẹle deba ikpotso eni egbhali abine khi inye e khi. Ke ngeli deba ozele ikpotso abi inyoghue ni ikpotso.

³ Khi ri eloe gbe esamhi-olimhi ni e khi esamhi-olimhi egbegbo, ni e mhali otomhe. ⁴ Ini oni osamhi-olimhi ọ bia eniye, o ke khia khi ọ mhuẹ imimi, eni eniye e kpe ke ri emini e wena imiesuo gbe akanya, abi e li ri eloe ẹ khu omhuẹ-apfe oyewẹ. Ini e lina, eri ẹ fele eni e bia wẹ ali itita wẹ egho, irari khi onana o ma ri egbe a mu Eshinegba. ⁵ Oni ọ khi osamhi-olimhi igesikia ni ọa ke ye ughuẹ, ni lolighuo ọ la, ọ she regbenga Eshinegba, ọ so iromhi ẹ mhila li ikpaghiobo obọ, eleogwota ali ele iyose. ⁶ Ama osamhi-olimhi ni ọ

ri egboli shi aruele agbo, o she ghu-a ini ayemhe oyoli o kie tseku lao. ⁷ Mheshe enana na we ini a khi me gue shi we egbe. ⁸ Irari khi ini ogbo oa ri ukpeloe khu ena omhue-apfe oyoli, tete imi oli ali ughue oli, o she kie oni irudunga. O kholo dose oni oa miesuo.

⁹ Khi keke eva oyi osamhi olimhi kuma eva eyi esamhi-olimhi se ni o she dose ikpe egbhuse, oni o khia khi utoghuo-kpe o kpe lese ye ughue. ¹⁰ O khi oni a suo eko shi ikanya enete, okpotso ni o gue kuele imioli. Ni o mie epfese e shi owa. O gue a gbe ikanya deba eni e miesuo, ni oo kpaghie egbo ni e la omunu obo ni o ri egboli shi onete ododa iriele.

¹¹ Ama khi ri eva oyi ozele esamhi-olimhi shi ebe. Irari khi ini ogueme idiegbe oyewe o nga we ukhomhi le dose ugamhi ni e ga iKirisiti, e vu ya ngeli. ¹² Eri e rote agho lue, irari khi e she gbe ironga ni e kpe te eke ro nga ni iKirisiti-a. ¹³ Egbo owaza e khi ni ee kia ifui owa. Oni o kholo ne nya khi ee le egbo itsa uruli kia kia, ee sono unu ingme ni aa fe lu we shi, ee ngme ungmehi ni ea kha ngme. ¹⁴ Itobo igho, o ghole mhe ni ozele isamhi olimhi e ye ughue, e bia eniye, e ri eloe e khu omhue-apfe oyewe. Ini awa khi ri eghenge na ebe awa me asha yese awa eva-a. ¹⁵ Eni esamhi-olimhi eghuo e she lase ode oyi iKirisiti le deba okphaghie. ¹⁶ Ama ini okpotso okhoghuo ni o miesuo o mhue osamhi-olimhi she unuekpe oyoli, o mema ya ke ri eloe khu oli, o khi rue oli ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ke tsua, ni e dobe ri eloe ke khu eni e khi egbegbi esamhi-olimhi ni e mholi otomhe.

¹⁷ A ke fali eni egbhali ni e ri igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia ni e gue gbe akanya egbegbo ifata agbhagbhamhi eva, tete eni e mema lolo toto obo itse-abo ali osese ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁸ Irari khi ebe o ngme oli, u khi ge ena unu ini u roli e kpishi ikpamhi emhi. A ke fali egbakanya ifata eyewe.* ¹⁹ Khi roli shi egbegbi ingme ini ogboghuo a bhale ya ngme ingme shi ogbhali egbe, se ini e gbe aava okekhi aase.† ²⁰ La odalo egbo kpa ke dese eni e lamhe ni o tse agua ye enekpole.

²¹ Mhi la ukpeloe onayi Eshinegba ali iJesu iKirisiti ali oyi igeni ni e pfuase mheshe ne, u ri omheshe ena gbe akanya, khi rote ode oshili we azeba rielle emhikhoghuo.

²² Khi tigbe kele ri obo nga ogbo egbe roli nga akanya ugamhi oyi Onomhue, u khi ya nu oli mhue okemhi shi olamhe oyi oli. Ri egbe e shi ipfuase.

²³ Khi ke da amese tsee, ama ke da ukuku onyo ni eminale e kele ke daghie-a shi e elemhi, abi o ro khia khi u ma kele e ghua egho.

²⁴ Eri a ga egbo eghuo zu olamhe eyewe, neni a re ramhi iguezo, ama olamhe oye egboese elelese e ya lasele. ²⁵ Igho a lie me ikanya enete gboo. Shi eghuo ni aa ya me memena, ea ya sheli okhese.

6

¹ Eni e khi ighumha e ke ri ekpe na ega eyewe eghengekpa ini ogbokhoghuo o khi ze emuebe na eva oyi Eshinegba ali osese oyawa. ² Ighumha e khi ri eloe gbe ega eyewe ni e miesuo, ni e mholi we, irari khi inyoghuo egbe e ga khi ni ee deba iKirisiti, oni iKirisiti o nono ingme oyewe. Ochoghoe e ke ga we dose abi e kpe li a ga we, Eni ingme ena e khi eni u ya ke sese we, u gbo rewe e ye we ude.

³ Ogbo ni o da sese osese olese ne, oa lama shi egbegbi osese oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ali ugamhi oyawa, ⁴ eri itipfuabo-nga o she vo li egbe ni oa ke lese emhikhoghuo. O mhue ogueme obe na ekhako ali uwola shi ingmemhi ni ee pfi ofuma ali uwola ali itsue ali ireloevioba. ⁵ E gbolo e pfi ekhako shi iteva egbo ni isamhi udu oyewe oa ya gbe akanya te ode, ni igesikia o she wa we-a. Eri e dabi khi ugamhi khi epfue a roli e nono.

⁶ Egbebo lo khi ugamhi o ri ogbo o mhue epfue egbebo, o ri emini u mhue khuese e. ⁷ Irari khi awa a kpe tsua emhikhoghuo bhale agbo ona. Igho awa a li rote agbo ya tsua emhikhoghuo vu. ⁸ Irari onana, ini awa da mhue eminale ali itsua na so ne, o khuese awa. ⁹ Ama eni e nono ni wewe e pfue eri ee de pfilo imufe ali igha ali ogueme eyi oyeghe

* 5:18 Li ze iDeut 25.4; iMat 10.10; iLuk 10.7 † 5:19 Li ze iDeut 17.6; 19.15

ni ẹ kuale ọgbọ utse, ni o pfi ẹgbọ pfilo epfua ali oyese. ¹⁰ Irari khi rọte oyamhi ukpaghọ iwali onobe nya e te ẹ zẹ lasele. Ẹgbọ eghuo e she kphakpha egbe ini e mhue ikpaghọ, ni o she rewe kia lase ode irudunga le. E she ri ebubu oya yese egbe we udu-a.

Agbọ ni o ti ni oni o miesuo o la

¹¹ Ama yeye Omose oyi Eshinegba, ti egbe emhi enana nya le, na ke khu ipfuase, ali iriele emini o ti Eshinegba eloe, ali irudunga, ali inono, iregbemie ali angeli ipfomhe.

¹² Ga ri itoto eye nya na unamhi oni irudunga oye, ni u mie eleli agbo na agboagbo. Itobo khi oni agbo onana Eshinegba o lu ẹ shi abi u ro pfi otselẹ shi irudunga oye odalo ebubu ẹgbọ. ¹³ Odalo oyi Eshinegba ni o ri agbo na emhi nya ali odalo oyi iJesu iKirisiti,

ni o pfi otselẹ odalo iPotiusi iPaleti, mhi la mhese ne ena,* ¹⁴ u ri omhese enana gbe akanya, ri igesikia mu we mhue gbaa ya ramhi ele ni iJesu iKirisiti Onomhwe oyawa o ro ya bhale. ¹⁵ Oni ibhale oyoli o ya tse shi eghẹghẹ ni Eshinegba o mhese oli shi te, loli o khi Oghie oghuo kpele ni a khivose na, Oghie oyi ighie nya, ali Onomhwe oyi ekhemhwe nya. ¹⁶ Lolighuo kpele o lese la o le agboagbo. Eri o la akpa ni ogbokhoghuo o gbudu a ti mama. Oni ogbokhoghuo o me ghue wekhi eri ogbo tigbe dobe ya me oli ghue. A ri ufumhi ali ekpabo oniemhi nali. Atse.

¹⁷ Mhese na ẹgbọ ni e pfue shi elemhi agbo ona, e khi ke ti-ipfuabo nga, a e khi ri udu shi epfue ni ea ze ri egbe e da, ama e mhue irudushi na Eshinegba ni o ri emhikpa somhi awa opfa tuo, awa ro ke li agbo. ¹⁸ Mhese na we e ke rielle onete, e khili eni e pfue shi elemhi onete iriele, e ke somhi ẹgbọ opfa, e ke rọte emini e mhue rue obo-a. ¹⁹ Ini e da li na ne, e ya ti epfue ma na egbewe abi irogbekẹ ni o migha, elemhi agbo ni o o bhale, ni e la agbo ni Eshinegba o nono ni e la.

²⁰ ITimoti, ri eloe khu emini a ro shi e obo. Khi kuma ingmemhi ni ea khi eyi Eshinegba ali ekhako eyeghe ni ẹgbọ eghuo e ri ẹgbholi e lu ilese, ²¹ ni ẹgbọ eghuo e deba ni o rewe lase ode irudunga oyewe le.

Okhale oyi Eshinegba o ka nu ee nya la.

* 6:13 Li ze iJon 18:37

Ebe onuzi-eva ni iPolu o keke ghi ITimoti

¹ Mhemhe iPolu ni mhi khi aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti abi o ghole Eshinegba shi. Mhemhe mhi keke ebe ona. Mhemhe ni o ghie mhi ka ri agbo ni o la iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ro shobo na awa tse abo guele.

² ITimoti mhi keke ebe ona ghi. Okhale ali ilelemhi ali opfomhe eyi Eshinegba ali eyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka khi eye.* ³ Mhi tse Eshinegba ni mhi ri udu no pfuase e ga abi eni e bia mhe e li ga. Eri mhi a tse Eshinegba uwegbe ini mhi la iromhi isoso sato e egbe, ele-iyose ali ele oguota. ⁴ Mhi aa sato evie oye, mhi aa nono ni mhi me e, egheghe agho ni oghela oyemhe o vo. ⁵ Mhi aa sato egbegbi irudunga ni u mhue. Irudunga onabi inyinye o mhue ikhi iLoisi ali ni inyeyi Yunisi o li mhue. Mhi mie shi o khi oni irudunga o li le egbe.† ⁶ Irari ona, mhia ye e ude u guise isomhopfa ni Eshinegba o ro ne le ke gbe akanya egbegbo, eni u mie abi mhi ro ri abo nge ukhomhi. ⁷ Irari khi Eshinegba o ri ayemhe ulishi na awa, ama ayemhe ekpabo ali inono ali igue ri egbe kia.

⁸ Itobo ona, khi ze ni omama o muo ni u ro pfi otsela na Onomhue oyawa, wekhi omama mhe ni mhi khi oghumha itobo iKirisiti. Ama kuma mhe o shi osoli imeme shi iri usomhi onete tsabo, rote ekpabo oyi Eshinegba, ⁹ ni o tsumhi awa, o lu awa ni awa nu oli la agbo ipfuase ni o khia khi o khi irari emhikhoghwo ni awa riela, ama abi o li gba li ali irari okhale oyoli. Eri a li oni okhale ona na awa rote obo oyi iJesu iKirisiti neni egheghe o gba eke le. ¹⁰ Ama mena, a she roli khase awa rote ibhale oyi Omiepfuese, iJesu iKirisiti ni o pfueche eghuli-a, ali ni o ri agbo bhale, ni o rote usomhi onete ri agbo ni o ya ghu khase gboo. ¹¹ Oni usomhi onete ona Eshinegba o ze mhe shi mhi ke guele abi aghiusomhi na kee oyi iJesu, ali oni oo sese.‡ ¹² Itobo ona o ze ni mhi ro me osue abi mhi li ena. Abi o tseku li, omama o mu mhe irari khi mhi lese oni mhi miesuo ali khi mhi mie shi o khi o dobe ya ri eloe khu emini mhi rongali obo shi ogbe ni elegho.

¹³ Emini u rote unu oyemhe suo, mu we mholi ni e khi ete-awe ni u ro ya ke sese osele ni o dala. Gbo sato ke la elemhi irudunga ali inono ni u mhue elemhi iJesu iKirisiti. ¹⁴ Ri eloe khu osele onete ni a ro nga e obo, rote ikpaghiobo oyi Ayemhe-no-pfuase ni o nu awa la ini ogbo khi dobe pfi oli ukhomhi kpoke.

¹⁵ U lese khi egbokpa ni e la eke Esha e she me mhe na, li shi iFigelusi ali Emogense.

¹⁶ Eshinegba o ka mhue ilelemhi na unuekpe oyi Onesiforosi, irari khi eri o ri egbe e mu mhe egheghe kpa, o na omama iweghe ni a so mhe. ¹⁷ Ni mhi ro ma o, abi o ro bhale iRomu, o nono mhe ya ramhi ni o ro me mhe. ¹⁸ Eshinegba o ka ze ni o me ilelemhi oyi Eshinegba ogbele elegho. U ga lese gboo abi o li kpaghi mhe obo abi mhi ro la Efesosi.

2

Abi a lie khi Okhali-okhue oyi iJesu iKirisiti

¹ ITimoti omimhe, ze ni u toto shi okhale ni o rote obo oyi iJesu iKirisiti bhale. ² Emini u suo khi mhi ngme ukpeloe otsela ebubu, rewe nga egbo ni a dobe ri egbe e nga obo, ni e ya dobe sese egboese. ³ Nu mhe ri egbe mie osoli abi okhali-okhue onete oyi iJesu iKirisiti. ⁴ Ogbo ni oo gbe akanya okhali-okhue, o ya ku abo lo emhi agbo, irari khi oga oyoli oo ke dua ni loli ri egbe ke mu. ⁵ Igho o li khi, ini ogbo o kuma eni e ya na, aa ya rughu oli arula oghie khi o lo owa, ini o li deba ushi ni o la unamhi. ⁶ O ti ni oghiale ni o toto obo gbe akanya, o kpe khi onodode ni o le emhi ekomhi ni o gua. ⁷ Sa shi emini mhi ngme ena irari khi Onomhue o ya re lese udi emhi ena nya.

⁸ Sato iJesu egbe ni a rote eghuli guise le, ni o khi unuekpe oyi iDefidi. Onana o khi usomhi onete ni mhi ro a tse abo, ⁹ ni o re mhe a me osoli ramhi ni a ro ri igha shi mhe

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:5 Li ze Ika 16.1 ‡ 1:11 Li ze 1 iTimo 2.7

abọ abi ọgbọ usuesọ-akhuẹ. Ama, ungmehi oyi Ẹshinẹgba ọa zẹ ẹ sọ igha. ¹⁰ Irarigho, mhi rọ ri egbe mie emhikpa irari egbo ni Ẹshinẹgba ọ zẹ ni wẹwẹ e li mie imiepfuese ni o te obọ oyi iJesu IKirisiti bhale, li shi ufumhi na agboagbo.

¹¹ Egbegbi ungmehi ni a ri egbe a da na.

Ini awa nu ọli ghua,
awa gbo li ya nu ọli la agbo.

¹² Ini awa ri egbe mie,
awa ya nu ọli ke mhese.

Ini awa kie ọli,
Ọ ya kie awa.*

¹³ Ini awa a ya gbe akanya
te ode igesikia,
Ọna igesikia ọ kiele khi.
Irari khi ọa ya kie egboli.

Ọgbakanya ni ọ ghọle Ẹshinẹgba

¹⁴ Ke yeke egbo eye enana le. U gbo tse agua ye wẹ ukpeloe Ẹshinẹgba, e khi wola shi ingmemhi, ni ọa mhọli eleli, eri o lese ẹ yese eni e suọ ọli-a. ¹⁵ Roshẹka ni u ri egbee na Ẹshinẹgba abi, ọgbakanya ni ọ mie ni omama ọa ya mu, ni ọ guẹ ẹ sese ungmehi igesikia.

¹⁶ Nuata shi ingme afue ni ẹa mhọli eleli, irari khi egbo ni ẹ sọ egbe ingme eghogho, eri ẹ ri egbo nuata shi Ẹshinẹgba ọ. ¹⁷ Osese oyewe, o ya ke ge abi ugboko. Egbo eghogho khi Ameneusi ali iFiletusi. ¹⁸ E she zobe ode igesikia obọ. Ẹ khi irote eghuli guale o she bhale ya dose, e yese irudunga oyi egbo eghuo-a. ¹⁹ Abi bi o tseku li, irogbekẹ ni Ẹshinẹgba ọ rọ gbe eri o migha gbaa, ni a keke ena rọ shi ọli ọlele khi: “Onomhue ọ lese egbo ni e khi eyoli.” Ali, “Onini ọ da guele khi oyi Onomhue ọli khi ne, ọ mema ya ti egbe okholo iriele le.”†

²⁰ Ukpokpomhi owa ọa lese mhue itasa igolu ali eyi elomho tse, ama o li mhọli eyi ẹera ali eme, eghuo, e khi eni e mu eloe, eghuo, e khi eni ẹa mu eloe. ²¹ Ini ọgbọ khuese egboli-a pfuase lase emhi ebe le, a ya roli riele egbegbi emhi. A roli pfuase, ọga oyoli ọ roli li emhi, ali khi ọ ya riele ọli shi oni a rọ ke gbe ikanya enete.

²² Me oguemehe ebe oyi ozele na, ke na khu igue-ngeli ali irudunga, ali inono ali opfomhe. Kuma egbo ni e ri udu ni o pfuase ẹ lu eva oyi Onomhue ọ. ²³ Khi mhọli emini u ri ekhako oyeghe ali umhalese li, irari khi u lese khi uwola ẹ pfi. ²⁴ Oni ọọ ga Ẹshinẹgba ọa gbudu wola. Ọ mema khi oni ọọ riele isomhelele deba ọgbokpa, ọ khi osese onete ni ọ ri abọ ọ mudu. ²⁵ O ri ofise sese eni ẹ nu ọli khako. Ọ mhọli ọli shi udu khi Ẹshinẹgba ọ ya khueghie ode-a na wẹ rọ mu pfi ni o ya rewe bhale ya lese igesikia, ²⁶ ali khi egbhali oyewe o ya tiemhile, e na pfue igha ni okphaghie ọ kpe khe we. Oni ọ she mu wẹ ighumha e ke riele oguemehe oyoli.

3

Angeli oyi egbo ikpukhokho agbo

¹ Ke bino ọli khi egheghe omunu o ya la ọ ogbele ni e kpe ukhokho. ² Egbo e ya ke nono ingme oyi egbe wewe-ghuo tse, e mhọli oguemehe ebe na ukpagho, ee tono obọ udu, ee titiegbe, ee weghe egbo, ee riele umha-sueso deba eni e bia we, ẹa mhọli itsuwegbe wekhi itsobode, e khi egbo ni ẹa mu ekpe na emhi Ẹshinẹgba. ³ Ẹa mhue isomhelele, ẹa mhue igbekua na ọgbọ, e ri unu ẹ pfueche egbo-a, ẹa mhọli igue-regbekia, wekhi ilelele, ẹa nono eminete. ⁴ E ri egbewe ẹ de, ee li umumume, ee ti ipfuabọ nga, e mhọli oguemehe na agbo ilili, ocho ni e kha rọ mhọli inono na Ẹshinẹgba. ⁵ Ẹ riele abine khi eri e miesuo, ama e kie ekpabọ ni o la imiesuo. Khi mhọli emini u ri egbo eghogho li.

⁶ Egbo eghogho e bena lo owa deba ikpotso ni ẹa mhue egbhali, eni usamhi oyi olamhe eyewe enedio ẹ nase, ali ni oguemehe khi oguemehe ọọ gua. ⁷ Eri ikpotso eghogho ee

* 2:12 Li ze iMat 10.33; iLuk 12.9 † 2:19 Li ze iNoba 16.5

nono ni e wena, ama ẹa doḅe ẹ leṣe igesikia. ⁸ Ezeze abi iJanesi ali iJabiresi e mu okhue vule shi iMosisi o, igho eni egbo ena e li mu okhue vule shi igesikia o. Egbo ni o khia khi usamhi oyewe o a ke a gbe akanya ni e she de ode irudunga-a.* ⁹ Ama ẹa ya kia nuata, itobo khi oyeghe oyewe o ya ri egbe khaso ogbokpa, abi o ke li eni emose aava egbo egbe.

Omheso ni iPolu o ro na iTimoti

¹⁰ Ama u she lese osese oyemhe nya ali abi mhi lie ngeli, U lese emini mhi la agbo shi, u lese irudunga, ali irabomudu ali inono ali iregbemie eyemhe. ¹¹ U lese okholi ni a mu vule shi mhe o, ali osoli ali emini mhi me egbe obini eoli Atioki, ali eoli iKoniomu ali eoli iLisitira. Okholi oniemi a mu vule shi mhe o ni mhi ri egbe mie. Ama Onomhue o rue mhe o le nya.† ¹² Egbegbo lo khi, ogbokpa ni o da nono ni lue la agbo ipfuase oyi iJesu iKirisiti ne, a ya mu okholi vule shi oli o. ¹³ Egbo okholo ni e ri egbe we khi emini ea fute e ya ke riyele onobe ke khi ma o, ee di egbo, a lili e di we. ¹⁴ Ama yeye oye, toto obo emini u wena ni u she mie shi, irari khi u lese obo oyi eni u te wena we, ¹⁵ Ali abi u te rote omofe lese Ebe-no-pfuase ni e doḅe ya re khili olesingme shi irudunga ni u mholi na iJesu iKirisiti ni u khi oni a mie pfuese. ¹⁶ Emini a keke shi Ebe-no-pfuase nya, ungmehi oyi Eshinegba lo. E ti ni a ro o sese emini e khi igesikia, ali ni a ro o tse agua ye ogbo shi iriele do-a, ali ni a ro o sheshe ogbo shi ode rote umhagueli, ali ni a ro o sese ogbo igue-ngeli. ¹⁷ Ni ro a bhale ya e khi a sese Omose oyi Eshinegba egbegbo ni o gue ke gbe ikanya enete ododa.

4

¹ Ukpeloe oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti, ni o ya gue egbo ni e lao ali eni e ghu-a ezoo, ali oni o bhale ya mhese abi Oghie, mhi la ri oni omheso onana ne. ² Ke tse abo oni ungmehi, ke mu egbe egheghe kpa ni u ro ke tse oli, o khi egheghe ni o ti, o ke khi egheghe ni o a ti, ke sheshe egbo, wa dese we ali u ri udu e shi we o. U ri iregbemie ri ofie sese we. ³ Irari khi egheghe oo bhale ni egbo ea ke ro ya ri eso shi egbegbi osese. Ama ni e ba ke suo emini e ti we eso, e ya ri ochoghoo ti esese gbili gaso egbe ni e ya ke ngme emini eso ni e riyele we e nono ni wewe e ke suo. ⁴ E ya rue eso egbegbi ungmehi le, e ri eso shi okhe nede. ⁵ Ama yeye oye, u mema ya ku egbe-a abibi o riye li. U ri egbe mie osoli, ri abo mu udu ini u wa a me osoli. Ke gbe akanya oyi oni o ri usomhi onete a tse abo, u ri eloe shi ikanya eye e gbe abi oni oo ga oyi Eshinegba.

⁶ Irari khi a she ku mhe abi onyo ni a ku shi iluasobo, ali oni egheghe o she bhale ni mhi ro ya ghua. ⁷ Mhi she kholi oni okholi onete, mhi she na oni unamhi pfo, mhi mu oni irudunga mhue ya to. ⁸ Mena, a shi ri arula igue-ngeli shi na mhe, ni Onomhue ni o pfuase ni o khi oso-ezo o ro ya na mhe ogbe na elegho. Oa khi mhemeghuo tse a ya roli na, ama li shi egbo ni e nono inyene egbe bhale oyoli.

IPolu oo ghie iTimoti usomhi

⁹ Rosheka ni u kele ramhi mhe egbe. ¹⁰ Irari khi iDemasi o mholi inono na oni agbo ona. O she tsua mhe pfia je eoli iTesalonika. iKiresenisi o she je eke iGalesha, iTatosi o je eoli iDalimatia.* ¹¹ iLuku lueghuo kpe o ke lese nu mhe la akana. Rue iMaki mholi obo bhale, irari khi o mholi ikpaghiobo na mhe oni akanya.† ¹² Mhi ghie iTakikosi je eoli Efesosi.‡ ¹³ Ini u wa bhale rue awulu ugbakpi ni mhi ro shi obo oyi iKaripusi obini eoli iTiroasi ali ebe eyemhe mhue obo bhale. Tete ekue elamhi ni a keke emhi shi.§

¹⁴ Alezada oni oo lumhi ikhuli, oo li mhe onobe gba. Onomhue o ya fali oli ota shi emini o riyele.* ¹⁵ Yeye li mu egbe e shi oli egbe, irari khi eri o lolo mu okhue vule shi usomhi ni awa ro o tse abo o.

* 3:8 Li ze Okiali 7.11 † 3:11 Li ze Ika 13.14-52; 14.1-7,8-20 * 4:10 Li ze iKolo 4.14; iFile 24; 2 iKori 8.23; iGal 2.3; iTato 1.4 † 4:11 Li ze iKolo 4.14; iFile 24; Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10 ‡ 4:12 Li ze Ika 20.4; Efi 6.21-22; iKolo 4.7-8 § 4:13 Li ze Ika 20.6 * 4:14 Li ze 1 iTimo 1.20; iwolo 62.12; iRom 2.6

¹⁶ Abi mhi rọ kpe tode pfa egbe mhe shi eke, ogbokhoghuo ọa nu mhe migha, eri wewe nya e na tsua mhe pfa. Eshinegba ọ khi roli mu ota so we. ¹⁷ Ama eri Eshinegba ọ migha kpeshe mhe, ọ ri ekpabo na mhe ni a bhale ya e khi, rote obọ oyemhe, oni ungmehi o lolo ze guele ni egbo ijeta e suo li. Ali ni a rọ tsumhi mhe obọ oyi eghuli abine khi a mie ogbo unu oyi idumhi. ¹⁸ Onomhue ọ ya pfuese mhe okhọli obe ni o vule shi mhe ọ, ali khi ọ ya rue mhe bhale iloghie oyọli tselele. Lọli ọ mhọli ufumhi ele na agboagbo ya je agboagbo. Atse.

Otse ni o kpe ukhokho

¹⁹ Tse iPisilia ali Akuila ali omhue-apfe oyi Onesiforosi na mhe.† ²⁰ Erasitosi ọ la eoli iKoriti, ali mhi ze iTirofimosi obọ shi eoli iMilētusi irari khi ọọ ghua.‡ ²¹ Rosheka ni u kele ramhi ana neni orue ọọ pfi. Ebulusi ọọ tse ali iPudenisali ali iLanusali iKilaudia, ali eni e miesuo nya e ga tse. ²² Onomhue ọ nu ayemhe oye la. Okhale oyi Eshinegba o nu e la.

† 4:19 Li ze Ika 18.2; 2 iTimo 1.16-17 ‡ 4:20 Li ze Ika 19.22; iRom 16.23; Ika 20.4; 21.29

Ebe ni iPolu ọ keke ghi ITatọsi

Otse

¹ Mhemhe iPolu ni a ze abi oni oo ga oyi Eshinegba ali aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti, mhi keke ebe ona. Eri a ghie mhe ni mhi ya zese irudunga oyi eni Eshinegba o ze-a, ali ni mhi rewe khashe igesikia ni o ya sese we abi e li ya la agbo ni o ri egbe e mu Eshinegba. ² Oni irudunga ali ilese ona o migha nga irudushi oyi agbo na agboagbo, ni Eshinegba ni oa ya lo egbholi o ri nga na awa neni a me igbaekele oyi agbo. ³ Egheghe ni o ghole Eshinegba, o la rote ungmehi oyoli ni o ro nga mhe obo ri usomhi oyoli khashe gboo. Eshinegba oni o mie awa pfuese o ligho mheshe oli.

⁴ Mhi keke ebe ona ghi iTatọsi omimhe esheshi elemhi irudunga, ni mhemhe ali loli anye ga la elemhi imiesuo oghuo.

Eshinegba Ita iJesu iKirisiti oni o mie awa pfuese o ka li okhale ne, o ri opfomhe ne.*

Akanya ni iTatọsi o ya gbe eoli iKireti

⁵ Emini o ze ni mhi ro ze obo shi iKireti khi, ni u me asha pfuse ikanya ni e kpolo nya gbe, ali ni u ze egbhali shi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na ukhomhi eoli ni e la iKireti nya. Sato abi mhi gueye khi: ⁶ Oni o khi ogbhali shi elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o mema ya khi ogbo ni o gue e ngeli, ini a khi me asha gue ezọ shi oli egbe. O mema ya khi oni o rue okpotso oghuo shi. Imi oli e khi eni e miesuo ni ea khi eniye ni e gbakaa ni ea ya suo eso. ⁷ Aborokhia khi eri a ri akanya oyi Eshinegba nga oni o ralo na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya obo egho, do mema khi ogbo ni o gue e ngeli ini a khi gue ezọ shi oli egbe. O khi khi ogbo ni o ri imebie e ngeli deba egbo. O khi khi oni elemhi e kele e bi. O khi khi ogbo ni o da onyo pfueche egbe-a. O khi khi ogbo ni o kele e pfi obo, wekhi ogbo ni ingme ukpago o ghọ mu egbe dose ode. ⁸ Ochogho o khi oni o ghele e mu egbo, ni oo nono eminente. O khi ogbo ni o gue ri egboli e kia. O khi ogbo igesikia, ali ogbo ni o pfuase. O khi ogbo ni o mu ekpe shi egboli egbe. ⁹ O mema mu oni usomhi onete ni o mholi iregbenga mhue jijiji, abi a li sese oli. Loli o ro dobe ya ri osese igesikia ni oo sese egboese ke ri udu shi we o, ali ni o gbo ri ida-ode oyi eni e nu we e khako khashe, khi egbhali ee lo.†

¹⁰ Irari khi egbo iju ebubu eghuo ni e miesuo ni e pfi ozughu, e la o, ni ee ngme ingmemhi afue ni ee di egbo. Wewe e sese ode egbhali khi a mema shela ogboa neni o khi oni o miesuo. ¹¹ O ti ni a pfi we okpe unu, itobo khi eri e ri emini e sese yese udu oyi omhue-apfe ebubu-a. Itobo ini e ba me asha ke ti ukpago ma, e ro ligho sese. ¹² Egbegbi omekeguele oyewe, o ke ngme oli ghue, oo, "Egbo iKireti, egbo egbhali, ali egbo ebe ali egbo iwaza elemhi-gbidi-a, a khi." ¹³ Igesikia oni ungmehi ona o khi. Irarigho, ga lolo gbe omama ku we, ni irudunga oyewe o me asha migha. ¹⁴ Egheghe agho, ea ke ke ri eso shi okhe afue oyi egbo iju ali ishi eyi egbo eni e kie igesikia. ¹⁵ Eri emhi nya e pfuase shi odalo oyi egbo ni e pfuase. Ama emhikhoghuo oa ya pfuase shi eloe oyi egbo ni ea pfuase ni ea miesuo, irari khi a she keshe we udu ali isamhi-a. ¹⁶ E ma lie khi wewe e lese Eshinegba, ama eri angeli oyewe o rokhase gboo, khi ea lese oli. Egbo ni aa ti e mama ali egbo umha-sueso e khi, ni ea ti okie we itoto.

2

Oseshe ni a ya ke sese iku egbo ododa

¹ Ghe! Yeye oye, u mema ya ke sese emini o lama shi egbegbi osese o. ² Sese emose ni e she khi egbhali, e ke ri abo mu udu. E khi eni a mu ekpe na, e khi egbo ni e gue ri egbewe kia. E ze ni irudunga ali inono ali iregbemie oyewe o lolo mu eke.

* 1:4 Li ze 2 iKori 8.23; iGal 2.3; 2 iTimo 4.10 † 1:9 Li ze 1 iTimo 3.2-7

³ Gbo lighọ sẹsẹ ikpotso eni egbhali e ke ngeli abi ikpotso egbhali ni e la agbọ ipfuasẹ. E khi khi eni e ri unu ẹ yese ẹgbọ a, e khi ditse onyọ idada a, ama e ke sẹsẹ ẹgbọ ingeli enete. ⁴ Isheghọ ni e ke sẹsẹ izele ikpotso e nono ingme oyi ọdọ wẹ ali imi wẹ. ⁵ E khi ẹgbọ ni e guẹ ri egbewẹ ẹ kia, e khi eni e pfuasẹ. E khi shitọ ni ẹa mhọli oni ẹẹ gbe owa. E khi eni e mhọli isomhelemhi. E ke nyẹsẹ ukhomhi na ọdọ wẹ pfo. Ini ọgbọkhoghuo ọ khi mẹ asha ngme ungmehi imebie deba usomhi onete oyi Ẹshinegba.

⁶ Gbo li lighọ gueyẹ eni izeo e khi ẹgbọ ni e guẹ ri egbewẹ ẹ kia. ⁷ Zẹ ni emini u wa riẹlẹ nya e khi eminete ni ẹgbọ nya e ya ke khọnya. Ri igesikia ali omuegbe ke khasẹ elemhi osesẹ ni u wa sẹsẹ. ⁸ Ke ri ingmemhi ni e gba pfo ni ọgbọkhoghuo ọa mẹ te ya ke zẹ ifue ngme ungmehi oye. Ini ebe awa e khi mẹ emini ọa ti okhoghuo ngme shi awa egbe, ni omama o mu wẹ.

⁹ Sẹsẹ ighumha e ri egbewẹ na ega eyewẹ pfo nya, e ga ke riẹlẹ emini o ri egbe ẹ ke mu wẹ odekhode. E khi ke sọlọ shi wẹ ọ ini e nu wẹ ẹ wola. ¹⁰ E khi bẹna ke do wẹ ughiatọ. E ri ochoghọ ke rokhase khi ẹgbọ enete ni ẹ gbe akanya te ode igesikia wewẹ e khi. Eghẹghẹ aghọ ni e ri osesẹ ungmehi oyi Ẹshinegba ni ọ mie awa pfuese ke ghọle.

¹¹ Irari khi okhale oyi Ẹshinegba ni o ri imiepfuese bhale o she ri egbọli khasẹ ọgbọkpa. ¹² Lọli o sẹsẹ awa, awa ke kie ingeli ni ẹa ghọle Ẹshinegba ali ọghuẹmhe oyi emhi agbọ, ni ọgbọgbọ ọ ke nu egbọli ngme. Awa a ngeli angeli ni o migha shi ipfuasẹ eghẹghẹ ni awa la memena. ¹³ Abi awa li ri ukpeloe shi ekẹ ẹ khẹ ogbele ni Ẹshinegba ni ọ funẹ Omiepfuese iJesu iKirisiti oyawa o rọ ya nyenẹ egbe bhale. ¹⁴ IJesu iKirisiti ni ọ ri egbọli bhale rọ pfa awa shi ekẹ rọte obọ oyi ọkhọlọ nya lasese, ali ni ọ rọ khuẹsẹ ẹgbọ eyọli-a, ikhi ẹgbọ ni ikanya enete igbegbe ẹ ghọle.*

¹⁵ Enana e khi emini u wa ke sẹsẹ. Ri afu ni mhi rọ nẹ ke ri udu shi wẹ ọ, u gbo tse agua yẹ wẹ. Khi zẹ ni ọgbọkhoghuo ọ ri ukpeloe gbe ẹ.

3

Abi eni e miesuọ e liẹ ke ngeli

¹ Ke yele eni ẹgbọ le, e ke nyẹsẹ ukhomhi na enighie ali eni ẹ mhẹsẹ, ali e ri ungmehi oyewẹ ke gbe akanya. E mu egbe ni e rọ ke gbe ikanya enete. ² E khi lo ẹgbhọli yese ọgbọkhoghuo eva-a, e khi ẹgbọ opfomhe, e khi nu egbewẹ ke wola, ama e khi eni e ri ikuegbe-a a ngeli deba ọgbọkpa.

³ Irari khi awa kpẹ li riẹlẹ ingme oyeghe ali umha-sueso. Awa khi eni a di, ni a ri ọghuẹmhe egbe, ali aruele mu shi igha. Awa la angeli ubogbo ali ofuma ikpekpe. Áá biselemhi awa, awa gbolo biselemhi egbe. ⁴ Ama abi isomhelemhi ali inono oyi Ẹshinegba Omiepfuese oyawa o rọ feli lasese. ⁵ Ọ mie awa pfuese, ni ọa khi itobọ ingeli ni e migha shi ipfuasẹ ni awa ngeli, ama itobọ ilelemhi oyọli. Ọ rọte iriẹlẹ bia ali ikhuẹsẹ-pfuasẹ oyi Ayemhe-nọ-pfuasẹ tsumhi awa. Ọ ri agbọ onogbo na awa. ⁶ Eri Ẹshinegba ọ tutu Ayemhe-nọ-pfuasẹ ku awa tuọ itobọ emini iJesu iKirisiti ọ riẹlẹ na awa. ⁷ Eghẹghẹ aghọ, awa kha khi eni ọ rọte okhale oyọli rọ pfuasẹ se, awa mele imi ọli a ni e mhọli ọli shi udu khi e mhue obọ shi ugu agbọ na agboagbo. ⁸ Egbegbi ungmehi ni a ri egbe ẹ nga ona o khi.

Mhia nono ni u lolo gue ọli ye wẹ jijiji, ini eni e she kpẹ regbenga Ẹshinegba, ni e kuegbe-a ke gbe ikanya enete. Eni emhi ena e ma ti gba irari khi e ma ri eleli ẹ na ọgbọkpa.

⁹ Khi nu ẹgbọ khẹ akọ shi ingme afuẹ, ali itonọ utetọ oyi echẹli idada. Khi wola ali khi khọli shi ingme Ishi eyi iMosisi, itobọ khi afuẹ ali emini ẹa ri eleli a bhale e khi. ¹⁰ Kpẹ tse agua yẹ ọgbọ ozughu iteva, ini ọa kie suọ, u ti gbe mẹ ọli na, ini emhikhoghuo e khi ku ẹ gbe. ¹¹ Lọli u rọ ya lesẹ khi ẹgbọ enana e she de ode khi ode, olamhe e ke la. Angeli oyewẹ o she pfa ezọ mu wẹ.

Omhesẹ ni o kpukhokho

* 2:14 Li zẹ Iwolo 130.8; Okiali 19.5; iDeut 4.20; 7.6; 14.2; 1 iPit 2.9

¹² Mhi kha da lẹsẹ ghie Atemasi ghi ẹ ne o ke khi iTakikọsi, rọshẹka ni u bhale ya ẹ mhe iNikapolisi irari khi mhi she ri ọli shi udu khi oobọ mhi ya la ẹghẹghẹ oruame.* ¹³ Abibi o riẹ li, rọshẹka kpaghiẹ iZẹnasi ọni ọ khi ilọya ali Apolosi obo, ini ẹẹ vu. Ri emini ẹ nono nya na we.† ¹⁴ Ẹgbọ eyawa e khi eni e wena abi a liẹ gbe akanya enete, ni e dobe ke riẹle emini ẹẹ nono elemhi ogbẹle na egbewe, ini e khi la agbọ ighalaba.

¹⁵ Ẹgbọ ni e nu mhe la ana nya e ga tse ẹ. A tse eni e li miesuọ ali eni e nono ingme oyi anye.

Okhale oyi Ẹshinegba o ka nu ẹ la.

* 3:12 Li zẹ Ika 20.4; Ẹfi 6.21-22; iKolo 4.7-8; 2 iTimo 4.12 † 3:13 Li zẹ Ika 18.24; 1 iKọri 16.12

Ebe ni iPọlu ọ keke ghi iFilemọ

¹ Mhemhe iPọlu ni a ri itobo khi mhi a gbe akanya na iJesu iKirisiti mu shi ogba ighumha, mhi keke ebe ona, ali iTimoti. iFilemọ omole anye ni anye ga a gbe akanya, a keke ọli ghi, ² li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la owa oye ali inyoghuo awa ni okpotso na lui Apfia ali Achiposi ni anye ga khi ekholi-okhue eyi Eshinegba.*
³ Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

Inono ali iregbenga ni iFilemọ ọ mhọli

⁴ iFilemọ, eghẹghẹ kpa mhi ro kphemhi na Eshinegba ini mhia so iromhi ne. ⁵ Irari khi mhi suọ inono ni u mhọli na egbo eyi Eshinegba nya ali irudunga ni u mhue shi iJesu Onomhue. ⁶ Iromhi ni mhia so khi, o ze ni ilakugbe oyawa abi eni e mhọli irudunga oghuo, o ri awa lese ikhivose nya, ni awa mhọli irari khi awa kugbe iKirisiti o. ⁷ Inono oye i, inyoghuo-mhe, o she ri ukpokpomhi oghẹle ghi mhe, o gbo ri udu shi mhe o! U gbo guise udu oyi eni e miesuo le.

iPọlu ọ so iromhi na Onesimusi

⁸ Itobo igho, ini o riẹ khia khi mhi kha dobe mhesẹ ne emini o ti ni u riẹle abi inyoghuo elemhi iKirisiti, ⁹ mhi ya ri itobo inono lema e, abi mhemhe iPọlu ni o she khi ogbhali ni mhi gbo khi oni oo ga oyi iJesu iKirisiti memena. ¹⁰ Mhi lema e shi itobo oyi Onesimusi ni o la elemhi ogba ighumha ana mele omimhe-a.† ¹¹ Ni o khia khi waa ke kpe mhue emini a roli e riẹle, ama memena, o she mhue emini awa roli ya riẹle.

¹² Mhi ghie ọli nyene egbe e ghi e, rote ekelemhi udu inono oyemhe. ¹³ Mhii kha ze ọli obo ni o nu mhe la akana ni o to eloli e ke ri eloe khu mhe abi mhi li la ogba oghumha ena shi usomhi onete oyi Eshinegba. ¹⁴ Ama mhi aa nono ni mhi riẹle emhi okhoghuo ni u waa lama shi, ni a ro bhale ya e khi ikanya enete ni u gbe, eri u rote elemhi udu gbe we. Ni ọa khi eri a tanọ e abo shi o. ¹⁵ A dobe e me khi eri Onesimusi o rote e obo vu ukuku eghẹghẹ, ni o kha ke jele deba e, o nu e la agboagbo. ¹⁶ Ọa ke khi oghumha tse, ama o fu dose oghumha, inyoghuo awa elemhi iKirisiti o ke khi. Oni awa nono ingme oyoli egbegbo o khi, abi ogbọ ali inyoghuo, elemhi Onomhue.

¹⁷ Ini o khia khi u lese mhe shi onuzava oye, gbo mie ọli abi u kha li mie mhe. ¹⁸ Ama ini o khia khi o lue ne, okekha khi eri o lo e ota, ku ota eyoli lo ekuẹ oyemhe. ¹⁹ Mhemhe iPọlu mhi ri obo oyemhe e keke ebe ona. Mhie ye khi mhi ya fali e ewe. Mhia ke khi oni o ke gbolo e yele e le khi mhemhe mhi mhọli agbo oye nya. ²⁰ Irarigho, inyoghuo, ri ikpaghiobo ona na mhe itobo Onomhue, abi inyoghuo ni awa ga mie iKirisiti suọ ri oghẹle shi mhe udu. ²¹ Mhi lese gboo khi abi mhi lie keke ebe ona ghi e, khi u ya riẹle emini mhie u riẹle, mhi ga lese khi u ya riẹle dose abi mhie u li riẹle.

²² Gbo li riẹle elemhi owa oghuo shi eke khe mhe. Irari khi mhi lese khi a ya rue mhe obo a na e, ni o ri iromhi ni a so bhale ya tse.

²³ Epafurasi ni anye ga khi eni ee ga eyi iJesu iKirisiti, oo tse e.‡ ²⁴ Igho li khi iMaki ali Arisitakusi ali idemasi ali iLuku ni anye ga gbe akanya, ee tse e.§

²⁵ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue o ka la ayemhe oyi ee nya.

* 1:2 Li ze iKolo 4.17 † 1:10 Li ze iKolo 4.9 ‡ 1:23 Li ze iKolo 1.7; 4.12 § 1:24 Li ze Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; 19.29; 27.2; iKolo 4.10,14; 2 iTimo 4.10,11

Ebe ni a kẹkẹ ghi ẹgbọ
Iburu
 Eni e miesuọ

Ungmemhi oyi Ẹshinẹgba ni o rọte obọ oyi Omiọli bhale

¹ Agbọ-nedẹ, ebubu ẹghẹghẹ ali ode ọdọda Ẹshinẹgba ọ te ri emekeguele nu ititawa ngme. ² Ama omiọli ni ọ zẹ ni ọ le ugu emhikpa ọ ke rọ nu awa ngme ogbele ikpukhokho ni awa la memena. Obọ oyọli ọ gbo rọte ma agbọ ³ Lọli ọ ri ufumhi oyi Ẹshinẹgba khasẹ. Eri ọ gbo li abi Ẹshinẹgba ọ li tee. Lọli ọ ri ungmehi ni o tsua ekpabọ oyọli mu agbọ nya mhọli. Abi ọ rọ khuesẹ awa olamhe-a sẹ, ọ shitọ ukiẹkiẹ obita na Eghiele oyi Ẹshinẹgba ni ọ mhọli ekpabọ ni o funẹ nya.

Ufumhi oyi Omi Ẹshinẹgba

⁴ A ri ọni omiọli fu dọsẹ igeni abi eva ni Ẹshinẹgba ọ rọ na li o li fu dọsẹ oyẹwẹ.

⁵ Ageni ọnoghuo Ẹshinẹgba ọ tigbe liẹ ọli,

“Omimhe u khi

amo mhi te khi Itẹ?”

Ali ọnoghuo o gbolo ọli;

“Mhi ya khi Ita ẹ,

yeyẹ u khi Omimhe?”*

⁶ Ama abi Ẹshinẹgba ọ rọ ya ghie Omiọli ọghuo kpe je elemhi agbọ, ọọ,

“Igeni eyi Ẹshinẹgba nya

e mema nyẹsẹ ukhomhi ga li.”†

⁷ Abi ọ rọ ọ ngme ingme oyi igeni, ọọ,

“Ọ ma igeni eyọli

abi akpekpeli,

ọ ma eni ẹẹ ga eyọli

abi ẹlemhi ere.”‡

⁸ Ama abi Ẹshinẹgba ọ rọ ọ ngme ingme oyi Omiọli, ọọ,

“Ẹshinẹgba u khi!

Omhesẹ oyẹ,

agbọagbọ o ya la ọ.

Ipfuasẹ ali igesikia

u rọ ya ke mhese

na ẹgbọ eye.

⁹ Ipfuasẹ u nono,

ingmobe ọa ghọle ẹ,

irarighọ Ẹshinẹgba u khi!

Ẹshinẹgba oyẹ, ọ she rẹ

fu dọsẹ etu-ẹ,

itobọ khi ọ ri

oili oghẹle to ẹ ukhomhi.”§

¹⁰ Ọ gbolo liẹ,

“Yeyẹ Ọnohmue,

rọte igbaekele,

u te ma agbọ.

Abọ eyẹ u rọ ma ukhuli.

¹¹ Wẹwẹ nya e ya pfua,

* 1:5 Li zẹ Iwolo 2.7; 2 iSam 7.14; 1 Okhe 17.13 † 1:6 Li zẹ iDeut 32.43 ‡ 1:7 Li zẹ Iwolo 104.4 § 1:9 Li zẹ Iwolo 45.6,7

ama yeyẹ u kiele ẹ la ọ.
E ya taa abi itsua ni a sọ.

¹² U khili wẹ abi ide,
e ya ọghię abi a liẹ
ọghię itsua ni a sọ.
Ama abi u li u kiele ẹ li,
agbọ oyẹ ọa tigbe
ya mhọli ukpẹse.”*

¹³ Agẹni ọnọghuo Ẹshinẹgba ọ tigbe liẹ ọli,
“Shitọ mhẹ ukiẹkiẹ obita omhẹse,
ramhi ni mhi rọ ya ri ebe ẹ
mele ukpẹkhomi akphawẹ-nga oyẹ-a?”†

¹⁴ Ọa khi iyẹmhẹ eni ẹẹ ga Ẹshinẹgba igẹni nya e khi, ni Ẹshinẹgba ọọ ghie e ke ga eni e ya le ugu imiepfuese?

2

Ukpokpomhi imiepfuese

¹ Irarighọ a zẹ ni awa lolo mu igẹsikia ni awa suọ mhue, ini a khi tsua awa ibe vu. ² Irari khi ini usomhi ni igẹni e bhale ya guele, o khi egbegbọ, ni a ya na ẹgbọ ni ẹa rọli gbe akanya osoli to shi; ³ seẹ awa li ya pfue oni osoli ona, ini awa ri ẹloe gbe ukpokpomhi imiepfuese oghoghọ ni Ọnọmhue lọlighuo ọ te odode gue le, ni eni e suọ li, e gueye anye khi igẹsikia lọ? ⁴ Oni usomhi ona ni Ẹshinẹgba ọ gbo ri ọlele, ali ikanya ọshabọ ali ọnyaloo ọdoda zẹ ọtsele shi, li shi isomhopfa eyi Ayẹmhẹ-no-pfuase ni ọ kemhi abi o li ghọle ọli shi.

Ijesu ọ bhale agbọ abi ọgbọ

⁵ Ẹshinẹgba ọa ri omhẹse oyi agbọ ni ọọ bhale nga igẹni obọ, ikhi agbọ ni awa ngme ena. ⁶ Ama, a mhọli ashini a ngme ọli shi elemhi Ebe-no-pfuase, ni ọọ.

“Elọ ọgbọ fẹ khi,
ni ingme oyọli o rọ na mu
yeyẹ Ẹshinẹgba egbe,
elọ ọ khi ni u rọ
lina ri ẹloe ẹ khu ọli?”

⁷ U ma li kpọkẹ
na igẹni dẹnẹ,
u ri ufumhi
ali ekpẹ rughu ọli,
u rọli loghie nga
emini u ma nya.

⁸ U rọli loghie
emhi nya.”*

Ẹshinẹgba ọ she ri emini ọ ma nya na li ọ rọ ke mhẹse shi. Ọa kẹse emhikhoghuo le ni ọa rọ shi ọli omhẹse. Ama memena, awa aa kie mẹ eni emhi nya pfo ne ni ọ rọ nali ọ ke mhẹse shi. ⁹ Ama ijesu awa a mẹ, ni a kpẹ ma kpọkẹ na igẹni ukuku ọ dẹnẹ. Ọni a ri ufumhi ali ekpẹ rughu memena itobọ eghuli ni ọ ghu. Ighọ lọ, okhale oyi Ẹshinẹgba o rọli ghu-a na ẹgbọkpa.

¹⁰ Ni Ẹshinẹgba, ni ọ ma emhi nya ni ọ mu wẹ mhọli, ọ mẹ asha ri oni ufumhi ona na ebubu ẹgbọ, ọ rọ ri ijesu khi ọni ọ gba pfo rọte osoli ni ọ mẹ. Irari khi ijesu ọ rẹ ẹgbọ nya bhale imiepfuese.

¹¹ Ghe ọni ọ ri ẹgbọ pfuase ali eni a rọ pfuase nya, unuekpẹ oghuo e ke ga khi. Lọli o zẹ khi omama ọa mu ijesu ni ọ rọ lu wẹ inyoghuo. ¹² Ọọ Ẹshinẹgba,

* 1:12 Li zẹ Iwolo 102.25-27 † 1:13 Li zẹ Iwolo 110.1 * 2:8 Li zẹ Iwolo 8.4-6

“Mhi ya gueye
inyoghuo-mhe
emini u she riye,
Mhi ya la ilegba oyewe
to uwolo ikueghie oye.”†

¹³ O gbolo e,
“Mhi ya regbenga
Eshinegba.”

O gbolo e,
“Ghe mhemhe ali eniye
ni Eshinegba o ro na mhe.”‡

¹⁴ Aborokhia khi imi Eshinegba, egbo ni e ze idiegbe ogbo ali oia e khi, loli iJesu Omioli o ro li mele ogbo ni o mholi idiegbe ali oia-a. Eri o lina ini o me asha rote eghuli ni o ghu pfuse Okphaghie-a ni o kpe mu ekpabo oyi eghuli mhue, ¹⁵ ni o me asha pfuese egbo ni ulishi eghuli oo mu ekehle. ¹⁶ Egbegbo lo khi oia khi igeni o bhale ya kpaghie obo, ama imimi Aburaamu. § ¹⁷ Itobo ona a ro roli li abi inyoghuo oli nya odekhode. Ni o me asha khi Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni o kpeda nya, ni o mholi igesikia ali ilelemhi shi elemhi ugamhi oyi Eshinegba, ni o me asha shishi olamhe eyi egbo-a. ¹⁸ Irari khi o li me osoli abi a ro mu oli fe, o li dobe e kpaghie eni a lili e mufe obo.

3

Ijesu o fu dose iMosisi

¹ Irarigho, inyoghuo-mhe ni Eshinegba o ze ni e khi egbo ni e pfuase eyoli, a sa ingme oyi iJesu ni awa lui aghiusomhi na kee, ali Oga oyi ekpodalo ugamhi nya. ² Eri o ri igesikia deba Eshinegba, ni o ze oli o ke gbe akanya eyoli, ezeze abi iMosisi oni oo ga o li ri igesikia gbe akanya elemhi Owa oyi Eshinegba. * ³ A she me khi iJesu o mhue imuelo ni o fu dose oyi iMosisi, ezeze abi atsona o lie mholi imuelo ni o fu dose owa ni o to. ⁴ A kie kpe lese khi ogbo oo to owa kpa, Eshinegba o ma emhikpa. ⁵ IMosisi o khi ogbo igesikia elemhi Owa oyi Eshinegba abi oni oo ga. Akanya ni o gbe o khi otsele oyi igesikia oyi emini a ya ngme ogbe na ako. ⁶ Ama iKirisiti o khi Omi Eshinegba ni o mhesa e shi Owa ugamhi oyoli. Owa oyoli awa khi ini awa da kie mu igbedu ali irudushi oyawa ni awa regbenga mhue ne.

Iyemhea ni a ro na Egbo eyi Eshinegba

⁷ Irarigho, abi Ayemhe-no-pfuase o ngme, ni oo,

“A kha suo uruli
oyi Eshinegba amo,
⁸ a khi zese udu-a,
abi eni e bia e e li
egheghe ni e ro o riye
umha-sueso deba Eshinegba.

Egheghe ni a ro la
odagbe ifufu mu we fe,
⁹ ikhi obini ita e e la
mu mhe fe, mhesa mhe bino,
e me emini mhi riye
elemhi ikpe egbhueva

¹⁰ Loli o ze ni elemhi e ro bi mhe
deba oni agbhotu ogho,
ni mhi ro lie, ‘Egheghe kpa
udu oyewe o ro rewe lo ebuli,

† 2:13 Li ze Iwolo 22.22 ‡ 2:13 Li ze Aza 8.17,18 § 2:16 Li ze Aza 41.8-9 * 3:2 Li ze iNoba 12.7

‘ĕa lẹsẹ odẹ eyẹmhe.’

¹¹ Irarigho, mhi ro ri
elemhi-ibibi shi-ẹmuẹ liẹ,
‘Ēa ya tigbe lo
iyẹmhe oyẹmhe.’”†

¹² Inyoghuo, a mu egbe ẹ ini onge ẹ o khi mholi udu umha-miesuo, ni o ya lase odẹ oyi Eshinegba ni o la o le. ¹³ Ochoghọ a ke ye egbe ẹ ude, itobọ khi, “Amo.” Oni ẹghẹghẹ o kie la o, ni a ro o mu pfi, ini udimhi ni olamhe ọọ di ogbo o khi ri onge ẹ zese udu-a. ¹⁴ Eni e kuma iKirisiti o awa khi ini awa lolo mu igbedu ni awa rote eke mholi muẹ ya ramhi ukpese. ¹⁵ Abi Ebe-no-pfuase o ngme.

“Ini u suo uruli
oyi Eshinegba amo,
a khi zese udu-a,
abi eni e bia ẹ e li
ẹghẹghẹ ni e ro o riẹle
umha-sueso deba Eshinegba.”‡

¹⁶ Eghuo e khi eni egbo ni e suo uruli oyi Eshinegba ni e riẹle umha suo eso deba li? Oa khi eni iMosisi o rote eke ijipiti rue lasele? ¹⁷ Eghuo o biselemhi deba ikpe egbhueva? Oa khi eni e lamhe, ni e ghuloa shi odagbe ifufu? ¹⁸ Eghuo Eshinegba o shi emue deba khi ea ya tigbe lo iyemhe, oa khi eni ea suo eso na li?§ ¹⁹ Irarigho, awa me khi itobo umha-miesuo oyewe ea ro dobe lo.

4

Iyemhe ni a shobo na egbo eyi Eshinegba

¹ Aborokhia khi ishobo ni awa ro ya lo iyemhe khi o kie la o, awa mu egbe awa ini o khi de onge ẹ obo-a. ² Awa she li suo oni usomhi onete abi wewe e ke li suo oli. Ama oni usomhi oa mu we eloe irari khi ea ri irudunga mie oli. ³ Awa ni awa muẹ irudunga, awa ya lo oni iyemhe. Ama eni ea miesuo, Eshinegba ọọ liẹ

“Elemhi ibibi
mhi ro shi-ẹmuẹ,
khi ‘Ēa ya tigbe lo
asha iyemhe oyẹmhe.’”

Aboriekhia rote abi o te ma agbo o te riẹle oni iyemhe ona shi eke.* ⁴ A ngme na shi Ebe-no-pfuase abi o ro ngme ingme ogbele onuzi-ishilua khi, “Eshinegba o yemhe ikanya-a nya-a elenizu-ishilua.”† ⁵ A gbo ngme oni ingme onana khi. “Ēa tigbe ya lo iyemhe oyẹmhe.”‡

⁶ Else e lao ni a ya ri ẹghẹghẹ na ni e ro lo oni iyemhe. Irari khi eni e kpe suo oni Usomhi Onete ea lo oni iyemhe ogho, itobo khi ea miesuo. ⁷ Irarigho, Eshinegba o ro gbo ri elelese shi eke ni a ro ya lo iyemhe oyoli, ni o lu Amo. Ezeze abi o rote unu oyi iDefidi ngme oli elelese abi a kpe li ngme oli, ni ọọ:

“A kha suo uruli oyoli Amo,
a khi zese udu-a.”§

⁸ Ini iJoshua ọọ ri iyemhe na we lo, Eshinegba oa kha gbo te ikpukhokho ri ogbele olese shi eke na we.* ⁹ Abi o li ena, Ogbele iyemhe o kie la o, ni egbo eyi Eshinegba e la yemhe-a ¹⁰ Itobo khi oni o da lo iyemhe oyi Eshinegba ne, eri o li yemhe ikanya eyoli-a, abi Eshinegba o li yemhe eyoli-a.† ¹¹ Irarigho, awa rosheka ini awa dobe lo oni iyemhe ogho, ini awa khi de itobo khi awa khonya we riẹle umha-sueso.

† 3:11 Li ze Iwolo 95.7-11 ‡ 3:15 Li ze Iwolo 95.7-8 § 3:18 Li ze iNoba 14.1-35 * 4:3 Li ze Iwolo 95.11 † 4:4 Li ze Igbae 2.2 ‡ 4:5 Li ze Iwolo 95.11 § 4:7 Li ze Iwolo 95.7-8 * 4:8 Li ze iDeut 31.7; iJosh 22.4 † 4:10 Li ze Igbae 2.2

¹² Irari khi eri ungmehi oyi Eshinegba o mhọli agbọ, ọ́ọ́ gbe akanya. ò mu dọse itakobi ọzalo eva kpa, ni ọ́ọ́ gbese lo ọgbọ udu, o khueghie ọli-a, ni ọọ guano emini e la usamhi ali ayemhe, o gbo li gbese lo ikpésé ali ikhòrò na elemhi igua. O dobe ẹ khueghie ingeli ali isamhi na ekelemhi udu-a. ¹³ Emhikhoghuo ọa la emini a ma nya ni o sheli shi ọli ọ. Eri emhikpa e na khueghie-a shi ukpelo e oyi Eshinegba, ikhi ọni awa ya ri abọ khase abi awa li gbe.

Ijesu ọ khi Ọga Ọkpodalo-ugamhi Ọniemhi ọyawa

¹⁴ Irarigho, a ze ni awa lolo mu irudunga ni awa mhọli mhue, abi o ro da khia khi awa mhọli Ọga oyi ekpodalo ugamhi ni ọ Funẹ ni ọ she je odalo oyi Eshinegba. Lọli ọ khi ijesu Omi Eshinegba. ¹⁵ Ọa khi Ọga oyi ekpodalo ugamhi ni ọa ya lelemhi awa shi emini awa do-a rieḗ. Ama ọni a she mu fe abi awa, odekhode ọ khi, ama ọa tigbe lamhe. ¹⁶ A ze ni awa ri igbedu ti deba Eshinegba ni ọ mhọli isomhelemhi. Agho awa te ya mie ilelemhi ali isomhelemhi ni o ya kpaghie awa obọ eghẹghẹ ni awa ro ọ nono ikpaghiobo.

5

¹ Ọga oyi ekpodalo ugamhi, ni a da rote elemhi egbọ ze kpa, eri a ze ọli ni ọ ke migha na we ingme ugamhi eyi Eshinegba. Ni ọ ke rieḗ irona ali iluasobo na we shi olamhe eyewe. ² Ofie ọ ro deba eni ea lese emini aa li, ni ee da ode, itobo khi loli ọ li mhọli ode ni ọa te li gba pfo. ³ Onana o ze khi egboli ọ kpẹ luasobo a na shi olamhe eyoli, neni ọ luasẹ na egbọ nya shi olamhe oyewe.* ⁴ Ogbokhoghuo, ọa ya rue oni okhale ona ni a ro lu ọgbọ shi Ọga oyi ekpodalo ugamhi. Eshinegba lolighuo tse ọọ lu ọgbọ, ọ roli khi Ọga oyi ekpodalo ugamhi, ezeze abi a li lu Erọni.†

⁵ Igho iKirisiti ọa li mie oni okhale ro lu egboli Ọga oyi ekpodalo ugamhi. Ama Eshinegba ọọ li,
“Omimhe u khi,

Amo mhi te khi Itẹ.”‡

⁶ Ọ gbo ngme ọli shi ashese,
“Ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba
u khi agboagbo,
ezeze ọnabi iMekizedeki.”§

⁷ Abi ijesu ọ ro la agbọ, atsese ali iku-ame-ewie alo ijesu ọ ro so iromhi lema Eshinegba, ọni ọ kha tsumhi ọli obọ eghuli. Itobo khi eri ọ ri egboli tiemhile, ri egboli na Eshinegba pfo, loli ọ ro suo iromhi eyoli.* ⁸ Abi o rie khia khi Omi Eshinegba ọ khi, osoli ni ọ me, o roli wena isueso na Eshinegba. ⁹ Abi a ro roli gba pfo se, obọ oyoli eni e suo esọ nali e ke rote mhọli imiepfuese na agboagbo. ¹⁰ Eshinegba ọ ze ọli Ọga oyi ekpodalo ugamhi, ọnabi iMekizedeki.

Ọgbọ khi pfi irudunga ona shi eke

¹¹ Emhi ebubu e la ọ ni awa ya ngme shi eni ingme enana, ama o ma a munu ni a ro zolo we-a lo ẹ esọ, itobo khi aa mhọli ọghuemhe ni a ro suo. ¹² Abi o rie khia khi a she ramhi eni ee esese egbese, ni a ro kie khi eni a sese owena eni odode eyi ingme Eshinegba egho, enyeli o ti ẹ egbe a te eminale ni o toto ne. ¹³ Ọnini ọ da kiele ẹ nye enyeli ne, eri ọ li abi omọ ni ọa lolo mhọli ilese shi osese igue-ngeli.† ¹⁴ Ama eminale ni e toto, eni e womhe eloe ee le. Ikhi eni e ri itobo eni eminale ni e toto ni ee le eghẹghẹ kpa lese ikhioda shi emini o migha shi onete ali onobe.

6

¹ Irarigho, a ze ni awa je odalo shi osese ni e womhelo ni awa pfi osese ni a ro gba ingme eyi iKirisiti eke le. Awa khi ke gbo tiemhi eke je osese ena imupfi rote ikanya ebe lasele, ali osese ena irudunga Eshinegba, ² ali osese ibatizi, ali irobo-nga ọgbọ egbe, ali

* 5:3 Li ze iLev 9.7 † 5:4 Li ze Okiali 28.1 ‡ 5:5 Li ze Iwolo 2.7 § 5:6 Li ze Iwolo 110.4 * 5:7 Li ze iMat 26.36-46; iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46 † 5:13 Li ze 1 iKori 3.2

iroṭe eghuli guale oyi eni e ghua, ali osesẹ oyi iguezọ ni ọgbọ la je obini ọ ya la agboagbo.
³ O kha ghọle Ẹshinẹgba awa ya je odalo elemhi owena.

⁴⁻⁶ Ẹgbọ ni e she kpe me ákpá, ni e she kpe mie isomhopfa oyi iloghie ghue, ni e kpe mie Ayemhe-no-pfuase, ni e she lese onete ni o la ungemhi oyi Ẹshinẹgba ali ekpabo oyi agbo ni ọọ bhale, ni e tigbe tsua irudunga oyewe pfia, ọa ke ze e riẹle ni a dobe nyene we gbolo bhale imiesuọ, aborokhia khi eri e she gbolo ta Omi Ẹshinẹgba ma apfida utonuzi-eva, ri omama mu ọli gboo.

⁷ Eri awa ẹgbọ awa li abi eke. Ini amẹ o ruẹ shi eke ni emhi ekomhi e ro ze na oghiale, ikhivose oyi Ẹshinẹgba o khi. ⁸ Ama ini o ze igba ali ebuli-a, ọgbọ ọa mholi emini a roli ya riẹle, o ya la okhena ipfiunu-a oyi Ẹshinẹgba ali khi a ya ri erali tose ọli-a.*

⁹ Emole mhe, ini anye riẹ lina a ngme i, anye lese khi ọa khi e e o nu ngme, anye lese gboo khi emini e ti egbegbo a riẹle, enabi ẹgbọ ee riẹle ini a mie we e pfuese. ¹⁰ Ẹshinẹgba ọa ya gbe ọgbọ azeba. Ọa ya yele ikanya ni u gbe-a ali inono ni u rokhase khi u nono ọli abi u li ri ikpaghiobo na ẹgbọ eyoli ni u kiele e kpaghiẹ we. ¹¹ Anye e nono ni ọgbogbo ọ mu omuegbe ni ọ mholi mhuẹ ya ramhi ukpese, ni ọ rokhase abi irudushi oyoli o toto ramhi. ¹² Anye ẹa nono ni a mele ewaza-a, ama ni a ke khonya eni e roṭe irudunga ali irobomudu mie ishobo oyi Ẹshinẹgba.

Ekha oyi Ẹshinẹgba ọa ya fiakua

¹³ Abi Ẹshinẹgba ọ ro tse ekha na Aburaamu, Ẹshinẹgba ọ romhi egboi aborokhia khi ọgbose ọa ke gbo fu dose ọli ni ọ ke ya romhi. ¹⁴ Ọọ li, “Mhi mema ya khi vose ne, mhi ya re mholi eniye ali imi-imi ni e bu.”† ¹⁵ Aburaamu ọ ri abo mu udu, irarigho ọ me emini Ẹshinẹgba ọ ro tsekha nali mie. ¹⁶ Ini ọgbọ ọ tse ekha, ọgbose ni o fu dose ọli ọ romhi ni o mu oni ekha migha, eghẹghẹ akhokhomhe ọa ke la ọ, oni ekha o migha. ¹⁷ Eri Ẹshinẹgba ọ romhi isheli ro roli khasẹ eni ọ tse ekha na gboo, khi emini loli ro tse ekha khi loli ya riẹle ọli, khi ọa ya fiakua. ¹⁸ Irarigho, Ẹshinẹgba ọ ro ri emhi eva ena shi eke; ekha ali isheli ni ọ romhi. Eni emhi eva ena ẹa ze mupfi irari khi Ẹshinẹgba ọa tigbe ya lo ẹgbhọli ghue. Irarigho awa ni awa she na deba li shi akhukhu, awa ya mholi iregbeda abi awa li mu irudushi oyoli ni o la odalo mhuẹ. ¹⁹ Eri oni irudushi ona o li abi azu ni o toto ni o migha gbaa, ni ayemhe oyawa o mhuẹ. Onana o ri awa dobe dose ode ugbakpi ni a ro pfa ode ni o lo ashini o pfuase ne nya-a.‡ ²⁰ Ijesu ọ she ralo itobo oyawa, ọ mele Ọga oyi ekpodalo ugamhi na agboagbo-a, onabi imekizedeki.§

7

Imekizedeki okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba

¹ Oni imekizedeki ona, oghie oyi ẹoli iSalẹmu ọ khi, ọ gbo khi okpodalo-ugamhi onayi Ẹshinẹgba ni ọ Yagha ne nya. Abi Aburaamu ọ ro roṭe okhọli ni ọ la gbe ighie okhọli jele, imekizedeki ọ ya ee ọli ode, ọ so iromhi khivose na Aburaamu. ² Igho Aburaamu ọ roṭe itsua ni ọ roṭe okhọli ti nya ze aze-oghuo-igbe na li. Emini a ri imekizedeki ngme khi, “Oghie Igue-ngeli,” emini a ri oghie iSalẹmu ngme khi, “Oghie opfomhe.”* ³ Ọa mhuẹ ita wekhi inyo, wekhi eri ọ mholi unuekpe ni ọ te lasese, wekhi eri a mhuẹ ashini a keke abi a li bia li ali abi ọ li ghu-a shi. Abi Omi Ẹshinẹgba, Okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba na agboagbo ọ khi.

⁴ Waá me ashini ọ fu ramhi. Egbegbi Aburaamu oni ọ gba ushishi ẹgbọ iZireni eke le, ọ ze aze-oghuo-igbe epfue ni ọ tsua roṭe okhọli ni ọ ye na li. ⁵ Eri ushi ọọ Imi iLiva ni e khi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba e ke mieno ẹgbọ iZireni ni e khi inyoghue we, aze-oghuo-igbe, aboriekhia khi imi-imi Aburaamu e ga khi.† ⁶ Imekizedeki ọa khi omi iLiva, ama ọ mie Aburaamu aze-oghuo-igbe, so iromhi khivose na li, ikhi omose ni ọ mie ekha ni Ẹshinẹgba ọ shi na li. ⁷ Akhokhomhe ọa la ọ khi ọgbọ oni kpeda, ọọ so iromhi ikhivose

* 6:8 Li ze Igbae 3.17-18 † 6:14 Li ze Igbae 22.16-17 ‡ 6:19 Li ze iLev 16.2 § 6:20 Li ze Iwolo 110.4 * 7:2 Li ze Igbae 14.17-20 † 7:5 Li ze iNoba 18.21

na ọni ọ kpọkẹ. ⁸ Eralo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni ee mie aze-oghuo-igbe, egbo ni ee ghu-a e khi. Ama iMekizedeki ona ọ fu dose we nya itobo khi a gueye awa khi agboagbo ọ la ọ. ⁹ Ogbọ dobe ẹ liẹ khi imi imi iLiva ni ee mie aze-oghuo-igbe, e she li ze oni aze-oghuo-igbe ona rote obo oyi iti-iti itawe Aburaamu. ¹⁰ Itobo khi egheghe ni iMekizedeki ọ ro me Aburaamu, iLiva ọ kie la elemhi oyi Aburaamu. Ogbọ a bia li ne.

Abi iJesu ali iMekizedeki e li kho egbe

¹¹ Irari khi ini akanya eghiele ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba, ni Ushi oyi iMosisi o ro migha, ni imi imi iLiva ee gbe, o dobe ri ogbokhoghuo gba pfo lo, aa kha ke gbo ri okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba olese lasele, oni ọ li abi iMekizedeki, ni ọa khi unuekpe oyi iLiva wekhi oyi Eroni. ¹² Irari khi ini a mu eghiele ona ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba pfi, a mema li ya mu ushi pfi. ¹³ Onomhue oyawa ni a ngme ingme oyoli ena, edeli olese ọ te lasele. Ogbokhoghuo ọa rote oni edeli oyoli gbe akanya okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba ukhomhi atete ghue. ¹⁴ Awa ga lese gboo khi Onomhue, edeli iJuda ọ te lasele. IMosisi ọa teva oni edeli abi ọ ro ọ ngme ungmehi oyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba.

¹⁵ Ibhale ni okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba olese ni ọ li abi iMekizedeki ọ bhale, o rokhase gboo khi ushi oyi Ẹshinẹgba o she mu pfi. ¹⁶ Ọa khi itobo khi ọ rote edeli oyi iLiva lasele abi ushi ọo a ke li, lolu a ro ze ọli okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba, ama itobo khi lolu ọ mhọli ekpabo ni ọ ro ọ la agbo agboagbo. ¹⁷ Itobo khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi,

“Okpodalo-ugamhi
oyi Ẹshinẹgba
ele na agboagbo u khi,
onabi iMekizedeki.”[‡]

¹⁸ Eri a ri obo gbe ushi oni elele nye, itobo khi ọa mhọli ekpabo wekhi eri o gbe akanya. ¹⁹ Irari khi Ushi oyi iMosisi ọa dobe ri emhikhoghuo gba pfo. Memena irudushi oni o ti ne a ke ro na awa, ni o ri awa dobe ti bhale mama Ẹshinẹgba.

²⁰ Ẹshinẹgba ọ gbo romhi ishe ma ọ khi iKirisiti khi okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba ọ ya khi agboagbo. Ọa romhi isheli abi a ro ri egboese ya le oghie ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba. ²¹ IJesu tse a romhi isheli ro le eghie abi Ẹshinẹgba ọ re.

“Mhemhe Onomhue
mhi she shi-emuẹ, khi
‘Okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba
u ya khi agboagbo.
Mhi aa ya da ọ ghue.’ ”[§]

²² Itobo oni emue ni Ẹshinẹgba ọ shi, iJesu ọ ro khili oni iregbenga ni ọ ri awa mhọli ishobo onogbo ni o tine.

²³ Ikhioda olese ni o gbo la akagho khi, ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ebubu elese e la ọ egheghe ishobo onodio. Egheghe agho ini okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba ọ ghua, olese ọ to elolu ọli. ²⁴ Ama eri iJesu ọ la ọ agbo le agboagbo, akanya okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba oyoli, eri o migha agboagbo ni ọa ze ẹ kpe na ogboese. ²⁵ Irarigho, ọ dobe ya tsumhi eni e ri eva oyoli bhale deba Ẹshinẹgba zeghele. Itobo khi eri ọ la ọ agboagbo, ọo lema na we.

²⁶ IJesu ọ khi oni Okpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba ni ọ kpeda, ni ọ ri emini awa nono na awa. Oni ọ pfuase ọ khi, ọa mhọli umhaguekia wekhi olamhe shi egbe. A she zolo li iteva ena olamhe lasele, a yase ọli nga yagha dose idane. ²⁷ Ọa li abi Ega eyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba elese ni e kpe luase obo oyi igbe-olamhe kua na egbewe elekhele, neni e tigbe ẹ luase na egboese. Iluasobo oghuo iKirisiti ọ lese luase utoghuo kpele shi olamhe oyi egboese abi ọ ro ri egbolu luasobo.* ²⁸ Egbo eni mhue ashini o kie kpọ we le shi, Ushi oyi iMosisi oo ze shi Ọga oyi ekpodalo ugamhi, ama ishobo ni Ẹshinẹgba ọ ri isheli shi,

[‡] 7:17 Li ze Iwolo 110.4 [§] 7:21 Li ze Iwolo 110.4 * 7:27 Li ze iLev 9.7

ni o kpe ukhokho bhale khe Ushi oyi iMosisi, o ro ze Omi Eshinegba, ni a she ro khi oni o gba pfo agboagbo.

8

Oga oyi ekpodalo ugamhi ona Ishobo onogbo

¹ Ozukhomhi emini anye e ngme na. Awa mholi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ni o shito ukiekie obita omhese oyi Eshinegba ni o mholi ekpabo nya na obini iloghie agboagbo,*
² ni o ga abi Oga oyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba elemhi Okholo ni a ri ode ghi ni o khi egbegbi igholo ni o la iloghie, oni Onomhue lolighuo o to, ni o a khi abo eyi egbo a ro to li.

³ Eri a ze eni e kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba kpa ni e ri isomhopfa ali iluasobo ke luase. Loli o ze khi Oni o kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba oyawa, o mema mholi emini o li ro ya luase. ⁴ Agbo o kha la lo, o a kha fe khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba, aborokhia khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e deba ushi oyi egbo iju e la agho egho. ⁵ Okholo ni a ri ide to ni e la ga, irokhokho ali aroro oyi emini e la iloghie e khi. Loli o ze khi abi iMosisi o ro ya to oni igholo, khi Eshinegba o o li, "Zobe ni a bhale ya e khi abi a li re we khasa ukhomhi ute, u li ya riela we tee."† ⁶ Ama, memena, akanya okpodalo-ugamhi ni a ro na iJesu, o mu eloe dose oni a ro na ekpodalo-ugamhi enedio, ezeze abi ishobo ni o migha shi ro gbe akanya o li mu eloe dose onodio, itobo khi o migha nga ironga eni e ti ne.

⁷ Ini ishobo oni odode o a mholi ashini o kpoli le shi lo, o gbo o a kha ke mholi emini a ri ishobo olese e riela. ⁸ Ama Eshinegba o me ashini egbo eyoli ea kie te gba pfo, loli o re. "Oni ogbele o o bhale,

ni mhi ro ya shobo onogbo
na egbo iZireni
ali egbo iJuda.

⁹ Oa ya li abi ishobo
ni mhi nu iti-itita we shi,
ogbele ni mhi mu we oobo
rote eke ijipiti ya fie.

Ea ri igesikia deba
oni ishobo ni mhi nu we shi,
itobo igho mhi ro
rue we eloe egbe-a.

¹⁰ Onomhue o o,
ogbele ni o o bhale,
Ishobo ni mhi ya shi
na egbo eyi iZireni na,
Mhi ya ri ishi eyemhe
shi we isamhi,
mhi keke oli shi we udu.
Mhi ya khi Eshinegba oyewe,
we we e khi egbo eyemhe.

¹¹ Ongewe o a ke ke sese
onuzava oyoli, wekhi eri
o ya lie inyoghuo oli,
'Lese Eshinegba.'
Itobo khi we we nya
e ya lese mhe,
rote oni o kpoke nya
ya je oni o fune nya.

* 8:1 Li ze Iwolo 110.1 † 8:5 Li ze Okiali 25.40

¹² Mhi ya ri olamhẹ topfa wẹ,
mhi aa ke gbo ya sato
ipfidọ oyẹwẹ.”‡

¹³ Abi ọ rọ da lu ishobọ onana, “Onogbọ” eghọ, o she ri oni ododẹ mele onodiọ-a. Emini o da mele onodiọ-a ni o she ẹ womhẹ, o kẹlẹ ya kele-a.

9

Ugamhi na iloghie ali eke agbo

¹ Ishobọ onododẹ o mhọli ishi ni a rọ ọ ga ugamhi, o gbo mhọli igholo ni a ri ide ghi shi eke agbo. ² A tọ okhọlo ni a ri ide ghi gasẹ shi elemhi oni igholo. Elemhi owa eva e la ọ oni okhọlo. Elemhi owa ni a kpe ramhi aa lui, Asha no Pfuasẹ. Akaghọ a ri emini a ri ákpá ru ẹ nga shi, ali itebu ni a ri ibulẹdi ni o pfuasẹ ẹ nga.* ³ Elemhi owa onuzi-eva ni o kpe oobọ na ode ugbakpi ni a rọ pfa ode-a, a lui Ashini o Pfuasẹ nẹ nya.† ⁴ Aghọ adido igolu ni a la toşẹ ituale afu ẹra ni ẹẹ pfie o la. Akpati ishobọ ni a ri igolu ku o li la Ashini o Pfuasẹ nẹ nya. Oni akpati ona, omi utasa igolu o la ọ ni a ri ibulẹdi imana a shi.‡ Aghọ a li ri orọkpọ oyi Erọni ni o zẹ ukhuli shi, ali ipepẹmhi eche eva ni a kẹkẹ ishi shi.§* ⁵ Ikpeda na oni akpati ona, a ma emhi eva ni e li abi igeni ni e zẹ ipfua shi, ni e sọ alo ghue ufumhi oyi Ẹshinẹgba. E naghie ipfua eyẹwẹ-a guese ashini a la ri olamhẹ ẹ topfa. Ama ọa khi memena awa ya mẹ eghẹghẹ rọ ke tọno eni emhi ena nya ramhi udi wẹ pfo.†

⁶ A kha da she lina ri emhi ogbogbo nya shi ashini a rọli ẹ shi se, lọli eni ẹẹ ralo ugamhi e rọ ọ lo elemhi owa onododẹ ya gbe akanya ọdọda eyẹwẹ ogbele kpa.‡ ⁷ Ama Ọga ọyi ekpodalo ugamhi lólighuo tşẹ ọ dobe ẹ lo elemhi Owa Ni o pfuasẹ nẹ nya ni o la ọ. Utoghuo elemhi ukpe ọ leşẹ ẹ lo akaghọ. Ọlia eni ọ rọ luasobo na egbọli ali egboşese shi olamhẹ ni e lamhẹ elemhi umhaleşẹ, ọọ rue ẹ mhọli obọ lo akaghọ.§ ⁸ Eri Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ ri onana guele khi, ogbọ ọa khueghie ode ni o lo elemhi Owa ni o Pfuasẹ nẹ nya-a, na ogbokhoghuo ne, ini okhọlo onododẹ o kie migha. ⁹ Eri emhi enana e khi irọkhọkhọ na awa eghẹghẹ ana. Emini onana o ngme khi irọna ali iluasobo eyi elamhako ni a luasẹ ukpe khi ukpe khi, ẹa dobe khuşẹ eni e bhale ya ga Ẹshinẹgba udu-a pfuasẹ, rẹwẹ gba pfo. ¹⁰ Ingme eminale, ali onyo ali ikpegbe-a enana e migha shi, ni e khi ushi na elẹle. Eri ushi onana o gbe akanya ramhi eghẹghẹ ni Ẹshinẹgba ọ rọ ri ushi onogbo shi eke.

Ọlia eyi iJesu

¹¹ Ama iKirisiti ọ she bhale abi Ọga ọyi ekpodalo ugamhi, ni ọ khi ọyi eminete ni e she bhale. Ọ she lo elemhi Okhọlo ni a ri ode ghi ni o funẹ oghọ ni o gba pfo, ni o la iloghie, ni ogbọ ọa ri abọ tọ wẹkhi eri o la eke agbo. ¹² Abi iKirisiti ọ rọte elemhi oni okhọlo lo oni elemhi Owa ni o Pfuasẹ nẹ nya, ọa rue ọlia eyi elamhi ali ena ya luasẹ obo, ama ọlia eyi lólighuo ọ rue utoghuo kpele rọ mie ipfasheke na agboagbo na awa. ¹³ Eri ọlia eyi elamhi ali ena, ali emue eyi ozele ẹna ni a toşẹ-a, ni áá miatşẹ ku egbo ni ẹa pfuasẹ, o rẹwẹ khi eni e pfuasẹ idiegbe.* ¹⁴ Şẹ ọlia eyi iKirisiti ẹa ke liẹ li dobe khuşẹ udu oyawa-a pfuasẹ, rọte ikanya ni ẹẹ pfi eghuli. Ikhi ọni ọ rọte ekpabọ Ayemhẹ oyi Ẹshinẹgba ri egbọli na Ẹshinẹgba abi iluasobo ni o gba pfo itobọ olamhẹ eyawa-a, ni awa dobe ke ga Ẹshinẹgba ni ọ la ọ agboagbo. ¹⁵ Itobọ ona iKirisiti ọ rọ migha iteva Ẹshinẹgba ali egbo ri ishobọ onogbo ona gbe eke, eghẹghẹ aghọ ni eni Ẹshinẹgba ọ lu, e li mie ugu na agboagbo ni Ẹshinẹgba ọ rọ nga. Onana o ya zẹ li, itobọ khi ọ ghu eghuli ni ọ rọ gbe olamhẹ ni egbo e

‡ 8:12 Li zẹ iJere 31.31-34 * 9:2 Li zẹ Okiali 26.1-30; 25.31-40,23-30 † 9:3 Li zẹ Okiali 26.31-33
‡ 9:4 Imana khi eminale ni Ẹshinẹgba ọ rọte idane ruşẹ kule abi amẹ na eniyẹ iZirẹni abi e rọ rọte ijipiti vu je eke ishobọ, ni a lu iKena § 9:4 Eri orọkpọ onayi Erọni ni a ngme ena ni o she khakha o kie zẹ ukhui onogbo. * 9:4 Li zẹ Okiali 30.1-6; 25.10-16; 16.33; iNọba 17.8-10; Okiali 25.16; iDeut 10.3-5 † 9:5 Li zẹ Okiali 25.18-22 ‡ 9:6 Li zẹ iNọba 18.2-6 § 9:7 Li zẹ iLev 16.2-34 * 9:13 Li zẹ iLev 16.15-16; iNọba 19.9,17-19

lamhẹ ẹghẹghẹ ishobọ onododẹ kua. ¹⁶ Ini ọgbọ ọ kekẹ shi ekẹ abi a li ya kemhi ugu oyọli se, ni ọ rọ ghua, a mema ya mẹ ọli mẹ gbo khi ọ she ghu-a neni ọgbọkhoghuo ọ ya mẹ emhikhoghuo le ugu. ¹⁷ Irari khi emhi afuẹ oni ebe ni a kekẹ abi a li ri ugu ya kia o ya khi, ini oni ọ kekẹ ọli ọ da kie la agbọ ne. Ama ini ọ ghu-a se, a rọ tigbe ri ọli ẹ gbe akanya. ¹⁸ Ona o zẹ khi ishobọ onododẹ ọa kha zẹ rọ gbe akanya ini ọlia ọa ma ọ lọ. ¹⁹ Abi iMosisi ọ rọ zẹ ishi eyi Eshinegba ye eni ẹgbọ se, ọ rue ọlia eyi ena ali elamhi, ọ ku amẹ shi ọ. Ọ rue uguabọ ọora ni a khili oolu opfopfo shi, ọ rọli miatse eni ọlia shi oni emini a kekẹ ishi nya shi, ọ gbo li miatse ku ẹgbọ nya. ²⁰ Ọọ wẹ, “Ọlia eyi oni ishobọ na, ni Eshinegba ọọ awa rọ ghue.”† ²¹ Ighọ ọ gbo li miatse eni ọlia shi oni owa ugamhi ali emhi nya ni a rọ la ọ riẹlẹ ugamhi.‡ ²² Abi o li, khi, eri ushi ọọ a ri ọlia ri emhi nya khi eni e pfuase, ali khi ini aa li ri ọlia luase, irolamhẹ-topfa ọa la ọ.§

²³ Owa Oyi Eshinegba na ekẹ agbọ ni a lina ri ọlia rọ khi oni o pfuase, irokhokho oyi owa ugamhi na obini iloghie o khi. Ama emini e la obini iloghie, iluasobo oni o tine a mema rọ ya rewe shi ipfuase. ²⁴ IKirisiti ọa lo elemhi okhoro ni a ri ode ghi ni ẹgbọ e ri abọ ma ni o khi irokhokho eyi egbegbewe. Ama iloghie ọ ri ochogho ya lo, ni ọ la migha odalo oyi Eshinegba na awa memena. ²⁵ Wẹkhi eri iKirisiti ọ lo iloghie ya ri egboli luasobo iti-ingmingme, abi Ọga oyi ekpodalo ugamhi ọ liẹ tsua ọlia eni ẹa khi eyọli ẹ lo elemhi Owa ni o Pfuase ne nya, ukpe-khi-ukpe ya luase. ²⁶ Ighọ ó kha khi ló, eri iKirisiti ọ kha mẹ osue iti-ingmingme abi a te ma agbọ. Ama ọa khi ighọ. Eri ọ bhale utoghuo tse abi oni ẹghẹghẹ o rọ gba, ni ọ rọ ri egboli luasobo rọ rue olamhẹ ode-a. ²⁷ Ezeze abi ọgbọ ọ liẹ ghu-a utoghuo tse, ọ kha da ghu-a se, ọ bhale shi iguezo. ²⁸ Ighọ a li ri iKirisiti luasobo utoghuo kpele ni a rọ shishi olamhẹ oyi ebubu ẹgbọ-a. Ọ ya gbo bhale utonuzi-eva. Ọa khi ni ọ rọ gbo tsua olamhẹ, ama ni ọ rọ tsumhi eni e migha a khẹ ọli.*

10

Iluasobo utoghuo kpele oyi iKirisiti

¹ Ugamhi onodiọ ni a ga ẹghẹghẹ Ushi oyi iMosisi, aroro oyi eminete ni ẹ bhale e khi. Ẹa khi wẹwẹ e khi egbegbewe wẹ. Eni iluasobo ni a kpẹ luase ẹghẹghẹ aghọ ukpe kpa, ẹa tigbe dobe ri ipfuase ni o gba pfo na eni bhale odalo oyi Eshinegba ya ga ugamhi. ² Ini eni iluasobo ee dobe ri eni ẹgbọ pfuase lọ, a kha yemhẹ eni iluasobo a? Irari khi e kha ri eni e bhale ya ga pfuase utoghuo kpele, ni udu oyewẹ ọa ke mholi umhaguekia. ³ Ama eri eni iluasobo e yele ẹgbọ olamhẹ eyewẹ le ukpe khi ukpe. ⁴ Irari khi ọlia eyi ena ali elamhi ẹa dobe rue olamhẹ ode-a.

⁵ Irarighọ, abi iKirisiti ọ rọ ya bhale agbọ, ọọ Eshinegba,
“Iluasobo ali isomhopfa
 ẹa ghọle ẹ.

Ama u she ri idiegbe na mhẹ,
 ni mhi ri ungmehi oyẹ
 gbe akanya.

⁶ Iluasobo eni a tose
 ali iluasobo igbe-olamhẹ kua
 ẹa tigbe ti ẹ ẹloe.

⁷ Ighọ mhi re,
‘Ghe mhẹ ana,
 Eri mhi bhale ya riẹlẹ
 oghumhẹ oyẹ, Eshinegba.’ ”*

⁸ Ọ te ekẹ ya ngme, ọọ, “Iluasobo ali isomhopfa ẹa ghọle ẹ, wẹkhi iluasobo eni a tose ali iluasobo igbe-olamhẹ kua e ghọle ẹ, wẹkhi eri e ti ẹ ẹloe.” Ama khi a lẹse khi eri ushi ọọ a mema lighọ ke riẹlẹ wẹ. ⁹ Ighọ ọ ke re, “Ghe mhẹ ana Eshinegba, eri mhi bhale ya

† 9:20 Li zẹ Okiali 24.6-8 ‡ 9:21 Li zẹ iLẹv 8.15 § 9:22 Li zẹ iLẹv 17.11 * 9:28 Li zẹ Aza 53.12

* 10:7 Li zẹ Iwolo 40.6-8

riẹlẹ oghuẹmhe oye.” Eri ọ ri obọ ri iluasobo eni ẹlẹlẹ shi eke, ọ ri iluasobo oyi iKirisiti to ẹloli wẹ. ¹⁰ Itobọ khi iJesu iKirisiti ọ riẹlẹ oghuẹmhe oyi Ẹshinẹgba, lọli o zẹ ni a rọ ri iluasobo ni ọ ri idiegbe oyọli luasẹ utoghuo kpele khuẹsẹ awa nya olamhe-a pfuase.

¹¹ Ẹlẹkhele, ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba nya e rọ gbe ikanya ugamhi eyewe, eri e riẹlẹ eni iluasobo gbo riẹlẹ iti ingmi-ingme, ama ẹa tigbe dobe rue olamhe ode-a.† ¹² Ama abi iKirisiti, oni ọkpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba ọna, ọ rọ luasobo utoghuo kpele oyi igbe-olamhe-kua ni o khi oyi ona agboagbokpa, ni ọ rọ shitọ obita oyi Eghiele oyi Ẹshinẹgba. ¹³ Aghọ ọ ke shitọ migha a khe ẹghẹghe ni Ẹshinẹgba ọ rọ ya ri ebe ọli mele akphawe-nga eyọli-a.‡ ¹⁴ Irari iluasobo utoghuo kpele ni ọ luasẹ ọ rọ ri ẹgbọ eni ọ rọte olamhe pfuase khi eni e pfuase agboagbo.

¹⁵ Ayẹmhe-no-pfuase ọ gbo pfi ọtsẹlẹ shi ona ye awa. Oni odode, ọọ, ¹⁶ “Ishobọ ona mhi ya nu wẹ shi.

Onomhue ọ ngme ghọ khi,
oni ẹghẹghe oghọ o kha ramhi,
mhi ya ri ishi eyẹmhe shi wẹ udu,
mhi keke ọli shi wẹ ayẹmhe.”§

¹⁷ Ọ ke gbo rọ ma ọ khi, “Mhi aa ke ya sato olamhe ali ikanya ebe eyewe.”* ¹⁸ Irarighọ, a kha she da ri ena topfa se, ọgbọ ọa ke gbo mholi emini a ri iluasobo irue-olamhe ode-a ya riẹlẹ.

A zẹ ni awa ti bhale deba Ẹshinẹgba

¹⁹ Irarighọ, inyoghuo-mhe, aborokhia ọlia eyi iJesu e ri igbedu na awa rọ lo Ashini o pfuase ne nya eghọ, ²⁰ ikhi ode onogbo ni o mholi agbo, ni o ri awa te ode ugbakpi ni a rọ pfa ode-a a dose. ²¹ Abi o rọ gbo li khia khi awa mholi ọkpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba oniemhi ni ọọ mhesẹ shi Owa ugamhi oyi Ẹshinẹgba na iloghie eghọ, ²² awa ri udu igesikia ali irudunga ni o migha gboo ti bhale deba Ẹshinẹgba. Awa gbo mholi udu ni a ri imiatse ọlia eyi iKirisiti rọ khi ipfuase ni ẹa ke mholi umhaguekia, ali awa mholi idiegbe ni a ri amẹ khuẹsẹ-a pfuase.† ²³ Awa mu irudushi ni awa guele khi awa mholi mhue gagaga, irari khi Ẹshinẹgba ni ọ shobọ na awa, oni a ri egbe ẹ nga ọ khi. ²⁴ Awa ke sa abi awa li ya ke ri udu shi egbe ọ, ni awa ke riẹlẹ inono ali awa gbe ikanya enete. ²⁵ Awa khi ti egbe ilona oyi egbawa je ukhokho, abi ẹgbọ eghuo ẹẹ li, ama, awa totobọ ke ri udu shi egbe ọ, aborokhia khi u mẹ khi Ogbẹlẹ oyi Onomhue o shi ti ẹ bhale.

²⁶ Irari khi iluasobo olese ọa ke gbo laọ ni o ya rue olamhe ode-a, ini awa mema famhi ẹ lamhe, ikpukhokho khi a she kpe gue oni igesikia ye awa ne. ²⁷ Emini ẹgbọ eghogho e ke ya shitọ ke khe khi iguezọ ni o ri ulishi ẹ mu ali erali na biobiobio, ni o ya pfuse eni ẹa ya suọ esọ na Ẹshinẹgba-a.‡ ²⁸ Onini ọ da gbe Ushi oyi iMosisi-a, ni a rọ da ri ọli gue ezọ, ni ọ rọ da lue ne, ni a rọ mẹ ọtsẹlẹ ẹgbọ aava okekhi aase, eri a gbe ọli-a, ni ọa mholi ilẹlemhi.§ ²⁹ Sẹ u sa khi a kha li nasẹ eni e ri awẹ wu Omi Ẹshinẹgba eke-a, ni e ri ukpẹloe gbe ọlia ni Ẹshinẹgba ọ rọ riẹlẹ ishobọ, ikhi ọlia ni o khuẹsẹ wẹ olamhe-a pfuase, ali eni o khia khi eri e zẹ emuebe na Ayẹmhe Okhale? * ³⁰ Irari khi awa lesẹ oni ọọ, “Mhemhe mhi ya nasẹ eni e lina ngeli, Mhi ya fali oru,” ali oni ọ gbolo ẹ, “Onomhue ọ ya ri ẹgbọ eyọli gue ezọ.”† ³¹ Irari khi emhi okhena o khi ni ọgbọ ọ rọ ya pfi obọ lo ingme oyi Ẹshinẹgba ni ọ la ọ.

³² A ke sato ẹghẹghe ni a rọ lesẹ mie oni ákpá, ni a rọ migha mu imiesuọ oye ẹ mhue, aboriekhia khi áá na ẹ ukpokpomhi osoli shi ọ. ³³ Isheghuo, eri ẹgbọ e ga la igbaa a pfi itsue manya ẹ, a mu okhọli vule shi ẹ ọ. Isheghuo, a kugbe ẹgbọ elese ni a lighọ mu okhọli vule shi ọ. ³⁴ Elemhi eni e la ọgba ighumha ee ala ẹ. Abi a rọ ri itoto mie ẹ itsua, aa khakọ,

† 10:11 Li zẹ Okiali 29.38 ‡ 10:13 Li zẹ Iwolo 110.1 § 10:16 Li zẹ iJere 31.33 * 10:17 Li zẹ iJere 31.34 † 10:22 Li zẹ iLev 8.30; Ezik 36.25 ‡ 10:27 Li zẹ Aza 26.11 § 10:28 Li zẹ iDeut 17.6; 19.15 * 10:29 Li zẹ Okiali 24.8 † 10:30 Li zẹ iDeut 32.35,36

a ri oghẹlẹ rue wẹ obọ-a na wẹ, itobọ khi a lẹsẹ khi a mhọli itsua eni e tinẹ ni e ya la ọ agbọagbọ.

³⁵ A khi tsua igbedu oyẹẹ pfia, irari khi o ma mhọli eleli oniẹmhi. ³⁶ A mhọli iregbemie, ni a bhale ya ẹ khi ini a dobẹ riẹlẹ oghuẹmhe oyi Ẹshinẹgba se, ni a mie emini ọ rọ nga na ẹ. ³⁷ Irari khi Ebe-no-pfuasẹ o ngme ọli khi,

“Ini o riẹ tẹsẹ ukukuọ,

Ọni ọ ya bhale ọ ya bhale,
ọa ya tẹsẹ.

³⁸ Ama eni Ẹshinẹgba ọ pfa na,
irudunga e rọ ya ke la agbọ,
ama ini ọngẹwẹ ọ nyenẹ egbe ukhokho,
elemhi ẹa ya timhe deba li.”[‡]

³⁹ Awa aa li abi eni ẹẹ nyenẹ egbe ukhokho ni e ya pfua, ama eni e miesuọ ni a mie pfuese awa khi.

11

Irudunga

¹ Mena, irudunga khi, ini ọgbọ ọa mhọli akhọkhomhe shi udu shi emini ọ ri udu shi ekẹ ẹ khe, ali ni ọgbọ rọ mhọli ọli shi udu guẹguẹguẹ khi emini aa mẹ ne khi e la aghọ.

² Irudunga ona, o ri ẹgbọ enedẹ le eva onete odalo oyi Ẹshinẹgba.

³ Awa lẹsẹ khi irudunga ona, Ẹshinẹgba ọ rọ ri ungmehi oyọli ma emini awa mẹ ẹloe nya. Ni a rọ bhale ya ẹ khi, a rọte emini aa ya mẹ ẹloe riẹlẹ emini a mẹ ẹloe.* ⁴ Irudunga, o ri Ebeli ri iluasobo ni e ti doşẹ eyi iKeni na Ẹshinẹgba. Rọte irudunga oyọli, Ẹshinẹgba ọ rọ mie obọ shi ọ khi ọgbọ ni ọ mhọli angeli onete ọ khi, abi Ẹshinẹgba ọ rọ ngme onete irona eyọli. Irudunga ona o ri Ebeli kiele ngme, abi ọ rọ ririẹ ghua.[†]

⁵ Irudunga a rọ rue Enọki agbọ vu, ini ọ khi mẹ eghuli. Ọgbọ ọa ke mẹ ọli, irari khi eri Ẹshinẹgba ọ rue ọli nga idane. Neni a rue ọli vu, ọ mhọli ọtşelẹ khi ọgbọ ni ọ ri egbe mu Ẹshinẹgba ọ khi.[‡] ⁶ Ọgbọkhoghuo ọa dobẹ ya riẹlẹ emini e ri egbe ẹ mu Ẹshinẹgba, ini ọa mhọli irudunga. Irari khi neni ọgbọ ọ ya bhale deba Ẹshinẹgba, ọ mema mhọli irudunga khi ọ la aghọ, khi lọli ọ somhi eni e kuegbe-a nono ọli opfa.

⁷ Irudunga o ri iNoa, abi ọ rọ suọ agua ni Ẹshinẹgba ọ tse ye ọli shi emini aa mẹ ne, rọli ri ikuegbe-a ali ulishi oyi Ẹshinẹgba, khali ọkọ-okẹ oniẹmhi ni o pfuese apfe ọli. Irudunga oyọli o ri umha miesuọ oyi eni ẹgbọ na agbọ khasẹ gboo, ni ọ rọ mie ikhivose itobọ khi irudunga oyọli o ti Ẹshinẹgba ẹloe.[§] ⁸ Irudunga o ri Aburaamu vule abi Ẹshinẹgba ọ rọ lu ọli ọ vule ke je ashini lọli shobọ khi lọli rọ ya na li le ugu. Ọ rọte ekẹ oyọli vu, abi otseku khia khi ọa lẹsẹ obini ọọ je.* ⁹ Irudunga o rọli ngeli ekẹ ishobọ abi ọpfese. Ọọ la ifui okholo, ighọ li khi Aziki ali iGiekọpu, ni e ga le ugu oni ekha oghuo.[†] ¹⁰ Irari khi eri ọ ri ẹloe shi ekẹ khe ẹoli oni o mhọli irogbekẹ, ni Ẹshinẹgba ọ vi ali ni ọ gbo khi atsọna oyọli. ¹¹ Irari irudunga a rọ ri Aburaamu dobẹ khi ita eniyẹ abi ọ rọ ririẹ rọ she doşẹ oni ẹghẹghẹ ni ọ kha la dobẹ bia ọmọ ali ni iSera ọ rọ khi aga. Irari khi ọ lẹsẹ khi Ẹshinẹgba ni ọ shobọ nali khi ọna igesikia ọ khi lọ.[‡] ¹² Rọte obọ oyi Aburaamu, ni ọ li abi ọni oyọli o she pfo se, a te mẹ imimi ni ẹa zẹ leli abi ikpetata na idane ali ekhasẹ na esẹ okẹ oniẹmhi.[§]

¹³ Agbọ irudunga ẹgbọ ena e kie la ramhi ni e rọ ghua. E kie miesuọ khi wẹwẹ e ya mie emini a rọ shobọ na wẹ. Eri e lẹsẹ li rọte odonuẹ pfi alo o mẹ wẹ odalo, o ri egbe mu wẹ. E lama shi ọ khi ena ẹoli oboese ali epfese wẹwẹ e khi shi elemhi ekẹ agbọ.* ¹⁴ Ini ẹgbọ e da lina ngme ne, eri o rọkhasẹ khi ẹoli oni e ya ke lu oyewẹ ẹẹ nono. ¹⁵ Ini eri ẹoli ni e rọte vu kha o la wẹ udu lọ, e kha mhọli ẹghẹghẹ rọ mu egbe pfi je obini e te vu. ¹⁶ Eri ẹoli ni o

[‡] 10:38 Li zẹ Abak 2.3-4 * 11:3 Li zẹ Igbae 1.1; Iwolo 33.6,9; iJón 1.3 † 11:4 Li zẹ Igbae 4.3-10
[‡] 11:5 Li zẹ Igbae 5.21-24 § 11:7 Li zẹ Igbae 6.13-22 * 11:8 Li zẹ Igbae 12.1-5 † 11:9 Li zẹ Igbae 35.27 ‡ 11:11 Li zẹ Igbae 18.11-14; 21.2 § 11:12 Li zẹ Igbae 15.5; 22.17; 32.12 * 11:13 Li zẹ Igbae 23.4; 1 Okhe 29.15; Iwolo 39.12

tinẹ o ri okiamhi i gbe wẹ, oni o khi ona iloghie. Irarigho, ọa ri omama mu Ẹshinẹgba khi ee lu luẹ Ẹshinẹgba oyewẹ, irari khi ọ she mu egbe ẹoli shi ekẹ khẹ wẹ. ¹⁷ Irudunga o ri Aburaamu ri Aziki luasobo, abi Ẹshinẹgba ọ rọ mu ọli fẹ bino. Lọli ni ọ she mie oni ekha, ọọ nono ni lọli ri omi ọli ọtuoghwo kpe luasobo,[†] ¹⁸ aboriẹkhia khi Ẹshinẹgba ọ gueye ọli khi, “Rọte Aziki u te ya mhọli imi imi ẹ.”[‡] ¹⁹ Eri Aburaamu ọ sa li shi udu khi Ẹshinẹgba ọ dobe ya rọte eghuli guise ọgbọ le. Eri o li abinẹ khi eri ọni Aziki ọ ghu-a egho, ni o rọ li abinẹ khi eri Aburaamu ọ rọte eghuli gbo mie Aziki.

²⁰ Irudunga o ri Aziki ku isemhẹ na iGiekọpu ali iSọ shi emini a ya mẹ odalo.[§]

²¹ Irudunga o ri iGiekọpu abi ọ rọ ya ghu-a sọ iromhi na imi iJosefu ava-ava, ọ da abo na Ẹshinẹgba abi ọ li kie ri egbe da orokpo oyọli.*

²² Irudunga o ri iJosefu, abi ọ rọ ya ghu-a ngme ingme abi eniyẹ iZireni e li rọte ekẹ ijipiti ya vu shi ekẹ. Ọ guele shi ekẹ abi a ya li igua eyelue.[†]

²³ Irudunga o ri eni e bia iMosisi rọli sheli ramhi iki esẹ abi a rọ bia li se, irari khi ọa khi omọ na tse, ulishi ọa mu wẹ ni e rọ ri ukpẹloe gbe omhese oyi oghie.[‡]

²⁴ Irudunga o ze khi abi iMosisi ọ rọ fu vule se, khi ọa lama a ke lu luẹ omi omi iFero onokpotso.[§] ²⁵ Ọ lama khi lọli ya nu ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba mẹ osoli, ocho ni luẹ rọ ya li agbọ olamhẹ ukuku ẹghẹghẹ. ²⁶ Ọ bino ọli khi, omama ni ọgbọ ọ ri itobọ iKirisiti ẹẹ mẹ o mu ẹloe dose ẹpfue na ijipiti nya. Itobọ khi eleli ni o la odalo ọ ri ukpẹloe shi. ²⁷ Irudunga o rọli rọte ijipiti vu, ni o khia khi ulishi elemhi ibibi oyi oghie ọa mu ọli. Itobọ khi o li abinẹ khi eri ọọ mẹ Ẹshinẹgba ni aa ya mẹ ẹloe, lọli ọa rọ mu egbe pfi. ²⁸ Irudunga o rọli ri Ukpẹ iPasova na iri-ọlia to ogbhele kọ, ni ọ rẹ, eniyẹ iZireni e miatse ọlia ku shi ogbhele, ini ageni eghuli ọ khi gbe emodiọ eyewẹ-a.*

²⁹ Irudunga o ri ẹgbọ iZireni dobe da okẹ oniemi ni a lu Okẹ Ifulo, abinẹ khi eni e rọte ekẹ ifufu dose. Abi ẹgbọ ijipiti e rọ li mu ọli fẹ, khonya wẹ, oni okẹ o to wẹ lue.[†]

³⁰ Irudunga o ri ugbe ni a khi gasẹ iJeriko de ya gbe abi ẹgbọ iZireni e rọ kia gasẹ ọli se ogbẹle ishilua.[‡] ³¹ Irudunga a rọ tsumhi iRé-àbu ni ọ khi adegbe ni ọa rọ nu eni ẹa suọ esọ na Ẹshinẹgba pfua. Irari khi ẹgbọ iZireni ni a ghie e ka bẹna tokpe oni ekẹ bino, ọ mie wẹ shi owa.[§]

³² Seẹ mhi ke gbo ya ngme ma ọ? Mhi kie ke zono wẹ? Eghẹghẹ ọa la ọ na mhẹ ni mhi rọ ya ngme ingme oyi iGidiọni, iBaraki, iSamusi, iJefita, iDefidi, iSamuẹni ali emekẹguele eyi Ẹshinẹgba.* ³³ Irudunga e rọ mu omhese eyi ighie le, e mhese na ẹgbọ abi Ẹshinẹgba ọọ li nono ọli shi. E mie emini Ẹshinẹgba ọ tse ekha na wẹ. E gueše inu eyi idu,[†] ³⁴ e pfuse erali ebe-a, e na pfue eghuli ọgbhoro. O losẹ wẹ, ama e toto-a, e khi idenomọ elemhi okhọli, e pfuse ekhọli-okhue eyi ẹoli oboese-a.[‡] ³⁵ Irudunga, ikpotso e rọ gbo mie ẹgbọ eyewẹ ni a rọte eghuli guise le bhale agbọ.[§]

Ẹgbọ elese e ri egbe mie ugbemhi obe, ẹa lama a wolọ wewẹ abo-a, ama e ghu-a shi ugbemhi obe, itobọ khi e ri udu shi irọte-eghuli-guale bhale agbọ ni o tinẹ. ³⁶ Eghuo ọ, a rẹwẹ li egia, a gbe wẹ itali, a sọ eghuo igha rọ shi ọgba ighumha.* ³⁷ A tono wẹ eche, a ri isọ kie wẹ shi asha eva, a ri ọgbhoro gbolo wẹ-a. E ri ekue elamhi ali isumha ku egbe, e khi ena umha mẹ, a nase wẹ, a li wẹ umumume.[†] ³⁸ Ẹgbọ ni agbọ ẹa lu emhi eni ẹgbọ ena e khi. E dudu kia kia ifui odagbe ifufu ali ikhomhi ite abi eni ẹa mhọli apfe, ee la elemhi irui ali ifui esẹ na elemhi ekẹ.

† 11:17 Li zẹ Igbae 22.1-14 ‡ 11:18 Li zẹ Igbae 21.12 § 11:20 Li zẹ Igbae 27.27-29,39-40 * 11:21 Li zẹ Igbae 47.31; 48.1-20 † 11:22 Li zẹ Igbae 50.24-25; Okiali 13.19 ‡ 11:23 Li zẹ Okiali 2.2; 1.22 § 11:24 Li zẹ Okiali 2.10-12 * 11:28 Li zẹ Okiali 12.21-30 † 11:29 Li zẹ Okiali 14.21-31 ‡ 11:30 Li zẹ iJosh 6.12-21 § 11:31 Li zẹ iJosh 2.1-21; 6.22-25 * 11:32 Li zẹ Eguezo 6.11--8.32; 4.6--5.31; 13.2--16.31; 11.1--12.7; 1 iSam 16.1--1 Ighie 2.11; 1 iSam 1.1--25.1 † 11:33 Li zẹ iDan 6.1-27 ‡ 11:34 Li zẹ iDan 3.1-30 § 11:35 Li zẹ 1 Ighie 17.17-24; 2 Ighie 4.25-37 * 11:36 Li zẹ 1 Ighie 22.26-27; 2 Okhẹ 18.25-26; iJere 20.2; 37.15; 38.6 † 11:37 Li zẹ 2 Okhẹ 24.21

³⁹ Itobọ irudunga oyi enana a rọ kueghię wẹ, ama ọngewẹ ọa kie mie emini Ẹshinęgba ọ shobọ. ⁴⁰ Itobọ khi Ẹshinęgba ọ she mhẹsẹ emini o tinẹ shi eke ẹ khẹ awa, ẹghẹghẹ aghọ e kha kugbe awa ọ, ọ ri awa ali wẹwẹ gba pfo.

12

¹ Aborọkhia khi ebubu ọtsẹlẹ eyi ingme agbọ irudunga e she lina le gasẹ awa ena, awa tsua emini ẹẹ zu awa ode ku-a ali olamhẹ ni e keleş ti awa je ukhokho. Awa zẹ ni awa ri iregbemie ke na oni unamhi ni a rọshi awa odalo. ² Awa ri ẹloe shi iJesu egbe ke bino ọli, ọni ọ khi igbaekele ali ọni ọ ri irudunga oyawa gba pfo. Ọni ọ ri itobọ oghẹlẹ oni a rọ shi eke ẹ khẹ ọli, ri egbe mie eghuli na apfida, ọ ri ukpẹloe gbe omama ni ọ la apfida ya mẹ. Mena, ọ she shitọ obita ukpẹkhomhi Eghiele oyi Ẹshinęgba. ³ Pfi ukpẹloe ke bino loli ni ọ ri egbe mie ibiselemhi ni mẹ obọ oyi ẹgbọ olamhẹ, ini o khi loşẹ ẹ ni o pfanọ ku ẹ alo.

⁴ Inu-olamhẹ khẹ abọ oyẹ, ọa kie rẹ ramhi oyi eghuli ne. ⁵ Eri a she yele ungmemhi iyude ni Ẹshinęgba ọ nu ẹ ngme-a, abi imi ọli eni emọse ali eni ikpotso? Ni ọ lẹ.

“Omi mhẹ, khi ri
 ẹloe gbe isheshe shi ode
 oyi Ọnọmhue,
 ali a khi zẹ ni
 egbe pfo ẹ-a
 ini ọ sheshe ẹ shi ode,
⁶ Irari khi eni Ọnọmhue
 ọ nono ingme oyewẹ
 ọọ sheshe shi ode,
 ogbọkpa ni ọ lama
 khi omiọli lue khi
 ọọ na osoli.”*

⁷ Ri egbe mie ini a sheshe shi ode, eri Ẹshinęgba ọọ riẹlẹ ẹ abi imi ọli. Mhiẹ ii, ọmọ ọnoghwo itali ọa ya sheshe shi ode? ⁸ Ini aa sheshe ẹ shi ode abi a liẹ sheshe ọmọ kpa shi ode, eri o rọkhasẹ khi waa khi egbegbi omiọli ama ọmọ ni aa leşẹ ọni ọ bia li u khi. ⁹ Itawa ena agbọ ẹa ya sheshe awa shi ode, ni awa rọ kiele ẹ mu ekpe na wẹ? Elo o zẹ ni awa aa ke rọ lili ẹ zẹ ni ọni ọ khi Itawa elemhi ayemhẹ ọ li sheshe awa ni awa mhọli egbegbi agbọ? ¹⁰ Ukuku ẹghẹghẹ itawa ena agbọ ẹẹ sheshe awa shi ode abi ọ ti wẹ ẹloe shi, ama itobọ onete oyawa Ẹshinęgba ọ rọ sheshe awa shi ode, ini awa nu ọli mhọli okemhi shi ipfuase oyọli. ¹¹ Isheshe shi ode okhoghwo ọa ya viọlọ egbe, ama eri ọọ to. O kha ke deşẹ, o ri ọni a lighọ seşẹ ingme ẹ ngeli angeli enete, ali ọ gbo mhọli opfomhẹ. ¹² Irarighọ, abọ eyẹ ẹ ni o loşẹ ali ikhomhẹgbhẹ eyẹ ẹ ni ẹẹ kpheli rẹrẹrẹ, a zese wẹ-a.† ¹³ A ke kia ode ni o sheshe talala, ni a ri eni e cheghẹlẹ awẹ-a ze, ocho ni e rọ ya de.‡ ¹⁴ A rọshẹka odekhode ni a nu ogbọkpa la agbọ opfomhẹ, ni a gbo la agbọ ipfuase, irari khi ogbọkhoghwo ni ọa mhọli ipfuase ọa ya mẹ Ọnọmhue. ¹⁵ A rọshẹka ini ọngẹẹ ọ khi khi ọni okhale oyi Ẹshinęgba ọa ramhi obọ ali a khi zẹ ni iyese-elemhi-a o zẹ shi ẹ iteva ni ọọ pfi ingme obe rọ pfuẹchẹ ẹgbọese-a.§ ¹⁶ Ogbọkhoghwo ọ khi khi ọni ọọ ku itsebọ, wẹ ọngẹẹ okhoghwo ọ li abi iSọ ni ọa mhọli ayemhẹ oyi Ẹshinęgba, ni ọ ri itobọ eminale utoghwo kpele ri ugu ọdiọ oyọli de.* ¹⁷ A leşẹ khi ẹlẹlese, abi ọ ke rọ ọ nono ni loli mie oni ikhivose, a kie ọli. Itobọ khi ọa ke mẹ asha mu udu pfi, abi ọ tseku ke ri amẹ eviẹ nono ọli.†

¹⁸ Irari khi aa bhale ute ni a dobe ri obọ ọ ti, onabi ute iSinai ni ẹgbọ iZireni e ke bhale, ni ẹlemhi erali o la a de biobiobio, ni obili ulishi o la, ali ni okiki olitsa o la khili eke, ¹⁹ ali ni akala o la de limhilimhi, ni uruli oniēmhi o la a ngme, ni ẹgbọ ni ẹ suọ oni uruli e rọ lema oni ungmemhi o kpeşẹ aghọ.‡ ²⁰ Itobọ khi ẹa dobe ri egbe mie ushi ni a shi na wẹ

* 12:6 Li zẹ iJobu 5.17; Ekpi 3.11-12 † 12:12 Li zẹ Aza 35.3 ‡ 12:13 Li zẹ Ekpi 4.26 § 12:15 Li zẹ iDeut 29.18 * 12:16 Li zẹ Igbae 25.29-34 † 12:17 Li zẹ Igbae 27.30-40 ‡ 12:19 Li zẹ Okiali 19.16-22; 20.18-21; iDeut 4.11-12; 5.22-27

ni ọọ, “Ini o riẹ khia khi ẹlamhako ọ ri egbe ti oni ute, a mema ya tono ọli eche gbe-a.”[§]
²¹ Eri emini a me agho o lolo ri ulishi mu ramhi ni iMosisi ọ re, “Ulishi oniemi o ga mu mhe!”*

²² Ama, mena, a she bhale ute iZayo, ali ẹoli oyi Ẹshinegba oni ọ la ọ, iJerusalemu ona iloghie ali obini ilegba oghẹle oyi igeni upfoleli. ²³ A she bhale igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi emodiọ eyi Ẹshinegba, eni a keke eva oyewe shi iloghie. A she bhale deba Ẹshinegba ni ọ khi ọso-ẹzo oyi ẹgbọ kpa, ali a gbo bhale deba ayemhe oyi ẹgbọ enete ni a ro khi eni e gba pfo. ²⁴ A she bhale deba iJesu oni ọ ri ishobo onogbo ko, a gbo bhale deba ọlia ni a miatse ku, ni ẹẹ ngme emini e ti dose emini ọlia eyi Ebeli e ngme.†

²⁵ A mu egbe ẹ ini a khi kie ungmehi oyi oni ọ nu ẹẹ ngme. Ini eni ẹgbọ ẹa dobe pfue ọ, abi ẹa ro ri ungmehi oyi oni ọ la agbo tse agua ye we gbe akanya, se u sa khi awa li ya pfue ọ, ini awa aa ri ungmehi oyi oni ọ rote idane tse agua ye awa gbe akanya.‡ ²⁶ Eri uruli oyi Ẹshinegba o nighise eke agbo eghẹghẹ agho, ama mena, ọ she shobo, ọọ, “Ọa khi eke agbo tse mhi gbo ya nighise utoghuo shi ọ, ama li shi ukhui.”[§] ²⁷ Eri ungmehi ni ọọ, “Utoghuo shi ọ,” o rokhase gboo khi emini a ma nya, khi a ya nighise we, a rue we ode-a, ni a bhale ya ẹ khi emini ẹa ze nighise e ke kpole.

²⁸ Irarigho, aborokhia khi awa a mie omhese ni ọa ze nighise egho, a ze ni awa ke kphemhi, awa ri ekpe ali ulishi ga Ẹshinegba abi o ti shi, ²⁹ irari khi Ẹshinegba oyawa erali opfuse ọ khi.*

13

Ugamhi ni o ghole Ẹshinegba

¹ A kie ligho ke nono ingme oyi egbe ẹ abi inyoghuo. ² A ke sato mie epfese shi owa, a mu we epfese. Irari khi ẹgbọ eghuo ee ke ligho, ni e ro mu ẹgbọ eghuo epfese, ni ẹa lese khi igeni e khi ni wewe e mu epfese.* ³ A ke sato eni a mu shi owa ighumha egbe abine khi eri a nu we la agho. A ke sato ẹgbọ eni a na osoli egbe abine khi eri a li nu we me oni osoli.

⁴ Omose ali ughue ọli e mu ekpe shi angeli oyewe. Omose ali ughue ọli e khi li egbe le. Irari khi Ẹshinegba ọ ya gue eni ẹ ku itsebo ali eni ẹ kia okia ẹzo.

⁵ Zobe ni agbo oye o nuata shi oghuemhe ukpagho, ze ni emini u mhọli o ke khuese ẹ. Irari khi Ẹshinegba ọọ lie,
 “Mhi aa tigbe ya ze obo,
 mhia ya tsue pfia ghue.”†

⁶ Loli o ze ni awa ro ya ri igbedu lie,
 “Onomhue ọ khi
 okpaghiobo oyemhe,
 mhia ya tigbe na ulishi.

Elọ ẹgbọ dobe ya li mhe?”‡

⁷ A pfi ẹloe bino eni e ralo na ẹ ena ẹlele. Eni e ri irudunga gue ungmehi oyi Ẹshinegba ye ẹ. A sa je abi e li ngeli ramhi ni e ro ghua, ni a ke khonya irudunga oyewe. ⁸ IJesu iKirisiti, abeghuo ọ khi, ode, amo, ali agboagbo.

⁹ Khi ze ni ose ẹgbhọli ododa e tsua ẹ udu vu. Irari khi okhale o ri udu oyawa ze-a, ọa khi ni a ri ushi eminale gbe akanya, ni ọa kpaghie eni e rewe gbe akanya obo. ¹⁰ Ama awa mhọli atete ni ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba na elemhi owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu ẹa mhọli afu ya rote le emhi iluasobo.§

§ 12:20 Li ze Okiali 19.12-13 * 12:21 Li ze iDeut 9.19 † 12:24 Li ze Igbae 4.10 ‡ 12:25 Li ze Okiali 20.22 § 12:26 Li ze Agai 2.6 * 12:29 Li ze iDeut 4.24 * 13:2 Li ze Igbae 18.1-8; 19.1-3 † 13:5 Li ze iDeut 31.6,8; iJosh 1.5 ‡ 13:6 Li ze Iwolo 118.6 § 13:10 Emini onana o ngme khi, ‘Awa mhọli atete ni o khi apfida ni iJesu ọ la ri idiegbe oyoli luasobo. Ama ẹgbọ ni ẹẹ sa khi iluasobo ni a luase elemhi owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu, e te ya mhọli imiepfuese, ẹa mhọli okemhi shi oni atete ona.’

¹¹ Eri Ọni ọ kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinegba oyi ẹgbọ iJu ọọ tsua ọlia eyi elamhakọ lo elemhi Asha-no-Pfuase ne nya ya rọ luase obo shi olamhe irọtopfa, ama eri a rue eni idiegbe eyi eni elamhakọ fiẹ ifui apfe je ọdagbe ya tose-a.* ¹² Onana o ze ni iJesu ọ rọ li ghu-a shi ikhokho apfe, ni ọ rọ ri ọlia eyoli ri ẹgbọ khi eni e pfuase. ¹³ Irarigho, a ze ni awa le deba li ikhokho apfe ni awa nu oli me omama ni ọ me. ¹⁴ Irari khi agbo oola, awa aa mhọli ẹoli ni o lao agboagbo, ama ẹoli ni o ya bhale awa ri ukpeloe shi eke ẹ khe. ¹⁵ Awa ri irarigho rọte iJesu ke ri iluasobo ikuẹghie na Ẹshinegba. Ini awa ligho, eri awa pfi ọtsele shi ọ khi loli ọ khi Ọnomhue. ¹⁶ A khi yele onete iriele-a, ali ni a gbo ke kpaghie egbe obo, irari khi enana khi iluasobo ni e lie ti Ẹshinegba ẹloe.

¹⁷ A ke suo esọ na eni e ralo na ẹ, a ri egbe ẹ tiemie na omhese oyewe. Eri e ri ukpeloe shi ẹ egbe abi eni e ya rokhasẹ abi e li gbe. A ke suo esọ na we ni akanya ni ẹẹ gbe o ri oghelẹ na we, ini o khi khi itsua na we, irari khi u wa mhọli eleli ni u ya me ọ. ¹⁸ A ke lema na anye. Anye lese khi udu oyanye o pfuase, anye gbolo ẹ ngeli ke mu ekpe shi egbe anye egbe odekhode. ¹⁹ Mhi gbo ga lolo lema ẹ, a lolo lema Ẹshinegba ọ gbo remhe kele nyene egbe bhale deba ẹ. ²⁰ Mhi lema Ẹshinegba ọna opfomhe, ọni ọ ri ọlia oyi ishobo na agboagbo rọte eghuli guise iJesu Ọnomhue le, ikhi Ọrisumha-kia ọniemi oyi isumha ogho. ²¹ Ọ ri eminete nya shi ẹ egbe ni a rọ ke riẹle oghuemhe oyoli. Ọ gbo gbe ikanya eni e ti ọli ẹloe shi awa egbe, rọte obo oyi iJesu iKirisiti, ni ọ mhọli ufumhi na agboagbo. Atse.

²² Inyoghuo-mhe, mhi lema ẹ, a kuegbe-a ri esọ shi oni usomhi irudusho ona, irari khi ebe ni mhi keke ghi ẹ ena ọa lolo nuata. ²³ Mhia nono ni a lese khi a she rue iTimoti inyoghuo awa oga ighumha lasele. Ini ọ kele bhale, mhi ya roli bhale ya me ẹ.

²⁴ A tse eni ẹẹ ralo na ẹ nya, ali ẹgbọ eyi Ẹshinegba nya. Inyoghuo awa eni e la Itili ẹẹ tse ẹ.

²⁵ Okhale oyi Ẹshinegba o ka nu ẹ nya la. Atse.

* 13:11 Li ze iLev 16.27

Ebe ni Ijemhisi Ọ kẹkẹ

¹ Mhẹmhẹ iJemhisi ni mhi khi ọni ọọ ga ọyi Ẹshinẹgba ali ọyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue mhia kẹkẹ ebe ona ghi ẹgbọ eni e miesuọ, ni ẹ la ẹdẹli igbẹva eyi ẹgbọ iZireni, ni e gbhiaku elemhi eke agbọ nya.*

Mhi tse ẹ.

Ke ghele elemhi imufe

² Inyoghuo-mhe, leli ọli shi emhi oghẹle ini imufe ọdoda e bhale debe. ³ Irari khi u lese khi ini a da mu irudunga oye fe bino ne, iregbemie oye o ya me asha fu-a shi o. ⁴ Zobe ni iregbemie oye o gbe akanya oyoli pfo, ni a mhọli iwomhelo, ni o gba pfo, ni a khi eni ingeli enete ẹa baku. ⁵ Ama ini ongege ọọ nono ẹgbhali, o mhila Ẹshinẹgba ni o pfo elemhi ro o na ogbokpa, ni ọa ya me umha-guekia oyi ogbo. O ya roli na li. ⁶ Ama ini ọọ mhila, o mhọli irudunga ni ọa mhue akhokhomhe, irari khi oni mhọli akhokhomhe, eri o li abi izughuse oyi oke oniemi ni akpekpeli o pfi ẹ kia. ⁷ Ogbo oghogho o khi sa khi loli me emhikhoghuo ya mie obọ oyi Onomhue. ⁸ Ogbo ozidu eva o khi, ọa ya riẹle emini o mu ame.

Epue ali umhame

⁹ Eni e mie iJesu iKirisiti suọ ena umhame e ke ghele irari khi e ma ghale ukpelo oyi Ẹshinẹgba. ¹⁰ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e pfue, e ke ghele ini agbo o ke ti we tiemhile. Irari khi eri epue e ta a kua abi udodo. ¹¹ Irari khi ini ovo o ngale khi ọọ to, eri ọọ tose ebuli a, e khakha-a, idodo eyewe e de kua, isomhotse eyewe o yese a. Igho, oni o pfue o li ya ta kua, abi o li na ya nga na ya tiemhi shi akanya oyoli.†

Imhesẹ-bino ali imufe

¹² Ikhivose o khi na ogbo ni o kie migha ini o mhọli imufe, irari khi ini o dobe ri egbe mie, o ya mie arula oghie oyi agbo na agboagbo, ni Ẹshinẹgba o she shobo khi loli ya ro na eni e nono ingme oyelue.

¹³ Ini a mu ogbo ligho fe bino, o khi lie khi, "Ẹshinẹgba o mu mhe ẹ fe." Irari khi ogbo ọa ri onobe ya dobe mu Ẹshinẹgba fe, wekhi eri loli o mu ogbokhoghuo ẹ fe bino. ¹⁴ Ama ogueme eyawa ni e di awa mu, e ri awa mhọli imufe. ¹⁵ Eghẹghẹ agho oni ogueme o kha me, o bia olamhe, ini olamhe o fu, khi o te, o bia eghuli.

¹⁶ Inyoghuo-mhe a khi ze ni a di e. ¹⁷ Isomhi-opfa onete kpa ni o gba pfo, idane o te bhale, obini oyi Ita ni o ma ikpa na idane, o rote ẹ tiemhile. Oni ọa ya mu pfi abi aroro ni ọọ je oola je oobo. ¹⁸ Oghueme oyoli o ro ri ungmehi igesikia oyoli ri awa bhale agbo, ini o me asha ri awa khi imomhi eni odode elemhi emini o ma nya.

Isu-ungmemhi oyi Ẹshinẹgba ali irọli-gbe akanya

¹⁹ A sato ona inyoghuo-mhe, ogbokpa o kele ke suọ ungmehi, ama o khi kele ke ngme unu, o khi gbo kele ke mhue elemhi ibibi. ²⁰ Irari khi elemhi ibibi oyi ogbo ọa ri ogbo o mhọli igue-ngeli oyi Ẹshinẹgba ²¹ Irarigho, a ti egbe ingeli ichimhi-a ali ingeli ingmobe ni e sha ẹ ma-a. A ri egbe ẹ tiemhile na Ẹshinẹgba, a ri eloe shi ungmehi oyoli, ikhi oni a ro ko ẹ udu, ni o dobe ya mie ẹ pfuese. ²² A khi khi eni e lese ri esọ suọ tse ni ẹ di egbe we, a ri ochogho ke ri emini a suọ gbe akanya. ²³ Oni o ri esọ suọ oni ungmehi ni ọa riẹle emini o ngme, eri o li abi oni o le ya bino egboli ughegbe abi loli li. ²⁴ O kha bino egboli se, o vu agho le, aghoagho o yeke abi o li-a. ²⁵ Ama ogbo ni o bino elemhi ushi ni o gba pfo ni ọọ rue ogbo o le, ni o kiele ẹ riẹle emini o ngme, ni ọa yeke-a abi oni ushi o ngme, a ya khivose na li emiemini ọọ riẹle kpa.

* 1:1 Li ze iMat 13.55; iMak 6.3; Ika 15.13; iGal 1.19 † 1:11 Li ze Aza 40.6-7

²⁶ Ini ọngẹ ẹ ọ rue egbọli khi ọna ugamhi lọli khi, ni ọa rọ lolo mu ẹlẹmhi oyọli mhue kpẹ, egbọli ọọ di. Ugamhi afue ọọ ga. ²⁷ Ugamhi ni o pfuase ni ọa mhọli ifue ni Ẹshinegba Ita awa ọọ mie lọli o khi, ni u rọ ri ukpẹloe khu imi-olimhi ali esamhi-olimhi ini ẹẹ me osoli. Ali ni ọgbọ ọ mu egbọli ini agbọ o khi ri ichimhi mu ọli.

2

A khi zọlọ egbe ẹ

¹ Inyoghuo-mhẹ, ini u mie iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni ọ mhọli ufumhi oniẹmhi suọ, a khi riẹlẹ khi ọnana ọ kpe mhẹ ne. ² Ini a fẹ bhale ya ẹ khi ọgbọ ni ọ pfue ni ọ sọ ukpẹkhuli oyi igolu ali ide eni e somhotse, ọ lo ilegba oyẹ le, ali ni a rọ gbo me khi ọna umhame ọ sọ ijeje ide li lole. ³ Ini u ri ekpe na ọni ọ sọ itsua ni e somhotse ne, ni u rọ liẹ ọli, “Bhale ya shitọ ashini o ti ne,” ni u rọ liẹ ọna umhame, “Migha oobọ,” okekha khi eri u wẹ ọli, “Shitọ ekekhe epfe awe eyemhe.” O fẹ ti ghọ? ⁴ Aa she riẹlẹ azọlọmhẹ deba egbe ẹ eghọ? Aa gbolo ri isamhi ebe ẹ gue egbe ẹ ẹzọ eghọ?

⁵ A ri esọ shi mhẹ ekẹ inyoghuo-mhẹ, ọa khi eri Ẹshinegba ọ she zẹ ena umhame ukpẹloe agbọ, ni e mhọli ẹpfue oyi irudunga, ali ni e mhọli okemhi shi ugu eghiele ni ọ rọ shobọ na eni e nono ingme oyọli? ⁶ Ama u she me ena umhame bie. Ọa khi eri eni ẹpfue e li ẹ le? Ọa khi wẹwẹ e rẹ ẹ ye ikotu? ⁷ Ọa khi wẹwẹ ẹ ri unu ẹ yese eva onete oyi iJesu iKirisiti-a ọni a kugbe ọ?

⁸ Onete wa riẹlẹ ini u ri ushi ni o mu egbe ne nya, ni o la Ebe-no-pfuase gbe akanya, ni ọọ, “Nono ingme oyi ọnuzava oyẹ abi u li nono ingme egbe ẹ.”* ⁹ Ama ini u riẹlẹ azọlọmhẹ, u she lamhẹ, ushi o gbo pfa ẹzọ mu ẹ khi ọni ọ gbe ushi-a u khi. ¹⁰ Irari khi ọnini ọ da ri ishi nya ghue ni ọ pfi dọ elemhi ushi oghuo tse, ishi enekpọle nya ọ gbe-a. ¹¹ Irari khi ọni ọọ, “Khi kia okia.” Lọli ọ gbolo ẹ, “Khi gbe ugbeli.” Ini u wa ririẹ kia okia, ni u rọ da gbe ugbeli ne, ọgbushia u khi.†

¹² A ke ngme ungmehi, àá ngeli abi egbọ eni a ri ushi inono ya gue wẹ ẹzọ, ikhi ushi oni o ri ẹpfua a na ọgbọ. ¹³ Irari khi Ẹshinegba ọa ya mhọli ilelemhi na ọgbọ ni ọa ya mhọli ilelemhi, ẹlẹ ni Ẹshinegba ọ rọli ya gue ẹzọ. Irari khi ini u mhọli ilelemhi, eri u ya ke ghele ini a rẹ ẹ gue ẹzọ.

Irudunga ali irọ-gbe akanya

¹⁴ Inyoghuo-mhẹ ini ọgbọ guele khi lọli mhọli irudunga, ni ọa rọ mhọli irọ-gbe akanya, onete onoghuo o ya li nali? Imiesuọ oghogho ọa ya dobe tsumhi ọli? ¹⁵ Ini a fẹ bhale ya ẹ khi inyoghuo awa ọni omose okekhi okpotso ọa mhọli itsua ni a sọ ali eminale ni ọ ya le ogbele. ¹⁶ Ni ọngẹ ọ rọ gueye ọli, “Ke vu, o ya ti ne, Ẹshinegba ọ khi zẹ ni ulili ali okiamhi o ne osoli”, ni ọa rọ mhọli emhi khoghuo ni ọ riẹlẹ na, ighe onete ni o riẹlẹ? ¹⁷ Eri o li abine khi ọgbọ mhọli irudunga ni ọa rọli gbe akanya. Irudunga lueghuo tse ni a ri akanya ma, irudunga oni o ghu-a o khi.

¹⁸ Ama a dobe ya me khi ọgbọ ọọ li, “U mhọli irudunga, mhẹmhẹ mhi gueye ọli khi irogbe-akanya mhi mhọli.” Ri irudunga oyẹ khasẹ mhẹ ni ọa mhọli akanya igbegbe, mhẹmhẹ mhi ya ri emini mhi riẹlẹ rọ ri irudunga oyemhẹ khasẹ ẹ. ¹⁹ U miesuọ khi Ẹshinegba oghuo ọ khi, oo ti gba. Egbegbi ayemhẹ eyi okphaghiẹ e mie ona suọ, ẹẹ na ulishi, ẹẹ guọ. ²⁰ Yeye omose ọoyeghe, eri u wa nono ni a gbo gue ọli ke ye, khi irudunga ni ọa mhọli akanya igbegbe, khi afue o khi? ²¹ Ọa khi emini ititawa Aburaamu ọ riẹlẹ a rọ rọli liẹ khi ọni ọ pfuase ọ khi, abi ọ rọ ri omi ọli Aziki luase obo ukhomhi atete?‡ ²² U me ọli khi irudunga ali irogbe-akanya oyọli e ga gbe akanya kugbe, emini ọ riẹlẹ o ri irudunga oyọli gba pfo. ²³ Lọli o zẹ khi emini Ebe-no-pfuase o ngme o rọ bhale ya tse ni ọọ, “Aburaamu ọ mie Ẹshinegba suọ, a leli ọli nali shi ipfuase”, A lu ọli omole Ẹshinegba.§

²⁴ U me ọli eghọ khi emhi ni ọgbọ ọ riẹlẹ a rọ liẹ khi ọgbọ ọna ipfuase ọ khi, ọa khi irudunga tse ọgbọ ọ rọ khue pfuase. ²⁵ Ighọ o gbo li egbe oyi iRé-àbu ni ọ khi adegbe.

* 2:8 Li zẹ iLev 19.18 † 2:11 Li zẹ Okiali 20.13,14; iDeut 5.17,18 ‡ 2:21 Li zẹ Igbae 22.1-14 § 2:23 Li zẹ Igbae 15.6; 2 Okhe 20.7; Aza 41.8

Emini o rięle o roli khue pfuase odalo oyi Eshinegba. Abi o li mu egbo iZireni ni e bhale ya tokpe eke bino epfese. Ni o gbo kpaghie we obo ni e ro me asha na rote ode oboese vu.*

²⁶ Irarigho, abi idiegbe ni o a mholi ayemhe o li khi oni ghua, igho irudunga ni o a mholi akanya o li khi oni ghua.

3

Ekpabo oyi elemhi

¹ Emole mhe, ee nya a khi ya khi eni ee sese, irari khi a lese khi anye ni anye khi eni ee sese egbo, a ri ezoni o ze ne nya na ya gue. ² Awa nya awa mholi ashini awa te pfi do. Ama ini ogbo o a pfi do elemhi ungmehi oyoli ghue, ogbo oni o gba pfo o khi, ni o dobe e mhesi ni idiegbe oyoli nya.

³ Eri a so achi aghokpe unu ni o ke suo eso na awa, loli o ze khi awa dobe nga li e je obini o ghole awa. ⁴ Gbo li sa ingme oko okoniemhi bino, ashini o gbodi ramhi egho, ni o khia khi akpekpeli oniemhi o kha rie e li, ukuku akhuli, oni oo gua li o ro mu oli ukhomhi e pfi je obiobini o ghole oli. ⁵ Igho elemhi o li li. Ashini o she ramhi elemhi idiegbe oyi ogbo, o ma pfi okhorobo.

Sa o ghue, abi ukuku akhuere o lie ma ere osha. ⁶ Eri elemhi o li abi erali. Emhi obe o khi ni o la elemhi idiegbe ogbo. Eri oo yese ogbo-a nya ode khi ode. Ilimhi irierie oni erali ogho o te bhale elemhi.

⁷ Elamhako nya e ze e mu abo, ghe ipfeli o, ghe eni e tialo akpidi eke o, ghe elamhako ena oke o, ogbo o dobe e mu we abo. ⁸ Ama ogbo koghuo o a dobe ya mu elemhi abo. Eri o li abi osue enye obe ni oo gbe.

⁹ Oni elemhi awa ro o kughie Ita awa Onomhue. Loli awa gbo ro o ku itse na egbo ni a ro khokho Eshinegba ma.* ¹⁰ Ikuoghie ali itse ikuku e rote unu oghuo e lasese. Oa kha khi igho inyoghuo-mhe. ¹¹ Ame eni e ti unu ali ame ni ea ti unu ea dobe ya rote unupfie oyi oke oghuo ke chocho lasese. ¹² Inyoghuo-mhe, okhua-eni o fe dobe ya mo udumhi olivu? Wexhi eri olomu iba o dobe ya mo udumhi okhua-eni? Igho oke oni oo chocho ame ugbheli, o a dobe ri ame eni e ti unu ya lasese.

Iku ilisingme eva

¹³ Oghuo o elemhi e o khi otsegbhe ni o mholi ilese? Oni ogbo o ri angeli onete oyoli roli khasi, ikhi onete ni o ri iregbe-tiemhile ni o rote ilisingme bhale rięle. ¹⁴ Ama ini u mholi ayemhe ubogbo ali emhi-itoegbe shi udu oye, khi vuse ipfua shi o, ni u roli kie oni igesikia. ¹⁵ Ilesingme oghogho o a khi iloghie o te bhale, ama onayi agbo ona o khi, ni o a rote Ayemhe-no-pfuase bhale, elemhi ayemhe oyi okphaghie o te lasese. ¹⁶ Ashini ubogbo ali emhi ituegbe o da la ne, ozughu ali emhi ebe ododa, e ma la akaghoh. ¹⁷ Ama egbhe ali ilese ni o te idane bhale, eri o kpe te eke pfuase, o nono opfomhe. Eri oo kuegbe-a, o ri egbe oli e tiemhile na ogbokpa pfo, o mholi elemhi-iamhe, o ri umomhi angeli onete e khasi. Oa ya gbe azeba, o mholi igesikia. ¹⁸ Eni e nono opfomhe ni e ri ayemhe opfomhe ri onete ko, ikhiese oyi ipfuase ee me.

4

A ri egbe e na Eshinegba pfo

¹ Elo oo pfi okholi ali uwola a na e? Oa khi itobo oghuemhe, ni e la e udu nu e a kholi o ze ni a ro nu egbe e kholi? ² Emhi oo ghole e, ama aa mholi oli. A gbe ugbeli, a mholi eloe-iamhe ama a dobe mholi emini ee ghole e. A kha wola, a kholi. Aa ya mholi emini a nono, irari khi aa mhila Eshinegba. ³ A kha mhila, aa ya me mie, irari khi usamhi obe a ro shi udu ke mhila, ini a ba me asha ri emini a mhila ro li agbo shi egbe.

⁴ Ee ni a khi egbo ni e li abi okpotso ni oo kia okia, eri aa lese khi ini emhi agbo o ghole e dose, khi obe Eshinegba a khi? Onini o da ze agbo ona omole ne, obe Eshinegba o khi.

* 2:25 Li ze iJosh 2.1-21 * 3:9 Li ze Igbae 1.26

⁵ Eri u dabi khi afue Ebe-no-pfuase o ngme oli khi, eri ayemhe ni Eshinegba o ro shi awa egbe o o kpe ofuma egbegbo, ni o khia khi eri o o nono ni awa khi oyi Eshinegba pfo nya.

⁶ Ama eri Eshinegba o khi ma okhale na awa. Onana o ze ni Ebe-no-pfuase o ro lie,

“Eri Eshinegba

o mu okhali e vule shi

oni o ti egbe oli e nga o.

O o somhi elemhi

oni o ti egboli e tiemhile.”*

⁷ Ri egbe e tiemhile na Eshinegba pfo nya. Tse se ku okphaghi e o ti kia ne, khi o ya na ne. ⁸ Ti bhale deba Eshinegba, khi o ya ti bhale debe. A kpe abo eye e-a, ee ena olamhe, a ri udu oye e shi eni e pfuase, ee ezidu-eva. ⁹ Vie osoli, vie oya, mu egia oye mele evie-a, u gbo mu oghela oye pfi bhale iyese udu-a. ¹⁰ Ti egbe e tiemhile odalo oyi Onomhue, khi o ya ti e nga.

¹¹ A khi ke yese egbe eva inyoghuo-mhe. Ini u da yese onuzava oye ni a ga mie iKirisiti suo eva-a ne, ni u ro da gue oli ezo, ushi wa ze ifue, ni u wa gue ezo. Ini u gue ushi ezo, wa ke khi oni o ri ushi e gbe akanya! Ama oni o gue oli ezo u ke khi. ¹² Eshinegba lolighuo tse o khi oni o rue ushi na agbo ni o o gue o gbo ezo egbe-a. Lolighuo tse o dobe a tsumhi, ni o dobe a gbe-a. Oghuo u sa khi u khi ni u wa gue o gboese ezo?

Awa khi ke tono obo udu

¹³ A suo mhe, yeye ni u we, “Amo okekhi ako awa ya ye eoli ona okekhi ogho, awa ya la oobo elemhi ukpe oghuo, awa la oobo gbe akanya ona ali ogho, awa gbe ukpagho tima.”

¹⁴ Waa lese emini ogbe na ako o ngme ne, wekhi emini a ya me ako. Se u lese abi agbo oye o ya li? Eri u li abi otughunu ele uzogbe ni o o lasele ukuku eghenge, o gbo kala-a.† ¹⁵ Eri u kha ri ochogho lie, “Ini o ghole Onomhue, awa ya la agbo, awa li ona ali ogho.” ¹⁶ Mena eri u wa tono obo udu, waa ti ipfuabo nga. Itonobo-udu eghogho nya ea gbe akanya.

¹⁷ Irarigho, onini o da lese onete ni o kha ri ele ni o ro da ri ele oli ne, olamhe o khi na li.

5

A tse agua ye eni e pfue, ni ee nase eni ea pfue.

¹ Ghe ii, ee eni a pfue, a vie, a vie oya irari osoli ni o o bhale na e. ² Epfue eye e, e she ke a, ali khi esele e she re e ide le. ³ Igotu ali elomho eye e, e she mu oghuoghua. Oghuoghua ni e mu, e ya pfi otsele mu e, a ya na e osoli to o irari khi u ti ikpagho ma leghe na egbe e ya ramhi memena.* ⁴ Waa fali egbo eni e gbe ikanya ishemhi oye ne ifata ne. Ee vie, ee wolo. Evie oyi eni e nu e khiese itsua ishemhi, o she ramhi eso eyi Eshinegba ni o fune nya ni o mhue ekhali-okhue na iloghie.† ⁵ Eri u la agbo e li agbo nyafunyafu, u li agbo o tsua kua. Wa le okpo, ali ofolo, u gbedi-a looghoo abi elamhi ni a mu ya gbe-a. ⁶ U she pfa ezo ugbeli mu egbo eni ea mhue abi e li, u gbolo we-a. Wewe na, ea dobe lie khi wewe a lama shi e o.

Irabomudu elemhi osoli

⁷ Irarigho, inyoghuo, ri abo mudu ramhi ibhale oyi Onomhue. Bino ghue abi oghiale o lie migha khe eghenge ni ishemhi e la bie. Abi o li ri abo mudu ni otsukpe o de, ni oruame o ro le. ⁸ Yeye li ligho ri abo mu udu abi oghiale. Lolo ri ukpelo shi eke, u migha gbagbagba irari khi ibhale oyi Onomhue o ti bhale.

⁹ A khi ke me umha-gueli oyegbe inyoghuo-mhe, ini a khi gue e ezo. Osesezo o ga ti mama awa memena.

¹⁰ Inyoghuo-mhe, a ke khonya emekeguele ni ee ngme na Onomhue. Eri e ri abo mudu ini o ri e khi e ya me osoli. ¹¹ A she kpe lese khi eni a khivose na, anye e lu egbo eni e ri

* 4:6 Li ze Ekpi 3.34 † 4:14 Li ze Ekpi 27.1 * 5:3 Li ze iMat 6.19 † 5:4 Li ze iDeut 24.14-15

egbe ẹ mie. A she kpe suọ eko iJobu abi ọọ ri egbe mie teşẹ. A me emini Eşhinegba ọ rięle na li ikpukhokho. Ọnọmhue, ona ilelemhi ọ khi.‡

¹² Inyoghuo-mhe, oni o mu egbe ne nya khi, khi romhi iloghie ali eke agbo ali emhese. Ze ni, “li oye o khi ii, u ze ni iye oye, o khi iye.” Ini a khi me asha pfa ezọ mu ẹ.§

Iromhi ni a ri irudunga so

¹³ Ini onge ọ la elemhi omunu, ọ lema Eşhinegba. Ini onge ọọ ghele, ọ to uwolo ikueghie. ¹⁴ Ini onge ọọ ghua, ọ ka lu egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, ni e so iromhi na li, e ri eva oyi Onomhue ri oili to oli egbe.* ¹⁵ Eghẹghẹ agho, ni iromhi ni e ri irudunga so, ni o ri oli ze. Ni Onomhue ọ rote ughuamhi mu oli vule. Ini ọ lamhe olamhe, Onomhue ọ ya ro topfa li. ¹⁶ Irarigho, a zono olamhe eye ẹ ye egbe ẹ, a lema na egbe, ni a re ẹ ze. Eri iromhi oyi obo ni ọ la ipfuase o migha a gbe akanya egbegbo.

¹⁷ Obo onabi awa, Elaja ọ khi. Eri ọ te ekelemhi udu lema egbegbo. Ọọ amẹ o khi ruẹ, amẹ o mu oni eke elemhi ikpe ese ali ukhukhui.† ¹⁸ O gbo lema, ọọ amẹ o ruẹ, amẹ o ruẹ, eke o ri emhi ekomi ze lasele.‡

¹⁹ Ini onge ẹ ọ pfi egbegbi ode oyi Eşhinegba shi eke, no oboese ọ ro mu oli nyene bhale ukhokho, ²⁰ sato ọ khi, onini ọ mu ona olamhe rote ode egbhali oyoli pfi, ọ ya tsumhi ayemhe oyoli obọ eghuli, ọ guese olamhe ebubu na li.§

‡ 5:11 Li ze iJobu 1.21-22; 2.10; Iwolo 103.8 § 5:12 Li ze iMat 5.34-37 * 5:14 Li ze iMak 6.13
 † 5:17 Li ze 1 Ighie 17.1; 18.1 ‡ 5:18 Li ze 1 Ighie 18.42-45 § 5:20 Li ze Ekpi 10.12; 1 iPit 4.8

Ebe onodode ni IPita O keke

¹ Mhemhe iPita aghiusomhi na keke oyi iJesu iKirisiti mhi keke ebe ona ghi e egbo ni Eshinegba o ze, ni a khi epfese shi elemhi eke agbo, ni a miatse ku asha khi asha eke iPontusi, ali iGalesha ali iKapadosha ali Esha, ali iBitinia. ² Eri Eshinegba ita o ze e abi o li ghole oli shi, o rote ikanya eyi Ayemhe-no-pfuase khuese-a pfuase ni a ke suo eso na iJesu iKirisiti ali ni o ri o lia eyi iKirisiti re e khi egbo oda shi ugamhi oyoli.

Opfomhe ali okhale ni e gbeku o, e ka nu e la.

A kueghie Eshinegba shi Irudushi ni o mhue agbo

³ Awa kueghie Eshinegba, ita iJesu iKirisiti Onomhue. Itobo ilelemhi oniemhi ni o mholi na awa o ro rote eghuli guise iJesu iKirisiti le. Onana o ri agbo onogbo ali irudushi ni o mhue agbo na awa. ⁴ Loli o li ri awa ri eloe shi eke e khe ugu ni Eshinegba o ro shi agho o khe egbo eyoli. Iloghie o re we shi ne, ni o khi asha ni ea la ke-a, ni ea la pfueche, wekhi eri e ya taa. ⁵ Eye e eni ugu ena e khi, ikhi ee ni a mholi iregbenga, ni Eshinegba o ri ekpabo eyoli khukhu shi e khe imiepfuese, ikhi imiepfuese ni a ya rokhase ikpukhokho agbo. ⁶ A ze ni onana o ri egbe ke mu e ini o tseku khia khi a ya mholi iyeseudu-a ukuku eghengeh irari imhese bino ebubu ni a ya me. ⁷ Eri a ri ena mu e fe bino ni a me ini egbegbo irudunga oye e o khi. Igotu ni o li opfu-a, erali a ro o mhese oli bino ni a me ini egbegbo o khi. Igho a ya li mhese irudunga oye e ni o mu eloe dose igolu bino, ni a me asha mie ekpe ali ikueghie ali ufumhi ele ni iJesu o ya nyene egbe bhale. ⁸ A nono ingme oyoli, a gbo mie oli suo, aboriekhia khi aa me oli eloe ghue. A mholi oghela oniemhi ni unu oa dobe e ngme. ⁹ Itobo khi u mholi imiepfuese elemhi ayemhe oye, o ze khi a miesuo, a regbenga li.

¹⁰ Eri emekeguele ngme ingme okhale ni oo bhale deba e, e kuegbe-a guano bie abi Eshinegba o li ya mie egbo eyoli pfuese, onana o ze ni e ro ngme angme-shi-ek e oyi oni imiepfuese ona. ¹¹ Ayemhe oyi iKirisiti ni o la emekeguele udu o gueye we abi iJesu o li ya me osoli, neni o ya me ufumhi oniemhi, eghengeh ni e ro ngme ungmehi ameguele. E roshaka guano ni e lese oghuo o ya khi oni iKirisiti ali abi eni ingme e ga li ya de nyaa. ¹² Eshinegba o rokhase eni emekeguele khi oa khi itobo eleli oyewe a ro ri emhi ena khase we ama irari oye e. Memena, eni emekeguele e she gue eni ingme ena nya ye e, abi ekpabo Ayemhe-no-pfuase ni o rote iloghie bhale o li gue we ye we. Eri igeni e lili nono ni wewe e li me eni ingme ena.

A ke la angeli ipfuase

¹³ Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a mu egbe shi ugamhi oyi Eshinegba, a ke te eloe eke, a ri udu oye e shi isomhelemhi ni a ya me ogbele ni a ya ri iKirisiti khase. ¹⁴ Abi eniye ni ee suo eso na Eshinegba ni o la iloghie, a khi nyene egbe ukhokho je angeli ni u kpe ngeli neni a lese ungmehi oyi Eshinegba. ¹⁵ Lese khi Eshinegba ni o lu e, o ma pfuase ni a li ghoo mholi ingeli ni e pfuase shi emiemini a riela nya. ¹⁶ Ebe-no-pfuase oo, "Ze ni u khi oni o pfuase, itobo khi mhemhe mhi pfuase."*

¹⁷ Ini o khia khi Ita wa lu Eshinegba ini u wa so iromhi, ikhi ita ni oa ya gbe azeba ini oo gue ezo, ri ekpe ali ulishi ke ga li aborokhia khi opfese eke agbo u khi egho. ¹⁸ Irari khi a lese khi oa khi emhi nabi igolu ali elomho ni ee li opfu-a a ro pfa e shi eke, lase elemhi imu ali angeli afue le, ni eni e bia e e roshi eke na e. ¹⁹ O lia ni e ghale eyi iJesu iKirisiti, ni o khi omi osumha ni oa mhue ichimhi, a ro luase obo na awa. ²⁰ Eshinegba o ze oli neni a ma agbo, o gbo ri oli lasele khase egbo ikpukhokho agbo ni awa la ena, irari oye e.

* 1:16 Li ze iLev 11.44,45; iLev 19.2; iLev 20.7

²¹ Obọ oyi iJesu a te mie Ẹshinẹgba suọ ni ọ te eghuli guise oni iJesu le, ni ọ gbo ri ufumhi oniẹmhi na li, irarighọ a mhọli irudunga ali irudushi na Ẹshinẹgba.

²² Aborọkhia khi a she ri udu eye ẹ khi eni e pfuase eghọ, abi a ri ungmehi igesikia a gbe akanya, ni a rọ mhọli inono na egbe ẹ abi a ga miesuọ, a kie lighọ ke nono ingme egbe ẹ. ²³ Irari khi ungmehi oyi Ẹshinẹgba ni o mhue agbọ na agbọagbọ a rọ riẹle ẹ bia, ọa khi emini ẹẹ pfua a rọ riẹle bia. ²⁴ Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi,

“Eri egbọ nya

e li abi ebuli.

Eri isomotse oyewe

o li abi udodo.

Ini ebuli o khakha-a,

udodo e de ọ kua.

²⁵ Ama eri ungmehi

oyi Ẹshinẹgba o laọ agbọagbọ.”†

Ona o khi usomhi onete ni a tse abọ ye ẹ.

2

Ẹche ni o mhọli agbọ ali ushishi no pfuase

¹ A she riẹle ẹ bia, irarighọ, khi kono onobe shi elemhi deba ogbọ, khi ke lo egbhọli, khi ke ngeli ingeli abamemhe, khi ke do ogbokhoghuo okonyo ali khi ke ngme ungmehi yese ogbọ-a. ² Ochoghọ, ze ni angeli oye ẹ e li abi oyi emofe. Okiamhi egbegbi amẹ inyeli eyi ayemhe ni o khi ungmehi oyi Ẹshinẹgba, o ke gbe ẹ. Eni a kha da, o reẹ fu shi imiepfuese, ³ mena ni a she mu Onomhue fe bino ni a me ọli me khi ọọ ti.*

⁴ Abi a li bhale deba Onomhue ni ọ khi eche no mhue agbọ, ni egbọ e kie, ama Ẹshinẹgba ọ ze ọli, ọ mu ọli ẹloe. ⁵ Ighọ, ẹẹ abi eche ni e mhue agbọ, a rọ to owa ayemhe, ni a khi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni e pfuase, ni a ke luasobo ena ayemhe eni e ghọle Ẹshinẹgba, rọte obọ oyi iJesu iKirisiti. ⁶ Irari khi Ebe-no-pfuase ọọ,

“A bino khi mhi ri

eche gbe eke shi iZayo,

echele ebẹ ni o mu owa mhue,

ni mhi ze ni o mu ẹloe.

Oni ọ da ri egbe da li ne,

ọa ya me omama.”†

⁷ Irari khi eche ona oni o mu ẹloe o khi na ẹẹ ni a mie ọli suọ. Ama eni ẹa mie ọli suọ, o khi,

“Eche ni itsona e kie,

ni o tigbe mele oni

o mu ẹloe ne nya-a.”‡

⁸ “Onana o kie gbo khi

eche ni ebubu egbọ

e ya kholo awe shi

ukpokpomhi eche

ni o ya pfi we gbe.”

Itobọ khi ẹa ri ungmehi oyi Ẹshinẹgba gbe akanya e rọ de. Abi o kha li we o li eghọ. §

⁹ Ama eni Ẹshinẹgba ọ ze a khi, ni a khi ekhemhue ni ẹẹ ga Ẹshinẹgba, ushishi na ipfuase, egbọ enayi Ẹshinẹgba, ni a rọ me asha ri ikueghie na oni ọ rọte alo ebili lu ẹ laseli bhale akpa ni o somhotse oyoli.* ¹⁰ Eghẹghẹ ni o dose aa kpe khi egbọ eyi Ẹshinẹgba, ama memena, egbọ eyi Ẹshinẹgba a ke khi, aa kpe mhọli ilelemhi na ẹ, ama memena Ẹshinẹgba ọ she mhọli ilelemhi na ẹ.†

† 1:25 Li ze Aza 40.6-9 * 2:3 Li ze Iwolo 34.8 † 2:6 Li ze Aza 28.16 ‡ 2:7 Li ze Iwolo 118.22

§ 2:8 Li ze Aza 8.14-15 * 2:9 Li ze Okiali 19.5-6; Aza 43.20,21; iDeut 4.20; 7.6; 14.2; iTato 2.14; Aza 9.2 † 2:10 Li ze Osia 2.23

Ighumha eyi Ɛshinegba

¹¹ Emole mhe, mhi lema e, ee abi epfese ni a la elemhi agbo ona, a lase oghumhe ni e khi eyi olamhe le, ni e mu okholi e vule shi isamhi eye e o. ¹² A kie ke ngeli ingeli enete elemhi ifuabo oyi egbo ni ea miesuo. Ini e tseku e ze e unu, e kie ke me ingeli enete ni a ngeli, ni e ke kuoghi Ɛshinegba, ogbele ni o ya bhale deba awa.

Iregbe-tiemhie na Enighie ali Ega eyawa

¹³ A ri itobo Onomhue ke ri egbe e tiemhie na eni ee mhesa nya ni a mu vule shi iteva egbo. Okekhi oghie ni o fune, ¹⁴ okekhi igovuno ni oni oghie o ghie o ke nase eni e pfido, ali e ke kuoghi eni e riela onete. ¹⁵ Irari khi eri Ɛshinegba o nono ni a pfi egbo okholo okpe unu, rote angeli enete ni a ya ke ngeli. ¹⁶ A ke ngeli abi egbo ni ea mholi ozuode, ama a khi zudigba umha mholi ozuode oye e ke ngeli ingeli ebe. A ke ngeli abi eni ee ga Ɛshinegba. ¹⁷ A ke ri ekpe na ogbokpa. A nono ingme oyi egbo ni a ga ro khi ena irudunga. A ke na ulishi oyi Ɛshinegba. A gbo mu ekpe e na oghie.

¹⁸ Ee ni a khi eni ee ga, a ri egbe e tiemhi eke na eni e khi ega eye e. Oa khi ega ni eri opfomhe ngeli deba e tse ama li shi eni e ngeli angeli ni o ze deba e. ¹⁹ Ɛshinegba o ya khivose ne ini u ri egbe mie osoli anasemhe ni u wa kha me, itobo khi u lese oghumhe oyi Ɛshinegba. ²⁰ Eleli onoghwo o la o ini ogbo o me osoli shi umha-sueso ni o riela? Ama ini u wa me osoli shi onete ni u riela, ni u ro ri egbe mie oli, Ɛshinegba o ya khi vose ne shi o. ²¹ Irari onana Ɛshinegba o ro lu e, abi iJesu o ro me osoli na e ro ri angeli irokhokho shi eke na e ni a ke deba. A roshaka ke deba oni angeli. ²² Oa lamhe olamhe okhoghuo, wekhi eri a me khi o ngme ungmehi egbholi.† ²³ Abi egbo e ro tseku u tsue oli, oa tsue we shi o. Abi o ro tseku me osoli oa tsekha we. Ama eri o ri egbholi mholi Ɛshinegba obo, oni o gue so ez o shi ode igesikia.§ ²⁴ IKirisiti lolighwo o tsua olamhe eyawa shi egbe je apfida, ini awa khi ghu eghuli olamhe, ama ni awa la agbo igue-ngeli elemhi ipfuase. Utse ni a kuale oli o ri awa ze.* ²⁵ Eri a kpe la agbo abi osumha ni o waa, ama a she mu pfi deba Oni Orisumha-kia ni o khi oni o khekhe ayemhe o ye.†

3

Angeli oyi ikpotso ni e la ughue ali odo we

¹ Ee ni a khi ikpotso, a nyese ukhomhi na edo e, ishegho a khi me ongewe ni oa mie ungmehi oyi Ɛshinegba suo, ni eni edo e ri itobo ekpe ni a mholi a na we ali angeli eyi e mu udu pfi, ini aa ke tseku ngme ungmehi unu lasele,* ² ini ee me angeli ipfuase ali angeli ekpe ni a ngeli. ³ Khi ze ni isomhotse oye o rote akhue idiegbe ri egbe khasa, ni a la do itsu shi ukhomhi dolodolo, ali ena igolu isoso ali igban o itsua ni e somhotse.† ⁴ Ochogh o, ze ni isomotse oye o khi ona ekelemhi udu. Isomhotse ni oa ya taa, ni o khi ona ikuegbea ali ayemhe no pfomhe, ni o ghole Ɛshinegba ne nya. ⁵ Ina ikpotso eni elele ni e ri egbe da Ɛshinegba, e li ri egbe we shi isomotse, irari khi e nyese ukhomhi na edo we. ⁶ Abi iSera o li mu ekpe na odoli Aburaamu ramhi ni o ro lu oli, onomhuemhe. Imi oni iSera a khi, ini a da ngeli ingeli enete ne, ni aa ro da ze ni ulishi o mu e.‡

⁷ Igho, ee edo, a gue ke ngeli deba ighue e. A ri iwomhelo nu we ke ngeli. A lese khi ea mhue ekpabo abi ee. A gbo lese khi eni e nu e mholi okemhi shi isomhopfa oyi isomhelemhi oyi Ɛshinegba ni o mholi agbo onogbo e li khi. A gue ri eloe ke khu we, ini emhikhoghwo o khi zu iromhi oye e ode.§

Ime-osoli shi onete iriela

⁸ Ozukhomhi ungmehi oyemhe khi, ee nya a mholi udu oghwo, a mholi ilelemhi na egbe, a nono ingme egbe abi inyoghwo, a vie osoli ke na egbe, a ke ri egbe e tiemhile.

‡ 2:22 Li ze Aza 53.9 § 2:23 Li ze Aza 53.7 * 2:24 Li ze Aza 53.5 † 2:25 Li ze Aza 53.6 * 3:1 Li ze Efi 5.22; iKolo 3.18 † 3:3 Li ze 1 iTimo 2.9 ‡ 3:6 Li ze Igbae 18.12 § 3:7 Li ze Efi 5.25; iKolo 3.19

⁹ Khi ri onobe fata onobe. Ini ọgbọ ọ tsue ẹ, khi tsue ọli shi ọ, ochoghọ sọ iromhi onete na li. Itobọ khi eri Ẹshinegba ọ lue ni u khi ọgbọ ọyọli, ni u le ikhivose ugu. ¹⁰ Irari khi, ọni ọ da a nono

ni loli me agbo li
ali ni loli mholi
ebubu ogbele enete,
ọ khi ke ri elemhi oyoli
ngme ingmemhi ebe,
ali ingmemhi egbholi.

¹¹ Ọ mema ya me
ingmobe na,
ọọ ri ele onete.

Ọọ mema ya ke
nono opfomhe,
ọ na khu oli.

¹² Irari khi eri ukpeloe
oyi Onomhue o la
egbo eni e gue ngeli egbe,
eso eyoli e khueghie-a
shi iromhi ni ẹ sọ,

ama elemhi e ma bi
Onomhue deba egbo okholo.*

¹³ Ọghuo ọ ya ri emhi obe li ẹ, ini onete iriele o mema ghole ẹ? ¹⁴ Ama ini u tseku me osoli shi onete iriele, ikhivose o khi ne. “Khi na ulishi ọgbokhoghuo.” ¹⁵ Ama a rote eke elemhi udu oye ẹ rue ijesu abi Onomhue oye ẹ. A ke mu egbe shi eke egheghekpa, ini ọgbokhoghuo ọ ya mhila ẹ emini irudushi oye ẹ o migha nga, ni a gue oli ye we. Ama a ri ipfomhe-udu ali ekpe ke sọ we ọ.† ¹⁶ Zobe ni udu oye o pfuase ishegho ni eni ẹ ngme onobe shi angeli onete oye abi oni ọ deba iKirisiti, e me omama ingmemhi ipfueche ọgbọ-a eyewe. ¹⁷ Ini o ghole Ẹshinegba ni u ro me osoli shi itobọ khi u ri ele onete, o ti dose khi u me osoli shi okholo ni u ri ele. ¹⁸ Irari khi iKirisiti ọ ghu-a shi olamhe oyi ọgbokpa utoghuo kpe, ikhi loli ni ọ pfuase, ọ me osoli na ena umhapfuase, ni ọ ro rue awa bhale ghi Ẹshinegba. A gbe oli-a alo gbugbugbu, ama ọ la agbo elemhi ayemhe, a ri Ayemhe guise oli le bhale agbo. ¹⁹ Elemhi ayemhe ni ọ la, ọ ro vu ya tse abo usomhi onete oyi Ẹshinegba ye iyemhe ni e la owa ighumha. ²⁰ Iyemhe ena e khi eni ẹa suo eso, abi Ẹshinegba ọ ro ri abo mu udu, ni iNoa ọ ro khali oko-okẹ oniemi se. Egbo etu-olale kpele a pfuese elemhi oni amẹ.‡ ²¹ Oni amẹ o migha shi ibatizi, ona o mie ẹ pfuese memena. Ọa khi ilese khue ichimhi idiegbe-a, ama, imholi udu ni o pfuase deba Ẹshinegba ni ọ tsumhi ẹ rote irote eghuli guale oyi ijesu iKirisiti. ²² Ijesu iKirisiti ọ she je iloghie, ọ shito epfe obo obita oyi Ẹshinegba, ọ mhese ẹ na igeni ali afu ali ekpabo ni e la idane.

4

Angeli ni o mu pfi

¹ Abi o ro khia khi iKirisiti ọ she me osoli idiegbe, a li mu egbe ni a li ya mholi angeli oghoghọ, irari khi oni ọ da ligho me osoli idiegbe ne, ọa ke gbo mholi emini ọ ri olamhe ẹ ri ele. ² Rote memena je odalo elemhi agbo oye, khi gbo ze ni oghuemhe idiegbe oye o mhese ne, ochoghọ, ze ni u ke ngeli abi Ẹshinegba ọ li nono oli shi. ³ A she kpe pfuse ukpokpomhi egheghe-a je ukhokho ro ọ ri ele emini eni ẹa miesuo e ri ele. A la agbo itsebo ilili, idokonyo, idonyo yesegbe-a, ali idobie, ali ikia-ye-ukue ke da onyo, ali ilita igaga. ⁴ Ama memena, abo e sha we khi aa ke nu we a ri ele ikhiakhiamhi emini ẹ ẹ ri ele, e ri itobọ igho ọ tsue ẹ. ⁵ Ama khi e mema ya gweye Ẹshinegba abi e li gbe, oni ọ ya gue egbo

* 3:12 Li ze Iwolo 34.12-16 † 3:15 Li ze iMat 5.10; Aza 8.12-13 ‡ 3:20 Li ze Igbae 6.1--7.24

ẹzọ, shi eni e laọ ali eni e ghua. ⁶ Onana o zẹ ni a rọ tse abọ usomhi onete yẹ ẹgbọ ni e ghua, ni a rọ gue wẹ ẹzọ abi a li ya gue ẹgbọ na agbọ ẹzọ, ama eri e la elemhi ayemhẹ abi Eshinegba o la o.

Guẹ ri ukpeloe ke khu isomhopfa eyi Eshinegba

⁷ Eghẹghẹ ni agbọ o rọ ya pfo o she ti ramhi ana. Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a dobe toto obọ iromhi isoso. ⁸ Oni o mema mu egbe nẹ nya khi, a nono ingme egbe ẹ egbegbọ, itobọ khi eri inono oọ khukhu olamhẹ ebubu.* ⁹ A ke mu egbe ẹ epfese, ni awọlo o la. ¹⁰ Ogbogbọ o ri isomhopfa ni o mhue ke kpaghie onuzava oyọli obọ, o ri igesikia ke ri eloe khu okhale oyi Eshinegba odekhode. ¹¹ Ini ogbokhoghuo o mhọli ungmehi ya ngme, o ke ngme ungmehi oyi Eshinegba. Onini o ya kpaghie ogbọ obọ, o ri itoto ni Eshinegba o rọ na li riele o. Ni a rọ bhale ya ẹ khi a rọte obọ oyi iJesu iKirisiti ri ikueghie na Eshinegba odekhode. Lọli o mhọli ufumhi ali ekpabọ rọte agbọagbọ ya je agbọagbọ. Atse.

Imẹ-osoli irari khi u miesuo

¹² Emole mhe abọ e khi sha ẹ shi omufe ni o toto ni a mẹ, abine khi emini aa kpẹ mẹ ghue a mẹ. ¹³ A ri ochoghọ ke ghele khi a li nu iKirisiti mẹ osoli ni o mẹ. Eghẹghẹ agho ni a mhọli oghẹle oniemi, ini a ri ufumhi oyọli khase. ¹⁴ Ini a ri itobọ eva oyi iKirisiti ẹ tsue ẹ, ikhivose o khi nẹ, irari khi Ayemhẹ oyi ufumhi ali oyi Eshinegba o nu ẹ la. ¹⁵ Ini u mẹ osoli, khi zẹ ni a bhale ya ẹ khi itobọ khi u gbe ugbeli ali itobọ khi u do ighiatọ, wẹkhi angeli ikpamhika ali itashingme u rọ mẹ osoli. ¹⁶ Ama ini u wa mẹ osoli abi oni o miesuo, khi zẹ ni omama o mu ẹ, ama ke kueghie Eshinegba irari khi u wa yemhẹ eva oyọli. ¹⁷ Irari khi eghẹghẹ o she ramhi ni iguezo o rọ ya rọte Owa oyi Eshinegba ya gbaekele. Ini o te awa egbe gbaekele, se o ke beshi ya li eni ẹa mie usomhi onete oyi Eshinegba suo egbe? ¹⁸ Abi Ebe-no-pfuase o ngme o li khi,

“Ini o ya munu ni a rọ tsumhi
ogbọ ni o gue ẹ ngeli,
se o ke bie ya li
egbọ okholo ni ẹa mhọli
Eshinegba egbe?”†

¹⁹ Irarigho, eni ẹ mẹ osoli, abi o li ghole Eshinegba shi, e ri egbe wẹ mhọli Eshinegba ni o ma wẹ ni o zẹ ri egbe ẹ nga obọ. E kie ke gbe ikanya enete.

5

Ude ni a ye Egbhali ali ozele

¹ Mhi lolo ye ẹ ude, ẹ ẹ ni a khi egbhali abi mhemhẹ mhi li khi ogbhali, ni mhi ri eloe mẹ osoli ni iJesu o mẹ, ni mhi gbo li ya mhọli okemhi shi ufumhi oyọli ini o nyene egbe bhale. ² A ri eloe ke khu isumha eyi Eshinegba ni a rọ nga ẹ obọ. O ga pfo ẹ udu ke ri eloe khu wẹ. Oa khi irari eleli ni u ya mẹ o tse, ama abi ogbọ ni o mhọli oghuemhẹ ugamhi oyi Eshinegba.* ³ Khi ri itoto mhese na egbọ ni Eshinegba o rọ nge obọ, ochoghọ angeli o yẹ o khi irokhokho ni egbọ ke deba. ⁴ Ini iJesu iKirisiti ni o khi Orelor-khu isumha onofune o bhale, o ya ri arula oghie ni o tigbe ya taa nẹ.

⁵ Eẹ ezele, a li ligho nyese ukhomhi ke na egbhali. Ogbokpa o ke ti egbe o li tiemhi eke, aa ga egbe ẹ. Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi.

“Eshinegba o ma biselemhi
ogbọ ni o ti egboli a nga,
ama o khi ẹ vose na eni
e ti egbewe ẹ tiemhile.”†

* 4:8 Li zẹ Ekpi 10.12 † 4:18 Li zẹ Ekpi 11.31 * 5:2 Li zẹ iJon 21.15-17 † 5:5 Li zẹ Ekpi 3.34

⁶ Irarigho, a ri egbe ẹ tiemhile na ekpabo oyi Ẹshinegba ni e fune, ni o ti ẹ nga idane ini o ramhi oni ẹghẹghẹ.† ⁷ A zẹ ọtoemhe eye ẹ obo na Ẹshinegba, itobo khi o ya rue ẹ o le.

⁸ A bino angeli bie ke ngeli, àà tokpe, itobo khi o be ẹ ni o khi okphaghie, o kia gasẹ abi odumhi ni o o khoshe, eri o nono oni o ya mu nyanọ le. ⁹ Khi zẹ o li lo ẹ le! Gbe lighi irudunga oye, itobo khi u lese khi eni e miesuo nabi yeye ni e la elemhi agbo ashakhasha e lili ẹ me osoli enabi enana. ¹⁰ Ini u me osoli ukuku ẹghẹghẹ se, Ẹshinegba na okhale nya, ni o rote iKirisiti lu ẹ shi ufumhi oyoli na agboagbo, o ya rie le ẹ ti dose abi o kpe li ẹ egbe. O re toto, o mu ẹ mholi re gbelighi. ¹¹ Ekpabo o khi oyoli agboagbo. Atse.

Otsẹ ni o kpukhokho

¹² ISalasi ni mhi ro shi inyoghuo ni o mholi igesikia o nu mhe keke ebe ona. Eri mhi keke ebe ona ni o nu ẹ ghi ẹ, ro ri udu shi ẹ o ali ni a ro lese khi emiemini a rie me khi egbegbi okhale oyi Ẹshinegba na. A mu o li mhue gagaga.§

¹³ Egbọ eni e miesuo ni a zẹ abi ẹ ẹ na eke iBabilo, ẹ ẹ tse ẹ, li shi iMaki ni o limhe egbe abi omimhe.* ¹⁴ A ke tse egbe ẹ a ri inono ghele mu egbe. Opfomhe o ka nu ẹ ẹ nya ni a la elemhi iKirisiti la.

† 5:6 Li zẹ iMat 23.12; iLuk 14.11; 18.14 § 5:12 Li zẹ Ika 15.22,40 * 5:13 Li zẹ Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10; iFile 24

Ebe onuzi-eva ni IPita Ọ kẹkẹ

¹ Mhẹmhẹ iSamọ iPita ni mhi khi oghumha ali aghiusomhi na kẹkẹ oyi iJesu iKirisiti, mhi kẹkẹ ebe ona ghi eni e mhọli irudunga nabi oyi anye ni o mu ẹlo, ni a rọte angeli onete oyi Ẹshinẹgba ali iJesu iKirisiti Ọmiepfuese rọ na wẹ.

² Okhale ali opfomhẹ o ka khi oyeẹ rọte ilẹsẹ ni a lẹsẹ Ẹshinẹgba ali iJesu Ọnọmhue oyawa.

Ulumhi ali uzẹmhi oyi Ẹshinẹgba

³ Itoto oyi Ẹshinẹgba o she ri emhikpa ni o ri awa ya ke la agbọ irudunga na awa, irari khi awa lẹsẹ ọni ọ ri ufumhi ali onete oyọli ti awa mama egbe. ⁴Eni ekpabọ eniẹmhi ena ọ rọ rue isomhopfa ni e mu ẹlo ni ọ shobọ na awa. Ini a bhale ya ẹ khi irari eni isomhopfa ena awa mẹ asha na pfue epfua ni o la oghuẹmhẹ emhi agbọ, ni awa mhọli okemhi shi agbọ oyi Ẹshinẹgba.

⁵ Irarighọ, rọshẹka ri ingeli enete ma irudunga oye, gbo ri ilẹsẹ ma ingeli enete. ⁶Ri iguẹ-regbekia she egbe ma ilẹsẹ, ri iregbemie ma iguẹ-regbekia shi egbe, ri angeli irudunga ma iregbemie, ⁷ri isomhelemhi-inyoghuo ma angeli irudunga, ri inono ma isomhelemhi inyoghuo. ⁸Irari khi ini u mhọli eni ingeli enana egbegbọ, e ya rẹ ke zaza, wa gbe akanya elemhi ilẹsẹ ni u lẹsẹ Ọnọmhue iJesu iKirisiti. ⁹Ama ọni ọa da mhọli eni ingeli ena ne, ọa ya mẹ ekẹ nuata, eri ọ zẹ alo, ọ she yele-a khi Ẹshinẹgba ọ she kpẹ khuẹsẹ luẹ olamhẹ enediọ-a pfuase.

¹⁰ Irarighọ, inyoghuo-mhẹ, rọshẹka ni uzẹmhi ali ulumhi oye o migha egbegbọ. Ini u wa lighọ, waa ya tigbe dọ owẹ ekẹ-a wẹkhi eri u ya de. ¹¹Eghẹghẹ aghọ Ẹshinẹgba ọ ya khueghie odẹ Omhẹsẹ oyi Ọnọmhue-a nẹ lo. Ikhi Ọnọmhue na agbọagbọ Ọmiepfuese iJesu iKirisiti oyawa.

A ri esọ shi emini Ebe-no-pfuase o ngme

¹² Mhi ya ke yele ẹ le eni ingme ena nya ẹghẹghẹ kpa. Ini a ririẹ kpẹ lẹsẹ wẹ, ni a migha gba elemhi igesikia ni a mhọli ena. ¹³Mhi lẹsẹ khi o ti ni mhi yele ẹ eni ingme ena nya le, ini mhi da kie la agbọ. ¹⁴IJesu iKirisiti Ọnọmhue oyawa ọ she rọ li khasẹ mhẹ khi ogbẹlẹ eyẹmhẹ ẹa ke bu, khi mhi kẹlẹ ya ghua. ¹⁵Mhi ya rọshẹka ri ingme ena nya shi ẹ odalo ni a ke sato ọ, ini mhi sọ ukhokho gbe.

Eni e ri ukpẹlole mẹ ufumhi oyi iKirisiti

¹⁶ Ọa khi okhẹ ẹgbhọli anye regbenga gue ingme inyenegbe bhale oniẹmhi oyi iJesu Ọnọmhue yẹ ẹ. Alo eyanye anye rọ mẹ ufumhi oyọli. ¹⁷Anye la aghọ ni Ẹshinẹgba ita ọ rọ ri ufumhi ali ekpẹ na li, ni uruli oyi Ẹshinẹgba ọ rọ rọte otughunu ni o gẹ nyanyanya ngme, ni ọọ, “Omimhẹ ni mhi nono ingme oyọli na, ọ ma ghọle mhẹ.” ¹⁸Eri anye suọ khi oni ungmehi o rọte idane ngme tiemhile, abi anye rọ nu ọli la ukhomhi ute no pfuase.*

¹⁹ Ighọ anye li mhọli iregbenga shi usomhi ni emekẹguele e guele, khi egbegbọ lọ. O ma a ti ẹ egbe ini a ri esọ shi oni ungmehi, itobọ khi eri o li abi ákpá ni o la alo ebili ẹ gẹ nyagha, ramhi ni ogbe o rọ maghiẹ alo-a, ni imekẹ oyi ukpẹtata na obili-atso o rọ gẹ shi udu o yẹ. ²⁰Ọzukhomhi oni ungmehi khi, a lẹsẹ khi ungmehi amẹguele okhọghuo ọa rọte ilẹsẹ oyi omekeguele okhọghuo bhale. ²¹Irari khi ungmehi amẹguele okhọghuo ọa ri imelemhi oyi oghọ bhale ghue, ama Ayẹmhẹ-no-pfuase o la ẹgbọ egbe gbe akanya rẹwẹ gue usomhi oyi Ẹshinẹgba le.

2

Ena Osẹsẹ ẹgbhọli ali epfua oyẹwẹ

* 1:18 Li zẹ iMat 17.1-5; iMak 9.2-7; iLuk 9.28-35

¹ Abi emekeguele eyi egbhọli e ke li la iteva eyi egbo iZireni, igho esese egbhọli e ya li la e iteva. E ya tsua osese egbhọli ni o o yese egbo-a lasela ke sese egbo, e ga kie Onomhue ni o de we, e ya ri epfua ni o kele ghi egbewe. ² Igho ebubu e e li ya deba ode omama eyi itsebo eyewe, e ri omama shishi oni ode igesikia oyi iKirisiti-a. ³ E ya ri emhi ituegbe rue okhe egbhọli lasela gueye e, ni e ro me asha di e mie ikpagho. Eshinegba o she so we ezo se agboagbo, epfua oyewe o migha khe we ode.

⁴ Irari khi ini Eshinegba o kese igeni le abi e ro lamhe deba Eshinegba, ama o ku we lo ilimhi irierie, o ri iweghe ge we abo pfino kulo alo ebili migha khe ogbele iso-ezo. ⁵ Ini Eshinegba o pfuese agbo onodio, ama o ri ochikpho oniemhi pfuse oni agbo olamhe-a, se ni iNoa ni o o tse abo igue ngeli ali apfoli oshilua.* ⁶ Ini Eshinegba o pfa ezo mu iSodumu ali iGomora, khi o ri erali tose we ni e de emue-a, ni o rewe riela irokhokho abi o ya li egbo ni ea mhọli Eshinegba egbe,† ⁷ ni o ro pfuese iLoti, omose ni o gue ngeli, ni egbo ena umhasuo-eso e ri ingeli ebe nase ayemhe.‡ ⁸ Eri oni omose ona ipfuae onana o vie oya elemhi ayemhe oyoli eghenge kpa shi ingeli okholo ni o o me ali ni o o gbolo suo. ⁹ Ini o khi igho, Onomhue o lese abi o li tsumhi egbo eyoli elemhi imhesebino, ali o gbo li lese abi o li ya pfi egbo okholo lo anasemhe ramhi ogbele iso ezo. ¹⁰ Tete egbo ni e deba oghumhe idiegbe oyewe ni e ri ukpeloe gbe omhese oyi Eshinegba.

E mhọli igbedu obe ali ititiegbe. Ulishi o ya mu we ni e ro ri unu ghi igeni ro yese we-a. ¹¹ Ama abotseku khia khi eni igeni ena e mhọli ekpabo dose eni esese egbhọli ena, ea ya yese we-a khaso Onomhue. ¹² Eri eni egbo ena ee pfi unu-a shi emini ea lese udi oli. Eri e li abi elamhako ni ea mhọli egbhali ni a bia, ni a mu e gbolo le tse. Igho e li ya pfua abi elamhako. ¹³ Opfue a ro ya fali we ota shi ode opfue ni weweghuo e be na egbewe. Idobie ele oquota gboo, ee bino khi o khi agbo ilili, ni o ya khuese idiegbe oyewe. Egbo ebe e khi itobo khi ini e nu e le eminale inono kugbe egho, eri e kiele e ngeli angeli efiala. ¹⁴ Alo efiala eyi okia, e ze shi ukhomhi, ikpotso ni e ya yemhe shi we o, e kia bino alo. Okiamhi olamhe ni o o gbe we o tigde e mhọli ukpese. Egbo ni udu oyewe o sheshe ee di kulo igha olamhe. E she wena emhi ituegbe shi udu. Elemhi itse eyi Eshinegba e la kia. ¹⁵ E she da egbegbo ode lase, e waso ode oyewe-a. E she deba ode oyi iBelamu omi iBeo vu ni o mhọli ukpoko shi ukpagho ni o ya mie shi onobe ilili. ¹⁶ Ni akphere o dese shi angeli olamhe. Akphere ni o khia khi o kpe mhọli ungmehi ogbo shi unu, ni o ri uruli ogbo nu iBelamu ngme shi angeli ujili.§

¹⁷ Eri egbo ena e li abi oko ni o khakha-a, ali uza ni o bi abi amo ni akpekpeli o pfiolo irarogbe kua. Eshinegba o she riela ilimhi irierie shi eke e khe we ni e la me osoli. ¹⁸ Eri ee ngme ingmemhi itono obo udu, ali ingmemhi ni e violo, ro re egbo sato oghumhe idiegbe oyewe, ni e ba di we nyene egbe je olamhe. Ikhi egbo ni e lese rote ifuabo eyi egbo ni e la agbo egbhọli pfue. ¹⁹ E shobo epfua na we, ama wewe ni e shi oni obo onana, e khi ighumha angeli epfua. Irari khi oghumha ogbo o khi shi emini o da mhese na ayemhe oyoli. ²⁰ Irari khi, ini egbo e she da rote oyese ni o la agbo pfue ne itobo khi e lese iJesu iKirisiti Onomhue, ni e ro gbo ri egbewe na emhi agbo geno ne, ikpukhokho oyewe o ke kholo dose igbaekele oyewe. ²¹ O kha tine ini ea bie kpe lese ode ipfuae oyi Eshinegba lo, khi e lese oli se, e tigbe so ukhokho gbe ode ipfuae oyi Eshinegba ni a ro na we. ²² Emini o li we o rokhase khi ekpita ona khi igesikia lo, ni o o,

“Áwá o mu egbe nyene

gbo ya le ekpa

ni o kpa shi eke.

Agulu ni a kpe khuse-a se,

o gbo mu egbe nyene

je igbolọ ya pfue.”*

* 2:5 Li ze Igbae 6.1--7.24 † 2:6 Li ze Igbae 19.24 ‡ 2:7 Li ze Igbae 19.1-16 § 2:16 Li ze iNoba 22.4-35 * 2:22 Li ze Ekpi 26.11

3

Ọnọmhuẹ ọ nyenẹ egbe ẹ bhale

¹ Emọlemhẹ, ebe onuzi-eva ni mhi keke ẹ ghi ẹ na, eri mhi ri ebe eva ena ya guise ẹ le ali ni a rọ mhọli isamhi eni e te ode. ² A sato ingmemhi ni emekeguele ni e pfuase ẹ ngme ni o she tese, ali omhesẹ ni Ọnọmhuẹ Ọmiepfuese ọyawa ọ mhese rọte obọ ighiusomhi na keẹ eyawa.

³ Onodode, a lese khi ogbele ni e kpukhokho, egbo ni e ri ungmehi oyi Eshinegba a li egia e ya lasele. Eẹ li egia eẹ riẹle oghuemhẹ idiegbe oyewe. * ⁴ E ya ke lie, “Ighẹ ibhale ni ọ shobo khi loli ya bhale mena? Abi ititawa e te ghuloo, emhikpa e kiele ẹ je odalo abi e li rọte igbaekele agbo la ọ.” ⁵ Eri e famhi roli shi ie-eso-a, khi rọte ungmehi oyi Eshinegba a te ma idane, ni a rọ gbo rọte amẹ ri amẹ ma eke agbo. † ⁶ Ama, eni amẹ ena a gbo rọ ri ochikpho pfuse egbo na agbo onodiọ-a. ‡ ⁷ Ama agbo ali idane ni e kie laọ ogbe-namo, Eghiele oyi Eshinegba a rọ rewe migha rewe ẹ khe opfuse oyi erali. Eri a ze we obọ ọ khe ogbele iguezọ ni a rọ ya pfuse egbo okholo-a.

⁸ Emọlemhẹ, a khi yele emhi oghuo-a khi, eri ogbeleghuo o li abi ogbele agbele, ogbele agbele o li abi ogbeleghuo ukpeloe oyi Eshinegba. § ⁹ Oa khi eri Eshinegba ọ ti egbe ẹ je ukhokho shi emini ọ rọ shobo, abi egbo eghuo e lie sa khi ini emhi ọọ ti eke eri o wu eke-a egho. Eri ọ mema mhọli irabomudu na ẹ, itobo khi ọa nono ni ogbokhoghuo ọ pfua, ama ni ogbokpa ọ te agbo olamhẹ mu nyenẹ.

¹⁰ Ama eri ogbele oyi Ọnọmhuẹ o ya bhale abi ibhale oyi ogbiato. Oni ogbele, eri idane o ya ri okeke oniemi kele-a udemhija. Erali oniemi o daghie emini e la idane nya kua. Eke ali emhikpa ni e laọ e kala-a. †

¹¹ Aborokhia khi a ya lina pfuse emhi nya ena, uwali egbo enabise a kha ke fe khi? A kha ke la agbo ipfuase ali agbo Eshinegba, ¹² abi a li ri eloe shi eke ẹ khe ogbele oyi Eshinegba, ni awa ke riẹle emini o ya roli bhale pia, ali ogbele ni a ya ri erali pfuse idane-a erali oniemi o daghie emini e la idane-a nyaa. ¹³ Ama emini Eshinegba ọ rọ shobo, awa migha a khe, ikhi iloghie ali eke agbo onogbo, ni o khi apfe igue-ngeli. ‡

¹⁴ Irarigho, eẹ emole mhe, abi a li ri eloe shi eke ẹ khe oni ogbele ena, a ze ni a bhale ya ẹ ẹ shi ingeli ni ẹa mhọli ichimhi ali umhaguekia, ali a la opfomhe. ¹⁵ Ri oli shi udu khi irabomudu ni Ọnọmhuẹ ọ mhọli na awa, khi, ni ọ ba ri eghẹghe na awa mhọli imiepfuese lo, ezeze abi inyoghuo awa iPolu ọ kpe li keke oli shi ebe ghi ẹ abi Eshinegba ọ li ri oni ilisingme na li. ¹⁶ Ina ọ kie lie keke oli shi ebe, ini ọ da a ngme eni ingmemhi ena ne. Ebe ni ọ keke e tsua ingme eghuo ni e lolo ẹ munu irolo-ogbo-eso, ni egbo ni ẹa mhọli ilese ali igesikia e kholo ẹ manọ, abi e lie khi ma ingmemhi elese ni e la Ebe-no-pfuase ni o ya ri pfua ghi we.

¹⁷ Irarigho, emọlemhẹ, abi a ke rọ lese onana egho, a mu egbe ẹ ini a khi ya deba ode egbhọli oyi egbo ena umhasuo-eso, ini a khi rọte iguemigha oye ẹ de. ¹⁸ Ama mena awa ke fu shi okhale ali ilese ni awa lese Ọnọmhuẹ Ọmiepfuese ọyawa ikhi iJesu iKirisiti. Loli a ri Ufumhi a na agboagbo. Atse!

* 3:3 Li ze iJu 18 † 3:5 Li ze Igbae 1.6-9 ‡ 3:6 Li ze Igbae 7.11 § 3:8 Emini a ri onana ngme khi Eshinegba ọa deba eghẹghe gbe akanya. * 3:8 Li ze Iwolo 90.4 † 3:10 Li ze iMat 24.43; iLuk 12.39; 1 iTesa 5.2; Irọ 16.15 ‡ 3:13 Li ze Aza 65.17; 66.22; Irọ 21.1

Ebe onodode ni Ijoni O keke

Ungmemhi ni o mholi agbo

¹ Anye keke ungmehi oyi oni o ri agbo o na ogbo ghi e, oni o rote igbaekele la o. Anye she suo oli, anye ri alo eyi anye me oli, anye bino oli, anye gbo ri abo eyi anye ti oli.* ² Abi oni o ri agbo o na ogbo ona o ro feli lasela, anye me oli, anye gbo li pfi otsela shi oni agbo na agboagbo ona. Loli o nu Ita la, ni a rokhase anye.† ³ Emini anye me ni anye suo, anye gbo lie gueye e, ishegho ni awa kugbe nu Ita ali Omi oli iJesu iKirisiti la. ⁴ Eri anye keke ona ni oghela oyawa o gba pfo.

Okiali elemhi akpa

⁵ Onana khi usomhi ni anye rote obo oyi Omi oli suo, ni anye gue e ye e khi, Eshinegba khi akpa, obili okhoghuo o fa la li egbe kpa. ⁶ Awa kha guele khi awa nu oli la kugbe ni awa ro kie la elemhi alo ebili e kia, egbholi awa lo, awa aa la agbo igesikia. ⁷ Ama ini awa la elemhi akpa a kia, abi loli oli la elemhi akpa, ona o rokhase khi awa nu oli la kugbe, ishegho oia eyi iJesu Omi oli, e khusa awa olamhe-a pfuase. ⁸ Ini awa guele khi awa aa mholi olamhe, egbawa awa a di, awa aa mholi igesikia. ⁹ Ama ini awa zono olamhe eyawa ye Eshinegba ni o ri igesikia riela emhikpa; oni oo riela emini o te ode o khi, o ya ri olamhe eyawa topfa awa, o khusa awa umha-pfuase egbe-a nya. ¹⁰ Ini awa e khi awa aa lamhe, eri awa ri Eshinegba mele olo-egbholi-a. Ungmemhi oyoli o la agbo oyawa.

2

IKirisiti, okpaghiobo oyawa

¹ Eniye eyemhe, ee mhi keke ebe ona ghi, ini a khi lamhe. Ama, ini a bhale ya e khi ogbokhoghuo o lamhe, awa mholi oni o nu Ita a ngme khe awa shi eke. Loli khi iJesu iKirisiti oni o pfuase. ² Loli o khi iluasobo ni a ro shishi olamhe eyawa-a, o la khi eyawa tse ama olamhe eyi egbo kpa.

³ Ini awa ri omhesa eyoli e gbe akanya, loli awa ro ya lesa gboo khi awa lesa oli. ⁴ Eni lie khi wewe e lesa oli ni ea ri omhesa eyoli e gbe akanya, elo-egbhue e khi, ea mholi igesikia. ⁵ Ama onini o da ri ungmehi oyoli da gbe akanya ne, inono oyi Eshinegba o gba shi oli egbe. Ina awa li ya lesa khi awa ali Eshinegba khi oghuo awa khi. ⁶ Eni e da lie khi wewe e kugbe Eshinegba o ne, e mema ya ke ngeli abi iJesu iKirisiti o lie ngeli.

Ushi onogbo

⁷ Emole mhe, o la khi omhesa olese mhi keke e ghi e, ama onodi o lo, ikhi oni a rote igbaekele ro na e. Oni omhesa onodi ona o khi oni usomhi ni a she kpe suo.* ⁸ Aboriekhi igbo, omhesa onogbo mhi keke e ghi e, irari khi a me igesikia oyi oni omhesa ona iJesu egbe, a gbo me oli agbo oye. Itobo khi obili o she e kalaa, oni akpa oyi igesikia o she e ge. ⁹ Onini o da lie khi loli la elemhi akpa ni oo biselemhi inyoghuo oli ne, elemhi alo obili o kie la. ¹⁰ Onini o da nono ingme oyi inyoghuo oli ne, elemhi akpa o la, emhikhoghuo o la li egbe ni o roli ya khi owe. ¹¹ Ama onini o da biselemhi inyoghuo oli ne, alo obili o la, alo obili o la kia gasa. O la lesa obini oo je, irari khi obili o she zuse oli alo.

¹² Mhi keke ebe ona ghi e eniye,
itobo khi a she ri olamhe topfa e
itobo eva oyi iKirisiti.

¹³ Mhi keke ebe ona ghi e, ee ita,
itobo khi a she lesa oli,

* 1:1 Li ze iJon 1.1 † 1:2 Li ze iJon 1.14 * 2:7 Li ze iJon 13.34

oni ọ rọte igbaekele la ọ.
 Mhi keke ebe ona ghi ẹ ozele,
 itobọ khi a she mu
 Oni ọ khi Ogbọ-ọbe ọ le.
 Mhi keke ebe ghi ẹ eniye,
 itobọ khi a she lese oni Ita.
¹⁴ Mhi keke ebe ghi ẹ, ẹẹ ita,
 itobọ khi a she lese ọli,
 oni ọ rọte igbaekele la ọ.
 Mhi keke ebe ona ghi ẹ ezele,
 itobọ khi a mhọli ekpabọ,
 ali khi ungmehi
 oyi Eshinegba o la
 elemhi oye ẹ,
 ali khi a she mu
 Oni ọ khi Ogbọ-ọbe ọ le.

Agbọ ona o khi ghọle ẹ dọse

¹⁵ Agbọ ona o khi ghọle ẹ dọse, wẹkhi emhikhoghuo ni e la ọ. Ini ọgbọkhoghuo ọ mhọli ọghuẹmhe na agbọ, inono oyi Ita ọa la agbọ oyọli. ¹⁶ Irari emhikpa ni e la elemhi agbọ, ni e khi, ọghuẹmhe olamhe idiegbe, emini ukpeloe o vie shi, ali itipfuabọ-nga shi emini ọ mhọli ali ni ọ dọbe ẹ riẹle. Okhoghuo ena nya ẹa rọte obọ oyi Ita bhale, ama agbọ ona e te bhale. ¹⁷ Oni agbọ ona ali emini e la ọ ni ẹẹ ghọle ẹgbọ e she ẹ dọse, ama eni ẹ riẹle ọghuẹmhe oyi Eshinegba e ya la ọ agbọagbọ.

Eni ẹẹ khọli iKirisiti

¹⁸ Eniye, ukpese agbọ o she ti bhale! A she gueye ẹ khi oni ọ khọli Omiepfuese ọ ya bhale, memena eni ẹẹ khọli Omiepfuese ebubu e she bhale agbọ. Onana awa rọ ya lese khi ukpese agbọ o she ti bhale. ¹⁹ Eni ẹgbọ ena ẹa mema kie kpẹ khi eyawa, lọli o zẹ khi e rọte awa iteva vu. Ini e kie kpẹ khi eyawa lọ, e kha migha. Ama eri uvumhi oyewe o rokhasẹ khi ẹa ku ma awa ọ.

²⁰ Ama Omiepfuese, Oni ọ pfuase ọ she zẹ ẹ, irarighọ a she lese igesikia. ²¹ Ọa khi itobọ khi aa lese igesikia mhi rọ keke ebe ona ghi ẹ, ama itobọ khi a lese igesikia, a gbo lese khi ẹgbhọli ọa rọte igesikia a lasẹle.

²² Mena, ọghuo ọ khi ọlo-ẹgbhue? Oni ọọ khi iJesu ọa khi oni Omiepfuese, lọli ọ khi Ọbe vule shi Omiepfuese ọ, lọli ọ kie Ita ali Omọ. ²³ Aa me ọgbọkhoghuo ni ọ kie Omọ ni ọ mhọli Ita. Oni ọ da mie-obọ shi Omọ ọ, ọ li mhọli Ita.

²⁴ Zobe ni emini u rọte eke suọ o kie le egbe. Ini o lighọ kie le egbe, u ya li kie nu oni Omọ ali Ita la kugbe. ²⁵ Emini ọ shobọ na wa na, ikhi agbọ na agbọagbọ.

²⁶ Ingme eyi ẹgbọ eni ẹ nono ni wewe e yese ẹ da ode mhi keke ẹ ghi ẹ. ²⁷ Ama ẹẹ oye ẹ, ekpabọ Ayemhe nọ pfuase ni a mie, o kie la ẹ egbe, irarighọ, aa ke khi eni a sese. Ama eri Ayemhe oyọli ọọ sese ẹ emhikpa, ikhi emini e khi igesikia ni ẹa khi ẹgbhọli. A ri osese oyi Ayemhe ke gbe akanya, a kie nu ọli la kugbe.

Imi Eshinegba

²⁸ Mena, eniye, a kie kugbe ọli ọ. Isheghọ ini ọ feli lasẹle, awa mhọli igbedu ni omama ọa mu awa odalo oyọli, ini ọ nyene egbe bhale.

²⁹ Ini u lese khi iKirisiti khi oni ọ migha shi ipfuase ọ khi, lese khi oni ọ riẹle emini e te ode Omi Eshinegba ọ khi.

3

¹ A bino abi inono ni Ita awa ọ nono awa o li fu ramhi, ni a rọ bhale ya ẹ khi ọa lu awa imi Eshinegba! Ni o khia khi ighọ awa khi! Emini o zẹ khi ẹgbọ na agbọ ẹa lese awa khi,

ẹa lẹsẹ Ẹshinẹgba.* ² Emọle mhe, imi Ẹshinẹgba awa khi, ama, awa aa lẹsẹ ne, abi awa ya li, ama awa lẹsẹ khi ini iKirisiti o lasele, awa ya li abi loli, irari khi awa ya me oli abi o li tee. ³ Ogboḅkpa ni o da mhọli irudushi ona ne, oo mhọli oni ogħuẹmhe ni o ro khi oni o pfuase abi iKirisiti o li pfuase.

⁴ Onini o da lamhe ne, eri o gbe ushi oyi Ẹshinẹgba-a, irari khi olamhe, igbushi oyi Ẹshinẹgba-a o khi. ⁵ Ama u lẹsẹ khi eri iKirisiti o bhale ni o ya rue olamhe eyawa vu, ali khi olamhe o la li egbe.† ⁶ Irarigho, ogboḅkpa ni o nu oli la kugbe, o ya lamhe ke le. Onini o kie da la olamhe ne, o fe me oli ghue wekhi eri o lẹsẹ oli.

⁷ Eniye, a khi ze ni ogboḅkphoghuo o di e ya de ode-a. Oni o da riẹle emini o te ode ne, o pfuase, ezeze abi iKirisiti o li pfuase. ⁸ Onini o da riẹle emhi olamhe ne, oyi Okphaghie o khi. Irari khi te-ekẹ vu, okphaghie o te e lamhe. Emini o ze ni Omi Ẹshinẹgba o ro feli bhale khi, ni o ro me asha pfueche ikanya eyi okphaghie-a. ⁹ Ogboḅkpa ni o da khi Omi Ẹshinẹgba o ya lamhe, irari khi ukpamhi oyi Ẹshinẹgba o la li egbe, ẹa ya lamhe irari khi Ẹshinẹgba o khi Ita we. ¹⁰ Onana o ri ikhioda shi iteva imi Ẹshinẹgba ali imi Okphaghie. Enieni ẹa da riẹle emini o te ode ne ali ni ẹa mhọli inono na egboese ne, ẹa khi imi Ẹshinẹgba.

A nono ingme oyi egbe e

¹¹ Onana o khi usomhi ni a rote ekẹ suo. Ikhi, awa nono ingme oyi egbe awa.‡ ¹² Khi li abi iKenii ni o khi oyi Ona Okholo, ni o gbe Ebeli inyoghuo oli-a. Elo o ze ni iKenii o ro gbe oli-a? Irari khi emini oni iKenii oo riẹle, ẹa gbe akanya, ama emini inyoghuo oli oo riẹle e khi eni e pfuase.§ ¹³ Irarigho, o khi sha e abo, inyoghuo-mhe eni emose ali eni ikpotso, ini egbo na agbo ẹa ti elemhi e. ¹⁴ Awa lẹsẹ khi awa she te eghuli lasele je agbo, itobo khi awa nono ingme oyi inyoghuo awa. Onini o da mhọli inono ne, elemhi eghuli o kie la.* ¹⁵ Onini o da biselemhi inyoghuo oli ne, ogbo-ugbeli o khi. U lẹsẹ khi ogbo-ugbeli o mhọli agbo oyi Ẹshinẹgba shi agbo oyoli.

¹⁶ Ina awa lie lẹsẹ emini inono o khi. Eri iJesu iKirisiti o ri agbo oyoli bhale, ni e pfuse-a, shi itobo oyawa. Awa kha li rue agbo oyawa li shi ekẹ na inyoghuo awa. ¹⁷ Ini ogbo o mhọli epfue, ni o ro me khi inyoghuo oli o mhọli emini o to oli, ni o ro mhọli ilelemhi na li, see o li dobe ya lie khi loli mhọli inono oyi Ẹshinẹgba? ¹⁸ Eniye, a khi ze ni awa ri ungmehi ali elemhi ke riẹle inono, ama awa ri iriẹle ali igesikia ke ri inono khasẹ. ¹⁹ Ini awa nono ingme oyi egboese, awa lẹsẹ khi igesikia awa la kia, awa mhọli udu opfomhe odalo oyi Ẹshinẹgba. ²⁰ Abi eni e miesuo, ini udu oyawa o pfa ezọ mu awa, awa lẹsẹ khi Ẹshinẹgba o fu dose udu oyawa, ali khi o lẹsẹ emhikpa. ²¹ Irarigho, emole mhe, ini udu oyawa o da pfa ezọ mu awa ne, loli awa roo mhọli igbedu odalo oyi Ẹshinẹgba. ²² Emiemini awa da mhila kpa, awa te obo oyoli ya mie oli, itobo khi awa ri ishi eyoli e gbe akanya ali khi awa a riẹle emini e ghole oli. ²³ Emini o mhese na awa khi, awa mie Omi oli iJesu iKirisiti suo, ali awa nono ingme oyi egbe, ezeze abi iKirisiti o li mhese na awa.† ²⁴ Eni e ri omhese oyi Ẹshinẹgba a gbe akanya, eri wewe ali Ẹshinẹgba e ga kugbe, Ẹshinẹgba o li kugbe we o. Itobo Ayemhe ni Ẹshinẹgba o ro na awa, awa ro lẹsẹ khi awa kugbe Ẹshinẹgba o.

4

Ke mu iyemhe fe bino

¹ Emole mhe, a khi mie shi iyemhe nya o, ama mu we fe bino ni a me ini obo oyi Ẹshinẹgba e te bhale. Irari khi emekeguele eyi egbholi ebubu e she fiẹ lasele shi agbo ona. ² Ina a li ya lẹsẹ ini Ayemhe oyi Ẹshinẹgba lo: Ayemhe nya ni o da lama khi iJesu iKirisiti o she bhale abi ogbo ne, oyi Ẹshinẹgba lo. ³ Ama ayemhe nya ni o da mie-obo shi iJesu o ne, o rote obo oyi Ẹshinẹgba bhale. Onana o khi ayemhe oyi oni o khọli Omiepfuese, ni a suo khi oo bhale, o she ga la elemhi agbo memena. ⁴ Ama enayi Ẹshinẹgba a khi, imi

* 3:1 Li ze iJoni 1.12 † 3:5 Li ze iJoni 1.29 ‡ 3:11 Li ze iJoni 13.34 § 3:12 Li ze Igbae 4.8 * 3:14 Li ze iJoni 5.24 † 3:23 Li ze iJoni 13.34; 15.12,17

mhe, a she gbo mu emekeguele eyi egbhōli o le, irari khi Ayemhe ni o la e egbe o fu dose oyi oni o la elemhi agbo. ⁵ Elemhi agbo eni emekeguele eyi egbhōli egbo e rote lasese, ingmemhi agbo ee ngme, irarigho egbo agbo e ro mie shi emini ee ngme. ⁶ Ama enayi Eshinegba awa khi. Onini o da lese Eshinegba, loli o ri eso o shi emini anye e ngme. Oni o da khi oyi Eshinegba ne, o a ya ri eso shi emini anye e ngme. Ina awa lie lese ikhioda ni o la Ayemhe igesikia ali ayemhe egbhōli.

Eshinegba inono o khi

⁷ Emole mhe, a ze ni awa nono ingme egbe, irari khi obọ oyi Eshinegba inono o te bhale. Oni o da mhōli inono, Eshinegba o khi itali ali khi o lese Eshinegba. ⁸ Ogbo ni o da mhōli inono ne, o a lese Eshinegba, irari khi Eshinegba khi inono. ⁹ Eri Eshinegba o ri Omi oli otuoghwo kpe ni o ghie bhale agbo ro ri inono ni o mhōli na awa khase, ini awa a rote obọ oyoli mhōli agbo. ¹⁰ Onana o khi egbegbi inono, o a khia khi eri awa nono ingme oyi Eshinegba, ama eri o nono ingme oyawa, loli o ze ni o ro ghie Omi oli bhale ni o ro luase obo ro shishi olamhe eyawa. ¹¹ Emole mhe, ini o khia khi ina Eshinegba o li nono awa, awa li nono ingme egbe awa. ¹² Ogbo khoghwo o a me Eshinegba ghue, ama ini awa nono ingme egbe awa, Eshinegba o la agbo oyawa, ali khi, inono oyoli o o gbe akanya ni o nono ni loli gbe agbo oyawa.*

¹³ Awa ga lese khi Eshinegba o la agbo oyawa, irari khi o she ri Ayemhe oyoli na awa. ¹⁴ Ali khi awa me, awa gbo pfi otsele khi Ita o ghie Omi oli ni o ro khi Omiepfuese oyi agbo. ¹⁵ Ini ogbo khoghwo o mie shi o khi Omi Eshinegba iJesu o khi, Eshinegba o la agbo oyoli, loli o li la elemhi Eshinegba ¹⁶ Ishegho, awa lese, awa gbo mie shi inono ni Eshinegba o mhōli na awa.

Inono Eshinegba o khi, eni e la agbo inono e nu Eshinegba la kugbe, Eshinegba o li nu we la kugbe. ¹⁷ Ina inono oyoli o lie gbe akanya ni o nono ni loli gbe agbo oyawa, ni awa ro mhōli igbedu ogbele iguezo, irari khi eri awa li abi loli ekagbo ona. ¹⁸ Ulishi o a la inono. Ama eri inono ni o gba pfo, o o khu ulishi fie, irari khi eri egbo ee na ulishi Eshinegba itobọ khi o ya na we osoli. Oni o o na ulishi o a gba pfo elemhi inono.

¹⁹ Eri awa mhōli inono, itobọ khi loli o kpe nono ingme oyawa. ²⁰ Ini ogbo khoghwo o o lie, "Mhi nono ingme oyi Eshinegba," ama o kiele e biselemhi inyoghwo oli, oloegbhue o khi. Irari khi ogbo ni o da nono ingme oyi inyoghwo oli ni o o me eloe, o a dobe ya nono ingme oyi Eshinegba ni o a me eloe ghue. ²¹ Omhese ni iKirisiti o ro na awa na: Eni e nono ingme oyi Eshinegba nya, e mema li nono ingme oyi inyoghwo we.

5

Imuole ni awa mu agbo o le

¹ Onini o da mie shi o ne khi iJesu o khi oni iKirisiti Omiepfuese, Omi Eshinegba o khi, Onini o da nono ingme oyi Ita ne, o li nono ingme oyi omi oli. ² Abi awa lie lese khi awa nono ingme oyi imi Eshinegba khi, ini awa nono ingme oyi Eshinegba, ni awa gbo ro ri omhese oyoli gbe akanya. ³ Ini awa nono ingme oyi Eshinegba egbegbo, awa mema ya ri omhese oyoli gbe akanya. Ama omhese eyoli e a ya mu unu irogbе-akanya.* ⁴ Itobọ khi ogbo kpa ni Eshinegba o bia, loli o dobe ya mu agbo o le, irudunga oyawa o khi oni imuole. ⁵ Ogbo o dobe mu agbo o o le? Se ni ogbo ni o miesuo khi, iJesu khi Omi Eshinegba.

⁶ Ona khi iJesu iKirisiti ni o bhale, rote iri-ame-batazi, ali rote o lia ikushieke abi o ro ghua. O a khi rote ame tse, ama li shi o lia ni o ku shi eke abi o ro ghua. Ayemhe o pfi otsele shi o, irari khi oni Ayemhe oyi igesikia lo. ⁷ Irari khi otsele ese e la o. ⁸ Ayemhe, ame, ali o lia. Eni otsele ese ena unu oghwo ee ngme. ⁹ Otsele oyi agbo awa mie e suo, ama otsele oyi Eshinegba o toto ne. O she pfi otsele shi ingme oyi Omi oli ¹⁰ Irarigho, ogbo kpa ni o mie Omi Eshinegba suo nya, o mhōli otsele onana shi udu oyoli. Ama oni o a mie Eshinegba suo, eri o roli shi olo-egbhōli, itobọ khi o a mie shi emini Eshinegba o ngme shi ingme oyi Omi oli. ¹¹ Oni otsele o khi Eshinegba o she ri agbo na agbo agbo na

* 4:12 Li ze iJon 1.18 * 5:3 Li ze iJon 14.15

awa. Oni agbọ ona o la obọ oyi Omi ọli.[†] ¹² Irarigho, oni o da kugbe Omi Eshinegba o ne, loli o mhọli oni agbọ oyi Eshinegba ona. Oni o da kugbe Omi Eshinegba o ne, o a mhọli agbọ oyi Eshinegba.

¹³ Mhi she keke emhikpa shi elemhi ebe ona ghi e, ni a mie iJesu Omi Eshinegba suo, ni a ro mhọli ọli shi udu khi a mhọli agbọ oyi Eshinegba. ¹⁴ Igbe-udu ni awa a mhọli ini awa la odalo oyi Eshinegba a so iromhi khi, awa lese khi eghẹghẹ kpa ni awa ro mhila li emhikhoghuo abi o ghole ọli shi, eri o suo awa o. ¹⁵ Irarigho, abi awa ro da lese khi o suo awa ini awa da mhila emhi ne, awa lese khi awa she mhọli emini awa mhila li.

¹⁶ Ini ogbokhoghuo o me khi inyoghuo ọli o lamhe olamhe ni o ri eghuli gbe ogbo, o lema na li, khi Eshinegba ya ri agbo nali. Eni olamhe oyewe e khi olamhe ni e a ri eghuli gbe ogbo mhia ngme. Olamhe o la o ni o ri eghuli e gbe ogbo. O a khi olamhe eghoghọ mhi e a lema shi. ¹⁷ Umha-gueli kpa, olamhe o khi. Ama olamhe o la o ni o ya ri eghuli gbe ogbo. ¹⁸ Awa lese khi oni Eshinegba o bia, o a ya lamhe olamhe, irari khi eri Omi Eshinegba o khukhu ọli, ini Okphaghi e o khi dobe li ọli onobe. ¹⁹ Awa lese khi imi Eshinegba awa khi, ali khi Okphaghi e o mhes e na egbo nya ni e a lese Eshinegba. ²⁰ Awa gbo lese khi Omi Eshinegba o she bhale elemhi agbo, ali khi o she ri ilese ni awa ro lese oni egbegbi Eshinegba. Ali khi awa kugbe oni Eshinegba ni o khi igesikia o, igho awa gbo li kugbe iJesu iKirisiti ni o khi Omi ọli o. Lolighuo kpe o khi egbegbi Eshinegba, ali oni agbo na agboagbo. ²¹ Eniye eyemhe, a mu egbe e. A khi mhọli emini e ku e ali ilita gbe.

[†] 5:11 Li ze iJon 3.36

Ebe onuzi-eva ni

Ijoni
O keke

¹ Mhemhe ogbhali na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo mhia keke ebe ona ghi e.

Yeje okpotso ni Eshinegba o ze ali imi e, ni mhi nono ingme oyewe mhi keke oli ghi. Oa khi mhemheghuo tse mhi nono ingme oyee, li shi eni e lese igesikia. ² Eri anye nono ingme oyee, itobo igesikia ni o la anye egbe, ni o kie ya la anye egbe agboagbo. ³ Mhi lema Eshinegba Ita ali iJesu iKirisiti Omioli e ri okhale ali ilelemhi ali opfomhe na awa elemhi igesikia ali inono.

⁴ Egbe ma mu mhe gba abi mhi ro suo ingme oyi imi e eghuo, ni e la angeli ode oyi Eshinegba, ni ee riela emini e ghole Ita. ⁵ Irarigho, nokpotso, onana oa khi omhese onogbo ni mhia yeje e le, ama oni awa rote eke lese lo. Eri mhi awa nono ingme egbe awa.* ⁶ Inono ni mhia ngme khi awa mema ya ke ri omhese oyi Eshinegba gbe akanya. Oni omhese abi ee nya a she li suo li rote eke vu khi, ee nya a mema la angeli inono.

⁷ Ebubu egbo ni e di egbo e she lasela shi asha kpa elemhi agbo, ni ee lie khi iJesu iKirisiti oa li abi ogbo li bhale agbo. Egbo enana nya, egbo elo-egbhue e khi, e gbo khi eni ee kholi Omiepfuese. ⁸ Irarigho, a mu egbe e ini emini awa gbe akanya a shi o khi de awa obo-a, ama ni awa khi eni a somhopfa gba pfo.

⁹ Mhi gueye e khi onini oa da mu emini iKirisiti o sese mhue, ni o da o, oa mholi Eshinegba. Ama onini o da mu emini iKirisiti o sese mhue ne, o mholi Eshinegba Ita ali Omioli. ¹⁰ Irarigho, ini ogbokhoghuo o bhale debe ni o ro tsua osese olese ni oa khi onana bhale, khi ze oli lo owa oye le, khi ga fe mholi ikpaghiobo shi oli oni osese. ¹¹ Onini o da mholi ikpaghiobo shi oni ogbo oghogho osese ne, eri o kugbe oli o, ni e ga riela oni okhola.

Ungmemhi ni o kpukhokho

¹² Mhi ga mholi emhi ebubu ni mhi kha keke ghi e, ama mhi aa nono ni mhi keke we shi ebe. Eri mhi ya ri ochogho bhale ya bino e, ishegho ni awa me egbe imi-alo nu egbe ngme. Ni oghela oyawa o vo. ¹³ Imi inyoghue ni okpotso ni Eshinegba o ze, ee tse.

* 1:5 Li ze iJon 13.34; 15.12,17

Ebe onuzi-esẹ ni
IḶoni
O kẹkẹ

¹ Mhẹmhẹ ni mhi khi ọgbhali.*

Mhia kẹkẹ ebe ona ghi ọmọle mhẹ iGayusi ni mhi nono ingme oyọli egbegbo.

² Ọmọle mhẹ, mhi sọ iromhi nẹ, Ẹshinẹgba ọ ka rẹ ze, ali emhikpa e ke je odalo nẹ onete abi ayẹmhẹ oyẹ o liẹ je odalo shi ọ. ³ Egbe ma mu mhẹ gba abi eni anye ga miesuọ eghuo e rọ bhale ya bino anye, ni e rọ guele khi u ma mu igesikia mhue ali khi u kiele ẹ ngeli angeli igesikia. ⁴ Emhese ẹa la ọ ni o rẹmhẹ ẹ ghele, abinẹ khi ini mhi suọ khi imi mhẹ e la angeli igesikia.

⁵ Ọmọle mhẹ, u ga ri igesikia riẹle emhi ebubu rọ kpaghie inyoghuo awa ni awa ga miesuọ obọ, abi e ririẹ khi epfese. ⁶ Eni egbo e she gue ingme inono oyẹ ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la akana. Kpẹkpẹ kpaghie wẹ obọ ni e dobe ri oni okiali ke je odalo abi o li ghọle Ẹshinẹgba. ⁷ Itobọ oni Eva ona, e rọ vu oni okiali ona, ni o khia khi ẹa lama mie eni ẹa mie Ẹshinẹgba suọ ikpaghiobo. ⁸ Irarigho, awa egbo eyi iKirisiti, awa khi eni e mema ya kpaghie eni egbo eghoghọ obọ, ni awa kugbe wẹ ọ gbe oni akanya, shi igesikia.

⁹ Mhi kpẹ kẹkẹ ebe ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la ẹoli oyẹ, ama iDiofisi ni ọ kie kpẹ ligho nono ni lọli ralo na eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, ọa lama ri emini mhi gueyẹ ọli gbe akanya. ¹⁰ Irarigho, mhi kha bhale, mhi ya guele emini ọ riẹle le gboo. Abi ọ liẹ gue anye ẹzo, ni ọ liẹ kiẹnọ egbhọli ma anye. Ogho ọa ga bu ọli, ama ọa gbo lama mie apfowa ni awa ga miesuọ. Eri ọ ga khu egbo ni ẹ nono ni wẹwẹ e mie wẹ shi owa ya fiẹ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ.

¹¹ Ọmọle mhẹ khi ke khonya angeli obe, ama khonya eminete. Oni ọ da riẹle eminete ne, Omi Ẹshinẹgba ọ khi. Onini ọ da riẹle onobe, ọa leşẹ Ẹshinẹgba.

¹² Ọgbokpa ọọ ngme onete oyi iDemetiriusi. Egbegbi angeli igesikia oyọli o gbo pfi ọtsẹle na li. Anye gbo ri ọtsẹle oyanye ma ọ. A leşẹ khi ọtsẹle oyanye khi igesikia o khi.

Otsẹ ni o kpukhokho

¹³ Emhi ebubu e la ọ ni mhi kha kẹkẹ ghi ẹ, ama mhi aa nono ni mhi kẹkẹ wẹ shi ebe. ¹⁴ Mhi sa khi mhi ya kẹle bhale ya mẹ, ni awa mẹ egbe imialo nu egbe ngme. ¹⁵ Opfomhẹ o ka nu ẹ la. Emọle ẹ ni e la oola, ẹẹ tşẹ ẹ. Kpẹkpẹ tşẹ emọle anye nya ni e la oobọ, ọtuoghughuo.

* 1:1 Li zẹ Ika 19.29; iRom 16.23; 1 iKori 1.14

Ebe ni IJudu Ọ kẹkẹ

¹ Mhẹmhẹ iJudu ni mhia ga iJesu iKirisiti, ni mhi gbo khi inyoghuo iJemhisi mhi kẹkẹ ebe ona.*

Eni Ẹshinẹgba Ita ọ zẹ, ni ọ nono ingme oyẹwẹ, ni a ri akhukhu oyi iJesu iKirisiti khukhu, mhi kẹkẹ ọli ghi.

² Ilẹlemhi ali opfomhẹ ali inono ni e gbeku ọ, e ka khi oyẹẹ.

Epfua oyi ẹgbọ esesẹ ẹgbhọli

³ Emọle mhẹ ni awa ga a ga Ẹshinẹgba, o mema ghọle mhẹ ni mhi kẹkẹ ingme imiepfuese ni awa mhọli shi ebe ghi ẹ, ni mhi rọ mẹ khi o mu egbe nẹ ni mhi ri ebe ya ri udu shi ẹ ọ, ni a doḅẹ gbelighi shi oni irudunga ni Ẹshinẹgba ọ rọ nga ẹgbọ eyọli obọ agbọagbọ kpa. ⁴ Oni irudunga o she la okhena, irari khi ẹgbọ ni ẹa ya na ulishi Ẹshinẹgba e she kuma awa ọ ni awa aa lesẹ. Eni e mu ilẹlemhi oyi Ẹshinẹgba nyenẹ, khi eri o ri ẹghẹghẹ na wẹ e rọ ke li itsẹbọ. E kie iJesu iKirisiti ni ọ khi Ọga ali Ọnọmhue oyawa. O she tẹsẹ ni Ebe-no-pfuasẹ o rọ kẹ te eke ngme ọli khi eni e ya pfua ele iguezọ e khi.

⁵ Irari khi ini a ririẹ kẹ kie lesẹ ena nya, mhi kie gbolo ẹ yele ẹ le khi Ọnọmhue ọ rue ẹgbọ eyọli rọte eke ijipiti lasese, ama, ẹlẹlese, ọ pfuse eni ẹa lama miesuọ ni e la wẹ iteva-a.† ⁶ A sato khi igeni ni ẹa mu omhẹsẹ ni a rọ na wẹ mhue, ni e lase ashini a rẹ wẹ shi-a. Eri ọ rẹwẹ shi obili, ọ ri iwẹghẹ na agbọagbọ gẹ wẹ, ọ rẹwẹ ẹ khẹ iguezọ ona ogbẹlẹ ni o funẹ ni a la ya pfuse wẹ a. ⁷ A sato khi ighọ ẹgbọ iSodomu ali iGomora ali eni e la ẹoli ni e mama wẹ e li i ngeli, ni e rọ ku abọ lo itsẹbọ ali ighue ebe imumu. Eri a na wẹ osoli na agbọagbọ, rọ rẹ wẹ riẹlẹ irokhokho, rọ tse agua ye ẹgbọ kpa.‡

⁸ Ighọ eni ẹgbọ ena, e li la ẹlena ni o rẹwẹ lamhẹ ri ichimhi mu egbe wẹ, e ri ukpeloe gbe omhẹsẹ oyi Ẹshinẹgba, e tigbe gbo mẹ igeni na idane bie. ⁹ Egbegbi ageni ni ọ funẹ nya ni a lu iMakiẹni ọa fẹ gbudu ri ungmehi imebie pfuechẹ Okphaghie-a, abi e rọ khẹ olimhi oyi iMosisi, ama eri ọ lesẹ liẹ, “Ọnọmhue ọ kie ẹ.”§ ¹⁰ Ama eri eni ẹgbọ ena e kie pfi itsue ẹ manya ẹgbọ shi emini ẹa ririẹ lesẹ udi ọli. Eri e li abi elamhako ni ẹa ya sa. Angeli obe oyẹwẹ o zẹ ni e rọ pfua. ¹¹ Epfua e ya pfua! Oḅẹ oyi iKeni e rọte, eri itobọ ukpaghọ ri egbewẹ ni oḅẹ ni ọa gbe akanya de abi oni iBelamu ọ riẹlẹ. E nga ẹngọ, abi iKora ọ li nga ẹngọ, ni o rọ li pfua.* ¹² Ẹgbọ ukhimhi elemhi e khi ini e nu ẹ la ukue ni a la le eminale inono. E ri umha a na omama ali ulishi, e rọ nu ẹ a le eminale. Egbewẹ tẹsẹ, e sọ eminale ẹ shi idi. Eri e li abi ụza ni akpekpeli o tsua kia. Eri e li abi ẹera okasẹ ni ẹa ya mọ idumhi, ni a vu a pfia, e khakha. ¹³ Eri angeli oyẹwẹ o ri egbe a khasẹ abi ofulu okẹ oniẹmhi ni akpekpeli ọọ tsughuse. Eri e li abi ikpẹtata ni ẹ kele-a, ni Ẹshinẹgba ọ ri obili ni o limhi shi eke ẹ khẹ agbọagbọ.

¹⁴ Agbhotu ishilua, Enọki ọ khi ini a rọte Adamu leli ọli, ayẹmhẹ ọ rọ ngme ingme angme-shi-ekẹ oyi ẹgbọ ena, ni ọ la liẹ, “Ghe khi Ọnọmhue ọọ bhale, lọli ali igeni agbẹlẹ agbẹlẹ eni e pfuasẹ eyọli, ¹⁵ ni ọ rọ bhale ya gue ọgbọkpa ẹzọ, ni ọ rọ pfa ẹzọ mu ẹgbọ ebe nya shi ingeli ebe ni e ri oḅẹ obe ngeli, ali ingmemhi ebe ni e toto ni ẹgbọ ebe e ngme deba li.” ¹⁶ Ẹgbọ awọlọ ali eni ẹẹ mẹ umha-guẹli oyi ọgbọ e khi, ọghuẹmhẹ obe oyi egbewẹ ẹ deba, e ri unu ẹ nyanọ ifẹlẹ shi osomhi rọ ti egbewẹ nga. E ri ikhomhi akọ ẹ titi ẹgbọ, ini o ba mẹ asha ti wẹ egbe.

Itse-agua ali Ude

* 1:1 Li zẹ iMat 13.55; iMak 6.3 † 1:5 Li zẹ Okiali 12.51; iNọba 14.29-30 ‡ 1:7 Li zẹ Igbae 19.1-24 § 1:9 Li zẹ iDan 10.13,21; 12.1; Irọ 12.7; iDẹut 34.6; iZaka 3.2 * 1:11 Li zẹ Igbae 4.3-8; iNọba 22.1-35; 16.1-35

¹⁷ Ama emọle mhe, a sato emini ighiusomhi na keę eyi iKirisiti Onomhue e ngme shi eke. ¹⁸ Ee gueye ę khi, “Ogbele ikpukhokho, ęgbọ ni e ri ęgbọ ę li egia, ni e ya ke deba oghuemhe ebe eyewe e ya la o.”† ¹⁹ Eni ęgbọ ena ęę pfi okemhi shi ę iteva. Isamhi agbọ, ni udu oyewe o gueye we, ęę deba. Ęa mholi Ayemhe oyi Eshinegba.

²⁰ Ama ęę emọle mhe, a ke sese egbe ę ode irudunga ni o pfuase. A ke lema elemhi Ayemhe-no-pfuase ²¹ A la elemhi inono oyi Eshinegba abi a li migha a khe ilelemhi oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o re ę bhale agbọ na agbomagbọ.

²² Le elemhi eni e mhue akhokhomhe shi irudunga oyewe. ²³ Tsumhi ęgbọ ni ęę nono ni wewe e mie iwali osese ęgbholi suo abine khi u wa ti ogbọ erali lasela, lelemhi ęgboses ni e nono ikpaghiobo. Ama mu egbe ę ini e khi yese li de pfilo olamhe eyewe.‡

Iromhi ikueghie

²⁴⁻²⁵ Awa ri ikueghie na Eshinegba Otsumhi oyawa itobo iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa! Loli o dobe ya mu ę mholi ini u khi de, ni o re pfuase, re ę ghele odalo oyoli ni o mholi ufumhi. Eshinegba, loughuo o fute ni a ri ufumhi, ekpe, ekpabo ali omhese ę na, neni a me igbaekele agbọ, ghe memena, ali agbomagbọ. Atse.

† 1:18 Li ze 2 iPit 3.3 ‡ 1:23 Abi a li keke ona shi elemhi iGiriki khi. ‘Khi mholi emini u ri itsua ni idiegbe olamhe e ri ichimhi a mu li.’

Iròkhasẹ Ní iJóni ọ kẹkẹ

Ikhueghie ungmehi-a

¹ Ebe ona a kẹkẹ imekẹguele oyi iJesu iKirisiti shi ni Ẹshinẹgba ọ rọ nali ni e khi emini a ya mẹ ni ode ọa ke nuẹ, ni ọ rọte obọ oyi aḡeni rọkhasẹ iJóni ọni ọọ ga oyọli. ² IJóni ọ pfi ọtsẹle shi emhi nya ni ọ mẹ ni o khi ungmehi oyi Ẹshinẹgba ali ọtsẹle oyi iJesu iKirisiti. ³ Ikhivọsẹ o khi na ọgbọ ni ọ ya zẹ ingmemhi eyi imekẹguele ena, ikhivọsẹ o li ya khi na ọgbọ ni ọ suọ wẹ, ali ọni ọ ri emini a kẹkẹ shi ọ gbe akanya, irari khi oni eghẹghẹ ni a rọ ya mẹ eni emhi enana nya o she ti bhale. ⁴ IJóni ọ ri otse ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ishilua ni e la eke Esha.

Okhale ali opfomhẹ o ka khi oyeẹ rọte obọ oyọli, Ọni ọ khi lọli, ni ọ kie kpẹ khi lọli, ni ọ kie gbo ya bhale. Iyemhẹ ishilua ni e migha odalo ukpẹkhomhi oyọli e li ẹ tse ẹ.* ⁵ Li shi iJesu iKirisiti ni ọ khi ọtsẹle ọna igesikia, ọni ọ te odode mu eghuli ọ le, ni ọ mhẹsẹ na ighie na agbọ, ọ li ri otse ghi ẹ.†

Lọli ni ọ nono ingme oyawa, ni ọ ri ọlia eyọli rue awa olamhẹ eyawa le, ⁶ ọ she ri awa khi ighie ali ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni ẹ ke ga Ẹshinẹgba oyọli ali itali. Ufumhi ali ekpabọ e khi eyọli agbọagbọ ya je agbọagbọ! Atse.‡

⁷ A ghe i, ọ ya la

elemhi otughunu

ke bhale,

ukpẹloe nya e ya mẹ ọli,

ghe egbọ ni e sọno li iwẹrẹ.

Egbọ nya na eke agbọ

e ya viẹ oya irari oyọli.

Ighọ o ya li! Atse.§

⁸ “Mhẹmhẹ mhi khi Aafa ali Omega.” Ẹshinẹgba Ọnọmhue Nofunẹ nya ọ ngme ghọ, Ọni ọ khi lọli, ni ọ kie kpẹ khi lọli, ali ni ọ ya bhale.*

Ọni ọ li abi Omi ọgbọ

⁹ Mhẹmhẹ iJóni ni mhi khi inyoghuo ẹ ni awa ga mẹ osoli, ni awa ga mhọli obọ shi omhẹsẹ ali ni awa kuegbe-a regbemie itobọ iJesu. Abi mhi rọ la eke ni i la iteva oke oniẹmhi ni a lu iPatimọsi irari ungmehi oyi Ẹshinẹgba ali ọtsẹle oyi iJesu. ¹⁰ Ayemhẹ ọ tiemhile shi mhẹ ọ ogbele oyi Ọnọmhue, mhi suọ uruli na leghe nabi akala ukhokho oyemhẹ. ¹¹ Oni uruli ọọ, “Kẹkẹ emini u mẹ shi ebe, ni u rue ọli ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ishilua eni e la ẹoli Efesọsi, ali iSimirina ali iPagamu ali iTiatira ali iSadisi ali iFiladefia ali iLaodisha.” ¹² Mhi mu egbe nyenẹ ni mhi mẹ uruli ni o nu mhẹ ẹ ngme. Abi mhi rọ nyenẹ egbe, mhi mẹ ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru ẹ nga. ¹³ Ifui eni ikhuli ni a ri ákpá ru ẹ nga, mhi mẹ ọgbọ, “Ni ọ li abi Omi Ọgbọ.”† Ọ sọ itsua na dogo ni e ramhi ọli imekẹnẹ awẹ, ni ọ ri ugbhogbho igolu mu aye. ¹⁴ Ukhomhi ali itsu eyọli ee pfuasẹ abi afuolu, ee pfuasẹ pẹpẹpẹ abi otughunu opfopfo, ikpamhi alo eyọli e li abi ẹlẹmhi erali. ¹⁵ Awẹ eyọli e gẹ nyagha abi akhuli idẹ. Uruli oyọli oo de limhilimhi abi ikhoshe oyi utumhi oke nofunẹ ni o rọte ikhomhi eche tu ẹ tiemhile.‡§ ¹⁶ Obita oyọli ọ mu ikpẹtata ishilua mhue, itakobi ọzalo eva o rọte unu oyọli lasese. Alo eyọli e ga nyanyanya abi ovọ o khueghie unu-a. ¹⁷ Abi mhi rọ mẹ ọli, mhi de yeshi ọli awẹ abi ọni ọ she ghu-a. Ama ọ ri obita oyọli nga mhẹ egbe, ọọ mhẹ, “Khi na ulishi, mhẹmhẹ mhi

* 1:4 Li zẹ Okiali 3.14; Irọ 4.5 † 1:5 Li zẹ Aza 55.4; Iwolo 89.27 ‡ 1:6 Li zẹ Okiali 19.6; Irọ 5.10 § 1:7 Li zẹ iDan 7.13; iMat 24.30; iMak 13.26; iLuk 21.27; 1 iTesa 4.17; iZaka 12.10; iJón 19.34,37 * 1:8 Li zẹ iRom 1.17; Irọ 22.13; Okiali 3.14 † 1:13 Li zẹ iDan 7.13 ‡ 1:15 Li zẹ Ezik 1.24; 43.2 § 1:15 Li zẹ iDan 7.9; 10.6

khi Onodode ni mhi khi ọni ọ kpe ukhokho.*¹⁸ Mhẹmhẹ mhi khi Ọni ọ la agbọ, Mhi kpe ghua, ghe khẹ khi mhi la agbọ agbọagbọ. Mhi mu okpẹ eghuli ali ilimhi mhue obo.

¹⁹“Irarigho, keke emini u me, emini áá me mena, ali emini a ya me ini oo de. ²⁰Osheli oyi ikpetata ishilua ni u me mhẹ obita ali ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru ẹ nga na. Eni ikpetata ishilua wewe e khi eni igeni ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua, eni ikhuli ikpa ishilua e khi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua.

2

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena ẹoli Efesosi

¹“Keke enana ghi aghi na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la ẹoli Efesosi: Enana e khi ingmemhi eyi ọni ọ mu ikpetata ishilua mhue obita, ni ọ ọkia ifuabo eyi ikhuli igolu ni a ri ikpa ru ẹ nga. ²Mhi lese onete ni áá riẹle ali itotobo gbe akanya oye ali iregbemie oye ẹ. Mhi lese khi aa ya so egbo okholo shi iteva oye ẹ, ali khi a she mu egbo ni ẹ lu egbewe ighiusomhi na keke fe bino, a me khi egbholi ee lo. ³A she mhue iregbemie, a ri egbe mie omunu irari eva oyemhe, aa ti egbe je ukhokho. ⁴Ama mhi mholi ona ya gue shi ẹ egbe, khi a she kie inono ni a te eke mhue. ⁵A sato ashini a ti nga ramhi elemhi ayemhe ni a te de. A mu pfi, ni a riẹle emini a kpẹ te eke ẹ riẹle gbo ke riẹle. Ini aa mu pfi, mhi ya bhale deba ẹ ya wolọ ikhuli ni a ri ikpa ru ẹ nga eye ẹ ashini e la le. ⁶Ama a mhue onete ona ni a riẹle. Eri angeli eyi egbo iNikolaita ẹ kpasẹ ẹ, ni o khia khi e lili ẹ kpasẹ mhẹ. ⁷Ọni ọ ze eso, ọ ro suo abi Ayemhe ọ gue ẹ ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.* Ọni o da mu ọ le ne, mhi ya lama na li ni ọ le ukpamhi ọra oyi agbo ni o la Apfe oyi Eshinegba ni o la iloghie.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena ẹoli iSimirina

⁸“Keke enana ghi aghi na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na ẹoli iSimirina.† “Enana e khi ingmemhi eyi ọni ọ ralo ni o gbo kpe ukhokho, ni ọ ghu-a ni ọ gbo bhale agbo. ⁹Mhi lese osoli ali umhame oye, ama a mholi epfue. Mhi lese ungmehi opfueche ni egbo ni ẹ lu egbewe iJu ni ẹa khi, e ro ọ pfueche ẹ-a, no khia khi egbo owa ugamhi oyi okphaghie e khi. ¹⁰A khi na ulishi osoli ni ọ ọ bhale na ẹ. A ghe i, okphaghie ọ ya pfi eghuo lo ogba ighumha ni a mu ẹ fe bino, a ya nase ẹ ogbele igbe. A mu irudunga oye mhue ramhi eghuli, egheghe agho, mhi ya ri arula oghie agbo na ẹ. ¹¹Ọni ọ ze eso, ọ ro suo abi Ayemhe ọ gue ẹ ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. Ọni ọ da mu ọ le ne, eghuli ni uzeva ọa ya ramhi ọli egbe.‡

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena ẹoli iPagamu

¹²“Keke ona ghi aghi na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iPagamu. “Enana e khi ingmemhi eyi ọni ọ mholi itakobi ozalo-eva ni o lolo ẹ mu. ¹³Mhi lese ashini a la, ikhi ashini okphaghie ọ ri ukpekhomhi oyoli shi. Ama a kie mu eva oyemhe mhue. Aa kie irudunga ni a mholi na mhẹ. Gbo li shi egheghe oyi Atipasi, ni ọ khi otsele oyemhe ni ọ migha shi igesikia, ni a gbe-a shi ifu apfe oye ashini okphaghie ọ ngeli. ¹⁴Ama mhi mhue ikuku ingme shi ẹ egbe. A mholi egbo eghuo iteva oye ni e mu osese oyi iBelamu mhue. Loli ọ sese oghie iBalaki ọ di egbo iZireni lo olamhe. Eri ọ gueye we e le eminale ni a ro luase obo na ikhumhi ali e ke ku itsebo. § ¹⁵Igho a gbo mhue egbo ni e mu osese oyi iNikolaita mhue. ¹⁶Irarigho, a mupfi. Ini ọa khi igho, mhi ya kele bhale ya ri itakobi ni o la mhẹ unu nu we kholi. ¹⁷Ọni ọ ze eso ọ ro suo abi Ayemhe ọ gueye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. Onini ọ da mu ọ le, mhi ya ri ibuledi eghuo ni a ro sheli na li le. Mhi gbo li ya ri eche opfopfo na li ni a keke eva onogbo shi, ni ogbo okhoghuo ọa lese, se ni ogbo ni ọ mie oni echeli.*

* 1:17 Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 2.8; 22.13

* 2:7 Li ze Igbae 2.9; Iro 22.2; Ezik 28.13; 31.8

† 2:8 Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 1.17; 22.13

‡ 2:11 Li ze Iro 20.14; 21.8 § 2:14 Li ze iNoba

22.5,7; 31.16; iDeut 23.4; iNoba 25.1-3

* 2:17 Li ze Okiali 16.14-15; 16.33-34; iJon 6.48-50;

Aza 62.2; 65.15

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iTiatira

¹⁸ “Keke ona ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iTiatira: Enana e khi ingmemhi eyi Omi Eshinegba ni o mhue ikpamhi alo ni e ge abi elemhi erali, ni awe eyoli e li abi ide. ¹⁹ Mhi lese ikanya eye e, abi a li mholi inono ali irudunga ali abi a li ga egbe e ali iregbemie ni a mholi. A gbolo e ri ele memena dose abi a te eke li. ²⁰ Ama mhi mhue ingme onana ni mhi ya gue shi e egbe. A mie oni okpotso iJezebe ogho lama, oni o lu egboli omekeguele. Rote osese oyoli o te di eni ee ga eyemhe ya lo itsebo, ni e gbolo a le eminale ni a ro luase ikhumhi.† ²¹ Mhi she ri eghenge na li ni o ro mupfi lase itsebo eyoli le, ama o ghole oli. ²² A ghe i, mhi ya ri ughuamhi pfi oli gbe she ukpho osoli, mhi ya pfi egbo ni e nu oli kia okia lo osoli, see ni e mupfi lase ode okholo oyoli le. ²³ Mhi ya ri eghuli gbe imioli, eghenge agho eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e ya lese khi mhemhe khi oni oo bino udu ali isamhi eyi ogbo. Mhi ya fali e ota abi ogbogbo o li gbe.‡

²⁴ “Ama ee ni e kpole shi eoli iTiatira ni ea lama mu osese eyi iJezebe mhue, ni aa lama wena owena eyi okphaghi e ni ee lu osheli ni e limhi, mhi aa ya khi omhese olese nga e ike. ²⁵ A lese mu emini a mholi mhue obo egbegbo ya ramhi ni mhi ro ya bhale. ²⁶ Oni o mu o le, ni o ri oghumhe oyemhe gbe ya ramhi ukpese, mhi ya ri ishishi nali ke mhese shi. ²⁷ O ya ri akhuli mhue obo ke mhese na we, o ya guogho we-a abi a lie ma ekhe.’§ ²⁸ O ya mholi afu onabi mhi rote obo oyi Itamhe mie. Mhi gbo ri ukpetata anukpesumegie na eluzogbe na li.

²⁹ “Oni o ze eso, o ro suo abi Ayemhe o gueye eni igbaa nya oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

3

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iSadisi

¹ “Keke ona ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iSadisi.

“Enana e khi ingmemhi eyi oni o mu iyemhe ishilua eyi Eshinegba ali ikpetata ishilua mhue. Mhi lese ikanya eye e. A mholi eva onete abi ezeze khi a la agbo, ama eri a ghua. ² A guale ni a zese emini o kpole le-a ni e nono ni e ghua. Irari khi mhi me ikanya eye e khi ea gba pfo odalo oyi Eshinegba oyemhe. ³ A ri itobo igho sato emini a she mie ni a suo, a ri oli gbe akanya, a mupfi. Ama ini aa da guale, mhi ya bhale abi oghiat, aa ya lese eghenge ni mhi ro ya bhale na e.* ⁴ Abi o kie li ena, a kie mhue egbo eghuo eoli iSadisi ni ea ri ichimhi mu itsua eyewe. E ya so itsua epfopfo nu mhe kia, irari khi e te o. ⁵ Oni o mu o le, igho o li ya so itsua epfopfo. Mhi aa ya shishi eva oyoli ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi-a. Ama mhi ya ngme ingme oyoli le khasa itamhe ali igeni eyoli.† ⁶ Oni o ze eso, o ro suo emini Ayemhe o gueye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iFiladefia

⁷ “Keke ona ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iFiladefia. Ena e khi ingmemhi eyi oni o pfuase, ni o khi igesikia, ni o mholi okpe oyi iDefidi. Oni o kha khueghie-a, ogbo o la o ni o dobe ya khukhu, oni o kha khukhu, ogbo o dobe khueghie-a.‡ ⁸ Mhi lese ikanya eye e. A ghe i, mhi she khueghie ode-a shi eke na e, ni ogbo o dobe ya khukhu. Mhi lese khi ukuku itoto a mholi, abotseku khi igho, a kie ri ungmehi oyemhe e gbe akanya, aa tigbe kie eva oyemhe. ⁹ A ghe i, mhi ya ri eni e la owa ugamhi oyi okphaghi e ni e lu egbewe iJu ni o khia khi egbholi e lo, bhale ya nyese ukhomhi shi e ufuenge ni e lese khi mhi nono ingme oyee.§ ¹⁰ Irari khi a ri omhese oyemhe gbe akanya ni o gueye e a ri irabomudu ri egbe mie, mhi ya rue e imufe le, ni oo bhale eke agbo nya.

† 2:20 Li ze 1 Ighie 16.31; 2 Ighie 9.22,30 ‡ 2:23 Li ze Iwolo 7.9; iJere 17.10; Iwolo 62.12
§ 2:27 Li ze Iwolo 2.8-9 * 3:3 Li ze iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iro 16.15 † 3:5 Li ze Okiali 32.32-33; Iwolo 69.28; Iro 20.12; iMat 10.32; iLuk 12.8 ‡ 3:7 Li ze Aza 22.22; iJobu 12.14
§ 3:9 Li ze Aza 49.23; 60.14; 43.4

Imufe ni o ya mu egbo na agbo nya fe bino. ¹¹ Mhi ya kele bhale. Mu emini u mholi mhue toto, ini ogbokhoghuo o khi mie e arula oghie oye. ¹² Oni o da mu o le ne, mhi ya roli khi oche elemhi Owa ugamhi oyi Eshinegba oyemhe. Oa ya tigbe rote agho vu. Mhi ya keke eva oyi Eshinegba oyemhe shi oli egbe, li shi eva oyi eoli oyi Eshinegba oyemhe ni o khi iJerusalemu onogbo, ni o rote Eghiele oyi Eshinegba oyemhe e tiemhile ali eva onogbo oyemhe.* ¹³ Oni o ze eso, o suo emini Ayemhe o gue e ye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iLaodisha

¹⁴ “Keke ona li ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iLaodisha. Enana e khi ingmemhi eyi Atse, ni o khi otsele oni o ze ri egbe e nga, ni o khi igesikia, oni o mhese e na emini Eshinegba o ma nya.† ¹⁵ Mhi lese ikanya eye e khi, aa mhue utomhi wekhi eri a pfo. O kha ti ini a khi oghuo o lo. ¹⁶ Irarigho, itobo khi a rimhe, ni aa ro to wekhi eri a pfo, mhi ya rote unu oyemhe to e pfa. ¹⁷ Irari khi a lie, ‘Mhi pfue, mhi she ti epfue ma, mhi aa ke mhue emini o to mhe.’ Ama aa lese khi egbo eyemhe a khi, eni a vie osoli e na, ena umhame, ni e khi ezalo ali ebanoa. ¹⁸ Irarigho, mhia ye e ude ni a nu mhe de elomho ni a ri erali nye-a ini a mele eni e pfue-a, ni a mholi itsua epfopfo ni aa so, ni a ro khukhu irumheba omama eye e. Ni mhi ri ogugu na e vi shi alo ni a ke me eke. ¹⁹ Egbo ni mhi nono ingme oyewe, mhi ya dese, mhi gbo sheshe we shi ode, irarigho a mhue omuegbe ni a mu nyene.‡ ²⁰ A ghe i! Mhi migha ode mhia kpheli obo o, ini ogbokhoghuo o suo uruli oyemhe ni o ro khueghie-a na mhe, mhi ya lo le, mhi nu oli le, o nu mhe le. ²¹ Oni o mu o le, mhi ya lama na li ni o nu mhe shito ukpekhomhi oghie oyemhe, ezeze abi mhemhe mhi li mu o le ni mhi nu Itamhe shito ukpekhomhi oghie oyoli. ²² Oni o ze eso, o ro suo emini Ayemhe o gueye eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.”

4

Ugamhi na iloghie

¹ Abi mhi ro me ena dose se, mhi ke gbo me imeke olese. Mhi me khi ode o khueghie-a shi iloghie, mhi suo khi uruli ni o kpe nu me mhe ngme abi akala. Oo mhe, “Bhale odane ana, khi mhi ya re khasa emini a ya me ini ena e dose se.” ² Utoghuo kpe mhi la elemhi Ayemhe, mhi me odalo oyemhe khi ukpekhomhi o migha iloghie, khi ogbo o shito nga o. ³ Oni o shito o, o li abi eche ni oo ge ni a lu ijasipa ali ikaneliani. Ogaji ni o li abi eche ughegbe ni a lu emeradi o vi gasa oni ukpekhomhi.* ⁴ Ipekhomhi uye ali ene elese e la gasa oni ukpekhomhi. Egbhali uye ogbo ali aane e shito eni ikpekhomhi. E so itsua epfopfo, e rughu irula oghie igolu shi ukhomhi. ⁵ Rote oni ukpekhomhi oghie, inyamhisalo ameh ali ingmolo oyi akphala e te o o lasele. Rote oni ukpekhomhi oghie ikpa ishilia e lala ni e khi Ayemhe ishilia eyi Eshinegba.† ⁶ Ali khi oni ukpekhomhi khi emini o li abi oke ighegbe oniemhi o la odalo oli ni o pfuase ni a te e me eke gboo.

Elamhako aane ni e mhue ayemhe ni e ze alo gasa egbe odalo ali ukhoko, e le gasa oni ukpekhomhi oghie roli shi iteva. ⁷ Emini o mhue ayemhe onodode o li abi idu, onuzava o li abi ena, onuzase o ze alo abi ogbo, onuzi-aane o li abi akpa odegbe ni oo fiala.‡ ⁸ Eni elamhako aane ena e mholi ipfua esesa esesa, e mholi ikpamhi alo gasa idiegbe, li ghe elemhi ipfua eyewe, Ele oguota ali ele iyose ea tigbe e yemhe-a, eri e lese lie, “Ipfuase, ipfuase, ipfuase

khi Eshinegba Onomhwe

Nofune nya,

Oni o khi loli,

ni o kie kpe khi loli,

* 3:12 Li ze Iro 21.2; Aza 62.2; 65.15 † 3:14 Li ze Ekpi 8.22 ‡ 3:19 Li ze Ekpi 3.12; Iburu 12.6

* 4:3 Li ze Ezik 1.26-28; 10.1 † 4:5 Li ze Okiali 19.16; Iro 8.5; 11.19; 16.18; Ezik 1.13; Iro 1.4; iZaka 4.2 ‡ 4:7 Li ze Ezik 1.22,5-10; 10.14

ali ni o ya bhale.”§

⁹ Ini eni elamhako aane egbo e da ri ufumhi ali ekpe ali ikphemhi na oni o shito oni ukpekhomhi oghie ne, ni o lao a le ele na agboagbo, ¹⁰ eni egbhali uye ogbo ali aane egbo, e de ya yeshi na oni o shito oni ukpekhomhi, e ri kphemhi na oni lao a le ele na agboagbo. E gueghie irula eghiele eyewe shi eke odalo oni ukpekhomhi oghie, ee lie.

¹¹ “U teo Onomhue ali
Eshinegba oyanye,
Ni o mie ufumhi
ali ekpe ali ekpabo,
Irari khi yeye u ma emhikpa.
Oghuemhe oye u ro ma we,
lole e gbo ro lao abi a li ma we.”

5

Ebe ali Omi Osumha

¹ Mhi ke gbo me oni o shito oni ukpekhomhi oghie khi o mu ebe ni a keke emhi shi odalo oli ali ukhokho oli mhue obita. A ri erueli rote asha ishilua to oli ma.* ² Mhi me ageni ni o fune ni o tseşe ngme leghe oo lie, “Oghuo o ya dobe maghie eni erueli oni ebe-a?” ³ Ama ogbokhoghuo oa la iloghie, wekhi eke agbo, wekhi ikpoke na agbo, ni o dobe khueghie oni ebe-a, ukeneta khi eri o dobe ya bino elemhi oni ebe. ⁴ Mhi vie egbegbo irari khi aa me ogbo ni o teo ni o ya khueghie oni ebe-a wekhi ni o bino elemhi oli. ⁵ Otuoghuo eni egbhali egbo oo mhe, “Khi ke vie! Ghe khe, Odumhi na unuekpe oyi ijuda, Omiomi iDefidi o she mu o le. O dobe ya khueghie oni ebe-a ali erueli ishilua eyoli.”†

⁶ Igho mhi me khi Omi Osumha khi o migha odalo oyi oni ukpekhomhi oghie ni elamhako aane egbo, ali eni egbhali e gase. O li abine khi a she kpe gbe oli-a. O ze ekphali ishilua ali ikpamhi alo ishilua ni e khi Ayemhe ishilua eyi Eshinegba ni o she ghie je eke agbo nya.‡ ⁷ Oni omi osumha o le ya rue oni ebe obita oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie. ⁸ Abi o ro rue oni ebe se, eni elamhako aane egbo ali egbhali uye ogbo ali aane, e de yeshi odalo oyi oni Omi osumha. Wewe nya ogbogbo o mu efa mholi obo ali itasa igolu ni ituale afu era ni a tose e vo, ni e khi iromhi ni eni Eshinegba o she pfa na e so.§

⁹ E to uwolo onogbo, e lie,
“U teo oni o rue oni ebe,
u gbo teo oni o ya maghie
erueli ni a ro ma o-a,
Irari khi a gbe-a,
U ri oia eye de egbo
na Eshinegba,
egbo ni e rote agbo nya bhale
rote unuekpe nya ali
emu o doda ali egbo ododa nya.*

¹⁰ U rewe mele ighie
ali ekpodalo-ugamhi ni e ga
Eshinegba oyawa-a.

E ya la agbo ke mhese.”†

¹¹ Mhi bino mhi suo iruli eyi igeni ebubu ni e ramhi igbele ali idududu. E le gase oni ukpekhomhi oghie ali elamhako egbo ali eni egbhali.‡ ¹² E ri ukpokpomhi uruli i to uwolo, e lie,

“Oni o teo Omi osumha

§ 4:8 Li ze Ezik 1.18; 10.12; Aza 6.2-3 * 5:1 Li ze Ezik 2.9-10; Aza 29.11 † 5:5 Li ze Igbae 49.9; Aza 11.1,10 ‡ 5:6 Li ze Aza 53.7; iZaka 4.10 § 5:8 Li ze Iwolo 141.2 * 5:9 Li ze Iwolo 33.3; 98.1; Aza 42.10 † 5:10 Li ze Okiali 19.6; Iro 1.6 ‡ 5:11 Li ze iDan 7.10

ni a gbe-a o khi,
ni o mie ekpabo ali epfue
ali ileasingme ali itoto,
ali ekpe ali ufumhi
ali ikuęghie!”

¹³ Mhi tigbe suo khi emhikpa ni a ma na iloghie ali eke agbo ali ikpoke na agbo ali ena oke oniemhi ali emini e lao elemhi oli nya khi e to uwolo, ee lie,

“Oni o shito oni ukpekhomhi

ali Omi osumha,
Ikuęghie ali ekpe
ali ufumhi ali ekpabo,

e khi eyeę, rote

agboagbo ya je agboagbo!”

¹⁴ Eni elamhako aane egho e li, “Atse,” eni egbhali egho, e de yeshi, e ga li.

6

Eni eruęli

¹ Mhi tokpe bino abi oni Omi Osumha o ro maghie eruęli onodode elemhi eni eruęli ishilua-a. Mhi suo khi oghuo eni elamhako egho o ngme abi uruli akphala, oo li, “Bhale!”

² Mhi bino, ghe achi opfopfo odalo oyemhe khe! Omose ni o nga li o mu usheli mhue, a ri arula oghie na li, o nga oni achi ya fie abi okholi-okhue ni o kholi mu o le ni o gbo vu ya kholi mu o le.*

³ Abi oni Omi Osumha o ro maghie eruęli onuzi-eva-a, mhi suo khi elamhako onuzava o ngme, oo li, “Bhale!” ⁴ Mhi me khi achi olese ni oo yile nyoghoo o fie lasele. A ri afu na oni o nga li ni o ro rue opfomhe eke agbo-a, ni o ro ri egbo ke gbolo egbe we-a. A ri ogbhoro oniemhi na li.†

⁵ Abi oni Omi Osumha o ro maghie eruęli onuzi-ese-a, mhi suo khi elamhako onuzi-aase o ngme, oo li, “Bhale!” Mhi bino, ghe achi obishi odalo oyemhe khe! Oni o nga li o mu emini a ro o mhese ukhomhi oyi emhi.‡ ⁶ Mhi suo khi emini o li abi uruli o la elemhi ifuabo oyi eni elamhako aane egho ngme, oo lie, “Ifata ogbeleghuo a ri ago oghuo oyi ado e de, idiakpala ese oyi okpa, o li migha shi ifata ogbeleghuo. Khi yese oili olivu-a ali onyo!”

⁷ Abi oni Omi Osumha o ro maghie eruęli onuzi-ene-a, mhi suo khi uruli oyi elamhako onuzi-aane oo li, “Bhale!” ⁸ Igho mhi me achi ni o li abi oni o ya ghu-a. Oni o nga li a lui Eghuli, ali eghiele ilimhi oo deba li udidi, a ri afu na we ni e ro ri ogbhoro ali okiamhi ali ighuamhi ali elamhako okhena gbolo egbo iku akemhishi asha ene egbo na eke agbo-a.§

⁹ Abi oni Omi Osumha o ro maghie eruęli onuzi-ishe-a, mhi me iyemhe eyi egbo na gbolo-a irari ungemhi oyi Eshinegba ali otsele ni e mu mhue ufui oni atete. ¹⁰ Ee vie leghe, e lie, “Onomhue ni o khi ona ipfuase ali igesikia, egheghe onoghoo u ro ya gue egbo na agbo ezoo, ni u ro ya ye okhue oia eyi anye oboo oyewe na anye?” ¹¹ Egheghe agho, a ri itsua epfopfo na we. A gueye we e migha ne ukuku o, ramhi egheghe ni eni ee ga nabi wewe etuangme ni a nono ni a li gbolo-a e ro ya gba. Ezeze abi a li gbolo wewe-a.

¹² Mhi bino abi o li khueghie eruęli onuzi-esesa-a. Ukpokpomhi eke o kuluę. Ovo o bishi-a abi ode abuma ni a ri iriria elamhi do. Uki nya o yile-a abi oia.* ¹³ Ikpetata na idane e deno kule eke abi ikpamhi okhua-eni ni ea yile ne e lie de kule ini akpekpele ni o ze o jighise we. ¹⁴ Irarogbe o khili ode-a abi a lie khili ighela eke-a. Ite nya ali eke ni e la iteva oke, a rue we ashini e la le.†‡

* 6:2 Li ze iZaka 1.8; 6.3,6 † 6:4 Li ze iZaka 1.8; 6.2 ‡ 6:5 Li ze iZaka 6.2,6 § 6:8 Li ze Ezik 14.21 * 6:12 Li ze Iro 11.13; 16.18; Aza 13.10; iJoo 2.10,31; 3.15; iMat 24.29; iMak 13.24-25; iLuk 21.25 † 6:14 Li ze Iro 16.20 ‡ 6:14 Li ze Aza 34.4

¹⁵ Eghẹghẹ agho, ighie na eke agbo ali ekhemhue ali idenomọ okhọli ali eni e mhọli epfue ali eni e mhọli ekpabo ali oghokpa ali ighumha ali eni ẹa khi ighumha, e na ya sheli ifui irui ali eche na ite.[§] ¹⁶ Ee vie lu ite ali eche eniemhi, e lie we, “A de mu anye ni a ri anye sheli ẹloe oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie ali ofu oyi oni Omi Osumha!”^{*} ¹⁷ Irari khi ogbele ofu oniemhi oyi Eshinegba o she ramhi ni o ro ya tiemhile shi we o, oghuo o dobe ya migha?”[†]

7

Egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000) ni a shi olole

¹ Ona o dose se, mhi ke gbo me khi igeni aane e migha iguabo enenene na eke agbo. E mu akpepeli enenene na iguabo eke agbo gba ini akpepeli o khi ke li eke agbo, we ukhomhi oke oniemhi we ẹera.^{*} ² Igho mhi ke me ageni olese khi o rote obini ovo o te ẹ ngale lasese, o tsua akhuli ni a ro o shi emhi olole oyi Eshinegba ni o la agbo. O ri uruli na leghe lu eni igeni aane egho ni a ri ekpabo na ni e ro yese eke ali oke oniemhi-a. ³ Oo we, “A khi yese eke-a we oke oniemhi we ẹera, se khi awa shi olole shi eni ẹ ga eyi Eshinegba alukpo se.”[†] ⁴ Igho mhi suo khi eni a rote elemhi edeli eyi iZireni nya shi olole, e ya khi egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000).

⁵ A rote unuekpe oyi iJuda,
shi olole shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iRubeni,
shi olole shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iGadi,
shi olole shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

⁶ A rote unuekpe oyi Asha,
shi olole shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iNafutali,
shi olole shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iManase,
shi olole shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

⁷ A rote unuekpe oyi iSamo,
shi olole shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iLiva,
shi olole shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iSaka,
shi olole shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

⁸ A rote unuekpe oyi iZebulo,
shi olole shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

A rote unuekpe oyi iJosefu,

§ 6:15 Li ze Aza 2.19,21 * 6:16 Li ze Osia 10.8; iLuk 23.30 † 6:17 Li ze iJoę 2.11; iMala 3.2

* 7:1 Li ze iJere 49.36; iDan 7.2; iZaka 6.5 † 7:3 Li ze Ezik 9.4,6

shi ọlẹlẹ shi ẹgbọ
 agbẹlẹ igbẹva egbe (12,000).
 A rọte unuẹkpe oyi iBejami,
 shi ọlẹlẹ shi ẹgbọ
 agbẹlẹ igbẹva egbe (12,000.)

⁹ Ona o dọsẹ se, mhi bino, ghe ebubu ẹgbọ ni ọgbọkhoghuo ọa dobẹ ya leli khe! Ishishi khi ishishi ali unuẹkpe nya ali ẹgbọ ali emue ọdoda e te bhale. Igho e migha odalo oyi oni ukpekhomhi oghie, e migha odalo oyi oni Omi Osumha, e sọno itsua epfopfo, e muno eyamhi mhọli abo. ¹⁰ E tsesẹ leghe, e liẹ.

“Eshinegba oni o shito
 oni ukpekhomhi oghie,
 O mhọli ekpabo
 ni o rọ mie ẹgbọ eyọli pfuese,
 igho li khi oni Omi Osumha.”

¹¹ Igeni nya e migha gasẹ oni ukpekhomhi oghie, ali eni egbhali ali elamhako aane e de ta alo mu ekẹ odalo oni ukpekhomhi oghie e ga Eshinegba. ¹² E liẹ,
 “Atse!

Ikueghie ali ufumhi,
 ali ẹgbhe ali
 ikphemhi ali ekpe,
 ali ekpabo ali itoto,
 e khi eyi Eshinegba oyawa,
 ele na agboagbo.
 Atse!”

¹³ Igho ọgbhali ọghuo elemhi we o nu mhe ngme o mhe, “Eghuo egho e khi ni e sọno itsua epfopfo? U lesẹ obini e te bhale?”

¹⁴ Mhie ọli, “Oga, yeye u ya lesẹ.”[‡]
 O mhe, “Ena e khi eni e pfue oni ukpokpomhi ajilimhe, e she pfue itsua eyewe-a, e ri ọlia eyi oni Omi Osumha rewe pfuase. ¹⁵ Irarigho,
 “E rọ migha odalo
 ukpekhomhi oghie
 oyi Eshinegba.

Ni e la
 elemhi Owa oyi Eshinegba oyọli
 ke ga li ele ọguota ali eliyose.

Oni o shito oni
 ukpekhomhi oghie oyọli,
 o ya ri okhọlo oyọli
 khukhu we.

¹⁶ Okiamhi ọa ke
 gbo ya gbe we ghue,
 wekhi okiamẹ o ke ya gbe we ghue.

A ya khukhu we ovọ erere,
 ọa ke tose we ghue. §

¹⁷ Irari khi oni Omi Osumha
 ni o migha odalo oni
 ukpekhomhi oghie,
 o ya ri eloe ke khu we.
 O rewe je okẹ amẹ
 ni o ri agbo a na ọgbọ.

‡ 7:14 Li ze iDan 12.1; iMat 24.21; iMak 13.19 § 7:16 Li ze Aza 49.10

Eshinegba o ya shishi we amevie alo-a.”*

8

Erueli onuzi-ishilua

¹ Abi oni Omi Osumha o ro maghie eru onuzi-ishilua-a, iloghie o kekেকে elemhi iminiti uye ali igbe.

² Igho mhi me igeni oshilua ni ee migha odalo oyi Eshinegba, khi a ri ikala ishilua na we.

³ Ageni olese o bhale ya migha atete. O tsua ilolo oyi elomho. A ri afu ituale ne e bu na li ni o ya tose, gbo li shi iromhi ni eni Eshinegba o she pfa na e so. O la oni atete elomho ni o la oni eghiele tose we.* ⁴ Ewoli eyi oni ituale afu era ni aa tose ali iromhi eyi eni Eshinegba o she pfa na, e rote obo oyi oni ageni nga idane deba Eshinegba. ⁵ Igho oni ageni o rue oni ilolo, o we erali ni e la ukhomhi oni atete vo o. O pfi oli tiemhi eke agbo, igbo ikphala e de, ali ingmolo, ali inyamhise alo ame, ali eke ikulue.†

Eni ikala

⁶ Mena, igeni oshilua ni e mholi ikala ishilua e mu egbe ni e ro pfi we.

⁷ Ageni onodode o pfi akala oyoli, eche ame ali erali e kuma oia wushe kugbe, e de ku shi ekekhe. Ukiekie opfoghua akemhishi ese oyi eke agbo, o to-a. Asheghuo akhemhi shi ese oyi era nya e toa, ebuli nya e toa.‡

⁸ Ageni onuzi ava o pfi akala oyoli, emini o li abi ute o lala, a pfi oli lo oke oniemhi. Ukiekie oghuo ini a kemhi oni oke oniemhi shi asha ese o mele oia-a ⁹ asheghuo akemhi shi ese elamhako ni e la o e ghulua, asheghuo akemhishi ese oko-oke oniemhi ni e la oni oke e tseke-a.

¹⁰ Ageni onuzase o pfi akala oyoli, ukpokpomhi ukpetata ni o lala abi ugbili, o rote idane pfa, o de ya shi asheghuo akemhi oke nya shi asha-ese ali inu we ni oke e te e chocho.§ ¹¹ Eva oyi oni ukpetata a lu Oyala. Asheghuo akemhi-shi ese ame eyi oke nya ni o de pfilo egho e yala, ebubu egbo e ghulua irari khi eni ame oke e yala.*

¹² Ageni onuzi-aane o pfi akala oyoli, a gbe emhi shi asheghuo akhi ovo-a shi asha ese, ali akhi uki-a shi asha ese, ali akhi ikpetata-a shi asha ese. Eni asha esesesena e bishi-a. A khi ogbe-a shi asha ese, o bi obili-a, igbo a li li khi eliyose-a shi asha ese, akpa oa ge.†

¹³ Abi mhi li bino egho, mhi suo khi akpa odegbe ni o la irarogbe fiala, o vie, o lie, “Epfua, Epfua! Epfua o khi na eni e la eke agbo itobo ikala ni igeni aase enekpole e ya pfi.”

9

¹ Ageni onuzi-oshe o pfi akala oyoli. Mhi me ukpetata ni o rote idane de tiemhile ekekhe. A ri okpe oyi ode oyi ilimhi na ningolo na li. ² Abi o ro khueghie ode oyi oni ilimhi na ningolo-a, ewoli e rote o lasele abi ewoli ni e rote avuer lasele. Ovo ali irarogbe e bishi-a irari eni ewoli ni e rote oni ilimhi na ningolo lasele.* ³ Initso e rote eni ewoli we e kule eke agbo, a ri afu na we ni e ro mhue ekpabo nabi eyi izage.† ⁴ A gueye we e khi ri unu ti ebuli ali emhi ekomhi okhoghua wekhi ora na eke agbo, ama e ke nase egbo ni ea mholi olele oyi Eshinegba shi alukpo oyewe.‡ ⁵ Aa lie we e gbolo eni egbo ena-a, ama ni e ro nase we iki ishe. Utomhi ni e to we, eri e li abi utomhi oyi okpi ini o ta ogbo. ⁶ Egheghe ni a ngme ena, egbo e ya ke nono eghuli ama ea ya me, o ya ghole we ni e ghua ama eghuli o ya me we na.§

* 7:17 Li ze Iwolo 23.1; Ezik 34.23; Iwolo 23.2; Aza 49.10; 25.8 * 8:3 Li ze Emo 9.1; Okiali 30.1,3 † 8:5 Li ze iLev 16.12; Ezik 10.2; Okiali 19.16; Iro 11.19; 16.18 ‡ 8:7 Li ze Okiali 9.23-25; Ezik 38.22 § 8:10 Li ze Aza 14.12 * 8:11 Li ze iJere 9.15 † 8:12 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iJoa 2.10,31; 3.15 * 9:2 Li ze Igbae 19.28 † 9:3 Li ze Okiali 10.12-15 ‡ 9:4 Li ze Ezik 9.4 § 9:6 Li ze iJobu 3.21; iJere 8.3

⁷ Eni initso e li abi ichi ni a mu egbe shi okhōli. E rughu emini o li abi arula oghie igolu shi ukhomhi, alo eyewē e li abi alo egbo.* ⁸ Itsu eyewē e li abi itsu eyi ikpotso, akọ eyewē e li abi akọ idumhi.† ⁹ E zẹ ipfiapfia shi egbe abi awulu akhuli ni okhōli-okhue ọ rọ a mu aye. Okeke ni ipfua eyewē e kpe, e li abi okeke oyi ichi ikhuli ni e lo bu ni e na lẹ okhue.‡ ¹⁰ E zẹ ighia ali ẹka, ee ta abi ikpi, e mhōli ekpabọ shi eni ighia ni e rọ na egbo osoli iki ishe. ¹¹ E mhōli oghie oyewē ni ọ khi ageni oyi ilimhi na ningolo. Abi a lu eva oyoli o khi Abadoni a lu ọli ẹlemhi Iburu. Ama Apoliṣi a lu ọli ẹlemhi iGiriki. (Oni ọ Yese-a a ri ona ngme.)

¹² Epfua onodode ó she dose, ama epfua eva elese ẹa bhale ne.

Akala onuzi-esesa

¹³ Ageni onuzi-osasa ọ pfi akala oyoli, mhi suọ khi uruli o rọte igo ene oyi atete igolu ni o kpọ eke le ni o la odalo oyi Eshinegba ngme lasela.§ ¹⁴ Ọ gueye oni ageni onuzi-osasa ogho ọọ li, “Taghie igeni aane ni a ge shi epfe okẹ oniemi na lu iYufiretisi-a.” ¹⁵ Igho a li rue eni igeni aane egho obo-a, ni a she ge shi agho, rọ khe oni egheghe ona, ali ogbele ali uki ona, ali ukpe ona, ni e ya gbolo egbo igbekhi ese na eke agbo ona-a. ¹⁶ Ekhōli-okhue etuangme ni a rọ shi eke ẹ khe okhōli e bu ramhi udududu asha egbhuegbe, 200,000,000. Mhi suọ etuangme ni a lu we.

¹⁷ Abi eni ichi ali eni e nga we e li na, abi mhi me we elemhi imealo oyemhe. Iwulu ikhuli ni ekhōli-okhue e rọ ọ mu aye eyewē, ee yile nyogho abi erali, e li abi egholi ibulu na koli, o mhōli oyile abi ofu. Ikhomhi eyi eni ichi e li abi ikhomhi idumhi, erali, ewoli ali ofulu e rọte we unu lasela. ¹⁸ Igbekhi asha ese egbo nya, eni erali ali ewoli ali ofulu ni e rọte we unu lasela e gbolo-a. ¹⁹ Ekpabọ eyi eni ichi e la we unu ali ighia. Irari khi eri ighia eyewē e li abi enye, e zẹ ikhomhi ni e rọ kuale egbo utse.

²⁰ Egbo ni e kpole shi agbo ni oni opfuse ọa gbolo-a, ẹa kie mu pfi lase ikanya abo eyewē le. Ẹa lase ekphaghie igaga le, li shi ugami eyi ikhumhi ni a ri igolu ali ẹlomho ali ide ali ẹera khali. Ikhumhi ni ẹa ya me eke wekhi eri ẹ suọ eso, wekhi eri e dobe ẹ kia.* ²¹ Wekhi eri e lama mu pfi lase ugbeli le, ali imhesẹ imumu ali itsebo ilili ali ighiatọ idodo.

10

Oni ageni ali ebe nikeke

¹ Igho mhi me ageni nofunẹ olese, khi ọ rọte idane e tiemhile, ọ ri otughunu khukhu egbe, ogaji o vi gasẹ ọli ukhomhi, alo eyoli e li abi ovo, awe eyoli e li abi oche erali. ² Ọ mhōli ukuku ebe mhōli obo ni o khueghie-a shi eke. Ọ gbosẹ owe obita oyoli shi elemhi okẹ oniemi, ọ ri owe ogobo nga eke. ³ Ọ ri ukpokpomhi uruli pfi lasela leghe abi odumhi ọọ khoshe. Abi ọ rọ pfi, uruli ikphala ishilua e ngme. ⁴ Abi eni ikphala ishilua e rọ ngme se, mhi nono ni mhi keke shi ebe, ama mhi suọ khi uruli ọ rọte idane lie, “Ri emini eni ikphala ishilua egho e ngme sheli, khi keke we shi eke.”

⁵ Igho oni ageni ni mhi me ni ọ migha okẹ oniemi ali ekekhe egho, ọ yase obita oyoli nga ukhui. ⁶ Ọ ri eva oyi Eshinegba ni ọ laọ le ẹle na agboagbo romhi ishe. Oni ọ ma ukhui ali emhikpa ni e laọ, ali eke ali emhikpa ni e la ọ ali okẹ oniemi ali emhikpa ni e laọ. Ọọ, “Emhi enana ẹa ke ya tese ni e rọ bhale ya tse. ⁷ Ama khi ogbele ni ageni onuzi-oshilua ọ da ya pfi akala oyoli, Eshinegba ọ ya khueghie osheli oyoli-a ni ọ gba abi ọ li gue ọli ye eni ẹ ga ni e khi emekeguele eyoli.”*

⁸ Igho uruli ni mhi rọte iloghie suọ egho o gbo nu mhe ngme, ọọ mhe, “Le ya mie ageni ni ọ migha okẹ oniemi ali ekekhe ighelẹ ebe ni o khueghie-a, ni o la li obo.”

⁹ Igho mhi le deba oni ageni mhi ọ ri oni ebe nikeke ogho na mhe. Ọọ mhe, “Mọ ọli le. O ya yese ẹ elemhi-a, ama o ya violọ ẹ unu abi iwọ.” ¹⁰ Mhi mie oni ageni oni ebe nikeke obo, mhi roli le. O violọ mhe unu abi iwọ, ama abi mhi rọ roli le se, oo yala mhe elemhi.†

* 9:7 Li zẹ iJoẹ 2.4 † 9:8 Li zẹ iJoẹ 1.6 ‡ 9:9 Li zẹ iJoẹ 2.5 § 9:13 Li zẹ Okiali 30.1-3 * 9:20 Li zẹ Iwolo 115.4-7; 135.15-17; iDan 5.23 * 10:7 Li zẹ Okiali 20.11; iDeut 32.40; iDan 12.7; Emọ 3.7 † 10:10 Li zẹ Ezik 2.8--3.3

¹¹ Igho a gueye mhe, “U mema ya mekeguele shi ebubu unuekpe, ali egbo ali emue ododa ali ighie egbe.”

11

Eni otsela aava

¹ Igho a ri ufulo ni o li abi ukpokpo ni a ro o mhesa emhi na mhe, a gueye mhe, “Le ya mhesa Owa Ugamhi oyi Eshinegba ali atete ali eni e ga ugamhi akagho.* ² Khi mhesa atukpapfe oniemhi oyoli, khi mhesa oli irari khi a she roli na ijeta. Wewe e ya lighi oni eoli no pfuase eke-a elemhi iki egbhueva ali eva (42.)† ³ Mhi ya ri afu na otsela aava eyemhe. E ya meke guele elemhi ogbele agbele ali egbhuegbese (1,260.) E so ide ibuma.” ⁴ Otsela aava ena e khi era olivu eva ali emhi eva ni a ri akpa ru e nga ni e migha odalo oyi Onomhue ni o mhue eke agbo.‡ ⁵ Ini ogbokhoghuo odo dua ni loli kwale we utse, erali e rote we unu fie ya tose eni ebe we-a. Ina ebe we ni e nono ni e kwale we utse e mema li ya ghua. ⁶ E mholi afu ni e ro pfi okpe ukhui ini amo o khi rue eghenge ni e ro da me guele ne. E gbo mholi afu ni e ro mu amo oke mele oia-a. E gbo ku ighuamhi khi ighuamhi she eke abi o li ghole we shi.§

⁷ Ini e da pfi o otsela se ne, inyagbemhi ni o ya rote ilimhi na ningolo lasela o ya tsua mu we, o mu we o le, o gbolo we-a.* ⁸ Ilimhi eyewe e ya de yeshi ifui eoli ni o fune ashini a la gbe Onomhue oyewe-a shi apfida. Irokhokho iSodomu ali ijipiti eoli ona o khi.† ⁹ Ogbele ese ali ukhukui, egbo na agbo nya ali edeli ali emue ali ushishi e ya ke nise uruli bino ilimhi eyewe, ea lama rewe to. ¹⁰ Egbo na eke agbo e ya ke ghela shi eghuli ni e ghu, ee bola, e de isomhopfa a ghi egbewe, irari khi emekguele aava egho, e she nase egbo ni e la eke agbo khue.

¹¹ Ama abi ele ese ali ukhukui e ro dose, Ayemhe oyi Eshinegba ni mholi agbo o lo we egbe, e vule migha. Ulishi oniemhi o lo egbo ni e me we egbe.‡ ¹² Igho e suo uruli na leghe o rote idane ngme. Odo we, “Ngale odane oola.” Igho e li nga idane elemhi otughunu. Ebe we e lese fe kpee.§

¹³ Oni eghenge a me ukpokpomhi inighise eke ni o ku eke asheghuo akemhishi igbe oyi oni eoli lue. Egbo agbele oshilua, 7,000, e ghulua, ulishi o mu egbo ni e kpo, e kuoghi Eshinegba ni o la iloghie.

¹⁴ Opfuse onuzi-eva o she dose, opfuse onuzi-ese o kele ya bhale.

Akala onuzi-ishilua

¹⁵ Igho agheni onuzi-oshilua o pfi akala oyoli, igho ikpokpo iruli e la idane ngme. Ee lie, “Eghiele agbo o she mele

eghiele oyi Onomhue oyawa-a,

ali onayi iKirisiti oyoli-a.

O ya mhesa ke le agboagbo.”*

¹⁶ Egbhali uye ali aane ni e shito ukpekhomhi oyewe odalo Eshinegba, e de ya ta alo mu eke ga Eshinegba. ¹⁷ Ee lie,

“Anye ri ikphemhi ne,

Eshinegba Onomhue Nofune nya,

Oni o khi loli, oni o kpe khi loli,

irari khi u she rue

ekpabo oniemhi eye,

u she e mhesa.

¹⁸ Abi elemhi e ro bi ishishi,

* 11:1 Li ze Ezik 40.3; iZaka 2.1-2 † 11:2 Li ze iLuk 21.24 ‡ 11:4 Li ze iZaka 4.3,11-14 § 11:6 Li ze 1 Ighie 17.1; Okiali 7.17-19; 1 iSam 4.8 * 11:7 Li ze iDan 7.7,21; Iro 13.5-7; 17.8 † 11:8 Li ze Aza 1.9-10 ‡ 11:11 Li ze Ezik 37.10 § 11:12 Li ze 2 Ighie 2.11 * 11:15 Li ze Okiali 15.18; iDan 2.44; 7.14,27

yeyẹ u li mhọli ofu.†
 Eghẹghẹ o she ramhi
 ni u rọ ya guẹ eni eghua ẹzọ,
 ni u rọ ya ri eleli na eni ẹẹ ga eye
 ni e khi emekeguele,
 ali eni Eshinegba ọ she pfa na
 ni e ri ekpe na eva oye,
 ghe egbo ni ẹa mu ẹloe
 ali ekhemhue,
 abi u li pfuse eni e pfuse eke agbo-a.”

¹⁹ Igho a li khueghie Owa ugamhi oyi Eshinegba na iloghie-a, a me Akpati Ishobo agho. Igho inyamhisalo ali ukpimhi ali ingmolo ali ikphala, eke e de kule, echẹ rote idane deno kule.‡

12

Oni Okpotso ali Oligio oniemhi

¹ Ukpokpomhi irokhase onyaloa o feli shi idane: Okpotso ọ ya laọ ni itsua ni ọ sọ e khi ovọ, uki o kpọke awẹ eyọli, arula oghie oyi ikpetata igbeva o rughu ọli ukhomhi. ² Oọ me. Ọ tsesẹ leghe elemhi otomhe abi ọ rọ ya bia. ³ Igho emhi olese o gbo feli shi idane, ukpokpomhi Oligio oniemhi oyile ni ọ zẹ ikhomhi ishilua ali ekphali igbe, ali ọ rughu irula oghie ishilua shi ukhomhi.* ⁴ Ọ ri ughia oyọli fuomhi asheghuo akemhishi ese ikpetata ni e la ukhuli pfino kule eke agbo. Oni Oligio oniemhi ọ migha oni okpotso ni oku ọ to egho odalo, ni o ba me asha gbe ọli oni omọ ogho le, ini a lese bia li lasese.† ⁵ Oni okpotso ọ bia omose ni ọ ya ri otsuodu akhuli mhese na egbo ni e la eke agbo nya. Ama a ba oni omọ eke rue ya nga idane ghi Eshinegba ali ukpekhomhi eghiele oyọli.‡ ⁶ Oni okpotso, ọ na je odagbe ifufu asha ni Eshinegba o riẹle shi eke khe ọli ni a la ya dua li egbe ogbele agbele ali egbhuegbese (1,260.)

⁷ Igho okhọli o lasese shi obini iloghie, iMakieni ali igeni eyọli, e nu oni inyagbemhi i khọli. Oni Oligio oniemhi ali igeni eyọli e mie we abo oni okhọli.§ ⁸ Ama ọa mhue ekpabo te iMakeni ali igeni eyọli oni okhọli. Ashini a kpe ro na we obini iloghie o de we obo-a. ⁹ A pfi oni ukpokpomhi oni Oligio oniemhi ogho tiemhile eke agbo, oni enye onede ogho ni a lu Etse ali Okphaghiẹ, oni ọ di agbo nya ya da ode, a pfi oli tiemhile eke agbo, a li pfi igeni eyọli li tiemhile.* ¹⁰ Igho mhi suọ ukpokpomhi uruli obini iloghie khi ọọ li, “Mena, imiepfuese

ali ekpabo ali
 Eghiele oyi Eshinegba oyawa
 e she bhale!
 IKirisiti oyọli ni ọ zẹ
 ọ she ri afu oyọli khase.
 Irari khi Okphaghiẹ,
 ni ọ gue ezọ ọ shi
 inyoghuo awa egbe,
 odalo oyi Eshinegba
 ghe ẹle oguota ghe ẹle-iyose,
 a she pfi ọli tiemhile.†

¹¹ E gbe ọli mu ọli le,
 itobo ọlia eyi oni Omi Osumha
 ali ingmemhi otsese oyewe.

† 11:18 Li zẹ Iwolo 2.5; 110.5; 115.13 ‡ 11:19 Li zẹ Iro 8.5; 16.18,21 * 12:3 Li zẹ iDan 7.7

† 12:4 Li zẹ iDan 8.10 ‡ 12:5 Li zẹ Aza 66.7; Iwolo 2.9 § 12:7 Li zẹ iDan 10.13,21; 12.1; iJu 9

* 12:9 Li zẹ Igbae 3.1; iLuk 10.18 † 12:10 Li zẹ iJobu 1.9-11; iZaka 3.1

Ea ligho nono ingme agbo oyewe,
ni o rewe ya ke
ti je ukhokho na eghuli.

¹² Irarigho, a ke ghele,
ee iloghie ali egbo
ni e la elemhi oli.

Ama epfua o khi na
e eke ali oke oniemi,
irari khi Okphaghie
o she ri ofu tiemhie deba e!

Ofu o she vo li elemhi,
irari khi o lese khi
ukuku egheghe o ke mholi.”

¹³ Abi oni Oligio oniemi o ro me khi a she pfi lue tiemhile eke, o khu oni okpotso ni o bia oni omoo omose. ¹⁴ Ama a ri ipfua eva eyi akpa odegbe oniemi na li, ni o ro fiala je odagbe ifufu. Ikhi obini a riele shi eke khe oli ni a la ya ri eloe khu oli, egheghe ali igheghe ali ukhukhui egheghe ni o khi ikpe ese ali ukhukhui, ini oni inyagbemhi o khi ri emhi li o. ¹⁵ Oni Oligio oniemi o rote unu ku amele lasele abi oke ni oo tu, ro khu oni okpotso ni o ba ri ochikpho fuomhi oli ya gbe. ¹⁶ Ama eke o kpaghie oni okpotso obo irari khi eke o nya unu-a ri oni oke da ni oni Oligio oniemi o rote unu kpa ku le. ¹⁷ Igho oni inyagbemhi o pfaa deba oni okpotso, o ya mu okholi vule shi imi oli enekpole o, ikhi eni e ri Omhese eyi Eshinegba gbe akanya, ni e ri igesikia mu otsele oyi iJesu. ¹⁸ Igho oni Oligio oniemi o migha egele oke oniemi.

13

Oni Inyagbemhi ni o rote oke oniemi lasele

¹ Mhi me inyagbemhi khi o rote elemhi oke oniemi ngale. O ze ekphe igbe ali ikhomhi ishilua, o rughu irula oghie igbe shi eni ekphali. Ukhomhi ogbogbo a keke eva ni o khi ungmehi ipfiunu-a shi. ² Oni inyagbemhi ni mhi me, o li abi ekpe, awe eyoli e li abi eyi akpogene, unu oyoli o li abi unu odumhi. Oni oligio oniemi o ri afu na oni inyagbemhi ni o ro mholi ekpabo ro ke mhese abi oghie. ³ A kuale oni inyagbemhi ukpokpomhi utse ni o ge ugboko oniemi. Ama oni ugboko ogho o bie. O ri abo sha agbo nya, e ve deba li. ⁴ Egbo ee ga oni Oligio oniemi irari khi o she ri afu na oni elamhako, egbo e li ga oni elamhako, e lie, “Oghuo o li abi oni inyagbemhi!” “Oghuo o dobe ya nu oni inyagbemhi kholi?”

⁵ A ri unu na oni elamhako ni o ro ngme ingmemhi emuebe ali ipfiunu-a. A ri egheghe na li ni o ro ri afu oyoli gbe akanya iki egbhueva ali eva. ⁶ O khueghie unu-a, o ngme ipfiunu-a deba Eshinegba, ro pfueche eva oyi Eshinegba ali ashini oo la ali egbo ni e nu oli la iloghie-a. ⁷ A ri afu na li ni o nu eni Eshinegba o she pfa na kholi, ali ni o mu we o le. A ri afu na li ni o mhese shi edeli nya, egbo ali emue ododa ali ishishi. ⁸ Egbo ni e la eke agbo nya e ya ke ga oni inyagbemhi. Eni ea ga ga oni inyagbemhi ona, e khi eni a keke eva oyewe shi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi, neni a ma agbo. Oni ebe agbo ona o khi ebe agbo oyi Omi Osumha ni a ro luase obo.*

⁹ Oni o mholi eso, o ro suo!

¹⁰ Eni okholi o ya mu,
o mema ya mu we.

Eni a ya gbolo-a,
a mema ri itakobi
ya gbolo we-a.

‡ 12:14 Li ze iDan 7.25; 12.7 * 13:1 Li ze iDan 7.3; Iro 17.3,7-12 † 13:2 Li ze iDan 7.4-6 ‡ 13:6 Li ze iDan 7.8,25; 11.36 § 13:7 Li ze iDan 7.21 * 13:8 Li ze Iwolo 69.28

Eri a ri ona lie eni Eshinegba o pfa na e ri irabomudu ri egbe mie, e ri igesikia ke khase.†

Oni Inyagbemhi ni o rote agbo lasele

¹¹ Igho mhi gbo me inyagbemhi olese ni o rote eke e lasele. O ze ekphali eva abi omi osumha, oo ngme abi oligio oniemhi. ¹² O ri afu oyi inyagbemhi oni odode e gbe akanya na li. O ri itoto ri egbo na eke agbo o ga inyagbemhi onodode, ikhi oni ukpokpomhi ugboko oyoli o she bie. ¹³ O riele irokhase onyaloa enefune, o ga ri erali rote idane e tiemhile, ni egbo ee me. ¹⁴ Itobo irokhase ni a ri afu oyi inyagbemhi onodode lina a riele, o di egbo ni e la eke agbo. O gueye we e khali ikhumhi, ro khi ufumhi na oni inyagbemhi ni oni itakobi o kualit utse, ni o kie la agbo. ¹⁵ A ri afu na li ni o ri ayemhe na oni ikhumhi irokhokho oyi oni inyagbemhi onodode, ni o dobe ke ngme, ali ni a ke gbolo egbo ni ea lama ga li-a. ¹⁶ O gbo ri itoto mu ogbokpa shi olele shi obita okekhi alukpo, ghe egbo eniemhi ali enikeke, ghe eni e mholi epfue ali eni ea mholi, ghe eni ea khi ighumha ali eni e khi ighumha. ¹⁷ Ogbokhoghuo oa dobe ke e de emhikhoghuo wekhi eri o ro o de, se ni oni o mholi olele ogho, ni o khi eva oyi oni inyagbemhi ali inoba oyi eva oyoli.

¹⁸ Eri onana gueye awa, awa mholi ilisingme. Oni o lolo lese ingme o sa abi a ri oni inoba ona ngme. Oni inoba khi (666), egbhue uye ali igbe ali egbhue se ikpamhi esesa. Inoba ni o migha shi ogbo na.

14

Oni Omi Osumha ali eni egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000)

¹ Igho mhi bino. Ghe Omi Osumha odalo oyemhe khi o migha Ute iZayo. Egbo 144,000 (agbele egbhueshilua ali ene) ni a keke eva oyoli ali eva oyi itali shi we alukpo e nu oli migha.* ² Mhi ya rote idane suo uruli abi ikhoshe oyi utumhi oyi oke nofuni ni o rote ikhomhi eche tu e tiemhile. Oo ngmolo abi akphala. Oni uruli ni mhi suo, o li abi ini eni e kpheli efa, ee kpheli efa. ³ E to uwolo onogbo odalo ukpekhomhi oghie ali ukpeloe oyi eni elamhako aane ni Eshinegba o ma ali ukpeloe oyi eni egbhali. Ogbokhoghuo oa dobe wena oni uwolo ogho, se ni egbo agbele egbhueshilua ali ene egho (144,000), ni a she rote eke agbo pfasheke. ⁴ Enana e khi egbo ni ea ri ikpotso ri ichimhi mu egbewe, irari khi eri e ri egbewe shi ipfuase. E deba oni Omi Osumha a je obiobini o je kpa. Eni a rote ifuabo egbo pfasheke e khi ni a rote odode ro na Eshinegba ali oni Omi Osumha pfo. ⁵ Ogbo oa me egbhali okhoghuo unu oyewe, irari khi ea mholi umhagueli okhoghuo.†

Eni Igeni Aase

⁶ Igho mhi me agenii olese khi o la iteva irarogbe e fiala, o mhue usomhi onete na agboagbo ni o ro ya tsabo gueye egbo na agbo, ikhi eni e la ishishi nya, ali edeli nya, ali emue-khi-emue ali egbo kpa. ⁷ O ri ukpokpomhi uruli lie, "Na ulishi Eshinegba, ri ufumhi nali, irari khi egheghe iguezo oyoli o she ramhi, a ke ga oni o ma idane ali eke ni o ma oke oniemhi ali ashini amee o te e chocho."

⁸ Agenii olese onuzava o deba li, oo, "IBabilo okekhui o de, oni o ri onyo ni oa pfuase oyoli ona okia na ishishi nya da."‡

⁹ Agenii onuzi-aase o deba we, o ri ukpokpomhi uruli lie, "Ini ogbokhoghuo o ga oni inyagbemhi ali ikhumhi oyoli, ni o ro mie olele oyoli shi alukpo, okekhi obo, ¹⁰ oni ogbo ogho, o ya rote onyo elemhi ibibi oyi Eshinegba li da, ikhi onyo ni aa pfose-a ni a she ku vo uko elemhi ibibi oyoli. A ya ri ofulu ni oo lala biobiobio tose oli-a ukpeloe oyi igeni eni e pfuase ali ukpeloe oyi oni Omi Osumha. § ¹¹ Ewoli oyi anasemhe eyewe ee nga idane agboagbo. Eni e ga oni inyagbemhi ali inyagbemhi ni a khali, ali onini o da mie olele oyi eva eyoli ne, ea mhue iyemhe shi eleoguota, shi eliyose."* ¹² Eri onana o gueye eni Eshinegba o pfa na e ri irabomudu ri egbe mie, ikhi eni e ri omhese eyi Eshinegba a gbe akanya, ni e ri igesikia a deba iJesu.

† 13:10 Li ze iJere 15.2; 43.11 * 14:1 Li ze Ezik 9.4; Iro 7.3 † 14:5 Li ze iZef 3.13 ‡ 14:8 Li ze Aza 21.9; iJere 51.8; Iro 18.2 § 14:10 Li ze Aza 51.17; Igbae 19.24; Ezik 38.22 * 14:11 Li ze Aza 34.10

¹³ Igho mhi suo khi uruli o rote idane lie, “Keke onana: Ikhivose o khi na eni e ghu-a shi elemhi Onomhue rote memena vu.”

“Ikhivose o khi na we egbegbo!” “Igho Ayemhe o ngme, khi e ya yemhe inyama-egbe agbo-a, irari khi eminete ni e rie, e ya deba we!”

Ikhiese oyi eke agbo

¹⁴ Igho mhi bino, mhi me otughunu opfopfo odalo oyemhe. Oni o shito o, “O li abi Omi Ogbo.” O rughu arula igolu oyi oghie shi ukhomhi, o ri agaga ni oo mu mholi obo.†

¹⁵ Agheni olese o rote Owa oyi Eshinegba lasele ri ukpokpomhi uruli lu oni o shito nga ukhomhi otughunu egho leghe, oo li, “Rue agaga oye ni u ke khiese, irari khi eghenge ikhiese o she ramhi, irari khi agbo o she bie ni a khiese.”‡ ¹⁶ Igho oni o shito otughunu egho, o ri agaga oyoli khiese agbo.

¹⁷ Agheni olese o rote Owa oyi Eshinegba na iloghie fie lasele, loli o li mholi agaga ni oo mu. ¹⁸ Igho agheni olese o rote atete fie lasele, ikhi agheni ni o mholi omhese shi erali. O ri uruli oniemhi lu oni o mholi agaga ni oo mu egho leghe, oo li, “Rue agaga oni oo mu oye, ni u ro khiese ipfonu eke agbo-a, irari khi ipfonu e she yile!” ¹⁹ Igho oni agheni o pfi agaga oyoli gase eke agbo, o khiese ipfonu nya, o ku we lo ashini a te e mino onyo. Amino onyo ona, elemhi ibibi oyi Eshinegba o migha shi. ²⁰ Igho a la ashini a la amino onyo ni o la olase oni eoli ri awe gue we. Olia e rote oni amino onyo tu lasele. Utumhi oyi oni o lia o ga nuata ramhi imali egbhuegbe, e limhi abi ete-awe ishe.§

15

Igheni oshilua ni e tsua anasemhe ishilua

¹ Igho, mhi me irokhase oniemhi ni o mu oloe olese ukhomhi idane, ikhi igeni oshilua ni e mholi anasemhe ishilua ni e khi eni e kpukhokho, irari khi wewe Eshinegba o ro ya gbe ofu oyoli ukhomhi. ² Mhi me emini o li abi oke ighegbe oniemhi ni erali e solo shi, o migha epfe oke oniemhi. Egho ni e mu oni inyagbemhi ali oni ikhumhi oyoli ali inoba oyi eva oyoli o le, e mu efa ni Eshinegba o ro na we mhue abo. ³ E to uwolo oyi iMosisi oni oo ga oyi Eshinegba ali uwolo oyi oni Omi Osumha, e lie,

“Ufumhi ali oshabo
e khi ikanya eye,
Eshinegba Onomhue Nofune nya.
Ipfuase ali igesikia
ode eye e khi,
oghie ni o mholi ishishi nya!*

⁴ Oghuo o ya na
ulishi oye Onomhue,
ni o ya ri ufumhi
bhale ghi eva oye?
Irari khi yeyeghuo kpele
u khi oni o pfuase.
Ishishi nya e ya bhale
ya kueghie e, irari khi
ikanya ipfuase eye
e she ri egbe khase.”†

⁵ Onana o dose se, mhi bino, mhi me Owa oyi Eshinegba na iloghie, ni o khi Igholo oyi otsele khi o khueghie-a.‡ ⁶ Rote oni owa ugamhi, eni igeni oshilua ni e mholi anasemhe ishilua e te lasele. E sono itsua ni e pfuase ni ee ge nyanyanya, e ri oghene igolu mu aye. ⁷ Igho otuoghuo eni elamhako aane ni e mholi ayemhe egho, e ri italabi igolu ishilua ni

† 14:14 Li ze iDan 7.13 ‡ 14:15 Li ze iJoel 3.13 § 14:20 Li ze Aza 63.3; iLame 1.15; Iro 19.15

* 15:3 Li ze Okiali 15.1 † 15:4 Li ze iJere 10.7; Iwolo 86.9 ‡ 15:5 Li ze Okiali 38.21

ofu oyi Eshinegba e la, na eni igeni oshilua. Ikhi Eshinegba, ni o lao le agboagbo. ⁸ Oni owa ugamhi o vo ewoli oyi ufumhi ali ekpabo oyi Eshinegba. Ogbọ okhoghuo o la o ni o dobe lo oni owa ugamhi ya ramhi ni eni anasemhe ishilua e ro gba pfo.[§]

16

Italabi ishilua ofu eyi Eshinegba

¹ Igho mhi suo khi uruli na leghe o rote oni Owa ugamhi oyi Eshinegba gueye eni igeni oshilua, "A ka ku eni italabi ishilua eyi ofu oyi Eshinegba shi eke agbo." ² Ageni onodode o vu ya ku atalabi oyoli shi eke agbo. Iwali igboko ebe ni e lolo e to, e ge egbo ni e mholi olole oyi oni inyagbemhi, ni e ga oni inyagbemhi ni a khali.*

³ Ageni onuzava o ya ku atalabi oyoli lo oke oniemhi, oni oke oniemhi o mele oia eyi egbo ni e ghua-a. Emhikpa ni e mholi ayemhe ni e la elemhi oni oke oniemhi e ghulua.

⁴ Ageni onuzi-aase, o ku atalabi oyoli lo oke ali ichochọ ame, e mele oia-a.[†] ⁵ Mhi suo khi ageni ni a ri ame nga obọ khi o o li,

"Ogueso-ezo ni o pfuase

u khi, irari khi

u gue so ingme ena,

Yeye u khi Eshinegba No pfuase,

Yeye u la o memena,

ni u kpe la o, ni u gbo ya la o,

itobo khi igesikia u ro o so ezo eye.

⁶ Irari khi egbo e she gbolo

eni a pfa na-a

ali emekeguele,

u she ri oia na we da,

abi o ti shi!"

⁷ Mhi suo khi atete o tse se, o o,

"Gueguegue,

Eshinegba Onomhue Nofune nya,

igueso eye, eyi igesikia

ali eni e te ode e khi!"

⁸ Ageni onuzi-aane o ku atalabi oyoli ku ovo, a ri ekpabo na ovo o ri erali ke tose egbo-a. ⁹ Egbo e daghie-a irari utomhi oyi erali, e ze emuebe na eva oyi Eshinegba ni o mholi ekpabo ro mheso na anasemhe enana, ama ea lama mupfi ni e ri ufumhi na eva oyoli.

¹⁰ Ageni onuzi-oshe o ku atalabi oyoli kushi ukpekhomhi oghie oyi oni inyagbemhi, eghiele oyoli o la obili. Egbo e ngomhi elemhi unu, shi oya.[‡] ¹¹ E ku itse na Eshinegba na iloghie irari utomhi ali igboko eyewe, ama ea lama mupfi lase ode okholo oyewe le.

¹² Ageni onuzi-osasa o ku atalabi oyoli lo oke iyufiretisi ni o fu, o khakha ame-a ni ighie na obini ovo o te e ngale e me asha rote dose.[§] ¹³ Igho mhi me khi ikhiakhiamhi iyemhe aase ni e li abi ikele e rote unu oyi oni oligio oniemhi ali unu oyi inyagbemhi ali unu oyi emekeguele oyi egbholi, lasele. ¹⁴ Wewe e khi iyemhe okphaghie ni ee gbe ikanya oshabo, ni e fie deba ighie ni e la eke agbo nya, ni e ya ti we gbili shi okholi ogbele oyi Eshinegba No fune nya.

¹⁵ "A ghe i, mhi ya bhale abi oghiatọ! Ikhivose o khi na ogbo ni o ya gualo, ni o ya ri eloe khu ide eyoli ini o khi bano-a ni a me oli irumheba!"*

¹⁶ Igho eni iyemhe okphaghie e ti we gbili ashini a ri elemhi Iburu e lui Amagedo.[†]

¹⁷ Ageni onuzi-oshilua o ku atalabi oyoli nga idane, igho uruli na leghe o rote Owa ugamhi oyi Eshinegba rote ukpekhomhi eghiele ngme lasele, o o li, "A she ri ele oli!"

§ 15:8 Li ze Okiali 40.34; 1 Ighie 8.10-11; 2 Okhe 5.13-14; Aza 6.4 * 16:2 Li ze Okiali 9.10

† 16:4 Li ze Okiali 7.17-21; Iwolo 78.44 ‡ 16:10 Li ze Okiali 10.21 § 16:12 Li ze Aza 11.15

* 16:15 Li ze iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iro 3.3 † 16:16 Li ze 2 Ighie 23.29; iZaka 12.11

¹⁸ Igho, inyamhisalo amẹ, ali ukpimhi ali ingmolo oyi ikphala ali inighise eke ee bhale. Inighise nabi oḡbọ-a kpẹ mẹ ghue abi a te ma oḡbọ shi eke agbọ. Oni inighise o ga khi oniẹmhi!‡ ¹⁹ Oni ẹoli oniẹmhi o kemhi asha esẹ, ẹoli oyi eni ishishi nya e de kua. Ẹshinẹgba o sato ẹoli iBabilọ no fu egbe. O mhẹsẹ uko ni onyọ ofu oyọli o vọ nali. § ²⁰ Eke ni e la iteva elemhi okẹ nya e kelea, aa ke mẹ ite ekhọghuo.* ²¹ Eche amẹ na idane eniẹmhi e rọte idane de mu egbọ. Ee ngmanọ ku Ẹshinẹgba irari eni opfuse oyi eni eche amẹ, irari khi oni opfuse o khọlọ gba.†

17

Adegbe nofunẹ

¹ Igho aḡeni oḡhuo ni o mhọli italabi ishilua o bhale, oḡ mhe, “Bhale khi mhi ya ri abi a li ya nase oni adegbe onofunẹ khase, ikhi ẹoli oniẹmhi ni o la epfe okẹ ni e bu.* ² Lọli ighie na eke agbọ e nu kia okia, onyọ okia eyọli e gbe egbọ ni e la eke agbọ.”†

³ Igho oni aḡeni o rue mhe je odagbe ifufu elemhi Ayemhe. Igho mhi mẹ okpotso ni o shito nga inyagbemhi oyile, ni o le iwali eva ipfiunu-a, o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe.‡ ⁴ Oni okpotso o sonọ itsua eyile, a ga mema ri igolu ali ifefe ali ema ro khuese oli-a. O mu uko igolu mhọli obọ ni o vọ emhi ighuighue ali ikanya ichimhi eyi itsebo eyọli. § ⁵ Emhi osheli na keke shi oli alukpo khi.

Osheli.

IBabilọ Oniẹmhi.

Inyọ idegbe nya.

Ali inyọ itsebo nya. ⁶ Mhi mẹ khi oni okpotso, o da oia eyi egbo ni a pfa na, oia eyi eni a gbe-a irari khi e mie iJesu suo.

Abi mhi ro mẹ oli, mhi yila.

⁷ Igho oni aḡeni oḡ mhe, “Elo o ze ni u ro yila? Mhi ya gueye osheli oyi oni okpotso ali oyi oni inyagbemhi ni oḡ nga, ni o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe. ⁸ Oni inyagbemhi ni u mẹ ni o kpẹ khi, mena ni o ke khi loli, o ya rọte ilimhi na ningolo ngale ya je epfua oyọli. Abọ e ya sha egbo ni e la agbo ni aa keke eva oyewe shi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mhọli agbo na agboagbo shi, rọte igbaekele agbo, ini e mẹ oni inyagbemhi irari khi, o kpe khi, mena o ke khi, ni o ya bhale.*

⁹ “Onana o khi emini oḡbọ te e sa usamhi ileşingme. Eni ikhomhi ishilua egho, e khi ikhomhi ite ishilua ni oni okpotso oḡ shito. ¹⁰ Ighie oshilua e li gbo khi. Etuoshe o, e she ghua, oḡhuo oḡ kiele e mhese, oni o kpole o bhale ne. Ini o da bhale, o mema ya laọ ukuku eghẹghẹ. ¹¹ Oni inyagbemhi ni o kpẹ laọ ni o ke laọ egho, o khi oghie onuzi-olale, abeghuo loli ali oshilua enekpole e li, o ya li je epfua oyọli.

¹² “Eni ekphali igbe ni u mẹ egho, e khi ighie ogbe ni aa ri eghiele na ne, ama a ya ri afu na we elemhi iwakati oḡhuo tse ni e ro mhese abi ighie, li shi oni inyagbemhi.† ¹³ Enana emhi oḡhuo e khi, e ya ri ekpabo ali afu oyewe na oni inyagbemhi. ¹⁴ E ya nu oni Omi Osumha khọli. Oni Omi Osumha o ya gbe we oni okhọli, irari khi Onomhue oyi enemhue o khi, ali Oghie ni o mhọli ighie o khi. Irari khi e nu oli la, wewe o lu ni o ze, ali ni e khi eni e ri igesikia deba li.”

¹⁵ Igho oni aḡeni oḡ mhe, “Eni okẹ eniẹmhi ni u mẹ, ni oni adegbe o shito, egbo ali ebubu egbo ali ishishi ali emue ododa e la agho. ¹⁶ Oni inyagbemhi ali ekphali igbe ni u mẹ egho e ya biselemhi oni adegbe. E pfuse oli-a, e bano oli-a, e nyanọ li elamhi egbe ro le, e ri erali tose oli-a. ¹⁷ Irari khi Ẹshinẹgba o roli shi we udu e rielem emini o gba, loli e ro lama kugbe ri ekpabo eyewe na oni inyagbemhi ni o mhese, ya ramhi ni ungmemhi

‡ 16:18 Li ze Iro 8.5; 11.13,19 § 16:19 Li ze Aza 51.17 * 16:20 Li ze Iro 6.14 † 16:21 Li ze Okiali 9.23; Iro 11.19 * 17:1 Li ze iJere 51.13 † 17:2 Li ze Aza 23.17; iJere 51.7 ‡ 17:3 Li ze Iro 13.1 § 17:4 Li ze iJere 51.7 * 17:8 Li ze iDan 7.7; Iro 11.7; Iwolo 69.28 † 17:12 Li ze iDan 7.24

oyi Ẹshinẹgba o rọ bhale ya tse. ¹⁸ Ọni ọkpotoso ni u mẹ lọli ọ khi oni ẹoli oniẹmhi ni ọọ mhẹsẹ na ighie na agbọ.”

18

Udemhi oyi iBabilọ

¹ Onana ọ dọsẹ se, mhi mẹ aḡeni olese khi ọ rọte iloghie ẹ tiemhile. Ọ mhọli afu nofunẹ, ugẹmhi oyọli o ri eke agbọ ọ gẹ nyanyanya. ² Ọ ri uruli oniẹmhi tsesẹ leghe, ọ li.

“Ẹoli iBabilọ Oniẹmhi,
o she de.
O she mele ugbebo
oyi iyẹmhe eyi
ọkphaghie-a,
ali ashini iyẹmhe
ọkphaghie e la lese,
ashini ipfeli ali elamhako
ni aa pfuase ni aa ghue,
ẹẹ la.*

³ Irari khi ishishi nya,
e she kpokpo onyo,
ni o ri ujili ẹ kpha,
ikhi onyo okia oyọli.
Ighie na eke agbọ
e she kia okia deba li.
Eduoki na eke agbọ,
e she rọte
iliagbọ-tsuakua oyọli
mhuẹ ẹpfue.”†

⁴ Ighọ mhi suọ uruli olese ni o rọte idane liẹ,
“Ẹgbọ eyẹmhe, a na li egbe kua,
ini a khi mhuẹ okemhi
shi olamhe eyọli,
ini a khi mhuẹ okemhi
shi osoli anasẹmhe oyọli.‡

⁵ Irari khi olamhe eyọli
e she tigbili yagha ramhi idane,
Ẹshinẹgba ọ she sato
umha-guẹli eyọli.§

⁶ Ā li ọli, abi ọ li ẹ,
ā fali ọli ota asha eva
shi ikanya ni ọ gbe.
Onyo ni o toto ni ọ rọ na ẹ da,
a sọ oghoghọ nali da asha eva.*

⁷ A ri osoli ali oyala nali
ni o guẹ to ufumhi ali ẹpfue
ni ọ rona egbọli.
Irari khi eri Ọni Ọkpotoso
ọ la ekelemhi tonu obọ udu liẹ,
‘Mhẹmhe mhi khi ọni ọlele!
Mhi aa tigbe ya khi

* 18:2 Li zẹ Aza 13.21; 21.9; iJere 50.39; 51.8; Irọ 14.8 † 18:3 Li zẹ Aza 23.17; iJere 51.7 ‡ 18:4 Li zẹ Aza 48.20; iJere 50.8; 51.6,45 § 18:5 Li zẹ Igbae 18.20-21; iJere 51.9 * 18:6 Li zẹ Iwolo 137.8; iJere 50.29

osamhi-olimhi,
 mhi aa tigbe ya
 me oya egbe ghue.’
 8 Irarigho, ogbeleghuo
 anasemhe oyoli
 o ro ya sha rughu oli,
 shi eghuli ali evie
 ali okiamhi.
 A ya ri erali tose oli-a.
 Irari khi Eshinegba Onomhue
 ni o ya gue oli ezọ,
 onofune nya o khi.”†

9 “Ini ighie na agbo ni e kia okia deba li, ni e nu oli li agbo tsua kua, e ya vie, e vie evie oya na li, ini e me ewoli erali ni ee tose oli-a. 10 E ya tapfia migha ke vie irari ulishi osoli ni a na li, ee lie,

“ ‘Eekhue o Eekhue o
 yeye eoli nofunę,
 iBabilo eoli no mhue ekpabo!
 Elemhi iwakati oghuo tse
 epfua oye o she bhale!’‡

11 “Eduoki na agbo e ya vie oli e vie oya irari khi ogbokhoghuo o a ke nu we ya de itsua. §
 12 Itsua igolu ali elomho, imieche ni e somhotse ni e ghale, ifefe ali ema, ide epfopfo na kpishi, ali eni e yile, ghe ena wono, ali ilolo eni eyile ali itsua ododa ni a ri orora ni e pfie khali, ali itsua ododa ni a ri ekphali eni khali, ali era ni e ghale, ide ali ikhuli ali eche imabo. 13 Ali alagho na lu ikinamoni ali oshamhi ali ituale afu era ali ituale ni a ku e shi olimhi egbe, ali atike ni oo pfie ni o ghale ali onyo ali oili ali ifulawa ali ikpamhi emhi ni a lu ado, ena ali isumha ali ichi ali amoku ni ichi ee tsua, li shi egbo ni e khi ighumha.*

14 “Eni eduoki e ya lie oli, ‘Imomhi ni u ri kpeloe shi eke e khe, o she me na. Epfue ali osuemhe eye nya e she kele-a, ni a ke dobe gbolo me ya mie.’ 15 Eduoki ni e ri emhi enana de ni e me elele epfue rote obọ oyi oni okpotso, e ya migha tapfia, ulishi osoli ni o me oo mu we. E ya vie e vie oya, † 16 e vie nyogho, ee lie,

“ ‘Eekhue-o! Eekhue-o,
 eoli Onofune,
 ni a ri iwulu ichę eneyile,
 ni a ri igolu ali eche
 ni e ghale ali ifefe
 khue akhue!

17 Aboriekhi igho,
 elemhi iwakati oghuo tse,
 eni epfue eniemhi egho
 e li opfu-a.’‡

“Eni e khi ega oko-okę oniemhi nya ali eni e lo oko-okę oniemhi ya asha ali eni e gua li ali eni e rote okę oniemhi e mie ifata, e ya tapfia migha. 18 Ini e me ewoli eyi utomhi oyoli, e ya lie, ‘Eoli okhoghuo o la o ni o li abi oni eoli oniemhi?’ § 19 E yalo ifufu ku ukhomhi, e ri evie ali oya vie leghe, ee lie,*

“ ‘Eekhue-o! Eekhue-o,
 yeye eoli oniemhi,
 ni eni e mholi

† 18:8 Li ze Aza 47.7-9 ‡ 18:10 Li ze Ezik 26.16-17 § 18:11 Li ze Ezik 27.31,36 * 18:13 Li ze Ezik 27.12,13,22 † 18:15 Li ze Ezik 27.31,36 ‡ 18:17 Li ze Aza 23.14; Ezik 27.26-30 § 18:18 Li ze Ezik 27.32 * 18:19 Li ze Ezik 27.30-34

oko-okę onięmhi nya,
 e te mholi ępfue eyęwe
 rọte ọsuemhe oyi oni ęoli!
 Elemhi iwakati oghuo tse
 a rọ pfuse ọli-a.†
 20 A ri itobọ li
 ke ghele, iloghie,
 A ke ghele,
 ęę eni a pfa na
 ali ighiusomhi na keę ali emekeęuele!
 Irari khi Eshineęba

ọ she gue ọli ęzọ
 shi abi ọ li nase ę.' "‡
 21 Ighọ aęeni nofunę o rue udumhi ęche ni o li abi ęche iko pfilo oni okę onięmhi, ọọ

li,
 "Ekpabọ na guo
 a rọ ya guogho
 ęoli iBabilọ onięmhi-a,
 aa ke gbo ya
 me ę ęloe ghue.§
 22 Ogbọ ọa ke gbo ya suọ
 uruli ęfa
 wekhi oyi emini áá kpheli
 wekhi oyi ofele,
 wekhi oyi akala
 elemhi yeęę oni ęoli ona ghue.

Ogbọ ọa ke ya me
 ọgbakanya okhoghuo
 elemhi ę ghue.
 Ogbọ ọa ke ya suọ
 okeke emini a mhele iko,
 elemhi ę ghue.*

23 Erali ákpá ọa ke gbo ya ge
 elemhi ę ghue,
 wekhi eri a ya gbo suọ
 uruli eni ę zu ode
 elemhi ę ghue.

Eduoki eyę e khi
 ęgbọ eni e funę na eke agbọ,
 u ri ogbhọ oye
 di ishishi nya wase-a.†

24 Elemhi oni ęoli a me
 ọlia eyi emekeęuele
 ali eyi eni a pfa na,
 ali eni a gboloa shi eke agbọ nya."‡

19

Okuekhoogo!

† 18:19 Li zę Ezik 27.30-34 ‡ 18:20 Li zę iDeut 32.43; iJere 51.48 § 18:21 Li zę iJere 51.63-64;
 Ezik 26.21 * 18:22 Li zę Ezik 26.13; Aza 24.8 † 18:23 Li zę iJere 7.34; 25.10 ‡ 18:24 Li zę
 iJere 51.49

¹ Onana o dōṣe se, mhi suọ uruli ni o li abi okeke oniēmhi oyi ebubu ẹgbọ obini iloghie khi oo tṣeṣe, oo liẹ,

“Okuekhoogo,
Imiepfuese ali ufumhi
ali ekpabọ khi
eyi Ẹshinegba oyawa.

² Irari khi iguezo oyọli
eyi igesikia ali
eni e sheshe e khi.

Ọ she pfa ẹzo mu
adegbe onofune,
oni ọ she ri okia eyọli
yese eke agbọ-a.
Ẹshinegba ọ she ye okhọli
to ọlia eyi eni ẹẹ ga eyọli.”*

³ Ighọ e gbo tṣeṣe, e liẹ,
“Okuekhoogo!

Ewọli eyọli e she ẹ nga
idane agbọagbọ.”†

⁴ Ighọ egbhali uye ali aane ali elamhako aane, e de yeshi, e ga Ẹshinegba ni ọ shito oni ukpekhomhi oghie, e liẹ,
“Atse! Okuekhoogo!”

⁵ Uruli o rote oni ukpekhomhi oghie ngme ọọ liẹ,
“A kueghie

Ẹshinegba oyawa,
ẹẹ ni ẹẹ ga eyọli nya,
ẹẹ ni a na ulishi oyọli,
ghe ẹgbọ ni e fu
ali eni e she!”‡

⁶ Ighọ mhi suọ uruli ni o li abi uruli oniēmhi oyi ebubu ẹgbọ ni o li abi ingmolo oyi oke ni ọọ tu, ni o gbo li abi ingmolo oyi akphala. Ee liẹ,
“Okuekhoogo!

Irari khi Ẹshinegba
Ọnọmhuẹ oyawa Nofune nya,
lọli ọ le oghie!§

⁷ Awa ke ghele,
egbe ke mu awa,
awa ri ufumhi nali!

Irari khi izu-ode oyi
oni Omi Osumha
o she ramhi,
omueshi ọ she mu egbe shi eke.

⁸ Ode opfopfo
ni o dala ni o pfuase,
a ro nali so.”

(Oni Ode opfopfo, igue ngeli oyi eni a pfa na o migha shi.)

⁹ Oni aḡeni ọọ mhe, “Keke khi. ‘Ikhivose o khi na ẹgbọ ni a lu shi oni ukue aruele oyi izu-ode oyi oni Omi Osumha.’ ” Ọ gbolo ẹ mhe, “Ingmemhi enana, egbegbi ingmemhi eyi Ẹshinegba e khi.”*

* 19:2 Li ze iDeut 32.43; 2 Ighie 9.7 † 19:3 Li ze Aza 34.10 ‡ 19:5 Li ze Iwolo 115.13 § 19:6 Li ze Ezik 1.24; Iwolo 93.1; 97.1; 99.1 * 19:9 Li ze iMat 22.2-3

¹⁰ Igho mhi de ya wugha li awe ni mhi ga li. Ama o o mhe, “Khi li gho! Oni o o ga nabi yeye ali onabi inyoghuo e enekpole mhi khi ni e mu otsese oyi iJesu mhue. Ga Eshinegba! Irari khi otsese oyi iJesu o khi ayemhe imekeguele.”

Oni o nga achi ofpopfo

¹¹ Igho mhi me khi iloghie o khueghie-a mhi me achi ofpopfo. Oni o nga li a lu oze-regbenga ali oni o khi igesikia. Ode ni o mhue azeba o te e so ezo, ni o te e kholi.† ¹² Ikpamhi alo eyoli e li abi elemhi ere. O rughu irula oghie ni e bu. O mholi eva ni a keke shi oli egbe ni ogbo olese o lese, se ni loli ghuo kpele.‡ ¹³ O so awulu ni a so oia. Eva ni a lu oli khi, “Ungmemhi oyi Eshinegba.” ¹⁴ Ekholi-okhue ni e la iloghie e deba li kia, e sono itsua epopfo ni e dala ni e pfuase, e nga ichi epopfo. ¹⁵ Itakobi ni o o mu o rote unu oyoli lasese, ni o ro ya kholi eni ishishi. Otsuodu akhuli o ro ya ke mhese na eni ishishi. O ya rote ashini a te e mino-onyo mino onyo lasese, Ikhi onyo no khi ofu oniemhi oyi Eshinegba Nofune nya.§ ¹⁶ A keke eva, “Oghie Ni o Mholi Ighie, Ali Onomhue Ni o Mholi Ekhemhue,” shi awulu na dogo oyoli ali ukhiowe oyoli. ¹⁷ Igho mhi me agheni khi o migha ovo, ni o vie lasese leghe lui ipfeli ni e la irarogbe e fiala, “A bhale a ka legba shi aruele ogbomhi oniemhi oyi Eshinegba. ¹⁸ Egheghe agho ni a le elamhi idiegbe oyi ighie ali ega ekholi-okhue ni e ri ekholi-okhue e ye okhue, ali elamhi idiegbe eyi egbo nefune, shi elamhi ichi ali eni e nga we, ali elamhi idiegbe egbo nya, shi ighumha ali eni ea khi ighumha ghe egbo enikeke ali egbo eniemhi.”*

¹⁹ Igho mhi me oni inyagbemhi ali ighie na eke agbo ali ekholi-okhue eyoli khi e lona kugbe, ni e ro nu oni o nga oni achi ali ekholi-okhue eyoli kholi. ²⁰ Ama a mu oni inyagbemhi ma omekeguele oyi egbholi oyoli, oni o ri eva oyoli gbe irokhase onyaloa. Eni irokhase ena o ro di egbo ni e mie eni olele eyi oni inyagbemhi shi egbe, ni e ga irokhokho oyoli ni a khali. Oni inyagbemhi ali oni omekeguele oyi egbholi, a mu we pfilo uyele erali ni ofulu o la to kua yala.† ²¹ Eni e kpole, a ri itakobi oni o rote unu oyi oni o nga oni achi gbolo we-a. Eni ipfeli nya e ri elamhi idiegbe eyewe le.

20

Ikpe Agbele

¹ Igho mhi me khi agheni o rote idane e tiemhile o mu okpe ilimhi na ningolo mholi obo, o tsua ukpokpomhi uweghe. ² O gamhi oni oligio oniemhi rue, ikhi enye onede ogho ni o khi etse ali Okphaghie, o ge oli ikpe agbele oghuo.* ³ O pfi oli lo oni ilimhi na ningolo, o pfi okpe o. O pfi oni ilimhi na ningolo unu ma, ini o khi ke gbo me asha di ishishi egbo, ya ramhi ni eni ikpe agbele e ro ya gba. Ini ona o dose se, a mema ya rue oli obo-a ukuku egheghe.

⁴ Igho mhi me ikpekhomhi ighie. Eni e shito o, e khi eni a ri afu na ni e ri egbo gue ezo. Igho mhi gbo li me iyemhe eyi egbo ni a kholo ikhomhi o, irari otsese ni e pfi na iJesu ali ungmehi oyi Eshinegba. Eni egbo ena ea ga oni inyagbemhi wekhi irokhokho eyoli, wekhi eri e mie olele oyoli shi atete ukhomhi, wekhi obo. E ya te eghuli guale, e ya nu iKirisiti mhese ikpe agbele.† ⁵ Egbo ni e kpole ni e ghuloa ea ke rote eghuli guale, ramhi ni ikpe agbele egho e ro gba. Onana o khi irote eghuli guale onodode. ⁶ Ikhivose ali ipfuase e khi eyi eni e mholi obo shi iguale onodode onana. Eghuli onuzi-eva o mholi ekpabo shi egbo eghogho egbe, ama e ya khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali eyi iKirisiti. E ya nu oli mhese ikpe agbele.

⁷ Ini eni ikpe agbele e gba se, a ya taghie Okphaghie owa ighumha oyoli-a. ⁸ O ya fie lasese ya di egbo ni e la ishishi nya na eke agbo, ikhi egbo ni a lu iGogi ali iMagogi, ni o ro ti we gbili shi okholi. Eri e bu abi ekhashe ni e la egele oke oniemhi.‡ ⁹ Igho e to ogholi

† 19:11 Li ze Ezik 1.1; Iwolo 96.13; Aza 11.4 ‡ 19:12 Li ze iDan 10.6 § 19:15 Li ze Iwolo 2.9; Aza 63.3; iJoe 3.13; Iro 14.20 * 19:18 Li ze Ezik 39.17-20 † 19:20 Li ze Iro 13.1-18 * 20:2 Li ze Igbae 3.1 † 20:4 Li ze iDan 7.9,22 ‡ 20:8 Li ze Ezik 7.2; 38.2,9,15

ya gbe eke agbo khia, e pfi gasẹ apfe eyi egbo eyi Eshinegba, ẹoli ni o nono egbegbo. Ama erali e rote idane tiemhile ya tose we-a. ¹⁰ Oni etse ni o di we, a mu ọli pfilo erali ilimhi iriere ni ofulu o la to kua yala. Ikhi ashini a pfi oni inyagbemhi ali ọmekẹguele ọyi egbhọli lo. A ya la agho na we osoli agboagbo, no gbe no bi.

A ri eni e ghu-a gue ẹzo

¹¹ Igho mhi me ukpokpomhi ukpekhomhi oghie opfopfo ali oni o shito o. Abi o shito egbo, eke ali ukhui e kele-a, ẹa ke me ashikhoghuo la. ¹² Igho mhi me egbo ni e ghuloa, ghe eniemhi, ali enikeke, e migha odalo oni ukpekhomhi oghie. Igho a khueghie ebe ni e bu-a. A gbo khueghie ebe olese-a ni o khi ebe ni a kekẹ eva oyi eni e ya mhọli agbo na agboagbo shi. A gue eni e ghu-a ẹzo abi ikanya ni e gbe e li, abi a li kekẹ we shi eni ebe. [§] ¹³ Okẹ o kpa egbo ni e ghuloa shi o ku lasese. Eghuli, ali ilimhi, e khueghie unu-a kpa egbo ni e la elemhi we ku lasese. A gue ogbogbo nya ẹzo abi o li gbe. ¹⁴ Igho a pfi Eghuli, ali ilimhi lo uyele erali. Erali ilimhi iriere onana o khi eghuli onuzi-eva. ¹⁵ Onini eva oyọli ọa da la oni ebe ni a kekẹ eva oyi eni e ya mhọli agbo na agboagbo shi ne, eri a ya pfi ọli pfilo oni erali ilimhi iriere.

21

Ijerusalemu Onogbo

¹ Igho mhi li me iloghie onogbo ali eke agbo onogbo. Iloghie onodode ali eke agbo onodode e she kala-a, igho li khi okẹ oniemi.* ² Mhi me oni ẹoli ni o pfuase ikhi oni ijerusalemu onogbo khi o rote idane e tiemhile rote obọ oyi Eshinegba, abi omueshi ni a khuesẹ somhotse ẹ ghi ọdo li.† ³ Igho mhi suọ ukpokpomhi uruli khi o rote oni eghiele e lie, “A ghe khe! Eshinegba o ri apfe oyọli tiemhile deba egbo, eri o ke ya nu egbo ngeli kugbe, eni egbo e ya khi egbo eyọli, Eshinegba o ya nu we la kugbe.‡ ⁴ O ya shishi we amevie alo-a, eghuli ọa ke ya laọ, wekhi eri a ke ke vie wekhi asha o ke ya ke to ogbo, irari khi emini edio e she dose.”§

⁵ Oni o shito oni ukpekhomhi oghie ọọ li, “Ghe khe, Mhi ri emhikpa a mele enegbo-a!” Igho ọọ, “Kekẹ emhi enana shi eke irari khi ingmemhi ni a ri egbe ẹ da ni e khi igesikia e khi.”

⁶ Oo mhe, “A she li ọli. Mhemhe mhi Aafa ali Omega, mhemhe mhi khi igbaekele ni mhi khi ozukhomhi. Oni okiamẹ ọọ gbe, mhi ya rote okẹ ni ọọ chọchọ amẹ, ni o ri agbo a na ogbo na li da afue.* ⁷ Oni o da mu o le ne, o ya mhọli ikhivose ona, ni, Mhemhe mhi ya khi Eshinegba oyọli, ọli o khi omimhe.† ⁸ Ama egbo ni e khi enulishi ali eni ẹa ya lama miesuo, ena angeli ichimhi ali egbugbeli, ali ena itsebo eni e mu imhesẹ ogbhọ ali eni ega ikhumhi, ali e lo egbhọli nya, okiemhi oyewe o ya khi erali ilimhi iriere ni ofulu la to kua yala. Onana khi eghuli onuzi-eva.”

⁹ Ageni oghuo eni oshilua ni o mhọli italabi ishilua ni e vọ anasemhe ishilua ni e kpe ukhokho, o bhale ya lie mhe, “Bhale, mhi ya ri oni omueshi onogbo khase, ni o khi ughue oni Omi Osumha.” ¹⁰ Elemhi oni ayemhe, oni ageni o tsua mhe nga ukhomhi ute oniemi ni o yagha, o remhe khase oni Eoli-No-pfuase ikhi ijerusalemu, khi o rote idane te obọ oyi Eshinegba a tiemhile.‡ ¹¹ O ri ufumhi oyi Eshinegba ge nyanyanya. Ugemhi oyọli o li abi echeli ni o somhi otse ni a lu iJasipa ni o li abi ughegbe. ¹² O mhọli ukpokpomhi ugbe ni o yagha ni o mhọli ode inuekpe igbeva. Eni ode inuekpe, igeni ogbava e la o. Eni ode inuekpe igbeva ena a kekẹ eva eyi edeli igbeva eyi iZireni shi o. ¹³ Ode inuekpe esese e la obọ-ugbe enenene oyi oni ugbe. Ese e la ukiekie obini ovo o te ẹ ngale oyọli, ese e la ukiekie obita, ese e la ukiekie ogobo, ese e li la ukiekie obini ovo o te ẹ lo eko. [§] ¹⁴ Oni

§ 20:12 Li ze iDan 7.9-10 * 21:1 Li ze Aza 65.17; 66.22; 2 iPit 3.13 † 21:2 Li ze Aza 52.1; 61.10; Iro 3.12 ‡ 21:3 Li ze Ezik 37.27; iLev 26.11,12 § 21:4 Li ze Aza 25.8; 35.10; 65.19 * 21:6 Li ze Aza 55.1 † 21:7 Li ze 2 iSam 7.14; Iwolo 89.26-27 ‡ 21:10 Li ze Ezik 40.2 § 21:13 Li ze Ezik 48.30-35

ugbe ni o gasẹ oni ẹoli o mhọli echẹ irogbekẹ igbeva. Eni echẹ irogbekẹ ena, a kekẹ eva eyi ighiusomhi na kekẹ ogbava eyi oni Omi Osumha shi ọ.

¹⁵ Oni ọ nu mhe ẹ ngme, o mhọli ukpokpo ni a roọ mhesẹ emhi ni o khi igolu ni ọ ro ya mhesẹ oni ẹoli ali eni ode inuekpẹ ali igbe eyoli.* ¹⁶ Oni ẹoli o ze abọ igbe ene, ni iyagha ali inuata ali uemhi eyoli e li abizize. Ọ mhesẹ oni ẹoli, o ya khi ikuku emhi ẹa la imali agbele ali egbhueshe ashi ishe (1,500), unuemhi ali uemhi eyi eni abọ igbe ali iyagha eyoli e khi abizize. ¹⁷ Oni aḡeni ọ li mhesẹ ugbe oyoli, e ya khi ẹte-awẹ egbhuegbe. Abi awa liẹ mhesẹ eke. ¹⁸ Ugbe oyoli, echẹ ijasipa a ro ma li, oni ẹoli o khi egbegbi igolu ni a te ẹ me eke abi ughegbe. ¹⁹ Irogbekẹ oyi igbe ni a ma gasẹ oni ẹoli e ya khi echẹ ni e ghalẹ ododa. Onodode o khi ijasipa, onuzi-eva o khi isafaya, onuzi-esẹ o khi ikalisedoni, onuzi-ene o khi emeradi, ²⁰ onuzi-ishe o khi isadonizi, onuzi-esesa o khi ikanẹliani, onuzi-ishilua o khi ikirisolati, onuzi-elele o khi iberili, onuzi-itili o khi itopazi, onuzi-igbe o khi ikirisopirazi, onuzi-igbaghuo o khi ijasiti, onuzi-igbeva o khi ametisiti. ²¹ Eni ode inuekpẹ igbeva e ya khi ifefe. Ode unuekpẹ ogbogbo a ri ufefe oyoli riẹle ọli. Ode agbala ni o la oni ẹoli, egbegbi igolu ni a te ẹ me eke abi ughegbe a ro ku ọli.†

²² Mhi aa me Owa ugamhi okhoghuo oni ẹoli, irari khi Eshinegba Onomhue Nofune nya ali Oni Omi Osumha wewe e khi Owa Ugamhi ni e la agho. ²³ Oni ẹoli ọa ke mhọli emini o ri ugemhi oyi ovo wekhi oyi uki ya li. Irari khi ugemhi oyi Eshinegba lolli o khi akpa ni o la agho, oni Omi Osumha ọ khi akpa ni o la agho.‡ ²⁴ Egbọ na agbo nya e ya ri oni akpa ke kia, ighie ni e la agbo e ya tsua epfue eyewe bhale agho.§ ²⁵ Ogbo ọa ya tigbe khukhu ode inuekpẹ ni e lo oni ẹoli le ghue, itobo khi ogbo ọa ya me eliyose agho. ²⁶ A ya tsua epfue ali ufumhi eyi ishishi lo oni ẹoli le.* ²⁷ Ama, emini e ri ichimhi ẹ mu ọa ya tigbe lo agho le, wekhi ogbo ni ọo gbe ikanya omama ali ni ọ riẹle emhi egbhue, se khi egbo ni eva eyewe o la ebe ni a kekẹ eva oyi eni e ya mhọli agbo na agboagbo shi oyi oni Omi Osumha.†

22

Oke Ame Agbo

¹ Igho ọ ri oke ame ni o ri agbo ọ na ogbo khasẹ mhe, oke ni o pfuase abi ughegbe, ni o rote ukpekhomhi Eghiele oyi Eshinegba ali oyi Omi Osumha tu u lasele.* ² Oni oke o rote iteva oyi oni ode agbala ni o la oni ẹoli. Ukiekie eve-eva oyi oni oke, ọora ni o ri agbo ọ na ogbo e migha, ni o mo idumhi igbeva ododa, ni ọo mo idumhi uki kpa. Ebe oyi oni ọora a ro ri ishishi ee ze.† ³ Emhikhoghhuo ni Eshinegba ọ pfi unu na ọa ke ya la agho. Ama ukpekhomhi oghie oyi Eshinegba ali oyi Omi Osumha oyoli e ya la agho, eni ee ga eyoli e ya ke ga.‡ ⁴ E ya me alo eyoli, ali eva oyoli o la we alukpo. ⁵ Eliyose ọa ke ya la. E a mhọli emini e ri ugemhi oyi akpa ali ugemhi oyi ovo ya li, irari khi Eshinegba Onomhue lolighuo ọ ya khi akpa oyewe, e ya ke mhesẹ abi ighie agboagbo.§ ⁶ Oni aḡeni ọo mhe, “Eni ingmemhi enana, eni a ri egbe ẹ da e khi, e gbo khi igesikia. Eshinegba Onomhue ni ọ ri ayemhe oyoli na emekeguele, lolli ọ ghie aḡeni oyoli ọ ka rokhase eni ee ga eyoli, emini a ya me ni ọa ke ya tese.”

Ijesu ọ ya bhale

⁷ “A ghe ii, mhi kele ya bhale! Ikhivose o khi na ogbo ni o ri ingmemhi imeguele ni e la ebe onana gbe akanya.”

⁸ Mhemhe ijoni mhi suo, ni mhi gbo me emhi enana. Abi mhi ro suo, ni mhi ro gbo me na, mhi de ya wugha oni aḡeni ni ọ ri eni emhi enana khasẹ mhe awe ni mhi ga li. ⁹ Ama ọ gueye mhe, “Khi li igho, oni ọo ga nabi yeye ali onabi inyoghhuo ẹ emekeguele, ali eni e ri ingme ni a kekẹ shi ebe onana gbe akanya mhi li khi. Ga Eshinegba!”

* 21:15 Li ze Ezik 40.3 † 21:21 Li ze Aza 54.11-12 ‡ 21:23 Li ze Aza 60.19-20 § 21:24 Li ze Aza 60.3 * 21:26 Li ze Aza 60.11 † 21:27 Li ze Aza 52.1; Ezik 44.9 * 22:1 Li ze Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 22:2 Li ze Igbae 2.9; Ezik 47.12 ‡ 22:3 Li ze iZaka 14.11 § 22:5 Li ze Aza 60.19; iDan 7.18

¹⁰ Oo mhe, “Khi khukhu ingmemhi imeguele ni e la ebe ona, irari khi oni eghẹghẹ o she ti ramhi. ¹¹ Oni oo riẹle onobe, o ke riẹle tsee, oni oo gbe ikanya ichimhi, o ke gbe tsee, oni o guẹ a ngeli, o guẹ ke ngeli tsee, oni o pfuase, o pfuase ke le tsee.”* ¹² “A ghe ii, mhi kele ya bhale, mhi tsua ifata eyemhe, mhi ya fali ogbogbo ota abi o li gbe.”† ¹³ Mhemhe mhi khi Aafa ali Omega, Mhemhe mhi khi oni Odode ali Okpukhokho, ni mhi khi Igbaekele ali Ukpese.‡

¹⁴ “Ikhivose o khi na egbo ni e pfue iwulu eyewe-a pfuase, ni e mhue obo shi oora ni o ri agbo a na ogbo, ali ini e ba me asha rote ode unuekpe ni o lo oni eoli, le lole.§ ¹⁵ Ewa e la oolase oni eoli, ali eni e mu imhese ogbho ali eni e li itsebo ali egbo ugbeli ali eni e ga ikhumhi ali eni e da nono ingme egbho, ni e di egbo.

¹⁶ “Mhemhe iJesu mhi she ghie aghi oyemhe o ri otsele ona ghi e eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Mhemhe mhi khi Umhili ali Omiomi iDefidi, Mhemhe mhi khi Ukpeta ni o ge eluzogbe.”*

¹⁷ Oni Ayemhe ali omueshi onogbo oo li, “Bhale!” Oni o suo ona o li lie, “Bhale!” Oni okiamẹ oo gbe o bhale, ali onini o ghole o bhale ka da amẹ ni o ri agbo a na ogbo, afue.†

¹⁸ Mhi tse agua ye ogbo ni o suo imeguele ni e la ebe ona. Ini ogbokhoghuo o khi ma o, Eshinegba o ya khi anasemhe ni a keke shi ebe ona ma li agbo. ¹⁹ Ini ogbokhoghuo o rote ingmemhi imeguele ni a keke shi ebe onana rue pfi-a, Eshinegba o ya mie oli okemhi ni o mholi shi oora ni o ri agbo a na ogbo, ali ashini a khi na li shi eoli ni o pfuase, ni a ngme ingme oyoli shi oni ebe onana.‡

²⁰ Oni o pfi otsele shi ebe onana, oo, “Igesikia lo, mhi kele ya bhale.”

Atse. IJesu Onomhue bhale.

²¹ Okhale oyi iJesu Onomhue o ka nu eni miesuo nya la, Atse.

* 22:11 Li ze iDan 12.10 † 22:12 Li ze Aza 40.10; 62.11; Iwolo 28.4; iJere 17.10 ‡ 22:13 Li ze Iro 1.8,17; 2.8; Aza 44.6; 48.12 § 22:14 Li ze Igbae 2.9; 3.22 * 22:16 Li ze Aza 11.1,10 † 22:17 Li ze Aza 55.1 ‡ 22:19 Li ze iDeut 4.2; 12.32